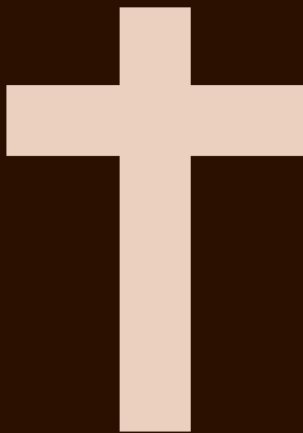

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7

Contents

Génesis	1
Mateo	91
Marcos	164
Lucas	206
Juan	276
Hechos	326
Romanos	389
1 Corintios	418
2 Corintios	448
Gálatas	467
Efesios	479
Filipenses	491
Colosenses	499
1 Tesalonicenses	506
2 Tesalonicenses	512
1 Timoteo	516
2 Timoteo	525
Tito	531
Filemón	535
Hebreos	537
Santiago	561
1 Pedro	569
2 Pedro	578
1 Juan	584
2 Juan	592
3 Juan	593
Judas	595
Apocalipsis	598

Ya'ipi ma'sha caniaritërinsó'

Yosë nani ma'sha acorinsó'

1 Yosë nani ma'sha acorinsó sha'huichinquëma': Iráca co manta ya'huërinhuë'. Yosëichin ya'huërin. Caniaritapon, pi'iro'të'ton acorin. Ina quëran isoro'panta', acorin.

2 Naporo' isoro'paso', co ipora pochin nishátërarinhuë'. Ya'ipi marësáchin ninin, pa'pi anpotërin. Tashiri noyá i'copitërin. Naporo chachin Yosë ispiritonënso', i' aipi yanpo yanpónantarin.

3 Naporo' Yosë tapon: "¡Tashinantërinso nii'sohuanchin huachi!" tënin. Topachina, nii'sohuantërin huachi.

4 Nii'sohuantërinso nóya nicator, nisha acorin. Tashinta', nisha acorin.

5 Nii'sohuantërinso: "Tahuëri," itërin. Tashinaonta: "Tashi," itërin. Tashirahuaton tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' a'na tahuëri', nanirin huachi.

6 Ina quëran Yosë taantarín: "¡Niquë niquë i' ya'huëcaso marë' ya'copinamën ya'huë'in!" tënin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

7 Yosëri i' ya'copinamën nipachina, ina aipi i' ya'huërin. Inaanaquënta', i' ya'huërin.

8 Nani acohuachina, inápaquë ya'huërinso: "Pi'iro'të'," itërin. Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' cato tahuëri nanirin huachi.

9 Ina quëran Yosë taantarín: "¡Yaniró'pa' ya'nocaso marë' pi'iro'të'anaquë i' ya'huërinso', inaquëráchin niyonto'in!" tënin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

10 Yaniró'paso': "no'pa'," itërin. I' niyontóninsoso': "marë," itërin.

Ya'ipi acorinsopita noyasáchin nisarín ni'nin. Ina nicator,

11 Yosë taantarín: "¡Nisha nisha sharo'sa papoina! Nisha nisha panpatororo'santa nisha nisha ya'pirihuanpiso', papoina'. ¡Nisha nisha nararo'santa nisha nisha nitopisopita no'paquë papoina!" tënin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

12 Ina nohuanton nisha nisha sharo'sa', panpatororo'sa', nararo'sa', inapita isoro'paquë paporin. Acorinsopita nicator: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" tënin.

13 Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' cara tahuëri nanirin huachi.

14-15 Ina quëran Yosë taantarín: "¡A'pininsopita pi'iro'të'quë ya'huë'in. Tahuëri, tashi a'pintacaso marë' ya'huë'in. Inapita a'pinpachina, tahuëri, tashi', nisha nisha acorin. Naporahuaton yoquiro'sa', pi'ipiro'sa', inapitanta piyapiro'sa nitotapi huachi!" tënin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.

16 Tahuëri a'pinacaso marë' panca masho acorahuaton, tashinta a'pinacaso marë' hua'huishin miachin acorin. Tayoraro'santa acorin.

17-18 Yosëri inapita isoro'pa' a'pintacaso marë' pi'iro'të'quë acorin. Tahuëri, tashi a'pintarin. Acorinsopita nicator: "¡Ma nóyacha acorahuë paya!" tënin.

19 Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' catapini tahuëri nanirin huachi.

- 20 Ina quëran Yosë taantarín: “¡Nisha nisha ma'sharo'sa i'quë ya'huëcaiso marë' ya'huë'in! Nisha nisha samiro'santa ya'huë'in. ¡Naporahuatón, nisha nisha inairaro'sa yanponacaiso marë' ya'huë'in!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.
- 21 Panca ma'sharo'sa nisha nisha nipisopita, marëquë ya'huëcaiso marë' acorin. Nisha nisha samiro'santa', acorin. Anpíantëhuano'santa', acorin. Acorinsopita nícaton: “¡Ma nóyacha acorahuë paya!” ténin.
- 22 T'quë ya'huëcaiso nipisopita noya yonquirapítón iso pochín sha'huitërin: “¡Na'amíatátoma marëro'saquë ya'huëco'!” itërin. Naporahuatón anpíantëhuano'santa', sha'huitërin: “¡Na'amíatátoma canpítanta isoro'paquë ya'huëco'!” itërin.
- 23 Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' a'natërápo tahuëri nanirín huachi.
- 24 Ina quëran Yosë taantarín: “¡Nisha nisha ma'sharo'sa ya'huë'in! Tananquë ya'huëcaiso nipisopita, pë'tahuacaiso nipisopita, niohuaratacaiso nipisopita. ¡Inapita ya'huë'in!” ténin. Topachina, inachachin ya'huërin huachi.
- 25 Inapita ma'sharo'sa', ya'ipi Yosëri acorin. Acorinsopita nícaton: “¡Ma nóyacha acorahuë paya!” ténin.
- 26 Naporo tahuëri chachín tapon: “¡Iporaso huachi piyapi niahua! Inaso canpoa pochachín nísarin. Chiníquën nanantatón, samiro'sa', anpíantëhuano'sa', inapita hua'anëntarin. Ma'sharo'sa pë'tahuacaiso nipisopita, tananquë ya'huëcaiso nipisopita, niohuaratërinisopita, ya'ipi inapítanta hua'anëntarin,” ténin.
- 27 Yosëri piyapi acoapon, inaora pochachín acorin. A'nara quëmapi, a'nara sanapi. Inaíchín ninín.
- 28 Noya yonquirapítón iso pochín sha'huitërin: “Nóya ya'huëco'.”
Na'a hua'huasha ya'huëchinquëma'.
Shiparimapita na'atona', ya'ipi parti ya'huë'ina'.
Ya'ipi hua'anëntoco'. Samiro'sa', ma'sharo'sa',
anpíantëhuano'sa', niohuaratërinisopita, inapita hua'anëntoco',” itërin.
- 29 Napotahuatón, itaantarín: “Ni'quë'. Nisha nisha sharo'sa apatërahue nitërinso capamaso marë'. Notohuaro' nisha nisha nararo'santa nitërinso ca'quë', iroquë'.
- 30 Ma'sharo'sa', anpíantëhuano'sa', niohuaratërinisopita, inapitaso nipi-inhuë', panpatoro acotërahue capacaiso marë'” itërin. Napotóhuachina, inachachín nipi huachi.
- 31 Naporo' Yosëri ya'ipi acorinsopita nícaton: “¡Ma nóyacha ya'ipi acorahuë paya!” ténin. Tashiantarahuatón tahuëriantahuachina, i'huaraya huarë' saota tahuëri nanirín huachi.

2

- 1 Inapoatón Yosë: Isoro'pa', pi'iro'të', ya'ipi inaquëpita ya'huërinisopitarë chachín ténirín huachi.
- 2-3 Ya'ipi acorinsopita ténirahuatón, tahuëririnquë chinotërin. Napoatón, ina tahuëri noya ni'nín. Noya nícaton, chinoto tahuëri acorin. Napoatón piyapi pënënin: “Naporo tahuëri chinotátoma', casáchin yonquico,” itërin.
- 4 Ina pochín Yosë iráca: Isoro'pa', pi'iro'të', inapita acorin. Ya'ipi no'tëquën sha'huitaranquëma'.

Itin nararoquë piyapi acorinsó'

Sinioroso* Yosë ni'ton, inapita ya'nanaoaponahuë',

⁵ co sharo'sa ya'huëyátërarinhuë'. Co panpatoronta papoyátërarinhuë'. Co o'nana tëranta acoyátërarinhuë'. Naporahuaton co insonta isoro'paquë sha'tacaso marë' ya'huëyátërarinhuë'.

⁶ Napoaponahuë', no'pa quëran chachin i'sha pipiton, së'cotërotárin.

⁷ Naporor' Sinioroso Yosë ni'ton, yaniro'pa' amocan quëran quëmapi ninin. Nani nisahuaton, nanpicaso marë' pihuinitërin. Inapotohuachina, niirahuaton nanpirin huachi.

⁸ Ina piquëran, Sinioroso noyápiachin nararo Itin itopiquë acorin. Inaso no'pa', Cortanii' quëran pi'i pipirinsor parti quëparitërin. Inaquë ya'huëcaso marë' quëmapi nininsor acorin.

⁹ Naporahuaton, nisha nisha noyápiachin cashino'sa apapotërin. Yashi yashin ca'chináchin nitërin sopita apapotërin. Nararo huancánachin nanpirin nara apapotërin. Inaquë chachin a'nanta', apapotërin. Anitotacaso nara itopiso'. Ina ca'pachina', noya nininsopita nitotaponahuë', co noyahuë' nininsopitana nitotapi huachi.

¹⁰ Itinquë a'nara i' pipirin. Ya'ipi nararo asë'cotërotacaso marë' naporin. Ina quëran chachin catapini së'parai' pa'tërin.

¹¹ Ya'natiirinsoso', Pisonii' itopi. Inaso', Apira parti conimarin. Inaquë oro ya'huërin.

¹² Inaquë oro ya'huërinso', noya noya ninin. Pimo yaquinta noya noya nininsor ya'huërin. Nisha na'pinta ya'huërin, onisi itopiso'.

¹³ Ina quëran niantarinsonta', Quiconii' itopi. Inaso', ya'ipi Coso parti pa'tërin.

¹⁴ A'nanta', Tiquirisii' itopi. Inaso', Asiria ninano pi'i ya'coninsor parti quëran acorin. Ya'natomarinsoso nipirinhuë', Iopiratisii' itopi.

¹⁵ Sinioroso Yosë ni'ton, Itin nararoquë quëmapi acorin. Inaquë sacataton a'paicaso marë' acorin.

¹⁶ Naporor' iso pochin camairin: "Ya'ipi isopita nararo'sa nitërinso', noya ca'quë', iroquë', inapoquë'.

¹⁷ Anitotacaso nara nitërinsoíchin, co nohuantërahuë capamaso'. Inaso ca'patan, noya nininsor nitotaponahuë', co noyahuë' nininsonta nitotaran. Ama ina nitërinso ca'quësuhuë'. Ina ca'patan, tēhuēnchachin chiminanan," itërin.

Yosëri sanapi nininsor'

¹⁸ Ina quëran Sinioroso Yosë ni'ton, taantarin: "Quëmapi inaora ya'huëcaso', co noyahuë'. A'na nianta'i nipachin, inari noya catahuacaso marë'," tēnin.

¹⁹⁻²⁰ Ina quëran ya'ipi ma'sharo'sa', anpiantēhuano'sa', inapita no'pa quëran ninin huachi. Inapita nisahuaton, quëmapi quëshirin inari nininēn acotacaso marë'. Pë'tahuaro'sa', anpiantēhuano'sa', ma'sharo'sa tananquë ya'huërin sopita, inapita nininēn acotërin. Ma nininēnsona acotohuachina, ina chachin ninihuanpi huachi. Napoaponahuë', co a'na ma'shari tēranta nanitërinhuë', quëmapi noya catahuacaso'.

²¹ Napohuachina, quëmapi noyá ahuë'ëtërin. Huë'ëso', a'nara nininpitēn ocoitërin. Ocoitahuatōn, anoyataantarin huachi.

²² Ina nininpitë quëran chachin sanapi ninin. Capayatohuachina, sanapi nininsor a'notërin.

* **2:4 Sinioro:** Sinioroso', iráca iprioro'sari Yosë nininēn Yapi (YHWH) itopi. Ina pochin nohuaitopiso', cacharonquë, Sinioro itopi.

23 Quënanahuaton, quëmapi pa'yanin. Pa'yataton, tapon: “¡Isocha tēhuēnchinso', ca pochachin Yosëri ninin! Cá quëran ninin ni'ton, sanapi itarahuë,” tēnin.

24 Napoaton quëmapi sa'apachin, pa'pin, a'shin inapita patahuaton, sa'inë' nichinpitacaso ya'huërin. Catoya'pi nipirinahuë', a'naíchin pochin nipi huachi.

25 Quëmapiso sa'inë' chachin noya ya'huërapí. Co a'moanaponaraihuë', co manta tapanpihuë'.

3

Co Yosë natëtonaraihuë', oshahuanpiso

1 Siniroso Yosë ni'ton, ya'ipi tananquë ma'sharo'sa ya'huërinsopita acorin. Ya'huanso nipirinuë', a'napita ma'sharo'sa quëran yonqui yonquínahuan ninin. Sanapi yanonpintaton, paaparin nontacaso marë':

—¿Tēhuēnchachin ta'ma Yosë apiratërinquëma ya'ipi isopita nararo'sa nitërinso capamaso to? itërin.

2-3 —Ya'ipi nitërinso', noya capa'huaiso'. A'naíchin huancánachin huanirinsó', co Yosë nohuanterinhuë': “Ama ina nitërinso', ca'cosohuë'. Ama sé'huacosohuë'. Ca'patama', tēhuēnchachin chiminarama',” itërincoi Yosë, itërin.

4-5 —Co napoarinhüë'. Co chiminaramahuë'. Ca'patamaso', ya'ipi noya nininsopita, ya'ipi co noyahuë' nininsopitanta', nitotarama huachi. Inapita nitotatoma', Yosë pochachin nisarama'. Ina nitotaton, Yosë apiratërinquëma', itërin.

6 Ina natanaton, sanapiso nara nitërinso ni'sárin: Noyápiachin nicaton ca'chináchin cancantërin.

“Ina ca'pato, ya'ipi nitotarahuë huachi,” tēnin. Napoyan quëran, sé'pashorahuaton ca'nin. So'ionta quëtohuachina, inanta ca'nin.

7 Naporo chachin nisha yonquipi huachi: “T'nanpirashitë canposo pa'saré'” niitopi. Ninapotatona', iquira huëron pipitopi. Inapoatona', nipa'shianatopi.

8 I'huanahuanquë huisontapaso', Yosëri nararoquë huëcapairinso natanpi. Natanahuatona', na'picaíso marë' ta'api.

9 Na'pitopirinhüë', inariso përarin:

—Atan*. ¿Insëquëta ya'huaran? itërin.

10 Natanahuaton, quëmapiso tapon:

—Co'ta o'maranso' natanai. I'nanpirashitëcoi ni'toi, tē'huatërainquën. Naporahuaton tapantatëinquën, na'pirai, itërin.

11 —¡I'yan! ¿Onporahuatomata nitotapanamaso'? Nara a'naíchin nininso': “Ama isoso nitërinso ca'quësohuë',” itopiranquënhüë': ¡Nani ca'nan! itërin.

12 —Iso sanapi quëtërancoso', quëtërinco ni'ton, ca'nahuë, itërin.

13 Napotohuachina, sanapi ya'huëré' tahuëretahuaton, itapon:

—¿Onpoatonta naporanso'? itërin.

—Ya'huan nonpintërinco ni'ton, ca'nahuë, tēnin sanapi.

14 Naporo' Siniroso Yosë ni'ton, ya'huan ya'huëré' tahuëretahuaton, co huachi noya ya'huëcaso marëhuë' sha'huítërin:

—Piyapi nonpintëranso marë' a'napita ma'sharo'sa quëran, pa'pi co noyahuë' ni'nanquën. Napoaton ipora quëran huarë' cancanën quëran no'pa' pa'taran. Inapoaton, chiminaquë huarë' nosorotaran.

* 3:9 *Atanso'*: Piyapi tapon naporin.

15 Ca nohuanto sanapi inimicotarinquën. Quëmarinta ina inimicotaran. Quëmá quëran pipipisopitanta', sanapi quëran pipipisopitarë' niinimicotapona'. A'na tahuëri sanapi quëran pipirinsoari[†] minsëmiatarinquën. Napoaponahuë', quëmarinta chiniquën ina aparisitaran, itërin.

16 Ina quëran sanapi ya'huëre' itapon:

—Co natërancoso marëhuë', hua'huanpatan pa'pi iquin quëran huaiaran. Napoaponahuë', so'yan ya'cariantaran. Naporahuaton, so'yan camaiin-quënso ya'huërin, itërin.

17 Ina quëran quëmapinta itapon:

—Sa'an natëton, nara nitërinso co capasohuë nipirihuë', ca'nan. Naporanso marë' ya'ipiro'pa' co huachi noyataso marëhuë' sha'huitarahuë'. Napoaton nitapiarin. Pa'pi chiniquën sacataquë huarë' coshataran. Chimi-naquë huarë' inapoaran.

18 Naporahuaton, nahuano'sa', shihuarino'sa', inapita na'con na'con potapon huachi. Nisha nisha canomëro'sa', nararayaro'sa', inapita yoniton, capon.

19 Pa'pi chiniquën sacatahuarë' coshataran. Napoin quëran chiminanan huachi. No'pa quëran ninanquën ni'ton, no'pa chachin niantamaso ya'huërin, itërin.

20 Atanso', sa'in nininën acotërin, Ipa itërin. Ina quëran ya'ipi piyapi na'acaiso ni'ton, ina pochin nohuitërin.

21 Quëmapi sa'inë chachin a'mocaiso marë' ma'sha sha'huëtë quëran Yosëri nitërin. Ina quëtohuachina, a'moanpi huachi.

22 Naporo chachin tënin: "Iporaso', piyapi canpoa pochachin nitotërin. Noya nininso nitotahuaton, co noyahuë' nininsonta nitotërin. Ni'quëna nampirin nara nitërinso ca'pachin. Napohuachinso', nanpimiatarin," tënin.

23 Napoaton Siniroso Yosë ni'ton, noyápiachin nararo quëran quëmapi ocoirin. Ocoirahuaton, niquë acorin. Inaquë sacatacaso marë' acorin. No'paquë chachin sacatapon huachi.

24 Piyapi ocoirahuaton, pi'i pipirin parti quëran a'paito anquëniro'sa acorin. Inapitaso', quiropino'sa itopi. Noyápiachin nararo a'paicaso marë' acorin. Ina ya'carinta', sahuëni orotaton huënin huëninintárin acorin. Ama incari tëranta nampirin nara ya'caricaso marëhuë', a'pairapi.

4

Atan ya'nan hui'ninpita napopiso'

1 Atan sa'in hua'huanpachina, quëmapia'huaya huairin. "Yosë catahuarinco ni'ton, quëmapia'huaya hua'huanahuë huachi," ta'ton, nininën acotërin. Caino itërin.

2 Ina quëran hua'huaantarín. Quëmapi chachin huaiaantahuachina, Apiri itërin. Hui'napitohuachinara, Apiriso ohuicaro'sa pé'tahuarin. Cainoso nipirihuë', imin camayo.

3 A'na tahuëri cato chachin ofrenda quëcatona', Yosë chinotapi. Cainoso', sha'ninso quëran Yosë chinotacaso marë' quënin.

4 Apiriso nipirihuë', ohuicanënpita ya'nan hua'huatopiso quënin. Amo amoshin nininsopita Yosë chinotaton tēpacaso marë' quënin. Yosëso Apiri nóya ni'nin. Ofrendanëonta nóya ni'nin.

5 Cainoso nipirihuë', co noyahuë' ni'nin. Ofrendanëonta co noyahuë' ni'nin. Ina marë' Cainoso', pa'pi no'huitërin. No'huitaton, aquinorárin.

[†] 3:15 *Sanapi quëran pipirinsoto pachina*: Quisocriso ninoton napotërin.

6 Ina nicaton, Siniorori itapon: “¿Onpoatonta no'huitaton aquinoráran? ¡Ama huachi no'huitëquësohuë'!

7 Noya ninan naporini, noya cancanchitonhuë'. Nipirinhüë', co no-huantëranhuë' noya nicacaso ni'quëhuarë', co noyahuë' nisápaso marë' oshanën minsëarinquën. Ina nipirinhüë', noya nipatan, nanitëran ina minsëcaso," itërin.

8 Natanaponahuë', co yanatëtërinhuë'. A'na tahuëri iin itapon:

—Huëquë iyara iminquë pa'a, itërin. Inaquë canconpachinara, iin ahuëaton, tëparin.

9 Siniorori nitotaton, Caino itapon:

—¡Ma'sona iyaya onporinso', sha'huitoco! itërin. Napotohuachina, Cainoso tapon:

—Co nitotërahüë'. ¡Co ina a'pairápa'huaso ya'huërinhuë'! itërin.

10 Napotohuachina, Siniorori itapon:

—¿Onpoatonta naporan? Iyaya tëpaton, pa'pi co noyahuë' ninan. Huënainën a'patëran ni'ton, co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitaranquën.

11 Iya'hua tëparanso marë' pa'pi co noyahuë' ni'nanquën. Huënainënuë' no'pa' asë'cotëtëran ni'ton, ocoiaranquën.

12 Iminaton, sha'topiranhüë' tëranta', co huachi noyatarinhüë'. Co huachi ya'huëmia ya'huaponhuë', patë patërantapon. Co huachi sano cancantaranhuë', itërin.

13 —¡Ma'huantacha nisarahuë' paya! Co ahuantochináchinhüë' ana'ntaranco.

14 Ipora tahuëri iso ro'të quëran ocoiaranco. Co huachi ya'huëmia ya'huapohüë', patë patërantahuaso ya'huërin. Co huachi sano cancanta'huaso ya'huaponhuë'. Co chinota'huanquënso tëranta nanitapohüë'. Napoaton inso tëranta quënanpachinco, tëpaponco tënahuë', itërin Cainori.

15 —Insosona tëpahuachinquën, inanta na'con na'con ana'intacaso ya'huërin. Canchisëro ana'intacaso ya'huërin, itërin Siniorori. Napotahuaton marca acotërin. Quënanpachina ama tëpacaiso marëhuë', inapotërin.

16 Ina quëran Caino pa'nin. Yosë quëran pipirahuaton, Noto parti ya'huëconin. Inaso no'pa', Itin quëran pi'i pipirinsó parti quëparitërin.

Caino shinpita napopiso'

17 Caino sa'apachina, hui'nahunanin. Hui'nin nasitohuachina, Inoco itërin. Ina quëran Caino ninano ocoihuachina: “Inoco ninano',” itërin.

18 Inoco hui'nahunanpachina, Irato itërin. Iratonta hui'nahunanpachina, Miocairo itërin. Miocairo ya'huëré' hui'nahunanpachina, Mitosairo itërin. Mitosaironta hui'nahunanpachina, Namico itërin.

19 Namicoso', cato sa'ahunanin. A'naso', Ata itopi. A'nanta', Sira itopi.

20 Ataso hua'huanpachina, Caparo itopi. Caparo shinpitaso' pë'tahuatona'piro'sa'. Napoaton në'mëtë pëiro'saquë ya'huëpi.

21 Caparoso', a'nara iya'huain ya'huëtërin, Coparo itopiso'. Coparo shinpitaso', arpa míso pi'nipi. Nisha nisha pirinaonta míso pihuipi.

22 Siraso nipirinhüë', hua'huanpachina, Toparo-caino itopi. Inaso', hua'na camayo ya'conin. Hua'namia nitotahuaton, sha'pi hua'nanta nitotërin. Toparo-cainoso', a'nara oshin ya'huëtërin, Naama itopi.

23 A'na tahuëri Namicoso', sa'inpita itapon:

“Natanquë Ata. Quëmanta Sira, noya natanco sha'huichinquëma':

A'na quëmapi tëparahuë' pë'sharincoso marë'.

Hui'napi nipirinhüë', ahuërinco marë' napotërahüë'.

24 Iin tëparinso marë' Caino tëpahuachinaso', canchisëro aquëtë Yosëri i'huëretapon.

Caso nipirinhüé', tēpatērahuēso marē' tēpahuachinaco, canchisē shonca canchisēro aquētē i'huērētaçaiso ya'huērín," itērin.

Sito nasitērinso'

²⁵ Oshaquēran Atan sa'in, hua'huaantahuachina, Sito itērin. "Cainori tēparinso ya'huērēnamēn Yosē quētaantarínco," ta'ton, ina pochín nininēn acotērin.

²⁶ Sitonta hui'nahuanpachina, Inosē itērin. Naporo quēran huarē' piyapiro'sa caniaritopi Yosē chinotatona', "Sinioro" itaçaiso'.

5

Atan shinpita napopiso'

¹ Atan shinpita napopiso sha'huichinquēma nitotoco'. Yosēri piyapi nipachina, inaora pochachín ninín.

² Quēmapi, sanapi, nisahuaton, noya ya'huēçaiso marē' noya yonquirapiton sha'huitērin. Acorínso tahuēri chachín nohuitaton: "Isopitaso': 'Piyapiro'sa', itarahüé," tēnin.

³ Atan pasa cara shonca pi'ipitaso', hui'nín nasitērin. Nasitohuachina, Sito itopi. Inaso', pa'pin noyá quēparín.

⁴ Sito nasitērin piquēran Atanso', posa pasa pi'i aquētē ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

⁵ Ya'ipiya quēran Atanso', iscon pasa cara shonca pi'i icanín. Ina quēran chiminín huachi.

⁶ Sito pasa a'natērápo pi'ipitaso', hui'nín nasitērin. Nasitohuachina, Inosē itopi.

⁷ Inosē nasitērin piquēran Sitoso', posa pasa canchisē pi'i aquētē ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

⁸ Ya'ipiya quēran Sitoso', iscon pasa shonca cato pi'i icanín. Ina quēran chiminín huachi.

⁹ Inosēnta iscon shonca pi'ipitaso', hui'nín nasitērin. Nasitohuachina, Cainan itopi.

¹⁰ Cainan nasitērin piquēran Inosēso', posa pasa shonca a'natērápo pi'i aquētē ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

¹¹ Ya'ipiya quēran Inosēso', iscon pasa a'natērápo pi'i icanín. Ina quēran chiminín huachi.

¹² Cainan canchisē shonca pi'ipitaso', hui'nín nasitērin. Nasitohuachina, Maarariro itopi.

¹³ Maarariro nasitērin piquēran Cainanso', posa pasa catapini shonca pi'i aquētē ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

¹⁴ Ya'ipiya quēran Cainanso', iscon pasa shonca pi'i icanín. Ina quēran chiminín huachi.

¹⁵ Maarariro saota shonca a'natērápo pi'ipitaso', hui'nín nasitērin. Nasitohuachina, Carito itopi.

¹⁶ Carito nasitērin piquēran Maarariroso', posa pasa cara shonca pi'i aquētē ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quēmapi'sa', sanapi'sa', ya'huētērin.

¹⁷ Ya'ipiya quēran Maarariroso', posa pasa iscon shonca a'natērápo pi'i icanín. Ina quēran chiminín huachi.

¹⁸ Carito pasa saota shonca cato pi'ipitaso', hui'nín nasitērin. Nasitohuachina, Inoco itopi.

19 Inoco nasitërin piquëran Caritoso', posa pasa pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

20 Ya'ipiya quëran Caritoso', iscon pasa saota shonca cato pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

21 Inoco saota shonca a'natërápo pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Matosarino itopi.

22 Inocoso', nani tahuëri Yosë chinotaton, ina nohuantërin soráchin ninin. Matosarino nasitërin piquëran Inocoso', cara pasa pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

23 Ya'ipiya quëran Inocoso', cara pasa saota shonca a'natërápo pi'ipi ya'huëtërin.

24 Inaso', Yosë nohuantërin soráchin nininso marë' a'nanaya ayarin. Yosëri inápaquë quëparin.

25 Matosarino pasa posa shonca canchisë pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Namico itopi.

26 Namico nasitërin piquëran Matosarinoso', canchisë pasa posa shonca cato pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

27 Ya'ipiya quëran Matosarinoso', iscon pasa saota shonca iscon pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

28 Namico pasa posa shonca cato pi'ipitaso', a'nara hui'nin nasitërin.

29 Nasitohuachina, Noi itërin. "Siniorori piyapi co huachi noya ya'huëcaso marëhuë' sha'huitaton, ana'intërin. Napoaton isoro'pa' nitapirin. Pa'pi chiniquën sacataquë huarë' cosharo manë'. Iso hua'huashaso nipirinhüë', nanan anyatatonpoa achinotarinpoa,'" ta'ton, ina pochin nininën acotërin.

30 Noi nasitërin piquëran Namicoso', a'natërápo pasa iscon shonca a'natërápo pi'i aquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

31 Ya'ipiya quëran Namicoso', canchisë pasa canchisë shonca canchisë pi'i icanin. Ina quëran chiminin huachi.

32 Noiso', a'natërápo pasa pi'ipitaquë huarë' hui'nin paninantërinso nasitërin. Ina quëran cato hui'ninpita ya'huëtaantarín. Hui'ninpitaso': Simo, Camo, Cahuifo, inapita itopi.

6

Piyapi'sa nitapicancanpiso'

1 Piyapi'sa na'asahuatona', yanquëpi huachi. Itohua itohua ninanoro'sa ocoiatona ya'huërapí. Na'a hui'ninapita nano'sa ya'huëtópi.

2 Yosë hui'ninpitari* ina nano'sa ni'sahuatona', pa'yatopi. Napoaton huayonatona huayonatona', costapiso mara'piapi.

3 Napoaponahuë', Siniorori co costatonhuë' tapon: "Co piyapi'sa ya'huëmiatápaíso ya'huërinhuë'. Piyapi ni'ton, chiminacaiso ya'huërin. Napoaton pasa cato shonca pi'ipira', nannipona'," ténin.

4 Yosë hui'ninpitari ina sanapiro'sa macatona', hui'nahuanpi. Hui'nahuanpachinara, panca piyapiro'sa ya'huërin huachi. Ina quëran inapitaso', iráca quëran huarë' hua'ano'sa nahuinpisopita ya'huëpi.

5 Napoaponaraihuë', pa'pi co noyahuë' cancantopi. Co noyahuë' nica-caisoráchin yonquipi ni'ton, Yosëri co noyahuë' ni'nin.

* 6:2 *Yosë hui'ninpita topachina, ma'sona tapon naporinso'*: co insonta nitotërinhuë'. "Yosë imaro'sa hui'nina'," topi a'naquën.

6-7 Ina nicaton, sètërin: “Ma'marëcha piyapi acorahuë paya. Ata'huanchi nipachin. Ya'ipi pë'tahuaro'sa', anpiantëhuano'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, inapitarë chachin ata'huantarahuë huachi,” tënin.

8 Napoaponahuë', Noiso nóya ni'nin.

Noi panca nancha nininso'

9 Noi naporinso sha'huichinquëma': Noiso Yosëichin natëton, nóya ninin. Naporo tahuëri'sa inaichin Yosë nohuantërinso ninin.

10 Inaso', cara hui'ninpita quëmapisáchin ya'huëtërin: Simo, Camo, Cahuito, inapita.

11-12 Naporo' ya'ipi isoro'paquë ya'huëpisopita nitapicancanpi. Pa'pi co noyahuë' nicatona', ahuëtacaisoráchin cancantopi. Napopiso Yosëri ni'nin.

13 Ina nicaton, Noi itapon:

“Ya'ipi piyapiro'sa ata'huantarahuë. Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, piyapi'sa co huachi sano cancantopihuë'. Napoaton ya'ipiro'paquë ya'huëpisopita ata'huantarahuë huachi.

14 Quëmaso nipirinhüë', panca nancha niquë'. Yaquihuan nara quëran nisahuaton, aipi quëran, acopo quëran, to'ni pochin niningüë to'níquëtëquë'. Patoanaro'santa acotëquë'.

15 Nancha nipatan, iso pochin acoquë': Pasa cara shonca a'natërápo mitro naporopitërinso'. Cato shonca cato mitro miria pancanätërinso'. Shonca cara mitro miria inaparinso'.

16 Naporahuaton, cara pa'cotë acotëquë'. Pëirapiranso ya'cari', miria mitro aquërinquë huintana acotëquë'. Ya'coananta', a'natëran acotëquë'.

17 A'na tahuëri panca pacon a'paarahüë, ya'ipiro'pa' imotarin. Ya'ipi piyapiro'sa, ma'sharo'sa', inapita taquitapi.

18 Quëmaro'coso nipirinhüë', anoyatarahuë ni'ton, nancha tënihuatan, sa'anë'quën chachin ya'conaran. Hui'nanpitanta', sa'inarë chachin ya'conapi.

19 Naporahuaton, ma'sharo'santa nisha nisha nipisopita quëran, a'nara quëmapi, a'nara sanapi yontonquë'. Inapitanta canpita pochin cha'ëcaiso marë' yontonquë'.

20 Anpiantëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', no'paquë niohuaratërinso'pita, ya'ipi inapita catoya catoya ya'conapona'. Canpitarë chachin ya'huantacaiso marë' ya'conapona'.

21 Notohuaro' coshoro nisha nisha nininsopita ayontonahuaton nanchaquë po'moquë'. Canpita capacamaso nisahuaton, ma'sharo'santa capacaiso marë' po'moquë', itërin.

22 Napotohuachina, Noiso' ya'ipi Yosëri camairinso chachin ninin huachi.

7

Nanchaquë ya'conpiso'

1 Ina quëran Siniorori Noi itapon: “Ya'ipi ipora ya'huëpisopita a'porinaco. Quëmasáchin nohuantërahüëso ninan. Napoaton iporaso', sa'anë'quën chachin nanchaquë ya'conquë huachi. Hui'nanpitanta', sa'inarë chachin ya'coina'.

2 Chinotamacoso marë' ma'sharo'sa tëpacaiso nipisopitaso', canchisë quëmapi nisahuaton canchisë sanapi nanchaquë po'moquë'. Ya'huërë' co ina marë' nipisopitasohüë', a'nara quëmapi, a'nara sanapi inaichin po'moquë'.

3 Nisha nisha anpiantëhuano'santa', nanchaquë po'moquë'. Canchisë hua'anën, canchisë sanapinën na'antacaiso marë' po'moquë'.

4 Canchisè tahuëri quëran ca nohuanto o'nanapon. Catapini shonca tahuëri, tashirè chachin o'namiatapon. ¡Inapotato ya'ipi isoro'paquë acorahuësopita atahuantarahué!" itërin.

5 Noiso', ya'ipi Siniorori camairinso chachin ninin.

6 Noi saota pasa pi'ipitaso', paconi isoro'pa' imotërin.

7 Naporo inaso', sa'inè chachin nanchaquë ya'conin. Hui'ninpitanta sa'inarè chachin cha'ëcaiso marè' ya'conpi.

8-9 Yosè chinotacaso marè' ma'sharo'sa tëpacaiso nipsisopitanta', Noirè chachin catoya catoya nanchaquë ya'conpi. A'nara quëmapi, a'nara sanapi ya'conpi. Co ina marè' nipsisopitahuënta ya'conpi. Anpiantëhuano'sa', niohuaratërinso'pita, inapitanta inapochachin ya'conpi. Yosëri sha'huitërinso chachin nipi.

10 Yosëri sha'huitërinso chachin, canchisè tahuëri quëran paconi isoro'pa' imotarín huachi.

11 Naporo' Noiso', saota pasa pi'i, cato yoqui, shonca canchisè tahuëritarin. Naporo chachin isoro'pa' huëncharoatë pochin ninin. Marënta acoporo ya'huërinso', pipimiaterin. Naporahuaton inapaquënta', i' ya'copinamën ya'huërinso nui'soatërin. Napohuachina, pa'pi i' isoro'paquë anotimarín.

12 Catapini shonca tahuëri tashirè chachin isoro'paquë o'namiatarín huachi.

13 Naporo tahuëri chachin Noi sa'inè nanchaquë ya'conin. Hui'ninpitanta', Simo, Camo, Cahuito, inapitanta sa'inarè' sa'inarè' ya'conpi.

14 Tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso'pita, pë'tahuaro'sa nipsisopita, niohuaratërinso'pita, anpiantëhuano'sa', inapitanta ya'conpi.

15 Yosè nohuanton, ma'sharo'sa catoya catoya nanchaquë ya'conpi.

16 Nisha nisha nipsisopita quëran, a'nara quëmapi, a'nara sanapi ya'conpi. Yosëri Noi camairinso chachin nipi. Nani ya'conpachinara, Siniorori chachin nancha ya'coananën oncorapirin huachi.

Pacon pa'ninso'

17 Catapini shonca tahuëri o'nanárin. Pamatohuachina, nanchaso no'pa quëran yanponin huachi.

18 Pamaso' aquëtë chachin mëntaintararin, nanchaso nipirínhuë', noya yanponarin.

19-20 Pa'pi pacon pa'sahuaton, ina inápa motopiro'sa quëran huarè' imotërin. Inapita motopiro'sa imotahuaton, canchisè mitro aquëtë pantarin.

21-22 Naporo' ya'ipi piyapiro'sa isoro'paquë ya'huë'pisopita, taquii'topi. Anpiantëhuano'sa', pë'tahuaro'sa', tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso', niohuaratërinso'pita, inapitanta ta'huantopi. Ya'ipi nii o'huatona nanpispisopita, taquii'topi huachi.

23 Noisáchin cha'ërin. Panca nanchaquë ya'conpispitarè', cha'ërin. A'napitaso nipirínhuë', ya'ipi ta'huantopi. Pë'tahuaro'sa', anpiantëhuano'sa', niohuaratërinso'pita, inapitanta ya'ipi taquii'topi huachi.

24 Pasa a'natërápo shonca tahuëri isoro'pa' iiri imotaton, napotërin.

8

Pacon huinquintomarinso'

1 Naporo' Yosëri Noi, ya'ipi ma'sharo'sa nanchaquë ya'huë'apisopita, inapita yacatahuarin. Ina nohuanton pacon huinquintacaso marè' ihuan pa'nin.

2 Co'huara huinquinchá'terasohuë', o'nan'ton më'tarin. Naporo' marè acoporo quëran pipirinso', nioncotërin. Inápaquë i' ya'copinamën nii'soatërinso'nta inaporin.

³ Pasa a'natêrápo shonca tahuëri quëran, i' pi'piyan pi'piyan hui'nquin-tomarin.

⁴ Canchisê yoqui, shonca canchisê tahuëri quëran, Ararato motopiro'sa hui'nimotênquê nanchaso', ya'mitêrin.

⁵ Iscon yoqui nanirahuaton tahuërinquê, motopiro'sa hui'nimotêna ya'nopi huachi.

⁶ Inapita ya'nohuachinara, catapini shonca tahuëri quëran, Noiso nancha huintananên i'soatêrin.

⁷ Naporo' a'nara itatan a'parin. Inaso', itohua itohua yanpo yanpónantarin. I' hui'nquintacaso ninaton, naporin.

⁸ Ina piquëran, Noiso' i' hui'nquintêrinso nitotacaso marê', nêpê ya'huêrê' a'paantarin.

⁹ A'papurinhuê', co intopa huënsêcasohuê ni'ton, yanpo yanpónantarin. Naporarin quëran, nanchaquê chachin huënantarin. Huëntahuachina, Noiri masahuaton po'moantarin.

¹⁰ Canchisê tahuëri quëran, naquëranchin a'paantarin.

¹¹ Nêpêso pa'sahuaton, i'huarayasa huarê' huënantarin. Oripo nara sê'para'huaya monoquênê chachin naquërahuaton quëntarin. Naporo' Noi, yaniromarinso nitotêrin huachi.

¹² Canchisê tahuëri quëran naquëranchin nêpê a'paantapirinhuê', co huachi huëntarinhuê'.

¹³ Noi saota pasa a'na pi'itapaso', ya'ipiro'pa' yaniromarin huachi. Caniaritêrinso yoquiquê, ya'natiirinso tahuëri chachin, napopinchin nancha pëirapirinso oquirin. Naporo' ya'ipiro'pa' yaniromarinso nocorin.

¹⁴ A'na yoqui, cato shonca canchisê tahuëri nanihuachina, ya'ipiro'pa' noyá yaniromarin huachi.

¹⁵ Naporo chachin Yosëri Noi itapon:

¹⁶ "Iporaso huachi sa'anê'quên chachin nancha quëran pipiquê'. Hui'nanpitanta', sa'inarê chachin pipiina'.

¹⁷ Ya'ipi ma'sharo'santa ocoiquê pa'ina'. Anpiantêhuano'sa', pë'tahuaro'sa', no'paquê niohuaratêrinso pita, ya'ipi inapitanta pipiina'. Notohuaro' hua'huatтона', ya'ipiro'paquê yanquê'ina', itêrin.

¹⁸ Napotohuachina, ya'ipi piyapi'sa cha'ëpiso pipipi.

¹⁹ Ma'sharo'santa pipipi: Pë'tahuaro'sa', niohuaratêrinso pita, anpiantêhuano'sa', inapitanta pipipi huachi.

²⁰ Nani pipihuachinara, Noiso a'nara artaro ninin. Yosê chinotacaso marê' ma'sharo'sa tēpacasio nipisopita masahuaton, tēparin. Anpiantêhuano'santa', manin. A'naya a'naya nisha nisha nipisopita quëran tēparin. Tēparahuaton, Siniro chinotacaso marê' artaro aipi ya'ipi ahuiquitêrin.

²¹ Ma'sharo'sa ahuiquitêrinso pimóchin imërahuaton, Yosëri nóya ni'nin. Naporo' inaso tapon: "Hua'huatapona quëran huarê' piyapi'sa', co noyahuê' nicacaisoráchin cancantopi. Inaso niponahuê', co huachi ipora ana'intërahuêso pochin, isoro'pa' ana'intaantapohuê'. Co huachi ma'sharo'santa inapotapohuê'.

²² Isoro'paquê ya'huapona pochin, piyapi'sa noya sha'tapona'.

Nitêrinsona macapona'.

Huënocanta ya'huërahuaton, sêhuëonta ya'huapon.

Pi'ipi tahuëri'santa nanirahuaton, o'napinta nanipon.

Tahuëri, tashi', inapitanta ya'huapon," tēnin.

9

Yosë Noirë' anoyatërinso'

¹ Naporó' Noi, hui'ninpitare' chachin, Yosëri nóya yonquirapiton iso pochin sha'huiterin: "Na'a hui'nahuanatoma', ya'ipiro'paquë ya'huëco'.

² Ya'ipi ma'sharo'sa', anpianthuanosa', marëquë ya'huërsinopita, inapita hua'anëntarama'. Inapitaso të'huatarinënuëma'.

³ Carima ya'ipi inapita capamaso marë' quëtaranquëma'. Nisha nisha huërono'santa ca'co'. Ma'sona tëranta nayaramaso ca'co'.

⁴ Huënaiso nipirinuë', ama ca'cosohuë'. Ma'sha tëpahuatama', huënainën noyá inquitahuatoma', ca'co'. Huënainëni ananpirin ni'ton, ama inaso ca'cosohuë'.

⁵ Canpita capiniso', co nitëpamaso ya'huërinhuë'. Tëpatohuatama', ana'inta'huanguëmaso ya'huërin. Ma'sharo'sarinta piyapi tëpahuachin, ana'intarahuë. Tëpatohuatama', a'naya a'nayanquëma tëhuënchachin ana'intaranquëma'.

⁶ Insosona piyapi tëpahuachin, a'nari i'huëretarin.

Cá pochachin nicamaso marë' acoranquëma'.

Napoaton, co nitëpamaso ya'huërinhuë'.

⁷ ¡Napoaponahuë', canpitaso na'a hui'nahuanatoma', ya'ipiro'paquë ya'huëco'!" itërin.

⁸ Ina quëran itaantarin:

⁹ "Ni'co'. Ipora canpitaro'co anoyatërahuëso', shiparimapitanta yonquiato, napotaranquëma'.

¹⁰ Ya'ipi ma'sharo'santa yonquiato napotaranquëma': Anpianthuanosa', pë'tahuarosa', tananquë ma'sharo'sa ya'huërinso', nisha nisha nipisopita nancha quëran pipipiso yonquiato, sha'huitaranquëma'.

¹¹ Ipora canpitaro'co anoyatato sha'huiteranquëmaso', co onporonta nishataponhuë'. Co huachi piyapi'sa', ma'sharo'sa', inapita pacon quëran ata'huantaantapohuë'. Co huachi paconi isoro'pa' ata'huantaantapohuë'.

¹²⁻¹³ Canpitarë'co nani anoyatomiaterahuë. Ma'sharo'sarë'conta', nani anoyatërahuë. Ina yonquicamaso marë' yahua'tanëhuë inápaquë acoarahuë.

¹⁴ Chitoro inápaquë ya'nohuachin, yahua'tanëhuënta ya'noarin.

¹⁵ Naporó' canpitaro'co anoyatato sha'huiteranquëmaso', yonquiarahuë. Ama huachi i' quëran, isoro'pa' ata'huanta'huaso marëhuë', yonquiarahuë.

¹⁶ Yahua'tan chitoroquë ya'nohuachin ni'sarahuë. Ina ni'pato, ya'ipi piyapi'sarë'co ya'ipi ma'sharo'sarë'co anoyatërahuëso', ayonquiarinco.

¹⁷ Nani ina acorahuë ayonquiinpoaso marë'. Canpitarë'co anoyatërahuëso ayonquiarinpoa'. Ma'sharo'sarë'conta anoyatërahuëso ayonquiarinpoa'," itërin. Ina pochin Yosëri Noi sha'huiterin.

Noi hui'ninpitare' naporinso'

¹⁸ Noi hui'ninpita nancha quëran pipipisopita, iso nápo ya'huëpi: Simo, Camo, Cahuito, inapita. Camoso', a'nara hui'nin ya'huëterin. Inaso', Canaan itopi.

¹⁹ Caramiáchin Noi hui'ninpita nipirinahuë', inayaquëranchin isoro'paquë piyapi'sa na'antapi.

²⁰ Ina piquëran Noi iminaton, inaquë opasáchin shacaton, oparotërin.

²¹ A'na tahuëri Noi huino o'oton, no'pirin. No'pitan, në'mëtë pëinën huáncana notatatan, i'nanpirashité quëhuëánin.

²² Camoso', inaquë ya'conahuaton ni'pirinuë', pa'pin no'pitan huë'ësárin quënanconin. Quënanahuaton iinpita sha'huítapon pa'nin: "Tata no'pitan

i'nanpirashitë quëhuëánin ni'conahuë," itërin. (Nani sha'huirahuëso chachin Camoso', Canaan pa'pin.)

²³ Ina natanahuatona', Simo, Cahuito, inapitaso a'nara a'mopiso mapi. Ina masahuatona', niimopitopi. Niimopitopiquëranchin, pinëna quëran ya'conatona', pa'pina imotopi. Niqúë notëtöpi ni'ton, co pa'pina ni'pihuë'.

²⁴ Noi nonatohuachina, hui'nin hua'hua nininsoari, napotërinso natantërin.

²⁵ Natantahuaton, Canaan itapon:

"¡Tata tëhuërin ni'ton, pa'pi co noyahuë' nicatënquën co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huítaranquën!

Yosë chiniquën ana'ichinquën.

Ipöra quëran huarë' iyaro'sa camaiáponquën.

Shiparimapitanta inaporápona'," itërin.

²⁶ Ina quëran taantarín:

"Sinioroso', Yosënhuë. Inari Simo noya nica-ton noya ya'huëcaso marë' catahuain.

Canaanso', Simo piyapinën niin.

²⁷ Yosë nohuanton, Cahuito, pancana hua'anëchin.

Simo ya'huërinquë noya ninicatona ya'huë'ina'.

Canaanso', Cahuito piyapinën niin," tënin.

²⁸ Pacon pa'ninso piqüëran, Noiso' cara pasa a'natërápo shonca pi'ipi ya'huaantarín.

²⁹ Ya'ipiya quëran iscon pasa a'natërápo shonca pi'i icanin. Ina piqüëran chiminín huachi. Ina pochín Noi ninin.

10

Noi shinpita napopiso'

¹ Iporaso', Simo, Camo, Cahuito, inapita shinpita napopiso sha'huichinquëma'. Pacon pa'ninso piqüëran hui'nahuanatona na'antapiso', sha'huichinquëma'. Simo, Camo, Cahuito, inapitaso nani sha'huirahuëso chachin, Noi hui'ninpita.

² Cahuito hui'ninpitaso', isopita: Comiri, Macoco, Matai, Capano, Toparo, Misico, Tirasi, inapita.

³ Comiri hui'ninpitanta': Asiquinasi, Nipato, Tocarama, inapita.

⁴ Capano hui'ninpitanta': Inisi, Tarsis, Quitimo, Notanimo, inapita.

⁵ Ina nápo Cahuito hui'ninpita, shinpita inapita ya'huëpi. Inapitaso', marë yonsano'sa parti, ya'huëpi. Inatohua ninanoro'sa ocoirahuatona', a'naya a'naya nacionënaquë, a'ná huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huëpi. Inahuara no'panënaquë ya'huëpi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huëpi.

⁶ Camo hui'ninpitanta isopita: Coso, Misiraimo, Oto, Canaan, inapita.

⁷ Coso hui'ninpitanta': Sipa, Apira, Sapota, Naama, Sapitica, inapita. Naama hui'ninpitanta': Sipa, Titan, inapita.

⁸ Cososo', a'na hui'nin ya'huëtërin anta', inaso', Nimoroto itopi. Ina'ton chini chiniquën nanantaton, isoro'paquë hua'an ya'conin.

⁹ Nimorotoso Siniorori catahuarin ni'ton, pa'pi míso inantërin. Napoaton piyapi'sa nonpachinara pa'yatopi napocaiso': "Siniorori Nimoroto catahuarin ni'ton, míso inantërin. Inapochachin quëmantata catahuainquën," topi.

¹⁰ Nimoroto hua'anëntërinso no'paquë, ninanoro'sa panca panca nipisopita, isopita ya'huërin: Papiri, Irico, Acato, Carini, inapita. Inapita ninanoro'saso', Sinaro parti ya'huëpi.

¹¹ Ina parti quëran Asoronta pipirahuaton, ninanoro'sa ocoirin: Ninihui, Niopoto-iri, Cara, inapita itopiso'.

¹² Naporahuaton, Nisin ninanonta ocoirin. Inaso', panca ninano'. Ninihui, Cara, inapita ninanoro'sa huáncana ya'huërin.

¹³⁻¹⁴ Misraimo shinpitaso': Notoro'sa', anamoro'sa', niapiro'sa', napororo'sa', patrosoro'sa', casonoro'sa', capotoro'sa', inapita. Capotoro'sa quëran huiristino'sa pipipi.

¹⁵ Canaanso', paninan hui'nahuanpachina, Siton itërin. Ina quëran hui'nahuaantahuachina, Iti, itërin.

¹⁶⁻¹⁸ Canaan shinpitanta isopita: Quiposoro'sa', amororo'sa', quiriquiro'sa', iporo'sa', arasiro'sa', siniro'sa', arapatiro'sa', simariro'sa', amatiro'sa', inapita. Ina piquëran Canaan huëntono'sa niquë niquë yanquëëpi.

¹⁹ Canano'sa no'pa' hua'anëntopiso', Quiraro parti huarë' icanin. Siton ninano quëraonta', Casa ninanoquë huarë' icanin. Naporahuaton, Sotoma, Comora, Atoma, Sipoin, inapita ninanoro'sataquëchin no'pa' mapi. Nasa ninanoquë huarë' no'pa' hua'anëntopi.

²⁰ Ina nápo Camo hui'ninpita, shinpita inapita ya'huëpi. A'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huëpi. Inahuara no'panënaquë ya'huëpi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huëpi.

²¹ Cahuito iin mashonëno', Simo itopi. Inanta', hui'ninpita ya'huëtërin: Ipiri hui'ninpitaso', Simo shinpita nipi.

²² Simo hui'ninpita isopita ya'huëpi: Iramo, Asoro, Arapasato, Noto, Aramo, inapita.

²³ Aramonta hui'ninpita isopita ya'huëpi: Osi, Ori, Quitiri, Masi, inapita.

²⁴ Arapasatonta', Saro pa'pin. Saronta', Ipiri pa'pin.

²⁵ Ina quëran Ipirinta cato hui'ninpita ya'huëtërin: A'naso', Piriqiu itopi. Naporoto tahuëri'sa piyapi'sa itohua itohua yanquëëpi ni'ton, ina pochin ninihuanin. Iya'huainta Cotano itopi.

²⁶⁻²⁹ Cotanoso', iso nápo hui'ninpita ya'huëtërin: Aromota, Siripi, Asaromapi, Quira, Atoramo, Osaro, Tiquira, Oparo, Apimairo, Sipa, Opiro, Apira, Copa, inapita.

³⁰ Inapitaso Misa parti ya'huërahuatona', Sipari parti huarë' ya'huëpi. Ina partiso', motopiro'saráchin niconin. Cortanii' quëran, pi'i pipirinsó parti ya'huërin.

³¹ Ina nápo Simo hui'ninpita, shinpita, inapita ya'huëpi. A'naya a'naya nacionënaquë, a'na huënton a'na huënton, nisha nisha ya'huëpi. Inahuara no'panënaquë ya'huëpi. Naporahuatona', inahuara nonpiso nananquë nonatona', ya'huëpi.

³² Ina nápo Noi hui'ninpita quëran pipipi. Nisha nisha huënton nipisopita. Nisha nisha shimashonëna quëran pipitona', nisha nisha parti no'pa' hua'anëntopi. Pacon pa'ninsó piquëran itohua itohua yanquëpi. Yanquërahuatona', nisha nisha naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso ocoipi.

11

1 Pacon piquëran notohuaro' piyapi'sa na'antapi. Naporo' ya'ipiya a'na nananquësáchin nonpi.

2 Pi'i pipirinsó parti quëran pipirahuatona', Sinaro parti canquipi. Inaso no'pa', noyápiro'tëchin ni'ton, inaquë ya'huëcaiso marë' quëparitopi.

3 A'na tahuëri inahua capini ninontatona', napopi: "Huëco pa'ahua', natëricho no'pa quëran nicatëhua', a'pëahua'," nitopi. Ina nisahuatona', natëricho quëran na'pi ya'huërenamën pëipi. Achinpitacaiso marënta', to'ni pochin nininguë achinpitopi. Simintó pochin nininsó ya'huërenamën, inaquë achinpitopi.

4 Ina quëran ninontaantapi: "Huëco chiniquëncancantatëhua', ninano ocoia'ahua'. Ina nisahuatëhua', a'na torinta pí'iro'tëquë huarë' nincaninsó niahua'. Inapatëhua', sacóshin nahuinarihua'. Naporahuaton, co huachi itohua itohua yanquëcaso ya'huaponhuë'," nitopi.

5 Napopirinahuë', Sinirosó o'marin. O'marahuatón ninano', tori, inapita nisapiso ni'quimarin. 6 Ni'quimarahuatón, yonquirin: "Isopitasó inaquësáchin ya'huatona', ina nananquësáchin nonpi ni'ton, nani caniaritopi sacatacaso'. Po'pachinara, co incari tëranta nanirinhuë atanapitacaso'.

7 Napoaton acopitacaso marë', pa'matëhua nonpiso anishatahua'. Ama huachí ninatanacaiso marëhuë', napotahua'," ténin.

8 Inapotatón, Sinirosó piyapi'sa itohua itohua ayanquëërin. Ninano nisapisona' a'porahuatona', tananpitopi huachi.

9 Inaquë chachin Sinirosó, ya'ipi piyapi'sa nonpiso anishatërin. Ina quëran chachin, ya'ipi isoro'paquë ayanquëërin. Napoaton ina ninanosó, Papiri* itopi.

Simo shinpita napopiso'

10 Simo shinpita napopiso sha'huichinquëma'. Pacon pa'ninsó piquëran cato pi'ipitapasó', Simo pasa pi'ipitarin. Naporo' a'nara hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Aropasa, itërin.

11 Ina piquëran Simosó', a'natërápo pasa pi'iaquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

12 Aropasa cara shonca a'natërápo pi'ipitasó', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Saró itërin.

13 Ina piquëran Aropasasó', catapini pasa cara pi'iaquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

14 Saró cara shonca pi'ipitasó', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Ipiri itërin.

15 Ina piquëran Sarosó', catapini pasa cara pi'iaquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

16 Ipiri cara shonca catapini pi'ipitasó', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Piriqúi itërin.

17 Ina piquëran Ipirisó', catapini pasa cara shonca pi'iaquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

18 Piriqúi cara shonca pi'ipitasó', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Nio itërin.

19 Ina piquëran Piriqúi cato pasa iscon pi'iaquëtë ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

20 Nio cara shonca cato pi'ipitasó', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Siroco itërin.

* **11:9 Papiriso'**: "Co ninatananpiquëhuë'," tapon naporin.

²¹ Ina piquëran Nioso', cato pasa canchisè pi'i aquëtè ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²² Siroco cara shonca pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Nacoro itërin.

²³ Ina piquëran Sirocoso', cato pasa pi'i aquëtè ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁴ Nacoro cato shonca iscon pi'ipitaso', hui'nin nasitërin. Nasitohuachina, Tari itërin.

²⁵ Ina piquëran Nacoroso', pasa shonca iscon pi'i aquëtè ya'huaantarín. A'napita hui'ninpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin.

²⁶ Tari canchisè shonca pi'ipitaso', hui'nin paninantërinso nasitërin. Ina quëran cato hui'ninpita ya'huëtaantarín. Hui'ninpitaso': Apran, Nacoro, Aran, inapita.

Tari, naporinso'

²⁷⁻²⁸ Sha'huitëranquëmaso chachin Tari hui'ninpitaso', isopita: Apran, Nacoro, Aran, inapita. Aran hui'ninso', Noto itopi. Aranso', Orè ninanoquë chiminin. Ina ninanoso', Cartia parti ya'huërin. Co'huara pa'pin chiminyátërasohuë', chiminin. Hua'huatërinso ninanoquë chachin naporin.

²⁹ Apranso', Sarai manin. Nacoronta', Mirica manin. Miricaso', Aran hui'nin. Inaso', a'nara caipayain ya'huëtërin, Isca itopiso'.

³⁰ Saraiso co hua'huana'pihuë ni'ton, co hua'huaninhuë'.

³¹ Tariso', Orè ninano quëran pipirin. Cartioro'sa ya'huërin quëran pipirahuaton, Canaan parti chinoton, pa'nin. Hui'nin Apran itopiso Sarairë chachin quëparin. Naporahuaton, shionta Noto itopiso quëparin. Pa'sapirinahuë', Aran ninanoquë canconpachinara, inaquë quëparitonpi.

³² Inaquë ya'huëaso!', Tariso chiminin. Cato pasa a'natëräpo pi'ipitaso chiminin huachi.

12

Piyapinënpita shimashonën nicacaso marë' Yosëri Apran acorinso'

¹ A'na tahuëri Siniorori Apran itapon: "Ya'huëran quëran pipimiatëquë'. Quëmopinënpita, tataparin ya'huërinso no'pa', inapita patëquë'. A'na no'pa' carinquën a'notaranquën. Inaquë ya'huëconquë huachi.

² A'na tahuëri ca nohuanto, shiparinpita panca nacion ocoiapona'. Carinquën catahuamiatarinquën. Inapotaranquën ni'ton, sacóshin nahuinaran. Naporahuaton, quëmá quëran a'napitanta catahuararahué.

³ Inpitasona noya nicatënën catahuahuachinën, carinta inapita inapotarahué. Inpitasona co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitohuachinën, carinta inapita napotarahué. Quëmá quëran, ya'ipi piyapi'sa nisha nisha nipisopita catahuararahué," itërin.

⁴⁻⁶ Apranso Yosëri sha'huitërinso chachin, Aran ninano quëran pipirin. Canaan parti paacaiso marë' pipirin. Canchisè shonca a'natëräpo pi'ipitaso napoarin. Sa'inë chachin pa'nin. Sa'inso', Sarai itopi. Apin Noto itopisonta', quëparin. Ya'ipi ma'shanënapitarë chachin pa'pi. Piyapinënpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa asacatacaiso marë' Aranquë pa'angepiso', quëpapi. Ya'ipi quiquipi. Canaan parti canconpachinara, Apranso piyapinënpitarë chachin ya'ipi ina no'pa' pa'tatona', pëntontopi. Siqumo ninanoquë huarë' canconpi. Inaquë panca insina nara ya'huërin. Ya'huëhuano'sa mamanshinëna moshapiquë ni'ton: "Mori insina," itopi. Ina parti naporo canano'sa ya'huëapi.

7 Inaquë Siniotori, Apran ya'notahuaton, itërin: “Ya'ipi iso no'pa', shiparinpita quëtarahuë hua'anëntapona',” itërin. Naporo chachin Apran Siniotori chinotacaso marë' a'nara artaro ninin. Inaquë ya'notërin ni'ton, chinotërin.

8 Ina quëran motopiro'sa parti pa'pi. Ina motopiro'saso', Pitiri ninano quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. Inaquë në'mëtë pëiro'sa otëmpi ya'huëcaiso marë'. Pitiri ninanoso', pi'i ya'coninso parti acorahuatona', Ai ninanonta', pi'i pipirinso parti acopi. Ina huancánachin ya'huëipi. Inaquë naquëranchin Apran Siniotori chinotacaso marë' a'na ya'huërë' artaro ni-antarin.

9 Ina piquëran Apran piyapinënpitarë chachin paantapi. Oshaquëran pa'sápatona', Niquipi parti canconpi.

Apran Iquipitoquë pa'ninso'

10 Naporo tahuëri'sa ina parti panca tanarotopi. Napoaton Apran piyapinënpitarë chachin Iquipito parti yacapatacaiso marë' pa'pi. Ya'huëpiquë co manta capacaiso ya'huërinhuë' ni'ton, inatohua pa'pi.

11 Iquipito no'paquë ya'caritohuachina Apranso', Sarai itapon: “Ni'quë', quëmaso tëhuëchachin noyápiroyanchinquën.

12 Iquipitoro'sa ni'pachinën noyaponën nimara: ‘Isoso quëmapi, paso sanapi so'in, ta'tona', caso tëpaponaco. Quëmaso nipirinhüë', macainënquënso marë' co tëpaponënhüë'.

13 Napoaton ama quëma na'in quëran tëpainacoso marëhuë': ‘Isoso yo'yohuë', tëquë', topirahuë,” itërin.

14 Iquipito no'paquë Apran camahuachina, Iquipitoro'saso Sarai ni'sahuatona', pa'yatopi: “Ma noyápiroyanchincha paya,” topi.

15 Iquipito copirnosos', “huaraon” itopi. Ina catahuapisopita hua'ano'santa', Sarai ni'pi. Ni'sahuatona', noyápiroyanchin nininso hua'anëna sha'huitonpi. Natanahuaton huaraonso': “Quëshico,” tënin. Napoaton Saraiso', ina pëinënquë quëpapi.

16 Sarai marë' huaraonso', Apran pa'pi payarin. Nani ma'sha topinan quëtërin. Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', camiyoro'sa', moraro'sa', inapita quëtërin. Naporahuaton piyapinënpita camaicaso marë' quëmapi'sa', sanapi'sa', quëtërin.

17 Napoaponahuë', Sarai na'inin ni'ton, Yosëri huaraon ana'intërin. Sa'in, hui'ninpitare chachin chiniquën canio quëran ana'intërin.

18 Napoaton Apran amataton, itapon: “¿Onpoatonta napotëranco? ¡Iso sanapi sa'an nipirinhüë', sha'huichitonco pora!

19 ‘Oshihuë' tënanso marë', cari shimanahuë. ¡Ma'tana sa'an, macaton quëpaquë huachi!” itërin.

20 Napotahuaton piyapinënpita camairin: “¡Apran, sa'inë chachin ocoico pa'in. Ma'shanënpitanta quëpa'in!” itërin.

13

Apran, Notorë' nia'popiso'

1 Apranso sa'inë chachin Iquipito quëran pipirin. Ma'shanënpitarë chachin Niquipi parti huënantatona ya'huëinantapi. Apin Noto itopisonta', inarë chachin huënantarin.

2 Apranso', notohuaro' oro, prata, pë'tahuaro'sa', inapita ya'huëtatón pa'pi ma'huan.

3 Niquipi parti quëran oshaquëran pa'sápatona', Pitiri ninanoquë huarë' huënantapi. Ina quëran paantarahuatona', i'hua ya'huërinquë chachin

ya'huëinantapi. Pitiri ninano', Ai ninano', inapita ninanoro'sa huáncana ya'huëinantapi.

⁴ I'hua artaro niningüë chachin, Sinioro chinotaantarín.

⁵ Notonta', apin pochachin pa'pi ma'huan. Notohuaro' ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita ya'huëtérin. Piyapinépítanta na'a ya'huëtérin.

⁶ Nipirínhuë', notohuaro' pë'tahuá ya'huëtópi ni'ton, co huachi pasto nanirínhuë pë'tahuaro'sa capacaiso'. Napoaton co huachi nanitópihuë cato chachin inaquëráchin ya'huëcaiso'.

⁷ Apran pë'tahuanën a'paipisopita, Noto pë'tahuanën a'paipisopitarë', pasto niapiratatona yánino'huipi. Noporoso', canano'sa', huirisiro'sa', inapítanta inaquë chachin ya'huërapí.

⁸ Napoaton a'na tahuëri Aprani Noto itapon: "Canposo', quëmopínpo niné'. Co canpo capini nino'huicaso ya'huërinhuë'. Co piyapinépítanta', nino'huicaso ya'huërinhuë'.

⁹ Niquë niquë nipachin, ya'huëa'a. Ni'quë'. No'paso panca ya'huërin. Insëquësona ya'huëcamaso marë' nohuanteranquë, quëma huayonquë'. Pë'natë parti huayonpatan, caso pëtëtë parti pa'sarahuë. Pëtëtë parti huayonpatan, caso pë'natë parti pa'sarahuë," itérin.

¹⁰ Natanahuaton Notoso', motopía'hua quëran, Cortanii' yonsan noyaro-tomarinso nocorin. Sohuro ninanoa'huaguë huarë' notérinso' icanin. Inaquëso', notohuaro' i' ya'huërin ni'ton, pa'pi noyaro'pa' ninin. Sinioro sha'tërinquë pochin ni'ton, Iquipito no'pa' pochin ninin. (Ina pochin iráca ina no'pa' nipirínhuë', co'huara Siniorori Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa ata'huanchátërasohuë', naporin.)

¹¹ Ina ni'sahuaton, Notoso ya'ipi ina no'pa' huayonin. Inaso no'pa', pi' pipirínso parti ya'huërin. Inapoatona', Apran Notorë' nia'popi.

¹² Apranso', Canaan parti quëparitérin. Notoso', Cortanii' yonsan ninanoro'sa parti ya'huëconin. Sotoma ya'cariya ya'huëconin.

¹³ Inaquëso', ya'huëhuano'sa pa'pi co noyahüë' nipi. Inapoatona oshahuanpi ni'ton, Yosëri no'huípiro ni'nin.

¹⁴ Noto pa'pachina, Siniorori Apran ya'notaton itapon: "Huaniran quëran ya'ipi parti notëtëquë': Pë'natë parti, pëtëtë parti, pi'í pipirínso parti, pi'í ya'conínso parti, ya'ipi inaquëpita notëtton, noya ni'quë'.

¹⁵ Ya'ipi no'pa' ni'nanso', carinquën hua'anëntacaso marë' quëtaranquën. Quëmarí hua'anëntomiataran. Naporahuaton, shiparinpitarinta hua'anëntomiatapona'.

¹⁶ Ca nohuanto shiparinpita pa'pi notohuaro' na'amiatapona'. Mo'shi co pichicasohuë' ninin. Inapóchachin shiparinpítanta co onpo pichicasohuë' na'apona'.

¹⁷ Iporaso', paaton ya'ipi iso no'pa' pa'tëquë'. Itohua itohua pa'tëquë'. Carinquën quëtaranquën ni'ton, inapotëquë'," itérin.

¹⁸ Ina natanahuaton, Apranso piyapinépitarë' chachin në'mëtë pëiro'sa ótënpiso mapi. Masahuatona', insina nararoquë' pa'pi. Inaquë pa'sahuatona', ya'huëconpi huachi. Ina nararoso', Mamiri itopisoari hua'anëntérin. Ipron ninano ya'cariya inaso'. Inaquë Apran Sinioro chinotacaso marë' a'na artaro niantarin.

14

Aprani Noto nicha'érinso'

¹ Naporó Misopotamia parti: Sinaro ro'tëquë, Amarahuiro itopiso' copirno nisarín. Irasaro ro'tëquënta', Arioco itopiso copirno nisarín. Iran ro'tëquëso

nipirinhué', Quitaraomiro itopiso copirno nisarin. Coimo ro'tëquënta', Titaro itopiso copirno nisarin.

²⁻³ Inapitaso', isopita a'natëräpo copirnorosarë', niinimicotatona ni-ahuëräpi: Pira, Pirsä, Sinapo, Simipiri, inapita itopisoarë' niahuëräpi. Piraso', Sotoma ninano copirno. Pirsanta Comora ninano copirno. Sinaposo nipirinhué', Atoma ninano copirno. Simipirinta Sipoin ninano copirno. Pira ninanoa'hua copirnonta', inapita catahuarin. (Pira ninanoa'huaso', Soaro itopi anta'.) Inapitarë', a'natëräpo copirnorosä', Sitin motopiana itopiquë', sontaronënapita yontonpi ahuëtacaiso marë'. Inaso motopiana, Chimirii' marë parti quëparitërin.

⁴ Ina näpo copirnorosä chachin Quitaraomirori iräca canaton, shonca cato pi'ipi camairin. Napoaponahuë', ina pi'i niantarinquë a'natëräpo copirnorosäso napopinächin yonquiatona', Quitaraomiro yaahuëpi huachi.

⁵ Ina pi'i huëantarinquë Quitaraomiroso', cara copirno catahuarinsopitarë chachin, huëantarin. Asotaroto Carnain parti huë'sahuatona', nihuaimorosä canaipi. Ina quëran sosiro'sä ya'huërë', An ninanoquë ya'huëpisopita canaantapi. Imiro'santa', Sapi-quiritain ninanoquë canaantapi.

⁶ Orioro'santa Sëir motopiro'saquë canatona', Ir-paran ninanoquë huarë' imapi. Ina ninanoso', inotëro intonquë ya'huërin.

⁷ Quitaraomiroso cara copirno catahuarinsopitarë chachin tahuërëantarahuatona', In-mispa ninanoquë canquipi. Ina ninanoso', Catisë itopi anta'. Huëantapona pochin amaricorosä ya'huërinso parti tiqütëriapi. Naporahuaton amororosäta', Asison-tamarquë ya'huëpisopita inapotopi.

⁸⁻⁹ Naporiatona', Sitin motopianaquë canquipi huachi. Naporosä Sotoma, Comora, Atoma, Sipoin, Pira, inapita ninanorosäso copirnonënaso', inaquë pa'mapi. Sontaronënapitarë chachin pa'mapi. Inaquë inapita a'natëräpo copirnorosäso', Quitaraomiro, catahuarinsopita, inapitarë' niahuëpi huachi.

¹⁰ Ya'ipi Sitin motopianaquë, notohuaro' to'ni pochin nininso' posorosä ya'huërin. Naporosä quira nipachinara, Sotoma, Comora, inapita copirnorosä', piyapinënapitarë chachin ta'api. Ta'apirinhué', ina posorosäquë anotopi. A'napita cara copirnorosäso nipirinhué', motopiro'sä ta'atopi.

¹¹ Canatorosäso', Sotoma, Comora inapita ninanorosäquë ya'conpi. Inaquë ya'conatona', cosharosä, ma'sharosä pa'ton nininsopita, inapita ya'ipi macatona quiquipi.

¹² Sotomaquë, Apran apin Notonta', ya'huërin ni'ton, inanta quëpapi. Ya'ipi ma'shanënpitarë chachin quëpapi.

¹³ Napoaponahuë', a'nara quira quëran cha'ërahuaton, Apran sha'huitapon pa'nin. (Apranso', iprioso* piyapi itopi.) Naporosä inaso', Mamiriri hua'anëntërinso insina nararoquë ya'huërarin. Mamirisosä, amorosä piyapi. Iin mashonënpitaso': Aniri, Iscoro, inapita. Inapitaso' Apran payatona', catahuapi.

¹⁴ Apranso apin quëpapiso natantahuaton, piyapinënpita natëtonosäso nipiso huayonin. Inapitaso', pëinënuquë chachin hua'huatatona so'sopisosä. Ayontonpachina, cara pasa shonca posa quëmapi'sä ya'ipiya quëran icanpi. Inapitarë', Apran pa'nin copirnorosäso imacaso marë'. Tano ninanoa'huaquë huarë' imarin.

* **14:13 Iprioso'**: Nisha nisha taponä ina pochin nohuitopi. Co nitotërëhuahuë' ma'chachinsonä tapon napopiso'. A'naquënsosä: "Ipiri shinpita ni'ton, napo nohuitopi," topi.

15 Pa'sahuatona', inimicoro'sa quënanconpi. Yono tashi nisahuaso', ya'copirahuatona', ahuëpi. Copirnoros'a canarahuatona', imapi. Opa niananoquë huarë' imapi. Ina ninanoso', Tamasco ninano quëran norti parti quëparitërin.

16 Inapoatona', ya'ipi ma'sha quëpapiso' matopi. Notonta nicha'ërahuatona', ya'ipi ma'shanënpitanta quëpatopiso', mataanfarin. Naporahuaton, na'a piyapiro'sa nicha'ërin. Sanapi'santa quëparapirinahuë', nicha'ërin.

Miriquisori Apran nacapirinsó'

17 Apranso' Quitaraomiro canarin. Cara copirno catahuarinsopitarë chachin canarin. Inapita canarahuaton huënantarin. Huëntaso', Sotoma copirnorí nacapirin. Sapi motopianaquë nacapirin. Inaso', "copirno motopiana," itopi anta'.

18 A'na copirnorinta', Apran nacapirin. Inaso', Miriquiso itopi. Sarimoquë copirno ya'conahuaton, corto hua'an nimantarin. Yosë chini chiniquënanantërinso marë' sacatërin. Inaso Apran a'carahuaton, huinonta o'shitërin. Piyapinënpitanta', a'carin, o'shitërin, napotërin.

19 Nani a'carahuaton, Miriquisori Apran iso pochin sha'huitërin: "Yosë chini chiniquënanantërinso', catahuainquë. Inaso', pi'iro'të', isoro'pa', inapita acorin.

20 ¡Ma noyacha Yosëso chini chiniquënanantërin paya! itahua'. Ina nohuanton, inimiconënpita minsëran," itërin.

Naporo Aprani inimicoro'sa ma'sha matërinso', shonca quëran a'nara Miriquiso quëtërin. Inaso', diesmo itopi.

21 Ina piquëran Sotoma copirnorí, Apran itapon:

—Piyapi'sara' quëtoco, ya'huërë' ma'shaso', quëmari maquë', itërin.

22-23 Napotopirinhüë', Apraniso' itapon:

—Yosë chini chiniquënananton, pi'iro'të', isoro'pa', inapita acorin. Ina ni'sárinco ni'ton, co pi'shi tëranta', co sapatë nonin tëranta caora marë' macapohuë': "Cari, Apran ama'huanahuë'." Ama tëcamaso marëhuë', co macapohuë'.

24 Caso caora marë' co manta nohuantërahuë'. Piyapinëhuëpita ca'pisoichin tēhuëchinsó', nani matatë pochin nitëranquë. Naporahuaton, Aniri, Is-coro, Mamiri, inapitanta ahuëta'huaso', catahuarinaco. Inapita tēhuëchinsó' ma'sha mapiso', onpopionta macacaiso ya'huërin, itërin.

15

Yosë, Apranë anoyatërinso'

1 Ina piquëran Siniororí, Apran ya'notërin. Co huë'ëponahuë', hua'narëso pochin nontërinso' natanin:

—Apran, ama tē'huaquësohuë', carinquë pa'poyaranquë. Panca acanamiataranquë, itërin.

2-3 Napotopirinhüë', Apraniso' itapon:

—Sinioro. Quëmaso Yosënuë. Panca acanamiatopirancohuënta', co hui'nahuë ya'huëtërincohuë' ni'ton, topinan quëran nisarín. Co a'naya tëranta hui'nahuë quëtërancohuë' ni'ton, piyapinëhuë Irisëro itëraiso ya'huërëtaponco. Inaso Tamasco piyapi nipirinhüë', chiminpato ya'huërëtaponco, itërin.

4 Siniororiso nipirinhüë', itapon:

—Co ina ya'huërëtaponquënhüë'. Hui'nán chachin ya'huërëtaponquë, itërin.

5 Itahuaton, nē'mëtë pëinën quëran ocoirin. Ocoirahuaton, sha'huitërin:

—Pi'iro'të nē'përahuaton, tayoraro'sa pichiquë'. Nanitohuatan pichiquë'. Ina nápo shiparinpita ya'huëtarinquë, itërin.

⁶ Naporinso natanahuaton: “Yosë no'tëquën nontërinco,” tënin Apran. Naporinso marë' Siniotori nóya ni'nin huachi.

⁷ Napoaton itapon:

—Caso Siniotoro. Orë ninano quëran ocoiranquën. Inaquëso cartiaro'sa ya'huërin. Iso no'pa' quëtaranquën hua'anëntomiatacaso marë', itërin.

⁸ —¿Onporahuatota hua'anëntomiata'huaso nitotapo? tënin Apran.

⁹ —A'nara ohuaca', a'nara capra, a'nara carniro, inapita cara pi'ipitopiso' quëshico. Naporahuaton, a'nara nëpë', a'nara pë'tahua nëpëa'hua', inapitanta quëshico, itërin Yosëri.

¹⁰ Aprani, inapita ma'sharo'sa Yosë quëshirin. Tëparahuaton huancánachin nichatëra'piarin. Nichatërinso'pita, cato panshinquë ya'carísha acorahuaton, anotëra'piarin. Inairaro'saso nipirinhue', co nichatërinhue'.

¹¹ Ma'sha tëparinsopita, capita marë' tamëro'sa o'mapirinhue', Apraniso a'parárin.

¹² Nani tashiahuachina, Apranso' noyá huë'ëtërin. A'nanaya pa'pi tashirori imotërin ni'ton, të'huatërin.

¹³ Naporo' Siniotori itapon:

—A'na tahuëri shiparinpita, nisharo'sataquë yacapatapona'. Inaquë piyapitatona', camaiyapona'. Aparisitapona'. Catapini pasa pi'i inapoapona'.

¹⁴ Cariso nipirinhue', aparisitërinso'pita ana'antarahuë. Ina piquëran shiparinpita, noya cha'ëpona'. Ma'huano'sa pipipona'.

¹⁵ Quëmaso nipirinhue', noyá mashoya nicama huarë' chiminapon. Co parisitaranhue'. Inapoaton shimashonënpita quënancoanan.

¹⁶ Catapini shinpita huënton, ya'huërin piquëran, shiparinpita isëquë chachin huëntapona'. Amororo'sa co noyahuë' nipiso', co aquëtë huarë' nishátërarinhue'. Napoaton naporo tahuëri'sa huarë' ana'antarahuë huachi.

¹⁷ Nani tashihuachina, a'nanaya orno conai' tomontárinso ya'norin. Naporahuaton, panca yanatëtë pochin pën orótahuaton, ma'sharo'sa nichatërinso'pita huancana, na'huërin.

¹⁸ Naporo tahuëri chachin, Siniotoro Aprané anoyatërin. Anoyataton itapon:

—Shiparinpita iso no'pa' quëtarahuë: Iquipito i' quëran huarë' Iopiratisii' pancai'pa', hua'anëntopiso naniarin.

¹⁹⁻²¹ Iporaso': Quiniro'sa', sinisëro'sa', catomono'sa', itiro'sa', huirisëro'sa', nihuaimoro'sa', amororo'sa', canano'sa', quiriquire'sa', quiposoro'sa', inapitari iso no'pa' hua'anëntapi. Hua'anëntapirinhue', quëma shiparinpita quëtarahuë, itërin.

16

Ismairo nasitërinso'

¹ Sarai co hua'huana'pihuë ni'ton, co Apran hui'nahuaninhue'. Napoaponahuë', Saraiso a'nara cosonanën ya'huëtërin. Inaso iquipitoron. Acara itopi.

² A'na tahuëri Saraiso', so'in itapon:

—Ni'quëchi, Siniotoro co nohuantërinhue' ni'ton, co hua'huana'huë'. Napoaponahuë', cosonanëhuë acoanchinquën topirahuë. Tapon a'inaso', hua'huana'pi nisápirinhue'. Hua'huana'pachin cari masarahuë hua'huahuë pochachin nicacaso marë', itërin.

Napotohuachina, Apranta nohuantërin.

³ Naporo chachin Saraiso', Acara masahuaton, so'in acoantërin. Nani shonca pi'ipi Canaan parti ya'huapona pochin, napoapi.

⁴ Shiarahuaton Acaraso', cayorin huachi. Inaporahuaton, hua'anën noccanin. Nocanaton, co yanatërinhuë'.

⁵ Naporo' Sarairi Apran itapon:

—Quëma tēhuëran ni'ton, Acara nocaninco. Cari chachin acoantopiranquënhuë', iporaso' hua'huaton, nocaninco huachi. Siniro chachin inquënposona tēhuëreso' anitochinpo': Quëma tēhuëmaranquën, ca a'na napomaraco, itërin.

⁶ Napotohuachina, Apraniso' itapon:

—Ni'quë', cosonanënso', natëinquënso ya'huërin. Ma'sona nohuantëranso' nitëquë', itërin.

Naporo quëran huarë' Saraiso', Acara pa'pi aparisitërin. Napoaton, inaso ta'arin huachi.

⁷ Ta'apirinhue', Siniro anquëninëni* inotëro parti quënanin. Shor iraquë i'sha pipirinsó' ya'cari', quënanin.

⁸ Quënanahuaton, natanin:

—Quëmaso' Acaranquën, nohuitëranquën. Sarai cosonanënquën. ¿In-toparanta huëcaton, intópata pa'saran? itërin.

—Patronanëhuë Sarai itopiso' ta'ananpiarahue', tënin Acara.

⁹ Naporo' Siniro anquëninëni, itapon:

—Naguëranchin patronanën paapantaquë'. Ma'sona camairinquënsopita, natëquë', itërin.

¹⁰ Napotahuaton itaantarin:

“Ca nohuanto, hua'huayátërahuë amiparinpita ya'huëtarinquën.

Co pichicasohuë' na'apona'.

¹¹ Ipora cayoranso', quëmapia'huaya huaiyaran.

Huaihuatan, Ismaïro itëquë'.

Co napion ancantaton na'nëranso',

Siniro nataninquën ni'ton, ina nininën acotëquë'.

¹² Mashotohuachin, tanan cahuario pa'pi notëraya pochin nisarín.

Ya'ipiya inimicotarin. Inanta', ya'ipiya quëran, inimicotapona'.

Quëmopinënpitari co quë'yapirinhue',

inahua notënanquë chachin ya'huapon,” itërin.

¹³ Siniorori nontërin ni'ton, Acaraso' pa'yanënuë tapon: “¿Yosë chachin nontaporahuë co chiminahuë ti?” tënin. Ina yonquiaton, iso pochin Siniro nohuitërin: “Nicatonco, catahuarincoso Yosë,” itërin.

¹⁴ Napoaton inaquë poso ya'huërinsona', “Nanpito, ni'sárinco'so' posonën,” itopi. Ina pososo', Catisë ninano', Piriti ninano', inapita ninanoro'sari ahuancanapirin.

¹⁵⁻¹⁶ Acaraso' anquëni natërahuaton, patronanënuë chachin paantarín. Tahuëri nanihuachina huairin. Apran posa shonca saota pi'ipitaso', hui'nin nasitarin. Nasitohuachina, Ismaïro itërin.

17

Marca niacotacaiso' camaitërinso'

¹ Apran iscon shonca iscon pi'ipitaso', Siniorori ya'notahuaton, itapon:

—Caso Yosëco, ya'ipi nanitaparahuë. Natëtonco, nohuantërahuësoráchin niquë'.

² Napohuatan, quëmarë'co anoyatarahuë. Ca nohuanto, hua'huayátërahuë shiparinpita ya'huëtarinquën, itërin.

* **16:7 Siniro anquëninën topachina:** Yosë chachin tapon naporin.

³ Naporō' Apranso', isonin. Isonin quëran, no'paquë huarë' monshomarin. Inapoaso Yosëri sha'huitaantarín:

⁴ —Ni'quë', iso pochín quëmarë'co anoyatarahuë. Quëmá quëran na'a naciono'sa pipiarín.

⁵ Naporahuaton, co huachi Apran itaponënhuë'. Ipora quëran huarë' Apraan itaponën. Ca nohuanto na'a naciono'sa quëmá quëran pipipona ni'ton, ina pochín nohuitaponën.

⁶ Carinquën catahuaranquën ni'ton, notohuaro' shiparinpita ya'huëtarinquën. A'naquën shiparinpita, copirno ya'conapona'. A'naquëonta', naciono'sa ocoiapona'.

⁷ Quëmarë'co ipora nani anoyatërahuë. Shiparinpitarë'conta a'na tahuëri anoyatarahuë. Yosënenco ni'to, catahuaráponquën. Shiparinpitanta inapotápo.

⁸ Ya'ipi Canaan no'pa' ipora ya'huëranquë, hua'anëntacaso marë' quëtaranquën. Shiparinpitanta iso no'pa chachín hua'anëntomiatapona'. Inapitanta', casáchin chinotaponaco, itërin.

⁹ Napotahuaton, taantarín:

—Napoaponahuë', quëmarë'coso nani anoyatërahuë ni'ton, natëco. Inapochachín shiparinpitanta natëinaco.

¹⁰ Ina pochín canpitarë'co anoyatërahuë. Canpitanta anoyatërehuaso yonquicamaso marë' ya'ipi quëmapinquëma', marcahuanamaso ya'huërin. Naporahuaton, ya'ipi shiparimapitanta inachachín natëina'.

¹¹ Taparonëmaquë, sha'huëchin imorayatërinso', niyashitëtoco'. Inaporamaso', ayonquiarinquëma carë'quëma anoyatëramaso'.

¹² Ipora quëran huarë' ya'ipi quëmapinquëma ninamasopita, nasitërin quëran posa tahuëritapaso', marcanën acotoco'. Hui'namanta', inapotoco'. Piyapinéma nisharo'sa pa'antëramasonta inapotoco'.

¹³ Ya'ipinquëma niacotacaso ya'huërin. Co a'naya tëranta topinan nicamaso ya'huërinhuë'. Inapohuatama', canpitarë'co anoyatërahuëso', nonëmaquë chachín chiminamaquë huarë' ya'huëápon.

¹⁴ Nipirinhue', insosona co marcanën niacotohuachinhue', ya'huërama quëran ocoimiatoco'. Canpitarë'co anoyatërahuëso', co natërinhuë ni'ton, inapotoco', itërin.

¹⁵ Naporō chachín, Yosëri Apraan itaantarín:

—Sa'aonta' Sarai itopiramahuë', co huachi inapochín nohuitaramahuë'. Ipora quëran huarë' Sara* itapoma'.

¹⁶ Inanta noya nicato catahuararahue' ni'ton, hua'huanarin huachi. Tëhuëenchachín cari noya nicato inapotarahue'. Na'a naciono'sa', ina quëran pipipona'. Ina quëran pipipisopita a'naquënso', copirno ya'conapona', itërin.

¹⁷ Napotohuachina, Apraanso isonin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton tëhuarin. Tëhuapon pochín yonquirín: “¡Pasa pi'ipitohuachinara, co huachi hui'nahuanpihuë'! ¡Saranta iscon shonca pi'ipitaton, co huachi onporonta nanitërinhuë hua'huanacaso'!” ténin yonquínëquë.

¹⁸ Napoaton iso pochín Yosë nontërin:

—¡Ma†cha Sinioro sha'huitërancoso chachín Ismairo catahuaranhuë paya! itërin.

¹⁹ Yosëriso nipirinhue', itapon:

—Sa'anquë chachín hui'nahuanaran ta'to, napotaranquën. Hui'nán nasitohuachín, Isaco† itaran. Quëmarë'co anoyatërahuëso', inanta sha'huitarahue'. Sha'huitërahuëso chachín, shinpitanta catahuamiatarahuë.

* 17:15 Saraso': Copirno hui'nin tapon naporin. † 17:19 Isacoso': Tëhuarinsō' tapon naporin.

20 Ismaïro marënta nontërancoso', nani natananquën. Inanta catahuarahuë. Ca nohuanto na'a hui'ninpita ya'huëtaapon. Ina quëran pipipisopita na'amiatapona'. Shonca cato hua'ano'sa nicacaiso' hui'nahanapon. Ina shinpita quëran panca nacion pipipon.

21 Napoaponahuë' quëmaro'co anoyatato sha'huitëranquënsopitaso', Sara hua'huiinquën nisarin. A'na pi'i quëran, ipora tahuëri'sa pochin, Isaco nasitapon, itërin.

22 Apraan nontërinso tonitahuaton, Yosëso ina quëran pa'nin huachi.

23 Naporo tahuëri chachin Apraanso', hui'nin Ismaïro itërinso marca acotërin. Piyapinënpita pëinënquë chachin nasitopisonta', inapotërin. A'napitanta coriquinën quëran pa'aninso', acotërin. Ya'ipi quëmapi'sa Apraan pëinënquë ya'huëpisopita, marca niacotopi huachi. Yosë camaitërinso chachin nipi.

24-25 Apraan iscon shonca iscon pi'ipitaso', taparonën sha'huëchin yashitëtopi. Ismaïronta shonca cara pi'ipitaso', inapotopi.

26-27 Naporo tahuëri chachin ya'ipi quëmapi'sa nipisopita marca niacotopi. Apraan, Ismaïro, inapita niacotopi. Piyapinënpitanta inapopi. A'naquën pëinënquë chachin nasitopi. A'naquënso', coriquinën quëran nisharo'sa pa'antërin. Ya'ipiya niacotopi huachi.

18

Sara hua'huanacaso sha'huitërinso'

1 Insina nararo', Mimiriri hua'anëntërinquë Apraan ya'huëarin. Inaquë niso', Siniorori, ya'notaantarin. Camotëchin pochin nisapaso' ya'notërin. Në'metë pëinën ya'coananëquë huënsaso', napoarin.

2-3 Apraanso ni'pirinhuë', cara quëmapi ina notënanquë huaniapi quënanin. Quënanahuaton, a'naroáchin paaparin nontacaso marë'. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton, itapon:

—Sinioro, pi'pian yanontëranquën. Ama na'huëtocosohuë'.

4 Canpita topatama', nipa'morantëcamaso marë' piyapinëhuë i'sha quëshiinquëma'. Inapoatoma', nara tashinantërinquë, na'yapoma pochin, chinototaco'.

5 Ya'huërahuëtaquëchin na'huëarama ni'quëhuarë', ma'sha tëranta capamaso quëshiinquëma'. Ina quëran chiniquën cancantatoma', paantamaso marë', itërin.

—Naporan ni'quëhuarë', inta nipachin, itopi.

6 Napotohuachinara, Apraanso në'metë pëinënquë ya'conahuaton, Sara itapon:

—Manorahuaton, cato shonca quiro pochin, noya noya tricoro'mo nininso' maquë'. Ina masahuaton, pan niquë', itërin.

7 Sa'in sha'huitahuaton, ta'arë'nachin ohuacaro'sa ya'huarinquë pa'nin. Noya noya nininso' toroa'hua huayonin. Huayonahuaton, a'nara piyapinë quëtërin. Quëtouachina, inaso' tëparahuaton a'naroáchin capacaiso marë' anpirin.

8 Ina a'capon pochin, ohuaca sho'shoi' atachirotopisonta', acotërin. Naporahuaton ohuaca sho'shoi' o'shitërin. Inapoaton, a'capon pochin ninararin pahuantouachina acotacaso marë'. Ni'toro'sa nara tashinantërinquë coshatasoi naporin.

9 Nani coshatouachinara, ni'toro'sari Apraan natanpi:

—¿Sa'anpo huachi? itopi.

—Ma'tana në'metë pëi acoana ya'huëarin, itërin.

10 Naporo' a'nari itapon:

—A'na pi'i quëran, nicaponquën huëantarahuë. Naporo' Sara hua'huanaton, hua'huin ipoarin huachi, itërin.

Napoaso Saraso', ya'ipi nonpiso' natanárin. Apraan pinën quëran, në'mëtë pëi acoana, ya'coana pirayan natanárin.

¹¹ Apraan, Sara, inapitaso nani mashotopi. Saraso yaniton, co huachi onpo hua'huanchináchinhuë', ninin.

¹² Ina yonquiaton, co huachi huina cacotatonhuë', tēhuarin huachi. Tēhuapon pochin, yonquirin: “Inaporahuë naporini, noya cancanchitohuë'. Napoaponahuë', catocoi chachin nani mashotërai ni'ton, co quiyaso inapóasocoihuë' ayapoi,” tēnin yonquinēnquë'.

¹³ Sinioriso nipirinhüë', Apraan itapon:

—¡Sara co tēhuacasohuë' nipirinhüë', tēhuarin! “Nani paiyaco” ta'ton, ¿co natëtërinhuë' hua'huanacasó ti?

¹⁴ ¡Caso Sinioroco ni'to, ya'ipi nohuantërahuëso' nanitaparahuë nica'huaso'! A'na pi'i quëran, nicaponquën huëantarahuë. Naporo' Sara hua'huanaton, hua'huin ipoarin huachi, itërin.

¹⁵ Sinioro naporinso natanaton, tē'huanēnquë Saraso tapon:

—Co tēhuarahuë', tēnin. Napoaponahuë', Siniorori itapon:

—Napotiranhuë', tēhuaranso' nitotërahuë', itërin.

Sotomaro'sa marë' Yosë nontërinso'

¹⁶ Nani coshatohuachinara, paantacaiso marë' ni'toro'saso' huanipi huachi. Sotoma ninanotaquëchin pa'sahuachinara, Apraani chi'yarin. Nontaton patacaso marë' chi'yarin.

¹⁷⁻¹⁸ Papon pochin, Sinioroso' yonquiraarin. “Apraan quëran a'na tahuëri panca nacion pipiarin. Naporahuaton ina nacionso', chiniquën nanantarin. Napoaton ma'sona yaninahuëso', sha'huita'huaso ya'huërin. Nani sha'huitërahuë ya'ipi naciono'sa isoro'paquë ya'huërinso'pita, ina quëran catahua'huaso marë'.

¹⁹ Nani ina huayonahuë hui'ninpita, shinpita, inapita noya pënëncasó marë'. A'chintërahuëso'pita natëtona', noya nicacaiso marë' pënënarin. Inapo-huachin, sha'huitërahuëso' chachin quëtërahuë huachi,” tēnin yonquiaton.

²⁰ Napoaton, Siniorori itapon:

—Sotomaquë, Comoraquë, inaquëpita ya'huëpisopita, panca oshahuanpi. Inapaton pa'pi co noyahuë' nahuinpi.

²¹ Napoaton inatohua pa'sarahuë. ¿Sha'huitërinacosó chachin ta'ma nisapi? ta'to, nitota'huaso marë' pa'sarahuë.

²² Cato ya'piso quëchitahuatona', Sotoma ninanoquë pa'pi. Apraanso nipirinhüë', Siniororë' ninontacasó marë' quëparitërin.

²³ Napoaton ya'carirahuaton, natanin:

—Tēhuëpisopitaso' no'tëquën chachin ata'huantamaso ya'huërin. Co tēhuëpisopitasohuë' nipirinhüë', co inapotamaso ya'huërinhuë'.

²⁴ Tapon a'natëräpo shonca ya'pi', co tēhuëpisopitasohuë' ninanoquë ya'huëpi. Ina nápo ya'huëpiso yonquiaton: ¿Co ninano nicha'ësarahuë'?

²⁵ ¡Ama Sinioro napoquësohuë'! ¡Tēhuëpisopita, co tēhuëpisopitahuë' co napopináchin oshahuanpiso pochin ana'intamaso ya'huërinhuë'! ¡Ama napoquësohuë'! ¡Quëmaso', noya noya coisë ya'ipi isoro'pa' marë' ninan ni'ton, no'tëquënáchin ana'intamaso ya'huërin! itërin.

²⁶ Napotohuachina, Siniorori itapon:

—A'natëräpo shonca co tēhuëpisopitahuë', Sotoma ninanoquë ya'huëhuachin, inapita nosoroato ya'ipi ina ninanoquë ya'huëpisopita nicha'ësarahuë', itërin.

²⁷ Apraaniso nipirinhüë', naquëranchin nontaantarin:

—Quëmaso Yosënuëñ, caso topinan piyapico niporahuë', naquëranchin nontaanta'inquëñ. Ama ina marë' no'huicosohuë'.

²⁸ Catapini shonca a'natërápóra' co tëhuëpisopitahuë' nanihuachina', a'natërápo pahuaninso' marëáchin, ¿ya'ipi Sotomaquë ya'huëpisopita, ata'huantapon ti? itërin.

—Catapini shonca a'natërápo tëranta co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina', co ninano ata'huantarahuë', itërin.

²⁹ —Tapona catapini shoncara', co tëhuëpisopitahuë' ya'huëpi, taantarín Apraan.

—Ina napoya tëranta ya'huëhuachinaso', co ata'huantarahuë', tënin Yosë.

³⁰ Apraaniso nipirínhuë', naquëranchin Yosë nontaantarín:

—Inachin inachin nontápiranquëñhuë', ama ina marë' no'huicosohuë' topirahuë. Tapona cara shoncara' ya'huëpi, itërin.

—Cara shoncaya tëranta ya'huëhuachina', co ata'huantarahuë', itërin.

³¹ —Tëhuëñchachin caso Siniro co natantonhuë' pochín nontáranquëñ. Cato shoncara', co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina': ¿Onpoaranta'? itaantarín.

—Cato shoncanta co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina', co ninano ata'huantarahuë', itërin Yosëri.

³² Apraani naquëranchin nontaantarín:

—Iporáichin Siniro nontaantaránquëñ. Ina quëran co huachi apiponquëñhuë' ni'ton, ama no'huicosohuë'. Shoncaíchin co tëhuëpisopitahuë' quënanpatan: ¿Onpoaranta'? itërin. Napotohuachina, Siniorori itaantarín:

—Shoncaya tëranta co tëhuëpisopitahuë' ya'huëhuachina', co ninano ata'huantarahuë'.

³³ Apraan nontërinso toquitahuaton, Siniroso pa'nin huachi. Apraonta', në'meté pëinënuë'pa' panantarín.

19

Sotomaro'sa', Comoraro'sa', inapita ata'huantërinso'

¹ Nani yatashirahuaso', cato anquëniro'saso Sotoma ninanoquë camapi. Ninano ya'coanagüë chachin Noto huënsaso', camapi. (Inaquë ya'huëhuano'sa niyontonpi ma'sha yonquiatona anoyatacaiso marë'.) Cato ya'pi canquipiso quënanahuaton, paaparín nontapon. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorin.

² Monshorin quëran itapon:

—Caso siniororo'sa piyapinëma pochinco. Huëco pëinëhuëquë onpopi-onta huë'ëcamaso nohuantoco'. Inaquë nanitërama nipa'morantëcamaso'. Tashiraya yapa'patama paantaco', itërin. Napotopirínhuë', inapitaso co nohuantopihüë'.

—Naporinchi paya. Napopiránhuë' co nohuantëraiüë'. Caniquë tëranta noya huë'ëpoi, itopi.

³ Napotopirínahuë', Notori naquëranchin naquëranchin sha'huitohuachina, napoin quëran pëinënuë' pa'pi huachi. Canconpachinara, noya cosharo nitërin. Pan co ahuëpocatopinanhuë' anpitanon, inapitarë' acotohuachina, ni'toro'sa coshatopi huachi.

⁴ Napoaponahuë', co'huara chinochátërasoiüü' ya'ipi ya'huëhuano'sari Noto pëinën tancapitopi. Hui'napiro'sa quëran, mashoro'saquë huarë' yamoipi.

⁵ Noto no'huitona', chiníquëñ nontiipi:

—¿Quëmapi'sa pëinënuë' canquipiso'? ¿Intopata ya'huapi? ¿Ocoiquë tëcari'! itopi.

⁶⁻⁷ Naporor' Notoso' pëinën noyá oncotahuaton, inapita nontapon pipirín.

—Ama iyaro'sa napocosohuë', pa'pi co noyahuë' yonquirama'.

8 Cato hui'nahuëpita nano'sa co quëmapiri së'huayátërarinsohuë', ya'huëtërinco. Inapita nipachin ocoichinquëma', nohuantëramaso' nitoco'. Isopita quëmapi'saso nipirinhüë', ama napotocosohuë'. Cari përarahuë' pëinëhuëquë ya'conquipi ni'ton, napotaranquëma', itërin.

9 Inapitariso nipirinhüë', itapona':

—¡Po'shaquë quëmaso'! Nisha piyapinquën niponahuë', ¿yacamairancoi ti? ¡Iporaso huachi inapita quëran na'con na'con, quëma nitarainquën! itopi. Napotatona', Noto ahuërapí. Pëinë ya'coananta', yapaparapitopi huachi.

10 Napoaponahuë', ni'toro'sari Noto mapi. Masahuatona', acoana po'mopi. Napotatona', ya'coana oncataantapi.

11 Naporo chachin piyapiro'sa aipiran nisapisopita, a'naroáchin aso-marayapi huachi. Hui'napiro'sa quëran, mashoro'saquë huarë' ya'ipi so-marayapi. Ina nipirinhüë' tëranta', amiai huarë' ya'coana yonípi.

12 Naporo' ni'toro'sari, Noto itapona':

—¿Ya'huëtërinquën aquëtë huarë' quëmopiro'sa isëquë? Hui'nanpita quëmapi'sa, sanapi'sa, mi'sëro'sa nicacaiso nipisopita ya'ipi inapita, iso ninano quëran ocoiquë'. Ocoiaton áquë quëpaquë'.

13 Iso ro'të ata'huantarai ni'ton, quëpaquë'. Iso ninanoquë pa'pi co noyahuë' nipiso', na'a piyapi'sari Sinioroquë sha'huirapipi. Napoaton, ata'huanta'huaiso marë' a'parincoi, itopi.

14 Napotohuachinara, Notoso mi'sënpita nicacaiso nipisopita sha'huitacaso marë' pa'nin:

—¡Manóton huëco pa'ahua'! Iso ninano quëran pipia'ahua'. ¡Siniorori iso ninano ata'huantarai ni'ton, huëco pa'ahua'! itërin. Itopirinhüë', co natëpihuë'.

15 Nani tahuëri ya'cari nipachina, anquëniro'sari Noto itapona':

—¡Pashi tëquë'! Sa'an, cato hui'nanpita, inapita masahuatona, iso ninano quëran ocoiquë huachi. Ninano ata'huantëraiquë, chimintama'.

16 Napotopirinhüë', Notoso' co manorinhüë' ni'ton, Yosëri nosoroaton, yanicháërin. Napoaton anquëniro'sari, sa'inë chachin maimirarin. Hui'ninpitanta maimirarahuatona', ninano quëran cha'ëcaiso marë' ocoipi.

17 Ninano quëran nani pipihuachinara, a'na anquëniro itapon:

—¡Cha'ëcamaso marë' manóton ta'aco'! Ama pinëma parti tahuëre'cosohuë'. Pa'mia paco'. Ama ma'sha marë' tëranta iso motopianaquë chinicosohuë'. Cha'ëcaso nohuantohuatama', motopiro'sa parti ta'aco', itërin.

18-19 Notoriso nipirinhüë', itapon:

—¡Co Siniororo'sa topirahuë'! Tëhuë'nchachin canpitaso', na'con catahuaramaco huachi. Noyanquëma ni'ton, nicha'ëramaco. Napoaponahuë', motopiro'sa parti ta'aca'huaso', co nanitarahuë'. Huancopi ni'soi', ayaro' icantatoncoi tiquihuachincoi.

20 Ni'co', pasëyáquë a'na ninanoa'huaya ya'huërin. Inaquë tëhuë'nchinsol noya paca'huaiso' topirahuë'. Nohuantoco inaquë pa'i cha'ëca'huaiso marë'. ¿Co'ta inaso', co panca ninanoyahuë'? itërin.

21 Napotohuachina a'na anquëniro itapon:

—Nani natananguën nontërancoso'. Nohuantëranso chachin nisarahuë'. Co ina ninanoso', ata'huantapohuë'.

22 Napoaponahuë', ¡manóton inatohua paco'! Inatohua canama huarë' Sotoma ninano ata'huantarai huachi. Napoaton ina ninanoso', Soaro* itopi.

23 Nani tahuërihuachina Notoso', Soaro ninanoquë camarín.

* 19:22 Soaroso': Pi'pira'huaya tapon naporin.

24 Naporo' Siniorori, pën o'nan pochin a'paimarin. Sha'pi mo'shirë chachin, a'paimarin. Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa aipi a'paimarin.

25 Inapotaton, ata'huantërin. Ya'ipi inaquë ya'huëpisopitarë chachin ata'huantërin. Ina motopianaquë papotërinso'pitananta', ya'ipi tiquirin.

26 Noto sa'inso nipirinhue', co Soaroquë camarinhue'. Oshaquëran so'in imaquiáponahuë', pinën parti tahuërëhuachina, inaquë chachin yamora moto' taranaton, chiminin.

27 Tashiramiachin Apraanso', i'huara Sinioro nontërintaquëchin pa'nin.

28 Ina quëran, Sotoma, Comora, inapita ninanoro'sa nocorin. Ya'ipi ina motopiananta nocomapirinhue', ina ro'të quëran pa'pi huëhuëpiro conai pipirarin ni'nin. Panca orno quëran tomontërinso pochin, pipirarin.

29 Ina pochin, ina motopianaquë ninanoro'sa Yosëri ata'huantërin. Noto yacapatërinso parti noyá ata'huantërin. Notoso nipirinhue', co ata'huantërinhuë'. Apraan yonquiaton, cha'ëcaso marë' ina quëran ocoirin.

Moaporo'sa', amono'sa', inapita ya'huërinso'

30 Inapita ninanoro'sa ta'huantopi piquëran, Notoso' të'huatërin. Të'huataton, Soaroquë ya'huëcaso co nohuantërinhuë'. Napoaton cato hui'ninpitare' chachin motopiro'sa parti, ya'huëcaiso marë' pa'pi. Inaquë a'na motopi naninquë, cara chachin ya'huëpi.

31 A'na tahuëri paya paya nininsoari, caia'huain, itapon:

—Ni'quë caira. Ya'ipi parti sanapi'sa ya'huërinso', so'yatona hua'huampi. Canposo nipirinhue', isoporinguë quëmapi pahuanin quëran, co inapoc-hináchinhue' ninë'. Tatachin mini nipirinhue', nani inanta mashotarin.

32 Napoaton, huëquë pa'a o'shitate' tēpaita'a. Inapotatë', hua'huampo ya'huëtiinposo marë' huë'ëpa'a, itërin.

33 Naporo tashi chachin pa'pina huino o'shitomiatopi. Nani ano'pihuachinara, paninanso' pa'pin quëhuënaparin. No'pirahuë ni'ton, co nataninhue' hui'nini quëhuënaparinso'. Co pa'ninso tēranta nataninhue'.

34 Tahuëriantaringuë paninanso', caya'huain itaantapon:

—Ni'quë caira, achin tashi caso tata quëhuënaparahue'. Quëma ya'huëre' quëhuënapacaso marë' ipora tashinta ano'pianta'a. Inapoatë catonpo chachin tatanpo quëran tēranta hua'huasha ya'huëchinpo', itërin.

35 Ninapotatona', naporo tashi naquëranchin pa'pina huino o'shitaantapi. Nani ano'pihuachinara, hua'hua nininso ya'huëre', pa'pin quëhuënaparin. No'pirahuë ni'ton, Notoso' co nataninhue' hui'nini quëhuënaparinso'. Co pa'ninso tēranta', nataninhue'.

36 Inapoatona', cato chachin cayopi. Pa'pina quëran napopi.

37 Paninanso' huaihuachina, quëmapia'huaya huairin. Inaso', a'shini Moapo† itërin. Iso quirica ninshitasoco huarë', ina ipora moaporo'sa ya'huërinso shimashonëna ninin.

38 Hua'hua nininsonta huaihuachina, quëmapia'huaya chachin ya'huëtërin anta'. Inanta a'shini Pin-amí‡ itërin. Iso quirica ninshitasoco huarë', ina ipora amono'sa ya'huërinso shimashonëna ninin.

20

Apraan Apimirorë naporinso'

1 Apraanso', piyapinënpitarë chachin ya'huëapi quëran pipipi. Pipirahua-tona', Niqipi parti paantapi. Quiraro ninanoquë canconahuatona', inaquë

† 19:37 **Moaposo'**: Pa'pin quëran ya'huërinso', tapon naporin. ‡ 19:38 **Pin-amiso'**: Piyapinëhuëpita hui'nin tapon naporin.

ya'huëcaiso marë' quëparitopi. Ina ninanoso', Catisë ninano quëran Shor parti ira pa'ninso' huáncana quëparitërin.

² Apraanso inaquë ya'huapon pochin, Sara sa'in nipirinhüë': "Oshihüë", toconin. Napoaton Quiraro copirno Apimirico itopisori yamanin. Camaithuachina, macacaso marë' Sara quëpatopi.

³ Napoaponahuë', naporo tashi chachin Yosëri huë'ënuquë pënënin: "Quëmaso chiminanan. Sanapi mananso so'yahuan ni'ton, chiminamaso ya'huërin," itërin.

⁴ Apimiricoso', co Sara ichihüë'ëshätërarinhüë'. Napoaton Siniro itapon: "Siniro co manta onporahuë ni'ton, co tëpaancoso ya'huërinhuë'.

⁵ Co'ta Apraan chachin naporin: 'Oshihüë', tënin. Saranta': 'Yo'yohüë', tënin. Cato chachin napopi ni'ton, co nitotatohuë manahuë," itërin.

⁶ Napotohuachina, Yosërinta huë'ënuquë chachin a'paniantarin: "Tëhuë'nchachin co nitotatonhuë' naporan. Napoaton ca nohuanto co ichihüë'ëranhuë'. Carinquën ya'copiranguën ama oshahuanaton tëhuëtancoso marëhuë'.

⁷ Iporaso nipirinhüë', so'in chachin quëtaantaquë'. Inaso pënëntona'pi ni'ton, quëma marë' nontarinco. Ama chiminamaso marëhuë', nontarinco. Co'so' quëtaantahuatanhuë', sa'an, hui'nanpita, inapitarë'quën chachin, ta'huantaran," itërin huë'ënuquë.

⁸ Tahuërianpitoahuachina, Apimiricoso huënsëintarahuaton, piyapinënpita amatërin. Huë'pachinara, ya'ipi hua'narinso sha'huitërin. Natanahuatona', piyapinënpitaso pa'pi pa'yanpi.

⁹ Ina quëran Apraan amatahuaton, itapon:

—¡Ma'huantacha nitapirancoihuë paya! ¡Caso co maquë tëranta tëhuëtëranquënhüë'! Quëmaso nipirinhüë', napotatoncoi panca yaoshahuanpirancoihuë'. Ca aoshahuanatonco, quëmopinëhuëpita, piyapinëhuëpita, inapita, na'inchitonhuë'. ¡Co naporëhuë'!

¹⁰⁻¹¹ ¿Ma'ta yonquiaton, napotopirancohuë'? itërin. Napotohuachina, Apraani itapon:

—Isëquëso', co manta Yosë natëpihuë'. Sa'ahuë matiinacoso marë' tëpaponaco caso', ta'to naporahuë.

¹² Naporahuaton Saraso', oshihüë anta'. Ina tataquëranchin nipiraihuë', mamahuëi quëranso', nisha ninai. Napoaton cari manahuë.

¹³ Yosë chachin, tatahuë ya'huërin quëran pipicaso' camaihuachincora, sa'ahuë sha'huitërahuë: "Insëquë tëranta pa'nëhuaquë: 'Inaso yo'yo masho', tëquë ta'a, itërahuë," tënin Apraan.

¹⁴ Ina natanahuaton, Apimiricoso sa'in quëtaantarin. Naporahuaton, ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapita quëtërin. Piyapinënpita camaicaso marënta': Quëmapi'sa', sanapi'sa', inapita quëtërin.

¹⁵ Ina quëtahuaton, itërin:

—Ni'quë iya, no'panëhuëso pancana, insëquëso costaranquë ya'huëquë', itërin.

¹⁶ Saranta', itapon:

—Ni'quë imoya, yo'yo masho huaranca coriqui prata quëran nininso' quëtërahuë. Ya'ipiya quëran co tëhuëransohüë' nitotacaiso marë' ina nãpo quëtërahuë. Co insonta pinoinquënso ya'huërinhuë'.

¹⁷ Ina quëran Apraan, Yosë nontërin Apimirico marë'. Ina sa'in, cosonanënpita, inapita marënta', Yosë nontërin. Nontohuachina, Yosëri anoyatërin. Naquëranchin hua'huasha ya'huëtaantacaiso marë' anoyatërin.

18 Siniorori nani Apimirico ya'huërinquë, sanapi'sa ana'intopirinhue'. Ama hua'huanacaiso marëhuë', Sara na'in quëran napotopirinhue'. Napoaton Apraani Yosë nontërin inari anoyatacaso marë'. Napohuachina, Yosëri Apimirico sa'in, piyapinënpita sa'ina', inapita anoyatërin. Hua'huasha ya'huëtaantacaiso marë' anoyatërin.

21

Isaco nasitërinso'

1 Sha'huitërinso chachin, Siniorori Sara catahuarin.

2 Ina nohuanton napoin quëran cayorin huachi. Tahuëri nanihuachina, quëmapia'huaya huairin. Inaso', Apraan mashoya nicaquë huarë' hui'nahuninso hua'huatërin. Yosëri sha'huitërinso tahuëri'sa chachin, hui'nin nasitërin.

3 Sa'inquë chachin hui'nahuninso nasitohuachina, Isaco itërin.

4 Yosë camaitërinso chachin posa tahuëritohuachina, marca acotërin.

5 Apraan pasa pi'ipitaso', hui'nin Isaco itërinso', nasitarin.

6 Naporo' Sara yonquirin: "Yosë catahuarinco ni'ton, capa cancantato, tëhuarahuë. A'napitanta', hua'huanahuëso nitotohuachina', ya'ipiya quëran capa cancantatona tëhuapona'.

7 Co hua'huana'picohuë ni'to, co inso tëranta Apraan nontaton: 'Tëhuëchachin Saraquë hui'nahunaran,' co ichitonhuë'. Inaso nipirinhue', máshoya niponahuë', hui'nahunin huachi," tënin.

Acara, Ismairo, inapita Apraani a'parinso'

8 Isacoa'huaya oshaquëran so'sohuachina, a'shini a'potërin. A'potërinso tahuëri, capa cancantacaiso marë' Apraan panca pita ninin.

9 Capa cancantapirinhue', Saraso' co noyahuë' cancantërin. Cosona hua'huini Isaco monaton ya'nipitarin ni'nin.

10 Napoaton Apraan sha'huitërin: "¡Cosonasos', hua'huinë chachin, a'paquë pa'in! Isacosos hua'huahuë chachin ni'ton, co nohuantërahuë' quëma ma'shanënpita cosona hua'huionta quëtacaso'," itërin.

11 Ina natanaton, Apraan panca sëtërin. Hui'nin ni'ton, sëtëyarin.

12 Sëtëpirinhue', Yosëri itërin: "Ama hui'napi marë' sëtëquësohuë'. Co cosonanën marë' tëranta sëtacaso ya'huërinhuë'. Ma'sona Sara nohuantërinso niquë'. Isaco quëran pipipisopita, noya noya catahuararahuë. Inapita mini yonquiato nani sha'huitëranquë'n nisapaso'.

13 Cosona hua'huionta catahuarahuë. Ca nohuanto, shinpita panca nacion ocoiaponá'. Hui'nan chachin anta ni'ton, catahuarahuë'," itërin.

14 Tahuëririnquë tashiramiachin Apraanso', Acara quëtacaso marë' coshoro manin. A'nara sha'huëtë morsaquë i'sha ta'panahuaton, quëtërin. Hui'nionta Ismairo itërinso', a'paantërin quëpacaso marë'. Inahuaso pa'pachinara, Piirsipa inotëro parti chihuëatona', topinan pa'sápi.

15 I'sha sha'huëtë morsaquë ya'huërinso', ta'quipi. Ta'quihuachinara Acarasos', naraa'huaya tashinantërianaquë hua'huin acorahuaton, patërin.

16 Aquëmiachin pa'sahuaton, huënsëconin. Ama hua'huin chimininsos nica-caso marëhuë', inaquë huënsëconin. Huënsëhuachina, hui'napiso na'nërin huachi.

17 Yosëri, hui'napi na'nërinso' natanin. Napoaton Yosë anquëninëni, inápa quëran përasahuaton nontërin: "¿Ma'ta Acara onporan? ¡Ama pa'yanquësohuë'! Yosëri, hui'napi na'nërinso' natanin.

18 Manóton pa'sahuaton, macontaquë'. Ama patëquësohuë'. Ca nohuanto, hua'huan quëran panca nacion pipipon," itërin.

19 Naporo' Yosë nohuanton, Acara a'na posoquë i'sha quënanin. Inaquë pa'sahuaton, sha'huëtë morsaquë manin. Ina masahuaton, hua'huin o'shintonin.

20-21 Yosëri, hui'napi catahuarin ni'ton, nóya a'shinin. Paran inotëro parti ya'huëpi. Miso pë'chinantërin. Oshaquëran a'shini Iquipito sanapi yoniton, acoantërin.

Apimirico Apraanë anoyatopiso'

22 Naporo tahuëri'sa pochin Apimirico pa'nin Apraan nontapon. Huicororë' pa'nin. Inaso', Apimirico sontaronënpita camairinso'. Inaquë Apimiricori Apraan itapon:

—Tëhuëenchachin quëmaso' nani ma'sha nipatana, Yosë catahuarinquënsó ni'nai.

23 Napoaton isëquë chachin Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco: Ama hui'nahuëpita, shihuëpita, ama ca tëranta', ma'sha onpotancoso marëhuë', sha'huitoco. Carinquënsó nosoroatënuë co ma'sha onpotëranquëhuë'. Inapochachin quëmanta noya ni'coi. A'napita ya'huëhuano'santa', noya ni'camaso marë' Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco, itërin.

24 Napotohuachina Apraan tapon:

—Yoscoarë' co ma'sha onpotëranquëmahuë', itërin.

25 Napoaponahuë', Apraani itaantapon:

—Cariquëmaso', noya yonquirapiranquëma'. Quëma piyapinënpitaso nipirinhüë', a'nara poso ihuaraiso matërinacoi, itërin.

26 Ina natanahuaton, Apimiricori itapon:

—Co sha'huitërancohuë' ni'ton, ipora huarë' namaso natanahuë. Inpitaso inapotomarinquë. Co caso nitotërahuë', itërin.

27 Napotohuachina, naporo tahuëri cato chachin, noya ninitona ya'huëcaiso marë' anoyatopi. Yoscoarë' ta'tona', anoyatopi. Ina quëran anoyatopiso yonquicaiso marë' Apraani ohuicaró'sa', ohuacaró'sa', inapita manin. Masahuaton Apimirico quëtërin.

28 Naporahuaton canchisë ohuica nanoyan nipisopita huëntonën quëran nisha acoarin.

29-30 Nisha acoaso', Apimiricori itapon:

—¿Ma'marëta canchisë ohuicaró'sa nisha acoaran? itërin.

—Isopita canchisë ohuica, quëtëranquë: “Tëhuëenchachin Apraani ina poso ninin,” ta'camaso marë' quëtëranquë, itërin.

31 Napoaton ina ro'tëso', Piirsipa itopi. Inaquë cato chachin Yoscoarë' ta'tona', anoyatopi ni'ton, ina pochin nohuítopi.

32 Nani anoyatohuachina Apimiricoso', Huicororë chachin huiristino'sa no'panën partü paantapi.

33 Nani pa'pachinara, Apraansó inaranchin Sinioro chinotërin. Inaso': “Yosë ya'huëmiatërinso'” itopi anta'. Inaquë chinotaton, a'nara tamarisco nara sha'nin. Nani sha'huërahuë chachin ina no'paso', Piirsipa itopi.

34 Hua'qui Apraan huiristino'sa no'panënaquë, yacapatërin.

22

Yosëri Apraan tëninrinso'

1 Ina piquëran Yosëri: “¿Tëhuëenchachin ta'ma Apraan natërinco to?” ta'ton, tënicaso marë' pëarin:

—Apraan, itërin.

—Ma'ta Sinioro ya'huëarahuë, tënin Apraan.

2 Naporo' Yosëri itapon:

—Hui'nan Isaco itëranso', a'naïchin ni'ton, nosoromiatëran. Ina nipirinhue', masahuaton Moria parti quëpaquë'. Inaquë canconpatan, a'na motopi a'notaranquën. Inaquë chinotancoso marë' ina tëparahuaton, ya'ipi ahuiquitëquë', itërin.

³ Tahuëririnquë Apraanso', tashiramiachin huënsëintarahuaton, tapatarin huachi. Ihuë Yosë chinotaton ahuiquitacaso marë' pë'shitërinso', moranënuë a'mitërin. Ina quëran hui'nin, cato piyapinënpita, inapita quëparin. Yosëri sha'huitërinquë pa'nin huachi.

⁴ Cara tahuëri quëran Apraanso', Yosëri sha'huitërinso' no'pa' notërin.

⁵ Naporo' piyapinënpita itapon:

—Isëquë ninatacoi. Moranta isëquë patarahuë. Quiyaso' amasha aquëcha pa'sahuato, Yosë chinotarai. Nani chinotohuato o'mantarai, itërin.

⁶ Ihuë Yosë chinotaton ahuiquitacaso', Isaco apitëntërin. Inaoranta cosoroa'hua, pë'to ra'pi, inapita manin. Ina quëran pa'pi huachi.

⁷ Papon pochin Isacori, Apraan itapon:

—¡Tata! itërin.

—¿Ma'ta conpaa'hua? itërin pa'pini.

—Ni'quë tata, nani ihuë ya'huërin. Pë'to ra'pinta ya'huërin. Carniroa'hua ya'ipi ahuiquitacaso marë'so': ¿Intoparanta manë'? itërin Isacori.

⁸ —Yosë nohuanton conpa ya'huapon, itërin pa'pini. Ina quëran, paantapi.

⁹ Yosëri sha'huitërinquë canconpachinara, Apraanso' a'nara artaro ninin. Tërirahuaton, ina aipi ihuë acorin. Ina quëran hui'nin tonporahuaton, ihuë aipi acorin.

¹⁰ Inaquë acorahuaton tëpacaso marë' cosoroa'hua manantërin.

¹¹ Naporo chachin Siniro anquëninëni, inápa quëran pëparin:

—¡Apraan! ¡Apraan! itërin.

—Ma'ta Siniro ya'huëarahuë, itërin Apraani. ¹² Siniro anquëninënisoi', itapon:

—Ama hui'nan tëpaquësöhuë'. Tëniponquën napotopiranquënhuë', iporasoi' nani nitotërahüë. Ya'ipi cancanën quëran huarë' imaranco ténahuë. Hui'nan a'naïchin nipirinhüë', co apiratërancohüë ni'ton, nitotërahüë, itërin.

¹³ Naporo' Apraan tahuëërërahüaton ni'pirinhüë', a'nara carniro quënanin. Yosë nohuanton pomonën quëran, nara'huaya së'paquënuë a'tënin. Ina masahuaton hui'nin ya'huërenamën tëparin. Inapotaton, Yosë chinotacaso marë' ya'ipi ahuiquitërin.

¹⁴ Ina quëran Apraani ina ro'të aninuhanin. “Pahuantërinpoaso' Siniro quëtërinpoaquë,” itërin. Napoaton, iporahuanta ina pochin nohuitapi. “Motopiquëso', pahuantërinpoasopita Siniro quëtërinpoa',” topi nonatona'.

¹⁵⁻¹⁶ Siniro anquëninëni, naquëranchin inápa quëran Apraan përaton itapon:

—Siniro naporin: “Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëtonco, a'naïchin hui'nan nipirinhüë' co apiratërancohüë'. Inaporanso marë' noya ni'nanquën. Caso Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquën.

¹⁷ Noya nicatënuën catahuamiataranquën. Ca nohuanto shiparin-pita, tayoraro'sa nápo na'apona'. Marë yonsanquë inotëra'huaya nápo, na'amiatapona'. Naporahuaton, inapitaso inimiconëna minsëra'piapona'.

¹⁸ Quëma natëranco ni'ton, ya'ipi isoro'paquë naciono'sa ya'huëinsopita, shiparinpita quëran catahuarahüë,” itërin.

¹⁹ Nani Yosë chinotahuatona', Apraanso hui'ninë chachin piyapinënpita quëparitopiquë, pa'mantapi. Ina quëran ya'ipi chachin, Piirsipaquë panan-pita. Inaquë Apraan hua'qui ya'huërin.

Nacoro hui'ninpita nipiso'

²⁰ Hua'quimiachin ya'huapona pochin, Apraanso natantërin. "Miricanta', Nacoro sa'in nininso', Sara pochachin hua'huanin anta'," itopi.

²¹ Paninanso', Os itopi. Ina quëran niantarinso', Pos itopi. Ina quëran a'nanta niantarinso', Quimoino itopi. (Quimoinonta hui'nahuanpachina, Aramo itopi.)

²² Quimoino quëran nasitaantapi: Quisito, Aso, Piritasi, Itarapi, Pitoiro, inapita.

²³ Ina Pitoiro mini, Nipica pa'pin. Nacoroso', Apraan iya'huain. Ya'ipiya quëran Miricaso', posa hua'huinpita ya'huëtërin. Ina nápo Nacoroso', sa'inquë chachin hui'nahuanin.

²⁴ Naporahuaton a'na sa'inquënta hui'nahuanin. Ina sa'inso', Nioma itopi. Inaquë hui'nahuaninsopitaso': Tipa, Caamo, Taas, Maaca, inapita.

23*Sara chimininsó'*

¹ Saraso', pasa cato shonca canchisé pi'i icanin.

² Ina quëran Quiria-arpa ninanoquë chiminin. Ina ninanso', Ipron itopi anta'. Inaso Canaan parti ya'huërin. Sa'in chimininsó marë' Apraanso', sëtatón, na'nërárin, ayanárin, naporin.

³ Ina quëran, sa'inco' nonën patahuaton, ya'huëhuano'sa nontapon pa'nin. Ya'huëhuano'saso', itiro'sa itopi. Hua'ano'sa nipisopita niyontoyantopiquë, quënanconin. Inaquë nontahuaton itapon:

⁴ —Caso co ya'huëhuancohuë' niporahuë', yacaparanquëma'. Sa'ahuë chiminin ni'tón, chiminpatamara nipo'moramaso' no'pa' pa'antoco canta topirahuë, itërin.

⁵ Napotihuachina, Iti hua'ano'sari itapona':

⁶ —Natanquë sinioro sha'huichinquën. Yosë huayoninquën ni'tón, quëmaso' chiniquën nanantëran. Nipo'moraiso' no'pa' insosona noya noya ni'nanquë, sa'anco' po'moquë'. Co incoi tëranta apiratarainquënhuë', itopi.

⁷⁻⁸ Napotihuachinara, Apraanso huanirahuaton, itiro'sa nontaantacaso marë' mónsho tënin:

—Tëhuëchachin isoporinquë sa'ahuëco' po'moca'huaso nohuantohu-atama', catahuaco. Canpitari ya'huërenamëhuë Sohuaro hui'nin Ipron itopiso', nontoco topirahuë.

⁹ Maquipiraquë nanin ya'huërinso', pa'anchinco. Inaso no'panën intonquë ya'huërinso'. Onposona pa'tërinso' no'tëquën pahuëretarahuë. Inapohuato, chiminpatoi nipo'moca'huaiso marë' isoporinquë ya'huëtarinco huachi.

¹⁰ Ipronta Iti piyapi. Inanta inaquë chachin nisarin ni'tón, a'napita hua'ano'sa natantonëinquë inaora chachin Apraan sha'huëtërin. Chiniquën nonin ninano ya'coanataquëchin, na'huëpisopitanta', natanacaiso marë':

¹¹ —Ama sinioro napoquësöhuë'. Topinan naninso quëtaranquën. In-ainpichin no'pa' ya'huërinsona', quëchinquën. A'napitanta natantonëinquë sha'huëtaranquën. Napoaton sa'anco' po'moquë huachi, itërin.

¹² Napotopirinhuë', Apraanso ya'huëhuano'sa inachintopiso nitotaton, anyatarin. Naquëranchin ya'huëhuano'sa ni'tonëinquë mónsho taantarin.

¹³ A'napitanta natantonëinquë, Ipron itaantapon:

—Natanquë api nontaanta'inquën topirahuë. Onpopionta no'pa marë' pahuëre' maquë'. Naporo huarë' sa'ahuëco' po'moarahuë, itërin.

¹⁴⁻¹⁵ —Noya sinioro pa'. Ina no'paso', catapini pasa coriqui prata quëran nininso' pa'tërin. Canpoaso ma'huaënpoa ni'tëhua', co inachin marë' aquëtë

huarë' nonsápaso ya'huërinhuë'. Napoaton, po'mochanquë sa'anco huachi, itërin.

¹⁶ Napohuachina, Apraanso ina nápo marë' anoyatërin. Ina quëran Iti hua'ano'sa ni'tonënuë, no'tëquën pahuëretërin.

¹⁷⁻¹⁸ Inapoaton Apraani, Ipron no'panën Maquipiraquë ya'huërinso', pa'anin. Ina no'paso', insina nararo Mimiriri hua'anëntërin quëran, pi'i pipirinsó parti quëparitërin. No'pa', nanin, nararo'sa inainpichin ya'huërinso', inapita Apraani hua'anëntërin huachi. Iti hua'ano'sari ya'ipiya quëran nitotopi. Ninano ya'coanataquëchin na'huëpisopitanta', nitotopi.

¹⁹ Nani anoyatahuaton Apraanso', Maquipira naninquë sa'anco' po'morin huachi. No'pa' pa'aningüë napotërin. Ina no'paso' sha'huirahuëso chachin, Mimiriri hua'anëntërinso' no'pa quëran, pi'i pipirinsó parti quëparitërin. Ina ro'tëso', Ipron itopi anta'. Canaan parti ya'huërin.

²⁰ Ina pochin Apraan, no'pa', nanin, inapita pa'anaton, hua'anëntërin. Tiro'sari, pa'antërin nipa'pitacaiso marë'.

24

Isaco marë' sanapi yonípiiso'

¹ Apraan nani noyá mashotërin huachi. Nani ma'sha nininquë Siniorori catahuamiatërin.

²⁻³ A'na tahuëri, piyapinën masho masho nininsó', përarin. Inari ya'ipi ma'shanënpita a'pairin. Huë'pachina itapon:

—Natëancoso nitota'huaso marë', tonaraoana së'huatoco. Së'huatatonco: “Sinioroso Yosë ni'ton, inápaquë hua'anëntaton, isoro'panta hua'anëntërin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën natëaranquë. Co isoporinquë Canaan sanapi nininsó', Isaco macacaso ya'huërinhuë',” itoco.

⁴ Quëma chachin hua'huatërahuëso no'paquë paquë'. Inaquë pa'sahuaton, quëmopinëhuëpita quëran sanapi yonítëquë', itërin.

⁵ Napotohuachina, piyapinëniso itapon:

—Napotiranhuë', sanapi yonirahuëso co yaimaquintahuachincohuë': ¿Onpochita? ¿Hua'huatëranso parti hui'nán quëpamanta'í ti? itërin.

⁶ Napotohuachina, Apraani itapon:

—¡Ama napoquësohuë'! ¡Co inaquë quëpamantacaso ya'huërinhuë'!

⁷ Sinioroso' Yosë ni'ton, inápaquë hua'anëntërin. Nani ina sha'huitërinco iso no'pa' shihuëpitari hua'nëntacaso'. Iráca tatahuë ya'huërin no'pa quëran ocoir- inco. Quëmopinëhuëpita ya'huërin parti quëran ocoirincó huachi. Ocoirahua- tonco isëquë quëninco. Inari chachin anquëninën a'pararin catahuainquënso marë'. Ina nohuanton, sanapi nohuantarin isëquë huëcacaso'.

⁸ Sanapi isëquë huëcacaso co nohuantohuachinhuë', naporo huarë' Yoscoarë' ténanso co na'intarinquënhuë'. Nipirinhüë' ama onporonta inatohua hui'nahuë quëpaquësohuë', itërin.

⁹ Napotohuachina, piyapinëni Apraan tonaroananën së'huatërin. Së'huatahuaton: “Yoscoarë', sha'huitërancoso chachin, nisarahuë',” itërin.

¹⁰ Itahuaton, tapatarin huachi. Hua'anën ma'shanënpita, pa'ton pa'ton nininsopita, huayónahuaton, nicanatacaso marë' tapararin. Shonca camiy- oquë apë'pëtahuatona', Nacoro ninano itopiquë, pa'pi huachi. Inaso ninano', Misopotamia parti ya'huërin.

¹¹ Pa'sápatona', canconpi huachi. Ninano aipran, yatashirahuaso can- conpi. Naporo oraquë nano'sa i'sha macapona posoquë huë'sapi. Apraan piyapinënso' camiyoro'sa a'na poso pirayan achinotarin.

12 Naporahuaton inaqué chachin Yosë nontërin: “Ni'quë Sinioro, quëmaso Yosënuën. Hua'anëhuë Apraan, natërinquën. Hua'anëhuë nosoroaton catahuaco.

13 Nano'sa i'sha macapona huëcasoi', iso poso pirayan ninatapo.

14 Inaso nanon: 'Yonshanën chinohuaraqüë', canta pi'piyan i'sha o'opainquën,' itohuato: 'O'oquë api, camiyonënpitanta machi o'oina,' ichinco. Ina quëran piyapinën Isaco marë' sanapi huayonanso', nohuitarahuë. Ina pochin nitohuachinco: Tëhuëenchachin hua'anëhuë Yosëri nosoroaton catahuarin, tosarahuë," itërin.

15 Orarinsò' co tiqiyätërasohuë', a'nara nanon yonsha pitënahuatón, huë'sarin ni'nin. Inaso nanon, Pitoiro hui'nin. Nipica itopi. (Pitoiroso', sha'huirahuëso chachin Nacoro hui'nin. Miricaquë hui'nahuaninsò'. Nacoronta Apraan iya'huain.)

16 Nipicaso', noyápiroyanchin. Naporahuaton nanon, co quëmapiri sè'huayätërarinhuë'. Canquirahuaton posoquë nohuaramarin. Yonshanën amëntaitërinso pitënahuatón, panantapirinhüë',

17 Apraan piyapinëni ta'arahuaton, icantonin. Icantahuaton, itapon:

—Canta apia'hua, yonshanën quëran pi'pian i'sha o'opainquën topirahuë, itërin.

18 —O'oquë api, itërin Nipicari. Napotahuaton, yonshanën chinohuararin. Inapoaton o'shitacaso marë' sè'quëtërin.

19 Nani o'opachina, Nipicari itapon:

—I'sha maantarahuato, camiyonënpitanta o'opiquë ta'panchi nohuan-topiso' o'oina', itërin.

20 Itahuaton, a'naromarëáchin pë'tahuaro'sa o'opiquë, ta'panarin. Ya'ipi camiyoro'sa, o'ocai huarë' inaporin.

21 Inapoaso', Apraan piyapinënso' co manta taponahuë', topinan ni'sárin: “Tëhuëenchachin Sinioro catahuarinco ni'ton, ¿co topinan iratomaracohuë ti?” tënin yonquiatón.

22 Camiyoro'sa nani o'opachinara, Apraan piyapinënso', oro quëran po'moitëra pochin nipiso' manin. Saota cramo pochin quë'ninso'. Ina masahuaton, Nipica nitëananënguë a'tëntërin. Naporahuaton cato a'sontanpa oro quëran nipiso', quëtërin. A'naya a'naya pasa na'con cramo quë'ninso', quëtërin.

23-25 Inapita quëtahuaton, natanin:

—¿Ma'ninta quëmaso' tata?

—Caso tatahuë Pitoiro. A'shinso', Mirica itopi. Tata pa'pinto' Nacoro itopi.

—¿Ya'huërin canpita pëinëmaquë chinota'huaiso to?

—Ya'huërin mini. Camiyoro'santa capacaiso ya'huërin, itërin Nipicari.

26-27 Ina natanaton, Apraan piyapinënso' isonin. Isonin quëran Yosë chinotaton itapon: “¿Ma noyacha Siniorosó paya! Inaso Yosë, hua'anëhuë Apraan natërinso'. Tëhuëenchachin hua'anëhuë nosoroaton, noya catahuaantarín. ¿Quëmopinënpita pëinënguë huarë' no'tëquën quëninco!” tënin.

28 Nipicaso' ta'arë'nachin a'shin pëinënguë pa'nin. Inaquë ya'ipi naporinso sha'huontarin.

29-30 Nipicaso' a'na yo'in mashonën ya'huëtërin. Inaso', Napano itopi. Po'moitëra pochin nininso' oshin quëtópiso' nicaparin. A'sontanparinsopitanta', nicaparin. Sha'huirinsonta natanahuaton, Apraan piyapinën yonicaso marë' posoquë ta'amarin. Ina pirayan, camiyonënpitarë chachin huaniárin quënamarin.

31 Inaquë nontaton itapon:

—Huëquë api. Quëmaso' Sinioro noya catahuarinquën. ¡Co aipiran quëparitamaso ya'huërinhuë! Nani pëi taparahuë canpita marë'. Camiyoro'santa huë'ëcaiso', nani taparahuë, itërin.

32 Napotohuachina, pëiquë pantapi huachi. Inaquë Napanori pë'pëtoro'sa chinohuararahuatón, camiyoro'sa a'carin. Apraan piyapinën, ca'taninsopitarë chachin nipa'morantëcaiso marënta', i'sha quëshirin.

33 Cosharo acotohuachinara, Apraan piyapinënso' tapon:

—Co'huara coshachátërapohuë', ma'marësona huë'nahuëso'ton, sha'huita'huanquëmaso ya'huërin, tënin.

—Ina'ton nipachin sha'huitocoi, itërin Napanori.

34—Caso Apraan piyapinënco.

35 Siniorori hua'anëhuë catahuamiatërin ni'ton, pa'pi notohuaro' ma'sha ya'huëtërin: Ohuacaro'sa', ohuicaro'sa', inapita notohuaro' pë'tahuarin. Naporahuatón oro, prata inapita ya'huëtërin. Piyapinënpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', inapita ya'huëtërin. Camiyoro'sa', moraro'sa', inapitanta na'a pë'tahuarin.

36 Naporahuatón sa'in Sara itopisonta', a'naíchín hua'huanin. Paiya nicaponahuë', quëmapi hua'huanin. Inari iporasó, ya'ipi hua'anëhuë ma'shanënpita, hua'anëntapon huachi.

37 Hua'anëhuë camairincoso', natëca'huaso marë' nani Yoscoarë' ta'to sha'huitërahuë. Naporo' napotërinco: “Co isoporinguë Canaan sanapi nininso', Isaco macacaso ya'huërinhuë'.

38 Tatahuëi quëran quëmopi ninaisopita ya'huëpiso parti tëhuënnchinsó' paquë'. Inaquë pa'sahuatón, huëntonëhuë quëran chachin sanapi hui'nahuë marë' matomaquë'” itërinco.

39 Napotohuachincora, cari itërahuë: “Quëmaso' hua'anëhuënnquën nipiranhuë' nonchinquën: Pa'pato, co'so' sanapi yaimaquintahuachincohuë' ¿Ma'ta onpo'í?” itërahuë.

40 Napotohuatora, sha'huitërinco: “Ni'quë', caso Sinioro iranën no'tëquën pa'tërahuë ni'ton, anquëninën a'pararin catahuainquënso marë'. Ina nohuan-ton, noya pa'sahuatón sanapi quënamaran. Tatahuëi quëran quëmopinëhuë hui'nin chachin, hui'nahuë marë' matomaran.

41 Quëmopinëhuë co hui'nin yaa'pantihuachinquënnhuë', naporo huarëáchin Yoscoarë' ténansó', co na'intarinquënnhuë'” itërinco.

42 Napoaton huë'sápatoi, ipora tahuëri posoquë canquirai. Inaquë Yosë nontato napotërahuë: “Sinioro quëmaso Yosënnquën. Hua'anëhuë Apraan chinotërinquën. Ni'quë Sinioro. Tëhuënnchachin quëma catahuararancó noya huë'nahuë nipachinso',

43-44 iso poso pirayan nontaranquënso' natanco. Apira sha'huitoatuënnquën inachachin niin ténahuë. Inso nanonsona, i'sha macapon o'marinso', cari natanpato: ‘Canta pi'piyan yonshanën quëran i'sha o'opainquën, ichi. Napotohuato: ‘O'oquë api. Camiyonënpitanta machi o'oina', ichinco. Ina quëran hua'anëhuë hui'nin marë' sanapi huayonansó', nohuitarahuë'” itërahuë.

45 Orarahuëso', co tiquiyátërasocohuë', Nipica o'marin ni'nahuë. I'sha macacaso marë' yonshanën pitënnahuatón, posoquë o'marin. Paaparahuato: “Canta api i'sha quëtoco topirahuë'” itërahuë.

46 Napotohuatora, yonshanën a'naroáchin chinohuararahuatón, itaponco: “O'oquë api, camiyonënpitanta machi o'oina',” itahuatonco, o'shitërinco. Camiyoro'santa', o'shitërin.

47 Ina quëran cari natanahuë: “¿Ma'ninta quëmaso' tata?” itërahuë.

“Caso tatahuë, Pitoiro. Inaso', Nacoro hui'nin. Miricaquëya hui'nahuaninso',” itërinco. Itohuachincora, a'nara po'moitëra pochín

nininso' nitëananënuë a'tëntërahuë. Naporahuaton cato a'sontanpacaso quëtërahuë.

⁴⁸ Ina quëran isonahuato, Siniro chinotërahuë: "¡Ma noyanquëncha quëmaso' Siniro paya! Quëmaso Yosënuë, hua'anëhuë Apraan natërinquën. Noya quënanco ni'ton, no'tëquën canquirahuë. Hua'anëhuë hui'nin acoantacaso marë' quëmopinën hui'nin chachin quëpatarahuë," itërahuë, Siniro chinotato.

⁴⁹ Iporaso huachi, sha'huitoco nitochi. ¿Tëhuënchachin hua'anëhuë nosoroapoma ti? Co'so' nohuantohuatamahüë', sha'huitoco inanta nitochi. Nani nitotohuato ma'sona nica'huaso' yonquiarahuë huachi, itërin.

⁵⁰ Napotihuachina, Napano, Pitoiro, inapitari itopi:

—Ya'ipi naporansopita Siniro nohuanton naporin tënai. Napoaton, so'yachin nipachin.

⁵¹ Ma'tana Nipica ya'huëarin. Siniro in a pochin nohuantërin ni'quëhuarë', quëpaquë'. Hua'anën hui'nin so'yachin, itopi.

⁵² Napopiso natanahuaton, Apraan piyapinënso isonin. Isonahuaton, no'paquë huarë' monshomarin: "Yosparinquën Siniro," itërin.

⁵³ Ina quëran notohuaro' ma'sha quëinsopita o'quirin. Oro quëran, prata quëran, ina quëranpita nipiso', Nipica nicanarin. Amocasonta', pa'ton nininsopita quëtërin. A'shin, yo'in, inapitanta notohuaro' ma'sha pa'ton nininsopita quëtërin.

⁵⁴ Naporo huarë' Apraan piyapinën, ca'taninsopitarë chachin, coshatopi, o'opi, napopi. Naporahuatona naporo tashi inaquë chinotopi huachi.

Tahuëririnquë capayatahuaton, Apraan piyapinënso Nipica pa'pin, yo'in itapon itapona:

—Ipora tahuëri hua'anëhuë ya'huërinquë yapaantarahuë ta'a, tënin.

⁵⁵ Napopirinhuë', Nipica yo'inso a'shinë chachin, itapona':

—Shonca tahuëri tëranta nanon quëparichin. Ina piquëran noya imasarinquën huachi topiraihuë', itopi.

⁵⁶ Itopirinahuë', Apraan piyapinënso napoantarin:

—Ama aquëtë huarë' ahua'quicosohüë'. Yosë nohuanton, noya huëcato, co topinan iratërahuë'. Napoaton hua'anëhuë ya'huërinquë pananta'huaso ya'huërin tënahüë, itërin.

⁵⁷ Napohuachina, itaantapi:

—Pa'ahua nipachin nanon përahu'. ¿Ma'tama ichinpoa pa'? topi.

⁵⁸ Nipica përasahuatona', natanpi:

—¿Ipora tahuëri chachin nohuantëran iso quëmapi imacaso to? itopi.

—Nohuantërahuë mini, tënin.

⁵⁹ Napohuachina, Nipica pacacaso nohuantopi huachi. Ina aso'sorinso sanapinta', a'pantopi. Naporahuaton a'napitanta piyapinënpita, sanapi'sa nininso' a'pantopi. Apraan piyapinën, ca'taninsopita, inapitanta noya a'papi huachi.

⁶⁰ Nani yapa'pachina, yo'ini noya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin:

“Oshira, Yosë catahuainquën.

Pa'pi nohuantërai, noya hua'huanaton,

notohuaro' amiparinpita ya'huëtiinquënso'.

Noporahuaton amiparinpitanta',

Yosëri catahuain inimiconënapita minsëra'piaina," itërin.

⁶¹ Nani nontohuachinara, Nipicaso piyapinënpitarë chachin, camiyoro'saquë ya'mitëahuatona', Apraan piyapinën imapi. Ina pochin Apraan piyapinën, Nipica matomarahuatón, huënantarin huachi.

62-63 Naporo' Isacoso', Niquipi parti ya'huëarin. “Nanpiton ni'sárinco'so' poso,” itopiquë Yosë yonquiapon pa'nin quëran, huënantárin. Nani yatashirapaso', a'nánaya ni'pirinhuë', ni'toro'sa camiyonënapitarë chachin canquirapi ni'nin.

64 Nipicanta', Isaco ni'sahuaton, camiyonën quëran nohuararin.

65 Nohuararahuaton Apraan piyapinën natanin:

—¿Inta pasoso' quëmapi canpoataquëchin huë'sarin? itërin.

—Ina mini Isaco. Hua'anëhuë Apraan hui'nin, itërin. Ina natanahuaton, Nipicaso niimomototërinso' në'mëtëquë, nipa'shinayatërin.

66 Canconpachinara, piyapinëni ya'ipi naporinso Isaco sha'huitërin.

67 Ina quëran Isacoso', a'shincó në'mëtë pëinënquë Nipica quëparin. Co hua'quiya quëranhuë' macaton, noya cancantërin. Pa'pi nosoromiatërin. A'shin marë' sëtápirinhuë', inapoaton noya cancantërin huachi.

25

Apraan Sitoraquë hui'nahuaninsopita

1 Apraanso', a'na sa'in ya'huëtaantarin. Inaso', Sitora itopi.

2 Inaquënta hui'nahuaantarin. Inaquë hui'ninpitaso': Simiran, Cocosan, Mitán, Matian, Isopa, Soa, inapita.

3 Cocosan hui'ninpitaso': Sipa, Titan, inapita. Titan quëran pipipisopitaso': Asororo'sa', nitorisoro'sa', niomoro'sa inapita.

4 Matian hui'ninpitaso': Ipan, Ihui, Anoco, Apitan, Iritan inapita. Ya'ipi inapitaso', Sitora quëran pipipi.

5-6 Na'a hui'ninpita Apraan ya'huëtopirinhüë', Isacoráchin pochin ya'ipi ma'shanënpita, quëtërin. Sitoraquë, Acaraquë hui'nahuaninsopitaso', pi'piyan pi'piyan ma'sha nicanarin. Naporahuaton, nanpiso chachin niquë a'parin. Pi'i pipirinso parti ya'huëcaiso marë' a'parin. Co nohuantërinhuë' Isacorë' napopináchin ya'huëcaiso'.

Apraan chimininsó

7 Apraanso ya'ipiya quëran, pasa canchisë shonca a'natërápo pi'i icanin.

8 Nani noyá mashoya nipachina, mashori quëparin. Chimpinachina, shimashonënpita, quënancontarin huachi.

9 Hui'ninpita: Isaco, Ismairo, inapitari, pa'pitopi. Maquipira naninquë po'mopi. Maquipiraso', sha'huirahuëso chachin, insina nararo Mimiriri hua'anëntërin quëran, pi'i pipirinso parti quëparitërin. Soaro hui'nin Ipron itopisoari, ina no'paso' hua'anëntopirinhüë'. (Inapitaso' itiro'sa'.)

10 Ina no'pa chachin iráca Apraan nanpipon itiro'sa', pa'antërin. Inaquë inanta', sa'incó' Sara itopiso' pirayan, po'mopi.

11 Apraan chiminpachina, Yosëri Isaco, catahuamiatërin. Inaso Nipicarë chachin: “Nanpiton ni'sárinco'so' poso,” itopiso' pirayan, ya'huërapí.

Ismairo quëran pipipisopita

12 Sha'huitëranquëmaso chachin, Apraan Acaraquëya hui'nahuanpachina, Ismairo itopi. Acaraso', iquipitoron. Sara piyapinën. Ismairo hui'ninpitaso', isopita:

13-15 Paninantërinso' Nipayo itërin. Ina piquëran niantapisopitaso': Sitaro, Atipiri, Mipisan, Misma, Toma, Masa, Atar, Tima, Quitoro, Nahui, Sitima inapita.

16 Ina nápo Ismairo hui'ninpita ya'huëpi. Shonca cato ya'ipiya quëran. A'naya a'naya no'panëna hua'anëntopiso', niapora'piapi. Ya'huëpisona inapoti. Naporahuaton, inapitaso inahuara inahuara huëntonënaquë, hua'an ya'conpi.

17 Ismairo pasa cara shonca canchisë pi'ipitaso' chiminin. Chiminpachina, pa'pitopi huachi.

18 Ismairo quëran pipipisopitaso', Apira parti, Shor parti, inapita partiro'sari ahuancanapirin. Inaquë, no'pa' macatona ya'huëpi. Iquipito notënanquë ya'huëpi. Ina partütaquëchin Iquipito quëran, Asiriaquë ira pa'ninso' na'huërin. Iinpitari, co nohuantopirinahuë', inaquë no'pa' macatona', ya'huëpi huachi.

Isaco hui'ninpita nasitërinso'

19 Iporaso Isaco naporinso sha'huichinquëma': Inaso', Apraan hui'nin.

20 Catapini shonca pi'ipitaso', sa'arin. Pitoiro hui'nin Nipica itopiso', manin. Inaso yo'in, Napano itopi. Inapitaso' arano'sa itopi. Patan-aran parti ya'huëpi.

21 Nipicaso', co nanitërinhuë hua'huanacaso'. Ina marë' Isaco Siniro nontërin. Napohuachina, nontërinso' natanahuaton, catahuarin ni'ton, Nipica cayorin huachi.

22 Catopia'huaya cayoaton, yo'namënquë niahuërapí natanin. Napoaton yonquirin. "Hua'huahuëpita iporaquëranchin niahuërapí ni'quëhuarë': ¿Ma'marëta aquëtë huarë' nanpiiso'?" tënin. Inapochin yonquiaton, Siniorori anitotacaso marë' nontërin.

23 Natanpachina, Siniorori itapon:

"Catopia'huaya cayoran.

Inapita shinpita quëran cato nacion pipipon.

Cato huënton nicatona', niahuërápona'.

Ipora shimashonëna co'huara nasichátëraponahuë', niahuëpiso pochin nicapona'.

A'nara chini chiniquën nanantapon.

Naporahuaton hua'hua nininsoari

masho masho nininso camairápon," itërin.

24 Napoin quëran, Nipica huaicaso nanirin. Catopia'huaya huairin.

25 Quëchitërinso' quëhuashin aina'huatahuaton, ya'ipi anprotërin. Napoaton Isao* itopi.

26 Ina pa'taso chachin, iionta', a'na imirin quëran Isao matocanahuaton, hua'huataantarin. Naporinso marë' inaso', Cacopo† itopi. Isaco saota shonca pi'ipitaso', hui'ninpita nasitapi.

Isao tëhuërinso'

27 Catopia'huaro'sa noya so'sopi. Isaoso' hui'napitahuaton, ma'sha yonicaso pa'yatërin. Míso inantërin. Cacoposo nipirinhue', co inaporinhue'. Ya'huëpiquë pa'yatërin ya'huápaso'.

28 Isaoso', pa'pini na'con na'con pa'yatërin. Inantërinso capaton, napotërin. Ya'huëre' Nipicaso', Cacopo na'con na'con pa'yatërin.

29 A'na tahuëri Cacopo shantë a'itarin. Inapoaso Isaonta', inantapon pa'nin quëran, pa'pi canotërin huënantarin.

30 Cacopo a'itërinso ni'sahuaton itapon:

* 25:25 **Isao**: Isaoso' piyapi anporo yonquiatona', ina pochin nohuitopi.

† 25:26 **Cacopo**:

Cacoposo', monatona'pi tapon naporin.

—Nosoroco iya, tana yatëparinco caso'. Quëhuashin‡ cosharo anpiranso', canta quëtoco ca'i, itërin.

³¹ Napotohuachina, Cacopori itapon:

—Paninanguën ni'ton, na'con ya'huëtarinquën canacamaso'. Carinquën nipachin ya'huërëchinquën. Naporo huarë' iso cosharo quëtaranquën, itërin.

³² Napotohuachina, Isaoso' tapon:

—Ni'quë iyasha, tana caso yatëpararincó. Chiminpatoso', paninan ni-nahuëso marë' cana'huaso' ya'huëtërinco sopita, topinan quëran nisarín, itërin.

³³ —Yoscoarë' quëtaranquën itoco nipachin, itaantarín Cacopori. Napotohuachina, “Yoscoarë' quëtaranquën,” itërin. Inapoaton, Isaoso paninan nininso marë' canacaso ya'huëtërinco sopita, co pa'yatërinhuë'.

³⁴ Naporo huarë' Cacopori, pan acotahuaton, shantë a'itërinsona o'huintërin. Nani ca'sahuaton, o'osahuaton, Isaoso' pa'nin huachi. Paninan nininso marë' canacaso ya'huëtërinso', co manta pa'tërinhuë' pochín nitërin.

26

Isaco Quiraro ninanoquë naporinso'

¹ Naporo tahuëri'sa Isaco ya'huërinso parti panca tanarotopi. Apraan nanpiso tahuëri'sa napopiso pochín, ninín. Napoaton sa'in, piyapínënpita, inapitarë chachín Quiraro ninanoquë pa'pi. Huiristino copirno, Apimirico itopiso ya'huërinquë pa'pi.

² Inaquë Siniorori ya'notahuaton, itërin: “Ama Iquipitoquë pa'maquësohuë'. Insëquësona quëparitacaso', carinquën sha'huitaranquën.

³ Ipora marëso', iso no'paquë ya'huëtaco'. Carinquën ca'tanantëinquën catahuararanquën. Ya'ipi iso no'pa', carinquën quëtaranquën. Shiparin-pitanta', ina chachín quëtarahuë'. Tataparín Apraan nani sha'huitërahuë ni'ton, quëtaranquëma'.

⁴ Ca nohuanto quëma shiparinpita, na'amiatapona'. Tayoraro'sa pi'iro'tëquë ya'huërinso nápo, ya'huapona'. Inapitari ya'ipi iso no'paro'sa hua'anëntapona'. Naporahuaton, ya'ipi isoro'paquë naciono'sa ya'huërinco sopitanta', shiparinpita quëran catahuararahuë.

⁵ Apraan'so: Ya'ipi sha'huitërahuëso sopita, camairahuëso sopita, pënënahüëso sopita, a'chintërahuëso sopita, ya'ipi inapita natërin ni'ton, napoarahuë,” itërin.

⁶ Siniorori napotohuachina, Quiraro ninanoquë quëparitopi.

⁷ Ya'huëhuano'sari Nipica ni'sahuatona', so'in natanpachinara: “Sa'ahuë,” ta'caso nipirinhüë', të'huaton nonpinin: “Oshihuë,” tënin. “Nipica noyápiroyanchin ni'ton, ya'huëhuano'sari macapona'. Ya'huërë' caso tëpaponaco,” ta'ton naporin.

⁸ Hua'qui quëran pochín Apimiricoso', huintananën quëran notëtarin. Notëtapirinhüë', Isacori Nipica apinorarin quënanin.

⁹ Naporo' amatahuaton:

—¡Nipicaso', sa'an tënahüë! Ina niponahuë': ¿Onpoatonta', “oshihuë,” tënan? itërin.

—“Ina na'itërinco tëpaponaco caso',” ta'to naporahuë, itërin Isacori.

¹⁰ Napopirinhüë', Apimiricori itapon:

—¡Co napochitoncoihuë pora! Onpichin sa'an inso ya'huëhuani tëranta', ichihuë'ërin. Ina marë' quiyaso' oshahuaintoihuë', itërin.

¹¹ Napotahuaton, piyapínënpita camairin:

‡ 25:30 **Itomo:** Itomoso', quëhuashin cosharo tëninso marë' inapochin Isao apoyatopi.

—Inquëma tëranta iso quëmapihuë nipon, sa'inhuë nipon së'huahuatama', tëhuëenchachin chiminarama', itërin.

¹² Ina pi'iquë Isaco inaquë iminapatërin. Sha'tohuachina, Yosëri catahuanir ni'ton, pa'pi notohuaro' nitërinso' manin.

¹³ Notohuaro' ma'sha ya'huëtahuaton, pa'pi ma'huan quëparitërin.

¹⁴ Pa'pi notohuaro' ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', piyapinënpita, inapita ya'huëtërin. Ina marë' huiristino'sari noyapatona', no'huipi.

¹⁵⁻¹⁷ Napoin quëran Apimiricori Isaco itapon:

—Quëmaso' quiya quëran na'con na'con ma'huanan ni'ton, pipiquë huachi, itërin. Napotohuachina Isacoso', sa'in, piyapinënpita, pë'tahuanënpitarë chachin pa'pi. Quiraro motopianaquë, pa'sahuatona', inaquë quëparitopi. Iráca Apraan nanpipon, ina piyapinënpitari posoro'sa ihuapiso', huiristino'sari amëntarotopi.

¹⁸ Inaquë ya'huëapona pochin, naquëranchin ina posoro'sa ihuaantararin. Iráca pa'pincori nanpipon ihuapispita, inapotaantapi. Ina chiminpachina huiristino'sari, amëntarotopirinahuë', ina posoro'sa chachin ihuaantararin. Iráca pa'pincori ina posoro'sa nohuitërinso chachin, inarinta nohuitaan-tarin.

¹⁹ A'na tahuëri Isaco piyapinënpitari motopianaquë a'na poso ihuarapi. Ihuarapirinahuë', no'pa quëran i' pipirinso' quënanpi.

²⁰ Napoaponahuë', Quiraro motopianaquë, huiristino'sa ohuicanëna a'paipispita, no'huítopi. Isaco ohuicanënpita a'paipispitarë', nino'huítona niahuëpi: "¡Iso i'shaso', quiyaquën!" Niitatona', niahuëpi. Napoaton Isacori, apoyatërin: "Niahuëyatopiso' poso," itërin.

²¹ Ina piquëran piyapinënpitari, a'na ya'huërë' ihuaantapi. Ina marënta', naquëranchin niahuëantapi. Inanta', Isacori apoyataantararin: "Niinimico-topiso' poso," itërin.

²² Isacoso', sa'in, piyapinënpita, pë'tahuanënpita, inapitarë chachin, áquë pa'pi huachi. Inaquë a'na poso ihuantapi. Ina marëso' co huachi niahuëpihuë' ni'ton: "Cha'ëpisopita, posonën," itërin. "Ipora tëhuëenchinso' Sini-oro nicha'ërinpoa noya noya isëquë ya'huëcaso marë'" ta'ton, ina pochin ina poso nohuitërin.

²³ Ina quëran, Piirsipa parti paantapi.

²⁴ Naporotashi Siniorori ya'notahuaton itapon:

"Caso Yosëco. Tataparin Apraan chinotërinco.

Ama të'huaquësohuë'.

Carinquën ca'tanatëinquën catahuamiatarinquën.

Piyapinëhuë Apraan natërinco ni'ton,

ca nohuanton shiparinpita na'amiatapon," itërin.

²⁵ Napotohuachina Isacoso', a'nara artaro inaquë ninin. Ina nisahuaton, Sinioro chinotërin. Inaquë ya'huapona pochin piyapinënpitari a'na ya'huërë' poso ihuaantapi.

Isaco Apimiricorë anoyatërinso'

²⁶ A'na tahuëri Apimiricoso', Quiraro quëran Isaco nontapon huë'nin. Aosato, Huicoro, inapitari ca'tanin. Aosatoso', amiconën. Huicoroso nipir-ihuë', capitan, sontaronënpita camairinso'.

²⁷ Canquihuachinara, Isacori itapon:

—Canpitaso co quë'yatomaco huë', ya'huërama quëran ocoiramaco. ¿Ma'marëta iporasos' yaniantaramaco? itërin.

²⁸ —Tëhuëenchachin quëmaso', Sinioro catahuamiatërinquën ni'nai. Napoa-ton yonquirai quëmarë'coi anoyata'huaiso'. Iso pochin anoyatahua':

²⁹ Quiyaso ya'huëraiquë, co ma'sha onpotërainquënhuë', noya nicatëinquën, noya quëran a'parainquën. Napoaton quëmanta', ama ma'sha onpoto-coisohuë'. Yosë quëmaso' ipora noya nicatëinquën catahuarinquën ni'ton, napotarainquën, itërin.

³⁰ Napotohuachinara, naporo chachin Isacori panca pita nitërin ni'ton, coshatopi, o'opi, napopi.

³¹ Tahuëririnquë tashiramiachin, huënsëantahuachinara itohuara capini: "Yoscoarë' noya nini'tëhua' ya'huarigua'," nitopi. Ina quëran, nani anoyatahuatona': "Pa'sarai huachi," topachinara, Isacori itapon: "Osharan pacó', Yosë catahuainquëma'," itërin.

³² Naporo tahuëri chachin, Isaco piyapinënpitari huë'sahuatona', sha'huitiipi: "Poso ihuaráraisó', nani i'sha quënanai," itiipi.

³³ Napotohuachinara, Apimiricorë anoyatona': Yoscoarë' niitopiso', yonquiaton, ina pososo' aninihuanin, "Sipa" itërin. Napoaton ina ninanoso', ipora Iso quirica ninshitasoco huarënta' Piirsipa itopi.

³⁴ Isao catapini shonca pi'ipitohuachina, Cotita manin. Inaso', Piiri itopiso' hui'nin. Piiriso', Iti piyapi. Ina piquëran Isaoso', a'na maantarin, Pasima itopiso'. Inaso', Iron hui'nin. Irona Iti piyapi chachin.

³⁵ Ina catoro'sa co Yosë imatonahuë', Isaco, Nipica inapita na'con asëtatona', aparisitopi.

27

Cacopo nonpinaton, iin ya'huëretërinso'

¹ Isaco noyá mashotohuachina, pëtorayataton co huachi quënantërinhuë'. A'na tahuëri hui'nin paninan Isao itopiso' përarin. Huë'pachina:

—Conpa, itërin.

—Ma'ta tata ya'huarahuë, itërin Isaori.

²—Ni'quë conpa, nani caso mashotërahuë. Payo chiminapo huachi.

³ Napoaton pë'chinanën, shinërënënpita, inapita masahuaton ma'sha yoniqué'.

⁴ Nani tēpahuatan, costarincoso chachin po'morahuaton, quëshico ca'i. Ina quëran noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chiminyátërasocohuë', inapochinquën, itërin.

⁵⁻⁶ Napoaponahuë', Nipicanta Isao napotërinso natanarin. Napoaton ina tananquë paaso chachin, a'naroáchin Cacopo përaton sha'huitërin:

—jNatanquë hua'hua sha'huichinquën. Nani iya masho tatari napotërinso' natayatërahuë!

⁷—"Ma'sha yoniqué'. Nani tēpahuatan, costarincoso chachin po'morahuaton, quëshico ca'i. Ina quëran Siniro ni'tonënuë chachin noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi. Co'huara chiminyátërasocohuë', inapochinquën," itërin.

⁸ Napoaton noya natanquë sha'huichinquën.

⁹ Pé'tahuaro'sa ya'huërinquë pa'sahuaton, cato chipoa'hua noya noyatopiso' macontarahuaton quëshico. Cari, tata masho costarinso chachin po'mochi.

¹⁰ Nani anpituható, quëmari quëpatëquë ca'in. Inapotohuatan, quëma noya ya'huëcamaso marë' sha'huitarinquën huachi. Co'huara chimiyantërasohuë', inapochinquën, itërin.

¹¹ A'shini napotopirinhüë', Cacoporiso itapon:

—Iyahuëso anporohuan. Caso nipirinhüë', tomapico.

12 Tatahuë së'huahuachinco, nohuitarinco. Nohuitatonco: “Cacopo non-pintarinco,” topachin, co inapotatoncohuë' ama huachi noya ya'huëca'huaso marëhuë' sha'huitarinco, itërin.

13 Itopirinhüë', a'shini itapon:

—Co huachi noya ya'huëcamaso marëhuë' sha'huitohuachinquën hua'hua, ca marë' niin. Quëmaso sha'huitëranquënso chachin nicaton, cato chipoa'hua quëshico, itërin.

14 Cacoposo', macontarahuaton a'shin quëshirin. Tëparahuaton, inari Isaco costarinso chachin, po'motërin.

15 Isao noya noya a'morinsopita në'mëtë pëinënquë taparinsonta', manin. Inaquë Cacopo a'moantërin.

16 Naporahuaton, chipoa'hua sha'huëtë quëran, tanpaquënpita, cononën, inapita achinpitërin.

17 Inapotahuaton, po'morinso sënanquë o'huintërin. O'huintahuaton, panë chachin pa'pin quëtacaso marë' hua'huin quëtërin.

18 Cacoposo', pa'pin ya'huërinquë ya'conahuaton, nontoonin:

—¡Tata! itërin.

—Ya'huarahuë conpa. ¿Inso hui'nahuëinquëta quëmaso'? itërin pa'pini.

19 —Ca mini Isaco, paninantëranco'. Nani sha'huitëranco' quëshiranquën. Huënsëaton tata, ma'sha inanahuëso', ca'quë'. Ina piquëran noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitoco huachi, itërin.

20 Napotohuachina, Isacori natanapon:

—¿Onporahuatonta conpa a'naroáchin quënan quënanaranso'? itërin.

—Sinioro chinotëranso', inaso Yosë ni'ton, catahuarinco quënana'huaso', itërin Cacopori.

21 Pa'piniso nipirinhüë', itaantarin:

—Ya'carico nipachin së'huainquën. Tëhuënychachin Isaonquën ninanso yani-totërahuë, itërin.

22 Napotohuachina, pa'pini së'huacaso marë' ya'caririn. Së'huarahuaton, tapon: “Isao pochin tanpaquënsó' niponahuë', Cacopo pochin nohuanantërahuë,” tënin.

23-24 Isao tanpaquën pochin anporohuaninso marë' co nohuitërinhuë'. Napoaponahuë' co'huara noya ya'huëcaso marë' sha'huichátërasohuë', naquëranchin nataantarin:

—¿Tëhuënychachin quëma Isaonquën? itaantarin.

—Inaco mini, itërin Cacopori.

25 Napotohuachina, Isacori itapon:

—Acotoco nipachin conpa inantëranso ca'i. Ina quëran nani coshatohuato, noya ya'huëcamaso marë' sha'huitaranquën huachi, itërin. Napotohuachina, Cacoposo' pa'pin capacaso acotërin. Huinonta quëshirin. Isacoso', noya coshatahuaton, o'orin, naporin.

26 Inaporahuaton hui'nin itapon:

—Ya'cariatonco conpa apinoco, itërin.

27 Cacopori pa'pin apinocaso marë' ya'caritohuachina, Isacori a'morinso huë'ëropinën imërin.

Naporo' noya ya'huëcaso marë' iso pochin sha'huitërin:

“Naporin ta'a, ina pochin mini huë'ëropitëran.

Siniorori catahuahuachina imin noya noyatërin.

Napohuachina pimoanahuaninso pochin quëmanta huë'ëropitëran.

28 Yosë nontërahuë ina nohuanton o'nan ya'huëchinquën.

Sha'tohuatn noya noya nitacaso marë' ya'huëchinquën.

A'napita nitërinso' mapi quëran, noya noya maquë quëmaso'.

Notohuaro' trico nitërinso' maquë capamaso'.

Notohuaro' huinonta ya'huëchinquën o'ocamaso'.

²⁹ Hua'huayátèrahuë piyapi'sa camaiquë'.

Naciono'santa tè'huatatènèn natèinènquën.

Iyaparinpita camaiquë'. Tè'huatatènèn inapitanta natèinènquën.

No'huitànèn co huachi noya ya'huëcamaso marèhuë' sha'huitohuachinèn, Yosërinta inapotarin.

Inpitasona noya ya'huëcaso marè' sha'huitohuachinèn, Yosërinta inapotarin," itèrin.

³⁰ Isacori, Cacopo noya ya'huëcaso marè' sha'huitèrinso', tonitèrin. Toni-tohuachina, inaso pa'pín ya'huërin quèran pipirin. Pipiso chachin, Isaonta inantapon pa'nin quèran huëntararin huachi.

³¹ Huëntarahuatón, inantèrinso po'mointarin. Anpirahuaton, pa'pín quèpataton, itapon:

—Huënséquë tata, inantèrahuëso po'motèranquën ca'quë'. Capaton noya ya'huëca'huaso marè' sha'huitoco huachi, itèrin.

³² Napotohuachina Isacori natanin:

—¿Inquënta quëmaso'? itèrin.

—Ca mini Isaoco, paninatèrancoso', itèrin.

³³ Hui'nin natanahuaton, Isaco pa'pi pa'yantèrin. Pa'yanaton ropa ropátarin quèran itapon:

—¿Inta nipachin apípora inantèrinso po'morahuaton, quëshirincó? Co quëma canquiyátèrasènquën huë quëshirincó nì'ton, nani ya'ipi ca'nahuë: “Isao mini,” ta'to, nani noya ya'huëcaso marè' sha'huitèrahuë. Ípora inaso', noya noya ya'huapon huachi, itèrin.

³⁴ Pa'pín naporinso natanahuaton, Isaoso co napion cancantaton na'nëmiatèrin. Na'nëton pa'pín nontèrin:

—¿Canta tata, noya ya'huëca'huaso marè' sha'huitoco! itèrin

³⁵ Itopirinhüë', pa'pini itapon:

—Iyaa'hua huë'sahuaton nonpintiirincó ta'a. Quëma pochin ancantato, noya ya'huëcaso marè' sha'huitèrahuë, itèrin.

³⁶ —¿No'tèn chachin inaso', Cacopo itopi paya! ¿Nani catoro monararincó! Paninan ninahuëso marè' ya'huëtiincoso nininso'ton, matèrinco. Iporanta', tatahuë noya ya'huëca'huaso marè' sha'huitiincoso' mataantarincó. ¿Co'tama canta', pi'piyan tèranta noya ya'huëca'huaso marè' sha'huitaponcohuë' to? itèrin.

³⁷ Napotohuachina, Isacori itapon:

—Ni'quë conpa: Nani Cacopo sha'huitèrahuë camairápainquënso'. Ya'ipi quëmopinènpita camairápaso marè' nani sha'huitèrahuë. Hua'huayátèrahuë, trico, huino, inapita ya'huëtacaso marè' Yosë nontèrahuë. Inasá tiquiantèrahuë nì'ton, ¡quëma marëso' capa huachi ta'a! itèrin.

³⁸ Itopirinhüë', Isaoriso chiniquën nontaantarín:

—¿Iyayáchin noya ya'huëcaso marè' sha'huitacaso ya'huërin ti? ¡Canta onpopionta inapotoco! itèrin. Napotahuaton chiniquën na'nëantarín.

³⁹⁻⁴⁰ Napohuachina, Isacori itapon:

“Quëmaso nipirinhüë', noyaro'pa' aquëtë ya'huaran.

O'nán pahuaninquë ya'huëapon.

Noya ya'huëcaso marè' ahuëtápamaso ya'huapon.

Iya'hua camairáponquën.

Napoaponahuë', chini chiniquën nipatan,

iya'hua quèran, pipiarian huachi,” itèrin.

Cacopo iin ta'ananpirinso'

⁴¹ Naporo quëran huarë' Isaori Cacopo pa'pi no'huirín huachi. Inasá pa'pini noya ya'huëcaso marë' sha'huitërin ni'ton, naporin. Napoaton yonquirárin: "Payo tata chiminapon. Ina chiminpachin, Cacopo tēparahuë," tēnin.

⁴² Isao napo yonquitërinso', Nipicaso nitotërin. Napoaton Cacopo amatahuaton, itapon:

—Ni'quë hua'hua. Iya masho, napotëranso marë' yatēparinquën natanterahuë.

⁴³ Napoaton noya natanco sha'huichinquën. A'naroáchin Aran ninanoquë ta'aque'. Api masho Napano pëinënquë paquë'.

⁴⁴⁻⁴⁵ Inaquë paaton, hua'quimiachin yacapaontaquë'. Iya masho no'huitërinso' sanoquë huarë', inaquë ya'huëcontaquë'. Co huachi quënanpachinquënhuë', napotëranso' naniantapon. Naporo' huënantamaso marë' amatarinquën. Co nohuantërahuë' naporo chachin catonquëma chiminamaso', itërin.

⁴⁶ Ina quëran Nipicaso', Isaco nontapon pa'nin:

—Iti sanapi'sa Isaori maninso' co noyahuë' nipi ni'ton, chiminchináchin cancantërahuë. Cacopo ya'huërë' ina sanapi chachin, iso Canaan ro'tëquë ya'huërinso maantahuachin, chimina'huaso noya noya nisarín, tēnahuë, itërin.

28

¹ Nipicari napotohuachina, Isacori, Cacopo amatahuaton, noya nontërin. Co no'huirínhuë'. Noya ya'huëcaso marë' sha'huitaton itapon: "Yosë noya catahuainquën conpa," itërin. Napotahuaton pënénin: "Ama iso Canaan no'paquë sanapi máquësohuë'.

² Patan-aran parti tēhuëncinso' paquë'. Tata masho Pitoiro ya'huërinquë pa'sahuaton, api Napano hui'ninpita a'nara maquë'.

³ Yosë ya'ipi nanitaparinsó' catahuainquën. Na'a hui'nanpita quëchinquën. Quëma quëran na'a naciono'sa pipicaso marë' inapochinquën.

⁴ Yosëri Apraan noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso chachin, quëmanta quëchinquën. Quëma shiparinpitanta', inachachin quëchín. Iso no'pa' ipora yacapatërëhuaso', quëchinquëma'. Yosëri nani Apraan sha'huitërin ni'ton, quëtarinquëma'," itërin.

⁵ Ina pochín Isacori Patan-aran parti Cacopo a'parin. Cacososo' pa'sahuaton, Napano ya'huërinquë canconin. Nani sha'huirahuëso chachin inaso', Pitoiro hui'nin. Pitoiroso' Aran piyapi. Napanoso', Nipica yo'in miáchin. Nipicanta', Cacopo, Isao, inapita a'shina'.

Isao sa'antarinsó'

⁶ Isaoso', pa'pini, Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërinso' ni'nin. Patan-aranquë sa'acaso marë' a'parinsonta', ni'nin. Naporahuaton, pa'pini noya ya'huëcaso marë' sha'huitapon pochín: "Ama Canaan sanapi máquësohuë'," itërinsonta natanin.

⁷ Pa'pini, a'shini, sha'huitërinso chachin Cacoponta', Patan-aranquë pa'ninso' ni'nin.

⁸ Pa'pin inaporin ni'ton, Isaoso': "Canaan sanapiso', co tatahuë costarínhuë'," tēnin.

⁹ Napoaton, Ismairo nicapon pa'nin. Inaso', Apraan hui'nin. Inatohua paa-ton, Ismairo hui'nin Maarata itopiso' maantarin. Inaso', Nipayo oshia'huain. Nani cato Canaan sanapi macaponahuë', inanta maantarin.

Yosëri Cacopo ya'notërinso'

10-11 Cacopo Piirsipa quëran pipirahuaton, Aran ira pa'tërin. I'huatohuachina, quëparitërin huë'ëton pacacaso marë'. Anara na'pi masahuaton, motoantacaso marë' acorin. Ina motoantaton huë'ërin.

12 Naporu tashi huë'ëton, hua'narin: Anara nanpënan no'paquë paquërahuaton, Yosë ya'huërinquë huarë' nincanin ni'nin. Ina nanpënanquë chachin, pancatë ni'ton, Yosë anquëninënpita a'naquënan pantarapi, a'naquënsa o'marapi.

13 Naporahuaton, Sinioro chachionta', ina pirayan huaniarin ni'nin. Inari nontaton, itapon: "Caso Sinioroco. Quëmaquënan Tata masho, Apraan itopiso' chinotërinco. Tata parionta chinotërinco. Quëhuëntëranso' no'pa' quëtaranquënan. Shiparinpitanta', iso no'pa' chachin hua'anëntapona'. Isoso no'pa', Canaan itopi.

14 Ca nohuanto shiparinpita na'amiatapona'. Mo'shi pochin na'apona'. Norti parti, sor parti, pi'i pipirinso parti, pi'i ya'coniniso parti, ya'ipi inapita parti hua'anëntapona'. Quëma quëran, ya'ipi piyapi'sa nisha nisha nipisopita catahuararahuë. Shiparinpita quëraonta inapotarahuë.

15 Ni'quë'. Carinquënan ca'tanaranquënan. Intópanta pa'patan, carinquënan a'paيرانquënan. Carinquënan chachin iso no'paquë quënantaranquënan. Co onporonta pataranquënhuë', ya'ipi sha'huitëranquënsa' naniquë huarë' catahuararanquënan," itërin.

16 Cacoposo' capayatahuaton, yonquirin: "Tëhuënanchachin Sinioro isëquë ya'huëapirinhuë', co caso nitotërahüë'," tënin.

17 Naporuon, pa'pi ya'narin. Pa'yanaton tapon: "Iso ro'tëso', Yosë chinotacaso marë' nöya. Isëquë chachin, Yosë pëinën* ya'huërin. Naporahuaton ¡Yosë ya'huërinso ya'coananën!" tënin.

18 Tahuërinquë Cacoposo', tashíramiachin capayatahuaton na'pi motoantërinso manin. Masahuaton, nohuítacaso marë' onë pochin ahuanirin. Naporahuaton ina aipi toma opotërin. Inapotahuaton, Yosë marë' acorin.

19 Inaquë chachin iráca a'na ninano ya'huërin. Noso itopiso'. Ina pochin nohuítopirinahuë', Cacopori nisha ninën acotaton, Pitiri itërin.

20-21 Inaquë Cacopori Yosë sha'huitaton itapon: "Quëma chachin ipora iratërahüëquë ca'tanco. Quëma nohuanton coshoro', a'moca'huaso', inapitanta ya'huëchinco. Naporahuaton quëma nohuanton tatahuë ya'huërinquë, noya huënant'a'i. Inapo catahuahuatanco: 'Sinioroíchin Yosënhüë', ta'to, chinotaranquënan.

22 Iso na'pi onë pochin ahuanirahuësonta', quëma pëinën nisarin. Naporahuaton, ya'ipi quëtëranco quëran, pi'pian quëtáponquënan. Shonca canahuato a'nara quëchinquënan," itërin.

29

Cacopori Napano yacaparinso'

1 Cacopo pa'sápaton, pi'i pipirinso parti ya'huëpisopita ya'huërinquë canonin.

2 Ninano ya'cari', a'na poso quënanconin. Ina pirayan cara huënton ohuicaro'sa i'sha o'shitacaiso marë' achinotapi. Ina pososo', pancatë na'piquë a'tantopi.

3 Ya'ipi ohuica huëntono'sa niyontonpachinara, a'paipisopitari naní quëran yamotahuatona', chi'huincapi. Ohuicanëna o'shitacaiso marë' inapopi. Nani o'opachinara, naquëranchin inaquë chachin a'tantaantapi.

4 Cacopori a'paipisopita natanin:

* 28:17 Yosë pëinën: Iprío nananquëso', Pitiri itopi.

—¿Intoparanta canpitaso iyaro'sa'? itërin.

—Aran quëran quiyaso' ta'a, itopi.

⁵ —¿Nohuitërama canpita Nacoro hui'nin, Napano itopiso' to? taantarín Cacopo.

—Nohuitërai mini, itaantapi.

⁶ —¿Noya ya'huëarin? itaantarín.

—Noya mini ya'huëarin, itopi. Napotahuatona':

—¡Ma'tana hui'nin Naquira itopiso' huë'sarin! Ohuicanënpitarë chachin huë'sarin, itaantapi.

⁷ Naporó' Cacopo tapon:

—Yono pi'i ya'huëarin ni'ton, pahuanarin ohuicaro'sa huë'ërinquë oncorapicaso'. ¿Onpoatonta co o'shítatoma pasto capacaiso marë' quëpaantaramahuë'? itërin.

⁸ —Co nanitëraihuë' inapoca'huaiso'. Ya'ipi ohuica huëntono'sa a'paipisopitarë chachin niyontonacaiso' ninarai. Naporó huarë' nanitërai ná'pi chi'huincatahuatöi, ohuicaro'sa o'shítahuaiso', itopi.

⁹⁻¹⁰ Inapita nontaso', Naquiraso' pa'pin ohuicanënpitarë chachin canquirin. Inari pa'pin ohuicanënpita a'paitërin. Ina ni'sahuaton, Cacoposo' a'naroáchin posoquë pa'nin. Pa'sahuaton, ná'pitë masho chi'huincatërin. Chi'huincatahuaton, apin ohuicanënpita o'shítërin.

¹¹ Ina quëran Naquira apinorahuaton: "Thuata oshi," itërin. Napotahuaton, ná'nërarín.

¹² Cacopori sha'huitërin: "Caso quëmaquën tata, apihuëmiáchin. Quëmaquën a'shacha Nipica itëramaso hua'huinco ni'to, naporahuë," tënin. Ina natanaton, Naquiraso ta'arë'nachin pa'pin sha'huitapon pa'nin.

¹³ Cantonahuaton sha'huitërin: "A'shacha Nipica hua'huin, Cacopo itopiso' canquirin," itërin. Ina natanahuaton, Napanoso ta'arë'nachin nicapon pa'nin. Quënanconahuaton apinorin. Apinorahuaton: "Thuata api," itërin. Nontahuaton pëinëinquë quëparin. Inaquë Cacopori ya'ipi naporinso apin sha'huitërin.

¹⁴ Napanori natanahuaton itapon: "Quëmaso' tëhuëinchachin quëmopinëhuëinquë ninan," itërin.

Sanapi marë' Cacopo sacatërinso'

Cacoposo' Napano pëinëinquë a'na yoquira' nani yacapatërin.

¹⁵ Ina piquëran Napanori itapon:

—Quëmopinëhuëinquë nipiranhuë', co topinan asacata'huanquënsö ya'huërinhuë'. Sha'huitoco onposo canacamaso nohuantëranso'.

¹⁶ Napanoso' cato hui'ninpi nano'sa ya'huëtërin: Paninanso' Nia itopi. Ina piquëran niantarinsoso', Naquira itopi.

¹⁷ Niaso', noyápiachin ya'pirahuanin. Naquiraso nipirinhüë', noyápiroyanchin, co máquë tëranta tëhuërinhuë'.

¹⁸ Cacoposo' Naquira costaton, apin itapon:

—Hui'nan hua'hua nininso', Naquira itëramaso nohuantërahuë. Ina marë' canchisë pi'ipi quëma marë' sacatarahuë, itërin.

¹⁹ Napotohuachina, Napanori itapon:

—Naporan ni'quëhuarë', quëmari maquë nipachin. Nishaso quëtacaso', co noyahuë'. Yacapatonco sacatëquë nipachin, itërin.

²⁰ Inapoaton Cacoposo' Naquira marë' canchisë pi'ipi sacatërin. Hua'qui sacatopirinhüë', Naquira pa'pi nosoraoton, cara tahuëríichin sacatërinso pochin cancantërin.

²¹ Nani canchisë pi'ipi sacatohuachina, Cacopori Napano itapon:

—Acoantoco huachi hui'nan. Sha'huitëranquënso' nani nanirahuë huachi, itërin.

²² Napotohuachina Napanoso' ya'ipi ya'huërin pirayan ya'huëpisopita, amatërin. Cacopo sa'arinquë pita nicacaso marë' amatërin.

²³ Napoaponahuë' nani tashihuachina, Napanoso Naquira ya'huërenamën Niasa', Cacopo acoantërin. Inaso co nohuitatonhuë', ichihuë'ërin.

²⁴ Naporahuaton Napanori, a'nara piyapinën sanapi nininso Nia nicanarin. Camaicaso marë' nicanarin. Inaso sanapi Siripa itopi.

²⁵ Tahuëririnquë tashíramiachin Cacoposo', Nia ichihuë'ërinso ni'nin. Ní'sahuaton, pa'pi pa'yantërin. Napoaton Napano chiníquën nontërin:

—¡Co napochitoncohuë' pora! ¡Co'ta Naquira marë' nani sacatërahuë! ¡Nani nonpintëranco ni'sora! itërin.

²⁶ —Isëquëso api, co hua'hua nininso'ton, aso'yaraihuë'.

²⁷ Nia mananso marë' a'na simana pita nicacaso ya'huërinso', naniquë'. Ina nanihuatan, Naquira ya'huëre' acoantaranguën. Canchisë pi'i chachin ca marë' sacatacaso' nohuantohuatan, inapotaranguën, itërin Napanori.

²⁸ Napotohuachina, Cacopo nohuantërin. Nia maninso marë' simana pita imapiso nanihuachinara, Napanori, Naquira ya'huëre' acoantërin.

²⁹ Napanori, a'nara piyapinën sanapi nininso' camaicaso marë' Naquiranta nicanarin. Ina sanapiso' Pira itopi.

³⁰ Nani acoantohuachina, Cacoposo', Naquira ichihuë'ërin huachi. Inapoa-ton ina na'con na'con nosororin. Niaso nipirinhüë', co onpopinchin nosororinhüë'. Canchisë pi'ipi chachin Napano marë' sacataantacaso' niponahuë', nosororin.

Cacopo hui'ninpita nininso'

³¹ Cacoposo', Nia co onpopinchin nosororinhüë'. Ina nitotaton, Siniorori catahuarin hua'huanacaso marë'. Naquiraso nipirinhüë', ina nohuanton chachin, co nito hua'huaninhüë'.

³² Niaso', cayorahuaton quëmapia'huaya huairin. Inaso', Nopino itërin. “Sinioro sëtërahuëso' nicaton, catahuarinco. Hua'huanahuë ni'ton, iporasosoyahuë nosoroaponco huachi,” ta'ton, ina pochin hua'huin nohuitërin.

³³ Naquëranchin, cayoantarahuaton, quëmapia'huaya huaiantarin. Inaso', Simion itërin. “Nocaninacoso' Sinioro natanin. Natanaton catahuarinco. Napoaton a'na hua'huasha quëtaantarinco,” ta'ton, ina pochin hua'huin nohuitërin.

³⁴ Naquëranchin cayoantarahuaton, quëmapia chachin hua'huantarin. Inaso', Nihui itërin. “Nani cara hua'huanahuë ni'ton, iporasosoyahuë na'con na'con chinpitaponco huachi,” ta'ton, ina pochin hua'huin nohuitërin.

³⁵ Niaso', naquëranchin cayoantarahuaton quëmapia'hua chachin huaiantarin. Inaso Cota itërin. “Iporasosoyahuë huachi, Sinioro pa'yatato chinotarahüë,” ta'ton ina pochin hua'huin nohuitërin. Nani catapini hua'huanahuaton, copi tënin huachi.

30

¹ Naquira co nito hua'huanatonhuë', cainpain noyaparin. Napoaton so'in itapon:

—Hua'huantoco canta'. Co'so' hua'huantohuatancohuë', chiminarahuë, itërin.

² Cacoporiso nipirinhüë', no'huiton itapon:

—¡Co caso Yosëcohuë'! Ina co nohuantërinhuë ni'ton, co hua'huananhüë', itërin.

³ Napotohuachina, so'in itapon:

—Ni'quë'. Piyapinëhuë Pira itërehuaso', maquë topirahuë. Ina mapatan hua'huanpachin, cari masarahuë. Hua'huahuë chachin nicacaso marë' masarahuë.

⁴ Inapatoon, Naquirari piyapinë Pira itopiso', so'in acoantërin. Acoantohuachina, ichihuë'ërin.

⁵ Piraso', cayorahuaton quëmapia'huaya huairin.

⁶ Naporo' Naqira tapon: “Isoso hua'huasha, Tano itarahuë. Yosë nontërahuëso' natanatonco: “Tëhuëchachin quëmaso' noya ninan ni'ton, catahuanquën huachi,' itërinco. Napatoon a'nara hua'huasha quëtërinco,” tënin. Ina yonquiaton ina pochin nohuitërin.

⁷ Ina quëran Pira cayoantarahuaton, quëmapia'huaya chachin huaiantarin.

⁸ Naporo' Naqira taantarin. “Iso hua'huashaso', Nipitari itarahuë. Na'con caipayarë'co nichinitërai, iporaso huachi nani minsërahuë,” ta'ton ina pochin nohuitërin.

⁹ Nianta co huachi hua'huanacaso nanitërinhuë'. Napatoon piyapinë Siripa itopiso' Cacopo acoantërin.

¹⁰⁻¹¹ Siripa ya'huëre' cayoaton hua'huanpachina, Niaso tapon: “¡Ma noyacha nisharahuë paya!' tënahüë. Napatoon iso hua'huashaso', Caro itarahuë,” tënin.

¹² Ina piquëran Siripaso', a'na ya'huëre' hua'huaantarin.

¹³ Naporo' Niaso' tapon: “¡Ma noyacha ya'huërahuë paya! Iporaso ya'ipi sanapiro'sa: ‘¡Ma noyacha inaso ya'huërin paya!' itaponaco ta'to, iso hua'huashanta', Asiri itarahuë,” tënin.

¹⁴ Trico macacaso tahuëri'sa', Nopino pa'sahuaton, mantracora huayo itopiso' quënanconin. Ina masahuaton, a'shin quëshimarin. Ina quënapataton Naquirari itapon:

—Hua'huan mantracora huayo quëshirinquënso', quëtoco canta topirahuë, itërin.

¹⁵ Napotopirinhüë', Niari itapon:

—Ayon caira. ¡Ama napopitëraqüësohuë! ¡So'yahuë nani osëretëranco! Hua'huahuë ya'huëre' mantracora huayo quëshirincosonta' ¿yaosëretëantamaranco ti? itërin.

—Ina quëtohuatanco, ipora tashi Cacopo quëmarë' huë'ëpon, itërin Naquirari.

¹⁶ Tashi huarë' Cacopo pasto quëran huënantahuachina, Niari nacapirahuaton:

—Hua'huahuë mantracora huayo quëshirincoso', nani Naqira quëtërahuë. Quëmaro'co ipora tashi huë'ëca'huaso marë' inaquë pahuëretërahuë, itërin.

Napotohuachina, naporo tashi Niaso', Cacopo huë'ëparin.

¹⁷ Hua'huanacaso marë' orarinso Yosëri natanahuaton, catahuanin. Napatoon Niaso', a'natëräpo hua'huinpita nicacaso' cayoantarin.

¹⁸ Nasitohuachina tapon: “Isoso' hua'huasha, Isacaro itarahuë. Ca-mairahuëso sanapi so'yahuë acoantërahuë ni'ton, Yosë acanarincó,” ta'ton, ina pochin hua'huin nohuitërin.

¹⁹ Ina quëran Nia cayoantarahuaton, saota nicacaso' hua'huaantarin.

²⁰ Nasitohuachina taantarin: “Iso hua'huashaso', Saporono itarahuë. Noya nininso chachin Yosë nicararincó. Nani saota hua'huasha a'notërahuë ni'ton, iporaso' so'yahuë noya noya ni'sarincó,” ta'ton, ina pochin nohuitërin.

²¹ Nitiquioninquë Niaso', sanapia'huaya hua'huanin. Nasitohuachina, Tina itërin.

22 Naquiraso co hua'huana'pihuë ni'ton, na'con Yosë nontërin. Napohuachina, napoiyan quëran nosoroaton a'panirin. Ina nohuanton hua'huantin huachi.

23 Paninantërinso' huaihuachina, tapon: "Co hua'huana'picohuë' nicato tapanápirahuë'. Yosë chachin catahuarinco ni'ton, hua'huanto co huachi tapanahuaso ya'huërinhuë'.

24 A'na ya'huëre' Sinioro quëtaanta'inco topirahuë," ta'ton, Cosi itërin.

Cacopo Napanorë', ninonpintopiso'

25 Cosi nasitërin piquëran Cacoposo', Napano itapon:

—Ya'huërahuëquë chachin yapanantapirahuë'.

26 Sa'ahuëpita, hui'nahuëpita, inapita quëtoco. Nani inapita marë' sacatërahuëso' nanirin. Quëma nitotëran onpo sacatërahuësona ni'ton, quëpai huachi topirahuë, itërin.

27 Napotopirinhüë', Napanoriso' itapon:

—Ama napoquësohuë' api. Quëma yacaparanco ni'ton, Sinioro catahuarinco. Ani'tato, ina nitotërahuë. Napoaton quëparitëquë ténahuë.

28 Sha'huitoco onposona canacamaso nohuantëranso'. Nápo chachin pahuëre'inquën, itërin.

29 Napotohuachina, Cacopori itapon:

—Quëma marë' onpo sacatërahuëso', nani nitotëran. Pë'tahuanënpitanta noya a'pairahuëso', nani nitotëran.

30 Co'huara huë'shátërapohüë', caraíchín ya'huëtërinquën. Iporaso nipirinhüë', pa'pi notohuaro' na'amiatërin. Huë'nahuë quëran huarë' Sinioro catahuarinquën. Iporaso huachi canta', caora marë' sacatahuaso' nanirin huachi, itërin.

31 —Caquë chachin sacataantacaso marë' ¿onpota pahuëre'inquën? taan-tarin Napano.

—Ama coriqui pahuëre'cosohüë'. Apira sha'huitaranquënso' nohuantohu-atan, quëma marë' sacataantarahuë.

32 Ipora tahuëri pë'tahuanënpita huëntonënuë pa'sarahüë. Pa'sahuato, yaráton carniroa'huaro'sa', niquë acoarahuë. Naporahuaton chipoa'huaro'santa ninshipiton nipiso', niquë acoarahuë. I'coapi nipisopitanta inapotarahüë. Inapita quëran pahuëre' quënanahuaso marë' napoarahüë.

33 Inapohuato, a'na tahuëri canarahüëso ni'quihuatan, no'tëquën sacatërahuëso nitotaran. Pë'tahuatërahuëquë, i'coapiro'sa', ninshipitono'sa inaporáchin chiporo'sa quënanaran. Naporahuaton, yaráton carniro'saráchin quënanaran. Nisha quënanpatanso', ihuaranquën ni'ton, naporin, itërin Cacopori.

34 —Noyapa'. Inapoa'a nipachin, ténin Napano.

35 Napoaponahuë', naporo tahuëri chachin inaso chiporo'sa hui'tonpi nipisopita, i'coapi nipisopita, nisha acorin. Chipo sanapi'santa ninshipiton, nipiso', inaquë acorin. I'coapiro'sa', máquënso tëranta huiritopisopita, inapitanta inaquë chachin acorin. Ya'ipi yaráton carniroa'huaro'santa', inapotërin. Inapotahuaton hui'ninpitari a'paicaiso marë' quëtërin.

36 Ina quëran, pë'tahuaro'sa huayoninsopitarë chachin Napanoso', Cacopo ya'huëarin quëran, cara tahuëri iratatë pa'në'pa', pa'pi.

Cacoposo nipirinhüë', co manta taponahuë', a'napita ohuicaro'sa Napanonquën a'paitarin. A'paitapon pochin canacaso marë' isoporin:

37 Nara së'paro'sa huara napapiráchin nanpi së'patërinso' pë'shitërin. Isopita nararo'sa së'paquën napotërin: Aramo, ni'to', tanpapi, inapita së'paquën

manin. Masahuaton, hui'tona'piarin. Hui'toninsopitanta', i'shotëra'piarin. Acopo huiritërinso ya'nocaso marë', inapotërin.

³⁸⁻³⁹ Ina quëran huararo'sa hui'tonanpinan nininso', pë'tahuario'sa huëntonën notënanquë acorin. I'sha o'opiquë acorin. Inaquë pë'tahuario'sa nito'quëpi ni'ton, naporin. Huararo'sa notërahuatona quëmapi nipisopita to'quëtopi. Inapohuachinara hui'ninpitaso': Hui'tontono'sa', ninshipitono'sa', i'coapiro'sa', inapita hua'huatapi.

⁴⁰ Naporo' Cacoposo', inapita nisha acorarin huachi. Inapotërinso', Napano pë'tahuanënpita yaratono'sa', hui'tontono'sa', inapita notënanquë acoonin. To'quëcaiso marë' acoonin. Inapoaton Cacoposo', Napano pë'tahua huëntonën quëran na'apisopita, inaora huëntonënquë acoaton ana'atarin huachi.

⁴¹ Panca panca pë'tahuario'sa nipisopita huënaitohuachinara, i'sha o'opiquë huararo'sa acorin. Nito'quëapona pochin huararo'sa notëcaiso marë' naporin.

⁴² Mashiraa'huaro'sa huënaitohuachinaraso', co huararo'sa acorinhuë'. Napoaton pi'pira'huaya nipisopitaso', Napano marë' ninin. Ya'huërë' panca pancaro'saso', inaoranquën ninin.

⁴³ Inapoaton inaso', pa'pi ma'huanin. Pa'pi notohuaro' ohuica ya'huëtahuaton, piyapinënpitanta quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërin. Notohuaro' camiyoro'sa', moraro'sa', inapitanta ya'huëtërin.

31

Cacopo, mi'sën ta'ananpicaso yonquirinso'

¹ Ina quëran Cacoposo', mi'sënpitari pinorinso' natantërin: "Cacoposo' tata pë'tahuanënpita matahuaton, pa'pi ma'huanin," topi natantërin.

² Naporahuaton Napanori chachinta', co huachi iráca pochin nitërinhuë' ni'nin.

³ Naporo' Siniorori Cacopo itapon: "Tataparin, quëmopinënpita, inapita ya'huërinso parti panantaquë'. Carinquën ca'tanatënuquën catahuaranquën," itërin.

⁴ Ina natanaton, Naquira, Nia inapita pastoquë amatërin. Inaora ohuicanënpita a'pairinquë amatërin.

⁵ Huë'pachinara, itapon:

—Tataparima co huachi iráca pochin noya ni'nincohuë'. Yosëso nipirinhuë', ca'tanatonco catahuarinco. Inaso' tatahuëri chinotërinso'.

⁶ Canpitaso', nani nitotërama tata marë' chiniquën sacatërahuëso'.

⁷ Naporahuaton nonpintahuatonco co no'tëquën pahuërerincosohuënta', nitotërama'. Napoanahuë', Yosë catahuarinco ni'ton, co aquëtë huarë' ihuarincohuë'.

⁸ A'na tahuëri tataso' ténin: "Ninshipitono'sa quëchinquën sacatëranso marë'," topachina, ya'ipi sanapi ninshipitonáchin hua'huanpi. A'na tahuërinta': "Hui'tontono'sa quëchinquën sacatëranso marë'," taantahuachinaso', hui'tontono'sáchin hua'huataantapi.

⁹ Yosë nohuanton ina pochin tata pë'tahuanënpita hua'huatopi. Canpoanquën nicacaso marë' napopi.

¹⁰ A'na tahuëri pë'tahuario'sa huënaitaso', hua'narahuë. Chipo mashoro'sari, chipo sanapi'sa to'quësapi hua'narahuë. To'quëtona'piro'saso', a'naquënso hui'tonpiro'sa', a'naquënso ninshipitono'sa', a'naquëonta i'coapiro'sa', inapita quënanahuë.

¹¹ Naporo chachin Yosë anquëninën përarinco: "¡Cacopo!" itërinco. Itohuachinco: "Isëquë nisarahuë," itërahuë.

12 Naporó' anquëni itërinco: "Noya ni'quë', ya'ipi chipo mashoro'sa', chipo sanapi'sa to'quëpisopita, hui'tonpiro'sa', ninshipitono'sa', i'coapiro'sa', inapitaráchin to'quërapí. Napano nonpintërinquënso nitotato, ni'nanso chachin a'ninquënta nicacaso marë' catahuanquën.

13 Ca mini Yosëco, iráca Pitiriquë ya'notëranquën. Inaquë na'pi tomaquë opotahuaton, chinotaancoso marë' acoran. Naporahuaton inaquë chachin casáchin chinotaancoso marë' sha'huitëranco. ¡Manóton huëquë pa'a! Iso no'pa quëran pipirahuaton, hua'huatëranso no'pa parti panantaquë'," itërinco, tënin Cacopo.

14 Ina topachina, Naquira, Nia, inapitari itapon:

—Quiyanta mini tata chiminpachin, co huachi ma'sha tëranta maca'huaiso ya'huërinhuë'.

15 Naporahuaton ipora chachin nisharo'sa pochin tata ni'nincoi huachi. ¡Pa'anpitërarincoi ni'ton, quiya marë' pahuëretaton ina nápo sacatëran!

16 No'tëquën chachin Yosëri, tata ma'shanënpita, matahuaton, canpoa quëtërinpoa'. Inaso' canpoanquën, hua'huanpoapitanquën. Napoaton, ma'sona Yosë sha'huitërinquënso', niquë huachi, itopi.

Cacopo ta'arinsó'

17-19 Sa'inpitari napotërin ni'ton, Cacoposo Canaan parti panantacaso yonquirin. Pa'pin ya'huërinso no'paquë paantacaso marë' tapatarin huachi. Napanoso' a'na parti ohuicanënpita ya'iaon pa'nin. Inaquë pa'ninso' Naquirari, pa'pin mamanshinënpita ihuarin. Ya'ipi quëmopinënpitarë chachin mosharinso', ihuarin. Cacoposo' sa'inpita, hui'ninpita, inapita, camiyoro'saquë a'mitërin. Pë'tahuanënpita, ma'shanënpita, ya'ipi inapita quiquirin. Ya'ipi inapitaso', Patan-aranquë sacataton canarinso'.

20 Inapoaton Cacopori, Napano nonpintahuaton, co sha'huitaponahuë' huëshirin.

21 Ya'ipi ma'shanënpitarë chachin Cacoposo', ta'arin. Co hua'quiya quëranhuë', Iopiratisiquë pëntoitahuatona', Carata motopiro'sa parti, notëëterin.

Napanori Cacopo imaquirinsó'

22 Cara tahuëri quëran Napanoso', Cacopo ta'arinsó' nitotërin.

23-24 Ina nitotaton, quëmopinënpitarë chachin, imaquirin. Canchisë tahuëri quëran, Carata motopiro'sa parti canqui. Napaophonahuë', naporó tashi Yosëri huë'ënuquë ya'notaton itapon: "Natanquë Napano sha'huichinquën. Ni'quëna Cacopo no'huiton ma'sha onpototan. Tanánpitëquë pa'in," itërin. Tahuërianpituahuaton Napanoso',

25 piyapinënpitarë chachin Carata motopiro'saquë Cacopo nincantopi. Ina motopiro'saquë inanta', huëntonënë chachin chinotopi. Napanonta ina motopiro'saquë chinotaponahuë', co niquënyatërapihuë'.

26 Cacopo quënanahuaton, chiniquë nontërin:

—¡Pa'pi co noyahuë' ninan! ¡Co nonpinchitoncohuë' pora! Ahuëtahuatë sanapi'sa manëso pochin hui'nahuëpita quëshiaranco.

27 Nonpintatonco, co sha'huitaponcorahuë' ta'aiaran. ¡Co naporëhuë'! Ya'huëranquë yapaantaranso sha'huitëranco naporini, noya ninontatëhua capa cancanchitërihuahuë'. Pita nicatëhua': Tonton, arpa, inapita pi'nipiquë ninonchitërihuahuë'.

28 Hui'nahuëpita, shihuëpitanta', ichita'airan ni'ton, co apinoto nonta'huaso' quëtërancohuë'. ¡Co manta yonquirëhuë pochin ninan!

29 Nohuantërahuë naporini, ma'shátërahuë ya'ipinquëma ana'inchitënuquëmahuë'. Napoophonahuë', achin tashi chachin Yosë

nontërinco. Inaso' tataparionta chinotërin. Huë'ëhuëquë ya'notatonco nontërinco: "Natanquë Napano sha'huichinquën. Ni'quëna Cacopo no'huiton ma'sha onpototan. Tananpitëquë pa'in," itërinco.

³⁰ Tataparin ya'huërinquë ya'nipishahuë yapantaton huë'saran ni'quëhuarë', jco mamanshinëhuëpitaso' ihuatonco quëitonhuë' pora! itërin Napanori.

³¹ Napotohuachina, Cacopori Napano itapon:

—Të'huatatënquën topinan huë'sarahuë: "Paanta'huaso sha'huitohuatoso', sa'ahuëpita osërëtarinco," ta'to, naporahuë.

³² Nipirinhüë', insosona tëranta mamanshinënpita matahuatënquën, quësahuachin, jchimiin! Ma'sona tëranta quëmaquën nininso' quësahuato, ya'ipi quëmopinënpita ni'tonënuë a'noquë'. Inapotaton quëpamantaquë', itërin. Napotirinhüë' Cacoposo', Naquirari pa'pin mamanshinënpita ihuarinso', co nitotërinhuë'.

³³ Naporó' Napanoso', mamanshinënpita yoniton patë patërantarin. Cacopo në'mëtë pëinënuë'ton ya'conin. Pipirahuaton, Cacopo cosonanënpita nininquë, ya'coantarin. Nianquën nininquënta ya'conaponahuë', co mamanshinënpita quënaninhüë'. Ina quëran pipirahuaton, Naquiranquën ninquë ya'huërë' ya'coantarin.

³⁴ Naquiraso' mamanshiro'sa masahuaton, po'orin. Camiyoquë huënsëcaiso marë' nitopisoanaquë po'orin. Inapotahuaton, ina aipi huënsëtërin. Pa'pinso' ya'ipi në'mëtë pëianaquë yonipirinhüë', co quënaninhüë'.

³⁵ Naquirari itapon:

—Tata, co huanirahuëso marëhuë', ama no'huicosohuë'. Sanapicoi inach-intëraiso tahuëri nanitërinco ni'ton, huënsëarahüë, itërin. Napanori mamanshinënpita yonisápirinhüë', co quënaninhüë'.

³⁶ Co quënanpachinahuë', Cacopo ya'huërë' no'huitaton Napano chiniquën nontërin.

—¿Maquëta tëhuëtëranquën ni'nán? ¿Ma'ta onpoato oshahuanahuë ni'ton, co napon cantantaton imaquirancoso'?

³⁷ Ya'ipi ma'shanëhuëpita o'quiato yoniran. ¿Ma'ta quënaparanco quëmaquën nininso'? Ma'sona quënapatan, a'ninquëchin, quëmopinënpita notënanquë acoquë'. Quëmopinëhuëpitarinta', ni'in. Inapita sha'huichinpoa' insosona no'tëquën noninso'.

³⁸ Cato shonca pi'i quëma marë' sacatërahuë. Naporó' co a'na ohuica tëranta', co a'na chipo tëranta ana'huarinhüë'. Huëntonënpita quëran, co a'na carniro tëranta', capitëranquënhüë'.

³⁹ Ni'niro'sari pë'tahuanënpita tëpahuachinara, co onporo tëranta a'nota'huanquënsa marë' quëshiranquënhüë'. Caoranquën masahuato, acoantarahüë. Tahuërihuë nipon, tashihuë nipon, ihuatohuachinanta', ca apahuërëtëranco.

⁴⁰ Tahuëri nipachina pi'i acorinco, tashinta nipachina sëhuën acorinco. Pë'tahuaro'sa a'paito, huë'ëi natanahuë. Inapoato nohuantaso' parisitërahuë.

⁴¹ Cato shonca pi'i quëma marë' sacatato, ya'ipi inapita ahuantërahuë. Cato hui'nanpita marë' shonca catapini pi'ipi sacatërahuë. Pë'tahuanënpita marënta', saota pi'i sacatërahuë. Naporahuaton, apira pochin nisha nisha cana'huaso sha'huitëranco.

⁴² Apraan chinotërinso catahuarincó. Tata Isaconta', inachachin chinotërin. Co'so' ina catahuarincóhuë naporini, topinamiáchin ya'huërahuëquë a'pa'itóncohüë'. Yosëso nipirinhüë', parisitërahuëso' nitotërin. Chiniquën sacatato ma'sha ya'huëtërinco'sonta', nitotërin. Napoaton achin tashi pënéningquën, itërin Cacopori.

Cacopo, Napanorë' anoyatopiso'

⁴³ Cacopori napotohuachina, Napanoso' tapon:

—Isopita catoro'saso', hui'nahuëpita. Isopita hua'huaro'santa shihuëpita. Pë'tahua huëntono'santa', caquën. Ya'ipi isëquë ni'nanso', caquënáchin. Napoaponahuë', hui'nahuëpita catahua'huaso marë' ya'ipi quëchi nipachin. Shihuëpítanta quëchi.

⁴⁴ Napoaton huëquë pa'a Yoscoarë' niitatë anoyata'a. Catonpo chachin anoyatërëhuaso ayonquínposo marë' inapoa'a, itërin.

⁴⁵ Napotohuachina, Cacoponta', "Noyapa'," tëcaton, a'nara na'pi manin. Ina masahuaton, onë pochin ahuanirin.

⁴⁶ Naporo' quëmopinënpita camairin:

—¡Na'piro'sa yontonco'! itërin. Itohuachina, ya'ipiya quëran na'piro'sa yontonpi. A'mitë a'mitëtahuatona', panca imopi. Ina quëran, ya'ipiya coshatopi, na'piro'sa a'mitë a'mitëtopiso pirayan coshatopi.

⁴⁷ Napanoso' inaora nanamënquë, ina ro'të nohuitaton, "Quicaro Saatota," itërin. Cacoporiso nipirinhüë', inaora nanamënquë ina ro'të chachin, Carata, itërin.

⁴⁸ Naporo' Napano tapon:

—Iso na'piro'sa imorëso', catonpo chachin ayonquiarinpo Yoscoarë' ta'të ipora tahuëri anoyatërëso'. Napoaton, ina no'paso' ipora huanta Carata, itopi.

⁴⁹⁻⁵⁰ Naporahuaton Mispa itopi anta': "Nipatohuatë, co huachi niquënanarihuë'. Napoaponahuë', Sinioro chachin ni'inpó'. Co insonta ya'huërëquë naporëso' ni'pirinpo huë', Yosë chachin ni'inpó'. Napoaton ama hui'nahuëpita no'huiton aparisitëquësohuë'. Ama aquëtë chachin sanapi'sa maantaquësohuë'. Ina marë' Yoscoarë' ta'ton sha'huitoco," itërin. Ina naporinso marë' ina pochin ina no'pa' nohuitopi.

⁵¹ Napanoso' aquëtë chachin Cacopo sha'huitaantarín:

—Ni'quë'. Na'pi imorahuëso ya'huëarin. Onë pochin na'pi ahuanirahuësonta ya'huarin. Ya'huërëhuaso huáncana inapita acorahuë.

⁵² Inapita ayonquiarinpo ama quëmanta ma'sha onpotancoso marëhuë', isëquëran pëntonquësohuë'. Co ca tëranta ma'sha onpota'huanquënso marë' isëquëran pëntona'huaso ya'huërinhuë'.

⁵³ Canpo capini nanan ya'huëhuachin, Yosë chachin anitochinpo', inquënposona tēhuërëso'. Ina Yosë chachin quëmaquën tata masho Apraan, chinotërin. Caquën tata masho Nacoronta chinotërin. Inquënposo tēhuëhuatë', ina chachin ana'inchinpo', itërin. Napotohuachina, Cacoposo': "Caquën tata chinotërinso ni'sárinco ni'ton, co napoarahuë'," tënin.

⁵⁴ Inapoaatona anoyatohuachinara, Cacoposo inaquë chachin Yosë chinotacaso marë' ma'sharo'sa tēparin. Nani Yosë chinotohuachinara, quëmopinënpita ichicoshatërin. Ya'ipiya coshatopi. Nani coshatohuachinara, inaquë chachin huë'ëantapi.

⁵⁵ Tahuërinquë tashíramiachin Napanoso' huënsëintarahuatón, hui'ninpita, shinpita, inapita apinora'piarín: "Yosë catahuainquëma noya paco'," itahuaton ya'huërinquë pa'mantarin huachi.

32*Cacopo, Isaorë' niquënanpiso'*

¹⁻² Napano piyapinënpitarë chachin pa'mantahuachina, Cacoponta piyapinënpitarë chachin paantarín. Paasoi Cacoposo', Yosë anquëninënpitari nacapirin. Inapita quënanahuaton, tapon: "Isopitaso', Yosë sontaronënpita

huënton. Catahuainacoso marè' a'paimarinso'," ténin. Napoaton ina ro'tëso': Maanain*, itërin.

³⁻⁴ Naporo' Cacoposo', comisiono'sa Isao sha'huitacaiso marè' Sëir no'paquë a'parin: "Iya'hua huënantárin ni'ton, iso pochin nanan a'patiarinquën: 'Ca iya masho huënantáruhuë. Ma'sona quëma camaitëranso nisarahuë'. Cato shonca pi'ipi api Napano ya'huërinquë yacapatëruhuë.

⁵ Na'a ohuacaro'sa', moraro'sa', ohuicaro'sa', inapita ya'huëtërinco. Piyapinëhuëpitanta', quëmapi'sa', sanapi'sa', ya'huëtërinco. Iso nanan, a'pataranquën noya ninicatë ya'huëantacaso marè' ténin, itoco'," itërin. Napotahuaton a'parin.

⁶ Comisiono'sa huënantahuachinara, Cacopo sha'huitiintapi:

—Iya masho Isao nicapoi a'parancoi ni'toi, pa'nai. Huë'saranso nitotaton, inaora chachin nacapiinquënso marè' huë'sarin. Catapini pasa quëmapi'sari imaquiarin, itiipi.

⁷⁻⁸ Ina natanahuaton, Cacoposo pa'pi pa'yanin. Pa'yanaton yonquirárin. Yonquirárin quëran, piyapinëpita, ohuicanënpita, ohuacanënpita, camiyonënpita, inapita cato huënton acorin. "Iya mashori, a'na huënton ahuëhuachina', a'na huëntonso ta'ararin," ta'ton naporin.

⁹ Ina quëran iin të'huaton, iso pochin Yosë nontërin: "Sinioro, quëmaso Yosëinquën. Tata masho Apraan chinotërinquën. Tata Isaconta chinotërinquën. Quëma sha'huitëranco ni'ton, ya'huërahuëquë huë'sarahuë. Quëmpinëhuëpita ya'huërinquë huë'sarahuë. Naporahuaton: 'Ca nohuanton noya pa'saran, itëranco.

¹⁰ Tëhuëchachin co noyacohuë' ni'to, co nosoroancoso' ya'huërinhuë'. Co no'tëquënáchin catahuancoso ya'huëpirinhuë'. Iráca ya'huërahuë quëran pipipo, Cortaniiquë pëntoitërahuë. Naporo' co ma'sha tëranta quëparahuë. Pitananëhuëro'coáchin pa'nahuë. Napopirahuë', iporasos' cato huënton pochin hua'anëntërahuë.

¹¹ ¡Nosoroatonco Sinioro iya masho Isao quëran, nicha'ëco! Nani huë'sarin ni'ton, ahuërahuatonco, sa'ahuëpita, hui'nahuëpitarë'co chachin niquito-huachinco.

¹² Nani quëma chachin, catahuancoso marè' a'ninquëchin sha'huitëranco. Naporahuaton, shihuëpitanta caquëran pipisopita, inotëra'huaya pochin na'acaiso' sha'huitëranco. Marè' yonsanquë inotërahuaya ya'huërinso', co pichicasohuë'. Ina pochin na'acaiso' nani sha'huitëranco," itërin.

¹³ Naporo tashi inaquë Cacopo huë'ërin. Tahuëringuë capayatahuaton, ya'cariya ya'huërinso'pita quëran, pëtahuaro'sa huayonin. Iin masho Isao nicanacaso marè' huayonin:

¹⁴⁻¹⁵ Cato pasa chipo sanapi, cato shonca chipo, cato pasa ohuica, cato shonca carrüro, cara shonca camiyos' paya nasha huaipiso hua'huinpitare' chachin, catapini shonca ohuaca', shonca toroa'hua, cato shonca mora sanapi nininsó', shonca mora quëmapi, inapita.

¹⁶ Inapita huayonahuaton, piyapinëpita quëtërin a'na huënton a'na huënton quëpacaiso marè'. Co'huara pa'shátërasoihuë', ma'sona nicacaisonta sha'huitërin:

—Canpitaso quëchitoco'. A'na huënton'ton pa'in. Amasha aquëmiachin nipachin a'na ya'huëre', paanta'in. Ama napopináchin pacosohuë', itërin.

¹⁷⁻¹⁸ Quëchinamën huënton quëpana'pi sha'huitërin:

* **32:1-2 Maanainso'**: Cato huënton sontaro'sa', tapon naporin.

—Iya masho Isao nacapiatënquën natanpachinquën: “¿Inta quëmaso' hua'anën? ¿Intohuata pa'saran? ¿Inquënta pè'tahuario'sa quëpaaranso'?” ito-huachinquën, quëmari iso pochin sha'huitëquë: “Isopita pè'tahuario'saso', quëma marë' quësarahuë. Cacopo a'patiarinquën. Inaso', quëma piyapinën pochin cancantërin. Nani inanta piquëran huë'sarin,” itëquë', itërin.

19 A'napita huënton quëpana'piro'santa', sha'huitërin:

—Canpitanta iya masho Isao quënanpatama', inachachin sha'huitoco'.

20 Nani sha'huitohuatama', napotaantaco': “Inaora chachinso', piquëran huë'sarin,” itoco', itërin.

Isopochin yonquiaton Cacopo naporin: “Isopita pè'tahuario'sa quëtato no'huirincoso asanoarahuë. Ina piquëran caora chachin ni'sarahuë. Tapona inapotërahüeso marë' inanta noya nontaantarinco,” tënin yonquinënuë.

21 Napoaton Isao quëtacaso'ton, aquëchitërin. Inaoraso nipirihuë', huë'ëcaso marë' ya'huëarinquëranchin quëparitërin.

Cacopo anquëñirë nipanirinsó'

22-23 Napoaponahuë', naporó tashi chachin co'huara huë'ëshátërasoihuë', Cacoposo' huanirin. Huanirahuaton, cato sa'inpita, cato cosonanënpita, inapita ayontonin. Shonca a'na hui'ninpitanta inaquë chachin ayontonin. Ayontonahuaton Capocoi' pëntoinantaquëchin, apëntoitërin. Ya'ipi pè'tahuanënpita, ya'ipi ma'shanënpita, inapitarë chachin aquëtëran a'parin.

24 Cacoposo' inaora quëparitohuachina, a'nara quëmapi ya'norin. Inarë tahuërianpitaquë huarë' nohuantaso' nipanipi.

25 Napoaponahuë quëmapi ya'norinsoso', co Cacopo minsëcaso nanitërinhuë'. Co nanitatonhuë', Cacopo tonaransën, ahuëtërin. Catantën nipaquëtërintaquëchin ahuërin ni'ton, notohuëtërin. Nipaniso' napotërin.

26 Quëmapi ya'norinsoso', Cacopo itapon:

—A'poco huachi, nani tahuëririarin, itërin.

—Co'so' noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitohuatancohuë', co a'poaranquënhuë', itërin inarinta'.

27 —¿Ma'ninquënta quëmaso'? itaantarin quëmapi.

—Cacopo itërinaco, taantarin inanta'.

28 Naporó' ina quëmapi' itapon:

—Co huachi Cacopo itarinënhuë'. Ipora quëran huarë' Israiro itarinën. Yosë chinitëran, piyapi'santa chinitëran. Chinitaton canatëran ni'ton, ina pochin nohuitarinën, itërin.

29 —Iporaso' quëmanta' nininën sha'huitoco, itërin Cacopori. Napotopirinhuë', inariso itapon:

—Co quëmaso' nininëhuë natanancoso ya'huërinhuë', itërin. Ina quëran inaquë chachin Cacopo noya ya'huëcaso marë' sha'huitërin.

30 Napoaton Cacoposo' ina ro'të aninihanin: “Pinoiro[†],” itërin. “Isëquë chachin, Yosë nirayarahuë. Ina niponahuë' co chiminahuë,” ta'ton, ina pochin ina ro'të nohuitërin.

31 Pi'i pipiriahuasó', Pinoiro quëran huë'sarin huachi. Catantëntaquëchin, tonaransë notohuëtërin ni'ton, sonpariarin.

32 Napoaton iso quirica ninshitasoco huarënta Israiro shinpitaso', ma'sharo'sa catantënuë pancarin ipatë ya'huëtërinso', co ca'pihuë'. Inaquë Cacopo ahuëpi ni'ton, co ca'pihuë'.

33

Cacopo Isaorë' nanan anoyatopiso'

† 32:30 **Pinoiroso'**: Yosë ya'pirin tapon naporin.

¹ Cacoposo', Isao catapini pasa quëmapi'sarë chachin huë'sarin ni'nin. Ina ni'sahuaton, cara huënton hui'ninpita acorin. Niataquë a'na huënton, Naquirataquë a'na huënton, cosonaro'sataquë, a'na huënton.

² Cosonaro'sa'ton hua'huinpitare chachin aquëchitërin. Ina quëran Nia hua'huinpitare chachin ahuancanatërin. Naquiraso', Cosirë' piquëran acorin.

³ Inaparahuaton, Cacoposo quëchitërin. Iin masho ya'cariapon pochin, canchisëro mosharin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton mosharin.

⁴ Cacoposo' të'huaton naporin. Napopirinhuë Isaoriso', ta'acquirahuaton iin iporin. Iporahuaton, apinorin, naporin. Cato chachin noya ancantatona', nina'nëtopi. ⁵ Ina quëran Isaoso', sanapi'sa', hua'huaro'sa inapita ni'nin. Ni'sahuaton iin natanin:

—¿Isopita po'? ¿Inpitata? itërin.

—Hui'nahuëpita ta'a. Yosë nohuanton ya'huërinso', tënin Cacopo.

⁶ Naporon' cosonaro'saso hua'huinpitare chachin, Isao huëcapaipi. Ina notënanquë huë'sahuatona', isonpi. Isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshaiipi.

⁷ Ina quëran Nia ya'huërë' hua'huinpitare chachin, inapoantapi. Piquëran Cosiso', a'shinë chachin, huë'sahuatona', Isao notënanquë inahuanta inapoantapi.

⁸ Ina quëran Isaoso', Cacopo natanin:

—¿Ma'marëta ina nãpo pë'tahua huëntono'sa a'paransopita, nacapiri-marahuë? itërin.

—Noya ninicatë ya'huantacaso marë' a'patëranquënsopita, itërin Cacopori.

⁹ —Ama iya'hua napoquësuhuë'. Canta ya'huëtërinco chachin. Co quëtaancoso ya'huërinhuë', itërin Isaori.

¹⁰ Itopirinhuë', Cacoposo' taantarin:

—Ama iya masho napoquësuhuë'. Tëhuëenchachin noya ninicatë ya'huantacaso nohuantohuatan, onpopionta maquë ta'a. Quëmaora chachin noya nontaantarancoso' nicato, Yosë chachin napotërinco pochin cancantërahuë.

¹¹ Yosë nohuanton ma'huanahuë, co manta pahuantërincohuë'. Napoaton, quëshiranquënsopita, onpopionta maquë', itërin. Napotápaton Isao anohuantërin. Ya'ipi a'patërinso'pita manin huachi.

¹² Ina quëran Isao taantarin:

—Noyapa'. Huëquë nipachin carinquën ca'tainquën pa'a, itërin.

¹³ Napotohuachina, Cacoporiso itapon:

—Tëhuëenchachin iya masho nosoroatonco napotëranco. Nipirinhuë' hui'nahuëpita hua'huaro'sarächin. Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', inapitanta nasha hua'huatopiso ya'huërin. Manon quëpahuatëso', a'na tahuëri marëächin nanitërin, ohuica'huaro'sa taquicaiso'.

¹⁴ Noya quëmaso' pataquë topirahuë. Quiyaso nipirinhuë' oshaquëranchin pacapoi. Hua'huaro'sapitarë'coi, pë'tahuaro'sapitarë'coi oshaquëran pa'sarai. Co hua'quiya quëranhuë', Sëir parti cantoontapatëinquën, inaquë niquënaantarihua huachi, itërin.

¹⁵ —Noyapa'. Naporan ni'quëhuarë', quëchitota'i nipachin. Nipirinhuë' ca'tainquënso marë' caraya piyapinëhuëpita pachí, itërin. Itopirinhuë', Cacoposo taantarin:

—Ama iya napoquësuhuë'. Noya quiyaora pa'sarai, itërin.

¹⁶ Napotohuachina, Isaoso piyapinëpitare chachin Sëir parti paantarin.

¹⁷ Cacoposo nipirinhue', Socoto parti pa'nin. Inaqué pëitacaiso marë' piyapinënpita camairin. Naporahuaton, pë'tahuanënpita na'icaiso marë' tanpora'huaro'sa anitërin. Napoaton, ina no'pa' "Socoto"³ itërin.

¹⁸ Inaqué hua'quimiachin ya'huërin. Ina quëran Cacoposo', ya'ipi huëntonënë chachin Siquimo ninano notënanquë pa'nin. Inaqué në'mëtë pëiro'sa otëantarin. Inapoaton Patan-aran quëran huë'ninso', Canaan no'paquë noya canquirin.

¹⁹ Në'mëtë pëiro'sa otënpiso' no'pa', Cacoposo' pasa coriqui marë' pa'anin. Ina no'paso', a'na quëmapi Amoro itopiso' hui'ninpitari hua'anëntopirinhue', pa'antërin. Inaso', a'nara hui'nin ya'huëtërin, Siquimo itopi.

²⁰ Ina piquëran Cacoposo', Yosë chinotacaso marë' a'nara artaro ninin. Ina nisahuaton aninahuanin: Ir Iroi Israiro[†], itërin.

34

Siquimori Tina tapiton po'orinso marë' i'huëretopiso'

¹ Cacopo hui'nin Niaquëya ya'huëtërinso', Tina itopi. Ina nanontohuachina, a'na tahuëri Siquimo ninanoquë nanon capini nini'cai marë' pa'nin.

² Inaquë ni'so', Siquimori ni'sahuaton noyarin. Inaso', sha'huitëranquëmaso chachin Amoro hui'nin. Amoroso', hua'an ya'conin. Ipo piyapi ni'ton, ya'ipi iporo'sa hua'anëntërin. Siquimori Tina co nohuanchachinpirinhue' ichihuë'ërahuaton, po'orin.

³ Napoaponahuë', pa'pi nohuantërin. Napoaton Tinari nohuantacaso marë' ma'pitaso ninin.

⁴ Naporo chachin Siquimoso' pa'pin itapon:
—Paaton tata, Tina maca'huaso marë' pa'pin nontoonquë'. Quëmopinënpitanta nontoonquë'. Ina pa'pi nohuantërahuë, itërin.

⁵ Cacoposo' hui'nin po'opiso' nitotaponahuë', co manta tëninhuë'. Hui'ninpita pë'tahuaro'sa a'pairapi ni'ton, co manta tëninhuë'. Inapita canqui'ai huarë' sha'huitacaso' yonquirin.

⁶ Siquimo pa'pinso' Cacopo nontacaso marë' pa'nin.

⁷ Cacopo hui'ninpita huënantahuachinara, napopiso' natantopi. Natantahuatona', pa'pi no'huitopi. Siquimori oshina co mashátëraponahuë', ichihuë'ërin ni'ton, napopi: "Inapoaton inaso', israiro'sanpoa panca tëhuëtërinpoa'. ¡Co onporonta inapocaso ya'huërinhuë'!" topi.

⁸ Amoroso nipirinhue', inapita nontaton napotërin:

—Hui'nahuë Siquimo itërahuëso', oshiparima pa'pi nohuantërin macacaso marë'. Onpopionta quëtoco'.

⁹ Inapoatëhua', ya'huëa'ahua topirahuë. Napohuatëhua', quiyanta canpita hui'nama macapoi. Canpitanta', quiya hui'nahuëi masarama'.

¹⁰ Isëquë quëparitatoma', quiyapitarë' ya'huëco'. Iso no'paquë ya'huatoma sacatoco'. Nohuantëramaso' pa'anco'. No'panta yapa'anpatama', pa'anco', itërin.

¹¹ Siquimonta huanirahuaton, nonsarin huachi:

—Tata napotërinquëmaso', nohuantoco ta'a. Onposo' natanpatamaco quëtëranquëma'.

¹² Sanapi marë' pahuëretëre quëran na'con na'con apahuëretohuatamaco noya, co ma'shahuë'. Naporahuaton ma'sona nicana'huanquëmaso' natanpatamacanta', quëtëranquëma'. Onpopionta cari mai, topirahuë, tënin.

* **33:17 Socotoso'**: Tanpora'huaro'sa', tapon naporin. † **33:20 Ir Iroi Israiroso'**: Yosëso', Israirori chinotërinso', tapon naporin.

13 Napopirinhue', inapitariso oshina na'inin ni'ton, i'huerëtaçaiso marë' ya-monapi. Napoaton Siquimoso' pa'pinë chachin noyasha nontatona itapona':

14 —Noya nipirinhue'. Co quiyaso' nanitëraihue' co marchuan quëmapi oshihuëi quëta'huaiso'. Quëterai naporini, quiya marëso' pa'pi taparo niiton-hue'.

15 Ya'ipinque'ma quiya pochachin marchuanama huarë' canpita naporamaso nisarai. Nohuantohuatama', ya'ipi quëmapinque'ma marca niacotoco nipachin.

16 Naporo huarë' tëhuëchinso', canpitanta hui'nahuëi masarama', quiyanta canpita hui'nama masarai. Inapohuatëhua a'na huënto'inchin pochin nisarë'hua huachi.

17 Nipirinhue', co'so' nohuantohuatamahue', isëquëran pipiarai. Oshihuëinta macatoi, quëpaarai, itopi.

18 Napotohuachina Siquimoso' nohuantërin. Pa'pionta nohuantërin.

19-20 Cacopo hui'nin pa'pi nohuantaton Siquimoso', a'naroáchin natëtërin. Inaso', ya'ipi Amoro hui'ninpita quëran chini chiniquën nanantërin. Napoaton, pa'pinë chachin ninano ya'coanaquë pa'pi. Inaquë ya'huëhuano'sa niyontonpi, ma'sha yonquiatona anoyataçaiso marë'. Ya'huëhuano'sa niyontonpachinara, itapona':

21 —Pasopitaso' noyaro'sa'. Pancana no'pa' ya'huëtërinpoa ni'ton, inapitanta yacapatënënpoa' pa'anapona'. Canpoanta nanitarihua inahua hui'ninpita macacaso'. Ya'huërë' inapitanta canpoa hui'nanpoa nanitapi macacaiso'.

22 Napoaponahuë' inapoatëhua ya'huëcaso marë', ya'ipi quëmapinpoa marchuanacaso' nohuantopi. Inahua napopiso chachin canpoanta nicacaso' nohuantopi.

23 Inapohuatëhua', ya'ipi ya'huëtopiso canpoanquën nisarín. Pë'tahuanëna', ma'shanëna', ya'ipi inapita canpoanquën nisarín. Huëco nohuantoco inapoa'ahua'. Napohuatëhua', inapitaso canpoaré' ya'huëçaiso marë' quëparitapi, itopi.

24 Siquimo pa'pinë chachin napopiso natanatona', nohuantopi. Napoaton ya'ipi quëmapi'sa chiniquëno'sa nipiso', marca niacotopi huachi.

25 Niacotopi quëran cara tahuëritapaso', Cacopo hui'ninpita Siquimo ninanoquë pa'pi. Simion, Nihui, inapita itopiso' pa'pi. Inapitaso', Tina yo'inamiáchin nipi. Ya'huëhuano'sa marca niacotopiso', pa'pi iquitopi. Inapoaso' chachin pa'sahuatona', sahuëninënaquë ya'ipi quëmapi'sa tēpaconpi. Co noyachátërasoihuë' ahuëtopi ni'ton, co chinitopihuë'.

26 Amoronta', Siquimorë chachin tēpapi. Inapotahuatona', Siquimo pëinën quëran Tina masahuatona', pa'pi huachi.

27 A'napita iinpitanta canquirahuatona', ya'ipi quëmapi'sa nani tēpapi ni'ton, ninanoquë ma'sha ya'huërinso mamiatopi. Oshina Siquimori tapirinso marë', i'huërëtatona inapotopi.

28 Ya'ipi ohuicanëna', ohuacanëna', moranëna', inapita matopi. Ya'ipi ninanoquë ya'huërinso', aipiraonta ya'huërinso', mapi.

29 Pëiro'saquë ma'sha ya'huërinso'pitanta', ya'ipi ihuatopi. Naporahuaton ya'ipi hui'huaro'sa', sanapi'sa', inapitanta masahuatona quëpapi.

30 Simion, Nihui, inapita huënantahuachinara, pa'pinari itapon:

—Canpitaso napoatoma', sacai anoyatahuaso nitëramaco. Canano'sa', huirisëro'sa inapitaso', ya'huëhuano'sa'. Naporamaso natantohuachina, co'huiponaco caso huachi. Nihuëntonahuatona ahuëaponaco. Caso co' na'ashahuë' piyapinëhuëpita ya'huëtërinco ni'ton, ya'ipinpoa tiquiaponënpoa', itërin.

31 Napotopirinhue', inapitariso itaantapi:
 —¿Monshihuantē paya pochin oshihue' nitacaso' nohuantopiranhue' ti?
 itopi.

35

Yosēri Pitiriquē Cacopo noya ya'huēcaso marē' sha'huitērinso'

1 Naporo' Yosēri Cacopo huē'ēnquē ya'notaton, camairin: “Caso Yosēco. Iráca iya masho Isao ta'ananpisēn ya'notēranquēn. Pitiriquē paantaton, inaquē ya'huēconquē'. Inaquē canconpatan, chinotaancoso marē' a'nara artaro niquē',” itērin.

2 Napotohuachina Cacoposo', ya'ipi hui'ninpita, sa'inpita, piyapinēnpita, inapita camairin:

—Ya'ipi nisha nisha mamanshiro'sa chinotēramaso', a'poco'. A'poatoma quēshico pa'pitahua'. Naporahuaton amarahuatomá', noya nininso i'nanpiraco'.

3 Manóton Pitiriquē pa'ahua'. Inaquē Yosē chinota'huaso marē' artaro nica'huaso ya'huērin. Iráca nanan ya'huētaPONCO, Yosēso na'con catahuar-inco. Naporahuaton, itohua itohua pa'nahuēquē, ca'tanatonco catahuar-inco, itērin.

4 Napotohuachina, nisha nisha mamanshinēna moshapiso quēshipi. Pē'tēhuēraterō'santa moshapiso quēshipi. Ya'ipi inapita Cacopori Siquimo ninano ya'cari', pa'pitērin. A'nara insina nara pirayan, pa'pitērin.

5 Pa'pachinara, Yosē nohuanton, nisha nisha ninanoro'saquē ya'huēpisopita pa'pi tē'huapi. Napoatona co nanitopihue' Cacopo hui'ninpita, imatona i'huērētacaiso'.

6 Cacoposo' huēntonēnē chachin, pa'sápatona', Noso ninanoquē canconpi. (Ina ninanoso', Pitiri itopi anta', Canaan parti ya'huērin.)

7 Inaquē canconahuaton, artaro ninin huachi. Inaquē Yosē chinotērin ni'ton, ina ro'tē aninihuanin: “Iri Pitiri*,” itērin. Iráca iin tē'huataton ta'ananpihuachina, inaquē chachin Yosēri huē'ēnquē ya'notērin ni'ton, napo nohuitērin.

8 Nipica piyapinēn Tipora itopisonta chiminpachina, inaquē chachin pa'pitopi. Insina nara pirayan pa'pitopi. Pitiri ninano ya'cariya, inapotopi. Cacopori inanta aninihuanin: “Na'nēi' insina,” itērin.

9 Cacopo Patan-aran quēran huēnantahuachina, Yosēri naquēranchin inaquē ya'notaantarín. Ya'notaton noya ya'huēcaso marē' sha'huitērin.

10-12 Iso pochin sha'huitērin:

“Quēmaso' Cacopo itērinēn.
 Co huachi ina pochin nohuitarinēnquēnhue'.
 Ipora quēran huarē' Israiro itarinēn,” itērin.

Ina quēran nininēn canpiatahuaton itaantapon:

“Caso Yosēco, ya'ipi nanitaparahuē.

Notohuaro' hui'nanpita ya'huēchinquēn.

Shiparinpitanta', hua'huayátērahuē ya'huē'ina'.

Quémá quēran, a'na nacion pipipon.

Naporahuaton, shiparinpitanta na'a huēntonos' sa nicapona'.

A'naquēn shiparinpita, copirno ya'conapona'.

Tata masho Apraan, tataparín Isaco,

inapita iso no'pa' ahua'anēntērahuē.

Ina chachin quēmanta quēchinquēn.

Shiparinpitanta iso no'pa' chachin hua'anēntapona',” itērin Yosēri.

* 35:7 **Iri Pitiriso'**: Pitiriquē ya'huērinso Yosē, tapon naporin.

13-14 Napotahuaton pa'pachina, Cacoposo' a'nara na'pi masahuaton oné pochin ahuanirin. Yosëri nontërintaquë chachin ahuanirin. Ina quëran toma', huino, inapitaquë opotahuaton, Yosë marë' acorin.

15 Iráca nohuitërinso chachin ina ninanoso', Pitiri itërin.

Naqira chiminso'

16-17 Hua'quimiachin inaquë ya'huërapí quëran paantapi. Pa'sápatona', Iporata ninanoquë ya'caritopi huachi. Inaquë Naquiraso', pa'pi parisë quëran huaíton, co'chachin ninin. Napoaso ahuaítóna'píri itapon: "Ama pa'yanquësohué', quëmapi chachin huaiyantaran," itërin.

18 Napotopirinhué', Naquiraso' yachiminin huachi. Nani yachimi-nahuaso', hua'huin nininën acotërin: Pin-oni† itërin. Itopirinhué', Caco-poriso', Mincamin‡ itërin.

19 Inapo chimintërin Naqira. Napoaton Iporata ira pirayan pa'pitopi. (Iporataso ipora marë', Pirin itopi.)

20 Naqira pa'pítahuaton, po'oronën aipi Cacoposo' Panca ra'pi ahuanirin. Ina na'pi ahuanirin quëran, Naqira po'oronën nohuitopi.

21 Inaporahuaton, Israiroso paantarín. Itiri tori aquëcha, ya'huaantacaiso marë' në'meté pëinëna ótéëmpi.

22 Inaquë hua'quimiachin ya'huëpi. Inaquë chachin Nopinoso', pa'pin cosonanën Pira itopiso monshítaton, ichihuë'ërin. Ina natantahuaton, Is-rairoso pa'pi no'huitërin.

Cacopo hui'ninpita nininso'

Cacoposo' shonca cato hui'ninpita quëmapi'sa ya'huëtërin.

23 Niaquëya nipisopitaso' isopita: Paninanso' Nopino, ina quëran, Simion, Nihui, Cota, Isacaro, Saporono, inapita.

24 Naquiraquëya nipisopitanta isopita: Cosi, Mincamin, inapita.

25 Naqira piyapinën Pira itopisoquënta isopita: Tano, Nipitari, inapita.

26 Nia piyapinën Siripa itopiquënta', isopita: Caro, Asiri, inapita. Ina nápo Cacopo hui'ninpita ya'ípiya quëran ya'huëpi. Ya'ípi pochin Patan-aranquë nasitopi.

Isaco chiminso'

27 A'na tahuëri Cacoposo' pa'pin ya'huërinquë pa'nin. Inaso', Mamiriquë ya'huërin. Ina ninanoso' Arapa itopi anta'. Naporahuaton ina chachin Ipron itomantapi. Inaquë Apraan, Isaco, inapita ya'huëpi.

28 Pasa posa shonca pi'ipitaso', Isaco chiminin.

29 Noyá mashoya nicaquë huarë' chiminin. Chimpinpachina, hui'ninpita Isao, Cacopo, inapitari nipa'pichantopiso' naninquë po'mopi.

36

Isao quëran pipipisopita

1 Isao quëran pipipisopita sha'huichinquëma'. Inaso', Itomo itopi anta'.

2-5 Isaoso' Canaan sanapi'sa manin: A'naso', Ata itopi. Inaso', Iron hui'nin. Ironta', Iti huënton piyapi. Inaquëya Isao hui'nahuanpachina, Iripasi itërin. A'na sa'ionta Aoripama itopi. Inaso', Ano hui'nin, Sipion shiin. Inaquëyanta hui'nahuanpachina, isopita: Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Isaoso', Ismairo hui'nionta manin, Pasima itopiso'. Inaso', Nipayo oshia'huain. Inaquënta

† 35:18 *Pin-oniso'*: Na'con na'con aparisitërinco hua'hua, tapon naporin. ‡ 35:18 *Mincaminso'*: Pa'ya pa'yatërahuëso hua'hua, tapon naporin.

hui'nahuanpachina, Niohuero, itërin. Ina nápo hui'ninpita Canaan parti ya'huëapon nasitopi.

⁶ Isaoso' Cacopo patahuaton, a'na parti ya'huapon pa'nin. Sa'inpita, hui'ninpita, yaipi inarë ya'huëpisopita quëparin. Pë'tahuanënpita, ma'shanënpita, inapita Canaan parti ya'huapon pochin canarinsonta', ya'ipi quiquirin.

⁷ Cacoponta', napopin chachin ma'huanin ni'ton, co huachi nanitopihuë inaquësáchin ya'huëcaiso'. Pastonta pë'tahuanëna capacaiso co huachi nanipihuë ni'ton, nia'popi.

⁸ Inapoaton, Isaoso Sëir motopiro'sa parti pa'nin ya'huapon. Sha'huitëranquëmaso chachin Inaso', Itomo itopi anta'.

⁹ Ina nápo Isao hui'ninpita ya'huëtërin. Inaso', ya'ipi itomoro'sa shimashonën. Inapitaso', Sëir motopiro'sa parti ya'huëpi.

¹⁰ Sha'huitëranquëmaso chachin, Isaoso Ataquëya hui'nahuaninso', Iripasi itërin. Ya'huëre' Pasimaquëya nininso', Niohuero itërin.

¹¹ Iripasi hui'ninpitaso', isopita: Timan, Omaro, Sipo, Catan, Quinasi, inapita.

¹² Inapitaso' Ata aminpita. Iripasiso', a'na cosonanën ya'huëtërin Timona itopi. Inaquëya hui'nahuanpachina, Amarico itërin.

¹³ Niohuero hui'nipitanta', isopita: Naato, Siran, Sama, Misa, inapita. Inapitanta Pasima aminpita. Pasimaso' sha'huitëranquëmaso chachin, Isao sa'in ninin anta'.

¹⁴ Aoripamaquënta', Isao hui'nahuaninsopitaso': Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Aoripamaso', Ano hui'nin, naporahuaton Sipion shiin.

¹⁵⁻¹⁹ Isao shinpita huëntono'sa hua'anëntopisopitaso', isopita: Timan, Omaro, Sipo, Catan, Quinasi, Cori, Amarico, inapita. Sha'huitëranquëmaso chachin Isao paninanënso', Iripasi itopi. Ina hui'ninpitaso', Itomo no'paquë Isao shinpita huëntono'sa', hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi inapita Ata aminpita. Niohuironta Isao hui'nin chachin ninin. Ina hui'ninpitanta', isopita: Naato, Siran, Sama, Misa, inapita. Inapitanta Itomo no'paquë Isao shinpita huëntono'sa', hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi inapitaso', Pasima aminpita. Sha'huitëranquëmaso chachin Ano hui'nin Aoripama itopiso hua'huinpitanta', isopita: Quiosi, Caaran, Cori, inapita. Inapitanta Isao shinpita huëntono'sa hua'anëna ya'conpi. Ya'ipi ina hua'ano'sa', Isao shinpita. Isaoso', Itomo itopi anta'.

²⁰⁻²¹ Co'huara Isao inaquë pa'shátëraponhuë', a'nara Or huënton piyapi Sëir itopiso'ton inaquë ya'huërin. Quëmopinënpitarë chachin ya'huërin. Ina hui'ninpitaso', isopita: Notan, Soparo, Sipion, Ano, Tison, Isëri, Tisan, inapita. Inapita'ton Itomo no'paquë Or huënton hua'ano'sa ya'conpi. Inapitaso' Sëir quëran pipipisopita ya'huëpi.

²² Notan hui'ninpitaso', isopita: Orin, Iman, inapita. Notan oshinso', Timona itopi.

²³ Soparo hui'ninpitanta', isopita: Arapan, Manaato, Iparo, Sipo, Onan, inapita.

²⁴ Sipion hui'ninpitanta isopita: Aiya, Ano, inapita. Ina Ano chachin, inotëro parti pa'pin moranënpita a'pairin. Inapita a'paiso', no'pa quëran i'sha pipirinsopita quënanin.

²⁵ Anoso', a'na hui'nin ya'huëtërin, Tison itërinso'. Naporahuaton, a'na hui'nin sanapi, ya'huëtërin. Sha'huitëranquëmaso chachin inaso', Aoripama itërin.

²⁶ Tisonta hui'ninpita isopita: Intan, Ispan, Itëran, Quiran, inapita.

²⁷ Isëri hui'ninpitanta isopita: Piran, Saapan, Acano, inapita.

²⁸ Tisan hui'ninpitanta isopita: Osi, Aran, inapita.

²⁹⁻³⁰ Or huënton hua'ano'saso', isopita: Notan, Soparo, Sipion, Ano, Tison, Isëri, Tisan, inapita. Ina nápo Or huënton hua'ano'sa ya'huëpi. A'naya a'naya huëntonënaquë, hua'an ya'conpi. Sëir parti napopi.

Itomo no'paquë copirno'sa ya'conpiso'

³¹⁻³² Co'huara isairro'sa copirno ya'huëchatërasoihuë', isopita'ton Itomo no'paquë copirno ya'conpi. Pira'ton ya'conin. Inaso', Piro hui'nin. Tinapa ninanoquë ya'huërin.

³³ Ina chiminpachina, Sira hui'nin Copapo itopisori ya'huërëtërin. Inaso', Posora ninanoquë ya'huërin.

³⁴ Inanta chiminpachina, Osamori ya'huërëtërin. Inaso', Timan parti ya'huërin.

³⁵ Osamonta chiminpachina, Atatori ya'huërëtërin. Inaso', Pitato hui'nin. Apito ninanoquë ya'huërinso'. Inari matiano'sa', Moapo no'paquë ahuëaton canarin.

³⁶ Atato ya'huërë' chiminpachina, Samarari ya'huërëtërin. Inaso', Masarica ninanoquë ya'huërin.

³⁷ Samaranta chiminpachina, Saonori ya'huërëtërin. Niopo ninanoquë ya'huërinso'. Inaso ninano', Iopiratisii' yonsanquë ya'huërin.

³⁸ Ina ya'huërë' chiminpachina, Paaro-ananori ya'huërëtërin. Inaso', Aca-poro hui'nin.

³⁹ Paaro-ananonta chiminpachina, Atatori ya'huërëtërin. Inaso', Pao ninanoquë ya'huërin. Atato sa'inso', Miitapiri itopi. Inaso', Matiriti hui'nin, Misaapo shiin.

⁴⁰⁻⁴³ Isonápo Isao quëran pipipisopita huëntono'sa ya'huërin: Ya'huëpiso no'panënanta', inachachin aninihuanpi: Timon, Arapa, Quitito, Aoripama, Iran, Pinon, Quinasi, Timan, Mipasar, Maquitiri, Iramo, inapita. Ina nápo Itomo huëntono'sa shimashonënpita ya'huërin. Inapitaso' Itomo no'paquë yanquëatona itohua itohua ya'huëpi. Isaoso', Itomo itopi anta'.

37

¹ Cacoposo nipirihuë', Canaan parti quëparitërin ya'huëcaso marë'. Pa'pinconta' inaquë chachin ya'huëaponahuë', co hua'quiyahuë' ya'huërin.

Cosi, iinpitarë chachin napopiso'

² Cacopo hui'ninpita naporinso sha'huichinquëma nitotoco'. Cosi shonca canchise pi'ipitapon pochin, iinpitarë chachin pa'pin ohuicanënpita a'pairin. Pa'pin cosonanënpita: Pira, Siripa, inapita hua'huinipitarë' a'pairin. Iinpitaso co noyahuë' nipi ni'ton, Cosiso' pa'pinquë yásha'huirapirin.

³ Cacoposo' a'napita hui'ninpita quëran, Cosi na'con na'con nosororin. Nani másho nicaquë huarë'. Cosiso hua'huatërin ni'ton, nosoromiatërin. Napoaton a'mocaso marë' noyápiachin nininso' nitërin.

⁴ Iinpitariso nipirihuë', pa'pini ina na'con na'con nosororinso' nicatona', co quë'yapihuë'. Co quë'yatonaraihuë', co nanitopihuë' noya nontacaiso'.

⁵⁻⁷ A'na tashi Cosi hua'narin. Tahuëririnquë, iinpita sha'huitërin:

—Natanco iyaro'sa hua'narahuëso sha'huichinquëma': Huë'ëhuëquë, iminquë ya'ipinpoa trico masarëhua'. Manëhuasonta tonporarëhua ni'nahuë. A'nanaya ca tonporahuëso', huanirin. Canpita tonporamasoso nipirihuë', ca tonporahuëso' mosharapi. Ya'ipi tahuitatona', monshopi quëran mosharapi, itërin. Ina natanahuatona', iinpitariso aquë aquëtë no'huipi.

⁸ Napohuachina, inapitari itapon:

—Hua'an ya'conpato iyahuëpita camaiyápo ¿tocomaranquën ti? ¡Catoro' quëma camaiyáponcoi! itopi. Hua'narinso marëpita na'con na'con no'huiipi. Sha'huihuachina, co yainhuë' natanpi.

⁹ Ina piqüëran Cosiso', hua'naantarín. Naporonta iinpita sha'huitaantarín: —Nafanco iyaro'sa a'na hua'naantarahuëso sha'huitaanta'inquëma'. Hua'nato ni'pirahuë', pi'i, yoqui, shonca a'na tayloraro'sa', inapita monshorahuatona moshararinaco ni'nahuë, itërin.

¹⁰ Così ina hua'narinso', pa'pin iinpita inapita sha'huitohuachina, pa'pini pënënaton itapon:

—¿Ma'ta tapon inapochinpita hua'na hua'namantaranso'? Napohuarë' mamaparin, iyaparinpita, ca chachionta' ¿a'na tahuëri moshaponquën ti? itërin.

¹¹ Iinpitariso noyapatona', aquë aquëtë no'huirápi. Pa'pinso nipirihuë', hui'nin naporinso na'con yonquirárin.

Cosi pa'anshipo'

¹² A'na tahuëri Così iinpitaso', Siquimo ninano ya'cari pa'pi. Pa'pina ohuicanënpita, chiponënpita inapita quëpapi pasto yonitona a'cacaiso marë'.

¹³ Naporó' pa'pini Così itapon:

—Ni'quë conpa. Iya mashoro'sa Siquimo ya'cari ya'huëapi. Inaquë ohuicaro'sa', chiporo'sa', inapita a'pairapi. Paaton ni'contaquë topirahuë, itërin.

—Noya tatapa'. Pa'i nipachin, itërin.

¹⁴ —Inta conpa. Pa'sahuaton iyamashoro'sa ni'contaquë'. Ohuicaro'sa', chiporo'sa', inapitanta onpoinsona nisapiso', nahuicontaquë'. Ina quëran huë'sahuaton, onpoapisona sha'huitiico canta nitochi, itërin.

Cacoposo Ipron motopianaro'sa quëran, Così a'parin. Inaso pa'sápaton Siquimoquë canconin.

¹⁵ Ina parti chihuëaton pa'sápirihuë', a'na quëmapiri quënanahuaton itapon:

—¿Ma'ta yonisanan?

¹⁶ —Iyahuëpita yonisárahue' ta'a. ¿Co pora nitotëranhuë' insëquësona pë'tahuanëna a'paiyapiso to? itërin.

¹⁷ —Nani isëquëran pa'pi: “Totanquë pa'ahua',” niitapi pora, itërin.

Cosiso pa'sápaton, Totan ninano ya'cariya iinpita quënanconin.

¹⁸ Inapitarinta', áquë quëran Così quënanpi. Quënanahuatona', co'huara ya'carichátërasohuë', tëpacaiso marë' a'naroáchin yonquipi.

¹⁹ Inahua capini ninontopi:

—¡Ni'co'! Hua'natona'pi huë'sarin!

²⁰ Huëco tëpa'ahua'. Inapotatëhua poso yaninantëquë po'moa'ahua'. Ina quëran “pa'piniri ca'nin,” itahua'. Inapotohuatëhua', ¿naniinta'ma hua'narinsopita pa'? niitopi.

²¹ Nopinoso natanahuaton, Così pa'poyacaso marë' itapon:

—Ama tëpa'ahuasohuë'.

²² Co tëpatacaso ya'huërinhuë'. Iso inotëroquë yaninantë poso niniinquë të'yatoco'. Ama canpitariso' ma'sha onpotocosohuë', itërin. Iya'huain nanin quëran ocoirahuaton, pa'pinquë'pa' a'paantacaso yonquiaton, naporin.

²³ Cosiso iinpitataquë canconpachina, no'huitona noyápiachin a'morinso matopi.

²⁴ Matahuatona yaninantë posoquë, të'yatopi.

²⁵ Inapotahuatona', coshatapi huachi. Coshatasoi ni'pirinahuë', a'na huëntona' Ismairo nicono'sa', nioshirin huë'sapi. Carata parti quëran

huè'sapi. Camiyonënaquë, pimo hua'sairo'sa', parsamo nimirio, pimo yaqui', inapita quësapi. Iquipitoquë pa'anapona', quëparapi.

²⁶ Naporó' Cotasó iinpita itapon:

— ¡Iya' hua' tēpahuatēhua', co manta canarihuahuë! Naporahuaton inapotohuatēhua', nonpi nonpínantacasó' ya'huapon.

²⁷ Ama tēpa'ahuasohuë'. Ismairo nicatoro'sa' tēhuënchinso' pa'antahua'. No'huípiro mini nipirinhué', co nishahuë'. Iyanpoa', ténin. Napohuachina, iinpitari: “¡Tēhuëncachinchi paya!” topi.

²⁸ Nicatoro'sa' inataquëchin na'huërahuachinara, iinpitari Cosi ocoipi. Yaninantē poso quëran ocoirahuatona', nicatoro'sa' pa'antopi. Cato shoncatē coriqui pahuërëtohuachinara, Iquipitoquë quëpapi huachi.

²⁹ Nopinoso Cosi tē'yatopiquë huënantahuachina, co huachi iin quënanquintarinhuë'. Pa'pi pa'yanaton a'morinso osharin*.

³⁰ Ina quëran iinpitataquë huënantarahuatón, itíintarin:

— ¡Iya' hua' capa huachi! ¡Ma'huantacha caso nisarahuë paya! ténin.

³¹ Naporó' iinpitasó', Cosi a'morinso masahuatona chipo tēpapiso' huënanënuë, asë'cotëtopi.

³² Inapotahuatona pa'pinaquë a'papi. Quëpana'piso' iso pochin pënëmpi: “Iso a'mopiso quënanai. Noya ni'quë'. ¿Hui'nanquën a'na nimara ti?” itëquë', itahuatona a'papi huachi.

³³ Cacoposo' nohuituatuaton, tapon: “¡Iso mini hui'nahuë a'morinso!” tanan ni'niri napotërin ipora, ténin.

³⁴ Napoapon pochin co napion cancantaton a'morinso nioshatërin. Naporahuatón, sa'catën nininso' sëtóhuachinara a'mopiso', a'morin. Ina a'morin quëran hui'nin chimininsó marë' hua'qui na'nërárin, ayanárin, naporárin.

³⁵ Ya'ipi hui'ninpitari achinicancanpirinahuë', inaso co nohuanchátërarinhué', sëtërinso inquicasó'. Aquë aquëtë hui'nin marë' na'nëton, naporin: “Chimipiro'sa' ya'huërinquë hui'nahuë quënanconta' huarë' sëtërahuëso' copi tapo,” ténin.

³⁶ Ismairo nicatoro'saso', Iquipitoquë camapi. Camahuachinara, Cosiso a'nara quëmapi Potihuario itopiso', pa'antopi. Inaso', Iquipito copirnorí catahuacaso marë' acorin†. Capitan ya'conaton, copirno a'paipisopita sonto'sa camairin.

38

Cota, Tamararë' naporinso'

¹ Naporó tahuëri'sa' Cotasó iinpita patahuaton, Atoran ninanoa'huaquë pa'nin. Inaquë a'na quëmapi Iro itopiso ya'huërin. Ina ya'huërinquë yacapatonin.

²⁻³ Inaquë yacapatapon pochin, a'nara nanon nohuitërin. Inaso', Soa itopiso' hui'nin. Soaso' Canaan piyapi. Cotari natanpachina, acoantopi. Inaquë hui'nahuanpachina, paninanën nasitërin. Ina nohuitaton, Iri itërin.

⁴ Naquëranchin sa'in cayoantarin. Nasitohuachina, quëmapi chachin niantarin. Inaso', Onan itërin.

⁵ Naquëranchin hua'huaantahuachina, quëmapi chachin niantarin. Inaso', Sira itërin. Quisipo ninanoquë Cota ya'huëaso', inaso nasitërin.

⁶ Iri hui'napitohuachina, pa'pini Tamara acoantërin.

⁷ Acoantopirinhué', Iri co noyahuë' nininso' co Siniro costarinhué' ni'ton, ina nohuanton chiminin.

* **37:29 A'morinso osharin:** Ina parti ya'huëpisopitasó', co napion ancantohuachinara, inapopi.

† **37:36 Copirno catahuapisopitasó':** Naporó tahuëri'sa' macayora'piapi.

⁸ Napohuachina, Cotari Onan ya'huèrè' itapon:

—Iya masho ayananpirinso sa'in, què mari maquè'. Canpoaso inachintèrèhua ni'ton, imoya macaton, inaquè hui'nahuanquè'. Hui'nahuanpatan, Iri quèran pipicaiso nipisopita què má quèran ya'huètarin huachi, itèrin.

⁹ Onanso' Tamara macaponahuè': "Hui'nahuanpato, hua'huaro'sa co caquèn nisarinhue'. Irico hui'ninpitarchin pochin nisarín," tènin yonquinènuquè. Napoaton, Tamara tècarihuachina, aipi a'paconin. Ama iinco ya'huèrenamènpita, ina quèran ya'huècaso marèhuè' naporin.

¹⁰ Onan naporinso Siniroso nitotaton, chiniquèn no'huètèrin. Napoaton inanta', ina nohuanton chimiantarin.

¹¹ Naporo' Cotoso', Tamara itapon:

—Quèyorontaran ni'quèhuarè', iporaso' tataparin ya'huèrinquè paantaquè'. Hui'nahuè Sira itèrahuèso hui'napitaquè huarè', inaquè ya'huètaquè', itèrin. Itaponahuè', co tèhuènachachin napotèrinhuè'. Nonpintaton naporin: "Sira ya'huèrè', iinpita pochachin chimiantahuachin," ta'ton naporin. Napoaton Tamaraso', pa'pin ya'huèrinquè pa'nin ya'huapon.

¹² Cara pi'iquèran pochin Cota sa'in ya'huèrè' chimiantarin. Inaso' sha'huètaranquèmaso chachin, Soa hui'nin. Chiminpachina, Cotoso sètatón na'nèrarin. Sètèrinso' inqui huachina, Tinato ninanoa'huaquè pa'nin. Ohuicanènpita ya'napiro'sa inaquè ya'huèapi ni'ton, pa'nin nicapon. Amiconèn Iro itopisore' pa'nin. Iroso', Atoran piyapi.

¹³⁻¹⁴ Tamaraso' ina nitotaton, quèyeron a'morinso ocoirin. Inaporahuaton, nitaparin. Niimomototèrinso' nè'mètèquè nipa'shinayatèrin. Ama nohuètaicaiso marèhuè' naporin. Inaporahuaton, Inain ninanoa'hua ya'cari', huènsèconin. Inaso' ninano', Tinato iraquè ya'huèrin. Sira nani hui'napitopirinhue', co acoantopihuè' ni'ton, shiin yanonpintèrin.

¹⁵⁻¹⁶ Cotari quènanahuaton, nipa'shinayatèrinso marè': "Iso sanapi, monshihuantè'," tènin. Napoaton pèshonin ya'caricaso marè'. Co shiin nohuètatónhuè', itapon:

—¿Canta quèmaro'co nii topirahuè? itèrin.

—¿Ma'ta nipachin pahuèrèaponco? tènin sanapinta'.

¹⁷ —Pè'tahuarahuè'sopita quèran, a'nara chipoa'hua a'patiaranquèn, itaantarin Cotari.

—Ina nipachin. Napoaponahuè', ma'sha tèranta quèmaquèn nininso' patèquè'. Chipoa'hua a'patianco huarè', cari tapaarahuè, itèrin sanapiri.

¹⁸ —¿Ma'ta nipachin pachi? tènin Cota.

—Sicho po'moitèranèn pè'natèransoarè chachin, huaranèn, inapita patèquè', itèrin. Napotohuachina Cotoso', nataninsopita quètèrin. Inapoaton tècarihuachina, naporo chachin hua huantèrin.

¹⁹ Ina quèran Cotarisso', chipoa'hua a'patèrin. Amiconèn Irori quèpatèrin. Sanapi acoantèrinso' ayantacaso marè' a'patopirinhue', inariso co huachi quènanconinhue'.

²⁰ Ina quèran Cotarisso', chipoa'hua a'patèrin. Amiconèn Irori quèpatèrin. Sanapi acoantèrinso' ayantacaso marè' a'patopirinhue', inariso co huachi quènanconinhue'.

²¹ Napohuachina, ya'huèhuano'sa natanin:

—Monshihuantè sanapi Inain ira pirayan huènsèyantèrinso': ¿Intohuata pa'nin? itèrin.

—Co isèquè monshihuantè sanapi ya'huèrinhuè', itopi.

²² Napotohuachina, Cota ya'huèrinquè huèantarahuaton, itiintarin:

—Co'chi sanapi quènanconahuè paya. Ya'huèhuano'santa': "Co isèquè monshihuantè sanapi ya'huèrinhuè'," itèrinaco, itèrin.

²³ Napotohuachina, Cotari itapon:

—Ma'ta pini. Noyatapon. Quëtèrahuësopita yamapachin, main nipachin. Ina marë' nanan ocoihuatèhuaso', piyapi'sa tèhuaponènpoa'. Nanichi chipoa'huaya a'patochinpirahuë', co quëmari quënanconanhuë', itërin.

²⁴ Cara yoqui quëran pochin, Cota sha'huitapona huëcapapi:

—Shiparin Tamara itèrèhuaso', monshihuanin. Napoaton iporaso' cayorin huachi, itopi. Natanahuaton Cotasó', no'huitaton yai ténin:

—jOcoirahuatoma', a'pëco chimiin! ténin.

²⁵ Ya'huëhuano'sari Tamara a'pëcaso marë' ocoirapirinahuë', inaso shiin nanan a'patërin: “Iso sicho po'moitëra pë'natërinso'rë chachin nininso' hua'anën, napotërinco. Iso huaranta', inanquën chachin ni'ton, noya nicated nohuitëquë'," itëquë', itërin.

²⁶ Cotasó', shiini a'patërinso'pita nohuitahuaton, naporin: “Tèhuënchachin caso co noyahuë' ninahuë'. Cò Sira acoantatohuë', tèhuërahuë'. Inaso nipir-inhuë', noya noya ninin," ténin. Naporo quëran huarë' Cotasó', co huachi onporo tëranta shiin tëcariantarinhue'.

²⁷ Tamara huaicaso nanihuachina, catopia'huaya hua'huatopi.

²⁸⁻²⁹ Nasitapona napopi: A'na'ton imiria'huain ocoirin. Napohuachina ahuaitiona'piri, quëhuan pi'shiquë, tonpotanpatërin. “Iso'ton hua'huacharin,” fa'ton, napotërin. Napopirinhuë', hua'huashaso tanpara'huain po'moantarin. Shiarahuaton a'naso', nasitochanin.

Napoaton ahuaitiona'piri nininën acotërin: Parisi* itërin. “Ya'copirinquënso inquirahuaton, pipiran,” itahuaton, inapochin nohuitërin.

³⁰ Quëhuan pi'shiquë tonpotanpatërinso'so', ina piquëran hua'huatërin. Inaso' nohuitaton: Saro itërin.

39

Hua'an sa'ini, Cosi apirinsó'

¹ Sha'huitëranquëmaso chachin Cosiso', Ismairo nicatedono'sari Iquipito no'paquë quëpapi. Inaquë a'nara Iquipito quëmapi Potihuario itopiso' pa'antopi. Inaso', Iquipito copirnorí catahuacaso marë' acorin. Capitan ya'conaton, copirno a'paipisopita sontaro'sa camairin.

² Cosiso' napotopirinahuë', Siniorori co naniantërinhuë'. Inari catahuarin ni'ton, hua'anën pëinënquë noya yonquiaton yacapatërin. Noya nicated, noya ya'huërin.

³ Cosiso', Yosëri catahuarin. Hua'anëni ina nicated: “Nani ma'sha Cosi nipachina, Yosëri catahuarin ni'ton, noya pipitërin,” ténin.

⁴ Napoaton pa'yatërin. Pa'yataton, acorin catahuacaso marë'. “Ma'pitasona ninahuëquë, quëma catahuaponco,” itërin. Naporahuaton, ya'ipi piyapinën'pita camaiaton asacatacaso marë' acorin. Ya'ipi ma'shanënpitanta a'paicaso marë' acorin.

⁵ Ina acorin quëran huarë', Siniorori Potihuario catahuamiatërin. Cosi noya nicated, napotërin. Pëinënquënta ma'sha nipachina catahuarin. Iminënquënta sacatohuachina', sha'topiso' noya noyatërin.

⁶ Cosiri ya'ipi ma'shanënpita noya a'paitërin ni'ton, co huachi ma'marë tëranta yonquiárinhuë'. Topinan noya coshatárin huachi.

Cosiso', noyapín noyapín ni'tomantarin ni'ton, ya'ipi quëran pa'yatopi.

⁷ Napoaton co hua'quiya quëranhuë', hua'anën sa'ini ni'sárin quëran noyarin huachi. A'na tahuëri itapon:

—Huëquë pa'a quëmaso' inapoquë', itërin.

* **38:28-29 Parisiso'**: Pasoarinsó' tapon naporin.

⁸ Napotopirinhue', Cosiso co pi'pisha tēranta nohuantērinhuē'. Napoaton itapon:

—Ni'quē siyora, pi'pian sha'huichinquēn topirahuē: Hua'anēhuē ya'ipi ya'huētērinsopta a'paia'huaso marē' acorinco. Cari ya'ipi a'paiarahuē ni'ton, co ma'marē tēranta yonquiárinhuē'. Natērinco ni'ton, sano cancantērin.

⁹ Chini chiniquēn nanan quētērinco iso pēiquē camaita'huaso marē'. Naporahuaton, hua'anēhuē co ma'sha tēranta apiratērincohuē'. Quēmasáchin tēhuēnchinsó' sa'inquēn ni'ton, apiratērinco. Napoaton, co caso pi'pian tēranta nohuantērahuē' pa'pi co noyahuē' nininso' nicaca'huaso'. ¡Naporahuaton quēmarē'co ninahuē' naporini, co Yosē natētohuē', pa'pi oshahuainto'huē'! itērin.

¹⁰ Napotopirinhue', sanapiso Cosi ichiquēhuēnacaso marē' nani tahuēri apisárin. Inaso napaophonahuē', co pi'pisha tēranta nohuantērinhuē'.

¹¹⁻¹² A'na tahuēriso nipirinhue', Cosi pēiquē sacatapon ya'conin. Naporo' co a'napita ya'huēasoihuē' ni'ton, sanapiso Cosi so'huianarinso matērin. Inapotaton:

—Huēquē pa'a quēmaso inapoquē', itērin. Napotopirinhue', Cosiso niso'huianatērinso pa'coirahuaton, ta'arin.

¹³⁻¹⁵ Ina patērinso ni'sahuaton, sanapiso yanonpinin. Yanonpinaton chiniquēn huiyo tēnin. A'napita piyapinēnpita pēracaso marē' naporin. Huē'pachinara, itapon:

—¡Ni'cochi iso! So'yahuē a'nara iprio piyapi quēshiantērinpoa tapiinpoaso marē'. Ya'conahuaton masapirincohuē', canpita huēcacamaso marē' caso chiniquēn huiyo tēnahuē. Ina natanaton, ta'arē'nachin pipirin. ¡Niso'huianatērinsonta', patērin! itērin.

¹⁶ Piyapinēnpita napotahuaton, Cosi niso'huianatērinso' taparin. So'in huēcaquē huarē' taparin.

¹⁷⁻¹⁸ Ina huē'pachina, piyapinēnpita sha'huitērinso chachin inanta sha'huitērin:

—Iprio piyapi quēnanso', patoananēhuēquē ya'conahuaton masapirincohuē'. Chiniquēn huiyo topatora, a'porahuatonco ta'arin. Niso'huianatērinsonta', patērin.

¹⁹ ¡Inapotērinco piyapinēn! itērin.

Sa'ini sha'huitērinso' natanahuaton, Cosi hua'anēnso pa'pi no'huitērin.

²⁰ Cosi macacaiso marē' piyapinēnpita camairin. Nani mapachinara, tashinan pēiquē po'mopi. Copirno tēhuētopisopita ya'huēapiquē po'mopi.

²¹ Tashinan pēiquē po'mopirinhue', Siniororiso' co Cosi nianiantērinhuē'. Nosoroaton catahuaantarín ni'ton, tashinan pēi hua'ani, noya nicaton pa'yatērin: “Cosiso', nóya hui'napi,” ta'ton, noya ni'nin.

²² Napoaton catahuacaso marē' acorin: “Quēmari a'napita prisoro'sa', a'paiaran,” itērin. Napoaton Cosi camaitērinsoráchin tashinan pēiquēso', prisoro'sa nipi.

²³ Cosi camaito'huachina tashinan pēiquē, noyasáchin sacatopi. Napoaton tashinan pēi hua'anso', co huachi Cosi sacatērinso' ni'sárinhuē': “Siniorori chachin Cosiso catahuarin ni'ton, ma'sona nipachina, noya pipitērin” ta'ton, naporin.

1 Ina piquëran cato hua'ano'sari Iquipito copirno tëhuëtopi: A'naso', copirno huino o'shitona'piro'sa hua'an. A'nanta', ina marë chachin pan nina'piro'sa hua'an. Cato chachin copirno tëhuëtopi.

2-3 Napoaton copirnorin inapita no'huirin. No'huirton tashinan pëiquëtacaiso' camaitërin. Napohuachina cato chachin inaquë po'mopi. Ina tashinan pëiso', copirno a'pairinsopita capitan pëinënquë ya'huërin. Così ya'huëarinquë chachin po'mopi.

4 Copirno a'pairinsopita capitaniso', Così itapon: "Isopita cato hua'ano'sa quëmarin noya a'paiton, catahuaquë'," itërin. Inapotohuachina inapita hua'ano'saso', hua'qui inaquë ya'huëpi.

5 A'na tashiso nipirinuë', cato hua'ano'sa chachin, hua'napi. A'naya a'naya hua'napiso', co inachachin tapon hua'napihuë', nisha nisha tapon hua'napi.

6 Tashíramiachin Cosiriso nicapon huë'pachina, sëtápi quënanquirin.

7 Napoaton, cato chachin natanin:

—¿Onpoatomata iporasos' pa'pi sëtëramaso pochin ya'norama'? itërin.

8 —Catocoi chachin hua'napirahuë', co insonta ya'huërinhuë' ma'sona tapon hua'naraiso anitotiincoiso', itopi.

—¡Yosë mini nanitërin ma'sona tapon hua'narësopita anitotiinpoaso'! Sha'huítoco hua'naramaso', itërin.

9-10 Napotohuachina o'shina'piro'sa hua'anso', hua'narinso Così sha'huítërin:

—Huë'ëhuëquë a'nara opa ya'huë ni'nahuë, cara së'pahuaninso'. Nicasoco chachin, papo së'patarin. Papo së'patahuaton, yancotarin. Yancotërinquëranchin nitërinso'pita cayarin.

11 Ina pirayan canta', huaraon o'orinso' minënën së'quëato, huaniárahüë. Opa cayarinso masahuato, huaraon o'orinquë shi'shirahuë. Inapotahuato huaraon ihuëtërahüë. Ihuëtöhuatora ma'parinco huachi, itërin.

12-13 Napotohuachina, Cosiri itapon:

—Naporinchi paya. Ma'sona tapon hua'naranso sha'huichinquën: Cara së'pahuaninso', cara tahuëri tapon naporin. Cara tahuëriya quëran, huaraonso' quëma tëhuëranso' yonquiantarin. Nanan anoyatahuatënquën naquëranchin acoantarinquën ina marë' sacataantacasos'. Iráca naporanso chachin naquëranchin o'shitaantaran huachi. Ina tapon, ina pochin hua'naran.

14-15 Inapotohuachinquën, canta nosoroatonco yonquico. Ocoincoso marë' huaraon sha'huítëquë'. Iprioro'sa ya'huëpique caso ya'huëpirahuë', topinan quëran no'huirtonaco pa'arinaco. Co manta onporahuë ni'ton, co tashinan pëiquë ya'huápa'huaso ya'huërinhuë'. Napoaton nosoroco canta', itërin.

16-17 Napotohuachina, copirno marë' pan nina'piro'sa hua'anta': "Noyachi sha'huítërin paya," ta'ton, hua'narinso Così sha'huítërin:

—Canta nipirinuë', iso pochin hua'narahuë: Cara ya'huiri pan acoinanquë pitëmotorahuato, huiriton pano'sa quëpárahüë. Ya'natontarinso acoinanquë, nisha nisha cashi cashin pano'sa copirno marë' ya'huërin. Napoaponahuë', inairaro'sa huë'sahuatona pitëmotorahuë quëran capitarinaco, itërin.

18 Napotohuachina, Cosiri itapon:

—Cara pan acoinanso', cara tahuëri tapon naporin.

19 Cara tahuëriya quëran, huaraonso' quëmanta tëhuëranso' yonquiantarin. Naporo chachin piyapinënpita camaiapon: "Noninquë huë'nquëconorahuatoma', naraquë pë'tëncos' chimin'," itapon. Inapotohuachinën, chanaro ca'tëro'sari noshanën capona', itërin.

20 Cara tahuëriya quëran, huaraon hua'huatërinso tahuëri nanirin. Naporo' ya'ipi catahuarinsopita hua'ano'sa ichicapacancanacaso marë', panca pita ninin. Ya'ipi përarinsopita ni'tonënuë huaraonso' camaitërin: "Cato hua'ano'sa chachin tashinan pëi quëran ocoico'," tënin.

21 O'shina'piro'sa hua'anso', naquëranchin asacataantarin. Napoaton naquëranchin iráca pochachin huaraon o'shitaantarin.

22 Pan nina'piro'sa hua'anso nipirinhuë', huaraoni piyapinënpita camairin naraquë pë'tënacaiso marë': "Noninquë huënuëconorahuatoma', tëpaco'," itërin. Cosiri sha'huitërinso chachin nitopi.

23 O'shina'piro'sa hua'aniso', Cosiri catahuacaso marë' sha'huitërinso', niantërin. Inapoaton co catahuarinhuë'.

41

Huaraon hua'nahuachina, Cosiri no'tëquën sha'huitërinso'

1 O'shina'piro'sa hua'an, tashinan pëi quëran pipirinsopita nani cato pi'ipitërin. Naporo' huaraon chachionta hua'narin. Niroy' yonsanquë huaniarin nihua'narin.

2 A'nanya ni'pirinhuë', canchisë ohuaca' Niroy' quëran pipirapi ni'nin. Pa'pi amoshináchin pipirapi. I' quëran pipirahuatona', shi'shinamatëro' huáncana coshatapi.

3 Ina quëran niantapirinhuë', canchisë chachin Niroy' quëran pipirapi ni'nin. Inapitaso' capa nishinahuën nansëyaráchin niconpi. Pipirahuatona i' yonsanquë a'napita ohuacaros' sa pirayan huanirapi.

4 Nicaso chachin, inapitaso', amoshino'sa pashica ta'papi. Inapotatona', canchisë chachin pë'yaquë huarë' ca'miatopi. Naporo' huaraonso' capayatërin.

5 Naquëranchin huë'ëantapirinhuë', hua'naantarin. Canchisë trico moto' noya noyatërinso' a'na nanquëáchin nitërin ni'nin.

6 Inapita pirayan, canchisë chachin pipiantarin. Inapitaso' pi'iri ahuiquëitërinso pochin ya'nopi.

7 Inapitanta noya noyatërinso nipsisopita pashica ta'papi. Inapotatona pë'yaquë huarë' ca'miatopi. Naporo' chachin huaraonso' capayataantarin. Capayatahuaton: "Co ipora topinan ina pochin hua'narahuë'," tënin.

8 Tashiramiachin huaraonso' hua'narinso yonquiaton, co napon cantërin. Napoaton piyapinënpita camairin ya'ipi Iquipito no'paquë ninotona'piro'sa huëcacaiso marë'. Quirica nitotoro'santa amatërin. Inapita huë'pachinara, hua'narinso' sha'huitërin. Sha'huitopirinhuë', co incari tëranta nanitërinhuë' ma'sona tapon hua'narinso sha'huitacaiso'.

9 Naporo huarë' o'shitona'piro'sa hua'an Cosi yonquirin. Ina yonquiaton huaraon itapon: "Ipora huarë' yonquirahuë ma'sona i'hua chachin nica'huaso' nininso'.

10 Quëmaso' chiniquën nanantëran. Caso piyapinënco nipirahuë' sha'huitaranquën. Pan nina'piro'sa hua'anoco chachin, iráca no'huitoncoi tashinan pëiquë apo'motërancoi. Inaso' tashinan pëi', a'pairinënuënsopita capitán pëinënuë ya'huërin.

11 A'na tashiso' catocoi chachin hua'narai. A'naya a'nayacoi nisha nisha tapon hua'narai.

12-13 Inaquë chachin quiyaro'coi a'nara iprio hui'napi ya'huëarin anta'. Inaso' ina capitani chachin, asacatacaso marë' pa'anin. Hua'naraiso sha'huitohuatëira, ma'sona tapon naporinso no'tëquën sha'huitërincoi.

Sha'huitërincoiso chachin caso naquëranchin asacataantaranco. A'naso nipirinhue', noninquë ahuënnquëconotahuaton atëpatëran," itërin.

14 Inapo sha'huitohuachina, copirnosososi macontacaso marë' piyapinën a'parin. A'naroáchin tashinan pëi quëran ocoipi. Cosiso niya'itahuaton, nitaparin. Noya nininso' a'mosahuaton, huaaron nicapon pa'nin.

15 Canconpachina, huaaroni itapon:

—Caso hua'napirahuë', co insonta nanitërinhuë' ma'sona tapon hua'narahuëso sha'huitiincoso'. Quëma tëhuëchinso' nitotëran, topi natantërahuë, itërin.

16 —Co caora nohuanton nitotërahuë'. Quëma piyapinënco ni'to, Yosë chachin anitotohuachinco, sha'huitaranquën. Ma'sona noya nicacaso marë', sha'huitaranquën, itërin.

17 Napotohuachina huaaroni itapon:

—Huë'ëhuëquë Niroi' yonsanquë huaniárahue hua'narahuë.

18 Naporo chachin, canchisë ohuaca' pa'pi amoshináchin nipisopita, i' quëran pipirapi. Pipirahuatona shi'shinamatëroquë coshatapi ni'nahuë.

19 Ina quëran canchisë chachin pipiantapi niantarahuë. Capa nishinahuën nansëyaráchin pipirapi. ¡Co onporo tëranta ya'ipi Iquipitoquë ina pochin nipisopita ni'chinahuë'!

20 Nicasoco chachin, inapitaso', amoshino'sa pashica ta'papi. Inapotatona canchisë chachin, pë'yaquë huarë' ca'miatopi.

21 Pë'yaquë huarë' caponarahuë', co manta ca'pishuë pochin ya'nopi. Naporo capayatërahuë.

22 Huë'ëantapirahuë', naquëranchin hua'naantarahuë: Huë'ëhuëquë Canchisë trico moto' noya noyatërinso' a'na nanquëáchin nitërin ni'nahuë.

23 Inapita pirayan, canchisë chachin pipiantarin. Inapitaso' pi'iri ahuiquitërinso pochin ya'nopi.

24 Inapitarinta noya noyatërinso nipisopita pashica ta'papi. Inapotatona pë'yaquë huarë' ca'miatopi ni'nahuë. Ninotona'piro'sa sha'huitopirahuë', co insonta nanitërinhuë' ma'sona tapon naporinso', sha'huitiincoso', itërin.

25 Napotohuachina, Cosiri huaaron itapon:

—Caso quëma piyapinënco nipirahuë', sha'huitaranquën: Catoro hua'naranso', a'naichin tapon hua'naran. Ina quëran Yosë chachin anitotërinquën ma'sona ina nicacaso' yonquirinso'.

26 Canchisë ohuaca' noyápiachin nipisopita, canchisë pi'ipi tapon hua'naran. Canchisë trico moto' noyápiachin nipisopitanta', ina chachin tapon naporin.

27 Canchisë ohuaca' capa nishinahuën nansëyaráchin nipisonta', hua'naran. Inapitaso', amoshino'sa piquëran pipipi. Inapitanta canchisë pi'ipi chachin tapon naporin. Ina pocháchin noya noyatërinso' trico moto' pirayan, canchisë chachin papoantarin hua'naran. Pi'iri ahuiquitërinso pochin ya'nopisopitanta', ina chachin anitotërinpoa'.

28 Napotëranquënso chachin mini nizarin. Piyapinënco nipirahuë', Yosë ma'sona yanininso nani sha'huitëranquën.

29 Yosë nohuanton canchisë pi'ipi iso Iquipito no'paquë nani ma'sha noya noyatapon. Co manta pahuanaponhuë'.

30-31 Ina piquëranso nipirinhue', canchisë pi'ipi chachin panca tanarotapi. Napaoton co huachi inso tëranta', Iquipito no'paquë noya ya'huërinso yonquiarinhue'. Pa'pi pahuatomiatapi ni'ton, co huachi iso no'paquë noya ya'huapona'huë'.

³² Caso piyapinëncō nipirahuë' sha'huitaranquën. Nani Yosë yonquirin inapocaso'. Naporahuaton co hua'quiya quëranhuë' naniarin. Napoaton ina nohuanton, catoro inachachin hua'naran.

³³⁻³⁴ Inapocaso ni'ton, a'nara quëmapi yonquínahuan ni'ton, noyá nitotërinso' yoniquë'. Ya'ipi iso no'panëncuë ya'huëpisopita camaicaso marë' acoquë'. Naporahuaton, chirinchiros'a acoquë' ya'ipi hua'anëntëranquë pa'ina'. Cosharo yontonacaiso marë' pa'ina'. Noya noyatacaiso' pi'ipiro'saquë yontoina'. A'naterápo costaro quëran, a'na costarora ma'pachina'. Ya'ipi Iquipito no'paquë inapo'ina'.

³⁵ Naporo' pi'ipiro'saquë trico yontonpiso', niquë tapaina'. Quëma chachin anitotahuatënën, ninanoro'saquë tapaina'. Tanaro tahuëri'sa canquihuachina, capacaiso marë' inapo'ina'.

³⁶ Inapohuachina, Iquipito no'paquë trico tapapinan ya'huapon. Canchisë pi' tanarotacaiso canquihuachina, ina ca'sapi huachi. Ina capatona', ya'ipi iso no'paquë ya'huëpisopita co chiminaponahuë', itërin.

Copirno ya'huërenamën camaitacaso marë' Cosi acopiso'

³⁷ Cosi yonquirinso natanahuatona', huaraonso hua'ano'sapitarë chachin: "¡Ma noyacha yonquirin paya!' topi.

³⁸ Napoaton huaraonso' piyapinënpita itapon:

—Iso quëmapi'so, Yosë ispiritonëni chachin ya'coancantërin. Co onporonta a'na quëmapi iso pochin nininso' ina sacato nicacaso marë' quënanarihuahuë', tënin.

³⁹⁻⁴⁰ Piyapinënpita napotahuaton, Cosi itapon:

—Co a'na quëmapi quëmá quëran yonqui yonquínahuan ni'ton, noya noya nitotërinso ya'huërinhuë'. Yosë chachin ya'ipi inapita anitotërinquën. Napoaton carinquën acoaranquën pëinëhuëquë, ya'huërenamëhuë camaitacaso marë'. Ya'ipi piyapinëhuëpitanta natëinëncuënso ya'huërin. Copirnoco ni'to, casáchin quëmá quëran chini chiniquën nanantarahuë.

⁴¹ Ni'quë'. Ipora tahuëri carinquën acoaranquën ya'huërenamëhuë ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntacaso marë', itërin.

⁴² Napotahuaton huaraonso', imisiringuë sicho po'moitëranën po'morinso' ocoirin. Ina ocoirahuaton Cosi imisiringuë po'motërin. Inapotahuaton, piyapinënpita camairin: "Noya noya rino pi'shi quëran në'mëtë nipiso' a'motoco'. Naporahuaton, osëtë oro quëran nipiso', apë'pëconotoco'.

⁴³ Ina quëran, toronanëhuëquë pa'patora, imaquirinso toronanquë ananpëco'. Inapotahuatoma', quëpaco'. Ina quëpasëma', piyapinëhuëpitari chiniquën sha'huina': '¡Isonco!' tëra'ina', itërin. Ina pochin copirnori Cosi acorin ya'ipi Iquipito no'paquë, camaitacaso marë'.

⁴⁴ Ina piquëran huaraoni Cosi itaantapon:

—Ca mini copirnocoso nipirahuë', co inso tëranta iso no'paquë inaora nohuantërinso' nisarinhue'. Naniyarín quëran huarë' ma'sona nicacaiso', quëma camaitaran, itërin.

⁴⁵ Copirnori, Cosi Iquipito nananquë nisha nininën acotërin: Sahuinatopaniya, itërin. Naporahuaton Potihuiru hui'nin Asina itopiso' acoantërin. Potihuiraso', On ninanoquë corto hua'an ya'conin. Ina pochin Cosi, ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntacaso marë' acopi.

⁴⁶ Cosi cara shonca pi'ipitohuachina, Iquipito copirno marë' caniaritërin sacatacaso'. Nani acohuachina, huaraon nontahuaton caniaritërin ya'ipi Iquipito no'pa' patacaso'.

⁴⁷ Cancisë pi'ipi noya noyatacaiso' pi'ipiro'saquë, hua'huayátërahuë coshoro noyatërin.

48 Cosiri ya'ipi trico tapacaiso nininso', ma'patërin. Ma'pataton, ninanoro'saquë taparin. Canchisë pi'ipi naporin. Nani ninanoro'saquë trico taparin. Ina pirayan imino'saquë sha'pisopita mapiso', taparin.

49 Pa'pi notohuaro' trico Cosiri ayontonin. Marë yonsanquë inotëra'hua ya'huërinso pochin ayontonin. Pa'pi notohuaro' ni'ton, pichirápirinahuë', co onpo pichichináchinhuë' nipachina, tananpitopi huachi.

50 Co'huara tanarotacaiso caniarichátërasohuë', Cosiso cato hui'ninpita ya'huëtërin.

51 Paninanso' Manasisi itërin: "Yosë chachin parisitërahuëso', quëmopinëhuëpita, inapita ananiantërinco," ta'ton, ina pochin hui'nin nohuitërin.

52 Ina quëran niantarinsoso', Iprain itërin. "Yosë nohuanton parisitërahuëso no'paquë chachin noya noya acorinco," ta'ton ina pochin hui'nin nohuitërin.

53 Canchisë pi'ipi Iquipitoquë ma'sha noya noyatacaiso' pi'ipiro'sa', na'huërin huachi.

54 Naporo' Cosi naporinso chachin, tanarotacaiso caniaritërin. Canchisë pi'ipi chachin naporin. Ya'ipi a'napita no'paro'saquënta', tanarotopi. Iquipitoquëráchin cosharo tapapinan ya'huërin.

55 Iquipito ya'huëhuano'santa cosharori pahuantohuachinara, huaraon paapapi. Trico natanacaiso marë' paapapi. Natanpachinara, huaraoni ya'ipi iquipitoro'sa itapon: "Paatoma', Cosi nontoonco'. Ma'sona itohuachinquëma', ina nico'," itërin.

56 Ya'ipi Iquipito no'paquë piyapi'sa tanarotacaiso caniaritohuachina, Cosiso chirinchiro'sa camairin: "Cosharo taparëhuaso pëiro'sa i'soatatoma', ya'huëhuano'sa pa'antoco'," itërin. Aquë aquëtë tanarotapi ni'ton, pa'antapi huachi.

57 Naporahuaton ya'ipi parti quëran huë'sapi. Cosi trico taparinso' pa'antacaiso marë' Iquipitoquë huë'sapi. Co inso no'paquë tëranta', cosharo noyatërinhuë' ni'ton, naporapi huachi.

42

Cosi iinpitanta Iquipitoquë pa'piso'

1 Iquipitoquë trico pa'anacaso ya'huërinso', Cacoponta' nataantërin. Ina natantahuaton, hui'ninpita itapon: "¿Co topinan nini'sápamaso ya'huërinhuë'!

2 Nani sha'huitërinaco Iquipito no'paquë trico pa'anacaso marë' ya'huërinso'. Napoaton inaquë pa'matoma', pa'amaco'. Ama tana tiquinpoaso marëhuë' inapoco'," itërin

3 Pa'pini napotohuachina, Cosi iinpitaso', shonca ya'pi trico pa'anapona Iquipitoquë pa'pi.

4 Mincaminso nipirinhue', pa'pini co nohuantërinhuë' a'pacaso'. Inaso', Cosi iin miachin. Ina yo'nanguëranchin pipipiso'. "Pa'ninque tapon ma'sha yaonpoápirinhue'," ta'ton, co yaa'parinhue'.

5 Cacopo hui'ninpitaso', a'napita piyapi'sarë' pa'pi. Ya'ipi Canaan parti tanarotopi ni'ton, notohuaro' pa'mapi.

6 Nani sha'huitëranquëmaso chachin Cosiso', huaraon ya'huërenamën ya'ipi Iquipitoquë camaitarin. Naporahuaton ina camaitohuachina, ya'ipi parti quëran huë'pisopita, trico pa'antapi. Iinpitanta camahuachinara, nontacaiso marë' isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshai.

7 Ipora quënanapon chachin Cosiso', iinpita nohuitërin. Nohuitaponahuë', co nohuitërinhuë' pochin ninin. Napoaton no'huitatë pochin co yashinhue' nontërin:

—¿Canpita po'? ¿Intoparanta huë'nama'? itërin.

—Canaan parti quëran, trico pa'anapoi o'marai, itopi.

⁸ Cosiriso iinpita nohuitërin. Inapitariso napoaponahuë', co ina nohuitopi-huë'.

⁹ Naporó' Cosiso', iráca hua'naton iinpita sha'huitërinso' yonquirin. Ina yonquiaton itapon:

—Canpitaso', nêhuëtona'pirosanquëma ténahuë. No'panëhuëi insëquësona co noya a'paipinahuë' ni'camaso marë' huë'nama', itërin.

¹⁰⁻¹¹ —¡Co sinioro inacoihuë'! Quiyaso' quëma piyapinënpita pochin ninai. Tricoíchin pa'anapoi o'marai. Ina tataquëranchin ya'ipicoi ninai. Co onporo tëranta nêhuëtochinaihuë', itopi.

¹² —Nonpiánama'. No'panëhuëi insëquësona co noya a'paipinahuë' ni'camaso marë' huë'nama' ipora, taantarín Cosiso'.

¹³ Napotopirínhuë', inapitariso itapona:

—Quiyaso' quëma piyapinënpita pochin ninai. Ya'ipiya quëran ina tataquëranchin, shonca catocoi ninai. Canaan parti ya'huërai. Hua'hua ninínoso', tatarë' quëparitërin. A'naso nipirínhuë', ayarín, itaantapi.

¹⁴⁻¹⁵ —¡Nani napotëranquëma! Canpitaso' nêhuëtona'piro'sanquëma ténahuë. Iyaparima hua'hua ninínso quëcama huarë', no'tëquën nonamaso' nitotarahuë. Huaraoon ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'. Co ina quëpatamahuë', co onporonta isëquëran pipiaramahuë'.

¹⁶ A'naquëma paaton maconta'in. A'napitanquëmaso nipirínhuë', tashinan pëi ya'contarama'. Ina huë'pachin, naporó huarë' naporamaso natëaranquëma'. Co'so' huë'pachínhuë', têhuënychachin nêhuëtona'piro'sanquëma'. ¡Huaraoon ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'! itërin.

¹⁷⁻¹⁸ Cara tahuëri Cosiri iinpita tashinan pëiquëtërin. Inapotopirínhuë', nontaantarín:

—Canta Yosë t'huatërahuë. Iso pochin nipatama', co tēpaaranquëmahuë'.

¹⁹ Têhuënychachin noya nina'piro'sanquëma nipatama', a'naquëma tashinan pëiquë quëparichin. A'napitanquëmaso nipirínhuë', quëmopinëma capacaiso marë' trico quëpatoma', panantaco'.

²⁰ Ina quëran, no'tëquën nonamaso' nitota'huaso marë', iyaparima hua'hua ninínso quëshimaco. Co'so' quëmahuatamahuë' tēhuënychachin chiminarama', itërin. Napotohuachina: “Noyapa,” topi.

²¹ Napoaponahuë', inahua capini ninontopi:

—Têhuënychachin canpoaso' iráca pa'pi co noyahuë' ninëhua'. Iya'hua ma'sha onpotohuatëhuara, nosorochináchin nontopirinpoahuë', co nosororëhuahuë'. Co napion ancantërinso nicarihuarahuë', co tahuërëtëréhuahuë'. Napoaton iporasó' canpoanta', po'sarëhua huachi, nitopi.

²² Napohuachinara, Nopinori itapon:

—Co'ta carima: ¡Ama napotocosohuë'! itopiranquëmahuë', co natëramacohuë'. Napoaton iporasó' canpoanta', tēpatona'pi i'huërëtopiso pochin nitarinënpoa', itërin.

²³ Inapitaso', Cosiri ya'ipi nataninso' co nitotopihuë'. Iquipito nanan quëráchin nontërin ni'ton, napopi. Nontohuachina, a'nari inahua nonpiquë ohuërërin ni'ton, co nitotopihuë'.

²⁴ Iinpita ninapotapiso natanahuaton, Cosiso amashamiachin pa'sahuaton, na'nërin. Na'nëi' cacotohuachina, huëantarín. Huë'sahuaton iinpita ni'tonënnquë piyapinënpita camairín Simion macatona tonpocaiso'.

²⁵ Ina quëran camaitaantarín: “Costaronëaquë trico po'motoco'. Coriqui pahuërëtopisonta', inaquë chachin po'moantaco'. Naporahuaton, cosharo caracaiso marënta quëtoco',” itërin. Camairínso chachin piyapinënpita nipi.

26 Inapotohuachinara, moranënaquë triconëna a'mitahuatona', ya'huëpi'pa' panantapi huachi.

27 Huë'ëcaiso nininguë canconpachinara, a'naso', moranën a'cacaso marë' costaronën i'shiritërin. Inapopotirinhuë', trico marë' coriqui pahuërëtërinso' quënanin. Ina quënanaton, pa'yanin.

28 Pa'yanaton, iinpita itapon:

—Ni'cochi. ¡Trico marë' pahuërëtërahuëso', ayantaantarinaco! ¡Costaronëhuëquë chachin quënanahuë! itërin. Iinpitaso natanahuatona', pa'pi pa'yanpi. Pa'yanahuatona', inahua capini ninontapi: ¡Yosë ana'intarinpoa ni'ton, co pahuërëtaconahuë' trico quësarin! Nitopi.

29 Ya'huëpiquë cancontahuachinara, ya'ipi napopiso pa'pina sha'huitopi:

30 —Iquipito no'pa' hua'anquë camahuatoira, co yashinyántërahuë' nontërincoi. “Canpitaso', nëhuëtona'piro'sanquëma ipora,” itërincoi.

31-32 Napotopirincoihuë': “Co quiyaso' inacoihuë'. Co onporonta nëhuëtochinaihuë'. Ina tataquëranchin shonca catocoi ninai. Hua'hua nininso', Canaan parti tatarë' quëparitërin. A'naso nipirinhuë', ayarin,” itërai.

33-34 Napotohuatoira, itaantarincoi: “A'naquëma isëquë quëparichin. A'napitanquëmaso nipirinhuë', quëmopinëma capacaiso marë' trico quëpatoma', panantaco'. Napoaponahuë', iyaparima hua'hua nininso quëshimaco. Naporo huarë' co nëhuëtonapiro'sanquëmahuë ninamaso' nitotarahuë. Ina nitotihuato, iyaparima quëparitërinso' ocoitaranquëma'. Nisahuaton, noya huachi nanitarama iso no'paquë pa'anamaso',” itërincoi, itopi.

35 Nani pa'pina sha'huitahuatona', trico ohuatopi. Ohuatohuachinara, Cosi iinpitaso', a'naya a'naya costaronënaquë, coriquinëna quënaantapi. Tanpanantëa'huayaquë ya'huëarin quënaantapi. Ina quënanatona', pa'pi pa'yanpi. Pa'pinanta pa'yanin.

36 Naporo' Cacopori itapon:

—Canpitaso hui'nahuëpita tiquitaramaco. Cosi ayarin. Simionta capa. ¡Iporaso Mincanta yaquëpataantaramaco! ¡Ya'ipi inapita casa', ahuanta'huaso ya'huërin! itërin

37 Naporo' Nopinori, pa'pin itapon:

—Iya'hua a'pahuatan, cari tata a'pairahuë. Co'so' quëshintahuatënguënhuë', cato hui'nahuëpita nininso', nanitëran tëpamaso', itërin.

38 Cacoposo nipirinhuë', tapon:

—Hui'nahuëso', co onporo pa'sarinhuë'. Iin mashonën nani chiminin. Inaichin ina yo'nanquëranchin nipiso' ya'huëarin. Pa'namaquë ina ya'huërë' ma'sha onpantahuachin, caso mashoco, sëto tëpaponco huachi, tënin.

43

Mincamin Iquipitoquë quëpapiso'

1-2 Canaan parti co manta capacaso ya'huërinhuë' ni'ton, aquë aquëtë tanarotapi. Napoaton i'hua Iquipitoquë trico pa'angepiso' pë'yapi. Pë'yahuachinara, Cacoposo' naquëranchin hui'ninpita camaiantarin:

—Pa'mantatoma trico pa'amantaco', itërin.

3-5 Napotopirinhuë' Cotari itapon:

—Co'ta tata hua'an napotërincoiso', nani sha'huitërainquën: “Co'so' iyaparima hua'hua nininso quëmahuatamahuë', ama o'macosohuë'. Ina quëmama huarë' tahuërëtaranquëma',” itërincoi. Iya'hua a'paantohuatancoi,

naporo huarè' trico pa'antomarainquën. Co'so' a'paantohuatancoihuè', co pa'maaraihuè', itèrin.

⁶ —¡Canpitaso pa'pi co noyahuè' acoramaco! ¿Ma'marè chachinta ina quëmapi sha'huitërama a'na iya hua ya huëtërinquëmaso'? itèrin pa'pini.

⁷ —Na'con natanincoi onpo ya huëtëre'huasona nininso': "¿Nanpiárin tata-parima?" itahuatoncoi: "¿A'na iyaparimanta ya huërin?" itomantarincoi. Napo natanpachincoira, topinan a'panitërai. ¡Co quiyaso' nitotëraihuè': "Iya-parima hua'hua nininso quëshimacoí," itiincoiso'! itopi.

⁸ Naporo' Cotari pa'pin itaantarin:

—Tëhuëenchachin tata nancicaso' nohuantohuatëhua', iya'hua a'paquë pa'i. Cari a'paiarahuè. A'paantohuatancoi a'naroáchin pa'sarai. Inapohuatëhua', co chimirihuahuè'. Hui'napoapitanta', noya nanpiapi.

⁹ Iya'hua pa'pachin, cari ni'sarahuè. Ma'sha onpohuachinso', ca ana'intoco huachi. Co'so' quëshintahuatënquënhuè', chiminaquë huarè' na'inarahuè.

¹⁰ I'hua chachin napotasënquën a'pantërancoi naporini, jnani catoro pa'sahuatoi, huënanta'itóihuè'! itèrin.

¹¹ Napotohuachina, pa'pini itapon:

—Co onpotacasohuè' ni'quëhuarè', isopoco nipachin: Hua'an nicanacamaso marè' iso no'paquë ma'sha noya noyatërinso'pita costaronëmaquë quëpaco': Parsamo nimirio, ninoi', pimo hua'sai', pimo yaqui', tanpapi nitërinso', ni'to nitërinso', inapita pi'pian pi'pian po'motahuatoma', quëpacó'.

¹² Coriquinta', catoro' pa'anacaso nanirinsó', quëpaco'. I'hua ayantërinquëmaso', inaora chachin quëtaantaco'. Tapona tëhuëatona', ayantërinëquëma'.

¹³ ¡Paco nipachin! Iya'hua quëparahuatoma', hua'an nimaantarico'.

¹⁴ Yosé ya'ipi nanitaparinsó' nontarahuè catahuainquëma'. Ina nohuanton hua'an nosoro'inquëma'. Simionta nosoroaton ocoi'in. Naporahuaton, Mincanta a'painta'in. ¡Canta co hui'nahuan mashoco pochin quëparita'huaso Yosé nohuantohuachin, inapo'i nipachin! itèrin.

¹⁵⁻¹⁶ Cacopo hui'ninpitaso', hua'an nicanacaiso nininsopita mapi. Ina masahuatona', coriquinta catoro pa'anacaso' nanirinsó' mapi. Naporahuaton, Mincamin quëparahuatona', Iquipitoquë pa'pi huachi. Cosi ya'huërinquë camahuachinara, nontopi. Cosiso', Mincamin quëpiso quënanahuaton, piyap-inën camairin:

—Isopita pëinëhuëquë quëpaquë'. Naporahuaton a'nara ohuaca' tëparahuaton, anpiquë'. Ipóra camotëchin nisahuaso', inapitaro'co coshatarahuè, itèrin.

¹⁷ Napotohuachina, piyapinënso' ina inachachin ninin. Cosi iinpita ina pëinëquë quëparin.

¹⁸ Napoaponahuè', inapitaso quëpasoi pa'yanpi. Pa'yanatona inahua capini ninontapi:

—Nonpintahuatënënpoa', pëinëquë quësarinpooa'. I'hua coriqui ayantërinpoaso marè' quësarinpooa'. Masahuatënënpoa piyapinënpita pochin asacatarinënpoa'. Moranënpooipitarë chachin asacatarinënpoa', nitopi.

¹⁹⁻²¹ Napoaton Cosi pëinëquë yaya'conpachinara, piyapinën itapona':

—Pi'pian siniro nonchinquën topiraihuè'. I'hua chachionta o'mapoi, tëhuëenchachin trico pa'anapoi o'marai. Pa'anahuatoi panantápiraihuè', huancopi huè'ëconaiquë, costaronëhuèi i'shiritërai. I'shiritopiraihuè', coriqui pahuëretëraiso' ya'ipi chachin costaronëhuëiquë quënanai. Napoaton quëtaanta'huancuëmaso marè' quëmantarai.

²² Incariso acomara, co quiyaso nitotëraihuè'. A'na coriquinta ipora trico pa'antohuatëinquëma', pahuëréta'huaiso marè' quëmarai, itopi.

²³ Napopirinahué Cosi piyapinëniso':

—Sano cancantoco'. Ama pa'yancosohué'. Naporo' pahuërètëramaso', nani manahué. Yosë chinotëramaso nimara costaronëmaquë acotërinquëma'. Inachachin tataparimanta chinotërin, itërin.

Napotahuaton, Simion tashinan pëi quëran ocoirahuaton quëshirin.

²⁴ Ina quëran, ya'ipi chachin Cosi pëinënquë po'morin. Inaquë i'sha nipa'morantëcaiso marë' quëtërin. Moranënapitanta', a'carin.

²⁵ Camotëchin Cosirë' coshatacaiso', nani nitotopi. Napoaton ninapona pochin, nicanacaiso marë' quëshipiso', taparapi huachi.

²⁶ Cosi canquihuachina, nicanacaiso marë' quëshipiso' quëtöpi. Naporahuatona', isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshapi.

²⁷ Cosiri iinpita nontahuaton itapon:

—I'hua o'mapoma': ¿Tatahuëi ya'huëarin itëramaco pora? ¿Noya ya'huëarin? ¿Nanpiarin ipora huanta ti? itërin.

²⁸ Inapitaso' mónsho tahuatona':

—Tatahuëiso', quëma piyapinën pochin ninin. Noya ya'huëarin. Ipora huanta nanpiárin, itöpi.

²⁹⁻³⁰ Cosiso yonquitopirinhué', Mincamin quënanin. Inaso iya'huain. Ina yo'nanquëranchin nipiso'. Ina tasatahuaton, natanin:

—¿Isona: "Iya'hua a'na huëshirai" tënamaso ti? itahuaton, iin itapon: "¡Yosë chachin hua'hua catahuainquën!" itërin. Napotaso chachin iin n'i'sahuaton, na'nëchináchin cancantërin. Napoaton a'naroáchin patoananënuquë ya'conahuaton, na'nërin.

³¹ Na'nërinso' pa'cotohuachina, nipa'morayaton, pipiantarin. Pipirahuaton piyapinënpita camairin: "¡O'huinco huachi!" itërin.

³² Cosiso', a'na misaquë nisha o'huintöpi. Cacopo hui'ninpitanta a'na misaquë nisha o'huintöpi. Iquipitoro'santa Cosirë' coshatöpi, a'na misaquë nisha o'huintöpi anta'. Iquipitoro'saso', iprioro'sarë' coshatacaiso', na'in pochin ni'pi. Napoaton nisha coshatöpi.

³³ Cösi iinpitaso', misaquë yahuënsëhuachinara, Cosiri a'naya a'naya sha'huitërin huënsëcaiso marë'. Paninan'ton, ahüënsërahuatón, ina quëran niantarinso' ahüënsërin. Inapotaton, huinshoin nininguë huarë' ahüënsërin. Napoaton: "Pi'ipinënpoa no'tëquën tantiarinpoa," topi. Napoatona itohuara capini nini'pi. Nini'sahuatona', pa'yanpi.

³⁴ Cosiso inaora ca'ninso chachin, iinpitanta a'carin. Mincaminso nipurinhuë' o'huintohuachinara, a'napita iinpita quëran na'con na'con acotöpi. Nani coshatohuachinara, napopináchin o'opi. Inapoatona capa cancantöpi.

44

Cosi, iinpita tëninso'

¹ Nani ca'pachinara, o'opachinara, Cosiso piyapinën camairin:

—Isopita quëmapi'sa costaronënaquë, trico amëntatëquë'. Naporahuaton coriquinëna pahuërëtopisonta', a'naya a'naya costaronënuquë chachin acotaantaquë'.

² Minënehué prata quëran nininsonta', hua'hua nininso costaronënuquë acotëquë'. Coriquinë, trico marë' pahuërëtërinso' pirayan acotëquë', itërin. Napotohuachina, piyapinënso' ina inachachin ninin.

³ Tahuëririnque pi'i pipirirahuaso Cosiso', iinpita nontahuaton a'parin. Napohuachina moranënapitarë chachin pa'pi huachi.

⁴⁻⁵ Ninano quëran pipitona iinpitaso co aquëyátërasoihuë', Cosiso piyapinën itapon:

—Apira quëmapi'sa pa'piso', imaquë'. Cantonahuaton napotëquë': “¿Onpoa-tonta canpitaso nosoropirinënuëmahuë', co noyahuë' ninama'? Prata quëran minë nininso', hua'anëhuë' o'oton ninorinso chachin ihuatërama'. ¡Pa'pi co noyahuëchi ninama paya!” itëquë', itërin.

⁶ Cantonahuaton piyapinënsa' Cosiri sha'huitërinso chachin itërin.

⁷ Napotohuachina, inapitariso itaantapi:

—¿Ihuatërama', itërancoi ti? ¡Co'chi quiyaso onporo tëranta', inapo'itohuë'!

⁸ ¿Co'ta Canan parti quëran huarë' coriqui costaronëhuëiquë' quënanpatoira, quëshiantaranquën pora? ¿Onporahuatoita iporaso', pratahuë nipon, orohuë nipon, hua'anën pëinën quëran ihuachitohuë'?

⁹ Quiyaso' piyapinënpita pochincoi ninai. Incoi tëranta minë quënapahuatancoi, chimiin. Quiyanta', piyapinënpita pochin asacatocoi tënai, itopi.

¹⁰ Napotohuachina, Cosi piyapinënsa' taantarin:

—Noyapa'. Naporama ni'quëhuarë', inapochinquëma nipachin. Nipirinhuë', insosona minë quënaparahuësoíchin, piyapinëhuë' nisarín. A'napitanquëmaso', co manta onpoaramahuë', itërin.

¹¹ Napotohuachina, a'naya a'naya costaronëna chinohuaratona', i'shiritapi huachi.

¹² I'shiritohuachina yonisarín. Paninan nininso costaronën quëran caniaritahuaton, hua'hua nininso costaronënuë' huarë', yonirín. Yonípachina, Mincamin costaronënuë' quënanin huachi.

¹³ Ina nicatona iinpitaso', pa'pi sëtahuatona a'moanpiso oshapi. Napohuachina, a'naya a'naya pë'pëtonëna moranënaquë' a'mitahuatona', naquëranchin ninanoquë' ayaimantapi.

¹⁴ Cosato', iinpitarë' chachin Cosi pëinënuë' canconpachina, inaso ya'huëarin quënamantapi. Quënanahuatona', isonpi quëran no'paquë' huarë' monshorahuatona', moshai'pi.

¹⁵ Moshaso', Cosiso iinpita itapon:

—¡Co'chi canpitaso yonquinahuano'sa pochinhüë' ninama paya! ¡Caso chiniquë'n nanantërahuë' ni'ton, nito ninorahuë' itërin.

¹⁶ Napotohuachina, Cotari itapon:

—¡Tëhuë'nchachin co onpo a'pania'huainso nanitëraihuë'! ¡Co naporaihuë', co ta'cahuaiso ya'huërinhuë'! Oshahuanaiso', nani Yosë nitotërin. Ma'tana ya'huarai. Minënen maninsorë chachin asacatocoi, itopi.

¹⁷ Napotopirinahuë', Cosiriso itapon:

—Co napoarinhüë'. Insosona minënuë' quënapapisoíchin piyapinëhuë' nisarín. A'napitanquëmaso', tatama ya'huërinquë' noya panantaco'. Co insonta ma'sha onpotarinquëmahuë', itërin.

Cota, Mincamin ya'huë'renamën yaquëparitërinso'

¹⁸ Cosi napohuachina, Cotari amasha ya'carirahuaton, itapon:

—Pi'piyan sinioro nonchinquë'n topirahuë'. Yonquirahuëso' no'tëquë'n sha'huichinquë'n. Quëmaso' huaraoon pochachin chiniquë'n nanantëran. Napoaton ama no'huitonco ana'intaancoso marëhuë' napotaranquë'n.

¹⁹ I'hua huë'naiquë', quëmaso natanancoi tatahuëi ya'huëtërincoiso'. A'na iyahuëinta ya'huëtërincoiso', natanancoi.

²⁰ Quiyarinta naporo sha'huitëranquë'n: “Tatahuëi ya'huëtërincoi, nani máshoya,” itërainquë'n. A'na iyahuanta hui'napi ya'huëtërincoiso', sha'huitërainquë'n. Inaso', tatahuëi nani máshoya niso' hua'huatërin. Naporo chachin sha'huitëranquë'n tatahuëri na'con nosororinso'. Ina

yo'nanquëranchin hua'huatopisopita cato ya'huëpirinahuë', a'naso ayarin ni'ton, inaíchín quëparitërin. Napoaton nosoromiatërin.

²¹ Naporo' sha'huitërancoi nohuitamaso marë' quëca'huaiso'.

²² Napotohuatancoira, sha'huitërainquën: "Iya'huaso', co nanitërinhuë' pa'pin huëshicaso'. Huëshirin naporini, pa'pinso' sëtori tëpa'itonhuë'," itërainquën.

²³ Napotopiranquënhuë': "Co'so' iya'hua quëpatamahuë', co onporonta tahuërëtaranquëmahuë'," itërancoi.

²⁴ Tatahuëitaquë canconpatoira, ya'ipi quëma napotërancoiso' sha'huitërai.

²⁵⁻²⁶ Hua'quimiachin quëran, tataso' camairincoi: "Pa'sahuatoma' trico pa'amantaco'," itopirincoihuë', quiyariso': "Co nanitërainhuë'. Iya'hua a'paantohuatancoi, naporo huarë' pa'sarai. Co'so' ina quëpahuatoihuë', co hua'an tahuërëtarincoihuë'," itërai.

²⁷ Napotohuatoira, tatahuëi sha'huitërincoi: "Canpita nitotërama sa'ahuëco' catoíchín hua'huaninso'.

²⁸ A'naso', ayarin. Napoaton naporo quëran huarë' co quënanchinahuë'. Pa'piniri ca'mara tënhuë'.

²⁹ Iin ya'huërë' quëparamaquëya ma'sha onpohuachin, canpita tëhuëarama'. Canpita tëhuënëmaquë caso mashoco sëto tëpaponco huachi," itërincoi.

³⁰⁻³¹ Tatahuëso', iya'huarë' a'naíchín pochín nipi. Co'so' quiyarë' pan-tahuachinhuë', tatahuëso chiminapon. Quiya tëhuënëhuëiquë tata mashoy-aso' sëtori tëpapon.

³² Co'huara huë'shamátërapoihuë' sha'huitërahuë: "Iya'hua a'paantohuatancoi, cari ni'sarahuë. Ma'sha onpohuachinso', ca ana'intoco huachi," itërahuë. Naporahuaton napotomantarahuë: "Co'so' quëshintahuatëinquënhuë', chiminaquë huarë' na'inarahuë," itërahuë.

³³ Napoaton nontaranquën natanco topirahuë. Ca iya'hua ya'huërënamën quëma piyapinën quëparichi tënhuë. Inaso iinpitarë', pananta'in.

³⁴ Co'so' iya'hua pantahuachinso', co caso nanitërahuë tatahuëtaquë, pananta'huaso'. Tatahuë ma'sha onporinso', co yani'nahuë', itërin.

45

Inpitari Così nohuitopiso'

¹ Ya'ipi piyapinënpita ni'tonënuë Cotari nontërinso tonitohuachina, Cosiso co huachi ahuantërinhuë'. Co huachi ahuantatonhuë', Iquipito nananquë chiniquën nonin: "¡Ya'ipinquëma pipico'!" itërin. Napotohuachina, ya'ipi piyapinënpita pipipi. Iinpitarëáchin nicaso', nohuitacaiso marë' sha'huirín.

² Sha'huiton Cosiso', na'nëmiatarin huachi. Chiniquën na'nërin ni'ton, ya'ipi iquipitoto'sa nitotopi. Huaraoon pëinënuë huarë' a'naquënso pa'sahuatona', sha'huitonpi.

³ Naporo huarë' Cosiso', inahuara nanamënaquë iinpita nontërin:

—¡Ca mini Cosico! ¿Nanpiárin iporahuanta tata? itërin. Napotopirinhuë', iinpitariso pa'pi të'huatona', co nanitopihuë' nonacaiso'.

⁴ Të'huatopirinahuë', Cosiriso itapon:

—Ama iyaro'sa të'huatocoso huë', ya'caritoco', itërin. Naporo huarë' iinpitari ya'caririn. Ya'carihuachinara, itaantarín:

—Ca mini iyaparimaco. ¿Co'ta iráca nicatono'sa Iquipitoquë huëcasoi pa'anamaco?

⁵ Napotëramacoso marë' ama canpitaora nino'huicosohuë'. Co canpitaso yonquipiramahuë', Yosë chachín aquëchitiirínco. Notohuaro' piyapi'sa anan-picaso marë' aquëchitërinco.

⁶ Ipora huarë' iso no'paquë, cato pi'ipi nisarin tanarotopiso'. A'natëräpo pi'i chachin, pahuanarin. Ina nápo pi'i sha'topirinahuënta', co manta nitërinso' macaponahuë'.

⁷ Napotëranquëmaso chachin nisarin. Yosëso nipirinhüë', aquëchitiirinco. Canpिता shiparima ya'huëtiinquëmaso marë' naporin. Canpita chachinta', huëhuëpiro ninin quëran nicha'ëinque'maso marë' aquëchitiirinco.

⁸ Inapocaso ni'ton, co canpita nohuanton isoporinguë huë'nahuë'. Yosë chachin a'parinco ni'ton, huë'nahuë. Ina nohuanton, huaraon ayonquina'pi nica'huaso marë' ya'conahuë. Ya'ipi ma'shanënpita a'paiato, piyapinënpitanta', camaica'huaso marë' ya'conahuë. Naporahuaton, ya'ipi Iquipitoquë huaraon ya'huërenamën hua'anënta'huaso marë' acorinco.

⁹ Manóton paantatoma', tata sha'huitonco': "Cosi ya'huëarin, iso pochin nanan a'patiarinquën: 'Ya'ipi Iquipito no'paquë hua'anënta'huaso marë' Yosë acorinco. Manóton o'maton, ni'quimaco.

¹⁰ Ya'ipi hui'nanpita, shia'huaro'sa, inapitarë chachin, o'maco'. Pë'tahuanëmapita, ma'shanëmapita, ya'ipi ya'huëtiinquëmaso', quiquimaco'. O'mahuatama', Cosin parti acoaranquëma'. Inapohuatama', co aquëya quëranhuë' nini'sáparihua'.

¹¹ Naro'pa huachi carima cosharo quëtáponquëma'. Ya'ipi huë'namaso nápo chachin co manta ichipahuantaranquëmahüë'. A'natëräpo pi'ipi pahuanarin tanaro tahuëri'sa na'huëcaso ni'ton, napotápëinquëma', itoco'.

¹² Iya'huanta', canpitanta', ya'ipi naporahuëso', nani natanamaco.

¹³ Chiniquën nanantato Iquipitoquë hua'anëntërahuësonta', nani ni'nama'. Ya'ipi ni'namaso' tata sha'huitonco'. ¡Manóton paantatoma tata macontaco!' itërin.

¹⁴ Napotahuaton, iya'huain iporin. Ina iporin quëran na'nërin. Mincaminta', Cosi iporin quëran na'nërin.

¹⁵ Ina quëran Cosiso', ya'ipi iinpita noya nontaton së'quërin. Inapitanta iporahuaton na'nërin. Ina piquëran inapitarinta co huachi té'huatatonahuë', noya nontopi huachi.

¹⁶ Huaraon pëinënquënta', a'naroáchin nanan nincanin: "Cosi iinpita canquipi," itopi. Ina natanahuaton, huaraonso catahuarinsopita hua'ano'sarë chachin noya cancantopi.

¹⁷ Noya cancantaton huaraoniso', Cosi itapon:

—Iyaro'sa sha'huitëquë', pë'tahuanënaquë trico a'mitahuatona', Canaan parti pananta'ina'.

¹⁸ Paantatona', pa'pina quëma'ina'. Ya'ipi quëmopinënpitarë chachin, o'ma'ina'. O'mahuachina', Iquipitoquë noya noya no'pa' nininso', cari quëtarahuë. Napoaton inapitaso', iso no'paquë ma'sha noya noyatërinso'pita, capona'.

¹⁹ Sa'ina', hui'nina', pa'pina', inapita quëmacaiso marë', camaiquë toronano'sa isëran quëpa'ina'. Sha'huitëquë a'naroáchin huë'ina'.

²⁰ Naporahuaton, ama aquëtë ma'shanënpita yonqui'inasohüë'. Iquipitoquë ma'sha noya noya nininsopita, inapitari hua'anëntapona', itëquë', itërin.

²¹ Napotohuachina, Cacopo hui'ninpitato' ina inachachin nipi. Huaraon camaitërinso chachin, Cosiri toronano'sa quëtërin. Naporahuaton cosharo iraquë caracaisonta', quëtërin.

²² O'nanpiracaisonta', ya'ipi iinpita ananitëra'piarin. Mincaminso nipirinhüë', cara pasa coriqui prata quëran nininso' quëtahuaton, a'natëräpo a'mocaso quëtërin.

²³ Pa'pionta', shonca moraquë, noya noya ma'sha Iquipitoquë ya'huërinso', a'patontarin. Naporahuaton shonca moraquë chachin, trico, pan, coshoro', inapita a'patontarin. O'mahuachina carimacaiso marë' a'patontarin.

²⁴ Pacacaiso marë' nontohuachinara, Cosiso iinpita itapon:

—Osharan paco'. Amana iraquë nino'huíracosohué', itërin. Napotohuachina pa'pi huachi.

²⁵ Inapitaso', Iquipito quëran pipirahuatona', Canaan parti canconpi. Pa'pina ya'huërinquë chachin canconpi huachi.

²⁶ Pa'pina nontatona sha'huitopi: “¡Cosi nanpiárin tata! ¡Inari ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntërin!” itopi. Ina natanahuaton, Cacoposo pa'yanënuquë tachianantërin. Sha'huitopirinahuë', co natëtërinhuë'.

²⁷ Napoaponahuë', Cosiri nanan a'patërinso natanin. Ina natanahuaton, toronano'sa quëpamacaiso marë' a'patontarinsonta', ni'nin. Naporo huarë' capa cancantomiatërin huachi.

²⁸ Capa cancantaton tapon: “¡Tëhuëinchachin Cosi nanpiárin! Co'huara chimiantërasocohué' pa'mato nimai,” tënin.

46

Iquipitoquë pa'mapiso'

¹ Cacoposo' ya'ipi huëntonënë chachin pa'sarin. Ya'ipi ma'shanënpitarë' pa'sarin. Piirsipaquë canconpachinara, ma'sha tëparin. Tëparahuaton, pa'pinco' Yosë chinotërinso chachin chinotërin.

² Naporo tashi Yosëri hua'narëso pochin ya'notërin. Ya'notahuaton, nininën quëran përarin: “Cacopo” itërin. Napotohuachina, inariso itapon:

—Ma'ta Sinioro ya'huarahuë, itërin.

³ —Caso Yosëco. Tataparionta chinotërinco. Iquipitoquë pa'macaso marë' ama të'huaquësohué'. Inaquë shiparinpita na'atona', panca nacion ocoiapon'a.

⁴ Canta quëmaro'co Iquipitoquë, pa'marahuë. Naporahuaton ca chachin, ina no'pa quëran shiparinpita ocoiarahuë. Inaquë chiminpatan, Cosi nocoarinquën, itërin.

⁵ Ina quëran Cacoposo', Piirsipa quëran paantarin. Hui'ninpitari toronanguë a'mitopi. Huaraoni quëpamacaiso marë' toronano'sa a'patontarinquë, inapotopi. Sa'ina', hui'nina', inapitanta a'mitopi.

⁶⁻⁷ Cacoposo', hui'ninpitarë chachin pa'sarin. Hui'ninpitanta sa'ina hui'ninpitarë chachin pa'sapi. Ya'ipi inapitarë chachin pa'sápatona', Iquipito no'paquë huarë' camapi. Ya'ipi ma'shanënapitanta Canaan parti ya'huëtópiso', quiquipi. Pé'tahuanënapitanta', Ohuicaro'sa', ohuacaro'sa', chiporo'sa', inapitanta quiquipi.

⁸ Isopita, Cacopo quëran pipipisopita Iquipitoquë pa'mapi. Inapita chachin israiro'sa itopi anta': Paninanfërinso', Nopino.

⁹ Ina hui'ninpitaso': Anoco, Huaron, Ison, Caromi, inapita.

¹⁰ Simion hui'ninpitanta', Quimoino, Camin, Ohuato, Caquin, Sohuaro, Saono, inapita. Saonoso', Canaan sanapiquë hui'nahuaninso'.

¹¹ Nihui hui'ninpitanta', Coirison, Quiato, Mirari, inapita.

¹² Cota hui'ninpitanta', Iri, Onan, Sira, Parisi, Saro, inapita. Iri, Onan, inapitaso', Canaan parti chachin chiminpiso', nani nitotërehua'. Parisi hui'ninpitanta', Ison, Amoro, inapita.

¹³ Isacaro hui'ninpitanta', Toran, Popan, Copo, Simiron, inapita.

¹⁴ Saporono hui'ninpitanta', Siriti, Iron, Cariri, inapita.

15 Ina nápo Cacopo hui'ninpita quëmapi'sa Niaquëya ya'huëpi. Sanapinta a'nara ya'huëtërin: Tina itërinso'. Inapitaso', Patan-aranquë ya'huapon hui'nahuaninsopita. Nia quëran pipipisopitaso', cara shonca cara ya'pi', sanapirë chachin icanpi.

16 Caro hui'ninpitanta', Sipion, Aqui, Ispion, Soni, Iri, Aroti, Ariri, inapita.

17 Asiri hui'ninpitanta', Imina, Isopa, Isopi, Piria, inapita. Oshinanta ya'huërin: Sira itopi. Piria hui'ninpitanta', Ipiri, Mariquiri, inapita.

18 Caro, Asiri, inapitanta Cacopo hui'ninpita Siripaquëya nipiso'. Ina quëran nipisopitaso', ya'ipiya quëran shonca saota ya'pi', icanpi. Siripaso' Napanori Nia catahuacaso marë' nicanarinso', nani nitotërëhua'.

19 Naquiranta Cacopo sa'in chachin ninin. Ina hua'huinpitanta', Cosi, Mincamin, inapita.

20 Cosiso', Asinaquë hui'nahuaninsopita: Manasisi, Iprain, inapita. Inapitaso', Iquipitoquë nasitopi. Asinanta', ayonquianta'inquëma'. Inaso', Potihuirá hui'nin. Potihuiranta', On ninanoquë corto hua'an ya'conin.

21 Mincamin hui'ninpitanta', Pira, Piquiri, Asipiri, Quëra, Namano, Iqui, Nosi, Mopimo, Opimo, Arato, inapita.

22 Ina nápo Naquira quëran nipisopita ya'huëpi. Shonca catapini ya'pi ya'ipiya quëran icanpi.

23 Tanoso', a'naíchin hui'nahuanin: Osimo itërin.

24 Nipitari hui'ninpitanta': Casiiri, Coni, Quisiri, Sirimo, inapita.

25 Tano, Nipitari inapitanta Cacopo hui'ninpita nipi. Inapitaso', Piraquëya nipiso'. Ina quëran nipisopitaso', ya'ipiya quëran canchisë ya'pi', icanpi. Piranta', Napanori Naquira catahuacaso marë' nicanarinso', nani nitotërëhua'.

26-27 Iquipitoquë pa'mapisopita, saota shonca saota ya'pi icanpi. Ya'ipi inapitaso', Cacopo quëran pipipisopita. Hui'ninpita sa'inaso' co pichipihuë'. Cosi hui'ninpitaso' cato. Inapitaso' inaquë chachin nasitopi. Cacopo, Cosi, inapitarë' canchisë shonca ya'pi ya'ipiya quëran icanpi.

28 Co'huaa Cosin parti camayätërasoihuë', Cacoposo' Cota camairin: "Cosi sha'huitëquë huë'in, Cosin parti nacapi'inco," itërin. Inaquë Cota paaso', Cacoposo ya'ipi huëntonënë chachin Cosinquë camapi huachi.

29 Iin cantomarahuatón Cotasó', pa'pini nanan a'patërinso sha'huitërin. Sha'huitohuachina Cosiso', a'naroáchin piyapinënpita camairin toronanën tapacaiso marë'. Inaquë huënsërahuatón, Cotarë chachin pa'nin. Pa'sahuatón pa'pin quënanconpachina, iporin. Iporinquëranchin hua'qui na'nërárin.

30 Naporó' Cacopori, itapon:

—Ayapiranhuë', quënantaranquën ni'ton: ¡Iporaso' chiminpatonta noyatapon huachi ténahuë! ténin.

31 Pa'pin nani nontahuatón Cosiso', ya'ipi iinpita, quëmopinënpita inapita itapon:

—Huaaron nicapo pa'sarahué. Pa'sahuato itapo: Ya'ipi quëmopinëhuëpita Canaan parti ya'huëpirinahuë', yacapainacoso marë' o'mapi.

32 Ohuacanënapita, ohuacanënapita, ya'ipi ma'shanënapita quiquimapi. Inapitaso pë'tahuatona'piro'sa', itarahué.

33-34 Napotohuato, huaaron përasarinquëma'. Përatënuëma' maquësona sacatëramaso' natanpachinquëma': "Quiyaso', shimashonëhuëpita pochachin, ohuica pë'tahuana'piro'sacoi," itoco'. Napohuatama', Cosin partiquë ya'huapoma'. Iquipitoro'saso', ohuica pë'tahuana'piro'sarë', napopináchin ya'huëcaiso', na'in. Napohuatama', canpitaráchin inaquë ya'huapoma', itërin.

47

1 Cosiso', pa'pin, iinpita, inapita nontahuaton huaraon sha'huitapon pa'nin: "Tatahuë, iyahuëpita, inapita Canaan parti quëran o'mapi. Ya'ipi ohuicanënapita, ohuacanënapita, ma'shanënapita, inapitarë chachin o'mapi. Nani Cosin parti niquipi," itërin.

2 Ina piquëran a'natërápo iinpita huayonin. Huayonahuaton, huaraoni nohuitacaso marë' quëparin.

3 Naporo' inari natanin:

—¿Maquëta canpitaso sacatërama'? itërin.

—Quiyaso' quëma piyapinënpita pochincoi ninai. Shimashonëhuëpita pochachin ohuica pë'tahuatona'piro'sacoi.

4 Canaan parti ya'huëpiraihuë', na'con tanarotërai. Pastonta', ohuicaro'sa capacaso', yanirin. Napoaton no'panëñquë o'marai ya'huapoi. Yosë marë' nohuantëquë', Cosin parti ya'huë'i topiraihuë', itopi.

5 Napotohuachinara, huaraoniso' Cosi itapon:

—Yacapainëñquënsa marë' tataparin, iyaparinpita, inapita o'mapi. Nani o'mapi ni'quëhuarë',

6 ya'ipi Iquipito no'pa' hua'anëntërahuëquë, noya inapita ya'huëcaiso'. Cosin parti noya noya no'pa' ninin. Inaquë ya'huëcaiso marë' quëtëquë'. A'naquën quëmopinënpita pë'tahuatacaso' noyá nitotohuachina', caquën pë'tahuanëhuëpita, a'paicaiso marë' acoquë', itërin.

7 Ina piquëran Cosiso', huaraon anohuitacaso marë' pa'pionta quëparin. Cantantahuaton Cacoposo', monsho tënin, nontacaso marë'.

8 Huaraoni ni'sahuaton natanin:

—¿Onpo pi'ita ya'huëtërinquën? itërin.

9—Nani pasa cara shonca pi'ipi ya'huëtërinco. Co ya'huëmia ya'huëatohuë', patë patërantarahuë'. Inapoato na'con parisitërahuë'. Shimashonëhuëpitaso', na'con na'con tahuëri ni'pi. Co caso inapita icantapohuë' nimara tënahuë', itërin.

10 Cacoposo nani huaraon nontahuaton, Cosirë chachin pa'nin huachi.

11 Ina quëran Cosiso', Iquipitoquë noya noya no'pa' nininso' quëmopinënpita quëtërin. Huaraoni camairinso chachin ninin. Inapoatona Cacoposo' hui'ninpitarë chachin Namisi parti no'pahuanpi. Namisiso', Cosin itopi anta'.

12 Naporahuaton Cosiso', ya'ipi quëmopinënpita cosharo quëtárin. Panca huënton nininso' na'con na'con, quëtërin. Caraya nininso', pi'piyan quëtërin. Inapotërin.

Iquipitoquë onpo sacatacaiso', Cosi camaitërinso'

13 Co insëquë tëranta trico ya'huërinhuë'. Napoaton na'con na'con tanarotopi huachi. Canaan partiquënta', Iquipitoquënta', piyapiro'sa tanari tiquirarin.

14 Inaquëpita ya'huëpisopita, Cositaquë trico pa'anápirinahuë', nii'quianapi huachi. Ya'ipi coriqui trico marë' pahuëretopiso', Cosiso yontonin. Yontonahuaton huaraon pëinëñquë taparin.

15 Canano'sa', iquipitoto'sa', inapita coriquinëna i'quihuachinara, iquipitoto'saso', Cosi nontapona pa'pi:

—¿Yosë marë' cosharo quëtocoi! Capa nii'quianarai huachi. Capa coriqui ni'ton, co huachi cosharo quëtohuatancoihuë', tana tëpaponcoi quiyaso'. Ina marë' quëmanta co huachi noya nisanarahuë', itopi.

16 —¿Naporinchi paya! Capa coriquinëna ni'quëhuarë', pë'tahuanëmapita nipachin quëcco'. Ina quëpatama', trico quëtërainquëma', itërin Cosiri.

17 Napotohuachina iquipitoro'saso', pë'tahuanëna quëshipi: Cahuarionëna', ohuicanëna', huacanëna', moranëna', inapita quëshipi. Inapita marë' naporopi'iquë trico canpiatërin.

18 Ina pi'i na'huëanatopi. A'na pi'i maantarinquë naquëranchin iquipitoro'saso', Cosi paapantapi nontaantacaiso marë':

—Nani quëma nitotëran capa coriqui ya'huëtërincoisohuë'. Ya'ipi pë'tahuanëhuëpitanta canpitanquën ninin. Co huachi ma'sha tëranta ya'huëtërincoihuë' pahuërëta'huaiso'. No'panëhuëichin ya'huërin. Naporahuaton quiyanta ya'huëarai.

19 Quiyaora chachin nipachin, no'panëhuëirë'coi pa'ancoi. Ina ya'huërenamën trico quëtocoi. Inapohuatoï huaraon piyapinënpitacoi nisarai. Ina marë' no'panëhuëiquë chachin sacachi. Cosharó quëtóhuatancoi, no'panëhuëiquë sacatarai ni'ton, co nitapiarinhuë'. ¡Taquihuatoiso', no'panëhuëinta' pantatarin. Inapohuatoï, quëmanta co manta canaponhuë'! itopi.

20 Napotohuachinara, Cosiso ya'ipi iquipitoro'sa no'panëna huaraon marë', pa'antëra'piarin. Co manta capacaisohuë ni'ton, no'panëna pa'ana'piapi. Inapopi ni'ton, ya'ipi Iquipito no'pa', huaraoni hua'anëntërin huachi.

21 Naporahuaton ya'ipi Iquipito no'paquë iquipitoro'sa ya'huërinso', Cosiri pa'anaton piyapitërin.

22 Corto hua'ano'sa no'panënachin co Cosiri pa'antërinhuë'. Inapitaso' huaraoni topinan trico quëtárin ni'ton, co no'panëna pa'anacaiso ya'huërinhuë'.

23 Ina quëran Cosiri piyapi'sa itapon:

—Iporaso', huaraon hua'anëntërinquëma huachi. No'panëmanta hua'anëntërin. Ma'tana ya'pirin ya'huëarin quëpatoma', sha'co'.

24 Napoaponahuë', sha'namaso' nanitohuachin, a'natëräpo costaro quëran a'na costarora huaraon quëtamaso ya'huërin. Catapini costaroso nipirinhüë', canpitaora marë' nisarín. Hui'namapita, yacaparínquëmäsopita, inapitana capacaiso marë' nisarín. Naporahuaton ina quëran chachin shacacamaso ya'huërin, itërin.

25 Napotohuachina, inapitaso taantapi:

—Noyapa'. Inapochin nisarai. Quëmaso noya piyapinquën ni'ton, tana tëpaincoiso nipirinhüë', nicha'ërancoi. ¡Huaraon nipachin piyapichincoi! itopi.

26 Inapooton Cosi camaitërin ya'ipi Iquipito no'paquë piyapinënpita ma'sona nicacaiso'. Sha'topiso nanitohuachina, a'natëräpo costaro quëran, a'nara huaraon quëtacaiso ya'huërin. Iso quirica ninshitasoco huarënta', ina camaitërinso', ipora huanta Iquipitoquë ina chachin nisapi. Corto hua'ano'saso nipirinhüë', co huaraon marë' quëtacaiso ya'huërinhuë'. Inapita no'panënaso', co huaraoni pa'antërinhuë' ni'ton, co quëtópihuë'.

Cacopo nohuantërinso'

27 Israiro'saso', Iquipito no'paquë ya'huëapi huachi. Cosin parti no'pa' mapi. Inaquë ya'huëapona pochin na'amiatopi.

28 Cacoposo shonca canchisë pi'ipi, Iquipitoquë ya'huëantarín. Ya'ipiya quëran pása catapini shonca canchisë pi'í icanin.

29 A'na tahuëri Cacoposo', nani chiminacaso ya'caritërin ninatanin. Napooton Cosi sha'huitacaso marë' a'nara a'parin. Huë'pachina, itapon:

—Tëhuënachin nosorohuatanco, nohuantërahuëso' niquë'. Ina yanipatanso', tonaroana së'huatoco. Së'huatatonco: "Yoscoarë' nohuantëranso' nisarahuë," itoco'. ¡Caso chiminapato, ama Yosë marë' isëquë pa'pitocosohuë'!

³⁰ Shimashonëhuëpita quënancona'huaso tahuëri nanitohuachinco, Iquipito no'pa quëran quëpaco. Quëparahuatonco, inapita po'mopiquë, canta po'moontaco, itërin.

—Noyapa'. Inapochinquën nipachin, itërin Cosiri.

³¹ —Yoscoarë' inapochinquën itoco, itaantarin pa'pini. Napotihuachina, Cosiso': "Yoscoarë' inapotaranquën," itërin. Ina natanaton, Cacoposo, pë'saranënuë huënsërin. Inaquë huënsërin quëran, "Yosparinquën," ta'caso marë' mónsho tënin.

48

Iprain, Manasisi inapita noya ya'huëcaiso marë' sha'huitërinso'

¹ Ina piquëran miachin Cacoposo' caniorin. Napohuachina Cosi sha'huitopi. Ina natanahuaton, nicapon pa'nin. Hui'ninpitanta cato chachin quëparin. Manasisi, Iprain, inapita.

² Cosiri nicapon huë'ninso sha'huitohuachinara, chiniquën cancantaton pë'saranënuë huënsërin.

³⁻⁴ Cosiso', hui'ninpitare' chachin ya'coontarahuaton pa'pin nontoonin. Ina quëran Cacoposo' Cosi itapon:

—Yosë ya'ipi nanitaparinsó', Noso ninanoquë ya'notërinco. Inaso ninano', Canaan partí ya'huërin. Ya'notahuatonco, iso pochin noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitërinco: "Ni'quë". Ca nohuanto, notohuaro' hui'nanpita ya'huëtarinquën. Quëmá quëran pipipisopita, na'a naciono'sa ocoyapona'. Naporahuaton, inapita, iso no'pa' quëtarahuë. Inapitari hua'anëntomiatapona'," itërinco.

⁵ Hui'nanpita Iprain, Manasisi, inapitasa co'huara yacapaonquën huë'shamátërasocohuë' ya'huëtarinquën. Inapitasa' caquën nicapona'. Napoatona', Yosë no'pa' hua'anënta'huaso sha'huitërinco'so', hua'anëntapona'. Nopino, Simion, inapita pochin ni'tona', hua'anëntapona'.

⁶ Inapita piquëran hui'nahuanpatan, quëmaoranquën nisapi huachi. Inapitasa' Iprain, Manasisi, inapita iya'huainpita nicapona'. Ina ni'tona iin mashonëna no'panëna quëran, inapitanta', no'pa' macapona'.

⁷ Co topinan napotaranquënhuë'. Mamaparin co aquëtë hua'huaninso marëhuë', napotaranquën. Quëmanta nani nitotëran: Patan-aran quëran huënantasëhua', Canaan parti quëmaquën mama tëparëhua'. Iporata ninano ya'cariya nicasëhua', chiminin. Chiminpachina, inaquë chachin ira pirayan pa'pitërehua'. (Ina ninanoso', ipora marë' Pirin itopi anta'.)

⁸ Ina ta'sochachin a'nanaya Cacoposo' tahuërëtahuaton ni'pirinhuë', Cosi hui'ninpita quënanin. Inapita quënanaton, hui'nin natanin:

—¿Inpitata isopitasa'? itërin.

⁹ —Isopita mini hui'nahuëpita. Yosë nohuanton naro'pa' ya'huëtërinco'so', itërin Cosiri.

—Amashachin aya'carico. Noya ya'huëcaiso marë' sha'huichi, itaantarin Cacopori.

¹⁰ Cacoposo' noyá mashoya ni'ton, co huachi ina inahuë quënantërin. Napoaton Cosiri hui'ninpita aya'caririn. Napohuachinara, Cacoposo shinpita iporahuaton apinorin.

¹¹ Ina quëran Cosi itapon:

—Co huachi onporo tëranta quënana'huanquënso' yonquipirahuë', Yosë nohuanton hui'nanpitanta quënanahuë'.

¹² Pa'pin to'topitënuë hui'ninpita huënsëápirinahuë', Cosiri ahuanirin. Ahuanirahuaton, pa'pin notënanquë isonin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorin. Noya nicaaton napotërin.

13 Ina quëran cato hui'ninpita chachin manin. Iprainso', inchinanën quëran sè'quërin. Ya'huërè' Manasisiso' ahuënanën quëran sè'quërin. Inapo sè'quërin quëran pa'pin aya'caririn. Napoaton Iprainso', shiin ahuënanën quëran acorin. Ya'huërè' Manasisiso', shiin inchinanën quëran acorin.

14 Cacoposo nipirihuè', tanpaquënpita chi'huaratahuaton, inchinanën quëran Iprain sè'huamotorin. Manasisiso paninan nipirihuè', ahuënanën quëran sè'huamotorin.

15-16 Inaporahuaton Cosi noya ya'huëcaso marè' iso pochin sha'huitërin: "Shimashonëhuëpita Apraan, Isaco, inapita Yosè natëpi. Canta hua'huatërahuè quëran huarè' ina chachin noya a'pairinco.

Ina Anquëninën* chachin ya'ipi ma'sha onporahuè quëran, nicha'ërinco.

Inari chachin isopita hui'napi'sa catahuain.

Notohuaro' hui'ninpita ya'huëchina'.

Hua'huayätërahuè, isoro'paquë na'aina'.

Inapita nicatona piyapi'sa, yonqui'inaco.

Tata Isaco, tata masho Apraan, inapitanta yonqui'ina,'" itërin.

17 Cosiso nipirihuè', paninantërinso' ahuënan quëran shiini sè'huamotorinso' ni'nin. Ina nicatón co noyahué' cancantërin. Napoaton pa'pin inchinan imirin masahuaton, Iprain motën quëran chi'huincatërin. Chi'huincatahuaton Manasisi motënquë acotërin.

18 Inapoapon pochin pa'pin itapon:

—Co tata. ¡Ama inapoquësohué'! Isocha paninanso'. Inchinan imira quëran, ina sè'huamotokuë', itërin.

19 Pa'pinso nipirihuè', co nohuantërinhuè' inapocaso'. Napoaton itapon:

—¡Naporin mini conpa, nani nitotërahuè! Manasisinta shinpita quëran panca nacion nizarin. Iyaa'huainso napoaponahuè', noya noya nicatón shinpita quëran na'con na'con naciono'sa pipiarin.

20 Naporo tahuëri chachin, Cacopori shinpita nóya yonquirapiton iso pochin sha'huitërin:

—Israiro nacionquë ya'huëpisopita noya ya'huëcaiso marè' yasha'huitohuachina', canpita nininëma yonquiatona iso pochin sha'huitapona': "Yosè quëmanta catahuainquën. Iprain, Manasisi, inapita catahuarinso pochachin catahuainquën," niitapona', itërin. Inapoaton, Cacoposo Iprain'ton acorin. Manasisiso nipirihuè', piqüëran acorin.

21 Ina quëran Cosi tahuërëtahuaton itapon:

—Ni'quë'. Caso chiminapo huachi. Yosëso nipirihuè', ya'huëmiataton catahuarinquëma'. Inari chachin shimashonëma no'panënuquë quëpanantaponquëma'.

22 Quëmaso' ya'ipi iyaparinpita quëran, panca pancana no'pa' quëtëranquën. Siquimo motopi quëtëranquën. Inaso' no'pa', amororo'sa ahuëato osërëtahuëso', itërin.

49

Cacopo yachimaton, hui'ninpita nontërinso'

1 Nani shinpita noya ya'huëcaiso marè' sha'huitohuachina, Cacoposo' ya'ipi hui'ninpita amatërin. Huè'pachinara itapon:

"Amasha ya'carico conparo'sa.

Ma'sona a'na tahuëri onpocamaso', carinquëma sha'huichinquëma natanco'.

2 Canpitaso hui'nahuëpitanquëma'.

Caso Cacopoco niporahuè', Israiro itërinaco anta'.

* 48:15-16 *Yosë Anquëninën topachinaso'*: Yosë chachin ta'tona napopi.

Carima sha'huitaranquëma ni'ton, natanco'.

3 'Quëmaso' Nopino, paninanquën.

Chiniquën nisoco, ya'nán hui'nahuananquënso'.

Chini chiniquën nanantaton, noya noya nicamaso' ninan.

4 Inapocamaso nipiranhue', co huachi inapoaranhue'.

I' pa'pi chinii' nipachina, co onpo asanoirëhuë'.

Ina pochachin nīcaton cosonanëhuë monshitëran, itërin.

5 'Simion, Nihui, canpitaso, napopináchin cancantërama'.

A'napita ma'sha onpotamaso marë' nisha nisha ohuararama'.

6 Niyontonamaquë, ama onporo tëranta ya'noisohuë'.

No'huitatoma piyapi tëparama'.

Co natantonquëmahuë' nīcatoma', tororo'sa nishitëtëntëntërama'.

7 Tanan ni'nīro'sa pochin no'huitërama'.

Napopiramahuë', co onporonta inachachin nisápomahuë'.

Carima ya'ipi Israiro nacionquë, ayanquëmiataranquëma', itërin.

8 'Quëmaso' Cota, iyaparinpita pa'yataponën.

Inimiconënpita minsëra'piapon.

Iyaparinpita quëran huarë' moshaponën.

9 Quëmaso' conpa masho, Cota itëranquën.

Pa'pinia'hua pochin chinimiatëran.

Mapintahuaton pa'pini' pë'inihuachina,

mónsho mónsho tërarinquëran quëhuënin huachi.

Panca pa'pini' pochin ninan.

¡Pa'pini' chinotaso', co incari tëranta apisarinhuë'!

Inapochachin quëmanta inimiconënpita nitaponën.

10 Co inso tëranta hua'an quëran, quëmaso' Cota, ocoiarinënhuë'.

Huara së'quëranso co insonta mataponënhuë'.

Hua'anën chachin o'maquë huarë' co nanitaponënhuë'.

Ina o'mahuachin, ya'ipi naciono'sari natëpona huachi.

11 Cotaso notohuaro' oparohuanaton, mora'huanënta', co apiratarinhuë'.

Inaquë capacaso marë' a'sonpitërapon.

Huinoquë chachin a'morinsō pë'sapon.

¡Opa huayo no'huiquënquë chachin, inapotapon!

12 Ya'pirinpitanta', huino quëran quëhua quëhuashin ninin.

Natëquënpitanta', sho'shoi' quëran huiri huiríchin ninin, itërin.

13 'Quëmaso' Saporono, marë yonsan parti ya'huapon.

Panca nancharo'sa nonshinanëna ya'huërinquë, ya'huëapon.

No'panënsō', Sitonquë huarë' naniarin, itërin.

14 'Quëmaso' Isacaro, chiniquën mora pochin nisaran.

Pë'tahua pëiro'saquë pë'pëtëranquëranchin chinotaran.

15 "¡Noyachi iso no'pa' paya! Yashi yashin chinochachináchin," tëcapon.

Co pahuërepirinënhuë', noya cancantaton patron marë' sacataran, itërin.

16 'Quëmaso Tano, quëmaora huëntonëinquë ya'huëpisopita catahuaran.

Nanan ya'huëtohuachina', anoyatacaiso catahuaran.

A'napita Israiro huëntono'sa pochachin nisaran.

17 Ya'huan yaquëtëtërinso pochin nisaran.

Inaso', ira pirayan yamorin quëtëtacaso marë'.

Cahuario tocanën quëtëhuachina, piyapi ya'mitërinso', anotapon.

Inapochachin quëmanta', inimicoro'sa nitaran,' itërin Cacopori hui'ninpita nontaton.

18 Ina quëran Cacoposo' Yosë nontaton tapon:

"¡Sinioro, quëmaso' nicha'ësaranco tënhuë'!" itërin.

19 A'napita hui'ninpitanta yonquiaton taantarin:

“‘Quëmaso Caro, matararoro'sa huënton ya'contarinquën.
Quëmariso napoaponahuë', nita'atahuaton imasaran,' itërin.

20 'Quëmaso' Asiri, noya noya cosharo ya'huëtarinquën capacaso'.
Copironoro'sa ca'ninso pochin ca'sápon.

Napoaton quëmari quëtohuatan inapitanta ca'sapi,' itërin.

21 'Quëmaso' Nipitari, co camainëinquënso costaponhuë'.

Tanan yo, noyanpia'huaráchin hua'huinpitare' pa'ninso pochin nisaran.
Inapochachin quëma quëran pipipisopitanta',
na'a nisahuatona', noyanpia'huaráchin nicapona,' itërin.

22 'Quëmaso Cosi, i'sha yonsanquë huayo huanirinsó pochin ninan.
Inaso' huayo pa'pi notohuaro' nitërin. Sé'paquënpitanta', paira pa'tërin.

23 Pë'chinan camayoro'sa', no'huirinquën.

No'huitënen pë'chinan shinërequë yaohuaninën.

Napotatënen, co noya quëran ya'huëchináchinhuë nitarinën.

24 Quëmaso nipirinhue', chini chiniquën tanpatëran.

Pë'chinanëinquë inimicoro'sa tē'yanantohuatan, co pacoitaranhue'.

Yosë imarahuëso', chini chiniquën nanantërin.

¡Ina catahuarinquën inimicoro'sa minsëaran!

Sinioroso' ohuica hua'anën pochin ni'ton, a'pairinco.

¡Ina chachin quëmanta a'paiatëinquën catahuarinquën!

25 Yosënhue' chachin, catahuapëinquën.

Inaso', ya'ipi nanitapaton catahuapëinquën.

Ina nohuanton, o'nanpachina catahuainquën.

Acoporonta i' ya'huërinso', ina nohuanton pipiton catahuainquën.

Pë'tahuänëmapita, sanapinëmapita, inapitanta huaihuachina catahuain.

26 Tata mashocoro'sa iráca, noya ya'huëca'huaso marë' sha'huitërinaco.

Carinquënso', ipora noya noya sha'huitarinquën.

Motopiro'sa ya'huërárinso ta'huantaquë huarë', Yosë catahuaráponquën.

A'napita iyanpita quëran, noya noya nicatëinquën huayonanquën.

Napoaton së'huamotorahuatëinquën quëma marë' Yosë nontërahuë', itërin.

27 'Quëmaso' Mincamin, pa'pi mapinton tanan ni'nira pochin nicapon.

Tashiramiachin inaso mapintahuaton, ca'miatërin.

Naporo' i' huanahuanquë chachin pë'sotërinsona', a'napitari ca'papi.

Inapochachin quëmanta', yaata'huantëransopima nitaran.

Inapotahuaton ma'shanënanta', nipatomatapoma', ' itërin.

28 No pochin Cacopo shonca cato hui'ninpita noya ya'huëcaiso marë'
sha'huitërin. Inapita quëran shonca cato Israiro huëntono'sa pipipi.

Cacopo chiminso'

29 A'na tahuëri Cacoposo', hui'nipita camairin: “Co hua'quiya quëranhuë'
chiminarahue' huachi. Chiminpato, shimashonëhuëpita pa'pitopiso pi-
rayan po'moontaco. Iti huënton piyapi, lpron itopisori, ina no'paso'
hua'anëntopirinhue'.

30 Maquipiraquë nanin ya'huërinso yonquiato napotarahue'. Inaso',
Canaan parti ya'huërin. Mamiri notënanquë ya'huërin. Ina no'pa' mini
iráca tata mashoco Apraan nipa'pitacaiso marë' pa'anin. Ina pirayan no'pa'
ya'huërinso'rë chachin naporo lpron pa'antërin.

31 Inaquë Sara, Apraan, inapita chiminpachinara ya'conpi. Tata Isaco,
mama Nipica inapitanta inaquë chachin ya'conpi. Inaquë canta', sa'ahuë
Nia itërahuëso ya'conin.

32 Ina no'paso' naninë chachin, Iti huënton piyapi'sa pa'antopi,' itërin.

³³ Cacoposo' hui'ninpita camairinso tonitohuachina, pë'saranënuquë quëhuëantarín. Quëhuënaso chachín, chiminín huachí.

50

¹ Pa'pin chiminpachina Cosiso', ina nonën iporín quëran na'nërin, apinorín, napotërin.

² Ina quëran notoronënpita camairín pa'pincó' nonën tapacaiso'. Camaihuachina, ama chanatacaso marëhuë' taparapi. Pa'pincoso', Cacopo itahuatona', Israiro itopi anta'.

³ Catapini shonca tahuëri quëran nonën tapapi huachí. Ina nápo tahuëri nohuantërin tapacaso marë' ni'ton, ina nápo tahuëri sacatopi.

Iquipitoto'saso', canchisë shonca tahuëri Cacopo marë' sëtopiso' imapi.

⁴⁻⁵ Ina tahuëri'sa na'huëhuachina, Cosiso' huaraon catahuapisopita hua'ano'sa', nontërin:

—Tëhuëchachín noya ni'patamaco, ca marë' huaraon nontoonco'. Naporín Cosi: "Co'huara tata chiminyátëraponhuë', camairinco Yoscoarë' ta'to natëca'huaso': 'Nipa'pita'huaiso marë' taparahuëquë chachín, po'moontaco. Inaso', Canaan partí ya'huërin', itërinco. Quëtoco paato tatahuë pa'pitonta', topirahuë. Nani pa'pitontahuato, o'mantarahuë ténin,' itoco', itërin.

⁶ Sha'huitohuachinara, huaraoniso hua'ano'sa itapon:

—Cosi sha'huitonco': "Paaton tataco', pa'pitontaquë'. Sha'huitërinquënsó chachín nitontaquë'," itoco', itërin.

⁷⁻⁸ Huaraoni napotohuachina, Cosiso', pa'pin pa'pitacaso marë' pa'nin. Ya'ipi copirno catahuapisopita hua'ano'sa pa'pi. Iinpitanta', quëmopinënpitarë chachín pa'pi. Cosin partiso', hua'huaro'saráchín pë'tahuaro'sa a'paicaiso marë' patopi.

⁹ Sontaro'santa', a'naquën toronano'saquë, a'naquënsó cahuarioro'saquë, Cosi ca'tanpi. Napoaton hua'huayátërahuë piyapi'sa pa'pi.

¹⁰ Pa'sápatona', Corin-a-atatiquë canconpi. Inaquë niyontonatona panca sëtopi. Inaquë Cosi pa'pin marë' canchisë tahuëri sëtërinso', naniantarin. (Corin-a-atatiso', trico no'rapiquë) Ina no'pa quëranso', Cortanii' pi'í ya'coninso partí acorín.

¹¹ Canano'sa inaquë ya'huëpisopitari, napopiso ni'pi. Ina ni'sahuatona', inahua capini ninontopi: "Iquipitoto'sa pa'piapona huëcatona', panca sëtapi," topi. Napoaton ina no'paso', aninuhanpi: Apiri-misraimo, itopi. Iquipitoto'sa sëtopiquë, tapon naporín. Ina no'pa quëranso', Cortanii' pi'í ya'coninso partí acorín.

¹²⁻¹³ Cacopo hui'ninpitaso', pa'pin nanpípon camaitërinso chachín ya'ipi nipi. Canaanguë quëpantarahuatona', Maquipiraquë nanín ya'huërinquë po'moontapi. Iti piyapi, Ipron itopisori, ina no'paso' hua'anëntopirinhuë', Apraani iráca nipa'pitacaiso marë' pa'antërin. Ina naninso no'parë chachín, Mamiri ya'huërin quëran, pi'í pipirínso partí quëparitërin.

¹⁴ Nani pa'pin po'oroquë po'mohuachinara, Cosiso' iinpitarë chachín Iquipitoquë pa'mantapi. Ya'ipi ca'taninsopitanta', pa'mantapi.

Cosi iinpita napopiso'

¹⁵ Cacopo chiminpachina Cosi iinpitaso', ina të'huatatona inahua capini ninontopi: "Íraca aparisitërhüaso marë' tapon Cosi no'huitonpoa ya'huëretápirinpoahuë'," niitopi.

¹⁶⁻¹⁷ Ina yonquiatona', isó pochín nontacaiso marë' a'napita a'papi: "Co'huara tata chimiyantëraponhuë', camairincoi nonta'huainquënsó': 'Iyaparinpita aparisitopirinënuquëhuë', co noyahuë' nicatona oshahuanpiso',

Yosë marë' naniantëquë', itoco', itërincoi. Napoaton, quiyarionta nontarain-quën nanan anoyataancoiso marë'. Quiyanta', tatanpoa chinotërinso Yosë chachin imarai ni'ton, inapotocoi," itopi. Napo nontaso', Cosiso na'nërarin.

¹⁸ Naporo chachin iinpitanta', canquiipi. Canquihuachinara, isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', moshaipi. Mosharahuatona', itopi:

—Ma'tana iya, ya'huarai. Hua'anëntatoncoi yacamaihuatancoi, inapotocoi, itopi.

¹⁹ Napotopirinahuë', Cosiriso itapon:

—Ama iyaro'sa pa'yancosohuë'. Caso piyapico ni'to, co nanitërahuë' Yosë ya'huërenamën pochin nica'huaso'.

²⁰ Canpitaso mini, ma'sha onpotamacoso yonquipiramahuë', Yosëso nipirinhuë', inaporamaso anoyatërin. Ama notohuaro' piyapi'sa taquicaïso marëhuë', inaporin.

²¹ Napoaton ama pa'yancosohuë'. Carinquëma cosharo quëtáponquëma'. Hui'namapitanta quëtapo. Naponontaton, Cosiso iinpita asanocancanin. Noyasha nontërin.

Cosi chiminïno'

²² Cosiso iinpitarë chachin, Iquipitoquë ya'huëhuantopi huachi. Inaso', pasa shonca pi'i icanin.

²³ Hua'qui ya'huaton, Iprain hui'ninpita ni'nin. Inahuanta hui'nahuanpiso shi'ahuainpitaquë huarë', ni'nin. Naporahuaton Manasisi shiin Maquiri itopiso hui'ninpitanta', macaton aso'sorin. Ina marë' to'topitënquë ahuënsëra'piarin.

²⁴ A'na tahuëri Cosiso', iinpita itapon: "Co hua'guiya quëranhuë', chiminapo huachi. Napoaponahuë', Yosëso catahuainquëmaso marë' o'mararin. Iso no'pa quëran ocoiarinquëma'. Apraan, Isaco, Cacopo, inapita quëtacaso marë' sha'huitërinso no'paquë, quëpantarinquëma'," itërin.

²⁵ Ina quëran iinpita camairin: "Yoscoarë' ta'toma', nohuantërahuëso nitoco," itërin. Napotohuachina: "Yoscoarë' nohuantëranso', nisarai," itopi. Naporo' Cosiri itapon: "Tëhuëenchachin Yosë o'mararin catahuainquëmaso marë'. Ina tahuëri nanihuachin, nansënëhuë isëquëran quëpanantamaso ya'huërin," itërin.

²⁶ Pasa shonca pi'ipitaso', Cosi Iquipitoquë chiminïn. Chimpachina, nonën ama chanatacaso marëhuë taparahuatona', a'na atahuaruquë po'mopi. Ina pochin Cacopo hui'ninpita nipi.

Matio ninshitérinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso maré'

Quisocristo shimashonēnpita
(Lucas 3.23-38)

¹ Quisocristo nanamēn sha'huitaranquēma'. Inaso' Yosē hui'nin. Iráca quēran huaré' Yosē yonquirin ina a'paimacaso maré'. Tapico chachin Quisocristo shimashonēn. Apraanconta' shimashonēn chachin. Ya'ipi shimashonēnpita iráca ya'huēpiso' sha'huichinquēma', nitotoco'.

² Iráca Apraan hui'nahuanpachina, Isaco itopi. Ina quēran Isaconta' hui'nahuanpachina, Cacopo itopi. Cacoposo' na'a hui'ninpita ya'huētērin. A'naso' Cota itopi.

³ Cotanta' hui'nahuanpachina, Parisē, Saro, inapita itopi. Tamara hua'huinpita inahuaso'. Ina quēran Parisē hui'nahuanpachina, Isromo itopi. Inanta' hui'nin ya'huētohuachina, Aramo itopi.

⁴ Aramonta' hui'nahuanpachina, Aminatapo itopi. Ina hui'nin Nasono itopi. Nasononta' hui'nahuanpachina, Sarēmon itopi.

⁵ Sarēmon yasa'apachina, Nacapa manin. Hui'nin ya'huētohuachina, Pooso itopi. Poososo' Rota macaton, hui'nahuanin. Opito itopi. Opitonta' hui'nahuanpachina, Quisi itopi.

⁶ Quisinta' hui'nahuanpachina, Tapi itopi. Inaso' copirno ya'conin. Ina quēran Oriasēco' sa'in masahuaton, hui'nahuanin. Saromon itopi.

⁷ Saromon hui'nin Nopoamo itopi. Ina hui'nin Apiasē itopi. Apiasēnta' hui'nahuanpachina, Asa itopi.

⁸ Asa hui'nin Cosahuato itopi. Cosahuatonta' hui'nahuanpachina, Coramo itopi. Ina hui'nin Osiasē itopi.

⁹ Osiasēnta' hui'nahuanpachina, Cotamo itopi. Ina hui'nin Acaso itopi. Acasonta' hui'nahuanpachina, Isiquiasē itopi.

¹⁰ Ina hui'nin Manasisē itopi. Inanta' hui'nahuanpachina, Amon itopi. Amon hui'nin Cosiasē itopi.

¹¹ Ina hui'nin Quiconiasē itopi. Iinpitanta' ya'huērin. Naporo' cotioro'saso', inimicoro'sari Papironia quēran huēcatona', canaipi. Minsērahuatona', napopinchin ya'huēpi'pa' quēpapi asacatacaiso maré'.

¹² Ina piquēran Quiconiasē hui'nahuanpachina, Saratiri itopi. Ina hui'nin Soropapiri itopi.

¹³ Inanta' hui'nahuanpachina, Apioto itopi. Apioto hui'nin Iriaquimo itopi. Ina hui'nin Asoro itopi.

¹⁴ Asoronta' hui'nahuanpachina, Satoco itopi. Satoco hui'nin Aquimo itopi. Ina hui'nin Irioto itopi.

¹⁵ Iriotonta' hui'nahuanpachina, Iriasaro itopi. Iriasaro hui'nin Matan itopi. Ina hui'nin Cacopo itopi.

¹⁶ Cacoponta' hui'nahuanpachina, Cosi itopi. Cosi yasa'apachina, Maria manin. Ina hua'huinso' Quisoso, Cristo itopiso'.

¹⁷ Nani Quisocristo shimashonēnpita sha'huitēranquēma'. Apraan quēran Tapi copirno ya'conaque huaré' shonca catapini shimashonēnpita ya'huētērin. Ina quēran Papironiaquē quēpai huaré' shonca catapini shimashonēnpita ninshitantaranquēma'. Ina quēran Quisocristo nasitaquē huaré', shonca catapini chachin shimashonēnpita ninshitantaranquēma huachi.

Quisocristo nasitërinso'
(Lucas 2.1-7)

¹⁸ Apira Quisocristo nasitërinso' sha'huichinquëma', nitotoco'. Naporo tahuëri'sa' Cosiso', nani Maria nontërin macacaso marë'. Napoaponahuë' co'huara mashatërasohuë', Ispirito Santo nohuanton inaora cayorin.

¹⁹ Cosi nitotahuaton, pa'yanin. Noya quëmapi ni'ton, yonquiárin. "¿Ma'cha onpo'iyá? Maria nani hua'hua ma'patërin. Co maca'huaso' ya'huërinhuë'. Co piyapi'sa' sha'huitarahué', Maria tapanpachin. Coisëichin sha'huitahuato, co masarahué'," ta'ton, yonquirárin.

²⁰ Huë'ëso', Yosë anquëninëni ya'notimarin nontacaso marë'.

—Tashita Cosi. Carinquën nohuitëranquën. Quëmaso' Tapico' shinquën. Pi'pian sha'huitaponquën o'marahué. Maria noya maquë'. Co quëmapiri së'huarinhuë'. Ispirito Santo nohuanton, inaora cayorin. Napoaton noya maquë'.

²¹ Huacaso' nanihuachin, quëmapia'huaya nasitapon. Nasitohuachin, Quisoso itëquë'. Piyapinënpita oshanëna' inquitaton, nicha'ësarín ni'ton, ina nininën acotëquë', itërin anquëniniri. Itahuatoñ, panantarin huachi.

²² Iráca Yosë nohuanton, pënëntona'pi ninorin. Ninoton, Yosë quiricanënuë chachin ninshitërin:

²³ "A'na tahuëri nanon inaora cayoapon.

Co quëmapiri së'huapirinhuë', napoapon.

Quëmapia'huaya huaihuachin, Imanino itapi," ténin.

Yosë chachin o'maton, yacaparínpoa', tapon naporin. Ina pochin nasitimahuachina, iráca ninopiso' nanirin huachi.

²⁴ Cosiso' capayatahuaton, Sinioro anquëninën natëton, Maria manin huachi.

²⁵ Macaponahuë', co ichihuë'ërinhuë'. Hua'huin nasitërin piquëran huarë' ichihuë'ërin. Quëmapia'huaya nasitohuachina, Quisoso itopi.

2

Tayora nitotona'piro'sa' quënanpiso'

¹ Quisososo' Piringuë nasitërin. Cotia parti chachin nasitërin. Naporo' Irotisëri inaquë hua'anëntërin. Ina quëran tayora nitotona'piro'sa' canquiipi. Pi'i pipirinso parti quëran huë'pi. Canquiuhuachinara, Quirosarínquë, natantiipi:

²—¿Insëquëta' nasha copirno nasitërin? Cotio copirno ya'conacaso' nani nasitërin ipora. Ya'huërai parti ya'huasocoi, nasha tayora ya'norinso' quënanai. Ina nicatoi: "Yosëri a'paimarinso' nasitërin huachi," ta'toi, huë'nai ina chinotapoi, itëra'piapi.

³ Ina natantahuaton, copirno Irotisë pa'yanin. Quirosarínquë ya'huëpisopitanta' pa'yanpi.

⁴ Copirno pa'yanaton, cotio maestro'sa', corto hua'ano'sa', inapita amatërin. Amatahuaton, natanin.

—¿Insëquëta' Cristo Yosëri a'paimarinso' nasitapon? itërin.

⁵ —Cotia parti chachin nasitapon. Piringuë nasitapon, itopi. Iráca pënëntona'pi ninoton, Yosë quiricanënuë ninshitërin.

⁶ "Cotiaquë a'na ninano' ya'huërin, Pirin itopiso'.

Co panca ninanoyahuë' niponahuë', inaquë a'na copirno nasitapon.

Na'a copirno'sa' Cotia parti ya'huëpirinahuë', inaso' chini chiniquéen nanantapon.

Ya'ipi piyapinënpita israiro'sa' itopiso' hua'anëntapon," ténin Yosë, itopi.

7 Copirnosó' natanahuaton, co a'ninquëchin yanatantërinhuë'. Po'oana quëran tayora nitotona'piro'sa' amatërin. Huë'pachinara, inaora quëparahuaton, nontërin:

—¿Ma yoquiquëta' nasha tayora ya'norin? itërin.

Sha'huitohuachinara, itantarín:

8 —Pirin'pa' nasha copirno nasitërin ipora. Inatohua' paatoma', noyá yoníco'. Hua'huasha quënanpatama', huënantatoma', sha'huitiintaco canta' paato chinochi, itërin nonpintaton.

9 Ina natanahuatona', pa'pi huachi. Pa'sapirínahuë', a'nanaya tayora quënantapi. Ya'huëpiquë ní'piso chachin inápaquë paaton, quëchitërarín. Hua'huasha yacapatërinquë chachin tayora chiniconin.

10-11 Ina ni'sahuatona', pa'pi pa'yatopi. Capa cancantatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë hua'huasha quënanconpi. A'shionta' ya'huarin, Maria itopiso'. Hua'huasha quënanahuatona', isonconahuatona', chinotopi. Ina quëran caposoa'huayanënapita i'soatahuatona', ma'sha pa'ton nininso' quëtopi. Oro, yonarin pochin pimóchin nininso', yaqui' pimóchin nininso' inapita quëtopi. 12 Ina quëran tashi' huë'ësoi', Yosë nohuanton, hua'napi.

—Ama copirno ya'huërinquë pantatoma', sha'huitocosohuë', itërin anquë'niri. Napoaton a'na ira pa'tahuatona', ya'huëpi'pa' canconpi huachi.

Iquipito'pa' ichita'apiso'

13 Tayora nitotona'piro'sa' pa'pachinara, Yosë anquëninëni huë'ënuquë Cosi ya'notahuaton itapon:

—Copirno nani chinotërin hua'huasha tëpacaso marë'. Apira sontaro'sa' a'pararin ina yonicaiso marë'. Napoaton a'naroáchin ichita'aguë'. A'shinë chachin Iquipito'pa' quëpaquë'. Inaquë yacapatëquë'. Noya huënantacaso' nipachin, sha'huitantaranquë'n, itërin anquë'niri.

14 Natanahuaton, a'naroáchin Cosi huënsëintarin. Tashi' nipirínhuë', hua'huasha quëparin. A'shinë chachin ichita'arahuatón, Iquipito'pa' pa'pi.

15 Irotisë chiminaquë huarë' inaquë ya'huëpi. Iráca Yosë nohuanton, pëñëntona'pi ninorin: “Hui'nahuë Iquipito'pa' yacapatopirínhuë', ina quëran ocoirahuë,” tënin Yosë. Hui'nin chachin Iquipitoquë yacapatohuachina, ninorinso' nanirin huachi.

Hua'huasharo'sa' tëpapiso'

16 Copirno Irotisëso' tayora nitotona'piro'sa' ninarápirínhuë', co ya'nopihuë'. “Nonpintërinaco ipora,” ta'ton, chiniquë'n no'huitërin. No'huitaton, sontaro'sa' Pirin'pa' a'parin quëmapia'huaro'sa' tëpacaiso marë'. “Thúa chachin tayora ya'norin ni'ton, co canopia'huaro'saráchin tëpacaso' ya'huërinhuë'. Cato' pi'ipitërinquë huarë' tëpaco'” itahuaton, a'parin. Sontaro'saso' pa'sahuatona', ya'ipi quëmapia'huaya Pirinquë ya'huërinso'pita tiquipi. Ya'cariyanta' yonitona', cato' pi'ipitërinquë huarë' tëpapi.

17-18 Iráca ninoton, Yosë quiricanënuquë Irimiasë ninshitërin:

“Namaquë na'nërinso' natanpi. Naquira na'nërárin, ayanárin.

Hua'huinpitaco' yonquiaton, na'nërarín.

‘Ama sëtëquësohuë’, itopirínahuë’,

nani chiminpi ni'ton, sëtárin,” tënin.

Iráca naporinso pochachin iporanta' hua'huaro'sa' tëpapi ni'ton, a'shina' na'nërápi.

19 Naporó' Cosiso' Iquipitoquë yacapatarin. Irotisë chiminpachina, Yosë anquëninëni ya'notantarín. Hua'narinso pochin Cosiri quënanin.

20 —Hua'huasha tëpana'pi nani chiminin ni'ton, israiro'sa' ya'huëpiquë panantaquë'. Hua'huasha a'shinë chachin quëpantaquë', itërin.

²¹ Ina natanahuaton, natërin. Quisoso a'shinë chachin quëparahuaton, inatohua' panantarín.

²² Canconahuaton, nanan natantërin. "Irotisë hui'nin ya'huërë' hua'anëntantarin. Ariquirao itopisoari pa'pin ya'huërëtërin," topi, natantërin. Ina tē'huataton, co nohuantërinhuë' inatohua' ya'huëcaso'. Naporahuaton, hua'nantarín.

—Ama copirno ya'huërinquë chachin panantaquësohuë', itërin anquë'niri. Ina natanahuaton, Cariria parti pa'nin ya'huëcaso marë'.

²³ Inatohua' a'na ninano' ya'huërin, Nasarito itopiso'. Inaquë ya'huërarín. Iráca pënëntona'piro'sa' ninopi. "Cristo huë'pachin, Nasarito piyapi itapona'," topi. Napoaton Yosë nohuanton, inaquë ya'huaton, hui'napitërin huachi.

3

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Marcos 1.1-8; Lucas 3.1-9, 15-17; Juan 1.19-28)

¹ Naporó' tahuëri'sa' Coansha Paotista pënëntarin. Cotia parti pancana inotëro' ya'huërin. Co inaquë piyapi'sa' ya'huëpihuë'. Inaquë ya'huaton, Yosë nanamën sha'huirarin. Na'a piyapi'sa' huë'pi natanapona':

² —Yosë hua'anëntiinpoaso' tahuëri nani ya'cariarinpoa'. Napoaton co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco huachi, itarin. Nani tahuëri ina pochin pënënarín.

³ Iráca Yosë nohuanton, Isaiasë ninorín. Ninshitatón, naporín: "Inotëro parti a'na quëmapi pënëntápon: 'Sinioro o'macaso tahuëri naniriarín ni'ton, yonquico'. Ni'co'. Hua'an chiniquën nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parín ira tapatacaso marë'.

Ira otëërin noya pa'tacaiso marë'. Inapochachín iporasó' cancänëma' anoyatoco' Sinioro o'main,' tapon ina quëmapi, pënëntohuachín," tënin. Coansha pënëntacaso' ninoton, naporín.

⁴ Coanshaso' co noyápiachín a'morínhuë'. Ponira pochín a'morín, camiyo anporo quëran nipiso'. Sha'huëtë quëran nítónporín. Sëquërë pochín ninínso' macatón, ca'nín. Nínói' quënanpachina, irorín.

⁵⁻⁶ Inaquë na'a piyapi'sa' huë'pi natanacaiso marë'. Quirosarín quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huëcatona', natanpi. Cortanii' ya'cariya quëraonta' huë'pi. A'naya a'naya huëcatona':

—Tëhuëinchachín co noyahuë' nicato, oshahuanahuë. Catahuaco Sinioro naporahuëso nanianchi, itopi Yosë nontatona'. Ina topachinara, Coanshari Cortaniiquë aporintërin.

⁷ Ina quëran na'a parisioro'sa', satoro'sa', inapitanta huë'pi. —Quiyanta' aporintocoi, itopirinahuë', Coansha co nohuantërinhuë': —¡Canpitaso' ya' huan pochín cancantatoma', yanonpinama! "Yosë isoro'pa' ana'ntohuachín, cha'ëpoi," topiramahuë'. Co topinán cha'ësaramahuë'.

⁸ Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico huachi.

⁹ Ama canpitaora ninonpintocoso'huë'. "Apraan shinpitacoi ni'toi, Yosë piyapinënpitacoi," ama tocosohuë'. Yosë nohuantërin naporín, iso na'piro'santa' Apraan shinpita atarantacaso' nanichitonhuë'.

¹⁰ Nani Yosë yonquirín oshahuano'sa' ana'ntacaso'. Ni'co'. Nararo'sa' co noya nitohuachínahuë', a'nërë'. Itëquënpitarë' chachín ocoirahuatë', pënquë tē'yatërë' huiquitacaso marë'.

¹¹ Co noyahuë' yonquiramasopita naniantohuatama', i'quë aporintaranquëma'. Ca piquëranso nipirinhuë' a'na quëmapi huë'sarín. Inaso' chini chiniquën nanantërin. Caso' co pi'pian tëranta' ina pochín

chiníquën nanantërahüè'. Co maquëyancohüè' ni'to, co sapatën quëpaca'huaso tëranta' nanitarahuè'. Inaso' huè'pachin, a'naquëma' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma'. A'naquëmaso nipirinhüè' pëncuë chiníquën ana'intarinquëma'.

¹² Cayarinso' manëso pochin nisarín. Arosë mapatëra, to'norarè'. Ina quëran pintiarahuatè', pëiquë acorè'. Sha'huëtënso nipirinhüè', pëncuë ahuiquitèrè'. Inaso' co onporonta' tacopiarinhüè', tënín Coansha.

Quisoso aporihuaninso'
(*Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22*)

¹³ Ina quëran Quisoso Cariria quëran huè'nín. Cortaniquë canquirahuaton, Coansha nontërin aporintacaso marè'.

¹⁴ Napotopirinhüè', co nohuantërinhuè'.

—¿Ma'marëta' napotiiranco? Co aporinta'huanquënso' ya'huërinhuè'. Quëma aporintoco tëhuëchinso', itërin.

¹⁵ Napotopirinhüè', Quisosori itërin:

—Yosë nohuantërin ni'ton, ya'ipi natëca'huaso' ya'huërin. Napoaton noya quëma aporintoco, itërin. Ina natanahuaton:

—Noyahua', itahuaton, i'quë aporintërin.

¹⁶ Ina quëran nonshiaso chachin a'naroáchin inápaquë pi'iro'tè' ni'soatërin, ni'nín. Ispirito Santo nëpë pochin nohuaraimarahuatón, Quisoso ya'coancantomiatërin.

¹⁷ Naporo' inápa quëran Yosë noninso' natanpi.

—Iso'so' ca hui'nahuë chachin, na'con nosororahuëso'. Noya ni'nahuë, tënín.

4

Sopairi Quisoso ténirinsó'
(*Marcos 1.12-13; Lucas 4.1-13*)

¹ Ina quëran Ispirito Santori Quisoso quëparin inotëro parti sopairi ténicaso marè'.

² Catapini shonca tahuëri tashirë chachin inaquë ya'huaponahuè', co manta' ca'ninhüè'. Ina piquëran tanarin huachi.

³ Naporo' sopairi huëcapairín.

—Tëhuëchachin Yosë hui'ninquën nipatan, iso na'piro'sa quëran cosharo' atarantëquë', itopirinhüè',

⁴ —Inca, co nohuantërahüè'. Yosë quiricanëncuë pënëninpoa'. “Co cosharoriáchin piyapi ananpirinhüè'. Ya'ipi Yosë noninso' natëhuachin tëhuëchinso', nanpiarín,” tënín, itërin.

⁵ Ina quëran Quirosarin'pa' sopairi quëparin. Yosë chinotopiso pëi' a'canpiso aipi quëpantarahuatón, itërin:

⁶ —Quëmaso' Yosë hui'ninquën nipatan, no'paquë niiquë'. Quiricanë quëran nani sha'huítërinquën.

“Yosë anquëninënpita a'patimarinquën a'páinquënso marè' ni'ton, co ma'sha onpoaranhuè'.

Imirina quëran masarinëncuën

ama na'piquë tëranta' ya'quiamaso marëhuè'”

tënín ni'ton, no'paquë niiquë' a'pai'inëncuën, itërin sopairi.

⁷ —Inca co nohuantërahüè'. Yosë quiricanëncuë pënëninpoa'. “Ama Yosë téniquësohüè'. Ama camaiquësohüè'. Ina nohuantërinsoáchin yonquicaso' ya'huërin,” tënín quiricanëncuë, itërin Quisosori.

8 Ina quëran a'na motopi'pa' sopairi quëpantarin. Inatohua quëran ya'ipi ninanoro'sa', ma'shanënpita, inapita a'notërin. Noyápiachin nininsopita ya'ipiya quënanin.

9—Natëhuatanco, carinquën catahuanquën, ya'ipi isopita hua'anëntapon. Isonahuaton, chinotoco chiniquën nanan quëchinquën huachi, itërin sopairi.

10—Inca co nohuantërahuë'. Quëmaso' sopai hua'anquën. Patoco huachi. Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa': "Sinioróichin chinotëquë". Inasáchin natëcaso' ya'huërin," tënin, itërin Quisosori.

11 Napotohuachina, sopairi patërin. Patohuachina, anquëniro'sari huëcapaimarahuatona', nocomaimapi.

Quisoso pënëntacaso' caniaritërinso'
(*Marcos 1.14-15; Lucas 4.14-15*)

12 Ina piquëran Coansha tashinan pëiquë po'mopi. Pënëntërinso marë' napotopi. Ina natanahuaton, Quisoso pa'nin Cariria parti.

13 Inatohua' pacaponahuë', co huachi Nasaritoquë ya'huërinhuë'. Sono' yonsanquë paaton, Capinaomoquë yacapatonin. Saporonoro'sa', nipitariro'sa', inapita iráca ya'huëpiquë yacapatonin.

14 Iráca chachin Yosë nohuanton, Isaiasë ninorin. Ninshitaton, naporin:

15 "Na'a piyapiro'sa' Cariria parti ya'huëpiso', imasapi. Inapitaso', Cortanii' aquëtëran ya'huëpi, marë Panca'i' ya'cari'. Inaquë saporonoro'sa', nipitariro'sa', inapita ya'huëpi. Inaquë inpioro'santa' ya'huëpi.

16 Inapitaso' co Yosë nohuitatonaraihuë', tashi pochin cancantopi. Chiminpachina', parisitomiatacaiso' ya'huëpirinhuë', Yosëri a'pintërinso pochin nanamën anitotarin noya cancantacaiso marë'. Tahuëri pochin a'pintarin huachi," tënin iráca. Naporinso chachin Quisoso inatohua' paaton, a'chinarin.

17 Naporo quëran huarë' Quisosori pënënarin.

—Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntërinquëma'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërétaantaco huachi, itëra'piarin pënënaton.

Sami camayoro'sari imapiso'
(*Marcos 1.16-20; Lucas 5.1-11*)

18 Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, cato' sami camayoro'sa' quënanconin. A'naso' Simón. Pitro itopi anta'. Inso' Antërisë itopi. Ritinënapita të'yatapi sami macacaiso marë'.

19 —Huëco' iyaro'sa', imaquico a'chinchinquëma'. Sami manamaso pochachin piyapi'sa' masarama' Yosë imacaiso marë', itërin Quisosori.

20 Napotohuachina, ritinënapita patahuatona', Quisoso imasapi huachi.

21 Ina quëran amasha pa'sahuaton, catoya'pi quënancoantarin. Santiago, Coansha inapita itopiso'. Pa'pinarë' potiquë huënsëatona', ritinënapita pasonapi. Pa'pinaso' Sipitio itopi.

—Huëco' imaquico, itohuachina,

22 potinëna', pa'pina' inapita patahuatona', Quisoso imasapi huachi.

Na'a piyapi'sa' a'chintërinso'
(*Lucas 6.17-19*)

23 Ya'ipi Cariria parti paaton, niyontonpiso pëiro'saquë pënëna'piarin. Noya nanan a'chinaton: "Yosë yahua'anëntërinquëma'," itëra'piarin. Naporahuaton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. Nisha nisha caniori maninsopita anoyatëra'piarin.

24 Ya'ipi Siria partinta', nahuinin ni'ton, notohuaro' cania'piro'sa' quèpi Quisosori anoyatacaso marè'. Nisha nisha canio inquitèra'piarin. A'naquèonta' sopairi ya'coancantèrin ni'ton, co huachi inaora yonquirinso' yonquirinhuè'. Tocona'piro'sa', apiaro'sa inapitanta' quèpapi Quisosori anoyatacaso marè'. Quèpachinara, ya'ipi anoyatèra'piarin.

25 Hua'huayatèrahuè' piyapi'sari Quisoso imasapi huachi. Cariria quèran, Ticaporisè quèran, Quirosarin quèran, Cotia parti quèran, Cortanii' aquètèran quèran, inaquèranpita huè'pi Quisoso natanacaiso marè'.

5

Panènquè a'chininso'

1-2 Ina quèran notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi. Inapita quènanahuaton, Quisoso panènquè pa'sahuaton, huènsèconin. Imarinsopitari tancapito-huachinara, na'con a'chintárin.

Noya cancantopisopita (Lucas 6.20-23)

3 "Natanco iyaro'sa' a'chinchinquèma'. Yosè huèntonènquè yaya'conpatama', iso pochin cancantacaso' ya'huèrin. 'Caora co nanitèrahuè' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,' topatama', Yosè noya ni'sarinquèma' ni'ton, noya cancantarama'. Hua'anèntèrinquè chachin aya'conarinquèma'.

4 Sètohuatama', Yosè achinicananarinquèma'. Oshanèma' yonquiatoma', cancanèma quèran huarè' sètohuatama', Yosè noya ni'sarinquèma'. Catahuarinquèma' noya cancantacamaso marè'.

5 Sano piyapi nipatama', Yosè noya ni'sarinquèma'. Naporahuaton, a'na tahuèri nasharo'paquè ya'huèmiatarama'.

6 Tanarèso pochin, yamororèso pochin cancantatoma', Yosè na'con nohuantoco'. Ina pochin cancantacasoáchin nohuantohuatama', noya ni'sarinquèma'. Catahuarinquèma' ina pochin cancantacamaso marè'. Sano cancantarama'.

7 A'napita nosorohuatama', Yosè nosoroarinquèma' canpitanta'. Noya cancantarama'.

8 Ya'ipi cancanèma quèran imapatama', Yosè nohuitarama'. Naporahuaton, a'na tahuèri ina quènancontahuatama', noyá nohuitarama'.

9 Isoro'paquè na'a piyapi'sa' nino'huipirinahuè', canpitari catahuaco' noya ninonchina'. Ina marè' Yosè noya ni'sarinquèma'. Hui'nin pochin cantantiarinquèma'.

10 Yosè natèramaso marè' aparisitohuachinèinquèma', Yosè noya ni'sarinquèma'. Hua'anèntèrinquè chachin nani aya'coninquèma'. A'na tahuèri inápaquè ya'huècontarama'.

11 Imaramacoso marè' a'naquèn no'huiarinèinquèma', ahuèarinèinquèma', pinosarinèinquèma', nisha nisha nonpinapiarinèinquèma'. Napotopirinèinquèmahuè', ama sètocosohuè'. Ina marè' Yosè noya ni'sarinquèma' ni'ton, noya cancantoco'.

12 Iracanta' Yosè piyapinènpita pènèntohuachinara, a'naquèni inapochachin no'hui. Napoaton a'napita no'huihuachinèinquèma', noya cancantoco'. Parisitèramaso marè' Yosè'pa' na'con acanaarinquèma'. Ina yonquiatoma', capa cancantoco', itèrin Quisosori.

Yamora pochin nininso' (Marcos 9.50; Lucas 14.34-35)

13 Ina quèran itantarin:

“Canpitaso' iyaro'sa, yamora pochin nicatoma' a'napita catahuamaso' ya'huërin. Napoaponahuë', yamora chimipitë pochin nicatoma co a'napita catahuahuatamahuë', co huachi insonta natëarinquëmahuë'.

¹⁴ Isoro'paquë ya'huëpisopita tashinanquë pa'nëso pochin nisapirinahuë', canpitari a'pintatë pochin nitarama'. Ni'co' iyaro'sa'. Ninano' panënuquë ya'huëhuachina, ya'ipi piyapi'sari quënanpi.

¹⁵ Nanparionta' i'chinpihuatëra, co cacconquë ocohuëtë'rëhuë'. A'ninquëchin acorë' pëi' acoana a'pinacaso marë'. Piyapi'sa' inaquë ya'huëhuachinara, noya quënantopi.

¹⁶ Inapochachin canpitanta' a'pininso pochin nicatoma', noyasáchin nico'. A'napita nicatënënuquëma': 'Ma noya Tata Yosëri catahuarin ni'ton, noya nisapi,' tosapi,' tënin.

Iráca pënëntopiso'

¹⁷ Ina quëran itaantarín:

“Iráca Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita na'con pënëntopi. Pënëntatona', ninshitopi. Co ina nianiantacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Ya'ipi inapita ninopiso' nanicaso marë' o'marahuë. Ma'sona tapon naporinsopita no'tëquën sha'huichinquëma'.

¹⁸ Tëhuënhachin itëranquëma'. Isoro'pa' ta'huantaquë huarë' Yosë quiri-canën iráca ninshitopiso' ya'huápon. Co a'na hui'sharinso tëranta' topinan quëran ninshitopihuë'. Ya'ipi ninorinso' naniarin huachi.

¹⁹ Napoaton pi'pian tëranta' co natëhuatamahuë', co Yosë noya ni'sarinquëmahuë'. Hua'anëntërinquë co acanarinquëmahuë'. Piyapi'sa' a'chintatoma': 'Ama natëquësóhuë', itohuatama', co noya a'chinaramahuë'. 'Natëcaso' ya'huërin, itohuatama', noya a'chinarama'. Natëhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Hua'anëntërinquë acanariarinquëma'.

²⁰ Cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita Yosë quiricanën noya nito-taponaraihuë', co cancanëna quëran imapihuë'. Canpitanta' co ya'ipi cancanëma quëran huarë' imapatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë', tënin.

Co no' huitacaso' ya'huërinhuë'

(Lucas 12.57-59)

²¹ Ina quëran itaantarín:

“Iráca pënëntopiso' nani nitotërama'. Mashocoro'sa' iráca pënënpi. 'Ama piyapi tēpacosóhuë'. Tēpahuatama', hua'ano'sa' ana'intinquëmaso' ya'huërin, topirinahuë'.

²² Co tēpatërëso marëáchin ana'intinpoaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'na piyapi no'huíhuatama', ana'intarinquëma'. Pinotóhuatamanta', cotio ansiano'sa' ana'inchinquëma'. Cancanëma quëran huarë' no'huitoma', 'Quëmaso' sopainquën, itohuatama', pënquë chachin parisitacaso' ya'huërin, ténahuë.

²³ Napoaton, iyaro'sa', a'naroáchin nanan anoyatacaso' ya'huërin. Yosë yachinotóhuatama', yonquico'. Pi'pian tëranta' nanan ya'huëhuachin,

²⁴ a'naroáchin paatoma', anoyatoco'. Nani nanan anoyatohuatama', naporo huarë' Yosë pënënuquë paantaco'. Yosë chinotatoma' ma'sha yaquëtëramaso', quëtoco huachi.

²⁵ Ni'co'. Nihuitëramaso marë' yaquëpahuachinënuquëma', a'naroáchin nanan anoyatoco'. Co anoyatohuatamahuë', coisëquë quëparinënuquëma'. Coisëquë quëpahuachinënuquëma', sontaro'saquë yo'coaninënuquëma', tashinan pëiquë po'moarinënuquëma'.

²⁶ Inaquë po'mohuachinënuquëmaso', ya'ipiya pahuërëtaquë huarë' pipi-arama', tënin Quisoso.

Monshihuaninso'

27 Ina quèran itantarin:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'Sa'ama' ya'huètohuachinquëma', ama monshihuanacosohuë', ténin iráca, natantërama'.

28 Nipirinhué', co monshihuanpiso maréachin ana'intacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Ana sanapi cancanëna quèran noyahuachina', ina marënta' oshahuanapi. Nani monshitërinso pochin Yosëri ni'sarin.

29 Napoaton, ya'pirama quèran quënanamaso maré' co noyahuë' yonquihuataama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, noya noya niitomahuë'. Somaraya nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Cato' quèran chachin noya ni'tapomarahuë' parisitopiquë tē'yatohuachinëinquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama'.

30 Imirama quèran pi'pian tëranta' co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëmiratërama' naporini, noya noya niitomahuë'. Apia nipomarahuë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Imirama' nishitëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi aoshahuaninquëmaso' a'poco'," ténin.

Sa'ahuano'sa' pënëninso'

(Mateo 19.9; Marcos 10.11-12; Lucas 16.18)

31 Ina quèran itaantarin:

"Isonta' iráca pënëntopiso'. 'A'na quëmapi sa'in yatē'yatohuachin, co topinan tē'yatacaso' ya'huërinhuë'. Coisëquë paaton, quirica aninshichin: "Iso sanapi nani tē'yatërahuë huachi," ta'caso aninshichin. Ina quèran sanapi quëtacaso' ya'huërin, topi.

32 Caso nipirinhué' nisha pënënanquëma'. Co sa'ama monshihuanpachinahuë', co onporonta' tē'yatamaso' ya'huërinhuë', ténahuë. Topinan tē'yatohuatama', oshahuanarama'. Ina sanapinta' so'yantahuachin, monshihuaninso pochin nisarín. Nasha so'ionta', monshin pochin nisarín. Co onporonta' tē'yatacaso' ya'huërinhuë', ténahuë," ténin.

No'tëquënáchin nonacaso' ya'huërinso'

33 Ina quèran itaantarin:

"Isonta' shimashonëmapita iráca pënënpiso'. 'Yoscoarë' no'tëquë nontaranquën, itohuatëra, no'tëquën nontacaso' ya'huërin, Yosë ana'intoahuachinpoa'. Ina pochin nonpatëra, sha'huitëranso chachin nicacaso' ya'huërin, topi.

34 Nipirinhué', carinquëma' sha'huichinquëma'. No'tëquënáchin nonpatëra, co Yoscoarë' ta'caso' ya'huërinhuë'. Co onporonta' nonpinacaso' ya'huërinhuë', ténahuë. A'naquënsó' yanonpinatona', taponá: 'Pi'iro'té' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontëranquën, toconpi. 'Ina pochin nontato, nonpintohuatëra, co Yosë ana'intarincohüë', topirínahuë'. Pi'iro'tënta' Yosëri ninin. Inaquë ya'huaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Napoaton co ina pochin nonacaso' ya'huërinhuë'.

35 A'naquëonta' taponá: 'Isoro'pa' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontëranquën, topi. Yanonpinatona', napopirínahuë'. Isoro'panta' Yosëri ninin. Chini chiniquën nanantaton, isëquënta' hua'anëntërinpoa'. 'Quirosarin ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontëranquën, toconpi a'naquëonta'. A'na tahuëri inaquë Yosëri a'paimarinso' hua'anëntapon huachi. Napoaton co ina pochin nonacaso' ya'huërinhuë'.

36 'Moto' ya'huëtërinco ni'ton, no'tëquën nontëranquën, topi a'naquëonta' yanonpinatona'. Ama ina pochin noncosohüë'. Acatohuatamara, co nanitëramahuë' a'na ainëma tëranta' ayararintantacaso'. Yosëichin nanitërin.

37 Ma'sona tëranta' iyaro'sa' nonpatama', no'tëquënáchin nonco'. 'Pa'sarahuë', topatama', paco'. 'Co pa'sarahuë', topatama', ama pacosohüë'.

No'téquénáchin nonpatama', co Yoscoarè' ta'caso' ya'huërinhuè'. Pi'pisha tēranta' piyapi nonpintohuatama', sopai nohuanton napoarama', tēnahuè," tēnin Quisoso.

Yai'huërētopiso'
(Lucas 6.29-30)

38 Ina quēran a'chintaantarin:

"Isonta' iráca pēnēntopiso'. 'A'na piyapi a'nari ahuēaton, tapirayahuachin, coisēquē quēpaquē'. Inaquē no'téquēn i'huërēchin. Inanta' tapirayacaso' ya'huërin. Natēonta' nipantohuachin, coisēquē quēpaquē' i'huërēchin,' topi.

39 Napopirinahuè', carima' sha'huichinquēma'. Co canpita capiniso' nii'huërētacasos' ya'huërinhuè', tēnahuè. Ma'sha onpotohuachinēnquēma', ama no'huicosohuè'. Panpirayahuachinēnquēma', ama manta' i'huërētocosohuè'. Naquēranchin panpiantahuachinquēma', co naporo tēranta' no'huicasos' ya'huërinhuè'.

40 A'naquēn no'huitēnquēma', coisēquē quēparinēnquēma'. 'A'moranso quētoco,' itohuachinēnquēma', quētoco'. Aipi a'moransonta' quēpatopirinēnquēmahuè', co no'huicasos' ya'huërinhuè'.

41 Inso tēranta' camaiatēnquēma': 'Pē'pētonēhuē macaton, a'na quiromitro pochin quēpatoco,' itohuachinquēma', ama no'huicosohuè'. 'Noyahua'. Nohuantohuatan, cato' quiromitro quēpachinquēn,' itoco'.

42 A'naquēn: 'Ma'sha quētoco,' itohuachinēnquēma', ama apiratomahuè', quētoco'. 'Canta' ma'sha a'nanco, topirahuè',' itohuachinēnquēmanta', a'nanco'. Onpopionta' nosoroatē' catahuacasos' ya'huërin," tēnin.

Inimicoro'santa' nosorocaso' ya'huërinsos'
(Lucas 6.27-28, 32-36)

43 Ina quēran a'chintaantarin:

"Isonta' iráca pēnēntopiso'. 'Canpita capini ninosoroco'. Inimiconēmapitaso nipirinhuè', co nosorocaso' ya'huërinhuè', topi.

44 Nipirinhuè' carima' sha'huichinquēma'. Inimiconēmapitanta' iyaros'a', nosoroco'. Aparisitopirinēnquēmaonta', nosorocaso' ya'huërin. Inapita marēnta' noya Yosē nontoco' inahuanta' catahuain.

45 Inapotohuatama', Yosē pochin cancantarama'. Inaso' ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Ina nohuanton, pi'i, o'nan, inapita ya'huërin noya nancicaso marè'. Co imarinsopita marèáchin pi'i a'pininhuè'. Noya nipisopita, oshahuano'santa', ya'ipiya a'pintērin. Naporahuaton, o'naonta' napopi-anachin acotērinpoa' ma'sha apapotacaso marè'.

46 Nipayaramasopitaráchin nosorohuatama', co ina marè' Yosē acanaar-inquēmahuè'. Copirno marè' coriqui ma'patona'piro'santa' nipayapisopita nosoropi.

47 Iyamaráchin noya nontohuatama', co noya noya ninamahuè'. Co Yosē nohuítosisopitahuēnta' inahua capini noya ninontopi. Napoaton canpitasos' nisha piyapiro'santa' noya nontoco'.

48 Tata Yosē pochin cancantacasos' ya'huërin. Inaso noyasáchin ninin ni'ton, canpitanta' ina pochin cancantatoma', noyasáchin nico'," tēnin.

6

A'napita catahuacasos' ya'huërinsos'

1 Naquēranchin Quisoso pēnēntaantarin:

“A'naquënso' piyapi'sari noya nicacaiso maré' noya Yosë imapisopita pochin ya'nopirinahué', co tēhuēnchachin cancanēna quēran huaré' Yosë yonquipihué'. Ina pochin nipatama', co inápaquē Tata Yosë acanaarinquēmahué'. Ama iyaro'sa' inapita pochin nicosohué'.

² Ma'sha sa'ahuario'sa' quētohuatama', ama a'ninquēchin quētocosohué'. A'naquēn niyontonpiso pēiquē ya'conahuatona', coriqui sa'ahuario'sa' maré' quētopirinahué', a'ninquēchin quētopi. 'Ina maré' noya ni'sarinaco,' ta'tona', napopi. Cachiquēnta' coriqui quētopi piyapi'sari nicacaiso maré'. Co tēhuēnchachin nosoroaponaraihué', napopi. Piyapi'saris' noya ni'pirinahué', Yosëriso' co noyahué' ni'nin. Co inápaquē acanaarinhué', tēnahué'.

³ Canpitaso nipirinhaué', sa'ahuario'sa' ma'sha quētohuatama', ama a'ninquēchin quētocosohué'. Ama nipayaramaso tēranta'sha'huitocosohué'.

⁴ Co piyapi'sa' nitotopirinahué', Tata inápaquē ya'huërinso' ni'sarinquēma'. Ina acanaarinquēma', itërin.

*Yosë nontacaso' a'chininso'
(Lucas 11.2-4)*

⁵ Ina quēran itaantarin:

“Yosë nontohuatama', ama nonpina'piro'sa pochin nicosohué'. Inapitaso' niyontonpiso pēiquē huanirahuatona', na'con Yosë nontopirinahué', co cancanēna quēran huaré' nontopihué'. Cachiquēnta' a'ninquēchin Yosë nontopirinahué', piyapi'sari noya nicacaiso maré' napopi. Co tēhuēnchachin Yosë yonquipihué'. Piyapi'sari noya ni'pirinahué', Yosëriso' co acanaarinhué'.

⁶ Canpitaso nipirinhaué' Yosë yanontohuatama', canpitaoráchin onpopyanquē tēranta' Yosë nontacaso' ya'huërin. Quēmaoráchin Yosë nontéquē'. Co quēnanpiranhaué', nataninquēn. Co piyapi'sa' natanpirinēnquēnhué', Yosëso' noya natanatēnquēn, acanaarinquēn.

⁷ Yosë nontohuatama', ama inachin inachin nontocosohué'. Co Yosë imapisopitahué' ina pochin yonquipi. 'Hua'qui' nontohuato, natanatonco catahuarínco,' topirinahué'. Co Yosë nohuitatonahué', napopi.

⁸ Ama inapita pochin cancantocohué'. Co'huara Yosë nonchátérasēnquēmahué', ya'ipi pahuantērinquēmasopita nitotërin.

⁹ Napoaton Yosë yanontohuatama', iso pochin nontoco':

“Tata Yosë, quēmaso inápaquē ya'huaponahué', natanancoi.

Quēmasáchin noya noyanquēn ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinēnquēn.

¹⁰ Chini chiniquēn nanantëran ni'ton, ya'ipicoi natēiniquēn.

Inápaquē no'tēquēn natërinēnquēnso pochachin

catahuaco'i quēma nohuantëransoráchin nii.

¹¹ Nani tahuëri catahuaco'i cosharo' ya'huëchincoi.

¹² Co noyahué' nicatoi, oshahuanai. Nosoroatoncoi, oshanëhuëi inquitocoi.

A'napita ma'sha onpotohuachincoi, nanan anoyatéraiso pochachin oshanëhuëi inquitatoncoi, anoyacancatocoi.

¹³ Co noyahué' yonquihuato'i, catahuaco'i a'naroáchin nanianchii.

Catahuaco'i ama sopai minsëincoisohué'. [Quēmasáchin hua'anëntarancoi.

Ya'ipi nanitaparan. Ipora quēran huaré' ya'ipiya natëinēnquēn.

Amen,] itoco' Yosë nontohuatama'.

¹⁴ A'naquēn ma'sha onpotopirinquēmaonta', noya nontacaso' ya'huërin. Nanan anoyatohuatama', Tata Yosënta' canpita oshanëma' inquitarinquēma'.

¹⁵ Co nanan anoyatohuatamahué', Yosënta' co oshanëma' inquitarinquēmahué', itërin Quisosori.

Co coshatatonaraihué', Yosë nontopiso'

16 Ina quëran itaantarín:

“Ama nonpina'piro'sa pochín nicosohuë'. A'naquën Yosë nontacaso marë' ya'ipi tahuëri co manta' coshatërinhuë'. Naporahuaton, co nitapamantar-inhuë'. Sëtëreso pochín ya'norín a'napita nitotacaiso marë'. Co cancänën quëran chinotaponahuë', a'napitari nicacaiso marë' naporín. Ni'pachinara: 'Ma noya Yosë chinotërin,' topi. Piyapi'sari noya ni'pirinahuë', co huachi Yosëri acanaarinhuë'.

17 Canpitaso nipirinhuë' Yosë nontacaso marë' co coshatohuatamahuë', ama piyapi'sa' sha'huitocosohuë'. Noya ihuiantahuatoma', nitapaco'.

18 Ama a'napita nitotacaiso marëhuë' inapoco'. Tata Yosëichín nitotarín. Co quënanpirëhuahuë', ya'ipiya ni'sarinpoa'. Ina marë' inápaquë acanaarin-quëma,'" itërin.

Canamiatërëhuaso'
(Lucas 12.33-34)

19 Ina quëran itaantarín:

“Ama iyaro'sa' ma'sharáchin yonquicosohuë'. Ama na'con coriqui, ma'sha, inapita yontoncosohuë'. Isoro'paquë ya'ipi ma'sha a'naroáchin mocarín, chanatërin. No'soni pë'yarin. Chí'chirotërin. Ihuatëro'sa' ya'conatona', ihuarinënpoa'. Naporín. Napoaton, isoro'paquë ya'huëriinsopita co ya'huëmiatërinhuë'.

20 Inápaquë ya'huëriinsopitaso nipirinhuë', ya'huëmiatarín. Yosë na'con yonquiátoma', noya nico'. Ina marë' na'con sacatoco' inápaquë acanami-achinquëma'. Inatohua' co manta' mocaponhuë'. Co no'soni pë'yaponhuë'. Co chí'chirotaponhuë'. Co ihuatëro'sa' ya'conatona' ihuaponënpoahuë'. Napoapon.

21 Ma'sharáchin nohuantohuatama', co Yosë yonquiamahuë'. Nipirinhuë' Yosë na'con na'con nohuantohuatama', iná na'con na'con yonquiarama,'" tënin Quisoso.

Nitapicancaninso'
(Lucas 11.34-36)

22-23 Ina quëran a'chintaantarín:

“Ya'piranpo quëran ma'sha quënanë'. Co pëtorayatohuatërahuë', noya ni'tëré'. Nitapirayahuatëra, co manta' quënantërëhuë'. Canpitanta' ya'ipi cancänëma quëran Yosë yonquihuatamá', tahuëri pochín cancantaramá'. Nipirinhuë', ma'sharáchin yonquihuatama', tashi pochín cancantarama'. Ni-tapicancanpatama', aquë aquëtë co noyahuë' cancantarama huachi,'" itërin.

Coriquiráchin yonquipisopita
(Lucas 16.13)

24 Ina quëran itaantarín:

“A'na piyapi cato' patron ya'huëtohuachina, nisha nisha camaitopi ni'ton, co nanitërinhuë' cato chachín natëcaso'. Anaso' nohuantaton, noya natëarin. Anaso nipirinhuë' co onpopinchín nohuantatonhuë', co natëarinhuë'. Inapochachín canpitanta' coriquiráchin cancantohuatama', co nanitaramahuë' Yosë natëcamaso,'" tënin.

Yosë noya a'pairinpoaso'
(Lucas 12.22-31)

25 Ina quëran itaantarín:

“A'naquënso' ma'sharáchin yonquipi. Capacaiso', o'ocaiso', a'mocaiso', inasáchin yonquipi. 'Nani ma'sha ya'huëtohuachinco, nóya ya'huarahué huachi,' topirinahuë'. Ama iyaro'sa' ina pochín cancantocosohuë'. Co

capacaso maréachin isoro'paquë acorinpoahué'. A'mocasonta', co onpopinchin yonquicaso ya'huërinhué'. Yosë na'con na'con yonquihuatëhua', catahuarinpoa noya ya'huëcaso'.

²⁶ Ni'co'. Inairoro'sa' co manta' sha'pihué'. Co ma'sha sha'piso' macatona', pëinënaquë acopihué'. Napoaponahué', Tata Yosëri catahuarin. Ina nohuan-ton, cosharo' quënanpi. ¡Canpitaso' inapita quëran noya noya ni'ninquëma'!

²⁷ Chiminacaso nanihuachin co napion ancantopiramahué', co a'na tahuëri tëranta' nanitaramahué' ana'huëcamaso'.

²⁸ Nitapacamasonta', co aquëtë yonquicamaso ya'huërihué'. Ni'co'. Yancoro'sa' topinan noya papotopi. Co sacatopihué'. Co manta' a'mocaiso nipihué'. Nipirinhué', noyápiachin yancotopi.

²⁹ Iráca copirno Saromon nani ma'sha ya'huëtërin. '¡Ma noyápiachincha a'morin paya!' topi. Yancoro'saso nipirinhué', ina quëran noya noya ya'nopi.

³⁰ Pacatoro quëran huarë' Yosëri yonquirin. A'na tahuërichin ya'huëpirinhué', ahuiwachina, ahuiquitëré huachi. Co hua'qui' ya'huëpirinhué', Yosëri yonquirin. Ina nohuan-ton, noya papotërin. Canpitaso' ina quëran na'con na'con yonquirinquëma'. ¿Onpoatomata' nipachin, co natëramahué'? Yosë catahuarinco mini, ta'caso nipirinhué'.

³¹ Ama ma'sha yonquiatoma', pa'yancosohué'. '¿Ma'cha ca'në'poya? ¿Ma'cha o'orë'poya? ¿Ma'cha a'morë'poya?' ama tocosohué'.

³² Co Yosë imapisopitahué' ina pochin yonquipi. Ma'sharáchin yonquipi. Canpitaso' nipirinhué' tatanëma' inápaquë ya'huërinso' yonquirinquëma'. Ya'ipi pahuantërinquëmasopita nani nitotërin.

³³ Napoaton Yosë na'con na'con yonquico'. A'napitanta' catahuaco' hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Yosë nontoco' noyasáchin yonquicamaso marë'. Ina pochin cancantohuatama', catahuarinquëma'. Ina nohuan-ton, ma'sha pahuantërinquëmasopita ya'huëtërinquëma'.

³⁴ Napoaton ama tashiraya ma'sha onpoamaso' yonquiatoma', pa'yancosohué'. Tashirayanta' ma'sha onpohuatama', pa'yanacaso ya'huonpon ni'ton, co ipora quëranchin ina yonquiatoma co napion ancantápamaso ya'huërinhué', tënin Quisoso.

7

Nocantoro'sa' pënëninso' (Lucas 6.37-38, 41-42)

¹ Naquëranchin Quisoso pënëntaantarin.

"Ama iyaro'sa' a'napita nocancosohué'. 'Paso' quëmapi co noyahué', ama tocosohué', Yosë ana'intochinquëma'.

² A'napita pinopatama', Yosënta' co noyahué' ni'sarinquëma'. Piyapi chiniquën nonapihuatama', Yosënta' chiniquën ana'intarinquëma'. Piyapi noya yonquirapihuatama', Yosënta' noya ni'sarinquëma'.

³⁻⁵ Co iyaparín nocanacaso ya'huërinhué'. Inaso pi'pian co noyahué' nipachin, mo'shiri ya'conayatërinso pochin ninin ni'ton, nocanan. Quëmanta' co noyahué' ninan ni'ton, narasëratë' nani noyá ya'copirayarinquënso pochin nipiranhué', naporan. Napoaton 'carinquën noya nicatëinquën mo'shi ocoichinquën,' co itamaso ya'huërinhué'. Napotohuatan, nonpinan. Narasëratë' niocoitëquë'. Ina quëran noya quënantaran. Naporo huarë' nanitaran iyaparín mo'shi ocoitacaso', itërin.

⁶ Ina quëran itaantarín:

"Isonta'a'chinchinquëma'. Ni'niro'sa', coshiro'sa', inapita co yonquipihué'. Huirina'pi pa'ton nininso' co quëtacaso' ya'huërinhué'. No'paquë acorama' naporini, i'nachitonahué'. Ina quëran canpitanta' yaquëtëitëinquëmahué'.

A'naquën piyapi'santa' ni'niro'sa pochin cancantopi ni'ton, Yosë nanamën a'chintohuatama', chiniquën no'huiarinëinquëma'. Co pi'pisha tēranta' no-huantohuachinahuë', tananpítico'," itërin.

Yosë nontacaso' ya'huërinso'
(Lucas 11.9-13; 6.31)

⁷Ina quëran itaantarin:

"Nani tahuëri Yosë nontoco' nata'inquëma'. Pahuantërinquëmaso' nipatama', quëtarinquëma'. Ma'sha yonirëso pochin cancantatoma', nontáco' catahuainquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin cancantatoma', nontoco' aya'coinquëma'.

⁸Tëhuëinchachin ma'sha nitohuatama', quëtarinquëma'. Hua'qui' ma'sha yonipatama', quënanarama'. Ya'coana pi'nirëso pochin nipatama', i'soatarinquëma'.

⁹Hui'nama' tanaton cosharo' natanpachinquëma', co na'pi quëtëramahuë'.

¹⁰Sami nayahuachina', co ya'huan quëtëramahuë'. Sami quëtërama'.

¹¹Canpitaso' co noyahuë' yonquiapomarahuë', hui'nama' nosororama'. Noya ma'sha quëtërama'. Yosëso' noya noya ni'ton, na'con na'con nosororinquëma'. Inápaquë ya'huaponahuë', hui'ninpita pochin ni'ninquëma'. Non-tohuatama', noya nininso' quëtarinquëma'. Catahuarinquëma' noya cancantacamaso maré'.

¹²Noya ninosorocaso' ya'huërin. Canpitaso' nohuantërama' a'napita nosoroinëinquëmaso'. Napaoton canpita nohuantëramaso chachin inapitanta' nosoroco'. Ninosoroatoma', nicatahuaco'. Yosë nohuanton, Moisësë, pënëntona'piro'sa', inapita na'con pënënpirinëinquëmahuë', ninosorocaso' na'con na'con nohuantërin. Ninosorohuatama', noya imasarama', ténahuë'," itërin Quisosori.

Cato' ira ya'huërinso'
(Lucas 13.24)

¹³⁻¹⁴Ina quëran itaantarin:

"Ni'co'. Cato' ira ya'huërin. A'naso' pancana. Co sacaihuë' pa'tacaso' ni'ton, na'a piyapi'sa' ina pa'tapi. Ya'coanamënso' pancana nipirinhuë', ina pa'tohuatama', parisitopiquë paatoma', parisitomiátapoma'. A'na iraso nipirinhuë', sacai pochin pa'tacaso'. Ya'coanamënso' yamianasha'huaya. Caraichin piyapi'sa' ina quënanpi. Inaquë ya'conpatama', nanpimiatarama'. Ina ira pa'toco'. Sacai' Yosë imacaso' niponahuë', chiniquën cancantatoma', imaco huachi'," ténin Quisoso.

Nisha a'china'piro'sa'
(Lucas 6.43-44)

¹⁵Ina quëran itaantarin:

"Ni'cona iyaro'sa' nonpin nanan pënëntona'piro'sa' nonpintochinëinquëma'. 'Quiyanta' imarai,' itopirinëinquëmahuë', co cancanëna quëran imapihuë'. Tanan ni'ni' yamapintërinso pochin cancantatona', yatapicancaninquëma'. Co no'tëquën a'chinpihuë'.

¹⁶Napaoton noya yonquico'. Noya cancantohuachina', noya nisapi. Co noyahuë' cancantohuachina', co noyahuë' nisapi. Co no'tëquën a'chintarinëinquëmahuë'. Ni'co'. Sharo'sa' nitërin quëran nohuitërehua'. So'huanpiso', co misëra nitërinhuë'. jShihuarionta' co quëpa nitërinhuë'!

¹⁷Nara noya nipachina, noya nitërin. Co noyahuë' nipachina, co noya nitërinhuë', napoonin.

¹⁸Nitacaso' nara nipachina, inachachin noya nitërin. A'naso nipirinhuë', co nitacaso' narahuë' ni'ton, co onporonta' noya nitërinhuë'.

19 Co noya nitohuachinhuë', a'nëhuachinara pënquë ahuiquitopi huachi.

20 Nitërin quëran nara nohuitërehua'. Inapochachin a'china'piro'sa' nohuitarëhua'. Noya cancantohuachina', noya nisapi. Co noyahuë' cancantohuachina', co noyahuë' nisapi. Co no'tëquën a'chinapihuë'," itërin.

Yosë huëntonëñquë ya'conpispita

(Lucas 13.25-27)

21 Ina quëran itaantarín:

"Na'a piyapi'sa': 'Sinioro, Sinioro,' itopirinacohuë', a'naquën co cancanëna quëran imarinacohuë ni'ton, co Yosë hua'anëntërinquë ya'conapihuë'. Yosë natëpispitaráchin inatohua' ya'huëcontapi huachi.

22 Ayaro' tahuëri nanihuachin, na'a piyapi'sa' nontaponaco: 'Quëma nanamën Sinioro sha'huirai. Quisoso nanan quëtërincoi, ta'toi sopairo'sa' a'parai. Quëma pochin sacai' nininsopita ninai,' itaponaco.

23 Cariso nipirinhüë' itapo: 'Yanonpintatomaco, napopiramahuë', co noyahuë' cancantërama'. Co piyapinëhuëpitanquëmahuë'. Co onporonta' imaramacohuë'. ¡Paco huachi!' itapo," itërin Quisosori.

Cato' pëirínso'

(Marcos 1.22; Lucas 6.47-49)

24 Ina quëran pënëntaantarín:

"Na'aquëma' natanamacoso marë' huë'nama'. Natëhuatamaco, a'na quëmapi pochín nisarama'. Ina quëmapi'so', natëricho quëran yapëirin. Yapëihuachina, noya yonquiaton, noya pëiaquë yonirin. Na'pitë' quënanahuaton, inaquë noya pëirin.

25 Chiniquën o'nanpachina, panca ihuan pa'nin. Pamatohuachina, opotopirinhüë', co anotërinhuë'. Chini' niponahuë', co të'yatërinhuë'. Panca ihuantaponahuë', na'pitëquë pëirin ni'ton, noya huanirin. Co të'yatërinhuë'.

26 A'naquënso nipirinhüë' yapëihuachina, co noya yonquirinhüë'. 'Inotëquë tëranta' pë'i,' ta'ton, inaquë pëipirinhüë'.

27 Ina quëran panca o'nanin huachi. Pamatohuachina, chiniiri të'yatërin. Panca ihuantohuachina, pëi' a'naroáchin të'yatërin. Ya'ipi noyá quiquirin huachi," itërin Quisosori.

28 Ya'ipi piyapi'sa' natanahuatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha a'chintërinpoa paya!

29 Co hua'anhuë' niponahuë', chiniquën nanantaton, a'chintërinpoa'. Co cotio maestro'saso' ina pochín a'chinpihuë'," topi.

8

Chana caniori manínso'

(Marcos 1.40-45; Lucas 5.12-16)

1 Ina quëran panën quëran nohuaramahuachinara, na'a piyapi'sari imasapi.

2 Pa'sapirinhüë', a'na cania'pi huë'nin, chana caniori manínso'. Nacapihauaton, Quisoso nantëntaquë isonín quëran, itapon:

—Nohuantohuatan Sinioro, quëma nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

3 Quisosori së'huarahuaton, itërin:

—Nohuantërahüë' mini, iyasha. ¡Noyatëquë huachi! itërin. Itohuachina, a'naroáchin noyatërin. Canio inquirin huachi.

4 —Ama piyapi'sa' sha'huitëquësohuë'. Corto hua'an ya'huërinquë paa-ton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, ma'sona Moisésë

sha'huirinsó' quèpaquè' noyatèransó' nitotacaiso marè', itèrin. Napotohuachina, pa'nin huachi.

Capitan piyapinèn anoyatèrinso'
(Lucas 7.1-10)

⁵ Ina quèran Capinaomoquè paantarín. Canconpachina, a'na Noma capitani huècapairahuaton:

⁶ —Piyapinèhuè Siniro chiniquèn caniorín. Pèinèhuèquè quèhuénárin. Co huachi nanitèrinhuè' iratacasó'. Pa'pi parisitarín, itiirín.

⁷ —Noyapa', pa'sarahuè anoyatapo, itèrin.

⁸ —Quèmaso' Siniro noya noyanquèn. Co caso' quèma pochincohuè'. Co pèinèhuèquè huarè' huècamaso' ya'huèrinhuè'. Topinan camaiquè' noyachin, ténahuè.

⁹ Caso' hua'anèhuè natèrahuè. Capitanco ni'ton, sontaro'sa' natèrinaco canta'. “Paquè,” itohuatèra, pa'nin. “Huèquè,” itohuatèra, huè'nin. Piyapinèhuèpitanta' camairahuè. “Sacatèquè,” itohuatèra, sacatarín. Inapochachin quèmanta' topinan camaihuatan, a'naroáchin piyapinèhuè noyatarín ténahuè, itèrin.

¹⁰ Quisosori natanahuaton, pa'yatèrin. Napoaton piyapi'sa' itapon:

—¡Ma noyacha iso quèmapi natèrinco paya! Nisha piyapi niponahuè', isairo'sa quèran noya noya natèrinco.

¹¹ Iporaso huachi nisha nisha parti quèran huè'sapi. Nisha piyapi'sa' niponaraihuè', imatona', Yosè hua'anèntèrinquè ya'conapi. Inápaquè pa'pachina', Apraan, Isaco, Cacopo, inapita nohuitapi. Inapítarè' huènsèapi coshatacaiso marè'. Nóya ya'huèrapi huachi, ténahuè.

¹² A'naquèmaso nipirinhuè', “Quiyanta' Yosè piyapinènpitacoi,” topiramahuè', co natèramahuè' ni'ton, co hua'anèntèrinquè ya'conaramahuè'. Tashinanguè tè'yatarinquèma'. Inaquè na'nèrama', chiniquèn parisitarama huachi, itèrin Quisosori.

¹³ Ina quèran capitan itantarín:

—¡Ya'huèranquè iyasha paantaquè! Natèranco ni'ton, apiramiachin piyapinèn noyatarín, itèrin.

Naporo chachin piyapinèn noyatèrin. Paantahuachina, sano quènanconin huachi.

Pitro a'shatèn a'naroáchin anoyatèrinso'
(Marcos 1.29-31; Lucas 4.38-39)

¹⁴ Ina quèran Pitro pèinèquè pa'pi. A'shatèn chiniquèn sapoton, quèhuénárin, quènanconpi.

¹⁵ Quisosori maimirarahuatón, a'naroáchin anoyatèrin. Co huachi saporinhuè'. Huanirahuaton, inari chachin a'carin, o'shitèrin, napotèrin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatèrinso'
(Marcos 1.32-34; Lucas 4.40-41)

¹⁶ I'huanahuanguè yatashirahuaso', na'a piyapi'sa' huècatona', cania'piro'sa' quèpi Quisosori anoyatacaso marè'. A'naquèn sopairi ya'coancantèrin ni'ton, co inaora yonquirinsó' yonquirinhuè'. Quisosori topinan noncharapirinhuè', sopairo'sa' pipipi. Ya'ipi cania'piro'sa' anoyatèrin.

¹⁷ Iráca Isaiasè ninoton, ninshitèrin. “Canipirèhuahuè', anoyatarinpoa'. Canio inquitarinpoa',” ténin. Cania'piro'sa' anoyatohuachina, ninorinsó' nanirin huachi.

Ya'ipi cancanèna quèran imacaiso' ya'huèrinso'
(Lucas 9.57-62)

¹⁸ Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpachinara, ca'tano'sanënpita itërin:

—Poti maconco'. Aquëtëran pa'ahua', itapirinhüë',

¹⁹ a'na cotio maistrori nontïirin.

—Canta' Maestro imainquën. Insëquësona pa'patan, canta' pa'i, topirahuë', itërin.

²⁰ —Sacai' imancoso' iyasha, tënahüë. Anashiro'sa', huë'ëshinantëna ya'huëtöpi, inaquë huë'ëpi. Inairaro'santa' pë'pëtëna ya'huëtöpi. Caso nïpirinhüë' Yosë quëran quëmapico nïporahuë', co pëi' ya'huëtërincohuë'. Pa'sápato, co ya'huëmiatërahuë', itërin.

²¹ A'na imarinsoarinta' huëcapairahuaton, itiirin:

—Canta' oshaquëran imamiachinquën, topirahuë', co apira nanitërahuë'. Tatahuë nani noyá mashotërin. Chiminpachin, cari pa'pitarahuë. Ina quëran imamiataranquën, itopirinhüë'.

²² Quisosori itërin:

—A'naquën co nohuantöpihuë' imainacoso'. Chimipi pochin cancantöpi. Inapitari pa'pichina'. Quëmaso nïpirinhüë' ca na'con na'con yonquiatonco, imaco, itërin.

Ihuan a'parinso'

(Marcos 4.35-41; Lucas 8.22-25)

²³ Ina quëran Quisoso potiquë ya'conin. Ya'conpachina, ca'tano'sanënpitanta' ya'conpi anta'.

²⁴ Paaquëya', a'nanaya panca ihuani manin. Panca sono' ni'ton, co'sacairi poti opoto opototahuaton, yamëntaitapirinhüë'. Ya'huëre Quisososo' huë'ërarin.

²⁵ Napohuachina, ca'tano'sanënpitari ochinanpi.

—¡Catahuaco! Sinioro! ¡Chimiitarihua' canpoaso'! itöpi.

²⁶ —¿Onpoatomata' të'huaramaso'? ¿Co noya natëyatëramacohüë' ti? itërin. Ina quëran huënsëintarahuatöni, ihuan a'parin. Sononta' nontërin.

—Sanoquë', itohuachina, a'naroáchin co'sacai' sanoirin.

²⁷ Ina nicatona', ca'tano'sanënpita pa'yanpi.

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin paya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitöpi.

Sopairo'sari ya'coancantöpi'

(Marcos 5.1-20; Lucas 8.26-39)

²⁸ Ina quëran aquëtëran canconpi. Inaso no'pa' Catara parti itöpi. Inaquë cato' quëmapi ya'huëpi. Na'a sopairo'sari ya'coancantöpi ni'ton, co huachi yonquipihüë'. Pa'pi hua'yantöpi. Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huërap. A'naroáchin yaahuëtöpi ni'ton, co inataquëchin pa'pihuë'. Quisoso nonshihuachina, sopairo'sari ya'coancantërinso'pa na'pi nanin quëran pipirahuatona', huë'sapi nacapirin.

²⁹ Quisoso quënanahuatona', chiniquën nontapi.

—Nohuitërainquën Sinioro. ¿Ma'ta' onpotaponcoi? Quëmaso' Yosë hui'ninquën ni'ton, co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohüë', ¿aparisarancoi ti? itöpi.

³⁰ Ina ya'cariya na'a coshiro'sa' ya'huërin. Huëntonën coshatapi.

³¹ Inapita quënanahuatona', itaantapi:

—Yaocoihuatancoi, coshiro'saquë tëranta' a'paco ya'coanta'ii, itantapi.

³² —Inta nïpachin, inaquë paatoma' ya'conco', itohuachina, quëmapi'sa' quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Inaquë ya'conpachinara, coshiro'santa' hua'yantatona', a'naroáchin tahuhan pa'töpi. Panca sonoquë niitahuatona', inaquë chimiiotöpi.

³³ Ina ni'sahuatona', a'paina'piro'saso' pa'yanpi. Pa'yanatona ninano'pa' ta'api. Inaquè ya'ipiya sha'huiconpi.

—Sopairo'saso' quèmapi'sa quèran pipirahuatona', coshiro'saquè ya'conconpi. Napohuachinara, hua'yantatona', tahuan pa'topi. Ya'ipi chimiitopi, itopi.

³⁴ Natanahuatona', na'a piyapi'sa' huè'pi Quisoso nicacaiso marè'. Nani ni'pachinara, tè'huatona':

—A'na parti paquè', itopi.

9

Apia anoyatërinsò'

(*Marcos 2.1-12; Lucas 5.17-26*)

¹ Napotohuachinara, potiquè ya'coantarahuatona', aquètèran pèntoantapi. Quisoso ninanonènquè chachin paantapi.

² Inaquè catapini quèmapi'sari huècatona', apia quèpi. Pè'sara'huaya pochin ninqùè quèpi. Hua'qui' co nanitèrinhuè' huanicaso', quèhuénárin. “Ma noya isopita natèrinaco,” ta'ton, Quisosori cania'pi itèrin:

—¡Noya cancantèquè', apia'hua! Apiramiáchin quèma oshanèn inquitaranquèn, itèrin.

³ Ina natanahuatona', cotio maistro'sa' yonquipi. “¿Ma quèmapita' isoso? ‘Oshanèn inquitaranquèn,’ ta'ton, Yosè yaya'huèrètèrin,” topi, yonquiatona'.

⁴ Topinan yonquinèna quèran napoápirinahuè', Quisosori nitotaton.

—¿Onpoatomata' co noyahuè' yonquirapiramaco?

⁵ Canpitaso naporama': “Piyapinpoa a'napita oshanèn inquitacaso', co nanitèrèhuahuè'. Apia camaiatè': ‘Huanirahuaton, noya paquè huachi,’ itacasonta' co nanitaparèhuahuè’,” ténama'.

⁶ Caso nipirinhue' Yosè quèran quèmapico ni'to, nanan quètèrinco piyapi'sa' oshanèna' inquitahuaso marè'. Canpitanta' ina nitotacamaso marè' iso apia anoyatarahuè, itèrin. Ina quèran apia itantarin:

—Huaniquè' apia'hua. Pè'sara'huaya masahuaton, ya'huèranquè paquè', itèrin.

⁷ Itohuachina, a'naroáchin huanirahuaton, ya'huèrin'pa' pa'nin huachi.

⁸ Piyapi'sa' ina nicatona', pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Yosèri catahuarin paya! Piyapi niponahuè' chiniquèn nanan quètèrin paya, topi.

Matio imarinso'

(*Marcos 2.13-17; Lucas 5.27-32*)

⁹ Ina quèran Quisoso paantarahuaton, Matio quènanconin. Coriqui Noma copirno marè' ma'patèrinquè huènsèarin. Quisosori itapon:

—Huèquè' iyasha imaco, itèrin. Itohuachina, a'naroáchin huanirahuaton, imarin.

¹⁰ Naporò' tahuèri ina pèinènquè Quisoso ca'tano'sanènpitarè' coshatap-atapi. Na'a piyapi'sa' huè'pi Quisosorè' coshatatona' nohuitacaiso marè'. A'naquènso' copirno marè' coriqui ma'patona'piro'sa'. A'naquèonta' oshahuano'sa' itopiso'.

¹¹ Parisioro'saso' ina ni'sahuatona', Quisoso ca'tano'sanènpita itonpi:

—¿Onpoatonta' maistrònema' oshahuano'sapitarè' coshatarin? Copirno marè' coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuè' nipirinhue', inapitarè' coshatarin, itopi.

¹² Natanahuaton, Quisosori itèrin:

—Isopitaso' tèhuèinchachin nohuantopi imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'saso' notoro nohuantopi. Nipirinhue', “Cò caniorahuè’,” topatèraso', co notoro

nohuantërehuë'. ¹³ Oshahuano'sa' pënëna'huaso marë' o'marahuë. "Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'," itërahuë. A'napitaso': "Quiyaso' co oshahuancoihuë'," topiso marë' co na'con a'chintërahuë'. Paatoma', Yosë quircanën noya nitotoco' no'tëquën yonquica-maquë. Inaquë iráca ninshitopi: "A'naquën topinan quëran chinotatonaco oshanëna marë' ma'sha tëpapirinahuë', co a'napita nosoropihuë'. Nosorotacaso' na'con na'con nohuantërahuë'," ténin Yosë, itërin Quisosori.

Nasha nanan a'chininso'

(Marcos 2.18-22; Lucas 5.33-39)

¹⁴ Ina quëran Coanshari a'chintërinsopita huëcatona', Quisoso nontiipi:

—Quiyaso' a'na tahuëri co coshatatoihuë', Yosë nontarai. Parisioro'santa' inapopi. Quëma imarinënsopitaso nipirinhüë', noya coshatapi, o'osapi, inapopi. ¿Onpoatonta' co quiya pochin imarinënhüë'? itiipi.

¹⁵ —Ca ya'huarahuë ni'ton, co sëttopihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' amatohuachina, capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachinara, inapitarë' coshatatona', capa cancantapi. ¡Co sëtacaiso' ya'huërinhuë'! A'na tahuëriso nipirinhüë' inimiconënpitari huëcatona', sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', co huachi coshatacaiso' yonquiapihuë'. Sëtapi huachi. Inapochachin canta' mapachinaco, imarinacosopita sëtapi. Sëtatona', co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë', Yosë nontápona', itërin Quisosori.

¹⁶ Ina quëran a'chintaantarín.

—Ni'co'. A'morëso noyá mocahuachina, co nasha në'mëtëquë pa'pitërehuë'. Nasha në'mëtëquë pa'pitëre' naporini, naquëranchin noshataton, aquëtë chachin napointonhuë'.

¹⁷ Sha'moronta' yonquico'. Huino sha'moro' nipachina, co sha'huëtë' morsa mocaro' nininguë ta'panëhuë'. Sa'potohuachina, a'naroáchin nopoitërin. Nopoitohuachina, huino chinarië'. Morsanta' tapirë'. Sha'moro' huinoso' nasha morsaquë ta'panë'. Huino, morsanta' noya nisarin, ténin Quisoso. (Iráca inachitopiso' naniantatona', nasha nanan imacaso' ya'huërin, tapon naporin.)

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarínso'

(Marcos 5.21-43; Lucas 8.40-56)

¹⁸ A'chinaquëya', a'na cotio hua'an huë'nin. Quisoso notënanquë isonquirin. —Hui'nahuë' apira chiminin. Huëcaton, Sinioro, së'huaquiquë' nanpianta'in, topirahuë', itiirin.

¹⁹ —Noyapa', tosahuaton inarë chachin pa'nin. Ca'tano'sanënpitanta' pa'pi.

²⁰⁻²¹ Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin. Hua'qui' panca huënai' a'parin. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhüë'. Parisitárin. "A'morinso tëranta' së'huatohuato, anoyataponco," ta'ton pinën quëran imaquiarin. Imaqiton, a'morinso' huirotëinchin së'huquirin.

²² Quisosori tahuëretahuaton, sanapi quënanin.

—Noya cancantëquë', imoya. Natëranco ni'ton, noyataran, itërin. Naporo chachin noyatërin. Huënai' no'narin huachi.

²³ Ina quëran hua'an pëinënquë canconpi. Na'a piyapi'sa' quënanconpi, na'nërapi, ayanápi. Quinatoro'santa' quënanconpi. Huinatacaiso marë' huë'pirinahuë',

²⁴ Quisosori itapon:

—Ya'ipinquëma' pipico'. Co sanapia' hua chimininhuë'. Topinan huë'ësárin, itërin.

—Co huë'ërinhuë'. Nani chiminin, itatona' tëhuapi.

²⁵ Ya'ipi piyapi'sa' aipiran a'parahuaton, acoana chimipi ya'huërinquë ya'conin. Maimirarahuaton, ananpitaantarín. A'naroáchin huanirin huachi.

²⁶ Napohuachina, ya'ipi parti nanan nahuinin.

Cato' somaraya anoyatërinso'

²⁷ Ina quëran pipirahuaton pa'sapirinhuë', cato' somarayari imaquiapi. Co manta' quënantopihuë'. Quisoso imaratona', chiniquën nontapi.

—iNosorocoi Sinioro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosoroatoncoi anoyatocoi, topiraihuë', itopi.

²⁸ Pëiquë canconahuatona', Quisoso ya'conin. Somarayaro'santa' ya'conpachinara, Quisosori itërin:

—Cari nanitato anoyatërahuëso' ¿natërama' ipora ti? itërin.

—Natërainquën mini Sinioro. Ya'ipiya nanitapan tënai, itopi.

²⁹ Napotohuachinara, së'huarayarahuaton, itërin:

—Natëramaco ni'ton, apiramiáchin anoyataranquëma', itërin.

³⁰ Napotohuachina a'naroáchin quënantopi.

—Anoyatëranquëmaso' iyaro'sa', ama insonta' sha'huitocosohuë', itopirinhuë',

³¹ pipirahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi.

—Quisoso anoyarayatërincoi. Noya huachi quënantërai, itëra'piapi. Ya'ipi parti quëran natantopi.

Në'huëya anoyatërinso'

³² Ina quëran pa'pachina, a'napitanta' canquipi. Në'huëya quëpi. Sopai nohuanton, co nanitërinhuë' nonacaso'.

³³ Quisosori nosoroaton, sopai a'patërin. A'patohuachina, a'naroáchin noyatërin. Noya nonsarin huachi. Piyapi'sari ni'pachinara, pa'yanpi.

—Co onporonta' iso pochin ni'chinëhuahuë'. Iráca quëran huarë' co insonta' isëquë naporinhuë', topi.

³⁴ Parisioro'saso nipirinhuë', co yanatëpihuë'.

—Sopai hua'ani catahuarin ni'ton, nanitërin sopairo'sa' a'pacaso', toconpi.

Piyapi'sa' nosororinsó'

³⁵ Ina quëran Quisoso pa'sápaton, nisha nisha ninanoro'saquë a'chintëra'piarin. Niyontonpiso pëiro'saquë noya nanan sha'huitëra'piarin.

—Yosë yahua'anëntërinquëma', itëra'piarin. Insëquësona pa'pachina, ya'ipi cania'piro'sa' anoyatëra'piarin. Nisha nisha canio inquitërin.

³⁶ Paaton, notohuaro' piyapi'sa' quënanin. Co Yosë yonquiatonahuë', co napon cancantopi. Ohuicaros' pochin inahuaso', co incari tëranta' a'pairinhuë'. “¿Incha catahuaincoi paya?” ta'tona', nisha nisha yonquipi. Napoaton Quisosori nosororin.

³⁷ Nosoroaton, ca'tano'sanënpita itërin:

—Notohuaro' piyapi'sa' ya'huëpirinahuë', co incariso tëranta' catahuarinhuë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinso' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Notohuaro' piyapi'sa' ya'huaponaraihuë', caraíchín pënëntapi Yosë imacaiso marë'.

³⁸ Napoaton Yosë nontoco' a'napitanta' a'pa'in pënëchina'. Ina sha'huitërinpoa' a'chinacaso marë', itërin Quisosori.

10

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinsó'
(Marcos 3.13-19; Lucas 6.12-16)

¹ Shonca cato' quémapi'sa' Quisosori nani huayonin na'con na'con a'chintacaso maré'. Inapitaso', ca'tano'sanënpita itopi. Ayontonahuaton, chiniquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso maré'. Ina nohuanton, nisha nisha caniori maninsopitanta' anoyatapi.

² Shonca cato' acorin paatona' namamën a'chinacaiso maré'. Simon'ton acorin. Pitro itopi anta'. Iionta' acorin, Antërisë itopiso'. Santiago, Coansha, inapitanta' acorin. Sipitio hui'ninpita inhuaso'.

³ Pinipi, Partoromi, Tomasë, Tatio, inapitanta' nohuantaton, acorin. Mationta' coriqui Noma copirno maré' ma'patopirinhuë', acorin ca'tanacaso maré'. Arpio hui'nionta' acorin, Santiago itopiso'.

⁴ A'na Simonta' acorin. Inaso', copirno no'huina'piro'sa' imapirinhuë', iporaso' Quisoso imasarin huachi. Cotasë Iscariotinta' acopirinhuë', a'na tahuëri inari sha'huirapiarinso'.

A'chinacaiso maré' a'parinso'
(Marcos 6.7-13; Lucas 9.1-6)

⁵ Nani shonca catoya'pi acohuachina, sha'huitërin: "Paatoma' iyaro'sa' noya pënëntoco'. Ama nisha piyapiro'sa' ya'huëpiquë pacosohuë'. Samaria ninanoro'saquënta' ama pacosohuë'.

⁶ Israiro'sa' a'chintonco'. Inapitaso', ohuicaro'sa' chihuëpiso pochin ni'tona', co Yosë yonquipihuë'. Napoaton pënënacaso' ya'huërin.

⁷ Paatoma', a'chintoco': 'Iso tahuëri'sa' Yosë hua'anëntarinpoa', itoco'.

⁸ Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatoco'. Chimipiro'santa', ananpitaantaco'. Chana caniori maninsonta' quënanpatama', anoyatoco'. A'napitanta' sopairo'sari ya'coancantopi ni'ton, pa'pi hua'yantopi. Quënanpatama', sopairo'sa' a'patoco' piyapi'sa' noyachina'. Co manta' pahuëretapomarahuë', Yosëso' inaora nohuanton, catahuarinquëma' ni'ton, ama pahuëre nitocosohuë'.

⁹ A'chinacamaso maré' pa'patama', ama manta' coriqui quëpacosohuë'.

¹⁰ Ama pë'pëto, pitana, sapatë, inapita quëpacosohuë'. Ama a'moramaso tëranta' cato' quëpacosohuë'. 'Asacatohuatëra, a'cacaso' ya'huërin', topi. Napoaton a'chintohuatama', a'caarinëinquëma', catahuaarinëinquëma' ama ma'sha pahuantinquëmaso marëhuë'.

¹¹ Nisha nisha ninanoquë a'chintoco'. Ninanoquë canconpatama', in-sosona noya natanpachinquëma', ina pëinënuquë yacapaco'. Inaquë yacapa-tohuatama', inaquësáchin ya'huëco'.

¹² Pëinënuquë ya'conpatama', 'Yosë catahuainquëma', itoco'.

¹³ Noya nohuantohuachinëinquëmaso', Yosëri catahuarin. Nipirinhuë', co noyahuë' nontohuachinëinquëmaso', co Yosëri catahuarinhuë'.

¹⁴ Insëquësona pa'patama', 'Ama isëquë huëcosohuë'. Co yanatanainquëmahuë', itohuachinëinquëma', patoco'. Yapa'patama', pënenco'. 'Nani sha'huitopiranquëmahuë'. Co nohuantëramahuë' ni'ton, canpitaora tēhuënëmaquë nina'intarama', itoco'. Ina quëran a'na parti paco huachi.

¹⁵ Tēhuënychachin itëranquëma'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, inapitaso' chiniquën parisitapi. Iráca Sotomaro'sa', Comoraro'sa', inapita pa'pi co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri chiniquën ana'intërin. Co natërin-cosopitasohuë' nipirinhuë', chíni chiniquën ana'intarin huachi," itërin Quisosori.

Aparisitacaiso' ninorinso'

¹⁶ Ina quëran itaantarin:

"Ni'co' iyaro'sa'. Ohuicaro'sa' co nanitopihuë' nia'paicaiso'. A'naroáchin huëntonën ni'niro'sari mapi. A'chintohuatama', a'naquën piyapi'sa' ni'niro'sa' pochin cancantatona', no'huiarinëinquëma'. Napoaton noya

yonquico'. No'huipirinênquëmaonta', ama no'huicosohuë'. Noya cancantatoma', sanoanan quëran nontoco'.

¹⁷ Ni'cona iyaro'sa', piyapi'sa' a'naroáchin ano'huitotama'. A'naquën no'huitênênquëma', masarinênquëma'. Mapachinênquëma', coisëquë quëpaarinênquëma'. Niyontonpiso pëiro'saquënta' huïhuïarinênquëma'.

¹⁸ Imaramacoso marë' hua'ano'sa' ya'huërinquë sha'huïrapiarinênquëma'. Copirnorosaquënta' quëpaarinênquëma'. Ca nohuanto, inaquë quëpaarinênquëma' nanamëhuë sha'huitacamaso marë'. Inaquë nisha piyapiro'santa' a'chintarama'.

¹⁹ Inaquëpita quëpahuachinênquëma', ama pa'yancosohuë'. '¿Ma'cha tonopoya?' ama tocosohuë'. Naporo' Yosë anitotarinquëma' no'tëquën a'panitacamaso marë'.

²⁰ Co canpitaora yonquinëma quëran nonsaramahuë'. Ispirito Santo ayonquiarinquëma' noya nonacamaso marë'.

²¹ A'naquën imasarinaco. A'naquënso nipirinhüë' co nohuantarinacohuë' ni'ton, quëmopinênpita capini nino'huiapi. A'naquën iin chachin niponahuë', sha'huïrapiarin tëpacaiso marë'. A'naquëonta' huï'nin niponahuë', imapachinco, pa'pini chachin sha'huïrapiarin. A'naquëonta' a'shin chachin, pa'pin chachin niponahuë', imapachinaco, huï'ninpitari sha'huïrapiapi.

²² Imaramacoso ni'ton, na'a piyapi'sa' no'huïarinênquëma'. Nipirinhüë', co a'pohuatamacohuë', nicha'ësarinquëma huachi.

²³ Aparisitohuachinênquëma', a'na ninanoquë paantaco'. Inaquënta' a'chiantaco'. Na'a ninanoro'sa' Cotia parti ya'huërin. Co ya'ipi ninanoro'saquë pa'shatërasênquëmahuë', canta' o'mantararahuë. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantarahuë Yosë hua'anëntërinso' acoca'huaso marë'.

²⁴ Ni'co'. Patron ya'huëhuachina, co piyapinênpitaso' chini chiniquën nanantërinhuë'. Canta' canpita maïstronëmaco ni'ton, chini chiniquën nanantërahüë.

²⁵ Napoaton no'huïhuachinênquëma', co ina marë' sëtacaso' ya'huërinhuë'. Nani no'huïrinaco canta'. 'Sopainquën,' itërinaco ni'ton, canpitanta ina pochachin nontarinênquëma', itërin Quisosori.

*Yosë të'huatacaso' ya'huërinso'
(Lucas 12.2-9)*

²⁶ Ina quëran itantarin:

"Piyapi'sa' no'huipirinênquëmahuë', ama iyaro'sa' të'huatocosohuë'. Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochin ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipiya nitotapi.

²⁷ Iporaso' co ya'ipi piyapi'sa' a'chintarahuë'. Carayanquëma tëranta' canpitaora quëparahuatênquëma', na'con a'chintaranquëma'. A'na tahuëriso nipirinhüë' ya'ipi piyapi a'ninquëchin sha'huitoco' nitochina'.

²⁸ Ama piyapi'sa' të'huatocosohuë'. Tëpapirinênquëmaonta', co hua'yanëma' matarinênquëmahuë'. Yosë tëhuëchinso' të'huatacaso' ya'huërin, tënahuë. Ina nohuanton, chiminë'. Co noyahuë' nipachina', pënquë chachin a'paarin huachi. Inatohua' hua'yanënarë chachin parisitomiatapi huachi. Napoaton Yosë na'con na'con të'huatacaso' ya'huërin. Co piyapi'sa' të'huatacaso' ya'huërinhuë'.

²⁹ Yosëso' a'pairinquëma'. Ni'co'. Inairaro'sa' co pa'tonhuë'. Cato nipirinhüë', a'na soroiáchin pa'tërin. Napoaponahuë', co a'naya tëranta' Yosëri naniantërinhuë'. Co ina nohuantohuachinhüë', co chiminhüë'.

30-31 Canpoaso nipirinhüè' na'con na'con a'pairinpoa'. Ya'ipinpoa' a'naya a'nayanpoa' yonquirinpoa'. Ainënpoa' hua'huayátèrahuè nipirinhüè', ya'ipiya pichirin. Napoaton ama tè'huacosohüè'. Ni'sárinpoa'.

32 'Quisoso imarahüè,' topatama', ayaro' tahuëri carinquëmanta' nohuan-taranquëma'. 'Imarinaco mini,' itarahüè Tata Yosè.

33 Nipirinhüè', 'a'porahuè huachi,' topatamaso', carinquëmanta' a'poaranquëma'. 'Co imarinacohüè'; itarahüè Tata Yosè," ténin Quisoso.

Nisha nisha Quisoso yonquirapipiso'

(Lucas 12.51-53; 14.26-27)

34 Ina quëran pënëantarin:

“ 'Cristo o'mahuachin, ya'ipiya nohuantatona', noya ya'huapi,' topi-ramahuè', co ya'ipiya nohuantarinacohüè' ni'ton, nino'huiapi.

35 Ipora quëran huarè' a'na pëiquè ya'huëpisopita nisha nisha yonquiapi. A'na pëiquè pa'pin nohuantarin. Hui'ninsó nipirinhüè' co nohuantarin-hüè'. A'na pëiquènta' hui'nin nohuantarin. Pa'pinso nipirinhüè' co nohuan-tarinhuè'. Sanapi'santa' nisha nisha yonquiapi. A'shin co nohuantarin-hüè'. Hua'huinso nipirinhüè' nohuantarin. A'shatèn nohuantapirinhüè', notainso' co nohuantarinhuè'. Napoapona'.

36 Imaramacoso marè' quëmopinëma chachin no'huiarinëinquëma'. Co nishahuè' niponarahuè', inimiconën pochin ni'sarinëinquëma'.

37 Yaimapatamaco, ca na'con na'con nosoroco. Tatama', mamama', hui'nama' inapita co onpopinchin nosorocaso' ya'huërinhuè'. Co na'con na'con nosorohuatamacohüè', co tëhuënychachin imaramacohüè' tënahuè.

38 Imapatamaco, a'napita aparisitarinëinquëma'. Yatëpapirinëinquëmaonta', imamiatoco. Corosëquè chiniquën parisitèrè'. Inapochachin canpitanta' imapatamaco, aparisitarinëinquëma'. Co ahuantohuatamahuè', co tëhuënychachin imaramacohüè'.

39 Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. Chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhüè', imaramacoso marè' aparisitohuachinëinquëma', noya canticotoc'. Tëpapirinëinquëmaonta', noya noya nanpimiatontarama'," itërin.

Yosëri acanarinso'

(Marcos 9.41)

40 Ina quëran pënëantarin: “Insosona noya natanpachinquëma', noya nata-narinaco canta'. Yosè a'paimarinco ni'ton, Yosè nanamën chachin imasapi huachi.

41 A'chinamaso marè' Yosè noya ni'sarinquëma'. Inápaquè acanaarinquëma'. A'naquën natanpachinëinquëma', 'Yosè nanamën chachin a'chintarinpoa', ta'tona', noya natanarinëinquëma'. Ina marè' inapitanta' inápaquè canarapi. Tëhuënychachin noya piyapi'sa' catahuacaso' ya'huërin. 'Yosè imarin ni'ton, noya quëmapi inaso',' ta'toma', catahuaco'. Ina marè' Yosè acanaarinquëma'.

42 Inso tëranta' imarincoso co chiniquën nanantopirinhüè', inanta' nosorocaso' ya'huërin. Imarincoso marè' i'sha tëranta' o'shitohuatama', inápaquè Yosè acanaarinquëma'. Tëhuënychachin noya i'huëretarinquëma'," itërin Quisosori.

11

Coansha Paotistari piyapi a'parinso'

(Lucas 7.18-35)

1 Nani ca'tano sanënpita sha'huitahuaton, a'chinacaso marè' pa'nin huachi. Nisha nisha ninanoquè pa'sahuaton, a'china'piarin. Pënëna'piarin.

² Coansha Paotistaso nipirinhue', naporos' tashinan peiqué ya'huárin. Inaqué ya'ipi Quisoso naporinso' natantérin. Ina natantaton, cato' imarinso-pita a'parin Quisoso natanacaiso maré'.

³ Canconpachinara, Quisoso natanatona':

—Coansha Paotista a'parincoi ni'ton, natana'huainquénso maré' hué'nai. I'huá chachin inaso', na'con sha'huitérincoi. “A'na tahuéri Cristo o'mararin, Yoséri a'paimarinso',” itérincoi. ¿Quémaso' inanquén nimara, ti? ¿Pahuanarin o'macaso' nica? Co nitotatoihué', natanapoinquén hué'nai. Sha'huitocoi quiyanta' Coansha sha'huitoanta'ii, itopi.

⁴⁻⁵ Napotohuachinara, Quisosori itérin:

—Nani ma'sha ni'nama', natanama'. Somaraya nininsopita hué'pachinara, ca nohuanto, ni'topi. Apiaro'santa' a'naroáchin anoyatérahué. Noya iratopi ni'nama'. A'naqué'onta' chana caniori maninsopita anoyatérahué. Né'huéro'santa' ca nohuanto, noya natantopi. Chiminpisopitanta' ananpitaantarahué. Notohuaro' piyapi'sa' co Yosé nohuitatonaraihué', nosorotápirinahué', iporaso huachi noya nanan a'chintarahué natanama'. Paatoma', ya'ipiya Coansha sha'huitonco' no'téquén nitochin.

⁶ Insosona ya'ipi cancanéna quéran natémiatohuachinaco, nóya cancantapi, itérin Quisosori.

⁷ Ina natanahuatona', Coansha sha'huitapona' pa'pi. Nani pa'pachinara, Quisosori piyapi'sa' a'chintantarin.

—Natanco iyaro'sa' Coansha yonquiato a'chinchinquéma'. I'hua inotéro parti ina nicapoma' pa'patamara, inaso Yosé maré chiniquén huanirin quénanconama'. Co piquira ihuani onorinso pochin niconinhue'.

⁸ Co inaso ma'huano'sa' pochin noyápiachin a'morinhue'. Noyápiachin a'mopisopitaso', copirnoros'a' péinénacué ya'huépi. Coanshaso nipirinhue', co nani ma'sha ya'huétérinhué'.

⁹ Pénéntérinso' natanacamaso maré' pa'nama', ténahué. Coansha téhuénchachin nóya pénéntérin. Co topinan quéran pénéntérinhué'. Yoséri chachin a'parin pénéntacaso maré'.

¹⁰ Iráca quiricanénqué ninoton Yoséri hui'nin sha'huitérin.

“Co'huara pa'shamátérasénquénhué', comisionéhué'ton a'pararahué piyapi'sa' ayonquicaso maré',” itérin.
Coansha ninoton, naporin.

¹¹ “Iráca quéran huaré' na'a piyapi'sa' pénéntopirinahué', Coansha Paotistaso' noya noya pénéntérin. Pénéntérinso' noya, nipirinhue', inso téranta' ima-pachinaco, noya noya nisarín. Yosé hua'anéntérinqué chachin ya'conarin huachi, ténahué.

¹² Coansha pénéntérin quéran huaré' na'a piyapi'sa' hué'sapi natanacaiso maré'. A'naquénso nipirinhue' co nohuantopihué' Yosé hua'anéntérinqué ya'conacaiso'. Co nohuantatonaraihué', nohuantopisopita aparisitopi. Chiniquén cancantopisopitaso nipirinhue', onpopionta' ya'conapi.

¹³ Iráca quéran huaré' Moisésé, pénéntona'piro'sa', inapita ninopi. ‘Yosé yahua'anéntérinpoa'. A'na tahuéri ina maré' acorinso' a'paimararin,' topi. Coanshanta' ninotona', nanshitopi: ‘Co'huara Sinioro tahuérinén naniyatérasohué', Iniasé huéantarín pénéntacaso maré'; topi.

¹⁴ Napopiso chachin Coansha pénéntarin huachi. Iniasé pochin cancantaton, pénéntarin, ténahué. Nohuantohuatama', natéco'.

¹⁵ Huératéhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'.

¹⁶ Iporaso' piyapi'sa' nisha nisha yonqui. Hua'huaro'sa pochin cancantopi. Hua'huaro'sa' cachiqué ya'nipihuachinara, a'naquén taponá: ‘Huéco' pífa pochin ni'téhua', ya'nipiahua', ta'tona',

¹⁷ *quinatapirinhue'*, co a'napita nohuantopihuè' nansacaiso'. Ina quèran co nohuantohuachinarahuè', tantapona': 'Inta nipachin, huèco' chimipi pa'pitopiso pochin ni'tèhua', ya'nipiahua', nitantapi. Na'nèpirinhue', co a'napita nohuantopihuè' na'nècaiso'. Inapochachin canpitanta' ipora nisha nisha yonquirama'.

¹⁸ Coansa Paotistaso' pènèntapon, co aquètè' cosharo' yonquirinhue'. Co noya coshatèrinhuè'. Co pi'pian tèranta' huino o'orinhue'. Napopirinhue': 'Inaso' Sopairi ahua'yantèrin ni'ton naporin,' tènama'.

¹⁹ Caso nipirinhue', Yosè quèran quèmapico niporahuè' coshatèrahuè, o'orahuè. Ina marè' pinoramaco canta'. 'Quisoso coshatàrin, o'opatàrin. Oshahuano'sarè' nipayarin. Copirno marè' coriqui ma'patona'piro'sarènta' nipayarin,' toconama'. Nisha nisha yonquiconama'. A'naquènso nipirinhue' noya yonquiatona', Yosè natèapi huachi. No'tèquèn pènènahue' ni'ton, no'tèquèn yonquiapi huachi," tènin Quisoso.

Nisha nisha ninanoquè ya'huèpisopita pènèninso'

(Lucas 10.13-15)

²⁰ Nisha nisha ninanoro'saquè nani pènèntèrin. Inaquè na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrin. Ya'huèhuano'saso' nicaponaraihuè', inachachin inachachin yonquiantapi. Co oshanèna' yaa'popihuè'. Napoaton chiniquèn pènènin.

²¹ Corasinoquè ya'huèpisopita, Pitsaitaquè ya'huèpisopita, inapita yonquiaton, itapon:

"¡Ma'huántacha canpitato' nisarama paya! Na'con pènènpiranquèmahue', co natèramacohue'. Ina marè' parisitarama'. Na'con nitotopiramahuè', co yaimaramacohue'. Tiroquè, Sitonquè, inaquèpitaso nipirinhue' co pènèntèrahuè'. Co inaquè cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrahuè'. Inaquè naporahuè naporini, oshanèna marè' séchitonahuè'. Sa'catèn nininso a'motona', huarianoquè nipashimotochitonahuè'. Co noyahuè' yonquipisopitanta', nanianchitonahuè'.

²² Napoaton ayaro' tahuèri nanihuachin, canpitato' Yosè chini chiniquèn ana'intarinquèma'. Inapitasto' co onpopinchin ana'intarinhuè'.

²³ Capinaomoquè ya'huèramasopitanta' co no'tèquèn yonquiramahuè'. 'Noyaco' ni'toi, Yosè'pa' pa'sarai,' ¿topiramahuè' ti? Co ina marè' inatohua' pa'saramahuè'. Parisitopiquè pa'miatarama huachi. Hua'qui' a'chintèranquèma'. Na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrahuè. Nani nicapomarahue', co yaimaramacohue'. Sotomaquè naporahuè naporini, inapitasto natèitonacohue'. Co oshanèna marè' Yosèri ata'huanchitonhuè'. Ipora huanta' ya'hua'itonahuè'.

²⁴ Ayaro' tahuèri nanihuachin, canpitato' chini chiniquèn ana'intarinquèma'. Sotomaro'saso nipirinhue', co onpopinchin ana'intarinhuè', tènahuè," itèrin Quisosori.

Quisoso asanocancaninpoaso'

(Lucas 10.21-22)

²⁵ Naporo' noya cancantaton, Yosè nontèrin:

"¡Ma noyacha Tata yonquiran paya! Quèmaso' chini chiniquèn nanantèran. Inapaquè ya'huèrinsopita, isoro'paquè ya'huèrinsopita, ya'ipiya hua'anèntèran. A'naquèn Tata nani ma'sha nitotaponaraihuè': 'Quiyaora noya noya nitotara', topiso marè', co nanamèn anitotèranhuè'. Imarinacosopitasto nipirinhue', co onpopinchin nitotaponaraihuè': 'Catahuaco Siniro co caora nanitèrahuè', topachinara, quèma nanamèn chachin anitotèran. Ina marè: 'Yosparinquèn,' itèranquèn.

²⁶ Quèmaora nohuanton Tata naporan," itèrin.

²⁷ Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin.

"Tata Yosë nohuanton, pënëntarahuë. Ya'ipi nanamën anitotërinco piyapi'sa' a'chintacahuaso marë'. Hui'ninco ni'ton, inasáchin noya nohuitërinco. Inapochachin Tata Yosë nohuitërahüë. Casáchin noya nohuitërahüë. A'naquëonta' cari anohuitohuato, nohuitapi anta'.

²⁸ Huëco' casáchin imaco catahuainquëma'. Isoro'paquë ma'sha onporama' ni'ton, sëtarama'. Naporahuaton, nisha nisha yanatëpiramahuë', co canpitaora nanitëramahuë' noya cancantacamaso'. Pé'pëto quëquën quëparamaso pochin ninatanama ni'ton, napion cancantërama'. Napoaton huëco' catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'.

²⁹ Co carinquëma' nocananquëmahüë'. Sanoanan quëran pënënanquëma'. Casáchin natanco a'chinchinquëma'. Nani tahuëri catahuanquëma' noya cancantacamaso marë'. Ina pochin imapatamaco, sano cancantarama huachi.

³⁰ Ma'sona nicacaso sha'huitohuatëinquëma', catahuanquëma' noya nicacamaso'. Catahuanquëma' ni'ton, co sacaihuë' imasaramaco huachi," itërin Quisosori.

12

Chinoto tahuëri naporinso' (*Marcos 2.23-28; Lucas 6.1-5*)

¹ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' pa'sapi. Tricoro' pëntontapi. Ca'tano'sanënpita tanatona', papona pochin a'naya a'naya trico moto maraapi. I'shorayarahuatona', ca'pi.

² Ina ni'sahuatona parisioro'saso':

—i'Ni'quë' Maistro! Chinoto tahuëri nipirinhüë', ca'tano'sanënpita tricoraya i'shorayapi, co ipora tahuëri pi'pisha tëranta' sacatacaso ya'huërinhuë'. Co Moisëse pënëntërinso' natëpihuë', itopi.

³ Napotohuachinara, itërin:

—Yosë quiricanën ¿co nontëramahuë' ti? Iráca Tapi tanahuachina,

⁴ Yosë pëinënquë ya'conin. Inaquë ya'conahuaton, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' tanatona', ca'pi. Corto hua'ano'saráchin ina pan capacaiso nipirinhüë', Tapi ca'nin. Ca'pirinhüë', co ina marë' Yosëri ana'intërinhuë'.

⁵ Isona' yonquico'. Nani chinoto tahuëri corto hua'ano'sa' Yosë pëinënquë sacatopi. Piyapi'sa' oshanëna marë' ohuicaro'sa' tëpapi. Sacatopirinhüë', co ina marë' oshahuanpihuë'. ¿Co inanta' nontëramahuë' ti?

⁶ Yosë pëinën noya nipirinhüë', caso' chini chiniquën nanantato, noya noya a'chintaranquëma'.

⁷ Yosë chachin naporin: "Piyapi'sa' nosorocamaso' na'con na'con nohuanterahuë. Ma'sha oshanëma marë' tëparahuatoma ya'ipi ahuiquitamaso', co onpopinchin nohuanterahuë'," tënin quiricanënquë. Nontopiramahuë', co natantochináchinhüë' cancantërama'. No'tëquën yonquirama' naporini, co topinan quëran sha'huirapiitomahuë'.

⁸ Yosë quëran quëmapico ni'to, chiniquën nanantërahüë. Chinoto tahuëri ma'sona noya nicacaso' sha'huichinquëma'. Co nicacaso'huë nininsonta' sha'huichinquëma', itërin.

Imirin tachitërinso' (*Marcos 3.1-6; Lucas 6.6-11*)

⁹ Ina quëran paantarahuaton, niyontonpiso pëiquë ya'conconin.

¹⁰ Inaquë a'na quëmapi quënanconin. A'na imirin tachitërin ni'ton, co pi'pisha tëranta' nanitërinhuë' së'quëtacaso'. "Ipora tahuëri co cania'piro'sa'

anoyatacaso ya'huërinhuë'," ta'tona', parisioro'sari ni'sapi. Quisoso yasha'huirapitona', itapona':

—Chinoto tahuëri nipirinhüë', ¿noya cania'piro'sa' anoyatacaso' ti? itopi.

11 —Ni'cochi iyaro'sa', ohuicaró'sa' pë'tahuahuatamara, a'naya tëranta' panca nanincatëquë anotohuachina, ocoïrama'. Chinoto tahuëri nipirinhüë', masahuatoma', ocoïrama'.

12 Piyapi'saso nipirinhüë' noya noya ni'ton, na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Napoaton chinoto tahuërinta' piyapi'sa' catahuacaso' ya'huërin, itërin.

13 Napotahuaton, apia nontërin.

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Natëton ihuëpachina, a'naroáchin noyatërin. A'na imirin pochachin niantarin.

14 Ina nicatona parisioro'saso' pipipi. Pipirahuatona', Quisoso tëpacaiso marë' yonquipi huachi.

Iráca ninorinso'

15 Ina nitotaton, Quisoso a'na parti pa'nin. Na'a piyapi'sari imasarin. Cania'piro'sa' huë'pachinara, ya'ipiya anoyatërin.

16 —Ama a'napita sha'huitocosohuë', itërin.

17 Iráca Quisoso ninoton, Isaiasë ninshitërin. Yosë yonquirinso chachin ninshitaton, naporin:

18 “Iso quëmapi nani acorahuë nisha nisha piyapi'sa' nicha'ëcaso marë'. Noya natëarinco.

Na'con nosoroato, nóya ni'nahuë.

Ispiritonëhuë chachin aya'coancantarahuë.

Nisha piyapiro'santa' no'tëquën a'chintahuaton, anoyacancantarin.

19 Co no'huïarinhuë'. Co chiníquën nonsarinhuë'.

Co cachiquë paaton, piyapi'sa' ano'huitarinhuë'.

20 A'naquën piquira yanopantërinso pochin nicatona', co huachi chiníquën cãncantopihuë'. Inapitasa' achinicananarin.

Nanparin yatacopirinso pochin cãncantatona', pi'pianchin Yosë shia'popi. Co inapitanta' no'huïarinhuë'.

No'tëquën a'chintahuaton, na'a piyapi'sa' anoyacancantarin. Inapotaton, sopai minsëarin huachi.

21 Nisha nisha piyapi'sari natanahuatona': 'Inasáchin nicha'ësarinpoa', tosapi huachi," ténin Yosë quïricanënuë.

Iráca Isaiasë ninorinso chachin nanirin ni'ton, Quisosori sanoanan quëran piyapi'sa' pënënarin.

Sopai hua'an minsërinso'

(Marcos 3.20-30; Lucas 11.14-23; 12.10)

22 Ina quëran a'na quëmapi quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co nanitërinhuë' nonacaso'. Co quënantacaso tëranta' nanitërinhuë'. Sopai a'parahuaton, a'naroáchin anoyatërin. Noya ni'tërin. Nonacasonta' nanitërin huachi.

23 Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi. “¡Ma'pitacha nanitaparin paya! Isoso' Tapico' shiin, ¿Yosëri a'paimarinso' nimara ti?” nitopi.

24 Parisioro'sariso nipirinhüë', co natëpihuë': “Sopairo'sa' hua'an Piirsipo* itopisoari catahuarin ni'ton, nanitaparin sopairo'sa' a'pacaso'. Co inari catahuarinhuë' naporini, co nanichitonhuë',” topi.

25 Topinan yonquirapirinhüë', inaora yonquinën quëran Quisosori nitotaton, itërin: “Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini,

* 12:24 *Piirsiposo'*: Satanasë tapon naporin.

yanquë'itonahuë'. Co huachi inaquë ya'huë'itonahuë'. Huëntonënuë ya'huë'episopitanta' nino'huipi naporini, inapitanta' yanquë'itonahuë'.

²⁶ Inapochachin Satanasë sopairo'sarë' nino'huipi naporini, co huachi hua'an niitonhuë', co huachi piyapi'sa' hua'anëntacaso' nanichitonhuë'.

²⁷ 'Piirsipo catahuarinquën, itopiramacohuë', co no'tëquën yonquiramahüë'. Co ina catahuarincohuë'. A'naquën a'chintëramasoarinta' sopairo'sa' yaa'papi. Satanasë catahuarinco ni'quëhuarë', inapitanta' inari catahuarin. Inapita natanco' macariso' catahuarinso' sha'huichinquëma'.

²⁸ Caso nipirinhüë', Ispirito Santo catahuarinco sopairo'sa' a'paca'huaso'. Napoaton Yosë chachin a'paimarinco hua'anënta'huanquëmaso marë', ténahuë'.

²⁹ Quëmapi chiniquën nipachina, pëinën noya a'pairin. Co insonta ya'conaton ma'shanën mataponhuë'. A'naso nipirinhüë' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuaton minsëquirin. Tonporahuaton, ma'shanënpita quiquitërin.

³⁰ Co imapatamacohuë', inimicotaramaco. Co catahuahuatamacohuë', sopai natërama huachi. Piyapi'sa' anishacancantarama' ama Yosë imacaiso marëhuë'.

³¹ Napoaton itaranquëma': Co noyahuë' nipatama', oshahuanarama'. Pinótohuatamanta oshahuanarama'. Oshanëma marë' sëtohuatama', Yosë oshanëma' inquitarinquëma'. Ya'ipi co noyahuë' ninamasopita inquitarinquëma'. Ispirito Santoichin pinotoma' oshahuanpatama' tëhuënchinso', co inquitarinquëmahüë'.

³² Caso' Yosë quëran quëmapiço nipirahuë pinopatamaco, ina marë' oshahuanpiramahüë', oshanëma marë' sëtohuatama', inquitarinquëma'. Nipirinhüë', Ispirito Santo pinopatama', co oshanëma' inquitarinquëmahüë'. Co onporonta' inquitarinquëmahüë', itërin Quisosori.

Nara pochin nininso'

(Lucas 6.43-45)

³³ Ina quëran itaantarin: “ Nara noya nipachina, noya nitërin. Co noya nitohuachinahuë', napoonin,' topi. Nitërin quëran nara nohuitëre'. Inapochachin piyapinponta' ninëhua'. Noya yonquihuatëhua', no'tëquën nonarihua'.

³⁴ Canpitaso nipirinhüë', ya'huan pochin cancantatoma' yanonpinama'. Co noyahuë' yonquiatoma', co nanitëramahuë' noya nonacamaso'. Onpopinsona cancantëramaso', nonama quëran piyapi'sa anitotarama'.

³⁵ Noya cancantohuatëhua', noyasáchin nonarihua'. Co noyahuë' cancantohuatëhua', co noyahuë' nonarihua'.

³⁶⁻³⁷ Noya cancantohuatama', noya nonsarama'. Ayaro' tahuëri Yosë noya ni'sarinquëma'. Co noyahuë' cancantohuatama', co noyahuë' nonsarama'. Ina marë' ayaro' tahuëri ana'intarinquëma'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, Yosë nontarinquëma'. Ya'ipi nonamasopitanta' aipitarinquëma'. A'naquëma' co noyahuë' nonpatama', 'Co yonquiatohuë', naporahuë', itopiramahuë', ina marënta' ana'intarinquëma', ténahuë'. Co noyahuë' cancantohuatama', no'tëquën ana'intarinquëma huachi,” itërin Quisosori.

Yosë pochin nicacaso' nohuantopiso'

(Marcos 8.12; Lucas 11.29-32)

³⁸ Ina quëran parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita huë'pachinara, Quisoso nontipi:

—Yosë pochin niquë' ni'iinquën. Ina ni'patoi, natërainquën, itiipi.

³⁹ —Canpitaso' co noyahuë' cancantërama'. Co pi'pisha tëranta' Yosë yanatëramahuë'. “Yosë pochin niquë' ni'iinquën,” itopiramacohuë', co Yosë

nohuantërinhuë'. Isoíchin anitotarinquëma'. A'na tahuëri Conasë pochin nisarahuë.

⁴⁰ Iráca Conasë marëquë të'yaitohuachinara, panca sami pochin nininsoari mi'tërin. Cara tahuëri tashirë chachin inaquë ya'huapirinhüë'. Ina quëran Yosë nohuanton, cha'ërin. Inapochachin canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, chiminpató, cara tahuëri tashirë chachin acoporo' ya'huaporahuë', cha'ësarahuë huachi.

⁴¹ Conasë cha'ërahuatón, Ninihuiquë pa'nin. Inaquë pënëntohuachina, co noyahuë' yonquipsisopita naniantopi. Napoaton ayaro' tahuëri inapita nontarinënuëma'. “¿Onpoatomata' co canpitaso' natëramahuë'?” itaponënuëma'. Caso' chiniquën nanantato, noya noya pënënpiranquëmahüë', co yanatëramacohüë'. Napoaton ayaro' tahuëri Yosë na'con ana'intarinquëma'.

⁴² Inapochachin iráca Saromon hua'anëntapon, copirno sanapi nininso' sor parti quëran huë'nin ina nontacaso marë'. “Ya'ipi nitotërin,” ta'ton, huë'nin natanapon. Napoaton ayaro' tahuëri ina atapanarinquëma'. Saromon quëran caso' na'con na'con nitotato, noya noya a'chintopiranquëmahüë', co yanatëramacohüë' ni'ton, Yosë chiniquën ana'intarinquëma', itërin Quisosori.

Sopairi ya'coancantantarinso'
(Lucas 11.24-26)

⁴³ Ina quëran Quisosori a'chintaantarín. “A'na quëmapi sopairi ya'coancantopirinhüë', ina quëran pipirin. Pipihuachina, inotëro' parti pa'sárin. Insëquësona ya'huëcaso marë' yonisapirinhüë', co quënaninhüë'.

⁴⁴ Napoaton ina quëmapiquë chachin huëantarín. Inaso' co Yosë yonquiatonhuë', topinan ya'huárin quënanquiantarin. Noya ya'huëantachinachin ni'ton, sopairi yaya'coancantantarin.

⁴⁵ Napoaton paantarahuaton, canchisë sopairo'sa' maantarín. Aquë aquëtë' co noyahuë' nipsisopita maantarín. Posa sopairo'sari chachin quëmapi ya'coancantantapi. Napoaton aquë aquëtë' co noyahuë' yonquirin huachi. Inapochachin ipora na'a piyapi'sa' sopai natëtona', co noyahuë' cancantopi. Ina quëran: ‘Co huachi sopai natëarahüë', taponaraihuë', co Yosë yonquiatonahuë', oshaquëran aquë aquëtë' co noyahuë' cancantaantapi huachi,” itërin Quisosori.

Quisoso quëmapinënpita pochin nininsopita
(Marcos 3.31-35; Lucas 8.19-21)

⁴⁶ Piyapi'sa' nontaso', a'shin, iinpita, inapita huë'pi. Quisoso yanontopirinhüë', na'a piyapi'sa' yamorapi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Aipiran huaniápirinhüë',

⁴⁷ a'na quëmapiri sha'huitërin:

—Ni'quë' Maistro. Mamaparin, iyaparinpita, inapita huëcatona', aipiran huanirapi. Yanontërinënuë'n, itërin,

⁴⁸ Napotopirinhüë', Quisosorisó' itapon:

—Mamahuë, iyahuëpita, inapita pochin ni'nahuëpita sha'huichinquën nitotëquë', itahuaton,

⁴⁹ imirin quëran tasatërin:

—Isopita imarinaco ni'ton, iyahuëpita pochin nicato, nosororahuë.

⁵⁰ Yosë natëpisopita iyahuëpita pochin ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', oshihuëpita pochin ni'nahuë. Payaro'santa' Yosë imapachina', mamahuë pochin ni'nahuë, itërin.

13

*Pa'sarayarinso'**(Marcos 4.1-9; Lucas 8.4-8)*

1 Naporo' tahuëri pëi quëran pipirahuaton, sono' yonsanquë huënsëconin.

2 Inaquë notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi natanacaiso marë'. Hua'huayatërahuë' tancapitohuachinara, potiquë ya'conahuaton, huënsëmarin. Ii' yonsánshaquë huarë' piyapi'sa' yamorapi.

3 Nisha nisha pënënto nanan a'chintërin. Ma pochinsona nininsopita a'chintárin ayonquicaso marë'.

A'chintaton, itapon: "A'na quëmapi sha'tapon pa'sarin.

4 Tricoraya iminquë pa'sarayarin papotacaso marë'. Pa'sarayahuachina, a'naquën ya'pirin iraquë pa'sarayarin. Iraquë huarë' anotërin ni'ton, inairaro'sari huëcapairahuatona', pë'yaquipi huachi.

5 A'naquën ya'pirin na'piroquë pa'sarayarin, pi'pian pi'pian no'pa' ya'huërinquë. Shimënsin no'pa' ni'ton, shiarahuaton, papotopirinhüë'.

6 Pi'iri chiniquën pi'cahuachina, yaahuirin. Pi'pishara'huaya itëhuanin ni'ton, ahuirin huachi.

7 A'naquën ya'pirionta' nahuanuquë pa'sarayarin. Inaquë papotopirinhüë', nahuanó'sarinta' papotërin. A'shinahuatona', imotërin huachi. Napoaton co nitërinhuë'.

8 A'naquënso nipirinhüë' noyaro'paquë pa'sarayarin. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitërin. A'naquën cara shonca, cara shonca nitërin. A'naquën saota shonca, saota shonca nitërin. A'naquën pasa, pasa nitërin.

9 Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itërin Quisosori.

*Pënënto nananquë a'chinso'**(Marcos 4.10-12; Lucas 8.9-10)*

10 Ina quëran ca'tano'sanënpitari ya'caritahuatona', natanpi. "¿Onpoatonta' Maistro piyapi'sa' a'chintohuatana, pënënto nanan quëran a'chintëran?" itopi.

11 "Yosë hua'anëntërinso' co insonta' inaora yonquinën quëran nitotërinhuë'. Canpitaso' ya'ipiya a'chintaranquëma'. A'napitaso nipirinhüë' co ya'ipi a'chintarahüë'. Pënënto nanan quëransáchin a'chintarahüë.

12 Insosona noya natanpachinaco, Yosëri catahuarin noya yonquicaso marë'. Na'con na'con nitotapi. A'napitaso nipirinhüë' co yanatëhuachinacohüë', Yosëri tananpitarin ni'ton, ya'ipiya naniantapi huachi.

13 Napoaton inapita huë'pachinara, sacai pochin a'chintërahuë'. Natanaponarahüë', co natëapihuë'. Nicaponarahüë', co yonquiapihuë'.

14 Iráca Isaiasëri ninoton, naporin:

'Natanapomarahüë', co natëtaramahuë'.

Nicapomarahüenta' co tëhuënychachin quënanaramahuë'.

15 Isopitaso' co natantochináchinhüë' cancantopi.

Në'huëya pochin cancantatona', co yanatopihuë'.

Tanshirinso pochin cancantatona', co yaquënantopihuë'.

Noya ni'pi naporini, quënanchitonahuë'.

Noya natanpi naporini, cancanëna quëran nataintonahuë'.

Co noyahuë' yonquipisopita naniantatona' imarinaco naporini,

anoyacanchitohüë', ténin Yosë iráca.

Ipora huantá' na'a piyapi'sa' ina pochin cancantopi.

16 Canpitaso nipirinhüë', ma noya Yosë catahuarinquëma' ni'ton noya ni'namaco. Noya natanamaco. Napoaton noya cancantarama'.

17 Iráca quèran huarè' na'a pënëntona'piro'sa', noya piyapi'sa', inapita canpita ni'namasopita yani'pirinahuè', co ni'pihuè'. A'chintèranquèmasopitanta' yanatanpirinahuè', co natanpihuè', itèrin Quisosori.

Tricoraya tapon naporinso'
(Marcos 4.13-20; Lucas 8.11-15)

18 Ina quèran ca'tano'sanènpita a'chintaantarín. "Natanco iyaro'sa'. Sha'tona'pi sha'ninso pochín nininso' a'chintanta'inquèma' no'tèquèn nitotacamaso marè'.

19 Tricoraya pa'sarayarèso pochín Yosè nanamèn ya'ipi parti a'chintèrè'. 'Yosè yahua'anèntarinquèma', topachina, a'naquèn piyapi'sa' ira pochín nipi. Nanamèn natanpirinahuè', co yonquipihuè'. Inairaro'sari huècapairahuatona', pè'yaquipiso pochín a'naroáchin sopai huè'nin. Huè'sahuaton, Yosè nanamèn natanpiso' osèrètiirin. Ananiantèrin huachi.

20 A'naquèn piyapi'saso nipirinhuè', na'piro pochín niconpi. Yosè nanamèn natanahuatona', a'naroáchin pa'yatona', natèpirinahuè',

21 co cancanèna quèran huarè' natèpihuè'. Co chiniquèn cancantatonarahué', co natèmiatopihuè'. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin yaa'popi. Imapiso marè' aparisitohuachinara, a'popi huachi.

22 A'naquèn piyapi'santa nahuano' ya'huèrinso pochín niconpi. Yosè nanamèn natanpachinara, yaimapirinahuè', ma'sharáchin yonquiatona', naniantopi. 'Na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huètohuachincoi, nóya cancantarai,' topirinahuè', co ina quèran noya cancantacasohué' nipirinhuè'. Napoaton nahuano'sari imotèrinso pochín, ma'sharáchin yonquiatona', Yosè nanamèn naniantopi. Co imamiatopihuè'.

23 A'naquèn piyapi'saso nipirinhuè', noyaro'pa pochín nipi. Yosè nanamèn natanahuatona', cancanèna quèran huaré' natèpi. Cara shonca, cara shonca nitèrinso pochín a'naquèn noyamiáchin imapi. A'naquèonta' saota shonca, saota shonca nitèrinso pochín noya imapi. A'naquèonta' pasa, pasa nitèrinso pochín ya'ipi cancanèna quèran imatona', noya noya imapi huachi," itèrin.

Pacatèro' sha'ninso'

24 Ina quèran a'chintaantarín: "A'nanta' iyaro'sa', a'chintaanta'inquèma' Yosè hua'anèntèrinso' nitotacamaso marè'. A'na patron iminpachina, noya trico sha'nin.

25 Ina quèran tashihuachina, huè'èsoi' inimico huè'nin. Huè'sahuaton, inaquè chachin pacatèro' trico pochín ya'norinso' sha'quirin anta'. Trico sha'ninso' huancanaya ina huancanaya sha'quirin. Nani sha'pachina, pa'nin. Co incari tèranta' ni'ninhuè'.

26 Inanta' pichopitahuaton, tricorè' napopianachin ya'norin. Cato chachin a'shinaonahuè', pacatèroso' co nitèrinhuè'. Naporo huarè' nohuitopi huachi. 'Isoso' co tricohuè', pacatèro', topi.

27 Ina ni'sahuatona', piyapinènpitari sha'huitonpi. 'Noyarayasachin asha'topiranhuè', ¿onporahuatonta' ina huáncana ina huancánachin pacatèro' papotèrin?' itonpi.

28 'Inimiconèhuè' naporin,' itèrin patronènari. Napohuachina, piyapinènpitari itapona': 'Nohuantohuaton, paatoi hua'chi'i, topiraihuè', itopi.

29 'Ama napotocosohué'. Ipora hua'tohuatama', triconata' ocoiarama'.

30 Tananpitoco' cato chachin a'shiina'. Nani macacaso' nanihuachin, sacatoro'sa' sha'huitarahué. Pacatèro'ton masahuatoma', tonpoco' pènquè ahuiquitacaso marè'. Ina quèran tricosachin masahuatoma', pèinèhuèquè acotoco huachi, itarahué, ténin patron," itèrin Quisosori.

Mostasaraya pochin nininso'
(Marcos 4.30-32; Lucas 13.18-19)

³¹ Ina quëran itaantarín: “Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. Mostasaraya pochin ninin. Inaso ya'pirin pi'pira'huaya nìponahuë',

³² iminquë sha'patëra papotohuachina, panca ta'an ninin. Nani a'shinpachina, inairaro'sa' huëcatona', inaquë pëirin,” itërin. (Inapochachin caniaritapon, caraíchín piyapi Yosë imapirinahuë', a'na tahuëri notohuaro' piyapi'sa' Yosë imasapi.)

Pan ahuëpocatërinso pochin nininso'
(Lucas 13.20-21)

³³ “Naguëranchin iyaro'sa' Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. Pan ahuëpocatërinso pochin ninin anta'. A'na sanapi pan nipachina, cara shonca quiro pochin trico no'mo' manin. Masahuaton, pi'pian tëranta' pan ahuëpocatërinso' ayontohuachina, ya'ipiya së'cotaton, ahuëpocatërin huachi,” itërin Quisosori.

Ma'pochinsona nininso'
(Marcos 4.33-34)

³⁴ Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpachinara, na'a pënënto nanan sha'huitërin. Ma'pochinsona nininsoáchin sha'huitërin.

³⁵ Iráca pënëntona'piri ninoton, ninshitërin. “Piyapi'sa' a'chintahuato, ma'pochinsona nininso' a'chintarahué. Isoro'pa' ninin quëran huarë' co piyapi'sa' nitotopirinahuë', a'chintarahué huachi,” tënin iráca ninoton. Naporinso chachin ina pochin Quisosori a'chintarin.

Pacatëro' tapon naporinso'

³⁶ Ina quëran piyapi'sa' patahuaton, pëiquë ya'conconin. Inaquë ca'tano'sanënpitari itapona': “Achin sacai' pochin pënënto nanan a'chintopirancoihuë'. Pacatëro' sha'piso' co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan? A'chintantacoi nitochii,” itopi.

³⁷ “Inta nipachin, a'chinchinguëma'. Patron asha'tërinso pochin piyapi'sa' a'chintërahuë. Yosë quëran quëmapico nì'to, nanamën a'china'huaso marë' o'marahué.

³⁸ Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Yosë hua'anëntërinquë ya'conpìsopitaso' noya ya'pirin pochin nipi. Sopai natëpìsopitaso nìpirinhuë', pacatëro' pochin nìconpi. Co noyahuë' cancantatona', sopai natëpi.

³⁹ Inimico pacatëro' sha'ninso pochin sopai chachin nohuanton, co noyahuë' nipi. Nitërinso' manëso pochachin ayaro' tahuëri naniriarin. Nanihuachin, anquëniro'sa' o'maapi piyapi'sa' macacaiso marë'.

⁴⁰ Pacatëro' ahuiquitëreso pochin ayaro' tahuëri pënquë ana'intacaso' ya'huërin.

⁴¹ Anquëniro'sa' a'pahuato, ya'ipi co noyahuë' nìpisopita ayontonapi huachi. Anishacancantona'piro'santa' masapi.

⁴² Inapita masahuatona', pënquë të'yatapi. Inaquë chiníquën parisitatona', na'nërápona'.

⁴³ Yosë natëpìsopitaso nìpirinhuë', noya nì'sarin. Pi'i a'pininso pochin Yosë hua'anëntërinquë ya'noapi. Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico',” itërin Quisosori.

Oro pochin nininso'

⁴⁴ Ina quëran itaantarín: “Isonta' a'chinchinguëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na quëmapi ya'huëpirinhuë'. A'na no'pa' pa'taton, oro

pochin nininsopita quënanconin. Acoporo' ya'huëpirinhuë', quënanconin. Pa'yataton, imotantarahuaton, pa'nin huachi. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canarin quëran, ina no'pa' pa'anconin huachi. 'Quënanahuëso' noya nóya,' ta'ton, ina na'con na'con nohuantërin," tënin. (Inapochachin Yosë hua'anëntinquëmaso' na'con na'con nohuantoco', tapon naporin.)

Huirina'pi pa'ton nininso'

⁴⁵ Ina quëran itaantarin: "A'nanta' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. A'na quëmapa pa'sárin huiri na'pira'huayaro'sa' pa'ton nininso' yonicaso marë'.

⁴⁶ A'na tahuëri noya noya nininso' quënanin huachi. Na'con pa'tërin ni'ton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton coriqui canarin quëran pa'anconin. 'Ina na'con na'con nohuantërahuë', ta'ton, pa'anin huachi," itërin.

Sami pochin nininso'

⁴⁷ Ina quëran itaantarin: "A'nanta' a'chintaanta'inquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotacamaso marë'. Sami manëso pochin ninin. Panca riti marëquë të'yatohuatëra, notohuaro' sami manë'. Nisha nisha manë'.

⁴⁸ Na'a sami ya'compachina, yonsanquë oshirë'. Ina quëran sami camayoro'sa' huënsërahuatona', sami nisha nisha huayonapi. Noya sami i'mëquë po'morapi. Napoonin nininsopitaso nipirinhuë', të'yatopi.

⁴⁹ Ayaro' tahuëri inapochachin nisarin. Anquëniro'sa' o'marahuatona', ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha huayonapi. Yosë yonquichisopita noya acoapi. A'naquënsa' nipirinhuë', co noyahuë' cancantopi ni'ton,

⁵⁰ pënuquë të'yatapi. Inaquë chiniquë parisitatona', na'nërâpona huachi," itërin Quisosori.

⁵¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita natanin:

—Nani a'chintëranquëmaso' ¿nitotërama' ti? itërin.

—Nani nitotërai, itopi.

⁵² —Yosë quiricanën nani nitotërama'. Yosë hua'anëntërinso' a'chintëranquëma' ni'ton, pëi' hua'anën pochin nisarama'. Pëi' hua'anën noya nipachina, ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita noya nocomarin. Nani na'con a'chintëranquëma' Yosë nanamën a'chinacamasa marë'. Iráca ninshitopiso' nitotërama'. Naporahuaton, a'nanta' nashamiachin a'chintëranquëma'. Ya'ipiya nitotatoma', a'chintëra'piarama', itërin Quisosori.

Nasaritoquë paantarinso'

(*Marcos 6.1-6; Lucas 4.16-30*)

⁵³ Nani a'chintohuachina, pa'nin huachi.

⁵⁴ Ya'huërinquë chachin paantarahuaton, niyontonpiso pëiquë a'chintarin. Piyapi'sa' natanahuatona', nisha nisha yonquiatona', ninontopi.

—¡Ma'pítacha nitotërin paya! ¿Macariso' a'chintomara? Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. ¿Onporahuatoncha nani ma'sha nanitaparin nicaya?

⁵⁵ Hua'huatapon quëran huarë' nohuítërhua'. Pa'pinso' nontëcamayo. A'shinsó Maria itopi. Iinpitanta' nohuítërhua'. Santiago, Cosi, Simon, Cotasë, inapita itopi.

⁵⁶ Oshinpitanta' isëquë ya'huarin. Co Quisoso chiniquënanantërinhuë'. ¿Onporahuatonta' nipachin ina pochin nitotërin? nitopi.

⁵⁷ Co natëtonaraihuë' tëhuapi. Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Iráca quëran huarë' napopi. "Ya'ipi piyapi'sari pënéntona'pi noya natanpi. Ninanonënquë ya'huëpisopitaso nipirinhuë', co noyahuë' natanpi.

Co quēmopinēnpitari tēranta' yanatēpihuē'” topi iráca. No'tequēn napopi, tēnin Quisoso.

⁵⁸ “Co Yosē quēran o'marinhuē'” ta'tona', co cancanēna quēran huarē' natēpihuē' ni'ton, co na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatērinhuē'. Caraíchín cania'piro'sa' anoyatērin.

14

Coansha Paotista tēpapiso'
(*Marcos 6.14-29; Lucas 9.7-9*)

¹ Ya'ipi Quisoso naporinso' nahuinin. Cariria hua'an Irotisē itopisonta' natatērin.

² “Ma'pitacha nanitapaton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatērin paya. Coansha Paotistaco' nānpiantarinso' tēnahué,” itērin piyapinēnpita nontaton. I'huamiáchin Coansha atēpataton, naporin.

³⁻⁴ I'hua chachín Coansha nānpiso', Irotisē co noyahuē' ninin. Iin sa'in osērētaton, manin. Pinipi sa'in chachín osērētērin, Irotiasa itopiso'. Napoaton Coansha Paotistari chiniquēn pēnēnin. “Yosē co nohuantērinhuē' iyaparín sa'in osērētaton macamaso',” itērin. Napotohuachina, chiniquēn no'huitaton, sontaro'sa' camairín macacaiso maré'. Masahuatona', tashinan pēiquē po'mopi.

⁵ Chiniquēn no'huiton, yatēpapirínhuē', piyapi'sa' tē'huatērin. “Yosēri chachín Coansha a'parín pēnēnpoaso maré',” ta'tona', noya ni'pi. Inapita tē'huataton, co atēpatērinhuē'.

⁶ Ina quēran hua'huatērinso' tahuēri nanihuachina, pita ninin. Na'a piyapi'sa' amatērin. Naporo' Irotiasa hua'huin ya'conahuaton, ya'ipi piyapi'sa' ni'tērantapaquē nansararin. Nanon nansarinso' ni'sahuaton, hua'ani pa'yatērin:

⁷ “Ma'sona tēranta', apia'hua, nohuantohuatan, nico quēchinquēn. Yoscoarē' quēchinquēn,” itērin.

⁸ Itohuachina, a'shín paahuarín.

—¿Ma'ta' mama ma'pai? itoonin.

—“Coansha anishitēconotahuaton, motēn quētoco,” itēquē', itērin a'shini. Manorahuaton, hua'an ya'huērinquē paantarín.

—Coansha motēn nohuantērahué. Sēnanquē acorahuaton, apiramiáchin quētoco, itoonin.

⁹ Natanahuaton, hua'an sētērin. “Coansha noya quēmapi,” ta'ton, co huachi yonquirínhuē' tēpacaso'. Co yatēpapirínhuē', “Ya'ipi piyapi'sa' nataninaco, Yoscoarē' itērahué,” ta'ton, sontaro'sa' a'parín tēpacaiso maré'.

¹⁰ Pa'sahuatona', tashinan pēiquē nishitēconotonpi.

¹¹ Motēn sēnanquē acorahuatona', nanon quētopi. Nanonta' a'shín quētoonin.

¹² Napotohuachinara, imarínso'pita natantahuatona' huē'pi. Nonēn quēparahuatona', pa'pitopi. Ina quēran Quisoso sha'huitonpi.

Cosharo' ana'atērinso'
(*Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14*)

¹³ Coansha tēpapiso' natantahuaton, Quisoso piyapi'sa' patērin. Potiquē ya'conahuaton, co piyapi ya'huērinquēhuē' pa'nin. Piyapi'sa' natantahuatona', imapi. Ira pa'tatona', inahua'ton canconpi.

¹⁴ Quisoso canconahuaton nonshipirínhuē', notohuaro' piyapi'sa' quēnanconin. Quēnanconahuaton, na'con nosororin. Noya nontaton, ya'ipi cania'piro'sa' anoyatērin.

15 I'huararahuasos', ca'tano'sanënpitari itiipi:

—Nani i'huarin. Co manta' isëquë ya'huërinhuë'. Piyapi'sa' a'paquë' nianoro'saquë pa'ina'. Inaquë cosharo' pa'anatona' ca'ina', itopirinahuë'.

16 —Co iyaro'sa' pacacaiso' ya'huërinhuë'. Canpitari a'caco', itërin Quisosori.

17 —Capa isëquë capacaso'. Anaterapoíchin pan, catoíchin sami, inaíchin ya'huëtërincoi, itopi.

18 —Inaya tëranta' quëshico, itohuachina, quëshiipi.

19 Ina quëran piyapi'sa' sha'huitërin pastoquë huënsëcaiso marë'. Nani huënsëhuachinara, Quisosori a'naterapoya pan, catoya sami, inapita manin. Masahuaton, inápaquë në'pëtahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinguën, Tata,” itahuaton, pan, sami, inapita së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Piyapi'sa' quëtonco' ca'ina', itohuachina, quëtëra'piapi.

20 Ya'ipi piyapi'sa' coshatopi. Natëaquë huarë' coshatopi. Ina quëran pë'sotopiso' mapi. Shonca cato' i'më' mëntatopi.

21 A'naterápo huaranca pochin quëmapi'sa' coshatopi. Sanapi'santa' hua'huinarë chachin coshatopi anta'.

Ii' aipi i'narinso'

(Marcos 6.45-52; Juan 6.16-21)

22 Ina quëran ca'tano'sanënpita sha'huitërin. “Potiquë ya'conahuatoma', aquëtëran paco'. Nani piyapi'sa' nontohuato, canta' pa'sarahuë,” itohuachina, pa'pi huachi. Ina quëran piyapi'sa' nontërin.

23 Nani nontohuachina, panënuquë inaora pa'nin Yosë nontacaso marë'. Inaquë Yosë nontaso', tashifërin.

24 Ca'tano'sanënpitaso nipirinhuë', sono' huancanai' tashitopi. Ya'ipi tashi' maitopirinahuë', panca ihuan nacapiatona', co nanitopihuë' chiniquën paa-caiso'. Poti opoto opototarín.

25 Co tahuëriyátërasohuë', Quisoso huë'sapirinhuë', co nitotopihuë'. I' aipi i'narahuaton, no'pa pochin pa'tarin. Poti ya'cariarin.

26 Ca'tano'sanënpitari quënanpirinahuë'. Ii' aipi i'narinso' ni'sahuatona', pa'yanpi. “Hua'yan” ta'tona', “ëë” topi. Chiniquën pa'yanpirinahuë',

27 a'naroáchin Quisosori nontërin.

—¡Co'ta ca huë'sarahuë. Ama pa'yancosohuë! Chiniquën cancantoco', itërin.

28 Ina natanahuaton, Pitrori itërin:

—Quëma Sinioro ni'quëhuarë', sha'huitoco pa'i. Canta' i' pa'tato nacapi'inquën, itërin.

29 —Noyapa', huëquë', itohuachina, Pitro poti quëran nohuaraitahuaton, ii' aipi huanirin. Quisosoíchin yonquiaton, amasha huancanaimiachin noya pa'sapirinhuë'.

30 Ihuani chiniquën aco'sacaitërinso ni'sahuaton, të'huatërin. Napohuachina acopoi' pa'sapirinhuë':

—¡Catahuaco Sinioro! itërin.

31 A'naroáchin Quisosori maimirarin. Oshirahuaton, ahuaniiintarin:

—Co ya'ipi cancanën quëran natërancohuë' ni'ton, acopoi' pa'sapiranhuë'. ¿Onpoatonta' co noya natërancohuë'? itërin.

32 Ina quëran potiquë quësahuaton, ichiya'conin. Ya'conpachina, a'naroáchin ihuan sanorin.

33 Napohuachina, na'con yonquipi.

—Quëmaso' Sinioro tëhuëenchachin Yosë hui'ninquën, ta'tona' chinotopi.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Marcos 6.53-56)

34 Ina quëran aquëtëran canconahuatona', Quinisariti parti nonshipi.
 35 Ya'huëhuano'sari nohuitahuatona', nanan a'papi. "Quisoso nani canquirin," topachinara, na'a cania'piro'sa' quëpi anoyatacaso marë'. Nisha nisha parti quëran huë'pi.

36 "Quëma a'moranso' huirotën tëranta' së'huatona', noyachina'," itopi. "Inta nipachin së'huaina'," topachina, së'huapi. Insoarisona së'huahuachina, a'naroáchin noyatopi.

15

Shimashonënapita napopiso' *(Marcos 7.1-13)*

1 Ina quëran a'naquën parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapita Quirosarin quëran huë'pi Quisoso natanacaiso marë'.

2 —¿Onpoatonta' ca'tano'sanënpita co quiya pochin nipihuë'? Iráca shimashonënpoa' inachintopiso' a'chintërinënpoa'. "Co'huara coshachatërasëmahué', i'shaquë pi'pian niopimiratoco' ama oshahuanacaso marë'huë'," topi iráca. Quëmaso nipirinhué' co ina pochin nicacaso' a'chintëranhuë', itopi.

3 Napotohuachinara, Quisosori itërin:

—¿Onpoatonta' canpitanta' shimashonënpoa' inachintërinso' natëtoma', co Yosë pënëntërinso' natëramahuë'?

4 Quiricanën quëran pënëninpoa'. "Tatama', mamama', inapita noya nicatoma natëco'," ténin. Naporahuaton, "Inso tëranta pa'piná, a'shina' inapita co noyahuë yonquirapitona' no'huihuachina', tëpaco'," ténin Yosë iráca.

5 Canpitaso nipirinhué' nisha a'chinama'. "Ma'sha ya'huëtërinco'so' nani acorahuë Yosë quëta'huaso marë'," topatëra, co tatanpo' quëtacaso' ya'huërinhuë', toconama'. Napoaton tatama' ma'sha pahuantohuachinara, apiratatoma', co quëtëramahuë'.

6 "Co quëtacaso' ya'huërinhuë'," toconama'. Ina pochin a'chinatoma', co Yosë quiricanën natëramahuë'.

7 "Yosë imarai," topiramahuë', co imaramahuë'. ¡Canpitaso' nonpintënuëma'! Iráca Isaiasë ninshitaton, no'tëquën ninorinquëma'.

8 Yosë naporin: "Isopita piyapi'sa' nanamëna quëran noya nontopirinacohué',

co cancanëna quëran imarinacohué'. Co ca pochin cancantopihuë'.

9 "Yosë pënëntërinso' a'chinarai,' topirinhahuë',

inahuara yonquinëna quëran a'chinpi. Napoaton topinan quëran chinotërinaco," ténin Yosë.

Iráca Isaiasë ninshitaton naporin, itërin Quisosori.

Onporahuatëhuasona oshahuanëhuaso' *(Marcos 7.14-23)*

10 Ina quëran piyapi'sa' përasahuaton, a'chintërin.

—Ya'ipinquëma' natanco no'tëquën yonquicamaso marë'.

11 Coshatëresó marë' co oshahuanëhuë'. Cancanënpoa quëran yonquirëso marë' oshahuanëhuaso'. Tëhuënachin co noyahuë' nonpatëra, oshahuanë', itërin.

12 Ina quëran ca'tano'sanënpitari sha'huitiirin.

—Achin Maistro pënënancoi ni'ton, parisioro'sa' no'huirinënuë, itopi.

13-14 —Ama ina marë' pa'yancosohué'. Oshaquëran Yosëri ana'intarin. Ni'co'. Ma'sha sha'patëra, co pacatëro' pa'ararëhuë'. Ocoirahuatë' të'yatëré'.

Inapochachin co nanamën imapisopitahuë' Yosëri a'poarin. Inapitaso' somaraya pochin cancantopi. Somarayaso' co nanitërinhuë' a'na somaraya noya quëpacaso'. Quëparin naporini, cato chachin panca naninquë anochitanahuë', itërin Quisosori.

15 —Achin Maistro a'chintërancoiso', a'chintaantacoi quiyanta' no'tëquën nitochii, itërin Pitrori.

16 —¿Co canpita tëranta' yonquiyátëramahuë' ti? Inta nipachin, a'chinchinquëma'.

17 Nani ma'sha ca'nëhuaso marë', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Co cosharo' cancanënpoaquë ya'coninhuë'. Chi'chirinamënpoaquë ya'conin. Ina quëran inquierantërhua'. ¿Co ina nitotëramahuë' ti?

18 Napoaponahuë', cancanëma quëran co noyahuë' yonquihuatomara, co noyahuë' nonama'. Ina marë' oshahuanama'.

19 Co noyahuë' yonquihuatomara, tëpatërama', nitëhuananpitërama', monshihuanacasoáchin yonquirama', ihuatërama', nonpintërama', pinotërama'.

20 Ina pochin cancantohuatamara, oshahuanamaso'. Co i'shaquë niopimiratarihuahuënta', coshatohuatëhuara, co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Cancanënpoa quëran nóya yonquicaso' ya'huërin. Ina Yosë nohuanterin, itërin Quisosori.

Nisha sanapi natëtërinso'

(Marcos 7.24-30)

21 Ina quëran Cotia parti quëran pipirahuaton, Tiro, Siton, inapita parti pa'nin.

22 Naporo' a'na Canaan sanapi inaquë ya'huërinsoari huëcapairahuaton, chiniquën itapon:

—¡Nosoroco, Sinioro! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, Yosë chachin acorinquën piyapi'sa' catahuamaso marë' ténahuë. Hua'huahuë parisitárin. Sopairi ya'coancantaton, chiniquën aparisitarin. Inquitoco, topirahuë', itërin.

23 Quisososo' co a'panitaponahuë' pa'sapirinhuë', sanapiriso' imaraton:

—Nosoroco Sinioro, itërarin. Ina ni'sahuatona', ca'tano'sanënpitari pi'pian no'huipi.

—Iso sanapi a'paquë' pa'in. Imaquitonpoa', pinatano' níriarin, itopi.

24 Napotohuachinara, sanapi itërin:

—Quëmaso' imoya nisha piyapinquën. Israiro'sa' catahua'huaso marë' Yosë a'parinco. Inahuaso Yosë piyapinënpita nipirinahuë', ohuica chihuërinso pochin nipi ni'ton, catahuarahué, itërin.

25 Sanapiso nipirinhuë', isonquirahuaton moshaquirin.

—Nisha sanapico nipirahuë', canta' Sinioro catahuaco, topirahuë', itërin.

26 —Ni'quë' imoya. Hua'huaro'sa' a'cahuatëra, co cosharonën osëretahuatë' ni'nira a'carëhuë', itërin Quisosori.

27 —Naporin mini Sinioro. Napoaponahuë', pi'pian tëranta' cosharo' atatohuachina, ni'nira'huayari capitërin ni'ton, quiyanta' catahuaco, topirahuë', tënin.

28 —¡Ma noya imoya natëranco! Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëranco ni'ton, hua'huan anoyachinquën, itërin. Napotohuachina, a'naroáchin hua'huin noyatërin huachi.

Nisha nisha cania'piro'sa' anoyatërinso'

29 Ina quëran Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, a'na panënquë pan-tarin. Inaquë huënsëconin.

³⁰ Napohuachina, notohuaro' piyapi'sa' huè'pi. Nisha nisha caniori maninsopita quèsapi. A'naquèn sonpacha, a'naquèn somaraya. Api-aro'sa', nè'huèyaro'sa', inapita quèsahuatona', Quisoso pirayan acopi. Inaquè acoihuachinara, ya'ipimiachin anoyatèrin.

³¹ Piyapi'sari ni'sahuatona', pa'yatopi. "Ni'co'. Nè'huèyaro'sa' nonsapi. Api-aro'sa' nani noyatopi. Sonpacharo'sa' noya iratopi. Somarayaro'santa' noya quènantopi. ¡Ma noyacha Yosèso paya! ¡Ma noyacha ni'ton, piyapinènpitanpoa catahuarinpoa paya!" topi.

Cosharo' ana'atantarinso'
(Marcos 8.1-10)

³² Ina quèran ca'tano'sanènpita pèrasahuaton, itapon:
—Piyapi'sa' nosororahuè. Nani cara tahuèri pochin natanarinaco ni'ton, co huachi manta' coshoro' ya'huètòpihuè' capacaiso'. Co topinan yaa'parahuè', tarani canahuachina', itèrin.

³³ —Pa'pi notohuaro' piyapi'sa' yamorapi. ¿Intohuacha coshoro' macatè' isonapo' piyapi a'carè nicaya? Co péi' isèquè ya'huèrinhuè', itopi.

³⁴ —¿Onpo panta' ya'huètèrinquèma'? itohuachina, —Canchiséichin pan, caraíchín sami, inaíchín ya'huètèrincoi, itopi.

³⁵ Ina quèran piyapi'sa' sha'huitèrin no'paquè huènsècaiso marè'. Sha'huitohuachinara, huènsèpi.

³⁶ Nani huènsèhuachinara, canchisé pan, sami, inapita masahuaton, Yosè nontèrin. "Yosparinquèn Tata," itèrin. Ina quèran sè'panahuaton, ca'tano'sanènpita quètèrin piyapi'sa' quètacaiso marè'. Ya'ipi quètèra'piapi.

³⁷ Nani quètòhuachinara, ya'ipiya natèaquè huarè' coshatopi. Ina quèran pè'sotopiso' masahuatona', canshisè i'mè' mèntatopi.

³⁸ Catapini huaranca quèmapi'sa pochin coshatopi. Sanapi'santa' hua'huinarè chachin coshatopi.

³⁹ Ina quèran piyapi'sa' nontahuaton, potiquè ya'conin. Aquètèran pèntonahuaton, Macatan parti canconin.

16

Quisoso sacai' nininso' nicacaso' nohuantopiso'
(Marcos 8.11-13; Lucas 12.54-56)

¹ Ina quèran parisioro'sa', satsioro'sa' inapita Quisoso nontacaiso marè' huè'pi. Nonpintatona', nontopi atèhuècaiso marè'. "Yosè a'paimahuachinquèn, sacai' nicacaso nininso' niquè'. Quiyanta' ina nicatò, natèinquèn," itipi.

² "¿Onpoatomata' iyaro'sa' co no'tèquèn yonquiramahuè'? Ni'co'. O'nan nitoninorama'. I'huanahuanquè noyapihuayanchin nipachina, 'Tashiraya noyahuantapon,' tènama'.

³ Tashiramiachin chistro yaratohuachinaso', 'Ipora tahuèri o'nanapon nimara,' tènama'. Ina nitotapomarahuè', ¿onpoatomata' ipora chachin naporahuè'sopita co yonquiramahuè'?

⁴ Ipora ya'huèramasopita co noyahuè' cancantèrama'. Nitèhuananpitopisopita pochin cancantatoma', co pi'pisha tèranta' Yosè yanatèramahuè'. 'Sacai' nicacaso nininso' niquè' natèinquèn, itopiramacohuè', co Yosè nohuantèrinhuè' ina pochin nica'huaso'. Isoíchín anitotarinquèma'. A'na tahuèri canpita nitotacamaso marè', Conasè pochin nisarahuè' itèrin. Ina quèran patèrin huachi.

Parisioro'sa' yanonpinpiso'
(Marcos 8.14-21)

5 Ca'tano'sanënpita sono aquëtëran pëntonpirinahuë', naniantopi pan quëpacaiso'.

6 Ina quëran Quisosori itërin:

—Parisioro'sa', satosioro'sa' inapita, pan ahuëpocatërinso' pochin ya'huëtöpi. Ama iyaro'sa' ina nohuantocosohuë', itërin.

7 Natanahuatona', ca'tano'sanënpita capini ninontopi.

—¿Onpoatonta' naporin? tënin a'naso'.

—Ahuën. Capa pan. Co quënhuahuë' ni'ton, napotërinpoa' nimara, tënin a'nanta'.

8 Ninontopiso' nitotaton, Quisosori itërin:

—¿Onpoatonta' "capa pan," toconama'? Tëhuëenchachin co noya natëyatëramacohuë'.

9 A'chintápiranquëmahuë', ¿ipora huanta' co yonquiramahuë' ti? Yonquico' iyaro'sa'. I'hua chachin a'natërápo painchin nipirinhuë' a'natërápo huaranca piyapi ananitërahuë'. ¿Ina naniantërama' ti? Naporo' pë'sotopiso' shonca cato' i'më' mëntatërama'.

10 Ina quëran canchisë painchin nipirinhuë', catapini huaranca quëmapi'sa' ananitërahuë'. Naporo' canchisë i'më' pë'sotopiso' manama'.

11 ¿Onpoatomata' co yonquiramahuë'? "Pan ahuëpocatërinso pochin ya'huëtöpi' ama nohuantocosohuë'," itohuatëinquëmara, co cosharo' yonquiato naporahuë', itërin.

12 Naporo huarë' yonquipi huachi: "Co pan chachin yonquiaton, naporinhuë'. Parisioro'sa', satosioro'sa' inapita a'chinpiso' yonquiaton, pënëninpoa'. Pi'pisha pan ahuëpocatërinso' së'yonpachinara, a'naroáchin së'cotërin. Inapochachin inapitanta' co no'tëquën a'chintonaraihuë', piyapi'sa' anishacancan-topi, tapon napotërinpoa'," topi.

Pitro natëtërinso'

(Marcos 8.27-30; Lucas 9.18-21)

13 Ina quëran Sisaria Pinipo parti pa'pi. Inaquë ca'tano'sanënpita itapon:

—Nani ma'sha nanitaparahuëso marë', ¿inpochinta' piyapi'sa' cancantërinaco? itërin.

14 —Nisha nisha cancantiarinën: "Coansha Paotistaco' nanopiantarinso' ni'ton, naporin," topi a'naquën. "Co inahuë'. Iniasëco' nanopiantamara," topi a'naquëonta'. "Pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanopiantarinso' nimara, tomantatona', Irimiasë nimara," topi a'napitanta', itopi.

15 —¿Canpitapo'? ¿Incota tënama'? itërin. Itohuachina,

16 Simon Pitrori itërin:

—Quëmaso' Cristo. Yosë hui'nin chachinquën. Ina nanpitan, a'paimarinquën, itërin.

17 —Ma noyacha iyasha Yosë catahuarinquën ni'ton, naporan. Napoaton noya cancantëran. Co quëmaora yonquinën quëran nitotëranhuë'. Tata Yosë chachin anitotërinquën. Quëmaso' Conasë hui'ninquën. Simon itopirinëinquënhuë',

18 nasha nininën acochinquën. Pitro itaranquën. Ca nohuanto, a'pitëquë noya pëipiso pochin na'a piyapi'sa' a'chintaran imainacoso marë'. A'chintóhuatan, huëntonëhuëquë aya'conarahuë'. Oshaquëran na'asarama huachi. Co chimirin tëranta' minsëarinquëmahuë'.

19 A'na tahuëri chiniquën nanan quëchinquën a'napita a'chintacamaso marë'. Yosë huëntonëquë ya'conacaiso' a'chintaran. Ya'coana niahuiquë i'soatëresó pochin piyapi'sa' catahuaran ya'conacaiso marë'. Ina quëran ma'sona noya nicacaiso' a'chintaran. Insosona co yanatëhuachinquënhuë', sha'huitëquë: "Tëhuëenchachin co Yosë ya'huërin'pa' pa'saranhuë'," itëquë'.

Yosërinta' inachachin sha'huitarin. A'naquënso nipirinhüè', noya natanpi quèran cha'èsapi huachi. Yosërinta' noya ni'sarin. Natèrinaco ni'ton, oshanèna' Yosèri inquitarin. Napoaton huëntonénquë ya'conapi huachi, itèrin.

²⁰ Ina quèran ya'ipi ca'tano'sanènpita itapon: “Ca mini Cristoco. Yosè chachin acorinco piyapi'sa' nicha'èca'huaso marè'. Ina nitotapomarahüè', ama iporaso' a'napita sha'huitocosohe'”, itèrin.

Chiminacaso' ninorinso'

(Marcos 8.31-9.1; Lucas 9.22-27)

²¹ Naporo quèran huarè' chiminacaso' ninoton, ca'tano'sanènpita sha'huitèrin:

—Quirosarinquë pa'pato, na'con parisita'huaso' ya'huèrin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi què'yaarinacohüè'. Tèpaarinaco. Chiminaporahüè', cara tahuèri quèran Yosè ananpitaantarinco, itèrin.

²² Ina natanahuaton, a'naroáchin Pitrori amasha quèparahuaton, chiniquèn pènènin:

—¡Ama Siniro napoquèsohüè'! Ama Yosè nohuanchinsohüè', itopirinhüè',

²³ Quisosori tahuèrètahuaton, itèrin.

—¡Ta'tèquë' iyasha! Sopai nohuanton, napotèranco. ¿Yaanishacancantèranco ti? Co Yosè pochin yonquiranhüè'. Piyapinquèn ni'ton, quèmaora nohuantèransoachin yonquiran, itèrin Quisosori.

²⁴ Ina quèran ya'ipi ca'tano'sanènpita itèrin:

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantèramaso' naniantatoma', Yosè nohuantèrinsoráchin imaco'. Corosquë chiniquèn parisitèrè'. Canpitanta' parisitapomarahüè', imamiatoco.

²⁵ Noya nannpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quèran nannpiarama'. A'na tahuèri chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhüè', casáchin yonquihuatamaco, parisitapomarahüè' co topinan quèran nannpiaramahüè'. Yosé'pa' nannpiamiatarama'.

²⁶ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huèrinsopita canapiramahüè', co hua'yanéma' cha'èpachinhüè' topinan quèran nisarin. ¡Onponta' pahuèrètapiramahüè', co huachi hua'yanéma' nanitarinhüè' cha'ècaso'!

²⁷ Yosè quèran quèmapico ni'to, a'na tahuèri o'mantararahüè. Tatahuè huènaratèrinso pochin canta' huènaratarahüè. Anquèniro'sapitarè'co o'mantararahüè. Naporo' coisè pochin no'tèquèn sha'huitarahüè huachi. Noya nipachina', noya acoarahüè. Co noyahüè' nipachina', ana'ntarahüè huachi.

²⁸ Tèhuèrchachin isoro'pa' hua'anèntapo. A'naquéma' co'huara chimiyantèrasènquémahüè', hua'anèntarahüèso' ni'sarama', itèrin.

17

Nisha pochin ya'norinso'

(Marcos 9.2-13; Lucas 9.28-36)

¹ Saota tahuèri quèran Quisoso pa'nin motopi'pa'. Pitro, Santiaco, Coansa, inapitaráchin quèparin.

² Inapitari nicasoi', nisha pochin ya'norin. Ya'ipi ya'pirin pi'i pochin a'pinin. A'morinso' huènaráchin huènaráchin ninin.

³ A'nanaya Moisésè, Iniasè, inapita quènanpi. Iráca ayapirinhüè', Yosè nohuanton, ya'noantatona'. Quisosorè' ninontapi.

⁴ Ina ni'sahuaton, Pitrori itèrin:

—¡Ma noya Sinioro isëquë huë'nëhua! Nohuantohuatan, cara imënamëa'huaya nii, a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisésë marë', a'nanta' Iniasë marë', topirahuë', itërin.

⁵ Nonaquëya', chitorori imotërin. Huënaráchin huënaráchin ninin. Chitoro huáncana quëran Yosëri sha'huitërin: "Iso' ca hui'nahuë, na'con nosoro-rahüë. Nôya ni'nahuë. Ina noya natanco'," itërin.

⁶ Ina natanahuatona', chiniquën pa'yanpi. Isonahuatona', nipa'copirayatopi. Monshoápirinahuë',

⁷ Quisosori së'huaquirahuaton:

—Ama huachi iyaro'sa' pa'yancosohuë'. Huaniantaco', itërin.

⁸ Napotohuachina në'pëtintapirinahuë', Quisosoráchin quënanpi.

⁹ Ina quëran motopi quëran nohuaramapona pochin, Quisosori itërin:

—Achín ni'namaso', ama insonta' sha'huitocosohuë'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri nanpiantarahüë. Naporo huarë' a'napita sha'huitoco', itërin.

¹⁰ —Pi'pian Sinioro yanatanainquën. Maistro'sa' Yosë quiricanën a'chinpachinara, napopi: "Co'huara Cristo o'mayatërasohuë', Iniasë'ton huëantarín," topi. ¿Onpoatonta' napopi? itërin ca'taninsopitari.

¹¹ —No'tëquën napopi. "Noya ayonquiantacaso marë' huëantapon," ténin pënëntona'pi ninoton.

¹² Carimaso nipirinhüë' sha'huitaranquëma'. Nani mini huëantapirinhüë', co nohuitopihüë'. Co yanatëtonaraihuë', inahuara yonquinëna quëran no'huipi. Canta' Yosë quëran quëmapico nipirahuë', inapochachin aparisitarinaco, itërin Quisosori.

¹³ Napotohuachina, ca'tano'sanënpita yonquipi huachi: "Tëhuënychachin i'hua Coansha Paotista pënëntërin. Iniasë pënëntërinso pochachin pënëntopirinhüë', co yanatëpihuë'," topi yonquiatona'.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Marcos 9.14-29; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Nani nohuaraimantahuachinara, na'a piyapi'sa' quënanquimarin. A'na quëmapiso' huë'sahuaton, isonquirin.

¹⁵ —Hui'nahuë Sinioro nosorotoco. Chiniquën parisitarin. Sopai nohuan- ton, no'paquë nitë'yatahuaton, sa'po sa'po niconin. Pacoro pacorotarin. A'na tahuëri pënquë anotërin. A'na tahuëri i'quë nitë'yaitërin. Naporárin.

¹⁶ Ca'tano'sanënpita sha'huitato: "Sopai inquitoco'," itopirahuë', co nani- topihuë', itërin.

¹⁷ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natëtochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranguëmahuë', ¿onporo huarëta' yanatëramaco? itahuaton, —Hua'huasha quëshico, itërin Quisosori.

¹⁸ Quëntahuachina, Quisosori sopai nontërin. "Iso hua'huasha tanan- pitëquë'. Pipimiatëquë huachi," itohuachina, a'naroáchin sopai pipirin. Hua'huasha noyatërin huachi.

¹⁹ Ina quëran inaora ya'huaso', ca'tano'sanënpitari natanquirin.

—¿Onpoatonta' Sinioro co quiyariso' nanitëraihuë' inquitahuaiso'? itopi.

²⁰ —Co ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëramacohuë' ni'ton, co nanitëramahuë'. Natëramaco naporini, catahuaitënuëmahuë'. Yosëso' ya'ipiya nanitaparín. Pi'pian tëranta' ina natëtoma', nontohuatama', catahuarinquëma'. Nani ma'sha nanitaparama'. "Yosë nohuanon, iso motopi ya'huinca'in," tënama' naporini, ina nohuanon, ya'huincaitonhuë'.

Inapochachin ya'ipi cancanëma quëran natëramaco naporini, sacai' nininso' catahuaitëinquëmahuë'. [

²¹ Isanpi sopaiso nipirinhue' sacai' inquitacaso'. Ayono nicatë chiniquën Yosë nontaquë huarë', inquitëre', itërin.]

Chiminacaso' ninoantarinsó'
(*Marcos 9.30-32; Lucas 9.43-45*)

²² Cariria parti papona pochin, Quisosori ca'tano'sanënpita sha'huitaantarin:

—Yosë quëran quëmapico nipirahuë', piyapi'sa' masarinaco. Sha'huirapihuachinaco, masarinaco.

²³ Mapachinaco, tëpaarinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran Yosë anapitaantarincó huachi, itërin. Natanahuatona', pa'pi, sëtópi.

Coriqui Yosë pëinën marë' quëtópisó'

²⁴ Capinaomoquë canconpachinara, a'naquën Yosë pëinën marë' coriqui ma'patona'piro'sa' huë'pi. Huëcatona', Pitro itüpi:

—Yosë chinotópisó pëi' tapacaso marë' ya'ipinpoa' pi'pian coriqui quëtacaso' ya'huërin. ¿Quëma maïstronënso' co pahuëretërinhuë' tí? itópi.

²⁵ —Pahuëretërin mini, itërin Pitrori.

Ina quëran pëiquë ya'conpachina, inaquë Quisoso quënanconin. Co'huara sha'huichátërasohuë', inari ninoton, itërin:

—Pi'pian iyasha natainquën. Copirnoros'a' coriqui nohuantohuachinara, ¿inpitata' ma'parin? ¿Quëmopinënpita quëran huarë' ma'parin to? itërin.

²⁶ —Co quëmopinënpitasó' ma'parinhuë'. Nisharo'saráchin ma'parin, itërin Pitrori.

—No'tëquën naporan. Napoaton co hui'ninpitarisó' quëtacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin Yosë pëinënquë nicacaso' ya'huërin. Co caso' quëta'huasohuë' nipirahuë',

²⁷ ama no'huitacaiso marëhuë' carinta' quëchi. Sono' yonsanquë pa'sahuaton, yo'natëquë'. Ya'nán ohuararansó' sami nanamënguë ni'quë'. Inaquë coriqui quënanaran. Masahuaton, quëtonquë'. Catoénpo marë' naniarin, itërin. Pitro pa'sahuaton, Quisoso ninorinsó chachin quënanconin huachi.

18

Chini chiniquën nanantërinso'
(*Marcos 9.33-37; Lucas 9.46-48*)

¹ Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari paahuarahuatona', Quisoso natanpi. —A'na tahuëri Yosë isoro'paquë hua'anëntohuachin, ¿insota' chini chiniquën nanantarín? itópi.

² Ina natanahuaton, a'na hua'huasha përasahuaton, huancánachin ahuánirin.

³ —Natanco iyaros'a' pi'pian a'chinchinquëma'. Co no'tëquën yonquiyátëramahuë'. Hua'huasharo'sa' yonquico'. Co chiniquën nanan nohuantópihuë'. Co a'napita ncanpihuë'. Co inapita pochin cantantohuatamahuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'.

⁴ Hua'an pochin cantantacamasó' naniantatoma', hua'huasha pochin sano cantancó'. Ina quëran Yosë noya noya ni'sarinquëma huachi.

⁵ Imaramaco ní'ton, ya'ipiya nicatahuacaso' ya'huërin. Hua'huaro'santa' nosorohuatama', canta' nosoroaramaco. Ya'ipi hua'huaro'sa pochin cancanpópitanta', noya ní'co'.

*Anishacancantërinso'**(Marcos 9.42-48; Lucas 17.1-2)*

6 "Hua'huasha natërinco'so' anishacancantohuatama', Yosë chiniquën ana'intarinquëma'. A'naquëonta' imasapirinacohuë', co chiniquën cancanchatërapihuë'. Inapitanta' anishacancantohuatama', ana'intarinquëma'. Co'huara inapita anishacancanchatërapomahuë', marëquë chimiitërama' naporini, noya noya niitomahuë'. Pancara'piquë a'sonconotahuatënëinquëma', të'yaitërinëinquëma' naporini, co aquëtë' oshahuaintomahuë'. Piyapi anishacancantacaso', pa'pi co noyahuë'.

7 Isoro'paquë sacai' Yosë imacaso'. Nisha nisha ya'huërin piyapi'sa' anishacancantacaso'. Ina marë' oshahuanpi. Anishacancantona'piso nipirinhüë', na'con na'con oshahuanin. Yosëri chiniquën ana'intarin ni'ton, jma'huantachan sarin paya!

8 Napoaton imirama quëran, nantëma quëranhuë nipon co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëmiratërama', ninishitërantëtërama', ninapotërama naporini, noya noya niitomahuë'. Tantoimira, tantorancha nipomarahüë', Yosë'pa' paatoma', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Imirama', nantëma', inapita nishitëtëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi aoshahuaninquëmaso' a'poco'.

9 Ya'pirama quëran quënanamaso marë' co noyahuë' yonquihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, noya noya niitomahuë'. Somaraya nipomarahüë', co parisitopiquë pa'itomahuë'. Cato quëran chachin noya ni'tapomarahüë' parisitopiquë të'yatohuachinëinquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama'," itërin.

*Ohuica chihuërinso pochin nininso'**(Lucas 15.3-7)*

10 Ina quëran Quisosori itaantarin: "Ama a'na hua'huasha tëranta' nocancosohüë'. Inahuanta' Yosëri nosororin. Nani anquëniro'sa' sha'huitërin a'naya a'naya a'paicaiso marë'. Tata Yosë'pa' ya'huatona', Yosë nontapi. [

11 Na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancantatona', chihuëpiso pochin nipi. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'marahüë inapita nicha'ëca'huaso marë'.]

12 Ni'co'. A'na quëmapi pasa ohuicaro'sa' pë'tahuarin. Ya'ipiya nosororin. Pastoquë coshatacaiso marë' quëparinquë a'naya tëranta' chihuëhuachina, yonípon pa'nin. A'napitaso' inaquëranchin patahuaton, hua'qui' yoniarin.

13 Quënanahuaton, pa'yatarin. Iscon shonca iscon ohuicanënpita co chihuëpirinahuë', co inapitaráchin yonquirinhüë'. A'naíchin chihuërinso' quënanahuaton, na'con na'con pa'yatërin.

14 Inapochachin Tata inápaquë ya'huërinso' nosororinquëma'. Hua'huaro'santa' nosororin. Co nohuantërinhuë' a'naya tëranta' parisitopiquë paicaiso'," tënin.

*Nanan anoyatacaso' ya'huërinso'**(Lucas 17.3)*

15 Ina quëran Quisosori pënëantarin. "Imapatamaco, iyaparima pochin ninicamaso' ya'huërin. A'naquën ma'sha onpotohuachinquën, quëmaora paaton, nanan anoyatëquë'. Ina quëran oshaquëran pënëinquë' noya yonquianta'in. Noya natëhuachinquën, oshanën marë' tëhuënchachin sëtohuachin, noya cancantaantarin. Iyaparima pochin ninosoroantarama huachi.

16 Nipirinhüë', co yanatëhuachinquënhüë', a'na ya'pihuë nipon, catohüë nipon pënënanaso natanacaiso marë' quëparahuaton, nontoantaquë'. Iyaro'sa' quëparansopitanta' noya naitaina' ama pi'pian tëranta' nonpinacaso marëhuë'. Inapitarinta' pënëina'.

17 Co inapita tēranta' yanatēantahuachinhuē', ya'ipi imaramasopita niyon-tonpachina', ya'ipiya sha'huitēquē' inahuarinta' nanan anoyachina'. Inapitarinta' pēnēantapirinahuē', co inapita tēranta' yanatantahuachinhuē', ama huachi iyama pochin ni'cosohuē'. Co imarino pochinhuē nipon, Noma copirno marē' coriqui ma'patona'pi pochin nipon ni'co huachi.

18 Oshahuanacaso' co yananiantohuachinhuē', sha'huitēquē': 'Tēhuēnchachin iyasha oshahuanan. Co naniantēranhuē' ni'ton, co Yosē inquitaringuēnhuē', itēquē'. Yosērinta' inachachin napotapon. Nipirinhue', oshanēn marē' sētaton Yosē yonquiantahuachin, noyatapon. 'Oshanēn iyasha Yosē inquitaringuēn,' itēquē'. Yosērinta' oshanēn inquitaton, noya ni'sarin huachi.

19 Catoyanquēma tēranta' napopianachin yonquiatoma Yosē nontohu-atama', Yosē natanatēnquēma', catahuaringuēma'.

20 Chinotamacoso marē' niyontonpatama', canpitaro'co ya'huarahuē. Carayanquēma tēranta' niyontonpatama', canta' inaquē ya'huērarahuē,' tēnin Quisoso.

21 Ina quēran Pitrori itērin:

—A'na iyahuē Siniro ma'sha onpotohuachinco, nanan anoyachi, tēnahuē. Nipirinhue', naquēranchin naquēranchin ma'sha onpotohuachinco, ¿onpo onporota' nanan anoyachi? ¿Canchiséro' pochin nimara ti? itērin.

22—Co canchiséroichin nanan anoyatacaso' ya'huērinhue'. Canchisē shonca canchiséro'* anoyatoco', itērin Quisosori.

Co nanan anoyatona'pihuē'

23 Ina quēran itaantarín:

“Yosē hua'anēntērinso' a'chinchinquēma', natanco'. A'na hua'an naporinso pochin ninin. Na'a piyapinēnpitari nihuirin ni'ton, a'naya a'naya amatērin natanacaso marē'.

24 Napohuachina, a'nara' quēntapi na'a huaranca nihuirinso'. Co apira pahuērētochináchinhuē' nihuitērin.

25 'Hua'huayátērahuē nihuirinco ni'ton, co onporonta' nanitarinhue' pahuērēincoso', ta'ton, inpriatonēn itapon: 'Iso quēmapi co nanitērinhuē' pahuērēincoso'. Chiminaquē huarēnta' sacatopirinhue', co onporonta' pahuērarincohuē'. Napaton ya'ipi ma'shanēnpita matonquē'. Ina quēran inaora chachionta' pa'anquē'. Sa'in, hui'ninpitare' chachin pa'anquē' pi'pian tēranta' cana'ia', itērin hua'ani.

26 Ina natanahuaton, nihuitona'pi chiniquēn pa'yanin. Isonahuaton, nohuantaso' mosharin. 'Nosoroco siniro oshaquēran ya'ipiya pahuērē'inquēn. Ama pa'ancoisohuē', itērin.

27 Napotohuachina, hua'ani nosororin. Nosoroaton, ya'ipi nihuirinso' ayataton noya a'parin huachi.

28 Nihuitona'piso nipirinhue' pipirahuaton, a'na iin pi'pian nihuirinso' quēnanconin. Pasa tahuēri sacatohuachina canarinsoichin nihuiquirinhue', maconorahuaton, chiniquēn no'huirin. 'Ya'ipi nihuirancoso' apiramiáchin pahuērēco huachi,' itērin.

29 Ina quēmapinta' isonahuaton, na'con mosharin. 'Nosoroco iyasha oshaquēran ya'ipi pahuērēaranquēn,' itopirinhue',

30 co pi'pian tēranta' nosororinhue'. Tashinan pēiquē apo'motērin. 'Pahuērētaquē huarē' pipiin,' itērin.

* **18:22 Canchisē shonca canchiséro' topachina:** Onponta nanan anoyatacaso' ya'huērín, tapon napotērin.

³¹ Hua'an piyapinēnpitaso' ina ni'sahuatona', no'huitopi. '¡Ma'huantacha ninin paya! Co pi'pian tēranta' nosororinhué', ta'tona', hua'anēna ya'ipiya sha'huítōnpi.

³² Ina natanahuaton, nihuitona'pi amataantarín. '¡Quēmaso' pa'pi co noyahué' cancantēran! "Nosoroco," itēranco ni'ton, hua'huayátērahué' nihiuipirancohué', ya'ipiya topinan ayatēranquēn.

³³ Carinquēn nosororanquēnso pochachín a'na iyasha nosorocamaso nipirinhué', ¿co pi'pian tēranta' nosororanhué' ti?' itērin.

³⁴ Ina quēran chiniquēn no'huiton, sontaro'sa' amatahuaton, tashinan pēiquē apo'motērin anta'. 'Pahuērēinco huaré' chiniquēn aparisitēquē', itērin," tēnin.

³⁵ Ina quēran itaantapon:

—Inapochachín Tata Yosē na'con nosoroatēnquēma', ya'ipi oshanēma' yainquitopirinquēmahué', co canpita capini nanan anoyatohuatamahué', co oshanēma' inquitaringuēmahué'. Chiniquēn parisitarama'. Ya'ipi cancanēma quēran huaré' nanan anoyatacaso' ya'huērin, itērin Quisosori.

19

Sa'ahuano'sa' pēnēninso'

(Marcos 10.1-12; Lucas 16.18)

¹ Nani a'chinahuaton, Cariria quēran pipirin. Cortanii' aquētēran paaton, Cotia parti cancoantarín huachi.

² Notohuaro' piyapi'sari imasapi. Inaquē na'a cania'piro'sa' anoyatērin.

³ Ina quēran a'naquēn parisioro'santa' hué'pi. Nonpintatona', atēhuēcaiso maré' nontiiipi:

—¿Noya ipora sa'ango' tē'yatacaso' ti? itiiipi.

⁴ —¿Ma'ta' Yosē quiricanēn quēran sha'huítērinpoa'? Iráca ya'nan piyapi nipon, catoíchin Yosēri ninin. A'na quēmapi, a'na sanapi, inaíchin ninin.

⁵ "Napoaton quēmapi sa'apachina, pa'pin, a'shin, inapita patahuaton, sa'iné' nichinpitacasos' ya'huērin. Cato' piyapi nipirinhué', a'naíchin pochín Yosēri ni'nin," tēnin.

⁶ Catoya'pi nipirinhué', a'naíchin pochín ni'nin. Nani Yosēri asé'quērin ni'quēhuaré', co onporonta' sa'ama' tē'yatacaso' ya'huērinhué', tēnahué', itērin Quisosori.

⁷ —¿Onpoatonta' nipachín, iráca Moisésēso' pēnēninpoa' sa'ango' tē'yatacaso' "Sa'ango' yatē'yatohuatēra, coisēquē aninshitahuatē', tē'yatērē'," tēnin, itopi parisioro'sari.

⁸ —Co tē'yatacaso' pēnēninquēmahué'. Co natantochináchinhué' cancantērama' ni'ton, napotērinquēma'. "Coisēquē ninshitaquē huaré' tē'yatērē'," itopirinquēmahué', ya'nan nipon quēran huaré' co Yosē nohuantērinhué' sa'ama' tē'yatacaso'.

⁹ Napoaton carinquēma' pēnēninquēma'. Co sa'ama' monshihuanpirinhué', tē'yatohuatama', oshahuanama'. Ina quēran a'na sanapi mapatama', co inaso' sa'amahué'. Monshitēramaso pochín Yosēri ni'nin, itērin.

¹⁰ Ina natanahuatona', ca'tano'sanēnpitari itapona':

—Ina pochín ni'quēhuaré', co noyahué' sa'acaso' nimara, itopi.

¹¹ —A'naquēn mini Yosē nohuanton co sa'apihué'. Na'con na'conso nipirinhué' noya sa'acaso'.

¹² A'naquēn hua'huatapona quēran huaré' inachín co nanitopihué' sa'acaiso'. A'naquēonta' a'napitari ma'sha onpotērin ni'ton, co huachi nanitopihué'. A'naquēonta' na'con na'con Yosē maré' yasacatatona', co

sa'apihuë'. Ina pochin nicacamaso' nohuantohuatama', inapoco', itërin Quisosori.

Hua'huaro'santa' nosororinso'
(*Marcos 10.13-16; Lucas 18.15-17*)

¹³ Ina quëran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori së'huamotocaso marë'. Inapothuaton, inapita marë' Yosë nontërin. Na'a hua'huaro'sa' quëntapirinahuë', ca'tano'sanënpitari co nohuantopihuë':

—Ama napotocoso huë'. Quisoso apinama', itopi.

¹⁴ Quisososo nipirinhüë' tënin:

—Tananpitoco' hua'huaro'santa' huë'ina'. Ama a'pacosohuë'. Hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Inapita pochin cancantohuatama', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama', itahuaton,

¹⁵ hua'huaro'sa' së'huamotorahuaton, Yosë nontërin noya ya'huëcaiso marë'. Nani Yosë nontohuachina, pa'nin huachi.

Ma'huan yaimarinso'
(*Marcos 10.17-31; Lucas 18.18-30*)

¹⁶ Ina quëran a'na quëmapiri huëcapairin.

—¿Ma'ta' Maistro caso' nii nanpimiata'huaso marë'? Sha'huitoco canta' noya nii, itërin.

¹⁷ —¿Ma'marëta' noya nininso' natananco? Yosëichin noya noyaso'. Nanpimiatamaso' nohuantohuaton, pënëntërinso' natëquë', itërin.

¹⁸ —¿Insopitata' natëca'huaso' ya'huërin? itërin ma'huani.

—“Ama piyapi tëpaquësohuë'. Nani sa'an ya'huëtohuachinquën, ama monshihuanquësohuë'. Ama ihuatëquësohuë'. Ama nonpinapiquësohuë'.

¹⁹ Tata natëquë'. Mamanta' natëquë'. Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroquë'.” itërin Quisosori.

²⁰ —Hua'huatapo quëran huarë' inapita natërahuë. ¿Ma'ta' pahuantarinco nica'huaso'? itaantarin ma'huani.

²¹ —Yosë pochachin cancantamaso' nohuantohuaton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anconahuaton, coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtëquë'. Ina quëran imaco huachi. Co huachi ma'sharáchin yonquihuatanhuë', inápaquë canamitaran, itërin Quisosori.

²² Ina natanahuaton, co huachi noya cancantërinhuë'. “Hua'huayátërahuë ma'sha ya'huëtërinco,” ta'ton, sëtërin. Sëtaton, pa'nin huachi.

²³ Nani pa'pachina, ca'tano'sanënpita itërin:

—Sacai quëran ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi. ²⁴ Ni'co' iyaro'sa'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyoso panca masha ni'ton, sacai' inaquë ya'conacaso'. Ma'huano'saso' ina quëran saca sacai Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

²⁵ Ina natanahuatona', pa'yanpi.

—Napoahuarë' ¿cha'ërë'po ta'ma a'naya tëranta nica? nitopi.

²⁶ Ya'ipiya notëërahuaton, itapon:

—Co insonta' inaora nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Yosëichin nanitërin anoyacantinqüemaso'. Ya'ipiya nanitëparin, itërin.

²⁷ —Ni'quë' Maistro. Quiyaso' ya'ipi ma'shanëhuëi patahuatoi, imasarinquën. ¿Ma'ta' ina marë' canapoi? itërin Pitrori.

²⁸ —Tëhuëinchachin iyaro'sa' canaarama'. Yosë quëran quëmapiço ni'to, a'na tahuëri ya'ipiya anoyatarahuë. Naporo' noya noya ya'noato, hua'anëntacaso' shiraquë huënsërahuë. Inaquë coisë pochin no'tëquën sha'huitarahuë. Canpitanta' acoaranquëma' ya'ipi isairro'sa' shonca cato' huënton chachin nininso' hua'anëntacamaso marë'. Shonca catonquëma' napoarama'.

²⁹ A'naquëma mini imamacoso marë' ma'shanëma' patarama'. Ina marë' Yosë acanaarinquëma'. A'naquëma' pëinëma', iyaparima', oshiparima', tataparima', mamaparima', sa'ama', hui'nama', no'panëma' inapita patarama' a'chinacaso marë'. Inapohuatama', a'naichin marë' pasa aquëtë canarëso pochin quëtarinquëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama'.

³⁰ A'naquënso ipora chiníquën nanantopirinahuë', a'na tahuëri topinan piyapi pochin nisapi. A'naquënso nipirinhuë' ipora topinan piyapi pochin nicaponaraihuë', a'na tahuëri chiníquën nanantapi, itërin Quisosori.

20

Sacatoro'sa' canapiso'

¹ “Natanco iyaro'sa', Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'. A'na quëmapi ya'huërin, pancana no'pa' hua'anëntërinso'. Inaquë opasáchin sha'nin. Panca imin ya'huëtërin ni'ton, piyapi'sa' nohuantërin iminënquë asacatacaso marë'. Tashiramiachin pa'nin sacatoro'sa' yonípon.

² A'naquën quënanconahuaton: 'Sacatoco', itohuachina, natanpi. '¿Onpo marëta' asacatarancoi?' itohuachinara: 'A'napita canapiso nápo' pahuëréaranquëma', itërin. 'Noyahua'. Ina nápo marë' ni'quëhuarë', sacatarai,' topachinara, iminënquë a'parin sacatacaiso marë'.

³ Ina quëran yono pi'iriahuasos', cachiquë paantarin a'na sacatoro'sa' yonitacaso marë'. A'naquën quënancoantarin.

⁴ 'Canpitanta' iminëhuëquë sacatoco' no'tëquën pahuëré'inquëma', itohuachina: 'Noyahua'. Sacachii nipachin,' ta'tona', inahuantá' paantapi sacataponá'.

⁵ Ina quëran camotëchin naquëranchin cachiquë paantarahuaton, a'napitanta' iminënquë a'parin sacatacaiso marë'. Tëhuëré'nahuasos', inapotaantarin.

⁶ Thuaraya huarë' naquëranchin cachiquë paantarahuaton, quëmapi'sa' quënancoantarin. '¿Onpoatomata' topinan huaniarama'? ¿Ya'ipi tahuëri ipora co sacatëramahuë' pa'?' itoonin.

⁷ 'Co sacachátëraraihuë'. Co inso tëranta' camairincoihuë' ni'toi, ninaarai,' itopi. 'Inta nipachin, canpitanta' iminëhuëquë sacatoco', itërin. A'na oraichin pi'í ya'conacaso' nisapirinhuë', pa'pi sacataponá'.

⁸ Nani tashihuachina, hua'anëni inpriatonën sha'huitërin: 'Ya'ipi sacatoro'sa' amatahuaton, pahuëréquë'. Thuaraya huarë' sacatërinso'pita'ton pahuëréquë', itërin.

⁹ A'na oraichin sacatopirinahuë', huë'pachinara, ya'ipi tahuëri nanirinsos' pahuërérin.

¹⁰ Tashiramiachin sacatopisopita ina ni'sahuatona', yonquiapi: 'Na'con na'con canpoaso' pahuëréarinpoa', ta'tona', huë'pirinahuë'. Ina nápo chachin pahuërérin anta'.

¹¹ Coriqui ma'pataponaraihuë', hua'anën no'huiconpi.

¹² 'Pasopitaso', a'na oraichin sacatopi. Quiyaso nipirinhuë', ya'ipi tahuëri sacatërai. Tashiramiachin quëran huarë' pi'í pi'carincoi. Hua'qui' sacatopiraihuë', napopianachin pahuërérancoi. Co no'tëquën pahuërérancoihuë', itërin a'nari.

¹³ 'Co'chi iyasha nonpintëranquëmahuë' paya. Ina nápo coriqui marë' ya'ipi tahuëri sacatarai, itëramaco ni'ton, no'tëquën pahuëréranquëma'.

¹⁴ Canaranso' masahuaton, paquë huachi. A'napitaso' co hua'qui' sacatopirinahuë', caora nohuanto, ya'ipi tahuëri nanirinsos' pahuërérahuë'.

15 Caoranquën coriqui ni'ton, onposona nohuantohuato, inanapo pahuërëta'huaso' ya'huërin. Inapita nosoroato, pahuërërahuëso marë' çno'huiramaco ti?' itahuaton, a'parin huachi.

16 Tëhuëchachin a'naquënso' ipora co piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri Yosëri noya ni'sarin. A'naquënso nìpirinhuë' ipora piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri co Yosëri noya ni'sarinhuë', itërin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huitantarinso'
(Marcos 10.32-34; Lucas 18.31-34)

17 Ina quëran Quirosarinquë paantapi. Papona pochin ca'tano'sanënpita amashamiachin quëparahuaton, inapitaráchin sha'huitantarin.

18 –Natanco iyaro'sa'. Quirosarinquë paantarëhua'. Inatohua' Yosë quëran quëmapico nìpirahuë', sha'huirapiarinaco. Cotio hua'ano'sa', maistro'sa', inapita masahuatonaco: “Tëpacaso' ya'huërin,” tosapi.

19 Ina toshatuona', nisha piyapiro'sa' sha'huítapi aparisitnacoso marë'. Tëhuarahuatonaco, chiníquën huihuíarinaco. Huihuítanaco, pë'shaarínaco. Ina quëran corosëquë apatanantarinaco chimina'huaso marë'. Chiminapora'huë', cara tahuëri quëran nanpiantarahuë huachi, itaantarin.

Santiago, Coansha inapita nohuantopiso'
(Marcos 10.35-45)

20 Ina quëran cato' ca'tano'sanënpita huë'pi Quisoso nontacaiso marë'. Sipitio hu' nìnpita inahuaso'. A'shinë chachin huë'pi. A'shinso' isonahuaton: Pi'pian Sinioro nonchinquën, topirahuë', itërin.

21 –¿Ma'ta' imoya nohuantëran? itërin Quisosori. –Hua'an ya'conpatan, hua'huahuëpita chiníquën nanan quëtëquë', topirahuë'. Quëma pìrayan ahuënsëquë', a'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran ahuënsëquë', itërin.

22 –Canpitaso' co ya'ipi nitochátëramahuë' ni'ton, co no'tëquën yonquiramahuë'. Máin o'orëso pochin chiníquën parisitarahuë. Canpitanta' aparisitohuachinënguëma', çahuantapoma' ti? itërin.

–Ahuantarai, topi cato chachin.

23 –Imaramaco ni'ton, canpitanta' parisitapoma mini. Napoaponahuë', co caso' nanitërahuë' chiníquën nanan quëta'huanquëmaso'. Tata Yosëichin nanitërinso'. Inari nohuantërinso'pita acoarin. Nani inapita marë' tamarin huachi, itërin.

24 Ina quëran oshaquëran a'napita ca'tano'sanënpitari natanpi. “Chini chiníquën nanantacaiso' çnohuantopi ti?” ta'tona', no'huipi.

25 Quisososo nìpirinhuë', ya'ipi ca'tano'sanënpita përasahuaton, pënënin:

–Nisha piyapiro'sa' chiníquën nanantacaiso' pa'yatopi. Hua'ano'saso' chiníquën nanantatona', piyapinënpita no'huiana quëran camaipi.

26 Canpitaso nìpirinhuë' ama inapita pochin cancantocosohuë'. Yosë huëntonënguë ya'conpatëra, co chiníquën nanantacaso' nohuantërehuë'. Noya noya iyaro'sa' yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

27 Piyapinën pochin cancantoco'. Catahuacasoáchin yonquihuatama', Yosë noya noya ni'sarinquëma'.

28 Canta' Yosë quëran quëmapico nìporahuë', co a'napita camaica'huaso marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' catahuaca'huaso marë' o'marahuë. Chiminarahuë na'a piyapi'sa' nìcha'ëca'huaso marë', itërin Quisosori.

Somaraya nininso'
(Marcos 10.46-52; Lucas 18.35-43)

²⁹ Paantarahuatona', a'na ninanoquë canconpi, Quirico itopiso'. Ina quëran pipihuachina, notohuaro' piyapi'sari imasapi.

³⁰ Cato' quëmapi'saso nipirinhüë', ira yonsanquë huënsëapi. Somaraya ni'tona', inaquë huënsërapì coriqui ma'patacaiso marë'. "Quisoso na'huërarin," topachinara, chiniquën përapì.

—¡Nosorocoi Sinioro! Quëmaso' Tapico' shinquën. Yosë a'paimarinquën ni'ton, nosorocoi quiyanta' topiraihuë', itopi.

³¹ A'naquëni natanahuatona', no'huipi: "Ta'toco'," itopirinahuë', aquëtë chachin chiniquën nontopi.

—¡Onpopionta' Sinioro nosorocoi quiyanta' topiraihuë'! itantapi.

³² Napotohuachinara, Quisososo chiniconahuaton:

—Sha'huitoco' huë'ina', itërin. Huë'pachinara:

—¿Ma'ta' iyaro'sa' onpochinquëma'? itërin.

³³ —Anoyarayatocoi Sinioro quiyanta' ni'chii, itopi.

³⁴ Itohuachinara, nosoroaton, së'huarayarin. A'naroáchin noya ni'topi. Inapotohuachina, Quisoso imapi huachi.

21

Quirosarinquë canconinso'

(Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

¹ Nani Quirosarinquë ya'caritahuatona', Oriposë panënuquë canconpi. Ina ya'cariya a'na ninano' ya'huërin, Pitipaquei itopiso'. Inaquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanënpita sha'huitërin:

² —Paso' ninanoquë paco'. Pëi' ya'natimarinquë canconpatama', mora hua'huinë chachin a'sonpinan quënanconarama'. Hua'huinso', hui'napishin. Cato chachin i'quiritahuatoma', quëshico.

³ "¿Onpotaomata' i'quiritaramaso'?" itohuachinënuquëma', "Siniorori nohuantërin. Apira isëquë acoquiantarai," itoco'. "Quëpaquë' nipachin," itohuachinënuquëma', quëshico, itërin.

⁴⁻⁵ Iráca Yosë nohuanton pënëntona'pìri ninshitaton tapon:

"Quirosarinquë ya'huëpisopita sha'huitëquë':

'Ni'co' iyaro'sa'. Hua'anëma' huë'sarin catahuainquëmaso marë', Yosë a'patimarinquëmaso'.

Chiniquën nanantaponahuë', topinan piyapi pochin cancantaton, mora hui'napishin aipi huënsëriarin, itëquë', ténin.

Iráca ninorinso chachin Quisoso mora aipi paacaso yonquirin.

⁶ Ca'tano'sanënpitaso pa'sahuatona', Quisosori camairinso chachin nipi.

⁷ I'quiritahuatona', cato chachin quëntapi. Mora aipi a'mopiso' huëtöhuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuaton, pa'sarin.

⁸ Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', a'mopiso' iraquë huëtöpi. A'naquëonta' panpë mono pochin nininso' masahuatona', no'paquë huëtöpi. Inaquë Quisoso pa'sarin huachi.

⁹ A'naquën quëchitërapì. A'naquëonta' imasapi. Papona pochin chiniquën nonsapi:

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico shiin inaso'.

¡Quëmari chachin chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoi hua'anëntarincoi! itopi.

¹⁰ Quirosarinquë canconpachina, ya'huëhuano'sa' pa'yanatona', noncaroapi.

—¿Ma piyapita' isoso'? topachinara,

11 —Co'ta Quisoso, Cariria parti ya'huërinso'. Nasarito quëran huëcaton, na'con pënëntërin, itopi.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'
(*Marcos 11.15-19; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22*)

12 Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paaton, ya'conconin. Inaquë na'a nipa'antopisopita quënanconahuaton, a'parin. A'naquën coriqui nicanpiara-pirinahuë', misanënapitanta' pitara'piarin. Nëpë' pa'aninsopitanta' a'paton, huënsëpiso' pitarin.

13 —Yosë quiricanën quëran pënëninpoa'. “Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huërin piyapi'sa' nontinacoso marë',” tënin Yosë. Canpitaso nipirinhüë', ihuatëro'sa' ya'huëpique pochin nitërama', itërin Quisosori.

14 Ina quëran na'a cania'piro'sa' Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpi Quisosori anoyatacaso marë'. A'naquën somaraya nininso'. A'naquëonta' apiaro'sa'. Inapita huë'pachinara, a'naroáchin anoyatërin.

15 Cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapitaso' ni'sápi. Hua'huaro'saso nipirinhüë' pa'yatatona', chiniquën nonsapi. “¡Ma noyacha Quisoso paya! Tapico' shiin inaso'. Yosë chachin a'patimarinpoaso,” tosapí. Ina natanahuatona', hua'ano'sari no'huipi.

16 No'huitona', Quisoso itopi:

—Isopita napopiso' ¿co natananhuë' ti? itopi.

—Nafanahuë' mini. No'tëquën nonsapi. Yosë quiricanënuë' naporin:

“Quëma nohuanton, hua'huaro'sa' nóya nonapiarinënuë'n.

Sho'shopia'huaro'sa' niponaraihuë', ‘Ma noyanquëncha quëmaso paya,’ itar-inënuë'n,” tënin, itërin Quisosori.

17 Ina toshuaton, Pitaniaquë pa'nin. Inaquë huë'ëpatërin.

Iqira nara ahuirinso'
(*Marcos 11.12-14, 20-26*)

18 Tashiramiachin ninanoquë paantapon pochin, Quisoso tanarin.

19 Aquë quëran iqira nara quënanin, ira yonsanquë huanirinso'. “Inaya tëranta' nitërinso' ma'to ca'i,” ta'ton pa'pirinhüë'. Na'con monohuanapon-ahuë', co manta' nitërinhuë'. Ina ni'sahuaton:

—Ama huachi iso nara nichinsohuë', tënin Quisoso. Napohuachina, nara a'naroáchin ahuirin.

20 Ina ni'sahuatona', ca'tano'sanënpita pa'yanpi.

—¿Onporahuatonta' Maistro, iso nara a'naroáchin ahuirin? itopi.

21 —Tëhuë'nchachin Yosë ya'ipi nanitaparin. Ina nontohuatama', ya'ipi cancanëma quëran natëco'. “Co Yosë catahuarincohuë',” ama tocosohüë'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëhuatama', sacai' nininso' nanitaparama' canpitanta'. “Yosë nohuanton, iso motopi nichihuincarahuaton marëquë niichin” tënama' naporini, ina nohuanton, inapo'itonhuë'.

22 Yosë nontohuatama', noya natëco'. “Tëhuë'nchachin Yosë catahuarinco,” topatama', na'con catahuarinquëma'. Ma'sona tëranta' nipatama', acotarinquëma', tënin.

Chiniquën nanantërinso'
(*Marcos 11.27-33; Lucas 20.1-8*)

23 Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paantarin piyapi'sa' a'chintantacaso marë'. A'chinaquëya', cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', inapita huë'pi.

—¿Onporahuatonta' chiniquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacaso'? Sha'huitocoi, itopi.

24 —Inta nipachin, carinquëmanta' natainquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëma'.

²⁵ ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marè'? ¿Yosëri nanan quëtërin, piyapi'sari nica? ¿Ma'ta' tënana' canpita? Sha'huitoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'sha' huichinquëma', itërin Quisosori.

Natanahuatona', inahua capini ninontapi.

—¿Ma'ta' itahua? “Yosëri nanan quëtërin aporintacaso',” itohuatëhua', “¿Onpoatomata' nipachin co natëramahuë'?” itarinpoa'.

²⁶ Nipirinhüë', “Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapiri quëtërin,” itohuatëhua', na'a piyapi'sa' no'huiarinënpoa'. “Yosëri a'parin pënëntacaso marè'” topi ya'ipiya, nitopi.

²⁷ Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona':

—Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë', toconpi.

—I'yan, napohuarë' co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'sha'huitaranquëmahuë', itërin Quisosori.

Cato' hui'napi'sa' napopiso'

²⁸ Ina quëran itaantaranin:

—Apira iyaro'sa' a'chintaanta'inquëma' yonquico'. A'na quëmapi ya'huërin opa sha'na'pi. Inaso', Cato' hui'nin ya'huëtërin. A'naso' sha'huitërin: “Ipora tahuëri, conpa, iminquë sacatonquë',” itopirinhüë',

²⁹ “Inca tata, co yasacatërahuë',” itërin. Napotaponahuë', oshaquëran yonquiantarin. Noya cancantaton, sacatapon pa'nin.

³⁰ A'na hui'nionta' camairin iminquë sacatacaso'. “Noyahua'. Pa'i nipachin canta' sacachi,” itaponahuë', co pa'ninhüë'.

³¹ Cato' hui'nin chachin sha'huitopirinhüë', ¿insoarita' natërinso'? itërin Quisosori.

—Ya'nan camairinso' pa'pin natëton, sacatërin, itopi.

—No'tëquën naporama'. A'naso' “Pa'i nipachin,” taponahuë', co pa'ninhüë'. Inapochachin copirno marè' coriqui ma'patona'piro'sa', monshihuana'piro'sa', inapita co noyahue' yonquipirinhüë', iporasos' ina naniantahuatona', Yosë imasapi. Imatona', tëhuënchachin hua'anëntërinquë ya'conapi. Canpitaso nipirinhüë' co yaya'conamahuë'.

³² Coansha Paotista pënënpirinhüë', co yanatëramahuë'. Noya cancantamaso marè' a'chintopirinhüë', co yanatëramahuë'. Copirno marè' coriqui ma'patona'piro'sa', monshihuana'piro'sa', inapitaso nipirinhüë' a'naroächin natëtona', noya cancantopi. Ina nicapomarahüë', co yonquiramahuë'. Co natëtochináchinhüë' cancantërama', itërin.

Inpriatoro'sa' co noyahue' yonquipiso' (*Marcos 12.1-12; Lucas 20.9-19*)

³³ Ina quëran itaantaranin: “A'nanta' pënënto nanan, a'chinchinquëma', natanco'. A'na quëmapi pancana imianatërin. Inaquë oparachin sha'nin. Nani pairapirahuaton, na'pi quëran nanpi ninin opa to'poitona' huino nica-caso marè'. Naporahuaton, tori ninin. Inaquë piyapinën ya'huaton nocorarin ama ihuacaso marëhuë'.

Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaso marè'. ‘Sacatëramaso marè' patoma nitërinso' canpitaoranquën marè' maco'. Patomachin canta' acotoco,' itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin huachi.

³⁴ Ina quëran nani nitohuachina, aquë ya'huërin quëran piyapinënpita a'parin patoma nitërinso' ma'paicaso marè'.

³⁵ A'papiinhüë', inpriatonënpitari masahuatona', ahuepi. A'naso' tëpapi. A'nanta' na'piquë të'yaratona', tëpapi.

³⁶ Naquëranchin hua'anëni a'napita a'paantarín. Na'a piyapínënpita a'paantapírinhuë', inachachín nifantapí. Ahuëantarahuatona', topinán a'paantapí.

³⁷ Ina quëran hua'anënso' yonquiantarín. '¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papirahuë', co manta' quëtópihuë'. Hui'nahuë chachín nipachín a'pa'í. Ina tēhuëncinso' natēapona' nimara,' ta'ton, hui'nín chachín a'papírinhuë'.

³⁸ Ya'caritéraso', inpriatoro'sari quënanpi. 'Ni'cochi. Hui'nín chachín huë'sarín huachi. Pa'pín chiminpachín, iso no'pa chachín hua'anëntapon. Huëco' tēpa'ahua' ya'ípi ma'shanënpita matahua', nitópi.

³⁹ Naporahuatona', hua'anën hui'nín mapí. Masahuatona', aipirán tēyatópi. Ina quëran tēpapi huachi.

⁴⁰ Napotohuachinara, ¿ma'ta' onpotintapon hua'anëni, hui'nín chachín tēpatópi ni'quëhuarë'?" itërin Quisosori.

⁴¹ —Pa'pi co noyahuë' nipi ni'ton, chiniquë'n no'huiton, a'naroáchin tēpapon. Ina quëran nasha inpriatoro'sa' acoantarín. Inapitaso' opa nitohuachín, no'tequë'n quëtapi huachi, itópi.

⁴² —Iráca Yosë quiricanë'nquë ninshitérinso' ¿co nontëramahuë' tí? Ninshita-ton, naporín:

“Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi quënanpirinahuë', pëina'piro'sa' co nohuantópihuë'. 'Napooinin, ta'tona, tēyatópirinahuë'.

Hua'anëni maantarahuaton, 'Iso na'pi na'con na'con nohuantërahue' pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarín.

Yosëri chachín inapotërin. Napoaton 'ma noya' tënëhua',” tënin quiri-canë'nquë'.

⁴³ Napoaton itaranquëma', Yosë yahua'anëntópirinquëmahue', co nohuantëramahuë' ni'ton, a'poarinquëma'. Nisha piyapíro'sa' piyapínënpita pochín ni'sarín. Inapitaso' noya natëapi. [

⁴⁴ Ina na'pi i'patohuatëra, anotatë' ya'panë'. A'na tahuëriso nipírinhuë' ina na'píri chachín anoantohuachín, a'naquë'n ni'shariatín.] itërin Quisosori.

⁴⁵ Natanahuatona', cotío hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita yonquipi. “Canpoa' chinotatonpoa' pënënarínpoa',” ta'tona, no'huipi.

⁴⁶ No'huitona' tashinan pëiquë yapo'mopírinahuë', piyapi'sa' tē'huatatona', co mapihuë'. Notohuaro' piyapi'sa' Quisoso noya natanpi. “Yosëri chachín acorín pënëinpoaso marë',” topí. Napoaton cotío hua'ano'sa' co nanitópihuë' Quisoso macacaiso'.

22

Coshatacaso marë' amatërinso'pita (Lucas 14.15-24)

¹ Ina quëran a'na pënënto nanan ya'huë'rë', sha'huitaantarín:

“Yosë hua'anëntërinso' a'chintaanta'inquëma'.

² A'na copirno naporínso pochín ninín. Inaso', hua'huayátërahue' piyapi'sa' hua'anëntërin. Hui'nín yasa'apachina, panca pita nisarín.

³ Napoaton piyapínënpita a'parín piyapi'sa' sha'huitacaiso marë'. Sha'huitópirinahuë', co nohuantópihuë' huëcacaíso'.

⁴ Copirnosó natanahuaton, a'napita piyapínënpita a'paantarín: 'Sha'huitonco' manóton huë'ina'. Nani ohuacaro'sa' amoshín nipisópita atëpatërahue' capacaso marë'. Nani ya'ípi taparahuë. Huëco huachi ca'ahua', itonco', itahuaton a'parín.

⁵ Pa'sahuatona', sha'huitaantapírinahuë'. 'Co'chi nanitëraihuë' paya,' to-conpi a'naya a'naya. A'naso' imínquë pa'nín. A'nanta' ma'sha pa'anapon pa'nín.

6 A'naquëniso', piyapinënpita masahuatona ahuëpi. Inapotatona' tēpapi.

7 Copirnosos' natantahuaton, chiniquën no'huitërin. Sontaros'a' a'parin ana'ntacaiso marë'. Piyapinënpita tēpatopi ni'ton, inahuanta' sontaros'sari tēparin. Napotahuatona' pëinënapita ahuiquitopi.

8 Piyapinënpita amatantarahuaton, sha'huitërin. 'Pita marë' nani tapapirahuë'. Amatërahuësopitaso' co inashitopihuë' isëquë nicacaiso ni'ton, co huachi inapita yonquirahuë.

9 A'na ira a'na ira pa'tatoma', a'napita piyapi'sa' quënanpatama', sha'huitonco' huë'ina'. Inso tēranta' quënanpatama', sha'huitoco' huë'ina'. Hui'nahuë sa'acaso marë' noya pita nisarahuë', itërin.

10 Piyapinënpita pa'sahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi. Noya nipisopita, co noyahuë' nipisopitanta' sha'huitëra'piapi. Pita pëi' noyá ya'sotopi.

11 Ya'conahuaton copirnosos', a'naya a'naya noya nontërin. A'na quëmapiso nipirinhue', co noya nitaparinhuë' pita pëiquë ya'conacaso marë'.

12 Ina ni'sahuaton, copirnoritërin: '¿Onpoatonta' iyasha co noya nitapaponahuë' ya'conan?' itërin. Napotopirinhue', co manta' téninhue'. Tapanaton, ta'tárin.

13 'Iso quëmapi masahuatoma', tonpoco'. Pa'on, tanpaquën, inapita noyá tonpoco'. Nani tonporahuatoma', tashinanquë tē'yatoco'. Inatohua' piyapi'sa' na'nërapi, chiniquën parisitapi huachi, itërin piyapinënpita.

14 Inapochachin notohuaro' piyapi'sa' Yosëri amatërin huëntonënuquë ya'conacaiso marë'. Na'a natanpirinahuë', caraíchín huayonin," itërin.

Coriqui ma'patërinso'

(Marcos 12.13-17; Lucas 20.20-26)

15 Parisioros'a' natanahuatona', ninontopi. "Huëco' nonpintatëhua', nisha nisha natahuan'. Co no'tëquën a'panihuachinpoahuë', sha'huirapiahua'," nitopi.

16 Napoaton a'naquën a'papi Quisoso natanacaiso marë'. Irotisë pa'yatopisopitanta' caraya pa'pi. Canconahuatona', noyásha nontonpi nonpintacaiso marë'.

—Quëmaso' Maistro, noyanquën. Co onporonta' nonpinanhuë'. Yosë pëneninpoaso' no'tëquën a'chintërancoi. Piyapi'sa' no'huipirinënuquëonta', co ina yonquiranhuë'. Co hua'an tēranta' tē'huatëranhuë'.

17 Napoaton yanatanainquën. Noma copirnosos' nisha piyapi niponahuë', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Nani pi'ipi coriqui ma'painpoaso marë' comisionënpita a'parin. Huë'pachina, ¿noya ipora quëtacaso', ti? ¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

18 Yanonpintopiso' nitotaton, Quisosori itërin:

—¿Canpitaso' nonpintënuquëma'! ¿Ma'marëta' yaatëhuëramaco?

19 Noma coriqui a'notoco ni'i, itërin. Napotohuachina, a'notopi.

20 —¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininëonta' isëquë ninshitopi? itantarín.

21 —Noma copirno chachin, itopi.

—Copirno coriquinën ni'quëhuarë', quëtantaco'. Naporahuaton, Yosë ninpoa' ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëcaso' ya'huërin, itërin.

22 Natanahuatona', pa'yanpi. "¿Ma noyacha a'panirinpoa paya!" ta'tona', patopi huachi.

Piyapi'sa' nantantarapiso'

(Marcos 12.18-27; Lucas 20.27-40)

23 Naporo' tahuëri a'napita cotio hua'ano'sa' huë'pi, satorioso'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. "Piyapinpoa' chiminpatêhua', co onporonta' nanopiantarihuahuë'," toconpi. Inapitanta' Quisoso yanonpintatona', huëcapaipi.

24 —Iráca Maistro Moisésë pënëninpoa': "Quëmapi sa'aponahuë co hui'nin ya'huëyátêrasohuë' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroën maantacaso' ya'huërin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huëretacaso marë'. Ina quëran mashotohuachin, ma'shanën, no'panën, inapita maantarin," ténin Moisésë.

25 Canchisë iyaro'sa' iráca ya'huërin. Paninanso' sa'apirinhue'. Co hui'nin ya'huëyátêrasohuë', sa'in ayananpirin.

26 Ina iini chachin maantarin. Moisésë téninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátêrasohuë', chimiantarin. A'na iionta' inapoantarin. Canchisë iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tēranta' hui'nina ya'huëchátêrasohuë', ya'ipi taquipi.

27 Ina quëran sanapinta' chiminin huachi.

28 Canchisë chachin ina sanapiáchin mapirinhue', nanopiantacaso tahuëri nanihuachin, ¿inquën chachincha sa'in ninë'poya? itopi.

29 —Canpitaso' co no'tëquën yonquiramahuë'. Yosëso' chini chiniquën nanantopirinhue', co nohuitêramahuë'. Quiricanëonta' co nitotêramahuë'. Napoaton co nanitêramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Yosëso' ya'ipiya nanitaparin.

30 Chiminpisopita nanopiantahuachina', co huachi sa'asapihuë'. Sanapi'santa' co huachi so'yaapihuë'. Anquëniro'sa pochin nisapi.

31 Chiminpisopita tēhuëenchachin nanopiantarapi. Moisésë nontohuachina, Yosëri chachin sha'huitërin.

32 "Caso' Yosëco. Apraan chinotarínco. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarínaco," itërin. Cara chachin iráca chiminpirinhue', naporin. Nanpipisopitaráchin Yosë chinotapi. Napoaton inapitanta' chiminpirinhue', Yosë marëso nanopirápi, itërin Quisosori.

33 Piyapi'sa' ina natanahuatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha a'chintërinpoa paya!" topi.

*Yosë na'con na'con nohuantërinso'
(Marcos 12.28-34)*

34 Natanahuatona', parisioro'santa' niyontonpi. "Quisoso no'tëquën a'panitaton, satorioso'sa' atapanin ni'ton, co huachi yanatanpihuë'," ta'tona', niyontonpi ina nontantacaiso marë'.

35 A'na maistro iráca nanan noya nitotërinso' huë'sahuaton, Quisoso nontirin atëhuëcaso marë'.

36 —Pi'pian Maistro yanatananquën. Yosë na'con pënëninpoa'. ¿Ma'ta' na'con na'con nohuantërin nicacaso'? itiirin.

37 —Inta nipachin sha'huichinquën. Yosëso' Siniro ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ina na'con nosorocaso' ya'huërin. "Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi yonquinëma quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatoco'," ténin.

38 Ina na'con na'con nohuantërin.

39 Isonta' Yosë nohuantërin: "Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," ténin.

40 Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapitaso' na'con pënëntopirinhue', nosorocaso' na'con na'con nohuantopi. Napoaton nosorohuatama', Yosë yonquirinso chachin imasarama', itërin Quisosori.

Yosëri a'paimarinso'

(Marcos 12.35-37; Lucas 20.41-44)

⁴¹ Parisioro'sa' nani niyontonpi ni'ton, Quisosorinta' natanarin no'tëquën ayonquicaso marë'.

⁴² —Íráca Yosë quiricanënquë sha'huítërinpoa'. "A'na tahuëri a'na quëmapi acoarahuë piyapi'sa' nisha'écaso marë'. Inaso' Cristo itopiso'," ténin Yosë. ¿Inta' shiin inaso'? itërin Quisosori.

—Tapico' shiin inaso', topi parisioro'sa'.

⁴³⁻⁴⁴ —Naporinchi paya. Inaso nipirinhüë', iráca Ispirito Santo nohuanton, Tapiri chachin Cristo ninoton, ninshitérin:

"Yosëri Sinioronëhuë sha'huítërin. 'Inchinanëhuë quëran huënsëquë' inimiconënpita cari minsëchinquën, itërin Yosëri," ténin Tapi.

⁴⁵ Shia'huaïn niponahuë', Cristo yonquiaton, "Sinioronëhuë'," ténin. ¿Onpoa-tonta' naporin? itërin Quisosori.

⁴⁶ Natanaponaraihuë', co manta' a'panitopihuë'. "Yosë hui'nin chachin ni'ton, Tapiri Cristo chinotërin," ta'caiso nipirinhüë', co yanatëpihuë'. Napoaton naporo quëran huarë' tapanatona', co huachi nohuantopihuë' Quisoso natanacaiso'.

23

Parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita chiniquën pënëninso'

(Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin. Ca'tano'sanënpitanta' natanapi.

² "Tëhuënhachin iyaro'sa', cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapita na'con a'chintatënënguëma': 'Moisësë pënëninpoaso' no'tëquën a'chinchinquëma', topi.

³ Yosë nanamën a'chintohuachinënguëma', noya natëco'. Nipirinhüë', ama inapita nonancosohüë'. Inahuaso' pënënpirinhënguëmahüë', co cancanëna quëran imapihuë'.

⁴ Ni'co'. Panca pë'pëto quëpahuatëra, sacai' iratacaso'. Inapitaso' inapochachin a'chintërinënguëma'. Co Yosë quiricanënáchin a'chinpihuë'. Inahuara yonquinëna quëraonta' nisha nisha pënëntopi. Panca pë'pëto apë'pëtërëso pochin nitërinënguëma'. A'chintopirinhënguëmahüë', inahuara chachionta' co natëpihuë'.

⁵ Pi'pian Yosë quiricanën ninshitahuatona', të'yainaquë achinpiipi piyapi'sari nicacaiso marë'. Naporahuatona', naporopi a'mopi nohuitacaiso marë'. 'Inapohuatëhua', piyapi'sa' noya ni'sarinënpoa', tátona', napopi. Napoaponaraihuë', co aquëté' Yosë yonquipihuë'.

⁶ Pita nipachina, huacánachin yahuënsëconpi. Niyontonpiso pëiquë ya'conpachinara, hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi.

⁷ Cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari noya nontopi. 'Huë'cama maestro,' ifohuachinara, pa'yatopi.

⁸ Canpitaso nipirinhüë', ama maestro itiinëmaso nohuantocosohüë'. Ya'ipinquëma' iyama pochin nisarama'. Casáchin no'tëquën a'chintëranquëma'.

⁹ Ama a'na piyapi na'con na'con pa'yatocosohüë'. 'Quëmaso' tata pochin ni'nanquën. Natëaranquën huachi,' ama itocosohüë'. Yosëichin natëcaso' ya'huërin. Inaso' tatanënpoa' inápaquë ya'huërinso'.

¹⁰ Ama hua'an pochin chiniquën nanan nohuantocosohüë'. 'Ca natëco', ama tocosohüë'. A'naichin hua'an ya'huëtërinquëma', Cristo itopiso'.

¹¹ Yosë huëntonënguë ya'conpatëra, co chiniquën nanantacaso' ya'huërinhuë'. Noya noya yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

12 'Caso' noya noyaco,' topatama', Yosë atapanarinquëma'. Nipirinhüë', 'Caora co nanitërahüë' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinïoro,' topatama', Yosë catahuarinquëma'. Noya noya acoarinquëma'." itërin.

13 Ina quëran Quisosori cotio maistro'sa', parisïoro'sa inapita pënënaton itapon:

"Cotio maistro'sanquëma', parisïoro'sanquëma', canpitaso nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Co no'tëquën a'chinamahuë' ni'ton, Yosë iranën ya'copiatë pochin nitërama'. Co no'tëquën Yosë imatomahuë', co canpita tëranta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuë'. A'napitanta' yaya'conpirinahuë', co catahuaramahuë' ya'conacaiso'. Canpita nonaninënquëma' ni'ton, inapitanta' co ya'conpihuë'.

14 Canpitaso nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Quëyorono'sa' nonpintërama'. Noya nontapomarahüë', a'naya a'naya nonpintatoma', ma'shanënapita matërama'. Ina quëran niyontonpiso pëiquë ya'conpatamara, hua'qui' Yosë nontapomarahüë', co cancanëma quëran imaramahuë'. Ina marë' aquë aquëtë' ana'intarinquëma'.]

15 Canpitaso' nonpintënguëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Nisha piyapi'sa' a'chintacamaso marë' ira iratërantarama'. Aquë paatoma', a'naya a'naya a'chintërama' canpita pochin yonquicaiso marë'. Natëhuachinënguëma', aquë aquëtë' co noyahuë' cancantapi. Ya'ipinquëma' parisitopiquë pa'sarama huachi.

16 jMa'huantacha nisarama paya! A'napita yaa'chintopiramahuë', co no'tëquën yonquiatomahuë', somaraya pochin cancantërama'. Somaraya nininso' co pi'pian tëranta' nanitërinhuë' a'napita quëpacaso'. Inapochachin canpitaso' co Yosë nohuitatomahuë', co nanitëramahuë' a'napita a'chintacamaso'. 'Yoscoarë' topatëra, no'tëquën nontacaso' ya'huërin,' topi ya'ipi piyapi'sa'. Canpitaso nipirinhüë' nisha nisha tënama'. 'Yosë chinotopiso pëi' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' itopiramahuë', nonpinpatamanta', 'Co ina marë' Yosë ana'intarinpoahuë', toconama'. 'Yosë chinotopiso pëiquë oro ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën, topatëra, naporu huarë' no'tëquën nontacaso' ya'huërin,' topiramahuë'.

17 Co no'tëquën yonquiramahuë'. Yosë chinotopiso pëi' mini oro quëran noya noya ninin. Oro inaquë ya'huërinso' co aquëtë' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Co chinotopiso' pëiquë ya'huërinhuë' naporini, co Yosëri noya ni'itonhuë'.

18 Yosë chinotopiso pëiquë artaro ya'huërin. Inaquë ma'sha acopi Yosë chinotacaiso marë'. 'Artaro ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' tapomarahüë', nonpinpatamanta', 'Co ina marë' Yosë ana'intarinpoahuë', toconama'. 'Ma'sha inaquë acopiso' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën, topatëra, naporu huarë' no'tëquën nontacaso' ya'huërin,' topiramahuë'. Yanonpinatoma', naporama'.

19 Somaraya pochin cancantatoma', co no'tëquën yonquiramahuë'. Co ma'sha acopiso' aquëtë' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Artaro mini ma'sha acopi quëran noya noya ninin. Artaroquë acopi ni'ton, Yosëri noya ni'nin.

20 'Artaro ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' topatama', ya'ipi inaquë acopisopitanta' yonquicaso' ya'huërin.

21 'Yosë chinotopiso pëi' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' topatama', Yosë inaquë ya'huërinso' yonquicamaso' ya'huërin.

22 Inapochachin 'Pi'iro'të' ya'huërin ni'ton, no'tëquën nontaranquën,' topatamanta', co pi'iro'të'chin yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë inaquë ya'huaton, hua'anëntarinpoa'. Inanta' yonquicamaso' ya'huërin.

23 Canpitaso nonpintênquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! 'Nani ma'sha quëran, diesmo Yosë quëtacaso' ya'huërin,' itërinpoa' Moisésë. Ina natëpiramahuë', nonpintênquëma' canpitaso'. Napoaton ma'sha sha'patamara, pi'pian quëtërama'. Ya'ipi coshoro apimotacaso marë' sha'nama' quëran huarë' diesmo quëtërama'. Inaso' noya nipirinhüë', Yosë na'con na'con nohuantërinso' naniantërama'. Co no'tëquën nonamahuë'. Co sa'ahuaros'a' nosororamahuë'. Naporahuaton, co cancanëma quëran huarë' Yosë natëramahuë'. Ina marë' ana'intarinquëma'.

24 Somaraya pochin cancantatoma', co no'tëquën a'chinamahuë'. Ni'co'. Canpitaso' ya'opatomara, ama o'oso tëranta' o'ocamaso marëhuë' noyá panshairama'. Napoapomarahuë', camiyo a'naroáchin mi'tëramaso pochin ninama'. Yosë na'con na'con nohuantërinso', co natëramahuë'.

25 Canpitaso' nonpintênquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Tëhuëenchachin yanonpinama'. Ni'co'. Anaquën minë', sënan, inapita pa'mohuachinara, apiáchin pa'mopi. Acoposo nipirinhüë', në'huënantëtërin. Inapochachin canpitaso' piyapi'sa' noya nicainënuëmasoachin yonquipiramahuë', acopo' cancanëma quëranso', co noya yonquiramahuë'. Nonpinatoma', yaihuatërama'. Ma'sharáchin nohuantatoma', co Yosë nohuantërinso' ninamahuë'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'.

26 Canpitaso parisoro'sanquëma', somaraya pochin cancantërama'. ¿Onporahuatomacha co no'tëquën yonquiramahuë' paya? Cancanëma'ton anyotaco'. Ina quëran noya cancantatoma', noya nisarama huachi.

27 Canpitaso' nonpintênquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Yosë quiricanën a'chinpiramahuë', yanonpinama'. Ni'co'. Chimipi na'pi naninquë po'mohuatëra, aipiran quëran huíríchinquë pashitërë'. Noyápiachin ya'nopirinhüë', acoposo' nansë, nosha chandatërinso', inapita co nishinahuën' nisarin.

28 Inapochachin canpitaso' ninama'. Piyapi'sa' noya nicatënënuëma': 'Ma noya maistro'sa' Yosë natëpi,' topirinhüë'. Acopo' cancanëma quëranso' nonpinatoma', pa'pi co noyahuë' cancantërama'.

29 Canpitaso' nonpintênquëma ni'ton, jma'huantacha nisarama paya! Iráca Yosë piyapinënpita pënëntohuachinara, shimashonëmapitari no' huitona', tëpapi. Ipora canpitaso', pa'pitopiquë péirapirama'. Noya quëmapi'santa pa'pitopiso', yancoro'sa' sharapirama'. Ama naniantacaso marëhuë' napotërama'.

30 Inapotatoma' naporama': 'Iráca chachin ya'huërai naporini, co quiyarisó' tēpa'itohuë', topiramahuë',

31 shimashonëma' quëpatoma', canpitanta' tēpatona'piro'sa pochin cancantarama'.

32 Inapita pochin cancantatoma', co noyahuë' nisarama'. Na'con na'con oshahuanarama'.

33 ¡Ya'huan pochin cancantatoma', pa'pi co noyahuë' nisarama! ¿Onporahuatomacha pën quëran cha'ërë'ponquëmayá? Co chá'ësaramahuë'.

34 Napoaton pënëntona'piro'sa' a'pataranquëma'. No'tëquën yonquina'piro'sa', a'china'piro'sa' inapita a'pataranquëma' a'chintinënuëmaso marë'. No'tëquën pënënaponënuëma' nipirinhüë', no'huirarama'. A'chintopirinënuëmahüë', a'naquën tēpaarama'. Anaquën niyontonpiso péiquë chiniquën huihuirama'. Nisha nisha ninanoquë imatoma', aparisitarama'. Anaquëonta' corosëquë patanantatoma', tēpaarama'.

35 Iráca quëran huarë' noya quëmapi'sa' pënëntopirinhüë', na'a tēpapi. Apiri'ton noya quëmapi nipirinhüë', iini tēparin. Ina piquëran a'naya a'naya

noya pënentopirinahuë', tēpara'piapi. Na'a pi'ipi napopi. Napoin quēran Sacari-asé tēpapi anta'. Piriquisé hui'nin inaso'. Yosé chinotopiso pēi i'iratéquē ar-taro ya'huērinsó aquécha tēpapi. Canpitaso' ina nitotapomarahué', co natan-tochináchinhué' cancantērama'. Napoaton Yosé chiniquéen ana'intarinquēma'.

³⁶ Iráca quēran huaré' shimashonēmapita co noyahué' cancantopi. Ipora canpifanta' inapita pochachin cancantarama' ni'ton, Yosé na'con ana'intarinquēma huachi, tēnahué," itērin.

Quirosarinquē ya'huēpisopita yonquiaton, Quisoso sētērinso'
(Lucas 13.34-35)

³⁷ Ina quēran taantarín: "¡Ya'ipi Quirosarinquē ya'huēramasopita yonquiatēnquēma', chiniquéen sētērahué! Na'a pënēntona'piro'sa' Yosé a'patērinquēma' pēnēinēnquēmaso maré'. A'papurinhué', tēparama'. A'naquēn na'piqué tē'yaratoma', tēparama'. Ya'ipinquēma' nosoroatēnquēma', na'aro' yacatahuapiranquēmahué', co ca tēranta' nohuantēramacohué'. Atari hua'huin tó'cohuētērinso pochin yapa'poyapiranquēmahué', co nohuantēramacohué'.

³⁸ Napoaton Tata Yosé patarinquēma'. Chinotēramaso pēinta' patarin. Co huachi catahuaarinquēmahué' ni'ton, noquitarama huachi.

³⁹ Canta', co huachi quēnanaramacohué'. O'manta'huaso' tahuēri huaré' quēnaantaramaco. Naporo': ¡Ma noyanquēncha quēmaso paya! Sinioro chachin a'paimarinquēn, itaramaco huachi," itērin Quisosori.

24

Yosé chinotopiso pēi' ohuatapiso'
(Marcos 13.1-2; Lucas 21.5-6)

¹ Ina quēran Yosé chinotopiso pēi quēran pipihuachinara, ca'tano'sanēnpitari itapona':

—Ni'quē' Maistro. Ma noyápiachin Yosé chinotopiso pēi', itopi.

² —Iporaso' ya'ipiya noyápiachin ni'piramahué', a'na tahuēriso' ya'ipiya ohuatapi. Co a'na na'piya tēranta' niya'huiritarinhué', itērin Quisosori.

Ayaro' tahuēri ya'caritērinso'
(Marcos 13.3-23; Lucas 21.7-24; 17.22-24)

³ Ina quēran Oriposé panēnquē pa'sahuaton, inaquē huēnsēconin. Ca'tano'sanēnpitaráchin ya'huēpi. Inapitari huēcapiarahuatona', itiipi:

—¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ayaro' tahuēri ya'caritohuachin, ¿ma'ta' onporahuachina' nitotapoi? ¿Onporota' o'mantararan? Inapita sha'huítocoi quiyanta' nitochii, itopi.

⁴ —Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinēnquēma'.

⁵ A'naquēn huēcaponá'. "Caso' Cristoco. Yosé chachin a'paimarínco," tosapi. Nonpinté' nipirinhué', na'a piyapi'sari imasapi.

⁶ Nisha nisha partí piyapi'sa' nino'huiapi. Nihauērahuatona', quira nisapi. Ina natanpátama', ama pa'yancosohué'. Yosé nohuanon, naporapi. Napoaponahué', co isoro'pa' ta'huanchátēraponhué'.

⁷ Nisha nisha nananquē nonpisopita nino'huitona', quira nisapi. Copirnoros'a capini nino'huitona', piyapinēnpita camairapi quira nicacaíso maré'. Nisha nisha partí cosharo' pahuanpachin, tanari piyapi'sa' tiquirarin. Naporahuaton, a'na parti a'na parti ocohua pa'sarin.

⁸ Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, iquitárin, co a'naróáchin huairinhué'. Inapochachin ayaro' tahuēri ya'caritohuachin, piyapi'sa' parisitaponaraihué', co isoro'pa' ta'huanchátēraponhué'.

9 “Naporo' tahuëri'sa' co noya piyapi'sahuë' masarinënquëma'. Imaramacoso marë' aparisitarinënquëma'. Nisha nisha piyapi'sa' no'huïarinënquëma'. A'naquëma' tēpararinënquëma'.

10 Inapohuachina', na'a piyapi'sa' imasapirinacohuë', co ahuantatonaraihuë', Yosë naniantapi. Pipirahuatona', imarincosopita no'huitona', sha'huirapirapi.

11 A'naquëonta' nonpin nanan pënëntapona'. Nonpinapirinahuë', na'a piyapi'sari natëtona', nonpin nanan imasapi huachi.

12 Piyapi'sa' pa'pi co noyahuë' cancantatona', na'con na'con oshahuanapi. Co huachi ninosoroapihuë'.

13 Canpitaso nipirinhüë' noya ahuantoco'. Co a'pohuatamacohuë', noya nicha'ësarinquëma huachi.

14 Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso' a'chintëranquëma'. Ina nanan chachin ya'ipi parti a'chinacaso' ya'huërin. Ya'ipi piyapi'sa' nitochina'. Ya'ipi parti a'chintohuachina', naporo' ayaro' tahuëri naniarin huachi.

15 Iráca Naniri ninoton, ninshitérin. 'A'na tahuëri inimicoro'sa' Yosë pëinënquë ya'conahuatona', tapiapona'. Pa'pi co noyahuë' nitatona' inapotohuachina', co huachi inaquë Yosë chinotapihuë', ténin. No'tëquën ninorin ni'ton, ina quirica nontohuatama', noya yonquico'.

16 Naniri ninorinso' nanihuachin, Cotia parti ya'huëramasopita motopi'pa' manóton ta'aco', chiniquën aparisitochinënquëma'.

17 Pëinëma aipi ya'huëhuatama', ama ma'shanëmapita quëpacaso marë' ya'concosohuë'. A'naroáchin topinan ta'aco'.

18 Iminëmaquë sacatasënquëma' nipachin, ama a'moramaso tëranta' maquintacosohuë'. Manóton ta'aco'.

19 Naporo' tahuëri'sa' cayorono'sa', sho'shopia'hua ya'huëtopiso', inapitaso' sacai quëran ta'arapi ni'ton, parisitapona'. ¡Ma'huantacha nisapi paya!

20 Yosë nontoco' ama o'nápiquë ta'acaso' ya'huë'insohuë'. O'napiquëhuë nipon, chinoto tahuërihuë nipon, saca saca' ta'acaso'.

21 Ina quëran piyapi'sa' chini chiniquën parisitapi. Isoro'pa' ya'huërin quëran huarë' co ina pochin parisichátërapihuë'. Ina piquëraonta' co onporonta' ina pochin parisitantarapihuë'.

22 Yosë nohuanton, co hua'qui' aparisitapihuë'. Hua'qui' aparisitapi naporini, ya'ipi piyapi'sa' taqui'itonahuë'. Nipirinhüë', piyapinënpita nosoroaton, co nohuantërinhuë' hua'qui' aparisitacaiso'. Huayoninsopita nicha'ësarinhüë' huachi.

23 Naporo' tahuëri'sa' nisha nisha sha'huitarinënquëma'. '¡Ni'cochi, Cristo nani huë'nin! Pasëquë ya'huarin,' itohuachinënquëma', ama natëcosohuë'.

24 Na'a nonpin nanan pënëntona'piro'sa' huëcapona'. 'Caso' Cristoco' tosapi a'naquën. 'Caso' ninotona'pico,' tosapi a'naquëonta'. Sacai' nininsopita nisapi piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. Huayoninsopitanta' nonpintochinaichin nisapi.

25 Nani sha'huitëranquëma' ama naporo tahuëri nonpintinënquëmaso marëhuë'.

26 'Huëco' inotëro parti pa'ahua'. Inatohua' Cristo ya'huarin,' itohuachinënquëma', ama pacosohuë'. 'Paso' pëiquë ya'huërarin,' itohuachinënquëmanta', ama natëcosohuë'.

27 Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantararahuë. O'mantahuato, ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco. O'cori' huënsha' topachina, ya'ipi parti a'pintërin. Inapochachin a'na tahuëri huënaráchin huënaráchin o'mantararahuë, ni'saramaco.

²⁸ Ma'sharo'sa' chimpinpachina, a'naróchin tamëro'sari huëcapairin," itërin Quisosori. (Cristo o'mantahuachin, ya'ipiya nitotapi, tapon naporin.)

O'mantacaso' tahuëri

(*Marcos 13.24-37; Lucas 17.26-30, 34-36; 21.25-33*)

²⁹ "Nani parisitohuachina', pi'i tashiarin. Yoquinta' co huachi a'pinarinhuë'. Naporahuaton, na'a tayloraro'sa' anotarín. Ya'ipi inápaquë ya'huërin sopitanta' nacon nacontapon.

³⁰ Naporó' o'mantararahué. Yosë quëran quëmapico ni'to, inápa quëran o'mantararahué huachi. Nisha nisha nananquë nonpisopita: 'Ana'intarinpoa', ta'tona' pa'yanapi, na'nëapi, napoapi. Chiniquën nanantato, chitoro' huáncana o'mantararahué, ni'sarinaco. Huënaráchin huënaráchin ya'noarahué.

³¹ O'mantarahuato, na'a anquëniro'sa' a'pararahué. Panca tronpita pi-huitona', ya'ipi parti pa'sapi huayonahuësopita ayontonacaiso maré'.

³² Iqura nara papotërin quëran nitotoco'. Ta'amën monoantahuachina, 'Nani o'napi naniriarin huachi,' topi.

³³ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina', nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriarin huachi,' tosarama'.

³⁴ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasoihuë', nani ma'sha onporapi.

³⁵ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tënta' ta'huantarin. Ca nanamëhuëso nipirinhuë' co onporonta' ta'huantarinhuë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipi sha'huitëranquëmaso chachin naniarin huachi.

³⁶ Ma tahuërisona o'mantaca'huasoso nipirinhuë', co insonta' nitotërinhuë'. Anquëniro'santa' co nitotapihuë'. Yosë hui'ninco niporahuë', co ca tëranta' nitotërahue'. Tata Yosëchin nitotërinso'.

³⁷⁻³⁹ Iráca Noi nanpiso', na'a piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Topinan ya'huëcaisoráchin cancantopi. Coshatápi, o'osápi, sa'asápi, hui'ninapitanta' aso'yarápi. Napoatona', co Yosë yonquipi huë'. Noiso nipirinhuë', Yosë natëton, panca nancha ninin. Nani tinihuachina, inaquë ya'conin. A'napitaso' co yonquipirinahuë', a'nanaya panca pama pa'sarin. Naporó' ya'ipiya chimiitopi huachi. Inapochachin canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, a'nanaya o'mantararahué. Na'a piyapi'sa' co yonquipirinacohué', o'mantararahué.

⁴⁰ Naporó' cato' quëmapi'sa' ina iminquëáchin sacatapirinahuë', a'nara quëpantarahuë. A'naso nipirinhuë' patarahué.

⁴¹ Cato' sanapi'sa' inaquëráchin shi'shi' pë'sanapirinahuë', a'nara quëpantarahuë. A'naso nipirinhuë' patarahué.

⁴² Ama huë'ërëso pochin cancantatoma', naniantocosohué'. Onporosona o'maca'huaso' tahuëri nanihuachin, co nitotaramahuë'.

⁴³ Ni'co'. Ihuatë' a'nanaya huë'pachina, pëiquë ya'conin. Hua'anën co nicasohuë', ma'sha ihuarin. Onporosona huëcacasó' nitotërin naporini, hua'anëni ninaitonhuë', co pëinëquë ya'conacaso' nanichitonhuë'.

⁴⁴ Inapochachin canpitanta' ninatomaco, ya'huëco'. Hua'quihuato: 'Co yao'marinhuë', ama tocosohué'. Co nitotasënuquëmahué', a'nanaya o'mantararahué," itërin.

Inpriato naporin quëran a'chininso'

(*Lucas 12.41-48*)

⁴⁵ Ina quëran itaantarin: "Ni'co', iyaro'sa'. O'maca'huaso' tahuëri a'na patron pochin nisarahué. Inaso' aquë yapa'pachina, inpriatonën sha'huitërin. 'Piyapinëhuëpita noya ni'quë'. Cosharo', ma'sha, inapita pahuantohuachina', quëtëra'piaquë', itahuaton, pa'nin.

46 Inpriatoso' noya yonquihuachin, no'tëquën natëtarin. Patronëni huëcapaintahuachin, noya ni'sarin. Ina marë' noya cancantarin.

47 Noya natërin ni'ton, acoarin ya'ipi ma'shanënpita a'paicaso marë'.

48 Nipirinhüë', inpriatonën co noyahüë' cancantohuachin, tapon: 'Patron hua'quirarin. Co a'naroáchin huënantaponhuë'; ta'ton,

49 piyapinënpita ahuëcacao'. Pita nicacasoáchin cancantapon. No'pirápon.

50 Napoaso', patronëni quënanquintapon. Co nitotasohüë', a'nanaya canquipon.

51 Co natërinhuë' ni'ton, chiniquën ana'intarin. Nonpintëro'sa' ana'intopiso pochin nitapon. Inaquë co napion ancantaton, na'nërápon," tënin Quisoso.

25

Sanapi nipayarinsopita

1 Naquëranchin Quisosori pënëantarin:

"Yosë hua'anëntërinso' a'chintanta'inquëma', noya natanco. Hua'an sa'arinso pochin ninin. Inaso aquë quëran huë'sarin. Onporosona canquicaso' co nitotopihuë'. Tahuëri nanihuachina, sanapi nipayarinsopita ninarapi hua'an huëcacao'. 'Hua'qui quëran canquipon nimara,' ta'tona', shonca nano'sa' nanparinënarë chachin ninarapi.

2-4 A'natërápo sanapiichin noya yonquipi. Quirosin pochin orotërinso' ta'pantatona', mëntaiquë huarë' quëpapi. Naporahuatona', a'naya a'naya potiriaguë quëpapi. A'natërápo sanapi'saso nipirinhüë' co yonquiatonahuë', co aquëtë' quëpapihuë'.

5 Hua'an hua'quirin ni'ton, tashitopi. Yahuë'ëtona', ya'ipimiáchin huë'ëpi.

6 Huë'ësoi', yono tashi' a'nanaya chiniquën noninso' natanpi. '¡Ma'tana, huë'sarin huachi! ¡Huënsëco' pa'ahua' nacapia'ahua!' nitopi.

7 A'naroáchin shonca nano'sa' chachin capayatahuatona', nanparinënapita taparapi noya orotacaso marë'.

8 Noya yonquirinsopitaso' ta'pantohuachinara, noya orotërin. A'napitaso nipirinhüë' i'chinpifopirinhüë', yatacopiconpi. Napohuachinara: 'Ta'pantocoi quiyanta' i'chimpi'i. Nani quiyaso' tacopiarin,' topirinhüë'.

9 'Co'chi nanitëraihüë' ta'panta'huainquëmaso paya. Inapohuatoi, co huachi quiyanta' orotarinhuë'. Ya'ipinpoa' tacopianarihua'. Manóton paatoma', pa'anconco', itopi.

10 Napotohuachinara, a'natërápo chachin manotona pa'pi quirosin pochin nininso' pa'anapona'. Pa'pirinhüë', co'huara huëntayátërasoihuë', hua'an canquirin. A'natërápo nano'sa' noya yonquirinsopitaso' imatona', pëiquë ya'conpi. Inaquë sa'acaso marë' pita nisapi. Nani ya'conpachinara, oncotopi.

11 Ina quëran co yonquirinsopitasohüë' huënantatona': '¡I'soatocoi sinioro quiyanta' ya'coin!' itopirinhüë'.

12 Hua'ani co nohuantërinhuë'. 'Co canpitaso' piyapinëhuëpitanquëmahuë'. Co nohuítëranquëmahuë'; ta'ton co aya'coninhüë'.

13 Napoaton canpitanta' noya yonquiatoma', o'manta'huaso' tahuëri n-naco'. Onporoso' nanipon nimara, co nitotëramahuë'. Ni'cona patontatëinquëma'," itërin.

Canacaso marë' coriqui quëtërinso'

(Lucas 19.11-27)

14 Ina quëran itaantarin: "Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquëma' Yosë hua'anëntërinso' nitotamaso marë'. Ana quëmapi aquë yapa'sarinso pochin ninin. Yapa'pachina, inpriatonënpita amatërin camaicaso marë'.

Huë'pachinara, itapon: 'Aquë pa'pato, oshaquëran huënantarahuë. Inatohua' ya'huasoco, noya sacatoco'. Apira coriqui quëchinquëma' ina quëran na'con na'con canaca'huaso marë'. Ma'sha pa'anatoma', oshaquëran ana'atoco', itërin.

¹⁵ Itahuaton, a'naya a'naya quëtëra'piarin. Co napopianachin quëtërinhuë'. Nanitinpichin tantiaton, nisha nisha quëtërin. A'naso' a'natëräpo huaranca coriqui oro quëran nininso' quëtërin. A'naso' cato huaranca quëtërin. A'nanta' huaranca quëtërin. Nani inpriatonënpita quëtahuaton, pa'nin huachi.

¹⁶ A'natëräpo huaranca ma'patona'piso' a'naroáchin natërin. Paaton, na'a ma'sha pa'anin. Ina quëran inapita pa'anaton, na'con na'con coriqui canarin. Nani tahuëri inapoaton, oshaquëran a'natëräpo huaranca aquëtë' cananatarin.

¹⁷ Cato huaranca quëtërinsona' noya sacatërin. Inanta' ma'sha pa'anahuaton, cato huaranca aquëtë' cananatarin.

¹⁸ Huaranca ma'parinsoso' nipirinhüë', co yanatërinhuë'. No'paquë ihuatahuaton, coriquinën pa'pitërin inaquë tapacaso marë'.

¹⁹ Hua'qui quëran hua'anëna huënantarahuatton, inpriatonënpita amataan-tarin nontacaso marë'.

²⁰ A'natëräpo huaranca ma'patona'piso huë'sahuaton, coriqui a'notiirin. 'Ni'quë' sinioro, a'natëräpo huaranca quëtëpirancohüë', ina quëran a'natëräpo huaranca aquëtë' nani canarahüë', itiirin.

²¹ ¡Ma noyacha sacatëran paya! Natëranco ni'quëhuarë', chiniquën nanan quëchinquën na'con hua'anëntamaso marë'. Pëinëhuëquë huëquë', noya cantahua', itërin hua'anëni.

²² Ina quëran a'nanta' huë'nin: 'Ni'quë' sinioro, cato huaranca quëtëpirancohüë', nani cato huaranca aquëtë' canarahüë', itiirin.

²³ ¡Ma noyacha quëmanta' sacatëran paya! Natëranco ni'quëhuarë', nanan quëchinquën na'con hua'anëntacaso marë'. Pëinëhuëquë huëquë', noya cantahua', itërin inanta' hua'anëni.

²⁴ Piquëran quëtërinsoo nipirinhüë', huë'sahuaton itiirin: 'Quëmaso' sinioro co nosororancoihuë'. Co quëmaora shacaponahuë', nitërinso' manan. Co sacataponahuë', canaran.

²⁵ Napoaton të'huatatënquën, co sacatërahuë'. Coriqui quëtërancoo' aco-poroquë po'orahuë. Ma'tana ya'huarin, itahuaton, coriqui a'notërin.

²⁶ Napotohuachina, co noya ni'ninhüë'. 'Quëmaso' co noyanquënhüë'. Chiroton, co natërancohüë'. Co no'tëquën yonquiranhüë'. "Co sacataponahuë' canaran," ¿itëranco ti?

²⁷ ¿Onpoatonta' nipachin, co bancoquë acoranhüë'? Inaquë acoran naporini, pi'pian tëranta' canaitohüë', itërin.

²⁸ Ina quëran a'na piyapinën sha'huitërin. 'Iso quëmapi topinan quëran coriqui quëtërahuë. Osërëtahuaton, paso' quëmapi na'con na'con canarinso', quëtëquë'.

²⁹ Noya natërinco ni'ton, na'con na'con quëtantarahuë. Co manta' pahuan-tarinhuë'. A'naso nipirinhüë' co natërincohüë' ni'ton, pi'pian ya'huëtërinso tëranta' osërëtarahuë.

³⁰ Naporahuaton co noyahuë' ni'ton, aipiran tashinantërinquë të'yatoco'. Inatohua co napion ancantaton na'nëräpon, tënin," itërin Quisosori.

Nisha nisha nananquë nonpisopita ana'intërinso'

³¹ Ina quëran itaantarin: "Yosë quëran quëmapi co ni'to, a'na tahuëri o'mantarahüë hua'anënta'huaso marë'. Ya'ipi anquëniro'sapitarë' co chachin

o'mantararahué. Huënaráchin huënaráchin ya'norahuato, hua'anénta'huaso' shiraquë huënsëarahué coisë pochin nica'huaso marë'.

³² Yosë nohuanton, nisha nisha nananquë nonpisopita niyontonapi. Niyontonpachina', pë'tahuatona'pi pochin nisarahué. Ni'co'. Tahuëri nipachina, ohuicaro'sa', chiporo'sa' napopianachin pa'sapi coshatacaiso marë'. Inaquëráchin ya'huëpirinahué', tashihuachina, nisha nisha acorin huachi.

³³ Ohuicaro'sa' inchinanën quëran acorahuaton, chiporo'saso' ahuënanën quëran acorin. Inapochachin canta' ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha acoarahué. Noya cancantopisopita inchinanëhuë quëran acoarahué. Co noyahué' cantantopisopitaso nipirinhué', ahuënanëhuë quëran acoarahué.

³⁴ Ina quëran inchinanëhuë quëran acorahuësopita itarahué: 'Ya'ipinquëma' huëcatoma', Yosë hua'anëntërinquë ya'conquico'. ¡Ma noyacha Tata Yosë nosororinguëma paya! Isoro'pa' ninin quëran huarë' yonquirinquëma' hua'anëntërinquë aya'coinquëmaso marë'.

³⁵ Canpitaso' noya nosororamaco. Tanahuatëra, a'caramaco. Yamoro-huatëra, o'shitëramaco. Ya'huëramataquëchi na'huëpatëra, noya nontëramaco. Pëinëmaquë chachin aya'conamaco.

³⁶ Capa a'moca'huaso' nipachina, quëtëramaco. Caniohuatërantá', huëcatoma', nosoroquiramaco. Tashinan pëiquë ya'huasoconta', ni'quiramaco. Napoaton huëco huachi, noya ya'hua'ahua', itarahué.

³⁷ Naporo' inapitaso' natanarinaco: '¿Onporota' Sinioro tanaran nicatëinquën, a'carainquën? ¿Onporota' yamororan ni'ton, o'shitërainquën?

³⁸ ¿Onporota' pëinëhuëiquë aya'conainquën? ¿Onporota' a'mocamaso' pahuantërainquën ni'ton, quëtërainquën?

³⁹ ¿Onporota' canioran ni'ton, nosoroquirainquën? ¿Onporota' tashinan pëiquë parisitëran, ni'conainquën? ¿Onpórochana napotërainquën nicaya? Co yonquiraihuë', itarinaco.

⁴⁰ 'Co'ta, imarinacosopita parisitohuachinara, catahuarama'. Topinan piyapi'sa', sa'ahuario'sa', inapita ma'sha pahuantohuachinara, quëtërama'. Imatomaco, a'napita catahuarama' ni'ton, canta' catahuaramacoso pochin ni'nahuë', itarahué.

⁴¹ Ahuënanëhuë quëran acorahuësopitaso nipirinhué', sha'huitarahuë: 'Ya'ipinquëma' paco huachi. Tata Yosë co noyahué' ni'ninquëma' ni'ton, ana'ntarinquëma huachi. Panca pën nani acorin sopairo'sa' ana'ntacaso marë'. Inaquë pën co onporonta' tacopiarinhué'. Inaquë paco' canpitanta'.

⁴² Tanapirahuë', co a'caramacohué'. Yamoropirahuë', co o'shitëramacohué'.

⁴³ Ya'huëramataquëchin na'huëpatëra, co pëinëmaquë aya'conamacohué'. Capa a'moca'huasonta' nipirinhué', co quëtëramacohué'. Caniopirahuë', co huëcatoma' nosororamacohué'. Tashinan pëiquë ya'huëpirahuë', co ni'quiramacohué', itarahué.

⁴⁴ Ina quëran natanarinaco: '¿Onporota' Sinioro tanapiranhuë' co a'carainquënhué'? ¿Onporota' yamoropiranhuë' co o'shitërainquënhué'? ¿Onporota' co pëinëhuëiquë aya'conainquënhué'? ¿Onporota' a'mocaso' pahuantopirainquënhué', co quëtërainquënhué'? ¿Onporota' caniopiranhuë' co nosororainquënhué'? ¿Onporota' tashinan pëiquë parisitopiranhuë' co catahuarainquënhué'? Co onporonta' ina pochin ni'nainquënhué', itarinaco.

⁴⁵ 'Co'ta imarinacosopita parisitopirinhué', co catahuaramahuë'. Sa'ahuario'sa' ma'sha pahuantopirinhué', co quëtëramahuë'. Co inapita nosororamahuë' ni'ton, co canta' nosororamacohué', itarahué. Itahuato, a'pararahué huachi.

⁴⁶ Parisitopiquë pa'sahuatona', inaquë ya'huëmiatapi huachi. Noya nipisopitaso nipirinhué', Yosë pochin nanpimiatiapi huachi," itërin Quisosori.

26

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'
(*Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53*)

1 Nani a'chintohuachina, ca'tano'sanënpita itapon:

2 —Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso', nani nitotërama'. Naporo' Yosë quëran quëmápicó niporahuë', masarinaco. Masahuatonaco, corosëquë patanantarínaco, itërin.

3 Ina quëran corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapita Caihuasë pëinënquë niyontónpi. Inaso' corto hua'an, chini chiniquën nanantërin.

4-5 Inaquë niyontónahuatona', ninontapi Quisoso tëpacaiso marë'.

—Ama pita tahuëri chachin maahuasohuë', piyapi'sa' no'huihuachinënpoa'. Quisoso pa'yatapi ni'ton, ahuearinënpoa'. Napoaton po'oana quëran maahua', nitopi.

Hua'saiquë opomototërinso'
(*Marcos 14.3-9; Juan 12.1-8*)

6 Quisososo nipirínhuë' Pitaniaquë pa'nin. Simon pëinënquë coshatapatarin. Ina Simon chana caniori mapirínhuë', anoyatërinso'.

7 Misaquë coshatasoi', a'nara' sanapi huë'nin. Potiria'huaya huirina'pi quëran nipiso' quënin. Inaquë pimo hua'sai' na'con pa'tërinso' ya'huërin. Quisoso nosoroaton, opomototërin.

8 Ina nicatona ca'tano'sanënpitaso', no'huitopi. No'huitatona ninontopi.

—¿Onpoatonta' iso hua'sai' pa'ton nipirínhuë' chiniarin?

9 Pa'anin naporini, na'con coriqui canaton sa'ahuaro'sa' quëtacaso' ya'huëchitonhuë', nitopi.

10 Quisosori natanahuaton, itërin:

—¿Ma'marëta' iso sanapi no'huirama'? Tananpitoco'. Na'con nosoroatonco, inapotërinco.

11 Nani tahuëri sa'ahuaro'saso' ya'huërapí. Caso nipirínhuë', co hua'quiyahuë' canpitaro'co ya'huarahuë'.

12 Co'huaa chimiyantërasocohuë', nosoroatonco, nonëhuë hua'saiquë opotërinco pa'pitinacoso marë'.

13 No'tëquën itaranquëma'. Ya'ipi parti noya nanan sha'huihuachina', iso sanapi napotërinco'so' sha'huirapí anta'. Co naniantapihuë', itërin.

Cotasëri sha'huirapirínso'
(*Marcos 14.10-11; Lucas 22.3-6*)

14 Ina quëran, Cotasë Iscarioti pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirín. Corto hua'ano'sa' ya'huërinquë pa'sahuaton, itoonin:

15 —Po'oana quëran Quisoso a'notohuatënquëma', ¿onpo coriquita quëtaramaco? itërin.

—Cara shonca coriqui prata quëran nininso' quëchinquën, itopi. Itohuachinara:

—Noyahua'. Quëtoco nipachin a'nochinquëma', topachina, quëtopi.

16 Naporo quëran huarë' Cotasë yonquirarin po'oana quëran a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'
(*Marcos 14.12-25; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26*)

17 Pascoa tahuëri nipachina, nisha pan ca'pi, co ahuepocatopisohuë'. Ina tahuëri nanihuachina, ca'tano'sanënpitari huëcapaipi.

—¿Intohuata' Maistro paatoí, Pascoa cosharo' nii capacaso marë'? itopi.

18 —Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi quënanconarama'. Ina quënanconpatama', sha'huitoco'. “Maistro a'parincoi ni'ton, huë'nai. Naporin: ‘Yosë ninorinso' nani naniriarin ni'ton, quëma pëinënquë Pascoa coshoro' ca'tano'sanëhuëpitarë'co chachin coshatarai, tënin, itonco’,” itërin Quisosori.

19 Pa'pachinara, Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Quëmapi quënanconahuatona', nontopi. Nani natanconpachinara, inaquë Pascoa coshoro' nipi capacaiso marë'.

20 Nani tashihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë chachin huë'pi. Huë'sahuatona', misaquë huënsëquipi.

21 Coshatapona pochin itërin:

—No'tëquën ipora itaranquëma'. Shonca catonquëma' ca'tanpiramacohuë', a'naquëma' sha'huirapiramaco, itërin.

22 Natanahuatona', sëtopi. Sëtatona', a'naya a'nayari Quisoso natanpi.

—¿Incoita' Siniro, yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? itopi a'naya a'nayari.

23 —Tëhuëchachin a'naquëma' yasha'huirapiramaco. Ina sënanquërächin i'shiaton carë' caponahuë', yasha'huirapirincó.

24 Yosë quiricanën quëran ninorincoso chachin chiminarahuë'. Yasha'huirapirincoso nipirínhuë', ma'huantacha nicapon paya. Co nasitërinhuë' naporini, noya noya niitonhuë', itërin.

25 Itohuachina, Cotasërinta' itërin:

—¿Incoita' Maistro, yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara ti? ito-huachina, —Quëma chachin mini, itërin.

26 Coshatasoi', pan masahuaton Yosë nontërin. “Yosparinquën, Siniro” itahuaton, së'panin. Ina quëran ca'tano'sanënpita quëtërin.

—Ca'co' iyaro'sa'. Ca nonëhuë pochin iso', itërin.

27 Minënta' masahuaton, “Yosparinquën Siniro,” itahuaton, inanta' quëtërin.

—Ya'ipinquëma' o'oco'.

28 Ca huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinguëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë na'a piyapí'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'.

29 Co huachi opai' o'oantarahuë'. Chiminarahuë huachi. A'na tahuëri Tata Yosë hua'anëntërinso' nanihuachin, canpitaro'co nasha pochin o'oantarahuë. Naporo' noya noya cancantariahua huachi, itërin.

*Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'
(Marcos 14.26-31; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)*

30 Ina quëran Yosë cantanën cantarahuatona', pipipi. Pipirahuatona', Oriposë panënquë pa'pi huachi.

31 Inaquë Quisosori itërin:

—Íraca quiricanënquë ninoton, Yosë naporin: “Ca nohuanto, a'paitona'pi tēpaapi. Tēpahuachina', ohuicanënpita yanquëërapi,” tënin. Inapochachin yatēpahuachinaco, ya'ipinquëma' co chiniquën cancantatomahuë', ta'anapiramaco. Ipora tashi chachin napoarama'.

32 Chiminaporahuë', Yosë ananpitaantarincó. Ananpitaantahuachinco, ca'ton Cariria'pa' pa'sarahuë. Inatohua' niquënantariahua', itërin.

33 —A'napita ta'anapipirinëquëonta', co caso' ta'arahuë', tënin Pitro.

34 —No'tëquën iyasha, itëranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiranco. “Co caso' Quisoso nohuitërahue'”, toconapon, itërin Quisosori.

35 —Co Sinioro napoarahue'. Quëma imasaranquën ni'ton, yatëpapurinacohuënta' co onporonta' nonpinapiaranquënhuë', itaantarín Pitrori. Inachachin topi ya'ipiya.

*Quisoso sëtaton, Yosë nontërinso'
(Marcos 14.32-42; Lucas 22.39-46)*

36 Ina quëran, Quisimani nararo itopiquë canconpi. Inaquë ca'tano'sanënpita sha'huitërin.

—Isëquë huënsëtaco'. Pasëyáquë pa'sarahuë Yosë nontapo, itërin.

37 Caráichin ca'tano'sanën amashamiachin quëparin. Pitro, Sipitio hui'ninpita inapitaichin quëparin. Naporo' sëtaton, co napion cancantërin.

38 —Pa'pi sëtërahuë. Chiminchináchin sëtërahuë. Isëquë huënsëtaco'. Ama huë'ëtomarahuë', ni'táco', itërin.

39 Amashamiachin pa'sahuaton, isonconin. No'paquë huarë' monshomarahuaton, Yosë nontërin: “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohuë'. Main o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantopirahuë', quëma nohuantohuatan, noya, ténahuë. No'tëquën yanatëranquën,” itërin.

40 Ina quëran huënantapirinhüë', cara chachin huë'ësápi quënanquintarin.

—Iya Pitro, ¿co a'na ora tëranta' nanitëramahuë' ni'tamaso' ti?

41 Ama huë'ëtomahuë', ni'táco'. Yosë nontoco' ama sopai minsëinquëmaso marëhuë'. Cancanëma quëranso mini Yosë yanatëpiramahuë', co canpitaora chiniquën cancantaramahuë', itërin.

42 Ina quëran paantarahuaton, Yosë nontaantarín.

—Nohuantohuatan Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohuë'. Nipirinhüë' co nohuantohuatanhuë', ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, ténahuë. No'tëquën yanatëranquën, itaantarín.

43 Ina quëran huënantapirinhüë', naquëranchin huë'ëantapi, quënanquinantarín. Huë'ëi' iquitatona', huë'ësápi.

44 Tananpituahuaton, paantarín. Paantarahuaton, inachachin Yosë itantarín. Nani cararo' inachachin Yosë nontërin.

45 Ina quëran huënantahuaton, itërin:

—¿Ipora huanta' huë'ësarama' ti? Nani ora nairin huachi. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', sha'huirapirincosahuano'sa' macainacoso marë'.

46 Huënsëco huachi pa'ahua'. Ni'co', sha'huirapirincoso' nani canquiarín, itërin.

*Quisoso mapiso'
(Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)*

47 Nontaso chachin, Cotasë canquirin. Inanta' Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirín. Inarë' na'a piyapi'sa' huë'sapi, corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitari a'papisopita. Sahuëni, shonqui, inapita së'quërahuatona' huë'sapi.

48 Co'huara canshatërasoihuë', Cotasëri nani sha'huitërin Quisoso nohuitacaiso marë'.

“Insosona apinohuato, ina Quisososo'. Máco huachi,” itërin.

49 Ina quëran ya'yoranquirahuaton:

—Tashita Maistro, itiirahuaton, apinorín.

50 —Ma'sona yaninanso' iyasha, manóton niquë', itërin Quisosori. Ina quëran piyapi'sari chiniquën masapi huachi.

51 Ca'tano'sanënpita inaquë masapi. A'nara' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën ahuërin. Ahuëaton, nishitëhuëratëtërin.

52 Quisososo nipirinhüë' co nohuantërinhuë'.

—Sahuëninën iyasha, po'moantaquë'. Hua'naquë tēpatohuatama', hua'na quëran chachin tēpainëmaso' ya'huërin.

⁵³ Tatahuë nontërahuë naporini, shonca cato huaranca anquëniro'sa' a'patimaitoncohuë'. A'naroáchin catahuaitonacohuë'. ¿Co ina nitotëranhuë' ti?

⁵⁴ Napoaponahuë', co nohuantërahuë' cha'ëca'huaso'. Nicha'ërinaco naporini, co huachi ninorinacoso' naniitonhuë'. Yosë nohuanton, chiminarahuë, itërin ca'tano'sanënpita.

⁵⁵ Ina quëran piyapi'sa' itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita sè'quërahuatoma', huëcapairamaco. Tēpatona'pi pochin cancantatomaco, ¿yamanamaco ti? Co'tana nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë huënsëato, a'chinárahüë. Nicapomacohuë', co manamacohüë'.

⁵⁶ Napoaponahuë', Yosë nohuanton, iporasos' masaramaco. Quiricanën quëran ninorinacoso chachin masaramaco, itërin.

Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari ta'ananpipi huachi.

Corto hua'ano'saquë quëpapiso'

(Marcos 14.53-65; Lucas 22.54-55, 63-71; Juan 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Nani masahuatona', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'huërinquë quëpapi, Caihuasë itopiso'. Inaquë cotio maistro'sa', ansiano'sa', inapita nani niyontonpi.

⁵⁸ Pitroso nipirinhüë', aquë quëran imaquiárin. I'iratëquë huarë' imaquirin. Pairaanaquë ya'conahuaton, ponisiaro'sapitarë' huënsëquirin. “¿Ma'ta' onpotapona? Tëpapona' nimara,” ta'ton, ni'sárin.

⁵⁹ Corto hua'ano'sa', cotio hua'ano'sa' inapitari yatëpapi ni'ton, a'naya a'naya yonípi Quisoso sha'huirapicaíso marë'.

⁶⁰ Na'a piyapi'sari nonpinapiponaraihuë', nisha nisha nonconpi. Napoyan quëran catoya'piri huë'sahuatona', sha'huirapipi.

⁶¹ —I'hua chachin Quisoso noninso' natanai. “Yosë chinotopiso pëi' ata'huantahuato, caora nanitërahuë anoyatanta'huaso'. Cara tahuëri quëran anoyatantarahuë,” toconin, itopi.

⁶² Corto hua'an chini chiniquën nanantërinsoari huanirahuaton, Quisoso itapon:

—¿Co manta' tēnanhuë' ti? ¿Ma'ta' taponá' isopita nonapiarinënquën? itërin.

⁶³ Quisososos nimirinhüë' co manta' tēninhuë', ta'tárin. Ina quëran corto hua'ani intararin:

—“Yosë ni'sárinco co nonpinahuë’,” ta'ton, no'tëquën sha'huitocoi. ¿Quëmaso' Cristo, Yosë hui'ninquën chachin ti? itërin.

⁶⁴ —Ca mini inaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri niantaramaco. Inápaquë pa'pato, Yosë inchinanën quëran ahuënsëarincó. Ina quëran chitoro' huancana o'mantararahüë niantaramaco, itërin.

⁶⁵ Corto hua'anso natanahuaton, chiniquën no'huitërin. Inapoaton a'morinso osharin.

—“¿Caso' Yosë hui'ninco,” toconin! Nani natanama'. Inaora chachin sha'huitërinpoa' ni'ton, co a'napita sha'huitinpoaso' nohuantarihuahuë'.

⁶⁶ ¿Ma'ta' onpotahua' Quisoso? tēnin.

—Pa'pi co noya quëmapihuë' ni'ton, tēpacaso' ya'huërin, topi ya'ipiya.

⁶⁷ Ina quëran ipirayatahuatona', ahuëpi. A'naquëninta' tonporayatahuatona', chiniquën panpirayapi.

⁶⁸ —¿Inta' ahuërinquën? Quëmaso' Cristonquën nipatan, ninoton no'tëquën sha'huitocoi, itopi.

*Pitrori nonpinapirinsó'**(Marcos 14.66-72; Lucas 22.56-62; Juan 18.15-18, 25-27)*

⁶⁹ Napotasoi, Pitroso' i'iratéquë huënsëarin. A'na cosonari huë'sahuaton, itirín.

—Quëmanta' Quisoso Cariria quëran huë'ninso' ca'tanan, itopirínhuë'.

⁷⁰ —¿Ma quëmapita' napotaransó'? Co caso' ina nohuitërahuë', itërin. Ya'ipiya natanpi.

⁷¹ Ina quëran pa'sahuaton, ya'coanaquë huaniso', a'na cosonarinta' quënanquiantarin. Quënanahuaton, huanipapisopita itapon:

—Iso quëmapi Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' ca'tanin anta', itaantapirínhuë'.

⁷² —¡Co'chi nohuitërahuë' paya! Yosë ni'sárinco, co nohuitërahuë', taantarín Pitro.

⁷³ Ina quëran hua'quimiachin nisahuaso', a'napitarinta' itaantapi:

—Tëhuënachin quëmanta' Quisoso ca'tanan. Cariria piyapi pochin nonan quëran nohuitërainquë, itopi.

⁷⁴ —¡Co'chi iyaro'sa' paya! Yosë ni'sárinco, co cariso' nohuitërahuë'. Nonpin-tohuatënuquëmasó', Yosë ana'inchinco, ténahuë, itërin.

Naporo chachin atari përarín.

⁷⁵ Ina natanahuaton, Quisosori napotërinso' yonquirin: “Co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco,” itërinco, ta'ton, aipiran pipirín. Inaquë chiníquën sëtatón, na'nërin.

27*Piratoquë quëpapiso'**(Marcos 15.1; Lucas 23.1-2; Juan 18.28-32)*

¹ Tahuërianpitoahuachina, ya'ipi corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapita napopianachin yonquipi Quisoso atëpatacaiso marë'.

² Ina quëran noya tonporahuatona', Pirato ya'huërinquë quëpapi. Inaso' hua'an, Noma copirno'i acorinsó'.

*Cotasë nitëparinsó'**(Hechos 1.18-19)*

³ Cotasëso' nani sha'huirapiponahuë', Quisoso tonpopinan quëpahuachinara, ni'sárin. Ina ni'sahuaton, yonquirin huachi. “Ma'tana tëpacaiso marë' quëparapi. ¿Onpoatocha sha'huirapirahuë' paya?” ta'ton, sëtërin. Corto hua'ano'sa' ya'huëpíquë paantarahuaton, cara shonca coriqui prita quëran nininsó' quëtopiso' yayo'coantapirínhuë'.

⁴ —Co huachi iso coriqui nohuantërahuë'. Pa'pi co noyahuë' ninahuë. Quisoso nóya quëmapi nipirínhuë', sha'huirapirahuë. Ina marë' oshahuahuë, itoonin.

—¿Ma'marë'ta' ina sha'huitërancoi? Co quiyaso' ina yonquiraihuë'. Quëma naporansó', itopi.

⁵ Napotohuachinara, Yosë chinotopiso pëiquë chachin coriqui të'yatonahuaton, pipirín. Pa'sahuaton, nihuënuquëconorahuaton, nitëparín.

⁶ Ina quëran corto hua'ano'saso' coriqui maantarahuatona':

—Tëpacaiso marë' pahuëretopiso' ni'ton, co Yosë marë' acocaso' ya'huërinhuë'. Inaquë acohuatëhua', co Yosë pënëntërinso' natëarihuahuë', ta'tona', co inaquë acopiuhuë'.

⁷ —Iso coriquiquë no'pa' pa'ahuan' nisha piyapi'sa' pa'pitacaso marë', topachinara:

—Noyahua', topi ya'ipiya. Napoaton pa'sahuatona', ina coriquiquè no'pa' pa'anpi. “Tèshitona'pi no'panèn,” itopiso' pa'anpi. Inaquè nisharo'sa chimin-pachinara, pa'pitopi.

⁸ Napoaton ipora huanta' ina po'oroso': “Huènai' No'pa',” itopi.

⁹ Iráca Irimiasè ninoton, Yosè quiricanènquè ninshitèrin. “Cara shonca coriqui prata quèran nininso' quètapi. Ina nápo' cotioro'sa' nohuantopi ni'ton, quètapi. Ina coriqui chachin maantarahuatona',

¹⁰ tèshitona'pi no'panèn pa'anapi. Yosè sha'huitèrinco'so chachin napoapi,” ténin, ninshitaton. Naporinso chachin ina nápo' coriqui masahuatona', no'pa' pa'anpi.

Pirato naporinso'

(Marcos 15.2-5; Lucas 23.3-5; Juan 18.33-38)

¹¹ Quisososo' Pirato notènanquè huaniárin.

—¿Quèmaso' cotioro'sa' copirnonquèn ti? itèrin Piratori.

—Ca mini inaco, itèrin Quisori.

¹² Corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitari na'con nonpinapipiri-nahuè', co manta' téninhuè'.

¹³ —Na'con nonapirinènquèn, ¿co natananhuè' ti? itopirinhue' Piratori.

¹⁴ Co manta' téninhuè'. Co pi'pisha tèranta' a'panitèrinhuè'. “Ma quèmapita' isoso' ni'ton, co manta' yaa'panitèrinhuè',” ténin Pirato yonquiaton.

Quisoso tēpacaiso' sha'huirinsó'

(Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16)

¹⁵ Nani Pascoa tahuèri Piratoso', a'nara' apina'pi tashinan pèi quèran ocoirin. Insosona piyapi'sari nohuantopiso' ocoirin.

¹⁶ Tashinan pèiquè a'na apina'pi ya'huarin. Inaso' pa'pi co noyahuè'. Ya'ipi parti nahuiantèrinso'. Parapasè itopi.

¹⁷ Piyapi'sa' huè'pachinara, Piratori itèrin:

—Ipora Pascoaquènta' a'nara' apina'pi ocoianta'i, topirahuè'. ¿Insota' no-huantèrama' ocoica'huaso'? Cato' ya'huapi. A'naso' Parapasè. A'nanta' Quisoso, Cristo itopiso'. ¿Insochachinta' nohuantèrama' ocoica'huaso'? Canpita huayonco', itèrin.

¹⁸ “Cotio hua'ano'sari co què'yatonahuè', Quisoso mapi,” ta'ton, Piratori napotèrin.

¹⁹ Hua'an shiranènquè huènsèaso', sa'ininta' nanan a'patiirin Quisoso ocoicaso marè'. “Achin tashi' a'ninquèchin hua'narahuè. Quisoso hua'nato, chiniquèn pa'yanahuè. Inaso' noya quèmapi. Co manta' onporinhue' ni'ton, nicha'èquè'. Co tēpacaso' ya'huèrinhuè',” itèrin sa'ini. Ina marènta' Piratori co yatèparinhue'.

²⁰ Corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa', inapitasa nipirinhue', a'naya a'naya piyapi'sa' sha'huitèra'piapi:

—“Parapasè ocoirahuaton, Quisoso atèpatèquè’,” itoco', itèra'piapi.

²¹ Ina quèran Piratori natanin huachi.

—¿Insochachinta' ocoi'i? itaantarin. Napotaantahuachina:

—¿Parapasè ocoitocoi! itopi.

²² —¿Ma'ta' onpochi nipachin Quisoso, Cristo itopiso'? itohuachina:

—¿Corosèquè patananèquè' chimi'in! tosapi ya'ipiya.

²³ —¿Ma'marèta' tēpa'i? ¿Ma'ta' onporin? itopirinhue', aquètè chachin chiniquèn itantapi:

—¿Corosèquè patananèquè' chimi'in! itaantapi.

²⁴ Napotohuachinara, nisha yonquirin huachi. “Piyapi'sa' co yanatèrinacohue'. Chiniquèn no'huitatona', yaahuèrinaco,” ta'ton, co huachi

yonquirinhuë' Quisoso ocoicaso'. Napoaton i'sha masahuaton, piyapi'sa' ni'tèrantapaquë hui'sërin.

—Iso quëmapi'so' noya. Co manta' onporinhuë', ténahuë. Co ca nohuanto, tēpaapihuë'. Co ina marë' ana'intincoso' ya'huërinhuë'. Canpita yonquiramaso', itahuaton, hui'sërin.

25 —Tēhuëinchachin quiya yonquirai tēpaca'huaiso'. Yosë yaana'ntohuachincoi, hui'nahuëipitarë'coi chachin ana'inchincoi, topi.

26 Napohuachinara, Pirato camaitërin Parapasë ocoicaso'. Quisososonipirinhuë' chiniquën ahuihuitërin. Chiniquën huihuitona', pë'sha pë'shatopi. Nani huihuihuachinara, sha'huitërin corosëquë patanantacaiso marë'.

27 Sha'huitohuachina, Pirato pëinënquë quëpapi. Inaquë notohuaro' sontaro'sa' niyontopni tēcariatona' tēhuacaiso marë'.

28 Ai'nanpiratahuatona', quëhuanën miachin hua'an a'morinsopo chin nininso' a'motopi tēhuacaiso marë'.

29 Yancotënta' nahuan quëran nicatona', yancotopi. Ina quëran tēhuacaiso marë napotopi:

—Ma'tana huaranën maguë huachi, itatona', piquiranan asë'quëëpi. Naporahuatona' ina notënanquë isonpi:

—Hua'qui tahuëri nanpitan cotioro'sa' hua'anëntëquë', itopi.

30 Ina quëran iraiquë ipitopi. Piquirananta' matantarahuatona', ahüemotopi.

31 Inapotatona', tēhuapi. Nani tēhuahuachinara, a'motopiso' ocoitahuatona', a'morinsopo chachin a'motantapi. Ina quëran corosëquë patanantacaiso marë' quëpapi huachi.

Corosëquë patanantopiso'
(Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

32 Ninano quëran pipirahuatona', a'na quëmapi nacapipi, Siriniquë ya'huërinso'. Simon itopi. Ina masahuatona', corosë Quisoso quëparinso' sontaro'sari apitëntopi. Inari quëpatërin.

33 Pa'sahuatona', panëa'hua Corocota, itopiquë canconpi. Corocotaso': "Nansë Moto'," tapon naporin.

34 Inaquë canconahuatona', huino ma'sha pinshiinë' ayontahuatona', o'shitopirinahuë', pi'pisha pi'nirahuaton, co o'orinhuë'.

35 Ina quëran sontaro'sari corosëquë patanantopi. Nani patanantahuatona', ninontopi. "Huëco', nicanatēhua' Quisoso a'morinsopita maahua'," nitatona', ya'nipirapi. Naporahuatona', a'naya a'naya mapi.

36 Nani masahuatona', inaquë huënsëapi nicacaiso marë'.

37 Onporinso marësona tēparapisonta' ninshitopi.

ISOSO' QUISOSO, COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso', ninshitopi. Inapotahuatona', corosëquë chachin motën pëtëcha achinpitopi.

38 Ina pirayan cato' apiro'santa' patanantopi. Nisha patanantopi. A'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahüënan quëran acopi.

39 Piyapi'sa' na'huëpona pochin, Quisoso tēcariatona', tēhuaconpi.

40 —¿Nani ma'sha nanitapan ti? I'hua naporan: "Yosë chinotopiso pëi' ata'huantohuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë'," tēnan. Inta nipachin cha'ëquë'. Yosë hui'ninquën chachin nipatan, corosë quëran nohuarahuatona' cha'ëquë', itoonpi.

41 Inapochachin corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', cotio ansiano'sa', inapitarinta' tēhuatona', itapona':

42 —A'napitaso' yanicha'ëponahuë', inaora chachinso' co nanitërinhuë' cha'ëcaso'. Ísrairo'sa' copirno nipachin, corosé quëran nohuarain nicatëhua' natëahua'.

43 “Yosë hui'ninco chachin ni'ton, catahuarincó,” topirinhue'. Ya-catahuahuachin, apiramiáchin nicha'ëin, nitopi.

44 Ina pirayan patanantopisopitanta' Quisoso no'huipi.

Quisoso chiminiso'

(Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

45 Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashirarin. I'huaraya huarë' yono tashi pochin nisarin.

46 Naporó' Quisoso chiniquë'n nonin. *Iri, Iri, ¿nama sapacatani?* tënin. Inaora nananquë nonaton, naporin. “¿Onpoatonta' Tata patëranco?” tapon naporin.

47 A'naquë'n huanipapisopita natanahuatona':

—Iniasé përasamara, topi.

48 A'naso' manorahuaton, pi'shiro pochin nininso' maconin. Ina masahuaton, huino áin nininso' asë'cotëtahuaton, piquirananquë achinpitërin. Achin-pitahuaton, ihuëtërin o'ocaso marë'.

49 A'napitariso nipirinhue' itapona':

—Tananpitëquë' nia'ahua'. Iniasëri o'maton nicha'ëpon nimara, nitopi.

50 Quisosos nipirinhue' chiniquë'n nonsahuaton, chimin huachi.

51 Naporó' Yosë chinotopiso pëiquë tanontë'n në'mëtë' patonpiso' noshatërin. Inaora noshataton, catotë huarë' ninin. Inapa quëran no'paquë huarë' noshatomarin. Naporahuaton, panca ocohua pa'nin. Na'piro'sa' inaora nopaatërin.

52 Nopaatohuachina, a'naya a'naya pa'pitopiso' nii'soatërin. A'naquë'n Yosë imarinsopita iráca ayapirinahuë', nanopiantapi huachi.

53 Quisoso nanopiantarinsó' piquëran inapitanta' pa'pitopi quëran pipirahuatona', Quirosarinquë pa'sapi. Na'a piyapi'sari quënanpi.

54 Quisoso chiminpachina, capitanso sontaronënpitarë chachin ni'sapi. Ocohua pa'ninso', na'piro'sa' nopaatërinso', inapita ni'sahuatona', pa'pi pa'yanpi.

—Tëhuë'nchachin iso quëmapiso', Yosë hui'nin, topi.

55 Sanapi'sa' Cariria quëran huë'pisopitanta', aquë quëran notëërapí. Inapitaso' Quisoso imaquipi nocomacaiso marë'. Iporaso' chiminiso' ni'sapi anta'.

56 A'naso' Maria Mactarina itopiso'. A'nanta' Maria. Inaso' Santiaco, Cosi, inapita a'shin. A'nanta' Sipitio hui'ninpita a'shin. Inapitaso' aquë quëran notëërapí.

Na'pi naninquë po'mopiso'

(Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

57 I'huararapaso', a'na ma'huan Cosi itopiso huë'nin. Inaso', Arimatiaquë ya'huërin. Quisoso imarin anta'.

58 Pirato ya'huërinquë pa'nin Quisoso nonë'n natantacaso marë'. “Quëtoco cari quëpa'i,” itoonin. Napotohuachina, “Noyahua'. Quëpaquë' nipachin,” itahuaton, sontaro'sa' a'parin nonë'n anohuaratacaiso marë'. Anohuararahuatona', quëtópi.

59 Nonë'n masahuaton, noya morinquë so'quëëtahuaton,

60 na'pi nanin nasha nininquë po'morin. Inaora marë' pa'anpirinhue', inaquë po'morin. Ina quëran pancara'pi masho pitarahuatona', pa'copitopi. Pa'copitahuatona', patopi huachi.

61 Maria Mactarina, a'na Maria, inapitaso nipirinhue' na'pi nanin notënanquë chachin huënsëapi.

Sontaro'sari a'paipiso'

62 Tahuëririnquë chinoto tahuëri marë' nani tapahuachinara, corto hua'ano'sa, parisioro'sa, inapita niyontonahuatona, pa'pi Pirato nontacaiso marë'.

63 –Sinioro hua'an, Quisosocoso' nonpintë', tënai. Nani yonquirai. Co'huara chimiyantëraponhue', piyapi'sa sha'huitërin. “Tëpahuachinaco, cara tahuëri quëran nanopiantarahuë,” toconin.

64 Napoaton sontaro'sa' a'paquë' na'pi naninquë a'paicaiso marë'. Cara tahuëri chachin noya a'pa'ina', ama nonë quëpacaiso marëhuë'. Ca'taninsopitari quëpahuachina': “Nani nanopiantarin huachi,” toconapona'. Napohuachina', aquë aquëtë' piyapi'sa' nonpintapi, itopi.

65 –Inta nipachin, sontaro'sa' ya'huarin. Canpitari chachin paatoma', inapita quëpaco' noya ni'ina'. Ama piyapi'sari huëcatona' quëpacaiso marëhuë' inapo'ina', itërin Piratori.

66 Napohuachina, pa'pi. Pancara'pi to'ni pochin nininquë noyá pa'pirapitopi. Napotahuatona', sontaro'sa' acopi.

–Noya a'paico', itahuatona' patopi huachi.

28

Quisoso nanopiantarinso'

(Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

1 Chinoto tahuëri piquëran Maria Mactarina, a'na Mariarë' naquëranchin paantapi po'mopiquë nicacaiso marë'. Tomio tahuëri tashíramiachin na'pi nanin'pa' pa'sapirinhue'.

2 A'nanaya panca ocohua pa'nin. Sinioro anquëninëni inápa quëran o'marahuatón, pancara'pi pa'copitopiso' chi'huincarin. Chi'huincarahuatón, ina aipi huënsërin.

3 Huënaráchin huënaráchin o'cori pochin ya'norin. Huiríchin a'morin. Pi'shiro quëran huiri huiríchin.

4 Ina ni'sahuatona', sontaro'sa' pa'yanpi. Pa'pi të'huatopi. Ropa ropátahuatona', chimipi pochin no'paquë anotopi.

5 Ina quëran sanapi'santa' canquihuachinara, anquëniri itërin:

–Ama pa'yancosohuë'. Quisoso corosëquë patanantopiso' yonisaramaso', nitotërahuë'.

6 Co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Sha'huitërinquëmaso chachin nani nanopiantarin. Huëco' ni'quirico' po'mopiquë. Capa huachi.

7 Manóton paatoma', ca'tano'sanënpita sha'huitonco': “Nani nanopiantarin. Ina'ton Caririaquë pa'sarin. Inatohua' quënancoantarama,” itonco'. Nani sha'huitëranquëma', itërin anquëniri.

8 Natanahuatona', a'naroáchin na'pi nanin quëran pipipi. Pa'pi pa'yanpirinhue'. Nóya cancantatona' ta'api ca'tano'sanënpita sha'huitacaiso marë'.

9 Pa'sapirinhue', a'nanaya iraquë chachin Quisosori ya'notërin.

–Huë'cama imoyaro'sa', itërin. Ina nohuitatona', ya'carionpi. Monshorahuatona', nantën iporantërahuatona', chinotopi.

10 –Ama huachi pa'yancosohuë'. Paatoma', iyahuëpita sha'huitonco' Cariria'pa' pa'ina'. Inatohua' quënancoantarinaco, itahuatón, pa'nin huachi.

Sontaro'sa' napopiso'

¹¹ Sanapi'sa' paaso'i, sontaro'santa' ninanoquë pa'pi corto hua'ano'sa' sha'huitacaiso marë'. "Quisoso pa'pitopiquë noya ni'sapiraihuë, a'nanaya panca ocohua pa'nin. Naporo' anquëni ya'norahuaton, pancara'pi pa'copitopiso' chi'huincarín. Ni'piraihuë, Quisoso nonën capa huachí," itonpi.

¹² Ina quëran corto hua'ano'sa', cotio ansiano'sa' inapita niyontonahuatona', ninontápi. Nani ninontohuachinara, sontaro'sa' amatantarahuatona', na'con coriqui quëtópi.

¹³ —Piyapi'sa' sha'huitoco': "Yono tashi' Quisoso ca'tano'sanënpita huë'pi. Huë'ësocoi, nonën quëpapi," itoco'.

¹⁴ Hua'anëma' natantaton ina marë' no'huihuachinquëma', quiyari anoyatarai ama ana'intinquëmaso marëhuë', itopi.

¹⁵ —Noyahua'. Napo'i nipachin, toshuatona', coriqui ma'patopi. Pa'sahuatona', piyapi'sa' nonpintopi. Cotio hua'ano'sari sha'huitopiso chachin nonpinpi. Ipora huanta' na'a cotioro'sa' ina nonpin nanan natépi.

Ca'tano'sanënpita a'chinacaiso marë' sha'huitërinso'

(Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁶ Ina quëran shonca a'na ca'tano'sanënpitaso' pa'pi Cariria'pa'. A'na panënuquë pa'pi, Quisosori sha'huitërinquë chachin.

¹⁷ Inaquë Quisoso quënanconahuatona', chinotopi. A'naquënso nipirinhüë' pi'pian co natërinhuë'. "Co inahuë' nimara," topirinhüë'.

¹⁸ Quisosori ya'carirahuaton, itapon:

—Tata Yosë nohuanton, chini chiniquën nanantërahuë. Inápaquë ya'huërensopita, isoro paquë ya'huërensopita, ya'ipiya hua'anëntarahuë.

¹⁹ Napoaton canpita paatoma', ya'ipi piyapi'sa' a'chintoco'. Nisha nisha nananquë nonpisopita a'chintoco' imainaco. Insosona natëhuachinaco, i'quë aporintoco'. "Tata Yosë, Hui'nin, Ispirito Santo inapita nanan quëtërincoi ni'ton, aporintaranquën," itahuatoma', aporintoco'.

²⁰ Ina quëran ya'ipi sha'huitëranquëmaso' a'chintoco' natëinaco. Insëquësona pa'patama', carinquëma' ca'tanaranquëma'. Nani tahuëri catahuaranquëma'. Ayáro' tahuëri naniquë huarë' ca'tanaranquëma'. Co onporonta' pataranquëmahüë', itërin Quisosori. Nani huachí.

Marco ninshitérinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso maré'

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Mateo 3.1-12; Lucas 3.1-9, 15-17; Juan 1.19-28)

¹ Apira iyaro'sa', Quisocristo nanamën ninshitaranquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Iráca isoro'paquë o'marin nicha'ëinpoaso maré'.

² Isaiasë pënëntona'pi ninoton Yosë quiricanënguë ninshitérinso chachin o'marin. Inaquë Yosëri hui'nin itapon: "Co'huaara pa'shamátërasënquënhuë', comisionëhuë'ton a'pararahuë piyapi'sa' ayonquicaso maré'.

³ Inotëro parti ina quëmapi pënëntápon: 'Ni'co' iyaro'sa'.

Hua'an chiniquën nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso maré'. Ira otëërin noya pa'tacaso maré'.

Inapochachin iporaso' cancanëma' anoyatoco' Sinioro o'main, itarin," ténin ninshitatón.

⁴ Ninorinso chachin Coansha huë'nin pënëntacaso maré'. Inotëro' parti ya'huaton, piyapi'sa' pënénárin. "Co noyahuë' yonquiramasopita nani-antatoma', Yosë chachin tahuërëtantaco' oshanëma' inquichinquëma'. Ina quëran aporihuanco'," itarin. Napotahuaton, na'a piyapi'sa' aporintarin.

⁵ Inaquë notohuaro' piyapi'sa' huë'pi natanapona'. Quirosarin quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huëcatona', natanapi. "Tëhuëchachin co noyahuë' nicatoi, oshahuana'. Catahuaco'i Sinioro ina nanianchii," topachinara, Cortaniquë Coanshari aporintërin.

⁶ Co inaso' noyápiachin a'morinhuë'. Ponira pochin camiyo anporo quëran nipiso' a'morin. Sha'huëtë quëran nitonporin. Séquërë pochin nininso' macaton, inaya tëranta' ca'nin. Ninoi' quënanpachina, irorin. Piyapi'sa' pënënpachina, itapon:

⁷ "Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin chini chiniquën nanantërinso'. Caso' co pi'pian tëranta' ina pochin chiniquën nanantërahuë'. Co maquëyancohuë' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'.

⁸ Caso' i'quë aporintëranquëma'. Inaso nipurinhuë' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma', itërin.

Quisoso aporihuaninso'

(Mateo 3.13-17; Lucas 3.21-22)

⁹ Naporo tahuëri'sa' Quisoso Cariria parti quëran huë'nin. Nasaritoquë ya'huëpirinhuë', Coansha pënëntarinquë huë'nin. Huë'pachina, Coanshari Cortaniquë aporintërin.

¹⁰ Ii' quëran nonshihuachina, a'naroáchin inápaquë pi'iro'të' ni'soatërin. Ispirito Santonta', nëpë pochin nohuaraimarin, ni'nin. Nohuaraimarahua-ton, Quisoso ya'coancantomiatërin.

¹¹ Naporo' inápa quëran Yosëri itapon: "Quëmaso' hui'nahuënguën chachin ninan. Na'con nosoroatënguën, noya ni'nanguën," itërin.

Sopairi ténirinsó'

(Mateo 4.1-11; Lucas 4.1-13)

¹² Ina quëran Ispirito Santori inotëro parti co piyapi ya'huërinquëhuë' a'parin.

13 Inatohua' catapini shonca tahuëri ya'huërin. Tanan ni'niro'sapitarë' ya'huërin. Sopai hua'aninta' huëcapairahuaton, tënirin. Sha'huitápirinhuë' ama Yosë naté'caso marëhuë'. "Inca, co nohuantërahuë'," tënin. Nani sopai pa'pachina, anquëniro'sari o'marahuatona', Quisoso nocomaimapi.

Noya nanan sha'huicaso' caniaritërinso'

(Mateo 4.12-17; Lucas 4.14-15)

14 Ina quëran Coansha tashinan pëiquë po'mopi. Ina natantahuaton, Quisoso pa'nin Cariria parti pënëntapon. Noya nanan Yosë noninso' sha'huirarin:

15 "Nani tahuëri nanirin huachi. Iso tahuëri'sa' Yosë yahua'anëntarinquëma'. Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. Naporahuaton noya nanan natéco' Yosë nicha'ëinquëma'," itërarin.

Sami camayoro'sari imapiso'

(Mateo 4.18-22; Lucas 5.1-11)

16 Ina quëran Cariria sono' yonsanquë pa'sahuaton, cato' sami camayoro'sa' quënanconin. A'naso' Simon itopi. Inë' riti tē'yatapi sami macacaiso marë'. Inso' Antërisë itopi.

17 —Huëco' iyaro'sa', ca imaco a'chinchinquëma'. Sami manamaso pochachin piyapi'sa' masarama' Yosë imacaiso marë', itërin Quisosori.

18 Napotohuachina, ritinëna' patahuatona' Quisoso imapi huachi.

19 Amashamiachin Santiaco, Coansha, inapitanta' quënancoantarin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Pa'pinarë' potiquë huënsëatona', ritinëna' pasonapi.

20 "Huëco' pa'ahua', ca imaco," itohuachina, pa'pin, inpriatonënpita, inapita potiquë patahuatona', Quisoso imapi.

Sopai a'parinso'

(Lucas 4.31-37)

21 Ina quëran Capinaomoquë canconpi. Chinoto tahuëri nanihuachina, cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'conin. Inaquë a'chinarin.

22 Chiniquën nanantona'pi pochin a'chinarin. Co cotio maestro'sa pochin a'chinhue'. Napoaton a'chininso' natanahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi: "¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya!" topi.

23 Naporo' a'nara' quëmapi inaquë ya'huërin. Sopairi ya'coancantaton, camairin ni'ton, pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso quënanahuaton, chiniquën nontërin. Sopairi chachin anonin.

24 —¡Tananpitocoi! Quëmaso' Quisosonquën, Nasaritoquë ya'huëran. No-huitërainquën. Yosë quëran o'maton noya ninan. ¿Ma'ta' quëma onpotaponcoi? ¿Ata'huantaponcoi ti? itërin.

25 Itohuachina, Quisosori itapon:

—¡Ta'tëquë! ¡Iso quëmapi quëran pipimiatëquë! itërin.

26 Napotohuachina, quëmapi chiniquën apa'tanin. Naporahuaton chiniquën "yai" ta'so chachin, sopai pipirin.

27 Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanahuatona', ninontapi:

—¿Ma'pitata' ni'sarëhuaso'? Quisososo' co a'napita pochin a'chinhue'. Chini chiniquën nanantaton, sopairo'sa quëran huarë' camaihuachina, natëpi, topi.

28 Shiarahuaton, Quisoso naporinso' ya'ipi Cariria parti nahuinin.

Simon Pitro a'shatën anoyatërinso'

(Mateo 8.14-15; Lucas 4.38-39)

29 Ina quëran niyontonpiso pëi quëran pipirahuatona', Simon, Antërisë, inapita ya'huëpiquë pa'pi. Santiaco, Coansha, inapitanta' pa'pi.

30 Simon a'shatën chiniquën sapoton, quëhuënärin ni'ton, Quisoso sha'huitopi. "A'shacha saporin ta'a," itopi.

31 Inaquë paaparahuaton, maimirarahuaton, opatërin. Naporo chachin sapo otanotërin. Otanotahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'
(Mateo 8.16-17; Lucas 4.40-41)

32 I'huanahuanquë nani pi'i ya'conahuaso', na'a cania'piro'sa' quëpi. Sopairi ya'coancantërin sopitanta' quëpi.

33 Ya'ipi ya'huëhuano'santa', ninano' ya'coanaquë niyontonpi Quisoso nica-caso marë'.

34 Naporo' notohuaro' cania'piro'sa' anoyatërin. Nisha nisha caniori maninsopita anoyatërin. Na'aya'pi sopairo'sari ya'coancantërin sopitanta' inquitërin. Sano yonquipi huachi. Sopairo'sari ina nohuitatona', yasha'huipirinahuë', Quisoso co nohuantërinhuë' ni'ton, ta'topi huachi.

Caririaquë a'chintëra'piarinso'
(Lucas 4.42-44)

35 Tahuëririnquë co'huara noya huënihuayantërasohuë', Quisoso huënsërahuaton ninano quëran pipirin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' Yosë nontacaso marë' inaoraíchin pa'nin.

36 Simonso' capayatopirinhuë', co Quisoso quënanatonhuë', a'napitarë chachin pa'nin yonípon.

37 Quisoso quënanconahuatona':
—Notohuaro' piyapi'sa' yonissarinënuën, itopi. Itopirinahuë', Quisosori itërin:

38 —Huëco' iyaro'sa', a'na partinta' pa'ahua'. Ya'cariya ninanoro'saquë pa'ahua'. Inaquënta' pënënta'huaso' ya'huërin. Ina marë' Yosë a'paimarinco ni'ton, huë'sarahuë, itërin.

39 Ina quëran ya'ipi Cariria parti pa'sahuaton, niyontonpiso pëiro'saquë pënëntëra'piarin. Naporahuaton, sopairo'sari ya'coancantërin sopita inquitëra'piarin.

Chana caniori maninso'
(Mateo 8.1-4; Lucas 5.12-16)

40 Naporo' a'na quëmapi huë'nin, chana caniori maninso'. Quisoso huëcapairahuaton, isonquirin. Isonahuaton, itapon:

—Nohuantohuaton, nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

41 Quisosori nosoroaton, së'huarin.

—Nohuantërahuë mini iyasha. ¡Noyatëquë huachi! itërin.

42 Itohuachina, a'naroáchin canio inquirin.

43-44 Naporo chachin Quisosori chiniquën pënënin.

—¡Ama insonta' sha'huitëquësöhuë'! Corto hua'ainchin sacatërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, Moisésë sha'huirinso' quëpaquë' noyatëranso' nitotacaso marë', itërin. Ina quëran a'parin huachi.

45 Napotopirinhuë', papon pochin ya'ipi piyapi sha'huitëra'piarin. "Quisoso anoyatërinco," itëra'piarin. Ya'ipi naporinso' nahuinin. Napoaton piyapi'sa' ni'tërantapaquë co huachi Quisoso iratërinhuë'. Co huachi nanitërinhuë' a'ninquëchin ninanoro'saquë pacacaso'. Co piyapi'sa' ya'huërinquëhuë' ya'huërárin. Ina niponahuë', ya'ipi parti quëran huë'pi nicapona'.

2

*Apia anoyatërinso'**(Mateo 9.1-8; Lucas 5.17-26)*

1 Cara tahuëri quëran pochin Capinaomoguë huëantarin. “Pëinënguë Quisoso ya'huarin,” topi.

2 Natantahuatona', notohuaro' piyapi'sa' niyontopni. Pëi' ya'sotahuatona', ya'coana aquëtëran huarë' yamopi. Yosë nanamën sha'huirarin, natanapi.

3 Naporo chachin catapini quëmapi'sa' huëcatona', apia pë'sara'huayaquë quëshipi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuénárin.

4 Quisosoquë yaquëpapurinahuë', hua'huayátërahuë' piyapi'sa' ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Ya'shotopi. Napoaton pëi' nanpëtahuatona', a'canpiso pi'pian o'quirahuatona', pë'sara'huayarë chachin anohuaramapi. Quisoso pirayan acomapi huachi.

5 Quisosori ni'sahuaton, “Ma noya isopita natërinaco,” ta'ton, apia itapon:
—Oshanën apia'hua inquitaranquën huachi, itërin.

6 A'naquën cotio maestro'sa' inaquë huënsëpisopitaso', cancanëna quëran yonquirápi:

7 “¿Ma quëmapi'ta' isoso' Yosë yaya'huëretërin? Co ínsonta' nanitërinhuë' oshanënpoa' inquitinpoaso'. Yosëichin nanitërinso',” topi yonquiatona'.

8 Topinan yonquirapurinahuë', yonquipiso nitotaton Quisosori itapon:
—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramaco?

9 Canpitaso naporama': “Piyapínpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitëréhuahuë'. Apia camaiatë: ‘Huaniquë' apia'hua. Pë'sara'huanën masahuaton, noya paquë huachi,’ itacasonta' co nanitaparëhuahuë',” tënama'.

10 Caso nipirinhue' Yosë quëran quëmepico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë', tënin.

11 Ina quëran apia itantarin:

—¡Huaniquë' apia'hua! Pë'sara'huayanën masahuaton, ya'huëranquë paquë huachi, itërin.

12 Itohuachina, a'naroáchin noyatahuaton, huanirin. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huërinquë paantarin. Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Yosëso ni'ton, a'naroáchin anoyatërin paya! Co onporonta' ina pochin ni'chinëhuahuë', topi.

*Nihuiri Quisoso imarinso'**(Mateo 9.9-13; Lucas 5.27-32)*

13 Naquëranchin panca sono' yonsanquë Quisoso paantarin. Inaquë hua'huayátërahuë' piyapi'sa' huë'pachinara, a'chintarin.

14 Ina quëran na'huëpon pochin, Nihui quënanconin. Arpio hui'nin inaso'. (Matio itopi anta'.) Coriqui Noma copirno marë' ma'patërinquë huënsëarin. Quisosori itapon:

—Huëquë' iyasha imaco, itërin. Itohuachina, huanirahuaton Quisoso imasarin huachi.

15 Ina quëran pëinënguë Quisoso quëparin coshatacaso marë'. Ca'tano'sanënpitarë' coshatapatapi. Na'a piyapi'sa' huë'pi coshatatona' Quisoso nohuitacaiso marë'. A'naquën copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa'. A'napitanta' oshahuano'sa' itopiso'. Inahuanta' Quisoso yaimápi.

16 A'naquëonta' cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapitari ni'sahuatona', ca'tano'sanënpita natanpi:

—¿Onpoatonta' maistrone'ma' oshahuano'sapitarè' coshatarin? Copirno marè' coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuè' nipirinuè', inapitarè' coshatarin, itopi.

¹⁷ Natanahuaton, Quisosori itapon:

—Isopitaso' tēhuēnchachin nohuantērinaco imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'saso' notoro nohuantopi. “Co caniorahuè',” topatēraso', co notoro nohuantērehuè'. Inapochachin canta' oshahuano'sa' pēnēna'huaso marè' o'marahuè. “Co noyahuè' yonquiramasopita naniantatoma', Yosè chachin tahuèrētantaco',” itērahuè. A'napitaso nipirinuè': “Quiyaso' noyaco'i,” topiso marè' co na'con a'chintērahuè', itērin.

Nasha nanan a'chininso'

(Mateo 9.14-17; Lucas 5.33-39)

¹⁸ Naporò' Coansha Paotista imapisopitaso ayonatona', Yosè nontapi. Parisio imapisopitanta' inapoapi. Napohuachinara, a'naquēni paaparahuatona', Quisoso natanpi:

—Coansha imapisopitaso' ayonatona', Yosè nontapi. Inapochachin parisio imapisopitanta' nisapi. ¿Onpoatonta' imarinēnsopitaso' co inapopihuè'? itopi.

¹⁹ —Ca ya'huarahuè ni'ton, co sētopihuè'. Ni'co'. Quēmapi sa'acaso marè' piyapi'sa' amatohuachina, coshatatona', capa cancantopi. Nipayarinsopita huè'pachinara, coshatopi.

²⁰ A'na tahuēriso nipirinuè' inimiconēnpitari sa'ana'pi masapi. Quēpatohuachina, sētapi huachi. Co huachi yonquiapihuè' coshatatacaiso', tēnin.

²¹ Itahuaton: “Ni'co'. A'morēso noyá mocahuachina, co nasha nē'mētēquē pa'pitērehuè'. Nasha nē'mētēquē pa'pitēre' naporini, naquēranchin panca panca noshataanta'itonhuè'.

²² Sha'moronta' yonquico'. Huino sha'moro' nipachina, co sha'huētè' morsa mocaro' nininguè ta'panēhuè'. Inaquè ta'panè' naporini, a'naroáchin nopoitatón, nichinia'itonhuè'. Naporahuaton morsanta' tapiitonhuè'. Napoaton sha'moro' huinoso' nasha morsaquè ta'panè'. Huino, morsanta' noya nisarín huachi,” itērin Quisosori. (Iraca inachintopiso' naniantatona', nasha nanan imacaso' ya'huērin, tapon napotērin.)

Chinoto tahuēri naporinso'

(Mateo 12.1-8; Lucas 6.1-5)

²³ Ina quēran a'na chinoto tahuēri nanihuachina, tricoro' Quisoso pēntontarin. Ca'tano'sanēnpitaso paponá pochín, a'naya a'naya trico moto maraapi.

²⁴ Ina nicatona parisioro'saso':

—¡Ni'què!, Maistro! Chinoto tahuēri nipirinuè', ca'tano'sanēnpita tricoraya i'shorayarapi. Co ipora tahuēriso' pi'pisha tēranta' sacatacasohuè' nipirinuè'. ¿Onpoatonta' co Moisésē pēnētērinso' natēpihuè'? itopi.

²⁵⁻²⁶ —Yosè quiricanēn ¿co nontēramahuè' ti? Iraca Tapi tanahuachina, Yosè pēinēnquē ya'conin. Apiataro corto hua'an ni'so' ya'conahuaton, pan Yosè marè' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' quētērin, ca'pi anta'. Corto hua'ano'sáchin ina pan capacaso nipirinuè', co ina marè' Yoséri no'huirinuè', itērin.

Ina quēran itantarín:

²⁷ —Piyapi'sa' nosoroaton, chinoto tahuēri acorin noya ya'huēcáiso marè'. Co tahuēri chinotacaso' na'con na'con yonquirinuè'. Piyapi'sa' na'con na'con nosororín.

²⁸ Yosë quëran caso quëmapico ni'to, chiníquën nanantërahuë. Ma'sona noya nicacaso' sha'huichinquëma'. Chinoto tahuëri ma'sona co nicacasonta' sha'huichinquëma', itërin.

3

Imirin tachitërinso'

(Mateo 12.9-14; Lucas 6.6-11)

¹ Naquëranchin niyontonpiso pëiquë Quisoso ya'conconin. Inaquë apia quënanconin. Imirin tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' sè'quëtacaso'.

² "Chinoto tahuëri anoyatomara," ta'tona', parisioro'sari ni'sápi sha'huirapicaiso maré'.

³ Naporo' apia itapon:

—Huë'sahuaton, huancánachin huaniquë', itërin.

⁴ Inaquë nipachina, piyapi'sa' itapon:

—Chinoto tahuëri noya nicacaso' ya'huërin. Co ahuetacaso', co tēpatacaso', co inapita nicacaso' ya'huërinhuë'. Cania'pi tananpitohuatoso', co nosoroarahuë'. Nipirinhuë', nosoroato anoyata'huaso' ya'huërin, tēnahuë caso'. ¿Ma'ta' tēnama canpitaso'? itërin.

Natanaponaraihuë', co manta' topihuë'.

⁵ Co a'panitohuachinarahuë', a'naya a'naya ni'sarin. Co natantochináchinhuë' cancantopi ni'ton, no'huirë pochin cancantaton, co noyahuë' ni'nin. "Co nosoropihuë'," ta'ton, pa'pi sëtërin.

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Ihuëhuachina, a'naroáchin noyatërin.

⁶ Parisioro'saso' no'huitatona', pipipi. Irotisë piyapinēnpita quënanconahuatona', ninontopi Quisoso tēpacaiso maré'.

Sono' yonsanquë a'chininso'

⁷ Quisososos' panca sono' yonsanquë paantarin. Ca'tano'sanēnpitarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi. A'naquën Cariria parti quëran huë'pi.

⁸ A'naquëonta' Cotia parti quëran huë'pi. Quirosarin quëran, Itomia quëran, Cortanii' aquëtëran quëran, Tiro quëran, Siton quëran, ina quëranpita hua'huayátërahuë' huë'pi. Quisoso naporinso' natantahuatona', nicapona' huë'pi.

⁹⁻¹⁰ Na'a piyapi'sa' nani anoyatërin ni'ton, ya'ipi cania'piro'sa' huë'sapi. Na'a piyapi'sa' ni'ton, ya'sëratërarahuatona', huë'sapi Quisoso sè'huacaiso maré'. "Sé'huahuato, anoyatarinco," ta'tona', naporapi. Napoaton ca'tano'sanēnpita itapon: "Poti amasha quëpaco' inaquë huënsëato a'chinchi. Notohuaro' piyapi ni'ton, ya'quëëtohuachinaco," itërin.

¹¹ Sopairo'sari ya'coancantërinso'pitanta' huë'pi. Quisoso quënanahuatona', nocotapataquëchin isonquipi.

—¡Quëmaso' Yosë hui'ninquën! itopi chiníquën nontatona'.

¹² Inariso nipirinhuë', chiníquën pēnēnin: "¡Ama piyapi'sa' anohuitocoso-huë'!" itërin.

Shonca cato' ca'tano'sanēnpita acorinso'

(Mateo 10.1-4; Lucas 6.12-16)

¹³ Ina quëran Quisoso a'na motopia'huaquë paantarin. Nohuantërinso'pita përapachina, paapapi.

¹⁴ Na'a a'chintërinso'pita ya'huëpirinahuë', shonca cato' quëmapi'sa' huayonahuaton, acorin. "Nani tahuëri iyaro'sa' ca'tanco a'chinchinquëma'. Ina quëran a'pararanquëma' piyapi'sa' pēnēnacamaso maré'.

¹⁵ Chiníquën nanan quëchinquëma' sopairo'sa' a'pacamaso maré'," itërin.

¹⁶ Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorin. A'naso' Simon. Nisha nininën acotërin. Pitro itërin.

¹⁷ Santiaco, Coansha, inapitanta' acorin. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Nisha nininën inapitanta' acotaantarin. Poaniquisë itërin. ("Huirapochin," tapon napotërin.)

¹⁸ Antërisë, Pinipi, Partoromi, Matio, Tomasë, Tatio, inapitanta' acorin. A'nanta' Santiago itopi. Arpio hui'nin inaso'. A'na Simonta' acorin. Iráca copirno no'huina'piró'sa' imapirinuë', iporaso' Quisoso imasarin huachi.

¹⁹ Cotasë Iscariotinta' acopirinuë', a'na tahuëri inari sha'huirapiarinso'.

Sopai hua'an minsërinso'

(Mateo 12.22-32; Lucas 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ina quëran a'na pëiquë pa'pi. Naquëranchin notohuaro' piyapi'sari huëcapaiantapi ni'ton, co nanitopi huë' capacaiso tëranta'.

²¹ Quisoso quëmopinënpitari natantahuatona', "Nani hua'yantërin," topi. Napoaton Quisoso quëpacaiso marë' huëcapaipirinuë'.

²² Cotio maistro'santa' Quirosarin quëran o'marahuatona', tapona': "Sopai hua'an Piirsipo itopisori ya'coancantërin ni'ton, nani ma'sha nanitaparín. Inari chiniquën nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaso marë'," toconpi.

²³ Quisosos nipirinuë' piyapi'sa' përasahuaton, pënënto nanan sha'huitërin ayonquicaso marë'. "Sopairo'sa capini co onporonta nia'pacaiso ya'huërinhuë'.

²⁴ Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'. Co huachi inaquë ya'huë'itonahuë'.

²⁵ Quëmopinëna capininta' nino'huipi naporini, inapitanta' yanquë'itonahuë'.

²⁶ Inapochachin Satanasë sopairo'sarë' nino'huipi naporini, co huachi hua'anëna niitonhuë'. Co huachi chiniquën nanan ya'huëchitonhuë'.

²⁷ Quëmapi chiniquën nipachina, pëinën noya a'pairin. Co insonta' nanitërinhuë' ya'conaton ma'shanënpita matacaso'. A'nariso nipirinuë' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuaton minsëirin. Tonporahuaton, ma'shanënpita quiquitërin huachi.

²⁸ Oshanëma marë' sëtohuatama', Yosë ya'ipi oshanëma' inquitaringuëma'. Pinopatama', inanta' inquitaringuëma'.

²⁹ Nipirinuë', Ispirito Santo pinotoma' oshahuanpatama', ina oshanëmaso' co inquitaringuëmahuë'. Onpopionta' ana'intinguëmaso' ya'huërin," itërin.

³⁰ "Sopairi ya'coancantërin," topiso marë' Quisoso napopëntërin.

Quëmopinënpita pochin nininsopita

(Mateo 12.46-50; Lucas 8.19-21)

³¹ Ina quëran a'shin, iinpita, oshinpita, inapita canquiponaraihuë', co ya'conpihuë'. Aipiran huanirahuatona', Quisoso amatopi.

³² Quisoso ahuananapitona', tahuishin miáchin huënsëpisopitari sha'huitopi:

—Ni'quë' Maistro. Mamaparin, iyaparinpita, oshiparinpita, inapita huëcatona', aipiran huanirapi. Yanontërinënuën, itopirinuë'.

³³⁻³⁴ —Mamahuë, iyahuëpita, oshihuëpita inapita pochin ni'nahuëpita sha'huichinguëma' nitotoco, itërin.

Piyapi'sa' tahuishin miáchin huënsërantapaiso' ni'sarin quëran itantapon:

—Isopita imarinaco ni'ton, iyahuëpita, oshihuëpita, mamahuë, inapita pochin nicato nosororahuë.

³⁵ Yosë natëpisopita iyahuëpita pochin ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', oshihuëpita pochin ni'nahuë. Payaro'santa' imapachinaco, mamahuë pochin ni'nahuë, itërin.

4

Pa'sarayarin quëran a'chininso' (Mateo 13.1-9; Lucas 8.4-8)

¹ Naquëranchin sono' yonsanquë Quisoso a'chiantararin. Inaquë notohuaro' piyapi'sa' niyontonpi natanacaiso marë'. Hua'huayatërahuë' tan-capitohuachinara, potiquë ya'conahuaton, huënsëmarin. Inaquë yanponapi-rarin. Ya'huërë' piyapi'saso' ii' yonsanquë yamorapi.

² Nisha nisha pënënto nanan a'chintarin. Ma pochinsona Yosë nanamën nininso' ayonquicaso marë' a'chintarin.

³ A'chintaton, itapon: "Natanco a'chinchinquëma'. A'na quëmapi sha'tapon pa'sarin.

⁴ Na'a trico pa'sarayarin papotacaso marë'. Pa'sarayahuachina, a'naquën ya'pirin iraquë huarë' anotërin ni'ton, inairaro'sari huëcapairahuatona', pë'yaquipi.

⁵ A'naquën ya'pirin na'piroquë pa'sarayarin, pi'pian pi'pian no'pa' ya'huërinquë. Inaquë, shiarahuaton, papotopirinhüë'.

⁶ Pi'iri chiniquën picahuachina, yaahuirin. Pi'pishara'huaya itëhuanin ni'ton, ahuirin huachi.

⁷ A'naquën ya'pirionta' nahuanuquë pa'sarayarin. Inaquë papotopirinhüë', nahuano'santa' papotërin. Shia a'shinahuatona', imotërin. Napoaton co nitërinhuë'.

⁸ A'naquënso nipirinhüë' noyaro'paquë pa'sarayarin. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitërin. A'naquën ya'pirin cara shonca, cara shonca nitërin. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërin. A'naquënso' pasa, pasa nitochanin," itërin.

⁹ Itahuaton: "Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico," itaan-tarin.

Pënënto nananquë a'chininso' (Mateo 13.10-17; Lucas 8.9-10)

¹⁰ Niyontonpisopita pa'pachinara, a'naquën imapisopita co pa'pihuë'. Shonca cato' ca'tano'sanënpitarë chachin co pa'pihuë'. "Apira a'chintërancoiso' co noya nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?" itopi.

¹¹ Itohuachinara, Quisosori itapon: "Onpopinsoa Yosë hua'anëntërinso' co a'napita nitotopihuë'. Co imarinacohuë' ni'ton, co nitotopirinhüë', canpitaso' carinquëma' a'chinchinquëma'. Yosë nanamën no'tëquën nitotacamaso marë' a'chinchinquëma'. A'napitaso nipirinhüë' pënënto nanan quëransächin a'chintarahüë'.

¹² Inapitaso' co yanatërinacohuë' ni'ton, natanaponaraihuë', co natëtapihuë'. Ma'sona ninahuësonta' nicaponaraihuë', co yonquiapihuë'. Imarinaco naporini, oshanëna' inquitahuato anoyacancanchitohüë'," itërin.

Tricoraya tapon naporinso' (Mateo 13.18-23; Lucas 8.11-15)

¹³ Naquëranchin Quisosori ca'tano'sanënpita itantapon: "Achin sha'huitëranquëmaso' ¿co nitotëramahuë' ti? Co inaya tëranta' nitotohuatamahüë', ¿onporahuatomacha ya'ipiya nitotërë'pëinquëmaya? Carinquëma' nipachin anitochinquëma'.

¹⁴ Tricoraya pa'sarayarëso pochin Yosë nanamën ya'ipi parti a'chinë'.

15 A'naquën piyapi'sa' iraquë huarë' pa'sarayarinsó pochín nipi. Yosë nanamën natanpirinahué', a'naroáchin Satanásë huë'nin. Yosë nanamën natanpiso' osërétiirin. Ama natëcaiso marëhuë' ananiantërin.

16 A'naquën piyapi'santa' na'piroquë pa'sarayarinsó pochín nipi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatatona', natëpirinahué',

17 co cancanëna quëran huarë' natëpihuë'. Co chiniquën cancantatonahuë', co natëmiatopihuë'. Yosë nanamën yaimapi ni'ton, a'napitari tëhuapi, no'huipi, napotopi. Napohuachinara, Yosë nanamën yaa'popi. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin nanamën a'popi.

18 A'naquën piyapi'santa' nahuanoquë pa'sarayarinsó pochín nipi. Yosë nanamën natanpirinahué',

19 ma'sharáchin yonquipi. 'Na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtóhuachincoi, noya cancantarai,' topi. Napoaton nahuano'sari imotërinso pochín, nani ma'sha nohuantatona', Yosë nanamën naniantopi. Co imamiatopihuë'.

20 A'naquënso nipirinhué' noyaro'paquë pa'sarayarinsó pochín nipi. Yosë nanamën noya natanpi. Natanahuatona', cancanëna quëran natëpi. Sharo'sa' nisha nisha nitërinso pochín natëtopi. A'naquën ya'pirin cara shonca, cara shonca nitërinso pochín noyamiachin imapi. A'naquëonta' saota shonca, saota shonca nitërinso pochín noya imapi. A'naquënso' pasa, pasa nitërinso pochín ya'ipi cancanëna quëran imatona', noya noya imapi huachi," itërin.

Nanparin pochín nininsó'

(Lucas 8.16-18)

21 Naquëranchin Quisosori itaantarín: "Ni'co' iyaro'sa'. Nanparin i'chinpihuatëra, ¿co i'mëanaquë po'morëhuë' pa'? Co pë'saraanaquë tëranta' acorëhuë'. Nanparin aconanquë acorë' noya a'pinacaso marë'.

22 Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochín ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhué' ya'ipiya nitotapi.

23 Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'," itërin.

24 Ina quëran napotaantarín: "Natanpatama', noya yonquico'. Onpopinsoa a'napita nitóhuatama', inapochachin Yosënta' nitarinquëma'. Aquë aquëtë chachinhué nipon quëtarinquëma'.

25 Noya natëhuatama', na'con na'con nitotarama'. A'naquënso nipirinhué', 'Nani nitotërahuë', topirinhué', co yanatëpihuë'. Napoaton Yosëri tananpitarín. Inapotohuachina, pi'pian tëranta' nitotopiso', ya'ipiya naniantapi," itërin.

Ya'pirin papotërin quëran a'chininsó'

26 Ina quëran napotaantarín:

"Yosë hua'anëntërinso' a'chinchinquëma'. Iminquë sha'tërëso pochín ninin.

27 Sha'tërinso piquëran tashihuachina, hua'anën huë'ërin. Tahuërihuachina, huënsëantarín. Nani tahuëri naporárin. Oshaquëran sha'ninsó' pichopitahuaton, papotërin. Onporohuatonso' papotërinso' co nitotërinhuë'.

28 Sha'pachina, inaora nohuanton, no'pa quëran papotërin. Nani a'shinpachina, huënsharatërin. Nani huënsharatahuaton, nitërin.

29 Ya'pirin cayahuachina, nani noya macacaso' ni'ton, manin huachi," tënin. (Inapochachin Yosë nanamën sha'huitohuatëhua', ina nohuanton, oshaquëran a'naquën natëtopi.)

Mostasaraya pochín nininsó'

(Mateo 13.31-32; Lucas 13.18-19)

30 Ina quëran sha'huitantarín:

“¿Ma'pochinta' Yosë hua'anëntërinpoaso' ninin? ¿Ma quëran'ta' nanitëre' ina yonquicaso'?

³¹ Mostasaraya no'paquë sha'nëso pochin ninin. Mostasarayaso' hua'huishin. A'napita ya'pirin quëran pi'pi pi'pishara'huaya.

³² Pi'pira'huaya niponahuë', sha'patëra, panca panca papotërin. A'napita sharo'sa quëran panca panca ta'an ninin. Panca së'patohuachina, inairaro'sa' na'iyatona', inaquë pëipi," itërin.

Ma'pochinsona nininso'

(Mateo 13.34-35)

³³ Ina pochin Quisosori piyapi'sa' a'chintarin. Na'a pënënto nanano'sa quëran ayonquiarin. Natantiinpichin a'chintarin.

³⁴ Napoaponahuë', pënënto nanan quëransáchin a'chintërin. Ina quëran ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëhuachinara, oshaquëran a'chintantarin no'tëquën yonquicaiso marë'.

Ihuan a'parinso'

(Mateo 8.23-27; Lucas 8.22-25)

³⁵ Naporo' tahuëri chachin nani tashirarapaso', ca'tano'sanënpita itapon: —Sono aquëtëran pa'ahua', itërin.

³⁶ Nani piyapi'sa nontahuaton, Quisoso potiquë ya'comarin. Napo-huachina, ca'tano'sanënpitarë chachin pa'pi. Naporo' a'napitanta' nisha potiro'saquë pa'pi.

³⁷ Paaquëya', panca ihuani manin. Co'sacairi poti opoto opototahuaton, nani yamëntairapirinhuë'.

³⁸ Ya'huëre' Quisososo', huanconënuë motonan motoantahuaton, huë'ërarin. Ca'tano'sanënpitari ochinanpi:

—¿Catahuacoí Maistro chimüitarihua'! ¿Co ina yonquiranhuë' ti? itopi.

³⁹ Huanintarahuaton, ihuan a'parin. Sononta' camaiton:

—¿Sanoquë'! ¿Copi tëquë huachi! itërin. Itohuachina, ihuan copitënin.

A'naroáchin sanoirin.

⁴⁰ —¿Onpoatomata' të'huataramaso'? ¿Co Yosë natëyatëramahuë' ti? itërin.

⁴¹ Pa'pi pa'yanahuatona', ninontopi:

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin nicaya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitopi.

5

Sopairo'sari ya'coancantërinso'

(Mateo 8.28-34; Lucas 8.26-39)

¹ Ina quëran, sono' aquëtëran Quirasa parti itopiquë canconpi.

² Quisoso nani nonshihuachina, a'na quëmapiri na'pi nanin quëran pipi-rahuaton, nacapirin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co huachi noya yonquirinhuë'. Hua'yantërin.

³ Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huërin. Pa'pi chiniquën ni'ton, co catinaquë tëranta' nanitopihuë' tonpocaiso'.

⁴ Na'aro' catinaquë tanpaquën tonpotahuatona', pa'on tonpotopirinahuë', oshitërachinin. Co incariso tëranta' nanitërinhuë' minsëcaso'.

⁵ Nani tashi', nani tahuëri iratárin. Na'pi naninquë, motopiquë inaquëpita pa'sápaton, chiniquën yaitárin. Na'piquë nipë'sharárin.

⁶ Quisoso aquë quëran quënanahuaton, ta'aquirin. Quisoso nocotapataquë isonquirahuaton, mosharin.

⁷⁻⁸ Napohuachina, Quisosori nosoroaton, a'naroáchin sopai nontërin.

—¡Iso quëmapi quëran pipico huachi! itërin. Ina natanahuaton, sopairi chiniquën a'panirin.

—¿Ma'ta' yaonpotarancoi? Quëmaso' Quisosoquën, Yosë hui'ninquën ni'ton, chini chiniquën nanantëran. Yosë marë' ama apira aparisitocoisohuë', itërin.

⁹ —¿Ma'ninquënta' quëmaso'? itërin Quisosori.

—Na'acoi ni'toi, “na'a huaranca,” itërinacoi.

¹⁰ Ama a'na parti a'pacoisohuë', tosapi.

¹¹ Ina ya'cariya notohuaro' coshiro'sa' panënquë coshatapi.

¹² —A'paco coshiro'saquë tëranta' ya'coanta'ii, tosapi.

¹³ —Inta nipachin, inaquë paatoma' ya'conconco', itërin. Itohuachina, sopairo'sa' pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Ina quëran ya'ipi coshiro'sa', cato huaranca pochin nipirinahuë', hua'yantatona' ta'api. Tahun pa'tatona', sonoquë niitopi. Inapoatona', taquiiitopi.

¹⁴ Coshi a'paina'piro'saso' ni'sahuatona', ta'arë'nachin ninanoquë ya'huëpisopita sha'huitonpi. Ninano pirayan ya'huëpisopitanta' a'naya a'naya sha'huitëra'piapi. Natantahuatona', “¿Ma'ta' onpocaiso?” ta'tona', pa'pi nicapona'.

¹⁵ Quisosoquë canquirahuatona', quëmapi hua'qui' hua'yantërinso' quënanquipi. Nani a'moanaton, noya huënsërarin. Na'a sopairo'sari ya'coancantopirinahuë', noya yonquiantarin. Co huachi hua'yantërinhuë'. Napoaton pa'yanpi.

¹⁶ “Quisosori anoyatërin. Sopairo'sa' a'pahuachina, coshiro'saquë ya'conconpi. Inapohuachinara, tahun pa'tahuatona', sonoquë taquiiitopi huachi,” itopi ni'pisopitari.

¹⁷ Natanahuatona', piyapi'sa' të'huatopi: “A'na parti paquë',” itopi Quisoso nontatona'.

¹⁸ “Quisoso potiquë ya'conaso', hua'yantërinsoari huëcapairahuaton, itapon: “Canta' imainquën,” itërin.

¹⁹ Quisososopiririhuë' co nohuantërinhuë'.

—Ya'huëranquë iyasha paantaquë'. Quëmopinënpita sha'huitonquë'. “Sinioro noyá anoyatërinco. Na'con nosororinco,” itëquë', itërin Quisosori.

²⁰ Napotohuachina, pa'nin. Ticaporisë parti sha'huirapiarin. “Quisoso noyá anoyatërinco,” itëra'piarin. Natanahuatona', “¡Ma'pitacha sha'huirin paya! ¡Ma noya catahuarin!” topi ya'ipiya.

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinso'

(Mateo 9.18-26; Lucas 8.40-56)

²¹ Quisososopiririhuë' pëntonquiantarahuaton, na'a piyapi'sa' quënanquirin. Sono' yonsanquë huëcapairahuatona', tancapitopi.

²² Naporo' a'na cotio hua'an Cairo itopiso huë'nin. Inaso', niyontonpiso pëi' hua'an ya'conin. Quisoso quënanquirahuaton, nantën pirayan isonquirin:

²³ —¡Hui'nahuë Sinioro, chimirin! Huëquë'. Së'huaquiton, anoyatoco, chimpachin, itárin.

²⁴ —Inta nipachin, tosahuaton, imarin. Na'a piyapi'santa' imasapi ni'ton, Quisoso ya'quëëtërapí.

²⁵ Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin, hua'qui' panca huënai' a'parinso'. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhuë'.

²⁶ Na'a notoro'sari nonënpirinahuë', na'con parisitárin. Nani ya'ipi coriquinën i'quiaponahuë', co manta' noyatërinhuë'. Aquëtë chachin nisarín.

27-28 Quisoso nahuininso' natantahuaton, pinèn quèran imaquiarin. "A'morinso tēranta' sè'huahuato, anoyatarinco," ta'ton, piyapi'sa' ya'sēratēraruaton, a'morinso' sè'huatiirin.

29 Naporō' a'naroáchin huēnai' no'narin. Canio quèran nani noyatērin ninatanin.

30 Quisososo' co quēnanaponahuē', inaora nitotērin. "A'naso' natētonco, sè'huaquirinco. Ca nohuanto noyatērin," ta'ton, a'naroáchin tahuērētahuaton, nantatērin:

—¿Inta' a'morahuēso' sè'huatērinco? tēnin.

31 —Ni'quēchi Maistro, notohuaro' piyapi'sa' ya'quēētāpirinēnquēnhuē', "¿Inta' sè'huarinco?" ¿tēnan ti? itērin ca'tano'sanēnpitari.

32 Itopirinahuē', Quisososo' a'naya a'naya ni'sarin. "¿Inta' sè'huarinco?" ta'ton, ni'sárin.

33 Napohuachina, sanapiso' "Nani anoyatērinco," ta'ton, ropa ropátērarin quèran Quisoso huēcāpirin. Isonquirahuaton, no'tēquēn sha'huitērin. "Hua'qui' caniorahuē' ni'ton, sè'huaranquēn Siniōro. Sè'huatēnquēn, a'naroáchin noyatērahuē' huachi," tēnin.

34 —Natēranco ni'ton, nani imoya, anoyatēranquēn. Nani noyatēran ni'ton, noya paquē huachi, itērin.

35 Ina nontaso chachin, Cairo pēinēn quèran huē'sahuatona', sha'huitiipi.

—Hui'nān nani chiminin huachi. ¿Ma'marēta' topinan quèran Maistro quēsaran? itiipi.

36 Quisososo nipirinhue' piyapi'sa' noninso' natanaponahuē', co ina yon-quirinhue'.

—Ama iyasha pa'yanquēsohuē'. Natēco, itērin.

37 "Ama a'napitaso' huē'inasohuē'," topachina, Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaráchin pa'pi. Coanshaso' Santiaco iin.

38 Cairo pēinēnquē canconahuatona', na'a piyapi natanconpi. Chiníquēn na'nētona', ayanápi.

39 Ya'contarahuaton, inapita itapon:

—¿Onpoatomata' na'nētoma', noncaroaramaso'? Co sanapia'hua chiminin-huē'. Huē'ēsárin, itērin Quisosori.

40 Naporinso' natanahuatona', piyapi'sari tēhuāpirinahuē'. Quisosoriso' inapita ocoirahuaton, pa'pin, a'shin, cara ca'tano'sanēn, inapitaráchin quēparin. Sanapia'hua ya'huērinquē ya'concontarin.

41 Maimirahuaton, inaora nananquē:

—Tarita comi, itērin. "Huēnsēquē' apia'hua," tapon napotērin.

42 A'naroáchin sanapia'hua huēnsērahuaton, huanirin. Nani shonca cato' pi'ipitērin ni'ton, noya iratērin. Ina ni'sahuatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'pi pa'yanpi. "¡Ma'pítacha nitotaton, ananpitaantarín paya!" topi.

43 Quisososo nipirinhue', "Ama a'napita sha'huitocoso'huē'," itahuaton, "Nānōn a'caco'," itērin.

6

Nasaritoquē paantarinso'

(Mateo 13.53-58; Lucas 4.16-30)

1 Ina quèran pipirahuaton, ya'huērin'pa' paantarin. Ca'tano'sanēnpitarinta' imapi.

2 Chinoto tahuēri nanihuachina, niyontonpiso pēiquē a'chinarin. Na'a piyapi'sari natanahuatona', pa'yanpi. Pa'yanatona', inahua capini ninon-tapi:

—¡Ma'pítacha Quisoso nitotèrin paya! ¿Macariso' a'chintomara? Noya noya yonquirin. Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatèrin. ¿Onporahuatoncha nani ma'sha nanitaparin nicaya?

³ Hua'huatapon quèran huarè' nohuitèrèhua'. ¿Co'na nontècamayo inaso'? A'shinso' Maria itopi. Iinpitanta' nohuitèrèhua'. Santiaco, Così, Cotasè, Simon, inapita itopi. Oshinpitanta' isèquè canpoarè' ya'huarin. Co Quisoso chiniquèn nanantèrinhuè'. Canpoa pochachin inanta', ta'tona', “¡Macari natèapon!” topi.

⁴ Napohuachinara, Quisosori itapon:

—Ya'ipi piyapi'sari pènèntona'pi noya natanpi. Ninanonènquè ya'huèpisopitariso nipirinhue', co noyahuè' natanpi. Quèmopinènpita, huèntonènquè ya'huèpisopita, inapitanta' co noyahuè' ni'pi, topi iráca. No'tèquèn napopi, tènin Quisoso.

⁵ Co cancanèna quèran huarè' natèpihuè' ni'ton, co nanitèrinhuè' aguètè huarè' Yosè pochin nicacaso'. Caraíchín cania'piro'sa' sè'huarahuaton, anoyatèrin.

⁶ “¿Onpoatoncha isopita co yanatèrinacohuè' nicaya?” tènin, yonquiapon.

Ca'tano'sanènpita a'chinacaiso marè' a'parinso'
(Mateo 10.5-15; Lucas 9.1-6)

Ina quèran ya'cariya ninanoro'saquè pa'sahuaton, piyapi'sa' a'chintarin.

⁷ Naporahuaton, shonca cató' ca'tano'sanènpita pèrasahuaton, sha'huitèrin paatona' a'chinacaiso marè'. Catoya catoya a'parin. Chiniquèn nanan quètèrin sopairo'sa' a'pacaiso marè'.

⁸ —Pa'patama', ama ma'sha quèpacosohuè'. Ama cosharo', pè'pèto, coriqui, inapita tèranta' quèpacosohuè'. Pitanaráchin quèpaco'.

⁹ Sapatè' po'morahuatoma', a'moramasorè' quèmaráchin paco'.

¹⁰ Inso pèiquèsona yacapatohuatama', ina pèiqueráchin ya'huèco'. Ina ninano quèran pipiamaquè huarè' inaquè ya'huèco'.

¹¹ A'na ninanoquè ya'huèpisopita no'huitènquèma': “Ama isèquè huècosohuè'. Co yanatanainquèmahuè',” itohuachinènquèma', patoco'. Yapa'patama', pènenco': “Nani sha'huitopiranquèmahuè'. Co nohuanterèmahuè' ni'quèhuarè' canpitaora tèhuènèmaquè nina'intarama',” itoco'. Tèhuèchachin Yosèri chiniquèn ana'intarin huachi, itèrin Quisosori.

¹² Ina quèran ca'tano'sanènpita pa'sahuatona', piyapi'sa' pènèna'piapi: “Ya'ipi co noyahuè' yonquiramasopita naniantatoma', Yosè chachin tahuèrètantaco huachi,” itèra'piapi.

¹³ Naporahuatona', na'a piyapi'sa' sopairo'sari ya'coancantèrinso inquitopi. Na'a cania'piro'santa' tomaquè pashitatona', anoyatopi.

Coansha Paotista tèpapiso'
(Mateo 14.1-12; Lucas 9.7-9)

¹⁴ Ya'ipi Quisoso naporinso' nahuinin. Piyapi'sa' natanahuatona', nisha nisha yonquipi. Cariria hua'aonta' natantèrin, Irotisè itopiso'. I'huamiáchin inari sontaronènpita camaiton, Coansha Paotista atèpatèrin ni'ton, yonquiárin: “Ina quèmapiso' Coansha. I'hua chiminaponahuè', nanpiantarin. Napoaton nani ma'sha nanitaparin,” tènin.

¹⁵ “Co inahuè'. Iniasè pènèntona'pi ipora,” topi a'naquèonta'.

“Co inahuè'. Ninotona'pi iráca ya'huèrinso' nimara,” topi a'naquèonta'.

¹⁶ Irotisèso nipirinhue', co nisha nisha yonquirinhue'.

—Inaso' tèhuèchachin Coansha. Anishitèconotopirahuè', nanpiantarin, tènin.

17-19 I'hua chachin Coansha nanpiso', Irotisë co noyahuë' ninin. Iin sa'in osërëterin. Pinipi sa'in chachin osërëtatón, manin, Irotiasa itopiso'. Napoaton Coanshari chiníquën pënënin. "Co Yosë nohuantërinhuë' iyaparin sa'in osërëtatón macamaso'," itërin. Napotërinso marë' Irotiasaso' co quëyatonhuë', onpopionta yatëparin. Ina nohuanton hua'anso', sontaro'sa a'parin. Coansha macacaiso marë'. Masahuatona tashinan pëiquë po'mopi. Inapotahuatona, catinaquëtöpi.

20 Irotisëriso' Coansha noya natanin. "Nóya quëmapi inaso'. Co oshahuanhuë'," ta'ton, co nohuantërinhuë' atëpatacasó'. Coanshari pënënpachina, nisha nisha yonquiaponahuë', noya natanin.

21 Ina quëran hua'huatërinso' tahuëri nanihuachina, pita ninin. Na'a piyapi'sa' amatërin. Coisëro'sa', capitano'sa', ma'huaño'sa' Caririaquë ya'huëpisopita, inapita amatërin. Naporo' tahuëri Irotiasa chinotërin Coansha atëpatacasó'.

22 Coshatasoi', hua'huin ya'conahuaton, nansararin. Nanon nansarinsó' ni'sahuatona', ya'ipiya quëran pa'yatöpi. Hua'an mashorinta' pa'yatërin.

—Ma'sona nohuantëransó' apia'hua, nico quëchinquën.

23 Yoscoarë' quëchinquën. Ma'sona tëranta' nipatanco, quëtaranquën. Pancana no'pa' hua'anëntërahuë. Patomaquë huarë' quëtaranquën, itërin hua'ani na'aro nontaton.

24 Napotápachina, a'shín paahuarin.

—¿Ma'ta' mama ma'pai? itoonin.

—"Coansha nishitëconotahuaton, motën quëtoco," itëquë', itërin.

25 Manorahuaton, hua'an ya'huërinquë paantarín.

—Coansha motën nohuantërahuë. Sënanquë acorahuaton, apiramiáchin quëtoco, itërin.

26 Ina natanahuaton, hua'an pa'pi sëtërin. Napoaponahuë', "Ya'ipi piyapi'sa' nataninaco, Yoscoarë' itërahuë," ta'ton, co yanonpintërinhuë'.

27 Ina quëran sontaro sha'huitahuaton, a'parin Coansha motën macacaso marë'. Inaso pa'sahuaton, tashinan pëiquë nishitëconotërin.

28 Sënanquë motën acorahuaton, nanon quëtërin. Nanonta' a'shín quëtönin.

29 Imarinsopitasó', natantahuatona huë'pi. Nonën quëparahuatona', pa'pitöpi huachi.

Cocharo' ana'atërinso'

(Mateo 14.13-21; Lucas 9.10-17; Juan 6.1-14)

30 Ina quëran ca'tano'sanënpita huëantarahuatona', Quisoso sha'huitiipi. "Nani a'chintëra'piarai. Cania'piro'santa' anoyatërai. Noya natanpi," itiipi.

31 Na'a piyapi'sa' huë'sapi Quisoso nicapona'. Ina quëran paantapi. A'napita ya'huë'rë' huëantapi, ina quëran paantapi. Naporápi ni'ton, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' chachin co capacaiso tëranta' nanitöpihuë'.

—Huëco' iyaro'sa'. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'ahua'. Pi'pian chinotahua', itërin ca'tano'sanënpita.

32 Itohuachina, potiquë ya'conahuatona', pa'pi. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'sapirínahuë'.

33 Pa'pachinara, na'a piyapi'sari notëërapí. Quisoso nohuitahuatona', na'a paahuapi. Nisha nisha ninano quëran pa'pi. Ira pa'tatona', ta'arahuatona', inahua'ton canconpi. Co'huara Quisoso canshätërasohuë', canconpi.

34 Na'a piyapi'sa' yamorapi. Nonshirahuaton, Quisosori quënanconin. "Isopitasó' ohuicaro'sa' co macari a'pairinsohuë' pochín nisapi," ta'ton, nosororin. Nosoroaton, na'con a'chintaantarín.

35 Nani i'huararahuaso', ca'tano'sanënpitari Quisoso huëcapairahuatona', itöpi:

—Nani Maistro i'huarin. Co manta' isëquë ya'huërinhuë' ni'ton,
³⁶ piyapi'sa' a'paquë' pa'ina'. Isosha'huaya pëiro'sa' ya'huërin. Ni-nanoro'santa' co aquëyahué'. Inatohua' cosharo' pa'اناتona', ca'ina', itopirinahuë'.

³⁷ —Canpitari a'caco', itërin Quisosori.

—Cato pasa tahuëri sacataté' coriqui canarëso pochin ninquë pan pa'anahuatoui, ¿a'ca'ii ti? itopi.

³⁸ —¿Onpo panta' ya'huëtërinquëma'? Paatoma', ni'conco', itërin. Pa'sahuatona', ni'conpi.

—A'natërapoya pan, catoyachin sami, inaíchín ya'huëtërincoi, itiipi.

³⁹ Itohuachinara, piyapi'sa' sha'huëtërin pastoquë huënsëcaiso'.

⁴⁰ A'naquën a'natërápo shonca, a'natërápo shonca, a'naquën pasa, pasa huënsëpi.

⁴¹ Ina quëran a'natërapoya pan, catoya sami, inapita ma'parin. Inápaquë në'pëtahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquën, Tata,” itahuaton, pan së'panin. Ina quëran ca'tano'sanënpita quëtërin piyapi'sa' quëtacaiso marë'. Sami së'panisonta' quëtëra'piapi. Inaíchín nipirinhüë', ya'ipi piyapi ananitërin.

⁴² Ya'ipi piyapi'sa' natëaquë huarë' coshatopi.

⁴³ Ina quëran pan, sami, inapita pë'sotopiso' maantapi. Shonca cato' i'më' amëntatopi.

⁴⁴ A'natërápo huaranca quëmapi'sa' naporó' coshatopi.

I aipi i'narinso'

(Mateo 14.22-27; Juan 6.16-21)

⁴⁵ Ina quëran ca'tano'sanënpita itapon: “Potiquë ya'conahuatoma', aquëtëran paco'. Apira canta' pa'sarahüë. Pitsaita'pa' pa'ahua',” itërin. Ca'tano'sanënpita nani pa'pachinara, piyapi'sa' nontarin ya'huëpi'pa' paacaiso marë'.

⁴⁶ Nani nontohuachina, inaora pa'nin a'na motopia'huayaquë Yosë nontacaso marë'.

⁴⁷ Tashihuachina, ca'tano'sanënpitaso' potiquë pa'sapirinhüë', sono' huancoana' tashitopi. Quisososo' inaoraíchín quëparitërin.

⁴⁸ Ca'tano'sanënpita ya'ipi tashi' maitopirinhüë'. Ihuan nacapiatona', co nanitopihüë' chiníquën pacacaiso'. Canotopi huachi. Ina ni'sahuaton, co tahuëriyatërasohüë', Quisoso pa'nin. I aipi i'narahuatón, no'pa pochin pa'tarin. Poti nani icantaponahuë', na'huëtaté pochin nisarín.

⁴⁹ I aipi pa'sarinso' quënanahuatona', pa'yanpi. “Hua'yan' ta'tona', “ëë” topirinhüë'.

⁵⁰ Ya'ipiya quëran ni'sahuatona', të'huatopi. Nipirinhüë', a'naroáchin Quisosori itërin:

—Co'ta ca huë'sarahüë. Ama pa'yancosohüë'. Chiníquën cancantoco', itërin.

⁵¹ Ina quëran potiquë ya'conapatërin. Ya'conpachina, ihuan sanorin huachi. Ca'tano'sanënpita pa'yanpi: “¿Onporahuatoncha nanitaparín nicaya?” topi yonquiadona'.

⁵² Nani pan ana'atërinso' nicaponaraihüë', co ina yonquipihüë'.

Quinisariti parti pa'ninso'

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Aquëtëran canconahuatona', Quinisariti parti nonshipi. Yonsanquë poti a'sonpi.

⁵⁴ Nonshiaso chachín, a'naroáchin piyapi'sari Quisoso nohitopi.

⁵⁵ Manorahuatona', ya'ipi ina parti pa'sahuatona', pëiro'saquë pa'pi. Na'a cania'piro'sa' pë'sara'huayaquë quëpi anoyatacaso marë'. "Pasëquë Quisoso ya'huarin," itohuachinara, inaquë quëpi.

⁵⁶ Intohuaso tëranta' Quisoso pa'pachina, inatohua' cania'piro'sa' quëparapi. Nisha nisha ninanoquë pa'sarin. A'naquën pancana. A'naquën caraíchín piyapi ya'huëpirinhuë', insëquësona pa'pachina, cachiquë cania'piro'sa' acopi. "Quëma a'moranso' huirotën tëranta' së'huatona', noyachina'," tosapi. "Inta nipachin, së'huaina'," topachina, së'huapi. Insoarisona së'huahuachina', a'naroáchin noyatopi huachi.

7

Cotio mashocoro'sa' napopiso' (Mateo 15.1-9)

¹ Ina quëran a'naquën parisoro'sa', cotio maistro'sa', inapita Quirosarin quëran o'mapi Quisoso natanacaiso marë'.

²⁻³ Quisoso ca'tano'sanënpita coshataso', quënanquipi. A'naquën co niopoimirataponaraihuë' coshatapi. Parisoro'saso' co'huara coshachatëraponahuë', pi'pian i'shaquë niopoimiratopi. Ya'ipi cotioro'sa' ina pochin yonquipi. "Co inapohuatëhuahuë', oshahuanarihua'," tëcatona' napopi. Shimashonëna' inachintopiso' ni'ton, inapopi.

⁴ Mircatoquë pa'pi quëran yacoshatohuachinara, i'quë niopoimiratopi. Na'a nisha nisha inachintopisopita ya'huëtopi. Minëro'sa', i'sha ta'painano'sa', hua'na yonsharo'sa', pë'sararo'sa', inapita pa'mopi.

⁵ Napoaton parisoro'sa', cotio maistro'sa' inapitari Quisoso natanpi.

—¿Onpoatonta' Maistro quëma a'chintëransopitaso', co niopoimirataponaraihuë' coshatapi? Shimashonënpoa' inachintopirinahuë', inahuaso' co napopi-huë', itopi.

⁶—Co no t'ëquën iyaro'sa' yonquiramahuë'. "Yosë imarai," topiramahuë', co imaramahuë'. Canpitaso' nonpintënquëma'. Iráca Yosë quiricanëñquë Isaiasë no'tëquën ninorinquëma':

"Isopita piyapi'saso' nanamëna quëran noya nontopirinacohuë', co cancanëna quëran imarinacohuë'.

⁷ Yosë pënëntërinso' a'chinarai,' topirinahuë', inahuara yonquipiso' nia'chintapi. Napoaton topinan quëran chinotërinaco,' ténin Yosë.

Iráca Isaiasë ninshitaton, naporin.

⁸ Inapochachin canpitanta' Yosë pënëninpoaso' naniantahuatoma', piyapi'sa' a'chinpiso' natërama huachi, itërin.

⁹ Naquëranchin itantarín:

—Tehuënchachin Yosë pënëntërinso' a'porama' shimashonëma' napopiso' natëcamaso marë'.

¹⁰ Ni'co'. Moisésë iráca pënëntaton, naporin: "Tatama', mamama', inapita noya natëtoma', catahuaco'. Inso tëranta pa'pina', a'shina' inapita co noyahuë yonquirapitona' no'huihuachina', tëpaco'," ténin.

¹¹ Canpitaso nipirinhuë' nisha a'chinama'. A'chinatoma', naporama': "A'naquën nanitërin pa'pina', a'shina' apiratacasos'. 'Ma'sha ya'huëtërinco'so' nani acorahuë Yosë quëta'huaso marë', topatëra, co tatama', mamama' inapita quëtacasos' ya'huërinhuë'," toconama'. Napoaton tatama', mamama' inapita ma'sha pahuantohuachinara, apiratatoma', co quëtëramahuë'.

¹² "Co quëtacasos' ya'huërinhuë'," toconatoma', co catahuaramahuë'.

13 Ina pochin nia'chintatoma', co Yosë quiricanën natëramahuë'. Hui'namapitanta' a'chintërama' inapochachin nicacaiso marë'. Inapochachin pochin na'con nisha nisha nia'chintërama', itërin Quisosori.

Onporahuatëhuasona oshahuanëhuaso'
(Mateo 15.10-20)

14 Naquëranchin piyapi'sa' përasahuaton, a'chintantarin.

—Ya'ipinquëma' natanco no'tëquën yonquicamaso marë'.

15 Co manta' ma'sha ya'huërinhuë' nonënpoaquë ya'conahuaton, aoshahuaninpoaso'. Cancanënpoa quëran pipirinsó' tëhuëinchinsó' aoshahuaninpoa'. [

16 Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico', itërin.]

17 Nani a'chintohuachina, piyapi'sa' patahuaton, pëiquë ya'conconin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'conpi. Nani ya'conpachinara: “Achín naporansó' co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?” itopi.

18-19 —¿Co canpita tëranta' nitochátëramahuë' ti? Inta nipachin, a'chintanta'inquëma'. Nani ma'sha ca'nëhuaso marë' co ina marë' oshahuanëhuahuë'. Co cosharo' cancanënpoaquë ya'coninhuë'. Chi'chirinamënpoaquë ya'conin. Ina quëran inquantarë'. Napoaton ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Coshatërehuaso marë' co oshahuanëhuahuë', itërin.

20 Ina quëran itaantarin:

—Cancanëma quëran co noyahuë' yonquihuatomara, co noyahuë' ninama'. Ina marë' oshahuanama'.

21 Acopo' cancanëma quëran co noyahuë' yonquiramasopita pipirin. Co noyahuë' yonquihuatomama', monshihuanama', ihuatërama', tëpatërama'.

22 Nitëhuananpitërama'. Pa'yatacasoráchin cancantërama'. A'napita ma'shanën noyaparama'. Co noyahuë' ninama'. Nonpinama'. Nisha nisha co noyahuë' ninamaso' co yaa'poramahuë'. Apirarama'. Pinotërama'. “Caso' co a'napita pochincóhuë'. Noya noyaco,” toconama'. Co yonquinahuanhuë' ninama'.

23 Co noyahuë' yonquihuatomara, ina pochin ninama'. Ina marë' oshahuanama', itërin Quisosori.

Nisha sanapi natëterinsó'
(Mateo 15.21-28)

24 Ina quëran pipirahuaton, nisha piyapi'sa' ya'huëpique' pa'nin. Tiro, Siton, inapita ya'cariya paaton, a'na pëiquë ya'conconin. “Áma isëquë huë'nahuëso' a'napita sha'huitocosóhuë',” itopirinhuë', a'naroáchin ya'ipi nahuinín.

25-26 Inaquë a'na sanapi ya'huërin. Co cotio sanapihuë'. Nisha piyapi. Siropinisia parti hua'huatërin. Hua'huinsó' parisitárin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co inaora yonquirinsó' yonquirinhuë'. Quisosó huë'ninsó' natantahuaton, paaparin. Paaparahuaton, Quisosó nantën pirayan isonconin.

—Hua'huahuë' Sinioro parisitárin. Sopairi ya'coancantaton, chiniquë'n aparisatarin. Inquitoco, topirahuë', itiirin.

27 —Ni'quë' imoya. Hua'huaro'sa' a'cahuatëra, co cosharonën osëretahuatë', ni'nira a'carëhuë'. Hua'huaro'sa'ton coshachin noya natëaquë huarë', itërin Quisosori.

28 —Naporin mini Sinioro. Napoaponahuë', hua'huaro'sa' pi'pian tëranta' atatohuachinara, ni'niraro'sarinta' capitërin ni'ton, quiyanta' catahuaco'i atopirahuë', itërin.

29 —¡Naporinchi paya! Ma noya natëranco ni'ton, ya'huëran'pa' paantaquë'. Nani sopai hua'huan quëran pipirin, itërin.

³⁰ Sanapiso pëinënquë canconahuaton, hua'huin noya quëhuëánin quënanconin. Nani sopai pipirin huachi.

Në'huëro'sa' anatanterinso'

³¹ Quisoso Tiro quëran pipirahuaton, Sitontaquëchin na'huërin. Ina quëran Ticaporisëquë canquirin. Inaso no'pa' Cariria sono yonsanquë ya'huërin.

³² Inaquë a'nara apia quëpi Quisosori anoyatacaso marë'. Noyá në'huërin. Naporahuaton, pa'pi icotë' ninin. "Iso quëmapi së'huaquë' noyachin topirai-huë'," itopi.

³³ Napotohuachinara, apiaráchin amashamiachin quëparin. Quëparahuaton, imirin quëran icarahuëratërin. Ina quëran niipiimiratahuaton, nënërain së'huatërin.

³⁴ Inápaquë në'pëtahuaton, sëtërin quëran panca nii o'huarin. Ina quëran Yosë nontahuaton: "¡Ipatá!" itërin. "¡Në'huëranso' iniquiquë!" tapon napotërin.

³⁵ Naporo' në'huërinso' inquirin huachi. Nënërinta' noyatahuaton, noya nonin huachi.

³⁶ Quisosori piyapi'sa' pënënin: "Ama a'napita sha'huitocosohuë'," itërin. Itopirinhüë', piyapi'saso' pa'sahuatona', sha'huira'piapi. Na'con na'con pënënpirinhüë', aquë aquëtë huarë' sha'huira'piapi.

³⁷ "¡Ma'pitacha Quisoso nitotërin paya! Në'huëro'sa' anoyatohuachina, noya natantopi huachi. Co nonpirinahuënta', a'naroáchin anoyatërin ni'ton, noya nonsapí. ¡Ya'ipichi noya ninin paya!" topi.

8

Cosharo' ana'atantarinso'

(Mateo 15.32-39)

¹ Naporo' tahuëri'sa' na'a piyapi'sa' niyontoantapi. Capa coshoro' ni-pachina, Quisosori ca'tano'sanënpita përarin. Huë'pachinara, itërin:

² —Piyapi'sa' nosororahuë. Nani cara tahuëri natanarinaco ni'ton, co huachi manta' coshoro' ya'huëtópihuë'.

³ A'naquën áquë quëran huë'pi ni'ton, co topinan yaa'parahuë' tanari canahuachina', itërin.

⁴ —Capa pëiro'sa' isëquë. Notohuaro' piyapi'sa' ya'huapi. ¿Onpotahuatëcha isonapo' piyapi a'carë paya? itopi ca'tano'sanënpitari.

⁵ Napotohuachinara, Quisosori natanin:

—¿Onpo panta' ya'huëtërinquëma'? itohuachina:

—Canchisëyachin ya'huëtërincoi, itopi.

⁶ Ina quëran piyapi'sa' sha'huitërin no'paquë huënsëcaiso'. Nani huënsëhuachinara, pan ma'patërin. "Yosparinquën, Tata," itahuaton, pan së'panin huachi. Së'panahuaton, ca'tano'sanënpita quëtërin piyapi'sa' quëtacaiso marë'.

⁷ Caraíchin saminta' ya'huëtópi. Ina marënta' "Yosparinquën Tata," itahuaton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin piyapi'sa' quëtacaiso'.

⁸ Nani quëtóhuachinara, natëaquë huarë' coshatopi. Pë'sotopisonta' masahuatona', canchisë i'më' amëntatopi.

⁹ Catapini huaranca piyapi'sa' pochin coshatopi. Nani coshatóhuachinara, piyapi'sa' nontërin pacacaiso marë'.

¹⁰ Nani nontóhuachina, potiquë ya'conin. Ca'tano'sanënpitarë' pa'sahuatona', Tarmanota parti chinpiconpi.

Sacai' nininso' nicacaso' nohuantopiso'

(Mateo 16.1-4; Lucas 12.54-56)

¹¹ Inaquë parisioro'sa' huë'sahuatona', Quisoso nontipi atëhuëcaiso marë'. "Yosë a'paimahuachinquën, sacai' nininso' niquë' quiyanta' nicatëinquën natëinquën," itopirinahuë'.

¹² Chiniquën sëtatón, itapon:

—¿Ma'marëta' yani' nama'? "Sacai' nininso' niquë' ni'linquën," itopiramaco-huë', co Yosë nohuantërinhuë' a'nota'huanquëmaso', itërin.

¹³ Ina quëran potiquë ya'coantarahuaton, aquëtëran paantarín.

Parisioro'sa' yanonpinpiso'
(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Pëntonpirinahuë', ca'tano'sanënpita naniantopi cosharo' quëpacaiso'. A'naíchin pan potiquë ya'huëtópi.

¹⁵ Quisosoriso nipirinhuë' pëñënarín:

—Ni'cona iyaro'sa'. Pan ahuëpocatërinso pochín parisioro'sa' ya'huëtópi. Irotisë imapisopitanta' ya'huëtópi. Ama iyaro'sa' ina nohuantocoso-huë', itërin.

¹⁶ Natanahuatona', ca'tano'sanënpita capini ninontapi. "Capa pan. Co ya'huëtërinpoahuë'. Napoaton naponontërinpoa'," nitópi.

¹⁷ Ninontopiso' nitotaton, Quisosori itapon:

—¿Onpoatonta "capa pan," toconama'? ¿A'chintápiranquëmahuë', co ipora huanta' yonquiyátëramahuë ti? ¿Co natantochináchinhuë' cancantërama' nica?

¹⁸ Noya natanapomarahuë', ¿onpoatomata' co yonquiramahuë'? Nicapomarahuë', ¿onpoatomata co natëtëramahuë'?

¹⁹ I'hua chachín a'natërapoíchin pan nipirinhuë', a'natërápo huaranca piyapi'sa' ananitërahuë. ¿Onpo i'mëta' naporo' pë'sotopiso' amëntatërama'? itërin.

—Shonca cato' i'më', itópi.

²⁰ —Panso' canchisëíchin nipirinhuë', catapini huaranca piyapi ananitahuato, ¿onpo i'mëta' pë'sotopiso'? itaantarín.

—Canchisë i'më', itópi.

²¹ —Napoaton co pan yonquiato, pëñënananquëmaso', ¿Co nitochátëramahuë' ti? itërin Quisosori.

Somaraya anoyatërinso'

²² Ina quëran Pitsaitaquë chinpiconpi. Inaquë somaraya nininso' Quisoso-quë quëpi. "Së'huaquë' Sinioro noyachín," itópi.

²³ Itohuachinara, maimirarahuatón, ninano aipiran quëparín. Iroi-quë pashirayatërin. Nani së'huarayarahuatón:

—¿Ma'ta' iyasha quënanan? itërin.

²⁴ —Piyapi ni'pirahuë', co a'ninquëchin ni'nahuë'. Pa'sapirinahuë', nararo'sa pochín ni'nahuë, itërin.

²⁵ Naquëranchin së'huarayantahuachina, noya ni'tërin. Nani noyatërin ni'ton, ya'ipi a'ninquëchin quënanín huachi.

²⁶ —Ya'huëran'pa' iyasha no'tëëquë'. Ama ninanoquë paquësuhuë', itërin Quisosori.

Pitro natëtërinso'
(Mateo 16.13-20; Lucas 9.18-21)

²⁷ Ina quëran Quisoso paantarahuaton, Sisaria Pinipi parti pa'sarin nisha nisha ninanoquë a'chinacaso marë'. Papon pochín, ca'tano'sanënpita itapon:

—Nani ma'sha nanitaparahuë ni'to, ¿in pochinta piyapi'sa' cancantiarínaco? itërin.

28 —Nisha nisha yonquirapirinënquën. “Coansha Paotistaco' nanpiantarinso' ni'ton, naporin,” topi a'naquën. “Co inahuë'. Iniasëco' nanpiantamara,” topi a'naquëonta'. “Ninotona'pi iráca chiminpirinhuë', nanpiantarinso' nimara,” topi a'napitanta', itopi.

29 —Canpitaso nipirinhuë', ¿ma'ta' yonquirama'? itërin.

—Quëmaso' Cristo, Yosë chachin a'paimarinquën, itërin Pitrori.

30 —Ama ina a'napita sha'huitocosohuë', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninorinso'

(Mateo 16.21-28; Lucas 9.22-27)

31 Naporo quëra huarë' chiminacaso' ninoton, ca'tano'sanënpita sha'huitërin.

—Yosë quëran quëmapico niporahuë', na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi nohuantarinacohuë'. Tëpararinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nanpiantarahuë', itërin Quisosori.

32 No'tëquën sha'huitochinarin. Ina natanahuaton, Pitrori amashamiachin quëparahuaton:

—¡Ama, Sinioro, napoquësohuë'! itërin.

33 Quisososo nipirinhuë' tahuërahuaaton, ya'ipi ca'tano'sanënpita ni'sarin. —¡Ta'tëquë' iyasha! Sopai nohuanton, napotëranco. Co Yosë pochin yonquiranhuë'. Piyapinquën ni'ton, quëmaora nohuantëransoachin yonquiran, itërin.

34 Na'a piyapi'sa' ya'cariya huaniapi.

—Amashamiachin huëco' iyaro'sa', a'chinchinquëma', itohuachina, huë'pi natanacaiso marë'. Ca'tano'sanënpitanta' natanapi.

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantoco'. Yosë nohuantërinso'ráchin imaco huachi. Corosëquë chiníquë parisitëre'. Inapochachin canpitanta' parisitapomarahuë', imamiatoco.

35 Noya nappicamasoráchin yonquihuatama', topinan quëran nappiarama'. A'na tahuëri chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhuë', casáchin yonquihuatamaco, noya nanan a'chinamaso marë' parisitapomarahuë', co topinan quëran nappiaramahuë'. Yosë'pa' nappimiatarama huachi.

36 Ya'ipi ma'sha isoro'paquë canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhuë', topinan quëran napoarama'.

37 ¡Onponta' pahuëretapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhuë' cha'ëcaso'!

38 Ipora tahuëri'sa' ya'huëpisopita co noyahuë' nipi. Nitëhuananpito'pisopita pochin cancantopi. Tapayatomaco a'pohuatamaco, a'na tahuëri carimanta' tapayatënguëma', a'poaranquëma'. Nanamëhuë' a'pohuatama', carimanta' o'mantahuato, a'poaranquëma'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri o'mantarahuë'. Tatahuë pochin huënaratahuato, noya anquëniro'sapitaro'co o'mantararahuë', itërin.

9

1 Ina quëran itaantarin:

—Tëhuënachachin iyaro'sa' Yosë isoro'pa' hua'anëntapon. Chiníquën nanantaton hua'anëntapon, ni'sarama'. A'naquëma' co'huara chimiyantërasënguëmahuë', ni'sarama', itërin.

Quisoso nisha pochin ya'norinso'

(Mateo 17.1-13; Lucas 9.28-36)

² Saota tahuëri quëran Quisoso motopiquë pa'nin. Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaráchin quëparin. Inapita nicasoi', nisha pochin ya'norin.

³ A'morinso' huënaráchin huënaráchin ninin. Co inso tëranta' nanitërinhuë' pë'sainaton, ina pochin huiríchin acocaso'. Huirí huiríchin inaso'.

⁴ A'nanaya Iniasë, Moisésë, inapita quënanpi. Iráca ayapirinahuë', Yosë nohuanton ya'noantapi. Quisosorë' ninontapi.

⁵⁻⁶ Ina ni'sahuatona', Pitro, Santiaco, Coansha, cara chachin pa'yanpi. Na'con pa'yanaton, Pitrori itapon:

—¡Ma noyacha Maestro isëquë huë'nëhua paya! Cara imënamëa'huaya nii, topirahuë', a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisésë marë', a'nanta' Iniasë marë', itërin. Napoaponahuë', co yonquiatonhuë' naporin.

⁷ Naporo' chitorori imotërin. Chitoro' huáncana quëran Yosëri sha'huitërinso' natanpi. "Isoso' ca hui'nahuë, na'con nosororahuëso'. Ina natanco'," itërin.

⁸ Napotaso chachin ca'tano'sanënpitari ni'sapirinahuë', co a'napitaso' quënanpihuë'. Quisosoráchin quënanpi.

⁹ Motopi quëran nohuaramapona pochin, Quisosori itërin: "Achin ni'namaso' ama insonta' sha'huitocoso huë'. Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri nanopiantarahuë. Naporo huarë' a'napita sha'huitoco'," itërin.

¹⁰ Napoaton co insonta' sha'huitopihuë'. Inahua capini ninontapi. "¿Onpohuahatonta' nanopiantaponso?" nitopi.

¹¹ Achin Iniasë quënanpi ni'ton, inanta' yonquiapi.

—Pi'pian Sinioro yanatanainquën. Cotio maistro'sa' Yosë quiricanën a'chinpachinara, napopi: "Co'huara Cristo o'mayatëraso huë', Iniasë'ton huëantarin," topi. ¿Onpoatonta' napopi? itopi.

¹²⁻¹³ —No'tëquën napopi. "Yosë nanamën ayonquiantacaso marë' huëantapon," tënin pënëntona'pi. Naporinso chachin. Nani mini huëantapirinhuë', co nohuitopihuë'. Co yanatanatonahuë', inahua yonquinëna quëran no'huipi. Yosë quiricanënuë' naporinso chachin nitopi. Canta' Yosë quëran quëmapico niporahuë', inapochachin no'huiarinaco. Aparisitarinaco. Yosë quiricanënuë' iráca ninorin ni'ton, parisita'huaso' ya'huërin, itërin Quisosori.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Mateo 17.14-21; Lucas 9.37-43)

¹⁴ Ina quëran motopi quëran nohuaraimarahuatona', a'napita ca'tano'sanënpita quënanquimantapi. Cotio maistro'sarë' chiníquën ninontapi. Na'a piyapi'sa' yamorapi ni'quimapi.

¹⁵ Quisoso quënanahuatona' ya'ipiya quëran ta'arë'nachin nacapi. Pa'yatatona: "I'huata Maestro," itoonpi.

¹⁶ Ina quëran Quisosori natanin:

—¿Ma'ta' ninontapiramahuë'? itërin.

¹⁷ A'na quëmapiri itapon:

—Hui'nahuë Maestro quënhuë, anoyatoco topirahuë'. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co huachi nanitërinhuë' nonacaso'.

¹⁸ Insëquësona sopairi mapachina, no'paquë nitë'yatahuaton, sa'po sa'po niconin. Ninaquërahuaaton, pacororárin. Ca'tano'sanënpita natanpirahuë' inquitacaso marë', co nanitopihuë', itërin.

¹⁹ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natantochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'gui' a'chintopiranquëmahuë', ¿onporo huarëta' yanatëramaco? Hua'huasha quëshico, itërin Quisosori.

²⁰ Napohuachina, quëshipi. Quisoso quënanahuaton, sopai no'huitaton, hua'huasha ahua'yantërin. No'paquë atatahuaton, asocoro asocorotarin. Sa'po sa'po niconin.

²¹ —¿Onporo quëran huarëta' hui'nán naporin? itërin.

—Hua'huatapon quëra huarë' naporin.

²² Na'aro' pënuë sopairi të'yatërin. I'quënta' të'yaitërin tëpacaso marë'. Nosorocoi, Siniro. Nanitohuaton, anoyatëquë', itërin.

²³ —“Nanitohuaton,” ¿itëranco ti? Yosë natëhuatëra, ya'ipiya nanitaparë', itërin Quisosori.

²⁴ —Tëhuënachin Siniro natëpiranquënhuë'. ¡Catahuaco noya noya natëinquën! itaantarín pa'pini.

²⁵ Na'a piyapi'sa' niyontonquirapi ni'sahuaton, a'naroáchin sopai itapon:

—Quëmaso' sopainquën. Piyapi ya'coancantohuatana, anë'huëran. Napoaton carinquën napotaranquën. Iso hua'huasha quëran pipirahuaton, ama huachi onporonta' ya'coancantantaquësuhuë', itërin.

²⁶ Napotohuachina, Sopai chiniquën “yai” tahuaton, hua'huasha ahua'yantaantarín. Inapotahuaton, chimipi pochín patërin. Napoaton: “Nani chiminin,” topirínahuë',

²⁷ Quisosori maimirarahuaton, opatohuachina, huanirín huachi.

²⁸ Ina quëran Quisososó' ca'tano'sanënpitarëachin pëiquë ya'conconpi.

—¿Onpoatonta' Maestro quiyariso' co nanitëraihuë' inquitahuaiso'? itopi.

²⁹ —Isanpi sopaiso', saca' inquitacaso'. Chiniquën Yosë nontaquë huarë', inquitëre', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninoantarínso'

(Mateo 17.22-23; Lucas 9.43-45)

³⁰ Ina quëran paantarahuatona', Cariria parti pa'sapi. “Ama huë'nahuësó' piyapi'sa sha'huitocosohuë',” ténin Quisoso.

³¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita a'chintaton, napotërin:

—Yosë quëran quëmapico nipirahuë', piyapi'sa' masarinaco. Sha'huirapihuachinco, masarinaco. Mapachinaco, tëpararinaco. Chiminaporahuë', cara tahuëri quëran nanopiantarahuë', itërin.

³² Natanaponaraihuë', co natëtacaiso' nanitopihuë'. “¿Onpoatonta' ina pochín nontërinpoa'?” topi yonquinëna quëran. Naporahuaton të'huatatoná', co nohuantopihuë' natanacaiso'.

Chini chiniquën nanantërinso'

(Mateo 18.1-5; Lucas 9.46-48)

³³ Ina quëran Capinaomocuë canconpi. Pëiquë ya'conpachinara, ca'tano'sanënpita itapon:

—¿Ma'ta' iraquë huëcapoma pochín ninontëriarama'? itohuachina,

³⁴ co manta' topihuë'. “¿Inquënpocha ipora chini chiniquën nanantarihua nicaya?” nitopi ni'ton, co yasha'huíttopihuë'.

³⁵ Napoaton inaquë huënsërahuatón:

—Huëco' iyaro'sa' shonca catonquëma chachin natanquico pëinëinquëma'. Inquëmasona' chini chiniquën nanantamaso' nohuantohuatama', topinan piyapi pochín cancantatoma', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco', itërin.

³⁶ Ina quëran hua'huasha maimirarahuaton, huancánachin ahuanirín. Ina iporahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

³⁷ —Ca imaramaco ni'ton, hua'huasha tëranta' nosorohuatama', nosoroaramaco canta'. Nosorohuatamaco, co casáchin nosoroaramacohuë'. Yosënta' nosoroarama'. Inaso' isoro'paquë a'paimarinco, itërin.

*Yosëri acanarinso'**(Mateo 10.42; Lucas 9.49-50)*³⁸ A'na tahuëri Coanshari itapon:

—A'na quëmapi, Maistro, ni'nai. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton, sopairo'sa' a'pararin. Inaso nipirinhüë', co quiya pochin imarinquënhüë' ni'ton, co nohuantëraihüë'. “Ama inapotëquësohuë',” itërai, tënin.

³⁹ —Tananpitoco' iyaro'sa'. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton piyapi anyatohuachina, inaso' noya. Co sha'huirapiincoso' nanitaponhuë'.

⁴⁰ Insosona co inimicotohuachinpoahuë', catahuanpoa'.

⁴¹ Caso Cristoco. Imaramacoso marë' piyapi catahuanpoachinquëma', Yosë nitotërin. I'sha tëranta' o'shitohuachinëinquëma', ina marë' a'na tahuëri acanarin. Tëhuënhachin noya i'huëretarin, itërin Quisosori.

*Anishacancantërinso'**(Mateo 18.6-9; Lucas 17.1-2)*

⁴² Ina quëran itaantarin: “Hua'huasha natërinco'so' anishacancantohuatama', Yosë chiniquë'n ana'intarinquëma'. A'naquëonta' imasapirinacohüë', co chiniquë'n cancanchatërapihüë'. Inapitanta' anishacancantohuatama', Yosë ana'intarinquëma'. Co'huara inapita anishacancanchatërapomahuë', pancara'piquë a'sonconotahuatënëinquëma', marëquë të'yaitërinëinquëma' naporini, noya noya niitomahuë'. Piyapi anishacancantacaso', pa'pi co noyahuë' tënahüë'.

⁴³⁻⁴⁴ Ma'sona tëranta' iyaro'sa' anishacancantohuachinquëma', a'poco'. Iso pochin yonquico'. A'na imirama quëran co noyahuë' nipatama', oshahuanama'. Ninishitëimiratërama' naporini, tantoimiraya nipomarahüë', Yosë'pa' pa'itomahuë'. Cato imirarë'quëma chachin parisitopiquë pa'patamaso', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Inaquëso' pën co onporonta' tacopiarinhüë'.

⁴⁵⁻⁴⁶ Nantëma' ya'huëtërinquëma' iratacaso marë'. Nipirinhüë', ma'sona marë tëranta' co noyahuë' yonquiatoma', iratohuatama', na'con oshahuanama'. Ninishitërantëtërama' naporini, noya noya niitonhuë'. Tantorantë' nipomarahüë', Yosë'pa' pa'itomahuë'. Catorantë'quëma chachin parisitopiquë pa'patamaso', pa'pi co noyahuë' niitonhuë'.

⁴⁷ Ya'piramanta' ya'huëtërinquëma' noya ni'tacaso marë'. Nipirinhüë', ya'pirama quëran quënanatoma' co noyahuë' yonquihuatama', oshahuanarama'. Ya'pirama' ocoirama' naporini, a'na quëran somaraya nipomarahüë', Yosë hua'anëntërinquë pa'itomahuë'. Cato quëran chachin ni'tapomarahüë', parisitopiquë të'yatohuachinquëma', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Ma'sona tëranta' anishacancantohuachinquëma', a'naroáchin naniantoco' ama parisitopiquë paacamaso marëhuë'.

⁴⁸ Inaquë chiniquë'n parisitápoma'. Co shonaro'sa tëranta' chiminaponhuë'. Pën co onporonta' tacopirinhüë'.

⁴⁹ Pënquë ahuiquitëreso pochin Yosëri ya'ipi piyapi'sa' tëniarin noya noya cantacaiso marë'.

⁵⁰ Yamora noya acashicaso' niponahuë', chiminpachina co huachi noyatërinhuë'. Canpitaso nipirinhüë', yamora cosharo' noya acashirinsoco pochin nico'. Noya nini'toma', ya'huëco' itërin.

10*Sa'ahuano'sa' pënëninso'**(Mateo 19.1-12; Lucas 16.18)*

¹ Capinaomo quëran pipirahuaton, Cotia parti paantarin. Naporahuaton, Cortanii' aquëtëran pa'nin. Inaquë naquëranchin na'a piyapi'sari huëcapaipi. Quisosori a'chintantarin. Nani tahuëri huë'pachinara, noya a'chintarin.

² Parisioro'santa' Quisoso ya'carirahuatona', atēhuēcaiso marē' natanquipi:
—¿Noya ipora sa'anpo' tē'yatacaso' ti? itiipi.

³—¿Ma'ta' iráca Moisésē pēnētērin? itērin Quisosori.

⁴ —“Sa'anpo' yatē'yatohuatēra, coisēquē aninshitērē': 'Nani sa'ahuē tē'yatarahuē, ta'caso' aninshitērē'. Ina quēran noya tē'yatacaso huachi,” tēnin Moisésē, itopi.

⁵ —Co tē'yatacaso' pēnēninquēmahuē'. Canpitaso' co natantochináchinhuē' cancantērama' ni'ton, Moisésē napopēnēninquēma'.

⁶ Napoaponahuē' ya'nān piyapi nicapon, cato' piyapiíchīn Yosēri ninin. A'na quēmapi, a'na sanapi, inaíchīn ninin.

⁷ Napoaton quēmapi sa'apachin, pa'pin, a'shin, inapita patahuaton, sa'inē' nichinpitacaso' ya'huērin.

⁸ Cato' piyapi nipirinhūē', a'naíchīn pochīn nipi. Catoya'pi nipirinhūē', a'naíchīn pochīn Yosēri ni'nin.

⁹ Nani Yosēri asē'quērin ni'quēhuarē', co onporonta' sa'ama' tē'yatamaso' ya'huērinhuē', itērin Quisosori.

¹⁰ Nani pēiquē ya'compachina, naquēranchin ca'tano'sanēnpitari itapona':

—Achīn naporanso' a'chīntantacoī nitochīi, itopi.

¹¹ —Sa'ama' tē'yatatoma', a'na sanapi mapatama', inaso' co sa'ama chachinhūē' ni'ton, monshitēramaso pochīn Yosēri ni'nin. Ina marē' oshahuanarama'.

¹² Inapochachīn sanapi'santa', so'in ta'ananpirahuaton, a'na quēmapi so'yatohuachīn, inaso' co so'inhuē'. Monshīn pochīn Yosēri ni'sarin. Ina marē' oshahuanarin, itērin.

Hua'huaro'sa marē' Yosē nontērinso'
(Mateo 19.13-15; Lucas 18.15-17)

¹³ Ina quēran hua'huaro'sa' quēpi Quisosori sē'huamotocaso marē'. Inapotaahuaton, inapita marē' Yosē nontērin. Hua'huaro'sa' quēpisopita ca'tano'sanēnpitari yaa'papurinahūē'.

¹⁴ Ina ni'sahuaton, Quisosori co noyahuē' ni'nin.

—Tanānpitoco' iyaro'sa' hua'huaro'santa' huē'ina'. Ama a'pacosohūē'. Hua'huaro'sa' pochīn cancantopisopita Yosē hua'anētērinquē ya'conapi.

¹⁵ Tēhuēnchachīn carinquēma' itaranquēma', hua'huaro'sa' a'naroáchīn yaimarinaco. Co'so' inapita pochīn cancantohuatamahuē', co onporonta' Yosē hua'anētērinquē ya'conaramahuē', itērin.

¹⁶ Ina quēran hua'huaro'sa' iporin. Sē'huamotorahuaton, inapita marē' Yosē nontērin noya ya'huēcaiso marē'.

Ma'huan yaimarinso'
(Mateo 19.16-30; Lucas 18.18-30)

¹⁷ Ina quēran Quisoso yapaantarapirinhūē'. A'nara quēmapi ta'acquirahuaton, isonquirin.

—Quēmaso' Maistro noyanquēn. ¿Ma'ta' caso' onpo'i nanpimiata'huaso marē'? Sha'huitoco canta' noya niī, itirīn.

¹⁸ —¿Ma'marēta' “Quēmaso' noyanquēn” itēranco? Yosēíchīn noyaso'.

¹⁹ Iráca pēnētērinso' nani nitotēran. “Ama piyapi tēpacosohūē'. Ama nitēhuanānpitocosohūē'. Ama ihuatocosohūē'. Ama ninonpinapicosohūē'. Ama nonpincosohūē'. Tatama' natēco'. Mamamanta' natēco',” tēnin Yosē pēnētaton, itērin Quisosori.

²⁰ —Co manta' Maistro onporahuē'. Hua'huatapo quēran huarē' ya'ipi inapita natērahuē', itērin.

21 Ina natanahuaton, nirayarin. “Tēhuēnchachin noya yonquirin,” ta'ton nosororin.

—Isonta' iyasha Yosē nohuantērin ta'a. Paquē'. Ya'ipi ma'shanēnpita pa'anahuaton, coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quētēquē'. Ina quēran huēquē' imaco huachi. Inapohuaton, a'na tahuēri Yosē'pa' canamiataran, itērin.

22 Ina natanahuaton, co huachi noyahuē' cancantērin. “Hua'huayatērahuē' ma'sha ya'huētērinco,” ta'ton sētērin. Sētaton, pa'nin huachi.

23 Ina quēran Quisosori ca'tano'sanēnpita ni'sahuaton, itapon:

—Pa'pi sacai ma'huano'sa' Yosē hua'anēntērinquē ya'conacaiso', itērin.

24 Ina natanahuatona': “¡Ma'pitacha naporin paya!” nitopi ca'tano'sanēnpita.

—Tēhuēnchachin iyaro'sa' ma'sharáchin yonquihuatēra, sacai' Yosē hua'anēntērinquē ya'conacaso'.

25 Ni'co'. Nahuan huēratēn pi'pira'huaya naninēn ya'huētērin. Camiyoso panca masho ni'ton, co pi'pisha tēranta' nanitērinhuē' inaquē ya'conacaso'. Ina quēran saca sacai' ma'huano'saso' Yosē hua'anēntērinquē ya'conacaiso', itantarin.

26 Ina natanahuatona', pa'yanpi:

—Napoahuarē', ¿incha nica chá'ērē'poya? nitopi.

27 Ya'ipiya notēērahuaton, Quisosori itapon:

—Co insonta' inaora nanitērinhuē' chá'écaso'. Yoséichin nanitērin anoyacantinquēmaso'. Ya'ipiya nanitaparín, itērin.

28 —Ni'quē' Maestro. Quiyaso' nani ya'ipi ma'shanēhuēi huēshirahuatoi, imarainquēn, itērin Pitrori.

29 —Tēhuēnchachin iyaro'sa' imamacoso marē' nani ma'sha patohuatama', na'con na'con Yosē catahuarinquēma', tēnahuē. A'naquēma' mini nanamēhuē a'chinacamaso marē' co huachi ya'huēmiataramahuē'. A'naquēma' pēinēma', iyaparima', oshiparima', tatama', mamama', hui'nama', no'panēma', inapita patērama'.

30 Ca imamacoso marē' napohuatama', Yosē na'con na'con quētantarinquēma'. Isoro'paquē chachin pasaro' aquētē pochín pēiro'sa', iyaro'sa', oshiro'sa', mamaro'sa', hua'huaro'sa', no'paro'sa' inapita quētarinquēma'. Noya cancantarama'. Napoaponahuē', aparisitarinēnquēma anta'. A'na tahuēriso huachi Yosē'pa' nanpimiatarama'.

31 A'naquēn ipora chiniquēn nanantopirinahuē', a'na tahuēri topinan piyapi pochín nisapi. A'naquēnso nipirinhue', ipora topinan piyapi pochín nicaponahuē', a'na tahuēri chiniquēn nanantapi, itērin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huiantarínso'

(Mateo 20.17-19; Lucas 18.31-34)

32 Ina quēran ira pa'tahuatona', Quirosarin'pa' paantarapi ni'ton, ca'tano'sanēnpita pa'yanpi. Imapisopitanta' tē'huatopi. Quisososo nipirinhue', quēchitērarín. Naquēranchin ca'tano'sanēnpita amashamiachin quēparahuaton, ma'sona onpocaso' sha'huitaantarín.

33 “Noya iyaro'sa' natanco'. Iporaso' Quirosarin'pa' pa'sarēhua'. Inatohua' nani ma'sha onpotarinaco. Yosē quēran quēemapico nipirahuē', inaquē sha'huirapiarinaco. Corto hua'ano'sa', cotio maestro'sa', inapita masahuatonoaco, Tēpacaso' ya'huērin, tosapi. Ina toshuatona', nisha piyapi'saquē yo'coaninaco tēpainacoso marē'.

34 Inapita tēhuarahuatonoaco, ipitarinaco. Chiniquēn huihuiarinaco, pē'shararinaco. Ina quēran tēpararinaco. Chiminaporahuē', cara tahuēri quēran nantantarahue', itantarin.

*Santiago, Coansha, inapita nohuantopiso'**(Mateo 20.20-28)*

³⁵ Ina quëran Santiago, Coansha, inapita Quisoso huëcapaipi. Sipitio hui'ninpita inahuaso'.

—Pi'pian Maistro natainquën, topiraihuë', itopi.

³⁶ —¿Ma'ta' iyaro'sa' nohuantërama'? itërin.

³⁷ —A'na tahuëri noya noya hua'anëntaran. Hua'an ya'conpatan, chiniquën nanan quëtocoi. A'naso' quëma inchinan quëran ahuënsëquë', a'nanta' ahuënan quëran ahuënsëquë', topiraihuë', itopi.

³⁸ —Canpitaso' co no'tëquën yonquiätëramahuë'. Co ya'ipi nitochätëramahuë'. Chiniquën iyaro'sa' parisitarahuë. Main o'orëso pochin pa'pi parisitarahuë. I'guë ya'coitëresö pochin aparisitarinaco. Canpitanta' aparisitohuachinënuëma', ¿ahuantapoma' ti? itërin.

³⁹ —Ahuantarai, itopi cato chachin.

—¿Naporinchi paya! Ca pochin mini canpitanta' main o'orëso pochin parisitarama'. I'quë ya'coitëresö pochin parisitarama'.

⁴⁰ Napoaponahuë', co caso' nanitërahuë' chiniquën nanan quëta'huanquëmaso'. Tata Yosëíchin nanitërinso'. Inari nohuantërinso'pita inchinanëhuë quëran ahuënsëarin. Nani inapita marë' taparin huachi, itërin.

⁴¹ Chiniquën nanan nohuantopiso' natanahuatona', a'napitariso' no'huipi.

⁴² Quisoso nipirinhüë', ya'ipi ca'tano'sanënpita përasahuaton, pënënin.

—Co Yosë imapisopitahuë' chiniquën nanantacaiso' pa'yatopi. Hua'an ya'conpachinara, chiniquën nanantatona', yacamaitopi. Piyapinënpitanta' aparisitopi.

⁴³ Canpitaso nipirinhüë', ama inapita pochin cancantocosohüë'. Yosë hua'anëntërinquë ya'conpatëra, co chiniquën nanantacaiso' nohuantërhüë'. Noya noya yanipatama', ya'ipi piyapi'sa' catahuaco'.

⁴⁴ Topinan piyapi pochin cancantoco'. Catahuacasoáchin yonquihuatama', Yosë noya nicatënuëma', chiniquën nanan quëtarinquëma'.

⁴⁵ Canta' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co a'napita camaica'huaso marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' catahuaca'huaso marë' o'marahuë. Chiminarahüë na'a piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë', itërin Quisosori.

*Somaraya anoyatërinso'**(Mateo 20.29-34; Lucas 18.35-43)*

⁴⁶ Ina quëran paantarahuatona', Quiricoquë canconpi. Ca'tano'sanënpitarë chachin pipihuachinara, na'a piyapi'sarinta' imasapi. Naporo' a'na somaraya ira yonsanquë huënsëarin quënanconpi. Timio hui'nin ni'ton, Partimio itopi. Somaraya ni'ton, nani tahuëri coriqui topinan ma'patárin.

⁴⁷ “Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' huë'sarin,” topi, natantërin. Ina natanataton:

—¿Nosoroco Sinioro! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, nosoroco canta', itërin chiniquën nontanaton.

⁴⁸ A'napitari natanahuatona', no'huipi.

—Ta'tëquë', itopirinhüë', aquë aquëtë chachin chiniquën nontanarin.

—¿Nosoroco canta! Quëmaso' Tapico' shinquën ni'ton, onpopionta' nosoroco, itanarin.

⁴⁹ Quisoso' natanahuaton, chiniconin:

—Sha'huitoco' huë'in, itërin. Napotohuachina, sha'huitopi.

—Noya cancantëquë' iyasha. Nani përarinquën ni'ton, Quisoso nontiquë', itopi.

⁵⁰ A'morinso' të'yatahuaton, a'naroáchin Quisosoquë pa'nin.

51 —¿Ma'ta' iyasha, onpochinquën? itërin Quisosori.

—Anoyarayato Maistro canta' noya ni'tanta'i, itërin.

52 —Inta nipachin, noya paquë'. Natëranco ni'ton, carinquën anoyataranquën, itërin. Napotohuachina, noya ni'tërin. Noyatahuaton, Quisoso imarin.

11

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Lucas 19.28-40; Juan 12.12-19)

1 Quirosarinquë ya'caritohuachinara, Pitipaqui'pa' canconpi. Ina ya'cariya Pitania ya'huërin anta'. Oriposë panënuquë canconahuaton, cato' ca'tano'sanën sha'huitahuaton, a'parin.

2 —Paso' ninanoquë paco'. Canconpatama', a'nara' mora hui'napishin a'sonpinan quënanconarama'. Co incari tëranta' huënsëchâtërarinhuë'. I'quiritahuatoma', quëshico. ³ “¿Onpotaomata' i'quiritarama'?” itohuachinënuquëma': “Siniorori nohuanterin. Apira isëquë acoquiantarai,” itoco', itërin Quisosori.

4 Pa'sahuatona', mora a'sonpinan ya'coanaquë quënanconpi. Cachi yonsanquë huanirarin. Quënanahuatona', i'quiritonpi.

5 —¿Onpotaomata' moraso' i'quiritarama'? itopi inaquë ni'sapisopitari.

6 “Siniorori nohuanterin,” itohuachina: “Inta nipachin, quëpaquë',” itopi.

7 Napotohuachinara, Quisosoquë quëpi. A'mopiso' masahuatona', mora aipi huëtopi. Nani huëtohuachinara, ina aipi Quisoso huënsërahuaton, pa'sarin.

8 Na'a piyapi'sa' quëchitahuatona', cachiquë a'mopiso' huëtapi. A'napitanta', panpë mono pochin nininsopita nishitëtahuatona', no'paquë huëtërantapi. Inataquëchin Quisoso pa'sarin huachi.

9-10 Piyapi'sa' quëchitërapì. A'naquëonta' Quisoso imasapi. Ya'ipi piyapiri pa'yatona', chiniquën nonsapi.

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! Tapico' shiin inaso'. ¡Quëmari chachin chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanon, israiro'sacoi hua'anëntarincoi! tosapì.

11 Quirosarinquë canconahuaton, Yosë chinotopiso pëiquë no'tëërin. Ya'ipi ma'sha inaquë ni'sárin. Nani i'huarin ni'ton, pipiantarin. Shonca cato' ca'tano'sanënpitarë chachin Pitania'pa' pa'pi.

Iqura nara yanicaso marë' sha'huitërinso'

(Mateo 21.18-19)

12 Tahuëririnquë Pitania quëran huënantarahuaton, Quisoso tanarin.

13 Aquëran iqura nara quënanin. Na'a monohuanin ni'ton: “Inaya tëranta' nitërinso' ca'i,” ta'ton, paahuapirinhuë', co manta' nitërinhuë'. Monoquënachin quënanconin. Co tahuërinën naniyatërarinhuë' ni'ton, co nitërinhuë'.

14 —Ama huachi iso nara nichinsohuë'. Co huachi insoari tëranta' nitërinso' caponhuë', tënin Quisoso. Ca'tano'sanënpitarinta' natanapi.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-17; Lucas 19.45-48; Juan 2.13-22)

15 Ina quëran Quirosarinquë canconpi. Yosë chinotopiso pëiquë ya'conahuatona', na'a nipa'antopisopita quënanconpi. Quisosori quënanconahuaton, co noyahuë' ni'nin. Napoaton a'parin. A'naquën inaquë coriqui nicanpiarapirinahuë', misanënpita pitaton, ohuëretëra'piarin. Nëpë' pa'ansopitanta' a'parahuaton, huënsëpiquë të'yatërin. Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' pënënin.

16 “Ama nisha nisha ma'sha Yosë pëinënquë quëntacosohuë!” tēnin. Ina quëran a'chintaton, itapon:

17 —Yosë quiricanënquë ninshitërinpoa'. “Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huë'in nontiinacoso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha nananquë nonpisopita nontiinacoso marë'achin acotëranquëma'!” tēnin Yosë. Canpitaso nipirinhüë', ihuatëro'sa' ya'huëpique' pochin atarantërama', itërin Quisosori.

18 “¡Ma'pitacha nitotërin paya!” topi ya'ipi piyapi'sa'. Napoaton corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta natanahuatona', tē'huatopi. “Ya'ipi piyapi'sari yaimapi,” ta'tona', Quisoso tēpacaiso' chinotopi.

19 Yatashirahuaso', Quisososo' ca'tano'sanënpitarë chachin ninano quëran pipiantapi.

Iquira nara ahuirinso'

(Mateo 21.20-22)

20 Tahuëririnque' tashiramiachin huënantarahuatona', iquira nara ni'quiantapirinhüë', nani ahuirin. Itën quëran huarë' ahuirin.

21 Ina ni'sahuaton, Pitro yonquirin.

—Ni'quëchi Maistro. Iquira nara i'huara sha'huitëranso' nani ahuirin huachi, itërin.

22 —Ya'ipi cancanëma quëran Yosë natëco'.

23 Inaso', ya'ipi nanitaparín. Ina nontohuatama', chiniqué'n natëco': “Co Yosë catahuarincohuë'!” ama tocosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëhuatama', catahuarinquëma'. “Yosë nohuanton, iso motopi marë'quë nich'i'huincain,” tēnama' nāporini, ina nohuanton nich'i'huincainonhuë'.

24 Napoaton Yosë nontatoma' ma'sona nipatama', natëco'. “Tēhuë'nchachin Yosë catahuarinco,” topatama', catahuaarinquëma' tēnahüë'.

25 Noya cancantatoma', Yosë nontoco'. A'na piyapi ma'sona tēranta' onpotohuachinquëma', canpitarinta' pi'pian tēranta' no'huihuatama', ina naniantoco'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' nanan anoyatoco' Tata Yosë oshanëma' inquichinquëma'. [

26 Co nanan anoyatohuatamahüë', Tata Yosënta' co oshanëma' inquitarin-quëmahüë',] itërin Quisosori.

Chiniqué'n nanantërinso'

(Mateo 21.23-27; Lucas 20.1-8)

27 Ina quëran Quirosarínquë huëantapi. Yosë chinotopiso pëique' ya'concoantahuachina, cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa' inapitari huëcapai.

28 —¿Onporahuatonta' chiniqué'n nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquë'n ina pochin nicacamaso? Sha'huítocoi, itopi.

29 —Inta nipachin, carinquëmanta' naininquëma'. Ina sha'huítohuatamaco, insosona nanan quëtërinco'so' sha'huítaranquëma'.

30 ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtëca, piyapi'sari nica? ¿Ma'ta' tēnama' canpita? Sha'huítoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huichinquëma', itërin Quisosori.

31 Natanahuatona', inahua capini nisha nisha ninontapi. “¿Ma'ta' itahua? ‘Yosëri nanan quëtërin,’ itohuatëhua', a'paniarinpoa'. ‘¿Onpoatomata' nipachin co ina natëramahuë?’ itarinpoa'.

32 Nipirinhüë', ‘Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapi' quëtërin,' itohuatëhua', na'a piyapi'sa' no'huiarinënpoa'. ‘Yosëri Coansha a'parin pënëntacaso', topi ya'ipi piyapi,’ nitopi.

33 Nani ninontohuachinara, Quisososo itapona':

—Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë' ta'a, toconpi.

—Noyapa'. Napoahuarë', co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huitaranquëmahuë', itërin Quisosori.

12

Inpriatoro'sa' co noyahuë' yonquipiso' (Mateo 21.33-46; Lucas 20.9-19)

¹ Ina quëran Quisosori pënënto nanan sha'huitaantarín:

“A'na quëmapi pancana iminaton, oparotërin. Nani pairapirahuaton, na'pi quëran nanpi ninin opa to'poitona', huino nicacaiso marë'. Naporahuaton, na'pi quëran chachin tori ninin. Inaquë piyapinën ya'huaaton, nocorarin ama ihuacaiso marëhuë'. Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marë'. ‘Sacatëramaso marë' nitërinso' patomachin canpitaora marë' maco'. Patomachin canta' acotoco,' itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin.

² Nitërinso' nani cayahuachina, piyapinën a'parin patoma nitërinso' ma'pacaiso marë'.

³ A'papurinhuë', inpriatonënpitari masahuatona', ahuëpi. Ahuërahuatona', topinan a'paantapi.

⁴ Naquëranchin hua'anëni a'na piyapinën a'paantapirinhuë', inanta' motën pë'shatahuatona', chiniquën no'huipi.

⁵ Ina quëran a'nanta' a'paantapirinhuë', inaso' huachi tëpapi. Ina quëran na'a a'paantapirinhuë', a'naquën ahuëpi, a'naquën tëpapi.

⁶ Napotohuachinara, hua'anëni yonquiantarin. ‘¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papirahuë', co manta' quëtöpihuë'. Hui'nahuë na'con nosoropirahuë', ina huachi a'paarahuë. Ina tëhuënchinso' natëpona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'parin.

⁷ Inpriatonënpitaso nipirinhuë', hui'nin quënanahuatona' ninontopi. ‘Paso' hui'napi a'na tahuëri pa'pin chiminpachin, ya'ipi hua'anëntarin huachi. Huëco' tëpa'ahua'. Ya'ipi ma'shanënpita canpoari matahua', nitopi.

⁸ Naporahuatona', hui'nin masahuatona', tëpapi. Aipiran të'yatopi.

⁹ Pa'pin natantohuachin, ¿ma'ta' onpotintapon hui'nin chachin tëpatopi ni'quëhuarë'? Chiniquën no'huiton, inpriatonënpita tëpapon. Ina quëran nasha inpriatoro'sa' acoantapon, ténahuë.

¹⁰ Iráca Yosë nohuanton, ninorin. Quiricanënquë ninshitërinso' ¿co nontëramahuë' ti? Ninshitaton, naporin:

‘Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi ya'huëpirinhuë', sacatoro'sari co no-huantopihuë'. “Napoonin,” ta'tona', të'yatopirinahuë'.

Hua'anëni maantarahuaton: Iso na'pi mini na'con na'con nohuantërahuë pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoantarín.

¹¹ Yosë chachin naporin.

Napoaton ¡Ma noyacha inaso' ninin paya! tënëhua', tënin quiricanënquë,” itërin Quisosori.

¹² Natanahuatona', cotio hua'ano'sari chiniquën no'huipi. “Chinotatonpoa' pënënarínpoa',” ta'tona' Quisoso yamapirinahuë' tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Piyapi'sa' niyontonpisopita të'huatona', co mapihuë'. Patopi huachi.

Copirno marë' coriqui ma'patërinso' (Mateo 22.15-22; Lucas 20.20-26)

¹³ Ina quëran hua'ano'sari yonquipi Quisoso nonpintacaiso marë'. Napoaton a'naquën parisioro'sa' a'papi. Caráichin Irotisë imarinsopitanta' a'papi. Yapa'pachinara, itapona': “Paatoma', nisha nisha natanco'. Co no'tëquën a'panihuachinquëmahuë', sha'huirapiahua',” itatona', a'papi.

14 Canconahuatona', noyásha nontonpi nonpintacaiso maré'.

—No'téquên Maistro nontérancoi. Co piyapi'sa' pa'yatiinénquênso maré' a'chinahué'. Co hua'an téran'ta' té'huatéranhué'. Yosé nohuantérinso' no'téquên a'chintérancoi. Napaoton yanatanainquên. Noma copirno nisha piyapi niponahué', ya'ipinpoa' hua'anéntérinpoa'. Coriqui ma'painpoaso maré' comisionén a'parin. Hué'pachin, ¿noya ipora quétacaso' ti? ¿Ma'ta' Yosé nohuantérin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

15 Yanonpintopiso' nitotaton, Quisosori itérin:

—¿Canpitaso' nonpinténquéma! ¿Ma'maré'ta' yaatéhuéramaco? Noma coriqui quéshico ni'i, itérin.

16 Napotohuachina, quétopi.

—¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininéonta' iséqué ninshitopi? itantarin.

—Noma copirno chachin, itantapi.

17 —Copirno ma'shanén ni'quéhuaré' inachachin quétantaco'. Naporahua-ton, Yoséso nininpoa' ni'ton, hua'anéntérinpoa'. Ya'ipi cancanéma quéran ina natécaso' ya'huérin, itérin.

Natanahuatona', pa'yanpi. “¿Ma noyacha a'panirinpoa paya!” nitopi.

Piyapi'sa' nanpiantarapiso'

(Mateo 22.23-33; Lucas 20.27-40)

18 Ina quéran a'napita cotio hua'ano'sa' ya'huéré' hué'pi, satosioro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. “Piyapinpoa' chiminpatéhua', co onporonta' nanpiantarihuahué',” toconpi. Inahuanta' Quisoso yanonpintanta-na, iráca napopiso' sha'huitiipi:

19 —Íráca, Maistro, Moisésé ninshitérin pénéinpoaso maré'. “Quémapi sa'aponahué co hui'nin ya'huéyátérasohué' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroén maantacaso' ya'huérin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huéretacaso maré'. Ina quéran mashotohuachin, ma'shanén, no'panén, inapita masarin,” ténin Moisésé.

20 Canchisé iyaro'sa' ya'huérin. Paninanso' sa'apirinhué'. Co hui'nin ya'huéyátérasohué', sa'in ayananpirin.

21 Ina iini chachin maantarin. Moisésé téninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huéyátérasohué', chimiantarin. A'na iionta' inapoantarin.

22 Canchisé iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya téran'ta' hui'nin ya'huéyátérasohué', ya'ipi taquipi. Ina quéran sanapinta' chiminin.

23 Canchisé iinpita chachin nani mapirinahué', nanpiantacaso tahuéri nanihuachin, ¿inquén chachincha sa'in niné'poya? itopi.

24 —¿Canpitaso' co no'téquên yonquiramahué! Yoséso' chini chiniquén nanantopirinhué', co nohuitéramahué'. Quiricanéonta' nontapomarahué', co cancanéma quéran natéramahué'. Napaoton co nanitéramahué' no'téquên yonquicamaso'. Yosé ya'ipi nanitaparin.

25 Chiminpisopita nanpiantahuachina', co huachi sa'aponahué'. Sanapi'santa' co huachi so'yaponahué'. Anquéniro'sa pochachin nisapi huachi.

26 Chiminpisopita téhuénchachin nanpiantarapi. ¿Co'na ina Moisésé ninshitérinqué nontéramahué'? Sarsa nara'huaya orotarinsó' nicaso', Yoséri nontérin. “Caso' Yoséco. Apraan chinotarínco. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarínaco,” itérin Yoséri.

27 Nanpiréhuasopitaráchin Yosé chinotaréhua'. Napaoton Apraan, Isaco, Cacopo, inapita nani chiminpirinahué', nanpiantarapi. Canpitaso' co no'téquên yonquiramahué', itérin Quisosori.

*Yosë na'con na'con nohuantërinso'**(Mateo 22.34-40)*

²⁸ Satosioro'sarë' ninontasoï', a'na cotio maistro huë'nin. Natanahuaton: "Ma noyacha Quisososo' nitotërin paya," ta'ton, itapon:

—Yosë na'con pënëninpoa'. ¿Ma'ta' na'con na'con nohuantërin natëcaso'?' itërin.

²⁹ —Ina nipachin iyasha a'chinchinquën. Yosë quiricanën quëran chachin sha'huitërinpoa'. "Ya'ipi isairro'sanquëma', natanco'. Yosëichin hua'anëntërinpoa'. Inasáchin natërehuaso'.

³⁰ Ina na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi yonquinëma quëran, ya'ipi chinirama quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatoco'.

³¹ Isonta' Yosë nohuantërin: Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," tënin. Nosorotacaso' na'con na'con nohuantërin, itërin Quisosori.

³² —Tëhuëinchachin Maistro no'tëquën nonan. A'naichin Yosë ya'huërin. Co a'na ya'huërinhuë'.

³³ Ya'ipi cancanënpoa quëran, ya'ipi yonquinënpoa quëran, ya'ipi chinirëhua quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatacaso' ya'huërin. Naporahuaton, canpoara ninosororëso pochachin a'napitanta' nosorocaso' ya'huërin. Iráca Moisésë pënëninpoa'. "Yosë yachinotohuatama', oshanëma marë' ma'sha tëpatoma', ahuiquitoco'," itërinpoa'. Inapopirëhuahuë', co Yosë nosorohuatëhuahuë', co piyapi'santa' nosorohuatëhuahuë', Yosëso' co onpopinchin noya ni'sarinpoahuë', itërin.

³⁴ —No'tëquën iyasha yonquiran ni'ton, pi'pian pahuantarinquën Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaso', itërin Quisosori.

Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' tapanatona', co huachi nohuantopihuë' nataantacaiso'.

*Yosëri a'paimarinso'**(Mateo 22.41-46; Lucas 20.41-44)*

³⁵ Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë Quisosori piyapi'sa' a'chintaantarín.

—Iráca quiricanën quëran Yosë tapon: "A'na tahuëri a'na quëmapi acoarahuë piyapi'sa' nicha'ëcaso marë'. Inaso' Cristo," tënin. Cotio maistro'saso' a'chinpachinara, "Cristoso' Tapi shia'huain," topi. ¿Onpoatonta' naporin? Ina iyaro'sa' yonquico'.

³⁶ Iráca Ispirito Santo nohuanton, Tapi chachin ninshitërin. Cristo ninoton, naporin:

Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin.

"Inchinanëhuë quëran huënsëquë'

inimiconënpita cari minsëchinquën," itërin Yosëri, tënin Tapi.

³⁷ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiaton, "Sinioronëhuë," tënin Tapi. Piyapi chachin nipirinhue', Tapiri chinotërin. ¿Onpoatonta' naporin? itërin Quisosori. "Yosë hui'nin chachin ni'ton, naporin," ta'caiso nipirinhue', co manta' topihuë'.

Notohuaro' piyapi'sa' niyontonpisopitaso nipirinhue', nóya natanpi.

*Maistro'sa' pënëninso'**(Mateo 23.1-36; Lucas 11.37-54; 20.45-47)*

³⁸ Ina quëran Quisosori a'chintaantarín. "Ni'cona cotio maistro'sa' nonpinchinhëquëma'. A'naquën naporopi a'mopi piyapi'sari nohuitacaiso marë'. Ina pochin a'mosahuatona', cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari noya nontopi. 'Huë'cama maistro,' itohuachinara, pa'yatopi.

³⁹ Cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'conpachinara, hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi. Pita nipachinara, huancánachin yahuënsëpi. ⁴⁰ Noya non-aponaraihuë', a'naya a'naya quëyoronono'sa' nonpintatona', ma'shanënapita matopi. Ama noninacaiso marëhuë' hua'qui' Yosë nontopirinahuë', co can-cana quëran natëpihuë'. Ina marë' aquë aquëtë' Yosëri ana'ntarin," ténin.

Quëyoron Yosë marë' coriqui acorinso'
(Lucas 21.1-4)

⁴¹ Ina quëran coriqui cacon notënanquë Quisoso huënsërin. Piyapi'sa' ni'sárin. Notohuaro' piyapi'sa' huë'sahuatona', coriqui Yosë marë' inaquë po'moquirapi. Na'a ma'huano'saso' na'con coriqui po'morapirinahuë'.

⁴² Ina quëran a'nara quëyoron huë'nin, sa'ahua nininso'. Catotëra'huayáchin coriqui po'moquirin, pi'pira'huaya pa'tërinso'. ⁴³ Ca'tano'sanënpita përasahuaton, Quisosori itapon:

—No'tëquën itëranquëma'. Na'a piyapi'sa' na'con coriqui po'morapirinahuë', Iso quëyoronso', na'con na'con po'moquirin, tënahué.

⁴⁴ Ma'huano'saso' na'a coriquihuanatona', ya'sotopiso' acopi. Iso sanapiso nipirinhuë', pi'pian ya'huëcharinso tëranta' tiquirin. Co huachi ya'huëtërinhuë'. Napoaton na'con na'con Yosë quëtërin, tënahué, itërin.

13

Yosë chinotopiso pëi' ohuatapiso'
(Mateo 24.1-2; Lucas 21.5-6)

¹ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi quëran pipihuachinara, a'na ca'tano'sanëni itapon:

—Ni'quë' Maistro. Ma noyápiachin pëipiso'. Pancara'pi quëran nipi, itërin.

²—Iporaso' noyápiachin ni'piramahué', a'na tahuëri ya'ipi ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huiritarinhuë', itërin.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'
(Mateo 24.3-28; Lucas 21.7-24; 17.22-24)

³ Ina quëran Oriposë panënuquë pa'sahuaton, inaquë huënsëconin. Ca'tano'sanënpitaráchin ya'huëapi. Aquë quëran Yosë chinotopiso pëi' notëërapí. Pitro, Santiaco, Coansha, Antërisë, inapitari itapona':

⁴ “¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ya'ipi yata'huantohuachina', ¿onporahuachinata' nitotapoi? Sha'huítocoi quiyanta' nitochii,” itopi.

⁵ “Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënuquëma'.

⁶ A'naquën huëcapona', 'Caso' Cristoco. Yosë chachin a'parinco,' tëcapona'. Nonpintë' nipirinhuë', na'a piyapi'sari imapona'.

⁷ Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huíapi. Niahuéatona', quira nisapi. Ina natantohuatama', ama pa'yancosohué'. Tëhuëchachin nisha nisha parti naporapi. Napoaponahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁸ Nisha nisha nananquë nonpisopita nino'huítona' quira nisapi. Copiroro'sa capini nino'huítona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'. A'na parti a'na parti ocohua pa'sarin. Cosharo' pahuanpachin, tanari tiquirarin. Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, iquitárin, co a'naroáchin huairinhuë'. Inapochachin ayaro' tahuëri ya'caritohuachina, na'con parisitapirinahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

⁹ Ni'cona canpitanta' naniantotamaco. A'na tahuëri masarinënuquëma'. Imaramacoso marë' coisëquë sha'huirapirinënuquëma'. Cotio niyontonpiso pëiro'saquë huíhuirarinënuquëma'. Imaramaco ni'ton, chirinchi hua'ano'sa' ya'huërinquënta' sha'huirapirinënuquëma'. Ca nohuanto, inaquë quëparinënuquëma' nanamëhuë sha'huítacaso marë'.

10 Co'huara isoro'pa' ta'huachatërasohuë', noya nanan ya'ipi piyapi'sa' sha'huitacaso' ya'huërin. Nisha nisha nananquë nonpisopita nataina'.

11 Mapachinënguëma', '¿Ma'cha tono'pocoya?' ama tocosohuë'. Coisë'pa' quëpahuachinënguëma', naporó' Yosë catahuaaringuëma' noya nonacamaso marë'. Co canpitaora nonsaramahuë'. Ispirito Santo ayonquiarinquëma' noya nonacamaso marë'.

12 Naporó' tahuëri'sa' nisha nisha yonquiapi. A'naquën imasarinaco. A'naquënso nipirinhue' co nohuantarinacohue' ni'ton, quëmopinënpita capini nino'huiaipi. A'naquën iin chachin niponahuë', sha'huirapiarin tëpacaiso marë'. A'naquën hui'ninpita imapachinaco, pa'pini chachin sha'huirapiarin. A'naquën a'shinhuë nipon, pa'pinhuë nipon, imapachinaco, hui'ninpitari chachin sha'huirapiapi tëpacaiso marë'.

13 Imaramaco ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' no'huarinënguëma'. Napoaponahuë', chiminaquë huarë' imamiatohuatamaco, cha'ësarama huachi.

14 A'na tahuëri inimicoro'sa' Yosë pëinënguë ya'conahuatona', pa'pi co noyahuë' nisapi ni'ton, tapiapona', co huachi inaquë Yosë chinotapihuë'. (Ina quirica nontohuatama', noya yonquico'.) Ina ni'patama', naporó' ta'aco'. Cötia parti ya'huëhuatama', motopi'pa' ta'aco'.

15 Pëinëma' a'canamaso' aipi ya'huëhuatama', ama ma'shanëmapita quëpacaso marë' ya'concosohuë'. A'naroáchin topinan paco'.

16 Iminëmaquë sacatasënguëma' nipachin, ama a'moramaso tëranta' maquintacosohuë'. Manóton ta'aco'.

17 Naporó' tahuëri'sa' cayorono'sa', sho'shopia'hua ya'huëtopiso', inapita parisitapona'. ¡Ma'huantacha nicapona paya!

18 Yosë nontoco' ama o'napi tahuëri inapocamaso' ya'huë'insohuë'.

19 Naporó' tahuëri'sa' piyapi'sa' chini chiniquën parisitapi. Isoro'pa' ninin quëran huarë' co ina pochin parisichátërapihuë'. Ina piquëraonta' co onporonta' ina pochin parisitaantarapihuë'.

20 Yosë nohuanton, co hua'qui' aparisitapihuë'. Hua'qui' aparisitapi naporini, ya'ipi piyapi'sa' taqui'itonahuë'. Nipirinhue', piyapinënpita nosoroaton, co nohuantërinhuë' hua'qui' aparisitacaiso'. Huayoninsopita nicha'ësarín huachi.

21 Naporó' tahuëri'sa' nisha nisha sha'huitarinënguëma'. '¡Ni'cochi, Cristo nani huë'nin!' tosapi. A'napitanta' taponá: '¡Ni'cochi, pasëquë ya'huarin!' tosapi. Napotohuachinënguëma', ama natëcosohuë'.

22 Na'a nonpin nanan pënëntona'piro'sa huëcapona'. 'Caso' Cristoco', tëcapona' a'naquën. 'Caso' ninotona'pico', tosapi a'naquëonta'. Sacai' nininso' nisapi piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. Ni'sahuatona': 'Ma'pitacha nitotërin paya. ¿Yosë quëran o'mamara, ti?' ta'tona', na'a piyapi'sari imasapi. Yosëri huayoninsopita quëran huarë' nonpintochinaichin nisapi.

23 Canpitaso nipirinhue' ni'cona nonpintochinënguëma'. Nani sha'huitëranquëma' ama naporó' tahuëri'sa' nonpintinënguëmaso marëhuë'," itërin Quisosori.

Quisoso o'macaso tahuëri

(Mateo 24.29-35, 42, 44; Lucas 21.25-36)

24 Ina tosahuaton taantarín: "Ina quëran iyaro'sa' nani chiniquën parisitohuachina', pi'i tashiarín. Yoquinta' co huachi a'pinarinhue'.

25 Naporahuaton, na'a tayloraro'santa' anotarín. Ya'ipi inápaquë ya'huërinsoptanta' nacon nacontapon.

26 Naporó' ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, chitoro' huancana o'mantararahuë. Chiniquën nanantato, huënaráchin huënaráchin ya'noarahuë.

²⁷ O'mantahuato, anquëniro'sa' a'pararahuë Yosëri huayoninsopita ya'ipi parti quëran ayontonacaiso marë'. Pa'sahuatona', nisha nisha parti quëran huarë' ayontonapi huachi.

²⁸ Iguira nara papotërin quëran, iyaro'sa', nitotoco'. Ta'amënuë monoan-tahuachina, 'Nani o'napi naniriari huachi,' topi.

²⁹ Inapochachin nani ma'sha onporahuachina, nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuëri naniriari huachi,' tosarama'.

³⁰ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara cotioro'sa' huënton ta'huanchatërasoihuë', nani ma'sha onporapi.

³¹ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tënta' ta'huantarin. Ca nonahuëso nipur-inhuë', co onporonta' ta'huantarinhuë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipi sha'huitëranquëmaso chachin naniari huachi.

³² Onporosona o'mantaca'huaso' tahuëri nanihuachin, co insonta' nitotërinhuë'. Co anquëniro'sa' tëranta' nitotapihuë'. Yosë hui'ninco niporahuë', co ca tëranta' nitotërahuë'. Tata Yosëichin nitotërinso'.

³³ Napoaton ama huë'ërëso pochin cancantatoma', naniantocosohuë'. Onporosona o'mantaca'huaso' tahuëri nanihuachin, co nitotaramahuë'. Yosë nontatoma', ninaco. Noya yonquiatoma', ya'huëco'.

³⁴ A'na quëmapi aquë yapa'ninso pochin nisarin. Yapa'pachina, inpria-tonënpita camairin. A'naya a'naya sha'huitërin ma'sona nicacaiso marë'. Ya'coana to'shitona'pinta' sha'huitaton: 'Pëi' noya ni'quë', itërin.

³⁵ Onporosona pëi' hua'anën huënantacaso' co nitotopihuë'. 'Thuaraya huarë' huëcapon nimara. Yonotashi' a'na' huëcapon nimara. Atari përasahuaso', huëcapon nimara. Tashiramiachin huëcapon nimara,' topi. Inapochachin canpitanta' o'manta'huaso tahuëri co nitotatomahuë', nináco.

³⁶ Ni'cona a'nanaya o'mato, huë'ësënuëma' quënanquimatënuëma'.

³⁷ Nani a'chintëranquëma huachi. Ya'ipi piyapi'sa' nitochina'. 'Ama huë'ërëso pochin cancantatomarahuë', ninaco,' itarahuë ya'ipi piyapi'sa',' itërin Quisosori.

14

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso' (Mateo 26.1-5; Lucas 22.1-2; Juan 11.45-53)

¹ Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' Yosëri iráca nicha'ërinsó' yonquiatona', coshatapi. Pan co huëpocatërinsohuë' ca'sapi. Pascoa nanariahuachina, cotio hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitari chinotapi onporahuatonsona Quisoso macacaiso marë'. Nonpintatona', yatëpapi.

² —Ama niyontonpiso tahuëri'sa chachin maahuasohuë', piyapi'sa' no'huihuachinënpoa'. Quisoso pa'yatapi ni'ton, ahuëarinënpoa', topi a'naquën.

Hua'saiquë opomototërinso' (Mateo 26.6-13; Juan 12.1-8)

³ Quisososó' Pitaniaquë pa'nin. Simon pëinënuë coshatapatarin. Inaso' chana caniori mapirinhue', anoyatërinso'. Misaquë coshataso', a'nara sanapi huë'nin. Potiria'huaya nishana'pi quëran nipiso' quënin. Inaquë pimo hua'sai' na'con pa'tërinso' ya'huërin. Potiria'huaya oparahuatón, Quisoso motënuë hua'sai' opomototërin.

⁴ A'naquën no'huitatona', inahua capini ninontapi.

—¿Onpoatonta' iso hua'sai' pa'ton nipirinhue' chiniarin?

⁵ Pa'anin naporini, cara pasa tahuëri marë' pahuërëtopiso pochin coriqui canaitonhuë'. Sa'ahuario'sa' quëtacaso' ya'huëchitonhuë', nitopi. Ina pochin yonquiatona', sanapi no'huipi.

⁶ Quisosoriso nipirihuë', itapon:

—¿Ma'marëta' iso sanapi no'huirama'? Tananpitoco'. Na'con nosoroatonco, inapotërinco.

⁷ Nani tahuëri sa'ahuario'saso' isëquë ya'huërapi. Nohuantohuatama', nosoroarama'. Napoaponahuë', caso' co hua'qui' canpitaro'co ya'huarahuë'.

⁸ Iso sanapiso' cancanën quëran noya yonquiaton, inapotërinco. Co'huara chimiyantërasocohuë', nosoroatonco, nonëhuë hua'saiquë opotërinco pa'pitinacoso marë'.

⁹ No'tëquën itaranquëma'. Insëquësona noya nanan sha'huihuachina', iso sanapi napotërinco'sa' sha'huirapi anta'. Co naniantapihuë', tënin.

Cotasëri sha'huirapirinsö'

(Mateo 26.14-16; Lucas 22.3-6)

¹⁰ Shonca catoya'piri Quisoso ca'tanpirinahuë', a'nara' corto hua'ano'saquë pa'nin sha'huirapicaso marë'. Inaso' Cotasë Iscarioti itopi.

¹¹ Natanahuatona', pa'yatopi: “Ina marë' coriqui quëchinquën,” itopi. Ina quëran Cotasë yonquirarin po'oana quëran Quisoso a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'

(Mateo 26.17-29; Lucas 22.7-23; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

¹² Pascoa nanihuachina, nisha pan ca'pi, co huëpocatërinsohuë'. Naporo' tahuëri chachin carniroa'hua iráca tëpapiso pochin tëpaantapi capatona' yonquicaiso marë'. Nani pi'ipiquë cotioro'sa' naporápi ni'ton, ca'tano'sanënpitari Quisoso itapona':

—¿Intohuata' Maistro paatoí Pascoa cosharo' nii capacaso marë'? itopi.

¹³ Napotohuachinara, cato' ca'tano'sanënpita nontërin:

—Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapí nacapiarama'. Yonquë i'sha chí'yatarin. Ina imaco'.

¹⁴ Pëiquë ya'conconpachin, pëi' hua'anënan natanconco'. “¿Insëquëta' patoana ya'huërin Pascoa cosharo' capa'huaiso'?” tënin Maistro, itonco'.

¹⁵ Napotohuatama', panca patoana inápaquë nininso' a'notarinquëma'. Inaquë misa, huënsënan, inapita ya'huërarin coshatacaso marë'. Nani taparin huachi. Inaquë cosharo' nicó' canpoa' capacaso marë', itërin.

¹⁶ Pa'sahuatona', ninanoquë canconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Inaquë Pascoa cosharo' nipi capacaiso marë'.

¹⁷ Nani tashiro'porapaso', Quisoso shonca cato' ca'tano'sanënpitarë chachin huë'pi.

¹⁸ Misaquë coshatasoi', Quisosori itapon:

—No'tëquën iyaro'sa' itëranquëma'. A'naquëma' carë' coshatapomarahuë', sha'huirapiramaco, itërin.

¹⁹ Natanahuatona', sëtopi. Sëtatona', a'naya a'nayari Quisoso natanpi.

—¿Incoita' Siniro yasha'huirapirainquën? ¿Co cahuë' nimara tí? topi a'naya a'naya.

²⁰ —Shonca catonquëma' ca'tanapomarahuë', a'naquëma' yasha'huirapiramaco. Ina sënanquërächin i'shiaton carë' caponahuë', yasha'huirapirincó.

²¹ Yosë quiricanënuë ninorincoso chachin chiminarahuë. Yosë quëran quëmapico niporahuë', chiminarahuë. Napoaponahuë', quëmapí yasha'huirapirincoso ma'huantacha nicapon paya. Co nasitërinhuë' naporini, noya noya niitonhuë', itërin.

22 Coshatasoi', pan masahuaton, Yosë nontërin. "Yosparinquën Tata," itahuaton, së'panin. Ina quëran, ca'tano'sanënpita quëtëra'piarin.

—Ca'co' iyaro'sa'. Ca nonëhuë pochin iso', itërin.

23 Minëa'huanta' masahuaton, "Yosparinquën Tata," itahuaton, inanta' quëtërin. Quëtöhuachina, ya'ipi o'opi.

24 —Ca huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë na'a piyapi'sa' oshanëna' inquita'huaso marë'.

25 No'tëquën itaranquëma'. Ipora quëran huarë' co huachi opai' o'oantarahuë'. Chiminarahuë huachi. Ana tahuëri Yosë hua'anëntërinso' nanihuachin, nasha pochin nininso' o'oantarahuë. Naporo' noya noya cancantariahua', itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.30-35; Lucas 22.31-34; Juan 13.36-38)

26 Nani Yosë cantanën cantarahuatona', Oriposë panënuë pa'pi.

27 Inaquë Quisosori itapon:

—Tëhuëchachin ya'ipinque'ma' ta'ananpiaramaco. Iráca quiricanënuë ninoton, Yosë naporin. "Ca nohuanto, pë'tahuatona'pi tēpaapi. Tēpahuachina', ohuicanënpita yanquëerapi," tēnin. Ipora tashi chachin napoarama'.

28 Chiminaporahuë', Yosë ananpitaantarinco. Ananpitaantahuachinco, ca'ton Cariria'pa' pa'sarahuë. Inatohua' niquënantariahua', itërin.

29 —A'napita ta'ananpipirinënuëonta', co caso' ta'arahuë', itërin Pitrori.

30 —No'tëquën iyasha itaranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari catoro' përashatërasohuë', cararó' nonpinapiaranco. "Co caso' Quisoso nohuitërahüë'," toconapon, itërin Quisosori.

31 —Quëma imasaranquën ni'ton, yatëpapurinacohüenta', co onporonta' nonpinapiaranquënhuë', itërin Pitrori.

Inachachin topi ya'ipiya.

Quisoso sëtatón, Yosë nontërinso'

(Mateo 26.36-46; Lucas 22.39-46)

32 Ina quëran nararoguë canconpi, Quisimani itopiquë.

—Isëquë iyaro'sa' huënsëtaço'. Yosë nontëri'i, itërin Quisosori.

33 Pitro, Santiaco, Coansha, inapitaíchin amashamiachin quëparin. Naporo' sëtatón, co napion cancantërin.

34 —Pa'pi sëtërahüë. Chiminchináchin sëtërahüë. Isëquë huënsëtaço'. Ama huë'ëtomarahüë', ni'táco', itërin.

35-36 Amashamiachin pa'sahuaton, isonconahuaton, no'paquë huarë' monshomarin. Inaquë Yosë nontarin. "Quëma nohuantohuatán Tata, nicha'ëco ama ma'sha onpo'isohuë'. Main o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantaporahuë', quëma nohuantohuatán, ma'sona yaonpotohuatánconta' noya, ténahuë. No'tëquën yanatëranquën," itërin.

37 Ina quëran huënantapirinhuë', cara chachin huë'ësápi quënanquintarin.

—¿Onpoatoncha iya Simon, huë'ësarán paya? ¿Co a'na ora tëranta' nanitëranhuë' ni'tamaso' ti?

38 Ama huë'ëtomahuë', ni'táco'. Yosë nontáco' ama sopai minsëinquëmaso marëhuë'. Cancanëma quëran Yosë yanatëpiramahuë', co canpitaora chiniquëncancantëramahuë', itërin.

39 Naquëranchin paantarahuatón, Yosë nontarin. Inachachin itantarahuatón,

40 huënantapirinhuë', naquëranchin huë'ëantapi quënanquinantarin. Huë'ëi' iquitatona', huë'ësápi. Tapanatona', co nanitopihuë' ma'sha ta'caiso'.

41 Naquëranchin paantarahuaton, Yosë nontantarin. Ina quëran huënantarahuaton, ca'tano'sanënpita itapon:

—¿Ipora huanta' huë'ësarama' ti? Nani huachi. Nani ora nanirin. Yosë quëran quëmapico nipirahuë', sha'huirapiarinco oshahuano'sa' macainacoso marë'.

42 Huënsëco' pa'ahua'. Ni'co'. Sha'huirapiarinco'so' nani canquiarin, itërin.

Quisoso mapiso'

(Mateo 26.47-56; Lucas 22.47-53; Juan 18.2-11)

43 Nonaso chachin, Cotasë canquirin. Inanta' Quisoso ca'tanaponahuë', sha'huirapiarin macacaiso marë'. Notohuaro piyapi'sari imaquiapi. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', ansiano'sa', inapitari a'papisopita. Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatona', huë'sapi.

44 Co'huara canshâtërasoihuë', Cotasëri nani sha'huitërin Quisoso no-huitacaiso marë'. “Apinorahuë quëran Quisoso nohuitatoma', maco'. Noyá tonporahuatoma' quëpaco', ta'ahuachin,” itërin.

45 Canquirahuaton, Quisoso ya'yoranquirin. Ina quëran:

—Tashita Maistro itahuaton, apinoirin.

46 Ina quëran Quisoso chiniquën masapi.

47 A'naso nipirinhue' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën ahuërin. Inapötaton, nishitëhuëratëtërin.

48 Quisosori piyapi'sa' itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatoma', huëcapairamaco. Matararo pochin cancantatomaco, ¿yamanamaco ti?

49 Co'tana nani tahuëriya Yosë pëinënquë ya'huëato, a'chinárahue. Nicapomarahue', co manamacohue'. Napoaponahuë', Yosë quiricanën quëran ninorinacoso chachin masaramaco, itërin.

50 Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpitari ta'ananpi.

51 A'na hui'napiso' sahuanasaquëáchin niso'quëëtahuaton Quisoso imaspirinhue', mapi. Mapirinhue',

52 sahuanasáchin matohuachinara, i'nanpirapi ta'arin.

Cotio hua'ano'saquë quëpapiso'

(Mateo 26.57-68; Lucas 22.54-55, 63-71; Juan 18.12-14, 19-24)

53 Nani Quisoso masahuatona', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'huërinquë quëpapi. Inaquë ya'ipi corto hua'ano'sa', ansiano'sa', cotio maistro'sa', inapita nani niyöntonpi.

54 Pitroso nipirinhue', aquë quëran imaquiarin. Corto hua'an i'iratë' pairapirinhue' huarë' imaquirin. Inaquë ya'conahuaton, ponisario'sapitarë' huënsëaton, napëntarin.

55 Ya'ipi hua'ano'sari yatëpapi ni'ton, a'naya a'naya Quisoso nonpinapicaiso marë' yonipirinhue', co quënanpihuë'.

56 Na'a nonpinapiaponaraihuë', nisha nisha nonconpi. Co inachachin nonpihuë'.

57 A'naquën huanirahuatona', taponá:

58 —I'hua chachin Quisoso naporin, natanai. “Yosë pëinën piyapi'sari nipiso' ata'huantahuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë. Co piyapi'sari nipisohue' acoantarahuë,” toconin, itopi.

59 Napoaponahuë', co inahua tëranta' inachachin nonpihuë'. Nisha nisha nonpi.

60 Corto hua'an chini chiniquën nanantërinsoari huanirahuaton, Quisoso itapon:

—¿Ma'ta' ta'tona' isopita nonapirinhëquën? ¿Co manta' tēnanhuë' ti? itërin.

61 Quisososo nipirinhue', co manta' téninhue'. Ta'tárin. Napohuachina, naquëranchin nataantarín:

—¿Quëmaso' Cristo, Yosë hui'ninquën chachin ti? itaantarín.

62 —Ca mini inaco. A'na tahuëri ni'saramaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, Yosë chiniquéen nanataron, inchinan quëran ahuënsëarínco. Ina quëran chitoro' huáncana o'mantarahue' niantaramaco, itërin Quisosori.

63 Ina natanahuaton Corto hua'anso, chiniquéen no'huitërin. A'morínso osharahuaton tapon:

—“¡Caso' Yosë hui'ninco,” toconin! Nani natanëhua'. Co huachi a'napitari sha'huirapicaiso' nohuantarihuahue'.

64 Nani huachi Yosë yaya'huërëtërinso' natanëhua'. ¿Ma'ta' onpotahua' Quisoso? ténin.

—Pa'pi co noya quëmapihue' ni'ton, tëpacaso' ya'huërin, topi ya'ipiya.

65 Naporahuatona', Quisososo ipitopi. Tonporayatahuatona', chiniquéen panrayapi.

—Quëmaso' Cristonquën nipatan, ninoton no'tëquën sha'huitocoi. ¿Inta' ahuërinquën? itoonpi.

Ponisiaro'sarinta' chiniquéen ahuërayapi.

Pitrori nonpinapirínso'

(Mateo 26.69-75; Lucas 22.56-62; Juan 18.15-18, 25-29)

66 Pitroso i'iratëquë ya'huëápirinhue', a'na sanapi huë'nin. Corto hua'an cosonanën inaso'.

67 Pitro napëntaquëya', inari ni'nin. Noya ni'sahuaton:

—Co'ta quëmanta' Quisososo Nasaritoquë ya'huërinso' ca'tanan, itërin.

68 —¿Ma quëmapita' napotëranso'? Co caso' ina quëmapi nohuitërahuë', itërin. Ina quëran pipirahuaton, paira ya'coanaquë pa'nin. Naporo' atari përarín.

69 Naquëranchin sanapiri quënantarin. Quënanahuaton, huanipapisopita itapon:

—Iso quëmapi Quisososo ca'tanin anta', itërin.

70 —¡Co'chi nohuitërahuë paya! itaantarín. Ina quëran a'napitarinta' itaantapona':

—Quëmanta' Cariria piyapi pochin nonan ni'quëhuarë', Quisososo ca'tanan ipora, itopi.

71 —¡Co'chi nohuitërahuë paya! Yosë ni'sárinco, co cariso' nohuitërahuë'. Nonpintohuatënuquëmaso', Yosë ana'ntarínco, itërin Pitrori.

72 Naporo chachin atari përaantarín. Atari natanahuaton, Quisosori napotërinso' Pitro yonquirín: “Co'huara atari catoro' përasatërasohue', cararo' nonpinapiaranco,” itërinco, ta'ton chiniquéen sëtërin. Sëtatón, na'nërin.

15

Piratoquë quëpapiso'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Lucas 23.1-5; Juan 18.28-38)

1 Tahuëriánpitohuachinara, ya'ipi cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita niyontonahuatona', ninontopi. Ina quëran Quisososo tonporahuatona', Pirato ya'huërinquë quëpapi.

2 —¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën ti? itërin Piratori.

—Inaco mini, ténin Quisososo.

3 Ina quëran corto hua'ano'sari na'con nonpinapirinhue', co manta' téninhue'.

4 —Nani ma'sha sha'huirapirínënuquënhue', ¿co manta' ténanhue' ti? itaantarín Piratori.

⁵ Quisososo nipirinhue', co manta' tēninhue'. Napohuachina: "Ma quēmapita' isoso' ni'ton, co manta' tēninhue'," tēnin Pirato yonquiaton.

Tēpacaiso marē' sha'huirinsō'

(Mateo 27.15-31; Lucas 23.13-25; Juan 18.38-19.16)

⁶ Nani Pascoa tahuēri a'nara apina'pi tashinan pēi quēran ocoirin noya pipicaso marē'. Pita tahuēri ni'ton, Noma hua'an napotērin. Insosona piyapi'sari nohuantopiso' ocoirin.

⁷ Tashinan pēiquē copirno no'huipisopita ya'huēpi. Copirno piyapinēnpita tēpapi ni'ton, tashinan pēiquē po'mopi. A'nara' Parapasē itopiso'.

⁸ Piyapi'sa' huē'sahuatona', Pirato nontiipi.

—Ipora Pascoaquēnta' apina'pi ocoitaantacoī, itopi.

⁹ —¿Inta' ocoichinquēma'? Copirnonēma' ocoichinquēma' topirahuē', itērin Piratori.

¹⁰ Corto hua'ano'sari apiratona', Quisososo nani mapi. Ina nitotaton, Piratori naponontērin.

¹¹ Napoaponahuē', corto hua'ano'sari a'naya a'naya piyapi'sa' sha'huitēra'piapi.

—“Co Quisososo' nohuantēraihue'. Parapasē ocoitocoī,” itoco', itēra'piapi. Napoaton:

—Parapasē ocoitocoī, tosapi.

¹² —¿Ma'ta' nipachin Quisososo onpochi: “Inaso' copirnonēhuēi,” tēnamaso'? itērin Piratori. Napotohuachina:

¹³ —¡Corosēquē patanantēquē' chimiin! itapi chiníquēn nontatona'.

¹⁴ —¿Ma'marēta' tēpa'í? ¿Ma'ta' onporinsō'? itopirinhue', aquētē chachin chiníquēn itaantapi:

—¡Corosēquē patanantēquē' chimiin! itaantapi.

¹⁵ Ina natanahuaton, ama piyapi'sari no'huicaiso marēhuē' Parapasē ocoitērin. Quisososo nipirinhue', chiníquēn ahuihuitērin. Chiníquēn huihuitona', pē'sha pē'shatopi. Ina quēran sha'huitērin corosēquē patanantacaiso marē'.

¹⁶ Ina quēran sontaro'sari Pirato pēinēnquē quēpapi. Pairaanaquē ichiya'conahuatona', ya'ipi sontaro'sa' amatopi.

¹⁷ Nani niyontonpachinara, quēhuanēn miachin hua'an a'morinsō pochin a'motopi tēhuacaiso marē'. Yancotēnta' nahuan quēran nīcatona', ayancotopi:

¹⁸ —¡Hua'qui tahuēri nīcaton cotioro'sa' hua'anēntēquē'! itoonpi.

¹⁹ Piquirananquē ahuēmotopi. Ahuērahuatona', ipitopi. Isonahuatona', nito mosharapi.

²⁰ Inapotatona', tēhuapi. Ina quēran quēhuanēn a'motopiso ocoitahuatona', inaora a'morinsō chachin a'motaantapi. Inapotahuatona', corosēquē patanantacaiso marē' quēpapi.

Corosēquē Quisososo patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Lucas 23.26-43; Juan 19.17-27)

²¹ Pa'sapirinhue', a'na quēmapi Sirini parti hua'huatērinso' nacapi. Imēn quēran huēntararin. Simon itopi. Inaso', cato' hui'ninpita ya'huētērin, Aricantro, Nopo, inapita itopiso'. Simon nacapirahuatona', sontaro'sari Quisososo corosēnēn apitēntopi inari quēpatacaso marē'.

²² Pantarahuatona', panēa'huayaquē canconpi huachi, Corocota itopiquē. Corocotaso': “Nansē Moto',” tapon naporin.

²³ Huino tanparo nimirio ayontahuatona', yao'shitopirinhue', co o'orinhue'.

²⁴ Ina quēran sontaro'sari corosēquē patanantopi.

Nani patanantohuachinara', "Huëco', nicanatëhua', Quisoso a'morinso' maahua'," nitatona' ya'nipirapi. Nicanatona', a'naya a'naya mapi.

²⁵ Yono pi'irirahuaso', corosëquë patanantapi.

²⁶ Onporinso marësona tëparapiso' nani ninshitopi.

ISOSO' COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso ninshitopi. Motën pëtëcha achinpitopi.

²⁷ Quisoso pirayan cato' apiro'santa' patanantopi. A'nara' inchinan quëran, a'nanta' ahuënan quëran acopi. [

²⁸ Iráca Yosë quiricanëñquë ninorin. "Apiro'sapitarë' acorapi," tënin. Naporinso chachin inapitarë' acopi.]

²⁹ Piyapi'sa' na'huëpona pochin Quisoso tëcariatona', tëhuapi.

—"Yosë pëinën ata'huantohuato, cara tahuëri quëran anoyatantarahuë," tënan pora.

³⁰ Inta nipachin, corosë quëran nohuararahuatón, cha'ëquë', itoonpi.

³¹ Inapochachin corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' Quisoso tëhuatona', itapona':

—A'napitaso' nicha'ëponahuë', inaora cha'ëcasoso' co nanitërinhuë'.

³² "Caso' Cristoco, isairio'sa' copirnoco," toconin. Inta nipachin, corosë quëran nohuarain nicanatëhua' natëahua', nitopi.

Ina pirayan patanantopisopitanta' Quisoso no'huipi.

Quisoso chiminiso'

(Mateo 27.45-56; Lucas 23.44-49; Juan 19.28-30)

³³ Camotëchin nisahuaso', ya'ipi parti tashirin. I'huaraya huarë' yono tashi pochin ninin.

³⁴ Naporó' Quisoso chiniquëñ nonin. "Iroi iroi ¿nama sapacatani?" tënin. Inaora nananquë nonaton, naporin. "¿Onpoatonta' Tata patëranco?" tapon naporin.

³⁵ A'naquëñ huanipapisopitari natanahuatona':

—Natanco'. Iniasë përasamara, topi.

³⁶ A'na quëmapi'so' manorahuaton, pi'shiro pochin nininso' maconin. Main huino asë'cotëtërin. Nara'huayaquë achinpitahuaton, inápaquë ihuëtërin o'ocaso marë'.

—Tananpitëquë'. Corosë quëran anohuaracaso marë', Iniasë huë'samara, tënin.

³⁷ Ina quëran Quisososó' chiniquëñ nonsahuaton, chiminin huachi.

³⁸ Naporó' Yosë chinotopiso pëiquë tanontën në'mëtë' patonpiso' noshatërin. Inaora noshataton, catotë huarë' ninin. Inapa quëran no'paquë huarë' noshatomarin.

³⁹ Onporahuatonsona Quisoso chiminiso' capitani ni'sahuaton:

—Tëhuëñchachin iso quëmapi Yosë hui'nin, tënin.

⁴⁰ Sanapi'santa' aquë quëran notëërapi. A'nara' Maria Mactarina, a'naso' Saroma, a'nanta' Maria. Inaso' Cosi, Santiaco, inapita a'shina'. Santiacosó' hua'hua nimirinso'.

⁴¹ Quisoso Caririaquë ni'so', imatona', nocomapiso'. A'napita sanapi'santa' Quisoso notëërapi. I'huamiáchin Quisoso Quirosarinquë huë'pachina, inapitarinta' imaquipi.

Na'pi naninquë po'mopiso'

(Mateo 27.57-61; Lucas 23.50-56; Juan 19.38-42)

⁴² Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' tapatapi chinotacaiso marë'.

⁴³ I'huararahuaso', Cosi huë'nin. Inaso' Arimatiaguë ya'huërinso'. Cotio hua'an niponahuë', noya Yosë chinotarin. "A'na tahuëri Yosë o'mararin hua'anëntiinpoaso marë'," ténin yonquiaton. Napoaton co tè'huatatonhuë', Piratoquë pa'nin Quisoso nonën ma'patacaso marë'.

⁴⁴ "Co chimiyántëramarahuë'," ta'ton, capitán amatahuaton, natantërin. "¿Nani Quisoso chiminin?" itërin.

⁴⁵ "Nani mini chiminin," itërin capitani. Napotohuachina, Cosi itapon: "Nonën quëpaquë' nipachin," itërin.

⁴⁶ Morin nani pa'anin ni'ton, corosë quëran nonën anohuarahuatona', quëpapi. So'pinahuatona', na'pi naninquë po'mopi. Ina quëran pancara'pi masho pi'napi'rahuatona', pa'copitopi.

⁴⁷ Maria Mactarina, a'na Maria (Cosi a'shin nininso'), inapitari ni'sapi. Insëquësona Quisoso acopiso' ni'pi.

16

Quisoso nanpiantarinso'

(Mateo 28.1-10; Lucas 24.1-12; Juan 20.1-10)

¹ Chinoto tahuëri piquëran Maria Mactarina, Saroma, a'na Maria (Santiaco a'shin nininso'), inapita hua'sai' pa'anpi Quisoso nonën pashitonacaiso marë'.

² Tomio tahuëri tashiramiachin pi'i nëhuëcharirahuaso', na'pi nanin'pa' pa'sapi.

³ Inahua capini ninontërapí.

—Pancara'piquë nanin pa'copitopi pora. ¿Incha iporaso' chi'huincatëré'ponpoya? nitopi.

⁴ Canconahuatona', notëëpirinahuë', na'pi panca nipirinhuë', nani chi'huincapi ni'pi.

⁵ Na'pi naninquë ya'conahuatona', hui'napi pochin nininso' ni'pi. Huirichin a'morahuaton, inchinan quëran huënsëarin. Ni'sahuatona', pa'yanpi. ⁶ Pa'yanasoi', inari itërin:

—Ama pa'yanacosohuë'. Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' yonisapiramahuë', co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Corosëquë chiminaponahuë', nani nanpiantarin. Huëco' po'mopiquë ni'quirico'. Capa huachi.

⁷ Napoaton paatoma', ca'tano'sanënpita sha'huitonco'. Pitronta' sha'huitonco' nitochin. "Quisoso'ton nani pa'sarin Cariria'pa'. I'hua sha'huiterinquëmaso chachin pa'sarin. Inatohua' quënancoantarama'," itonco', itërin.

⁸ Pipirahuatona', na'pi nanin quëran ta'api. Pa'pi pa'yanahuatona', ropa ropatërapí. Co manta' topihuë'. Pa'yanatona', co piyapi'sa' sha'huitopihuë'.

Maria Mactarina'ton ya'notërinso'

(Juan 20.11-18)

[

⁹ Tomio tahuëri tashiramiachin Quisoso nanpiantarin. Nanpiantarahuatón, Maria Mactarina'ton ya'notërin. Ina sanapi iráca canchisë sopairo'sari ya'coancantopirinahuë', nani Quisosori inquitërin.

¹⁰ Nani ni'pachina, pa'nin imapisopita sha'huitacaso marë'. Inapitaso' sëtatona', na'nëapi.

¹¹ "¡Quisoso nani nanpiantarin! Cari ni'nahuë'," itopirinhuë', co natëpihuë'.

Catoya'pi ya'notërinso'

(Lucas 24.13-35)

¹² Ina piquëran cato' imapisopitanta' ninano quëran pipiapi. Paaquëya', Quisosori nisha pochin ya'notërin.

¹³ Nani nohuitahuatona', ca'tano'sanënpita sha'huitoantapirinahuë', co inapita tëranta' natëpihuë'.

Ca'tano'sanënpita ya'notërinso'

(Mateo 28.16-20; Lucas 24.36-49; Juan 20.19-23)

¹⁴ Ina quëran shonca a'nara ca'tano'sanënpita misaquë coshataso', Quisosori ya'notiirin. “¿Onpoatomata', iyaro'sa', co natëtëramahuë'? Co natantochináchinhuë' cancantërama nica. 'Quisoso nani nanopiantarin. Cari ni'nahuë', itopirinënguëmahuë', co natëtëramahuë',” itërin.

¹⁵ Ina quëran itaantarin: “Ya'ipi parti, iyaro'sa', paco'. Ya'ipi piyapi'sa' noya nanan carinquëma' sha'huitëranquëmaso' sha'huitoco'.

¹⁶ Insosona noya nanan natëhuachina', cha'ësapi. Aporihuanahuatona', imapachinaco, cha'ësapi huachi. Co nanamëhuë natëhuachinahuë', Yosëri ana'ntarin.

¹⁷ Natëhuatama', nani ma'sha nisarama' piyapi'sa' nitotacaiso marë'. Chiniquën nanan quëchinquëma' sopairo'sa' a'pacamaso marë'. Nisha nisha nananquë nonsarama'.

¹⁸ Ya'huan mapatama', co manta' onpotarinquëmahuë'. Sonimaonta' nipirinhue' o'opatama', co chiminaramahuë'. Cania'piro'sa' topinan së'huahuatama', noyatapona',” itërin Quisosori.

Inápaquë panantarinso'

(Lucas 24.50-53)

¹⁹ Nani ca'tano'sanënpita nontohuachina, inápaquë Sinioro Quisoso panantarin. Yosëri quëpantarahuatón, inchinanën quëran ahuënsërin.

²⁰ Ina quëran ca'tano'sanënpita pa'sahuatona', Quisoso nanamën sha'huirapi. Siniorori chachin catahuarin ni'ton, ya'ipi parti sha'huirapi. Yosë nohuantón, piyapi a'naroáchin anoyatopi. Nani ma'sha nanitapapi ayonquicaiso marë'. Ina ni'sahuatona', “No'tëquën nontërinpoa',” topi ya'ipi piyapi'sa'. Nani huachi.]

Nocasë ninshitërinpoa' Quisocristo naporinso' nitotacaso marë'

Ma'marësona ninshitërinso'

¹ Quisocristo isoro'paquë o'maton, nóya ninin. Na'a piyapi'sari ina naporinso' nani ninshitopi.

² Ca'tano'sanënpitaso' iráca quëran huarë' imatona', naporinso' ni'pi. Nani ya'ipi no'tëquën sha'huitërinacoi.

³ Canta' ya'ipi nanamën nitotërahuë. Hua'qui' natanato, nani noyá nitotërahuë. Napoaton, iya Tiohuïro ninshichinquën, ténahuë. Quëmaso' pa'pi noya piyapinquën ni'ton, ninshitaranquën. Ya'nan nininso quëran huarë' ya'ipiya ninshitaranquën.

⁴ Na'a piyapi'sa' nani sha'huitopirinëinquënhuë', iporaso' carionta' ninshitaranquën no'tëquën nitotamaso marë'.

Coansha Paotista nasitacaso' ninorinso'

⁵ Iráca Irotisë Cotia parti hua'anëntaso', a'na corto hua'an ya'huërin, Sacariasë itopiso'. Ina huëntoa'huanënsa', Apiasë huëntoa'hua, itopi. Sa'inso' Isapira itopi. Inanta' Aaron shiin, iráca corto hua'an ya'coninso'.

⁶ Cato chachin noya Yosë imapi. Ya'ipi pënëntërinso' no'tëquën natëpi.

⁷ Sa'inso nipirinhüë' co hua'huana'pihuë'. Co a'naya tëranta' hua'huin ya'huëtërinhuë'. Nani paiya. So'ionta' nani mashoya.

⁸ A'na tahuëri Sacariasë huëntoa'huanën Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi sirihuitacaiso marë'. Naporo' tahuëri sirihuitacaiso' ya'huërin.

⁹ Cotioro'sa' inachintopiso' imatona', Sacariasë huayonpi yonarin pochin nininso' a'pëcaso marë'. Acohuana ya'conahuaton, pimóton nininso' a'përin Yosë yonquicaiso marë'.

¹⁰ A'pëso', na'a piyapi'sa' aipiran huanirahuatona', Yosë nontapi.

¹¹ Naporo' acohuana Šinioro anquëninëni ya'notimarin. Misa'huaya inchinan quëran huanitimarin.

¹² Anquëni quënanahuaton, pa'yanin. Pa'pi të'huarin.

¹³ Anquënriso nipirinhüë' noya nontërin.

—Ama pa'yanquësohuë'. Quëmaso' Sacariasëinquën, nohuitëranquën. Hua'qui' hui'nahuanacaso' nohuantopiranhuë'. Ina marë' Yosë nontëranso' nataninquën. Sa'an hua'huarin. Huaihuachin, nininën cari sha'huitaranquënsa' acotëquë'. Coansha itëquë'.

¹⁴ Nasitohuachin, noya cancantaran. Na'a piyapi'sari pa'yatapi.

¹⁵ Inaso' nóya quëmapi napon. Yosëri catahuuarin ni'ton, noya noya nisarin. Naporahuaton, co pi'pian tëranta' main o'oponhuë'. Co'huara nasichâtëraponhuë', Ispirito Santori ya'coancantarin. Inasáchin natëarin.

¹⁶ Mashotohuachin, pënëntapon. Pënëntohuachin, na'a isairi'sa' Yosë yonquiantapi.

¹⁷ Iráca Iniasë pënëntërinso pochin nóya pënëntarin. Ina pochin chiniquën nanantarin inanta'. Šinioro yao'mahuachin, pënëntapon. Pënëntohuachin, quëmapi'sa' hui'ninpitare' noya ninontantapona'. Iporaso' a'naquën co Yosë natëpirinahüë'. Ina natanahuatona', no'tëquën yonquiapona'. Inari a'chintohuachin, Šinioro nohuantapona huachi, itërin anquënriri.

¹⁸ —Caso' mashoyaco. Sa'ahuënta' nani paiya. ¿Inaporo'pocoita'ma nica? ¿Onporahuatota' no'tëquën nitochi? ténin Sacariasë.

19 —Caso' Capirico. Yosë ya'huërin quëran o'marahuë. Ina a'paimarinco nonta'huanquënso marë'. Noya nanan sha'huitopiranquënhuë'.

20 Co natërancohuë' ni'quëhuarë', hua'qui' co nonsaranhuë'. Hui'nan naitaquë huarë' co nonacamaso' nanitaranhuë'. Napoaponahuë', no'tëquën nontëranquën. Hui'nahuanaran. Tahuërinën nanihuachin, sa'an huaiarin, itërin anquënniri.

21 Piyapi'saso nipirinhüë' Sacariasë ninatona': "¿Onpoatonta' hua'quiarin?" topi.

22 Ina quëran acohuana quëran pipirinhüë', co huachi nanitërinhuë' nonacaso'. Imirin quëran anquitaponahuë', co nanitërinhuë' piyapi'sa' nontacaso'. "Acohuana ya'conin quëran, Yosë nohuanton, hua'narëso pochin quënamara," topi.

23 Nani Yosë chinotopiso pëiquë sirihuitohuachina, Sacariasëso' ya'huërin'pa' paantarin.

24 Ina quëran co hua'quiya quëranhuë' sa'in cayorin huachi. A'natërápo yoqui pochin co intoaso' pa'ninhüë'. Pëinënquë ya'huárin.

25 "Ma noyacha Yosë catahuarinco ni'ton, hua'huanarahué paya. Ina nohuanton, co huachi tapan ya'huëtarincohuë'," tënin yonquiaton.

Anquënniri Maria nontërinso'

26 Nani saota yoquithuachina, naquëranchin anquëni isoro'paquë o'mantarin, Capiri itopiso'. Nasaritoquë Yosëri a'paimarin, Cariria parti ya'huërinso'.

27 Inaquë a'nara nanon ya'huërin, Maria itopiso'. Cosiri nani nontërin macacaso marë'. Tata masho Tapi shiin inaso'.

28 Anquëni o'marahuaton, Maria itapon:

—I'huata Maria. Sinioro noya ni'ninquë. Ina chachin catahuarinquën, itërin.

29 Ina natanahuaton, Maria pa'yanin: "¿Ma'marëta' napotërinco?" tënin yonquënëquë.

30 —Ama Maria, pa'yanquësohuë'. Yosë noya ni'ninquë.

31 Natanco sha'huichinquën. Quëmaso' hua'huanaran. Quëmapia'huaya huaihuatan, Quisoso itëquë'.

32-33 Mashotohuachin, chiniquënnanantarin. Inaso' Yosë hui'nin. Yosë nohuanton, copirno ya'conarin. Iráca Tata masho Tapi isairro'sa' noya hua'anëntopirinhüë'. Ina quëran chiminin. Iporaso nipirinhüë' hua'huani hua'anëntomiatarin. Co onporonta' pipirinhüë', itërin anquënniri.

34 —¿Onporahuatota' hua'huanapo? Co caso' quëmapi së'huayátërancohuë', itërin Mariari.

35 —Ispirito Santo nohuanton, quëmaora hua'huanaran. Yosë topinan yonquiarapirinhüënhüë', cayoaran. Napoaton hua'huan, Yosë hui'nin chachin nisarín. Co pi'pisha tëranta' oshahuanaponhuë'.

36 Ni'quë'. Quëmopinën Isapira itopiso' paiya niponahuë', Yosë nohuanton nani cayorin. Co hua'huana'pihuë' niponahuë', nani saota yoquitarin. Quëmapia'huaya huaipon.

37 Yosë ya'ipi nanitaparin, itërin anquënniri.

38 —Inta nipachin. Yosëichin caso' natëarahüë. Ina nohuanton, hua'huahuë ya'huë'in nipachin, tënin Maria.

Napotohuachina, anquëni pa'nin.

Isapira nicapon pa'ninso'

39 Ina quëran manorahuaton, Mariaso' Cotia motopiro'sa parti pa'nin quëmopinën nicapon. Inaquë canconahuaton,

⁴⁰ Sacariasë pëinënquë ya'conconin. Isapira quënanconahuaton, —I'huata a'shacha, itërin.

⁴¹ Ina natanahuaton, hua'huin yo'namënquë to'mo to'mótarin. Isapiranta' nóya cancantërin. Espirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton,

⁴² pa'yataton, chiníquën itapon:

—I'huata hua'huata'hua. ¡Ma noya Yosë catahuarinquën! A'napita sanapi'sa quëran noya noya ni'ninquën. Hua'huaonta' noya noya ni'sarin.

⁴³ Inaso' ya'ipiya hua'anëntarinpoa'. Co caso' chiníquën nanantopirahuë', ¡ma noyacha ina a'shinquën nipirahuë', nicaponco huë'nan paya!

⁴⁴ Quëma nontohuatancora, a'naroáchin hua'huahuënta' yo'namëhuëquë to'mo to'mótarin. Noya cancantaton, naporin.

⁴⁵ “Yosë no'tëquën nontërinco,” ténanso marë' inaso' noya ni'ninquën. Sha'huitërinquënso chachin acotarinquën, itërin Isapirari.

⁴⁶ Ina quëran Maria tapon:

“Ma noyacha Tata Yosëso paya, ténahuë canta'.

⁴⁷ Anoyacancantërinco ni'ton, nóya cancantërahuë.

⁴⁸ Topinan piyapico nipirahuë', yonquirinco.

Ipora quëran huarë' na'a piyapi'sa' nohuitarinaco. ‘Ma noyacha Yosëri catahuarin paya,’ tosapi.

⁴⁹ Yosëso' ya'ipi nanitaparin. Inaso' nóya catahuarinco.

Noya noya ninin.

⁵⁰ Iráca chinotopisopitanta' nosororin.

Ipora huanta' ina chinotohuatëhua', nosoroarinpoa'.

⁵¹ Chiníquën nanantaton, nani ma'sha ninin.

Nocantopisopita atapanin.

⁵² Copiroro'santa' co noyahuë' nipachinara, ocoirin.

Topinan piyapi'sa' ya'huërë' noya acorin.

⁵³ Pahuantërinso'pita catahuarin nóya ya'huëcaiso marë'.

Ma'huano'saso nipirinhue', topinan a'parin.

⁵⁴ Israiro'sa' na'con catahuarin.

Piyapinënpita ni'ton, nosororin.

⁵⁵ Iráca Apraan nontaton, ‘Nosororanquën. Quëma shiparinpitanta' nosoroato, catahuaarahue', itërin Yosëri.

Ina yonquiaton, ipora catahuarinpoa huachi,” ténin Maria.

⁵⁶ Cara yoqui pochin inaquë yacapatërin. Ina quëran ya'huërin'pa' paan-tarin.

Coansha Paotista nasitërinso'

⁵⁷ Isapira nani tahuërinën nanihuachina, huairin. Quëmapi'a'huaya huairin.

⁵⁸ Quëmopinënpita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita natantopi. “¡Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya huairin! ta'tona,” nóya cancantopi.

⁵⁹ Hua'huasha posa tahuëritohuachina, marca yaacotopi.

“Niapoquë'. Sacariasë itëquë,” itopi a'naquëni.

⁶⁰ A'shinsó nipirinhue', co nohuantërinhuë'.

—Coansha itarai, ténin.

⁶¹ —Ama nisha nininën acotëquësohue'. Quëmopinënáchin apoquë'. Ina noya, itopi.

⁶² Ina quëran pa'pin ipora huanta' në'huë ni'ton, imirin quëran tasatopi nininën nitotacaiso marë'.

⁶³ Pa'pinso' quirica ma'patahuaton, ninshitërin. “Coansha itarahue,” ténin ninshitaton. Ina nicatona': “¡Ma'pitacha yonquirin paya!” topi.

⁶⁴ Naporo' nè'huërinso' inquirahuaton, a'naroáchin noantarin huachi. "¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, catahuarinco paya!" ténin.

⁶⁵ Ina ni'sahuatona', piyapi'sa' pa'yanpi. Ya'ipi Cotia parti nanan nahuinin.

⁶⁶ Ina natanatona', yonquiapi. "¿Ma'ta' onpoapon iso hua'huasha ni'ton, ipora quëranchin Yosëri na'con na'con catahuararin?" topi.

Sacariasë ninorinso'

⁶⁷ Ina quëran Ispirito Santori noyá ya'coancantohuachina, Sacariasënta' tapon:

⁶⁸ "¡Ma noyacha Tata Yosëso' hua'anëntërinpoa paya!

Piyapinënpitanpoa' yonquiatonpoa', nicha'ësarinpooa'.

⁶⁹ Ina nohuanton, Tata masho Tapi shiin chachin nicha'ësarinpooa'.

Inaso' chini chiniquën nanantapon.

⁷⁰ Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' ninopi.

Yosë nohuanton, sha'huitërinënpooa':

⁷¹ 'A'na tahuëri nicha'ësarinquëma'. Co huachi inimicoro'sa' minsëarinëinquëmahuë'.

No'huipirinëinquëmahuë', nicha'ësarinquëma', ténin Yosë, topi.

⁷² Iráca shimashonënpooapita nosoroaton, naporin. Ipora huanta' nosororinpooa'.

Sha'huitërinso' co Yosëri naniantërinhuë'.

⁷³ Tata masho Apraan sha'huitërinso' yonquirárin.

⁷⁴ Napoaton nicha'ësarinpooa'. Co huachi inimiconënpooapita' minsëarinënpooahuë'.

Ina quëran co të'huatatëhuahuë', Yosë chinotarihua'.

⁷⁵ Ina pochin cancantatëhua', inasáchin chinotarihua'.

Chiminaquë huarë' nóya nisarihua'.

⁷⁶ Quëmanta', conpa, Yosë a'paaringuën piyapinënpita pënënacaso marë'.

Sinioro isoro'paquë yao'marin ni'ton, pënëntaran piyapi'sari natëcaiso marë'.

⁷⁷ Yosë piyapinënpita itapon:

'Oshanëma' inquitatëinquëma',

Sinioro anoyacancantarinquëma', itaran.

⁷⁸ Yosë nosoroatonpoa', inápa quëran a'pintimarinpoa'.

Pi'i a'pintërinpoaso pochin no'tëquën anitotërinpoa'.

⁷⁹ Tashinan pochin cancantopirëhuahuë',

a'pintatë pochin nitarinpooa' noya nanpicaso marë'.

Anoyacancantohuachinpooa', sano cancantarihua'," ténin Sacariasë.

⁸⁰ Ina quëran hui'ninso' so'sorahuaton, hui'napitarin huachi. Yosë yonquiarin ni'ton, chiniquën cancantarin. Inotëro parti ya'huëárin. Ina quëran oshaquëran Yosëri sha'huitërin israiro'sa' pënënacaso marë'.

2

Quisoso nasitërinso'

(Mateo 1.18-25)

¹ Naporo' tahuëri'sa' Noma copirno nanan a'parin, Aocosto itopiso'. Ya'ipi parti a'parin. "Ya'ipinquëma' paco'. Quiricaquë nininëma' niacotoco'," ténin.

² Naporo huarë' ya'ipi piyapi'sa' pichirapi. Siriniosos' Siria parti hua'anëntohuachina, naporin.

³ Natanahuatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'pi nininëna' niacotacaiso marë'. Hua'huatopiso' ninanonënaquë pa'pi. Nisha nisha pa'pi.

⁴ Cosiso' Cariria parti ya'huërin. Nasaritoquë ya'huëpirinhuë', ina quëran pipirahuaton, Cotia parti pa'nin. Inaquë canconahuaton, Pirin'pa' pa'nin.

Iráca Tata masho Tapi inaqué hua'huatërin. Ina shiin ni'ton, inaqué pa'nin nininën niacotacaso maré'.

⁵ Mariarë chachin pa'nin. Nani ina macacaso maré' nontaponahué', Yosë nohanton, inaora cayorin.

⁶ Nani naniarin huaicaso' ni'ton, inatohua' ni'so', huairin.

⁷ Paninan huairin, quëmapia'huaya. Në'mëtërinquë so'quëëthuaton, nona'huayaquë acorin, ohuaca coshatërinquë. Huë'ëcaiso' pëi' nani ya'sotopi ni'ton, co inaquë huë'ëpatërinhuë'. Napoaton nona'huayaquë hua'huin acorin.

Ohuica pë'tahuana'piro'sa' quënanpiso'

⁸ Naporó' tashi' ohuica pë'tahuana'piro'sa' pastoquë ya'huërapí. Pirin ya'cariya ya'huërapí. Tashirë chachin ohuicanënapita a'pairapi.

⁹ Inaquë ni'soi', a'nanaya Sinioro anquëninëni ya'notimarin. Huënaráchin huënaráchin a'pintimarin. Yosë pochin a'pinin. Anquëni quënanahuatona', quëmapi'sa' pa'yanpi.

¹⁰ Anquëniro'so' itapon: "¡Ama pa'yancosohué! Noya nanan sha'huichinquëma' ya'ipi piyapi'sa' noya cancantacaiso maré'.

¹¹ Ipora tashi' a'nara quëmapia'huaya Pirinquë nasitërin. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'. Sinioro ni'ton, chinotacaso' ya'huërin. Nani o'marin piyapi'sa' cancanëna' anoyatacaso maré'.

¹² Inaquë pa'patama', hua'huishin quënanconarama'. Në'mëtërinquë so'quëëthuatona', ohuaca coshatërinquë acopi. Ina quëran nohuitarama'," itërin.

¹³ Ina quëran a'naroáchin na'a anquëniro'sari ya'notantapi. Yosë chinotona', itapona':

¹⁴ "¡Ma noyacha Yosëso paya! Inápaquë ya'huaponahué', piyapinquëma' yonquirinquëma'. Cancantatoma' ina yanatëramasopitaso' sano cancantarama'," itopi anquëniro'sari.

¹⁵ Nani inápaquë panantahuachinara, pë'tahuatona'piro'sa' ninontopi.

—Pirin'pa' pa'ahua' nipachin. Sinioro anitotërinpoaso' nia'ahua', nifopi.

¹⁶ Manorahuatona', pa'pi. Canconahuatona', hua'huasha, Maria, Cosi, inapita quënanconpi. Hua'huasha ohuaca coshatërinquë quëhuëánin.

¹⁷ Nani ni'sahuatona', na'a piyapi'sa' sha'huitëra'piapi. "Quëmapia'huaya nani nasitërin. Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'. Anquëni sha'huitimarincoi," itëra'piapi.

¹⁸ Natanahuatona', "Ma'pítacha itërinpoa' paya," topi ya'ipi piyapi.

¹⁹ Mariaso nipirinhué' naporinso' na'con yonquirárin.

²⁰ Ina quëran pë'tahuatona'piro'sa' paantapi. "Ma'pítacha natanëhua paya. Ma'pítacha ni'nëhua paya. Anquëniro'sa' itërinpoaso chachin quënanëhua'. ¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!" topi.

Yosë chinotopiso pëiquë quëpapiso'

²¹ Hua'huasha posa tahuëritohuachina, marca acotopi. Naporó' nininën acotopi huachi. Quisoso itopi. Co'huara Maria hua'huayantërasohué', anquëniro'sa' huaitërin ina nininën acocoso' ni'ton, napotopi.

²² Moisésë iráca pënëntërin: "Sanapi huaihuachin, a'na yoqui pochin nina'in. Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë ya'coanta'in," tënin. Cotioro'sa' napopiso chachin a'na yoqui pochin nanihuachina, Maria, Cosi inapitaso Quirosarin'pa' paantapi pënëntërinso' natëcaso maré'. Naporó' hua'huin Yosë chinotopiso pëiquë quëpapi inaquë Yosë nontacaiso maré'. "Iso hua'huasha, Sinioro, noya a'paiquë' quëma piyapinën niin," itopi.

23 “Paninanso' quëmapi nipachin, Yosë piyapinën ninin,” tënin Moisësë iráca pënëntaton. Napoaton ina pochin nontërin.

24 Naporo' cato' nêpêhuë nipon, cato' pê'tahua nêpêa'huahuë nipon atëpatopi Yosë chinotacaiso marë'. Inanta' Moisësë pënëntërin ni'ton, inapopi.

25 Quirosarinqüë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Simion itopiso'. Noya quëmapi inaso'. Nani tahuëri Yosë chinotërin. “A'na tahuëri Yosë nicha'ësarinpoa',” ta'ton, Cristo a'paimacaso' ninarárin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin.

26 Ina nohuanton, Simion nani ninorin. “Siniorori a'paimarinso' no-huitapo. Co'huara chimiyantërapohuë', Cristo o'mararin, ni'sarahuë,” tënin yonquiaton.

27 Naporo' tahuëri Ispirito Santo nohuanton, Yosë chinotopiso pëiquë pa'nin anta'. Cosinta' sa'inë chachin inaquë nisapi. Pënëntopiso' natëtona', inaquë Quisosoa'huaya quëpapi ni'ton, Simioni quënanconin.

28 Hua'huasha quënanahuaton, Simion noya cancantërin. Iporahuaton, Yosë nontërin.

29 “¡Ma noyanquëncha quëmaso', Sinioro, ni'ton, a'paimaranso' nani anohuitëranco paya!

Napoaton noya ipora caso' chimiin, tënahuë. Sha'huitëranco chachin nanirin huachi.

30 Iso hua'huasha nani ni'nahuë. Nicha'ëincoiso marë' a'paimaran.

31 Ya'ipi piyapi'sa' yonquiaton, a'paimaran.

32 Nisha nisha nananquë nonpisopita a'pintarin no'tëquën yonquicaiso marë'.

Israiro'santa' catahuaarin. Piyapinënpita ni'ton, noya noya acorarin,” itërin.

33 Ina natanahuaton, “¡Ma'pítacha naporin paya!” tënin Cosi. Marianta' inachachin yonquirin.

34 —Yosë noya a'painquëma', itërin Simioni. Ina quëran a'shin itantapon:

—Hua'huan mashotohuachin, ya'ipi israiro'sa' pënënarin. Natanahuatona', a'naquën natëtona', noya cancantapi. A'naquënso nipirihuë' co nohuantapihuë' ni'ton, anotëreso pochin nisapi. Yosë nohuitacaiso marë' no'tëquën pënëntapirihuë', chiniquën no'huiaipi.

35 Inahuara cancanëna quëran nisha nisha yonquiapirinahuë', inari a'ninquechin anitotarin. Hua'huan no'huihuachina', quëmaso' chiniquën sëtaran. Sahuëniquë ohuaninënposo pochin sëto ya'coancantarinquën huachi, itërin.

36 A'na sanapinta' inaquë ya'huërin, Ana itopiso'. Inaso' Panino hui'nin, Asirë huëntonquë ya'huërinso'. Yosë nohuanton, nitoninorin. Nani paya. Nanon nipon, a'na quëmapi manin. Canchisë pi'ipiachin niquëpasoi',

37 so'ini ayananpirin ni'ton, nani hua'qui' quëyoronin. Nani posa shonca catapini pi'ipitërin. Yosë chinotopiso pëiquë ya'huëmiatërin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin Yosë chinotërin. Apira apira Yosë yonquirin. Co coshoro' yonquiatonhuë', Yosë nontárin.

38 Naporo' inanta' huëcaton, Quisosoa'huaya ni'nin. Noya cancantaton, Yosë nontërin.

—Iso hua'huasha nasitërinso marë': “Yosparinquën Sinioro,” itëranquën, tënin. Ina quëran Yosë imapisopita sha'huitërin.

—Yosë nohuanton, a'paimarinso' nani nasitërin. Inaso' nicha'ësarinpoa', itërin. Na'a Quirosarinqüë ya'huëpisopita ina ninarapi ni'ton, napotërin.

³⁹ Ya'ipi iráca pënëntërinso' nani natëhuachinara, Cosiso sa'inë chachin Cariria parti paantaran. Nasaritoquë ya'huantarín.

⁴⁰ Quisoso so'sorahuaton, chinirarin. Nóya yonquirin. Yosëri na'con catahuarin.

Hui'napitahuaton, Yosë chinotopiso pëiquë pa'ninso'

⁴¹ Nani Pascoa tahuëri a'shin, pa'pin, inapita Quirosarinquë pantapi.

⁴² Quisoso shonca cato' pi'ipitohuachina, naquëranchin pantapi cotio niy-ontonpiso tahuëri na'huëcaiso marë'.

⁴³ Nani na'huëhuachinara, ya'huëpi'pa' pa'mantapirinahuë', Quisososo' co pa'marinhuë'. Hui'napi niponahuë', inaquë inaora quëparitërin. A'shinso' co nitotërinhuë'. Cosinta' co nitotërinhuë'.

⁴⁴ Na'a piyapi'sa' pa'sapi ni'ton, "Nisha huë'sarin," ta'tona', a'na tahuërira' iratopirinahuë'. I'huanaquë Quisoso yonisápirinahuë', co quënanpihuë'. Quëmopinënpita, nohuitopisopita, inapita natanpirinahuë',

⁴⁵ co quënanpachinarahuë', yonicaiso marë' inatohua chachin paantapi.

⁴⁶ Cara tahuëri quëran Yosë chinotopiso pëiquë quënanpi huachi. Maistro'sa' a'chinpiquë huënsërahuaton, a'chinpiso' natanarin. Natanahuaton, natantaantaran anta'.

⁴⁷ Na'a piyapi'sa' natanpi. "Ma noyacha yonquirin paya. Nóya a'panitërin," topi.

⁴⁸ Inaquë quënanahuatona', a'shinso' pa'yanin.

—¿Onpoatonta' hua'hua napotërancoi? Ni'quë'. Pa'yanatoi, cara tahuëri yonisápirainquënhuë', ipora huarë' quënanainquënhuachi, itërin.

⁴⁹ —¿Onpoatonta' yonisápiramacohuë'? Tatahuë pëinënquë ya'huëca'huaso' ¿co nitotëramahuë' ti? itërin.

⁵⁰ Natanaponahuë', ma'sona tapon naporinso' co nitotopihuë'.

⁵¹ Ina quëran pipihuachina, a'shin, pa'pin inapitarë' Nasaritoquë paantaran. Inaquë paaton, a'shin, pa'pin, inapita noya natërin huachi. Naporinso' a'shini cancanën quëran yonquirárin. ⁵² Naporahuaton, Quisoso hui'napitarin huachi. Noya noya yonquirin. Yosëri noya ni'nin. Piyapi'sarinta' noya ni'pi.

3

Coansha Paotista pënëntërinso'

(Mateo 3.1-12; Marcos 1.1-8; Juan 1.19-28)

¹ Naporo tahuëri'sa' Tipirio itopiso', Noma copirno ya'conin. Nani shonca a'natërápo pi'ipi hua'anëntarin. Ponsio Piratonta' Cotia parti hua'anëntarin. Irotisëso', Cariria parti hua'anëntarin. Iin Pinipi itopisonta', Itoria parti, Traconiti parti, inapita parti hua'anëntarin. Nisaniasëso' nipirinhuë', Apirinia parti hua'anëntarin.

² Anasë, Caihuasë, inapita corto hua'an chini chiniquënh nanantërinso' ya'conpi. Naporo' Coansha pënëntarin. Sacariasë hui'nin inaso'. Inotëro' parti ya'huaso', Yosëri sha'huitërin paaton pënëntacaso marë'.

³ Napoaton ya'ipi Cortanii' parti pa'taton, pënëntárin.

—Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë tahuëretantaco' os-hanëma' inquichinquëma'. Ina quëran aporintaranquëma', itëra'piarin.

⁴ Iráca Isaiasë ninorin. Ninshitaton, naporin:

"Inotëro parti a'na quëmapi pënëntápon.

'Sinioro o'macaso' tahuëri yonquico'. Ni'co'. Hua'an chiniquënh nanantona'pi ni'ton, a'na parti yapa'pachina, comisionën a'parin ira tapatacaso marë'.

Ira otëërin noya pa'tacaso marë'.

⁵ Iconantëro'sa' amëntarotarín. Panëno'sa' taparoarin. Co'shoninsopita otëërin.

Tomashin acoarin. Ira noya tapahuachina, hua'an pa'nin huachi.

Inapochachin iporasó' co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', cancanëma' anoyatoco' Sinioro o'main.

⁶ Ya'ipi piyapinpoa' nicha'ëinpoaso marë' o'mararin,' tapon ina quëmapí pënëntohuachin," ténin Isaiasë iráca ninoton.

Naporinso chachin Coansha pënëntarin.

⁷ A'naquën aporihuanacaiso marë' huë'pirinahuë', Coanshariso', co yaapor-intërinhuë':

—Canpitaso' ya'huan pochin cancantatoma', yanonpinama'. “Yosë isoro'pa' ana'intohuachin, cha'ëpoi quiyanta',” ¿topiramahuë' ti? Topinan aporihuanpatama', co cha'ësaramahuë'.

⁸ Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico'. Ama ninon-pintocosoahuë'. “Quiyaso' Apraan shinpitacoí ni'toi, Yosë piyapínënpitacoí,” ama tocosohuë'. Yosë nohuanterin naporini, iso na'piro'santa' Apraan shin-pita atarantacaso' nanichitonhuë'.

⁹ Nani Yosë yonquirin oshahuano'sa' ana'intacaso'. Ni'co'. Nararo'sa' co noya nitohuachinahuë', nicosotërë'. Nicosotahuatë', pënquë' të'yatërë' huiqu-uitacaso marë'. Inapochachin canpitanta' co noyahuë' nipatama', chiniquën ana'intarinquëma', ténin.

¹⁰ —¿Ma'ta' onpo'ii nipachin? itopi.

¹¹ —Piyapi'sa ma'shari pahuantohuachina, ama apiratocosoahuë'. Cato' a'mocamaso ya'huëtohuachinquëma', a'nara' quëtoco' a'mo'in. Tanahuachina, a'caco' ca'in, itërin Coanshari.

¹² A'napitanta' aporihuanacaiso marë' huë'pi. Inapitaso' coriqui copirno marë' ma'patona'piro'sa'.

—¿Ma'ta' maistro quiyaso' onpo'ii? itipi.

¹³ —No'tëquën coriqui ma'patoco'. Ama nonpinatoma', na'con na'con ma'patocosoahuë', itërin.

¹⁴ Sontaro'santa' huë'pi.

—¿Ma'ta' quiyanta' onpo'ii? itipi.

—Ama piyapi ahuëatoma', coriqui matocosoahuë'. Ama canacaso marë' nonpinapicosohuë'. Nani pahuërëhuachinquëma', ama na'con na'con nohuantocosoahuë', itërin.

¹⁵ Piyapi'saso' yonquirapirinahuë'. “¿Ma noyacha Coanshaso' pënëntërin paya' Inaso' Cristo nimara. Nicha'ëinpoaso marë' ¿Yosëri a'paimamara ti?” topi.

¹⁶ Ina natanahuaton, Coanshari itërin:

—Aporintëranquëma mini nipirinhüë', co caso' Cristocohuë'. Ca piquëran inaso' huë'sarin. Inaso chini chiniquën nanantërin. Caso' co pi'pisha tëranta' ina pochin chiniquën nanantërahüë'. Co maquëyancohuë' ni'ton, co sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'. Inaso' huë'pachin, a'naquëma' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma'. A'naquëmaso nipirinhüë', pënquë chiniquën ana'intarinquëma'.

¹⁷ Cayarinso' manëso pochin nisarin. Arosë mapatëra, to'norarë'. Ina quëran pintiarahuatë', pëiquë acorë'. Sha'huëtënso nipirinhüë' pënquë ahuiqu-uitërë'. Inapochachin ana'intohuachinquëma', co onporonta' pën tacopiarinhüë', ténin Coansha.

¹⁸ Nani tahuëri ina pochin piyapi'sa' pënënarín. Yosë nanamën a'chintárin.

19 Irotisënta' hua'an nipirinhue' pënënin. "Quëmaso' pa'pi co noyahuë' ninan. Naporahuaton, iyaparin sa'in osërëtatón, manan. Pinipi sa'in chachin manan. Irotiasa itopiso'. Ina marë' oshahuanan," itërin.

20 Napotohuachina, Irotisëso' aquë aquëtë' co noyahuë' yonquiatón, Coan-sha tashinan pëiquë apo'motërin.

Quisoso aporihuaninso'

(Mateo 3.13-17; Marcos 1.9-11)

21 Co'huara apo'mochatërasohuë', Coanshari piyapi'sa' aporintahuachina, Quisosonta' hue'nin aporihuanacaso marë'. Nani aporihuanahuaton, Yosë nontërin. Nontaso', pi'iro'të' ni'soatërin.

22 Ispirito Santo nëpë pochin nohuaraimarahuatón, Quisoso ya'coancantomiatërin. Naporo' inápa quëran Yosëri itërin:

—Quëmaso' hui'nahuë'nquën chachin ninan. Na'con nosoroatë'nquën, nóya ni'nanquën, itërin.

Quisoso shimashonënpita ya'huërinso'

(Mateo 1.1-17)

23 Ya'nan pënëntapon, Quisoso cara shonca pi'ipitërin. Così hui'nin, topiri-nahuë'. Così pa'pinso' Iri itopi.

24 Iri pa'pinta' Matato itopi. Ina pa'pinso' Nihui itopi. Nihui pa'pinta' Miriqui itopi. Ina pa'pinso' Cana itopi. Cana pa'pinta' Così itopi.

25 Così pa'pinso' Matatiasë itopi. Ina pa'pinta' Amosë itopi. Amosë pa'pinso' Naomo itopi. Ina pa'pinta' Isiri itopi. Isiri pa'pinso' Nacai itopi.

26 Ina pa'pinta' Maato itopi. Maato pa'pinso' Matatiasë itopi. Ina pa'pinta' Simi itopi. Simi pa'pinso' Cósico itopi. Ina pa'pinta' Cota itopi.

27 Cota pa'pinso' Coanan itopi. Ina pa'pinta' Nisa itopi. Nisa pa'pinso' Soropapiro itopi. Ina pa'pinta' Saratiro itopi. Ina pa'pinso' Niri itopi.

28 Niri pa'pinta' Miriqui itopi. Miriqui pa'pinso' Ati itopi. Ina pa'pinta' Cosamo itopi. Cosamo pa'pinso' Irmatamo itopi. Ina pa'pinta' Iri itopi.

29 Iri pa'pinso' Cosoi itopi. Ina pa'pinta' Irisiro itopi. Ina pa'pinso' Corimo itopi. Ina pa'pinta' Matato itopi. Ina pa'pinso' Nihui itopi.

30 Nihui pa'pinta' Simion itopi. Ina pa'pinso' Cota itopi. Ina pa'pinta' Così itopi. Così pa'pinso' Conamo itopi. Ina pa'pinta' Iriaquimo itopi.

31 Ina pa'pinso' Miria itopi. Ina pa'pinta' Mina itopi. Ina pa'pinso' Matata itopi. Ina pa'pinta' Natano itopi. Ina pa'pinso' Tapi itopi.

32 Tapi pa'pinta' Quisi itopi. Ina pa'pinso' Opito itopi. Ina pa'pinta' Pooso itopi. Ina pa'pinso' Sara itopi. Sara pa'pinta' Nasono itopi.

33 Nasono pa'pinso' Aminatapo itopi. Ina pa'pinta' Atamino itopi. Ina pa'pinso' Arni itopi. Arni pa'pinta' Isromo itopi. Isromo pa'pinso' Parisë itopi. Ina pa'pinta' Cota itopi.

34 Ina pa'pinso' Cacopo itopi. Cacopo pa'pinta' Isaco itopi. Isaco pa'pinso' Apraan itopi. Apraan pa'pinta' Tari itopi. Ina pa'pinso' Nacoro itopi.

35 Nacoro pa'pinso' Siroco itopi. Ina pa'pinta' Nacao itopi. Nacao pa'pinso' Parico itopi. Ina pa'pinta' Ipiri itopi. Ipiri pa'pinso' Sara itopi.

36 Ina pa'pinta' Cainano itopi. Cainano pa'pinso' Arapasato itopi. Ina pa'pinta' Simo itopi. Simo pa'pinso' Noi itopi. Noi pa'pinta' Namico itopi.

37 Namico pa'pinso' Matosarino itopi. Ina pa'pinta' Inoco itopi. Inoco pa'pinso' Carito itopi. Ina pa'pinta' Marariro itopi. Ina pa'pinso' Cainano itopi.

38 Ina pa'pinta' Inosë itopi. Inosë pa'pinso' Sito itopi. Ina pa'pinta' Atan itopi. Atanso' Yosëri ninin.

4

*Sopairi tēnirinsō'**(Mateo 4.1-11; Marcos 1.12-13)*

1 Quisoso Cortani quēran pipirahuaton, huēantarin. Ispirito Santori noyá ya'coancantērin. Inasáchin natērin. Naporō' ina nohuanton, inotēro parti pa'nin.

2 Inaquē catapini shonca tahuēri ya'huērarin. Naporō' sopairi huēcapiarahuatōn, sha'huitopirinhué' ama Yosē natēcaso marēhué'. Catapini shonca tahuēri ya'huaponahué', co manta' ca'ninhué'. Ina piquēran tanarin.

3 Tanahuachina, sopairi itērin:

—Tēhuēnchachin Yosē hui'ninquēn nipatan, iso na'pi cosharo' atarantēquē', itopirinhué'.

4 —Inca co nohuantērahué'. Yosē quiricanēnquē pēnēninpoa': "Co cosharoriáchin piyapi ananpirinhué'. Ya'ipi Yosē nanamēn natēhuachin tēhuēnchinsō' nanpiarin," tēnin, itērin.

5 Ina quēran a'na motopi'pa' sopairi quēparin. Ya'ipi ninanoro'sa', ma'shanēnpita, inapita a'notērin. A'naroáchin noyápiachin nininsopita, ya'ipi quēnanin.

6 —Ya'ipi isopita hua'anēntato, carinquēn quēchinquēn inapita hua'anēntamaso maré'. Chiníquēn nanan quēchinquēn. Insosona nohuantērahuēso' nanitērahué' quēta'huaso'.

7 Isonahuaton, chinotihuatanco, catahuaraanquēn ya'ipiya hua'anēntamaso', itērin.

8 —Inca co nohuantērahué'. Yosē quiricanēnquē sha'huitērinpoa'. "Sinioroíchin chinotēquē'. Inasáchin natēcaso' ya'huērin. Inaso' hua'anēntērinpoa'," tēnin, itērin Quisosori.

9 Ina quēran Quirosarin'pa' quēpaantarin. Yosē chinotopiso pēi a'canpique huaré' quēparahuaton:

—Tēhuēnchachin Yosē hui'ninquēn nipatan, no'paquē niique'.

10 Quiricanēnquē nani sha'huitērinquēn:

"Yosē, anquēninēnpita a'patimarinquēn, co ma'sha onpoaranhué'.

11 Imirina quēran masarinēnquēn

ama na'pique tēranta' ya'quiamaso marēhué',"

tēnin ni'ton, no'paquē niique' a'painēnquēn, itērin sopairi.

12 —Inca co nohuantērahué'. Yosē quiricanēnquē pēnēninpoa'. "Ama Yosē tēniquēsohué'. Ama camaiquēsohué'. Ina nohuantērinsoáchin yonquicaso' ya'huērin," tēnin, itērin Quisosori.

13 Nani hua'qui' sopairi sha'huitopirinhué', co yanatērinhué'. Napoaton patērin. "A'na tahuēri minsēapo nimara," ta'ton, pa'nin huachi.

*Quisoso pēnētacaso caniaritērinso'**(Mateo 4.12-17; Marcos 1.14-15)*

14 Ina quēran Cariria parti Quisoso paantarin. Ispirito Santori noyá ya'coancantērin ni'ton, catahuarin nóya nicacaso'. Ya'ipi naporinsō' nahuinin.

15 Nisha nisha niyontonpiso pēique a'china'piarin. A'chinpachina: "Ma noyacha yonquirin paya," topi.

*Nasaritoquē paantarinsō'**(Mateo 13.53-58; Marcos 6.1-6)*

16 Ina quēran Nasaritoquē paantarin. Inaquē so'sorin. Chinoto tahuēri nanihuachina, niyontonpiso pēique pa'nin. Nani simana inaquē pa'nin

ni'ton, naporo' paantaran. Inaquë ya'conahuaton, Yosë quiricanën nontacaso marë¹ huanirin.

¹⁷ Isaiasë pënëntërinso' quirica quëtohuachina, manin. Oporinahuaton, nontërin natanacaiso marë¹.

¹⁸ "Siniro ispiritonën ya'coancantërinco ni'ton, noya catahuarinco.

Na'a piyapi'sa' co Yosë nohuitatonahuë¹, nosorotopi.

Napoaton Yosë acorinco noya nanan a'chinta'huaso marë¹.

Sopairi minsëpirinhuë¹, ocoliarahuë noya yonquicaiso marë¹.

Somaraya nininsopita anoyatarahuë.

Parisitapisopita nicha'ësarahuë.

¹⁹ Ipora tahuëri'sa' Yosë nosoroatënuëma¹, nicha'ësarinquëma huachi, ténahuë. Ina sha'huica'huaso marë¹ acorinco," ténin Isaiasë, itërin quirica nontaton.

²⁰ Quirica so'nanahuaton, niyontonpiso' pëiquë catahuatona'pi quëtaantaran. Ina quëran huënsëhuachina, ya'ipi inaquë ya'huëpisopitari ni'sápi.

²¹ —Tëhuënhachin iyaro'sa' iráca Isaiasë ninorincoso chachin, Yosë a'paimarinco nicha'ëca'huänquëmaso marë¹, itërin Quisosori.

²² Ya'ipiya natantapi. "Ma'pítacha nitotaton, naporin paya. Nóya a'chintërinpoa¹," ta'tona¹:

—¿Co'na iso' Cosi hui'ninhuë¹? topi.

²³ Ina quëran Quisosori itaantaran:

—Íráca quëran huarë¹ napopi: "Nitoanoyatohuaton, quëma'ton nianoyatëquë¹ ni'ii," topi. Ina pochin canpitanta' yonquirama' ténahuë. "Capinaomoquë na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatëran ni'quëhuarë¹, isëquënta' anoyatëquë¹ ni'ii," ifaramaco, ténin.

²⁴ Ina quëran itaantaran:

—Co yanatëtomacohuë¹, napotëramaco. Ni'co'. Pënëntona'pi pënëntohuachina, nisha nisha parti noya natanpi. Ninanonënuë ya'huëpisopitariso nipirinhüë¹, co noya natanpihuë¹.

²⁵ Tëhuënhachin iráca Iniasë pënëntona'pi nanpipon, cara pi'ipi miria co pi'pian tëranta' o'naninhüë¹. Ya'ipi parti tanarotopi. Naporo' na'a quëyorono'sa' Israiroquë ya'huëpirinahuë¹,

²⁶ co Yosëri catahuarinhüë¹. A'na quëyoronso nipirinhüë¹ Saripitaquë ya'huërin, Siton parti ya'huërinso'. Nisha sanapi niponahuë¹, Yosëri catahuarin. Inaquë Iniasë a'parin cosharonën ana'atacaso marë¹.

²⁷ Irisio pënëntona'pinta' nanpiso', na'a chana caniori maninsopita Israiro no'paquë ya'huëpirinahuë¹, co a'naya tëranta' anoyatërinhuë¹. Namanoso' Siria piyapi niponahuë¹, Yosë nohuanton, anoyatërin. A'naroáchin canio inquirin, ténin Quisoso.

²⁸ Ina natanahuatona', ya'ipi piyapi'sa' chiníquën no'huitopi.

²⁹ Manorahuatona', ninano quëran quëpapi. Ina yonsanquë tahaan ya'huërin. Inatohua' quëpapi tē'yatacaiso marë¹.

³⁰ Yatē'yatopirinhüë¹, Quisososo' huacánachin paaton, noya cha'ërin.

Sopai a'parinso' (*Marcos 1.21-28*)

³¹ Ina quëran Cariria parti paantaran. Capinaomoquë paaton, chinoto tahuëri a'chiantarin.

³² Chiníquën nanantona'pi pochin a'chinarin ni'ton, natanahuatona', pa'yanpi. "Ma noyacha a'chintërinpoa paya," topi.

³³ Niyontonpiso pëiquë chachin a'na quëmapi ya'huërin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, pa'pi co noyahuë' yonquirin. Quisoso quënanahuaton, chiniquën nontërin. Sopairi chachin ichinonin.

³⁴ —¡Tananpitocoi! ¿Ma'ta' onpotaponcoi? ¿Ata'huantaponcoi ti? No-huitërainquën. Quëmaso' Quisosonquën, Nasaritoquë ya'huëran. Yosë quëran o'maton, noya noya ninan, itërin.

³⁵ Itohuachina, Quisosori itërin:

—¡Ta'tëquë! Iso quëmapi quëran pipimiatëquë', itërin.

Sopaiso' quëmapi no'paquë të'yatahuaton, pipirin. Co manta' onpotërinhuë'.

³⁶ Ya'ipi piyapi'sa' nicacona', pa'yanpi.

—¡Ma'pítacha Quisoso nitotërin paya! Chiniquën nanantaton, sopairo'sa' ocoirin. Camaihuachina pipipi, nitopi.

³⁷ Quisoso naporinso', ya'ipi parti nahuinin.

Simon Pitro a'shatën a'naroáchin anoyatërinso'

(Mateo 8.14-15; Marcos 1.29-31)

³⁸ Ina quëran niyontonpiso pëi quëran pipirahuaton, Simon pëinëncuë pa'nin. Simon a'shatën chiniquën saporin ni'ton, Quisoso sha'huitopi. “A'shacha chiniquën saporin ta'a. Quëmari anoyatëquë' topirahuë',” itopi.

³⁹ Inaquë paaparahuaton, sapa a'naroáchin inquitërin. Noyatërin huachi. Nani noyatahuaton, inari chachin a'carin, o'shitërin, napotërin.

Na'a cania'piro'sa' anoyatërinso'

(Mateo 8.16-17; Marcos 1.32-34)

⁴⁰ I'huanahuanquë pi'i yaya'conahuaso', na'a cania'piro'sa' nisha nisha caniori maninsopita Quisoso quëshipi. Napohuachinara, a'naya a'naya së'huarahuaton, ya'ipiya anoyatërin.

⁴¹ Sopairi ya'coancantërin sopianta' quëntapi. Quisosori nontohuachina, sopairo'sa' pipipi. Yapipihuachina', chiniquën nontapi.

—Quëmaso' Yosë hui'ninquën, itopi. Yosëri a'paimarinso' nitotatona', napotopi. Napoaton Quisosori itapon: “Ta'tëquë'. Ama insonta' sha'huifëquësohuë',” itohuachina, ta'topi huachi.

Nisha nisha parti a'chininso'

(Marcos 1.35-39)

⁴² Tahuëririnquë tashiramiachin Quisoso huënsërahuaton, pa'nin. Ninano quëran pipirahuaton, co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'pirinhuë'. Na'a piyapi'sa' ina yonípona' pa'pi. Quënanahuatona', “Ama paquësohuë'. Isëquë ya'huaton, a'chintocoi,” itopirahuë', co nohuantërinhuë'.

⁴³ —Nisha nisha ninanoro'saquë paca'huaso' ya'huërin. Inaquënta' Yosë nanamën a'chinchí hua'anëntërinquë ya'coina'. Ina marë' Yosë a'paimarinco, itërin.

⁴⁴ Ina quëran ya'ipi cotioro'sa' ya'huërin parti pa'sahuaton, niyontonpiso pëiro'saquë a'chinarin.

5

Sami macacaiso marë' Quisosori catahuarinso'

(Mateo 4.18-22; Marcos 1.16-20)

¹ Ina quëran Quisoso Quinisariti sono' yonsanquë a'chinarin. Na'a piyapi'sa' yamorapi. Yosë nanamën natanacaiso marë' huë'pi. Chiniquën ya'quëetopi.

² Napotohuachinara, cato' poti ni'nin, yonsanquë oshipiso'. Hua'anënpitaso' nonshirahuatona', ritinëna pa'moapi.

³ A'na potiso' Simonquën. Inaquë ya'conahuaton, "Amasha paquë'," itërin. Itohuachina, amasha pa'nin. Inaquë huënsërahuatón, piyapi'sa' a'chintaantarín.

⁴ Nani a'chinpachina, Simon itapon:

—Huëquë' iyasha, amasha anpoquë pa'ahua'. Inaquë ritinëma të'yatoco' sami macamaquëma', itërin.

⁵ —Capa sami Maistro. Ya'ipi tashi' të'yatopiraihuë', co manta' manaihuë'. Nipirinhüë', quëma sha'huitëranco ni'quëhuarë', naquëranchin të'yatanta'i, itërin Simoni.

⁶ Ina quëran të'yatohuachinara, notohuaro' sami mapi. Hua'huayatërahuë' ni'ton, riti yaoquirin.

⁷ Amiconënpita a'na potiquë ya'huërinso' imirin quëran anquitërin huëcatona' catahuacaiso marë'. Napotohuachinara, huë'pi. Cato' potiquë chachin sami amëntatopi. Napohuachinara, yayancominapipi.

⁸⁻⁹ Ina nãpo' sami ma'ton, Simon Pitro pa'yanin. Quisoso nantën pirayan isonahuaton, itërin:

—¡Ma'pítacha Siniro nanitaparan paya! Caso' oshahuanco ni'to, co ya'cariancoso' ya'huërinhuë', itërin.

¹⁰ Amiconënpitanta' pa'yanpi, Santiaco, Coansa inapita itopiso'. Sipitio hui'ninpita inahuaso'. Ina quëran Simon nontaton, Quisosori itapon:

—Ama iyasha pa'yanquësohuë'. Nani catahuanquën sami macamaso'. Ipora quëran huarëso nipirinhüë', catahuanquën piyapi'sa' macamaso marë'. Inapitanta' imainacoso marë' masaran, itërin.

¹¹ Ina quëran nonshirahuatona', ma'shanënapita patahuatona', Quisoso imapi huachi.

Chana caniori maninso'

(Mateo 8.1-4; Marcos 1.40-45)

¹² Ina quëran a'na ninanoquë paantapi. Inaquë a'na quëmapi ya'huërin, chana caniori maninso'. Noshinën noyá pë'yatërin. Quisoso nantën pirayan isonahuaton, itapon:

—Nohuantohuatan Siniro, nanitëran anoyatancoso'. Anoyatoco topirahuë', itërin.

¹³ Quisosori së'huarahuaton, itapon:

—Nohuantërahuë mini. Apiramiáchin anoyataranquën, itërin.

Itohuachina, a'naroáchin canio inquirin.

¹⁴ —Ama iyasha piyapi'sa' sha'huitëquësohuë'. Corto hua'ainchin sacatërinquë paaton, noyatëranso' a'notonquë' ni'inquën. Naporahuaton, ofënda Moisësë camaitërinso' quëpaquë' noyatëranso' nitotacaiso marë', itërin.

¹⁵ Napotopirinhüë', ya'ipi parti nahuinín. Ina quëran hua'huayatërahuë' piyapi'sa' huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Cania'piro'santa' huë'pi anoyatacasó marë'.

¹⁶ Quisososo nipirinhüë', apira apira piyapi'sa' patërin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'nin Yosë nontacasó marë'.

Apia anoyatërinso'

(Mateo 9.1-8; Marcos 2.1-12)

¹⁷ A'na tahuëri Quisoso a'chinaso', parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' inaquë chachin huënsëapi. Inapitaso nisha nisha ninano quëran huë'pi. Cariria parti quëran, Cotia parti quëran, Quirosarin quëran, ina quëranpita huë'pi. Nani a'chintohuachina, cania'piro'sa' anoyatërin. Yosëri catahuarin ni'ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin.

18 Ina quëran catapini quëmapi'sa huëcatona', apia pë'sara'huaya pochin nininguë quëpi. Hua'qui' co nanitërinhuë' huanicaso', quëhuëánin. Quisoso ya'huëarinquë yapo'mopirinahuë'.

19 Hua'huayatërahuë' piyapi'sa' ya'sopi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Napoaton pëi' nanpëtahuatona', a'canpiso' pi'pian o'quirahuatona', pë'sara'huayarë chachin anohuaramapi. Huancanachin Quisoso pirayan acomapi.

20 "Ma noya isopita natërinaco," ta'ton, Quisosori apia itapon:

—Oshanën apia'hua inquitaranquën, itërin.

21 Ina natanahuatona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita yonquiipi. "¿Ma quëmapi'ta' isoso"? Yosë yaya'huërëterin. Co insonta' nanitërinhuë' oshanënpoa' inquitinpoaso'. Yosëichin nanitërinso'," topi yonquiatona'.

22 Topinan yonquiarapirinahuë', inaora yonquinën quëran Quisoso nitotërin.

—¿Onpoatomata' co noyahuë' yonquirapiramaco?

23 Canpitaso naporama': "Piyapinpoa a'napita oshanën inquitacaso', co nanitëre'huahuë'. Apia camaiatë': 'Huanirahuaton, noya paquë', itacasonta' co nanitaparëhuahuë'," tënama'.

24 Caso nipirinhuë', Yosë quëran quëmapi'co ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' oshanëna' inquitahuaso marë'. Canpitanta' ina nitotacamaso marë' iso apia anoyatarahuë', tënin.

Ina quëran apia itantapon:

—Huaniquë', apia'hua. Pë'sara'huaya masahuaton, ya'huëranquë paquë', itërin.

25 Itohuachina, a'naroáchin huanirin. Ya'ipi piyapi'sari ni'pi. "¿Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!" tënin. Pë'sara'huayanën masahuaton, ya'huërinquë pa'nin.

26 Ina nicatona' piyapi'saso' pa'yanpi.

—Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin paya. Ma'pítacha ipora ni'nëhua paya, nitopi.

Nihui Quisoso imarinso'

(Mateo 9.9-13; Marcos 2.13-17)

27 Ina quëran Quisoso paantarahuaton, a'na quëmapi quënanconin, Nihui itopiso'. (Inachachin Matio itopi anta'.) Coriqui Noma copirno marë' ma'patona'pi inaso'. Coriqui ma'patërinquë huënsëarin.

—Huëquë' iyasha imaco, itërin.

28 Napotohuachina, a'naroáchin huanirin. Ma'shanënpita patahuaton, Quisoso imarin.

29 Ina quëran na'a amiconënpita amatërin pëinëinquë coshatacaiso marë'. Quisoso nohuitacaiso marë' amatërin. Na'a copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' huë'pi.

30 Ca'tano'sa' inaquë ni'sahuatona', cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapitari no'huipi. No'huítona' itapona':

—¿Onpoatomata' oshahuano'sarë'quëma' coshatarama', o'opatarama', naporama'? Coriqui ma'patona'piro'santa' co noyahuë' nipirinahuë', inapitarë'quëma' coshatarama', itopi.

31 Natanahuaton, Quisosori itërin:

—Isopitaso' tëhuënhachin nohuantërinaco imainacoso'. Ni'co'. Cania'piro'sa' notoro nohuantopi. "Co caniorahuë'," topatëra, co notoro nohuantëre'huë'.

³² Oshahuano'sa' pënëna'huaso marë' o'marahuë. "Co noyahuë' yonquïramasopita naniantatoma', Yosë tahuërëtantaco'," itërahuë. A'napitaso': "Quiyaso' noyacoï," topiso marë' co na'con a'chintërahuë', itërin.

Nasha nanan a'chininso'

(*Mateo 9.14-17; Marcos 2.18-22*)

³³ Ina quëran piyapi'sari itaantapi:

—Coansha imarinsopitaso', co coshatatonaraihuë' Yosë nontapi. Parisio imarinsopitanta', inapochachin nipi. Quëma imarinënsopitaso nïpirinhuë', noya coshatapi, o'osapi, naporapi, itopi.

³⁴ —Ca ya'huarahuë ni'ton, co sëtopihuë'. Ni'co'. Quëmapi sa'acaso marë' piyapi'sa' amatohuachina, capa cancantopi. Nipayarinsopita huë'pachina', noya coshatopi.

³⁵ A'na tahuëriso nïpirinhuë' inimiconënpitari huëcatona', sa'ana'pi masapi. Quëpatohuachina', co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë' sëtapi. Inapochachin canta' mapachinaco, imarincosopita sëtapon'a'. Sëtapon'a' co huachi coshatacaiso' yonquiatonahuë', Yosë nontâpona', tënin.

³⁶ Ina quëran pënënto nanan a'chintaantarin.

—Ni'co'. A'moramaso irácaya nininso' noshatohuachina, co nasha a'morëso yanorëhuë' pa'pitacaso marë'. Nasha a'morëso yanohuatëra, tapirë'. Naporahuaton, nasha në'mëtëquë pa'pituahuatëra, co inashitërinhuë'.

³⁷ Huino sha'moronta' yonquico'. Sha'moro' nïpachina, co sha'huëtë' morsa mocaro' nininquë ta'panëhuë'. Sa'potohuachina, a'naroáchin nopoitërin. Nopoitohuachina, huino chiniarë'. Morsanta' tapirë'.

³⁸ Sha'moro' huinoso' nasha morsaquë ta'panë'. Huino, morsanta' noya nisarin.

³⁹ Huino hua'qui' acopiso' o'opachinara, co nasha nïpiso' nayapihuë'. "Hua'qui' acopiso' noya noya," topi, itërin Quisosori.

6

Chinoto tahuëri naporinso'

(*Mateo 12.1-8; Marcos 2.23-28*)

¹ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' pa'sarin. Tricoro' pëntontapona pochin, ca'tano'sanënpita a'naya a'naya trico moto maraapi. I'shorayarahuatona', caraapi.

² Parisioro'sari ni'sahuatona', itopi:

—¿Onpoatomata' chinoto tahuëri nïpirinhuë' tricoraya i'shorayarama'? Co ipora tahuëri sacatacasohuë' nïpirinhuë'. ¿Onpoatomata' Moisësë pënëntërinso' co natëramahuë'? itopi.

³⁻⁴ Itohuachinara, Quisosori itërin:

—Yosë quïricanën ¿co nontëramahuë' ti? Iráca Tapi tanahuachina, Yosë pëinënuë' ya'conahuaton, pan Yosë marë' acopiso' ca'nin. Ca'taninsopitanta' tanapi ni'ton, quëtërin, ca'pi anta'. Corto hua'ano'saráchin ina pan capacaiso nïpirinhuë', Tapiso' ca'nin, itërin.

⁵ Ina quëran itantarin:

—Yosë quëran quëmapi co ni'to, chiníquën nanantërahuë. Ma'sona chinoto tahuëri noya nicacaso' sha'huichinquëma', itërin.

Imirin tachitërinso'

(*Mateo 12.9-14; Marcos 3.1-6*)

⁶ Ina quëran chinoto tahuëri naniantahuachina, niyontonpiso pëiquë paan-tahuaton, Yosë nanamën a'chiantarin. Inaquë a'na quëmapi ya'huërin. Inchinan imirin tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' së'quëtacaso'.

7 “Chinoto tahuëri nipirinhue', Quisosori anoyatapon nimara,” ta'tona', cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapitari ni'sápi sha'huirapicaíso maré'.

8 Topinan yonquiarapirinhue', Quisosori ninorin. Napoaton apia itërin:

—Huë'sahuaton huancánachin huaniquë', itërin.

Napotohuachina, huanirahuaton, inaquë pa'nin.

9 Inaquë huanihuachina, Quisosori cotio maestro'sa', parisioro'sa', inapita itërin:

—Chinoto tahuëri noya nicacaso' ya'huërin. Ahuëtacaso', tëpatacaso', co inapita nicacaso' ya'huërinhuë'. Cania'pi tananpitohuatoso', co nosoroarahue'. Napoaton anoyatacaso' ya'huërin, ténahuë caso'. ¿Ma'ta' canpitaso' ténama'? itërin Quisosori.

10 Napotopirinhue', co manta' topihuë'. Co a'panitohuachinarahuë', a'naya a'naya ni'sarin quëran apia itërin:

—Imiran iyasha ihuëquë', itërin. Natëton, ihuëhuachina, a'naroáchin noyatërin.

11 Ina maré' ni'sapisopitari chiniquë'n no'huitona', inahuara capini ninon-topi onporahuatonsona Quisoso ma'sha onpotacaiso'.

Shonca cato' ca'tano'sanënpita acorinso'

(Mateo 10.1-4; Marcos 3.13-19)

12 Ina quëran Quisoso a'na motopia'huaquë paantarín Yosë nontacaso maré'. Ya'ipi tashi' Yosë nontárin.

13 Tahuërihuachina, imarinsopita përarin. Huë'pachinara, shonca cato' acorin na'con na'con a'chintacaso maré'. “A'chinacaso maré' a'parahuësopita itaranquëma',” itërin.

14 A'naso' Simon. Nisha nininën acotërin. Pitro itërin. Iionta' acorin, Antërisë itopiso'. Santiaco, Coansha, Pinipi, Partoromi,

15 Matio, Tomasë, inapitanta' acorin. A'na Santiaconta' acorin. Arpio hui'nin inaso'. A'nanta' Simon itopi. Inaso' copirno no'huina'piro'sa' imapirinhue', iporaso' Quisoso imasarin huachi.

16 Ina quëran cato' Cotasë acorin. A'naso' Santiaco hui'nin. A'nanta' Cotasë Iscarioti. Inanta' Quisosori acopirinhue', a'na tahuëri sha'huirapiapon. Inapita Quisosori acorin ca'tanacaiso maré'.

Na'a piyapi'sa' a'chintërinso'

(Mateo 4.23-25)

17 Inapitarë' nohuaraimarahuatón, pastoquë huanirin. Na'a imarinsopita inaquë ya'huapi. Notohuaro' piyapi'santa' huë'pi Quisoso natanacaiso maré'. Quirosarin quëran huë'pi. Ya'ipi Cotia parti quëran huë'pi. Marë yonsan quëraonta' huë'pi. Tiro, Siton, inapita ya'cariya ya'huë'pisopitanta' huëcatona', noya natanpi. Cania'piro'santa' quëpi anoyatacaso maré'.

18 A'naquëonta' sopairi ya'coancantërin ni'ton, parisitápirinhue', inapitanta' anoyatërin.

19 Ya'ipiya Quisoso së'huacaiso' nohuantopi. Së'huahuachinara, ina nohuan-ton, a'naroáchin noyatopi.

Noya cancantopisopita

(Mateo 5.1-12)

20 Ina quëran ca'tano'sanënpita notëerahuaton, a'chintërin:

“Canpitaso' co na'a ma'sha ya'huëtopirinquëmahue', Yosë noya ni'sarinquëma'. Catahuarinquëma' noya cancantacamaso'. Hua'anëntërinquë chachin aya'conarinquëma'.

21 Iporaso' tanapomarahue', Yosë'pa' co onporonta' tanararamahuë'. Sano cancantarama'.

Isoro'paquë na'nëpiramahuë', inapaquëso' capa cancantarama'.

²² Yosë quëran quëmapico ni'to, imaramaco. Imaramacoso marë' a'naquën no'huairinëinquëma'. Co huachi quë'yarinëinquëmahuë'. Pinosarinëinquëma'. Nonpinapiarinëinquëma'. Napotopirinëinquëmahuë', ama sëtocosohuë'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinquëma ni'ton, nóya cancantoco'.

²³ Iráca Yosë piyapinëpita pënëntohuachinara, shimashonëmapitari inapochachin no'huipi. Napoaton a'napita no'huihuachinëinquëma', noya cancantoco'. Parisitëramaso marë' Yosë'pa' na'con canaarama'. Ina yonquiatoma', capa cancantoco'.

²⁴ A'naquëmaso' nani ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', jma'huantacha nisarama paya! 'Noya cancantarëhua', topiramahuë', Yosëso' co noya ni'sarinquëmahuë'.

²⁵ Iporaso' noya coshatapiramahuë', jma'huantacha nisarama paya! A'na tahuëriso' co manta' ya'huëtarinquëmahuë'.

Iporaso' capa cancantapiramahuë', jma'huantacha nisarama paya! A'na tahuëriso' sëtatoma', na'nëarama'.

²⁶ Noyasáchin nontinëinquëmaso' pa'yatohuatama', jma'huantacha nisarama paya! Iráca nonpin nanan pënëntona'piro'sa pënëntohuachinara, shimashonëmapitari pa'yatopi. Inapochachin iporanta' a'naquëma' niantarama'. Yosëso nipirinhüë' ana'intarinquëma', itërin.

Inimicoro'santa' nosorocaso' ya'huërin

(Mateo 5.38-48; 7.12)

²⁷ Ina quëran itaantarín:

"Carinquëma' iyaro'sa', pënëinquëma' natanco. Ya'ipi piyapi'sa' nosorocaso' ya'huërin, ténahuë. Inimiconëmapitanta' nosoroco'. No'huipirinëinquëmaonta', ama i'huëretocosohuë'. Catahuaco'.

²⁸ Pinopirinëinquëmaonta', noya nontoco'. Co quë'yapirinëinquëmaonta', ama no'huicosohuë'. Yosë nontoco' inahuenta' catahuain.

²⁹ Panpirayahuachinquën, ama manta' i'huëretëquësohuë'. Naquëranchin panpianthahuachinquën, co naporo tëranta' no'huicaso' ya'huërinhuë'. A'moranso' mathuachinquën, tananpitëquë' quëpa'in. Aipi a'moransonta quëpatohuachinquën, ama no'huiquësohuë'.

³⁰ 'Ma'sha quëtoco,' itohuachinquën, ama apiraquësohuë'. Quëpatohuachinquën, ama ma'pataantaquësohuë'.

³¹ Noya ninosorocaso' ya'huërin. Canpita nohuantërama' a'napita nosoro'inquëmaso'. Napoaton canpita nohuantëramaso chachin a'napitanta' nosoroco'. Ninosoroatoma', nicatahuaco'.

³² Amiconëmapitaráchin nosorohuatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini ninosoropi.

³³ Noya nontërinquëmasopitaráchin catahuahuatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini nicatahuapi.

³⁴ No'tëquën pahuëretopisopitarachin coriqui a'nanpatama', co noya noya nisaramahuë'. Oshahuano'sa tëranta' inahua capini nia'nanpi. 'Oshaquëran niquëtanta'a', ta'tona', nia'nanpi.

³⁵ Canpitaso nipirinhüë' inimiconëmanta' nosoroco'. Inapitanta' catahuaco'. Piyapi'sa' pahuantohuachina', coriqui a'nanco'. 'Co i'huëretaponcohuë' nimara,' tapomarahuënta', a'nanco'. Ina pochin nipatama', Yosë'pa' na'con canaarama'. Yosë pochachin cancantarama'. Inaso' ya'ipi piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin. Oshahuano'santa' nosororin. Co 'Yosparinquën,' itopirinhüë', catahuarin.

³⁶ Tata Yosëri ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Inapochachin canpitanta' a'napita nosoroco', itërin.

Nocantopisopita pēnēnso'
(Mateo 7.1-5)

³⁷ Ina quēran itaantarín:

“Ama iyaro'sa' a'napita nocancosohuē'. 'Caso' noya piyapico. Paso' piyapi co noyahuē' nī'ton, ana'íntacaso' ya'huērin,' topi a'naquēn. Ama ina pochín noncosohuē', Yosē ana'íntochinquēma'. A'napita pinotoma' sha'huirapihuatama', Yosēnta' ínapochachín sha'huirapíftēnquēma', ana'íntarínquēma'. A'napita ma'sha onpotohuachinquēma', nanan anoyatoco'. Canpitanta' oshanēma' Yosē inquichinquēma'.

³⁸ Ama a'napita apiratocosohuē'. Ma'sha quētoco'. Ina marē' canpitanta' Yosē acanaarínquēma'. Co manta' nonpintarínquēmahuē'. Piyapi'sa' nosoroatoma' catahuahuatama', Yosēnta' na'con na'con catahuarínquēma'. Apirahuatama', canpitanta' co Yosē catahuarínquēmahuē',” tēnin.

³⁹ Ina quēran pēnto nanan sha'huitērin yonquicaiso marē': “Somaraya nípachina, co nanitērinhuē' a'na somaraya ninínso' quēpacaso'. Quēparín naporín, cato chachín panca nanínquē anochitonahuē'.

⁴⁰ Maistroso' noya noya nitotaton, a'napita a'chintērin. Natanpísopitaso' co na'con na'con nitotopihuē'. Nani ya'ípi a'chintohuachina, maístronēna pochín nisapi.

⁴¹⁻⁴² Co iyaparín nocanacaso ya'huērinhuē'. Inaso pí'pian co noyahuē' nípachín, mo'shíri ya'conayatērinso pochín ninín nī'ton, nocanan. Quémanta' co noyahuē' ninán nī'ton, narasératē' nani noyá ya'copirayarínquēnso pochín nípíranhuē', naporán. Napoaton 'carínquēn noya nícátēnquēn mo'shí ocoíchínquēn,' co ítamaso ya'huērinhuē'. Napotohuatan, nonpínan. Narasératē' níocoítēquē'. Ina quēran noya quēnantaran. Naporó huaré' nanítaran iyaparín mo'shí ocoítacaso',” itērin.

Nara pochín ninínso'
(Mateo 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Ina quēran íntarín:

“Nara co noyahuē' nípachina, napoonín nitērin. Noya naraso nípírinhuē' noya nitērin.

⁴⁴ Nitērin quēran nara nohuitēré'. So'huanpíso' co mísēra nitērinhuē'. Shíhuaríonta' co quēpa nitērinhuē'.

⁴⁵ Ínapochachín piyapi'sa' nípí. Noya yonquihuachínara, noya nípí. Co noyahuē' yonquihuachínara, co noyahuē' nípí. Ma'sona yonquihuachínara, ína chachín nonpí,” itērin.

Cato' pēirínso'
(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Ina quēran íntarín:

“A'naquēma' 'Síníoro, Síníoro,' ítapomaracohuē', ¿onpoatonta' co natēramacohuē'?

⁴⁷ Na'acquēma' natanamacoso marē' huē'nama'. Natēhuatamaco, a'na quēmapi pochín nisarama'.

⁴⁸ Inaso', natēricho quēran yapēirín. Yapēihuachina, noya yonquiaton, noya péiaquē yonírín. Na'pítē' quēnanahuaton, na'pítēquē chachín natēricho quēran péirín. Pamatohuachina, opotopírínhuē', co anotērinhuē'. Chíníi' nípónahuē', co yatē'yatērinhuē'.

⁴⁹ A'naquēnso nípírinhuē' yapēihuachina, co noya yonquírínhuē'. 'Inotēquē tērantá' péi'i,' táton, ínaquē péirín. Ina quēran pamatohuachina, chíníiri a'naróachín tē'yatērin. Ya'ípi noyá quíquirín. Ínapochachín topínán natanpatamaco, co natēhuatamacohuē', co cha'ēsaramahuē',” itērin.

7

Capitan piyapinën anoyatërinso'
(Mateo 8.5-13)

¹ Piyapi'sa' a'chintahuaton, Quisoso Capinaomoquë pa'nin.

² Inaquë a'na Noma capitan ya'huërin. A'na piyapinën chiniquën canioton, yachiminin. Hua'anëni noya nosororin.

³ Quisoso canquirinso' natantahuaton, cotio ansiano'sa' amatërin. "Paatoma', Quisoso sha'huitonco' huë'in piyapinëhuë anoyachinco," itahuaton, a'parin.

⁴⁻⁵ Inapitaso Quisosoquë canconahuatona', itapona':

—Paso' capitan amatërinquën. Inaso' nisha piyapi niponahuë', nóya quëmapi. Nosororinpoa'. Inaora coriquinën quëran niyontona'huaiso péi' ninin Yosë yonquica'huaiso marë'. Napoaton huëquë' piyapinën anoyatëquë', chiminpachin, itopi.

⁶⁻⁷ Ina natanahuaton, inapitarë' pa'nin. Capitan pëinënuë' ya'caritërahuaso', amiconënpitari nacapipi. Capitani a'parin Quisoso nontacaiso marë'. "Capitan nanan a'patërinquënso' sha'huichinquën. Naporin: 'Caso' Sinioro nontaponquën yapa'pirahuë'. Tapanato, co pa'nahuë'. Co caso' quëma pochin noyacohuë'. Co pëinënuëquë tëranta' ya'conamaso' ya'huërinhuë'. Topinan camaiquë' piyapinëhuë' noyachin.

⁸ Canta' hua'anëhuë natërahuë. Capitanco ni'to, sontaro'sa' camaihuatëra, natërinaco. "Paco'," itohuatëra, pa'pi. "Huëco'," itohuatëra, huë'pi. Piyapinëhuëpitanta' camairahuë. "Sacafoco'," itohuatëra, sacatopi. Napoaton natëranquën,' tënin capitan," itiipi.

⁹ Quisoso natanahuaton, pa'yatërin. Ina quëran tahuërëtahuaton, piyapi'sa' itapon:

—¡Ma noya ina quëmapi natërinco paya! Nisha piyapi niponahuë', israiro'sa quëran noya noya natërinco. Napoaton ca nohuanto, apiramiachin piyapinën noyatarin, tënin.

¹⁰ Napotohuachina, capitan amiconënpita ayancoantapi. Cania'pi nani noyatërin quënanconpi huachi.

Hui'napi ananpitaantarinsó'

¹¹ Ina quëran Quisoso Nainquë ca'tano'sanënpitarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi.

¹² Ninano ya'coanaquë ya'caritërahuaso', na'a ya'huëhuano'sa nacapipi. Chimipi pa'pitacaiso marë' quësapi. Hui'napi niponahuë', a'shin ayananpirin. A'shini imasarin. Inaichin hua'huin nipirinhuë', chiminin. So'ionta' iraca ayarin ni'ton, sa'ahua paiya inaso'.

¹³ Ina quënanahuaton, Quisosori nosororin.

—Ama imoya na'nëquësohuë', itërin.

¹⁴ Napotahuaton, chimipi acopiquë së'huaconin. Së'huarahuachina, quëparapisopita huanipi. Napohuachina, chimipi itapon:

—Huënsëquë' apia'hua, itërin.

¹⁵ Napotohuachina, nantiantarahuaton huënsërin. Ina quëran nonsarin. Quisosori a'shin itapon: "Ya'huëranquë imoya quëpaantaquë," itërin.

¹⁶ Ina nicatona', ya'ipi piyapi'sa' pa'yanpi.

—¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Ma noya quëmapi a'patimarinpoa' pëinëpoaso marë'. Nani ma'sha nanitaparin, topi.

Ina quëran taantapi:

—Yosë co nantiantërinpoahuë'. Catahuarinpoa huachi, topi.

¹⁷ Ananpitaantarinsó' ya'ipi Cotia parti nahuinin. Ya'ipiya natantopi.

*Coansha Paotistari a'parinsopita**(Mateo 11.2-19)*

¹⁸⁻¹⁹ Coansha imarinsopitaso', Quisosos naporinso' sha'huitonpi. Inaso' natanahuaton, yonquíarin. "Quisososo' Yosëri a'paimarinso' nimara. ¿Pahuanarin o'macaso' nica?" ta'ton, cato' imarinsopita a'parin Quisosos natanacaiso marë'.

²⁰ Paatona quënanconpachinara, itapona':

—Coansha Paotista a'pairincoi natana'huainquënso marë'. ¿Quëmaso' Cristonquën? ¿Pahuanarin inaso' o'macaso' nica? Co nitotëraihuë'. Sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itiipi.

²¹ Naporo chachin na'a cania'piro'sa' ya'huapi, nisha nisha caniori maninsopita. Quisosori a'naroáchin anoyatërin. Sopairo'sari ahua'yantërinso'pita huë'pachinara, sopairo'sa' a'patërin. Naporahuaton, ina nohuanton, somaraya nininsopitanta' ni'topi.

²² —Ni'co' iyaro'sa'. Ca nohuanto, somaraya nininsopita ni'topi. Apiaro'santa' a'naroáchin anoyatërahuë. Noya iratopi. Chana caniori maninsopitanta' anoyatërahuë. Në'huëro'santa' në'huëpiso' inquitërahuë. Chiminpisopita ananpitaantarahuë. Notohuaro' piyapi'sa' co Yosë nohuatona'raihuë' nosorotápirinahuë', noya nanan a'chintarahuë. Ya'ipi nani ni'nama', nani natanama'. Paatoma', Coansha sha'huitonco' no'tëquën nitochin.

²³ Ya'ipi cancanëma quëran natëhuatamaco, noya cancantarama'. Co nisha nisha yonquiamacoso' ya'huërinhuë', itërin Quisosori.

²⁴ Ina natanahuatona', Coansha sha'huitapona' pa'pi. Nani paantahuachinara, Quisosos a'chiantarin. "Coansha yonquiato a'chinchinquëma'. I'hua inotëro parti ina nicapoma' pa'patamara, inaso Yosë marë chiniquën huanirin quënanconama'. Co piquira ihuani onororinso pochin niconinhuë'.

²⁵ Co inaso ma'huano'sa pochin noyápiachin a'morinhuë'. Noyápiachin a'mopisopita, capa cancantacaisoráchin cancantopisopita, inapitaso' copirno péiro'saque ya'huëpi. Coanshaso nipirinhuë' co ina pochin nininhuë'.

²⁶ Pënëntërinso' natanacaso marë' pa'nama'. Coansha tëhuëchachin nóya pënëntërin. Co topinan quëran pënëntërinhuë'. Yosëri chachin a'parin pënëntacaso marë'.

²⁷ Iráca quiricanëquë ninorin:

'Co'huara a'pamayátërasënquënhuë', comisionëhuë a'pararahuë. Paaton, pënëntapon noya natanainëquënso marë', itërin Yosëri hui'nin non-taton.

Coansha ninoton, naporin.

²⁸ Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' pënëntopirinahuë', Coanshaso' noya noya pënëntërin. Inaso noya pënëntopirinhuë', inso tëranta' imapachinaco, ina quëran noya noya nisarín. Yosë hua'anëntërinquë chachin ya'conarin, ténahuë,' itërin.

²⁹ Nani na'a piyapi'sari Coansha noya natanpi. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'santa' "Yosë noninso' no'tëquën pënëninpoa'," ta'tona', aporihuanpi.

³⁰ Parisioro'saso nipirinhuë', co nohuantopihuë' Yosë nanamën natëcaiso'. Coansha no'tëquën pënëntopirinhuë', topinan quëran natanpi. Napoaton co aporihuanpihuë'. Cotio maistro'sarinta' co yanatëpihuë'.

³¹ Naquëranchin Quisosos taantarín: "Iporaso' piyapi'sa' nisha nisha yonqui. ¿Ma pochinta' niconpi?"

³² Hua'huaro'sa pochin cancantopi, ténahuë. Hua'huaro'sa' cachiquë ya'nipihuachinara, a'naquën taponá: 'Huëco' pita pochin nicatëhua' ya'nipiahua', ta'tona', quinatopirinahuë', co a'napitaso' nohuantopihuë'

nansacaiso'. Ina quëran tantapona': 'Inta nipachin, huëco', chimipi pa'pitopiso pochin nicatëhua' ya'nipiahua', nitantapi. A'naquën sëtatona' na'nërâpirinahuë', co a'napitaso' nohuantopihuë' na'nëcaiso'.

³³ Inapochachin ipora nisha nisha yonquirama'. Coansa Paotistaso' huëcapon, co aquëtë' cosharo' yonquirinhuë'. Co pi'pian tëranta' huino o'orinhuë'. Napopirinhuë', 'Sopai nohuanton, naporin,' toconama'.

³⁴ Ina quëran caso' Yosë quëran quëmápicó ni'to, coshatërahuë, o'orahuë. Ina marë' pinoramaco. 'Quisoso coshatárin. O'opatárin. Oshahuano'sarë' nipayarin, toconama'. Nisha nisha yonquiconama'.

³⁵ A'naquënso nipirinhuë', noya yonquiatona', Yosë natëapi. Pënëntërahuëso' natanahuatona', no'tëquën yonquiapi huachi," tënin Quisoso.

Sanapi co noyahuë' yonquirinsopita nianiantërinso'

³⁶ Ina quëran a'na parisio quëmápiri Quisoso amatërin. "Pëinëhuëquë huëquë' coshatahua'," itërin. Itohuachina, pa'nin. Pëinënquë ya'conconahuaton, misaquë huënsëconin.

³⁷ A'na sanapi natantahuaton, inaquë huë'nin. Inaso' oshahuana'pi itopiso'. Pimo hua'sai' potiria'huaquë quënin.

³⁸ Quisoso ya'yoranconahuaton, oshanën marë' sëtaton na'nërin. Na'nëhuachina, na'nëinën quëran Quisoso nantëquën shipitërin. Ainën quëran amirantërahuaton, apinorantërin. Ina quëran pimo hua'saiquë pashirantëtërin.

³⁹ Ina ni'sahuaton, pëi' hua'anëni co noyahuë' ni'nin. Inaora yonquinën quëran yonquirarin. "Quisoso pënëntona'pi naporini, iso sanapi nohuichitonhuë'. Oshahuan ni'ton, co së'huacaso' nohuanchitonhuë'," tënin yonquiaton.

⁴⁰ Yonquirinso' nitotaton, Quisosori itërin:

—Iya Simon, pi'pian yasha'huitëranquën, itërin.

—Inta Maestro sha'huitoco, itërin inarinta.

⁴¹ —Cato' quëmápi ya'huëpirinhuë'. Cato chachin patron nihui'pi. A'naso' a'natërâpo pasa tahuëri canarëso' nihuitërin. A'nanta' a'natërâpo shonca tahuëri canarëso'ichin nihuitërin.

⁴² Capa coriqui pahuërëtacaso' ni'ton, cato chachin nihuitopiso' ayatërin. Topinan ayatërin. ¿Insoarita' patronën na'con na'con nosoroarin? ¿Ma'ta' quëma yonquiran? itërin Quisosori.

⁴³ —Na'con na'con ayatërinsoari na'con na'con nosoroarin, topirahuë', tënin.

—Ina mini. No'tëquën yonquiran, tënin.

⁴⁴ Ina toshuaton, sanapi tahuërëtahuaton, Simon itërin:

—Iso sanapi ni'quë'. Quëma pëinënquë ya'conpirahuë', co inachintëre'huaso' ninahuë'. Co i'sha tëranta' quëtërancohuë' nipa'morantëcaso marë'. Iso sanapiso nipirinhuë' na'nëinën quëran pa'morantërinco. Ainën quëran amirantërinco.

⁴⁵ Canquipirahuë', co apinorancohuë'. Iso sanapiso nipirinhuë' apinorantërinco.

⁴⁶ Ni'toro'sa' huë'pachina, noya hua'saiquë pashimototacaso' ya'huëpirinhuë', quëmaso' co pashimototërancohuë'. Iso sanapiso nipirinhuë' nóya niconco, pimo hua'saiquë pashirantëtërinco.

⁴⁷ Tëhuë'nchachin na'con oshahuanpirinhuë', oshanën inquitarahuë. Napoaton na'con na'con nosororinco, tënhuë. A'naquënso nipirinhuë', "Co aquëtë' oshahuanahuë'," ta'tona', co onpopinchin nosororinacohuë', tënin.

⁴⁸ Ina quëran sanapi itapon:

—Oshanën imoya inquitëranquën huachi, itërin.

⁴⁹ A'napitaso' natanahuatona', ninontopi.

—¿Ma quëmapita' isoso'? ¿Oshanëna quëran huarë' inquitacaso' nanitërin ti? nitopi.

⁵⁰ Quisososo nipirinhue' sanapi itantapon:

—Natëranco ni'ton, Yosë nicha'ërinquën. Noya paquë huachi, itërin.

8

Sanapi'sa' Quisoso catahuapiso'

¹ Ina quëran nisha nisha ninanoquë Quisoso pa'nin a'chinapon. A'naquën pancana, a'naquën co pancanayahuë' niponahuë', inaquënta' paaton, noya nanan a'chinarin. “Yosë yahua'anëntërinquëma',” itëra'piarin. Shonca cato' ca'tano'sanënpitari imasapi.

² A'naquën sanapi'santa' imasapi, canio quëran anoyatërinso'pita. A'napitanta' sopairo'sari ya'coancantohuachinara hua'yantopirinhue', nani anoyatërin. A'naso' Maria Mactarina itopi. Canchisë sopairo'sari ya'coancantopirinhue', Quisosori inquitërin.

³ Coananta' imarin. Cosa sa'in inaso'. So'inso' ya'ipi Irotisë ma'shanënpita a'pairin. Sosananta' imarin. Inapita imatona', inahua' coriquinëna quëran coshoro' pa'anpi Quisoso, ca'tano'sanënpita, inapita coshatacaiso marë'.

Sha'tona'pi pochin nininso'

(Mateo 13.1-9; Marcos 4.1-9)

⁴ Nisha nisha ninano quëran huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Notohuaro' niyontonpachinara, pënënto nanan sha'huitërin.

⁵ —A'na quëmapi sha'tapon pa'nin. Tricoraya iminquë pa'sarayarín papotacaso marë'. Pa'sarayahuachina, a'naquën iraquë huarë' anotërin. Inaquë piyapi'sa' iratatona', i'natopi. Inairaro'santa' huë'sahuatona', pé'yaquipi.

⁶ A'naquën ya'pirinso' na'piroquë anotërin. Inaquë papotopirinhue', shimënshin no'pa' ni'ton, ahuirin.

⁷ A'naquëonta' nahuanuquë anotërin. Inaquë papotopirinhue', nahuano'santa' papotërin. A'shinahuatona, imotërin. Napoaton co nitërinhuë'.

⁸ A'naquënso nipirinhue' noyaro'paquë anotërin. Inaquë noya papotërin. A'shinpachina, sha'nin quëran na'con na'con nitaton, pasa, pa'sa nitërin, itërin.

Ina quëran taantarín: —Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico', itërin Quisosori.

Pënënto nananquë a'chininso'

(Mateo 13.10-17; Marcos 4.10-12)

⁹ Napotohuachina, ca'tano'sanënpitari itapona': “Achin Maistro naporanso', co nitotëraihuë'. ¿Ma'ta' tapon naporan?” itopi.

¹⁰ “Yosë hua'anëntërinso' co a'napita nitotopihuë'. Canpitaso nipirinhue' ya'ipiya a'chinchinquëma' Yosë nanamën no'tëquën nitotacamaso marë'. A'napitaso nipirinhue' co ya'ipiya a'chintarahue'. Pënënto nananquësáchin a'chintarahue' ni'ton, natanaponaraihuë', co nitotapihuë'. Ma'sona nihanuësonta' nicaponaraihuë', co yonquiapihuë',” itërin.

Tricoraya tapon naporinso'

(Mateo 13.18-23; Marcos 4.13-20)

¹¹ Ina quëran itaantarín: “Achin naporahuëso' iyaro'sa', a'chintanta'inquëma' nitotoco'. Yosë nanamën a'chinpatëhua', tricoraya pa'sarayapiso pochin ninëhua'.

¹² A'naquën piyapi'sa' ira pochin nipi. Yosë nanamën natanpirinahuë'. Inairaro'sari huëcapairinso pochin a'naroáchin sopai huë'nin. Yosë nanamën natanpiso' osërëtiirin. Ama natëcaiso marëhuë' ananiantërin. Natëpi naporini, Yosëri cancanëna' anoyachitonhuë'.

¹³ A'naquëonta' na'piro pochin nipi. Yosë nanamën natanahuatona', a'naroáchin pa'yatona', natëpirinahuë'. Co chiníquën cancantatonahuë', co natëmatopihuë'. Ma'sha onpohuachinara, Yosë a'popi.

¹⁴ A'naquëonta' nahuano'sa' ya'huërinquë pochin nipi. Yosë nanamën natanpirinahuë'. Isoro'paráchin yonquiatona', co nanamën yonquipihuë'. Coriquiráchin cancantopi. Nipa'yatacasoáchin yonquirapi. Nahuano'sari imotërinso pochin ma'sharáchin yonquiatona', Yosë nanamën naniantopi. Co huachi natëpihuë'.

¹⁵ A'naquën piyapi'saso nipirinhuë' noyaro'pa pochin nipi. Yosë nanamën noya natanpi. Natanahuatona', noya cancantatona', natëtopi. No'tëquën yonquiatona', natëmatopi. Ma'sha onpoaponaraihuë', co a'popihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran imatona' noya noya nisapi," ténin.

Nanparin pochin nininso'

(Marcos 4.21-25)

¹⁶ Ina quëran a'chintaantarin:

"Nanparin i'chinpihuatëra, co i'mëanaquë po'morëhuë'. Co pë'saraanaquë acorëhuë'. Nanparin aconanquë acorë' noya a'pinacaso marë'. Piyapi'sa' huë'pachinara, noya quënantopi. Inapochachin Yosë nanamën sha'huitahua' a'napitanta' nitochina'.

¹⁷ Iporaso' ma'sha noyá po'opinan pochin ni'ton, co insonta' nitotërinhuë'. A'na tahuëriso nipirinhuë' ya'ipiya nitotapi.

¹⁸ Napoaton noya natanco'. Noya natëhuatama', na'con na'con nitotarama. A'naquëso nipirinhuë', 'Nani nitotërahuë', topirinahuë', co yanatëpihuë' ni'ton, pi'pian tëranta' nitotopiso' Yosëri ananiantarin," itërin.

Quisoso quëmopinënpita

(Mateo 12.46-50; Marcos 3.31-35)

¹⁹ Ina quëran Quisoso a'shin, iinpita, inapita huë'pi. Quisoso yanontopirinahuë', na'a piyapi'sa' yamopi ni'ton, co nanitopihuë' ya'conacaiso'.

²⁰ Napoaton a'naquëni sha'huitërin.

—Ni'quë' Maestro. Mamaparin, iyaparinpita, inapita huëcatona', aipiran huaniapi. Yanontërinënuquën, itopirinahuë', Quisososo' tapon:

²¹ —Yosë natëpisopita iyahuëpita pochin ni'nahuë. Sanapi'santa' Yosë nanamën natëhuachina', mamahuë pochin ni'nahuë, itërin.

Ihuan a'parinso'

(Mateo 8.23-27; Marcos 4.35-41)

²² Ina quëran a'na tahuëri ca'tano'sanënpita itapon:

—Aguëtëran pa'ahua', itërin.

Potiquë ya'conahuatona', pëntonapi.

²³⁻²⁴ Quisososo' nipirinhuë', huanconënuquë huë'ërarin. Paaquëya', panca ihuani manin. Co'sacairi potinën opoto opototahuaton nani yamëntaitapirinhuë', ca'tano'sanënpitari pa'yanatona', ochinanpi.

—¡Maistro, Maestro, chimiiitarihua! Catahuaco, itopi.

Quisososo' huënsërahuaton, ihuan a'parin. Sononta' panca co'sacaitapirinhuë', asanoirin. A'naroáchin copitënin.

²⁵ —¿Onpoatomata' co natëramacohuë? itërin. Inapitaso nipirinhuë' pa'yanatona', ninontapi.

—¿Ma quëmapicha isoso' ni'ton, ihuan a'parin nicaya? Sononta' a'naroáchin asanoirin, nitopi.

Sopairo'sari ya'coancantërinso'
(Mateo 8.28-34; Marcos 5.1-20)

²⁶ Ina quëran Cariria sono' aquëtëran canconpi, Quirasa parti itopiquë.

²⁷ Quisoso nonshiconpachina, a'na quëmapiri nacapirin, na'a sopairo'sari ya'coancantërinso'. Ya'coancantopi ni'ton, co huachi yonquirinhuë'. Hua'qui' co manta' a'morinhüë'. Co huachi pëiquë ya'huërinhuë'. Na'pi naninquë chimipiro'sa' po'mopiquë ya'huárin.

²⁸⁻²⁹ Na'pochuachina catinaquë tanpaquën tonporahuatona', pa'onta' tonpotopirinahuë', oshitërachinin. Sopai nohuanton, co piyapi ya'huërinquëhuë' ta'antarin. Quisoso quënanahuaton, nantëntaquë isonquirahuaton, monshorarin. Napohuachina, Quisosori nosoroaton, a'naroáchin sopai itërin:

—Iso quëmapi quëran pipico huachi, itërin. Ina natanahuaton, chiníquën nonin.

—¿Ma'ta' yaonpotarancoi? Quëmaso' Quisosonquën. Yosë hui'ninquën. Yosë marë' ama aparisitocoisohuë', itërin.

³⁰ —¿Ma'ninquënta' quëmaso'? itërin.

—Na'a huaranca itërinacoí, topi.

Hua'huayatërahuë' sopairo'sari ya'coancantopi ni'ton, ina pochin ninihuanin.

³¹ “Ama parisitopiquë a'pacoisohuë',” itantapi.

³² Ina ya'cariya na'a coshiro'sa' ya'huërin. Panënuquë coshatapi. “Coshiro'saquë tëranta' a'pacoí ya'coanta'ii,” itantapi. “Inta nipachin, inaquë ya'conco',” itërin.

³³ Itohuachina, quëmapi quëran pipirahuatona', coshiro'saquë ya'conconpi. Inaquë ya'conpachinara, coshiro'santa' hua'yantatona', a'naroáchin tahuan pa'topi. Panca sonoquë niitatona', inaquë chimiitopi.

³⁴ Ina ni'sahuatona', coshi a'paina'piro'saso' ta'api. Ninanoquë canconahuatona', sha'huiconpi. Ninano pirayan ya'huëpisopitanta' a'naya a'naya sha'huitëra'piapi.

³⁵ Natanahuatona', “¿ma'ta' onpocaiso?” ta'tona', pa'pi nicapona'. Canquirahuatona', quëmapi hua'qui' hua'yantërinso' quënanquipi. Iporaso' Quisoso ya'cariya huënsëarin. Nani a'moanahuaton, noya yonquirin huachi. Co huachi hua'yantërinhuë'. Ina nicatona', pa'yanpi.

³⁶ “Quisosori anoyatërin. Sopairo'sa' a'patahuaton, anoyatërin huachi. Co huachi hua'yantërinhuë',” topi ni'pisopitari.

³⁷ Natanahuatona', ya'huëhuano'saso' pa'pi të'huatopi. Të'huatona', Quisoso itopi: “A'na parti paquë,” itopi. Itohuachinara, potiquë ya'coantarin.

³⁸ Yapa'pachina, quëmapi achin hua'yantërinso' itërin: “Canta' imainquën, topirahuë',” itërin.

—Ama huëquësohuë'.

³⁹ Ya'huëranquë paantaton, piyapi'sa' sha'huitonquë': “Yosë noyá anoyatërinco',” itëquë', itërin Quisosori.

Napotohuachina, pa'nin. Ya'ipi ninanonënuquë sha'huitëra'piarin. “Quisoso noyá anoyatërinco',” itëra'piarin.

Sanapi anoyatahuaton, Cairo hui'nin ananpitaantarinsó'
(Mateo 9.18-26; Marcos 5.21-43)

⁴⁰ Quisoso aquëtëran pëntoantarahuatón, na'a piyapi'sa' quënanconin. Inaquë ninarapi ni'ton, canconpachina nóya nontopi.

41 Naporo' a'na cotio hua'an cairo itopiso huë'nin. Inaso' niyontopiso pèi' hua'an ya'conin. Quisoso quënanquirahuaton, nantën pirayan isonquirin. "A'naroáchin Sinioro pëinëhuëquë huëquë'.

42 Hui'nahuë yachiminarin," itiirin. A'naíchin hui'nin ya'huëtërinso' chiniquëñ caniorin. Shonca cato' pi'ipitërin. Napotohuachina, inarë' pa'nin. Na'a piyapi'sari imasapi ni'ton, Quisoso ya'quëëtërapí.

43 Paaquëya', a'na sanapiri imaquiarin. Hua'qui' panca huënai' a'parárin. Nani shonca cato' pi'ipi co sanorinhuë'. Na'a notoro'sari nonënpirinahuë'. Ya'ipi coriqui i'quiaponahuë', co manta' noyatërinhuë'.

44 Quisoso pinën quëran huëcaton, a'morinso' huirotëinchin së'huaquirin. Së'huahuachina, a'naroáchin huënai' no'narin.

45 —¿Inta' së'huarincó? ténin Quisoso. "Co carinquënsó' së'huaranquënhuë'," topi ya'ipiya.

—Ni'quëchi Maistro, notohuaro' piyapi'sa' ya'quëëtäpirinëinquënhuë': "¿Inta' së'huarincoso'?" ¿tënan ti? itërin Pitrori.

46 —A'naso' natëtonco, së'huarincó. Së'huahuachinco, nitotërahuë. Ca nohuanto, noyatërin, ténin.

47 "Nani nitotërin," ta'ton, sanapi huë'nin. Pa'yanaton, ropa ropátëriarin. Isonquirahuaton, Quisoso itapon: "Hua'qui' caniorahuë ni'ton, së'huaranquëñ Sinioro. Së'huahuatëinquëra, a'naroáchin noyatërahuë," ténin. Ya'ipi piyapi'sa' natanpi.

48 —Natëranco ni'ton, nani imoya anoyatëranquëñ. Noya paquë huachi, itërin.

49 Quisoso nonaquëya', a'na quëmapi Cairo pëinën quëran huë'nin.

—Hui'nan nani chiminin. Ama huachi Maistro apiquësohuë', itërin.

50 Quisososó' natanaponahuë', itapon:

—Ama iyasha pa'yanquësohuë'. Natëco, hui'nan noyachin, itërin.

51 Pëinëinquë canconahuaton, ya'conconin. Pa'pin, a'shin, Pitro, Coansha, Santiaco, inapitaíchín quëparin. "Ama a'napitasó' huë'inasohuë'," ténin.

52 Na'a piyapi'sa' na'nëtona', ayanápi.

—Ama na'nëcosohuë'. Co sanapia'hua chimininhuë'. Huë'ésárin, itërin Quisosori.

53 —Co huë'ërinhuë'. Nani chiminin huachi, itatona', tëhuapi.

54 Quisososó' nipirinhue' sanapia'hua maimirarahuatón:

—Huënsëquë', apia'hua, itërin.

55 A'naroáchin nãpiantarahuatón, huanirin. "Nanon a'caco'," ténin Quisoso.

56 A'shin, pa'pin, inapita pa'yanpi. "Ma'pitacha nitotaton, anãpitaantaran paya," itopirinahuë', "Ama a'napita sha'huitocosohuë'," itërin Quisosori.

9

A'chinacaso marë' a'parinso'

(Mateo 10.5-15; Marcos 6.7-13)

1 Shonca cato' quëmapi'sa' Quisosori nani huayonin na'con na'con a'chintacaso marë'. Ca'tano'sanënpita itopi. Ayontonahuaton, chiniquëñ nanan quëtërin sopairo'sa' a'pacaiso marë'. Ina nohuanton, nisha nisha caniori maninsopitanta' anoyatapi.

2 "Paatoma' iyaro'sa', piyapi'sa' a'chintonco'. 'Yosë yahua'anëntarinquëma'. Huëntonëquë ya'conpatama', noya catahuarinquëma', itoco'. Cania'piro'santa' anoyatoco'. Carinquëma catahuaranquëma' anoyatacamaso marë'," itërin.

³ —Pa'patama', ama manta' quèpacosohuè'. Pitana, pè'pèto, pan, coriqui, inapita ama quèpacosohuè'. Ama a'moramaso tèranta' cato' quèpacosohuè'.

⁴ Inso pèiquèsona yacapatohuatama', ina pèiquèráchin ya'huèco'. Ina ninano quèran pipiamaquè huarè' inaquè ya'huèco'.

⁵ A'na ninanoquè pa'patama', "Ama isèquè huècosohuè'. Co yanatanainquèmahuè'," itohuachinèinquèma', patoco'. Yapa'patama', pènenco'. "Nani sha'huitopirainquèmahuè'. Co nohuantèramahuè' ni'ton, canpitaora tèhuènèmaquè nina'intarama'," itoco'. Ina quèran a'na parti paco', itèrin Quisosori.

⁶ Ina quèran ca'tano'sanènpitari pa'sahuatona', noya nanan a'china'piapi. Nisha nisha ninanoquè pènèna'piapi. Na'a cania'piro'sa' anoyatopi.

Coansha Paotista tēpapiso'

(Mateo 14.1-12; Marcos 6.14-29)

⁷ Napopiso' ya'ipi parti nahuinin. Cariria hua'an Irotisè itopisonta' natantèrin. Natantahuaton, nisha nisha yonquirin. "¿Inta' Quisososo?" itohuachinara, "Coansha Paotista nantiantarinso' nimara," topi a'naquèn.

⁸ "Co inahuè'. Iniasè ya'noantarinso' nimara," topi a'naquèonta'. "Co inahuè'. A'na pènèntona'pi iráca chiminpirinhuè', nantiantarinso' ipora," topi a'napitanta'.

⁹ Ina natanaton, hua'ani itèrin:

—Cari Coanshaso' atèpatèrahuè', nishitèconotopi. Ina quèmapiso nipirinhuè', nani ma'sha nanitaparín, natantèrahuè. ¿Inta' inaso' nimara? Canta' nohuichi, ta'ton ya'nipishahuè yani'nin.

Cosharo' ana'atèrinso'

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Juan 6.1-14)

¹⁰ Ca'tano'sanènpita huèantarahuatona', Quisoso sha'huitipi. "Nani a'chinal. Cania'piro'santa' anoyatèrai," itiipi. Napotohuachinara: "Huèco' iyaro'sa' canpoara pa'ahua'," itèrin Quisosori. Itohuachina, Pitsaitaquè pa'pi.

¹¹ Na'a piyapi'sari natanahuatona', imapi. Canqui huachinara, Quisosori noya nontèrin. Yosè hua'anèntèrinquè ya'conacaiso' a'chintarin. Nani a'chintahuaton, cania'piro'sa' a'naróchin anoyatèrin.

¹² Nani i'huararahuaso', ca'tano'sanènpitari itiipi:

—Nani i'huarin. Co manta' isèquè ya'huèrinhuè'. Piyapi'sa' a'paquè pa'ina'. Isoshara'huaya ninanoro'sa', pèiro'sa', inapita ya'huèrin. Inaquè coshoro' pa'anatona', ca'ina'. Naporahuatona', inaquè huè'èpachina', itopi.

¹³ —Canpitari a'caco', itèrin Quisosori.

—Capa isèquè capacaso'. A'natèrapoya pan, catoya sami, inaíchín ya'huètèrincoi. Notohuaro piyapi'sa' ya'huèrin. Quiya pa'anahuato, ¿ina nápo' ya'pi a'ca'ii ti? itopi.

¹⁴ A'natèrápo huaranca pochín quèmapi'sa' ya'huèpi ni'ton, napopi. Ina quèran ca'tano'sanènpita itèrin:

—Piyapi'sa' sha'huitoco' huènsè'ina'. A'natèrápo shonca, a'natèrápo shonca pochín huènsè'ina', itèrin.

¹⁵ Sha'huitohuachinara, ya'ipiya huènsèpi.

¹⁶ Nani huènsèhuachinara, Quisosori a'natèrapoya pan, catoya sami, inapita ma'patèrin. Inápaquè nè'pètahuaton, Yosè nontèrin: "Yosparinquèn, Tata," itahuaton, pan, sami, inapita sè'panahuaton, ca'tano'sanènpita quètèrin. "Piyapi'sa' quètonco' ca'ina'," itèrin.

¹⁷ Quètòhuachinara, ya'ipi piyapi'sa' coshatopi. Natèaquèhuarè' coshatopi. Ina quèran ca'tano'sanènpitari pé'sotopiso' masahuatona', shonca cato' i'mè' amèntatopi.

*Pitro natëtërinso'**(Mateo 16.13-19; Marcos 8.27-29)*

¹⁸ A'na tahuëri Quisoso inaora pa'nin Yosë nontacaso marë'. Ca'tano'sanënpitaráchin inaquë ya'huëpi. Nani Yosë nontohuachina, Quisosori itërin:

—Nani ma'sha nanitaparahuë ni'to, ¿in pochinta' piyapi'sa' cancantiarínaco? itërin.

¹⁹ —“Coansha Paotistaco' nanopiantarinso',” topi a'naquën. “Co inahuë'. Tata Iniasëco' nanopiantarinso',” topi a'naquëonta'. “Co inahuë'. A'na pënëntona'pi iráca chiminpirinhuë', nanopiantarinso' nimara,” topi a'napitanta', itopi.

²⁰ —Canpitaso nipirinhüë' ¿ma'ta' yonquirama'? itërin Quisosori.

—Quëmaso' Cristo, Yosë a'paimarinquënso', itërin Pitrori.

*Chiminacaso' ninorinso'**(Mateo 16.20-28; Marcos 8.30-9.1)*

²¹ Pitrori napotopirinhüë': “Ama inaso' ipora a'napita sha'huitocosohüë',” itahuaton, sha'huitërin:

²² —Yosë quëran quëmapico niporahuë', na'con parisita'huaso' ya'huërin. Cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita co huachi quë'yaponacohüë'. Tëpararinaco. Napoaponahuë', cara tahuëri quëran Yosë ananpitaantarínaco, itërin.

²³ Ina quëran piyapi'sa' pënëantarín.

—Yaimapatamaco, canpitaora nohuantëramaso' naniantoco'. Yosë nohuantërinso'ráchin imaco huachi. Corosëquë chiníquën parisitëre'. Canpitanta' parisitapomarahüë', nani tahuëri imamiatoco.

²⁴ Noya nanopicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanopiarama'. A'na tahuëri chiminacaso', parisitomiatarama'. Nipirinhüë', casáchin yonquihuatamaco, parisitapomarahüë', co topinan quëran nanopiaramahüë'. Yosë'pa' nanopimiatarama'.

²⁵ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë canapiramahuë', co hua'yanëma' cha'ëpachinhüë', co canamiataramahüë'. ¡Onponta' pahuëretapiramahuë', co huachi hua'yanëma' nanitarinhüë' cha'ëcaso'!

²⁶ Imapatamaco, tēhuaponēnquēma'. Tapayatomaco a'pohuatamaco, a'na tahuëri carinquëmanta' a'poaranquëma'. Nanamēhuë' a'pohuatama', carinquëmanta' o'mantahuato, a'poaranquëma'. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'mantararahüë'. Tata huënaratërinso pochin canta' huënaratarahuë. Noya anquëniro'sapitaro'co o'mantararahüë.

²⁷ No'tëquën itaranquëma'. Yosë isoro'pa' hua'anëntapon. A'naquëma' co'huara chimiantërasēnquëmahüë', hua'anëntërinso' ni'sarama', itërin.

*Nisha pochin ya'norinso'**(Mateo 17.1-8; Marcos 9.2-8)*

²⁸ Posa tahuëri quëran Quisoso motopiquë pa'nin. Pitro, Coansha, Santiago, inapitaráchin quëparahuaton, Yosë nontacaso marë' pa'nin.

²⁹ Yosë nontaso', nisha pochin ya'norin. A'morinsonta' huënaráchin huënaráchin ninin. Hui huiríchin.

³⁰⁻³¹ A'nanaya Moisésë, Iniasë, inapita ya'nopi. Inahuanta' huënaráchin huënaráchin nipi. Quisosorë' ninontapi. “Quirosarínquë pa'pato, tēpararinaco,” itërin Quisosori.

³² Ca'tano'sanënpitaso nipirinhüë' huë'ëi' iquitatona', yahuë'ëpirinahuë'. Capayatantahuachinara, Quisoso huënaráchin nininso' quënanpi. Moisésë, Iniasë, inapitanta' quënanpi.

³³ Inapitasa' yapanantahuachinara, Pitrori itapon:

—¡Ma noyacha Maistro isëquë huë'nëhua paya! Cara imënamëa'huaya nii, a'nara' quëma marë', a'nanta' Moisësë marë', a'nanta' Iniasë marë', topirahuë', itërin.

Co yonquiatonhuë', napotërin.

³⁴ Napotaquëya', chitorori imotërin. Ya'ipiya imotërin ni'ton, pa'yanpi.

³⁵ Chitoro' huancana quëran Yosëri nontërinso' natanpi. "Isoso' hui'nahuë huayonahuëso'. Ina natanco'," itërin.

³⁶ Nani nontohuachina, ni'sápirinahuë', co a'napita quënanpihuë'. Quisosoráchin quënanpi. Ina yonquiatona', co manta' topihuë'. Nani ni'pirinahuë', naporu tahuëri'sa' co insonta' sha'huitopihuë'.

Hua'huasha hua'yantërinso'

(Mateo 17.14-21; Marcos 9.14-29)

³⁷ Tahuëririnquë motopi quëran nohuaraimantarahuatona', na'a piyapi'sa' quënanquimapi. Quisoso yonípona' huë'pi.

³⁸ A'nariso' nontiiirin.

—Huëquë' Maistro, hui'nahuë nitiico. Ináchin hui'nahuë nipirinhuë',

³⁹ a'nanaya sopairi ya'coancantohuachina, "yai" toshuaton no'paquë nitë'yatërin. Sa'po sa'po niconin. Pacororárin. Napoin quëran sopairi patohuachina, pa'pi iquirorin.

⁴⁰ Ca'tano'sanënpita nontato: "Sopai inquitoco'," itopirahuë', co nanitopi-huë', itërin.

⁴¹ —¡Ma'huantacha ninama paya! Canpitaso' co Yosë natëramahuë'. Co natantochináchinhuë' cancantërama'. Nani hua'qui' a'chintopiranquëmahuë', ¿onporo huarëta' yanatëramaco? tënhuë'. Hui'nau quëshico, itërin Quisosori.

⁴² Inaquë quëntapirinhuë', no'paquë sopairi ataantararin. Apacoroantararin. Quisosori ni'sahuaton, sopai itërin: "Hua'huasha tananpitëquë'. Pipimi-atëquë huachi," itërin. A'naróchin sopai pipirin. Hua'huasha noyatërin huachi. "Pëinënuquë iyasha quëpantaquë'," itërin.

⁴³ Ya'ipi piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. "¡Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, sopai a'parin paya!" topi.

Chiminacaso' ninoantarino'

(Mateo 17.22-23; Marcos 9.30-32)

Ya'ipi piyapi'sari pa'yanatona', anoyatërinso' yonquirápirinahuë', ca'tano'sanënpita itantararin:

⁴⁴ —Noya natanco iyaro'sa'. Yosë quëran quëmapico niporahuë', a'na tahuëri sha'huirapihuachinco, piyapi'sa' masarinaco. Ina yonquiráco', itërin.

⁴⁵ Natanaponaraihuë', co nanitopihuë' natëtacaiso'. "¿Onpoatonta' ina pochin nontërinpoa'?" topi yonquinëna quëran. Naporahuaton, të'huatona' co nohuantopihuë' natanacaiso'.

Chini chiniquën nanantërinso'

(Mateo 18.1-5; Marcos 9.33-37)

⁴⁶ Ina quëran ca'tano'sanënpita capini ninontatona', "¿Inquënpocha chini chiniquën nanantëre'pëhuaya?" nitopi.

⁴⁷ Co natanaponahuë', inaora yonquinëna quëran Quisoso nitotërin. Napoaton hua'huasha maimirarahuaton, ya'cariya ahuarinin.

⁴⁸ —Ama chiniquën nanantacamaso' yonquicosohuë'. Imaramaco ni'ton, hua'huasha nosorohuatama', nosoroaramaco canta'. Nosorohuatamaco, co casáchin nosoroaramacohuë'. Yosënta' nosoroarama'. Inaso' isoro'paquë

a'paimarinco. Hua'huaro'sa pochin cancantopisopita Yosëri noya noya ni'nin, itërin Quisosori.

Pi'pian nisha imarinso'
(Marcos 9.38-40)

⁴⁹ A'na tahuëri Coanshari itapon:

—A'na quëmapi Maistro ni'nai. “Quisoso nanan quëtërinco,” ta'ton sopairo'sa' a'pararin. Inaso nipirinhue', co quiya pochin imarinquënhue' ni'ton, co nohuantëraihue'. “Ama inapoquësohue',” itërai, itërin.

⁵⁰ —Tananpitoco' sopai a'pa'in. Insosona co inimicotohuachinpoahuë', catahuarinpoa', itërin Quisosori.

Santiago, Coansha inapita pënëinso'

⁵¹ Nani ya'caritëriarin Quisoso inápaquë panantacaso'. Napoaton “Onpopi-onta' Quirosarinquë pa'sarahuë huachi,” tënin.

⁵² Yapaaton, catoya'pi a'parin. “Paso' ninanoquë pa'i, topirahuë'. Paatoma', natantonco' huë'ëpataquëhua',” itërin Quisosori. Inaquë Samaria piyapi'sa' ya'huëpi.

⁵³ Natanahuatona', co Quisoso huëcacaso' nohuantopihue'. Quirosarinquë pa'sarin ni'ton, co nohuantopihue'.

⁵⁴ Ina marë' Santiaco, Coansha, inapita no'huitopi.

—¿Ma'ta' Sinioro onpochii? Yosë nonchii inápa quëran pën a'paimaton isopita ahuiquichin topirahuë', itopi.

⁵⁵ Tahuëretahuaton: —Ama iyaro'sa' napocosohue'. Tananpitoco', itërin.

⁵⁶ Ina quëran a'na ninanoquë paantarin.

Ya'ipi cancanën quëran imacaso' ya'huërinso'
(Mateo 8.19-22)

⁵⁷ Papona pochin a'na quëmapiri nontiiirin:

—Canta' Sinioro imainquën. Insëquësona pa'patan, canta' pa'i, topirahuë', itërin.

⁵⁸ —Sacai' imancoso', tënahue'. Ma'sha tananquë ya'huërinso'pita huë'ëshinantëna ya'huëtopi huë'ëcaiso marë'. Inairanta' pë'pëtën ya'huëtërin. Caso nipirinhue' Yosë quëran quëmapico niporahuë', co pëi' ya'huëtërincohuë'. Pa'sápato, co ya'huëmatërahuë', itërin.

⁵⁹ A'nanta' huë'pachina: —Imaquico, itopirinhue'.

—Oshaquëran Sinioro imainquën. Tatahuë nani noyá mashotërin. Chimin-pachin, cari pa'pitarahuë. Ina quëran imainquën, topirahuë', itërin.

⁶⁰ —A'naquën co nohuantopihue' imainacoso'. Chimipi pochin cancantopi. Inapitari pa'pichina', tënahue'. Quëmaso nipirinhue', ca na'con na'con yon-quiatonco Yosë yahua'anëntërinpoaso' sha'huiquë', itërin Quisosori.

⁶¹ A'na quëmapinta' huëcaton:

—A'na tahuëri Sinioro imasaranquën, topirahuë'. Ipora quëmopinëhuëpita nontëri'i. Nani nontohuato imainquën, itopirinhue',

⁶² Quisosori itërin:

—Ama iyasha, nisha nisha yonquiquësohue'. Ni'quë'. A'nëtohuatëra, noya nicatë' ahuëhuatëra, no'tëquën ahuëre'. Niquë notëtahuatë' ahuëhuatëraso', co noya ahuëre'huë'. Inapochachin nisha nisha yonquihuatama', co nani-taramahuë' Yosë hua'anëntërinso' no'tëquën imacamaso', itërin.

¹ Ina quèran a'napitanta' sha'huitèrin pènèntacaiso'. Canchisè shonca cato' quèmapi'sa' huayonahuaton, catoya catoya a'parin. Nisha nisha ninanoquè a'parin. Oshaquèran ina ninanoro'saquè chachin pa'sarin ni'ton, inapita'ton a'parin pènèntacaiso marè'. Yapa'pachinara itapon:

² “Tèhuèrchachin iyaro'sa', isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinso' manèso pochachin piyapi'sa' manè' Yosè imacaiso marè'. Na'a piyapi'sa' ya'huèpirinahuè', caraíchín pènèntarin. Napoaton Yosè nontoco' a'napitanta' a'pa'in pènèrchina'. Inaso' ya'ipiya hua'anèntarin.

³ Iporaso' a'paranquèma'. Ni'co'. Carniroa'huaro'sa' co nanitopihuè' nia'paicaiso'. A'naroáchin tanan ni'niro'sari manin. A'naquèn piyapi'sa' ni'niro'sa pochin cancantatona', no'huiponènquèma'.

⁴ Pa'patama', ama manta' quèpacosohuè'. Pè'pèto, coriqui, sapatè co inapita tèranta' quèpacaso' ya'huèrinhuè'. Piyapi'sa' nacapihuatama', ama hua'qui' nontocosohuè'. Manóton paco'.

⁵ A'na pèiquè canconpatama', hua'anèn nontoco': 'Thuata iya. Yosè catahuainquèma', itoco'.

⁶ Noya nontohuachinènquèma', Yosèri catahuarin mini. Co'so' noya nontohuachinènquèmahuè', co Yosèri catahuarinhuè'.

⁷ Nohuantohuachinènquèma', ina pèinènquè yacahuaco'. A'cahuachinènquèma', ca'co'. O'shitohuachinènquèma', o'oco'. A'chintarama' ni'ton, topinan ca'co'. Ama nisha nisha pèiquè yaca yacapatèrantacosohuè'.

⁸ A'na ninanoquè pa'patama', noya nontohuachinènquèma', inaquè a'chintoco'. Ma'sona a'cahuachinènquèma', ca'co'.

⁹ Cania'piro'sa' inaquè ya'huèhuachina', anoyatoco'. 'Iso tahuèri'sa' Yosè yahua'anèntarinquèma', itoco'.

¹⁰ A'naquèn piyapi'saso nipirinhuè' co nohuantarinènquèmahuè'. Ina ninanoquè canconpatama', cachiquè paatoma', pènèntoco'.

¹¹ 'Nani sha'huitopirainquèmahuè'. Co nohuantèramahuè' ni'ton, canpitaora tèhuènèmaquè nina'ntarama'. Co natèpiramahuè', Yosèso' yahua'anèntarinquèma', itoco'.

¹² Ayaro' tahuèri nanihuachin, inapitaso' chiniquèn parisitapi, tènahuè. Iráca Sotomaro'saso' pa'pi co noyahuè' nipi ni'ton, Yosèri chiniquèn ana'ntèrin. Co natèrinacosopitaso nipirinhuè', chini chiniquèn ana'ntarin huachi," itèrin.

Nisha nisha ninanoquè ya'huèpisopita pènèninso'
(Mateo 11.20-24)

¹³ Ina quèran Quisoso taantarin: “Corasinoquè, Pitsaitaquè inaquèpita ya'huèramaso', jma'huantacha nisarama paya! Na'con pènènpiranquèmahuè', co natèramacohuè'. Ina marè' parisitarama'. Tiroquè, Sitonquè, inaquèpitaso nipirinhuè' co pènèntèrahuè'. Co inaquè cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrahuè'. Inaquè naporahuè naporini, oshanèna marè' sètatona', sa'catèn nininso' a'moifonahuè'. Huarianoquènta nipa'samototatona' co noyahuè' yonquisopita nianianchitonahuè'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ayaro' tahuèri nanihuachin, Yosè chini chiniquèn ana'ntarinquèma'. Tiroquèso', Sitonquèso', co onpopinchin ana'ntarinhuè'.

¹⁵ Capinaomquè ya'huèramasopitanta' co no'tèquèn yonquiramahuè'. 'Noyacoi ni'toi, Yosè'pa' pa'sarai, ¿topiramahuè' ti? Co inatohua' pa'saramahuè'. Parisitopiquè tèhuènchinso' pa'miatarama huachi, tènahuè," itèrin.

¹⁶ Ina quèran yaa'parinsopita itaantarin:

“Iporaso' pënëntacamaso marè' a'pararanquëma'. Ca ya'huërenamëhuë pënëntarama'. Noya natanpachinquëma', natanarinaco canta'. Co'so' nohuantohuachinënguëmahuë', co canta' nohuantarinacohuë'. Co nohuantohuachinacohuë', co Yosënta' nohuantapihuë',” itërin Quisosori. Itohuachina, pa'pi huachi. Nisha nisha ninanoquë pënëntëra'piapi.

A'parinsopita huëantapiso'

¹⁷ Nani pënëntohuachinara, canchisë shonca catoya'pi chachin nóya cancantatona', Quisosoquë huëantapi.

—Sopairo'santa' Sinioro nontërai. “Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, a'paranquën,” itohuatëira, pipipi, itopi.

¹⁸ Napotohuachinara, Quisosori itërin;

—Sopai hua'an chachin iráca inápaquë ya'huëpirinhuë', Yosëri tē'yatërin. O'cori pochin a'naroáchin anotërinso' ni'nahuë.

¹⁹ Nani nanan quëtëranquëma' canpitanta' sopai minsëcamaso marè'. Ca yonquiatomaco, sopairo'sa' nontohuatama', patarinquëma'. Ya'huan, yonpina inapita i'natohuatama', co manta' onpotarinquëmahuë'. Ya'huan yaquëtërinposo pochin sopainta' yaacoringuëma'. Canpitariso nipirinhuë' minsëarama'. Co manta' nanitarinhuë' minsëinquëmaso'.

²⁰ Sopairo'sa' a'papiramahuë', ama ina maréáchin noya cancantocoso-huë'. Imaramaco ni'ton, Yosë'pa' pa'sarama'. Inatohua' nininëma' nani ninshitëranquëma'. Ina marè' tēhuënchinso' nóya cancantoco', itërin.

Tata Yosë anitotërinpoaso'

(Mateo 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Naporo' Ispirito Santo nohuanton, Quisoso nóya cancantërin. Noya cancantaton, Yosë nontarin. “Ma noyacha, Tata, yonquiran paya. Quëmaso' chini chiniquën nanantëran. Inápaquë, isoro'paquë, ya'ipi parti hua'anëntaran. Quëma nohuanton, a'naquën nani ma'sha nitotaponarahuë', co nanamën nitotopihuë'. ‘Quiyaora noya noya nitotarai,’ topiso marè', co nanamën anitotëranhuë'. Iमारिनacosopitasa nipirinhuë' catahuaran. ‘Catahuaco Sinioro co caora nanitërahuë’, itohuachinën, quëma nanamën chachin anitotëran. Ina marè' Tata, ‘Yosparinquën,’ itëranquën,” tēnin, Yosë nontaton.

²² Ina quëran a'parinsopita itantarin. “Tata Yosë nohuanton, chiniquën nanantërahuë. Ya'ipi nanamën anitotërinco piyapi'sa' a'chinta'huaso marè'. Hui'ninco ni'to, tatahuësáchin noyá nohuitërinco. Inapochachin canta' Tata Yosë nohuitërahuë. Casáchin noyá nohuitërahuë. A'naquën piyapi'santa' caora nohuanto, anohuitërahuë. Inapitanta' Yosë nohuitapi huachi,” itërin.

²³ Nani a'chintohuachina, ca'tano'sanënpita amasha quëparahuaton, sha'huitërin: “Isoro'paquë o'mato, nani ma'sha ninahuë. Ma noya Yosë nosororinquëma' ni'ton, ni'nama'.

²⁴ Iráca quëran huarè' na'a copirnoros'a', pënëntona'piro'sa', inapita ni'namasopita yani'pirinahuë', co ni'pihuë'. A'chintëranquëmasopitanta' yanatanpirinahuë', co natanpihuë',” itërin.

Nosorotona'pi naporinso'

²⁵ Ina quëran a'na maistro iráca nanan noya nitotërinso' huanirahuaton, Quisoso tēnicaso marè' itapon:

—¿Ma'ta' Maistro onpo'i nanpimiata'huaso marè'? itërin.

²⁶ —Íráca Yosë quiricanën quëran ninshitaton, pënëninpoa'. ¿Ma'ta' tēnin? itërin.

²⁷ —“Tata Yosë hua'anëntërinpoa'. Ina nosoroco'. Ya'ipi cancanëma quëran, ya'ipi hua'yanëma quëran, ya'ipi chinirama quëran, ya'ipi yonquinëma

quëran, ya'ipi inaquëranpita nosoromiatoco'. Isonta' Yosë nohuantërin: Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," tënin, itërin.

²⁸ —No'tëquën naporan. Ina pochin nipatan, Yosë pochin cancantaton, nanpimiataran huachi, itërin Quisosori.

²⁹ —Ina nitotaporahuë', ¿ma'ta' onpo'i? ¿Inpitaquë huarëta' nosoro'i? itaan-tarin.

³⁰ —Inta nipachin a'chinchinquën. A'na cotio quëmapi Quirosarinquë ya'huërin. A'na tahuëri Quiricoquë pa'sapirihuë'. Paaso', tëpatoro'sari mapi. Ahuëatona', ihuapi. Ai'nanpiratopi. Yachimiánin patopi.

³¹ Ina quëran cotio corto hua'an ina ira chachin pa'tapirihuë'. Quëmapi quënanconaponahuë', pëshonanpirahuaton na'huëtërin.

³² Ina piquëran a'na quëmapi' pa'sarin. Inaso' Nihui huënton quëmapi ni'ton, corto hua'an catahuarinsó'. Inarinta' quënanconaponahuë', inapotaan-tarin.

³³ Ina quëran Samaria quëmapi'rinta' quënancoantarin. Inaso' nisha quëmapi niponahuë', nosororin.

³⁴ Ya'cariconahuaton, catahuarin. Pë'shapiso' tomaquë, huinoquë, inaquëpita pashitërin. Inapotahuaton tonpotërin. Ina quëran inaora moranëquë acorahuaton, huë'ëpatacaso pëiquë quëparin. Inaquë a'pairin.

³⁵ Tahuëririnquë catotë' coriqui prata quëran nininsó' pëi' hua'anën quëtërin. "Paso' ninanoquë pa'sarahuë. Quëmari a'paiquë'. Coriqui pahuan-pachin, quëmaora coriquinën castaquë'. Huënantahuato, i'huërëchinquën," itërin. ³⁶ Ni'quë' iyasha. Caraya'piri ahuëpiso' quënanconpi. ¿Insoarita' iin pochin nosororin? itërin Quisosori.

³⁷ —Nisha piyapiri nosororinsó', tënin.

—Ina miní. Paaton, quëmarinta' inapochachin nosoroquë', itërin.

Marta, Maria, inapita napopiso'

³⁸ Ina quëran paantahuaton, a'na ninanoquë canconin. Inaquë Marta ya'huërin:

—Huëquë' Sinioro ni'quicoi, itohuachina, ya'conapatërin.

³⁹ Martaso' cain ya'huëtërin, Maria itopiso'. Quisoso huë'pachina, ya'cariya huënsëquirin. A'chininsó' noya natanarin.

⁴⁰ Martaso nipirihuë' coshara nicaaton sacatárin. Nisha nisha yonquiaton, Quisoso huëcapairin:

—Caihuë Sinioro topinan huënsëárin. Caora coshara' nisarahuë. Sha'huëtëquë' catahuainco, itërin.

⁴¹ —Imoya. Nisha nisha ma'sha yonquiaton, co noya cancantëranhuë'.

⁴² Casáchin natancoso' na'con na'con nohuantërahuë. Mariaso' natana-tonco, noya noya nisarín. Na'con yonquirinco ni'ton, noya cancantomi-atarin ténahuë, itërin Quisosori.

11

Yosë nontacaso' a'chininsó'

(Mateo 6.9-15; 7.7-11)

¹ A'na tahuëri Quisoso Yosë nontárin. Nani nontohuachina, ca'tano'sanëni itërin:

—A'chintocoi Sinioro Yosë nonta'huaisó'. Coanshaso' imarinsopita a'chintërin. Quiyanta' a'chintocoi nitochi, itërin.

² —Inta nipachin a'chinchinquëma'. Yosë yanontohuatama', iso pochin nontoco':

“Tata Yosë, quëmasáchin noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa chinochinënquën.

Chini chiniquën nanantëran ni'ton, ya'ipicoi natëiinquën.

³ Nani tahuëri catahuacoï cosharo' ya'huëchincoï.

⁴ Co noyahuë' nicatoi, oshahuanai. Nosoroatoncoï, oshanëhuëi inquitocoi. A'napita ma'sha onpotohuachincoï, nanan anoyatëraiso pochachin oshanëhuëi inquitatncoï anoyacancantocoi.

Co noyahuë' yonquihuatoï, catahuacoï a'naroáchin nanianchii,” itoco', Yosë nontohuatama', ténin.

⁵ Ina quëran a'chintantarin.

—Ni'co' iyaro'sa'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, capa a'cacaso' nipachina, a'na piyapi pëinënquë pa'në'. Yono tashi' nipirinhue', ma'sha nitonë'. “Cara pan quëtoco iyasha.

⁶ Nipayaraiso' huë'pirinhue', co manta' a'ca'huaso' ya'huëtërincohuë’,” tënë'.

⁷ Yono tashi' ni'ton, co nohuantaponhuë' nimara. “Paquë' iyasha. Nani ya'coana oncotërahuë. Hui'nahuëpitanta' huë'ësápi. Co nanitërahuë' quëta' huanquënso',” tapon nimara.

⁸ Nipayarinsó' niponahuë', co nohuantopirionta', naquëranchin naquëranchin nintatihuachina, huënsëintarahuatón, quëtapon.

⁹ Napoaton Yosë na'con nontoco'. Pahuantërinquëmaso' nipatama', quëtarinquëma'. Ma'sha yonirëso pochin cancantatoma', nontáco' catahuainquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin cancantatoma', nontoco' aya'coinquëma'.

¹⁰ Tëhuëenchachin ma'sha nitohuatama', quëtarinquëma'. Hua'qui' ma'sha yonipatama', quënanarama'. Ya'coana pi'nirëso pochin nipatama', i'soatarinquëma'.

¹¹ “Hui'nama' tanaton, ‘Sami nayarahuë’ itohuachinquëma', co ya'huan quëtaramahuë'. Co insonta' nohuantërinhuë' hui'nin inapotacaso'.

¹² Ataricayonta' natanpachinquëma', co yonpinca quëtaramahuë'. Noya cosharo' quëtarama'.

¹³ Canpitaso' co noyahuë' yonquiapomarahue', hui'nama' nosororama'. Noya ma'sha quëtërama'. Yosëso' noya noya ni'ton, na'con na'con nosororinquëma'. Inápaquë ya'huaponahuë', hui'ninpita pochin ni'ninquëma'. Nontohuatama', 'Ispirito Santo aya'coancantoco', itohuatama', aya'coancantarinquëma',” itërin.

Sopai hua'an minsërinso'

(Mateo 12.22-30; Marcos 3.19-27)

¹⁴ Ina quëran a'na quëmapí huë'nin. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, co nanitërinhuë' nonacaso'. Quisosori quënanahuaton, sopai a'patërin. Nani a'patohuachina, noya nonin huachi. Piyapi'sari nicatóna', pa'yanpi. “¡Ma noyacha ni'ton, a'naroáchin sopai a'parin paya!” topi.

¹⁵ A'naquënso nipirinhue' nisha yonquipi. “Sopairo'sa' hua'anën Piirsipo itopisoari catahuarin ni'ton, nanitaparín sopai a'pacaso',” toconpi.

¹⁶ A'napitarinta' Quisoso itapona': “Yosë pochin niquë' ni'iinquën,” itonpi. Tënicaiso marë' napotopi.

¹⁷⁻¹⁸ Quisososo nipirinhue' yonquipiso' nitotaton, itërin:

“Co Satanásë catahuarincohuë' sopairo'sa' a'paca'huaso'. Inaso' sopairo'sa' hua'anën ni'ton, co sopairo'sa' no'huirinhue'. Nino'huipi naporini, co huachi hua'anëna nicacaso nanichitinhue'. Ni'co'. Ninanoquë ya'huëpisopita nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'. Quëmopinëna capininta' nino'huipi naporini, yanquë'itonahuë'.

19 A'naquën a'chintëramasoarinta' sopairo'sa' yaa'papi. Piirsipo catahuarinco tënama' ni'quëhuarë', inapitanta' inari catahuarin. Napoaton inapita natanpatama', co no'tëquën yonquiatomahuë' naporamaso sha'huitarinquëma'.

20 Caso nipirinhue', Yosë catahuarinco sopairo'sa' a'paca'huaso'. Ina nohuanton, a'parahuë. Napoaton Yosë chachin a'pamarinco hua'anënta'huanquëmaso marë', tënahue'.

21 Quëmapi chiniquën nipachina, pëinën noya a'pairin. Sahuëni, shonqui, inapita ya'huëtërin ni'ton, co insonta' nanitërinhuë' ma'shanënpita ihuacaso'.

22 A'naso nipirinhue' ina quëran chini chiniquën ni'ton, huëcapairahuaton minsërin. Sahuëni, shonqui, inapita matahuaton, ma'shanënpitanta' quiq'uitërin.

23 Insosona co imapachincohuë', inimicotarinco. Co catahuahuachincohuë', piyapi'sa' anishacancantarin ama Yosë imacaiso marëhuë', itërin.

Sopairi ya'coancantaantarins'o

(Mateo 12.43-45)

24 Naquëranchin a'chiantaton, itaantapon:

“A'na quëmapi ya'huërin. Sopairi ya'coancantopirinhue', ina quëran pipirin. Pipihuachina, inotëro parti pa'sárin. Insëquësona ya'huëcaso marë' yonisapirinhue', co quënaninhue'. Napoaton ina quëmapiquë chachin huëantarin.

25 Inaso' co Yosë yonquiatonhuë', topinan ya'huárin quënanquiantarin. Noya ya'huëantachinachin ni'ton, yaya'coancantantarin.

26 Napoaton paantarahuaton, canchisë sopairo'sa' aquë aquëtë' co noyahuë' nipsisopita maantarin. Posa sopairo'sari chachin quëmapi ya'coancantantapi. Inaquë ya'huápi. Quëmapi aquë aquëtë' co noyahuë' yonquirin huachí,” itërin.

Noya cancantopisopita

27 Na'a piyapi'sa' natanapi. A'na sanapiso' natanahuaton, itërin:

—Ma noya a'chintërancoi. Mamaparinquën hua'huaringuën ni'ton, ma noya Yosëri ni'nin. ¡Aso'sorinquën ni'ton, nóya cancanchin! tënahue, tënin chiniquën nonaton.

28 Inaso napopirinhue', Quisosori itapon:

—Yosë nanamën natanahuatona natëpisopita tëhuënchinso', noya noya cantantapona' tënahue, itërin.

Yosë pochin nicacaso' nohuantopiso'

(Mateo 12.38-42; Marcos 8.12)

29 Na'con na'con piyapi'sa' huë'pachinara, itantarin: “Iporaso' na'a piyapi'sa' co noyahuë' yonqui. Yosë pochin niquë' ni'inqüën. Ina ni'patoi natëarainquën, itopirinacohue', co Yosë nohuatërinhuë' ina pochin nica'huaso'. Isoíchin anitotaranquëma'. A'na tahuëri Conasë naporins'o pochin nisarahue'.

30 Ninihuiquë ya'huëpisopita co noyahuë' nipachinara, Yosëri a'parin pënënacaso marë'. Canta' Yosë quëran quëmapico ni'to, pënënanranquëma' Yosë ayonquianta'huanquëmaso marë'.

31-32 Ayaro' tahuëri nanihuachin, Ninihuiquë ya'huëpisopita sha'huirapiarinëquëma'. 'Conasë pënënpachincoi, oshanëhuëi marë' sëtërai. Ina naniantatoi, Yosë yonquirai. Canpitaso nipirinhue' noya noya ninins'o natanpiramahuë', co natëtëramahuë'. Napoaton na'con na'con oshahuanama', itarinëquëma'. Inapochachin Saromon hua'anëntohuachina, Sor parti quëran sanapi copirno huë'nin ina natanacaso marë'. 'Ya'ipi

nitotërin,' ta'ton, natanapon huë'nin. Napoaton ayaro' tahuëri inanta' atapanarinquëma'. Saromon quëran caso' na'con na'con nitotopirahuë', co yanatëramacohuë'. 'Ina marë' na'con na'con oshahuanama', itarinënquëma', itërin.

A'pininso pochin nininso'
(Mateo 5.15; 6.22-23)

33 "Nanparin i'chinpihuatëra, co ma'sha acohuana po'orëhuë'. Co i'mëanaquë po'morëhuë'. Nanparin aconanquë acorë'. Ina quëran piyapi'sa' huë'pachina', noya quënantopi.

34 Ya'piranpo' nanparin pochin ninin. Ina quëran ma'sha quënanë'. Noya ya'piranpo' nipachina, noya quënantërë'. Ya'piranpo' co noyahuë' nipachina, co noya quënantërëhuë'. Inapochachin noya yonquihuatëra, noya cantantërë'. Co noyahuë' yonquihuatëra, tashi pochin cantantërë'.

35 Napoaton, ni'cona tashi pochin cantantotama'. No'tëquën a'chintopiranquëmahuë', co noya natanpatamahuë', tashi pochin cantantarama'.

36 Noyasáchin yonquihuata'ama', co tashi pochin cantantaramahuë'. Nanparin noya orotërinso pochin nisarama'. Noyápiachin cantantarama', itërin.

Parisioro'sa', cotio maestro'sa', inapita pënëninso'
(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 20.45-47)

37 Nani a'chintohuachina, a'na Parisiori amatërin coshatacaso marë'. Ina pëinënquë pa'sahuaton, coshatacaso marë' huënsërin.

38 Parisioro'saso' yacoshatohuachinara, i'shaquë pi'pian niopimiratopi. "Inapohuatëhua', oshanënpoa' inquirarëhua'," topi. Quisososo nipirinhüë' yacoshatohuachina, co ina pochin nininhüë'. Ina marë' pëi' hua'anën pa'yanin. "¿Onpoatonta' topinan coshatarin?" ta'ton, yonquirarin'.

39 Yonquirinso' Quisosori ninoton, itërin:

—Canpitaso' aipi quënanamasoráchin yonquipiramahuë', Yosëso' acopo' cancanëma quëran yonquiramasopita ni'nin. Ni'co'. A'naquën minë', sënana, inapita pa'mohuachinara, pinënáchin pa'mopipi. Acoposo nipirinhüë' në'huënantëtërin. Inapochachin canpitaso' cancanëma quëran co noyahuë' yonquirama'. Piyapi'sa' nonpintatoma', yaihuarama'. Pa'pi co noyahuë' cancantërama'.

40 Co no'tëquën yonquiramahuë'. Co nonënpoa'chin Yosë acotërinpoahuë'. Cancanënpoanta' acotërinpoa'.

41 Cancanëma quëran huarë' sa'ahuario'sa' catahuaco'. Nosorohuatama', noyápiachin cantantarama'.

42 "Parisioro'sanquëma', jma'huantacha canpitaso' nisarama paya! 'Nani ma'sha canarëhua quëran, diesmo Yosë quëtacaso' ya'huërin, itërinpoa' Moisésë. Ina natëpiramahuë', co noya ninamahuë'. Nani ma'sha sha'nama quëran, diesmo quëtërama'. Ya'ipi cosharo' apimotacaso marë' sha'namaso manama quëran huarë', diesmo quëtërama'. Napoaponahuë', co Yosë nosororamahuë'. Piyapi'santa' yanonpintërama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'. Diesmo Yosë quëtacaso' noya nipirinhüë', nosorocaso' na'con na'con nohuantërin.

43 Parisioro'sanquëma', jma'huantacha canpitaso' nisarama paya! Niyontonpiso pëiquënta' piyapi'sa' nocanama'. Hua'ano'sapitarë'quëma' yahuënsëconama'. 'Ma noyacha canpitaso' nitotërama', itohuachinënquëmara, pa'yatërama'. Cachiquë pa'patamara: 'Huë'cama maestro', itohuachinënquëmara, pa'yatërama'.

⁴⁴ ¡Ma'huantacha canpitaso' nisarama paya! Chimipi pa'pitopiso pochin niconama'. Co corosé acotihuachinarahué', acopo' co nishinahuén' nisarinso co nitotatonaraihué', piyapi'sari i'natopi," itèrin Quisosori parisioro'sa' nontaton.

⁴⁵ A'na cotio maistrori natanahuaton, no'huirin.

—Ina pochin pènèntaton Maistro, quiyanta' anatantarancoi, itèrin.

⁴⁶ Napotohuachina, cotio maistro'santa' pènènaton, itapon:

—¡Ma'huantacha canpitanta' nisarama paya! Na'con piyapi'sa' pènènpiramahué', nani ma'sha natécaiso' sha'huitèrama' ni'ton, panca pè'pètèrèso pochin ninatanpi. A'chintopiramahué', co pi'pisha tèranta' catahuaramahué' natécaiso'.

⁴⁷ "Íráca pènèntona'piro'sa' pènèntopirinahué', canpita shimashonèmapitari co natètonaraihué', tèpapi. Canpitanta' pa'pitopiso' pèirapiramahué', co natèramahué'. Ina marè' canpitanta' Yosé ana'intarinquèma' ni'ton, ¡ma'huantacha nisarama paya!

⁴⁸ Shimashonèma pochin cancantatoma', inapitari tèpatona pa'pitopiso', canpitari topinan quèran pèirapirama'. Co natèramahué'.

⁴⁹ Yosé no'tèquèn ninorinquèma'. Íráca chachin naporin: 'Na'a quèmapi'sa' a'pararahué' pènèinènquèmaso marè'. A'chintapirinènquèmahuè', no'huitoma', ahuéarama'. A'naquèn tèpaarama', itèrinquèma'.

⁵⁰⁻⁵¹ Isoro'pa' ninin quèran huarè' noya quèmapi'sa' pènèntopirinahué', na'a tèpapi. Apiri'ton noya quèmapi nipirinhué', iini tèparin. Ina piquèran a'naya a'naya noya pènèntopirinahué', tèpara'piapi. Na'a pi'ipi napopi. Napoin quèran Sacariasè tèpapi anta'. Yosé chinotopiso pèiquè chachin tèpapi. Canpitaso nipirinhué' ina nitotapomarahué', co natantochináchinhué' cancantèrama'. Napoaton Yosé na'con na'con ana'intarinquèma'.

⁵² ¡Ma'huantacha cotio maistro'sanquèma' nisarama paya! Niahui osèrètèrèso pochin co Yosé nanamèn no'tèquèn a'chintèramahué' ni'ton, piyapi'sa' co Yosé nohuitopihué'. Co canpita tèranta' Yosé huèntonènquè ya'conamahué'. A'napitanta' yaya'conpirinahué', co nohuantèramahué'. Ina marè' Yosé ana'intarinquèma'," itèrin Quisosori.

⁵³ Nani tonitohuachina, parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitaso' chiníquèn no'huitopi. No'huitatona', nisha nisha Quisoso natanpi atèhuécaiso marè'.

⁵⁴ "Co no'tèquèn nonpachinhué', sha'huirapiahua'," nitopi.

12

Parisioro'sa' yanonpinpiso'

¹ Hua'huayatèrahué' piyapi'sa' niyontonpi Quisoso natanacaiso marè'. Na'a huaranca yamorapi ni'ton, niya'quètapi. Ca'tano'sanènpita a'chintaton, itapon: "Tèhuènachachin iyaro'sa', parisioro'sa' yanonpinpi. Napoaton a'chinpiso', pan ahuépocatèrinso pochin niconaton a'naroáchin piyapi'sa' yanonpintopi. Ni'cona nonpintochinènquèma'.

² A'naquèn po'ana quèran ma'sha nipi. Ma'sha po'orèso pochin nipirinhahuénta', a'na tahuèriso' ya'ipi piyapi'sari nitotapi.

³ Tashi' napopiramahué', naporamaso' tahuèri anitotapi. Pèi' acoana nisacarotopiramahué', a'na tahuèriso', naporamaso' a'ninquechin sha'huitapi. Ya'ipi piyapi'sa' nitotapi huachi," ténin.

Yosé tè'huatcaso' ya'huèrinso'

(Mateo 10.28-31)

⁴ Ina quèran itaantarín: "Ama iyaro'sa', piyapi'sa' tè'huatcosohué'. Tèpaporinènquèmaonta', co hua'yanèma' matarinènquèmahué'.

⁵ Yosè tëhuënchinso' të'huatacaso' ya'huërin, tënahuë. Co noyahuë' nipatama', Yosè hua'yanëma' matahuatëinquëma', parisitopiquë a'pamiatarinquëma'. Napoaton ina na'con na'con të'huatoco'. Co piyapi'sa' të'huatacaso' ya'huërinhuë'.

⁶⁻⁷ Yosëso' a'pairinquëma'. Ni'co'. Inairaro'sa' co pa'tonhuë'. A'natëräpo nipirinhüë', catotë' coriquia'huaíchin pa'tërin. Napoaponahuë', co a'naya tëranta' Yosëri naniantërinhuë'. Canpitaso' na'con na'con yonquirinquëma'. Noya noya a'pairinquëma'. Noyá nohuitërinquëma'. Ainëma' hua'huayátërahuë nipirinhüë', ya'ipi pichirin. Napoaton ama të'huacosohüë'. Ni'sárinquëma', itërin.

Quisocriso imarëhuaso' sha'huicaso' ya'huërinso'
(Mateo 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Ina quëran taantarin: "Tëhuëenchachin iyaro'sa', 'Quisoso imarahüë', topatama', ayaro' tahuëri canta' nohuantaranquëma'. 'Imarinco mini,' itarahüë Yosë'pa'. Anquëniro'santa' natanapi.

⁹ Nipirinhüë', Yosë quëran quëmapico nipirahuë' a'pohuatamaco, carinquëmanta' a'poaranquëma'. 'Co nohuitërinacohüë', itarahüë. Anquëniro'santa' natanapi.

¹⁰ A'naquën no'huitonaco, pinorinaco. Ina quëran oshanëna marë sëtohuachina', Yosëri oshanëna' inquitarin. Nipirinhüë' Ispirito Santo pinotona' oshahuanpiso', co onporontá' inquitarinhüë'.

¹¹ A'na tahuëri mapachinëinquëma', cotio niyontopiso pëiquë quëpaarinëinquëma'. Hua'ano'sa', coisëro'sa', inapitaquë sha'huirapihuachinëinquëma', '¿Ma'cha tono'pocoya?' ama tocosohüë'.

¹² Naporó' Ispirito Santo catahuuarinquëma' noya a'panitacamaso', itërin Quisosori.

Nani ma'sha nohuantopiso'

¹³ Na'a piyapi'sa' natanasoí', a'nari huëcapairin.

—Maistro, tatahuë nani chiminin. Nani ma'sha ya'huëtopyirinhüë', patërin. Iyahuëso' nipirinhüë' apiratërinco. Co nohuantërinhuë' patomatiincoso'. Sha'huitëquë' patomachinco, itërin.

¹⁴ —Co coisë pochin nica'huaso' ya'huërinhuë', itërin Quisosori.

¹⁵ Napotahuaton, ya'ipiya pënënin.

—Ama iyaro'sa' ma'sha canacamasoáchin yonquicosohüë'. Co nani ma'sha ya'huëtinquëma' huarë' noya nanpiaramahuë', itërin.

¹⁶ Itahuaton, a'na pënënto nanan sha'huitërin. "Ni'co'. A'na ma'huan ya'huërin. Iminëquë sha'pachina, hua'huayátërahuë nitërin.

¹⁷ Napoaton ya'ipi pëinënpita ya'sotërin huachi. '¿Insëquëcha ma'sha aco'iya?' ta'ton, yonquiárin.

¹⁸ Yonquihuachina, tapon: 'Pëiro'sa' i'quitahuato, a'na pëiro'sa' niantarahüë. Panca panca nisarahüë. Inaquë ya'ipi ma'shanëhuëpita acorahuë.

¹⁹ Na'a ma'sha ya'huëtërinco. Co apípora nohuantarahüë'. Co huachi sacatarahuë'. Noya coshatápo. Noya o'opo. Capa cancantato, nóya ya'huápo, tënin yonquinën quëran.

²⁰ Napopyirinhüë', Yosëri itërin: 'Quëmaso' co manta' yonquiranhüë'. Ipora tashi chachin ca nohuanto, chiminaran. Nani ma'sha canapiranhüë', ya'ipiya pataran ni'ton, a'napitari mapon,' itërin.

²¹ Canpitaná' nani ma'sha canapomarahüë', co Yosë yonquihuatamahuë', ina ma'huan pochin nisarama'. Co manta' ya'huëtomiatarinquëmahuë'. Co Yosë'pa' canamiataramahuë', tënin Quisoso.

Yosë noya a'pairinpoaso'
(Mateo 6.25-34)

22 Ina quëran ca'tano'sanënpita itapon: "A'naquën ma'sharáchin yonquipi. Capacaiso', o'ocaiso', a'mocaiso', inasáchin yonquipi. 'Nani ma'sha ya'huëtohuachinco, nóya ya'huarahué', topirinahué' yonquinëna quëran. Ama iyaro'sa' ina pochin cancantocoso'hué'.

23 Yosë chachin ananpirinpoa'. Nonënpoa' quëtërinpoa'. Co capacaso marëáchin isoro'paquë acorinpoahué'. Noyápiachin a'mocasonta' co onpopincharin yonquicaso' ya'huërinhué'. Yosë na'con na'con yonquihuatëhua', catahuarinpoa' noya ya'huëcaso'.

24 Ni'co'. Inairaro'sa' co sha'topihué'. Co cayarinsó' sënapihué'. Cosharo' tapacaso marë' co péi' ya'huëtopirinahué', Yosëri catahuarin. Ina nohuanton, coshoro' ya'huëtopi. Canpitaso' inapita quëran na'con na'con nosororinquëma'.

25 Ama nisha nisha yonquiatoma', napion cancantocoso'hué'. Chiminacaso' nanihuachin, co huachi a'na ora tëranta' nanpicaso' ya'huërinhué'.

26 Canpitaora co manta' nanitapapiramahué'. Yosë nohuanton, noya ya'huërama'. Napoaton sano yonquiatoma', ya'huëco'.

27 Ni'co'. Yancoro'sa' co sacatopihué'. Co manta' a'mocaso nipi-hué'. Nipirinhué', noyápiachin yancotopi. Iráca copirno Saromon nani ma'sha ya'huëtërin. 'Ma noyápiachincha a'morin paya', topi. Yancoro'saso' napoaponahué', ina quëran noya noya ya'nopi.

28 Pacatoro quëran huarë' Yosëri yonquirin. A'na tahuëriáchin ya'huëpirinhué', ahuihuachina, ahuiquitëré'. Co hua'qui' ya'huëpirinhué', Yosëri yonquirin. Ina nohuanton, noya papotërin. Canpitaso' ina quëran na'con na'con yonquirinquëma'. Ina nohuanton, a'mocamasonta' ya'huëtërinquëma'. ¿Onpoatomata' nipachin co natëramahué'? 'Yosë catahuarinco mini,' ta'caso nipirinhué'.

29 Ama ma'sha yonquiatoma', pa'yancoso'hué'. '¿Ma'cha ca'në'poya? ¿Ma'cha o'orë'poya?' ama tocoso'hué'.

30 Co Yosë imapisopitahué' ina pochin yonquipi. Ma'sharáchin yonquipi. Canpitaso nipirinhué', tatanëma' inápaquë ya'huërinso' yonquirinquëma'. Ya'ipi pahuantërinquëmasopita nitotërin.

31 Napoaton Yosë na'con na'con yonquico'. A'napitanta' catahuaco' hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Ina pochin cancantohuatama', Yosë catahuarinquëma'. Ina nohuanton, ma'sha pahuantërinquëmasopita ya'huëtërinquëma', itërin.

Canamiatëréhuaso'
(Mateo 6.19-21)

32 Naquëranchin itaantarín:

—Ama iyaro'sa' pa'yancoso'hué'. Ohuica pë'tahuana'pi pochin nicato a'pairanquëma'. Carachinquëma' nipomarahué', Yosë noya ni'ninquëma'. Hua'anëntërinquë chachin aya'coninquëma'.

33 Ama na'con ma'sha yontocoso'hué'. Ma'sha ya'huëtohuachinquëma', pa'anahuatoma', sa'ahuro'sa' quëtoco'. Inapotohuatama', Yosë acanaarinquëma'. Isoro'paquë ma'sha a'naróchin mocarin. Ihuarinënpoa'. Ma'shari a'quirin. Inapaquëso nipirinhué' Yosë acanahuachinpoa', ya'huëtomiatarinpoa'.

34 Ma'sharáchin nohuantohuatama', co Yosë yonquiarahué'. Nipirinhué', Yosë na'con nohuantohuatama', ina na'con na'con yonquiarama', itërin.

Noya ninacaso' ya'huërinso'

35-36 Ina quëran taantaran: "Noya yonquiatoma', capayatëreso pochin cancantoco'. Ni'co'. A'na patron sa'acaso marë' pa'nin. Onporosona huënantacaso' co piyapinënpita nitotopihuë'. Napoaton noya nitaparahuatona', nanparin i'chinpirahuatona', ninarapi. Canquiton, onconan pi'nihuachina, a'naroáchin i'soatacaiso' ya'huërin.

37 Piyapinënpita ninarapi quënanquintahuachina, hua'anëni nóya ni'sarin. Inari chachin nitaparahuaton, cosharo' acotarin piyapinënpita capacaiso marë'.

38 Yono tashihuë nipon, tahuëri ya'carihuë nipon, huënantarin. Co huë'ëponaraihuë' ninarapi quënanquintahuachina, noya ni'sarin.

39 Isonta' yonquico': Ihuatë' a'nanaya huëcaton, pëiquë ya'conin. Hua'anën co nicasohuë', ma'sha ihuarin. Onporosona huëcacao' nitotërin naporini, hua'anëni ninaitonhuë', co ma'shanënpita ihuaitonhuë'.

40 Yosë quëran quëmapico ni'to, canpitanta' ninatomaco, ya'huëco'. Hua'quihuato: 'Co a'naroáchin o'mantararinhuë', tosapi a'naquën. Co nitotasënuquëmahuë', a'nanaya o'mantarahuë," itërin Quisosori.

Inpriato pochin nininso'

(Mateo 24.45-51)

41 Napohuachina, Pitrori natanin:

—¿Ya'ipi piyapi'sa' Sinioro pënënanan? ¿Quiyasáchin nica? itërin.

42 Napotohuachina:

"Ni'co' iyaro'sa'. O'maca'huaso tahuëri a'na patron pochin nisarahuë. Inaso' aqüë yapa'pachina, inpriatonën noya natërinso' sha'huitërin. 'Piyapinëhuëpita noya ni'quë'. Cosharo', ma'sha, inapita pahuantohuachina', quëtëra'piraquë', itahuaton pa'nin.

43 Inpriatoso' noya yonquihuachin, no'tëquën natërin. Patronëni huëcapaintahuachina, noya ni'sarin.

44 Noya natërin ni'ton, acoarin ya'ipi ma'shanënpita a'paicaso marë'.

45 Nipirinhuë', inpriatonën nisha cancantohuachin, tapon: 'Patron hua'quirarin. Co a'naroáchin huëntaponhuë', ta'ton, piyapinënpita ahuëapon. Costonanënpitanta' ahuëapon. Pita nicacasoáchin cancantapon. No'pirápon.

46 Napoaso', a'nanaya patronëni quënanquiantapon. Co nitotasohuë', a'nanaya canquipon. Co natërinhuë' ni'ton, ocoirahuaton, chiniquën ana'ntarin. Co natëtono'sahuëpitarë chachin ana'ntarin.

47 A'na piyapinënso' patronëni sha'huitopirinhuë', co yonquirinhuë'. Noya nitotaponahuë', co natërinhuë'. Co ma'shanënpita noya tapatërinhuë' ni'ton, chini chiniquën ahuihuitarin.

48 A'naso nipirinhuë' co nitotërinhuë'. Co noyahuë' nipachina, co onpopinchin ahuihuitarinhuë'. Inapochachin canpitanta' na'con a'chintëranquëma' ni'ton, noya natëco'. Na'con nitotohuatama', noya noya natëcaso' ya'huërin," itërin.

Nisha nisha Quisoso yonquirapipiso'

(Mateo 10.34-36)

49-50 "Tëhuëinchachin, iyaro'sa', pën matohuachina, a'naroáchin huiquitërin. Inapochachin piyapi'sa' a'chintohuato, nisha nisha yonquiapi. Na'a piyapi'sa' no'huarinaco. Caso' chiniquën parisita'huaso' ya'huërin. Ina yonquiato, sëtërahuë. A'naroáchin nipachin napochinaco.

⁵¹ 'Cristo o'mahuachin, ya'ipiya nohuantatona', noya ya'huapona', ¿topiramahué' ti? Co ya'ipiya nohuantarinacohué'. Pënënpato, nisha nisha yonquiapi. A'naquën nohuantarinaco. A'naquënso nipirinhué', co nohuantarinacohué'.

⁵² Ipora quëran huaré' a'na pëiqué ya'huëpisopita nisha nisha yonquiapi. Catoya'pi nohuantarinaco, caraya'piso nipirinhué' co nohuantarinacohué' ni'ton, nino'huiapi.

⁵³ A'na pëiqué pa'pin nohuantarinco. Hui'ninso nipirinhué' co nohuantarinacohué'. A'na pëiquënta' hui'nin nohuantarinco. Pa'pinso nipirinhué' co nohuantarinacohué'. Sanapi'santa' nisha nisha yonquiapi. A'shin nimara co nohuantarinacohué'. Hua'huinso nipirinhué' nohuantarinco. A'shatën nohuantarinco. Notainso nipirinhué' co nohuantarinacohué', ténin.

Ipora ma'sha onporëhuaso' yonquicaso' ya'huërin
(Mateo 16.1-4; Marcos 8.11-13)

⁵⁴ Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' a'chintantaton, itapon:

"No'tëquën, iyaro'sa', yonquico'. Pi'i ya'coninso parti tashirotohuachina: 'O'nanapon,' tënama'. Ina quëran o'nanin.

⁵⁵ Sor parti quëran chiniquën ihuantohuachina, 'Huënoca ya'huëapon,' tënama'. Naporó' huënocatërin.

⁵⁶ Canpitaso' nonpintënguëma'. O'nan, sëhuën, inapita noya ninopiramahué', ¿onpoatonta' ipora chachin naporahuësopita co yonquiramahué'?" itërin.

Nanan anoyatacaso' ya'huërinso'
(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ "¿Onpoatomata' canpitaora cancanëma quëran co no'tëquën yonquiramahué'?"

⁵⁸ Ni'co'. Nihuitëranso marë' yaquëpahuachinënguën, a'naroáchin nanan anoyatëquë'. Co anoyatohuatanhue', coisëquë quëpaarinënguën. Coisëquë quëpahuachinënguën, sontaroquë yo'coaninënguën ni'ton, tashinan pëiquë po'moarinënguën.

⁵⁹ Inaquë po'mohuachinënguën, ya'ipiya pahuërëtaquë huaré' pipiaran," ténin Quisoso. (Inapochachin canpitanta' co noyahué' nipatama,' a'naroáchin nanan anoyatoco', Yosë ana'intochinquëma'.)

13

Co noyahué' yonquipisopita naniantacaso' ya'huërinso'

¹ Naporó' a'naquën huë'sahuatona', Quisoso sha'huitiipi: "Caririaro'sa' Yosë pëinënguë chinofatona', ma'sha tëparapirinhue', Piratori sontaro'sa' a'parin tëpacaiso marë'. Inaquë chachin tëpapi," itiipi.

² "A'napita caririaro'sa quëran na'con na'con oshahuanpi ni'ton, Yosë nohuanton, ¿tëpapi, topiramahué' ti?"

³ Co inapita na'con na'con oshahuanpihué'. Canpitanta' co noyahué' yonquirama'. Co ina naniantohuatamahué', ana'intarinquëma'. Chiminatoma', parisitomiatarama'.

⁴⁻⁵ Siroiquënta' a'na tori anotaton, shonca posa ya'pi tëparin: 'Inapitanta' na'con na'con oshahuanpi,' ¿topiramahué' ti? Co naporinhue', ténahuë caso'. Na'a piyapi'sa' Quirosarinquë inachachin oshahuanpi. Canpitanta' co noyahué' yonquirama'. Co ina naniantohuatamahué', chiminatoma', parisitomiatarama'," itërin Quisosori.

⁶ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitërin: "A'na quëmapi iminënquë iquira naranta' sha'nin. Papotahuaton a'shinaponahuë', hua'qui' co nitërinhuë'.

⁷ Ina quëran inpriatonën itërin: 'Iso huayo napoonin. Nani a'shinaponahuë', cara pi'ipi co manta' nitërinhuë'. A'nëquë'. ¿Ma'marëta' topinan huanirin?' itopirinhuë',

⁸ 'Ama sinioro ipora a'nëquësuhuë'. A'na pi'ipira' tananpitëquë'. Iso pi'ipi noya pacarapiarahuë. Apono acotarahuë noya nitacaso marë'.

⁹ Iso pi'ipi nitapon nimara. Co nitohuachinhuë', sha'huitoco a'nëchinquën,' itërin inpriatonëni," tënin Quisoso.

Chinoto tahuëri apia anoyatërinso'

¹⁰ Chinoto tahuëri nanihuachina, niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, piyapi'sa' a'chintarin.

¹¹ Inaquë a'na sanapi quënanconin, apia nininso'. Sopai nohuanton, nani shonca posa pi'ipi monconpirin. Co nanitërinhuë' no'tëpicaso'.

¹² Quisosori quënanahuaton, përarin. Huëcapaihuachina:

—Nani imoya noyatëran, itërin.

¹³ Së'huapihuachina, a'naroáchin no'tëquën huanirin. "¿Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!" tënin.

¹⁴ Niyontonpiso pëi' hua'anso nipirinhuë', no'huitërin. Chinoto tahuëri anoyatërin ni'ton, naporin. Napoaton piyapi'sa' itapon:

—Saota tahuëri sacatacaso' ya'huërin. Naporo' huëco' anoyatinquëmaso marë'. Chinoto tahuëriso' co noyahuë' anoyatacaso', itërin.

¹⁵ Quisosori natanahuaton, itapon:

—Canpitaso' nonpintënuëma'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Ohuaca', mora, inapita pë'tahuahuatama', chinoto tahuërinta' i'quiritërama'. I'sha ya'huërinquë quëparahuatoma', o'shitërama'.

¹⁶ Iso sanapiso nipirinhuë' Yosë piyapinën niponahuë', hua'qui' parisitërin. Nani shonca posa pi'ipi Satanasëri aparisitopirinhuë', ipora huarë' nicha'ërahuë. Chinoto tahuërinta' anoyatacaso' ya'huërin tënahuë. ¿Ma'ta' canpitaso' yonquirama'? itërin.

¹⁷ Natanahuatona', inimiconënpitaso' tapanpi. A'napitariso nipirinhuë', pa'yatopi: "¿Ma noyacha Quisoso nanitaparin paya!" topi.

Mostasaraya pochin nininso'

(Mateo 13.31-32; Marcos 4.30-32)

¹⁸ "¿Ma pochinta' Yosë hua'anëntërinso'? topiramahuë'. A'na pënënto nanan sha'huitanta'inquëma' canpitanta' nitotacamaso marë'.

¹⁹ Mostasaraya pochin ninin. Ya'pirin hua'huishin niponahuë', iminquë sha'patëra, panca ta'an ninin. Nani a'shinpachina, inairaro'sa' huëcatona', inaquë pëirin," tënin. (Inapochachin ya'nan nipon, caraíchin piyapi Yosë imapirinahuë', a'na tahuëri hua'huayátërahuë imasapi huachi.)

Pan ahuëpocatërinso pochin nininso'

(Mateo 13.33)

²⁰ Ina quëran itantarin: "¿Ma pochinta' Yosë hua'anëntërinso'?

²¹ Pan ahuëpocatërinso pochin ninin anta'. A'na sanapi pan nipachina, cato shonca quiro pochin trico no'mo' manin. Masahuaton, pi'pian tëranta' pan ahuëpocatërinso' ayontohuachina, ya'ipiya së'cotërin, pan huëpocatërin huachi," tënin Quisoso.

Ya'coana pochin nininso'

(Mateo 7.13-14, 21-23)

22 Ina quëran nisha nisha ninanoquë pa'sahuaton, a'chintëra'piarin. Quirosarinquë huarë' pa'sarin.

23 A'chintohuachina, a'na quëmapiri itapon:

—¿Onpo piyapita' cha'ëpona'? ¿Caráchin nimara ti? itërin.

24 —Yosë huëntonën pëi pochin ninin. Ya'coananënso' yamianasha. Na'a piyapi'saso' yaya'conpirinahuë', co noyahuë' cancantatona', co nanitopihuë' ya'conacaiso'. Canpitaso nipirinhüë' ipora chachin ya'conacamaso' nohuan-toco'. Ama hua'quicosohüë'.

25 A'na tahuëri hua'anëni ya'coananën oncotarin huachi. Naporo huarë' aipiran huanirahuatoma', yaya'conpiramahuë'. "Tsoatocoi Sinioro," tosapi-ramahuë', co nohuanterinhüë'. "Co nohuitëranquëmahüë'. Co canpitaso' piyapinëhuëpitanquëmahüë'," itaringuëma'.

26 "Co'ta nohuitërancoi. Quëmaro'coi coshatërai, o'orai. Quiyataquë a'chinan," tosapiramahuë'.

27 "Co' mini nohuitëranquëmahüë'. Co noyahuë' ninama' ni'ton, co piyap-inëhuëpitanquëmahüë'. Paco huachi," itahuatënguëma', a'paarinquëma'.

28 Parisitopiquë pa'sahuatoma', na'nëarama', chiniquën parisitarama'. Apraan, Isaco, Cacopo, pënëntona'piro'sa', inapita Yosë hua'anëntërinquë ya'huërapí, ni'sarama'. Canpitaso nipirinhüë' co ya'conamahuë' ni'ton, sëtarama'.

29 Nisha nisha parti quëran huëcatona', Yosë ya'huërinquë ya'conapi. Inaquë noya coshatëreso pochin nóya ya'huërapí.

30 A'naquënso' ipora co piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri Yosëri nóya ni'sarin. A'naquënso' nipirinhüë' ipora piyapi'sari noya ni'pirinahuë', a'na tahuëri co Yosëri noya ni'sarinhuë', itërin Quisosori.

*Quirosarinquë ya'huëpisopita yonquiaton, sëtërinso'
(Mateo 23.37-39)*

31 Naporo' a'naquën parisioro'sa' Quisosoquë huë'pi.

—A'naroáchin ta'aque'. Irotisë yatëparinquën, itiipi.

32 —Inca. Co yapa'nahuë'. Irotisëso' pa'pi nonpintë'. Paaton, sha'huitonquë'. Nani Yosë sha'huitërinco ma'sha nica'huaso'. Iporaso' ina natëto, sopairo'sa' a'parahuë. Na'a cania'piro'sa' anoyatarahuë. Cara tahuërichin pochin pahuanarin tiquia'huaso'. Ina sha'huitonquë' nitochin.

33 Inaso napotopirahuë', ipora tahuëri chachin pipito tashira aquëtëran Quirosarinquë nincana'huaso' ya'huërin. Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' inaquë pënëntopirinhüë', tëpapi. Inaquë canta', tëpainacoso ya'huërin, tënin.

34 Ina quëran itantarín: "¡Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëramasopita yonquiatënguëma', chiniquën sëtërahuë! Na'a pënëntona'piro'sa' Yosë a'patëringuëma' pënëinënguëmaso marë'. A'papiirinhüë', tëparama'. A'naquën na'piquë të'yaratoma', tëparama'. Ya'ipinguëma' nosoroatënguëma', na'aro' yacatahuapiranquëmahüë', co ca tëranta' nohuantëramacohüë'. Atari hua'huin to'cohuëtërinso pochin yapa'poyapiranquëmahüë', co nohuanteramacohüë'.

35 Napoaton Tata Yosë pataringuëma'. Co huachi catahuararinquëmahüë'. Co huachi quënanaramacohüë'. O'manta'huaso' tahuëri huarë' quënantaramaco. Naporo': "¡Ma noyanquëncha quëmaso paya! Sinioro chachin a'paimarinquën, itaramaco," itërin Quisosori.

¹ A'na hua'ani Quisoso amatërin coshatapacaso marë'. Parisio quëmapi inaso'. Amatohuachina, inaquë pa'nin. Chinoto tahuëri ni'ton, a'napitarinta' ni'sapi sha'huirapicaiso marë'.

² Naporo' a'na cania'pi Quisosoquë huë'nin, panca pomatërinso'.

³ Cofio maistro'sa', parisioro'sa', inapita notëërahuaton, Quisosori itërin:
—¿Noya chinoto tahuëri cania'pi anoyatacaso' ti? ¿Ma'ta' tënama' canpita? itërin.

⁴ Natanahuatona', ta'tápi. Co manta' topihuë'. Co a'panitohuachinaraihuë', cania'pi së'huarahuaton, a'naroáchin anoyatërin. —Noya paquë huachi, itërin.

⁵ Ina quëran piyapi'sa' pënëntarin.

—¿Hui'nama' posoquë pa'itohuachina, chinoto tahuëri nipirihuë', a'naroáchin ocoirama'! Mora tëranta' pa'itohuachina, ocoirama'. ¿Co ocoiramahuë' nica? itërin.

⁶ Parisioro'saso nipirihuë' tapanatona', co nanitopihuë' a'panitacaiso'.

Pita pochin nininso'

⁷ Yacoshatohuachinara, na'a piyapi'sa' hua'an pirayan yahuënsëpi. “Hua'an pirayan huënsëhuato, chiniquën nanantona'pi pochin ni'sarinaco,” ta'tona', inaquë huënsëconpi. Ina ni'sahuaton, Quisosori itërin:

⁸ —Natanco iyaro'sa' pi'pian pënëinquëma'. Quëmapi yasa'apachina, ni-payarinsopita amatërin coshatapacaiso marë'. Inaquë amatohuachinquën, ama hua'ano'sa' pirayan huënsëquësohuë'. Tapona' a'na quëmapi chini chiniquën nanantërinso' huë'sarin.

⁹ Huë'pachin, hua'an itarinquën: “Po'shaquë', iso quëmapi huënsë'in. Pasëquë tëranta' huënsëconquë',” itohuachinquën, tapanaran.

¹⁰ Napoaton amatohuachinquën, co'inquë huënsëquë'. Hua'an huë'pachin, noya nontarinquën. “Huëquë' iyasha, isëquë noya huënsëiquë',” itohuachinquën, ya'ipi piyapi'sa' noya ni'sarinquën.

¹¹ Inapochachin “Caso' noya noyaco,” topatama', Yosë atapanarinquëma'. Nipirihuë', sano piyapi nipatama', Yosë noya noya acoarinquëma', itërin.

¹² Ina quëran pëi' hua'anën pënëntaton, itantarin:

—Ca'painenquënso marë' piyapi amatohuatan, ama quëmopinënpita, amiconënpita, inapitaráchin amatëquësohuë'. Ma'huano'sa' amatohuatan, inapitanta' amataantahuachinëinquën, i'huërëtarinëinquën.

¹³ Sa'ahuaros'sa', apiaros'sa', sonpacharos'sa', somaraya nininsopita, inapitanta' nosoroaton, amatëquë'.

¹⁴ Ina quëran noya cancantaran. Inapitaso' co nanitopihuë' amatanta'inëinquënso'. Co i'huërëtopirinëinquëhuë', Yosëso' i'huërëtarinquën. Noya ninan ni'ton, ayaro' tahuëri ananpitaantahuachinquën, acanaarinquën huachi, itërin.

Yosëri amatërinso'pita

(Mateo 22.1-10)

¹⁵ Inaquë coshatasoi', a'naso' natanahuaton, Quisoso itapon:

—Yosë chachin hua'anëntohuachinpoa', nóya coshatarihua'. Noya noya cancantarihua', itërin.

¹⁶ Napotohuachina, pënënto nanan sha'huitërin.

—A'na quëmapi na'a piyapi'sa' amatërin ca'pacaiso marë'.

¹⁷ Tahuëri nanihuachina, inpriatonën a'parin sha'huitantacaso marë'. “Huëco huachi. Nani cosharo' taparin,” itërin.

¹⁸ Nani amatopirihuë', co huachi nohuantopihuë'. “Co'chi nanitëraihuë' paya,” toconpi a'naya a'naya. “No'pa' pa'anahuëso' nicapo pa'sarahuë. Napoaton co nanitërahuë',” tënin a'na'.

19 “Shonca toro pa'anahuë asacata'huaso marë'. Inapita tënipo pa'sarahuë. Napoaton co ipora nanitërahuë'” tënin a'nanta'.

20 “I'huara sa'arahuë. Napoaton co canta' nanitërahuë'” tënin a'nanta'.

21 Napotohuachinara, inpriatoso ayanahuaton hua'anën sha'huitiirin. “Co huachi nohuantopihuë'” itërin. Natanahuaton, no'huitërin. “Manóton paantaquë'. Cachiquë tëranta' paaton, piyapi maconquë'. Sa'ahuario'sa', apiaro'sa', somaraya nininsopita, sonpacharo'sa' inapita maconquë'” itërin. Ifohuachina, pa'sahuaton, macontarin.

22 Huënantarahuatón, sha'huitiantarin. “Nani maconpirahuë'. Ipora huanta' pahuanarin piyapi'sa' nanicaso'” tënin inpriatonën.

23 “Ninano quëran pipirahuaton, macoantaquë'. Nisha nisha ira pa'taton, sha'huitonquë' huë'ina'. Imino'saquë huarë' paaton, maconquë'. Na'a piyapi'sa' nohuantërahuë'.

24 Ya'nan amatërahuësopitaso', co huachi ca'painacoso' nohuantërahuë' ni'ton, inapoco'” itërin hua'ani, tënin Quisoso.

Sacai' imacaso'

(Mateo 10.37-38)

25 Ina quëran Quisoso paantarin. Na'a piyapi'sari imasapirinahuë', tãhuëretahuaton, itapon:

26 “Yaimapatamaco, ca na'con na'con nosoroco. Tatama', mamama', inapita co onpopinchin nosorocaso' ya'huërinhuë'. Sa'ama', hui'nama', iya-parima', oshiparima', inapitanta' co onpopinchin nosorocaso' ya'huërinhuë'. Canpitaora nohuantëramasonta' naniantatoma', casáchin imaco huachi. Co na'con na'con nosorohuatamacohuë', co tãhuëinchachin imaramacohuë'.

27 Imapatamaco, a'napita aparisitarinënquëma'. Yatëpapirinënquëmaonta', imamiatoco. Corosëquë chiniquë'n parisitëre'. Inapochachin canpitanta' imapatamaco, aparisitarinënquëma'. Co ahuantohuatamahue', co tãhuëinchachin imaramacohuë'.

28 Ni'co' iyaro'sa'. A'na quëmapi panca tori yanipachin, co a'naroáchin nininhuë'. Ya'ipi pa'tërinso'ton yonquirin.

29 Ina quëran coriquinën nanihuachina, pëiarin huachi. Co coriquinën nanihuachinhuë', co pëirihuë'. Patomaíchín a'canin naporini, a'napitari tãhuaitonahuë'.

30 Ni'co'. Panca yapëpirinhuë', co nanitërinhuë' a'canacaso', ichitonahuë'.

31 Isonta' yonquico'. A'na copirno ya'huërin, shonca huaranca sontaro'sa' camairinso'. Inimiconënso nipurinhuë', cato shonca huaranca sontaro'sa' camairin. Ina napo' huë'pachinara, co a'naroáchin ahuëapon pa'sarinhuë': 'Sacai' minsëcaso', ta'ton, yonquirárin.

32 Co nanitochináchinhuë' nipachina, comisionën a'parin nanan anoyatacaso marë'.

33 Inapochachin pënënanquëma'. Sacai' imamancoso', tënahuë. Napoaton noya yonquiatoma', imaco. Casáchin yonquihuatamaco, tãhuëinchachin noya imasaramaco,” tënin Quisoso.

Yamora pochin nininso'

(Mateo 5.13; Marcos 9.50)

34-35 Ina quëran taantarin: “Yamora noya acashicaso' niponahuë', chim-inpachinaso co huachi cashirinhuë' ni'ton, co huachi ma'marë tëranta noy-atërinhuë'. Topinan tã'yatëre'. Huëratëhuanpatama', noya natanatomaco, yonquico'” itërin Quisosori. (Canpitanta' co noya cancantohuatamahue', co Yosë nohuantarinquëmahue' tapon naporin.)

15

Ohuica chihuërinso pochin nininso'
(Mateo 18.10-14)

¹ Nisha nisha piyapi'sa' huë'pi Quisoso natanacaiso marë'. Copirno marë' coriqui ma'patona'piro'sa', oshahuano'sa' itopiso', inapitanta' huë'pi.

² Ina ni'sahuatona', parisioro'sa', cotio maistro'sa', inapitari no'huipi.

—¿Onpoatonta' Quisoso oshahuano'sa' pa'yatërin? Inapitarë' coshatarin, co napocasohuë' nipirinhüë', toconpi.

³ Ina natanahuaton, Quisosori iso pënënto nanan sha'huitërin ayon-quicaiso marë':

⁴ "A'na quëmapi pasa ohuicaro'sa' pë'tahuaton, ya'ipiya nosororin. A'naya tëranta' chihuëhuachina, yonípon pa'sarin. A'napitaso' pastoque'ranchin patahuaton, hua'qui' yonisarín. Quënanacquë huarë' yonisárin.

⁵ Quënanahuaton, pa'yatërin. Pitënahuatón, quëmantarín.

⁶ Pëinënquë canquiantahuachina, nipayarinsopita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita sha'huitërin. 'Ohuicanëhuë' chihuëpirinhüë', quënanahuë. Ina marë' no'ya cancantahua', itërin.

⁷ Inapochachin Yosë ni'ninpoa'. Noya piyapi ya'huëhuachin, Yosëri noya ni'sarin. Nipirinhüë', oshahuano'santa' nosororin. A'naya tëranta' co noyahuë' yonquirinso' naniantohuachin, Yosë ya'huërinquënta' capa cancantomiatapi," itërin Quisosori.

Coriqui ayatërinso'

⁸ Ina quëran iso pënënto nanan sha'huitantarín: "A'na sanapi shonca coriqui prata quëran nininso' ya'huëtopirinhüë', a'nara' ayatërin. Nanparin i'chinpitahuaton, noyá huitëtërin. Quënanacquë huarë' yonisárin.

⁹ Quënanahuaton, nipayarinsopita, ya'cariya ya'huëpisopita, inapita sha'huitërin. 'Coriquinëhuë' ayatopirahuë', quënanahuë. Ina marë' noya cancantahua', itërin.

¹⁰ Inapochachin a'na piyapi tëranta' co noyahuë' yonquirinsopita naniantohuachin, anquëniro'santa' noya cancantapi," itërin.

Oshahuana'pi huëantarinsó'

¹¹ Ina quëran Quisosori itaantarín: "A'na quëmapi cato' hui'ninpita ya'huëtopirinhüë',

¹² hua'hua nininsoari pa'pin itërin: 'A'na tahuëri ya'ipi ma'shanënpita iyahuëro'co patomatarancoi. Caso nipirinhüë' apira nohuantërahuë. Ipora tata quëtóchanco, topirahuë', itërin. Itohuachina, patoma ma'shanënpita quëtërin.

¹³ Cara tahuëri quëran pochin hua'hua nininso' yapipirin. Ya'ipi ma'shanënpita pa'anahuaton, coriqui canarinso' masahuaton, aquë pa'nin. Inaquë no'pirárin, nansarárin, monshihuanárin. Na'a coriqui quëparinso' i'quirin.

¹⁴ Nani ya'ipi i'quihuachina, inaquëso' tanarotopi ni'ton, co manta' capacaso' ya'huërinhuë'. Inanta' tanarin.

¹⁵ Napoaton a'na patronquë pa'nin. 'Canta' sacachi, topirahuë', itërin. 'Noyahua'. Sacatëquë' nipachin,' itahuaton, pastoque' a'parin coshinënpita a'paicaso marë'.

¹⁶ Inaquë paaton, coshiro'sa' a'cararin. Tanaton, coshi ca'ninso' tëranta' nayapirinhüë', co incari quëtërinhuë'.

¹⁷ Ina quëran yonquirin. '¡Ma'huántacha ninahuë' paya! Tata piyapinënpitaso' noya coshatapi. Caso nipirinhüë' tana yatëparinco ta'a.

¹⁸ Paato, tatahuë nonchi: “Co noyahuë' tata ninahuë. Nonpintëranquën. Co Yosë natëtohuë', oshahuanahuë.

¹⁹ Co noyahuë' ninahuëso marë' co huachi hui'nan pochin cancantancoso' ya'huërinhuë'. Piyapinën pochin tëranta' ni'co,” ichi,' tënin yonquinënguë.

²⁰ Ina quëran pa'pin ya'huërin'pa' paantarin.

Ya'caritëriahuaso', aquë quëran pa'pini quënanin. Quënanahuaton, na'con nosoroaton, ta'aparin. Iporahuaton, apinorin.

²¹ ‘Co noyahuë' ninahuë, tata. Nonpintëranquën. Co Yosë natëtohuë', oshahuanahuë. Co noyahuë' ninahuëso marë' co huachi hui'nan pochin cancantancoso' ya'huërinhuë', itërin pa'pin. ²² Napotopirinhüë', pa'piniso' na'con nosororin. Piyapinënpita camairin. ‘Manóton paatoma', noyápiachin nininso' maconahuatoma', a'motoco'. Po'moitëra' noyápiachin nininso' po'motoco'. Sapatënta' matonquë' po'moin.

²³ Ina quëran toroa'hua amoshin nininso' ma'toma', tëpaco' ca'ahua'. Capa cancantatëhua', pita niahua'.

²⁴ Iso hui'nahuë chiminin pochin niponahuë', iporaso' ya'noantarin. Ayatë pochin nipirinhüë', iporaso' niantarahüë', itërin. Ina quëran pita nisapi.

²⁵ Paninanso nipirinhüë', iminquë sacatërin quëran huëntararin. Pëiquë ya'caritëriahuaso', mosica pi'nirapiso natanin. Nansatona', capa cancantapi.

²⁶ Natanahuaton, piyapinën përarin: ‘¿Onpoatonta' pita nisapi?' itërin.

²⁷ ‘Co'ta iya'hua huënantarin. Noya canquintarin ni'ton, tatari pa'yatërin. Toroa'hua amoshin nininso' atëpatërin capacaso marë', itërin.

²⁸ Ina natanahuaton, no'huitërin. No'huitaton, co yaya'coninhüë'. Pa'pini pipirahuaton, itërin: ‘Huëquë' conpa capa cancantahua', itopirinhüë'.

²⁹ ‘Inca tata. Na'a pi'ipi quëma marë' chiniquën sacatërahuë. Sha'huitohuatancora, ya'ipiya natëranquën. Napoapanahuë', co caso' chipo tëranta' quëtërancohuë' amiconëhuëpita amatahuato capa cancanta'huaiso marë'.

³⁰ Iso hui'nanso nipirinhüë', aquë paaton no'piárin. Monshihuanárin. Coriquinën quëtopiranhüë', ya'ipi i'quirin. Ina quëran huënantahuachina, quëmari nosoroaton, pa'yatëran. Toroa'hua amoshin nininso' atëpatëran coshatacaiso marë', itërin.

³¹ Napotohuachina, pa'pini itërin: ‘Nosororancuën mini conpa. Quëmaso' co ya'huincaranhuë'. Ya'ipi ma'shanëhuëpita quëchinquën. Ya'ipiya quëmaquën nisarin.

³² Iya'huaso nipirinhüë', nani huënantarin. Chimininso pochin niponahuë', ya'noantarin. Ayatëreso pochin nitopirëhuahuë', niantarëhua'. Ina marë' noya cancantacaso' ya'huërin, itërin pa'pini,” tënin Quisoso.

16

Inpriatori nonpintërinso'

¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita a'chintantaton, itapon: “A'na ma'huan ya'huërin. Inpriatonën chiniquën nanan quëtërin piyapinënpita camaicaso marë'. Inari asacatërin. Chiniquën nanantaton, nihuiipiso' ninshitërin. Inaso nipirinhüë', nonpintaton, inaora marë' coriqui masarin ni'ton, sha'huirapipi.

² Ma'huanso' natantahuaton, amatërin. ‘Quëmaso' nonpintaranco natantërahuë. Coriqui quëtëranquënso' quëmaora marë' manan ni'quëhuarë', ocoiaranquën. Ya'ipi nihuirinacoso' ninshitoco nitochi,' itërin.

³ Inpriatonëso' pipirahuaton, yonquirarin. ‘¿Ma'cha onpo'i nicaya? Hua'anëhuë ocoiarinco. Co nanitërahuë' chiniquën sacata'huaso'. Naporahuaton, tapanato, co nohuantërahuë' coriqui topinan ma'pata'huaso'.

4 Na'a quëmapi'sa' hua'anëhuë nihiupi. Iporaso' inapita catahuarahuë. Ina quëran hua'anëhuë ocoihuachinco, inahuanta' catahuarinaco nanpica'huaso marë', ténin yonquiaton.

5 Naporahuaton, co'huara hua'ani ocoiyatërasohuë', nihuitopisopita amatërin. A'naya a'naya huë'pi. A'naso' huë'pachina, natanin. '¿Onpota' hua'an nihuiran?' itërin.

6 Pasa rata toma' ma'parahuë ni'ton, ina nápo' nihuirahuë', itohuachina, 'Inta nipachin, nihuitëranso quirica masahuaton, a'natërápo shoncaíchin ninshitantaquë', itërin.

7 Ina quëran a'nanta' huë'nin. Huë'pachina, '¿Onpota' quëmanta' nihuitëran?' itërin. 'Trico ma'parahuë ni'ton, pasa costaro marë' nihuirahuë', ténin. 'Inta nipachin, Posa shoncaíchin ninshitantaquë', itërin. Inapotëra'piaton, na'a amiconënpita catahuarin ama na'con pahuëretacaiso marëhuë'.

8 Hua'ani natantahuaton, amataantarin. 'Naquëranchin nonpintantaranco. Nipirihuë', "ma noyacha yonquiran paya," ténahuë', itërin hua'anëni. Ni'co' iyaro'sa'. Na'a piyapi'sa' co noyahuë' nipisopita noya yonquiipi inaora canacaiso marë'. A'naquëmaso nipirihuë', imapiramacohuë', co onpopinchin yonquiramahuë' noya nicamaso marë'.

9 Coriqui ya'huëtohuachinquëma', ama canpitaoráchin i'quicosohuë'. A'napita pahuantohuachina, quëtoco'. Inapohuatama', Yosë'pa' noya ni'sarinquëma'. Chiminpatama', Yosë inápaquë quëpantarinquëma'. Coriquinëma' patopiramahuë', inatohua' noya noya ya'huëcontarama'.

10 Ni'co' iyaro'sa'. Hua'anëma' sha'huitohuachinquëma', natëcamaso' ya'huërin. Pi'pian tëranta' sha'huitopirinquëmahuë', natëhuatama', noya ni'sarinquëma'. Chini chiniquën nanan quëtarinquëma'. Co'so' natëhuatamahuë', co chiniquën nanan quëtarinquëmahuë'. 'Nonpintarinco,' ta'ton, co huachi natëarinquëmahuë'.

11 Ya'ipi coriquinëma' canpitaora marë' i'quihuatama', co insonta' inápaquë acanarinquëmahuë'.

12 Iporaso' Yosë nohuanton, ma'sha, coriqui, inapita ya'huëtarinquëma'. A'naninguëmaso pochin quëtërinquëma'. Topinan quëran i'quihuatama', co manta' Yosë'pa' canamiataramahuë'.

13 Cato' patron camaihuachinquëma', co nanitëramahuë' cato chachin natëcamaso'. Anaso' nohuantatoma', noya natëarama'. Anaso nipirihuë' co onpopinchin nohuantatomahuë' co natëaramahuë'. Inapochachin canacamasoáchin yonquihuatama', co nanitaramahuë' Yosë natëcamaso'. Coriquiráchin cancantohuatama', co Yosë natëaramahuë', itërin Quisosori.

14 Parisioro'sa' coriquiráchin cancantopi. Napoaton Quisoso a'chininso' natanahuatona', tëhuapi.

15 Tëhuapirinahuë', Quisosori itërin: "Canpitaso' Yosë imaramaso pochin nipomarahuë', co tëhuënchachin imaramahuë'. Nonpinama'. Yonquiramaso chachin Yosë nitotërin. Piyapi'sa' noya ni'pirinëinquëmahuë'. Cancanëma quëranso yanonpinama' ni'ton, Yosë co pi'pian tëranta' noya ni'sarinquëmahuë'," itërin.

Yosë quiricanën quëran pënëninpoaso'

16 Ina quëran tantarin: "Íraca Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita pënëntopi nani ma'sha natëcaso'. Ina quëran Coansha Paotista huë'pachina, noya nanan sha'huirin Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Yaya'conpispitaso' chiniquën cancantatona', ya'conapi.

17 Quiricanën quëran Yosë no'tëquën pënëninpoa'. Isoro'pa', pi'iro'të', inapita ta'huantapirinahuë', ya'ipi Yosë nanamënso' ya'huëmiatápon. Co a'na

hui'sharinso tēranta' topinan quēran ninshitopihuē' ni'ton, ya'ipi naniarin," tēnin.

*Sa'ahuano'sa' pēnēninsō'
(Mateo 19.1-12; Marcos 10.1-12)*

18 Ina quēran Quisosori pēnēntarin: "Co sa'ama' tē'yatamaso' ya'huērinhue'. Noya nichinpitacaso' ya'huērin. Napoaton sa'ama' tē'yatatoma', a'na sanapi maantahuatama', oshahuanarama'. Monshihuaninso pochin Yosē ni'sarinquēma'. Insosona ina sanapi so'ini tē'yatērinso chachin maantahuachina, inanta' monshihuaninso pochin Yosēri ni'sarin," itērin.

Ma'huan parisitērinso'

19 Ina quēran itaantapon: "A'na ma'huan ya'huērin. Nani ma'sha ya'huētērin. Morin pa'ton nininsō' a'morin. Noyápiachin a'moton, nani tahuēri pita pochin niconon, nóya coshatērin. Co manta' pahuantērinhuē'.

20-21 A'na quēmapinta' inaquē ya'huērin, sa'ahua nininsō'. Nasaro itopi. Apia ni'ton, co nanitērinhuē' sacatacaso'. Ma'sha topinan ma'pataton, nampirin. Ma'huan pēinēn aipiran acopi. Ya'coanaquē huēnsēarin. Tanaton, ma'huan pē'sotērinso tēranta' nayapirinhue', co manta' quētōpihuē'. Ta'taráchin niconin ni'ton, ni'niraro'sari huēcātona', irotiipi.

22 Napoin quēran Nasaro chiminin huachi. Chiminpachina, Yosē'pa' anquēniro'sari quēparin. Apraan pantarinquē chachin pantarin. Ina quēran ma'huaonta' chiminipachina, pa'pitopi.

23 Parisitopiquē paaton, parisitárin. Nē'pērahuatōn, aquē quēran Nasaro quēnanin. Tata Apraanē' ya'huēarin.

24 Napoaton chiniquēn pērarin: '¡Tata Apraan, nosoroco canta! Pēnquē parisitárahue'. Nasaro a'patimaco i'sha pi'pian tēranta' api'nichinco,' itopirinhue'.

25 'Co'chi nanitērahue' paya. Ni'quē'. Quēmaso' nanpipon, nani ma'sha ya'huētopirinquēnhue', inasáchin yonquiran ni'ton, iporasō' parisitáran. Nasaroso nipirinhue' nanpipon, parisitápirinhue', iporasō' noya ya'huarin huachi.

26 Naporahuaton, Yosē'pa' pa'patēra, co onporonta' pipirēhue'. Inapochachin parisitopiquēnta' pa'patēra, co onporonta' Yosē'pa' pa'nēhue'. Panca tahuan ya'copitērinso pochin ni'ton, co nanitērhue' pēntonacaso', itērin.

27-28 Napotopirinhue', itantarin: 'A'natērāpo iyahuēpita ipora ya'huērapa. Nasaro a'paquē' tatahuē pēinēnquē iyahuēpita pēnēnacaso marē'. Caso' parisitápato, co nohuantērahue' isēquē huēcacaíso', itērin.

29 Napotōhuachina, Apraani itērin: 'Co'ta Yosē quiricanēn ya'huētopi. Inaquē Moisésē, pēnēntona'piro'sa', inapita ninshitopi nontatona' nitotacaiso marē'. Inapita natēina', itērin Apraani.

30 'Nani nontaponaraihuē', co natēpihuē'. Nipirinhue', chimininsō' nantiantahuaton, pēnēnconpachin, natēpona' nimara. Co noyahuē' yonquipisopita nantiantatona', Yosē tahuērētantapona' nimara, topirahuē', tēnin.

31 'Co Yosē quiricanēn natēhuachinahuē', chimininsonta' nantiantapirinhue', co onporonta' natēpihuē', itērin Apraani," tēnin Quisoso.

17

*Anishacancantopisopita
(Mateo 18.6-7, 21-22; Marcos 9.42)*

¹ Ina quëran ca'tano'sanënpita pënëantarin. “Nisha nisha ma'sha ya'huërin anishacancantiinpoaso'. Nipirinhüè', anishacancantona'piso' pa'pi co noyahuè' ni'ton, jma'huantacha nisarin paya! Ina marè' Yosëri chiniquën ana'intarin.

² Co'huara hua'huaro'sa tëranta' anishacancanchátërasohuè', marèquë chimiitërin naporini, noya noya niitonhuè'. Pancara'piquè a'sonconotahuatona', t'ë'yaitopi naporini, co aquëtè' oshahuaintonhuè'. A'naquënta' imasapirinacohuè', co chiniquën cancanchatërapihuè'. Hua'huaro'sa' pochin cancantopi. Inapita anishacancantohuachina', Yosëri ana'intarin.

³ Napoaton, ni'cona a'napita anishacancantotama'.

A'na piyapi ma'sha onpotohuachinquëma', pënëncó'. Naporinso marè' sëtöhuachina, nanan anoyatoco'.

⁴ A'na tahuërimarëächin canchisëro' napotopirinquëmahuè', canchisëro chachin: ‘Co noyahuè' ninahuè' ni'ton, sëtërahüè', itohuachinquëma', nanan anoyataantaco'. Co onporonta' no'huicaso' ya'huërinhuè',” tënin.

Ya'ipi cancanënpoa quëran natëcaso' ya'huërin

⁵ Ina quëran ca'tano'sanënpitari itopi:

—Catahuacoi Sinioro, Yosë noya noya natë'i, itopi.

⁶ —Mostasa ya'pirin hua'huishin ninin. Ina pochin pi'pian tëranta' Yosë natëtoma', nontohuatama', noya catahuarinquëma'. “Yosë nohuanton, iso nara no'pa quëran pipirahuaton, marèquë pa'in,” tënama' naporini, pa'itonhuè'. “Yosë no'tëquën nontërinco,” topatama', sacai' nininso' nanitaparama', itërin.

Yosë marè' sacatacaso' ya'huërinso'

⁷ Ina quëran itantarin: “Patron ya'huëhuachina, piyapinë camairin. Camaihuachina, iminënquë sacatërin. Pë'tahuanënpitanta' a'pairin. Nani sacatohuachina, imin quëran huënantahuachina, patroni a'naróächin a'carin, ¿topiramahuè' ti?

⁸ Co naporinhüè'. Patron'ton yacoshatërin. Napoaton piyapinë sha'huitërin. ‘Cosharo' niquè'. Ina quëran nitaparahuaton, o'huintoco ca'i. Nani coshatohuato, o'shitoco,' itërin. Nani coshatohuachina, naporo huare' piyapinëso' coshatërin.

⁹ Piyapinë camairin ni'ton, natërin. ‘Ma noyanquën ni'ton, natëranco. Ina marè' “Yosparinquën,” co itërinhuè'.

¹⁰ Canpitanta' iyaro'sa', Yosë sha'huitohuachinquëma', natëco'. Nani natëhuatama': ‘Topinan piyapinënpoa' ni'tëhua', natërhua', nitoco'. Ya'ipiya natëcamaso' ya'huërin,” itërin Quisosori.

Chana caniori maninsopita anoyatërinso'

¹¹ Ina quëran Cariria parti na'huëtahuaton, Quirosarinquë pa'sarin. Samaria yonsan ya'cariya pa'nin.

¹² Inaquë paaton, a'na ninanoquë canconin. Canconpachina, shonca quëmapi'sa' chana caniori maninsopita quënanconin. Inapitaso' aquëmiächin huanirahuatona',

¹³ chiniquën nontopi:

—¡Quiyanta' Maistro nosoroatoncoi anoyatocoi topiraihuè'! itopi.

¹⁴ Napotohuachinara, ni'sahuaton, itapon:

—Paatoma' corto hua'an noyatëramaso a'notonco, itërin. Napotohuachina, pa'pi.

Paaso'i, a'nanaya canio iniquipi. Noyatopi.

¹⁵ A'nara: "Nani noyatërahuë," ta'ton, ayanquintarin. Iratapon pochin "¡Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyatërinco paya!" tosarín.

¹⁶ Quisosoquë huënantahuaton, nantëntaquëchin isonquirin. Isonquirahuaton, "Yosparinquën, Sinioro," itërin. Samaria piyapi inaso'.

¹⁷⁻¹⁸ —Shonca ya'pi anoyatopirahuë', a'naíchin huënantahuaton, "Yosparinquën," itërinco. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë yonquirin. A'napitaso nipirinhüë' co "Yosparinquën," itërinacohüë', tënin.

¹⁹ Ina quëran itantarin:

—Huanirahuaton iyasha, noya paquë. Yosë natëran ni'ton, noyatomiatëran huachi, itërin.

Yosë hua'anëntarínso'

(Mateo 24.23-28, 36-41)

²⁰ Ina quëran Parisioro'sari huëcapairahuatona', itapona':

—¿Onporota' Yosë isoro'paquë hua'anëntarin? itopi.

—Yosë hua'anëntohuachin iyaro'sa', co a'ninquëchin ya'noarinhüë'.

²¹ "Isëquë ya'huarin," co taponahuë'. "Pasëquë ya'huarin," co taponahuë'. Yosë hua'anëntohuachinquëma', ya'coancantarinquëma', itërin.

²² Ina quëran ca'tano'sanënpita itantarin:

—A'na tahuëri iyaro'sa', panantarahuë. Naporo' nohuantaramaco. Yosë quëran quëmapico ni'to, o'mantararahuë. "Manóton o'manta'in," tosapi-ramahuë', co naporo' quënanaramacohüë'.

²³ A'naquën yanonpintarinëinquëma'. "Nani o'mantarin. Pasëquë ya'huarin," itarinëinquëma' a'naquën. "Patoro'pa' ya'huarin, quiyaso' nitotërai," itarinëinquëma' a'naquëonta'. Ina pochin nontohuachinëinquëma', ama natëcosohüë'. Ama inapita imacosohüë'.

²⁴ A'nanaya o'mantararahuë. O'cori' huënsha' topachina, ya'ipi parti a'pintërin. Inapochachin a'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinaco.

²⁵ Iporaso nipirinhüë' chiniquën parisita'huaso' ya'huërin. Na'a piyapi'sa' co nohuantarinacohüë'. No'huairinaco.

²⁶⁻²⁷ Iráca Noi pënëntopirinhüë', co natëpihuë'. Co natëtonahuë', topinan ya'huëcaisoráchin cancantopi. Coshatapi, o'osapi, sa'asapi, hui'ninpitanta' aso'yapi. Napoatona', co manta' Yosë yonquipihuë'. Noiso nipirinhüë', Yosë natëton panca nanca ninin. Nani tinihuachina, inaquë ya'conin. A'napitaso' co yonquipirinhüë', a'nanaya panca pacon pa'sarin huachi. Naporo' ya'ipiya chimiitopi. Inapochachin piyapi'sa' topinan ya'huaso'i', a'nanaya o'mantararahuë.

²⁸ Notonta' iráca Sotomaquë ya'huëpirinhüë'. Inaquë a'napitaso' topinan ya'huatona', coshatápi, o'osápi, nipa'antápi, ma'sha sha'sapi, pëiapi.

²⁹ Napoápirinhüë', Noto pipihuachina, naporo tahuëri chachin Yosë nohuanton, inápa quëran pën a'paimarin. A'nanaya ta'huantopi.

³⁰ Inapochachin canta' a'na tahuëri Yosë quëran quëmapico ni'to, ya'noantarahuë.

³¹ "Ina tahuëri nanihuachin, co ma'shanëmapita yonquicaso' ya'huapohüë'. Pëinëma aipi ya'huëhuatama', ama ma'sha macacaso marë tëranta' ya'concosohüë'. A'naroáchin ta'aco'. Iminquë ya'huëhuatama', ama pëinëmaquë paantacosohüë'. Topinan paco'.

³² Iráca Noto sa'in ma'shanënpita yonquiaton, co a'naroáchin ta'arinhuë'. Napoaton co cha'ërinhuë'. Ina yonquico'.

³³ Noya nanpicamasoáchin yonquihuatama', topinan quëran nanpiarama'. Chiminpatama', parisitomiatarama'. Nipirinhüë', casáchin yonquihuata-maco, tëpápirinëinquëmaonta', noya noya nanpiamiatontarama'.

34 O'mantahuato, naporō' tashi' cato' piyapi ina pè'saraquëáchin huë'ésapirinahuë', a'nara' imarinco ni'ton, anquë'niri inápaquë quëpantararin. A'naso nipirinhue' patarin.

35 Cato sanapi shi'shi' pè'sanapirinhue', a'nara' quëpantararin. A'naso nipirinhue' patarin. [

36 Cato quëmapi ina iminquëáchin sacatapirinhue', a'nara' quëpantararin, a'nara' patarin,] ténin Quisoso.

37 —¿Insëquëta' Sinioro napoapi? itopi.

—Ma'sharo'sa' chiminpachina, tamëro'sari huëcapaipei, itërin. (O'mantahuachin, ya'ipiya nitotapi, tapon naporin.)

18

Coisë naporinso'

1 “Chiniquë'n cancantatë', apira apira Yosë nontacaso' ya'huërin,” ta'ton, pënënto nanan sha'huitantarin ama amitona' a'pocaiso marëhuë'. A'chintaton, itapon:

2 “A'na ninanoquë a'na coisë ya'huërin. Co manta' Yosë të'huatërinhuë'. Piyapi'santa' co nosororinhue'.

3 Ina ninanoquë chachin a'na quëyeron ya'huëpirinhue', inimiconëni na'con ihuarin. Napoaton coisëquë pa'nin. 'Paso' quëmapi ihuarinco. Sha'huitëquë' quëtanta'inco. Ana'intëquë', itopirinhue', co nohuantërinhuë' catahuacaso'. Nani tahuëri paantahuaton, inachachin inachachin itantarin.

4 Hua'qui' coisëri co natëpirinhue', napoin quëran ami ami natanin. 'Co' mini Yosë të'huatërahuë'. Piyapi'santa' co nosororahuë'.

5 Iso quëyeronso nipirinhue' apininco. Apira apira huëcapaihuachincora, pinatanahuë. Co huachi ahuantërahuë'. Napoaton inimiconë'n ana'ntarahue', ténin.

6 Ni'co'. Coisë co noyahuë' niponahuë', napoin quëran quëyeron catahuarin.

7 ¡Yosëso nipirinhue' nóya ni'ton, huayoninsopita na'con catahuarin! A'napitari aparisitohuachina', Yosëri no'tëquë'n ana'ntarin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin ina nontopi ni'ton, catahuarin. Co naniantarinhuë'.

8 Tahuëri nanihuachin, a'naroáchin ana'ntarin. Napoaponahuë' o'mantahuato, ¿na'a ya'pita'ma' natëarinaco quë'naimapo to?” itërin Quisosori.

Cato' piyapi Yosë nontopiso'

9 A'naquë'n piyapi'sa' ya'huëpirinhue'. “Quiyasáchin no'tëquë'n Yosë natërai. A'napitaso' co quiya pochin natëpihuë',” toconpi. Napopirinhue', inapita pë'nëncaso marë' Quisosori itërin:

10 “Cato' quëmapi Yosë chinotopiso pëiquë Yosë nontacaso marë' pa'pi. A'naso' parisio. A'nanta' coriqui copirno marë' ma'patërinso'.

11 Parisioso' huanirahuaton, sacaronguë Yosë nontërin: 'Tata Yosë, yanontëranquë'n. Caso' noyaco. Ina marë' noya ni'nanco ni'ton: “Yosparinquë'n,” itëranquë'n. Co a'napita pochincohuë'. Co ihuatërahuë'. Co nonpinahuë'. Co monshihuanahuë'. Paso' quëmapi co noyahuë'. Caso nipirinhue' co ina pochincohuë'.

12 Nani simana catoro' ayonarahue. Ya'ipi canarahue quëran, diesmo quëma marë' acorahuë', itërin Yosë nontaton.

13 A'naso nipirinhue' co ya'caritërinhuë'. Tapanaton, monshoárin. Oshanën marë' sëtërin. 'Tata Yosë, caso' oshahuano. Nosoroatonco, oshanëhuë' inquitoco,' itërin.

14 Ina oshanën inquitaton, Yosëri noya ni'nin. Parisioso nipirinhüè', co noyahuè' ni'nin. A'napita nocanpatama', a'na tahuëri Yosë atapanarin-quëma'. Nipirinhüè': 'Caora co nanitërahuè' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,' topatama', noya acoarinquëma',," tënin Quisoso.

Hua'huaro'sa' nosororinso'

(Mateo 19.13-15; Marcos 10.13-16)

15 Ina quëran hua'huaro'sa' quëpi Quisosori së'huamotocaso marë'. Së'huamotorahuaton, inapita marë' Yosë nontërin. Hua'huaro'sa' quëpisopita ca'tano'sanënpitari yaa'papirinhüè'.

—Ama napotocoso huè'. Quisoso apinama', itopi.

16 Quisosoriso nipirinhüè' itërin:

—Tananpitoco' hua'huaro'santa' huè'ina'. Ama a'pacoso huè'. Hua'huaro'sa' pochin cancantohuatama', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama'.

17 Tëhuëinchachin itëranquëma'. Hua'huaro'sa' a'naroáchin yaimarinaco. Co'so' inapita pochin cancantohuatamahuè', co Yosë hua'anëntërinquë ya'conaramahuè', itërin.

Ma'huan yaimarinso'

(Mateo 19.16-26; Marcos 10.17-27)

18 Ina quëran a'na hua'ani Quisoso huëcapairin.

—Quëmaso' Maistro noyanquën, tënahüè. ¿Ma'ta' caso' nii nanpimiata'huaso marë'? Sha'huitoco canta' noya nii, itiirin.

19 —¿Ma'marëta' "Quëmaso' noyanquën" itëranco? Yosëíchin noyaso'.

20 Iráca pënëntërinso' nitotëran. "Ama sa'an tëhuananpitëquësosühuè'. Ama piyapi tëpaquësosühuè'. Ama ihuatëquësosühuè'. Ama nonpinapiquësosühuè'. Tata natëquë'. Mamanta' natëquë'," tënin Yosë íraca pënëntaton, itërin.

21 —Hua'huatapo quëran huarë' ya'ipi inapita natërahuè, itërin.

22 Ina natanahuaton, Quisosori itantarín:

—Isonta' Yosë nohuantërin. Paaton, ya'ipi ma'shanënpita pa'anconquë'. Coriqui canaranso' sa'ahuaro'sa' quëtonquë'. Ina quëran imaquico. Inapotohuaton, Yosë'pa' na'con canamiataran, itërin.

23 Ina natanahuaton, co huachi noya cancantërinhuè'. "Hua'huayátërahuè ma'sha ya'huëtërinco," ta'ton, sëtërin. Sëtatón, pa'nin.

24 Napohuachina, Quisosori itërin:

—Sacai quëran ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conapi.

25 Ni'co' iyaro'sa'. Nahuan huëratën pi'pira'huaya naninën ya'huëtërin. Camiyo panca masha ni'ton, sacai' inaquë ya'conacaso'. Ina quëran saca sacai' ma'huano'sa' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso', itërin.

26 Ina natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Incha nica cha'ërë'poya? itopi.

27 —Co insonta' inaora nanitërinhuè' cha'ëcaso'. Yosëíchin nanitërin anoyacancantinquëmaso'. Ya'ipi nanitaparín, itërin Quisosori.

28 —Ni'quë' Sinioro, quiyaso' ya'ipi ma'shanëhuëi patahuato, imasarainquën, itërin Pitrori.

29 —Tëhuëinchachin iyaro'sa', nani ma'sha patohuatama', na'con na'con Yosë catahuarinquëma', tënahüè. A'naquëma' Yosë hua'anëntërinso' a'chinacamaso marë' pëinëma', sa'ama', iyaparima', tatama', mamama', hui'nama', inapita patarama'.

30 Ca marë' patohuatama', ipora chachin Yosë na'con na'con quëtantarinquëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama huachi, itërin Quisosori.

Chiminacaso' sha'huitantarinso'
(Mateo 20.17-19; Marcos 10.32-34)

³¹ Ina quèran ca'tano'sanènpita amashamiachin quèparahuaton, itantarin: "Iporaso', Quirosarinquè paantarèhua'. Inatohua' ya'huasèhua', Yosè quèran quèmapico nipirahuè', nani ma'sha onpotarinaco. Pènèntona'piro'sa' iráca ninshitopiso chachin napotarinaco.

³² Hua'ano'sa' masahuatonaco, nisha piyapi'saquè yo'coaninaco. Tèhuuarinaco, no'huiarinaco, ipitarinaco.

³³ Chiníquèn huihuirahuatonaco, tèpararinaco. Napoaponahuè', cara tahuèriya quèran nanpiantarahuè'," itèrin.

³⁴ Natanaponaraihuè', co nitotopihuè'. Ma'sona tapon naporinso' co yonquipihuè'.

Somaraya anoyatèrinso'
(Mateo 20.29-34; Marcos 10.46-52)

³⁵ Ina quèran Quiricoquè ya'caritohuachina, a'na quèmapi quènanconin. Ira yonsanquè huènsèarin. Somaraya ni'ton, nani tahuèri inaquè huènsèaton, coriqui topinan ma'patárin.

³⁶ Na'a piyapi'sa' iratapi, natanaton: "¿Inta' huè'sarin?" topachina,

³⁷ "Quisoso Nasaritoquè ya'huèrinso' huè'sarin," itopi.

³⁸ Ina natanahuaton, chiníquèn nontèrin:

—¡Nosoroco Siniro! Quèmaso' Tapico' shinquèn. Yosè a'paimarinquèn ni'ton, nosoroco canta', itèrin.

³⁹ A'naquèn quèchitopisopitari natanahuatona', no'huiipi. "Ta'tèquè'," itopirinhahuè', aquètè chachin chiníquèn nontèrin.

—Nosoroco Siniro. Quèmaso' Tapico' shinquèn. Onpopionta' catahuaco, itantarin.

⁴⁰ Quisososo' chiniconahuaton, camaitèrin quècacaiso'. Quèshihuachinara:

⁴¹ —¿Ma'ta' iyasha onpochinquèn? itèrin.

—Anoyaratoco Siniro canta' ni'chi, itèrin.

⁴² —Noyapa'. Natèranco ni'ton, anoyarayataranquèn, itèrin.

⁴³ Itohuachina, a'naroáchin noya ni'tèrin. "¡Ma noyacha Yosèso' ni'ton, anoyarayatèrinco paya!" ta'ton, Quisoso imarin. Piyapi'santa' pa'yatatona', "Ma noyacha Yosèso' ni'ton, anoyarayatèrin paya," topi.

19

Saquio anoyacancantèrinso'

¹ Quiricoquè canconahuaton, ninano huáncana pa'sarin.

² Inaquè a'na ma'huan ya'huèrin. Saquio itopiso'. Inaso', coriqui copirno marè' ma'patona'piro'sa' hua'anèn ni'ton, chiníquèn nanantèrin.

³ Quisoso inaquè huè'pachina, na'a piyapi'sari yamotèrapi. Saquionta': "Canta' Quisoso nohuichi," ta'ton, huè'pirinhue'. Mo'copiya ni'ton, co nanitèrinhuè' quènanacaso'.

⁴ Napoaton ta'arè'nachin piyapi'sa' na'huètèrhuaton, naraquè nanpèconin. "Isèquèchin Quisoso huè'sarin," ta'ton, inaquè huènsèarin Quisoso nòcacao marè'.

⁵ Quisososo' inaquè canconahuaton, nè'pèconin.

—Iya Saquio, manóton nohuaraqùè'. Ipora tahuèri quèma pèinènuè yacahuaranquèn, itèrin.

⁶ Napotohuachina, manorahuaton, nohuaraimarin. Pa'yatatón, "Noya Maistro. Huèquè' ni'quico," itèrin. Ina quèran pèinènuè quèparin.

⁷Piyapi'sari quënanahuatona', ninontapi. "¿Onpoatonta' oshahuan pëinënquë yacahuatonin?" nitopi.

⁸Saquioso nipirinhüë' Quisoso a'chininso' natanahuaton, noya natërin. Napoaton itapon:

—Nani ma'sha Sinioro ya'huëtërinco. Ipora patoma sa'ahuario'sa' quëtarahuë. Iraca a'naya a'naya nonpintato, ihuarahuëso' na'con na'con quëtantarahuë. A'na marëíchin nipirinhüë', catapini quëtantarahuë, itërin.

⁹Itohuachina, Quisosori itërin:

—Ipora tahuëri Yosë nicha'ërinquën. Sa'an, hui'nanpita, inapitanta' nicha'ërin. Apraan shinquën ni'ton, nicha'ërinquën.

¹⁰Na'a piyapi'sa' co Yosë natëtonahuë', chihuëpi pochin nipi. Inapita yonica'huaso marë' o'marahuë. Cancanëna' anoyacancanta'huaso marë' o'marahuë, tënin Quisoso.

Canacaso marë' coriqui quëtërinso'

¹¹Na'a piyapi'sa' natanapi. Paatona', Quirosarinquë ya'caritërapí. "Ipora tahuëri'sa' Yosë hua'anëntarinpoa huachi," topi. Napoaton Quisosori a'na pënëto nanan sha'huitërin:

¹²"A'na quëmapi aquë pa'sarin hua'an ya'conacaso marë'. Yapa'pachina, piyapinënpita nontërin: 'Inatohua' pa'pato, copirno chiniquën nanan quëtërinco naro'pa' hua'anënta'huaso marë'. Oshaquëran chiniquën nanan quëtöhuachinco, huënantarahuë, tosahuaton,

¹³shonca inpriatonën amatërin. Huë'pachinara, a'naya a'naya coriqui quëtërin. Napopináchin quëtëra'piarin. 'Iporaso' aquë pa'sarahuë. Iso coriqui quëchinquëma' ma'sha pa'anatoma', na'con na'con canacamaso marë', itërin. Itahuaton, pa'nin.

¹⁴Piyapinënpitaso nipirinhüë' co nohuantopihüë'. No'huipi. Napoaton comisionënpita a'papi copirno sha'huitacaiso marë'. 'Ina quëmapi co nohuantërihuë' hua'anëntiincoiso'. Ama acoquësohuë', itoonpi.

¹⁵Copirnosos nipirinhüë' co comisionënpita natëtonhuë', chiniquën nanan quëtërin. Napotohuachina, ya'huërinquë huëantarín. Canquirahuaton, inpriatonënpita amataantarín. Huë'pachinara, '¿Onpota' canarama?' itëra'piarín.

¹⁶A'naso' huë'sahuaton, itërin: 'Ina nápo' coriqui sinioro quëtëranco. Ma'sha pa'anato, nani shoncaro' aquëtë canarahuë', itërin.

¹⁷Ma noya sacatëran. Natëranco ni'quëhuarë', hua'an aco'inquën. Shonca ninanoro'sa' hua'anëntaran', itërin.

¹⁸Ina quëran a'na inpriatonën huë'pachina, itërin: 'Ina nápo' coriqui, sinioro, quëtëranco canta'. Ma'sha pa'anato, a'natëraporo' aquëtë canarahuë', itërin.

¹⁹'Natëranco ni'quëhuarë', quëmanta' hua'an aco'inquën. A'natërápo ninanoro'sa' hua'anëntaran', itërin.

²⁰⁻²¹A'nanta' nipirinhüë' huë'sahuaton, itërin: 'Quëmaso' sinioro, co nosororancoihuë' ni'ton, të'huatëranquën. Co sacataponahuë', canaran. Co sha'topiranhuë', nitërinso' manan. Canahuato, topinan osëretërinco, ta'to, co sacatëranhuë'. Ina nápo' coriqui quëtëranco'so' panioquë so'pinahuato, taparahuë. Ma'tana ya'huarin,' toconín.

²²'Quëmaso' co noyanquënhuë', chioran. Co pi'pisha tëranta' natërancohuë'. Quëmaora namamën quëran napotaranquën. Co sacataponahuë', canaran, ¿itëranco ti?

²³¿Onpoatonta' nipachin co bancoquë acoranhuë'? Inaquë acoran naporini, pi'pian tëranta' canaitohüë', itërin.

24 Ina quèran piyapinènpita sha'huitèrin. 'Iso quèmapi topinan quèran coriqui quètèrahuè. Coriqui osèrètahuaton, paso' quèmapi quètèquè', na'con na'con canarinso', itèrin.

25 'Co'ta, inaso' nani hua'huayátèrahuè coriqui ya'huètèrin. ¿Naquèranchin quètanta'i ti?' itèrin piyapinèni.

26 'Ina mini quètèquè'. Noya natèrinco ni'ton, na'con ya'huètarin. Na'con na'con quètantarahuè. A'naso nipirinhue' co natèrincohuè' ni'quèhuarè', pi'pian ya'huètèrinso tèranta' osèrètarahue'.

27 Co nohuanterinacosopitasa nipirinhue' maconco'. Isèquè chachin tēpaco', tēnin," itèrin Quisosori.

Quirosarinquè canconinso'
(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Juan 12.12-19)

28 Ina toshuaton, paantarin. Quirosarinquè ya'caritèriarin.

29 Ya'caritahuaton, Oriposè panènquè canconin. Ina ya'cariya cato' ninano' ya'huèrin. A'naso' Pitipaqui itopi. A'nanta' Pitania itopiso'. Inaquè canconahuaton, cato' ca'tano'sanèn sha'huitèrin.

30 —Paso' ninanoquè paco'. Pèi' ya'natirinquè canconpatama', mora hui'napishin a'sonpinan quènanconarama'. Co incari tèranta' huènsèchàtèrarinhue'. I'quiritahuatoma', quèshico.

31 “¿Onpotaomata' i'quiritarama'?” itohuachinquèma', “Sinioro nohuanterin,” itoco', itèrin.

32 Itohuachina, pa'pi. Pa'sahuatona', mora a'sonpinina quènanconpi. Quisosori sha'huitèrinso chachin quènanconpi.

33 I'quiritaquèya':

—¿Onpotaomata' moraso' i'quiritarama'? itèrin hua'anèni.

34 —Siniorori nohuanterin, itohuachina:

—Inta nipachin, quèpaquè', itèrin.

35 Napotohuachina quèpatopi. Mora aipi a'mopiso' huètohuachinara, ina aipi Quisoso huènsèrahuaton, pa'sarin.

36 Na'a piyapi'sa' quèchitahuatona', a'mopiso' iraquè huètopi. Chiniquèn hua'an pochin nicatona', napotapi. Inaquè Quisoso pa'sarin.

37-38 Oriposè panèn quèran nohuarapona pochin, imarinsopita chiniquèn nonsapi.

—¡Ma noyacha Quisososo paya! Nani ma'sha nitotèrin. Yosè nohuan-ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrin, ni'nai. Yosèri a'paimarin hua'anèntinpoaso marè'. Siniorori chachin chiniquèn nanan quètèrin. ¡Ma noyacha Yosèso paya! Nanan anoyatèrinpoa' ni'ton, noya yonquirinpoa', topi. Noya cancantatona', napoti.

39 Parisioro'sari natanahuatona', no'huipi.

—Imarinènsopita Maestro, sha'huitèquè' ta'china', itopi.

40 —Ta'topi naporini, na'piro'sa tèranta' chiniquèn nointonahuè', tēnin Quisoso.

41 Ina quèran Quirosarin notènanquè canconpi. Canconpachina, piyapi'sa' yonquiaton, Quisoso sètèrin. Sètaton, na'nèrin.

42 “Hua'qui' pènènpiranquèmahue', co yanatanamacohue'. Ipora tèranta' no'tèquèn yonquirama' naporini, noya cancanchitomahuè'. Iporaso nipirinhue' co huachi nanitaramahuè'. Co natantochináchinhue' cancantèrama'.

43 Napoaton a'na tahuèri parisitarama'. Inimiconèmapita huècapairahuatènnèquèma', tancapitarinènnèquèma'. Ya'ipi parti quèran ahuèarinènnèquèma'. Ninano pairapiramaso' inápa niponahuè', ma'sha a'mitè a'mitètapi ya'conacaiso marè'.

44 Ya'conahuatona', pëinëmapita ohuatapi. Co a'na na'pi tēranta' niya'huiritarinhuë'. Ya'ipinquëma' ta'huantarama'. Nicha'ëca'huanquëmaso marë' o'mapirahuë'. Co nohuantëramacohuë' ni'ton, Yosë ana'intarinquëma huachi," tēnin Quisoso.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'
(Mateo 21.12-17; Marcos 11.15-19; Juan 2.13-22)

45 Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë ya'conahuaton, nipa'antopisopita a'parin.

46 –Yosë quiricanën quëran tapon: “Ca nohuanto, pëinëhuë ya'huë'in piyapi'sa' nontiinacaso marë',” tēnin Yosë. Canpitaso nipirinhuë', ihuatëro'sa' ya'huëpiquë pochin nitërama', itërin Quisosori. Itahuaton, a'parin.

47 Ina quëran nani tahuëri inaquë a'chinin. Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa, ninano' hua'ano'sa', inapitaso' no'huitona', Quisoso yatëpapurinahuë'.

48 Na'a piyapi'sari nōya natanatona' yamotopi ni'ton, co nanitopihuë' macacaiso'.

20

Chiniquën nanantërinso'

(Mateo 21.23-27; Marcos 11.27-33)

1 Ina quëran Yosë chinotopiso pëiquë paantarahuaton, piyapi'sa' a'chintantarin. Noya nanan pënëntaquëya', cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', corto hua'ano'sa', inapita huë'pi.

2 –¿Onporahuatonta' chiniquën nanantaton, nipa'antopisopita a'paran? ¿Inta' nanan quëtërinquën ina pochin nicacaso? Sha'huitocoi, itopi.

3 –Noyapa', carinquëmanta' natainquëma'. Ina sha'huitohuatamaco, canta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huítaranquëma'.

4 ¿Incarita' Coansha nanan quëtërin piyapi'sa' aporintacaso marë'? ¿Yosëri nanan quëtërin, piyapiri nica? ¿Ma'ta' tēnama' canpita yonquiatoma? Sha'huitoco carinquëmanta' nanan quëtërinco'so' sha'huíchinquëma', itërin Quisosori.

5 Natanahuatona', inahua capini ninontopi. “¿Ma'ta' itahua? 'Yosëri nanan quëtërin aporintacaso', itohuatëhua': '¿Onpoatomata' nipachin co natëramahuë'?' itarinpoa'.

6 Nipirinhuë': 'Co Yosëri nanan quëtërinhuë'. Piyapiri quëtërin, itohuatëhua', na'a piyapi'sa' chiniquën no'huarinënpoa'. Na'piquë tē'yaratënënpoa', tēpamarinënpoa'. 'Yosëri a'parin pënëinpoaso marë', topi ya'ipiya', nitopi.

7 Nani ninontohuachinara, Quisoso itapona': “Ahuën. Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' Coansha nanan quëtomara? Co nitotëraihuë',” toconpi.

8 –Napoahuarë', co carinquëmanta' insosona nanan quëtërinco'so' sha'huítaranquëmahuë', itërin Quisosori.

Inpriatoro'sa' co noyahue' yonquipiso'

(Mateo 21.33-44; Marcos 12.1-11)

9 Ina quëran piyapi'sa' a'chintacaso marë', iso pënënto nanan sha'huítaantarin: “A'na quëmapi pancana iminin. Inaquë opasáchin sha'nin. Nani tiquihuachina, inpriatoro'sa' acorin a'paicaiso marë'. 'Sacatëramaso marë', nitërinso' patomachin maco'. Patomachin canta' acotoco,' itërin. Itahuaton, a'na parti pa'nin. Hua'qui' inaquë ya'huërin.

10 Nitërinso' nani cayahuachina, piyapinën ya'huërin'pa' a'parin. Patoma nitërinso' ma'caso marë' pa'pirinhuë', inpriatonënpitari masahuatona', ahuëpi. Ahuërahuatona', topinan a'papi.

11 Naquëranchin hua'anëni a'na piyapinën a'pantapirinhuë'. Inanta' chiniquën no'huitona', ahuëantapi. Ahuëatona', topinan a'paantapi.

12 A'nanta' a'pantapirinhuë'. Pë'sharahuatona', a'papi inanta'.

13 Napoin quëran hua'anëni yonquirin. '¿Ma'cha onpochiya? Na'aya'pi a'papurahuë'. Ahuërahuatona', topinan a'pairachinpi. Hui'nahuë nosoropirahuë', ina huachi a'paarahuë. Ina natëapona' nimara,' ta'ton, hui'nin chachin a'papurinhuë'.

14 Inpriatonënpitaso' hui'nin quënanahuatona', ninontopi. 'Paso' hui'napi a'na tahuëri pa'pin chiminpachin, iso no'pa chachin hua'anëntapon. Huëco' tëpa'ahua'. Ya'ipi ma'shanënpita canpoari matahua huachi,' nitopi.

15 Naporahuatona', hui'nin masahuatona', aipiran të'yatahuatona', tëpapi. Pa'pin natantohuachin, ¿ma'ta' onpotintapon, hui'nin chachin tëpatopi ni'quëhuarë'?

16 A'naroáchin huëntarahuaton, inpriatonënpita tëpapon. Ina quëran nasha inpiatoro'sa' acoatapon, tënhuë," itërin Quisosori.

Ina natanahuatona':

—¿Ama onporonta' napoinsohuë!' topi.

17 Napohuachinara, nirayarahuaton, itantarin:

—Napotiramahuë', ¿ma'ta' tapon nipachin pënëntona'pi iráca ninorinso'? Nishifatón, tapon:

"Na'pi quëran yapëihuachina, a'na na'pi ya'huëpirinhuë', pëina'piro'sa' co no-huantopihuë'. 'Nagoonin,' ta'tona', të'yatopirinahuë', hua'anëni maantarahuaton, 'Iso na'pi mini na'con na'con nohuantërahuë pëica'huaso marë', ta'ton, noya acoatarin.

18 Ina na'pi i'patohuatëra, anotatë' ya'panë'. A'na tahuëriso nipirinhuë' ina na'pi chachin insosona anoantohuachin, ni'sharianin," itërin Quisosori.

19 Ina natanatona', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitaso' no'huitopi: "Chinotatonpoa', pënënarinpoa'," ta'tona', yamapirinahuë' tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Piyapi'sa' të'huatatona', co mapihuë'.

Copirno marë' coriqui ma'patërinso'
(Mateo 22.15-22; Marcos 12.13-17)

20 Napoaton a'naquën quëmapi'sa' amatahuatona', itapona': "Nonpin-tatoma', Quisosoquë paco'. Yaimaramaso pochin nicatoma', ina nontoco' atëhuëcaso marë'. Ina quëran sha'huirapihuatama', hua'ani sontaro'sa' a'paarin ina macacaso marë'," itopi.

21 Itohuachinara, pa'pi Quisoso nontapona':

—Ma noya Maistro nontërancoi. No'tëquën a'chinan. Yosë nanamën no'tëquën a'chintantoncoi, co hua'an tëranta' të'huatëranhuë'.

22 Napoaton yanatanainquën. Noma copirno'so' nisha piyapi niponahuë', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Coriqui ma'painpoaso marë' comisionën a'parin. Huë'pachina', ¿noya ipora quëtacaso' ti? ¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? Sha'huitocoi nitochii, itopi.

23 Quisososo nipirinhuë' yonquipisopita nitotërin.

—¿Onpoatomata' yaatëhuëramaco'?

24 Noma coriqui quëshico ni'i, itërin. Napohuachina, quëtopi.

—¿Inta' isoso' nonanpiso'? itohuachina, —Noma copirno, itopi.

—¿Inta' nininëonta' isëquë ninshitopi? itaantahuachina, —Noma copirno chachin, itaantapi.

25 —Copirno ma'shanën ni'quëhuarë' inachachin quëtaantaco'. Naporahuaton, Yosëso' nininpoa' ni'ton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi cancanëma quëran ina natëcaso' ya'huërin, itërin.

26 Na'a piyapi'sari Quisoso yaatëhuëpirinahuë', co nanitopihuë':

—Ma noyacha a'panitërin paya, ta'tona', co huachi natanpihuë'.

Piyapi'sa' nantantapiso'

(Mateo 22.23-33; Marcos 12.18-27)

²⁷ Ina quëran a'napita cotio hua'ano'sa' huë'pi. Satosioro'sa' itopiso'. Inapitaso' nisha a'chinpi. "Piyapinpoa' chiminpatëhua', co onporonta' nantantarihuahuë'," toconpi. Inapitanta' Quisoso yanonpintatona', huëcapaipi.

²⁸ —Íráca Maistro Moisésë pëñëninpoa': "Quëmapi sa'aponahuë co hui'nin ya'huëyátërasohuë' sa'in ayananpihuachin, ina iini chachin imoroën maantacaso' ya'huërin. Hui'nahuanpachin, iinco' apoin inari ya'huëretacaso marë'. Ina quëran mashotohuachin, ma'shanën, no'panën, inapita masarin," tënin Moisésë ninshitaton.

²⁹ Canchisë iyaro'sa' ya'huërin. Paninanso' sa'apirinhuë'. Co hui'nin ya'huëyátërasohuë', sa'in ayananpirin.

³⁰ Ina iini chachin imoroën maantarin. Moisésë tëninso chachin manin. Inanta' co hui'nin ya'huëyátërasohuë', chimiantarin.

³¹ A'na iionta' inapoantarin. Canchisë iinpita chachin inapoantapi. Co a'naya tëranta' hui'nin ya'huëyátërasohuë', ya'ipi taquiipi.

³² Ina quëran sanapinta' chiminin huachi.

³³ Canchisë iinpitari chachin mapirinahuë', nantantacaso' tahuëri nanihuachin, ¿inquën chachincha sa'in ninë'poya? itopi.

³⁴ —Co no'tëquën, iyaro'sa', yonquiramahuë'. Isoro'paquë piyapi'sa' sa'api, so'yapi, inapopi. Ina quëran chiminpi.

³⁵ A'naquën Yosëri noya ni'ninsopita inápaquë pantarapi. Nantantahuachina', co huachi sa'aponahuë'. Sanapi'santa' co so'yaponahuë'.

³⁶ Co huachi chiminaponahuë'. Anquëniro'sa pochin nisapi. Nantantantapari ni'ton, Yosë hui'ninpita chachin nisapi.

³⁷ Chiminpisopita tëhuëchachin nantantantapari. Ina a'chinchinquëma'. Moisésë chachin ninshitërinso'. Nara'huaya orotarinsó' nicaso', Yosëri nontërin: "Caso' Yosëco. Apraan chinotarincó. Isaco, Cacopo, inapitanta' chinotarincó," tënin Yosë.

³⁸ Nanpirëhuasopitaráchin Yosë chinotarëhua'. Napoaton inapitanta' nani chiminpirinahuë', nantantantantapari, itërin Quisosori.

³⁹ Cotio maistro'sa' natanahuatona', pa'yanpi.

—¡Ma noyacha, Maistro, yonquiran paya! tënin a'na'.

⁴⁰ Ina quëran të'huatatona', co huachi nohuantopihuë' nataantacaiso'.

Yosëri a'paimarinso'

(Mateo 22.41-46; Marcos 12.35-37)

⁴¹ Ina quëran Quisosori itantapon:

—Íráca Yosë quiricanënuë sha'huitërinpoa'. "A'na tahuëri a'na quëmapi acoarahuë piyapi'sa' nisha'ëcaso marë'. Inaso' Cristo," tënin íráca. Cotio maistro'saso' a'chinpachinara: "Cristoso' Tapico' shiin," topi. Napopirinahuë',

⁴² íráca Ispirito Santo nohuanton, Tapiri chachin Cristo ninorin. Sarmoquë ninshitaton, naporin:

Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin: "Inchinanëhuë quëran huënsëquë'

⁴³ inimiconënpita cari minsëchinquën," itërin Yosëri, tënin Tapi.

⁴⁴ Shia'huain niponahuë', Cristo yonquiaton, "Sinioronëhuë'," tënin Tapi. Piyapi chachin nipirinhuë', Tapiri chinotërin. ¿Onpoatonta' naporin? itërin Quisosori.

Cotio maistro'sa' yanonpipiso'

(Mateo 23.1-36; Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-54)

⁴⁵ Ya'ipi piyapi'sa' natantapaquë, ca'tano'sanënpita pënënaton, itapon:

⁴⁶ "Ni'cona cotio maistro'sa' nonpintochinënquëma'. 'Noya noyacoï,' ta'tona', naporopi a'mopi piyapi'sari nicacaiso marë'. Cachiquë pa'pachinara, na'a piyapi'sari nontopi. 'Huë'cama maistro,' itohuachinara, pa'yatopi. Niyontopiso pëiquë ya'conahuatona', hua'ano'sapitarë' yahuënsëconpi. Pita nipachinara, huancánachin yahuënsëconpi.

⁴⁷ Noya nonaponaraihuë', a'naya a'naya quëyoronos'a' nonpintatona', ma'shanënpita matopi. Ama noninacaiso marëhuë' hua'qui' Yosë nontopirinahuë', co cancanëna quëran natëpihuë'. Ina marë' aquë aquëtë' Yosëri ana'ntarin," itërin.

21

Quëyoron Yosë marë' coriqui acorinso'

(Marcos 12.41-44)

¹ Yosë chinotopiso pëiquë a'na cacon ya'huërin. Inaquë coriqui Yosë marë' po'mopi. Quisosori notëërahuaton, na'a ma'huano'sa' ni'nin. Na'con coriqui inaquë po'morapirinahuë'.

² Ina quëran a'nara quëyoron huë'nin, sa'ahua nininso'. Catotëra'huayaíchín coriqui po'moquirin.

³ Ina ni'sahuaton, Quisosori itërin:

—No'tëquën itëranquëma', na'a piyapi'sa' na'con coriqui po'morapirinahuë', iso quëyoronso nipurinhuë' na'con na'con po'moquirin.

⁴ Ma'huano'saso' na'a coriquihuanatona', ya'sotopisoíchín po'mopi. Iso sanapiso nipirinhaüë', pi'pian ya'huëcharinso', ya'ipi po'moton, tiquirin. Napoaton na'con na'con Yosë quëtërin, ténahuë, ténin Quisoso.

Yosë pëinën ohuatapiso'

(Mateo 24.1-2; Marcos 13.1-2)

⁵ Yosë chinotopiso pëi' nicatona', a'naquën nitapona': —Ma noyápiachin na'pi quëran nipi. A'naquën ninshiyaráchin Yosë marë' acopiso', nitopi.

⁶ Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Iporaso' ya'ipiya noyápiachin ni'piramahuë', a'na tahuëri ya'ipi ohuatapi. Co a'na na'piya tëranta' niya'huiritarinhaüë', itërin.

Ayaro' tahuëri ya'caritërinso'

(Mateo 24.3-28; Marcos 13.3-23)

⁷ Napohuachina, natanpi:

—¿Onporota' Maistro ohuatapi? Ina tahuëri'sa' naniriahuachin, ¿ma'ta' onporahuachina', nitotapoi? Sha'huitocoi quiyanta' nitochii, itopi.

⁸ Napotohuachinara: "Ni'cona iyaro'sa' nonpintochinënquëma'. A'naquën huëcatona': 'Caso' Cristoco. Yosë chachin a'pairinco', tosapi. A'napitanta' nonpin nanan sha'huirapi. 'Nani tahuëri naniriarin, nitotërai,' tosapi. Ama inapita imacosohüë'.

⁹ Nisha nisha parti piyapi'sa' nino'huia. Niahuërahuatona', quira nisapi. Ina natanpatama', ama pa'yancosohüë'. Piyapi'sa' co noyahuë' nicatona', na'a quira nisapi. Napoapanahuë', co isoro'pa' ta'huanchátëraponhuë'.

¹⁰ Nisha nisha piyapi'sa' capini quira nisapi. Copirnoros'a' capini nino'huitona', piyapinënpita camairapi quira nicacaiso marë'.

¹¹ A'na parti a'na parti panca ocohua pa'sarin. Cosharori pahuantohuachina', piyapi'sa' tanari tiquirarin. Nisha nisha parti chiniquën canio matarin. Na'a taquirapi. Yosë nohuanton, nisha nisha ma'sha inápaquë ya'noarin. Quënanahuatona', piyapi'sa' pa'yanapi. Ya'ipiya të'huatapi. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, ayonquicaiso marë' napoarin.

12 Co'huara ma'sha onpoyatērasohuē', co noya piyapi'sahuē' masarinēnquēma'. Imaramacoso marē' aparisitarinēnquēma'. Cotio niyonton-piso pēiquē sha'huirapiarinēnquēma'. Tashinan pēiquē po'morarinēnquēma'. Imaramacoso marē' copirno ya'huērinquēnta' quēpararinēnquēma'.

13 Naporo' inapitanta' Yosē nanamēn sha'huitohuatama', natanapi.

14 Mapachinēnquēma', '¿Ma'cha tonopocoya?' ama tocosohuē'.

15 Catahwaranquēma' noya nonacamaso'. Ca nohuanto, noya yonquiarama'. Inimiconēnpita co nanitapihuē' a'paniinquēmaso'.

16 Tataparima' co imatonahuē', sha'huirapiarinēnquēma'. Iyaparima', quēmopinēmapita, amiconēmapita, inapifa sha'huirapiarinēnquēma'. A'naquēma' tēpararinēnquēma'.

17 Imaramacoso marē' na'a piyapi'sa' no'huirarinēnquēma'.

18 Napoaponahuē', Yosē ni'sarinquēma' Co inquēma tēranta' chimimi-ataramahuē'.

19 Noya imamiatohuatamaco, cha'ēsarama'.

20 Notohuaro' sontaro'sa' nisha parti quēran huēcatona', Quirosarin tan-capitapi. Ina ni'patama', nani tahuēri nanirinso' nitotarama'. 'Quirosarin atahuantapi,' tosarama'.

21 Naporo' ta'acaso' ya'huērin. Cotia parti ya'huēhuatama', motopi'pa'ta'aco'. Ninanoquē ya'huēhuatama', a'naroáchin pipico'. Iminēmaquē ya'huēhuatama', ama ninanoquē ayancontacosohuē'.

22 Ina tahuēri'sa' nanihuachin, na'con parisitapi. Iráca Yosē quiricanēnquē ninorinso chachin naporo huarē' Yosēri chiniquēn ana'intarin.

23 Cayorono'sa', hua'huahuano'sa', inapitaso' sacai quēran ta'arapi. ¡Ma'huantacha nisapi paya! Yosēri no'huiton, cotioro'sa' ana'intarin.

24 Inimicoro'sa' huēcatona', na'a piyapi'sa' sahuēniquē tēparapi. Nisha nisha sontaro'sari ya'huēpique quēparapi asacatacaiso marē'. Nisha piyapi'sa' Quirosarinquē ya'conahuatona', camaitapi. Hua'qui' inaquē ya'huapona'. Tahuērinēn nanihuachina, Yosē nohuanton, pipiapi.

Quisoso o'mantacaso' tahuēri

(Mateo 24.29-35, 42-44; Marcos 13.24-37)

25 Ina quēran Yosē nohuanton, pi'i tashiarin. Co huachi yoqui a'pianinhuē'. Tayoraro'sa' inápa quēran anotarín. Marēnta' panca co'sacaitapon ni'ton, tēnēntapon. Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanapona'.

26 Inápaquē ya'huērinsopitanta' nacon nacontapon. Piyapi'sa' nisha nisha yonquiatona', tē'huatapona'. '¿Ma'cha onporo'poya?' ta'tona', pa'yani yatēpapon.

27 Ina quēran ni'sarinaco. Yosē quēran quēmapico ni'to, chitoro' huan-cana o'mantararahuē. Chiniquēn nanantato, o'mantararahuē. Huēnaráchin huēnaráchin ya'noarahuē.

28 Napoaton nisha nisha quira nisahuachina', nisha nisha ma'sha onporahuachina', ama pa'yancosohuē'. O'manta'huaso' tahuēri naniriarin ni'ton, nóya cancantatoma', ninaco. O'mantahuato, noya nicha'ēsaranquēma'. Yosē'pa' quēpantaranquēma', itērin Quisosori.

29 Ina quēran iso pēnēnto nanan sha'huitērin: "Iquira nara papotērin quēran nitoco'. A'napita nararo'santa' yonquico'.

30 Nara ta'amēnquē monoantahuachina: 'Nani o'napi naniriarin,' topi.

31 Inapochachin nani ma'sha onporahuachina', nitotarama'. 'O'mantacaso' tahuēri naniriarin. Yosē hua'anēntarinpoa', tosarama'.

32 No'tequēn itēranquēma'. Co'huara cotioro'sa' huēnton ta'huanchatērasohuē', nani ma'sha onporapi.

³³ Isoro'pa' ta'huantarin. Pi'iro'tënta' ta'huantarin. Ca nanamëhuëso nipir-inhuë' co onporonta' ta'huantarinhuë'. No'tëquën nonahuë ni'ton, ya'ipiya sha'huitëranquëmaso chachin naniarin.

³⁴ Ni'cona naniantotamaco. Ama pita pa'yatacasoachin cancantocosohuë'. Ama no'piscosohuë'. Ama ma'sharáchin yonquicosohuë'. Ina pochin cancantohuatama', co aquëtë' yonquiamacohuë'. Co noya ninahuatamacohuë',

³⁵ huënsón a'naroáchin ma'sha maninso pochin, a'nanaya o'mantararahuë. Ya'ipi piyapi'sa' a'ninquëchin ni'sarinaco.

³⁶ Napoaton noya cancantatoma', Yosë nontoco' achinancainquëma' cha'ëcamaso marë'. Yosë quëran caso quëmapico ni'to, co imapisopitahuë' ana'intarahuë. Apira apira Yosë nontohuatama', naporo' tahuëri co tapanatomahuë', noya huaniparamaco," ténin Quisoso.

³⁷ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë a'chinin. Tashi' nipachina, Oriposë panënuë huë'ëcaso marë' pa'nin.

³⁸ Tashiramiachin na'a piyapi'sa' chinotopiso pëiquë pa'pi Quisoso natanacaiso marë'.

22

Quisoso macacaiso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5, 14-16; Marcos 14.1-2, 10-11; Juan 11.45-53)

¹ Cato' tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' cotioro'sa' niyon-tonpi Yosëri iráca nicha'ërinso' yonquicaiso marë'. Ina tahuëri nanihuachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'.

² Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapitari chinotopi Quisoso tëpacaiso'. Piyapi'sa' té'huatatoña', co nanitopihuë' a'ninquëchin macacaiso'.

³ Shonca catoyápiri Quisoso ca'tanpirinahuë', a'nara' sopairi ya'coancantërin, Cotasë Iscarioti itopiso'. Sopairi ya'coancantohuachina,

⁴ corto hua'ano'saquë pa'nin. Cotio sontaro'santa' nontërin Quisoso sha'huirapicasso marë'.

⁵ Natanahuatona', pa'yatopi. Ina marë' corigui quëtacaiso sha'huitopi.

⁶ —Noyapa', ta'ton, Cotasë yonquirarin po'oana quëran a'nocaso marë'.

Pascoa tahuëri coshatopiso'

(Mateo 26.17-29; Marcos 14.12-25; Juan 13.21-30; 1 Corintios 11.23-26)

⁷ Pascoa tahuëri'sa' nipachina, nisha pan ca'pi, co ahuëpocatopisohuë'. Naporo tahuëri chachin carniroa'hua iráca tëpapiso pochin tëpaantapi yonquicaiso marë'. Nani pi'ipiquë cotioro'sa' naporápi.

⁸ Quisosonta' yonquirin ina pochin capacaso' ni'ton, Pitro, Coansha, inapita sha'huitërin:

—Paatoma', Pascoa cosharo' tapaco' capaquëhuaquë, itërin.

⁹ —¿Intohuata' paatoti tapaii? itopi.

¹⁰ —Ninanoquë paco'. Inaquë a'na quëmapi nacapiarama'. Yonquë i'sha chi'yatarin. Ina imaco'. Pëiquë ya'conconpachin, canpitanta' ya'conco'.

¹¹ Pëi' hua'anën quënanconpatama', natanconco'. “¿Insëquëta' patoana ya'huërin Pascoa cosharo' capacahuaiso'?” ténin Maistro," itonco'.

¹² Napotohuatama', panca patoana a'notarinquëma', inápaquë nininso'. Misa, huënsënan, inapita nani ya'huërarin. Inaquë cosharo' tapaco' canpoa' capaquëhuaquë, itërin Quisosori.

¹³ Itohuachina, paatona', ninanoquë canconpi. Quisosori sha'huitërinso chachin quënanconpi. Inaquë Pascoa cosharo' acopi capacaiso marë'.

¹⁴ Ora nanihuachina, Quisoso ca'tano'sanënpitarë' huë'pi. Huëcatona', misaquë huënsëquipi.

15 —Apira Pascoa cosharo' ca'sarēhua'. Pa'pi nohuantērahuē canpitaro'co ina capa'huaso'. Ipora tēranta' ca'ahua' co'huāra chimianahuē.

16 Yosē natēto, chiminarahuē. Iporáchin Pascoa cosharo' ca'sarahuē. Ina quēran Yosē hua'anēntērinso' naniquē huarē' ca'sarahuē. Naporó' noya noya ya'huaríhua', itērin.

17 Minēa'hua masahuaton, Yosē nontērin. “Yosparinquēn, Tata,” itahuaton, ca'tano'sanēnpita quētērin.

—Canpitanta' pi'pian pi'pian o'oco'.

18 Ipora quēran huarē' co huachi huino o'osarahuē'. Yosē isoro'pa' hua'anēntaquē huarē' o'oantarahuē, itērin.

19 Ina quēran cosharo' masahuaton, “Yosparinquēn, Tata,” itahuaton, sē'panin. Inapotahuaton, a'naya a'naya quētērin.

—Ca nonēhuē pochin iso'. Canpita marē' chiminarahuē. Ca chinotatomaco, ca'co', itērin.

20 Nani coshatohuachinara, ninēa'hua maantaranin.

—Huēnainēhuē pochin iso'. Huēnainēhuē pa'sarin nī'ton, nasha quēran canpitarē' Yosē anoyatērinso' sha'huichinquēma' imacamaso marē'. Huēnainēhuē quēran nīcha'ēsaranquēma'.

21 Napoaponahuē', a'naquēma' carē'quēma chachin coshatapomarahuē', sha'huirapíaramaco.

22 Yosē quēran quēmapico niporahuē', ina nohuanton, chiminarahuē. Napoaponahuē', sha'huirapirincoso', chiníquēn parisitapon. Yosēri ana'ntarin, tēnin Quisoso.

23 “¿Inquēnpocha yasha'huirapirēhua' nicaya?” nitopi.

Chini chiníquēn nanantacaso' nohuantopiso'

24 Ina quēran inahua capini ninontapi. “¿Inquēnpocha' chini chiníquēn nanantēre'pēhuaya?” nitopi. Ya'ípiya chiníquēn nanan nohuantopi.

25 Napoaton Quisosori itērin: “Nisha piyapi'sa' co Yosē nohuitopihuē'. Hua'anēnapita chiníquēn nanantatona', piyapinēnpita camaipi. 'Caso' noyaco nī'ton, “a'paitona'pi,” itoco,' toconpi a'naya a'naya.

26 Canpitaso nipirínhuē' ama ina pochin yonquicosohuē'. Insosona chiníquēn nanantacaso nohuantohuachin, a'napita na'con na'con catahuacaso' ya'huērin. Hua'an yanipatama', piyapímia pochin cancantoco'.

27 Nī'co'. Hua'anso' huēnsērahuaton, coshatarin. Piyapinēnpitaso nipirínhuē' sacatapi. Co hua'anēn pochin chiníquēn nanantopihuē'. Caso nipirínhuē' piyapímia pochin cancantērahuē. Apira apira a'napita catahuarahuē.

28 Canpitaso' noya imaramaco. Aparisitopirínacohuē', co a'poramacohuē'.

29 Ina marē' Yosē'pa' canaarama'. A'na tahuēri Yosē nohuanton, hua'anēntarahuē. Naporo' canpitanta' acoaranquēma' hua'an pochin nicamaso'.

30 Hua'anēntohuato, carē'quēma' noya coshatēre'huaso pochin nōya cancantarama'. Inaquē catahuaramaco ya'ípi israiro'sa' hua'anēnta'huaso', itērin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Juan 13.36-38)

31 Ina quēran Simon Pitro pēnēnin chiníquēn cancantacaso marē'.

—Tēhuēnchachin iya Simon sopai yaminsērinquēma'. Inari nani Yosē nontērin: “Arosē pintiapiso pochin tēni'i, topirahuē',” itērin. “Inta nipachin tēniriquē',” itērin Yosēri. Napoaton sopai chiníquēn sha'huitarínquēma' nani-antamacoso marē'.

32 Caso nipirinhue' iyasha, nani Yosë nontërahuë ama a'poancoso marëhuë'. Napoaton co naniantomiatarancohuë'. Noya imaantahuatanco, iyanpita achinicancanquë', itërin.

33 –Sinioro, co caso' a'poaranquënhuë'. Tashinan pëiquë po'mohuachinëncuë, canta' ya'co'in. Yatëpapirinaohuënta', co të'huatarahuë', tënin Pitro.

34 –No'tëquën iyasha itaranquën. Ipora tashi chachin, co'huara atari përasatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co caso' Quisoso nohuitërahuë',” toconapon, itërin Quisosori.

Tëniarinsó'

35 Ina quëran ya'ipi ca'tano'sanënpita itapon:

–Iráca a'chinacamaso marë' a'paranquëma'. Pa'patamara, coriqui, pë'pëto, sapatë', co inapita tëranta' quëparamahuë'. Topinan pa'patamara, ¿co manta' pahuantërinquëmahuë' ti? itërin.

–Co manta' pahuantërincoihuë'. Noya pa'nai, itopi.

36 –Iporaso nipirinhue' sacai' nipon. Napoaton ama topinan pacosohue'. Coriqui, pë'pëto, inapita ya'huëtohuachinquëma', quëpaco'. Co sahuëni ya'huëtohuachinquëmahuë', a'moramaso' pa'anatoma', sahuëni pa'anco'.

37 Iráca Yosë quiricanën quëran ninorinaco. “Apiro'sarë' acorapi,” tënin. Napopiso chachin apiro'sa pochin cancantonaco, masarinaco. Ya'ipi ninorinacoso' nanicaso ya'huërin, tënin.

38 –Ni'quë' Maistro. Cato' sahuëni ya'huë'tërincoi, itohuachina:

–Tatoco huachi pa'ahua', itërin Quisosori.

Quisoso sëtaton, Yosë nontërinso'

(Mateo 26.36-46; Marcos 14.32-42)

39 Ina quëran pipirahuaton, Oriposë panëncuë pa'nin. Nani tashi' inaquë pa'nin. Ca'tano'sanënpitarinta' imapi.

40 Inaquë canconpachinara:

–Yosë nontoco' iyaro'sa', ama sopai minsëinquëmaso marëhuë', itërin.

41 Ina quëran amashamiachin pa'sahuaton, isonin quëran, inaora Yosë nontërin:

42 “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco, ama ma'sha onpo'isohuë'. Main o'orëso pochin parisita'huaso' ya'huërin. Co parisita'huaso' nohuantaporahuë', quëma nohuantohuatan, ma'sona yaonpotohuatanconta' noya, tënahuë. No'tëquën yanatëranquën,” itërin.

[Nani nontohuachina, anquëni inápa quëran o'marahuaton, achinirin.

44 Ina quëran pa'pi sëtaton, chiniquëni Yosë nontaantarin. Oncainën huënai pochin no'paquë hui'shirin.]

45 Nani Yosë nontohuachina, ca'tano'sanënpita paahuantapirinhue'. Huë'ësápi quënanconin. Sëtatona', huë'ësápirinahuë'.

46 –¿Onpoatomata' iyaro'sa' huë'ësárama'? Huënsëatoma' Yosë nontoco' ama sopai minsëinquëmaso marëhuë', itërin.

Quisoso mapiso'

(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Juan 18.2-11)

47 Nontaso chachin, na'a piyapi'sa' canquipi. Cotasë quëchitëriarin. Inanta' ca'tanaponahuë', a'notiarin. Quisoso ya'yoranquirahuaton, apinorin.

48 –Iya Cotasë, Yosë quëran quëmapico nipirahuë', ¿sha'huirapitonco, apinoranco ti? itërin.

49 Ca'tano'sanënpitari quënanahuatona', “Quisoso yamasapi,” ta'tona', yaahuëtopi.

—¿Sahuëniquë Sinioro ahuëchi? itopirinahuë'.

⁵⁰ Co'huara a'panichatërasohuë', a'naso' corto hua'an piyapinën ahuëaton, inchinan huëratën nishitëtërin.

⁵¹ —Tananpitëquë' iyasha. Ama ahuëquësohuë', itërin Quisosori.

Ina quëran sé'huahuëratërahuaton, a'naroächin anoyatërin.

⁵² Naporahuaton, corto hua'ano'sa', capitano'sa', ansiano'sa', inapita itapon:

—Sahuëni, shonqui, inapita së'quëërahuatoma', huëcapairamaco. Tëpatona'pi pochin cancantatomaco, ¿yamanamaco ti?

⁵³ Co'tana nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë pa'nahuë. Nicapomacohuë', co manamacohuë'. Napoaponahuë', Yosë nohuanton, iporaso' masaramaco. Tashi pochin cancantërama' ni'ton, sopai camairinquëma' co noyahuë' nicacaso marë', itërin.

Pitrori nonpinapirinsó'

(Mateo 26.57-58, 69-75; Marcos 14.53-54, 66-72; Juan 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Quisoso masahuatona', corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' pëinënquë quëpapi. Pitrori aquë quëran imaquirin.

⁵⁵ I'iratëquë huarë' imaquirahuaton, pairaanaquë ya'conin. Inaquë ponisiaro'sa' nani a'pëtopi napëntacaiso marë'. Pana yonsanquë huënsërahuaton, inanta' napëntërin.

⁵⁶ Napëntaquëya', a'na cosonari quënanin. Noya ni'sahuaton:

—Iso quëmapinta' Quisoso imarin, tënin.

⁵⁷ —¡Co imoya caso' ina nohuitërahuë'! itërin Pitrori.

⁵⁸ Co hua'quiya quëranhuë' a'na quëmapiri niantarin.

—Quëmanta' Quisoso imaran topirahuë', itërin.

—Co'chi iyasha imarahuë' paya, itaantarin.

⁵⁹ A'na ora pochin nisahuaso', a'nanta' taantapon:

—Cariria piyapi pochin nonin ni'ton, iso quëmapinta' Quisoso ca'tanin tënahuë, tënin.

⁶⁰ —¡Co'chi iyasha paya! Co cariso' nohuitërahuë', itaantarin.

Nonaso', atari përarin.

⁶¹ Naporo chachin Quisosori tahuëretahuaton, Pitro notëërin. Ni'sarin ni'ton, ninorinsó' Pitrori yonquirin. “Ipora tashi chachin, co'huara atari përashatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco,” ¿itërinco pora? ta'ton,

⁶² aipiran pipirahuaton, na'nërin. Chiniquën sëtaton, na'nërin.

Quisoso tëhuapiso'

(Mateo 26.67-68; Marcos 14.65)

⁶³ Ina quëran ponisiaro'sari Quisoso tëhuapi. Tëhuarahuatona', ahuëpi.

⁶⁴ Tonporayatahuatona', panpirayapi.

—¿Inta' ahuërinquën? Ninoquë', itopi.

⁶⁵ “¿Quëmaso' hua'anquën ti?” itatona', tëhuapi. Nisha nisha itatona', no'huipi.

Cotio hua'ano'saquë quëpapiso'

(Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Juan 18.19-24)

⁶⁶ Tahuërihuachina, cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita niyontonpi. Nani niyontonpachina', inaquë Quisoso quëpapi natanacaiso marë'.

⁶⁷ —Quëmaso' Cristo Yosë a'paimarinquënso' nipatan, no'tëquën sha'huitocoi nitochii, itopi.

—Sha'huitohuatënuëma', co natëaramacohuë'.

⁶⁸ Ma'sona tëranta' natanpatënuëma', co a'paniantaramacohuë'.

⁶⁹ Nipirinhue', ipora quëran huarë' caso' Yosë quëran quëmápicó nító, Yosë inchinanën quëran huënsëapo. Inaquë chiniquën nanantarahuë, itërin.

⁷⁰ —Napoahuarë' ¿quëmaso' Yosë hui'ninquën tí? itopi.

—Ca mini inaco, itërin.

⁷¹ —Co huachi aquëtë' sha'huirapicaiso' nohuantarihuahuë'. “Ca Yosë hui'ninco,” toconin, nani natanëhua', nitopi.

23

Piratoquë quëpápisó'

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Juan 18.28-38)

¹ Ina quëran pipirahuatona', Piratoquë Quisoso quëpápi.

² Inaquë sha'huirapípi.

—Iso quëmápi piyápi'sa' nonpintarin. “Noma copirno coriqui yama'pahuachinquëma', ama quëtocosohuë',” tosahuaton: “Caso' Cristoco. Yosë a'pamarinco hua'anënta'huaso marë',” toconin, itopi.

³ —¿Quëmaso' cotioro'sa' copirnonquën tí? itërin Piratori.

—Ca mini inaco, itërin.

⁴ Nonapípisó' natanahuaton, ya'ípi cotio ansiano'sa', corto hua'ano'sa' inapita itápon:

—Iso quëmápisó' noya, ténahuë. Co manta' onporinhue'. Co ana'intacaso' ya'huërinhuë', itopirinhue',

⁵ aquë aquëtë' no'huitatona', itaantápi:

—A'chintohuachina, piyápi'sa' nisha nisha yonquipi. Naporahuaton, copirno yano'huipi. Ya'ípi parti a'chinárin. Cariria parti quëran huëcaton, ya'ípi Cotia parti pa'tërin. Isëquënta' a'chinarin, itopi.

Irotisëquë a'parinso'

⁶ Ina natanahuaton, “¿Cariria parti quëran huë'nin tí?” itërin Piratori.

⁷ “Ina quëran mini,” itopi. I'huamiáchin Cariria hua'an Quirosarinquë huë'nin nítápon, Irotisë itópiso'. Inaquë ya'huarin nítón, Quisoso yaa'parin Irotisë nontacaso marë'. “Ina piyápinën nítón, inari ana'inchin,” ta'ton, a'parin.

⁸ Inaquë canconpachina, Irotisëri pa'yatërin. Hua'qui' Quisoso yani'pirinhue', co nohuichátërarinhue'. Nani ma'sha naporinso' nani natantërin. “Yosë pochin ninin. Piyápi a'naroáchin anoyatërin,” topi natantërin. “Anoyatohuachin, canta' níl,” ténin.

⁹ Napoaton Quisoso canquihuachina, hua'qui' nontopirinhue', co a'panitërinhuë'. Na'con natanpirinhue', ta'tárin.

¹⁰ Corto hua'ano'sa', cotio maistro'sa', inapita huëcatona', Quisoso sha'huirapiapirinhue', co manta' téninhue'.

¹¹ Napohuachina, Irotisëri tēhuarin. Sontaronēnpitarinta' tēcaripi. Noyápiachin hua'an a'morinso pochin a'motahuaton, Piratoquë a'paantarín.

¹² Nani hua'qui' Pirato Irotisërë' nino'huipirinhue', naporó quëran huarë' co huachi niinimicotópihuë', noya ninontántápi.

Tëpacaso' sha'huirinso'

(Mateo 27.15-26; Marcos 15.6-15; Juan 18.39-19.16)

¹³ Ina quëran Piratori piyápi'sa' amatërin. Corto hua'ano'sa', cotio hua'ano'sa', inapitanta' ayontonahuaton, itërin:

¹⁴ —Canpitáso' na'con Quisoso sha'huirapirama'. “Piyápi'sa' sha'huitarin niahuëcaiso marë',” itopiramacohue'. Nani hua'qui' nontërahuë, canpitanta'

natanama'. Iso quëmapiso' noya. Sha'huirapipiramahuè', co manta' onporinhuè', ténahuè'.

¹⁵ Irotisënta' inachachin ténin. Napoaton a'patiantarinco. Co tēpacaso' ya'huërinhuè'.

¹⁶ Topinan ahuihuitahuato ocoi'i, topirahuè', itërin.

[¹⁷ Nani Pascoa tahuëri a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirin pipicaso marè'. Iso pi'ipinta' a'nara' ocoicaso' ya'huërin.]

¹⁸ Piyapi'sariso nipirinhue' chiniquën nontopi.

—jQuisoso' tēpaquë'! jParapasë ocoitocoi! itopi.

¹⁹ Parapasëso' co noya quëmapihuè'. Tēpatona'pi inaso'. Ninanoquë piyapi'sa'sha'huitërin niahuëcaiso' ni'ton, tashinan pëiquë nani po'mopi.

²⁰ Pirato co nohuanterinhue' Quisoso tēpacaso'. Napoaton: "Ocoi'i," tantarin.

²¹ Naquëranchin chiniquën nontaantapi.

—jCorosëquë patanantëquë' chimi'in! jInaquë patanantëquë' chimi'in! itaantapi.

²² —jMa'marëta' atëpachi? Nani natanpirahuè'. Co manta' onporinhue'. Co tēpacaso' ya'huërinhuè', ténahuè'. Topinan ahuihuitahuato, ocoi'i, ténin. Nani cararo' inachachin itaantarin.

²³ "jCorosëquë patanantëquë' chimi'in!" itaantapi. Chiniquën nontápi ni'ton, "Inta nipachin," itërin.

²⁴ Napotahuaton, sontaro'sa' sha'huitërin corosëquë patanantacaiso marè'.

²⁵ Parapasëso' tēpatona'pi nipirinhue', tashinan pëi quëran ocoirin. Piyapi'sari huayonpi ni'ton, ocoirin. Quisoso nipirinhue' co ocoirinhuè'. Tēpacaiso marè' sha'huitërin. Cotioro'sa' nohuan topiso chachin ninin.

Corosëquë patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Juan 19.17-27)

²⁶ Ninano quëran quëpaso'i, a'na quëmapi Simon itopiso' nacapipi. Imin quëran huëntararin. Inaso' Siriniquë ya'huërin. Sontaro'sari masahuatona', corosë apitëntopi. Quisoso pinën quëran quëpatërin.

²⁷ Na'a quëmapi'sari imasapi. Sanapi'sarinta' imasapi. Quisoso yatëpapiso marè' chiniquën sëtatona', na'nërapí.

²⁸ Tahuërëtahuaton, Quisosori itapon:

—Ama imoyaro'sa' ca marè' na'nëcosohue'. A'na tahuëri Quirosarinquë ya'huëramasopita na'con parisitarama'. Hua'huamapitanta' parisitapi. Ina yonquiatoma' tēhuëchinso', sëtoco'.

²⁹ Naporó tahuëri'sa' hua'huahuaninsopita na'con na'con parisitapi. Hua'huinpita yonquiatona', sëtapi. Co hua'huampihuè' naporini, noya noya niitonahuè'.

³⁰ Piyapi'sa' chiniquën parisitapi ni'ton, "Motopi quëran na'piro'sa' notarintahuatona' imotërinpoa' naporini, noya niitonhuë'," tosapi.

³¹ Ni'co'. "Nanpimë' co huëyarinhue', yanimëso nipirinhue' a'naróchin huëyarín," topi. Caso' nanpimë' pochin nipirahuè', aparistarínaco. Canpitaso' yanimë' pochin ninama' ni'ton, chini chiniquën aparistarínënuquëma' ténahuë, itërin Quisosori.

³² Cato' apiro'santa' quëpapi inapitanta' tēpacaiso marè'.

³³ Pa'sahuatona', a'na panëa'huayaquë canconpi, "Nansë Moto'," itopiquë. Inaquë canconahuatona', corosëquë patanantopi. Cato' apiro'santa' nisha patanantopi. A'na ahüënan quëran, a'na inchinan quëran. Quisoso' ahuan-canapipi. [

34 Patanantopirinahuè', Yosè nontèrin.

—Tèparinacoso marè' Tata, ama ana'intèquèsohuè'. Co nohuitatonacohuè', napotarinaco, itèrin.]

Ina quèran sontaro'sa capini ninontopi. “Huèco' nicanatèhua' Quisoso a'morinso' maahua',” nitatona', ya'nipirapi. Naporahuatona', a'naya a'naya mapi.

35 Na'a piyapi'sa' inaquè ni'sapi. Cotio hua'ano'sariso' tèhuapi.

—A'napita nicha'èponahuè', inaora cha'ècasoso' co nanitèrinhuè'. Inaso' Cristo, Yosèri chachin huayoninso' nipachin, inaora cha'è'in, nitopi tèhuatona'.

36 Sontaro'sarinta' tèhuapi. Ya'cariconahuatona', huino main nininso' ihuètopi.

—O'oquè' Maistro.

37 Quèmaso' cotioro'sa' copirnonquèn nipatan, corosè quèran nohuararahuatón, cha'èquè', itoonpi.

38 Onporinso marèsona tèparapiso' ninshitopi.

ISOSO' COTIORO'SA' COPIRNO

ta'caso ninshitopi. Nani ninshitohuachina, corosèquè chachin motèn pètècha achinpitopi.

39 Cato' apiro'santa' corosèquè parisitapi. A'nari Quisoso no'huirin.

—Quèmaso' Cristonquèn nipatan, corosè quèran nohuararahuatón, cha'èquè'. Ina quèran quiyanta' nicha'ècoi, itèrin.

40 A'nariso nipirinhue' pènènin:

—Ta'tèquè'. ¿Co pi'pisha tèranta' Yosè tè'huatèranhuè' ti? Tèpararinèn quèmanta'.

41 Canposo' co noyahuè' ninè'. Napoaton no'tèquèn coisè ana'intarinpó'. Iso quèmapiso nipirinhue' nóya. Co manta' onporinhue', itèrin.

42 Ina quèran Quisoso itapon:

—Hua'anèntacaso' caniaritohuatan, yonquico Sinioro canta', itèrin.

43 —Tèhuèenchachin iyasha ipora tahuèri chachin carè'quèn Yosè'pa' ya'huècontaran, itèrin.

Quisoso chimininsó'

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Juan 19.28-30)

44 Camotèchin nisahuaso', ya'ipi parti tashiarin. I'huaraya huarè' yono tashi pochin ninin.

45 Co huachi pi'i a'pininhue'. Naporo' Yosè chinotopiso pèi' tanontèn nè'mètèquè patonpiso' inaora noshatèrin. 46 Napohuachina, Quisoso chiniquèn nonin.

—Apira Tata chiminarahuè. Hua'yanèhuè quèpaquè', itahuaton, chiminin.

47 Capitanso' ina ni'sahuaton, Yosè chinotèrin:

—Tèhuèenchachin iso quèmapi co manta' onporinhue', ténin.

48 Na'a piyapi'sa' Quisoso chimininsó' ni'sapi. Nani chiminpachina, pa'yanpi. Chiniquèn sètatona', yanquèëpi.

49 Imarinsopitaso' nipirinhue', aquè quèran notèèrapi. Sanapi'santa' Cariria parti quèran imaquitona', inaquè ni'sápi.

Quisoso pa'pitopiso'

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Juan 19.38-42)

50-51 A'na cotio hua'an ya'huèrin, Arimatiaquè ya'huèrinso'. Cosi itopi. Cotio hua'an niponahuè', noya quèmapi. Yosè no'tèquèn chinotèrin. “A'na tahuèri Yosè acorinso' isoro'paquè hua'anèntapon,” ta'ton, Yosè chinotèrin. A'napitari Quisoso yatèpahuachinara, “Ama tèpacosohuè'” itopirinhue', co yanatèpihuè'.

⁵² Quisoso chiminpachina, Piratoquë pa'nin. "Quisoso nonën quëtoco quëpa'i," itohuachina, "Noyahua, quëpaquë'," itërin.

⁵³ Ina natanahuaton, pa'nin. Corosë quëran nonën anohuararahuatona', morinquë so'quëëtopi. So'quëëtahuatona', na'pi naninquë po'mopi. Inaquë co insonta' chimipi po'moyatërarinhuë'. Inaquë nonën po'mopi.

⁵⁴ Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' tapatapi chinotacaiso marë'. Napoaton pi'i yaya'conahuaso', manorahuatona po'mopi.

⁵⁵ Sanapi'santa' Cariria quëran imaquipiso' pa'sahuatona', na'pi nanin quënanconpi. Po'mopiso' ni'pi.

⁵⁶ Nani ni'pachinara, ya'huëpi'pa' paantapi. Inaquë no'morain pimóton nininso' tapapi. Pimo hua'sainta' tapapi Quisoso nonën pashitacaiso marë'. Chinoto tahuëri nanihuachina, chinotopi. Moisësë sha'huirinso chachin chinotopi.

24

Quisoso nantantarinso'

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Juan 20.1-10)

¹ Tomio tahuëri nanihuachina, tashiramiachin sanapi'sa' pa'pi. Pimo hua'sai', no'morain pimóton nininso' inapita quëpatona', na'pi naninquë pa'pi.

² Canconpachinara, pancara'pi pa'copitopiso' nani chi'huincapi ni'conpi.

³ Na'pi naninquë ya'conpirinahuë', Sinioro Quisoso nonën co quënanpihuë'.

⁴ "¿Onporincha nicaya?" ta'tona', huaniápirinahuë', a'nanaya catoya'piri ya'notimarin. Piyapi pochin niponahuë', a'mopiso' huënaráchin huënaráchin ya'nopi.

⁵ Sanapi'sa' pa'yanpi. Të'huatatona', monshoapirinahuë', catoya'piri itapona':

—¿Onpoatomata' chimipi po'mopiquë Quisoso yonirama'? Inaso' nanpiárin.

⁶ Co huachi isëquë ya'huërinhuë'. Nani nantantarin. Caririaquë sha'huitërinquëmaso', ¿co yonquiramahuë' tí?

⁷ "Yosë quëran quëmapico niporahuë', ina nohuanton, oshahuano'sa' masarinaco. Corosëquë patanantarinaco. Tëpapurinacohuë', cara tahuëri quëran nantantarahuë'," itërinquëma', itopi.

⁸ Itohuachina, yonquipi.

⁹ Na'pi nanin quëran pipirahuatona', shonca a'na ca'tano'sanënpita, a'napita imapisopita, inapita sha'huitonpi. "Quisoso nonën capa. 'Nantantarin,' itërinacoi," itoonpi.

¹⁰ Maria Mactarina, Coana, Maria, Santiago a'shin nininso', a'napita sanapi'santa' napopi. Quisoso ca'tano'sanënpita sha'huitonpirinahuë', co natëpihuë'.

¹¹ "Inahuara yonquinëna quëran napoapi," toconpi.

¹² Pitroso nipirinhuë', a'naroáchin na'pi nanin'pa' ta'arin. Monshorahuaton, nëhuëconpirinhuë'. Morin so'pinpisoráchin quënanconin. "Capa mini. ¿Ma'ta' onporinso'?" ta'ton, ya'huërin'pa' paantarin.

Catoya'pi iratapona pochin quënanpiso'

(Marcos 16.12-13)

¹³ Naporo tahuëri chachin cato' imarinsopita Quirosarin quëran pipirahuatona', ninanonëquë paantapi. Imaosë itopiquë paantapi. Shonca a'na quiromitro pochin aquërinso'.

¹⁴ Papona pochin ninontapi.

“Quisoso tēpapi mini. Na'pi naninquē nani po'mopi. Napoaponahuē': 'Nani nanpiantarin,' tēnin Maria. ¿Ma'ta' onpocaso'?” nitopi.

15 Ninontaso', Quisosori chachin ya'cariquirin. Inapitarē' pa'sapirinhue',

16 Yosē nohuanton co nohuitopihuē'.

17 —¿Ma'ta' papoma pochin ninontēriarama'? Naporahuaton, ¿onpoatonta sētēramaso pochin ya'norama'? itērin Quisosori.

18 —Ya'ipi Quirosarinquē ya'huēpisopita nani nitotopirinhue', quēmasáchin iso tahuēri'sa' napopiso' ¿co nitotomaranquēnhue' ti? itērin Criopasēri.

19 —¿Ma'ta' onpopiso'? itaantaran Quisosori.

Napotohuachina:

—Cota Quisoso Nasaritoquē ya'huērinsō' tēpapi. Nōya quēmapī nipirinhue', tēpapi. Ma noya Yosē nanamēn a'chintērincoi. Cania'piro'sa' nosoroaton, a'naroáchin anoyatērin. Yosēri nōya ni'nin. Piyapi'sarinta' noya ni'pirinhue'.

20 Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', inapitari mapī. Masahuatona', Piratoquē quēpapi tēpacaiso marē'. Sha'huirapihuachinara, corosēquē apatanantērin. Nani chiminin.

21 Ina ta'ma' isairiro'sacoi nicha'ēsarincoi, topiraihuē'. Nani chiminin. Nani cara tahuēritērin.

22 Napoaponahuē', a'naquēn sanapi'sa' quiya pochachin imapiso' nanan sha'huitatonacoi, a'payaninacoi. Tashíramiachin na'pi naninquē po'mopiquē pa'pirinhue',

23 co nonēn quēnanpihuē'. Huēantarahuatona', sha'huitiirinacoi. “Anquēniro'sa' quēnanai. ‘Quisoso nani nanpiantarin,’ itērinacoi,” topi.

24 A'napitanta' natantahuatona', na'pi naninquē pa'pi. Sanapi'sa' sha'huitērinacoiso chachin quēnanconpirinhue', cō Quisoso quēnanpihuē', itopi.

25 —Canpitaso' co yonquiramahue'. Iráca quēran huarē' pēnēntona'piro'sa' ninopirinhue', co yanatēramahuē'.

26 Cristo parisitacaso' ya'huērin. Nani parisitohuachina, naporo huarē' Yosē'pa' noya noya acoarin huachi, itērin Quisosori.

27 Ina quēran Yosē quiricanēnquē ninotona ninshitopiso', a'chintarin. Moisés'ton ninoton, Yosē quiricanēnquē ninshitērin. Ina piquēran na'a pēnēntona'piro'sa' ninoantapi. Ya'ipi Cristo ninopiso' no'tēquēn a'chintarin.

28 Ninanonēnaquē canconpachinara, Quisoso yana'huēpirinhue':

29 —Nani i'huarin. Huēquē' iyasha quiyataquē huē'ēquiquē', itopi. “Noyahua',” tosahuaton, ya'conconin.

30 Yacoshatohuachina', Quisosori pan manin. “Yosparinquēn,” Yosē itahuaton, sē'panin. Sē'panahuaton, quētērin.

31 Pan sē'panaso chachin Yosē nohuanton, Quisoso nohuitopi huachi. Ni'sapirinhue', ina quēran chachin ayarin.

32 Napohuachina, ninontopi.

—Huēcapon pochin Quisoso chachin nontērinpo'. Ma noya Yosē quiricanēn a'chintērinpo'. ¡Ma noyásha natanē paya! nitopi.

33 A'naroáchin Quirosarinquē paantapi. Ca'tano'sanēnpita ya'huērinquē pa'pi. Inaquē a'napita imarinsopitanta' nani huē'pi anta'. Inapitari itapona':

34 —Tēhuēnchachin Sinioro nanpiantarin. Iya Simon nani ya'notērin, itopi.

35 Ina quēran catoya'pi canquipisopitarinta' itapona': “Quiyanta' ni'nai. Paasocoi, ya'notērincoi. Hua'qui' a'chintopirincoihuē', co nohuitēraihuē'. Ina quēran yacoshatohuatoira, pan sē'panin. Sē'panpachina, a'naroáchin nohuitērai,” itopi.

*Ca'tano'sanënpita ya'notërinso'**(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Juan 20.19-23)*

³⁶ Ninontasoi', a'nanaya Quisosori ya'notërin. Huancahachin huanirahua-ton:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërin.

³⁷ Ina quënanahuatona', pa'yanpi. “Hua'yan,” ta'tona', pa'pi të'huatopi.

³⁸ —¿Ma'marëta' pa'yanama'? ¿Onpoatomata' nisha nisha yonquirama'?

³⁹ Ca mini. Imirahuë ni'co'. Nantëhuënta' ni'co'. Ohuaninacoso' nicatoma', nohuitoco huachi. Co hua'yancohuë'. Së'huaco. Hua'yanso' co nonën ya'huëtërinhuë'. Caso' ya'huëtërinco, itërin.

⁴⁰ Ina tosahuaton, imirin, nantën, inapita a'notërin.

⁴¹ Ina ni'sahuatona' pa'pi pa'yataponaraihuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyätërapihuë'. “¿Tëhuënhachin nãpïantarin ti?” topi yonquiatona'.

—¿Ya'huarin capacaso'? itërin Quisosori.

⁴² “Ya'huarin,” tosahuatona', sami chinpi së'panpiso' quëtöpi.

⁴³ Masahuaton, inapitari nicasoi', ca'nin.

⁴⁴ —Nani i'hua chachin iyaro'sa' sha'huëtëranquëma'. Yosë quiricanënuë na'con ninorinaco. Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita ninorinaco. Sarmoqueña' ninshitopi. Ya'ipi iráca ninorinacosopita nanicaso' ya'huërin ni'ton, iso tahuëri'sa' iná pochin ninahuë, itërin.

⁴⁵ Yosë quiricaquë naporinsopita a'chintantarin. A'chintaton, catahuarin no'tëquën yonquicaíso marë'.

⁴⁶ —Iráca ya'ipi ninotonaco, ninshitopi: “Cristo parisitaton, chiminapon. Chiminaponahuë', cara tahuëri quëran nãpïantarin,” tënin.

⁴⁷ Ina nanan chachin sha'huicaso' ya'huërin. “Co noyahuë' yonquiramasopita nãnantohuatama', oshanëma' inquitarinquëma',” itoco'. Quirosarinquë'ton sha'huicaso' ya'huërin. Ina quëran nisha nisha nananquë nonpiso-pita sha'huitacaso' ya'huërin.

⁴⁸ Canpitaso' ni'namaco. Natanamaco. Ya'ipiya sha'huitonco'.

⁴⁹ Ispirito Santo a'patimaranquëma' ya'coancantiinquëmaso marë'. Quiricanën quëran tatahuë sha'huëtërinquëmaso chachin a'patimaranquëma'. Napoaton isëquë ninaco'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', naporo huare' nanitaparama' noya noya nicacamaso'. Nani ya'coancantohuachinquëma', noya nanan sha'huitonco huachi, itërin Quisosori.

*Inápaquë panantarinso'**(Marcos 16.19-20)*

⁵⁰ Ina quëran a'na tahuëri ninano quëran quëparin. Pitaniaquë huare' cancompachinara, anquirahuaton, Yosë nontërin. “Isopita Tata noya a'paiton, catahuaquë',” itërin.

⁵¹ Nonin quëran chachin inápaquë panantarin.

⁵² Ina ni'sahuatona', Quisoso chinotöpi. Noya cancantatona', Quirosarinquë ayamantapi.

⁵³ Nani tahuëri Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. “Ma noyacha Yosëso paya,” tosápi. Nani huachi.

Coansha ninshitérinpoa' Quisocristo nohuitatēhua' nanpimiatacaso marē'

Iráca Quisocristo Yosē'pa'ya'huërinso'

¹ Iráca quëran huarē' Yosë noninso' ya'huërin, Quisocristo itërëhuaso'. Tata Yosëré' ya'huërin. Yosë pochachin ninin anta'.

² Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', Yosë'pa' ya'huërin.

³ Naporo' Yosë yonquirin ya'ipi ma'sha acocaso'. Ina nohuanton, hui'nini acorin. Ya'ipi ma'sha ninin. Co a'naya tëranta' inaora ya'huërinhuë'. Co acorinhuë' naporini, co manta' ya'huë'itonhuë'.

⁴ Inariáchin ya'ipiya ananpirin. Piyapinpoanta' a'pintatë pochin a'chintërinpoa' ina nohuitatëhua' nanpimiatacaso marē'.

⁵ Tashinantërinso' a'pintohuatëra, a'naroáchin tahuëri pochin ninin. Co tashiri tacopitërinhuë'. Inapochachin Quisocristo a'pintërinpoa'. Co noyahuë' nininsopitari yaminsëpirinahuë', co nanitapapihuë'.

⁶ A'na quëmapi ya'huërin, Coansha itopiso'. Yosëri a'parin

⁷ a'pininso' anohuitiinpoaso marē'. Ya'ipi piyapi'sari natëcaiso marē' sha'huirin.

⁸ Coanshaso' co a'pintërinpoahuë'. Yosëri a'parin a'pininso' anohuitiinpoaso marē'.

⁹ Sha'huitërinpoaso chachin Quisocristo isoro'paquë o'marin. O'marahuaton, ya'ipi piyapinpoa' a'pintimarinpoa'. Inasáchin no'tëquën anitotërinpoa'.

¹⁰ Isoro'paquë o'marin. Iráca Tata Yosë nohuanton, ya'ipi ma'sha ninin. Inari acopirinhuë', co piyapi'sari nohuitopihuë'.

¹¹ No'panënuquë chachin o'mapirinhuë', co piyapinënpitari nohuantopihuë'. Nipirinhuë',

¹² Quisocristo cancanën mapatëhua', hui'nin pochin Yosë ni'ninpoa'. Natërëhuasopitarachin huëntonënuquë aya'coninpoa'.

¹³ Ya'ipinpoa' piyapi quëran nasitërëhuaso nipirëhuahuë', co ina quëran Yosë huëntonënuquë ya'conëhuahuë'. Co piyapi nanitërinhuë' aya'co'inpoaso'. Co canpoara nohuanton, ya'conëhuahuë'. Yosëichin aya'coninpoa'. Ina quëran hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

¹⁴ Quisocristo isoro'paquë nasitimarin. Yosë niponahuë', piyapi chachin nasitërin. Canpoarë chachin ya'huërin. Quiyaso' ni'nai. Inaso' nóya, tënai. Yosë pochachin ninin. Inaichin hui'nin inaso'. Inaora nohuanton nosororinpoa'. No'tëquën nontërinpoa'.

¹⁵ Coansharinta' ni'nin. Ni'pachina, piyapi'sa' sha'huitërin: "T'hua chachin sha'huitëranquëma'. 'Ca piquëran a'na quëmapi huë'sarin. Co'huara ca nasichátërapohuë', inaso' Yosë'pa' ya'huërin. Napoaton ca quëran chini chiniquënanantërin inaso', itëranquëma'. Nani o'marin huachi,'" itërin.

¹⁶ Inaso' pa'pi nosororinpoa'. Nóya ni'ton, nosoroatonpoa', na'con catahuarinpoa'. Co canpoara nanitopirëhuahuë', ina imapatëhua', nani tahuëri catahuarinpoa'.

¹⁷ Iráca Yosë nohuanton, Moisésë pënëntërin nani ma'sha natëcaso'. Pënëntopirinhuë', co ya'ipiya anitotërinpoahuë'. Quisocristoso nipirinhuë' nosororinpoa'. No'tëquën nonaton, ya'ipi nanamën anitotërinpoa'.

18 Co inquēnpoa tēranta' Yosē quēnanēhuahuē'. Hui'niniso nipirinhue' noyá nohuitērin. Yosē pochachin ni'ton, napopianachin yonquipi. Inasáchin Tata Yosē anohuitērinpoa'.

Coansha Paotista sha'huirinso'

(Mateo 3.11-12; Marcos 1.7-8; Lucas 3.15-17)

19 Coansha pēnētápachina, corto hua'ano'sa', nihuiro'sa', inapita pa'pi Coansha nontacaiso maré'. Cotio hua'ano'sari a'papi ni'ton, Quirosarin quēran pa'sahuatona', Coansha itapona': "¿Inquēnta' quēmaso'?" itoonpi.

20 —Caso co Cristocohué'. A'naquēn napotopirinaohué', co caso' inacohué', itērin Coanshari.

21 —Quēmaso' Iniasēnquēn, iráca ayaponahué', ¿ya'noantamaranquēn ti? itopi.

—Co caso' inacohué', tēnin.

—¿Quēmaso' pēnēntona'pi ninaraiso' nimara ti? itaantapi.

—Co inacohué', tēnin.

22 —¿Inquēnta' quēmaso' nipachin? Sha'huitocoi hua'ano'sa' sha'huitonta'ii. ¿Ma'marēta' pēnēntaran? itaantapi.

23 —Yosē nohuanton, pēnēntarahué. Iráca Isaiasē ninotonco, naporin: "A'na quēmapi inotēroqué pēnēntaton, tapon: 'Ira co'shon co'shon toconin ni'ton, otēēquē' Sinioro o'main,' tēnin. Naporinso chachin canta' piyapi'sa' pēnēntarahué. 'Cancanēma' anoyatoco' Sinioro o'main,' itarahué," itērin Coanshari.

24 Ina quēran Parisioro'sari itantapi:

25 —Co quēmaso' Cristonquēnhué'. Co Iniasēnquēnhué'. Co pēnēntona'pi ninaraisonquēnhué' ni'quēhuaré', ¿onpoatonta' nipachin, piyapi'sa' aporintaran? ¿Inta' nanan quētērinquēn aporintamaso'? itērin.

26 —I'quē mini aporintarahué. Nipirinhue', iporaso' a'na quēmapi ya'huērin, co nohuitēramasohué'.

27 Inaso' chini chiníquēn nanantērin. Caso' co ina pochin chiníquēn nanantērahue'. Co maquēyancohué' ni'ton, co sapatēn i'quirita'huaso tēranta' nanitarahué'. Ca piquēran ina pēnēntapon, itērin.

28 Naporo' Cortanii' aquētēran Coansha piyapi'sa' aporintarin, Pitania itopiqué. Inaqué paaparahuatona natanconpi.

Quisoso anohuitērinso'

29 Tahuērinquē inaqué Quisoso hué'sarin. Coanshari quēnanahuaton, piyapi'sa' itērin: "Paso' quēmapi ni'co'. Yosēri a'paimarinso'. Inaso' carniroa'hua pochin nicaton, oshanēnpoa' inquitinpoaso maré' chiminapon.

30 I'hua chachin sha'huitēranquēma'. 'Ca piquēran a'na quēmapi hué'sarin. Co'huara ca nasichátērapohué', inaso' Yosē'pa' ya'huērin. Napoaton ca quēran chini chiníquēn nanantērin inaso', itēranquēma'. Nani o'marin.

31 Co carinta' nohuitopirahué', nani nohuitērahue. Yosē a'parinco ya'ipi piyapinēnpita anohuita'huaso maré'. Ina maré' pēnēnato, i'quē aporintarahue'.

32-33 Co Quisoso nohuichatērapohué', Yosē sha'huitērinco. 'A'na tahuēri Ispirito Santo nēpē pochin nohuaraimarahuatona, a'na quēmapi motoanshiranēnquē chachin huanitimarín, ni'saran. Quēmaso' i'quē aporintēran. Ina quēmapiso nipirinhue' Ispirito Santo aya'coancantarinquēma', itērinco Yosē. Ispirito Santo inápa quēran o'mahuachina, ni'nahué. Nēpē pochin ya'noton, Quisoso motoanshiranēnquē chachin huanitimarín.

34 Cari ni'nahué. Napoaton nani nohuitato, sha'huitaranquēma'. Iso quēmapi Yosē hui'nin, tēnhue', itērin Coanshari.

Ya'nan Quisoso imaraisopita'

³⁵⁻³⁶ Tahuëririnquë Quisoso na'huëso', Coanshari quënantarin. Quënantarahuaton, catocoi imaraiso' itaponcoi:

—Paso' quëmapi ni'co'. Inaso' carniroa'hua pochin ninin, Yosëri a'paimarinso', itërincoi.

³⁷ Natanahuatoi, Quisoso imarai.

³⁸ Ina quëran tahuëretahuaton, quënanincoi.

—¿Onpoapomata'? itërincoi.

—Yanohuitërainquën Maistro. ¿Insëquëta' ya'huaran? itërai.

³⁹ —Huëco' ni'quico, itërincoi.

Pa'sahuatoi, ya'huëririnquë canconai. I'huaraya ni'ton, inaquë i'huatërai. Hua'qui' ninontërai.

⁴⁰ Catoya'picoi Coansha natanahuatoi, Quisoso imarai. A'naso', Simon Pitro iin Antërisë itopi.

⁴¹ Shiarahuaton, iin quënanconin.

—Iya Simon, Cristo nani quënanai, Yosëri a'paimarinso', itërin.

⁴² Itahuaton, Quisosoquë quëparin. Quisosori notëerahuaton, itërin:

—Carinquën nohuitëranquën. Quëmaso' Simonquën. Coansha hui'ninquën. Nasha nininën acotaranquën. Pitro ichinquën, itërin. Inaora nananquë Sipasë itopi. (Na'pi pochin tapon naporin.)

A'napitanta' imapiso'

⁴³ Tahuëririnquë Quisoso Caririaquë yapa'sarin. Pa'sahuaton, Pinipi quënanconin.

—Huëquë' iyasha imaco', itërin. Itohuachina, imarin.

⁴⁴ Pinipiso' Pitsaitaquë ya'huërin. Ina ninanquë chachin Antërisë, Pitro, inapitanta' ya'huëpi.

⁴⁵ Pinipiri Natanino yonisahuaton, quënanconin.

—Nani iyasha Cristo quënanai, Yosë quiricanën quëran ninopiso'. Moisësë, pënëntona'piro'sa', inapita ninotona', inaquë ninshitopi. Inaso' Quisoso, Cosi hui'nin. Nasaritoquë ya'huërinso', itërin.

⁴⁶ —Nasaritoro'saso', pa'pi co noya piyapi'sahuë'. ¿A'na tëranta' ta'ma' inaquë ya'huërinso' noya nihuan nica? tënin Natanino.

—Huëquë' pa'a nohuitonquë', itërin Pinipiri.

⁴⁷ Natanino ya'carirahuaso', Quisosori quënanin.

—Paso' quëmapi ni'co'. Israiromia chachin inaso'. Co pi'pisha tëranta' nonpininhuë', itërin Quisosori.

⁴⁸ —¿Onporahuatonta' nohuitërancoso'? itërin.

—Co'huara Pinipi nonchatërasënhuë', ninoto quënananquën. Iquirá naraanaquë huënsëasënhuë', quënananquën, itërin. Aquë ni'ton, co ya'pirin quëran chachin quënanaponahuë', napotërin ni'ton, Natanino pa'yanin.

⁴⁹ —Quëmaso' Maistro, Yosë hui'ninquën. Israiro'sa' copirnonquën, tënhuë', itërin.

⁵⁰ —¿Ninoto quënananquënso marëáchin natëranco ti? saca sacai nininsopita ni'saran, itërin.

⁵¹ Ina quëran itaantararin:

—No'tëquën itëranquëma'. Iráca Cacopo nanpiso', pi'iro'të' ni'soarin. Ni'soatohuachina, anquëniro'sari huëcapaimapi. Huëcapaimarahuatona', panantarapi. Inapochachin iporaso' Yosë quëran quëmapi ni'to, o'marahuë Yosë anohuita'huänquëmaso marë'. Ya'pi ninahuëso' ni'sarama', itërin Quisosori.

2

Canaquë Yosë pochin nininso'

1 Cara tahuëri quëran a'na quëmapi pita nisarín sa'acaso marè'. Canaquë naporín, Cariria parti ya'huërinso'. Inatohua' Quisosos a'shin ni'tapon pa'nin.

2 Quisosonta' amatopi. Pa'nin inanta' ni'tapon. Ca'tano'sanënpitacointa' amatërinacoi.

3 Huino ta'quihuachinara, a'shini Quisosos itapon:

—Capa huino ta'quipi huachi, itërin.

4 —¿Ma'marëta' mama napotëranco? Co tahuëri naniyatërarinhuë' nohuitinacoso', itërin Quisosori.

5 Napotopirinhuë', inpriatoro'sa' quënanconahuaton, a'shini itapon:

—Ma'sona Quisosos sha'huitohuachinquëma', natëco', itërin.

6 Inaquë saota panca orinan ya'huërin, na'pi quëran nipiso'. A'na orininquëachin catapini rata pochin ya'conin. Moisësë pënëntërinso' natëtona' oshanëna inquicaiso marè' acopiso'.

7 Ina quëran inpriatoro'sa' sha'huitërin:

—I'sha amëntaitoco', itërin Quisosori. Natëtona', huirotëinquë huarè' i'sha amëntaitopi.

8 —Pi'pian macatoma', pita hua'an api'nitonco', itaantarín Quisosori.

Napotohuachina, masahuatona api'nitooñpi.

9 Orinan quëran mapirinahuë', pita hua'anso' co nitotërinhuë'. Inpriatoro'saráchin nitotopi. I'sharáchin ta'panpirinahuë', nani huino taranin. Napoaton pi'nirahuaton, sa'ana'pi amatërin. ¹⁰ Huë'pachina, itërin:

—¿Ma'pitacha ninan paya! Iso huinoso' noya noya, yashin yashin o'ocaso'. Ya'ipi piyapi'sa' noya noya huino nininso'ton o'shipi. Ina quëran nani natëhuachinara, co onpopinchin noyahuë' nininso' o'shiantarapi. Quëmaso nipirinhuë' ipora huarè' noya noya huino o'shitërancoi, itërin. Quisosos naporinso' co nitotatonhuë', naporín.

11 Naporo' Quisosos caniaritërin Yosë pochin nicacaso'. Piyapi'sari nicatona': "Tëhuënachin Yosëri catahuarin ni'ton, nanitaparín," topi. Ca'tano'sanënpitacointa ni'sahuatoí: "Quisososo, Yosëri a'paimarinso'," tënai. Canaquë naporín. Inaso ninano', Cariria parti ya'huërin

12 Ina quëran Capinaomoquë pa'marin. A'shin, iinpita inapitarë chachin pa'marin. Ca'tano'sanënpitacointa' imarai. A'na simana pochin inaquë ya'huërai.

Nipa'antopisopita Yosë chinotopiso pëi quëran a'parinso'

(Mateo 21.12-13; Marcos 11.15-18; Lucas 19.45-46)

13 Pascoa tahuëri cotioro'sa' niyontonpi Yosëri Iquipito quëran nicha'ërinso' yonquiantacaiso marè'. Ina naniriahuachina, Quirosarínquë paantarai.

14 Yosë chinotopiso pëiquë pa'sahuatoí, i'iratëquë nipa'antopisopita quënanconai. Ohuaca', ohuica, nëpë', inapita nipa'antapi. Yosë chinotatona' tēpacaiso marè' pa'anapi. A'naquëonta' misanënpitaquë huënsëatona', coriqui nicanpiarapi.

15 Inapita quënanconahuaton, Quisosori co noyahuë' ni'nin. Nonin masahuaton, sihuirintahuaton, ohuica, ohuaca', inapita huëninaton, a'parin huachi. Pa'anpisopitanta' Yosë pëinën quëran a'parin. Coriqui nicanpiapisonta' misanënapita quëran ta'sarin. Coriqui ta'sarahuaton, misanënapitanta' tē'yatërin.

16 Nëpë' pa'anpisopita itapon:

—Isopitanta' quëpaco'. ¡Ama Tatahuë pëinën mircato pochin nitocosohuë' itërin Quisosori.

17 Yosë quiricanênquë ninshitopiso' yonquirai. "Ya'ipi piyapi'sa' Tata, chinochinênquën, ténahuë. Ina na'con yonquiato, quëma pëinën a'pitërahuë. Ina marë' no'huarínaco," ténin quiricaquë.

18 Ina quëran cotioro'sari huëcapaipi.

—¿Onpoaponta' hua'an pochin nisan? Chiniquën nanantohuatan, Yosë pochin niquë' quiyanta' nicatoi natëinquinën, itopi.

19 —Iso pëi' ata'huantohuatama', cara tahuëri quëran anoyataantarahuë, itërin Quisosori.

20 —Yosë chinotopiso pëi' catapini shonca saota pi'ipi quëran tinipi. Cara tahuëri quëran naquëranchin ¿anoyataantarán ti? itopi cotioro'sari.

21 Quisosoro nipirínhuë' co ina pëi chachin yonquirínhuë'. Inaora nonën pëi pochin tapon naporin.

22 Quisoso nanopiantahuachina, naporinso' yonquirai. Cara tahuëriya quëran nanopiantarin ni'ton, "Yosë quiricanën quëran no'tëquën ninorin," tënai. Quisoso noninsonta' natërai.

Yonquipisonta' nitotërinso'

23 Pascoa tahuëri inaquë ya'huasocoi, Quisoso Yosë pochachin ninin. Piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. "Yosëri catahuarin," ta'tona', a'naquën natëpi.

24-25 Quisosoro nipirínhuë' ya'ipiya noyá nohuitërin. Co piyapiri sha'huitopirínhuë', yonquipiso chachin nitotërin. Napoaton "Co natëmatërinacohuë'," ta'ton, co inapita natërinhuë'.

3

Nicotimo a'chintërinso'

1-2 Tashi' nisahuaso', a'na quëmapi huë'nin Quisoso nontacaso marë', Nicotimo itopiso'. Cotio hua'an inaso'. Parisio niponahuë', Quisoso nontëirin.

—Maistro, Yosë a'pairinquën a'chintancoiso marë'. Sacai' nininsopita nicaton, Yosë pochin ninañ. Napoaton ina a'pairinquën, tënai. Co Yosë catahuarinquënhuë' naporini, co quëma nanitapaitonhuë', itëirin.

3 —No'tëquën iyasha sha'huitaranquën. Co nasitaantahuatanhuë', co onporonta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conaranhuë', itërin Quisosori.

4 —Nani mashotohuatëra, co huachi mamanpo yo'namënuquë ya'conëhuë'. ¿Onporahuatëta' nasitaantarë'? itaantarín Nicotimorinta'.

5 Napotohuachina, Quisosori itaantapon:

—No'tëquën sha'huitaranquën. I'quë amarëso pochin cancanëma' anoyatacaso' ya'huërin. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ina naniantohuatama', Ispirito Santo anoyacantohuachinquëma', nasitaantarëso pochin nisarama'. Naporo huarë' Yosë hua'anëntërinquë ya'conarama'.

6 Piyapi quëran nasitohuatamara, piyapi pochin cancantërama'. Ispirito Santo quëranso' nasitaantahuatama', Yosë pochin cancantarama'.

7 Napoaton nasitantacaso' ya'huërin. Ama ina natanaton, pa'yanquësohuë'.

8 Ni'quë'. Ihuan inaora nohuanton, pa'nin. Natanarihuarahuë', intohua quëranso' huëcaton intohuasona pa'ninso', co nitotërhuaahuë'. Co quënanpirëhuahuë', natanëhua'. Inapochachin Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', nasitaantarëso pochin nasha cancan quëtarinquëma', itërin.

9 —¿Onporahuatëta' nasitaantarë'? itantarín.

10 —Quëmaso' Israiro maistrinquën niponahuë', ¿co nitotëranhuë' ti?

11 No'tëquën itaranquën. Nitotatoi, a'chintarainquëma'. Ni'naiso' sha'huitarainquëma'. Cãnpitaso nipirinhüë' co natëramacohüë'.

12 Isoro'paquë ya'huërsinopita quëran a'chintopiranquëmahüë', co natëramacohüë'. Inápaquë ya'huërsinopita quëran a'chintohuatënuëma', aquëtë huarë' co natëtaramahüë'.

13 Co inso piyapi tëranta' inápaquë pantarinhuë'. Casáchin ina quëran o'marahüë. Yosë quëran quëmapico ni'to, inápa quëran o'marahüë. Napoaton casáchin inápaquë ya'huërsinso' a'chintaranquëma'.

14 Iráca shimashonëmapita inotëro parti paasoí', na'a piyapi'sa' ya'huanapi. Co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri ana'intërin. Na'a ya'huanos'a' huëcatona', quëtëra'piapi. Ina quëran Moisésë ya'huan nonanpiso' ninin. Hua'na quëran nisahuaton, naraqüë achinpirin. Achinpirahuaton, inápaquë ahuanirin. Inapochachin Yosë quëran quëmapico niporahuë', a'na tahuëri inápaquë achinpiarinaco.

15 Natëhuatamaco, Yosë nohuitatoma', nanpimiatarama'. Ina marë' achinpiarinaco, itërin Quisosori.

Yosë nosororinpoaso'

16 Yosëso' ya'ipi piyapi'sa' pa'pi nosoromiatërin. Napoaton a'naíchin hui'nin nipirinhüë', isoro'paquë a'paimarin chiminacaso marë'. Ina natëtëhua': "Ca marë' chiminin," topatëhua', co parisitopiquë pa'sarëhuahuë'. Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarëhua'.

17 Co ana'intinpoaso marë' hui'nin a'paimarinhuë'. Nicha'ëinpoaso marë' a'paimarin. Hui'nin quëran cha'ërihua'.

18 Hui'nin natëhuatëhua', co Yosë ana'intarinpoahuë'. Co natëpisopitahuë' nani Yosëri yonquirin ana'intacaso'. Inaíchin hui'nin nipirinhüë', co natëpihuë'. Napoaton ana'intarin.

19 Quisoso isoro'paquë o'maton, a'pintërinpoaso pochin oshanënpoa' anitotërinpoa'. Anaquëniso nipirinhüë', co nohuantopihuë' Quisoso nohuitacaso'. Co noyahuë' nicacaisoáchin pa'yatatona', tashi pochin cancantopi. Co yanatëpihuë' ni'ton, Yosëri ana'intarin.

20 Co noyahuë' nipisopita co tahuëri pochin nininso' nohuantopihuë'. A'pinqüë a'ninqüëchin huancaiso' co nohuantopihuë'. Tahuëri nipachina, ma'sha co noya nipisohüë' quënanë'.

21 Nipirinhüë', no'tëquën yonquihuachina', noya nisapi. Ina quëran a'napitanta' nicatona': "Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya natëpi," tosapi.

Naquëranchin Coansha sha'huirinsó'

22 Ina quëran Quisoso Cotia parti pa'nin. Ca'tano'sanënpitacoi imarai. Inaquë hua'quimiáchin ya'huëconahuatoí, piyapi'sa' aporintërai.

23 Coanshanta' Inoiiquë aporintarin. Sarimo ya'cariya inaso'. Inaquë na'a ii' ya'huërin ni'ton, inaquë aporintarin. Na'a piyapi'sa' huë'pachinara, aporintarin.

24 Naporo' Coanshaso' noya pa'sarin. Co tashinan pëiquë po'moyátërapihuë'.

25 Quiyarinta' aporintërai. Coanshanta' aporintarin. Napoaton a'na cotio quëmapí huëcaton, Coansha ca'taninsopita itërin:

—¿Insota' noya noya aporintërinso'? itërin. Nisha nisha ninontopi.

26 Ina quëran Coansha sha'huitonpi.

—Ni'què' Maistro. Cortanii' aquëtëran nicasèhua', inaquè Quisosonta' nisarín ni'ton, anohuitërancoi. Iporaso' inanta' aporintarin. Na'a piyapi'sari imasapi. Co ina nápo quëmaso' imasarinënquënhuè', itopi.

²⁷—Co Yosë nohuantërinhuè' naporini, co napo'itonahuè'. Ya'ipinpoa' Yosë acorinpoa' ma'sona nicacaso'.

²⁸Nani sha'huítëranquëma'. “Co caso' Cristocohuè',” itëranquëma'. Co'huara ina huè'shatërasohuè', Yosë a'parinco piyapi'sa' pënëna'huaso marè'. Ina imacaiso marè' pënënarahuè'.

²⁹Ni'co'. Quëmapi sa'apachina, amiconëonta' noya cancantërin. Noya ni-payapi ni'ton, naporinso' natantaton, nóya cancantërin. Inapochachin canta' ninahuè'. Na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi ni'ton, nóya cancantërahuè'.

³⁰Co caso' nohuantërahuè' piyapi'sa' yonquuinacoso'. Quisoso na'con na'con yonquuinaso', ténin.

Inápa quëran o'marinso'

³¹Cristo inápa quëran o'maton, chini chiníquën nanantërin. Noya noya ninin. Piyapinpoaso nipirinhue' isoro'paráchin nohuitërehua'. Inasáchin nohuitatëhua', nisha'huítërehua'. Cristoso nipirinhue' inápa quëran o'maton, chini chiníquën nanantërin.

³²Yosë'pa' ya'huërinso'pita nohuitërin. Nani ni'nin. Yosëri nontërinsona' natanin. Ina nohuitaton, sha'huítarinpoa'. Sha'huítopinpoahuè', na'con na'con piyapi'saso', co yanatëtopihuè'.

³³A'naquënpaso nipirinhue' natëtërehua'. “Yosë no'tëquën nonin. Inari a'paimarin,” ta'tëhua', natëtërehua'.

³⁴Quisoso' Yosë nanamën chachin nonin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, no'tëquënáchin nonin.

³⁵Tata Yosëri hui'nin pa'pi nosororin. Chini chiníquën nanan quëtërin ya'ipiya hua'anëntacaso marè'.

³⁶Hui'nin natëpisopitaso', Yosë nohuitatona' nanpimiatapi. Co natëpisopitasohuè', co ina pochin nanpimiatapihuè'. Nani Yosëri yonquirin ana'intacaso marè'. Ana tahuëri ana'intomiatarin, parisitopiquè a'pararin huachi.

4

Samaria sanapi sha'huítërinso'

¹⁻²I'huaso' na'a piyapi'sa' Coansa imapi. Na'a aporintërin. Iporaso' na'con na'con Quisoso imasapi. Co Quisoso chachin aporintërinhuè'. Ina sha'huítóhuachincoi, ca'tano'sanënpitaco' aporintarai. Na'con na'con aporintarai. Parisioro'sarinta' natantopi.

³Ina nitotaton, Quisoso pa'nin. Cotia parti quëran pipirahuaton, Cariria parti paantarin.

⁴Inatohua pa'pachina, Samaria parti na'huëcaso' ya'huërin.

⁵Inatohua' a'na ninano' ya'huërin, Sicarë itopiso'. Ina ya'cariya Cosi no'panën ya'huërin. Iráca pa'pin Cacopo itopisori quëtërinso'.

⁶Inaquè a'na poso ya'huërin. Cacopo posonën itopi. Camotëchin inaquè canconai. Quisoso canotaton, posoque huënsëconin.

⁷⁻⁸Ca'tano'sanënpitacoiso', ninanoquè pa'nai cosharo' pa'ana'huaiso marè'. Pa'naiso', Samaria sanapi i'sha macapon huë'nin. Nani mapachina, Quisosori itapon:

—Imoya, i'sha mananso canta' o'oi topirahuè, itërin.

9 —Caso' Samaria sanapico nipirahuè': "I'sha mananso canta' o'oi," ¿itèranco ti? itèrin inarinta'. Cotioro'saso' Samariaro'sarè' co noya ninontopi-huè' ni'ton, napotèrin.

10 —Yosè yanicanapiringuènhuè', co quèmaso' nitotèranhuè'. "I'sha mananso canta' o'oi," itèranquèn nipirinhue', co nohuitèrancohuè'. Nohuitèranco naporini, quèma nataintoncohuè'. Carinquèn nanpirin i'sha quèchitènhuè', itèrin Quisosori.

11 —Quèmaso' co manta' ya'huètèrinquènhuè' i'sha macamaso'. I'shaso' acopo' ya'huèrin. ¿Onporahuatoncha nanpirin i'sha manè'ponquènya?

12 Iráca Tata Cacopo iso poso ninin. Isèquèran i'sha macaton, o'orin. Hui'nin'pita, pè'tahuanènpita inapitanta' isèquè o'opi. Inaso' chiniquèn nanantèrin, topi. ¿Ina quèran na'con na'con quèmaso' nanitaparan ti? itèrin sanapiri.

13 —I'shamia imoya o'opatèra, naquèranchin yamorointarè'.

14 Nisha i'sha carinquèn quètaranquèn. Ina ya'huètòhuachinquèn, co huachi yamororèso pochin cantararanhuè'. Ni'què'. Pancai' no'pa quèran pipihuachina, noyápiachin pipirárin. Co onporonta' yanimarinhue'. Inapochachin nanpirin i'sha quètòhuatènhuè', cancanènhuè' chachin ya'huètèrinquèn. Inaquè ya'huápon huachi. Yosè nohuitaton, nanpimiataran, itèrin.

15 —Ina i'sha sinioro quètoco ama yamoroto, i'sha masa'isohuè', itèrin.

16 —Paaton imoya so'yan maconquè' huè'in, itèrin.

17 —Co caso' so'yahuancohuè', itèrin.

—No'tèquèn naporan. Co so'yahuanquènhuè'.

18 Nani a'natèrápo quèmapi so'yataponahuè', iporaso' quèmapi yacaparanso' co so'yanhuè'. No'tèquèn nonan, itèrin.

19 —Quèmaso' sinioro ninotona'pinquèn, ténahuè'.

20 Shimashonèhuèipita paso motopiquè Yosè chinotopi. Ya'huèrè cotioro'sanquèmaso': "Quirosarinquèráchin Yosè chinotacaso' ya'huèrin," ténama', itèrin.

21 —Natanco imoya. Nani tahuèri naniarin. Yosè yachinotohuatama', co paso motopiquè pa'saramahuè'. Co Quirosarinquè tèranta' pacacaso ya'huèrinhuè'.

22 Canpitaso' Yosè chinotopiramahuè', co nohuitèramahuè'. Cotioro'sacoiso', Yosè nohuitèrai. Cotio quèmapi nicha'èsarinquèma' canpitanta'.

23 Ipora quèran huarè' Yosè yachinotohuatama', ya'ipi cancanèma quèran huarè' chinotoco'. Ispirito Santo catahuarinquèma' ni'ton, no'tèquèn yonquiatoma', Yosè chinotoco'. Ina pochin nohuanterin chinotacaso'.

24 Yosè co nonèn ya'huètèrinhuè'. Co quènanarihuahuè', ya'huèrarin. Ispirito Santo chachin catahuarinquèma' no'tèquèn yonquiatoma', ina chinotacaso', itèrin Quisosori.

25 —A'na tahuèri Cristo huè'sarin, Yosèri a'paimarinso'. Ina huè'pachin, ya'ipiya a'chintarinpoa', ténin Samaria sanapi.

26 —Ca mini inaco, nontaranquènsa', itèrin.

27 Naporo chachin ca'tano'sanènpitaco'i o'mantarái. Sanapi nontarin, quènanquimarai. "¿Ma'marèta' iso sanapi nontarin? ¿Ma'ta' nohuanterin?" ta'toi, yonquinhue'i quèran pa'yanpirahuè', co natanahuè'.

28 Sanapiso nipirinhue' yonshanèn patahuaton, ninanquè pantarahuatón, piyapi'sa' sha'huètèrin.

29—Huëco' pa'ahua'. Pasëquë quëmapi nohuitoco'. Co nohuitaponcorahuë', "Nani a'natërápo so'yahuanquën," itërinco. Ya'ipiya ninorin. ¿Inaso' Cristo nimara ti? itërin.

30 Natanahuatona', na'a ya'huëhuano'sa' o'mapi Quisoso nicapona'.

31 Co'huara canquiyatërasoihuë', Quisoso yaa'capiraihuë'.

—Ca'quë' Maestro, itopiraihuë', co nohuantërinhuë'.

32—Cosharo pochin nininso' ya'huëtërinco, co nohuitëramasohuë', itërincoi.

33—¿A'napitari coshara' quëtiimara? nitopiraihuë', co coshachatërarinhuë'.

34—Yosë a'paimarinco nohuantërinso' nica'huaso'. Ya'ipiya yanatërahuë'. Ina yonquiato, co huachi coshara' yonquirahuë'. Coshara pochin achinir-inco.

35 “Catapini yoqui pahuanarin cayarinso' macacaso',” topiramahuë'. Ipora chachin cayarinso pochin nininso' macacaso' ya'huërin, ténahuë caso'. ¡Ni'cochi! Isoro'pa' panca imin pochin ninin. Cayarinso' manëso pochachin piyapi'sa' manë' Yosë imacaiso marë'. Ipora tahuëri'sa chachin na'a piyapi'sa' ya'huërarin Yosë imacaiso marë'. Inapita a'chintacaso' ya'huërin.

36-37 Piyapi'sa' a'chintohuatama', Yosë'pa' canaarama'. Noya noya nan-pimiatarama'. Cato' piyapi sacatërinso pochin nisarama'. “A'naso' ya'pirin sha'nin. Cayahuachina, a'narinta' manin,” topi. Napohuachina, cato' a'china'piro'sa chachin nóya cancantapi.

38 Na'a piyapi'sa' ya'huërin, co Yosë nohuitopisohuë'. A'naquëni nani a'chintopirinahuë', co yanatëpihuë'. Iporaso nipirinhue' a'paranquëma' a'chintantacamaso marë'. Yosë huëntonënuë' ya'conacaiso marë' a'chintoco'. A'chintohuatama', imasapi huachi, itërincoi.

39 Na'a ya'huëhuano'sa' Quisoso natëpi. Sanapiri: “Ya'ipi ninorinco,” itërinso marë' natëpi.

40 Quisoso ni'quihuachinara, “Huëquë' isëquë yacapatoncoi, a'chintocoi,” itopi. Itohuachinara, cato' tahuëri a'chintacaso marë' inaquë i'huatërai.

41 A'chintohuachina, na'con na'con piyapi'sa' natëpi.

42 Sanapi itapona':

—Quëma sha'huëtërancoi ni'toi, pi'pian Quisoso natërai. Iporaso nipirinhue' quiyaora chachin natanai. Nani nohuitatoí, cancanëhuëi quëran huarë' natërai huachi: “Tëhuënchachin isoso' nicha'ërinpoa'. Insosona imapachina', oshanën inquitaton, anoyacancantarín, ténai,” itopi.

Capitan hui'nin anoyatërinso'

43 Cato' tahuëri quëran paantarahuatoí, Cariria parti canconai.

44-45 Caririaro'sari nohuitatona', noya natanpi. I'hua chachin Pas-coa tahuëri na'huëhuachina, inahuanta' Quirosarinquë pa'pi. Naporo' Quisoso nohuitopi. Nani ma'sha Yosë pochin nininso' ni'pi ni'ton, iporaso' a'chintohuachina, noya natanpi. Ninanonënuë' chachinso nipirinhue' co a'chininhue'. “Ya'huërinquëso' pënëntona'pi co yanatëpihuë',” ta'ton, co inaquë a'chininhue'.

46 Ina quëran Canaquë cancoantarai. Inaquë i'hua i'sha huino atarantërin. Inaquë canconpatoira, a'na capitan copirno piyapinën nininsoari huëcapairin. Hui'nin quëmapi'a'hua nininso', Capinaomoquë chiniquën caniorin.

47 “Quisoso Cotia parti quëran pipirahuaton, Cariria parti canquirin,” topi, natantërin. Natantahuaton, paahuarin:

—Huëquë' Maestro hui'nahuë anoyatiimaco. Nani yachiminin, itërin.

48—Canpitaso' co a'naroáchin natëramacohuë'. Co'so' Yosë pochin nipato-huë', co natëaramacohuë', itërin inarinta'.

49—Manóton Sinioro huëquë'. Hui'nahuë chiminpachin, itaantarín.

⁵⁰ Napotaantahuachina:

—Ya'huëran'pa' pa'mantaquë'. Hui'nan co chiminaponhuë'. Noyatarin, itërin. Napotohuachina: “No'tëquën nontërinco,” ta'ton, ya'huërin'pa' pa'mantarin.

⁵¹ Yacanconahuaso', inpriatonënpitari nacapiatona':

—Hui'nan nani noyatërin, itipi.

⁵² —¿Insëchinta' pi'i nisahuaso' noyatërin? itërin.

—I'huara pi'i yatëhuërënahuasos' sapo otanotërin, itopi.

⁵³ “Naporo chachin Quisoso nontërinco. ‘Hui'nan noyatarin,’ itërinco,” ta'ton, Quisoso natërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopitanta' natëpi.

⁵⁴ I'hua chachin i'sha huino atarantërin. Iporaso' Cotia parti quëran huëntarahuaton, capitan hui'nin ya'huërë' a'naroáchin anoyatërin. Inapoa-ton catoro' huachi Carriaquë Yosë pochin nisarin piyapi'sari nohuitacaiso marë'.

5

Apia anoyatërinso'

¹ Ina quëran cotio niyontonpiso tahuëri naniriarin. Naporo' Quisoso Quirosarinquë paantarin.

² Inaquë i'sha ya'huërin, apomiachin. Cotio nananquë Pitista itopi. Ninano ya'coana pirayan ya'huërin, ohuicaro'sa' ya'coananën itopiquë. I'sha pirayan a'natëräpo imënamë pochin nininso' ya'huërin.

³⁻⁴ Inaquë na'a cania'piro'sa' quëhuënapi. A'naquën somaraya. A'naquën sonpacha. A'naquën nantën tachitërin ni'ton, co nanitërinhuë' huanicaso'. Inaquë ninarapi. [“Hua'qui quëran hua'qui quëran Sinioro anquëninën o'maton, i'sha aco'sacaitërin,” topi. “Napohuachina, inso'ton i'quë ya'compachina, a'naroáchin noyatërin,” ta'tona', ninarapi.]

⁵ Inaquë a'na quëmapi ya'huërin. Nani cara shonca posa pi'ipi caniorin. Co nanitërinhuë' huanicaso'.

⁶ Inaquë quëhuënäpirinhuë', Quisosori quënanquirin. “Nani hua'qui' caniorin,” itohuachina, apia itapon:

—¿Nohuantëran noyatamaso ti? itërin.

⁷ —Nohuantopirahuë' Sinioro. Sa'ahuaco. Co insonta' ya'huërinhuë' i'quë po'moincoso'. I'sha co'sacaitohuachina, yaya'conpirahuë'. A'na'ton ya'conin, itërin.

⁸ —Huaniquë' iyasha. Pë'sara'huaya masahuaton, iratëquë', itërin.

⁹ Napotohuachina, a'naroáchin apia noyatërin. Pë'sara'huaya masahuaton, iratërin. Chinoto tahuëri chachin naporin.

¹⁰ Cotio hua'ano'sari quënanahuatona', apia huëcapaipi.

—Ipora tahuëriso', chinoto tahuëri ni'ton, co ma'sha quëpacaso' ya'huërinhuë', itopi.

¹¹ —Quëmapi anoyatërinco'so' nani sha'huitërinco. “Pë'sara'huaya masahuaton, iratëquë',” itërinco, tënin.

¹² —¿Ma quëmapita' napotërinquën? itopi.

¹³ “Ahuën. Co nohuitërahuë',” tënin. Hua'huayatërahuë' piyapi inaquë ya'huërin ni'ton, nani Quisoso pa'nin.

¹⁴ Ina quëran chinotopiso pëiquë pa'sahuaton, apia anoyatërinso' quënancoantarin.

—Ni'quë' iyasha. Nani quëmaso' noyatëran. Ama huachi oshahuatan-taquësohuë', na'con na'con ma'sha onpotan, itërin.

¹⁵ Ina natanahuaton, Yosë chinotopiso pëi quëran pipirahuaton, cotioro'sa' sha'huitonin. “Quisoso anoyatërinco,” itoonin.

16 Napoaton Quisoso no'huipi. Chinoto tahuëri anoyatërinso marë' co quë'yapihuë'.

17 Quisosorisso nipirinhüë' itërin:

—Tatahuëso' co ipora huanta' chinotërinhuë'. Sacatárin piyapi'sa' catahua-caso marë'. Canta' co chinotërahuë'. Nani tahuëri piyapi'sa' catahuarahuë, tënin.

18 Chinoto tahuëri piyapi anoyatërin ni'ton, cotioro'sari yatëpapi. “ ‘Yosëso' tatahuë chachin,' topachina, Yosë pochachin niconin, ” ta'tona', aquë aquëtë' yatëpapi.

Yosë hui'nin ni'ton chiniquën nanantërinso'

19 Ina quëran Quisosori itantarín: “No'tëquën itaranquëma'. Caora yonquinëhuë quëran co manta' ninahuë'. Tatahuëráchin nonanahuë. Hui'ninco ni'to, inapochachin canta' ninahuë.

20 Tatahuë na'con nosororinco. Nosoroatonco, yonquirinso chachin anitotërinco. A'na tahuëri catahuaarinco saca sacai' nininso' nica'huaso'. Canpitaso' ni'patama', pa'yanarama'.

21 Tatahuë chimipi ananpitaantarín. Inapochachin canta' insosona nohuantërahuëso' ananpitaantarahuë.

22 A'na tahuëri coisë pochín nicato, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarahuë. Noya nipisopita noya acoarahuë. Oshahuano'saso nipirinhüë' no'tëquën ana'ntarahuë. Co tahuëri ana'ntarinhuë'. Nani nanan quëtërinco ana'inta'huaso marë'.

23 Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' noya ni'sarinaco. Tatahuë noya ni'piso pochachin ni'sarinaco. Ina marë' nanan quëtërinco. Co noya ni'patamacohüë', Tatahuënta' co noya ni'namahuë'. Ina a'paimarinco.

24 No'tëquën itaranquëma'. Yosë chachin a'paimarinco. Noya natanpata-maco, cancanëma quëran huarë' ina imapatama', nanpimiatarama'. Co onporonta' ana'ntaranquëmahüë'. Chiminpatama', co parisitomiataramahüë'. Nani Yosë nohuitarama' ni'ton, nanpimiatarama'.

25 Caso' Yosë hui'ninco. Iporaso huachi a'naquën chimipi pochín nipisopita natanarinaco. Inapita noya natanpachinaco, Yosë anohuitarahuë. Ina nohuito huachina', nanpimiatapi.

26 Tata Yosë inaora nohuanton, nanpirin. Inari piyapi'sa' nanpicaso' quëtërin. Inapochachin canta' ina nohuanton, nanpirahuë. Naporahuaton, a'napitanta' ananpita'huaso' nanitaparahuë.

27 Yosë quëran quëmapico ni'to, nanan quëtërinco piyapi'sa' ana'inta'huaso marë'.

28 Ama ina yonquiatoma', pa'yancosohüë'. A'na tahuëri ya'ipi chiminpisopita natanarinaco.

29 Natanpachinaco, po'oro quëran pipiapi. Noya nipisopita noya noya nanpiantarapi. Co noyahuë' nipisopitaso nipirinhüë', ana'ntarahuë, tënin Quisoso.

Yosëri a'paimarinso'

30 Ina quëran Quisosori itantarín: “Co caora nohuanto manta' ninahuë'. Tata Yosë sha'huito huachincora, inachachin sha'huirahuë. Co caso' nisha yonquirahuë'. Tata yonquirinsoráchin nohuantërahuë. Napoaton no'tëquën ana'ntarahuë.

31 Caso' Cristoco. Yosë quëran o'marahuë, tënahüë. Casáchin naporahuë naporini, co natëinacoso' ya'huëitonhuë'.

32 Nipirinhüë', Tata Yosënta' inachachin sha'huitarinquëma'. No'tëquën nonin, tënahüë.

³³ I'hua piyapi'sa' a'parama' Coansha natanacaiso marè'. 'Co caso' Cristo-cohuè'. Inaso' Cristo, Yosèri a'paimarinso', itèrin. No'tèquèn naporin.

³⁴ Caso' co piyapi noninsoachin yonquirahuè'. Nipirinhué', iso' sha'huitaranquëma' canpita natètoma' cha'ëcamaso marè'.

³⁵ Coanshaso' noya quëmapi. Huaroro noya orotèrinso pochin ni'ton, noya anitotèrinquëma'. Ya'nan natanpatamara, hua'quimiachin pa'yatèrama'.

³⁶ Inaso' no'tèquèn sha'huitèrinquëma'. 'Yosèri chachin Quisoso a'paimarin,' itèrinquëma'. Nipirinhué', co inasáchin anitotèrinquëmahuè'. Yosëso' chini chiniquèn nanantaton, catahuarinco ni'ton, sacai' nininso' ninahuè. Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatèrahuè. Yosè nohuanton, ina pochin ninahuè. Ina marè' na'con na'con natëamacoso' ya'huèrin.

³⁷ Tatahuè a'paimarincosonta' nani sha'huitèrinquëma'. Co onporonta' noninso' natanchinamahuè'. Co ni'chinamahuè'.

³⁸ Nanamënta' co natëramahuè'. A'paimapirincohuè' co natëramacohuè' ni'ton, naporama'.

³⁹ Yosè quircanèn na'con nontèrama'. 'Ina nontohuatèhua', nanpimiat-acaiso marè' anitotarinpooa', tënama'. Napopiramahuè', co tèhuënchachin natëramahuè'. Ina quirciquè chachin ninorinaco.

⁴⁰ No'tèquèn ninopirincacohuè', co yaimaramacohuè'. Ananpimiat-huanquëmaso' ya'huèpirinhué', co nohuantëramacohuè'.

⁴¹ Co canpita noya nicamacoso marè' napotëranquëmahuè'.

⁴² Nani nohuitëranquëma'. Co cancanëma quèran Yosè nosororamahuè', ténahuè.

⁴³ Yosè chachin a'paimarinco ni'ton, o'mapirahuè', co nohuantëramacohuè'. A'naquënso nipirinhué' inaora yonquinèn quèran a'chintohuachinquëma', nohuantarama'.

⁴⁴ Canpita capini nipa'yatacasoráchin yonquiatoma', co Yosè noya nicainquëmaso' yonquiramahuè'. Napoaton co natëramacohuè'.

⁴⁵ Co carinquëma' Yosëquè sha'huirapiaranquëmahuè'. Moisésè tèhuënchinso' sha'huirapiarinquëma'. 'Ina catahuarinpooa', ta'toma', imapiramahuè', co natëramahuè' ni'ton, sha'huirapiarinquëma'.

⁴⁶ Inaso', iráca ninotonco ninshitèrin. Ina natèrama' naporini, canta' natëitamacohuè'.

⁴⁷ Ninshitopirinhué', co natëramahuè' ni'ton, carinquëmanta' a'chintopiranquëmahuè', 'Co no'tèquèn nonanhuè', itëramaco,' itèrin Quisosori, cotío hua'ano'sa' nontaton.

6

Cosharo' ana'atèrinso'

(Mateo 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17)

¹ Ina quèran Cariria sono' aquëtèran pëntonai. Ina sonoso', Tipiriasè itopi anta'.

² Notohuaro' piyapi'sa' imasarinacoi. Na'a cania'piro'sa' Quisosori a'naroáchin anoyatèrin. Ina nicatona', imasapi.

³ Nonshirahuatoí, a'na motopia'huaquè pomosocontarai. Inaquè huënséconai.

⁴ Pascoa tahuëri naniriarin. Naporo' cotioro'sa' niyontonpi Yosè yonquicaiso marè'.

⁵ Quisoso natanacaiso marè' notohuaro' piyapi'sa' canquirapi. Inapita quënanahuaton, Quisosori Pinipi itapon:

—¿Intohuacha coshoro' pa'anè isopita capacaiso marè' nicaya? itèrin.

⁶ Nani yonquirin cosharo' ana'atacaso' niponahuë', Pinipi natanin ténicaso marë'.

⁷ —Cato pasa tahuëri sacatatë' canarësoquë pa'anpirëhuahuë', co iso nápo piyapi'sa' naniitonahuë', itërin Pinipiri.

⁸ Antërisënta' ya'huarin. Simon Pitro iin inaso'. Natanahuaton, itapon:

⁹ —Isëquë a'na quëmapia'hua ya'huërin. A'natërapoíchin pan nisahuaton, catoyachin sami ya'huëtërin. Inaíchín nipirinhüë', ¿iso nápo' piyapi ta'ma' nanitëre'poya? itërin.

¹⁰ —Piyapi'sa' sha'huitoco' huënsë'ina', itërincoi Quisoso.

Inaquë noya pastoa'huaya ya'huërin. Sha'huitohuatëira, inaquë huënsëpi. A'natërápo huaranca quëmapi'sa' pochín ya'huëpi.

¹¹ Quisosori a'natërapoya pan masahuaton, Yosë nontërin. “Yosparinquë, Tata,” itahuaton, piyapi'sa' quëtërin capacaiso marë'. Samirë chachín quëtëra'piarai. Ya'ipi piyapi'sa' natëaquë huarë' coshatopi.

¹² Nani natëhuachinara, ca'tano'sanënpitacoí itaponcoi:

—Pan, sami, inapita pë'sotopiso' maconco', chiniahuachina', itërincoi.

¹³ Napoaton pë'sotopiso' masahuatoi, shonca cato' i'më' mëntatërai.

¹⁴ Ina nápo piyapi'sa' capacaiso marë' cosharo' ana'atërinso' ni'sahuatona', piyapi'sa' ninontopi:

—Tëhuëchachín iso quëmapi Yosëri a'paimarin. Pënëinpoaso marë' a'paimacaso sha'huirinsó chachín, nani o'marin, nitopi.

¹⁵ “Huëco' maahua', copirno acoa'ahua',” topi a'naquë. Co Quisosori natanaponahuë', inaora yonquinën quëran nitotërin. Nitotaton, inaora panënuë pantarin.

Í' aipi iratërinso'

(Mateo 14.22-27; Marcos 6.45-52)

¹⁶ I'huanahuanquë ca'tano'sanënpitacoíso', sono' yonsanquë pa'mantarái.

¹⁷⁻¹⁸ Potiquë ya'conahuatoi, Capinaomoquë paca'huaiso marë' pëntonapiraihuë', huancoanai' tashitërai. Co Quisoso huë'shatërasohuë', panca íhuan manincoi ni'ton, panca co'sacaitërin.

¹⁹ Saota quiromitro pochín nani maitopiraihuë', Quisoso huë'sarin nica-poraihuë', co a'naroáchin nohuitërai. Í' aipi i'narahuaton, no'pa pochín huë'shiarin. Poti ya'caririarinso' ni'sahuatoi, pa'yanai.

²⁰ Napopiraihuë':

—¡Co'ta ca huë'sarahuë! ¡Ama pa'yancosohuë! itërincoi.

²¹ Ina quëran noya cancantatoi: “Ya'conquiquë,” itohuatoira, ya'conin. Ya'conpachina, a'naroáchin Capinaomo yonsanquë canconai.

Quisoso yonípiso'

²² Piyapi'saso nipirinhüë' ina quëranchín quëparitopi. Tahuëririnquë Quisoso yonisápirinahuë'. Co quënanatonahuë', ninontopi. “¿Intohuasó pa'mara? I'huaa a'naíchín poti ya'huëpirinhüë'. Inaquë ca'tano'sanënpita ya'conahuatona', pa'pi. Quisososo nipirinhüë' co pa'ninhüë',” nitopi.

²³ Napoasoí, potiro'santa Tipiriasë quëran huë'piso' canquirapi quënanpi. Quisoso cosharo' ana'ataton piyapi'sa' a'carinso' ya'cari nonshiipi.

²⁴ Co ca'tano'sanënpitacoí tërantai ya'huërai huë' ni'ton, “Huëco' pa'ahua', Quisoso yoniahua',” nitatona', potiro'saquë ya'conpi. Ya'conahuatona', Capinaomoquë pa'pi Quisoso yonípóna'.

Cosharo pochín nininso'

²⁵ Inaquë nonshirahuatona', Quisoso quënanconpi huachi.

—¿Onporota' Maestro isëquë huënan? itopirinhüë'.

26 —No'tëquën sha'huitaranguëma'. I'huara cosharon' ana'atërahuë no-huitamacoso marë' nipirinhue', co yanohuitëramacohue'. Natëaquë huarë' coshatërama' ni'ton, yoniramaco.

27 Cosharomia a'naroáchin chanatërin. Ama inasáchin nohuantocosohe'. Cosharon pochin nininso' ya'huërin. Cancanëma marë' quëtaranquëma'. Ina co onporonta' chanatarinhue'. Ya'huëtohuachinquëma', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama. Ina na'con na'con yonquico'. Yosë quëran quëmapico ni'to, quëtaranquëma'. Ina marë' Tata Yosë acorinco. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparahuë nohuitamacoso marë', itërin.

28 —¿Ma'ta' Yosë nohuantërin nica'huaiso'? itopi.

29 —Tëhuëenchachin Yosë yanatëhuatama', ca imaco. Ina a'paimarinco ni'ton, cancanëma quëran huarë' imaco. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

30 —Inta nipachin, Yosë pochin niquë'. Ina nicatoi, natë'inquën. Co topinan natëa'huainquënso' ya'huërinhuë'.

31 Iráca shimashonënpoapita Moisésëri Iquipito quëran quëcapon, noya cosharon' mana itopiso' quëtërin. “Cosharon' inápa quëran o'marinso' quëtërin capacaiso marë'”, ténin Yosë quiricanënuë. Inotëro parti napopi, itopi.

32 —No'tëquën itëranquëma'. Cosharon' inápa quëran o'marinso' co Moisésëri quëtërinhuë'. Tata Yosëri quëtërinso'. Iporaso' noya noya nininso' quëtarinquëma'.

33 Inápa quëran a'patimarinquëma' piyapi'sa' ina pochin nanpicaíso marë', itërin.

34 —Inanpi cosharon', Sinioro, quëtocoi nani tahuëri capatoi, noya nanpii, itopi.

35 —Ca inaco. Caso' cosharon pochinco ni'to, piyapi'sa' ananpitomitarahuë. Imapatamaco, co huachi tanarëso pochin cancantaramahuë'. Natëhuatamaco, co huachi yamororëso pochin cancantaramahuë'. Yosë nohuatamaco, sano cancantarama'.

36 Nipirinhue', nani sha'huitëranquëma'. Ninahuëso' nicapomarahue', co natëramacohue'.

37 A'naquën Tata Yosë nohuanton, imasarinaco. Insosona imapachinaco, co onporonta' a'pararahue'.

38 Co caora nohuanto, ma'sha ninahuë'. Inápa quëran o'marahue' Tata Yosë natëca'huaso marë'. Ina a'paimarinco.

39 A'naquën Yosë nohuanton, imasarinaco. Inapitaso' noya a'pairahuë, co a'poarinacohue'. Ayaro' tahuëri ananpitaantararahue'. Ina Yosë nohuantërin.

40 “Quëmaso' tëhuëenchachin Yosë hui'ninguën,” itatomaco imapatamaco, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama huachi. Ayaro' tahuëri ananpitaantararanquëma'. Ina Yosë nohuantërin, itërin Quisosori.

41 Ina natanahuatona', cotioro'sari no'huipi. “Caso' cosharon pochin nianahuë. Inápa quëran o'marahue'”, téninso marë' no'huipi. No'huitona', ninontapi.

42 —Co'ta inaso' Quisoso. Cosi hui'nin. A'shionta' nohuitërehua'. ¿Onpoatonta' “Inápa quëran o'marahue'”, toconin? nitopi.

43 —Ama huachi no'huitomaco, sacaro quëran ninontocosohe'.

44 Co insonta' nanitërinhuë' inaora nohuanton imaincoso'. Tata Yosëri huayoninsopitaráchin imasarinaco. Ayaro' tahuëri inapitaso' ananpitaantararahue'.

45 Pënëntona'piro'sa' iráca ninshitopi. “Ya'ipi piyapi'sa' Yosëri a'chintarin,” topi, ninshitatona'. Tatahuë natanatoma' natëhuatama', imasaramaco.

46 Co insonta' Tata Yosë quënaninhuë'. Casáchin quënanahuë. Ina ya'huërin quëran o'marahuë.

47 No'tëquën sha'huitëranquëma'. Imapatamaco, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

48 Ca coshoro pochinco ni'to piyapi'sa' ananpimiatarahuë.

49 Shimashonëmapita inotëro parti ya'huaso', coshoro' Yosëri quëtërinso' ca'pi. Mana itopiso' ca'pirinahuë', nani iráca chiminpi.

50 Insosona natëhuachinco inápa quëran coshoro' o'marinso capatë pochin nisarín. Napohuachin, Yosëre' ya'huëmiatapon.

51 Ca nanpirin coshoro pochinco. Inápa quëran o'mato, noya noya ananpiaranquëma'. Ca nonëhuë chachin quëtarahuë ya'ipi piyapi'sa marë'. Coshatëramaso pochin nitohuatamaco, ya'coancantaranquëma', nanpimiatarama huachi, itërin.

52 Ina natanahuatona', cotioro'sa' nisha nisha ninontopi.

—¿Onporahuatonta' nonën chachin ca'nëso pochin quëtëre'ponpoa nicaya? nitopi.

53 —No'tëquën itëranquëma'. Caso' Yosë quëran quëmapico ni'to, ya'ipi cancanëma quëran yonquico. Co'so' nonëhuë ca'nëso pochin nitohuatamahuë', huënainëhuënta' co o'orëso pochin nitohuatamahuë', co onporonta' nanpimiataramahuë'.

54 Insosona nonëhuë ca'nëso pochin nipachina', huënainëhuënta' o'orëso pochin nipachina', nanpimiatarin. Ayaro' tahuëri ananpitaantarahuë.

55 Nonëhuë coshoro pochin ni'ton, achinicananaranquëma'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, imapatamaco, anoyacancantaranquëma'.

56 Tëhuëchachin nonëhuë ca'nëso pochin nipatama', huënainëhuënta' o'orëso pochin nipatama', ya'coancantaranquëma' ni'ton, imamiataramaco.

57 Tatahuëso' nanpimiatarin. Ina a'paimarinco. Catahuarinco noya nanpica'huaso marë'. Inapochachin imamiatohuatamaco, coshoro pochin achinicananaranquëma' ni'ton, catahuanquëma' Yosë nohuitatoma' nanpimiatacaso marë'.

58 Ca coshoro pochinco. Inápa quëran o'marahuë. Shimashonëmapita coshoro' Yosëri a'patimarinso' ca'pirinahuë', iráca chiminpi. Nipirinhuë', imamiatohuatamaco, nanpimiatarama', itërin.

59 Capinaomo niyontonpiso pëiquë a'chintaton naporin.

Quisoso natëhuatëhua', nanpimiatacaso ya'huërinso'

60 Na'a piyapi'sa' Quisoso imasapirinahuë', ina nanan natanahuatona' a'naquën nisha yonquipi.

—A'chininso' saca' imacaso'. ¿Incaricha nitotaton, natëre'poya? nitopi.

61 Napohuachinara, Quisoso inaora nitotaton, itërin:

—A'chintopiranquëmahuë', ¿yaa'poramaco ti?

62 Yosë quëran quëmapico ni'to, a'na tahuëri Yosë ya'huërin'pa' panantarahuë. Ina ni'patama' ¿ma'ta' yonquiarama'?

63 Ispirito Santoráchin ananpimiatarinquëma'. Piyapi'sa' inahuara co nani-tapihuë'. Yosë yonquirinso chachin sha'huitëranquëma'. Ina natëhuatama', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

64 Nipirinhuë', a'naquëma' co natëramacohuë', itërin. Iráca quëran huarë' ya'ipi piyapi'sa' yonquirinsopita nitotërin. A'naquën co yanatëtopihuë'. A'nanta' yasha'huirapirin. Inapita nitotaton, napotërin.

65 Ina quëran itantarín:

—Napoaton itaranquëma'. Co Yosëri anitotohuachinhuë', co insonta' nani-tarinhuë' imaincoso', itërin.

⁶⁶ Naporo quëran huarë' na'amiáchin co huachi imapihuë'. A'popi huachi.

⁶⁷ Napohuachinara, ca'tano'sanënpitacoí itaponcoí:

—¿Co canpitaso' a'poapomacohuë' to? itërincoí.

⁶⁸ —Co Siniro a'poarainquënhuë'. Co a'na ya'huërinhuë' imaca'huaiso'. Quëma nóya a'chintarancoí Yosë nohuitatoí nanpimiata'huaiso marë'.

⁶⁹ Nani natërainquë. Quëmaso' noyasáchin ninan. Yosë a'paimarinquë, tënai, itërin Simon Pitrori.

⁷⁰ —Shonca catonquëma' acoranquëma' imacamacoso marë'. A'naëmaso nipirinhüë', sopai pochin cancantërin, itërincoí.

⁷¹ Simon hui'nin Cotasë Iscarioti itopiso yonquiaton, naporin. Inarinta' ca'tanpirinhüë', yasha'huirapirin.

7

Quisoso iinpita napopiso'

¹ Ina quëran hua'quimiáchin Quisoso Cariria parti ya'huërarin. Cotioro'sari yatëpapi ni'ton, co Cotia parti yapa'ninhuë'.

² Ina quëran a'na cotio niyontonpiso tahuëri naniriarin, imënamëro'sa' pita itopiso'.

³ Napoaton iinpitari itapona':

—Quëmanta' Cotia parti paaton, Yosë pochin niquë' imarinëinquënsopita ni'ina'.

⁴ Po'oana quëran ma'sha nipatan, piyapi'sa' co nohuitarinëinquënhuë'. Yosë pochin yanipatan, a'ninquëchin niquë' ya'ipi piyapi ni'inëinquë, itopi.

⁵ Co iinpitari tëranta' natëyatërapihuë' ni'ton, napotopi. Inapita nontaton, itapon:

⁶ —Pahuanarin caso' paca'huaso'. Canpitaso nipirinhüë' onporosona yapa'patama', noya paco'.

⁷ Canpitaso' piyapi'sa' co no'huirinëinquëmahuë'. Caso nipirinhüë' no'huirinaco. “Co noyahuë' ninama,” itërahuëso marë' no'huirinaco.

⁸ Napoaton paatoma', niyontonpiso tahuëri na'huëco'. Co ipora pa'sarahuë'. Pahuanarin paca'huaso', itërin.

⁹ Ina tosahuaton, ina quëranchin ya'huërarin.

Quisosonta' Cotia parti pa'ninso'

¹⁰ Iinpita nani pa'pachinara, Quisosonta' pa'nin niyontonpiso tahuëri na'huëcaso marë'. Pa'pirinhüë', co piyapi'sa' ni'tërantapaquë pa'ninhuë'. Po'oana quëran pochin pa'nin.

¹¹ Inaquë cotioro'sari yonisápirinahuë'.

—¿Intohuata' Quisoso ipora? tosapi.

¹² Nisha nisha yonquiatona', ninontopi. “Inaso' noya quëmapi,” topi a'naquë. A'napitaso nipirinhüë' tapona': “Co noyahuë'. Yanonpintërinpoa',” topi.

¹³ Napopirinahuë', hua'ano'sa' të'huatatona', po'oana quëran ninontopi.

¹⁴ Simana huancana Quisoso Yosë chinotopiso pëiquë pa'nin. Inaquë a'chinarin.

¹⁵ Cotioro'sa' natanahuatona', pa'yanpi.

—¿Onporahuatonta' iso quëmapi co na'con quirica nitotaponahuë', noyá nitotërin? topi.

¹⁶ Napohuachinara, Quisosori itapon:

—Co caora yonquinhüë quëran a'chinahuë'. Tata Yosë a'paimarincoso' sha'huitohuachincora, canta' a'chinarahuë'.

17 Cancanëma quëran huarë' Yosë yanatëhuatama', no'tëquën anitotarinquëma': "Co inaora yonquinën quëran a'chininhuë'. Yosë nanamën chachin a'chinarin," tosarama'.

18 A'naquëns'o' inahuara yonquinëna quëran a'chinpi. Piyapi'sari pa'yatacaiso marë' napopi. Caso' nipirinhue' Yosëichin yonquiato, no'tëquën a'chinahuë. Inaichin pa'yatacaiso' ya'huërin, ténahuë. Co nonpintëranquëmahue'.

19 Moisésë iráca pënëntopirinhue', co a'nayanquëma tëranta' natëramahuë'. ¿Onpoatonta' yatëparamaco? itërin.

20 —jQuëmaso' sopai ya'coancantërinquën ni'ton, hua'yantëran! ¿Inta' yatëparinquën? itopi.

21 —Chinoto tahuëri a'na quëmapi anoyatërahuë. "Chinoto tahuëri nipirinhue', co chinotërinhuë'," ta'toma', canpitaso' pa'yanama'.

22 Ni'cochi. Co canpita tëranta' ya'ipi chinoto tahuëri chinotëramahuë'. Iráca shimashonëma' sha'huitërinënuëma' marca acocaso'. "Hui'nanpita posa tahuëritohuachina', marca acotoco'," itërinpoa' Moisésënta'. Posa tahuëri nanihuachina, marca acotërama'. Chinoto tahuëri nisapirinhue', acotërama'.

23 Chinoto tahuëri niponahuë', marca niacotërama'. Moisésë pënëntërinso' natëcaso marë' naporama'. Inapoapomarahue', ¿onpoatomata' nipachin chinoto tahuëri piyapi anoyatërahuëso marë' no'huiramaco?

24 Ama quënanamasoráchin yonquiatoma', sha'huirapicosohue'. Yonquinënpoa quëran huarë' Yosë ni'sarinpoa'. Ina nitotatoma', no'tëquën yonquico', itërin Quisosori.

Cristo inápa quëran o'marinso'

25 Ina quëran ya'huëhuano'sari Quisoso quënanahuatona', ninontopi.

—¿Isona quëmapi yatëpapiso' ti?

26 Ni'cochi. A'ninquëchin a'chinapirinhue', co incari tëranta' no'huirinhue'. Hua'ano'sarinta' natëtona': "Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'," ¿tomarai huachi ti? nitopi.

27 —Napochináchin, nipirinhue' Quisoso intohua quëransona huë'ninso' nitotërhua'. Cristoso huë'pachin intohua quëransona huë'ninso', co insonta nitotarinhue', nitopi.

28 Quisososo nipirinhue', Yosë chinotopiso pëiquë chiniquën itaantarin:

—¿Nohuitëramaco ti? Intohua quëranso' huë'nahuëso' nitotapomarahue', co tēhuëchachin nohuitëramacohue'. Co caora nohuanto, o'marahue'. Yosë nohuanton, o'marahue'. Inaso' no'tëquën nonin. Nipirinhue', inanta' co nohuitëramahuë'.

29 Caso nipirinhue' ina nohuitërahuë. Inatohua' ya'huëpirahuë', isoro'paquë a'paimarincó, itërin.

30 Ina topachina, hua'ano'sari tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamápirinhue', Yosë nohuanton, co chiminacaso' naniyatërarinhue' ni'ton, co mápihuë'.

31 Hua'ano'sariso' no'huipirinhue', na'a piyapi'sari Quisoso yanatëpi.

—Cristo o'mahuachin, iso quëmapi quëran na'con na'con ta'ma' ¿Yosë pochin niquimarë'po ti? topi.

Tashinan pëiquë yapo'mopiso'

32 Ina pochin ninontopiso', parisioro'sa' natantopi. Natantahuatona', corto hua'ano'sarë chachin ponisiaro'sa' a'papi Quisoso macacaiso marë'.

33 Huë'pirinhue', Quisosori itërin:

—Co hua'qui' canpitáro'co ya'huapohue'. Pa'miatarahuë. Yosë nohuanton, o'marahue'. Inaquë chachin panantarahuë.

³⁴ Naporo' yonípiramacohuënta', co quënanaramacohuë'. Insëquësona pa'pato canpitaso' co nanitaramahuë' pacacamaso', itërin.

³⁵ Hua'ano'sa capini ninontopi.

—¿Intohuata' yapaaton naporinso'? “Co quënanaramacohuë',” tënin. Nisha piyapi'sa' ya'huëpi parti a'naquën cotioro'sa' yacapatonpi. Inaquë paaton, nisha piyapi'sa' a'chintapon nimara.

³⁶ ¿Ma'ta' tapon naporin? “Yonípiramacohuënta', co quënanaramacohuë'. Insëquësona pa'nahuëquë co canpitaso' nanitaramahuë' pacacamaso',” toconin, nitopí.

Nanpirin i'sha

³⁷ Pita ta'huantërinso' tahuëri na'con na'con yonquipiso' ni'ton, notohuaro' piyapi'sa' niyontopi. Naporo' Quisosori huanirahuaton, chiníquën itapon: —Yamororëso pochin cancantohuatama', huëco' imaco sano cancantamaso marë'.

³⁸ Natëhuatamaco, cancanëmaquë nanpirin ii' ya'huëtarinquëma'. Pancai' no'pa quëran pipirino pochin cancanëmaquë ya'huëräpon. Yosë quiricanëquë naporin, itërin.

³⁹ Quisoso imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantarinpoa'. Ina yonquiaton, napotërin. Naporo' Quisoso co inäpaquë pantayätërarinhuë'. Napoaton co Ispirito Santori piyapi'sa' noyá ya'coancanchätërarinhuë'. (Ina ya'coancantohuachinpoa', na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Ina quëran a'napitanta' Yosë anohuitarihua', tapon naporin.)

Nisha nisha yonquipiso'

⁴⁰ Quisoso naporinso' natanahuatona', nisha nisha yonquipi.

—Tëhuëchachin isoso' pënëntona'pi ninarëhuaso', topi.

⁴¹ —Cristo mini tënhuë, tënin a'naquën.

—Co inahuë' nimara. Cristo naporini co Cariria parti quëran huë'itonhuë'.

⁴² ¿Co'ta “Tapico' shiin ni'ton, ina ninanonënquë chachin nasitapon? Pirinquë nasitapon,” tënin Yosë quiricanëquë, topi a'naquëonta'.

⁴³ Ina pochin ninontatona', nisha nisha yonquipi.

⁴⁴ A'naquëninta' tashinan pëiquë po'mocaiso marë' yamápirinahuë', co mápihuë'.

Hua'ano'sa' co natëpisohuë'

⁴⁵ Ina marë' ponisario'sa' nani a'papi. Hua'ano'sari chachin a'papirinahuë', topinan huënantapi.

—¿Onpoatomata' co manamahuë'? itopi.

⁴⁶ —¿Co insonta' ina pochin a'chinchinihuë'! itopi.

⁴⁷ Ina quëran parisioro'sari itapona':

—Nani nonpintërinquëma' ni'ton, ¿canpitanta' natërama' pa'?

⁴⁸ Ni'cochi. Co inso hua'ano'sari tëranta' ina natërinhuë'. Parisioro'sacointa' co natëraihuë'.

⁴⁹ Topinan piyapi'sariachin natëpirinahuë', inapitaso' co Moisésë pënëntërinso' nitotopihuë' ni'ton, Yosëri ana'intarin, tënai, itopi.

⁵⁰ Nicotimonta' inaquë ya'huërin, i'huapo' tashi' Quisoso nicapon pa'ninso'. Inanta' cotio hua'an ni'ton, itapon:

⁵¹ —Moisésë pënëntërinso' natërhua'. Nani pënëninpoa'. “Ama topinan quëran ana'intocosohuë'. No'tëquën nitotaquë huarë' ana'intacaso' ya'huërin,” tënin. Napoaton canpoanta' Quisoso a'chininso' natahuan'. Naporinsonta' nitotahua'. Co topinan quëran ana'intacaso' ya'huërinhuë', tënhuë, itërin.

52 —¿Quëmanta' Cariria parti quëran huë'nan? Yosë quiricanën nontëquë'. Pënëntona'pi co onporonta' Cariria quëran huëcaponhuë', itopi.

Oshahuana'pi sha'huirapipiso'

[
53 Ina quëran piyapi'sa' yanquëërahuatona', ya'huëpi'pa' paantapi.

8

1 Quisososo nipirinhüë' Oriposë panënquë pa'nin.

2 Tahuërinquë tashiramiachin Yosë chinotopiso pëiquë paantarin. Na'a piyapi'sa' huë'pi ina natanacaiso marë'. Inaquë huënsërahuaton, a'chinapirinhüë',

3 Cotio maistro'sa', parisioro'sa', inapita huëcatona', a'na sanapi quëpi. So'yahuan nipirinhüë', nisha quëmapiri ichihuë'ërin. Nani quënanpi nì'ton, masahuatona', Quisosoquë quëpi. Sanapi huancánachin ahuanirahuatona', Quisososo itapona':

4 —Maistro, iso sanapi so'yahuan nipirinhüë', nisha quëmapiri ichihuë'ërin, quënanai.

5 Iráca Moisësë pënëninpoa'. “Monshihuanpisopita na'piquë të'yaratoma', tëpaco'”, ténin. ¿Ma'ta' ténan quëma ipora? ¿Tëpa'li ti? itopi.

6 Quisososo atëhuërahuatona' sha'huirapicaiso marë' natanapi. Quisososo nipirinhüë' i'chorahuaton, imirin quëran no'paquë ninshitarin.

7 —¿Ma'ta' onpochii? Sha'huitocoi, itantahuachinara, huaniantarin.

—Noyahua'. Insonquëma tëranta' co pi'pian tëranta' oshahuanpatamahuë', inari'ton na'piquë të'yarain, itërin.

8 Ina quëran i'choantarahuaton, no'paquë ninshitaantarin.

9 Ina natanahuatona', a'naya a'naya pa'pi. Mashoro'sa'ton pa'pi. Ina quëran a'naya a'naya pa'pi. Ya'ipiya pa'pachinara, sanapiíchin huaniárin.

10 Quisososo huaniantarahuaton, itapon:

—¿Inso huachi, imoya, quëmapi'sa' yaana'intërinënuënsó'? ¿Co huachi yaana'intërinënuënhüë'? itërin.

11 —Nani pa'pi Sinioro, itërin.

—Co carinquëonta' yaana'intëranquënhüë'. Paaton, ama huachi aquëtë' oshahuaantaquësohuë'. Noya niquë huachi, itërin. Napotohuachina, pa'nin.]

Quisoso a'pintërinpoaso'

12 Ina quëran piyapi'sa' a'chintantarin.

—Caso' a'pintatë pochin nicato, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën anitotarahüë. Imapatamaco, co huachi tashinan pochin cancantaramahuë'. Tahuëri pochin cancantarama'. Ina pochin cancantohuatama', Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

13 Parisioro'sari natanahuatona', itapona':

—Quëmaora yonquinën quëran naporan. Co natëca'huainquënsó' ya'huërinhuë', itopi.

14 —Caora yonquinëhuë quëran napopirahuë', tëhuëenchachin no'tëquën nonahuë. Intohua quëransona o'marahüëso' nitotërahüë. A'na tahuëri inatohua chachin panantarahuë. Casáchin ina nitotërahüë. Canpitaso nipirinhüë' co nitotëramahuë'. Napoaton natëcamacoso' ya'huërin.

15 Canpitaso' piyapi'sa' inahuara yonquipiso pochin napoonin yonquirapitomaco sha'huirama'. Caso nipirinhüë', co insonta ina pochin yonquirapito sha'huirahuë'.

16 Sha'huihuatëraso napoaponahuë', no'tëquën sha'huirahuë. Co casáchin sha'huirahuë'. Tatahuënta' ina pochachin yonquiaton sha'huitarinquëma'. Ina a'paimarinco.

17 Moisësë pënëntërinso' ya'huëtërinquëma'. Inaquë iráca ninshitérin. "A'na piyapiáchin sha'huihuachina, nonpiámara. Nipirinhüë', cato' piyapi inachachin sha'huihuachina', naporo huarë' natëtacaso' ya'huërin," ténin.

18 Carinquëma' nani sha'huitaranquëma'. Tatahuënta' inachachin anitotarinquëma'. Ina a'paimarinco, itërin Quisosori.

19 —¿Insëquëta' tataparín? itopi.

—Canpitaso' co ina nohuitëramahuë'. Canta' co tëhuëenchachin nohuitëramacohüë'. Nohuitëramaco naporini, tatahuënta' nohuichitomahuë', itërin.

20 Yosë chinotopiso pëiquë a'chintaton, napotërin. Coriqui cacón notënanquë a'chintarin. Yosë nohuanton, co chiminacaso' naniyatërarinhüë'. Napoaton co insoari tëranta' maninhüë'.

Quisoso pa'miatarinso'

21 Ina quëran itantarin:

—A'na tahuëri pa'miatarahuë. Naporo' yonípiramacohüënta', co quënanaramacohüë'. Oshanëmarë'quëma chachin chiminarama'. Insëquësona pa'pato, co canpitaso' nanitaramahuë' pacacamaso', itërin.

22 Ina natanahuatona', cotioro'sa' ninontopi.

—¿Ma'ta' tapon naporin? "Insëquësona pa'pato, co nanitaramahuë' pacacamaso'," itërinpoa'. ¿Yanitëpamara ti? nitopi.

23 —Canpitaso' isoro'paquë ya'huatoma', a'napita piyapi'sa pochin yonquirama'. Caso nipirinhüë' inápa quëran o'marahüë ni'to, Yosë pochin yonquirahuë'.

24 Napoaton napotëranquëma'. Caso iráca quëran huarë' ya'huato, ya'huëmiatarahuë. Co natëhuatamacohüë', oshanëmarë'quëma chachin chiminarama', itërin.

25 Napohuachina:

—¿Inquënta' quëmaso'? itopi.

—Nani iráca quëran huarë' sha'huitëranquëma'. Ca inaco tënahüë.

26 Canpitaso co noyahüë' ninama ni'ton, na'con sha'huita'huanquëmaso ya'huërin. A'paimarincoso' no'tëquënáchin nonin. Ina sha'huitohuachincora natanato, ina chachin sha'huitaranquëma', ténin.

27 Tata Yosë tapon naporinso' co nitotopihüë'.

28 —Yosë quëran quëmapico niporahuë', corosëquë achinpiarinaco. Naporo huarë' ca ya'huëmiatarahuëso' nohuitaramaco. Naporahuaton: "Tëhuëenchachin co inaora yonquinën quëran a'chininhüë'. Pa'pini a'chintërinso chachin a'chinin," tosarama'.

29 Tatahuë a'paimarinco ni'ton, ca'taninco. Ina nohuantërinso'ráchin no'tëquën natërahuë ni'ton, co patarincohüë', itërin.

30 Itohuachina, na'a piyapi'sari "No'tëquën nontërinpoa'," ta'tona', natëpi.

Sopairi camairinso'

31 Ina quëran nasha imarinsopita itantarin:

—Carinquëma' a'chintëranquëmaso' noya natëhuatama', noya imasaramaco.

32 Imamiatohuatamaco, no'tëquën yonquiarama'. Co insonta' camaiarinquëmahuë', itërin.

33 —Quiyaso' Apraan shinpitacoi. Co onporonta' a'napita camairinacoihuë'. ¿Onpoatonta': "Co insonta' camaiarinquëmahuë'," itërancoi? itopi.

34 —No'tèquèn itèranquëma'. Co noyahuë' nipatama', sopai hua'an camaiar-inquëma'. Piyapinënpita pochin nisarama'. Co canpitaora nanitaramahuë' oshanëma' naniantamaso'. Sopai camaihuachinquëma', co noyahuë' nisarama'.

35 Ni'co'. Patron ya'huërinquë piyapinën co ya'huëmiatërinhuë'. Patronëni nohuantohuachina, ocoiantarin. Hu'ninso nipirinhue' ya'huëmiatarin.

36 Yosë hui'ninco ni'to, catahuahuatëinquëma', cha'ësarama'. Co huachi insonta' camaiantarinquëmahue'.

37 Canpitaso' Apraan shinpitanquëma' nipomarahue', yatëparamaco. A'chintopiranquëmahue', nonahuëso' co yanatëramahuë'.

38 Tatahuë anitotërinco' natëto sha'huitaranquëma'. Canpitaso nipirinhue', ma'sona tatanëma pochin nininso' camaihuachinquëmara, natërama', itërin Quisosori.

39 —Apraan mini quiyaso tatanëhuëi, itopi.

—Apraan pochin cancantërama' naporini, ina pochin noya niitomahuë'.

40 Yosë anitotërinco chachin no'tèquèn sha'huitopiranquëmahue', yatëparamaco. Apraanso' co ina pochin yonquirinhue'. Yosë nanamën noya natërin.

41 Canpitaso nipirinhue' tatanëma pochin nininso' nonanama', itërin.

—Co quiyaso' ma'papia'huaro'sacoihue'. Yosë chachin tatanëhuëi. Inasáchin natërai, itaantapi.

42 Napotohuachinara:

—Yosëso' tatanëma' naporini, nosoro'itomacohue'. Yosë quëran o'marahue. Co caora nohuanto, o'marahue'. Yosë a'paimarinco.

43 A'chintopiranquëmahue', ¿onpoatomata' co natanamacohue'? Co natëtochináchinhue' cancantërama' ni'ton, co nanitëramahuë' natanamacoso' ténahuë.

44 Sopai hua'an mini tataparinquëmaso'. Ina pochin cancantatoma', inasáchin natërama'. Iráca quëran huarë' piyapi'sa' tëpana'pi inaso'. Co no'tèquèn nitononinhue' ni'ton, co pi'pisha tëranta' natëcaso' ya'huërinhuë'. Pa'pi nonpintë' inaso'. Inachin, nonpinacasoráchin cancantërin. Ina nohuan-ton, nonpinë'.

45 No'tèquèn pënënanquëma' ni'ton, co yanatëramacohue'.

46 ¿Inquëmata' nanitërama' no'tèquèn sha'huirapiamacoso'? “Co noyahuë' nicanon, oshahuanan,” itohuatamaco, nonpinarama'. Caso' no'tèquèn non-taranquëma', nipirinhue', ¿onpoatomata' co natëramacohue'? ténahuë.

47 Yosë piyapinënpita ina nanamën noya natanpi. Canpitaso nipirinhue' co Yosë piyapinënpitëmahue' ni'ton, co yanatanamacohue', itaantarin Quisosori.

Co'huara Apraan nasichatërasohue', Quisoso ya'huërinso'

48 Ina natanahuatona' hua'ano'sari itantapi:

—¿Co'ta quëmaso' Samaria piyapinquën? tënai. “Sopai ya'coancantërinquën ni'ton, hua'yantëran,” topatëira, no'tèquën napotërainquën, itopi.

49 —Co sopai ya'coancantërincohuë'. Tatahuë noya nicato natërahuë. Canpitaso nipirinhue' noccanatomaco, pinoramaco.

50 Co noya ni'piramacohue', co ina yonquirahuë'. Yosëso' noya ni'ninco. Inaso' coisë pochin nicanon, no'tèquënachin yonquirin.

51 No'tèquèn itaranquëma'. Natëhuatamaco, co chiminaramahuë', itërin Quisosori.

52 —Sopai mini nani ya'coancantërinquën. Co huachi yonquiranhue'. Apraan nani chiminin. Pënëntona'piro'santa' chiminpi anta'. Quëmaso nipirinhue': “Natëhuatamaco, co chiminaramahuë',” itërancoi.

⁵³ Tata Apraan, pënëntona'piro'sa', inapita chiminpi. ¿Inapita quëran quëmaso' chini chiniquën nanantëran ti? ¿In pochinta' cancantaton, naporan? itaantapi cotioro'sari.

⁵⁴ —Casáchin “Noyaco,” ténahuë naporini, topinan quëran napo'itohué'. Nipirinhuë', Tata Yosë noya ni'ninco. Canpitanta': “Ina chinotërai,” ténamaso'.

⁵⁵ Co inaso' nohuitopiramahuë', caso' nohuitërahuë. Ya'ipi noninso' natërahuë. “Co nohuitërahuë',” ténahuë naporini, canpita pochachin canta' nonpiintohué'.

⁵⁶ Tata Apraan yonquirinco. “A'na tahuëri Yosëri a'paimarinso' o'mararin,” ta'ton, noya cancantërin. Nani ni'ninco ni'ton, noya cancantërin, itërin Quisosori.

⁵⁷ —Co quëmaso' a'natërápo shonca pi'ipichátëraponahuë', ¿Apraan ni'nán ti? itopi.

⁵⁸ —No'tëquën sha'huitëranquëma'. Co'huara Apraan nasichatërasohué', caso' ya'huárahue, itërin.

⁵⁹ Ina quëran na'piro'sa' masahuatona', yatë'yarapi. Quisososo nipirinhuë' na'pirahuaton, Yosë chinotopiso pëi quëran pipirin.

9

Somaraya anoyatërinso'

¹ Quisoso pa'sahuaton, a'na quëmapi quënanconin, somaraya nininso'. Hua'huatërin quëran huarë' co manta' ni'tërinhuë'.

² Ca'tano'sanënpitacoi imarai ni'ton, quiyanta' ni'nai.

—¿Onpoatonta' Maestro iso quëmapi somaraya nasitërin? ¿Inaora oshanën marë' nica? ¿A'shin, pa'pin, inapita oshanëna marë' nica? Sha'huitocoi nitochii, itërai.

³ —Co inso oshanën marë' ina pochin nasitërinhuë'. Yosë nohuaton, ina pochin hua'huatërin. Anoyatacaso marë' naporin. Piyapi'sa' ni'pachina', na'con na'con Yosë yonquiapi. “Ma noyacha Yosëso' nanitaparín paya,” tosapí.

⁴ Ipora chachin catahuarahuë. Yosë natëto, ina marë' sacatarahuë. Co hua'qui' isoro'paquë ya'huarëhuahuë'. A'na tahuëriáchin pochin ya'huërehua'. Shiárahuatón tashihuachin, co huachi nanitarihuahuë' ma'sha nicacaso'.

⁵ Isoro'paquë ya'huasoco, a'pintërinso pochin ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën anitotërahuë, itërincoi.

⁶ Ina quëran no'paquë ipirahuaton, ashipirotërin. Ina quëran ina masahuaton, somaraya pashirayatërin.

⁷ —Paaton Siroiquë nipa'morayaquë', itërin. Siroiso': “A'parinso',” tapon naporin.

Itohuachina, pa'nin. Inaquë nipa'morayahuachina, noya ni'tërin. Noya ni'tahuaton, ya'huërin'pa' pa'nin huachi. ⁸ Ya'cariya ya'huëpisopitari quënanahuatona', pa'yanpi. Nani hua'qui' huënsëaton, coriqui ma'patërin. Somaraya ni'ton, topinan quëtópi. Napoaton na'a piyapi'sari nohuitópi. Inapitari quënanahuatona', ninontópi.

—¿Isona quëmapi i'hua coriqui ma'patërinso' ti? nitópi.

⁹ —Ina mini, ténin a'naquën.

—Ina pochin ya'nopirinhuë' co inahuë' topiraihuë', topi a'naquëonta'.

—Ca mini, co nishacohuë', ténin quëmapi'so'.

¹⁰ —¿Onporahuatonta' iporaso' noya ni'tëran? itopi.

¹¹ —A'na quëmapi Quisoso itopiso' no'pa ipitahuaton, shipiro' ninin quëran, pashirayatërinco. Ina quëran sha'huitërinco: “Paaton Siroiquë

nipa'morayaquë'," itërinco. Inaquë pa'sahuato, nipa'morayahuatëra, ni'tërahuë, itërin.

¹²—¿Intohuata' ipora inaso'? itopi.

—Ahuën. Co caso' nitotërahuë', tënin.

Hua'ano'sari natanpiso'

¹³Napohuachina, Parisioro'sataquë quëpapi.

¹⁴Chinoto tahuëri nipirinhüë' Quisosori no'pa ipitahuaton, shipiro nininquë pashirayatahuaton, anoyarayatërin ni'ton, inaquë quëpapi.

¹⁵Parisioro'sari quënanahuatona', itopi:

—¿Onpotahuatëinquënta' anoyarayatërinquën? itopi.

—Shipiroquë pashirayatërinco. Nipa'morayarahuatëra, noya ni'tërahuë, itërin.

¹⁶—Ni'quëchi. Chinoto tahuëri nipirinhüë', co Quisoso chinotërinhuë'. Napoaton co Yosë quëran o'marinhuë', topi a'naquën.

—¿Onporahuatonta' nipachin nanitërin somaraya a'naroáchin anoyatacaso'? Oshahuan naporini, co nanitapaitonhuë', topi a'naquëonta'. Nisha nisha yonquipi.

¹⁷Napoaton quëmapi itantapona':

—Nani anoyarayatërinquën ni'quëhuarë', ¿ma'ta' quëma yonquiran? itopi.

—Yosëri acorin pënëntacaso marë' ténahuë, itërin.

¹⁸Hua'ano'saso nipirinhüë' co natëpihuë'. “Iso quëmapi co somaraya hua'huataponahuë', nonpiámara,” topi. Napoaton a'shin, pa'pin, inapita amatopi natanacaiso marë'.

¹⁹⁻²⁰Huë'pachinara, natanpi:

—¿Iso' hui'nán, somaraya hua'huatërinso'? itopi. Itohuachinara:

—Ina mini hui'nahuë. Somaraya hua'huatërin, itërin.

—¿Onporahuatonta' iporaso' noya ni'tërin? itopi.

²¹—Co quiyaso' nitotëraihuë'. ¿Incariso' anoyarayatomara? Nani mashotërin. Ina natanco' sha'huichinquëma', tënin pa'pin.

²²Cotio hua'ano'sa' të'huataton, napotërin. I'hua chachin hua'ano'sa capini ninontopi Quisoso imarinsopita ana'intacaiso marë'. “Quisososo' Cristo chachin,” topachina', ocoia'ahua'. Ocoihuatëhua', co huachi nanitapihuë' niyontonpiso pëiquë huëcacaiso', nitopi.

²³Napoaton: “Nani mashotërin. Ina natanco',” itërin pa'pini.

²⁴Ina quëran hui'nin amatantapi.

—Yosë ni'sarinquën ni'quëhuarë', no'tëquën sha'huitocoi. Quisososo' co noyahuë' ni'ton, oshahuanin, ténai, itopi.

²⁵—Ahuën. Oshahuamara. Co ina nitotërahuë'. Nipirinhüë', anoyarayatërinco. I'hua co manta' quënantopirahuë', nani noya ni'tërahuë. Inaíchín nitotërahuë, itërin.

²⁶—¿Ma'ta' onpotahuatëinquën, anoyarayatërinquën? itantapi.

²⁷—Nani sha'huitopiranquëmahuë', co yanatëramacohuë'. ¿Onpoatomata' naquëranchin yanatantaramaco? ¿Canpitanta' Quisoso yaimarama' ti? itërin.

²⁸Napohuachina, chiniquën no'huipi.

—Quëmari imasaran. Co quiyaso' nohuantëraihuë'. Moisésë imarai.

²⁹Yosëri iráca Moisésë nontërin. Quisososo nipirinhüë' intohua quëranso' huë'mara. Co nitotëraihuë', itopi.

³⁰—¡Ma'pitacha ténama paya! Intohuaransona huë'ninso canpitaso co nitotopirahuë', caso' anoyarayatërinco.

³¹Oshahuano'sari Yosë nontohuachina, co natanatonhuë', co catahuarinhuë'. Nipirinhüë', Yosë chinotohuatëhua', noya natëhuatëhua', natanarinpoa'. Ina nitotërhua'.

³² Somaraya hua'huatohuachina, co onporonta' anoyarayatochinpihué'.

³³ Co Yosë quëran o'marinhué' naporini, co anoyarayachitoncohué', ténahué, itërin.

³⁴ —Quëmaso' hua'huatapon quëran huarë' oshahuanaponahué', ¿yaa'chintërancoi ti? itopi. Ina quëran ocoirahuatona', a'papi huachi.

Somaraya pochin nipiso'

³⁵ Hua'ano'sari ocoirinsó' natantahuaton, Quisoso pa'nin yonípon. Quënanconahuaton, itërin:

—Quëmapi Yosë quëran o'marinsó' ¿natëran ti? itërin.

³⁶ —¿Inta' Siniro inaso'? Yanatëpirahué', itërin.

³⁷ —Nani ni'nanco. Ca mini, nontaranquënso', itërin.

³⁸ —Natëranquën Siniro, itahuaton, isonin quëran Quisoso chinotërin.

³⁹ Napotohuachina, Quisosori itërin:

—Isoro'paquë o'marahué piyapi'sa' no'tëquën sha'huita'huaso marë'. Somarayo'sa nipisopita anoyarayatarahué. Napoaponahué': "Quiyaso noya ni'tërai topisopitaso', asomarayatë pochin nitarahué," itërin.

⁴⁰ A'naquën parisioro'sa' inaquë huanirahuatona', Quisoso natanapi.

—¿Napoahuarë quiyanta somarayacoí? itopi.

⁴¹ —Somarayanquëma naporini, co oshahuaintomahué'. Nipirinhué', "co quiyaso somarayacoíhué'," ténamaso marë' oshahuanama'. Ina marë' Yosë ana'ntarinquëma', itërin.

10

Ohuicaro'sa pochin nininsó'

¹ Ina quëran Quisosori a'chintaantarín.

—Ohuicaro'sa naporin quëran a'chinchinquëma' natanco'. Ohuicaro'sa' a'paicaiso marë' pairapipi. A'naichin ya'coana ya'huërin. A'naquën huëcaton, co ya'coana quëran ya'coninhué'. Nanpërahuaton, ya'conin. Inaso' co hua'anënhué'. Ihuaté', matararo, inapita ina pochin ya'conpi ohuica ihuat-acaiso marë'.

² Hua'anënso nipirinhué' ya'coana quëran ya'conahuaton, ohuicanënpita a'pairin.

³ Ina hué'pachina, ya'coana a'paina'piri nohuitaton, i'soatërin. Ohuicanënpitarinta' natanahuatona', nohuianantopi. A'naya a'naya nininën përapachina, co të'huatatonahué', a'naroáchin hué'pi. Hué'pachinara, quëparin panpatëro' capacaiso marë'.

⁴ Ohuicanënpita quëpahuachina, quëchitërarín. Noninsó' nohuianantatona', imapi huachi.

⁵ Nisha piyapiri yaquëpahuachina, co yaimapihué'. Co noninsó' nohuianantatonahué', ta'anapipi, itërin Quisosori.

⁶ Iso pënento nanan sha'huitopirinhué', co nitotopihué'.

—¿Ma'ta' tapon naporin? itopi.

Quisososo' ohuica hua'anën pochin ninin

⁷ Napoaton itaantarín:

—Tëhuë'nchachin caso' ya'coana pochin ninahué. Ohuica pairapipiquë ya'conpatëra, ya'coana quëran ya'conë'.

⁸ Co'huara hué'shatërasocohué', na'a piyapi'sa' a'chinpírinahué', inapitaso' ihuatëro'sa pochin nipi. Anishacancantacaiso marë' a'chinpi. Imarinacosopitaso nipirinhué', co inapita natëpihué'.

⁹ Casáchin ya'coana pochin ninahuë. Ca quëran ya'conpatama', cha'ësarama'. Ohuicaró'sa' pipirahuatona', noya coshatopi. Ina quëran ya'coantapi. Inapochachin imarinacosopita noya pa'sapi.

¹⁰ Ihuatëro'sa' co noyahuë' yonquipi. Ihuatacaiso', tëpatacaiso', ata'huantacaiso inapita nicacaisoráchin yonquipi. Caso nipirinhue' o'marahuë imarinacosopita Yosë nohuitacaiso marë'. Noya noya nanpicaiso marë' o'marahuë.

¹¹ Caso' ohuica hua'anën pochin ninahuë. Imarinacosopita noya a'pairahuë. Hua'anën noya nipachina, ohuicanënpita a'paiton, co chiminacaso' të'huatërinhuë'. Inapochachin canta' imarinacosopita marë' chiminarahuë.

¹² Inpriatoso nipirinhue', pa'pini' huë'pachina, ohuicaró'sa' ta'ananpirin. Pa'piniri a'nara' macaso', ya'ipi ohuicaró'sa' yanquëëpi. Inpriatoso' co hua'anënhue' ni'ton, co ohuicaró'sa' pa'poyatërinhuë'.

¹³ Canacaso marëáchin sacatërin ni'ton, co inapita yonquiatonhuë', ta'ananpirin.

¹⁴ Caso nipirinhue' noya hua'anën pochin ninahuë. Imarinacosopita nohuitërahuë. Canta' nohuitërinaco.

¹⁵ Tatahuë'rë'co ninohuitëraisó pochin nohuitërahuë. Nosoroato, inapita marë' chiminarahuë.

¹⁶ A'napita piyapi'santa' oshaquëran imasarinaco. Nisha piyapiro'sa' niponarahuë', yaimarinaco. Inapitanta' nohuantërahuë imainacoso marë'. A'chintacaso' ya'huërin. Nanamëhuë natanpachina', natëarinaco. Ya'ipi imarinacosopita a'na huëntoínchin nisapi. Carisachin hua'anëntarahuë.

¹⁷ Imarinacosopita yonquiato, caso' chiminarahuë noya noya nantianta'huaso marë'. Napoaton Tatahuë nosororinco.

¹⁸ Caora nohuanto, imarinacosopita marë' chiminarahuë. Co nohuantërahuë' naporini, co tëpainacoso' nanichitonahuë'. Tatahuë sha'huitërinco ni'ton, chimina'huaso' nohuantërahuë. Ina nohuanton, nantiantararahuë huachi, itërin.

¹⁹ Ina natanahuatona', cotioro'sa' nisha nisha yonquipi.

²⁰ —Sopairi nani ya'coancantërin ni'ton, hua'yantërin. ¿Ma'marëta natanamá? topi a'naquën.

²¹ A'naquëniso nipirinhue' noya natanpi.

—Co sopairi ya'coancantërinhuë'. Noya a'chintërinpoa'. Hua'yantona'piso' co ina pochin noninhuë'. ¿Sopainta' ta'ma' somaraya anoyarayatacaso' nani'chitonhuë' ti? topi.

Cotioro'sa' co Quisoso nohuantopisohuë'

²² Ina quëran a'na cotio niyontonpiso tahuëri naniantarin. Naporo' Yosë chinotopiso' pëi' iráca anoyataantapiso' yonquiatona', “Yosparinquën Sin-ioro,” itopi. Ina marë' na'a piyapi'sa' Quirosarinquë pa'sapi. Quisosonta' Yosë chinotopiso' pëiquë pa'nin. O'napi tahuëri ni'ton,

²³ ishpanamën pochin nininquë pa'sarin, inaso “ishpana, Saromon ishpananën,” itopi nohuitatona'.

²⁴ Na'a cotioro'sa' canquirahuatona', Quisoso ahuanapanipi.

—Na'aro' natanpirainquënhuë', ¿onporo huarëta' sha'huitaponcoi? Quëmaso' Cristonquën nipatan, no'tëquën sha'huitocoi nitochii, itopi.

²⁵ —Nani sha'huitopiranquëmahuë', co yanatëramacohuë'. “Tata Yosë chachin catahuarinco,” ta'to, sacai' nininso' ninahuë canpita nohuitamacoso marë'.

²⁶ Nipirinhue', canpitaso' co ohuicanëhuë pochin ninamahuë' ni'ton, co natëramacohuë'.

²⁷ Caso' ohuica pè'tahuana'pi pochin ninahuè. Imarinacosopita ohuicanèhuèpita pochin ni'nahuè. Nohuitèrahuè. Noya nataninaco. Nontohuatèra, natètonaco, imarinaco.

²⁸ Ca nohuanto, nanpimiatapi. Co parisitopiquè pa'sapihuè'. Noya a'paiarahuè. Co insonta' osèrètarinacohuè'.

²⁹ Tata Yosè nohuanton, imarinaco. Inaso' chini chiniquèn nanantèrin. Co insonta' nanitèrinhuè' Yosè quèran osèrècaiso'.

³⁰ Caso Tatahuèro'co napopináchin cancantèrahuè, itèrin Quisosori.

³¹ Ina natanahuatona', naquèranchin na'piro'sa' maantapi. Tèpacaiso marè' maantapirinahuè',

³² Quisosori itaantarin:

—Tata Yosè sha'huitèrinco ni'ton, na'a piyapi'sa' anoyatèrahuè: ¿Insota anoyatèrahuèso marè' na'piquè yatèparamaco? itèrin.

³³ —Co ina marè' na'piquè yatèparainquènhuè'. Yosè pinoranso marè' napotarainquèn. Quèmaso' piyapinquèn niponahuè', "Caso' Yosèco," toconan. Ina pochin nonan ni'ton, Yosè yaya huèrètèran, itopi.

³⁴ Napotohuachinara, itantarin:

—Yosè pènèntèrinso' quiricaquè nani ninshitopi: "Canpitaso' a'naya a'nayanquèma' Yosè pochin ninama'," téninso' nontèrama'.

³⁵ Yosèri chachin hua'ano'sa' acorinso' yonquiaton, napotèrin. Ya'ipi Yosè quiricanènso' no'tèquèn. Co pi'pisha tèranta' nonpininhuè'.

³⁶ Tata Yosè chachin acorinco nanamèn a'china'huaso marè'. Ina marè' isoro'paquè a'paimarinco. "Caso' Yosè hui'ninco," topatèra, ¿onpoatonta' ina marè' pinoramaco? ténahuè.

³⁷ Co tatahuè pochin nipatohuè', ama natècosohuè'

³⁸ Co yanatèpiramacohuè', nani ma'sha Yosè pochin ninahuè ni'ton, natèco. Ina quèran nitotarama Tata Yosè pochachin ninahuèso'. Tata Yosènta' ca pochachin ninin, itèrin.

³⁹ Ina natanahuatona', naquèranchin tashinan pèiquè po'mocaiso marè' yamaantapirinahuè', cha'èrin.

⁴⁰ Ina quèran Cortanii' aquètèran paantarin. I'hua Coansha piyapi'sa' aporintèrinquè ya'huèrarin.

⁴¹ Na'a piyapi'sa' ina nicapona' pa'pi. Ina ni'sahuatona', ninontopi.

—Coanshaso' co piyapi'sa' a'naroáchin anoyatopirinhuè', no'tèquèn sha'huitèrinpoa'. "Quisososo' Yosèri a'paimarinso'," itohuachinpoara, no'tèquèn nonin, nitopi.

⁴² Na'a piyapi'sa' inaquè paatona', Quisososo natèrapi.

11

Nasaro chimininsó'

¹⁻² Pitaniaquè a'na cania'pi ya'huèrin, Nasaro itopiso'. Cato' oshinpita ya'huètèrin, Maria, Marta inapita itopiso'. Ina Mariá a'na tahuèri Quisoso pa'morantèarin. Hua'sai' pa'ton nininsoquè pa'morantèrahuaton, ainèn quèran amirantèrarin. Co'huara inapoyátèrasohuè', yo'in chiniquèn caniorin.

³ Caniohuachina, oshinpitari piyapi a'papi Quisoso sha'huitacaso marè':

—Nosororanso' Sinioro, chiniquèn caniorin. Huècaton ni'quiquè', itèrin.

⁴ Ina natanahuaton, ca'tano'sanènpita itapon:

—Tèhuèrchachin yo'in chiniquèn canioptonahuè', co chiminacaso marè' caniorinhuè'. Noyatohuachin, na'a piyapi'sari nicatona', na'con na'con Yosè yonquiapi. "Ma noyacha Yosèso' ni'ton, anoyatèrin paya," tosapi. Canta' ina hui'ninco ni'ton, noya ni'sarinaco. Ina marè' caniorin, itèrin.

⁵ Nasaro, Marta, Maria, inapita pa'pi nosororin.

⁶ Napoaponahuë', Nasaro caniorinso' natantaponahuë', cato' tahuëri inaquë chachin i'huataantarin.

⁷ Ina quëran ca'tano'sanënpitacoï itaponcoï:

—Huëco' iyaro'sa' Cotia parti paanta'ahua', itërincoï.

⁸ —I'huamiáchin Maistro, inaquë ya'huëpisopita tëpainëinquënso marë' na'piquë yatë'yarapirinëinquënhuë', ¿inatohua chachin yapaantarán ti? itërai.

⁹ Napotohuatoira, Quisoso itaponcoï:

—Shonca cato' ora quëran i'huarin. Tahuëri iratohuatëra, co i'parëhuë'.

Noya quënantatë', noya pa'në'.

¹⁰ Tashiso nipirinhüë' iratohuatëra, i'parë'. Capa a'pininso' ni'ton, i'parë', itërincoï.

¹¹ Ina quëran itaantarincoï:

—Iya Nasaro huë'ërin. Nipirinhüë', paato ochinanconapo, itërincoï.

¹² —Huë'ërin ni'quëhuarë' Siniro, noyatapon, itërai.

¹³ Topinan huë'ërin, topiraihuë'. Nani chiminso' nitotaton, naporin.

¹⁴ Napoaton no'tëquën sha'huitërincoï:

—Nasaro nani chiminin.

¹⁵ I'huara aquëtëran co paatorahuë', co anoyatërahuë'. Canpita na'con na'con natëamacos marë' isëquë ninarahuë. Inaso' noya tënhuë. Iporaso nipirinhüë', huëco' inatohua' pa'ahua', itërincoï.

¹⁶ —Huëco' iyaro'sa' pa'ahua' canpoanta' inarë'quënpoa' chiminacaso marë', itërincoï Tomasë, catopia'hua nininso'.

Quisosori ananpitaantacaso' yonquirinso'

¹⁷ Napotohuachincoira, Pitaniaquë pa'nai. Inaquë canconpiraihuë', nani Nasaro chiminin quënanconai. Nani catapini tahuëri na'pi naninquë ya'huërin.

¹⁸ Pitanaso' Quirosarin ya'cariya ya'huërin. Cara quiromitro pochin aquërin.

¹⁹ Na'a cotioro'sa' nani huë'pi Marta, Maria, inapita achinicananapona'. Yo'ina' chiminso marë' nontapi ama aquëtë' sëtacaso marëhuë'.

²⁰ “Quisoso nani huë'sarin,” topachinara, Marta pa'nin nacapiapon. Mariaso nipirinhüë' pëinëinquë ya'huarin.

²¹ Quisoso nacapirahuaton, Martari itapon:

—I'hua Siniro isëquë ya'huëran naporini, co yo'yohuë chimiintonhuë'.

²² Chiminpirinhüë', natëranquën Siniro. Ma'sona Yosë nipatan, acotarinquën, tënhuë, itërin.

²³ —Yo'yoparin nanopiantararin, itërin Quisosori.

²⁴ —Nanpiantacaso tahuëri nanihuachin, nanopiantararin, nitotërahuë, tënin Marta.

²⁵ —Cari ananpitaantarahuë. Casáchin nanopicaso' quëtërahuë. Insopitasona natëhuachinaco, chiminaponaraihuë', nanopiantarapi.

²⁶ Natërinacosopita chiminpachina', co parisitomiatapihuë'. Co onporonta' ta'huantapihuë'. No'tëquën nontaranquën. ¿Natëranco ti? itërin Quisosori.

²⁷ —Natëranquën mini Siniro. Tëhuëinchachin quëmaso' Cristo. Yosë hui'ninquën. Isoro'paquë a'paimarinquënso', itërin.

Quisoso na'nërinso'

²⁸ Ina toshuaton, Marta pa'nin cain sha'huitapon. Canconahuaton, sacaro quëran sha'huitërin.

—Nani Maistro huë'nin. Yanontërinquën, itërin.

²⁹ Ina natanahuaton, Maria a'naroáchin huanirahuaton, nontapon pa'nin.

³⁰ Quisososo' co ninanoquë canshatërarinhuë'. Martari nacapirinquë quëparitërin.

³¹ Maria manorahuachina, cotioro'sa' huë'pisopitari ni'sapi. "Na'pi naninquë na'nëapon pa'samara," ta'tona' imapi.

³² Mariaso' Quisoquë canconahuaton, nantën pirayan isonconin.

—I'hua Sinioro isëquë ya'huëran naporini, yo'yohuë co chimiintonhuë', itërin.

³³ Ina tosahuaton, na'nërärin. Cotioro'santa' na'nëräpi. Ina ni'sahuaton, Quisoso chiniquën sëtatón, co napion cancantërin.

³⁴ —¿Insëquëta' po'mopi? itërin.

—Huëquë' Sinioro ni'quiquë', itopi.

³⁵ Quisosonta' na'nërin.

³⁶ Ina ni'sahuatona', cotioro'sa' nitapona':

—Ni'co'. Na'nërin anta'. Pa'pi nosororin inarinta', itopi.

³⁷ —Somaraya a'naróachin anoyarayatërin ni'quëhuarë', ¿ina nohuanton Nasaranta co chimiintonhuë' nimara ti? topi a'naquën.

Nasaro ananpitaantarinsó'

³⁸ Quisoso sëtatón, na'pi naninquë Nasaro po'mopiquë pa'nin. Pancara'piquë nani pa'copitopi.

³⁹ —Na'pi chi'huincaco', itërin Quisosori.

—Co', Sinioro. Nani anarotarín. Nani catapini tahuëritërin, itërin oshini, Marta itopiso'.

⁴⁰ —Ama imoya ina pochin yonquiquësöhuë'. Yosë ya'ipiya nanitaparin. Natëhuatanco, Yosë nóya nininsó' ni'saran, itërin.

⁴¹ Ina quëran na'pi chi'huincatopi. Quisoso inápaquë në'pëtahuaton, Yosë nontërin:

—Nani Tata nontëranquën catahuancoso marë'. Natanatonco, catahuananco mini. Ina marë' "Yosparinquën," itëranquën.

⁴² Nani tahuëri natanatonco, catahuananco noya nica'huaso marë'. Quëma chachin isoro'paquë a'paimaranco. Caso' nitotopirahuë', isopitaso' co nitotopihuë'. Inapita natëinacoso marë' a'ninquëchin nontaranquën, tënin.

⁴³ Ina tosahuaton, chimipi chiniquën itapon:

—¿Iya Nasaro, pipirahuaton huëquë'! itërin.

⁴⁴ Napotohuachina, chimipi nantiantarahuatón, pipirin. Pa'on, imirin, inapita në'mëtërinquë ya'ipi so'pinpinan pipirin. Ya'pirionta' panioquë tonporayatopinán. Cotioro'sa' inachintopiso' ni'ton, ina pochin po'mopi.

—I'quiritoco' pa'in, itërin Quisosori. Napotohuachina, i'quiritopi.

Quisoso macacaíso marë' chinotopiso'

(Mateo 26.1-5; Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2)

⁴⁵ Cotioro'sa' huë'pisopitanta' ni'pi. Ananpitaantarinsó' ni'sahuatona', na' natëpi. "Tëhuëenchachin Yosëri catahuarin ni'ton, naporin," topi.

⁴⁶ A'naquënso nipirinhüë' paatona', parisioro'sa' sha'huitonpi.

⁴⁷ Ina nananahuatona', parisioro'sa', corto hua'ano'sa', inapita napopi-anáchin yonquiatona', ya'ipi cotio hua'ano'sa' ayontonpi ninontacaíso marë'.

—¿Ma'ta' onpotahua'? Ina quëmapi na'a piyapi'sa' a'naróachin anoyatarin. Iporanta' a'na piyapi chiminpirinhüë', ananpitaantarín. "Yosëri chachin catahuarin," topi.

⁴⁸ Tananpitohuatëhua', ya'ipi piyapi'sari natërapí. Napohuachina', Noma copirno nó huitatón, sontaro'sa' a'palarin. Huë'pachina', Yosë chinotërehuaso péi' ohuatahuatona', ya'ipi cotioro'sanpoa' ata'huantarínënpoa' nimara, nitopi.

⁴⁹ Ina quëran a'na corto hua'an Caihuasë itopisoari nontërin. Naporo pi'iquë inaso', chini chiniquëen nanantërin. Inaso huanirahuaton, tapon:

—Canpitaso' co manta' nitotëramahuë'.

⁵⁰ Chiminacaso' ya'huërin, tënahüë. Ama ya'ipinpoa' chiminacaso marëhuë' ina chimi'in. Ina noya noya canpoa marë', itërin.

⁵¹ Napoaponahuë', co inaora yonquinën quëran naporinhuë'. Corto hua'an ni'ton, Yosë nohuanton, ninorin. Tëhuëenchachin Quisoso cotioro'sa marë' chiminarin.

⁵² Nipirinhüë', co cotioro'sa marëächin chiminarinhuë'. Ya'ipi piyapi'sa' ya'huërenamën chiminarin. Natëhuachina', Yosëri hui'ninpita pochin ni'sarin. A'naquëen aquë ya'huëpirinahuë', imapachina', a'na huëntoíchin pochin nisapi.

⁵³ Naporo tahuëri quëran huarë' cotio hua'ano'sa' yonquipi Quisoso tēpacaiso marë'.

⁵⁴ Napoaton Quisoso co huachi nohuantërinhuë' a'ninquëchin cotio ninanoro'saquë paacaso'. Inotëro parti pirayan paaton, Iprainquë yacapatarin. Inaquë ca'tano'sanënpitacointa' yacapatonai.

⁵⁵ Pascoa tahuëri naniriahuchina, na'a piyapi'sa' Quirosarinquë pa'pi. Co'huara Pascoa naniyatërasohüë', Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. “Moisësë camaitërinso' nipatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” ta'tona', pa'pi.

⁵⁶ Inatohua' pa'sahuatona', Quisoso yonisápi. Chinotopiso pëiquë ya'conahuatona', ninontápi.

—Pascoa na'huëcaso marë' ¿Quisoso huëcapon to? topi a'naquëen.

⁵⁷ Corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapitaso' nani piyapi'sa' sha'huitopi: “Quisoso quënanpatama', sha'huitocoi maii,” itopi. Tashinan pëiquë po'mocaiso marë' napotopi.

12

Hua'saiquë oporantëtërinso'
(Mateo 26.6-13; Marcos 14.3-9)

¹ Saota tahuëri pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' Quisoso Pitaniaquë paantarin. Inaquë Nasaro ya'huërin, ananpitaantarinso'.

² Inaquë canconpatëira, ya'huëhuano'sa' amatërinacoi ca'pata'huaiso marë'. Quisoso nosoroatona', napopi. Martaso' cosharo' o'huinarin. Nasaronta' inaquë coshatarin.

³ Naporo' Mariaso' a'na potiria pa'ton hua'sai' ya'huërinquë manin. Inaquë Quisoso nantëquëen pashirantëtërin. Ina quëran ainën quëran amirantërin. Ya'ipi pëi' pimoanahuanin.

⁴ Cotasë Iscariotiso nipirinhüë', co noyahuë' ni'nin. Inaso' Quisoso ca'tanaponahuë', yasha'huirapirin.

⁵ —¿Onpoatonta' iso hua'sai' chiniarin? Pa'anin naporini, cara pasa tahuëri sacatërésó marë' canarésó pochin coriqui canaitonhuë'. Sa'ahuaro'santa' quëchitonhuë', tënin Cotasë.

⁶ Nipirinhüë', co sa'ahuaro'sa' yonquiaton naporinhuë'. Yaihuataton, naporin. Inari chachin coriqui tanpanantë' a'pairin ni'ton, pi'pian pi'pian ihuatarin.

⁷ Napopirinhüë', Quisosori itërin:

—Iso sanapi tananpitëquë'. Noya napotarincó. Chimina'huaso' yonquiaton, pashirantëtërinco pa'pitanacoso marë'.

⁸ Nani tahuëri sa'ahuaro'saso' ya'huërarin. Caso nipirinhüë', co isëquë ya'huëmiatarahuë', itërin.

Nasaronta'yatëpapiso'

⁹ Quisoso Pitaniaquë ya'huëaso', na'a cotioro'sa' natantopi. Ina natantahuatona', huë'pi Quisoso nicapona'. Nasaronta' yani'pi. Quisosori ananpitaan-tarin ni'ton, yani'pi.

¹⁰⁻¹¹ Ananpitaan-tarinso marë' na'aya'pi co huachi cotio hua'ano'sa' yanatëpihuë'. Inapita a'porahuatona', Quisoso imasapi. Napoaton hua'ano'sari yonquipi Nasaronta' tëpacaiso marë'.

Quirosarinquë canconinso'

(Mateo 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40)

¹² Hua'huayätërahuë piyapi'sa' Quirosarinquë pa'sapi. Pascoa na'huëcaiso marë' inatohua' pa'sapi. Tahuëririnquë Quisosonta' inatohua chachin pa'sarin. Ina natantahuatona',

¹³ mërëmë pochin nininso' mapi. Ina quëran nacapiapona' pa'sapi. Pa'yatatona', chiniquën itapona':

—¡Nicha'ëcoi Tata Yosë! ¡Ma noyacha Quisososo paya! ¡Quëmari chachin chiniquën nanan quëtëran! ¡Quëma nohuanton, israiro'sacoi hua'anëntarincoi! tosapí.

¹⁴ Mora quënanconahuaton, ina aipi Quisoso huënsërin. Iráca Yosë quiricanënuë, pënëntona'pi ninshitërin Quirosarinquë ya'huëpisopita nitotacaiso marë'.

¹⁵ “Quirosarinquë ya'huëramasopita, ama pa'yancosohuë'.

Ni'co'. Hua'anëma' huë'sarin. Mora hui'napishin aipi huënsëriarin.

Inaquë ya'mitahuaton huë'sarin,” ténin ninshitaton.

¹⁶ Yosë quiricanën quëran ninorin. Ca'tano'sanënpitacoiso nipirinhüë', co ina yonquiraihuë'. Quisoso nãpíantahuachina, nãporo huarë' yonquirai. “Mora aipi chachin huënsërahuaton, Quirosarinquë huë'nin,” tënai.

¹⁷ Nasaro ananpitaan-tarinso' ni'pisopita sha'huirápi. “Tëhuëchachin chim-inpirinhüë', catapini tahuëri quëran Quisosori ananpitaan-tarin. Po'mopi quëran përarin quiyari ni'nai,” tosapí.

¹⁸ Ina marë' notohuaro' piyapi'sa' Quisoso nacapiapona' pa'pi.

¹⁹ Natanahuatona', parisioro'sa' ninontopi.

—Topinan quëran pënënpirëhuahuë', co piyapi'sa' pi'pisha tëranta' natërinënpohuë'. ¡Ni'cochil! ¡Na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi! nitopi ninontatona'.

Cricoro'sari Quisoso yanontopiso'

²⁰ A'naquën Crico piyapi'santa' Quirosarinquë huë'pi. Nisha piyapi niponahuë', Yosë yonquiapi anta'. Niyontonpiso tahuëri ni'ton, Yosë chinotacaiso marë' huë'pi.

²¹ Quisoso yanohuitatona', Pinipi nontiipi. Pinipiso' Pitsaitaquë ya'huërin, Cariria parti ya'huërinso'.

—Quiyanta' iyasha Quisoso yanohuitopiraihuë', itopi.

²² Ina natanahuaton, Antërisë sha'huitonin. Naporahuaton, cato chachin paatona', Quisoso sha'huitonpi.

²³ Natanahuaton, itërin:

—Noya iyaro'sapa'. Nani tahuëri nanirin huachi. Yosë quëran quëmapico ni'to, chiminapo. Ina quëran na'a piyapi'sa' noya ni'sarinaco.

²⁴ No'tëquën sha'huitëranquëma'. Tricoraya pochin ninin. Co sha'patërahuë', co na'arinhuë'. A'naíchin nisárin. Napoaponahuë', sha'patëra, chiminin pochin niponahuë', papotohuachina, na'a nitërin.

²⁵ Canpíanta' isoro'paquë ya'huërinsopitaráchin yonquihuatama', topinan quëran nãpiarama'. Nipirinhüë', Yosë na'con na'con yonquihuatama', ina

nohuitatoma' noya nisarama'. Canpitaora nohuantëramasoáchin naniantohuatama', a'na tahuëri inápaquë nanpimiatontarama'.

²⁶ Nohuantërahuëso' yanipatama', ca pochin cancantatoma' imaco. Insëquësona pa'pato, piyapinëhuëpita imasarinaco. Inquëma tëranta' ca marë' sacatohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma', itërin Quisosori.

Chiminacaso' ninorinso'

²⁷ Ina quëran itantarin: "Iporaso' sëtochinachin cancantërahuë. ¿Ma'ta' Yosë ichi? tënahuë, yonguiato. Co parisita'huaso' nohuantopirahuë', 'Catahuaco Tata ama parisichisohuë', co itarahuë'. Chimina'huaso marë' o'marahuë," itahuaton, Yosë itapon:

²⁸ "Catahuaco Tata nohuantëranso nii. Ina quëran piyapi'sa' nóya ni'sarinënguën," itërin, Yosë nontaton. Itohuachina, inápa quëran Yosëri itërin: "Nani catahuananguën. Nohuantërahuëso ninan ni'ton, piyapi'sa' nóya ni'ninaco. Iporaso' catahuaantaranguën nohuantërahuëso nicacaso marë'. Napoaton noya noya ni'sarinaco," itërin Yosëri.

²⁹ Piyapi'sa' natanahuatona', ninontopi. "Huirátarin," topi a'naquën.

—Co huirahuë'. Anquëniri nontërin nímara, topi a'naquëonta'.

³⁰ Napohuachinara, Quisosori itërin:

—Co ca marë' inápa quëran nontërincohuë'. Canpita natëamacoso marë' nontërinco, natanama'.

³¹ Iporaso' co natëpisopitahuë' no'huiarinaco ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin huachi. Hua'qui' sopairi piyapi'sa' camaipirinhüë', cari minsërahuato, ocoiarahuë'.

³² Co hua'quiya quëranhuë' inápaquë achinpiarinaco. Ina quëran nisha nisha piyapi'sa' imasarinaco, itërin.

³³ "Corosëquë chachin chiminapo," tapon naporin.

³⁴ Ina quëran nataninsopitari itapona':

—Cristo nanpimiatarin. Co onporonta' chimianinhüë', tënai. Yosë quiricanënguë naporin, nontërai. Quëmaso nipirinhüë' nisha nonan. "Yosë quëran quëmapico niporahuë', inápaquë achinpiarinaco," tënan. ¿Nopoatonta' naporan? ¿Ma' quëmapinquënta' quëmaso'? itopi.

³⁵ —Iporáchin tahuëri pochin a'pintaranquëma'. Co huachi hua'qui' ya'huapohuë'. A'pininso pochin no'tëquën anitotëranquëma'. Anitotohuatënguëma', noya nico'. Ni'cona tashinan pochin cancantotama'. Tashinanquë iratohuatëra, chihuëre'.

³⁶ Carinquëma' a'pintaranquëma'. Co huara pa'shantatërasocohuë', natëco. Natëhuatamaco, canpitanta' tahuëri pochin cancantarama', itërin.

Ina tosahuaton, pa'nin. Co huachi a'ninquëchin iratërinhuë'.

Tanshirëso pochin cancantopisopita

³⁷ Nani na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërin. Cosharo' ana'atërin. Yosë pochin nininso' nicaponaraihuë', co yanatëpihuë'.

³⁸ Iráca Isaiasë pënëntaton, tapon:

"Nani a'chintopiraihuë', Siniro. Quëma nohuanton, sacai' nininso' nani a'notopiraihuë'.

Na'con na'con piyapi'sa' co natërapihuë'," tënin.

³⁹ No'tëquën ninorin. Napoaton co nanitopihuë' natëtacaiso'. Isaiasë chachin itantarin:

⁴⁰ "Yosëri tananpitërin ni'ton, tanshirëso pochin cancantatona',

co natëtochináchinhuë' cancantopi.

Hua'qui' co yanatëpihuë' ni'ton, napotërin.

Noya ni'pi naporini, quënanchitonahuë'.

Noya natanpi naporini, natëchitonahuë'.
Imarinaco naporini, anoyacancanchitohuë'," ténin.

41 Iráca co'huara Quisoso isoro'paquë huë'shamátërasohuë', Isaiasëri hua'narëso pochin quënanin. Quisososo' Yosë pochachin nóya ni'ton, ina yonquiaton, naporin.

42 Napoaponahuë', na'amiachin cotioro'sa' hua'ano'sanënpitarë chachin natëpi. Napopirinahuë', parisioro'sa' të'huatтона', co a'ninquëchin sha'huipihuë'. "Niyontonpiso pëiro'sa quëran ocoihuachinënpoa'," ta'tona', ta'tápi.

43 Yosëáchin pa'yatacaiso nipirinhüë', piyapi'sari pa'yatacaiso' na'con na'con nohuantatona napopi.

Co Quisoso a'chininso' natëhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huërinso'

44 Ina quëran Quisosori chiniquën nonaton, a'chintantarín ya'ipiya natanacaiso marë'. "No'tëquën a'chintëranquëma'. Natëhuatamaco, co casáchin natëaramacohuë'. Tata Yosënta' natëarama anta'. Ina a'paimarinco.

45 Ca nohuitohuatamaco, Yosënta' nohuitarama'.

46 Carinquëma' a'pintëranquëma'. Imapatamaco, co tashinan pochin cantaramahuë'. Tahuëri pochin cantarama'. Ina marë' isoro'paquë o'marahuë'.

47 A'naquëma' natanpiramacohuë', co natëaramacohuë'. Co natëhuatamacohuë', co caríma' ana'intaranquëmahuë'. Co ina marë' o'marahuë'. Piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë' o'marahuë'.

48 Co nohuantohuatamacohuë', a'chintëranquëmasonta' co natëhuatamahuë', canpitaora tëhuënëmaquë nina'intarama'. Nonahuëso chachin co natëramahuë' ni'ton, ayaro' tahuëri na'intaranquëma'.

49 Co caora yonquinëhuë quëran a'chinahuë'. Tata Yosë sha'huitërinco nani ma'sha a'china'huaso'.

50 Yosë a'chininso' imapatama', ina nohuitatoma' nanpimiatarama huachi, ténahuë. Sha'huitohuachincora, inachachin carinquëmanta' sha'huitaranquëma'," itërin.

13

Quisosori ca'tano'sanënpita pa'morantërinso'

1 A'na tahuërichin pahuanarin Pascoa nanicaso'. Naporo' naniarin Quisoso chiminatón, Tata Yosë'pa' panantacaso'. Ina nitotërin. Ca'tano'sanënpitacoi na'con nosororincoi. Chiminaquë huarë' nosoromiatërincoi.

2 Inaro'coi coshatarai. Sopai hua'ani nani Cotasë ayonquirin Quisoso sha'huirapicaso marë'. Simon Iscarioti hui'nin inaso'.

3 Quisososo nipirinhüë' ya'ipi nitotërin. Yosë ya'huërin quëran nani o'marin. Co hua'quiya quëranhuë' naquëranchin inatohua' panantararin. Tata Yosëri chini chiniquën nanan quëtërin ya'ipiya hua'anëntacaso marë'. Inanta' nitotaton, coshatacoci,

4 Quisoso misa quëran huanirin. Aipi a'morinso' ocoirahuaton, paniocara masahuaton, niso'nantërin.

5 Ina quëran i'sha panticaquë oporahuaton, nantëhuëi pa'morantëra'piarincoi. A'naya a'naya pa'morantëatoncoi, paniocaraquë amirantërincoi.

6 Simon Pitronta' yapa'morantëpirinhüë', co nohuantërinhuë'.

—Quëma Sinioro, ¿yapa'morantëranco tí? itërin.

7 —Ma'marësona napotaranquënso', co ipora nitochátëraranhüë'. Oshaquëran nitotaran, itërin.

8—Co onporonta' caso' pa'morantëarancohuë', itërin Pitrori.

—Co napotohuatëinquënhuë', co ca pochin cancantaton imamiatarancohuë', itërin Quisosori.

9—Napoahuarë', ama Sinioro nantëhuërachin pa'motocosohuë'. Imirahuë, motohuë, inapitanta' ya'ipi pa'motoco, itërin.

10—Co ina nohuantërhüë'. Nani amahuatëra, co huachi në'huëtërhüë'. Nantëichin pa'morë'. Inapochachin nani anoyacancantëranquëma'. Ina piquëran co noyahuë' nipatama', inanta' inquitaantarquëma'. Ina quëran noya cancantaantarama'. Canpitaso' noyápiachin cancantërama'. A'naichinquëma' co noyápiachin cancantërinhuë', itërin.

11 Cotasëri yasha'huirapirinsó' ninoton, naporin. Napoaton "A'naichinquëma' co noyápiachin cancantërinhuë'," tëinco.

12 Nani ya'ipicoi pa'morantëra'piatoncoi, a'moantarahuaton, huënsëantarin. Huënsëantarahuaton, a'chintërincoi.

—Ma'ta' tapo napotëranquëmaso' iyaro'sa', ¿nitotërama' to? Ina a'chinchinquëma'.

13 Canpitaso' nontohuatamacora, "Maistro" itëramaco. "Sinioro" itëramaco anta'. No'tëquën yonquiatoma', napotëramaco. Canpita maistronëmaco mini. Sinioroco ni'to, natëramaco.

14 Canpita maistronëmaco niporahuë', pa'morantëranquëma'. Napoaton canpita capininta' ina pochachin cancantoco'.

15 Nani pa'morantëranquëma' nonanamacoso marë'. Canpitanta' ca pochin cancantatoma', ninosoroatoma' nicatahuaco'.

16 Tëhuëchachin iyaro'sa' patronso' chiniquën nanantërin. Piyapinënpitaso nipirinhüë' co ina pochin chiniquën nanantopihuë'. Comisionëonta' co hua'anën pochin chiniquën nanantërinhuë'.

17 Nani nitotërama' ipora. Ca pochin nipatama', nóya cancantarama'.

18 "Co ya'ipinquëma' noya cancantëramahuë'. Shonca catoya'pinquëma' huayonanquëma' ca'tanamacoso marë'. Ya'ipinquëma' noyá nohuitëranquëma'. Yosë quiricanënuë iráca naporin: 'A'nara' carë' coshataponahuë', inimicotarinco, tëinin. Ipora huarë' ina pochin nisarin.

19 Apira nitotato, sha'huitëranquëma'. Ma'sha onpotohuachinaco, yonquiarama'. 'Inaso' tëhuëchachin Cristo ni'ton, ninorin', tosarama'.

20 No'tëquën sha'huitëranquëma'. Carinquëma' a'paranquëma' piyapi'sa' a'chintacamaso marë'. Natëhuachinënuëma', natëarinaco canta'. A'paranquëma' ni'ton, natëinënuëma'. Insosona natëhuachinco, Yosënta' natëarin. Ina a'paimarinco," itërincoi.

Cotasëri sha'huirapicaso' ninorinsó'

(Mateo 26.20-25; Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23)

21 Naporó' Quisoso sëtërin. Chiniquën sëtatón, co napion cancantërin.

—No'tëquën sha'huitëranquëma'. Shonca catonquëma' ca'tanpiramacohuë', a'nayanquëma' sha'huirapirinsó', itërincoi.

22 Ina natanahuatoí, a'naya a'nayacoi nini'nai. "¿Inquënpocha yasha'huirapirëhua' nicaya?" tënai, yonquiatói.

23 Caso' Quisoso inchinanën quëran coshatërahüë. Na'con nosororinco ni'ton, inaporahuë.

24 Simon Pitro imirin quëran tasatahuatonco, "nataniquë': ¿Incarita' sha'huirapirarin?" itërincoi.

25 Napotohuachincora, amasha ya'carirahuato, natanahuë.

—¿Inta' Sinioro yasha'huirapirinquën? itërahüë.

²⁶ —Iso pan, nocaroquë i'shirahuato quëtarahuë. Insosona quëtohuato, ina sha'huirapiarinco, itërinco. Ina quëran i'shirahuaton, Cotasë quëtërin. Simon Iscarioti hui'nin inaso'.

²⁷ Ina ma'pahuachina, sopairi ya'coancantërin huachi. Naporo' Quisosori itapon:

—Ma'sona yaninanso' manóton niquë', itërin.

²⁸ Napotërinso' natanpiraihuë', ma'marësona napotërinso' co nitotëraihuë'.

²⁹ Cotasëri coriqui tanpanantë' a'pairin ni'ton, ma'sha pita tahuëri marë' pa'anapon a'pamara, topirinahuë' a'naquën. Sa'ahuaro'sa' coriqui quëtacaso marë' a'pamara, topirinahuë' a'naquëonta'.

³⁰ Cotasëso nipirinahuë', coshoro' quëtërinso' ma'parahuaton, pipirin. Naporo' nani tashirin.

Nasha pochin ninosorocaso' pënërinso'

³¹ Cotasë nani pipihuachina, Quisoso itantarincioi:

—Yosë quëran quëmapico ni'to, apira no'tëquën Yosë natëarahuë. Napoaton nóya ni'sarincio. Piyapi'sa' ni'pachinaco: “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, na'con catahuarin paya,” tosapi.

³² Ina hui'ninco chachin ni'ton, piyapi'sa' nitotatona', na'con na'con Yosë yonguiapi. Ina quëran Yosë noya noya acoantarincio. Co hua'quiya quëranhuë' inapotarincio.

³³ Hui'nahuëpita pochin ni'piranquëmahuë', co huachi hua'qui' ya'huapohuë'. Yonípiramacohuë', intohuaso' pa'nahuëquë, co nanitaramahuë' pacacamaso'. I'hua inachachin cotioro'santa' sha'huitërahuë'.

³⁴ Iporaso' nasha pochin pënënananquëma' noya ninosorocamaso marë'. Carinquëma nosororanquëmaso pochachin, imaramacosopita capininta' ninosoroco'.

³⁵ Ninosorohuatama', tëhuëenchachin imaramacoso' nitotapi. “Quisoso imatona', noya noya ninosoroapi,” tosapi, itërin.

Pitrori nonpinapicaso' ninorinso'

(Mateo 26.31-35; Marcos 14.27-31; Lucas 22.31-34)

³⁶ Ina quëran Simon Pitrori itapon:

—¿Intohuata' Siniro pa'saran? itërin.

—Intohuaso' pa'pato, co ipora nanitëranhuë' imaancoso'. A'na tahuëri imasaranco, itërin.

³⁷ —¿Onpoatonta' Siniro co apira nanitërahuë' ima'huanquënso'? ¡Imaranquën ni'ton, yatëpapurinacohuënta', imamiataranquën! itërin.

³⁸ —Yatëpapurinënquënhuënta', ¿imamiataranco ti? No'tëquën sha'huitaranquën. Ipora tashi chachin co'huara atari përasatërasohuë', cararo' nonpinapiaranco. “Co Quisoso nohuitërahuë',” tosan, itërin Quisosori.

14

Quisoso ira pochin nininso'

¹ Ina quëran a'chintaantarincio: “Ama pa'yancosohuë'. Ama sëtocosohuë'. Yosë natëco'. Canta' natëco. 'Co naniantarinciohuë' ta'toma', nani tahuëri natëco.

² Tatahuë ya'huërinquë na'a pëi' ya'huërin. Co ya'huërinhuë' naporini, nani sha'huichitëngüëmahuë'. Inatohua' panantarahuë canpita ya'huëcamaso marë' tapachinquëma'.

3 Inatohua' pa'pato, tapatontahuatênquëma', o'mantararahuë. O'mantahuato, maquimaranquëma'. Carë'quëma' ya'huapoma'. Ina marë' o'mantararahuë.

4 Intohuasona pa'sarahuëso' nitotërama'. Iranta' nani nohuitërama' itërin.

5 —¿Intohuata' Siniro pa'saranso'? Co nitotëraihuë'. ¿Onporahuatoita' ira nohuichii? itërin Tomasëri.

6 —Ca ira pochinco. Ya'ipiya no'tëquën a'chintëranquëma'. Casáchin nancasos' quëtëranquëma'. Imaramacosopitarachin Yosë'pa' cancontarama'.

7 Nohuitohuatamaco, Tatahuënta' nohuitarama'. Ipora quëran huarë' ina nohuitarama'. Nani ni'nama', itërincoi.

8 —Tata a'notocoi ni'ii. Ina ni'patoi, nóya cancantarai huachi, itopirihuë' Pinipiri.

9 —Isonápo' pi'ipi iyasha, canpitaro'co ya'huëpirahuë', ¿co nohuichatërancohuë' ti? Ni'patamaco, tatahuënta' ni'nama'. ¿Onpoatonta' nipachin, "Tata a'notocoi ni'ii," itëranco?

10 Caso Tata Yosë pochachin ninahuë. Tata Yosënta' ca pochachin ninin. ¿Co ina iyasha, natëyatëranahuë' ti? A'chintohuatênquëmara, co caora yonquinëhuë quëran a'chinahuë'. Yosë yonquirinso chachin yonquiato, a'chintëranquëma'. Ina nohuanton, nani ma'sha nanitaparahuë.

11 Caso Tatahuë pochinco. Inanta' ca pochachin ninin. Napoaton ya'ipinquëma' natëco. Naporahuaton, nani ma'sha nanitaparahuëso' yonquiátoma', natëco, itërincoi.

12 —Natanco' iyaro'sa' no'tëquën sha'huitëranquëma'. Tëhuënchachin imapatamaco, ca pochin nisarama'. Tata Yosë ya'huërin'pa' panantarahuë ni'ton, saca sacai' nininsonta' nanitapaarama'.

13 Ca pochin yonquihuatama', nanan quëchinquëma' Tatahuë nontacamaso marë'. "Hui'nan chachin nanan quëtërinco," ta'toma', ina nontoco'. Ca pochin cancantatoma', ma'sona nipatamaco acotëranquëma'. A'napitanta' Tata Yosë noya noya nicacaiso marë' inapoarahuë. Ina na'con nohuantërahuë.

14 Ca pochin yonquiátoma', ma'sona nipatamaco acotëranquëma'.

Ispirito Santo a'patimarinpoaso'

15 Ina quëran taantarin: "Nani pënënanquëma'. Nosorohuatamaco, natëaramaco.

16 Inápaquë panantahuato, Tata nontarahuë Ispirito Santo a'patimarinquëma'. Inaso ca pochachin catahuarinquëma', achinicancënaninquëma'. Co onporonta' patërinquëmahuë'.

17 Ispirito Santosos' no'tëquënáchin nonin ni'ton, Yosë nanamën no'tëquën anitotërinquëma'. Co imarinasopitasohuë' nipirihuë' co ina natëpihuë'. Napoaton co nohuitapihuë'. Canpitaso nipirihuë' nohuitarama'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ya'coancantërinquëma'.

18 Co sa'ahuario'sa' pochin nitaranquëmahuë'. Co patomiataranquëmahuë'. Ca nohuanto, Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Ca pochachin catahuarinquëma'.

19 Co hua'qui' isëquë ya'huapohuë'. Pa'pato, co imarinasopitahuë' co huachi quënanarincohuë'. Canpitaso nipirihuë' quënantaramaco. Nanpantarahuë ni'ton, Yosë nohuitatoma' nanpimiatarama'.

20 Nani nanpiantahuato, noya noya nohuitaramaco. Tëhuënchachin Tata Yosë pochin ninahuëso' nitotarama'. Imamiataramaco ni'ton, canpitarë'co a'naíchín pochin nisarahuë. Ya'coancantëranquëma' ni'ton, nóya ninohuitarhuë'.

21 Nani pēnēnanquēmaso' nitotatoma' natēhuatamaco, tēhuēnchachin nosoroaramaco, tēnahuē. Nosorohuatamaco, Tata Yosēnta' nosoroarinquēma'. Carinquēmanta' nosoroaranquēma'. Inápaquē panantaporahuē', cancanēma quēran nontaranquēma'. Noya noya nohuítaramaco," itērin Quisosori.

22 —¿Onpoatonta' Sinioro, quiyariachin noyá nohuítarainquēn? ¿Co ya'ipi piyapi'sa' nohuítarinēnquēnuhuē' ti? itērin Cotasēri. A'na Cotasē inaso'. Co Cotasē Iscariotihuē'.

23 Napotohuachina, Quisosori itērin:

—Co ya'ipi piyapi'sa' nanitopihuē' nohuitinacoso'. Insosona nosorohuachinaco, natēarinaco. Natēhuachinaco, Tata Yosēri nosoroarin. Inaro'co ya'coancantatoi, inaquē ya'huēarai.

24 Co'so' nosorohuachinacohuē', co natēarinacohuē'. Co caora yonquínēhuē quēran sha'huitēranquēmahuē'. Tata Yosē sha'huitohuachincora, inachachin sha'huitēranquēma'. Ina a'paimarinco.

25 Co'huara pantayatērasocohuē', sha'huitēranquēma'.

26 Inápaquē pantahuato, tatahuē nontarahuē, Ispirito Santo a'patimarinquēma'. Ca ya'huērenamēhuē o'mararin. Inaso' achinicananarinquēma'. Ya'ipi Yosē namēmēn a'chintarinquēma'. Catahuaarinquēma' a'chintēranquēmaso' ama naniantacamaso marēhuē'. Catahuahuachinquēma', noya yonquiantarama'.

27 Pantaporahuē', asanocancanaranquēma'. Tata Yosē natēto, co manta' tē'huatērahuē'. Catahuaarinquēma' ca pochachin cancantacamaso marē'. Piyapi'sa' inahuara co sano cancantopihuē'. A'naroáchin pa'yanpi. Carinquēmaso nipirinhue' catahuaarinquēma' sano cancantacamaso marē'. Ama pa'yancosohuē'. Ama tē'huacosohuē'.

28 Nani sha'huitēranquēma'. Inápaquē pantaporahuē', ya'coancantimaranquēma'. Tēhuēnchachin nosororamaco naporini, Tatahuētaquē panantarahuēso marē' noya cancanchitomahuē'. Inaso' chini chiniquēn nanantērin.

29 Co'huara pantayatērapohuē', sha'huitaranquēma'. Inápaquē pantahuato, yonquiarama'. "Tēhuēnchachin ninoton, sha'huitērinpoa'," ta'toma', noya noya natēaramaco. Ina marē' sha'huitaranquēma'.

30 Co huachi hua'qui' nontaranquēmahuē'. Sopai hua'an nohuanton, masarinaco. Inari camairin ni'ton, nani huē'sapi macainacoso marē'. Co caso' pi'pian tēraanta' ina camaincosohuē' nipirinhue',

31 co ta'arahue'. Tata Yosē nosoroato, ina no'tēquēn natēarahuē. Ina nohuanton, ma'sha onpoarahuē. Piyapi'sa' niconaco, "Tēhuēnchachin Yosē nosoroaton, natērin," tosapi.

"Huēco' pa'ahua huachi," itērincoi Quisoso.

15

Opa nara'huaya nitērinso pochin nininso'

1 Ina quēran itantarinci: "Casáchin no'tēquēn a'chintatēnquēma', opa nara'huaya pochin ninahuē'. Tata Yosēso' hua'anēn pochin ninin.

2 A'na sē'paquēn co nitohuachinahuē', nishitētērin. A'naquēnso nipirinhue' pi'pian nitērin. Ina sē'para'huainpita pi'pian ni'quitērin na'cōn na'cōn nitacaso marē'. Co ni'quitohuatērahuē', co noya nitērinhuē'.

3 Carinquēma' nani anoyacancantēranquēma'. A'chintēranquēmaso' natērama' ni'ton, anoyacancantēranquēma'.

4 Imamiatatomaco, nani tahuēri yonquiráco catahuainquēma'. Noya nichinpitērinso pochin nico'. Nara sē'pa' nohuishatohuachina, co nitērinhuē'.

Inapochachin co imamiatohuatamacohuè', co nanitaparamahuè' noya nica-camaso'.

⁵ Ca opa ya'huè pochinco. Canpitaso' sè'paquèn pochinquèma'. Ya'coancantaranguèma'. Nani tahuèri yonquihuatamaco, catahuaaranquèma'. Opa noya nitèrinso pochin noya nisarama'. Canpitaora co nanitaramahuè' Yosè pochin cancantacamaso'.

⁶ Nara sè'pa' nohuishatohuachina, ahuirin. Masahuatona', pènquè tè'yatopi ahuiquitacaiso marè'. Inapochachin co imamiatohuatamacohuè', Yosè ana'ntarinquèma'.

⁷ Casáchin yonquihuatamaco, na'con catahuaaranquèma'. A'chintèranquèmasonta' ama naniantocosohuè'. Ina yonquiatoma', Yosè nontoco'. Tèhuè'nchachin imamiatohuatamaco, ma'sona nohuantohuatama', sha'huitoco acochinquèma'.

⁸ Opa na'con nitèrinso pochin canpitanta' noya noya nico'. Ina quèran a'napitanta' nicatè'nènnquèma', Yosè yonquiapona'. Naporahuatoma', noya noya imasaramaco. ⁹ Tata Yosè nosororincoso pochachin nosororanguèma'. Casáchin yonquico na'con nosoro'inquèma'.

¹⁰ Tata Yosè no'tèquèn natèrahuè ni'ton, pa'pi nosororinco. Inapochachin natèhuatamaco, carinquèmenta' pa'pi nosoroaranquèma'.

¹¹ Ya'ipi cancanèhuè quèran Tatahuè natèrahuè ni'ton, noya cancantèrahuè. Natèhuatamaco, ca pochachin noya cancantarama'. Co sètaramahuè'. Ina marè' a'chintèranquèma'.

¹² Nani pènènanquèma' noya ninosorocamaso marè'. Carinquèma' nosoro-ranquèmaso pochachin canpitanta' ninosoroco'. Ina pa'pi nohuantèrahuè nicacamaso'.

¹³ Ni'co' iyaro'sa'. Nipayarèso' na'con nosorohuatèra, ina nicha'ècaso marè' chiminè'. Inapochachin canta' na'con nosoroatènnquèma', canpita nicha'èca' huanquèmaso marè' chimirahuè. Co insonta' ina pochin nosoror-inquèmahuè'.

¹⁴ Natèhuatamaco, tèhuè'nchachin nipayarahuèso pochin ni'saranquèma'.

¹⁵ Co caso' patron pochin cancantèrahuè'. Patronso' piyapinènpita ca-mairin. Camaipirinhuè', yonquirinso chachin co sha'huitèrinhuè'. Nipa-yarinso nipirinhuè' ya'ipiya sha'huitèrin. Inapochachin carinquèmenta' ya'ipiya sha'huitèranquèma'. Co piyapinèhuè pochin ni'nanquèmahuè'. Nipayarahuèso pochachin ni'nanquèma'. Ya'ipi Tatahuè sha'huitèrincosopita anitotèranquèma'.

¹⁶ Co canpitaora nohuanton imaramacohuè'. Ca nohuanto, imara-maco. Carinquèma' huayonanquèma'. Nani acoranquèma opa sè'paquèn na'con nitèrinso pochin nisápamaso marè'. Inapohuatama: 'Quisoso nanan quètèrinco,' ta'toma', Yosè nontoco' catahuanquèma'. Ca pochin yon-quiatoma', ma'sona nipatama', acochinquèma'.

¹⁷ Nani pènènanquèma'. 'Imaramacosopita capini ninosoroco', itèranquèma', ténin.

Piyapi'sa' no'huirinènpaso'

¹⁸ Ina quèran itantarincio: "Co imarincosohuè' no'huihuachinènnquèma', ama pa'yancosohuè'. Ca'ton no'huirinacoso, nitotèrama'.

¹⁹ Inapita pochin cancantèrama' naporini, noya ni'itènnènnquèmahuè'. Inahua capiniráchin nipa'yatopi. Nipirinhuè', nani huayonanquèma'. Ca nohuanto, co inapita pochin cancantèramahuè'. Imaramaco ni'ton, no'huarinènnquèma'.

²⁰ No'huirinaco ni'ton, canpitanta' no'huarinènnquèma'. Nani sha'huitèranquèma': 'Hua'anèmaco ni'ton, co canpitaso' noya noya

ni'sarinênquëmahuë'; itëranquëma'. Aparisitërinaco ni'ton, canpitanta' aparisitarinênquëma'. A'chinahuëso' natëhuachina', canpitanta' natëarinênquëma'.

²¹ Napoaponahuë', imaramaco ni'ton, na'con na'con piyapi'sa' aparisitarinênquëma'. Tata Yosë a'paimarincoso' co nohuitopihuë' ni'ton, no'huarinênquëma'.

²² Co o'mato, a'chintërahuë' naporini, co a'porinacoso marë' oshahuaintonahuë'. Nani a'chintopirahuë'. Co natëtonacohuë', oshahuanpi ni'ton, Yosëri ana'intarin.

²³ Insopitaso' no'huihuachinaco, Tata Yosënta' no'huiapi.

²⁴ Na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatërahuë'. Nani ma'sha Yosë pochin ninahuë. A'napita piyapi'saso' co nanitapapihuë'. Yosë anohuita'huaso marë' sacai' nininso' a'notërahuë. Co a'notërahuë' naporini, co ina marë' oshahuaintonahuë'. Nani nicaponaracohuë', no'huirinaco. Tata Yosënta' no'huipi.

²⁵ Iráca Yosë quiricanênquë ninshitopi. 'Topinan quëran no'huirinaco,' tënin ninshitaton. Iporaso' naporinso chachin topinan quëran no'huirinaco.

²⁶ Yosë'pa' pantahuato, Ispirito Santo a'patimaranquëma'. Inaso' achinicananarinquëma'. No'tëquënáchin nonin. Yosë quëran o'marahuaton, piyapi'sa' ayonquiarin. Nonahuëso chachin no'tëquënan ayonquiarinquëma'.

²⁷ Canpitanta' a'chinarama' a'napitanta' nohuitinacoso marë'. Ya'nán a'chinahuë quëran huarë' nohuitëramaco ni'ton, naporahuëso' sha'huitarama'.

16

¹ Co'huara ma'sha onpochátërasênquëmahuë', sha'huitaranquëma' ama pa'yanatoma' a'poamacoso marëhuë'.

² Niyontonpiso pëiro'sa quëran ocoiarinênquëma'. A'na tahuëri yatëparinênquëma'. 'Co noyahuë' nipi ni'ton, tëpahuato, Yosë noya ni'sarincoi,' ta'tona', a'naquëma' tëpaarinênquëma'.

³ Co Tata Yosë nohuitopihuë'. Canta' hui'ninco nipirahuë', co nohuitërinacohuë' ni'tona', aparisitarinênquëma'.

⁴ Napoaton iyaro'sa', ama pa'yancosohuë'. Nani sha'huítëranquëma'. A'na tahuëri aparisitohuachinênquëma', ina yonquiarama'. 'Tëhuëinchachin no'tëquënan ninoton, sha'huítërinpoa', tosarama'.

Ispirito Santo catahuaninpoaso'

Ya'nán imapoma', co ina pochin sha'huítëranquëmahuë'. Canpitaro'co ya'huato, catahuananquëma'.

⁵ Iporaso' 'Yosë'pa' paantarahuë', itopiranquëmahuë': '¿Intohuata' pa'saran?' co itëramacohuë'.

⁶ Napotëranquëmaso marë' chiniquënan sëtapiramahuë'.

⁷ No'tëquënan itëranquëma'. Canpita marë' paanta'huaso' noya, tënahuë. Co paantahuatohuë', Ispirito Santo co o'marinhuë' catahuainquëmaso marë'. Nipirinhuë', paantahuato, ina a'patimaranquëma'.

⁸⁻¹¹ Ispirito Santo isoro'paquë o'mahuachin, oshahuano'sa' pa'pi co noyahuë nipiso', Yosë noya coisë pochin nininso', no'tëquënan ana'intacaso ya'huërinso', inapita ayonquiarin: 'Co Quisoso natëramahuë' ni'ton, pa'pi oshahuanama'. Inaso' no'tëquënáchin Yosë natëton co tëhuërinhuë' ni'ton, chiminpachina Tata Yosë ya'huërinquë pantarin. Napoaton co huachi quënanaramahuë'. Sopai hua'ani hua'qui' piyapi'sa' hua'anëntopirinhuë', Yosëri minsërahuaton, ana'intarin,' itarin piyapi'sa', ayonquiaton.

12 Na'con yaa'chintopiranquémahué', co ipora nanitaramahué' ya'ipiya yonquicamaso'.

13 Nipirinhué', Ispirito Santo o'mahuachin, ya'ipi nanaméhué' a'chintarinquéma'. No'téquén anitotarinquéma'. Co inaora yonquirinso' a'chintarinquémahué'. Yosé yonquirinso chachin a'chintarinquéma'. A'na tahuéri ma'sha onpocaisonta' anitotarinquéma'.

14 Ca nonahuésó chachin a'chintarinquéma' ni'ton, noya noya ni'saramaco.

15 Ya'ipi tatahué yonquirinso' nitotérahue. Ina pochin yonquirahué canta'. Napoaton Ispirito Santo o'mahuachin, ca nonahuésó chachin a'chintarinquéma'.

16 Pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato, co quènanaramacohué'. Ina quèran co hua'quiya quèranhué' quènaantaramaco," itèrincoi.

Sèto inquitarinso'

17 Ca'tano'sanènpitacoi ninontèrai.

—¿Ma'ta' tapon naporin? “Pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato, co quènanaramacohué'. Ina quèran quènaantaramaco,” ténin. “Tatahué ya'huèrin'pa' paantarahué,” ténin anta'.

18 “Co hua'quiya quèranhué' quènantaramaco,” topachina, co nitotèrèhuahué'. ¿Ma'ta' tapon naporin? ténai ninontatòi.

19 Yanatanpiraihué', co natanaihué'. Quisososo nipirinhué' nitotèrin. Napoaton itèrincoi:

“¿Ma'ta' tapon naporin?” ta'toma', yanatanpiramacohué', co natanamacohué'. Tèhuèinchachin pi'pian pahuanarin paca'huaso'. Pa'pato co quènanaramacohué'. Ina quèran co hua'quiya quèranhué' quènaantaramaco.

20 No'téquén itèranquéma'. Sètatoma', na'nèarama'. Co natèrinacosopitasohué' nipirinhué': “Nani chiminin huachi,” ta'tona', capa cancantapi. Canpitaso nipirinhué' sètapiramahué', co hua'qui' sètaramahué'. A'naroáchin noya cancantantarama'.

21 Ni'co iyaro'sa'. Sanapi yahuaihuachina, iquitaton co noyahué' cancantèrin. Nani huaihuachina, a'naroáchin nóya cancantèrin. Co huachi iquitèrinso' yonquirinhué'. “Hua'huahué nani hua'huacharin,” ta'ton nóya cancantèrin.

22 Inapochachin canpitanta' ipora sètapiramahué', naquèranchin quènaantaranquéma'. Naporo' nóya cancantarama'. Co huachi insonta' nanitarinhué' asètainèmaso'. Nóya cancantomiatarama'.

23 “Naporó co huachi natanaramacohué'. No'téquén sha'huitèranquéma'. Ca pochin yonquiatoma', Tata Yosé nontoco'. ‘Quisososo nanan quètèrincoi,’ ta'toma', ma'sona nipatama', acotarinquéma'.

24 Ipora huanta' co ina pochin Yosé nonchátèramahué'. Iporaso nipirinhué' ca pochin yonquiatoma', ma'sha nico quèchinquéma'. ‘Quisososo nanan quètèrincoi,’ ta'toma', nani tahuéri nontáco' nóya cancantacamaso maré'” itèrincoi.

Co noyahué' nipsisopita Quisosori minsèrinso'

25 “Ma pochinsona nininso' nani a'chintèranquéma'. A'na tahuèriso nipirinhué' co huachi ina pochin a'chintèranquémahué'. A'niniquèchin tatahué naporinso' sha'huitèranquéma'.

26 Naporo' ca pochin yonquiatoma', tatahué nontarama'. Ca pochin nontarama' ni'ton, noya natanarinquéma'. Co huachi canpita maré' nonta'huaso' ya'huèrinhué'.

27 Tatahué chachin nosororinquéma'. Nosororamaco ni'ton, nosororinquéma'. Ina a'paimarincoso' natèrama' ni'ton, nosororinquéma' canpitanta'.

²⁸ Tatahuë quëran o'mato, isoro'paquë ya'huëpirahuë'. Co hua'qui quëranhuë' tatahuë ya'huërin'pa' panantarahuë," itërincoi.

²⁹ —Iporaso' co huachi ma pochinsona nininso' sha'huitarancoihuë'. A'ninquëchin nontarancoi ni'ton, a'naroáchin natanaí.

³⁰ Quëmaso' ya'ipi nitotëran. Yosë quëran o'maran, tënai. Co huachi natana'huainquënsó tëranta' ya'huërinhuë', itërai.

³¹ —¿Nani natëramaco ti? Napoaponahuë', carinquëma' itaranquëma'.

³² Ipora tashi chachin ya'ipinquëma' ta'ananpiaramaco. Yanquëërahuatoma', pëinëmaquë pa'sarama'. Patopiramacohuë', co caora ya'huapohuë'. Tatahuë ca'tanarínco.

³³ Nani na'con sha'huitëranquëma' sano cancantacamaso marë'. Casáchin yonquihuatomaco, sano cancantarama'. Co pa'yanaramahuë'. Piyapi'sa' aparisitopirinënuëmahuë', catahuanquëma' ni'ton, chiniquëncancantoco'. Ya'ipi isoro'paquë co noyahuë' nipisopita nani minsëarahuë', itërincoi Quisoso.

17

Quisoso, imarinsopita marë' Yosë nontërinso'

¹ Ina toshuaton, inápaquë në'pëtërin Yosë nontacaso marë': "Nani Tata ora naniarin chimina'huaso'. Aparisitohuachinaco, catahuaco quëma pochachin cancantato, noya natëinquënc. Ina quëran a'napita niconaco, noya noya yonquiarinënuënc. Quëma hui'nanco ni'to, napotaranquënc.

² Nani chiniquënc nanan quëtëranco ya'ipi piyapi'sa' hua'anënta'huaso marë'. Quëma nohuanton, a'naquënc imasarinaco. Inapitaso' anoyacancantërahue quëma nohuitatënc nãpimiatacaiso marë'.

³ Quëmasáchin Yosëncquënc. Isoro'paquë a'paimaranco. Piyapi'sa' nohuitahuatëncquënc, canta' nohuitohuachinaco, nãpimiãtãpi.

⁴ Piyapi'sa' nicha'ëca'huaso marë' a'paimaranco. Ya'ipi sha'huitërancoso' natëarahuë. Ya'ipi tiquirahuë. Quëmasáchin natëranquënc ni'ton, piyapi'sa' noya ni'sarinëncquënc.

⁵ Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', quëmaro'co noya noya ya'huëpirahuë', a'paimaranco. Iporaso', Tata, quëmataquë naquëranchin acoantaco quëmaro'co chachin ya'huanta'í.

⁶ Quëma nohuanton, a'naya a'naya imasarinaco. Isoro'paquë ya'huëpirinahuë', huayonan imainacoso marë'. Napoaton, imasarinaco. Nani a'chintërahue. Onpopinsona quëma cancantëranso' nani anitotërahue ni'ton, nohuitërinëncquënc. Inapitaso' quëma piyapinëncpita. Iráca quëran huarë' yonquiran imainacoso'. Quëma nanamënc natëpi.

⁷ Caora yonquinëhuë quëran co manta' ninahuë'. Quëma sha'huitohuatancora, natëranquënc. Ina nitotopi.

⁸ Sha'huitohuatancora, inachachin a'chintërahue, natëtõpi. Quëma quëran o'marahue. Quëma chachin a'paimarancosonta' natëpi.

⁹ Imarincosopita marë' chiniquënc nontaranquënc. Hui'nanpita pochin ni'nan. Iráca quëran huarë' yonquiran imainacoso'. A'napitaso' co imarinacohue'. Co inapita marë' nontaranquënc huë'.

¹⁰ Ya'ipi imarincosopita imarinëncquënc quëmanta'. Quëmari hui'nanpita pochin cancantëran. Napopianachin imarinëncpo'. Noya natërinaco ni'ton, piyapi'sa' noya ni'sarinaco.

¹¹ Co hua'quiya quëranhuë' quëmataquë paantarahuë. Isoro'paso' patarahue. Imarincosopitaso nipurinhuë', isëquë ya'huapona'. Quëma nohuanton, imasarinaco. Quëmaso' Tata nóyanquënc ni'ton, noya a'paiquë'

imamiachinaco. Ya'ipiya nanitaparan ni'ton, catahuaquë' napopianachin yonqui'ina'. Canpo' ninosororëso pochin ninosoro'ina'.

12 Inapitaro'co ya'huasoco, quëma nanamën a'chintërahuë, pënënahüë, na'con catahuarahuë imamiatinacoso marë'. Noya a'pairahuë. Co a'naya tëranta' a'poarinacohüë'. A'na'áchin pipirin, parisitopiquë pacacaso' ya'huërinso'. Quëma quíricanënuë ninoranso chachin nanirin'.

13 Iporaso nipirinhüë' ya'huëranquë paantarahuë. Co'huara pantay-atërapohüë', isoro'pa quëran chachin, nontaranquën imarinacosopita noya cancantacaiso marë'. Ya'ipi cancanëhuë quëran natëranquën ni'ton, noya cancantërahuë. Catahuaquë inapitanta' ca pochachin noya cancanchina'.

14 Quëma nanamën chachin nani a'chintërahuë. Co imarinacosopitarihüë' no'huipi. Co inapita pochin cancantopihüë' ni'ton, no'huipi. Canta' co inapita pochin cancantërahuë'.

15 Co nohuantërahuë' isoro'pa quëran ocoicamaso'. Isëquë ya'huëpirinahuë', catahuaquë' ama sopairi minsëinsohüë'.

16 Na'a piyapi'sa' co noyahuë' nipirinhahuë', co caso' inapita pochin cancantërahuë'. Imarinacosopitanta' co inapita pochin cancantopihüë'.

17 Catahuaquë' quëmasáchin cancanchinën. No'tëquën ayonquiquë' noya nicacaiso marë'. Quëma nanamën quëran no'tëquën anitotëran.

18 Isoro'paquë a'paimaranco. Inapochachin inapitanta' a'parahuë piyapi'sa' a'chintacaiso marë'.

19 Imarinacosopita nosoroato, ya'ipi cancanëhuë quëran quëmasáchin natëaranquën. Inapitanta' no'tëquën yonquiato, nóya natëinënuë.

20 Co isopita marëáchin nontaranquënhüë'. A'na tahuëri inapitanta a'napita a'chintohuachina', imasarinaco.

21 Inapitanta' catahuaquë' napopianachin yonqui'ina'. Canpo' ninosororëso pochin ninosoro'ina'. Quëma hui'nanco ni'to, yonquiranso chachin yonquirahuë. Inapitanta' catahuaquë' canpo pochachin yonqui'ina'. Iná quëran a'napitanta' natëarinaco. 'Yosëri chachin a'paimarin,' tosapi.

22 Quëma nohuanton, noyápiachin cancantërahuë. Imarinacosopitanta' catahuarahuë noyápiachin cancantacaiso marë'. Ina quëran a'na huënton pochin napopianachin yonquiapi. Canpo pochachin cancantapi.

23 Quëma pochachin yonquiato, inapita ya'coancantërahuë canpo pochachin yonquicaiso marë'. Ina quëran co imapisopitahuënta' nicatona': 'Tëhuëinchachin Yosëri hui'nin a'paimarin. Hui'nin nosororinso pochin imarinopitanta' nosororin,' tosapi.

24 Quëma nohuanton Tata, isopitaso' imasarinaco. Inapita nohuantërahuë carë' ya'huëcaiso'. Iráca quëran huarë' quëma nosororanco. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohüë', nosoroatonco, nóya acoranco. Inatohua' inapitanta' pantahuachina', noya noya ni'sarinaco. Ina na'con nohuantërahuë.

25 Quëmaso' Tata no'tëquënáchin yonquiato, noyasáchin ninan. Co imarinacosopitahuë' co nohuitërinënuënhüë'. Caso nipirinhüë' nohuitëranquën. Quëma isoro'paquë a'paimaranco. Imarinacosopita nitotopi.

26 Quëma nanamën nani a'chintërahuë nohuitinënuënsó marë'. Ipora huanta' a'chintarahuë ni'ton, noya noya nohuitarinënuënhüë'. Quëma nosororanco pochachin ninosorocaiso marë'. Inapohuachina', inapita ya'coancantato, ya'huëmiatarahuë," itërin.

18

*Quisoso mapiso'**(Mateo 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53)*

1 Nani Yosë nontohuachina, Sitron itopiso' i'shanantë' aquëtëran pa'nai. Inaquë nararoa'hua ya'huërin.

2 Inatohua' na'aro' niyontonai ni'ton, Cotasërinta' nohuitërin. Inaso' yasha'huirapirinsó'.

3 Corto hua'ano'sa', parisioro'sa', inapita nani sha'huitonin. Natanahuatona', sontaro'sa', ponisiaro'sa', inapita a'papi Quisoso macacaiso marë'. Nansa, sahuëni, inapita quëpapi. Tashí' ni'ton, nanparin, yonarin, inapitanta' quëpapi. Cotasëri quëchitërahuaaton, a'notërin.

4 Quisososó' ya'ipiya ninoponahuë', co ta'arinhuë'. Nacapiapon pa'nin.

—¿Inta' yonisarama'? itërin.

5 —Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso', itopi.

—Ca mini inaco, itërin. Cotasënta' inaquë huaniarin anta'.

6 —Ca mini inaco, itohuachina, pa'yanpi. A'na achira' pinën parti pa'sahuatona', pinëna quëran anotopi.

7 Ina quëran naquëranchin itantarín:

—¿Inta' yonisarama'? itantarín.

—Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso', itantapi.

8 —Nani sha'huitëranquëma'. Ca mini. Ca nohuantohuatamaco, isopitasó' tananpitoco' pa'ina', itërin.

9 Achin Yosë nontaton, itërin: “Quëma nohuanton, isopita imasarinaco. Noya a'pairahuë. Co a'naya tëranta' a'poarinacohuë',” itërin. Ina nanicaso marë': “Tananpitoco' pa'ina',” itërin.

10 Napopirinhüë', Simon Pitroso' sahuëninën ocoirahuaton, corto hua'an inpriatonën Marco itopiso' ahuërin. Inapotaton, inchinan huëratën nishitëhuëratëtin.

11 Quisososó' nipirinhüë' co nohuantërinhuë'.

—Sahuëni iyasha po'moantaquë'. Tananpitëquë' mainaco. Tatahuë nohuanton, masarinaco. Main o'rëso pochin chiniquë'n parisitarahuë. ¿Co ina nitotëranhuë' ti? itërin.

*Corto hua'an pëinënquë quëpapisó'**(Mateo 26.57-58; Marcos 14.53-54; Lucas 22.54)*

12 Ina quëran sontaro'sa', capitan, cotio ponisiaro'sa', inapita huë'sahuatona', Quisoso mapi. Masahuatona', tanpaquë'n noyá tonporahuatona'.

13 Anasëtaquë quëpapi. Inaso' Caihuasë mi'sën. Naporo' pi'ipi Caihuasë corto hua'an chini chiniquë'n nanantërinso' ya'conin.

14 I'hua inaso' cotioro'sa' sha'huitërin: “Ama ya'ipinpoa' chiminacaso marëhuë' ina chimi'in, tënahüë',” itërin. Inaquë quëpapi natanacaiso marë'.

*Pitrori nonpinapirinsó'**(Mateo 26.69-70; Marcos 14.66-68; Lucas 22.55-57)*

15 Ca'tano'sanënpitasó' pa'pi. Simon Pitroso' nipirinhüë', Quisoso imaquirin. Canta' imaquirahuë. Caso' corto hua'an nohuitërinco ni'ton, Quisoso acoana quëpahuachinara, pairanaquë chachin ya'conahuë.

16 Pitroso' ya'coana aipiran huaniárin. Napohuachina, ya'coana a'pairinsó' sanapi nontërahüë Pitronta' ya'conacaso marë'. Nontohuatëra, ya'conin anta'.

17 Pitro ya'conpachina, sanapiri itërin:

—Quëmanta' mini Quisoso imaran, itërin.

—Co'chi caso' imarahuë paya, itërin Pitrori.

¹⁸ Naporor' tashi' sëhuën ni'ton, ponisiaro'sa', inpriatoro'sa', inapita pëyara quëran nani a'pëtopi. Inaquë huanirahuatona', napëntapi. Pitronta' inaquë napëntapatarin.

Corto hua'ani nataninso'

(*Mateo 26.59-66; Marcos 14.55-64; Lucas 22.66-71*)

¹⁹ Ina quëran Quisososo' natanapi:

—¿Ma'ta' a'chinan? ¿Inpitata' imarinënquën? itërin corto hua'ani.

²⁰ —Caso' a'ninquëchin piyapi'sa' a'chintërahuë. Niyontonpiso pëiquë, Yosë chinotopiso pëiquë, inaquëpita cotioro'sa' niyontonpachinara, a'chintërahuë. Co po'oana quëran a'chinhue'.

²¹ ¿Onpoatonta' natananco? Na'a piyapi'sa' nataninaco, nani nitotopi. Inapita natanquë' sha'huichinën, itërin.

²² Itohuachina, ponisiari panpirayarin.

—Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso nipirinhue', ¿ina pochin a'paniran ti? itërin ponisiari.

²³ —Co noyahuë' nonahuë nipachin, sha'huitoco maquëta tëhuërahuë. Nipirinhue', no'tëquën nonahuë nipachinso', ¿onpoatonta' ahüeranco? itërin.

²⁴ Ina natanahuaton, hua'ani a'parin Caihuasë nontacaso marë'. Tonpopinan quëpapi.

Naquëranchin Pitrori nonpinapiantarinso'

(*Mateo 26.71-75; Marcos 14.69-72; Lucas 22.58-62*)

²⁵ Simon Pitroso nipirinhue' huaniton, napëntarin.

—¿Quëmarinta' iso quëmapi imamaranquën ti? itërin ponisiari.

—Co'chi imarahuë paya, itantarin.

²⁶ Ina quëran cotio hua'an piyapinëni quënanin. Ina quëmopinën chachin Pitrori nishitëhuëratëtërinso' ni'ton, pi'pian nohuitërin. Pitro quënanahuaton, itërin:

—¿Co'ta Quisoso mapiquë quënananquën pora? itërin.

²⁷ —Co'chi cahuë paya, itaantarin Pitrori. Naporor' atari përarin, natanin.

Pirato quëtonpiso'

(*Mateo 27.1-2, 11-14; Marcos 15.1-5; Lucas 23.1-5*)

²⁸ Tashiramiachin nisahuaso', Caihuasë pëinën quëran quëparahuatona', Noma hua'an pëinënquë quëpapi. Cotioro'saso nipirinhue' co inaquë ya'conpihuë'. “Nisha piyapi'sa' pëinënquë ya'conpatëhua', oshahuanarihua'. Ina quëran co nanitarihuahuë' Pascoa coshoro' capacaso',” topi.

²⁹ Napoaton Pirato pipirahuaton, inapita nontërin.

—¿Ma'ta' onporin iso quëmapi? itërin.

³⁰ —Pa'pi co noyahuë'. Noya ninin naporini, co quëshiitënquënhue', itopi.

³¹ —Canpitari quëpaco'. Iráca quëran huarë' nipëñënamaso' co natëhuachinhue', ana'intoco', itërin.

—Co quiyaso' nanitëraihuë'. Co nanan ya'huëtërincoihuë' piyapi'sa' tēpaca'huaiso', itopi.

³² I'hua Quisoso ninoton nani sha'huirin: “A'na tahuëri inápaquë achinpiarinaco,” tēnin. Yosë nohuanon, onpotatonasona tēpacaiso' naniarin.

³³ Ina quëran Piratori pëiquë ya'coantarahuaton, Quisoso itapon:

—¿Quëmaso' cotio copirnonquën ti? itërin.

³⁴ —¿Quëmaora yonquinën quëran napoaran? ¿A'napita sha'huitërinquën nica? itërin.

35 —“Cotio piyapi inanta,” ¿topiranhue' ti? Caso' nishaco. Cotioro'sa' sha'huirapirinénquën. Corto hua'ano'sa chachin yo'quirinën ana'inta huanquënso marë'. ¿Ma'ta' onporan ni'ton, yatëparinénquën? itërin.

36 —Co caso' isoro'paquë hua'anëntarahue'. Ina nohuantërahuë naporini, imarincosopita sontaro'sa pochin niitonahuë'. Ama cotioro'sa' macainacoso marëhuë' chiniquën ahuëchitonahuë'. Caso nipirinhue' nisha pochin hua'anëntarahue', itërin.

37 —Napoahuarë' ¿quëmaso' copirnonquën? itërin Piratori.

—Inaco mini. Ina marë' nasitimarahue'. O'marahue' no'tën nanan pënënta'huaso marë'. No'tëquën yonquippisopita natëarinaco, itërin.

38 —¿Ma no'tën nanancha napotëran nicaya? itërin Piratori.

Quisoso tēpacaso' sha'huirinso'

(Mateo 27.15-31; Marcos 15.6-20; Lucas 23.13-25)

Ina toshuaton, pipiantarahuaton, cotioro'sa' itantarin:

—Iso quëmapi noya, tēnahuë. Co manta' onporinhue'. Co ana'intacaso' ya'huërinhuë'.

39 Napoaton sha'huichinquëma'. Nani Pascoa tahuëri a'nara' apina'pi tashinan pëi quëran ocoirahuë pipicaso marë'. ¿Nohuantërama' cotio copirno ocoica'huaso'? itërin.

40 Natanahuatona', chiniquën a'panitopi:

—¡Ama ina ocoiquësohuë! ¡Parapasë ocoiquë! itopi. Inaso' matararo nipirinhue' napotopi.

19

1 Ina natanahuaton, sontaro'sa' camairin Quisoso huihuicaiso marë'. Napohuachina, chiniquën huihuitona' pë'sha pë'shatopi.

2 Nahuan quëran yancotë' nicatona', ayancotopi. Nahuan ni'ton, ohuanin. Naporahuaton, quëhuanën miächin hua'an a'morinso pochin a'motopi tēhuacaiso marë'.

3 —¡Nanpimiataton israiro'sa hua'anëntëquë! itopi. Napotahuatona', panpirayarápi.

4 Ina quëran Pirato pipiantarahuaton, piyapi'sa' nontantarin.

—Iso quëmapi a'notantaranquëma', ni'co'. Co manta' onporinhue', tēnahuë, itërin.

5 Naporor' Quisosonta' pëi quëran pipirin. Yancotë' nahuan quëran nipiso ayancotopi, quëhuanën miächin a'motopiso'. Inapitarë chachin pipirin.

—Ni'co' iso quëmapi, sa'ahua, itërin piyapi'sa'.

6 Corto hua'ano'sa', ponisiaro'sa', inapitari quënanahuatona', chiniquën noncarotopi.

—¡Corosëquë patanantëquë' chimiin! itopi. Inachin inachin itápi.

—Canpitari corosëquë patanantatoma', tēpaco'. Co caso' nohuantërahuë' tēpa'huaso'. Co manta' onporinhue', tēnahuë caso', itërin Piratori.

7 —Íraca pënëntërinso' co natërinhuë' ni'ton, chimi'in. Topinan piyapi niponahuë', “Yosë hui'ninco,” toconin, itopi.

8 Ina natanahuaton, Pirato chiniquën pa'yanin.

9 Ya'coantarahuaton, Quisoso itapon:

—¿Intohua quëranta' huë'nan? No'tëquën sha'huitoco, itërin. Inariso nipirinhue', co manta' itërinhuë'.

10 —¿Onpoatonta' co yanontërancohuë'? Ca nohuantohuato, ocoiaranquën. Nohuantohuato, atëpataranquën. ¿Co ina nitotëranhuë' ti? itërin.

11 —Co Yosë nanan quëtërinquënhuë' naporini, co manta' quëma nani-tapaitoncohuë'. Tëpahuatanco, ina marë' oshahuanaran. Nipirinhüë', yo'coninacosopita na'con na'con oshahuanapi, itërin.

12 Naporo' quëran huarë' Piratori yaocopirinhüë', cotioro'sari itaantapi: —Iso quëmapi ocoihuatan, Noma copirno no'huairinquën. “Caso' copirnoco,” tëninso marë' copirnorini inimicotarin, itopi.

13 Ina natanahuaton, “Co'chi nanitërahuë' Quisoso ocoica'huaso paya,” ta'ton, aipiran quëpantarin. Quëpantarahuaton, ana'intacaso' shiranënuë huënsërin. “Shancori i'iratë',” itopiquë ya'huërin. Cotio nananquëso', Capata, itopi.

14 A'na tahuërichin pahuanarin Pascoa nanicaso'. Yacamotahuaso', cotioro'sa' itërin:

—Copirnonëma' ni'co', itërin.

15 —Co quiyariso' nohuantëraihuë'. ¡A'naroáchin atëpatëquë! ¡Corosëquë apatanantëquë' chimiin! itaantapi hua'ano'sari.

—Copirnonëma' nipirinhüë', ¿atëpachi ti? itërin.

—¡Noma copirnoíchin natërai quiyanta! Co a'na copirno ya'huëtërincoihuë', itopi.

16 Napotohuachinara, Piratori itërin: “Inta nipachin, Quisoso quëparahuatoma', corosëquë patanantoco',” itërin sontaro'sa'. Napotohuachina, masahuatona' quëpapi.

Corosëquë patanantopiso'

(Mateo 27.32-44; Marcos 15.21-32; Lucas 23.26-43)

17 Corosë apitëntohuachinara, inaora quëparin. Pa'sahuatona', “Nansë Moto’,” panën itopiquë canconpi. Cotio nananquëso', Corocota itopi. 18 Inaquë corosëquë patanantopi. Cato' apiro'santa' tëparapi anta' ni'ton, nisha patanantopi. A'na' ahuënan quëran, a'nanta' inchinan quëran patanantopi. Quisoso ahuanapanapi.

19 Ina quëran Pirato ninshitërin onporinso marësona tëparapiso nitotacaiso marë'. Nani ninshitoahuachina, corosëquë chachin motën pëtëcha achin-pitopi.

ISOSO' QUISOSO NASARITOUQUë YA'HUërinso'. COTIORO'SA' COPIRNO tënin, ninshitaton.

20 Ninano ya'cariya ni'ton, na'a cotioro'sa' ina nontopi. Cotio nananquë, Noma nananquë, Crico nananquë, cara nananquë chachin aninshitërin.

21 Corto hua'ano'saso nipirinhüë', co noyahuë' ni'pi.

—“Cotioro'sa' copirno,” ta'ton ninshitëranso', co noyahuë'. “Cotioro'sa' copirnoco toconinso’,” ta'caso' ninshitaantaquë', itoonpi Pirato.

22 —Inca, co nohuantërahuë'. Nani ninshitërahuë' huachi. Co huachi a'na ninshitanta'huaso' ya'huërinhuë', itërin Piratori.

23 Ina quëran sontaro'saso', nani Quisoso patanantahuatona', aipi a'morinso' nipatomatopi. Catapinitë yasëratona', a'naya a'naya mapí. Acopotërinso'so' nipirinhüë', co pipinamën ya'huëtërinhuë'. Ya'ipitë' a'nanpiso'.

24 —Ama oshahuasohüë'. Huëco' ya'nipitëhua' nicanahua', ta'tona' ya'nipirapi. Inaporahuatona', a'nari manin.

Iráca Yosë quiricanënuë ninoton, tapon: “A'morahuëso' nipatomatapi. Acopotërahuëso' macacaiso marënta' nicanarapi,” tënin ninshitaton. Naporinso chachin mapí.

25 Corosë ya'cari catapini sanapi'sa' huaniapi. A'naso' Quisoso a'shin. A'nanta' a'shatën. Criopasë sa'in Maria itopisonta' inaquë huaniarin. A'nanta' Maria Mactarina. Inapitari ni'sapi.

²⁶ Canta' inaquë huaniarahuë. Quënanahuatonco, a'shin itapon:

—Iso quëmapi mama, hua'huan pochin ni'quë'. Ina ni'sarinquën huachi, itërin. Nà'con nosoroatonco napotërin.

²⁷ Ina quëran nontërinco.

—Quëmanta' iyasha, mamahuë mamaparinquën pochin ni'quë', itërinco. Napotohuachincora, naporochachin pëinëhuëquë quëparahuë yacapaincoso marë'.

Quisoso chiminso'

(Mateo 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49)

²⁸ Quisoso nontahuatoncoi: "Nani ya'ipi Yosë sha'huitërinco' natërahuë," tënin yonquënëquë. Ina quëran, Yosë quiricanënguë ninorinso nanicaso marë':

—Yamororahuë, tënin.

²⁹ Huino áin nininso' tasonquë ya'huërin. Napoaton pi'shiro pochin nininquë asë'cotërahuatona', nara'huayaquë achinpi. Ihuëtahuaton, Quisoso nanamënguë paquënantërin.

³⁰ Pi'pian o'osahuaton: —Nani ya'ipi nanirin, tënin.

Ina tosahuaton, monshorahuaton, chiminin.

Sontarori ohuaninso'

³¹ Ina tashiraya chinoto tahuëri ni'ton, cotioro'sa' co nohuantopihuë' inaquë ranchin patanantopisopita patacaiso'. Pascoa tahuëri chachin inaso' ni'ton, noya noya ni'pi. Napoaton Pirato paahuatapi. "Sontaro'sa' sha'huitëquë' tonaina' nipanchina' a'naroáchin chiminacaiso marë'. Chiminpachina', quëparahuatona', pa'pichina'," itopi hua'ano'sari.

³² Napotohuachinara: "Noyahua'," itahuaton, sontaro'sa' a'parin tonaina' nipantacaiso marë'. Pa'sahuatona', cato' apiro'sa chachin nipantonatonpi.

³³ Ina quëran Quisoso huëcapaipirinahuë', nani chiminin quënanquipi. Napoaton co nipantonatopihuë'.

³⁴ A'na sontaroso nipirinhue', nansaquë nininpitën ohuantërin. Huëna'i i'shapitarë chachin pipirin.

³⁵ Cari chachin ni'nahuë. No'tëquën sha'huitaranquëma' canpitanta' nitotatoma' natëcamaso marë'.

³⁶ Iráca Yosë quiricanënguë ninshitërin: "Co a'na nansëquën tëranta' nipantapihuë'," tënin. Naporinso chachin co inaso' nipantopihuë'.

³⁷ A'nanta' ninshitërin: "A'na tahuëri ohuanpiso' ni'sapi," tënin Yosë quiri-canënguë.

Quisoso na'pi naninquë po'mopiso'

(Mateo 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56)

³⁸ Ina quëran Cosi Arimatiaquë ya'huërinso' pa'nin Pirato nontapon. Inanta' Quisoso imaponahuë', cotioro'sa' t'ë'huataton, co a'ninquëchin sha'huirinhue'. Inaso nipirinhue', chiniquëncancantaton, pa'nin Pirato nontapon.

—Quisoso nonën nohuantërahuë. Quëtoco cari quëpa'i, itërin. Itohuachina, "Noyahua'. Quëpaquë'," itërin. Napotohuachina, pa'nin nonën corosë quëran anohuaracaso marë'. Anohuararahuatona', quëpapi.

³⁹ Nicotimonta' huë'nin. Inaso' iráca Quisosoquë paaton, tashi' nontërin. Inanta huëcaton, pimo yaqui' shinpanantë ayontopinan, quënin nonën pashitacaso marë'. Cara shonca quiro pochin quë'ninso' quënin.

⁴⁰ Quisoso nonën masahuatona', pimóchin nininsoquë morin asë'cotëtopi. Inapotatona, noyá so'pinpi. Ina pochin cotioro'sa' nipa'pitoahuachinara, chimipi tapapi na'pi naninquë po'mocaiso marë'.

41 Ina ya'cariya imia'huaya ya'huërin. Inaquë nasha na'pi nanin ya'huërin chimipi po'mocaiso marè'. Inaquëso', co chimipi po'moyátërapihuë'.

42 Nani i'huararin. Tahuëririnquë Pascoa tahuëri chachin ni'ton, manorapi. Tëpapiso' ya'cariya ni'ton, inaquë po'mopi. Pancara'pi pitarahuatona', nanin pa'copitopi.

20

Quisoso nãpïantarïnso'

(Mateo 28.1-10; Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12)

1 Tomio tahuëri nipachina, tashiyachin Maria Mactarina pa'nin Quisoso po'mopiquë nicapon. Co noya tahuëriyátërasohuë', canconin. Canconahuaton ni'pirinhuë', na'pi pa'copitopiso' chi'huincapinan quënanconin.

2 “Quisoso nonën nani quëpapi,” ta'ton, ta'aquirin. Canquirahuaton, Simon Pitroro'coi sha'huitiirincõi.

—¡Sinioro nonën po'mopi quëran, nani quëpapi! Intohuaso' quëpapiso' co nitotërahuë', itiirincõi.

3 Napotohuachincoira, na'pi nanin'pa' pa'nai.

4 Napopianachin ta'apiraihuë', Pitro na'huëtërarahuato, ca'ton canconahuë.

5 Monshorahuato, nëhuëconahuë. Morinquë so'pinpisoachin quënanconahuë. Nipirinhuë', co ya'conahuë'.

6 Ca piquëran Simon Pitro canconahuaton, ya'conin. Morin Quisoso so'pinpiso' ni'conin anta'.

7 Në'mëtë' so'pinayapisonta' quënanin. Inaso' nisha quëhuëánin. Inanta' so'pinpinan.

8 Ina quëran canta' ya'conahuë. Në'mëtë' so'pinpiso' ni'sahuato, natërahuë. “Tëhuëchachin Quisoso nãpïantarïn,” tënahuë.

9 Yosë quiricanënuë iráca ninshitatona': “Nãpïantararin,” topirinahuë', co yonquiyátëraraihuë'.

10 Nani ni'patëira, ya'huërai'pa' paantarai.

Maria Mactarina ya'notërinso'

(Marcos 16.9-11)

11 Mariaso nipirinhuë' huëantarahuaton, Quisoso po'mopiso' aipiran huaniquiantarin. Chiniquën na'nërárin. Na'nëárin quëran monshorin na'pi naninquë nëhuëcaso marè'.

12 Nëhuëpirinhuë', cato' anquëniro'sa' quënanin, huiríchïn a'mopiso'. Quisoso nonën acopiquë huënsëapi. A'na' motën quëran huënsëarin. A'nanta' nantën parti quëran huënsëarin.

13 —¿Onpoatonta' na'nëaran? itërin anquëniri.

—Sinioronëhuë nonën nani quëpapi. Intohuaso' quëpapiso' co nitotërahuë', itërin.

14 Tahuëretahuaton, Quisoso chachin quënanaponahuë', co nohuitërinhuë'.

15 —¿Onpoatonta' imoya na'nëaran? ¿Inta' yonisaran? itërin Quisosori. Mariaso napoaponahuë': “Sacatona'pi ta'ma,” tëcaton:

—Quëmari imoya Quisoso nonën quëpahuaton, sha'huitoco maconta'i, itërin.

16 —¡Maria! itërin Quisosori. Tahuëretahuaton, nohuitërin huachi. Inaora nananquë nontaton;

—¡Raponi! itërin. Maistro tapon naporin.

17 —A'poco imoya. Co tatahuë ya'huërin'pa' pantayátërarahuë'. Apira paaton, iyahuëpita pochïn ni'nahuësopita sha'huitonquë': “Yosë ya'huërin'pa' panantarahuë. Inaso': ‘Tata,’ itato chinotërahuë. Canpitanta' imaramaco ni'ton, ‘Tata,’ itatoma' chinotërama', tënin Quisoso, itonquë',” itërin.

18 Ina natanahuaton, Maria paaton, itaponcoi: “¡Sinioro chachin nani ni'nahué!” itiiirincói. Ya'ipi sha'huitërinso chachin sha'huitërincoi.

Ca'tano'sanënpitacoi ya'notaantarincóiso'

(Mateo 28.16-20; Marcos 16.14-18; Lucas 24.36-39)

19 Naporo' tahuëri Tomio tahuëri. Tashihuachina, pëiquë ya'huarai. Cotioro'sa' të'huatatoi, ya'coana noyá oncotopiraihuë', Quisoso a'nanaya huancánachin ya'notatoncoi:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërincoi.

20 Itahuatoncoi, imirin a'notërincoi. Nininpitëonta' a'notërincoi. Ohuanpiso' ni'nai. Sinioro chachin ni'sahuatoi, “Ina mini,” ta'toi, noyá cancantërai.

21 —Sano cancantoco' iyaro'sa'. Tatahuë a'parincoso pochachin canpitanta' a'paaranquëma' piyapi'sa' a'chintacamaso marë', itërincoi.

22 Ina quëran pihuirahuaton,

—Espirito Santo ya'coancanchinquëma huachi. Ina catahuarinquëma' no'tëquën pënëntacamaso'.

23 Insosona natëhuachinquëma', “Oshanën iyasha Yosë inquitaringuën,” itoco'. Inquitarin mini. Nipirinhue', co yanatëhuachinquëmahuë', “Co oshanën iyasha inquitaringuëhuë',” itoco'. Tëhuëenchachin co inquitaringuë', itërincoi. Itahuatoncoi, pa'nin.

Tomasëri quënanaton, natërinso'

24 Naporo' shonçayáchincoi ya'huërai. Tomasëso' co ya'huërinhuë'. Inaso': “Catopía'hua,” itopi.

25 Quisoso quënanahuatoi, Tomasë sha'huitonai:

—Sinioro ni'nai, itopiraihuë', co yanatërincoihuë'.

—Imirin ohuantopiso' nicato së'huata huarë', nininpitëonta' ohuantopiso' së'huata huarë', natëarahue', itërincoi Tomasë.

26 Posa tahuëri quëran niyontoantahuatoira, Tomasënta' inaquë nisarin. Naquëranchin ya'coana noya oncotaantapiraihuë'. Quisoso a'naroáchin huancánachin ya'noantarahuaton:

—Tashita iyaro'sa'. Sano cancantoco', itërincoi.

27 Ina quëran anquirahuaton, Tomasë itërin:

—Imirahuë iyasha nicon, së'huaquë'. Nininpitëhuënta' së'huatoco. Ama huachi nisha nisha yonquiquësohue'. Natëco huachi, itërin.

28 —¡Quëma mini Sinioronëhuënuquën! Natëranquën. Yosënhuënuquën ni'ton, chinotaranquën, itërin Tomasëri.

29 —Ni'nanco ni'ton iyasha, natëranco. A'napitaso' co nicaponaracohue', natëarinaco. Inapitaso' noya noya cancantapi, itërin Quisosori.

Ma'marësona iso quirica ninshitërahuëso'

30 Quisoso nani ma'sha Yosë pochin ninin piyapi'sari natëcaiso marë'. Ca'tano'sanënpitacoi ni'piraihuë', co ya'ipiya isëquë ninshitëranquëmahuë'.

31 Iso quiricaquë ninshitërahuësopitaso', Quisoso natëcamaso marë' ninshitërahuë: “Inaso' tëhuëenchachin Cristo, Yosë hui'nin. Inari a'paimarinso',” ta'toma', ina imaco huachi. Imapatama', Yosë nohuitatoma' nanpimi-atarama'.

21

Yonsanquë ya'notantarincóiso'

1 Ina quëran Tipiriasë sono' yonsanquë Quisoso ya'notantarincói. Ni'naiso' sha'huichinquëma'.

² Inaquë canchisë ya'picoi nisarai. A'naso' Simon Pitro. A'nanta' Tomasë, catopia'hua itopiso'. A'nanta' Natanino, Canaquë ya'huërinso'. Sipitio hui'ninpitacointa' ya'huërai. A'napitanta' Quisoso ca'tanpisopita, catoya'pi, inapitaro'coi canchisëcoi ya'huërai.

³—Riti të'yatapo pa'sarahuë, itërincoi Simon Pitro.

—Pa'sarai quiyanta', itërai. Potiquë ya'conconahuato, pa'nai. Pa'piraihuë', ya'ipi tashi' riti të'yatopiraihuë', co manta' manaihuë'.

⁴ Pi'i yapipirirahuaso', Quisoso yonsanquë huaniarin, ni'piraihuë', co nohuitëraihuë'.

⁵—¿Co iyaro'sa', manta' manamahuë' ti? itërincoi.

—Co'chi manta' manaihuë' paya, itërai.

⁶—Inchinan quëran të'yatoco'. Inaquë tëhuënchinso' masarama', itërincoi. Ina quëran inchinan quëran të'yatohuatëira, notohuaro' sami manai. Na'a ni'ton, co nanitaparaihuë' oshica'huaiso'.

⁷Naporo' Sinioro nohuitërahuë huachi.

—Pasoso' Sinioro chachin, itërahuë Pitro.

Itohuatëra, i'nanpirapi sacatarin ni'ton, aipi a'morinso' a'naroáchin masahuaton, a'morin. Manorahuaton, i'quë niitërin.

⁸ Quiyaso' potiquë pa'nai. Riti ohuwararahuato, yonsai'pa' quëparai. Co aquëyahuë'. Pasa mitro pochin aquërinso'.

⁹ Nonshiconahuato, pën quënanconai. Inaquë sami chinsarin, ni'conai. Paonta' ya'huërin.

¹⁰—Sami manamaso' caraya mamaco', itërincoi Quisoso.

¹¹ Simon Pitro potiquë ya'conahuaton, riti yonsanquë oshirin. Pasa a'natëräpo shonca cara sami ya'huërin, panca samisachin. Ina näpo' niponahuë', co riti oquirinhuë'.

¹²—Huëco' iyaro'sa' coshatahua', itërincoi Quisoso. “¿Inquënta' quëmaso'?” co itapoirahuë', Sinioro nohuitërai.

¹³ Pan masahuaton, quëtërincoi. Saminta' quëtërincoi ca'nai.

¹⁴ Nanpiantarin piquëran nani cararo' ca'tano'sanënpitaco quënanai.

Simon Pitro nontërinso'

¹⁵ Nani coshatohuatoira, Quisosori itërin:

—Iya Simon, ¿isopita quëran na'con na'con nosoromiatëranco ti? itërin.

—Nosororanquën Sinioro ina nitotëran, itërin.

—Imarinasopita carniroa'huaro'sa pochin ni'nahuë. Patontahuato, co incariso' a'pairinhuë'. Quëmari noya a'paiton, a'chintëquë', itërin.

¹⁶ Ina quëran itaantarin:

—¿Nosoromiatëranco ti? itërin.

—Nosororanquën mini, Sinioro, ina nitotëran, itantarin.

—Imarinasopitaso', ohuicaros'a pochin nipi ni'ton, a'paiquë' noya imamiachinaco, itërin.

¹⁷ Ina quëran naquëranchin itantarin:

—Iya Simon, ¿tëhuënchachin nosororanco ti? itantarin. Cararo' natanin ni'ton, Pitro sëtërin.

—Ya'ipi Sinioro nitotëran. Nosororanquën mini, ina nitotëran, itërin.

—Imarinasopitaso', ohuicaros'a pochin nipi ni'ton, noya a'paiquë'.

¹⁸ No'tëquën, iyasha, itaranquën. Quëmaso' hui'napitapon, quëmaora nohuanton, ma'sha ninan. Intohuaso' yapa'patana, nitaparahuaton, pa'nan. Nipirinhuë', a'na tahuëri mashotohuatan, ma'sha onpotarinëquën. Cato quëran chachin anquiran'so' tonpoarinëquën. Co nohuantopiranhuë', quëparinëquën, itërin Pitro.

¹⁹ A'na tahuëri Yosë imarin ni'ton, inapotatona', tēparapi. Ina ni'pachina', na'a piyapi'sari Yosë nóya ni'sapi huachi. Ina ninoton, Quisoso naporin. Ina quëran:

—Imamiatoco iyasha, itërin.

Tiquinamēnquë ninshitërahuëso'

²⁰ I'hua coshatapoi, Quisoso pirayan coshatërahuë. Naporo' “¿Inta' Sinioro sha'huirapiarinquënsó'?” itërahuë Pitro nitotacaso maré'. Iporaso' sono' yonsanquë Pitro tahuërërahuaton, quënaninco.

²¹ Quënanahuatonco, Quisoso itapon:

—Iso quëmapiso' Sinioro, ¿ma'ta' onpoapon? itërin Pitrori.

²² —¿Onpoatonta' iyasha, ina yonquiran? Nohuantohuato, o'maca'huaso tahuëri huaré' nanpihuachin, co ina quëmaso' yonquicamaso' ya'huërinhuë'. Quëma imaco, itërin.

²³ Naporo quëran huaré' imapisopita ninontopi. “Inaso' co onporonta' chimirinhuë',” nitopi. Quisososo nipirinhue' co naporinhue'. “Nohuantohuato, o'maca'huaso tahuëri huaré' nanpihuachin,” topachina, “co chiminaponhuë',” co tapon naporinhue'.

²⁴ Nani carinquëmaso' sha'huitëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Ya'ipiya nicatoi, nitotërai.

²⁵ Na'con Quisoso a'chinin. Nani ma'sha ninin. Co insonta' nanitaparinhuë' ya'ipiya ninshitacaso'. Ina nápo' quirica ninshitërai naporini, co isoro'paquë tëranta' naniitonhuë', topirahuë'. Nani huachi.

Quisoso ca'tano'sanēnpita napopiso'

Quisoso nanpiantarahuatón, imapisopita ya'notērinsó'

¹ Iya Tiohuiró. Ca Nocasēco ninshitaantaranguēn. ¿Noya quēmanta' ya'huaran? Noya canta' ya'huarahuē. A'na quiricaquē nani ninshitēranquēn. Ya'ipi Quisoso naporinsó' sha'huitēranquēn. A'chininsonta' anitotēranquēn.

² Ya'ipi inápaquē panantaquē huarē' naporinsó' ninshitēranquēn no'tēquēn nitotamaso marē'. Iporaso' naquēranchin ninshitantaranquēn. Co'huara Quisoso inápaquē pantayátēraponhuē', ca'tano'sanēnpita huayoninsó' sha'huitērin paatona' a'chinacaiso marē'. Ispirito Santo nohuantón, sha'huitērin. Inapita napopisonta' nitochin, ta'to, ninshitantaranquēn.

³ Quisososo' tēhuēnchachin chiminpirinhuē', nanpiantarin. Ina piquēran catapini shonca tahuēri isoro'paquē ya'huēantarín. Ca'tano'sanēnpita ya'notēra'piarín nanpiantarinsó' natēcaiso marē'. Yosē hua'anētērisó' a'chintaantarín.

⁴ A'na tahuēri inapitarē' ni'so', sha'huitērin:

—Ama a'naroáchin Quirosarin quēran pipicosohuē'. Isēquē ninaco' Ispirito Santo o'main. “Ispirito Santo a'patimaranquēma',” tēnin Tata Yosē. T'hua chachin sha'huitēranquēmaso'.

⁵ Coanshaso' i'quē aporintērinquēma'. Iporaso nipirinhuē' Ispirito Santo aya'coancantarinquēma' catahuainquēmaso marē'. Co hua'qui quēranhuē' ya'coancantarinquēma', itērin ca'tano'sanēnpita.

Quisoso inápaquē pantarinsó'

⁶ Ina quēran niyontoantarahuatona', Quisoso natanpi:

—Íráca Sinioro israiro'sa' pancana hua'anēntopirínahuē'. ¿Ipora chachin chiniquēn nanantaton, ina pochín acoantarán ti? itopi.

⁷ —Tata Yosēichin chiní chiniquēn nanantērin. Inaora nohuantón, ma'sha acorín. Ma tahuēriso' acoamara. Onporosona napoarinsó', co Yosē nohuantērinhuē' canpita nitotacamaso'.

⁸ Iporaso nipirinhuē' Ispirito Santo na'con catahuarinquēma'. Ya'coancantohuachinquēma', nóya pēnētarama'. Ina nohuantón, nani ma'sha nanitaparama'. Ya'ipi naporahuēso' ni'nama', nani nitotērama'. A'napitanta' sha'huitoco'. Quirosarinquē chachin sha'huitoco'. Ina quēran ya'ipi Cotia parti paatoma', sha'huitonco'. Samaria partinta' sha'huitonco'. Ya'ipi parti paatoma', sha'huitēra'piaco', itērin Quisosori.

⁹ Ina topachina, Yosēri inápaquē quēpantarín. Ca'tano'sanēnpitari nica-soi', inápaquē pantarín. Nē'pērāpirínahuē', chitorori imotērin. Co huachi quēnanpíhuē'.

¹⁰ Inápaquē pantaquēya', nē'pērāpirínahuē', a'nanaya catoya'piri ya'notiimarin, huirítón a'mopiso'.

¹¹ —¿Ma'marēta' caririario'sanquēma' inápaquē nē'pētērama'? Quisoso nani pantarín. Yosēri inápaquē quēpantapirínahuē', ina chachín o'mantararín. Inápaquē pa'ninsó pochachín a'na tahuēri o'mantararín, itērin.

Cotasē ya'huērēnamēn Matiasē acopiso'

¹² Ina natanahuatona', Oriposē panēn quēran nohuaramarahuatona', Quirosarinquē paantapi. Co aquēyahuē'. A'na quiromitro pochín aquērisó'.

¹³ Canconahuatona', a'na pēiqué pa'pi. Inapa pē'satē' pēi' ni'tón, nānpēpi. Inaquē naporó' yacapatapi. Pítro, Coansha, Santiaco, Antērisē, Pinipi,

Tomasë, Partoromi, Matio, inapita ya'huërapì. A'nanta' Santiaco. Arpio hui'nin inaso'. A'na Simonta' ya'huërin. Inaso' copirno no'huina'piro'sa' imapirinhuë', inanta' Quisoso imarin. A'na Cotasënta' ya'huërin. Santiaco hui'nin inaso'.

¹⁴ Inapitaso' nani tahuëri niyontonatona', Yosë nontápi. Quisoso iin-pitanta' huë'pi Yosë nontacaiso marë'. Sanapi'santa' inaquë huë'pi. A'naso' Maria. Quisoso a'shin inaso'. Napopianachin yonquiatona', inaquë na'con Yosë nontápi.

¹⁵ Ina quëran na'a Quisoso imapisopita niyontonpi. Pasa cato shonca piyapi'sa pochin ya'huëpi. Pitrori huancánachin huanirahuaton, itërin:

¹⁶⁻¹⁷ “Shonca catoya'picoi iyaro'sa' Quisoso nani acorincoi a'napita a'chinta'huaiso marë'. Cotasënta' acorin ni'ton, quiyapitarë' Quisoso ca'tanpirinhuë', inimiconënpitari yamapachina, sha'huirapirin. A'notonpachina, mapi. Iráca Ispirito Santo nohuanton, Cotasë napocaso' ninorin. Tapiri ninoton, Yosë quiricanënquë ninshitërin. Iráca ninorinso chachin naporin.

¹⁸ Sha'huirapirinso marë' coriqui quëtopi. Ina coriquinënquë no'pa' pa'anpi. Cotasëso' nitëparahuaton, no'paquë anotaton, ya'poirin. Chi'chirinamën pipirin.

¹⁹ Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita natantopi. Natantahuatona', ina no'pa' apoyatopi. Inahuara nananquë *Aquirama* itopi. Aquiramaso', 'Huënai' No'pa', tapon naporin.

²⁰ Yosë quiricanënquë ninoton, ninshitërin: 'Ama insonta' pëinënquë ya'huë'insohuë'. No'panëonta', tanahuantërarin quëran pantachin,' tënin. Ina quëran tantarin:

'Ina ya'huërenamën a'na acoantaquë', tënin anta' Sarmo quiricaquë.

²¹⁻²² Napoaton iyaro'sa' a'na quëmapi acoanta'ahua' Cotasë ya'huëretacaso marë'. Iráca Coansa aporintaso', Sinioro Quisoso caniaririn a'chinacaso'. Naporo' na'a miachincoi Quisoso imarai. Nani tahuëri ca'tanai. Inápaquë panantaquë huarë' ca'tanai. A'nara' Quisoso ca'taninso chachin acoanta'ahua'. 'Quisoso nanopiantarin. Canta' ni'nahuë', ta'caso marë' acoa'ahua',” tënin.

²³ Ina marë' catoya'pi huayonpi. A'naso' Matiasë. A'nanta' Cosi Parsapa. Costo itopi anta'.

²⁴ Ina quëran Yosë nontopi. “Quëmasáchin Sinioro, ya'ipi cancanëhuëi quëran yonquiraiso' nitotëran. ¿Insota' nohuantëran acoa'huaiso',

²⁵ inanta' paaton, a'napita a'chintacaso marë'? Cotasë co huachi nanitërinhuë'. Nani a'porinquën ni'ton, parisitopiquë pa'nin,” itopi.

²⁶ Ina quëran cato' ya'pi nininënpita cato' na'pitëa'huayaquë ninshitopi. Yontëra'huayaquë po'morahuatona', pa'tan pa'tantohuachinara, Matiasë nin-inën pipirin. Shonca a'nara' ca'tano'sanënpita ya'huëpirinahuë', iporaso huachi shonca cato' ca'tano'sanënpita ya'huantapi.

2

Ispirito Santo o'marinso'

¹ Ina quëran Pinticosti tahuëri nanihuachina, Quisoso imapisopita in-aquëráchin niyontonpi.

² A'nanaya chiniquéen irininso' natanpi. Panca ihuan pochin tënëntërimarin. Inápa quëran o'marin. Ya'ipi pëianaquë tënënanhuanin.

³ Ina quëran pën nënërinso pochin nininsopita ya'noimarin. Ya'ipiya a'naya a'naya motoanshirainënaquë chiniimarin.

⁴ Napohuachina, Ispirito Santori ya'ipiya ya'coancantërin. Ina quëran inari catahuarin nisha nisha nananquë nonacaiso marë'. Co nitotaponaraihuë', a'naroáchin nonpi huachi.

⁵ Ina ninoquë chachin na'a cotioro'sa' ya'huëapi. Nisha nisha parti quëran huë'pi Yosë chinotacaiso marë'. Napoaton nisha nisha nananquë nonpi.

⁶ Quisoso imapisopita nisha nisha nananquë nonsapiso' natanpi. Natanahuatona', notohuaro' piyapi niyontonpi. A'naya a'naya inahuara nananquë nonpiso' natanahuatona', pa'yanpi.

⁷ Chiniquën pa'yanatona', ninontopi.

—Ma'pitata' natanëhuaso'. Isopitaso Cariria parti ya'huëpisopitaráchin niponaraihuë',

⁸ ¿onporahuatonata' canpoa' nisha nisha nananquë nonëhuaso pochachin inahuanta' a'naroáchin nonpi? topi.

⁹ Nisha nisha parti ya'huëpisopita nani huë'pi. Partiaro'sa', miriaro'sa', irano'sa', Misapotamiaquë ya'huëpisopita, Cotia parti ya'huëpisopita, capatosiaro'sa', pontoro'sa', asiario'sa', inapita natanapi.

¹⁰ Piriquiaro'sa', panpiriaro'sa', iquipitoro'sa', nipiario'sa', Sirini pirayan ya'huëpisopita, inapitanta' nani huë'pi. Ni'toro'sa' Noma quëran huë'pisopitanta' natanapi.

¹¹ A'naquën cotioro'sa', a'naquën nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë chinotopi. Critaro'sa', arapiaro'sa', inapitanta' huëcatona', natanapi. "Nisha nishanpoa' nicarihuarahuë', canpoa' nanamënpoaquë chachin nontarinënpoa'. Yosë pa'yápiro nininso' sha'huitarinënpoa', natanëhua'.

¹² Ma'pitata' napopi," ta'tona', pa'yanpi.

—¿Onporahuatonata' naponontërinënpoa'? topi.

¹³ A'naquënso nipirinhüë' tëhuarahuatona':

—No'pitona', napoapi, toconpi.

Pitro pënëntërinso'

¹⁴ Shonca cato' ca'tano'saso nipirinhüë', co të'huatonaraihuë' huanipi. Pitroso' a'ninquëchin huanirahuaton, chiniquën nontërin ya'ipi piyapi'sa' natanacaiso marë'. "Noya natanco iyaro'sa'. Ya'ipima Quirosarinquë ya'huëramasopitanta' natanco onporaisona no'tëquën sha'huichinquëma'.

¹⁵ 'Isopita no'pipi,' topiramahuë', co no'piraihuë'. Co yono pi'iyátërarinhüë'. Co tashiramiachin no'pirëhuë'. Ispirito Santo ya'coancantërincoi ni'ton, naporai.

¹⁶ Iráca pënëntona'pi Coiro itopiso', ninoton ninshitërin ipora ni'saramaso'. Yosë noninso chachin ninshitaton, tapon:

¹⁷ 'A'na tahuëri ispiritonëhuë' a'pamarahuë' nisha nisha piyapi'sa' ya'coancantacaso marë'.

Ya'coancantohuachin, hui'namapita nanamëhuë' sha'huirapi.

Hui'napi'santa' co huë'ëponaraihuë', hua'narëso pochin quënanapi.

Mashoro'santa' hua'narapi.

¹⁸ Naporo' ya'ipi natërinacosopita ispiritonëhuëri ya'coancantarin.

Ina nohuanton, nanamëhuë' sha'huirapi.

¹⁹ Inápaquë nani ma'sha acoarahuë. Piyapi'sa' quënanpachina', pa'yanapi. Isoro'paquënta', ma'sha acoarahuë piyapi'sa' yonquicaiso marë'. Huënai', pën, conai' tomontarinso', inapita ni'sapi, tënin Yosë.

²⁰ Sinioro o'macaso' tahuëri na'con yonquicaso' ya'huërin. Co'huara naniyatërasohuë', nani ma'sha onporapi. Pi'i tashiarin. Yoqui quëhuashin huënai pochin nisarin. Yosë yonquicaiso marë' inapoarin.

²¹ "Nicha'ëco Sinioro," topachina', nicha'ësarín.

Anoyacancantahuaton, nicha'ësarín huachi,' tënín Coiro iráca ninshítaton.

²² Natanco iyaro'sa'. Canpitanta' israiro'sanquëma' ni'ton, Yosë nanamën anitotarinquëma'. Quisoso naporinso' sha'huichinquëma', nitotoco'. Inaso' Nasaritoquë ya'huërin. Nani ma'sha nanitaparin. Piyapi a'naroáchin anoyatërin. Co ina pochin ni'chinëhuahuë'. Yosëri catahuarín ni'ton, naporín. Napoaton: 'Tëhuëncachin Yosë quëran o'marin,' topi. Canpitanta' nica'toma', nitotërama'.

²³ Napoaponahuë', canpitari atëpatërama'. Masahuatoma', nisha piyapi'sa' quëtonama' corosëquë tëpacaiso marë'. Co Yosë natëpihuë' ni'ton, tëpapi. Iráca chachin Yosëri yonquirin hui'nin chiminacaso'. Ina nohuanton, oshanënpoa marë' chiminin. Co nohuantërinhuë' naporini, co macacamaso' nanichitomahuë'. Canpitari atëpatopiramahuë',

²⁴ Yosëri ananpitaantarín. Chimirin quëran nicha'ërin. Co chimirini minsërinhuë'.

²⁵ Ina yonquiato, Tapi iráca tapon:

'Nani tahuëri Sinioro ca'tanarínco. Inchinanëhuë quëran ya'huërarín achincancaincoso marë'. Catahuarínco ni'ton, co pa'yanahuë'.

²⁶ Napoaton noya cancantërahuë. Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënahüë. Co naniantaríncohuë', ta'to, co chimina'huaso' të'huatërahuë'.

²⁷ Yosë yonquiato, nontarahuë. Hua'yanëhuë, Sinioro, co chimipiro'sa ya'huërinquë të'yataranhuë'.

Quëmasáchin natëranquën ni'ton, co nohuantëranhuë' nonëhuë chanatacaso'.

²⁸ Quëma iranën a'notëranco. A'chintëranco quëma nohuitatënquën nóya nánpica'huaso'.

Nani tahuëri ca'tananco ni'ton, nóya cancantarahuë', tënín Tapi, iráca ninshítaton.

²⁹ Ni'cochi iyaro'sa'. Tata masho Tapi nani chiminin. Iráca nani pa'pitopi. Pa'pitopiso' ipora huanta' ya'huërarín.

³⁰ Co'huara chimiyantërasohuë', Yosëri itërin: 'A'na tahuëri quëma shiparínquën acorahuë hua'anëntacaso marë'. Quëma ya'huërenamën hua'anëntarin. Caso' Yosëco ni'to, co nonpintëranquënhuë', itërin. Napoaton shia'huain ninoton, ninshítërin.

³¹ Cristo nánpiantacaso' ninorín. 'Co chimipiro'sa ya'huërinquë patarancóhuë'. Co nonëhuë chanatarínhuë', tënín iráca ninoton.

³² Iporaso' Quisoso chachin Yosëri ananpitaantarín. Quiyari ni'nai.

³³ Ina quëran Yosëri inápaquë quëpantarín. Chiniquénn nanantërin ni'ton, inchinanën quëran ahuënsërin. Inapotahuaton, sha'huitërin: 'Ispirito Santo a'pamaquë' piyapi'sa' ya'coancanchin. I'hua sha'huitëranquënsó', itërin. Ina quëran Quisosori Ispirito Santo a'paimarin, ya'coancantërincoi, ni'nama'. Napoaton nisha nisha nananquë nonai, natanama'.

³⁴ Tapi co nánpiantaton, inápaquë pantarinhuë', nitotërehua'. Napoaponahuë', ninshítaton, tapon:

'Yosëri Sinioronëhuë sha'huitërin:

"Inchinanëhuë quëran huënsëquë'

³⁵ inimiconënpita cari minsëchinquën," itërin Yosëri,' tënín.

³⁶ Yosë hui'nin chachin iyaro'sa', corosëquë apatanantërama'. Inapotopiramahuë', Yosëri noya noya ni'nin. 'Inaso' Cristo, a'paimarahuëso'.

Sinioro ni'ton, natēcaso' ya'huërin, tēnin. No'tēquēn iyaro'sa' nani sha'huitēranquēma' itērin.

³⁷ Piyapi'sa' natanahuatona', na'con sētopi.

—Co noyahuē' ninai. ¿Ma'ta' iyaro'sa', onpo'iiso'? itopi ca'tano'sa'.

³⁸ Napotohuachinara, Pitrori itaantarín:

—Ya'ipi co noyahuē' yonquiramasopita naniantatoma', Yosē chachin tahuērētantaco'. “Quisocristo imarahué,” ta'toma', aporihuanco'. Ina imapatama', Yosē oshanēma' inguitarinquēma'. Ina quēran Ispirito Santo aya'coancantarinquēma' canpítanta'.

³⁹ Yosē nohuanton, Ispirito Santo a'patimarinpoa'. Canpitanta' ya'coancantarinquēma'. Hui'namapitanta' ya'coancantarín. A'naquēonta' aquē ya'huēpirinahué', Yosē nohuanton, imasapi. Imapachina', Ispirito Santori ya'coancantarín inahuanta', itērin.

⁴⁰ Itahuaton, na'con pēnēnin.

—Ipora ya'huēpisopita co manta' Yosē yanatēpihuē'. Ina marē no'tēquēn ana'ntarín. Canpitaso nipirinhué' ama inapita pochín cancantocosohué'. Yosē nontoco' anoyacancanchinquēma'. Ina quēran cha'ēsarama', itērin.

⁴¹ Napotohuachina, na'a natētopi. Naporahuatona', i'quē aporihuanpi. Naporo' tahuēri cara huaranca pochín piyapi'sa' ya'conpi. Quisoso imasapi.

⁴² Ca'tano'sa' a'chinpachinara, pa'yatopi natanacaiso'. Noya natanatona', natēpi. Noya nini'tona', ya'huērapí. Quisoso chimininsó' yonquiatona', coshatapatapi. Naporahuatona', apira apira Yosē nontapi.

Quisoso imatona', noya ya'huēpiso'

⁴³ Siniorori catahuahuachina, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi. Na'a piyapi'sa' a'naroáchin anoyatopi. Ya'ipi piyapi'sari nicatona', pa'yanpi. “Tēhuēnchachin Yosēri catahuarin,” topi.

⁴⁴ Ya'ipi Quisoso imapisopita noya nini'tona' ya'huērapí. A'na huēntoíchin pochín nipi. A'naya a'naya ma'sha pahuantohuachinara, nicatahuapi. Co niapiratopihuē'.

⁴⁵ A'naquēnsó' ma'shanēnapita pa'anahuatona', coriqui ma'patopi. Ina quēran a'napita pahuantohuachinara, quētopi.

⁴⁶ Nani tahuēri Yosē chinotopiso pēiquē niyontonpi. Quisoso chimininsó' yonquiatona', a'na pēiquē a'na pēiquē coshatapatapi. Co apiratonaraihuē', noya cancantapi. Noya cancantatona', coshatapatapi.

⁴⁷ “Ma noyacha Yosēsó' paya,” tosapi. Ya'ipi piyapi'sari noya ni'pi. Nani tahuēriya a'napitanta' imasapi ni'ton, Yosēri anoyacancantarín. Ina nohuanton, inapitanta' ya'conpi.

3

Apia anoyatērinso'

¹ A'na tahuēri pi'i tēhuērēnahuasó', Pitro pa'sarin Yosē chinotopiso pēiquē. Naporo' ora niyontonatona', Yosē nontopi. Coansharē' pa'sapirinhué'.

² Inaquē a'na quēmapi quēnanconpi. Nasitērin quēran huarē' co nanitērinhuē' iratacasó'. Nani tahuēri Yosē chinotopiso pēiquē quēpapi. A'na ya'coanaquē acopi, “Noyápiachin,” itopiquē. Inaquē acopi coriqui ma'patacasó' maré'. Piyapi'sa' Yosē chinotopiso pēiquē ya'conpachinara, coriqui ma'patērin.

³ Pitro, Coansha, inapita ya'conasoi', apiari quēnanin. Quēnanahuaton, coriqui quētacaisó' nohuantopirinhué'.

⁴ Pitro, Coansha inapitari ni'sahuatona':

—Ni'coi iyasha, itērin Pitrori.

5 “Coriqui quëtarinco,” ta'ton, në'pëtarin.

6 Pitroriso nipirinhue':

—Co coriqui ya'huëtopirincohuë', nanitato, anoyataranquën. Quisocristo Nasaritoquë ya'huërinso' nanan quëtërinco ni'ton, anoyataranquën. Ina nohuanton, noyataran. Huanirahuaton, noya iratëquë', itërin.

7 Inchinan imira quëran masahuaton, ahuanirin. A'naroáchin ca'yopirain nantëré chachin chinirin.

8 Ina quëran pashitiquintarahuaton, huanirin. Iratarin. Pitro, Coansha, inapita Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpachinara, inapitarë chachin apianta' ya'conin. Noya irataton, niirárin. “Ma noyacha Yosëso paya,” tosárin.

9 Inapohuachina, ya'ipi piyapi'sari ni'pi. “Ma noyacha Tata Yosë catahuarinco paya,” ta'ton, iratárin.

10 Ni'sahuatona', piyapi'sari nohuitopi ni'ton, pa'yanpi. “Iso'so' quëmapi, Yosë chinotopiso pëi' ya'coananënguë huënsërahuaaton, coriqui ma'pachantërinso'. ¿Onporahuatoncha noya iratërin nicaya?” nitopi.

Yosë chinotopiso pëiquë Pitro pënëntërinso'

11 Apia anoyatërinso'so': “Ama patocosohuë',” ta'ton, Pitro, Coansha inapita co'a'porinhue'. Cara chachin “Saromon ishpananën,” itopiquë pa'pachinara, notohuaro' piyapi'sa' manorahuatona', inaquë niyontónpi. “Ma noyacha ni'ton, apia a'naroáchin anoyatërin paya,” ta'tona', pa'yanpi.

12 Inapita ni'sahuaton, Pitrori itapon: “¿Onpoatonta' iyaro'sa' iso quëmapi nicasoma', pa'yanama'? ¿Onpoatonta' quiyantá' ni'saramacoí? Co quiyaora nanitaparahuë' anoyata huaiso'. Co quiyaso' noya noyacoihuë'. Yosë nohuanton noyataton, iratarin.

13 Iráca shimashonënpoopita Apraan, Isaco, Cacopo, inapita Yosë chinotopi. Ina Yosëri chachin Quisoso noya noya acorin. Nicha'ëinpoaso marë' a'paimapirinhue', canpitari masahuatoma', hua'ano'saquë yo'conama'. Piratori yaocopirinhue', co canpita nohuantëramahuë'.

14 Quisoso' noyasáchin ninin. Co pi'pisha tëranta' oshahuanpirinhue', co nohuantëramahuë'. ‘¿Inta' ocoichinquëma'?’ itohuachinquëmara, tëpatona'pi huayonama'.

15 Quisoso mini ananpirinpoaso nipirinhue', atëpatërama'. Tëpapirinhue', Yosëri ananpitaanarin. Quiyaso' ni'nai.

16 ‘Quisoso catahuarincoi,’ ta'toi, iso apia nohuitëramaso' anoyatërai. Inanta': ‘Inaso', catahuarinco mini,' ta'ton, noya pa'sarin ni'nama' canpitanta'.

17 Quisoso Yosë quëran o'mapirinhue', co nitotëramahuë'. Napoaton, iyaro'sa', atëpatërama'. Hua'ano'sanëmanta' co nitotopihuë'.

18 Iráca pënëntona'piro'sa' ninotona', ninshitopi. ‘A'na tahuëri Cristo parisitapon,' topi. Yosë nohuanton, ninopi. Ninopiso pochachin parisitërin.

19 Napoaton iyaro'sa' ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco' oshanëma' inquichinquëma'.

20 Quisocristo imapatama', anoyacancantarinquëma' ni'ton, sano cancantarama'. A'na tahuërinta' ina chachin a'patimantarinquëma'. Canpita marë' nani Yosëri acorin.

21 Iráca quëran huarë' Yosë nohuanton, noya pënëntona'piro'sa' ninopi. ‘A'na tahuëri Yosëri ya'ipiya anoyatarin,' topi. Anoyataquë huarë' inápaquë Quisoso ya'huantarin.

22 Iráca Moisésëri ninoton, shimashonënpoopita sha'huitërin: ‘A'na tahuëri Yosë nohuanton, a'na pënëntona'pi ya'huapon, ca pochin nininso'. Inaso' Israiro quëmapi. Pënënpachinquëma', ya'ipi natëco'.

²³ Insosona co natêhuachinhuê', ya'huërama quëran ocoimiatamaso ya'huërin,' ténin.

²⁴ Ya'ipi pënëntona'piro'sa' iso tahuëri'sa' ninopi. Samoiro quëran huarë' napopi.

²⁵ Yosë nohuanton, ninshitërinëinquëma', nitotërama'. Yosë chachin naporinso' natanama'. Shimashonënpita nontohuachina, yonquirinquëma' canpitanata'. Iráca Apraan itërin: 'Caora nohuanto, catahuanranquën. Quëma shiparinpita quëran ya'ipi piyapi'sa' noya cancantapi,' itërin Yosëri.

²⁶ Canpita'ton yonquiatëninquëma', hui'nin ananpitaantarahuaton, a'parin catahuainquëmaso marë'. Ina catahuahuachinquëma', co noyahuë' ninamasopita naniantarama'. Ina quëran nóya cancantarama'. Ina marë' Quisoso a'paimarin," itërin.

4

Pitro, Coansha, inapita mapiso'

¹ Pitrori a'chintohuachina, na'a piyapi'sa' natanapi. Coansharinta' pënënin. Pënëntaso!', corto hua'ano'sa' canquipi. Ponisioro'sa' hua'anën, satorioro'sa', inapitanata' canquipi.

² Piyapi'sa' a'chintopiso marë' no'huipi. "Quisoso nantantarin ni'ton, nantantacasos' ya'huërin," topiso marë' no'huipi.

³ Napoaton cato chachin mapi. I'huaraya ni'ton, tashinan pëiquë po'mopi. "Tashiraya natahuan'," ta'tona', napotopi. Naporo' tashi' inaquë tahuërianpitopi.

⁴ Na'a piyapi'saso nipirinhue' nanamën natanahuatona', natëpi. Nani a'naterápo huaranca pochin quëmapi'sa' Quisoso imasapi.

⁵ Tahuëririnquë ya'ipi cotio hua'ano'sa' niyontonpi. Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', maestro'sa', inapita huë'pi. Quirosarinquë chachin niyontonpi.

⁶ Nisha nisha corto hua'ano'sa' huë'pi. Anasë chini chiniquën nanantërinso', Caihuasë, Coansha, Aricantro, inapita huë'pi. Corto hua'ano'sa' quëmopinënpitarë chachin niyontonpi.

⁷ Pitro, Coansha, inapita maconahuatona', ahuanacanapipi natanacaiso marë'.

—¿Onporahuatomata' chiniquën nanantatoma', apia anoyatërama'? ¿Inta' nanan quëtërinquëma' anoyatacamaso'? itopi.

⁸ Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, Pitrori itapon:

—Natanco hua'ano'sanquëma' ninamaso'.

⁹ Tëhuëinchachin co quiyaora nanitëraihuë' apia anoyata'huaiso'. "¿Onporahuatomata' anoyatërama'?" itëramacoi ni'ton,

¹⁰ no'tëquën sha'huitaranquëma', nitotoco'. Ya'ipi isairio'sa' nitochina'. Quisocristo Nasaritoquë ya'huërinso' nanan quëtërincoi anoyata'huaiso'. Ina catahuanrancoi ni'ton, anoyatërai. Yosëri a'paimapirinhue', canpitariso' corosëquë apatanantërama'. Tëpapuramahuë', Yosëri ananpitaantararin. Ina nohuanton iso quëmapi nani noyataton, isëquë huanirarin.

¹¹ Ni'cochi. Yosë quiricanënpin naporin: "Pëi' nina'piro'sa' pëihuachina', a'na na'pira' quënanpirinahue', co nohuantopihue'. 'Napoonin,' ta'tona', tē'yatopirinhue'. Hua'anëni maantarahuaton, 'Iso na'pi na'con na'con nohuantërahuë' pëica'huaso marë'; ta'ton, noya acoantararin," ténin. Quisocristoso' ina na'pi pochin. Canpita co nohuantopiramahuë', Yosëri noya noya ni'nin.

¹² Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Co a'na nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso'. Inaichin nanitërin nicha'ëinpoaso', itërin Pitrori.

13 Ina natanahuatona', cotio hua'ano'sa' ninontopi. "Isopitaso' topinan piyapi'sa'. Co maistro'sahuè'. Co na'con quirica nitotaponaraihuè', co tè'huatèrinènpohuè'. Ma'pitacha nitotopi paya. Quisoso ca'tanpi ni'ton, ina pochin cancantopi," nitopi.

14 Quèmapi nani noyatèrinso' inaquè huanirarin ni'ton, co nanitopihuè' "Nonpinápi," ta'caiso'.

15 Pitro, Coansha, inapita aipiran a'parahuatona', inahua capini ninontapi.

16 —¿Ma'ta' isopita onpotahua'? Apia nani anoyatopi. Ya'ipi Quirosarinquè ya'huèpisopita nitotopi. Nani ni'pi. Co nanitèrèhuahuè' "Nonpinápi," ta'caso'.

17 Nipirinhue', ama aquètè' piyapi'sari natècaiso marèhuè' pènèanhuan'. "Ama huachi Quisoso nanamèn sha'huicosohuè'," itahua', nitopi.

18 Ina quèran amatantarahuatona', pènèmpi. "Ama aquètè' a'chintantacosohuè'. Ama Quisoso nanamèn sha'huitantacosohuè'," itopi.

19-20 Napotopirinahuè', Pitro Coansharè chachin co yanatètopihuè'.

—Yosè natètoi, co nanitèraihuè' canpita natèca'huainquèmaso'. Co quiyaso' nanitèraihuè' ta'tahuaiso'. Ni'naiso' sha'huirápoi. Natanaisonta' sha'huirápoi. "Co Yosè natècaso' ya'huèrinhuè'," ztènama' ti' itopi.

21-22 "Co natèhuatamacoihuè', ana'intarainquèma'," itahuatona', a'papi. Apia anoyatèrinso' nani catapini shonca na'con pi'ipitèrin ni'ton, ya'ipi piyapi'sari pa'yatopi. "Yosèichin nanitèrin anoyatacaso'. Ma noyacha Yosèso paya," topi ya'ipi piyapi'sa'. Napoaton hua'ano'sari co nanitopihuè' ana'intacaiso'.

Yosè nontopiso'

23 Nani Pitro, Coansha, inapita a'pahuachinara, imapisopitataquè paantarahuatona', sha'huiconpi. "Corto hua'ano'sa', ansiano'sa', inapita chiniquèn pènèninacoi ama a'china'huaiso marèhuè'," itopi.

24 Napotohuachinara, napopianachin yonquiatona', Yosè nontopi: "Quèmasáchin Sinioro chini chiniquèn nanantèran. Isoro'pa', inápaquè ya'huèrinsopita, iiro'sa', ya'ipi ma'sharo'sa', inapita acoran.

25 Quèma nohuanton, iráca Tata masho Tapi ninshitèrin. Inaso' noya natèrinquènso'. Ispirito Santori ayonquirin ni'ton, no'tèquèn ninshitaton, itapon:

Inpio naciono'saquè ya'huèpisopita, co no'tèquèn yonquipihuè'.

Sinioro co què'yatonaraihuè' pinosapi:

"Huèco canpoari minsèahua',"

ta'tona', ma'sha onpotacaiso' yonquirapi.

26 Copirnoros'a', hua'ano'sa', inapita niyontonpi.

Sinioro ahuecaiso marè' nisha'huitapi.

Copirno huayoninso chachin Cristoso nipirinhue', co nohuantopihuè'; ténin Tapi iráca ninshitaton.

27 Iso ninanoquè chachin Sinioro, piyapi'sa' yonquipi hui'nan tēpacaiso marè'. Inaso' nōya nipirinhue', tēpapi. Quèmari acoranso nipirinhue', co què'yapihuè'. Irotisè, Ponsio Pirato, nisha piyapiro'sa', israiro'sa', inapitari Quisoso no'huipi.

28 Quèmaso nipirinhue' chini chiniquèn nanantèran. Co nohuantèranhuè' naporini, co nanitapaitonahuè'. Iráca quèran huarè' yonquiran ina chiminacasos' ni'ton, aparisitopi.

29 Iporaso' Sinioro, quiyanta' no'huirinacoiso', nitotèran. Quèmasáchin yanatèrainquèn ni'ton, catahuacoi chiniquèn cancantatoi, quèma nanamèn sha'huii.

³⁰ Cania'piro'santa' quëmarì anoyatëquë'. 'Yosë hui'nin chachin nanan quëtërincoi,' topatoi, catahuacoi piyapi'sa' noyachina'. Ina ni'pachina', yonquiapi huachi," itopi Yosë nontatona'.

³¹ Nani Yosë nontohuachinara, ina nohuanton, pëi' nacon nacontarin. Ispirito Santori ya'ipiya noyá ya'coancantërin. Chiniquën cancantatona', Yosë nanamën sha'huirapi.

Imapisopita capini ninosoropiso'

³² Ya'ipi Quisoso natëpisopita noya nini'tona', ya'huëpi. Napopianachin yonquiipi. A'naya a'naya pahuantohuachinara, niquëtöpi. Co manta' niapi-ratöpihuë'.

³³ Ca'tano'sa' na'con sha'huirapi. "Sinioro Quisoso nanpiantarin. Nani ni'nai," topachinara, na'a piyapi'sa' noya natanpi. Yosëri ya'ipiya catahuanin.

³⁴ Napohuachina, co a'naya tëranta' ma'sha pahuantërinhuë'. A'naya a'naya no'panën, pëinën, ma'shanën, inapita ya'huëtöhuachinara, pa'anpi.

³⁵ Pa'anahuatona', coriqui canapiso' ca'tano'sa' quëtöpi piyapi'sa' quëtacaiso marë'. A'naya a'naya pahuantohuachinara, quëtöpi.

³⁶ Naporo' a'na quëmapi ya'huërin. Cosi itopiso'. Ca'tano'sari nisha nininën acotöpi. Pirnapì itöpi. Pirnapiso': "Achinicancantona'pi," tapon naporin. Inaso' Nihui huënton quëmapi, Chipriquë hua'huatërinso'.

³⁷ Inanta' no'panën pa'anin. Pa'anahuaton, ya'ipi coriqui canarinso' ca'tano'sa' quëtërin pahuantërinso' quëtacaiso marë'.

5

Ananiasë sa'inë chachin nonpininso'

¹ A'na quëmapi Ananiasë itopisoso' nipirinhüë' yanonpinin. Sa'inso' Sahuira itöpi. Inahuaso' no'panëna pa'anpirinahüë', co nohuantöpihuë' ya'ipi canapiso' yocacaiso'.

² Napoaton ninontöpi. "Coriqui yo'conpatë', onposona canarëso' ama sha'huitasohüë'. Ya'ipimiáchin quëtërëso pochin quëta noya ni'inëppo'," itërin sa'in. "Inta nipachin inapota," topachina, patoma coriqui canarinso' po'orahuaton, taparin. Napopinchin ca'tano'sa' quëtontarin.

³ Co Pitroso' sha'huitöpirinhüë', Yosë nohuanton, nitotërin. Nitotaton, Ananiasë itërin:

—¿Onpoatonta iyasha Sopai natëran? Ispirito Santo yanonpintaton patoma coriqui canaranso' quëmaora marë' taparan.

⁴ Co'huara pa'ayantëraponhuë', no'paso' quëmaquën. Quëmaora nohuanton pa'anan. Ina quëran nani pa'anpatana coriqui canaransonta', quëmaquën. Co nohuantohuathanhuë', co ya'ipi quëtacaso' ya'huë'itonhuë'. "Ya'ipimiáchin coriqui Yosë quëtarahüë'," tëcaton nonpinan. Co iyasha, napo'itonhuë'. Co piyapiáchin nonpintëranhuë'. Yosënta' yanonpintöpiranhüë', co inaso' nanitëranhuë' nonpintamaso', itërin.

⁵ Ananiasë natanahuaton, a'naroáchin no'paquë anotaton, chiminin. Piyapi'sari ni'pachinara, pa'yanpi. A'napitanta' natantahuatona', pa'pi të'huatöpi.

⁶ Ina quëran hui'napi'sari nonënso' so'pinahuatona', quëpapi pa'pitacaiso marë'.

⁷ Cara ora quëran pochin, sa'ionta' huë'nin. So'in chimininso' co nichátërarinhüë'.

⁸ Huë'pachina, Pitrori itapon:

—Pi'pian imoya yanatananquën. Achin so'yan isonapo' coriqui quëtërincoi. ¿Isonápo maré' no'panëma' pa'anama' ti? itërin.

—Inanapo maré' mini pa'anai, tënin sanapi.

⁹—¿Onpoatonta' imoya canpita capini ninontatoma', Ispirito Santo yanon-pintopiramahué'? “Co ina ana'infarinpohué',” ta'toma', napopiramahué'. Ni'quë'. Quëmapi'sa' so'yan pa'pitopisopita nani huënantarapi. Quëma' ya'huëré quëpantarinënquën pa'pitünënquënso maré', itërin Pitrori.

¹⁰ Itohuachina, a'naroáchin chiminaton, inaquë chachin anotërin anta. Hui'napi'sa' huëantarahuatona', chimipi quënanquinantapi. Inanta' quëpantarahuatona', so'in pirayan pa'pitopi.

¹¹ Ya'ipi Quisoso huëntonënuë ya'conpispopita të'huatopi. A'napitanta' natantahuatona', “Ana'into huachinpoa' canpoanta',” ta'tona' pa'pi të'huatopi.

Cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatopiso'

¹² Naporot' tahuëri'sa' Yosë nohuanton, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi. Na'a cania'piro'sa' së'huarahuatona', a'naroáchin anoyatopi. Piyapi'sari ni'pachinara, “Tëhuëchachin Yosëri catahuarin,” topi. Ya'ipi imapisopita “Saromon ishpananën,” itopiquë niyontonapi.

¹³ Imapisopitaráchin inaquë niyontonpi. A'napitaso': “Ana'into huachinpoa',” ta'tona', co inaquë niyontonpihuë'. Napoaponahué', “Inapitaso' nóya piyapi'sa',” topi ya'ipiya.

¹⁴ Naporahuaton, na'con na'con piyapi'sari Quisoso natëtona', imasapi anta. Na'a quëmapi'sa' sanapi'saré chachin ya'conachinpi.

¹⁵ “Quisosori catahuarin ni'ton, ca'tano'sa' nani ma'sha nanitapapi,” ta'tona', na'a cania'piro'sa' quëntarahuatona', cachiquë acoonpi anoyatacaiso maré'. A'naquën nantëtëré chachin acoonpi. A'naquëonta' sahuanasaquë tëranta' aquëhuëmpi. “Pitro pa'pachin, hua'yanën tëranta' tashinantohuachin, noyatapon nimara,” ta'tona', quëntapi.

¹⁶ Ya'cariya ninanoro'sa' quëraonta' huë'pi. Quirosarinquë huë'sahuatona', cania'piro'sa' quëpi. Sopairi ahua'yantërisopitanta' quësapi. Yosë nohuanton, ya'ipiya anoyatopi.

Cotio hua'ano'sari aparisitopiso'

¹⁷ Napohuachina, corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' no'huitërin huachi. “Na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi,” ta'ton, apiratërin. Sato-sioro'santa' no'huitopi.

¹⁸ Napoaton ca'tano'sa' masahuatona', tashinan pëiquë po'mopirinahué'.

¹⁹ Yono tashi' Sinioro anquëninën huë'sahuaton, ya'coana i'soatiirin. Ca'tano'sa' aipiran quëparahuaton, sha'huitërin:

²⁰ “Yosë chinotopiso pëiquë paco'. Inaquë pa'sahuatoma', piyapi'sa' a'chintoco' nasha pochin nanpicaiso maré',” ifërin anquëni.

²¹ Ina natanahuatona', tashiramiachin Yosë chinotopiso pëiquë pa'pi. Piyapi'sa' huë'pachinara, a'chintapi.

Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso', sato-sioro'sa', inapitaso' co nitotonahuë', niyontonahuatona', ya'ipi hua'ano'sa', Israiro ansiano'sa', inapita amatopi. Huë'pachinara, ponisia a'papi inapita maconacaiso maré'.

²² Ponisario'saso' tashinan pëiquë pa'pirinahué', co insonta' quënanpihuë'. Huëantarahuatona', sha'huitiipi.

²³ —Tashinan pëi' noya niahuitopinan quënanconai. Ya'coanaquë ponisario'sa' a'pairápirinahué'. I'soapiraihuë', capa piyapi huachi, itiipi.

24 Natanahuatona', ponisario'sa' hua'anën, corto hua'ano'sa' chini chiniquën nanantopisopita, inapita pa'yanpi. Pa'yanahuatona', ninontopi. "¿Intoacha pacaiya? ¿Ma'ta' onpoapona napoapi?" nitopi.

25 Naporo' a'na quëmapiri huë'sahuaton, sha'huitirin.

—Quëmapi'sa' tashinan pëiquë po'moramaso', Yosë chintopiso pëiquë piyapi'sa' a'chintapi, itërin.

26 Ina quëran ponisario'saso' hua'anënarë chachin pa'sahuatona', macoantapi. Piyapi'sa' t'ë'huatona', co ahuëpihuë'. "Na'piquë t'ë'yarahuachinënpoa'," ta'tona', oshaquëran mapi.

27 Hua'ano'sa' niyontopiquë quëpapi. Inaquë quëpahuachinara, hua'an chini chiniquën nanantërsori itapon:

28 —Nani pënënatënquëma': "Ama huachi Quisoso nanamën a'chincosohuë'," itopiranquëmahuë', aquë aquëtë' a'chinarama'. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huëpisopita natanapi. Inapoatoma', Quisoso chiminso marë' na'intaramacoï, itërin.

29 —Pënënpiramacoïhuë', Yosë na'con na'con natëcaso' ya'huërin. Napoaton co nanitëraihuë' natëca'huainquëmaso'.

30 Tëhuëchachin corosëquë patanantatoma', Quisoso tēpapiramahuë', shimashonēnpoopita chinotërinso Yosëri chachin ananpitaantarin.

31 Inapotahuaton, inchinanën quëran acorin. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, natëcaso ya'huërin. Nóya nicator ya'ipi israiro'sanpoa' nicha'ëinpoaso marë' acorin. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'.

32 Ina nitotatoi sha'huirárai. Ispirito Santorinta' inachachin anitotarín. Yosë natëhuatëhua', Ispirito Santo aya'coancantarinpoa', itërin Pitrori.

33 Cotio hua'ano'sari natanahuatona', chiniquën no'huiantarahuatona', yatëpapirinahuë'.

34 A'na hua'an ya'huërin. Inaso' cotio maistro. Camariro itopi. Parisio quëmapí niponahuë': "Noya quëmapí inaso'," topi ya'ipi piyapi'sa'. Inaso' huanirahuaton, itërin:

—Isopita aipiran ocoico' pi'pian nonchinquëma'. Apira huënanta'ina', itërin.

35 Nani ocoihuachinara, pënënin.

—Ni'cona iyaro'sa' t'ëhuëtama'. Co isopita tēpacaso' ya'huërinhuë', tēnahuë.

36 Ni'cochi. Iráca Tiotasë ya'huërin. "Ca hua'an ya'coanahuë'," topachina, catapini pasa pochín quëmapí'sari imapi. Imasapirinahuë', tēpahuachinara, ya'ipi imapisopita yanquëëpi huachi.

37 Ina piquëran copirno sha'huitërinpoa' nininënpoa' niacotacaso'. Naporo' a'nanta' ya'huërin, Cotasë Carriaquë ya'huërinso'. Na'con miáchin piyapi'sari imasapirinahuë', inanta' tēpahuachinara, imapisopita yanquëëpi.

38 Napoaton ama isopita tēpacosohuë'. Tananpitoco', tēnahuë. Inahuara yonquinëna quëran a'chinahuachinaso', oshaquëran imapisopita pipimiatapi.

39 Nipirinhüë', Yosëri catahuahuachin, co canpitari acopitaramahuë'. Ni'cona Yosë chachin inimicototama', itërin.

Itihuachina, hua'ano'sari natëtona', co tēpapihuë'.

40 Ca'tano'sa' naquëranchin amatantarahuatona', chiniquën huihuipi. "Ama huachi insontá' Quisoso nanamën sha'huitocoso huë'," itahuatona', a'papi huachi.

41 A'pahuachinara, pipipi. "Yosë noya ni'nincoi ni'toi, Quisoso marë' parisitërai," ta'tona', capa cancantopi. Co manta' sëtopihuë'.

⁴² Nani tahuëriya Yosë chinotopiso pëiquë a'chinapi. Co ta'topihuë'. Pëiro'saquënta' Quisoso nanamën sha'huirapiapi. "Inaso' Cristo, Yosëri a'paimarinso'," tosápi.

6

Canchisë quëmapi'sa' catahuacaiso marë' acopiso'

¹ Naporo' tahuëri'sa' Quisoso imapisopita na'asapi. Notohuaro' ya'huëpi huachi. A'naquën cotio nananquë nonpi. A'naquënso nipirinhue' cotioro'sa' nïponaraihuë', Crico nananquë nonpi. Inapitaso' co noyahuë' cancanta-tona', taponá: "Nani tahuëriya quëyoronos'sa' huë'pachinara, a'naya a'naya cosharo' ma'patopirinhue', co napopianachin quëtöpihuë', apiratërinacoi. Crico quëyoronos'sa' pahuantopi," topi.

² Ina natanahuatona', ca'tano'sari ya'ipi Quisoso imapisopita ayontonpi. Niyontopachinara, itopi:

—Natancoi iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Yosë nanamën a'china'huaiso marë' Quisocristo acorincoi. Inaso nïpirinhue', nani tahuëri cosharo' yo'sápatoi, co nanitëraihuë' Yosë nanamën a'china'huaiso'. Co a'chinpatoihuë', co noyahuë' nisaraí, tënai.

³ Napoaton iyaro'sa', canchisë ya'pi huayonco' catahua'inacoiso marë'. Ispirito Santori noyá ya'coancantërinso' huayonco', noya yonquipiso'. Noya quëmapisáchin acoá'ahua' cosharo' yocacaiso marë'.

⁴ Quiyaso nïpirinhue' Yosë nonta'huaiso', nanamën a'china'huaiso', inasáchin yonquiarai, itopi ca'tano'sari.

⁵Natanahuatona':

—Noyapa'. Pa'ahua acoá'ahua', topi ya'ipiya. Ina quëran Istipan huayonpi. Inaso' Yosë nóya natërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin. Pinipi, Porocoro, Nicanoro, Timon, Parminasë, Niconasë, inapitanta' huayonpi. Niconasëso' Antioquiaquë hua'huatërin. Co cotio quëmapihuë' nïponahuë', cotioro'sa pochin Yosë chinotërin. Iporaso' Quisoso imasarin anta'. Inanapo huayonpi.

⁶ Inapita huayonahuatona', ca'tano'saquë quëpi. Yosë nontahuatona', së'huamotopi acocaiso marë'. Inapotatona', acopi huachi.

⁷ Ina quëran ca'tano'sa' nani tahuëri pënëntapi. Yosë nanamën a'chinapi. Aquë aquëtë' nahuinin. Quirosarinquë na'con na'con piyapi'sa' imasapi. Na'a corto hua'ano'santa' Quisoso nanamën natëpi.

Istipan mapiso'

⁸ "Istipanso' nóya pënëntërin," topi ya'ipiya. Ispirito Santori catahuarin ni'ton, sacai' nininso' nanitaparín. Cania'pi marë' Yosë nontohuachina, a'naroáchin noyatopi. Napoaton: "Tëhuëenchachin Yosëri catahuarin," topi.

⁹ A'naquën cotioro'saso nïpirinhue', nisha niyontonpiso pëi quëran huëcatona', Istipan no'huipi. "Patron quëran pipipisopita," itopiso quëran huë'pi. Inapitaso' Sirini quëran, Aricantëria quëran, Sirisia parti quëran, Asia parti, inaquëranpita huëcatona', Quirosarinquë ya'huëpi. Inapitaso' Istipan no'huipi. Hua'qui' chiniquën ninontopi.

¹⁰ Istipanso nïpirinhue', Ispirito Santori catahuarin ni'ton, no'të no'tëquën nonin. Co nanitöpihuë' a'panicaiso'.

¹¹ Napoaton po'oana quëran quëmapi'sa' pahuërëpi sha'huirapicaiso marë'. Inapotöhuachinara, sha'huirapipi:

—Iso quëmapiso', co noyahuë'. Moisësë pinorin. Yosënta' pinorin natanai, tosápi.

12 Ina pochin nonatona', na'a piyapi'sa' ano'huitopi. Cotio ansiano'sa', cotio maistro'sa', inapitanta' ano'huitopi. Co huachi Istipan noya ni'pihué'. Napoaton maconpi. Maconahuatona', quépapi cotio hua'ano'sari natanacaiso maré'.

13 Nani niyontonpachinara, naquëranchin sha'huirapiantapi. Nonpina-tona', co no'téquën sha'huirapipihué'.

—Yosé chinotopiso péi' noya nipirinhué', nonapirarin. “Moisèsé iráca pënëntërinsona' co natécaso' ya'huërinhué',” toconin.

14 Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' imaton, naporinso' a'chinarin. “A'na tahuëri Quisosori Yosé chinotopiso péi' atahuantarin. Moisèsé pënëninpoasonta' ananiantatonpoa', nisha a'chintarinpoa',” toconin Istipan natanai, topi sha'huirapitona'.

15 Ina quëran hua'ano'sari Istipan ni'sapi. Ni'sapirinhué', ya'pirin an-quëni pochin huënaráchin ni'tërin.

7

Istipan sha'huirinso'

1 Ina quëran Corto hua'an chini chiníquën nanantërinsoari natanin.

—¿Tëhuënchachin naporan nonapon? itërin.

2 —Co onporonta' api Yosé pinorahué'. Natanco, apiro'sa'. Iyaro'sa' canpitanta' natanco no'téquën sha'huichinquëma'. Iráca quëran huaré' shimashonënpopita Yosé imapi. Canta' ina imarahué. Tata Yosëso' noya noya. Iráca Tata Apraan nisha no'paquë ya'huaso', ya'notimarin. Co Aranquë pa'shátëraponhué', nontërin. Misopotamia parti ya'huëpirinhué', inaquë Yosëri itapon:

3 “Ya'huëran quëran pipimiatéquë'. Quëmopinënpitanta' patomiatéquë'. A'na parti paaton, inaquë ya'huëquë'. Carinquën a'notaranquën, inaquë ya'huëmiatéquë',” itërin Yosëri.

4 Natanahuaton, Apraan pipirin. Cartia parti quëran pipirahuaton, Aranquë pa'nin. Inaquë ya'huëantapirinhué'. Ina quëran pa'pin chiminpachina, Yosé nohuanton, Canaan parti huë'nin. Ya'huëréhuaquë chachin huë'nin.

5 Huë'pirinhué', Yosé nohuanton, co no'pa' ya'huëtërinhué'. Co pi'pisha tëranta' hua'anëntërinhué'. “A'na tahuëri Canaan parti ya'huëmiatarama'. Quëma shiparinpita na'asahuatona', ina no'pa' hua'anëntapi,” itërin Yosëri. Co hui'nahuayantërasohué', napotërin.

6 Ina quëran Yosëri itantarin: “A'na tahuëri quëma shiparinpita nisha parti yacapatapona'. Inaquë nisha piyapi'sari chiníquën asacatapi. Co pahuëréaponaraihué', asacatapi. Catapini pasa pi'ipi aparisitapi.

7 Nipirinhué', nisha piyapi'sa' shiparinpita aparisitopiso' ana'antarahué. Ina quëran shiparinpita pipirapi. Iséquë chachin huënantahuachina', chinotarinaco,” itërin Yosëri.

8 Ina quëran itantapon: “Caora nohuanto, catahuaranquën. Hui'nanpita, ya'ipi shiparinpita, inapitanta' catahuarahué. Napoaton marca niacotoco' imaramacoso' anitotacamaso maré',” itërin. Ina quëran Apraan hui'nin ya'huëtërin. Isaco itërin. Posa tahuëritohuachina, marca acotërin. Isaco mashotohuachina, hui'nin ya'huëtërin. Cacopo itopi. Ina quëran inanta' hui'ninpita ya'huëtantarin. Shonca cato' ya'huëtërin. Ya'ipiya marca niacotëra'piapi. Inapita quëran shonca cato' huënton cotioro'sa' ya'huëréhua'. Inapitaso' shimashonënpoa', tënëhua'.

⁹ A'nara' Cosi itopi. Iinpitari apiratatona', no'huipi. Iina chachin nipirinhue', co que'yapihue'. Napoaton nisharo'sa' ya'nohuachinara, pa'anpi asacatacaiso marë'. Nisha piyapi'sari Iquipito'pa' quëpapi. Yosëriso nipirinhue' catahuarin.

¹⁰ Parisitopirinhue', nichaërin. Ina nohuanton, Iquipito copirnorinoya ni'nin. "Cosi noya quëmapi. Noya yonquirin," ta'ton, chiniquën nanan quëtërin. Ya'ipi copirno ma'shanënpita a'pairin. Ya'ipi Iquipito piyapi'sa' camairin.

¹¹ Naporo' Iquipito parti cosharo' co noya papotërinhue'. Hua'qui' co manta' papotërinhue' ni'ton, tanarotopi. Canaan partinta' capa cosharo'. Shimashonënpoa' co manta' ya'huëtopihue' capacaiso'. Parisitápi.

¹² "Iquipito parti trico ya'huërin," topiso marë' Cacoposo' hui'ninpita a'parin cosharo' pa'anacaiso marë'. Iina chachin ma'paponaraihue', nani mashotërin ni'ton, co nohuitopihue'. Ina pa'anatona', ya'huëpi'pa' cosharo' quëpaantapi capacaiso marë'. Ina capatona', nanpipi.

¹³ Ina quëran pë'yahuachinara, pa'pini a'paantarin. Naporo' Cosiri sha'huitërin. "Caso' co nishacohue'. Cosico. Iyaya, itoco," itërin. Copirnonta' iinpita anohuitërin.

¹⁴ Ina quëran Cosiri pa'pin amatërin. Ya'ipi quëmopinënpitanta' amatërin. Ya'ipi quëran canchisë shonca a'natëra'po piyapi ya'huërin.

¹⁵ "Huëquë', tata, isëquë ya'huëa'ahua'," itohuachina, Cacoponta' Iquipito'pa' pa'marin. Ya'ipiya pa'mapi. Inatohua' Cacopo chiminin. Ya'ipi shimashonënpoa' inaquë ya'huërapu quëran chiminpi.

¹⁶ Cacopo chiminpachina, nonën isëquë chachin quënantapi pa'pitacaiso marë'. Siquimoquë pa'pitopi. Ina no'pa chachin iráca Apraani, amororo'sa' pa'antërin.

¹⁷ Yosëri chachin nani iráca Apraan sha'huitërin Canaan parti hua'anëntacaso'. Nipirinhue', shinpita co a'naroáchin panantapihue'. Hua'qui' Iquipitoquë ya'huëpi. Inaquë na'api. Panantacaiso' tahuëri ya'caritohuachina, notohuaro' israro'sa' ya'huëpi.

¹⁸ Napoin quëran Iquipito parti nisha copirno ya'conin. Cosiso' iráca chiminin ni'ton, co nohuitërinhue'.

¹⁹ Cosi naporinso' co nitotërinhue' ni'ton, nonpintaton, isairoro'sa' aparisitërin. Ahuihuitahuaton, chiniquën asacatërin. Naporahuaton: "Quëmapi'hua nasitohuachin, aipiran të'yatoco' chimin," itërin.

²⁰ Naporo', iyaro'sa', Moisésë nasitërin. Yosëri noya ni'nin. Pa'pin a'shinë chachin nosoropi ni'ton, cara yoqui po'orahuatona', pëinënuë acanopitopi.

²¹ Ina quëran aipiran acohuachina', Yosë nohuanton copirno hui'nini chachin manin aso'socaso marë'. Hua'huin pochin ni'nin.

²² Iquipito maestro'sari noya a'chintopi. Ya'ipi nitotopiso' a'chintopi. Napoaton noya noya nonin. Nani ma'sha nicacaso' nitotërin.

²³ Catapini shonca pi'ipitohuachina, a'napita isairoro'sa' yonquiaton, pa'nin ni'tapon.

²⁴ Inaquë a'na Isairoro quëmapi quënanconin. Co manta' onpopirinhue', Iquipito quëmapi ahuëaton, yatëpararin quënanconin. Quëmopinën nosoroaton, "cari i'huërechi," tënin. Ina quëran Iquipito quëmapi ahuëaton, tëparin.

²⁵ "Isairoro'saso' iyahuëpita. Yosë catahuarincó inapita nicha'ëca'huaso'," tënin Moisésë yonquinënuë. Inapitaso nipirinhue' inari nicha'ëcaso' co yonquipihue'.

²⁶ Tahuëririnquë cato' isairoro'sa' capini niahuërapu, Moisésëri quënanconin. "¿Onpoatomata' canpita capini niahuëarama'? Nanan anoyatoco'," itërin.

²⁷ Ahuëtona'piso nipirinhüé' co nohuantërinhué' natëcaso'. “¿Inta' hua'an acorinquën? Co coisë pochin sha'huitancoiso' ya'huërinhué'.

²⁸ I'huara Iquipito quëmapi tëparan. ¿Inapochachin canta' yatëparanco ti?" itërin.

²⁹ Ina natanahuaton, të'huatërin. “Copirno natantohuachin, no'huiarincó,” ta'ton, pipimiatërin huachi. Matian partí yacapatërin. Inaquë sa'aton, cato' hui'nin ya'huëtërin.

³⁰ Catapini shonca pi'ipi Moisésë inaquë ya'huërin. Ina quëran a'na tahuëri inotëro' parti pa'nin. Sinai motopi ya'cariya ni'so', sarsa nara orotarinsó' quënanini. Inaquë chachin anquëniri ya'notimarin.

³¹ Ina ni'sahuaton, pa'yanin. “¿Ma'ta' inaso' nimara?” ta'ton, ya'cariconin. Naporo' Yosëri itapon:

³² “Caso' Yosëco. Quëma shimashonënpita chinotërinaco. Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chinotërinaco,” itërin. Moisésë të'huataton, ropa ropátarin. Monshorahuaton, co yani'ninhué'.

³³ Ina quëran Yosëri itantarin: “Sapatën ocoiquë'. Isëquë nontaranquën ni'ton, isëquë chachin chinotancoso' ya'huërin, tënahüé'.

³⁴ Piyapinëhuëpita Iquipitoquë ya'huëpirinahué', parisitápi ni'nahué'. Chiniquën aparisitopi ni'ton, tarétápi, natanahué'. Napoaton nicha'ësarahué huachi. Huëquë' inatohua' a'pa'inquën nicha'ëcamaso maré',” itantarin.

³⁵ Napoaton Moisésë inatohua chachin paantarin. Iráca israiro'sa' ya-catahuapirinhüé', co yanatëpihué'. “¿Inta' hua'an acorinquën? Co coisë pochin sha'huitancoiso' ya'huërinhué',” itopi. Yosëso nipirinhüé' Moisésë chachin hua'an acorin. Nara'huaya quëran anquëniri ya'notaso', Yosëri sha'huitërin inapita nicha'ëcaso maré'.

³⁶ Ina quëran Iquipitoquë paantarahuaton, nani ma'sha Yosë pochin ninin, sacai' nininsopita. Inapoaton, Iquipito quëran ocoirahuaton, nicha'ërin. Inapochachin Quëhuai marëquë, inotëro parti inaquëpita Yosë pochin ninin. Catapini shonca pi'ipi inaporon.

³⁷ Moisésëri chachin inapita itërin: “A'na tahuëri Yosë nohuanton, a'na pënëntona'pi ya'huapon, ca pochin nininso'. Inanta' Israiro quëmapi nisarin,” tënin.

³⁸ Iráca inotëro parti shimashonënpoa' niyontonpachinara, Moisésëri Yosë nanamën anitotërin. Sinai motopiquë pa'pachina, anquëniri nontërin. Yosë nanamën sha'huitërin noya nanpicaíso maré'. Canpoa marënta' sha'huitërin.

³⁹ Shimashonënpaoso nipirinhüé' co nohuantopihué' Moisésë natëcaso'. Yaa'popi. Iquipito parti na'huatonona', inatohua' yapa'mantapi.

⁴⁰ Napoaton Moisésë motopiquë ya'huaso', iin, Aaron itopiso', nontopi. “Mamanshiro'sa' nitocoi, ina inahua'. Moisésë Iquipito quëran ocoipirinpoahué', ¿intohuaso' pa'mara?” ta'tona', mamanshi nipi.

⁴¹ Ohuaca'huaya pochin nininso nipi. Ma'sha tëparahuatonona', mamanshi moshapi. Inahuara nipiso' nïponahué', pa'yatatona' pita nipi.

⁴² Napoaton Yosëri tananpitërin. Tananpituahuachina, ma'sha inápaquë ya'huërinso' moshapi. Pi'í, yoqui, tayora, inapita moshapi. Pënëntona'pi iráca Yosë quiricanënuë' ninshitatón, tapon:

“Israiro'sa' nontaton, Yosëri itërin:

‘Catapini shonca pi'ipi inotëro parti paasëma' ma'sha tëpahuatamara, co chinotatomaco naporamahué'.

⁴³ Nisha piyapiro'sa' moshapiso' yonquirama'.

Moroco artaronën quëparahuatoma', ina chinotërama'.

A'na tayoranta' mosharama', Nipan itopiso'.

Napoaton ana'intaranquëma'.

Ca nohuanton, inimicoro'sa' huè'sahuatona', minsëarinëinquëma'. Papironia aquëtè' quëpararinëinquëma', itërin Yosëri," tënin.

44 Shimashonënpoopita iráca inotëro parti pacapona', Yosë chinotacaso nè'mëtè' pëi quëparápi. Yosëri chachin Moisësë sha'huitërin ina pochin nicatona', chinotacaiso marè'. A'notërinso pochachin nipi. Inaquë Yosë pënëntërinso nanan ninshitërinso' ya'huërin.

45 Ina quëran hui'ninpitanta' inachachin pëi' ya'huëtöpi. Nisha piyapi'sa' isëquë ya'huëpirinahuë', Yosë nohuanton, a'papi. Cosoiri minsëhuachina, a'papi isëquë ya'huëcaiso marè'. Ina pëi chachin isëquë quëpi Yosë chinotacaiso marè'. Tapi hua'an ya'conaquë huarè' ina pëiquë Yosë chinotöpi.

46 Yosëri noya catahuarin ni'ton, Tapi noya hua'anëntërin. Inari pancana yapëitöpirinhuë', co Yosë nohuantërinhuë'.

47 Ina quëran hui'nin Saromon itopiso', panca pëi' na'pi quëran ninin inaquë chinotacaiso marè'.

48 Nipirinhuë', Yosëso' chini chiniquën nanantërin. Co nipiso' pëiquërächin ya'huërinhuë'. Pënëntona'pi inachachin sha'huitërinpoa':

49 "Yosëri itapon: Inápaquë huënsërahuë hua'anënta'huaso marè'.

Isoro'panta' nantëhuë aya'nahanahuëquë pochin nitërahuë.

¿Onpopinta' yapëirapiramacohuë'?

¿Insëquë chachinta' acotapomaco ya'huëca'huaso marè'? Co pëiquërächin ya'huarahuë'.

50 Cari ya'ipi ma'sha ninahuë, itërin Yosëri," tënin.

51 Canpitaso nipirinhuë' co pi'pisha tëranta' yanatëtëramahuë'. Co natan-tochináchinhuë' cancantërama'. Co onporonta' Ispirito Santo yanatëramahuë'. Iráca shimashonëmapita co noyahuë' cancantöpi. Inapita quëpatoma', inapochachin cancantërama'.

52 Iráca quëran huarè' na'a pënëntona'piro'sa' pënëntöpirinahuë', ¿insota' shimashonëmapitari noya ni'pi? Ya'ipiya aparisitöpi. "A'na tahuëri noya noya nininso' o'mararin," topachinara, no'tëquën ninöpirinahuë', tëpapi. Ina quëran Cristo chachin o'mahuachina, sha'huirapitoma', atëpatërama'.

53 Yosë iráca pënëntërinso' anquëniri chachin sha'huitöpirinquëmahuë', canpitaso' co natëramahuë', itërin Istipani.

Istipan tëpapiso'

54 Natanahuatona', chiniquën no'huitona', yatëpapi.

55 Istipanso nipirinhuë' Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, inápaquë nè'pëtërin. Yosë ya'huërinso chachin ni'nin. Huënarächin huënarächin ya'norin. Quisoso Yosë inchananën quëran huaniárin, ni'nin.

56 –Ni'cochi iyaro'sa'. Pi'iro'të ni'soatërin ni'nahuë. Quisoso chachin Yosë inchananën quëran huaniarin, quënanahuë, itërin Istipani.

57 Ina natantahuatona', nipicöpihuëratëtöpi. Chiniquën no'huitona', a'naroächin maconpi.

58 Ninano quëran quëparahuatona', na'piquë të'yararapi. Sha'huirapipisopitaso', aipi a'mopiso' ocoirahuatona', a'na hui'napi Saono itopiso' quëtöpi a'paicaso marè'.

59 Të'yaraso!', Istipanso' chiniquën parisitaponahuë', Quisoso nontërin: "Hua'yanëhuë Siniro matahuatonco, quëpaquë'," itërin.

60 Ina quëran isonahuaton, chiniquën itantarin: "Tëparinacoso marè', ama Siniro isöpita ana'intëquësöhuë'," itërin. Ina toshuaton, chiminin.

8

1 Istipan tëpasoi', Saononta': "Tëpaco'," tënin.

Saonori aparisitërinso'

Naporo quëran huarë' cotio hua'ano'sa' no'huitatona', Quisoso imapisopita chiniquën aparisitopi. Quirosarinquë napopi. Aparisitatona', ayanquëëpi. Ya'ipi Cotia parti, Samaria parti, inaquëpita yanquëëpi. Ca'tano'saráchin co pa'pihuë'.

² Nani Istipan tëpahuachinara, Yosë chinotopisopitari pa'pitopi. Sëtatona', na'nëräpi.

³ Saonoso nipirihuë' Quisoso imapisopita aparisitatón, pëinënaquë huarë' ya'cona'piarín. Quëmapi'sa' masahuaton, ohuararahuatón, tashinan pëiquë po'morín. Sanapi'santa' inaquë po'morín.

Samaria parti noya nanan sha'huirínso'

⁴ A'naquënsó nipiirihuë' yanquëërahuatona', pa'sapi. Yosë nanamën sha'huira'piapi.

⁵ Pinipiso' Samariaquë pa'nin. Inaquë Quisocristo naporínso' sha'huirarin: "Yosëri a'paimarínso' imaco' canpitanta'," itarin.

⁶ Na'a piyapi'sa' niyontónahuatona', natanapi. Nóya natanpi. A'chintóhuachina, cania'piro'santa' quëpi. Yosë nohuanton, Pinipiri anoyatërin. Ni'sahuatona', aquë aquëtë' yaimapi. "Yosëri catahuarin ni'tón, a'naróáchin anoyatërin," topi.

⁷ A'naquënsó sopairi ya'coancantërin ni'tón hua'yantopirínahuë', Pinipiri sha'huítóhuachina, sopairo'sa' chiniquën nonsahuatona', pipira'piapi. A'naquëonta' caniopi quëran co huachi nanitopihuë' iratacaiso', quëhuënápi. A'napitasó' apia ni'tona', sonpapi. Inapitanta' huë' pachinara, anoyatërin.

⁸ Napoaton inaquë ya'huëpisopitasó', capa cancantopi.

⁹ Inaquë a'na quëmapi Simon itopiso' ya'huërin. Co'huara Pinipi huë'shatërasóhuë', na'con pënotërin. Nani hua'qui' piyapi'sa' nonpintërin. "Caso' chiniquën nanantërahuë'," téninso marë' pa'yatopi.

¹⁰ Ya'ipi Samariaquë ya'huëpisopitari natëpi. Ya'ipi piyapi'sa', hua'ano'sa quëran huarë' natëpi. "Iso quëmapi Yosë pochín ninín. Nani ma'sha nanitaparin," topi.

¹¹ Hua'qui' pënotatón, piyapi'sa' nonpintërin. Napoaton natëpi.

¹² Nipiirihuë', Pinipiri noya nanan sha'huítóhuachina, noya natanpi. "Yosë yahua'anëntërinpoa'. Quisocristo inápa quëran a'paimarín nicha'ëinpoaso marë'. Ina imaco' canpitanta'," itóhuachina, natëpi. Ina quëran quëmapi'sa' sanapi'sarë chachín aporihuanpi.

¹³ Simonta' natëpirínahuë'. Aporihuanahuaton, Pinipi ca'tanin. Pinipiri cania'piro'sa' a'naróáchin anoyatërin. Nani ma'sha nanitaparin. "Tëhuëinchachín Yosëri catahuarin," topi. Ina ni'sahuaton, Simon pa'yanin. "Ma'pitacha nanitaparin paya," ténin, yonquiatón.

¹⁴ Naporo' ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpi. "Samariaquë ya'huëpisopitanta' Yosë nanamën natëpi huachi," topi. Natantahuatona', Pitro, Coansha cato chachín a'papi nicapona'.

¹⁵⁻¹⁶ Na'a ya'huëhuano'sa' nani aporihuanpi. "Sinioro Quisoso imarai," ta'tona', aporihuanaponaraihuë', Ispirito Santori co ya'coancanchatërarínahuë'. Napoaton Pitro, Coansha inapita o'marahuatona', Yosë nontopi Ispirito Santori ya'coancantacaso marë'.

¹⁷ Ina quëran së'huamotóhuachinara, Ispirito Santori ya'coancantërin.

¹⁸⁻¹⁹ Simonta' nicatón: "Ca'tano'sari së'huamotorahuatona', Ispirito Santo aya'coancantopi," ta'tón: —A'chintoco canta' canpita pochín nií. Ina marë' pahuëre'inquëma'. Ispirito Santo aya'coancanchi canta', topirahuë', itërin.

²⁰ Pitroriso' itapon:

—Ma'pitacha yonquiran paya. Coriqui marè' Ispirito Santo ¿yama'paranco ti? Co ina marè' Yosè quètèrinpoahuè'. Co inaso' pa'anèhuè'. Ina pochin yonquihuatan, parisitopiquè pa'saran. ¡Coriquirè'quèn chachin inaquè pa'saran!

²¹ Co ya'ipi cancanèn quèran imaranhuè' ni'ton, co Yosè noya ni'ninquènhuè'.

²²⁻²³ Pa'pi co noyahuè' yonquiran. Catinaquè tonporèso pochin ninan ni'ton, co pi'pian tèranta' Yosè yanatèranhuè'. Napoaton co noyahuè' yonquiransopita naniantaton, Yosè nontèquè' tapon a oshanèn yainquitápirinquènhuè', itèrin.

²⁴ —Canpitari Yosè nontoco' ama ina pochin ana'inchincosohuè', itèrin. Chiniquè pa'yanaton, naporin.

²⁵ Ina quèran Pitro Coansharè chachin piyapi'sa' a'chintantapi. Quisocristo naporinso' anitotapi. Ya'ipi Yosè nanamèn sha'huitantapi. Nani sha'huitohuachinara, ya'huèpi'pa' yapaantapi. Samaria parti paatona, a'naya a'naya ninanor'saquè noya nanan sha'huitèra'piapi. Inaporatona, Quirosarinquè cancoantapi.

Itiopia quèmapi natèrinso'

²⁶ Ina quèran Siniro anquèninèni ya'notimarahuatón, Pinipi sha'huitèrin: “Huanirahuaton, Quirosarin quèran Casa'pa' ira pa'ninso pa'tèquè,” itèrin. Inatohua' inotèrachin ya'huèrin.

²⁷ Sha'huitohuachina, pa'nin. Pa'sapirinhue', a'na quèmapi quènanconin, Itiopiaquè ya'huèrinso'. Inaso' hua'an. Itiopia copirno paya Cantasi itopisoari nani acorin ya'ipi coriquinèn a'paicaso marè'. Hua'anso' i'hua Quirosarinquè pantarin Yosè chinotacaso marè'.

²⁸ Nani o'mantaton, ya'huèrin'pa' paantararin. Torona'hua cahuariori quèparinquè huènsèaton, pa'sarin. Papon pochin, Yosè quiricanèn iraca Isaiasè ninshitèrinso' nontèrarin.

²⁹ Naporo' Ispirito Santori Pinipi sha'huitèrin: “Manóton ya'yoranconahuaton, imaraaquè,” itèrin.

³⁰ Pinipiso' ta'arahuatón, ya'yoranconin. Isaiasè ninshitèrinso' nontaquèya', natanin:

—Nontèranso' iyasha, ¿nitotèran ti? itèrin.

³¹ —¡Co'chi iyasha, nitotèrahuè' paya! Co insonta' a'chintèrincohuè' ni'ton, co nanitèrahuè'. Huèquè' huènsèiquè'. Sha'huitoco nitochi, itèrin. Napotohuachina, inaquè huènsèrin. Papon pochin ninontèrapì.

³² —Iso' iyasha nontápirahuè', ma'ta' tápon naporinso' co nitotèrahuè', itahuaton, Yosè quiricanènquè nontèrinso' a'notèrin nontacaso marè'.

“Tèhuèchachin ohuica tèpacaiso marè' quèpahuachinara, co manta' téninhue'. Carniroa'huaanta ya'ihuachinara, co na'nèrinhuè'.

Inapochachin ina quèmapi yatèpahuachina', co manta' taponhuè'.

³³ Nonpinapipi ni'ton, coisè co no'tèquèn sha'huirinhue'.

Tèpapi ni'ton, co a'na hui'nin tèranta' ya'huèrèrinhuè' ténin quiricanènquè.

³⁴ —¿Ma quèmapita' yatèpapiso'? Isaiasè nica. A'na quèmapi nica. Co caso' nitotèrahuè'. Sha'huitoco canta' nitochi, itèrin hua'ani.

³⁵ “Quisoso ninoton, Isaiasè ninshitèrin,” itahuaton, ina quirica chachin nontaton, ya'ipi Quisoso nanamèn a'chintèrin.

³⁶ Nani a'chintohuachina, ira pa'tapona pochin ii' quènanconpi.

—Ni'què' iyasha. Ii' ya'huèrin. Canta' aporintoco, topirahuè', itèrin hua'ani.

[

³⁷ —Ya'ipi cancanèn quèran huarè' natèhuatan, aporintaranquèn, itèrin.

—Quisocrisoso' Yosè hui'nin chachin, tènahue', ténin hua'an.]

38 “Noyahua’,” itohuachina, torona’hua asanorin. Nohuararahuatona’, cato chachin i’quë pa’mapi. Inaquë aporintërin.

39 Nonshipirinahuë’, a’nanaya Pinipi ayarin. Ispirito Santori quëparin ni’ton, hua’ani co huachi quënaninhuë’. Co quënanaponahuë’, noya cancanta-ton, pa’nin.

40 Pinipiso nipirinhue’, Asotoquë’pa ya’nochanin. Ina quëran pa’sahuaton, ninanoro’saquë noya nanan sha’huitëra’piarin. Sisariaquë huarë’ sha’huirapiarin.

9

Saono imarinso’

1 Saonoso nipirinhue’ no’huitárin. Quisoso imapisopita no’huiton, yatëparin. Napoaton corto hua’an chini chiniquën nanantërinso’ nontonin.

2 “Quirica ninshitoco piyapi maca’huaso marë’. Tamascoquë quëparahuato, niyontonpiso pëi’ hua’ano’sa’ quëtarahuë. Inaquë nasha nanan imapisopita quënanpato, masarahuë. Quëmapi’sa’ tonporahuato, isëquë chachin quësarahuë. Sanapi’saquë huarë’ masarahuë,” ténin Saono. Napohuachina, quirica ninshitahuaton, quëtërin.

3 Ina quëran Tamascoquë pa’nin. Ya’caritërahuaso’, a’naroáchin inápa quëran huënaráchin huënaráchin a’pintërin.

4 No’paquë anotahuaton, inápa quëran nontërinso’ natanin.

“Saono, Saono, ¿onpoatonta’ aparisitaranco?” itërin.

5 “¿Inquënta’ quëmaso’, Sinioro?” itërin Saonori. “Ca Quisosoco, aparisitaranco’.

6 Iporaso’ huanirahuaton, ninanoquë paquë’. Inaquë sha’huitarinëinquën ma’sona nicamaso’,” itërin.

7 Ca’taninsopitaso’ pa’yanatona’, co manta’ topihuë’. Nontërinso’ natanaponarahue’, co insonta’ quënanpihuë’.

8 Saono huaniintarahuaton, ni’topirinhue’, co huachi quënantërinhuë’. Napoaton a’napitari së’quërahuatona’, Tamascoquë quëpapi.

9 Cara tahuëri co quënantërinhuë’. Co manta’ ca’ninhue’. Co manta’ o’orinhue’.

10 Ina ninanoquë chachin a’na quëmapi ya’huërin, Quisoso imarinso’. Ananiasë itopi. Yosë nohuaton, co huë’ëponahuë’, hua’narëso pochin ni’nin. Nontërinsonata’ natanin. “Ananiasë, ¿ya’huaran?” itërin Quisosori. “Ya’huarahuë Sinioro,” itërin inarinta’.

11 “Huanirahuaton, no’tëquën cachi itopiquë paquë’. Inatohua’ Cotasë pëinën ya’huërin. Inaquë a’na quëmapi Tarsoque ya’huërinso’ yacapatarin. Inaso’ Saono itopi. Apira inaso’ nontarinco.

12 Inanta’ hua’narëso pochin nani quënaninquën. Quëmari së’huarayaconpatan, quënantantapon,” itërin Quisosori.

13 Ananiasëso nipirinhue’ co yapa’ninhue’. “Ina quëmapi’ Sinioro, pa’pi co noyahuë’, topi natantërahuë. Quirosarinquë quëma imarinëinquënsopita chiniquën aparisitërin.

14 Corto hua’ano’sa’ chiniquën nanantopisopitari nanan quëtërin isëquënta’ piyapi’sa’ macacaso marë’. Nontërinquënsopita tonporahuaton, tashinan péiquë yapo’morin,” itërin Ananiasëri.

15 “Thua mini co noyahuë’ yonquipirinhue’, nani huayonahuë ca nanamëhuë a’chinacaso marë’. Nisha nisha piyapi’sa’ a’chintarin imainacoso marë’. Hua’ano’sanënpitanta’ sha’huitarin. Israiro’santa’ a’chintarin imainacoso marë’.

16 Nanamēhuē a'chininso marē' na'con parisitapon. Inanta' cari anitotarahuē," itērin Quisosori.

17 Ina natanahuaton, Ananiasē pa'nin. Cotasē pēnēnquē ya'conconahuaton, Saono sē'huaconin:

—Iya Saono. Siniro Quisoso iraquē ya'notērinquēnsō sha'huitērinco ni'ton, huē'nahuē. Ina nohuanton, apira nōya ni'taantaran. Naporahuaton, Ispirito Santo noyá ya'coancantarinquēn, itērin.

18 Naporo chachin sami sha'huētē pochin nininso', ya'pirin quēran anotērin. A'naroáchin noya ni'taantaran. Ina quēran huaniintarahuaton, aporianin.

19 Nani coshatahuaton, chiniquēn cancantaantaran. Hua'quimiachin inaquē Quisoso imapisopitatuquē yacapatērin.

Saono ya'nān pēnētērinso'

20 Shiarahuaton, cotio niyontopiso pēiquē pa'sahuaton, pēnēntarin. "Quisosos' Yosē hui'nin," itahuaton, na'con a'chinarin.

21 Ya'ipi piyapi'sa' natanahuatona', ina nohuitatona', pa'yanpi.

—¿Co'na isohuē' Quirosarinquē ya'huapon Quisoso imapisopita chiniquēn aparisitērin? Isēquēnta' huē'nin imapisopita macacaso marē'. Tonporahuaton, corto hua'ano'saquē quēpararin, topirahuē'. Ni'quēchi. Nani a'chinarin inanta', topi.

22 Saonosō' chiniquēn cancantaton, nōya a'chinarin. "Tēhuēnchachin Yosēri Cristo a'paimarin. Inaso' Quisoso chachin. Yosē quiricanēn quēran no'tēquēn anitotērinpoa'," ta'ton, na'con a'chintērin. Cotioro'sa' inaquē ya'huēpisopita nisha nisha yonquiataona', co nanitopihuē' a'panitacaiso'.

Saono cha'ērinso'

23 Napoaton hua'qui quēran cotioro'sari tēpacaiso' yonqui.

24 Yatēpapiso' natanatu, Saono co huachi a'ninquēchin paacaso' nohuantērinhuē'. Nani tahuēri ninano' ya'coanaquē cotioro'sari ninarapi tēpacaiso marē'. Tashirē chachin ninarápi.

25 A'na tashiso nipirinhūē', imapisopitari huēcatona' Saono quēpapi. Ninano pairapipi quēran anohuaramapi. Nantūpi pochin nīninquē anohuaramahuachinara, pa'nin huachi.

Saono Quirosarinquē paantarinsō'

26 Quirosarinquē canconahuaton, Quisoso imapisopita ya'huēpīquē pa'pirinhūē'. "Co tēhuēnchachin Quisoso imamarahuē', sha'huirapihuachinpoa'," ta'tona', tē'huatopi.

27 Pirnapiso nipirinhūē' natērin. Natēton, Saono quēparin ca'tano'sa' nontacaso marē'. "Saono ira pa'taso', Quisoso quēnanin. Nontērinson'ta' natanin. Tamascoquē chiniquēn cancantaton, Quisoso nanamēn sha'huirin," itērin.

28 Ina quēran ca'tano'sataquē Saono yacapatarin. Imapisopitarē' nipayatona', pa'sapi. Inaquē co tē'huatonhuē', Siniro nanamēn sha'huirárin.

29 A'naquēn cotioro'saso' Crico nananquē nonpi. Saonori chiniquēn pēnēnpachina, no'huitona', yatēpapi.

30 Yatēpapiirinhūē', imapisopita natanahuatona', Sisariaquē quēpapi. Inaquē quēparahuatona', Tarsoquē a'papi.

31 Ina quēran Quisoso imapisopita noya ya'huapi. Co huachi insoari tēranta' aparisitērinhuē'. Cotia parti, Cariria parti, Samaria parti, inaquēpita sano ya'huatona', noya noya imasapi. "Siniro chiniquēn nanantērin," ta'tona', nōya natēpi. Ispirito Santori catahuarin ni'ton, a'napitanta imasapi.

Yosē nohuanton Pitrori Iniasē anoyatērinso'

32 Pitroso nipirinhue' nisha nisha parti pa'sarin imapisopita nicacaso maré'. Nitaquë canconpachina, imapisopita ni'conin.

33 Inaquë a'na quëmapi quënanconin, Iniasë itopiso'. Posa pi'ipi canioton, quëhuënarín. Apia ni'ton, co nanitërinhuë' huanicaso'.

34 —Iya Iniasë, Quisocristo anyotaringuën. Huanirahuaton, pë'sara'huaya tapaquë huachi, itërin Pitrori.

Napotohuachina, a'naroáchin huanirin.

35 Inaquë ya'huëpisopitari ni'pi. Saronaquë ya'huëpisopitarinta' ni'pi. Napoaton na'a piyapi'sa' iráca yonquipisopita naniantatona', Quisocristo imapi.

Yosë nohuanton Tapita ananpitaantarinsó'

36 Copëquë a'na sanapi Tapita itopiso' ya'huërin. Crico nananquë Torëcasa itopi. Inanta' Quisoso imarin. Noya sanapi ni'ton, sa'ahuario'sa' nosoroaton, nani tahuëri catahuarin. Pahuantohuachinara, ma'sha topinan nicanarin.

37 Naporo' ina sanapi caniorahuaton, chiminin. Nonën pa'morahuatona', inapa pa'cotë' nininquë acopi.

38 Pitroso' Nitaquë ya'huarin, natantopi. Co aquëyahuë' ni'ton, cato' quëmapi a'papi. Canconahuatona', "Manóton huëquë'," itopi.

39 Napoaton Pitro inapitarë' pa'nin. Canconpachinara, inapa pa'cotëquë quëpantapi. Inaquë na'a quëyoronosari tahuirapitahuatona', na'nëtopi. Amopisopita Tapitaco' i'hua pipitërinso' sa'ahuario'sa' quëtacaso maré' a'notopi.

40 "Ya'ipinquëma' pipico' Yosë nontëri'i," itohuachina, pa'pi. Nani pa'pachinara, isonahuaton, Yosë nontërin. Ina quëran nonën tahuëretahuaton, itapon:

—Imoya Tapita, huënsëquë', itërin.

A'naroáchin ni'tiintarin. Pitro quënanahuaton, huënsërin.

41 Pitrori maimirarahuatón, ahuanirin. Ina quëran imapisopita, quëyoronosari inapita përarin. Huë'sahuatona', nanpirin quënanquipi.

42 Ya'ipi ninanoquë nahuinin. Na'a piyapi'sa' Quisoso natëpi.

43 Inaquë hua'qui' Pitro yacapatërin. Simon itopiso' pëinënquë yacapatërin. Simonso', sha'huëtë' tapana'pi.

10

Cornirio nicacaso maré' Pitro pa'ninsó'

1 Sisariaquë a'na quëmapi ya'huërin. Cornirio itopiso'. Inaso' capitan. "Itariaro'sa'" itopiso sontaro huënton camairin.

2 Inaso nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopitanta' Yosë chinotopi. Cotiorosari ma'sha pahuantohuachinara, nosoroaton, topinan quëtërin. Nani tahuëri Yosë nontërin.

3 Pi'i tēhuërenahuaso', co huë'ëponahuë', hua'narëso pochin a'ninquëchin quënanin. Yosë anquëninëni huëcapaimarahuatón: "¡Cornirio!" itërin.

4 Anquëni nisahuaton, pa'pi tē'huatërin.

—¿Ma'ta' sinioro nohuantëran? itërin.

—Quëmaso' na'con Yosë nontëran, nataninquën. Sa'ahuario'sa' nosoroaton, ma'sha topinan quëtëran. Ina maré' noya yonquiringuën.

5 Napoaton Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'.

6 Inaso', sha'huëtë' tapana'pi Simon itopiso' pëinënquë yacapatërin. Marë yonsanquë ya'huërin, itërin.

⁷ Anquëni pa'pachina, cato' piyapinën amatërin. A'na sontaronta' amatërin, nani tahuëri camairinso'. Inanta' Yosë chinotërin.

⁸ Anquëniri nontërinso' sha'huitahuaton, Copëquë a'parin.

⁹ Tahuëringuë yacamotërihuaso', ninanoquë ya'caritopi huachi. Naporo' Pitro inapa pa'cotëquë pa'nin Yosë nontacaso marë'.

¹⁰ Tanaton, yacoshatopirinhüë'. A'na piyapiri cosharo' nitaso', Pitro hua'narëso pochin quënanin. ¹¹ Pi'iro'të' ni'soatarin, ni'nin. Panca ta'na pochin nininso' o'marin. Catapini cachinën quëran huëntënimararin.

¹² Inaquë nani ma'sha ya'huërin. Tananquë ya'huërinso'pita, pëhuara pochin nininsopita, anpiantëhuano'sa', inapita ya'huërin ni'nin.

¹³ Ina quëran noninso' natanin. "Huanirahuaton Pitro, tëpaton ca'quë'," itërin.

¹⁴ —Inca Sinioro. Sopai inapitaso'. Co onporonta' ina pochin ca'chinahuë'. Iráca Moisése pënënincoi ama ina pochin capaca'huaiso marëhuë', itërin Pitrori.

¹⁵ —Noya capacaso', itëranquën ni'ton, ama quëmari "sopai" itëquësohuë'. Co huachi tananpitaso' ya'huërinhuë', itërin.

¹⁶ Cararo' inachachin sha'huitantarin. Ina quëran ta'na pochin nininso' inapaquë quëpantarin.

¹⁷ Pitroso' yonquirárin. "Yosë nohuanton hua'narëso pochin quënanahuë. ¿Ma'ta' tapon ina pochin a'notërinco nica?" tënin yonquiaton. Naporo' Corniriori a'parinsopita canquirapi. Natantiirahuatoña', Simon pëinën ya'coananënguë canquiipi.

¹⁸ Canquirahuatoña', natanpi: "¿Simon Pitro isëquë ya'huarin ti?" topi.

¹⁹ Pitroso nipirinhüë' co nataninhüë'. Hua'narëso pochin ni'ninso' yonquirárin. Yonquiaso', Ispirito Santori itërin: "Apira cara quëmapi yonissarinquën.

²⁰ Nohuaramarahuaton, paquë'. Ama nisha nisha yonquiatonhuë', imaquë'. Ca nohuanton, huë'pi ni'ton, noya imaquë'," itërin.

²¹ Pitro nohuaramarahuaton, comisiono'sa' nontërin.

—Ca Simon Pitroco. ¿Onpoapomata' huë'namaso'?' itërin.

²² —Capitan Cornirio a'parincoi. Inaso' nóya quëmapi. Nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Ya'ipi cotioro'sari noya ni'pi. I'huara ya'huaso', a'nanaya anquëniri ya'notimarahuaton, sha'huitimarin. "Piyapi'sa' a'paquë' Pitro maconta'ina'. Ina a'chintarinquën, noya natanquë'," itërin ni'ton, a'parincoi huë'nai, itërin.

²³ Napotohuachina, "Ya'cointaco' iyaro'sa'," itërin Pitrori. Napotohuachina, ya'coontapi. A'cahuachinara, huë'ëpatopi. Tahuëringuë paan-tahuachinara, Pitronta' pa'nin. A'napitanta' Quisoso imapisopita Pitro imapi.

²⁴ Ina tashiraya Sisariaquë canconpi. Inaquë Corniriori ninararin quënanconpi. Quëmopinënpita, nipayarinsopita, inapita amatohuachina, nani niyontonpi natanacaiso marë'.

²⁵ Pitro canconpachina, Corniriori isonapairahuaton, moshapirinhüë'.

²⁶ A'naroáchin Pitrori ahuaniantarin.

—Huaniquë' iyasha. Co caso' moshancoso ya'huërinhuë'. Piyapico canta', itërin.

²⁷ Ninontahuatoña', pëiquë ya'conpi. Inaquë na'a piyapi'sa' niyontonpi quënanconpi.

²⁸ Nani ninontohuachinara, Pitrori itërin:

—Cotioro'sacoi inachintëraiso', nani iyaro'sa' nitotërama'. Co onporonta' nisha piyapiro'sataquë ni'tapoi pa'naihuë'. Co inapitaro'coi niyontonihuë'.

“Co Yosë nohuantërinhuë,” topiraihuë'. Iporaso nipirinhue' Yosë nani anitotërinco. Insosona Yosëri noya ni'pachina, canta' noya ni'i. Ya'ipi piyapi napopianachin noya nica'huaso' ya'huërin, ténahuë.

²⁹ Napoaton amatohuatancora, noya huë'nahuë. ¿Ma'marëta' amatëranco? itërin.

³⁰ Napotohuachina, Corniriori itërin:

—Nani catapini tahuëritarin, ipora pochin Yosë nontasoco, a'nanaya a'na quëmapa ya'notërinco. A'morinso' huënaráchin huënaráchin ni'nahuë.

³¹ Ya'notirahuatonco, itërinco: “Cornirio, quëmaso' na'con Yosë nontëran, nataninquën. Sa'ahuario'sa' nosoroaton, ma'sha quëtëran. Ina marë' Yosë noya yonquirinquën.

³² Napoaton Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'. Inaso', Simon itopiso' sha'huëtë' tapanapi pëinënuquë yacapatarin. Marë yonsanquë ya'huërin,” itërinco.

³³ Ina natanahuato, a'naroáchin amatëranquën. Ma noyanquën ni'ton, huë'nán. Iporaso' ya'ipicoi niyontónai. Yosënta' ni'sarincoi. ¿Ma'ta' ina sha'huitërinquën natëca'huaiso marë'? Yanatanai, itërin.

Cornirio a'chintërinso'

³⁴ Itohuachina, Pitrori itërin:

—Tëhuëenchachin Yosëri ya'ipi piyapi'sa' nosororin. Co quiyasáchin nosororincoihuë'. Cancanënpoaquë yonquirëhuasopita nitotaton, no'tëquën yonquirinpoa', ténahuë.

³⁵ Nisha piyapi'sanquëma' nipomarahuë', cancanëma quëran huarë' ina chinotohuatama', nohuantarinquëma'. Noya cancantohuatama', noya ni'sarinquëma'.

³⁶ Iráca isairio'sacoi noya nanan sha'huitërincoi. Piyapinënpita pochin nicanoncoi, Yosë anitotërincoi. Oshahuanëhua' ni'ton, Yosë inimicotopirëhuahuë', Quisocristo a'paimarin nanan anoyatinpoaso marë'. Inaso' ya'ipi piyapinpoa' yahua'anëntërinpoa'.

³⁷ Caririaquë nanan nahuinin. Ina quëran ya'ipi Cotia parti nahuinin ni'ton, canpitanta' natantërama'. Yosë nohuanton, Coansha pënëntërin co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso marë'. Piyapi'sari natëhuachinara, aporintërin.

³⁸ Ina piquëran Yosëri chachin Quisocristo acorin, Nasaritoquë ya'huërinso'. Yosë nohuanton, Ispirito Santori noyá ya'coancantërin. Napoaton nani ma'sha nanitaparin nicacaso'. Nisha nisha parti paaton, nóya ninin. Na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërin. A'naquën sopairi ya'coancantërin ni'ton, chiniquën parisitopirinhue', inari anoyatërin. Yosëri catahuarin ni'ton, a'naroáchin anoyatërin.

³⁹ Quirosarinquë naporin. Ya'ipi cotioro'sa' ya'huëpiquënta' inaporin. Ina quëran corosëquë patanantahuatona', tëpapi. Ya'ipiya quiyari ni'nai.

⁴⁰ Chiminpirinhue', cara tahuëri quëran Yosëri ananpitaantarin. Nanpiantahuachina, Yosë nohuanton, ya'notërincoi.

⁴¹ Co ya'ipi piyapi'sari ni'pihuë'. Yosë nohuanton, quiyariso' ni'nai a'napita sha'huita'huaiso marë'. Nani nanpiantahuachina, quiyarë' coshatërin, o'orin. Quisocristo tëhuëenchachin nanpiantarin, ténai.

⁴² Naporo' sha'huitërincoi paatoí pënënta'huaiso marë'. “Paatoma', ca nanamëhuë sha'huico' imatonaco noya cananchina'. Yosë chachin acorinco ni'ton, a'na tahuëri coisë pochin nisarahue'. Nanpispisopita, chiminpisopitanta', ya'ipiya co noyahuë' nipachina', ana'ntarahue'. Inanta' sha'huitoco' nitochina',” itërincoi ni'ton, sha'huirárai.

⁴³ Iráca quëran huarë' pënëntona'piro'sa' Quisoso ninotona', sha'huitërinënpoa' ina natëcaso marë'. Cancanënpoa quëran huarë' ina natëcaso' ya'huërin. Oshanënpoa marë' chiminin ni'ton, imapatëhua', ya'ipi oshanënpoa' inquitaringpoa'. "Ca oshanëhuë marë' mini Quisocriso chiminin," topatëhua', inquitaringpoa', itërin Pitrori.

Ispirito Santori ya'coancantërinso'

⁴⁴ Noninso' natanahuatona', ya'ipiya natëpi. Nontaso chachin, Ispirito Santori ya'coancantërin.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ina nohuanton, nisha nisha nananquë nonsapi. Co nitotaponaraihuë', Ispirito Santo nohuanton, napoapi. "Ma noyachá Yosëso paya," tosapi. Natanahuatona', cotioro'sa' Pitro ca'tanpisopita pa'yanpi: "Nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosë nohuanton, Ispirito Santori ya'coancantërin," topi.

⁴⁷—Isopitanta' canpoa pochin Ispirito Santori ya'coancantërin ni'quëhuarë' aporihuaina', ténahuë.

⁴⁸ "Quisocriso imarai huachi," topachinara, aporintëquë', itërin Pitrori. Napotohuachina, aporintopi.

—Isëquë iyaya yacapatoncoi, hua'quimiáchin a'chintocoi, itopi. Napotohuachinara, inaquë hua'quimiáchin yacapatërin.

11

Pitro Quirosarinquë natanpiso'

¹ Nisha piyapi'santa' Yosë nanamën natëpi ni'ton, Cotia parti a'naroáchin nahuinin. Ca'tano'santa' natantopi. Ya'ipi imapisopita inaquë ya'huëpiso' nitotopi.

² Napoaton Pitro Quirosarinquë huënantahuachina, a'naquën cotioro'sa' iráca nanan natëpisoari no'huipi. Quisoso imaponaraihuë', iráca nanaonta' nohuantopi.

³—Nisha piyapi'sa' pëinënquë yacapataton, inapitarë'quën coshatëran. Co inapitaso' marca niacotopihuë'. ¿Onpoatonta' naporan? itërin.

⁴ Pitroso nipirinhue' ya'ipiya sha'huitërin.

⁵—Natanco iyaro'sa', no'tëquën sha'huichinquëma'. Copëquë ya'huëasoco, a'na tahuëri Yosë nontárahue'. Naporo' co huë'ëporahuë', hua'narëso pochin quënanahuë. Panca ta'na pochin nininso' inápa quëran o'mamarin. Catapini cacinin quëran huëntënimamarin. Ca ya'cariya o'marin.

⁶ Inaanaquë ni'pirahuë', nani ma'sha quënanahuë. Tananquë ya'huërinso'pita, tanan ni'ni pochin nininso', pëhuara pochin nininso', nisha nisha nianpiantëhuano'sa', inapita quënanahuë.

⁷ Nontërinco'sonta' natanahuë. "Huanirahuaton isopita tëpaton ca'quë'," itërinco.

⁸ "Inca Siniro. Sopai inapitaso'. Co onporonta' ina pochin ca'chinahuë'. Iráca Moisésë pënëincoi ama ina pochin capa'huaiso marëhuë'," itohuatëra,

⁹ inápa quëran itantarinco: "Noya capacaso', itëranquën ni'ton, ama quëmari 'sopai' itëquësuhuë'. Co huachi tananpitacaso ya'huërinhuë'," itërinco.

¹⁰ Cararo' inachachin sha'huitantarinco. Ina quëran inápaquë quëpanantarin.

¹¹ Naporo' cara quëmapi'sa' Simon pëinënquë canquipi. Sisaria quëran huë'pi. Capitan Corniriori a'parinso'.

¹² Ispirito Santo sha'huitërinco: "Inapita inaquë'. Ama nisha nisha yonquiatonhuë', noya paquë'," itërinco. Napoaton pa'nahuë. Isopita iyaro'sa' ca'taninaco, saotaya'pi chachin ca'taninaco. Pëinënquë canconahuatoi, ya'conai.

13 Ya'conpatoira, Cornirio itërincoi: "Pëinëhuëquë Yosë nontasoco, anquëni ya'notirincó, ni'nahuë. 'Copëquë piyapi'sa' a'paquë' Simon Pitro maconta'ina'.

14 Inaso' nanan sha'huitarinquën cha'ëcamaso marë'. Ina natëhuatan, Yosë anoyacancantarinquën. Quëmopinënpitanta' anoyacancantarin,' tënin anquëni," itërinco.

15 Quisoso nanamën sha'huitasoco chachin, inapitanta' Ispirito Santori ya'coancantërin. Ya'nan canpoa' ya'coancantërinpoaso pochachin inapitanta' ya'coancantërin.

16 Naporó' Sinióro sha'huitërincoiso' yonquirahuë. "Coanshaso' i'quë aporintërinquëma'. Yosëso nipirinhüë' Ispirito Santo aya'coancantarinquëma' catahuainquëmaso marë'," itërincoi Quisoso.

17 Sinióro Quisocristo imapatëhua', Yosë nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Inapitaso' nisha piyapi'sa' niponaraihuë', imapachinara, inapochachin Ispirito Santori ya'coancantërin. Yosëri noya ni'pachina, inapochachin canta' noya ni'i, tënhuë. ¡Co caso' nanitërahuë' nisha yonquia'huaso'! itërin Pitrori.

18 Natanahuatona', co huachi no'huipihüë'.

—Tëhuënhachin Yosë nohuanton, nisha piyapi'santa' co noyahuë' yonquipisopita naniantatona', imasapi. Inari catahuarin ni'ton, nanpimiatapi. Ma noyacha Yosëso paya, itopi.

Antioquiaquë imapiso'

19 I'hua chachin Istipan tëpahuachinara, Quisoso imapisopita aparisitopi ni'ton, aguë yanquëëpi. Anaquën Pinisia parti pa'pi. Anaquëonta' Chipriqué pa'pi. A'napitanta' Antioquiaquë'pa' pa'pi. Nisha nisha parti paatona', Quisoso nanamën sha'huipi. Sha'huiponaraihuë', cotioro'sarächin sha'huitopi.

20 Anaquënsó nipirinhüë' Antioquiaquë canconahuatona', nisha piyapi'santa' sha'huitopi. Sinióro Quisoso naporinso' a'chintopi. "Oshanëma' inquitatëinquëma', anoyacancantarinquëma'," itopi. Chipri quëran huë'pisopita, Sirini quëran huë'pisopita, inapita napopi.

21 Yosëri catahuarin ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtona', imapi. Iráca yonquipisó' naniantatona', Quisoso imasapi.

22 Quirosarinquë nahuinin. Quisoso imapisopita natantahuatona', Pirnapi a'papi Antioquiaquë ya'huëpisopita nicacaso marë'.

23-24 Inaquë canconahuaton, "Tëhuënhachin nisha piyapi'santa' imasapi. Yosëri na'cón catahuarin," ta'ton, noya cancantërin. Pirnapiso' noya quëmapi. Yosë noya natërin. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin ni'ton, piyapi'sa' pënënin: "Ama Sinióro a'pocosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' imamiatoco'," itërin. Pënënpachina, a'napitanta' Quisoso imapi.

25 Ina quëran Pirnapi Tarsoquë pa'nin Saono yonípon. Inaquë yoniton, quënanin.

26 "Huëquë' pa'a Antioquiaquë ya'huëpisopita a'chinta," itohuachina, "Inta nipachin pa'a," ta'ton, imarin. A'na pi'isa' inaquë ya'huëpi. Imapisopita catahuacaiso marë' yacapatopi. Na'a piyapi'sa' a'chintopi. Inaquë chachin Quisoso imapisopita nisha nininën acoantapi. "Cristo imaro'sa'," itopi.

27 Naporó' tahuëri'sa' pënëntona'piro'sa' Quirosarin quëran Antioquiaquë huë'pi.

28 A'naso' Acapo itopi. Inaso' Ispirito Santo nohuanton, ninorin. "Co hua'qui quëranhuë' ya'ipi parti tanarotapi," itërin ninoton. Ina quëran Craotio itopiso' Noma copirno ya'conaso', tëhuënhachin tanarotopi.

²⁹ Napohuachina, imapisopita yonquipi Cotia parti ya'huëpisopita catahuacaiso marè'. Imapisopita parisitapi ni'ton, coriqui yaa'papi. Coriquihuano'saso' na'con quètopi. Co coriquihuano'sahuè' nipisopitaso', pi'pian quètopi.

³⁰ Nani coriqui yontonpachinara, Pirnapi, Saono, inapita quètopi quèpacaiso marè'. Quirosarinquè quèparahuatona', ansiano'sa' quètonpi pahuantèrinsopita quètacaiso marè'.

12

Irotisèri aparisitèrinso'

¹ Naporo' tahuèri'sa' a'na hua'an ya'huèrin, Irotisè itopiso'. Quisoso imapisopita no'huiton, sontaro'sa' a'parin aparisitacaiso marè'.

² Santiaco maconpi. Inaso' Coansha iin. Mapachinara, sahuèniquè atèpatèrin.

³ Tèpapi ni'ton, cotio hua'ano'sari pa'yatopi. Ina natantahuaton, Pitronta' macacaiso marè' camaitèrin. Naporo' cotioro'sa' niyontonapi pan co ahuepocatopisohuè' capacaiso marè'.

⁴ Mapachinara, tashinan pèiquè apo'motèrin. Shonca saota sontaro'sa' acorin a'paicaiso marè'. Catapini, catapini ya'pìri ni'sapi. Niya'huèrètatonà', tashirè chachin a'pairapi. "Pascoa na'huèhuachin, piyapi'sa' ni'tèrantapaiquè Pitro ana'antarahuè," ténin hua'an yonquiaton.

⁵ Pitro tashinan pèiquè ya'huapirinhue', Quisoso imapisopita Yosè nontapi. Pitro marè' chiniquèn Yosè nontapi.

Pitro tashinan pèi quèran cha'èrinso'

⁶ Tashiraya pochin hua'ani ana'intacaso' nisahuaso', Pitro huè'èsárin. Cato' sontaro'sari ahuancoanapipi. Cato' catinaquè tonpopi. Ahuènan quèran a'na sontarori nitonpotanpatèrin. Inchinan quèran a'narinta' nitonpotanpatèrin. Inapotahuatona', ya'ipi huè'èsapi. Ya'coanaquè cato' sontaro'sa' chachin tashinan pèi' a'pairápirinahuè'.

⁷ A'nanaya Sinioro anquèninèn inaquè ya'notimarin. Huènaráchin a'pinin. Pitro pichianahuaton, ochinanin. "Manóton huènsèquè' pa'a," itèrin. Napotohuachina, tanpain quèran catina inaora nii'quiritèrin. Cato quèran chachin nii'quiritèrin.

⁸ "A'moanahuaton, sapatè' po'moquè'," itèrin. Itohuachina, inaporin. "Aipi a'moransonta' a'mosahuaton, imaquico," itantarin.

⁹ Ina quèran pipihuachina, Pitrori imarin. "Co'ta'ma' anquèni ocoiarincohuè'. Topinan hua'narèso pochin ni'samarahuè," topirinhue'.

¹⁰ Sontaro ya'natontarinso' na'huètirin. Ina quèran a'nanta' na'cotiantarin. Pèianshnanquè huarè' canquirin. Inaquè panca ya'coana hua'na quèran nininso' ya'huèpirinhue', inaora ni'soatèrin. Pipirahuaton, a'na cachiquè pa'nin. Inaquè a'naroáchin anquèniri patèrin.

¹¹ Naporo' Pitro no'tèquèn yonquirin: "Co hua'narèso pochin ni'nahuè'. Sinioro chachin anquèninèn a'patimarinco nicha'èincoso marè'. Irotisè, cotio hua'ano'sa', inapita yatèpapurinacohuè', nicha'èrinco," ténin.

¹² Ina yonquiaton, Maria pèinènuè' pa'nin. Coansha Marco a'shin inaso'. Inaquè na'a imapisopita niyontonahuatona', Yosè nontapi.

¹³ Paira tahuirinquè canconahuaton, ya'coananènuè' pi'nitonin. Pi'nitohuachina, a'na nanon huè'nin, Rota itopiso'.

¹⁴ Pitro noninso' nohuianantahuaton, pa'yanin. Pa'yanaton, co ya'coana i'soataponahuè', ta'acontarahuaton, pèiquè ya'coantarin. Pitro aipiran huaniarinso' sha'huiconin.

15 — Quëmaso' hua'yantëran, itopirinahuë'.

— Co hua'yantërahuë'. Tëhuëenchachin Pitro inaquë huaniarin, itohuachina:

— Co inahuë'. Anquëninën nimara, itopi.

16 Napoaso', Pitroso' ya'coana pi'niantarin. Naporo huarë' i'soatopi. Pitro quënanahuatona', pa'yanpi.

17 Inaso nipirinhue' imirin quëran anquitërin ama noncaroaiso marëhuë'.

— Sinioro chachin anquëninën a'patimarinco. Tashinan pëi quëran ocoirinco. Iya Santiaco sha'huitonco' nitochin. Ya'ipi imapisopitanta' sha'huitoco', itërin.

Ina quëran a'na parti pa'nin.

18 Tahuërihuachina, sontaro'sa' pa'pi pa'yanpi. “¿Intocha Pitro pacaya?” nitopi.

19 Irotisëso nipirinhue': “Pitro maconquë'” itopirinhue'.

“Capa huachì,” itohuachina, a'na a'na sontaro natanin. Co nitotohuachinarahuë', tëpacaiso marë' camaitërin. Napoaton sontaro'sa' Pitro a'pa'pisopita tëpapi. Ina quëran Irotisë Cotia quëran pipirahuaton, Sisariaquë pa'nin ya'huapon.

Irotisë chiminso'

20 Irotisi hua'an ya'huërinquë nisha nisha piyapi'sa' huëcatona', cosharo' pa'anquipi. A'naquënso' cosharo' yapa'anpirinahuë', chiniquën no'huiton, co nohuantërinhuë' quëtacaso'. Tiroquë ya'huëpisopita, Sitonquë ya'huëpisopita, inapita no'huirárin. Napoaton niyontonahuatona', inaquë huë'pi. Po'oana quëran inpriatonën Pirasito itopiso' nontiipi.

— Quëmari hua'an nontëquë' ama huachi no'huincoisohue'. Ina marë' coriqui quëchinquën, itopi.

— Noyahua', toshatuon, pa'nin hua'anën nontacaso marë'.

21 — Sha'huitëquë' huënta'ina' nonchi, itërin. Niyontonpachinara, noyápiachin nitaparin. Hua'anëntacaso' shiranëinquë huënsërahuaton, piyapi'sa' nontarin.

22 Natanahuatona', pa'yatapi: “Ma noyanquëncha quëmaso paya. Co piyapi pochin nontërancoihuë'. Yosë chachin pochin nontarancoi,” itopi chiniquën nontatona'.

23 Topinan piyapi niponahuë' natanahuaton hua'an nipa'yatërin. Yosëichin chinotacaso nipirinhue' naporinso marë', a'naroáchin Sinioro anquëninëni acaniorin. Chiniquën canioton, shonari pë'yarin. Parisitërarin quëran chimin.

24 Yosë nanamënso nipirinhue' nahuinarin. Nisha nisha parti sha'huirápi ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtona' imasapi.

25 Pirnapi, Saono, inapitaso' nani yonquipi Antioquiaquë paantacaiso'. Imapisopita coriqui a'papiso' nani quëtonpi ni'ton, Quirosarin quëran pipirahuatona', paantapi. Coansha Marconta' quëpapi.

13

Pirnapi, Saono inapita a'chinacaso marë' a'papiso'

1 Antioquiaquë na'a Quisoso imapisopita ya'huëpi. Na'a niyontonahuatona', Yosë chinotopi. A'natërápo quëmapi'sa' ansiano ya'conpi. A'naquënso' Quisoso nanamën sha'huitona', pënëntopi. A'naquëonta' imapisopita a'chintopi noya imacaiso marë'. Inapitaso': Pirnapi, Simón, Nosio, Manain, Saono, inapapo ya'huëpi. Simonso' yara piyapi. Nosioso' Sirini quëran huë'nin. Manainso', Cariria hua'an Irotisë pëinëinquë so'sorinso'.

² A'na tahuëri co coshatatonaraihuë', Sinioro chinotopi. Napohuachinara, Ispirito Santori sha'huitërin: "Pirnapi, Saono inapita nohuantërahuë paatona', piyapi'sa' a'chintacaiso marë'. Ina marë' inapita acorahuatoma', a'paco' pa'ina'," itërin.

³ Napoaton co coshatatonaraihuë', inapita marë' chiniquën Yosë non-topi. Nani Yosë nontohuachinara, së'huamotorahuatona', acopi paatona' a'chinacaiso marë'. Ina quëran a'papi.

Chipri parti a'chinpiso'

⁴ Ispirito Santo nohuanton, Siriosiaquë pa'pi marë pa'tacaiso marë'. Ina quëran panca nanchaquë pa'sahuatona', Chipri parti canconpi. Panca so'ton inaso'. Inaquë na'a ninano' ya'huërin.

⁵ Saraminaquë nonshirahuatona', cotio niyontonpiso pëiquë pantarahuatona', Yosë nanamën sha'huitopi. Nisha nisha niyontonpiso pëiquë sha'huitëra'piapi. Coansha Marconta' pa'nin catahuacaso marë'.

⁶ Inaquë sha'huirahuatona', ya'ipi Chipri parti pa'topi. A'chintëra'piapi. Inapoatona', Paposëquë huarë' canconpi. Inaquë a'na pënoton quënanconpi. Inaso' cotio quëmapi, Pariquisoso itopiso'. Inaso', nonpin nanan pënëntona'pi ni'ton, piyapi'sa' nonpintarin.

⁷ Inaso' hua'an amiconën. Hua'anso' Siriquio Paono itopi. Inaso' noya yonquirin. "Canta' Yosë nanamën nata'in," ta'ton, Pirnapi, Saono, inapita amatërin.

⁸ Pënotonso nipirinhüë' co nohuantërinhuë'. Inaso' Crico nananquë Irimasë itopi. "Ama natëquësohuë'," toconin.

⁹ Saonoso' Noma nananquë Paono itopi. Ispirito Santori noya ya'coancantërin ni'ton, pënoton ni'sárin quëran itapon:

¹⁰ —Quëmaso' sopai pochin cancantëran. Yosëso' noya noya nipirinhüë', yainimicotëran. Tëhuëenchachin nonpintëinquën, pa'pi co noya quëmapiquënhüë'. Sinioro no'tëquën sha'huitopiripoahuë', ¿onpoatonta' quëmari nonpintaton, a'napita anishacancantaran?

¹¹ Apiramiachin Yosë nohuanton, co manta' quënantaranhuë'. Hua'quimiachin co pi'i quënanaranhuë', itërin.

Napotohuachina, a'naroáchin chitoro pochin ni'tërin. Somaraya pochin nicaton, co manta' quënantërinhuë'. Si'pinantápirinhüë', a'na piyapi nohuantërin matanparahuaton, quëpacaso marë'.

¹² Hua'ani ni'sahuaton, "Yosëri mini napotërin," ta'ton, natërin. Sinioro nanamën natanahuaton, pa'yanin. "Inaso' chiniquën nanan," tënin.

Pisitia parti pënëntërinso'

¹³ Ina quëran Paonoso', ca'taninsopitarë chachin a'na parti pa'nin. Nanchaquë ya'conahuatona', marë pa'tantapi. Panpiria parti nonshirahuatona', a'na ninano Piriqi itopiquë pa'pi. Coansha Marcosa nipirinhüë', co huachi imatërinhuë'. Quirosarinquë ayamantarin.

¹⁴ Paonoso' Pirnapirë chachin paantapi. Piriqi na'huëtahuatona', aquë iratopi. Pa'sápatona', a'na Antioquiaquë canconpi, Pisitia parti ya'huërinso'. Chinoto tahuëri nipachina, cotio niyontonpiso pëiquë pa'pi. Inaquë ya'conahuatona', huënsëpi.

¹⁵ Cotio ansiano'sa' quirica nontapi. Moisésë iráca pënëntërinso', pënëntona'piro'sa' ninshitopiso', inapita nani nontohuachinara, itapona':

—Achinicanamacoiso marë' yapënënpatamacoí iyaro'sa', sha'huitocoi nata'in, itërin.

¹⁶ Napotohuachina:

—Noyapa', carinquemanta' pënëinquëma', ta'ton Paono huanirin. Huani-
rahuaton, imirin quëran tasatërin piyapi'sari ta'tatona' natanacaiso marë'.

—Natanco iyaro'sa'. A'naquëmanta' nisha piyapinquëma' nipomarahuë',
Yosë chinotërama'. Canpitanta' natanco.

¹⁷ Iráca quëran huarë' israiro'sanpoa' Yosë chinotërhëua'. Iráca chachin
shimashonënpoopita acorin piyapinëpita nicacaiso marë'. Iquipitoquë
ya'huëapona', Yosë nohuanton, na'api. Ina quëran Yosëri chachin chiniquën
nanantaton, catahuarin inatohua quëran chá'ëcaiso marë'.

¹⁸ Catapini shonca pi'ipi inotëro parti pa'pachinara, Yosëri nosoroaton, co
ata'huantërinhuë'. Co yanatëpirinahuë', na'con catahuarin.

¹⁹ Ina nohuanton, Canaan parti pa'pi. Inatohua' nisha nisha piyapiro'sa'
ya'huëpi, nisha nisha nananquë nonpisopita. Canchisë huënton
ya'huëpirinahuë', co Yosë natëpihuë' ni'ton, ina nohuanton minsëpi. Inaquë
chachin shimashonënpoopita ya'huëpi. Yosëri catahuarin ni'ton, ina no'pa'
hua'anëntopi.

²⁰ Ya'ipi quëran catapini pasa a'natërápo shonca pi'ipi ninin.

Ina piquëran Yosë nohuanton, hua'ano'sa' ya'cona'piapi catahuacaiso
marë'. Samoiro ya'conaquë huarë' inapopi.

²¹ Inaso' noya pënëntopirinhuë': "Copirno nohuantërai huachi," topachi-
nara, Yosëri Saono acorin. Inaso' Mincamin huënton quëmapi, Quisi hui'nin.
Catapini shonca pi'ipi Saono hua'anëntopirinhuë',

²² Yosëri ocoirahuaton, Tapi acorin. Quisi hui'nin inaso'. Noya quëmapi
ni'ton, Yosëri noya ni'nin. "Tapiso' ca pochin cantantërin. Noya ni'nahuë.
No'tëquën natëarincó," ténin Yosë.

²³ Iráca chachin Yosëri sha'huítërin: "A'na tahuëri Tapi shiin
nicha'ësarinquëma'," itërin shimashonëmapita. Iporaso' iyaro'sa', nani Quisoso
a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Sha'huítërinso chachin a'paimarin.

²⁴ Co'huara Quisoso huë'shatërasohuë', Coansha pënëntarin. Na'a israiro'sa'
pënënarin. "Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin
tahuëretantaco'. Ina quëran i'quë aporintaranquëma'," itërin.

²⁵ Coansha pënëntërinso' yatiqihuachina, no'tëquën sha'huirin. "
'Quëmaso' Cristonquën, itopiramacohuë', co caso' inacohuë'. Nipirinhuë',
ca piquëran huë'sarin. Inaso' noya noya. Co caso' maquëyancohuë' ni'to, co
sapatën i'quirita'huaso tëranta' nanitarahuë'," itërin.

²⁶ "Canpoaso' iyaro'sa', Apraan shinpitanpoa' ni'tëhua', Yosë nanan
a'patirinpoo' nicha'ëinpoaso marë'. Nisha piyapinquëmanta' Yosë
chinotohuatama', nicha'ësarinquëma' canpitanta'. Napoaton ya'ipinquëma'
sha'huitaranquëma'.

²⁷ Quirosarinquë ya'huëpisopitaso', co Quisoso nohuítopihuë': 'Yosëri
a'paimarin,' co topihuë'. Co hua'ano'sa' tëranta' napopihuë'. Pënëntona' piro'sa'
ninshitopiso' nani chinoto tahuëri natanpirinahuë', co yonquipihuë'.
'Quisoso tëpaquë', itopi. Iráca ninorinso chachin yatëpapi.

²⁸ Co ma'marë tëranta' tëpacasohuë' nipirinhuë', Pirato sha'huítopi:
'Tëpaquë', itopi.

²⁹ Ina quëran ya'ipi Yosë quiricanënguë ninorinso' nanihuachina, corosë
quëran anohuararahuatona', na'pi naninquë po'mopi.

³⁰ Inaquë po'mopirinahuë', Yosëri ananpitaantarin.

³¹ Nanpiantarahuatón, a'na yoqui miria pochin ya'huantarahuaton,
ca'tano'sanënpita ya'notëra'piarin. Co'huara chimiyantërasohuë', na'a Cariri-
aquë ya'huëpisopitari ca'tanpi. Quirosarinquë huarë' imapi. Quisoso
nanpiantarahuachina, inapitarinta' quënanpi. Quënanahuatona', ya'ipi piyapi
sha'huítapi: 'Nanpiantarin mini. Quiyari ni'nai,' tosapí.

³² Quiyanta', iyaro'sa', noya nanan sha'huitarainquëma'. Iráca Yosëri shimashonënpoapita nontaton, sha'huitërin.

³³ Iporaso' nani Quisoso a'patimarinpoa'. Shinpitanpoa' ni'tëhua', yonquirinpoa'. Quisoso ananpitaantarahuaton, catahuarinpoa' canpoanta'. Yosë quiricanën quëran iráca ninshitërin. 'Quëmaso' hui'nahuënquën. Ipora chachin acoaranquën hua'anëntamaso marë', tënin Tapi. Sarmo catoque naporin.

³⁴ Yosëri ananpitaantacaso' ninorin. Co nonën chanatarinhuë'. Iráca quiricanën quëran itërin: 'Tapi no'tëquën nontërahuë. Nosoroato, na'con catahuarahuë. Canpitanta' inapochachin catahuaranquëma', tënin Yosë.

³⁵ Napoaton Tapiri ninshitantarin. 'Quëmasáchin natëranquën ni'ton, co nohuantaranhuë' nonëhuë chanatacaso', itërin, Yosë nontaton. Sarmo quiricaquë chachin naporin.

³⁶ Napoaponahuë', Tapiso' Yosë natëton, piyapi'sa' catahuarin. Ina quëran chiminin. Shimashonënpi pirayan pa'pitopi. Nonën chanatërin.

³⁷ Quisoso nipirinhue' Yosëri ananpitaantarin. Co nonën chanatërinhuë'. Quisoso nonën chachin ninoton, Tapi iráca ninshitërin.

³⁸⁻³⁹ Napoaton iyaro'sa' sha'huichinquëma'. Quisosoíchin nanitaparin oshanëma' inquitinquëmaso'. Iráca pënëntërinso' Moisésëri ninshitopirinhue'. Ina imapatama', co oshanëma' inquitaringuëmahuë'. Nipirinhue', Quisoso natëhuatëhua', oshanëpoa' inquitaringpoa'. Oshanënpoa marë' chiminin ni'ton, inquitaringpoa'. Ina quëran Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁴⁰ Nani natanamacó ni'ton, a'naroáchin, iyaro'sa', natëco'. Ni'cona ana'intochinquëma'. Iráca Yosë quiricanën quëran pënëntona'piro'sa' itapona':

⁴¹ 'Yosëri itërin: "Canpitaso' na'con tëhuacónama'.

Iso tahuëri'sa' ca nohuanto, na'con ma'sha onpoarama'. Yonquirahuëso' sha'huitarinquëma'.

Natanapomarahue', co natëtaramahuë'. Napoaton pa'yanatoma', yonquico'. Chiniquën ana'intaranquëma' ni'ton, ta'huantarama', tënin Yosë, itopi. Canpitanta' ni'cona inapochachin ana'intochinquëma', tënin Paono, pënëntaton.

⁴² Ina quëran niyontonpiso pëi quëran pipihuachinara, 'a'na chinoto tahuërinta' inapochachin a'chintaantácoi, itopi.

⁴³ Piyapi'sa' noquitopirinhue', na'a cotioro'sari Paono imasapi. Nisha piyapi'santa' cotioro'sa pochin Yosë chinotopisopita imasapi. Imapachinara, Paono, Pirnapi catoari chachin a'chintantapi.

'Yosë inaora nohuanton, nosororinpoa', ta'toma', imamiatoco', itopi.

⁴⁴ A'na chinoto tahuëri nanihuachina, ya'ipi ninanoquë ya'huëpisopita niyontonpi Yosë nanamën natanacaiso marë'. Caráchin piyapi co pa'pihuë'.

⁴⁵ Cotioro'saso nipirinhue' notohuaro' piyapi ni'sahuatona', no'huitona', apiratopi. "Isopitaso' nisha piyapi'sa' ni'ton, co canpoa pochin iráca pënëntërinso' natëpihuë'," ta'tona', no'huitopi.

"Paono co no'tëquën a'chininhue'. Inaso' nonpintë'," itopi.

⁴⁶ Paonoso nipirinhue' chiniquën cancantaton, co t'ë'huarinhue'. Pirnapinta' chiniquën cancantërin.

—Canpita'ton Yosë nanamën sha'huita'huanquëmaso' ya'huëpirinhue', a'porama' ni'ton, canpitaora tëhuënëma quëran co nanpimiataramahue'. Napoaton nisha piyapi'sa' a'chintarai.

⁴⁷ Sinioro sha'huitërincoi:

"Quëmaso' acoranquën nisha piyapi'sa' a'chintaton anohuitancoso marë'.

A'pintëreso pochin nanamëhuë anitotaran.

Ya'ipi parti paaton, piyapi'sa' a'chintëra'piapon cha'ëcaiso marë'," itërincoi, tënin Paono.

48 Nisha piyapi'sa' natanahuatona', pa'yatopi. "Ma noyacha Yosë sha'huitërinpoa paya," topi. A'naquën Yosëri huayonin ni'ton, natëtona', Quisoso imasapi ina nohuitatona', nanpimiatacaiso marë'.

49 Ya'ipi ina parti Sinioro nanamën nahuinin.

50 Cotioro'saso nipirinhüë' ninano' hua'ano'sa' nontopi. Sanapi'santa' chiniquën nanantopisopita nontopi, Yosë chinotopisopita nininso'. "Paono co noya quëmapihüë'. Pïrnapinta' co noyahuë'. Co isëquë nohuantëraihüë'," toconpi. Napotatona', aparisitahuatona', a'papi.

51 "Nani sha'huitopiranquëmahüë', co nohuantaramahuë' ni'ton, canpitaora tëhuënëmaquë nina'intarama'," itahuatona', Iconioquë pa'pi.

52 Patopirinhüë', nani a'chintopi ni'ton, Quisoso imapisopitaso' noya cancantopi. Ispirito Santori noyá ya'coancantërin.

14

Iconioquë a'chinpiso'

1 Paono, Pïrnapi, inapita Iconioquë canconpachinara, inachachin ni-antapi. Inaquënta' chinoto tahuëri nanihuachina, cotio niyontonpiso pëiquë ya'conpi. Nóya a'chinpi ni'ton, na'a cotioro'sari natëpi. Na'a nisha piyapi'santa' Quisoso imápi.

2 A'naquën cotioro'saso nipirinhüë', co yanatëpihüë'. Napoaton, nisha piyapi'sa' nontatona', anishacancantopi. "Quisoso imapisopita co noya piyapisahuë'," itopi. Napoaton a'naquën co yaimatonahuë', imapisopita no'huipi.

3 Hua'qui' inaquë Paono yacapatërin. Pïrnapirë chachin inaquë ya'huëpi. Chiniquën cancantatona', Siniorori nosororinso' sha'huirápi. No'tëquën sha'huipi ni'ton, Siniorori catahuarin cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatacaiso'. Ina ni'sahuatona', "Tëhuëenchachin Yosë catahuarinquëma'," itopi.

4 Ya'huëhuano'saso' nisha nisha yonquipi. A'naquën cotioro'sa pochin cancantopi. A'naquënso nipirinhüë' Paono, Pïrnapi, inapita natëpi.

5 Cato chachin noya nipirinhüë', cotioro'saso' nisha piyapi'sarë' napopi-anachin yonquiatona', chinotopi ahüëcaiso'. Hua'ano'sarinta' no'huipi. Na'piquë yatëpapiinhüë',

6 natantahuatona', ta'api. Niconia parti pa'pi. Inaquë cato' panca nianoro'sa ya'huërin. A'naso Nistra, a'nanta' Tirpi itopi.

7 Inatohua' paatona', noya nanan sha'huiantarapi. Ya'cariyanta' a'chinapi.

Paono na'piquë të'yarapiso'

8 Nistraquë apia ya'huërin. Co nanitërinhuë' iratacaso'. Nasitërin quëran huare' co onporonta' huanirinhüë'.

9 Paonori a'chintohuachina, nóya natanarin. Napohuachina, Paonori notëërin. "Iso quëmapi noya natëtërin. 'Quisocriso nanitërin anoyatiincoso', tëninso marë' anoyatarahuë," tënin yonquïnënuë.

10 Napoaton chiniquën itapon:

—No'tëquën huaniquë' iyasha, itërin.

A'naroáchin huanirahuaton, noya pa'sarin.

11 Piyapi'sari ni'sahuatona', Niconia nananquë ninontopi:

—Yosëro'sa' isëquë o'matona', piyapi taraimapi, topi.

12 "Pïrnapiso' Sïoso chinotërëhuaso'," nitopi. Paono na'con na'con a'chinin ni'ton, "Inaso' Irimisë chinotërëhuaso'," nitopi. (Inahuara nananquë ninon-topi ni'ton, Paono, Pïrnapi inapitaso' co natanpihüë'.)

13 Ninano intonquë Sioso moshapiso pëi' ya'huërin. Ina hua'anënso', ohuaca' masahuaton, yancoro'sa' sihuirín, apë'pëconotacaso marë'. Notohuaro' piyapi'sari imasapi. Ninano ya'coanaquë quëparahuaton, inaquë yatëparin moshacaiso marë'.

14 Naporo huarë' Pirnapi, Paono, inapita nitotopi. Natanahuatona': "Tata Yosëichin chinotacaso' ya'huërin," ta'tona', a'mopiso oshapi. Huancanachin ta'arahuatona', chiniquën nontopi.

15 —¿Onpoaramata' iyaro'sa'? Ama moshacoisohuë'. Tëhuënachin co quiyaso' moshamacoisó ya'huërinhuë'. Quiyanta' piyapicoi, canpita pochachin ninai. Noya nanan sha'huita'huancuëmaso marë' huë'nai. Quisoso nanamën, iyaro'sa', a'chinchinquëma', natanco. Mamanshi topinan quëran mosharama'. Yosëso nipirínhuë' nanpirárin. Ama huachi mamanshi moshacosohuë'. Inapita naniantatoma', Yosë imaco huachi. Isoro'pa', inápaquë ya'huërinso'pita, marëro'sa', ya'ipi ma'shoro'sa', inapita inari ninin.

16 Iráca piyapi'sa' co Yosë nohuitopihuë' ni'ton, Yosëri tananpitërin inahuara yonquípiso' imacaiso marë'.

17 Nipirínhuë', nosoroatonpoa', nani ma'sha acotërinpoa' ina nohuitacaso marë'. Ina nohuanton, o'nanin. Ina nohuanton, ma'sha papotërin. Ina nohuanton, coshoro' ya'huë'tërinpoa' ca'patëhua' noya cancantacaso marë'. Inapaton, noya yonquirinpoa' anitotërinpoa', itopi.

18 Napotopirínahuë', co a'naróachin natëtopihuë'. Parisi quëran pochin natëtona', co huachi ohuaca' tëpatona inapita moshapihuë'.

19 Napoaponahuë', cotioro'sari huëcapairahuatona', anishacancantopi. A'naquën Antioquia quëran huë'pi. A'napitanta' Iconio quëran huë'pi. Huë'sahuatona', Paono, Pirnapi, inapita sha'huirapipi ni'ton, nó'huipi.

No'huirahuatona', Paono mapi. Masahuatona', na'piquë të'yarahuchinara, chiminpirínhuë'. Ohuararahuatona', ninano intonquë të'yatonpi. "Nani chiminín," ta'tona' inaquë patopi.

20 Quisoso imapisopitari tancapitahuatona', nocoaso', a'nanya ni'tiintarahuatón, huaniantarín. Ninanoquë paantarin. Tahuërirínquë Tirpíquë pa'nin. Pirnapi'ta' pa'nin.

21 Inaquë noya nanan sha'huitohuachina', na'a piyapi'sa' Quisoso imasapi. Nani a'chintohuachinara, Nistraquë ayamantapi. Iná quëran Iconioquënta' paantarahuatona', Antioquiaquë cancoantapi.

22 Cara ninanoquë chachin Quisoso imapisopita pënëna'piapi. "Ama iyaro'sa' Quisoso a'pocosohuë'. Imamiatoco'. A'napita aparisitarínënpoa'. Parisitacaso' ya'huërin. Parisitatëhua', Yosë hua'anëntërinquë ya'conarëhua'. Napoaton noya ahuantoco'," itopi. Pënënpachinara, achinicancanpi.

23 Yapa'pachinara, a'naya a'naya Quisoso imapisopitaquë ansiano'sa' acora'piapi. Noya nipisopitaráchin acora'piapi. Co coshatatonaraihuë', inapita marë' Yosë nontopi: "Ya'ipi isopita, Sinioro, noya natërinënquën. Noya a'paiquë'," itopi. Cara ninanoquë chachin napopi.

Hua'qui quëran ya'huëpiquë paantapiso'

24 Ina quëran paantapi. Pisitia parti na'huëtaantarahuatona', Panpiria parti cancoantapi.

25 Piriquiquë Yosë nanamën sha'huiantarahuatona', Atariaquë pa'pi huachi.

26-27 Ina quëran nanchaquë huë'sahuatona', Antioquiaquë canquiipi. A'papi quëran chachin canquiántapi. Canquirahuatona', Quisoso imapisopita ayontonahuatona', ya'ipi sha'huitopi. "I'hua chachin a'paramacoi. 'A'na parti ya'huëpisopita noya nanan sha'huitonco'. Insëquësona pa'patama', Yosë noya

catahuainquëma', itohuatamacoira, pa'nai. Nani sha'huirai. Yosë nóya catahuarincoi. Ina nohuanton, nisha piyapi'santa' Quisoso natëtona', Yosë huëntonëinquë ya'conpi," itopi.

²⁸ Inaquë hua'qui' ya'huëantapi. Imapisopitarë' ninontatona', noya ya'huëpi.

15

Quirosarinquë anoyatopiso'

¹ Ina quëran a'naquën quëmapi'sa' Cotia parti quëran canquipi. Quisoso imaponaraihuë', Moisésë pënëntërinsona' imasapi. Napoaton Antioquiaquë canquihuachinara, imapisopita nisha a'chintopi. "Íraca Moisésë pënëninpoa' marca niacotacaso'. Co ina natëhuatamahuë', co Yosë anoyacancantarinquëmahuë'," itopi.

² Paonoso', co ina pochin yonquirinhuë'. "Co niacotacaso' ya'huërinhuë'," ténin. Pirnapinta' inachachin yonquirin. Napoaton canquipisopitarë' ninontopi. "Co no'tëquën a'chinamahuë'," nitatona', chiniquën ninontopi. Napoaton imapisopitari itapona': "Quirosarinquë paco'. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita natanco'. ¿Ma'tama' sha'huichinëinquëmapa'?" ta'tona', Paono, Pirnapi, inapita a'papi. A'napitanta' inapitarë' a'papi.

³ A'pahuachinara, pa'pi. Pisia parti, Samaria parti, inaquëpita pa'sahuatona', sha'huirapiapi. "Nisha piyapi'santa' íraca yonquipiso' naniantatona', Quisoso imasapi huachi," itëra'piapi. Quisoso imapisopita natanahuatona', nóya cancantopi.

⁴ Quirosarinquë canconpachinara, ya'ipi Quisoso huëntonëinquë ya'conpisopita noya nontopi. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapitanta' noya nontopi. Ina quëran Paonori ya'ipi sha'huitërin: "Aquë iyaro'sa' pa'nai Quisoso nanamën sha'huita'huaiso marë'. Yosë noya catahuarincoi. Nisha piyapi'santa' Quisoso imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonapi," itërin.

⁵ Ina natanahuatona', a'naquën parisioro'sa' Quisoso imaponaraihuë', co noyahuë' natanpi. Napoaton huanirahuatona', tapona':

—Nisha piyapi'sa' yaimapachina', marca acotacaso' ya'huërin. Ya'ipi Moisésë íraca pënëntërinso' imacaiso' ya'huërin. Inapita a'chintoco' imaina', itopi.

⁶ Napoaton ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita niyontonpi nisha nisha yonquipiso' natanacaiso marë'.

⁷ Hua'qui' ninontohuachinara, Pitro huanirahuaton, itërin:

—Canta' iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Nani íraca Yosë acorinco nisha piyapi'sa' sha'huita'huaso marë'. Ina nohuanton, Quisoso nanamën sha'huitërahuë. Inapitanta' natanahuatona', natëpi. Natëtona', imasapi. Ina nitotërama' canpitanta'.

⁸ Ya'ipi yonquirëhuasopita Yosë nitotërin. "Inapitanta' cancanëna quëran noya natërinaco," ta'ton, Ispirito Santo aya'coancantërin. Canpoa' ya'coancantërinpoaso pochachin inapitanta' ya'coancantërin.

⁹ Ya'ipinpoa' napopianachin ni'ninpoa'. Nisha piyapi'santa' nosororin. "Quisocristoíchin imasarahuë," topachinara, cancanëna' anoyatërin.

¹⁰ Íraca Moisésë nisha nisha pënëntopirinhuë', shimashonënpoa' co nanitopihuë' ya'ipiya no'tëquën natëcaiso'. Canpoanta' co nanitaparëhuahuë'. ¿Ma'marëta' nipachin nisha piyapi'sa' imapachina', íraca pënëntopiso' a'chinacaso' nohuantërama'?' tënahuë. Yosëri noya ni'pachina, co canpoari nisha sha'huicaso' ya'huërinhuë'. Quisoso imapisopita tananpitahua', Yosë ana'ntohuachinpoa'.

11 Sinioro Quisoso natëhuatëhua', inaora nohuanton, nicha'ësarínpoa'. Nosoroatonpoa', oshanënpoa marë' chiminin ni'ton, anoyacancantërinpoa'. Inapochachin nisha piyapi'santa' anoyacancantërin, ténin Pitro.

12 Ina natanahuatona', "No'tëquën nonin," ta'tona', ta'tápi. Ina quëran Pirnapi, Paono, inapitanta' sha'huitantapi: "Thua pa'patoira, Yosë na'con catahuarincoi. Quisoso nanamën sha'huitohuatoira, na'a nisha piyapi'sari natëpi. Inapitanta' caniohuachinara, Yosë nohuanton, anoyatéra'piarai. Ni'sahuatona', "Tëhuëchachin Yosëri catahuarin,' topi," ténin Paono.

13 Nani nontohuachina, Santiaconta' tapon:
—Natanco iyaro'sa'.

14 Iya Simon nani sha'huitërinpoa'. Yosë nohuanton, ina'ton nisha piyapi'sa' a'chintërin. A'chintohuachina, a'naquën imasapi, Yosëri huëntonënuquë aya'conin. Inapitanta' piyapinëpita pochachin ni'sarin.

15 Inachachin pënëntona'piro'sa' ninshitërin. Iráca Yosë quiricanënuquë ninshitaton, tapon:

16 "Yosë chachin naporin:

'A'na tahuëri huëantarahuë.

Tapi shinpita catahuaantarahuë. Inapitaso' naniantërinaco ni'tona', pëi' mocarinsó pochin nisapi.

Co noya cancantopirínahuë', cari anoyacancantaantarahuato, noya acoantarahuë.

17 A'napita piyapi'santa' nohuitinacoso marë' napoarahuë.

Nisha piyapi'santa' nohuitohuachinaco, chinotarínaco.

Ca nohuanto, a'naquën imasarinaco,'

18 ténin Yosë. Iráca quëran huarë' yonquirin nisha nisha piyapi'sa' nicha'ëcaso'.

Ina yonquiaton, anitotërinpoa'," ténin pënëntona'pi.

19 "Napoaton nisha piyapi'sa' Yosë imapachina', noya nia'ahua', ténahuë. Co ya'ipi Moisésë pënëntërinso' a'chintacaso ya'huërinhuë'.

20 Nipirínhuë', pi'pian pënënacaso marë' ninshitahua'. Nisha piyapi'sa' ma'sha tëpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha Quisoso imapisopita tananpichina'. Naporahuatona', a'naquën maconorahuatona', ma'sha tëpapi. Co huëinainë noya inquitopihuë'. Ina noshanta' ama ca'inasohuë'. Naporahuatona', ama monshihuainasohuë', Inaíchín pënëanhuán'.

21 Iráca quëran huarë' Moisésë pënëntërinso' ya'huërin. Na'a ninanoquë a'chintapi. Nani chinoto tahuëri niyontonpiso pëiquë nontopi. Napoaton ama inapita pinoinënpoaso marëhuë' ina pochín quirica a'patahua' Quisoso imapisopita pënënacaso marë'," itërin.

Pënënacaiso marë' ninshitopiso'

22 "Noyahua'. Ina pochín ninshitahua'," topi ya'ipiya. Ina quëran ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita yonquipi catoya'pi a'patacaiso marë'. "Paono, Pirnapi, inapita panantahuachina', inahuanta' ca'taina'," topachinara, "Inanta' noya," topi ya'ipi imapisopita. Napoaton cató' quëmapi'sa' nóya nipisopita huayonpi paatona' sha'huitacaiso marë'. A'naso' Sirasë. A'nanta' Cotasë. Parsapasë itopi anta'.

23 Ina quëran quirica ninshitopi Antioquiaquë ya'huëpisopita quëtontacaiso marë'.

"Iyaro'sa'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya quiyanta' ya'huarai. Quiyaso' ca'tano'sanënpitacoi ninshitarainquëma'. Ansiano'saro'coi chachin quirica a'patarainquëma', ni'co'. Co cotioro'sanquëmahuë' nipomarahuë', canpitanta' Quisoso imarama' ni'ton, iyahuëipita pochín ni'nainquëma'. Ya'ipi imaramasopita Antioquiaquë, Siria parti, Sirisia

parti, inatohua' ya'huëramasopita iso nanan chachin a'patarainquëma' nitotacamaso marë'.

²⁴ I'hua a'naquën isëquëran pa'pachinara, nisha a'chintërinënuëma'. 'Co Moisésë pënëntërinso' natëhuatamahüë', co Yosë huëntonënuë ya'conaramahuë', itërinënuëma'. Co quiyari a'papiirahuë', pa'pi. Natanahuatoma', nisha nisha yonquirama'. Pirnapi Paonorë chachin huëcaton, nani sha'huitirincoi. Ipora huarë' nitotatoi, ninshitarainquëma'.

²⁵ Napoaton niyontonpatëira, catoya'pi sha'huitatoi, a'patarainquëma'. Pirnapi, Paonorë chachin ya'huëramaquë pa'pachina', inapitanta' pa'sapi. Pirnapi, Paono cato chachin nóya quëmapi'sa', tënai, noya nosororai.

²⁶ Siniro Quisocristo nanamën sha'huipiso marë' na'con aparisitopi. A'naquëni no'huitona', pi'pishachin shitëpapi.

²⁷ Napoaton Cotasë, Sirasë inapita a'patarainquëma' yonquiraiso' sha'huitinquëmaso marë'.

²⁸ Nani iyaro'sa' ninontërai. Ispirito Santonta' no'tëquën anitotërincoi. Napopianachin yonquiatoi, ninshitarainquëma'. Co ya'ipi Moisésë pënëntërinso' natëcaso' ya'huërinhuë', tënai. Pi'pisha sha'huichinquëma' natëcamaso marë'.

²⁹ A'naquën ma'sha tëpapi mamanshi moshacaiso marë'. Ina nosha tananpitoco', tënai. Naporahuaton, a'naquën maconorahuatona', ma'sha tëpapi. Co huënainën noya inquirinhuë', ca'pi. Ina noshanta' ama ca'cosohuë'. Naporahuaton, ama monshihuancosohuë'. Moisésë na'con pënëntopirinhuë', inaichin natëcaso' ya'huërin, tënai. Cotasë, Sirasë, inapitanta' inachachin pënënarinënuëma'. Natëhuatama' iyaro'sa', noya nisarama'. Nani huachi," topi quiricatatona'.

³⁰ Nani a'pahuachinara, pa'sahuatona', Antioquiaquë canconpi. Imapisopita niyontonpachinara, quirica quëtöpi.

³¹ Nani nontohuachinara: "Ma noyacha pënëninpoa paya," ta'tona', nóya cancantöpi.

³² Cotasë, Sirasë, inapitaso' pënëntona'piro'sa' ni'ton, hua'qui' Quisoso imapisopita pënëmpi. Noya pënëmpi ni'ton, noya noya imasapi.

³³ Hua'quimiáchin inaquë yacapatöpi. Ina quëran ya'huëpi'pa' yapanan-tahuachinara: "Osharan paco'. Yosë noya catahuainquëma'," itöpi. [

³⁴ Sirasëso nipirinhuë': "Co caso' pa'shatëraphuë'," ta'ton, co pa'ninhuë'.]

Naquërachin a'chinacaso marë' paantapiso'

³⁵ Paonosö' Pirnapirë chachin hua'qui' Antioquiaquë ya'huëpi. Siniro nanamën sha'huirápi. A'napitarë chachin a'chinápi.

³⁶ Nani hua'quimiachin ya'huëhuachinara, Paonori itërin:

—Huëquë' pa'a iyasha. I'hua na'a ninanoquë Siniro nanamën sha'huirë'. Paatë' Quisoso imapisopita nianta'a. ¿Onpoapita'mapa'? itërin.

³⁷ "Noyapa'. Pa'a nipachin. Coansha Marconta' quëpanta'a," itërin Pirnapiri.

³⁸ "Ama iya quëpa'asohuë'. I'hua pi'iquë Panpiriaquë canconpatëhuara, ya'huërin'pa' pa'mantarin. Co yacatahuarinpohuë'. Napoaton co no-huantërahüë'," itërin Paonori.

³⁹ Hua'qui' ninontopirinahuë', co napopianachin yonquiatonahuë', nisha nisha pa'pi. Pirnapiso' Coansharë chachin nanchaquë pa'sahuaton, Chipriquë canconpi.

⁴⁰ Paonosö nipirinhuë' Sirasë nontërin ca'tanacaso marë'. Yapa'pachinara, Quisoso imapisopitari Yosë nontöpi: "Isopita pa'pachina' Siniro, a'paiquë' noya pa'ina'. Nosoroaton, catahuaquë' noya a'chiüna'," itahuatona', a'papi.

41 Ya'ipi Siria parti pa'tatona', nisha nisha ninanoquë pa'pi. Quisoso imapisopita pënëna'piapi chiniquën cancantacaiso marë'. Sirisia partinta' paantatona', inachachin pënëantapi. Quisoso nanamën sha'huitatona', imapisopita achinicancanpi.

16

Timotionta' imatërinso'

1 Ina quëran Tirpiquë pa'pi. Inaquë a'chinahuatona', paantapi. Paantarahuatona', Nistraquë canconpi. Inaquë a'na hui'napi quënanconpi, Timotio itopiso'. Inanta' Quisoso imarin. A'shinso' cotio sanapi. Quisoso imarin anta'. Pa'pinso nipirinhüë' Crico piyapi.

2 "Timotio nóya quëmapi," topi ya'ipi Quisoso imapisopita. Nistraquë ya'huëpisopita, Iconioquë ya'huëpisopitanta' napopi.

3 "Huëquë' api imaquico," itërin Paonori.

"Noyahua', pa'i canta'," ténin anta'. Inaquë na'a cotioro'sa' ya'huëpi ni'ton, Paonori sha'huitohuachina, marca acotopi. Pa'pinso' Crico quëmapi ni'ton, napopi.

4 A'na ninanoquë, a'na ninanoquë pa'sahuatona', pënëna'piapi. Ca'tano'sa', ansiano'sa', inapita Quirosarinquë ya'huëpisopita ninshitopiso' sha'huirapi imacaiso marë'.

5 Napohuachina, Quisoso huëntonënnquë ya'conpisopita natëtona', noya noya imasapi. Naporahuaton aquë aquëtë na'asapi.

Ispirito Santo nohuanton, hua'narinso'

6 Asia parti Yosë nanamën yasha'huipirinhüë', Ispirito Santo co nohuantërinhuë' inaquë a'chinacaiso'. Napoaton Piriquia parti, Carasia parti inapita na'huëtopi.

7 Misia parti ya'caritonahuatona', Pitinia parti yapa'sapirinhüë'. Naquëranchin Ispirito Santori ya'copirin. "Co Quisoso nohuantërinhuë' inaquë a'china'huaiso'," ta'tona', co inatohua' pa'pihuë'.

8 Napoaton Misia parti na'huërahuatona', Toroasëquë canconpi.

9 Inaquë Yosë nohuanton, tashi' Paono hua'narëso pochin quënanin. Masitonia piyapi huaniarin, quënanin. "Huëquë' isëquë. Nosoroatoncoi, catahuacoï," itërin.

10 Ina natanahuaton, "Yosë nohuantërincoi inatohua' noya nanan sha'huica'huaiso'," ta'toi, manorai inatohua' paca'huaiso'.

Piriposëquë a'chinpiso'

11 Marë yonsanquë ya'huërai ni'ton, nanchaquë ya'conai paca'huaiso marë'. Ya'conahuatoï, pipirai. Panca so'ton huancoanai' niniinquë canconai, Samotrasia itopiso'. Inaquë huë'ëpatërai. Tahuëririnquë pantarahuatoï, Niaporisëquë canconai. Inaquë nonshirai.

12 Nani Masitonia parti canconpatoira, ira pa'tatoï, Piriposëquë canconai. Inaso' panca ninano'. Copirnorï acorinso' ni'ton, inaquë na'a Nomaro'sa' ya'huëpi. Hua'quimiáchin inaquë ya'huërai.

13 Chinoto tahuëri nanihuachina, ninano quëran pipirahuatoï, ii' yonsanquë pa'nai. "Inaquë Yosë chinotapi," ta'toi, inaquë pa'nai. Sanapi'sa' nani niyontonpi, quënanconai. Inaquë huënsërahuatoï, a'chintërai.

14 A'na sanapi inaquë Yosë chinotërin, Niria itopiso'. Tiatira quëran huë'nin. Inaso' tintahuan. Ma'maro' në'mëtë' pa'ton nininso' pa'anin. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin ni'ton, Paonori a'chintohuachina, nóya natanin. Yosë nohuanton, a'naroáchin cancanën quëran huarë' yaimarin.

¹⁵ Quisocristo imarin ni'ton, aporintërin. Pëinënquë ya'huëpisopitarë chachin aporihuanpi.

—Canta' Siniro imarahuë ni'ton, huëco' pëinëhuëquë yacapacoï, itërincoï. Na'con sha'huitohuachincoira, inaquë huachi yacaparaï.

¹⁶ A'na tahuëri yonsanquë paantarai Yosë chinota'huaiso marë'. Paaso-coï, a'na nanon quënanconai. Sopairi ya'coancantërin ni'ton, ninotërin. Ina sanapiso' a'napitari pa'anpi asacatacaiso marë'. Ninorinso marë' hua'anënpitaso', na'con canapi.

¹⁷ Nanonso' quënanahuatoncoï, imaquiarincoï. Imaritoncoï, chiniquënon-sarin ya'ipi piyapi'sa' natanacaiso marë'.

—Isopita quëmapi'saso' Yosë piyapinënpita. Yosë chini chiniquënanantërinso' nohuitatona', natëpi. A'chintarinënuëma' canpitanata' nitotatoma' cha'ëcamaso marë', itëriarin.

¹⁸ Na'a tahuëri imatoncoï, naporárin. Pinatanaton, Paonoso' no'huitëripopin. Tahuëretahuaton, sopai itapon:

—Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, a'paaranquë. ¡Iso sanapi quëran pipimiätëquë! itërin. Naporó chachin pipimiätërin.

¹⁹ Hua'anënpitaso nipirinhue' no'huitopi. “Co huachi ninorinhue' ni'ton, co huachi canarëhuahuë,” ta'tona', Paono, Sirasëre chachin masahuatona', cachiquë quëpapi ninano hua'ano'sa' nontacaiso marë'.

²⁰ Inaquë quëparahuatona', coisëro'sa' itapona':

—Isopita quëmapi'saso' cotioro'sa' ni'ton, a'chinatona', ninano' tapiapi. Nisha a'chinfohuachinara, ya'ipi piyapi'sa' nisha nisha yonquipi.

²¹ Canpaoso nipirinhue' Noma piyapinpoa' ni'ton, co inachintopiso' natëcaso' ya'huërinhuë', itopi.

²² Huanipapisopitanta' no'huitatona', Paono, Sirasë inapita ahuëpi. Coisëro'sarinta' camaipi. “Aï'nanpiratahuatoma', naraqüë ahuëpico',” itopi. Napohuachina inapotopi.

²³ Chiniquënon ahuëpitona', tashinan pëiquë po'mopi. Po'mohuachinara, tashinan pëi' hua'an itapona': “Noya a'paiquë', ta'ahuachina',” itopi.

²⁴ Ina natanahuaton, huancánachin po'morin. Nantëna' nontëquë acatëntahuaton, catinaquë niahuitërin.

²⁵ Yono tashi' nisahuaso', parisitaponaraihuë', co sëtopihuë'. Cato chachin Yosë nontápi. Yosë chinotatona', cantarapi. Apiro'sa' natantapi. ²⁶ A'nanaya panca ocohua pa'nin. Tashinan pëi' achinicaso marë' acotopiquë huarë', nacon nacontarin. Naporó Yosë nohuanton, ya'coanaro'sa' nii'soatëra'piapi. Ya'ipi apiro'sa' catinanëna' nii'quiritopi.

²⁷ Tashinan pëi' hua'an capayatohuachina. Ya'coanaro'sa' nii'soatopinán ni'nin. “Ya'ipi apiro'sa' capa, nani ta'api,” ta'ton, sahuëninën ocoirahuaton, yanitëparin.

²⁸ Paonoriso nipirinhue' a'naroáchin nontërin:

—¡Ama iyasha nitëpaquësohuë! ¡Co ta'araihuë! itërin chiniquënon nontaton.

²⁹ Ina natanahuaton: “¿Naporin tí?” toshuaton, pa'yanin. “Nanparin quëshico ni'i,” itohuachina, piyapinënpitari quëpatopi. Manorahuaton, ya'conin. Pa'yanaton, ropa ropátarin. Paono pirayan isonahuaton, mosharin.

³⁰ Ina quëran cato chachin ocoirahuaton:

—¿Ma'ta' iyaro'sa' onpo'i cha'ëca'huaso marë'? itërin.

³¹ —Quisocristoáchin nicha'ërinpoa'. Ina natëhuatan, cha'ësan. Sa'an, hui'nanpita inapitarë'quënon chachin cha'ësan.

³² Ina toshuaton, Quisocristo nanamën a'chintërin. Ya'ipi pëinënquë ya'huëpisopita natanpi.

³³ Tashinan pèi' hua'anso' noya natanahuaton, natèrin. Tashi' nipirinhüè', quèparahuaton, nicarotopiso' pa'mopirin. Napohuachina, Quisoso imapi huachi ni'ton, ya'ipiya aporintèrin.

³⁴ Nani aporihuanpachinara, pèinènquè quèparin. Inaquè a'carin. Yosè natètona', ya'ipiya noya cancantopi.

³⁵ Coisèro'saso' nipirinhüè' co nitotopihüè'. Tahuèrihuachina, sontaro'sa' amatahuatona', itopi: "Tashinan pèi' hua'an sha'huitonco' catoya'pi i'huara po'moraiso' ocoi'in pa'ina'," itohuachinara, pa'pi sha'huitapona'.

³⁶ Ina natanahuaton, Paono itapon:

—Coisèro'sa' nanan a'patèrinaco ocoia'huainquèmaso marè'. Napoaton noya pipico', itèrin hua'ani.

³⁷ Paonosonipirinhüè' sontaro'sa' itèrin:

—Co po'oana quèran pa'saraihuè'. Quiyaso' Noma piyapicoi nipiraihuè', naraqüè hui'tonpirinacoi. Co coisèquè sha'huirapiponaracoihuè', cachiquè chachin napotèrinacoi. Ina quèran tashinan pèiquè po'morinacoi. Noma piyapicoi ni'toi, co topinan ana'intinacoisohüè' nipirinhüè'. ¿Iporaso' po'oana quèran yaocoiantarinacoi ti? ¡Co'chi nohuantèraihuè' paya! Sha'huitèquè' inahuara chachin huè'ina'. A'ninquèchin ocoi'inacoi, itèrin.

³⁸ Sontaro'sa' paantarahuatona', coisèro'sa' sha'huitonpi: "Inapitaso' Noma piyapi'sa'," topachinara, pa'yanpi. Co topinan quèran Noma piyapi ahüècasohüè' nipirinhüè', ahüèpi.

³⁹ Napoaton tashinan pèiquè pa'sahuatona', noya nontopi. "¿Canpitanta' Noma piyapinquèma'ti?" itohuachina, "Inacoi mini," tènin Paono. "Co'chi nitotèraihuè' paya. Co nitotatoihuè' ahüèrainquèma', co ahüèca'huainquèmasohüè' nipirinhüè'," itèrin. Ina quèran noya ocoirahuatona', "A'na parti paco'," itopi.

⁴⁰ Napotohuachinara, tashinan pèi quèran pipipi. Pipirahuatona', Niria pèinènquè paantapi. Quisoso imapisopita niyontonpachinara, pi'pian pènèantapi: "Chiniquèn cancantatoma', imamiatoco'," itopi. Ina quèran pa'pi huachi.

17

Tisaronicaquè a'chininso marè' no'huipiso'

¹ Ina quèran Anpiporisè na'huètahuatona', Aporonianta' na'huètaantapi. Ina quèran Tisaronicaquè canconpi. Inaquè cotoro'sa' niyontonpiso pèi' ya'huèrin.

² Inachintèrin nichinapon chachin cara chinoto tahuèri inaquè Paono Yosè quiricanèn a'chinin.

³ —Quisocristo imaco' canpitanta'. Inaso' inápa quèran o'marin, Yosèri a'paimarinso'. Ina nohuanton, oshanènpoa marè' chiminin. Chiminpirinhüè', Yosè nohuanton, nanopiantarin. Iráca quiricanèn quèran ninorinso chachin naporin. Inaso' Cristo, Yosèri acorinso', tènin.

⁴ A'naquèn natanahuatona', natèpi. Natètona', imasapi. Na'a Crico piyapi'santa' imasapi. Nisha piyapi'sa' niponaraihuè', Yosè chinotopi. Paono a'chininso' natanahuatona', Quisoso imasapi. Na'amiachin sanapi'santa' chiniquèn nanantopisopita imasapi.

⁵ A'naquèn cotoro'saso nipirinhüè', co yanatèpihuè'. "Na'a piyapi'sa' Quisoso imasapi," ta'tona', apiratopi. Apiratatona', no'huipi. Cachiquè pa'sahuatona', no'huitèrayaro'sa', chiroterò'sa', inapita itapona': "Huèco' Paono, Sirasèrè chachin macatèhua' ana'intahua'," ta'tona', piyapi'sa' ayontonpi. No'huitèratona', Casono pèinènquè pa'pi. Inaquè Paono yacapatèrin ni'ton, macacaiso marè' pa'pi. Ya'coana papaatahuatona', ya'conpirinhüè',

⁶ co Paono ya'huërinhuë'. Co ina quënanatonahuë', Casono mapi. A'napita Quisoso imapisopitanta' masahuatona', ninano hua'ano'saquë quëpapi.

—Paono ya'ipi parti pa'sárin. A'chintaton, notohuaro' piyapi'sa' anishacantarín. Sirasënta' inachachín nisarin. Isëquënta' huë'pachinara,

⁷ Casonori pëinënquë aya'conín n'íton, inaquë yacapapi. Isopitanta' imatona', co huachi Noma copirno natëtonahuë', nisha imasapi. “A'na copirno ya'huarin. Inaso' Quisoso,” toconpi, itopi.

⁸ Piyapi'sa' natanahuatona', aquë aquëtë' no'huitopi. Hua'ano'santa' no'huitatona', Casono, a'napita imapisopita inapita chiniquën pënëmpi.

⁹ Ina quëran coriqui ma'papi ama tashinan pëiquë po'mocaiso marëhuë'. Nani pahuërëtohuachinara, a'papi.

Piríaquë Yosë quiricanën na'con nontopiso'

¹⁰ Quisoso imapisopita pipirahuatona', ya'huëpi'pa' paantapi. Naporó' tashi' Paono, Sirasë, inapita Piríaquë a'papi. Inaquë canconahuatona', cotioro'sa' niyontopiso pëiquë pa'pí a'chinacaiso marë'.

¹¹ Inaquë ya'huëpisopita nípírinhuë' nóya yonquipi. Co Tisaronicaquë ya'huëpisopita pochínhuë'. Paonori a'chintohuachina, nóya natanpi. “Paonosó' no'tëquën a'chinamara,” ta'tona', nani tahuëri Yosë quiricanën noyásha nontapi no'tëquën nitotacaiso marë'.

¹² Naporahuatona', na'a cotioro'sa' natëpi. Na'amiachín Crico sanapi'santa' chiniquën nanantopisopita natëpi. A'naquën Crico quëmapi'santa' imasapi.

¹³ Napopiso', Tisaronicaquë nahuínin. Cotioro'saso' natantahuatona', “Piríaquënta' Paono Yosë nanamën a'chinarín,” ta'tona', inatohua' pa'pí. Canconahuatona', Paono sha'huirapitona', piyapi'sa' ano'huitopi.

¹⁴ Napohuachinara, Quisoso imapisopitari a'naróchin Paono a'papi. A'naquëni ca'tanatona', marë yonsanquë'pa' quëpapi. Sirasë, Timotio, inapitasa nípírinhuë' co pa'píhuë'.

¹⁵ Atinasë'pa' Paono ca'tanpi. Yapanantahuachinara, —Sirasë, Timotio, cato chachín sha'huitonco' manóton huë'ina', itërin Paonori. Napotihuachina, ya'huëpi'pa' panantapi.

Atinasëquë nisha nisha moshapiso'

¹⁶ Paonosó nípírinhuë' Atinasëquë Sirasë, Timotio, inapita ninararin. Ninano' conitaton, notohuaro' mamanshi quënanín. Inapita quënanahuaton, sëtërin. Inapoaton, napion cancantërin.

¹⁷ Napoaton na'con pënëntërin. Niyontopiso pëiquë pa'sahuaton, cotioro'sa' a'chintërin. Cotioro'sa' pochín chinotopisopitanta' natanapi. Quisoso nanamën a'chintohuachina, ninontápi. Naporahuaton, nani tahuëriya cachiquë pa'nín. Inaquë a'naya a'naya huë'pachinara, nontarin. Nisha piyapi'santa' natanapi.

¹⁸ Inaquë nisha nisha yonquípiso' a'china'piro'santa' huë'pi. A'naquën ipicorioro'sa' itopi. A'naquënta' istoicoro'sa' itopi. Paono quënanahuatona', ninontopi.

—Iso quëmapi pa'pí nona'pi. ¿Ma'ta' tēcapon naporín? itopi a'naquën.

—Ahuën. Nisha yosëro'sa' imacaiso marë' a'chinamara, topi a'naquën. “Quisoso chimínin. Ina quëran nanpíantarín,” tëninsó marë' napotopi.

¹⁹ A'naquënso natanahuatona', Ariopaco itopiquë quëpapi. Inaso' hua'ano'sa' niyontoyantopiquë. Paono inaquë quëparahuatona', itopi:

—¿Ma nisha nanan chachínta' a'chinan? Yánitotërai quiyanta'.

²⁰ Co onporonta' natanchinaihuë'. A'chintocoi quiyanta' nitochii, itopi.

²¹ Inaquë ya'huëpisopita nasha nanano'sa' pa'yatopi. Nisha nisha a'chinpiso' yanatanpi. Nisha piyapi'sa' huë'pisopitanta' yanatanpi.

²² Paono inaquë huanirahuaton, Atinasëquë ya'huëpisopita itërin: "Natanco iyaro'sa' pi'pian sha'huichinquëma'. Canpitaso' ya'ipinquëma' na'con moshatërama', tënahuë.

²³ Cachiquë pa'patora, ya'ipi moshatëramaso' ni'nahuë. A'na artaro quënanahuë. Inaquë ninshitërama'. 'ISOSO YOSÉ CO NOHUITOPIRËhuahuë', MOSHAHUA', tënama' ninshitatoma'. Co nohuitapomarahuë', mosharama'. Apira carinquëma' a'chinchinquëma', nohuitoco'.

²⁴ Ina Yosëso' chini chiniquën nanantërin. Iráca isoro'pa', ya'ipi ma'sha isëquë ya'huëinsonta' acorin. Inaso' hua'anënpoa'. Isoro'paquë ya'huëinsopita, inápaquë ya'huëinsopita, ya'ipimiáchin hua'anëntarin. Moshatopiso pei' piyapi'sari nipiquë co Yosë ya'huërinhuë'.

²⁵ Co piyapi ma'shanënpita nohuantërinhuë'. Co manta' pahuantërinhuë'. Inariáchin ya'ipi ma'shanënpoa' quëtërinpoa'. Ina nohuanton, nanpirëhua'. Ina nohuanton, cosharo', ma'sha, inapita ya'huëtërinpoa'.

²⁶ Iráca a'na quëmapira' ninin. Inaya quëranchin ya'ipi piyapi'sa' na'api. Nisha nisha nipsisopita na'api ya'ipiro'paquë ya'huëcaiso marë'. Co'huara ya'huëyatërasëhuahuë', yonquirinpoa'. Nisha nisha parti ya'huëcaso marë' acorinpoa'. Onporosona nampicahuasonta' yonquirin. Ina nohuanton, nanpirëhua'.

²⁷ Ya'ipinpoa' acorinpoa' ina nohuitacaso marë'. Co quënanarihuarahué', ina na'con yonquicaso' ya'huërin. Co inaso' aquë patërinpoahuë'. Co naniantërinpoahuë'.

²⁸ Ina nohuanton nanopiarëhua', pa'nëhua', ya'huërëhua'. A'nara' cancan yonquina'pi ninshitaton, no'tëquën naporin: 'Canpoaso' Yosë hui'ninpita pochin ninëhua', tënin.

²⁹ Napoaton Yosënta' canpoa pochin nanopirárin anta'. Co inaso' mamanshi pochinhuë'. Mamanshiso nipirinhue' piyapi'sari inahuara yonquinëna quëran nipi. Oro quëran, prata quëran, na'pi quëran, ina quëranpita nipi. Ama Yosëso' mamanshi pochin cancantocosohué'.

³⁰ Iráca co Yosë nohuitopihuë' ni'ton, co ana'intërinhuë'. Iporaso nipirinhue', ya'ipi piyapinpoa' pënëninpoa': 'Co noyahuë' yonquiramaso' naniantatoma', casáchin chinotoco,' itërinpoa' Yosë.

³¹ A'na tahuëri co noyahuë' nipsisopita no'tëquën ana'intarin. Nani Quisoso acorin coisë pochin nicaton, ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitacaso marë'. Inaso' piyapi chachin ni'ton, chiminpirinhue', Yosëri ananpitaantarin. Napoaton inaso', Yosëri acorinso', tënëhua', tënin Paono.

³² "Ananpitaantarin," tëninso marë', "Tëhuënchachin ta'ma' ananpitëca," ta'tona', tëhuapi a'naquën. A'naquënso nipirinhue' co tëhuapihuë'.

—A'na tahuëri a'chintaantacoí, itopi.

³³ Ina quëran Paono pa'nin.

³⁴ A'naquënso nipirinhue' natëtona', imapi. Quisoso natëpi. A'naso' Tionisio, Ariopaco hua'an nininso'. A'nanta' sanapi, Tamarisa itopiso'. A'napitanta' imasapi.

18

Corintoquë Paono a'chininso'

¹ Ina quëran Paono pipirahuaton, Corintoquë pa'nin.

² Inaquë a'na cotio quëmapí Aquiro itopiso' quënanconin. Inaso' Pontoquë nasitërin. Sa'inso' Pirisira itopi. I'huamiáchin Itaria parti ya'huëpi. No-maquë chachin ya'huëpirinahue', copirno Craotiori camaitohuachina, ya'ipi

cotioro'sa' pipipi. Aquiroso' ina quëran pipirahuaton, Corintoquë huë'nin. Ina pëinënquë Paono pa'nin ni'tapon.

³ Paonoso' në'mëtë' pëiro'sa' nina'pi. Aquironta' inaquë chachin sacatërin ni'ton, inaquë yacapatërin nicatahuacaiso marë'.

⁴ Nani chinoto tahuëri cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë pa'sahuaton, cotioro'sa' a'chintërin. Cricoro'santa' a'chintaton: "Quisoso natëco' cantipanta'," itërin.

⁵ Ina quëran Sirasë Timotiorë chachin Masitonia parti quëran canquipi. Canquihuachinara, Paono na'con na'con a'chinarin quënamapi. Nani tahuëri cotioro'sa' Quisoso nanamën a'chintárin. "Inaso Cristo, Yosëri a'paimarinso'," itaton na'con pënënin.

⁶ Inapitaso nipirinhüë' no'huitona', Paono pinopi. Napoaton tananpitërin. —Tëhuëinchachin Yosë ana'intarinquëma'. Nani ya'ipi a'chintopiranguëmahuë', co yanatëramahuë' ni'ton, canpitaora tëhuënëmaquë nina'intarama'. Iporaso nisha piyapi'sa' a'chintarahüë huachi, tënin Paono.

⁷ Ina quëran co huachi cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë a'chintërinhuë'. Pipirahuaton, Tisio Costo pëinënquë pa'nin. Inaso' nisha piyapi niponahuë', Yosë chinotërin. Niyontonpiso pëi' pirayan ya'huërin. Ina pëinënquë pa'nin a'chinacaso marë'.

⁸ Cotio niyontonpiso pëi' hua'aonta' natanahuaton, natërin, Crispo itopiso'. Ina pëinënquë ya'huëpisopitanta' Quisoso imasapi. Na'a ya'huëhuano'sa' Quisoso nanamën natanahuatona', natëpi. Natëhuachinara, aporihuanpi.

⁹ A'na tashi' Yosë nohuanton, Paono hua'narëso pochin niantarin. Siniorori chachin itapon: "Ama të'huaton, copitëquësuhüë'. A'chináquë'.

¹⁰ Carinquën catahuanranquën. A'naquën no'huipirinëquëonta', noya a'paiaranquën. Co insonta' nanitapaponhuë' ma'sha onpotinquënso'. Na'a piyapi'sa' isëquë yaimarinaco. Napoaton a'chintáquë'," itërin.

¹¹ Napotohuachina, inaquë a'na pi'ipi miria ya'huaton, Yosë nanamën a'chinárin.

¹² Ina quëran Cariono Acaya parti hua'anëntohuachina, cotioro'sari Paono no'huitona', niyontonpi. Ina masahuatona', hua'ano'sataquë quëpapi ana'intacaiso marë'.

¹³ —Moisësë iráca pënënincoiso pochin Yosë chinotërai. Iso quëmapiso nipirinhüë' nisha a'chinarin. Piyapi'sa' anishacancantarín, itopi.

¹⁴ Paonori yanontapirinhüë', hua'ani itapon:

—Canpita cotioro'sanquëma' co yanatananquëmahuë'. Paso' quëmapi co noyahuë' ninin naporini, nata'intohüë'. Ihuatërin, ahuëtërin, inaporin naporini tëhuëinchinso', natanacaso' ya'huë'itonhuë'.

¹⁵ Nipirinhüë', nisha nisha nanan cotioro'sanquëma' ya'huëtërinquëma'. Nipënënamaso' quiricanta' ya'huëtërinquëma'. Co caso' nohuantërahüë' ina yonquica'huaso'. Canpita capini anoyatoco', itërin.

¹⁶ Itahuaton, a'parin.

¹⁷ Na'a piyapi'sari ni'sapi. Ni'sahuatona', cotio niyontonpiso pëi' hua'an mapi, Sostinisë itopiso'. Masahuatona', inaquë chachin ahuëpi. Carionori nicaponahuë', co manta' tëninhüë'. Co ina yonquirinhüë'.

Antioquiaquë paantapiso'

¹⁸ Hua'qui' Paono inaquë ya'huantarín. Ina quëran Quisoso imapisopita nontanahuaton, pa'nin huachi. Aquiro sa'inë chachin pa'pi anta'. Nanchaquë Siria parti yapantapirinhüë'. Sincriaquë canconahuaton, Paono noyá niya'itërin. Yosë shá'huitërinso' nanirin ni'ton, naporin. Ina quëran nanchaquë ya'conpi.

19 Ipišoquë canconpachinara, nonshipi. Aquisoso' sa'inë chachin inaquë quëparitërin. Paonosos' yapaantahuachina, cotio niyontonpiso pëiquë ya'conahuaton, a'chintërin. Cotioro'sarë' ninontopi.

20 "Hua'qui' ya'huaton, a'chintaantacoi," itopirinahuë', co nanitërinhuë'.

21 "A'na tahuëri Yosë nohuantohuachin, huëantarahuë'," tënin.

Ina quëran nanchaquë ya'coantarahuaton, paantarin.

22 Sisariaquë nonshiconahuaton, Quirosarinquë pa'nin. Ya'ipi Quisoso imapisopita inaquë ya'huëpiso' nontërin. Ina quëran Antioquiaquë paantarin.

23 Hua'quimiáchin inaquë ya'huërin. Ina quëran naquëranchin yonquirin paaton nasha imapisopita nicacaso marë'. Carasia parti pa'sahuaton, pënëna'piarin. Naporahuaton, Piriquia partinta' pa'sahuaton, pënëna'piarin. A'naya a'naya ninanoro'saquë Quisoso imapisopita achinicancana'piarin. Achinicanpachina, noya noya imasapi.

Aporosë Ipišoquë pënëntërinso'

24 Naporos' tahuëri'sa' a'na cotio quëmapi Ipišoquë pa'nin, Aporosë itopiso'. Aricantriaquë nasitërin. Noyá nitotërin a'chinacaso'. Yosë quiricanën iráca ninshitopisonta' noya nitotërin.

25 Sinioro iranën anitotopi ni'ton, a'ninguëchin nanamën a'chintarin. Ya'ipi cancanën quëran a'chinin. Quisoso naporinso' no'tëquën a'chinaponahuë', Coansha aporintërin soráchin nitotërin.

26 Cotioro'sa' niyontonpiso pëiquë ya'conahuaton, chiniquën cancantaton, a'chinpírinhuë'. Pírisira, Aquiso, inapitari natanahuatona': "Co ya'ipi Quisoso nanamën nitochátërarinhuë'," ta'tona', pëinënquë quëpapi. Inaquë ya'ipi Quisoso nanamën a'chintopi no'tëquën nitotaton, Yosë iranën pa'tacaso marë'. Ina natanahuaton, natërin.

27 Ina quëran Acaya parti yapa'sarin a'chinacaso marë'. "Acaya parti a'chinchí, topirahuë'," topachina: "Noya iyasha. Noya paquë'," itopi Quisoso imapisopitari. Naporahuatona', quirica ninshitopi quëtontacaiso marë'. "Thuata, iyaro'sa'. Aporosë huë'pachin, noya nontoco'. Inanta' Quisoso imarin ni'ton, noya natanco'," itopi ninshitatona'. Quirica ma'patahuaton, Acaya parti pa'nin. Inaquë Quisoso imapisopita quënanconin. Yosëri catahuarin ni'ton, Quisoso imapi. Inapita quënanconahuaton, noya a'chintaton, achinicananarin.

28 Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosë quiricanën a'chinárin. "Íráca quëran huarë' Cristo o'macaso' ninopi. Iporaso' nani o'marin. Inaso' Quisoso," tënin. Quiricanën quëran anitotërin. Noya noya a'chinin ni'ton, cotioro'sa' co nanitopihuë': "Nonpiánin" ta'caiso'.

19

Ipišoquë Paono a'chininso'

1 Aporosë Corintoquë ya'huaso', Paono huancoro ira pa'tahuaton, Ipišoquë canconin. Inaquë na'amiáchin imapisopita quënanconin.

2—Quisoso natëhuatamara, ¿Ispirito Santo ya'coancantërinquëma' ti? itërin.

—Co Ispirito Santo nohuitëraihuë'. Co ina a'chintërinacoihuë', itopi.

3—¿Ma'ta' natëhuatamara aporihuanama? itërin.

—Coansha pënëntërinso' natëtoi, aporihuanai, itopi.

4—Coanshaso pënëntërin co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso marë'. Ina quëran aporintërin. Nipírinhuë', co inasáchin sha'huirihuë'. "Ca píquëran a'na quëmapi huë'sarin, Yosëri a'paimarinso'. Ina imaco'," itërin anta'. Napoaton Quisoso imaco', itërin Paonori.

5 Ina natanahuatona': "Sinioro Quisoso imasarai. Ina natëarai huachi," ta'tona', aporihuanpi.

6 Ina quëran Paonori së'huamotohuachina, Ispirito Santori ya'coancantimarín. Ina nohuanton, nisha nisha nananquë nonpi. Co nitotopirinahuë', a'naroáchin nonpi anta'. Naporahuaton, Ispirito Santori catahuarin Yosëri anitotërinso sha'huicaíso marë'.

7 Shonca catoya'pi pochín napopi.

8 Hua'qui' inaquë Paono ya'huërin. Cara yoqui pochín cotioro'sa' a'chintárin. Nani simana niyontonpiso pëiquë pa'nin. Co të'huatonhuë', a'chintárin. "Yosë yahua'anëntërinquëma'. Ina marë' Quisoso a'paimarin. Ina imaco'," itarin.

9 A'naquënso nipirinhüë' co natantochináchinhuë' cancantatona', co yanatëpíhuë'. Piyapi'sa' niyontonpachinara, no'huitopi. No'huitatona', — Co Quisoso nanamën imacaso' ya'huërinhuë', toconpi. Napoaton Paonori patërin. Quisoso imapisopita quëparahuaton, iscoira pëiquë pa'nin. Tirano a'chíninquë paaton, nani tahuëri a'chintárin.

10 Cato' pi'ipi inaquë ya'huaton, a'chinín. Sinioro nanamën ya'ipi Asia parti nahuinin. Cotioro'sa' natantopi. Na'a nisha piyapi'santa' natantopi.

11 Yosë nohuanton, Paono nani ma'sha nanitaparín. Cania'piro'sa' së'huahuachina, a'naroáchin noyatopi.

12 Panionën, a'morínso', inapita tëranta' quëparahuatona', cania'piro'sa' quëtonpachinara, a'naroáchin noyatopi. Sopairo'santa' pipipi.

13-14 A'naquën cotioro'santa', sopairo'sa' yaa'papi. Paono nicatona', yanonanpi. A'naquënso' Isipo corto hua'an hui'ninpita napopi. Canchisé hui'ninpita chachín napopi. Co Quisoso imaponaraihuë', sopairi ya'coancantërinso' itapona': "Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, a'paarainquën. Ina nanamën Paononta' a'chinarín. Napoaton pipiquë huachi," itopirinahuë',

15 sopairi a'panirín: "Quisoso nohuitërahuë. Paononta' nohuitërahuë'. Canpitáso napoaponahuë', co nohuitëranquëmahüë'," itërin.

16 Ina tosahuaton, quëmapí hua'yantërinsoari pashita'parín Inapotaton, canchiséya'pi chachín manín. Chiníquën ahuëaton, pë'shara'piarín. A'naya'piáchin niponahuë', canchiséya'pi minsërin. A'mopisonata' oshato oshatotërin. I'nanpirapi ta'api.

17 Ya'ipi ninanoquë nahuinin. Cotioro'sa', nisha piyapi'sa', inapita natanahuatona', pa'yanpi. "Sinioro Quisoso chiní chiníquën nanantërin," topi.

18 Ina quëran na'amiáchin Quisoso imapisopita huë'pi. "Quiyanta' pënotopiraihuë'. Co noyahuë' nináiso' a'poarai," itopi.

19 A'naquënso' pënoton quirica ya'huëtópi. Inapita a'porahuatona', quëntapi ahuiquitacáso marë'. Na'a piyapi'sa' nicasoi', ahuiquitópi. Pa'tërinso pichí-huachinara: "A'natërápo shonca huaranca coriquí prata quëran nininso pa'tërin," topi.

20 Pënotono'santa' pënotopiso' a'porahuatona', cancanëna quëran huarë' imasapi ni'ton, Sinioro nanamën ya'ipi parti nahuinin. Na'con na'con imasapi.

21 Ina quëran Paono yonquirín a'napita imapisopita ni'coantacáso marë': "Masitonia parti ni'coantarahuë. Acaya partínta' nisha nisha ninanoquë imapisopita niantarahuë. Nani pënëantahuato, Quirosarínquë paantarahuë. Ina quëran Nomaquë'pa' paca'huaso' ya'huërin," ténin.

²² Timotio, Irasito, inapitari inaquë catahuapirinahuë', Paonori a'parin Masitonia parti imapisopita a'chintacaiso marë'. Inaso nipirinhüë', hua'quimiachin Asia parti quëparitantarin.

Artimisa moshapiso'

²³ Naporo' na'a piyapi'sa' Siniro imasapi ni'ton, mamanshi moshana'piro'sa' no'huitopi.

²⁴ Inaquë moshapiso' Artimisa itopi. Na'a mamanshi nina'piro'sa' ya'huëpi. Mamanshi pëia'huaro'sa' prata quëran nonanpi. Ina pa'anatona', na'con canapi. A'nara' Timitirio itopi.

²⁵ Inari ya'ipi piyapinënpita ayontonin. A'napita ma'sha nina'piro'santa' amatërin. Ya'ipi niyontonpachinara, itapon: "Ni'co', iyaro'sa'. Mamanshi ninëhua quëran na'con canarëhua'.

²⁶ Paonoso nipirinhüë' isëquë huëcaton, pënëntarin. 'A'naichin Yosë ya'huërin. Piyapi'sari nipiso' co inaso' Yosëhuë', tosarín, natanama' canpitanta'. Ya'ipi Asia partinta' nahuinin. Na'a piyapi'sa' natanahuatona', natëpi. Natëtona', mamanshi a'popi.

²⁷ Napohuachina', co huachi noya ni'sarinënpoahuë'. Co onpopinchin canarihuahuë'. Artimisaonta' naniantapi. Inaso' chini chiniquën nanantërin. Ya'ipi asiaro'sa' moshapiso'. Ya'ipi parti quëran nohuitopi. Aquëtë chachin Paono natëhuachina', co huachi moshato pëiquë huë'sapihuë'. Artimisa nóya nipirinhüë', co huachi moshapihuë'," itërin.

²⁸ Natanahuatona', Paono chiniquën no'huipi. "¡Ma noyacha Artimisasiyo paya! Ina chinotërëhuaso'," tosapi chiniquën nonatona'.

²⁹ Ina quëran ya'ipi piyapi'sa' noncaropi. No'huitatona', Paono ca'taninsopita mapi, Acayo, Aristarico inapita itopiso'. Inapitaso' masitoniaro'sa'. Chiniquën masahuatona', huëntëntërahuatona', niyontonpiso i'iratëquë quëpapi.

³⁰ Paononta' piyapi'sa' nontapon yapa'pirinhüë', Quisoso imapisopitari to'shitëatona', ya'copipi. "Ama paquësosuhë'," itopi.

³¹ A'naquën Asia parti hua'ano'santa' Paono amiconënpita ni'ton, nanan a'patopi. "Ama niyontonpiso i'iratëquë pa'insosuhë'," itopi.

³² Piyapi'saso' noncaroápi. Nisha nisha nonsápi. Na'con na'con piyapi'sa' co nitotatonaraihuë', "¿ma'marëcha niyontonëhua' nicaya?" topi.

³³ Ina quëran cotio hua'ano'saso', Aricantro itopiso camaipi piyapi'sa' nontacaso marë'. Napoaton huancánachin huanirahuaton, anquirarin piyapi'sa' ta'tacaiso marë': "Co quiya tëhuëraihuë'," ta'caso' yonquipirinhüë',

³⁴ "inaso' cotio quëmapi," ta'tona', co yanatanpihuë'.

"¡Ma noyacha Artimisasiyo paya! Ina chinotërëhuaso'," tosapi chiniquën nonatona'. Cato' ora pochin naporápi.

³⁵ Parisi quëran ninshitona'pi hua'ani atonirín. Atonirahuaton, itapon: "Tëhuënchachin iyaro'sa', Artimisasiyo' chini chiniquën nanantërin. Inaso ya'ipiya quëran nitotopi. Iráca inápa quëran anotimarin. Iso ninanonënpoaquë chachin anotimarin ni'ton, canpoari a'pairëhua'.

³⁶ Ya'ipiya nitotopi ni'ton, ama huachi no'huitocosohüë'. Ama topinan quëran ahuëtocosohüë'.

³⁷ Isopita quëmapi'sa' quëpiramahuë'. Co Artimisa sha'huirapipihuë'. Co moshato pëiquë ihuatopihuë'.

³⁸ Timitirio, mamanshi nina'piro'sa', inapitari yasha'huirapihuachina', coisëquë pa'ina'. Hua'ano'santa' ya'huërapí. Inaquë quëparahuatona', sha'huirapiina'.

³⁹ Aquëtë huarë' nanan ya'huëhuachin, hua'ano'sa' niyontopiquë natanco'.

⁴⁰ Ipora tahuëri topinan quëran noncaroarama'. Co manta' onpocasohuë' nipirinhüë', naporama'. Ni'cona, copirno no'huihuachinpoa'.

⁴¹ Ya'huëramaquë paco'," topachina, yanquëëpi.

20

Masitonia parti, Crisia parti, inaquëpita a'chiantarinso'

¹ Piyapi'sa' nani yanquëëhuachinara, co huachi no'huitantapihuë'. Ina quëran Paono yapaantarín. Ya'ipi imapisopita amatahuaton, achinican-canin. Ina quëran "Pa'sarahuë huachi," topachina, "Osharan paquë'," ito-huachinara, Masitoniaquë pa'nin.

² Masitonia parti pa'taton, pënëna'piarín achinicancanacaso marë'. Inapotaton, Crisia parti canconin.

³ Inaquë cara yoqui yacapatërin. Ina quëran Siria parti yapa'pirinhüë'. Nanchaquë yaya'conaso', cötioro'sari yatëpapiso' natantërin. Napoaton co inaquë pa'ninhüë'. "Masitonia parti paantarahuë'," ta'ton, ira pa'tërin.

⁴ Na'a piyapi'sari ca'tanpi. Sopatiro (Pirro hui'nin, Piriaguë ya'huërinso'), Aristarco, Sicono, (Tisaronicaquë ya'huëpiso'), Acayo (Tirpiquë ya'huërinso'), Timotio, Tiquico, Tropimo (Asia parti ya'huëpiso') inapita Paono ca'tanpi.

⁵ Inapitaso' quëchitërahuatona', Troasëquë ninarinacoi.

⁶ Pita tahuëri nanihuachina, Piriposë quëran pipirai. Naporo' nisha pan ca'sapi, co ahuëpocatopisohuë'. Nanchaquë ya'conahuato', marë pa'tërai. A'natëräpo tahuëri quëran Troasëquë canconahuato', inapita quënanconai. Inaquë a'na simana ya'huërai.

Hui'napi inapa quëran anotërinso'

⁷ Tomio tahuëri nanihuachina, niyontónai Quisoso chimininsó' yonquiato' coshata'huaiso marë'. Naporo' Paonori a'chintarin: "Tashiraya pa'sarai," ta'ton, yono tashiquë huarë' a'chinin.

⁸ Inapa pë'satë' pëiquë niyontónai. Inaquë na'a nanparin orotarin.

⁹ A'na hui'napi Iotico itopiso', huintanaquë huënsëápirinhüë', Paono hua'qui' a'chinpachina, inaso huë'ëi' iquitatan, iquëtërarín quëran anotërin. Cara pa'cotë quëran anotohuachina nohuararahuatona' nimapirinhüë', chiminín quënamapi.

¹⁰ Paononta nohuararahuatón, ipomarin.

—Ama pa'yancosohuë', nanpiarín, itërin piyapi'sa'.

¹¹ Ina quëran pëiquë nanpëonantarín. Quisoso chimininsó' yonquiato' coshatopi. Nani coshatohuachinara, ninontatona', tahuërianpitopi. Ina quëran pa'nin.

¹² Hui'napi nanopiantarinso' ya'huërinquë quëpantapi. Napoaton co sëtöpihuë'. Noya cancantopi.

Miritoquë pa'naiso'

¹³ Nani Paono sha'huitërincoi: "Canpita'ton potiquë paco'. Asoquë ninat-aco," itohuachincoira, pa'nai. Inaso nípírinhuë' ira pa'tërin.

¹⁴ Asoquë canconahuato', ninarai. Paononta' canconpachina, nanchaquë ya'conahuarincoi. Ina quëran Mitiriniquë canconai.

¹⁵ Tahuërininquë Quio notënanquë na'huërai. Ina tashiraya Samosëquë canconai. Ina huënihuaninquë Miritoquë nonshirai.

¹⁶ "Nanitohuato, Quirosarinquë Pinticostisë tahuëri yana'huërahuë'," ta'ton, co Paono nohuantërinhuë' Asia parti hua'quicaso'. Napoaton manorahuato', co Ipiisoquë nonshiraihuë'.

Ansiano'sa' Ipiשוֹקֵי יֵאֵי הוּעִיפִיפִיטָא פֶּנֶנְהֻאטֹון, פֶּאֶטֶרִינֹו'

17 Miritokuë nonshirahuaton, Ipiשוֹקֵי nanan a'parin. "Ya'ipi ansiano'sa' sha'huitëquë huë'ina'," itërin. Sha'huitonpachinara, a'naroáchin huë'pi Paono nicacaiso marë'.

18 Huë'pachinara, Paonori itapon: "Iporaso' iyaro'sa' pi'pian nonchin-quëma', noya natanco. Ya'nan Asia parti canquirahuë quëran huarë' no-huitëramaco. Ya'ipi ninahuëso' ni'nama'. Ya'ipiya nitotërama'. Co caso' chirorahuë'. Nani tahuëri pënënanquëma'.

19 Quisocristoíchin natëto, Yosë marë' sacatërahuë. Co a'napita nocanahuë'. 'Caso' noya noyaco,' co ténahuë'. A'na tahuëri sëtato, na'nërahuë. Cotioro'sa' na'con chinotërinaco tëpainacoso marë'. Chiniquën aparisitërinaco.

20 Napotopirinacohuë', ahuantato pënënanquëma'. Co të'huato, ta'tërahuë'. Quisoso nanamën no'tëquën sha'huitëranquëma' noya imacamaso marë'. Niyontonpatamara, a'chintëranquëma'. Naporahuaton, a'naya a'naya pëinëmaquënta' paato, a'chintantaranguëma'.

21 Co cotioro'saráchin pënënanahuë'. Cricoro'santa' pënënanahuë'. 'Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuëretantaco'. Sinioro Quisoso natëco huachi. Inasáchin anoyacancantërinpoaso', itëranquëma'. Ya'ipinquëma' a'chintëranquëma'.

22 Iporaso nipirinhue' Ispirito Santo natëto, Quirosarinquë pa'sarahuë. Ma'sona onpotaponaco nimara, co caso' nitotërahuë'.

23 Nisha nisha ninanoro'saquë pa'patora, Ispirito Santo nohuanton, sha'huitëra'piarinaco: 'Quirosarinquë pa'patan, tashinan pëiquë po'moarinënnquën, chiniquën aparisitarinënnquën,' itërinaco.

24 Yatëpapurinacohuë'ta, co caso' të'huatërahuë'. Co ina yonquirahuë'. Sinioro Quisoso natëa'huasoáchin cancantërahuë'. Iráca ina sha'huitërinco a'china'huaso marë'. 'Yosëri ya'ipi piyapi nosoroaton, anoyacancantacaso' nohuantërin. Ina noya nanan chachin a'chintonquë', itërinco. Napoaton paato, a'chintërahuë. Co chimina'huaso' të'huatërahuë'.

25 Hua'qui' ya'huëramaquë pa'sápato, Yosë hua'anëntërinpoaso' a'chintopiranquëmahue', apira pa'sarahuë huachi. Co huachi quënanaramacohuë'.

26-27 Ya'ipi Yosë yonquirinpoaso' nani sha'huitëranquëma'. Napoaton no'tëquën itëranquëma'. Insozona co natëhuachinahuë', ina marë' co Yosë ana'ntarincohuë'. Inahuara tëhuënénaquë nina'intapi.

28 Canpitanta' ni'cona pi'pian tëranta' Yosë naniantotama'. Quisoso imapisopitanta' noya ni'co'. Ispirito Santo nani acorinquëma' hua'anën pochin nicacamaso marë'. Inapitanta' Yosë huëntonënnquë ya'conpi. Quisoso chiminaton, aya'coninpoa'.

29 Nani pa'pato, co noyahuë' quëmapi'sa' huë'sapi. Canoniri ma'sha maninso pochachin yaocoiarinënnquëma'. Pa'sápato'na', anishacancantapi. Co nosoroarinënnquëmahue'. Ina nani nitotërahuë'.

30 A'naquëonta' Quisoso imaponarahuë', a'porahuatona', nisha a'chinapona'. Yanonpintarinënnquëma'. Inahuá' imacamaso marë' napotarinënnquëma'.

31 Napoaton iyaro'sa', ni'cona nonpintochinënnquëma'. Cara pi'ipi catahuanquëma'. Tahuërirë chachin, tashirë chachin pënënanquëma'. Na'con nosororanquëma' ni'ton, na'nëto, a'naya a'nayanquëma' pënënanquëma'. Ina yonquiatoma', nipënnco', nicatahuaco'.

32 Pa'pato, Yosë noya a'painquëma'. Quiricanën quëran nontarinquëma'. Ina quëran nosororinpoaso' anitotarinpoa'. Ina natëhuatama', áchinicancanarinquëma'. Oshaquëran noya noya cancantarama'. Quisocristo

imarèhua' ni'ton, anoyacancantèrinpoa'. Ina nohuanton, a'na tahuëri ya'ipi sha'huitèrinpoaso' noya acotarinpoo'.

³³ A'chintohuatènquëmara, co aquètè' coriqui yonquirahuè'. A'na piyapi coriquinèn co nohuantaparahuè'. Co a'mopiso tèranta' noyapatèrahuè'.

³⁴ Caora sacatonèhuè quèran coshatèrahuè, ma'sha pahuantèrincoso' pa'anahuè. Ca'tanincosopitanta' quètèrahuè. Ina nitotèrama'.

³⁵ Canpitanta' nonanco. Sacatatoma', pahuantèrinsopita ma'sha quètoco'. Sinioro Quisoso noninso' yonquico'. 'A'napita ma'sha topinan quètohuachinquëma', noya cancantèrama'. Nipirinhue', canpitarinta' nosoroatoma', topinan quètohuatama', noya noya cancantarama', tènin Quisoso," itèrin Paonori.

³⁶ Ina tosahuaton, inapitarè chachin isonin. Napohuachinara, Yosè nontèrin inapita catahuacaso marè'.

³⁷ Naporo' ya'ipiya sètatona', na'nèpi. Paono iporahuatona', apinopi.

³⁸ "Co huachi quènanaramacohuè'," tèninso marè' na'con sètopi. Ina quèran nanchaquè huarè' imapi.

21

Co tè'huatonahuè', Quirosarinquè paantarinso'

¹ Imapisopita nani nontahuatoì, panca nanchaquè pipirai. Cosèquè no'tèèrai. Tahuèrinqùè Notasèquè canconai. Ina quèran Pataraqùè canconahuatoì, nonshirai.

² Inaquè a'na nancha quènancoantarai, Pinisia parti yapa'sarinso'. Inaquè ya'conahuatoì, paantarai.

³ Chipri so'ton notèrahuatoì, ahuènan quèran na'huètèrai. Pa'sahuatoì, Siria parti canconai. Tiroquè ma'sha oshicaso' ni'ton, inaquè nonshirai.

⁴ Quisoso imapisopita quènanconahuatoì, inaquè a'na simana pochin yacapatonai. Ispirito Santo nohuanton, Paono pènèpi: "Ama Quirosarinquè paquèsohuè', aparisitochinèn," itopirinhue'.

⁵ Simana nanihuachina, paantarai. Yapa'patèira, ninano yonsanquè huarè' imarinacoi. Sa'inarè chachin, hui'ninpitare chachin ca'taninacoi. Nonshinanquè isonconahuatoì, Yosè nontèrai.

⁶ Ina quèran imapisopita nontahuatoì, nanchaquè ya'coantarai. Ya'huèhuano'saso nipirinhue' ya'huèpi'pa' paantapi.

⁷ Tiro quèran pipirahuatoì, Torimaitaquè canconai. Imapisopita nontahuatoì, a'na tahuèrira' i'huatonai.

⁸ Tahuèrinqùè pipiantarahuatoì, Sisariaquè canconai. Inaquè nonshirahuatoì, Pinipi pènènquè yacapatonai. Inaso' iráca Quirosarinquè acopi ca'tano'sa' catahuacaso marè'. Canchisèya'pi acohuachinara, inanta' acopi. Iporaso huachi noya nanan sha'huirárin.

⁹ Catapini hui'ninpita ya'huètèrin. Nano'sa' niponaraihuè', co so'yapihuè'. Ispirito Santori catahuarin Yosèri anitotèrinso sha'huicaíso'.

¹⁰ Inaquè hua'quimiáchin ya'huasocoi, a'na pènèntona'pi Cotia parti quèran o'marin, Acapo itopiso'.

¹¹ Huè'sahuaton, Paono sintononèn ocoirahuaton, inaora tanpaquèn nantènè chachin nitonporin.

—Ispirito Santo nohuanton iyasha, ninorahuè. Quirosarinquè pa'patan, sintononèquè nitonporahuèso pochachin cotioro'sa' tonpoarinèquèn. Nisha piyapi'saquè yo'coaninèquèn ana'intinèquènso marè', itèrin.

¹² Natanahuatoì: "Ama Quirosarinquè paquèsohuè'," itopiraihuè'. Inaquè ya'huèpisopitarinta' inachachin napotopirinhue', co yanatèrincoihuè'.

13 —¿Onpoatonta' na'nètoma' asètaramaco? Ama huachi na'nēcosuhuè'. Inatohua' pa'pato, yatonpoarinaco. Nipirinhuè', yapa'sarahuè. Sinioro Quisoso imarahuèso marè' yatèpapurinacohuènta', pa'sarahuè, itèrincoi.

14 Hua'qui' nontopiraihuè', inachachin yonquirin ni'ton:

—Noyahua'. Sinioro nohuanthuahachin, paquè nipachin, itèrai.

15 Ina quèran ma'shanèhuèipita taparahuato, Quirosarinquè paantarai.

16 Pa'patoira, a'naquèn imapisopita ca'taninacoi. Mason pèinènquè quèparinacoi yacapata'huaiso marè'. Inaso' Chipri quèran huè'nin, iráca imarinso'.

Santiago nontèrinso'

17 Quirosarinquè canconpatoira, imapisopita nóya nontèrinacoi. Huè'naiso marè' noya cancantopi.

18 Tahuèrinquè Paono pa'nin Santiago nicapon. Quiyanta' pa'nai. Ya'ipi ansiano'sa' inaquè nani niyontonpi.

19 “Huè'cama, iyaro'sa',” itahuaton, Paonori itantapon: “Nani hua'qui' Quisocristo nanamèn a'chinahuè. Nisha piyapi'sa' a'chintèra'piarahuè. Yosè catahuarincoi ni'ton, noya natanatona', na'a imasapi huachi,” itèrin. Ya'ipi a'chininso' sha'huitèrin.

20 Natanahuatona', “Ma noyacha Yosèso' ni'ton, nisha piyapi'santa' imasapi paya,” topi a'naya a'naya. Ina quèran itantapi:

—Noya iyasha nipirinhuè', isèquè na'a huaranca cotioro'sa' Quisoso imaponaraihuè', Moisésè iráca pènèntèrinso' yanatèpi anta'. “Inanta' natècaso' ya'huèrin,” topi.

21 Inapitaso' nonpin nanan natantopi. “Paono nisha piyapi'sa' ya'huèrinquè paaton, cotioro'sa' inaquè ya'huèpisopita nisha a'chintèrin. Moisésè pènèntèrinso' a'poco'. Ama huachi hui'namapita marca acotocosohuè', tènin Paono pènèntaton. Co nohuanthèrinhuè' iráca napopiso' natècaiso',” topi, natantopi.

22 ¿Ma'ta' iporaso' onpoa'ahua' nonpintopiso' ama natècaiso marèhuè'? Huè'nanso' onpopionta' piyapi'sa' nitotapona'.

23 Nani yonquirai ni'ton, natancoi sha'huichinquèn ma'sona nicamaso'. Catapini quèmapi'sa' isèquè ya'huèpi. Nani Yosè nontopi ma'sha nicacaiso'.

24 Inapita quèparahuaton, catahuaquè' iráca pènèntèrinso' natècaiso marè'. Yosè chinotopiso pèiquè quèparahuaton, pahuèrapitèquè' ma'sha Yosè marè' tèpacaiso'. Ina quèran niya'irapi. Inapotohuatan, ya'ipi piyapi'sa' ni'sarinènquèn. “Paononta' Moisésè pènèntèrinso' natèrin. Nonpin nanan natantèrèhua',” tosapi.

25 Nisha piyapi'saso nipirinhuè' nani ninshitèrai. “Quisocristo imapatama', co ya'ipi iráca pènèntèrinso' natècamaso' ya'huèrinhuè'. Isofchin sha'huichinquèma' ama nicacamaso marèhuè'. A'naquèn ma'sha tèpapi mamanshi moshacaiso marè'. Ina nosha tananpitocó'. Naporahuaton, a'naquèn maconorahuatona', ma'sha tèpapi. Co huè'nainèn noya inquipirinahuè', ca'pi. Ina noshanta' ama ca'cosohuè'. Naporahuaton, ama monshihuanocosohuè'. Cotioro'sacoi pènèntèraisoi na'con ya'huèpirinhuè', inaichin natècamaso' ya'huèrin,” tènai, nisha piyapi'sa' ninshitato, itèrin Santiacori.

Paono mapiso'

26 Itohuachina, “Noyahua'. Napo'i nipachin,” itèrin Paonori. Tahuèrinquè catapiniya'pi quèparin. Iráca pènèntèrinso' natèrahuatona', Yosè chinotopiso pèiquè ya'conpi. Ya'conahuatona', corto hua'an sha'huitopi: “Canchisé tahuèri huè'sápoi Yosè camaitèrinso' natètoi oshanèhuèi iniquica'huaiso

maré'. Tahuëri nanihuachin, ma'sha quësarai canpitari tëpatoma' ahuiquita-maso maré'," itopi.

²⁷ Canchisë tahuëri nanirihuachina, Yosë chinotopiso pëiquë paantapi. Inaquë a'naquën cotioro'sa Asia parti quëran huë'pisopitari quënanpi. Paono quënanahuatona', mapi. Ya'ipi piyapi'sa' ano'huitopi.

²⁸ "¡Huëco' iyaro'sa' catahuaco! Iso quëmapi ya'ipi parti paaton, nisha a'chinarin. 'Cotioro'saso' co no'tëquën a'chinpihuë'. Moisése pënëntërinso' a'poco,' tënin. Naporahuaton, Yosë chinotopiso pëi' co huachi noya ni'ninhuë'. Ni'cochi. Crico piyapi'sa' isëquë chachin ichiya'conin ni'ton, Yosë pëinën tapiarin. Co inapitaso' ya'conacasohuë' nipirinhüë'," toconpi.

²⁹ I'hua Paonori Toropimo quëparahuaton, ninano' pa'tërin, cotioro'sari quënanpi. Ipiisoquë ya'huërin ni'ton, Crico piyapi inaso'. "Nisha piyapi nipirinhüë', Yosë chinotopiso pëiquë ichiya'conin," tëcatona napopi.

³⁰ Natanahuatona', notohuaro' piyapi'sa' no'huitopi. Yosë chinotopiso pëiquë ta'arahuatona', Paono mapi. Masahuatona', ocoicaiso maré' ohuararachinpi. Nani ocoihuachinara, ya'coana oncotopi.

³¹ Paono yatëparapiso', capitan hua'anso' natantërin. Ya'ipi Quirosarinquë ya'huë'pisopita yaniahuë'rapí, natantërin.

³² Natantahuaton, sontaro'sa', capitano'sa', inapita amatahuaton, quëparin. Ta'arahuatona', piyapi'sa' niyontonpiquë pa'sapi. Sontaro'sa' ya'caritërahuachinara, cotioro'sari quënanahuatona', co huachi Paono ahuë'pihuë'.

³³ Capitan hua'ani canconahuaton, Paono maconin. "Cato' catinaquë tonpotanpatëquë'," itohuachina, a'na sontarori nitonpotanpatërin. A'na tanpain quëraonta' a'na sontarori inapotërin. Inapotohuachinara, capitanso' piyapi'sa' natanin: "¿Ma'ninta' iso quëmapi? ¿Ma'ta' onporinso'?" tënin.

³⁴ Napoaponahuë', chiniquën nonatona', nisha nisha sha'huitopi. Noncaroapi ni'ton, co nanitërinhuë' no'tëquën natanacaso'. Napoaton: "Sontaro'sa' ya'huë'pëiquë quëpaco'," itërin.

³⁵⁻³⁶ Quëpahuachinara, ya'ipi piyapi'sari imasapi. "Tëpachinaco'," itë'rapí. Pëi' nanpënanquë canconahuatona', na'con na'con no'huitona', yaahuëpi. Napoaton sontaro'sari Paono inápaquë pitëtërahuatona', quëpapi.

No'huitona'piro'sa' nontërinso'

³⁷ Pëiquë yaya'compachinara, Paonori capitan itapon:

—Sinioro capitan, pi'pian nonchinquën topirahuë', itërin.

—¿Crico nananquë nonan ti? itërin.

—Ina nananquë mini nonahuë', itërin.

³⁸ —Iquipito piyapinquën ta'ma topirahuë'. Inaso' i'huamiáchin copirno no'huiton, catapini huaranca tirocoro'sa', inotëro parti quëparin, itërin.

³⁹ —Co inacohuë'. Caso' cotio quëmapico. Tarsoquë nasitërahuë. Inaso' panca ninano', Sirisia parti ya'huërinso'. Ya'ipi piyapi'sa' nohuitopi. Isopita piyapi'sa' nonchi, topirahuë', itërin.

⁴⁰ "Inta nipachin, nontëquë'," itërin. Paono nanpënanquë huanirahuaton, anqui anquita'parin. Piyapi'sari ni'sahuatona', copica topi huachi. Napo-huachinara, Paonori cotio nananquë itapon:

22

¹ "Natanco iyaro'sa', apiro'sa', pi'pian yanontëranquëma'. Caso co manta' onporahuë'," tënin.

² Cotio nananquë nonsarinso natanahuatona', aquë aquëtë ta'topi. Napo-huachinara, itaantarín:

³ “Canta' iyaro'sa' cotio piyapico. Tarsoquë nasitërahuë. Sirisia parti nasitopirahuë', isëquë huëcato, hui'napitërahuë. Maistro Camariro a'chintërinco. Shimashonënpoa' pënëntërinso chachin ya'ipi a'chintërinco. Hua'huatapo quëran huarë' chiniquën Yosë yonquirahuë. A'naya tëranta' nisha yonquihuachinara, canpita pochachin no'huirahuë.

⁴ Iráca na'a Quisoso imapisopita aparisitërahuë. Yatëparahuë. Quëmapi'sa' tonporahuato, tashinan pëiquë po'morahuë. Sanapi'sa quëran huarë' inaquë po'morahuë.

⁵ Yanitotohuatama', corto hua'an chini chiniquën nanantërinsona' inachachin sha'huitarinquëma'. Cotio ansiano'santa' nitotopi. Inapitaso' quirica ninshitërinaco iyaro'sa' Tamascoquë ya'huëpisopita quëtona'huaso marë'. Inatohua' pa'nahuë Quisoso imapisopita maca'huaso marë'. 'Tonporahuato, Quirosarinquë quëmaarahué ana'intacaiso marë', ta'to,' pa'nahuë.

Quisosori ya'notërinso' sha'huitarinsó'
(Hechos 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Pa'sápatoí Tamascoquë ya'caritërarai. Camotëchin nisahuaso', a'naroáchin inápa quëran huënaráchin huënaráchin a'pintërinco.

⁷ No'paquë anotahuato, inápa quëran nontërincoso' natanahuë. 'Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco?' itërinco.

⁸ '¿Inquënta' quëmaso' Sinioro?' itërahuë. 'Ca Quisosoco, Nasaritoquë ya'huërahuëso'. Aparisitaranco,' itërinco.

⁹ Ca'tanincosopitanta' a'pininsó' ni'pi. Nipirinhué', nontërincoso' co natanpihuë'.

¹⁰ '¿Ma'ta' Sinioro onpo'iso'?' itërahuë. 'Huanirahuaton, ninanoquë paquë'. Inaquë a'na quëmapi sha'huitarinquën ma'sona nicamaso',' itërinco.

¹¹ Huënaráchin huënaráchin a'pintërinco ni'ton, co manta' quënantërahuë'. Napoaton ca'tanincosopita matanparahuatonaco, Tamascoquë quëparinaco.

¹² Ina ninanoquë chachin a'na quëmapi ya'huërin, Yosë noya chinotërinso'. Ananiasë itopi. Moisésë iráca pënëntërinso' no'tëquën natërin. 'Inaso' noya quëmapi,' topi ya'ipi cotioro'sa'.

¹³ Huëcapairahuatonco, nontërinco. 'Iya Saono. ¡Sinioro nohuanton, noya ni'tantaquë!' itërinco. Naporo chachin noya ni'taantarahuato, ina quënanahuë.

¹⁴ Ina quëran itaantarincó: 'Yosë chinotëréhuaso' nani huayoninquën nohuantërinso chachin nitotamaso marë'. Ina nohuanton, Quisoso ya'notërinquën. Noya noya inaso'. Nontërinquënso' natanan.

¹⁵ Yosë acorinquën ya'ipi piyapi'sa' sha'huitamaso marë'. Ni'nanso', natananso', inapita sha'huíaran. Ina marë' ya'notërinquën.

¹⁶ Napoaton ama hua'quiquësohuë'. Apiramiáchin huaniquë'. “Quisoso imasarahué huachi,” ta'ton, aporihuanquë'. Ina nontohuaton, oshanën inquitarinquën,' itërinco.

Nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë' a'parinsó'

¹⁷ Ina quëran Quirosarinquë paantahuatëra, Yosë chinotopiso pëiquë pa'nahuë. Inaquë Yosë nontasoco, hua'narëso pochin ni'nahuë.

¹⁸ Quisoso nontaantarincó. 'Manorahuaton, Quirosarin quëran pipiquë'. Ca nanamëhuë sha'huíuaton, co natëarinëinquënhué', itërinco.

¹⁹ Inapita Sinioro nohuitërinaco. A'na parti a'na parti paato, ya'ipi niyontonpiso pëiro'saquë ya'conahuë. Inaquë imarinëinquënsopita ahuërahuë. Tashinan pëiquë po'morahuë.

²⁰ Istipan quëma nanamën a'chininso marë' tēpahuchinara, canta' ni'nahuë. "Tēpaco'," itērahuë carinta'. Tēpatona'piro'sa' a'mopiso' ocoirahuatona', quëtērinaco, a'pairahuë. Ya'ipiya nohuitērinaco', itērahuë.

²¹ 'Ina nipirinhüë', paquë'. Aquë yaa'paranquën nisha piyapi'sa' a'chintamaso marë', itērinco. Napoaton nisha piyapi'sa' a'chintarahüë," tēnin Paono.

Capitan hua'ani maninso'

²² Piyapi'sa' noya natanapirinhahuë'. "Nisha piyapi'sa' a'chintarahüë," topachina, no'huifaantapi.

"Tēpachinaco'. ¡Pa'pi co noya quëmapihüë! ¡Chiminchina'in!" itopi.

²³ Chiniquën nonsapi. No'huitatona', a'mopiso' pa'tan pa'tantahuatona', inäpaquë mo'shiquëpita pa'satapi. Chiniquën no'huitohuachinara, cotioro'sa' inachintopiso'.

²⁴ Capitan hua'ani ni'sahuaton, sontaro'sa itapon: "Sontaro'sanpoa ya'huërēhuaquë quëparahuatoma', huihuico'. Ma'marësona no'huipiso', sha'huichinpoa'," itērin.

²⁵ Inaquë quëparahuatona', tonpopi huihuicaíso marë'. Tonpopirinhüë', capitan inaquë huaniarin ni'ton, Paonori itapon:

—Caso' Noma piyapico nipirahuë', yahuihuiramaco. Co napotamacoso ya'huërinhuë'. Co coisë nitotopirinhüë', ¿yahuihuiramaco ti? itērin Paonori.

²⁶ Ina natanahuaton, capitan hua'an sha'huitapon pa'nin.

—¿Ma'ta' ipora onpoapon? Paso' quëmapi Noma piyapi nipirinhüë', yahuihuitēran. Ni'quëna copirno no'huihuachinquën, itērin.

²⁷ Napotohuachina, capitan hua'ani huëcapairahuaton:

—¿Quëmaso' Noma piyapinquën ti? itiirin.

—Inaco mini, itērin Paonori.

²⁸ —Na'con pahuërētato, Noma piyapi ya'conahuë, itērin capitan hua'ani.

—Caso nipirinhüë' nasitērahuë quëran huarë' Noma piyapico. Tatahuë Noma piyapi ni'ton, canta' inapochachin ninahuë, tēnin Paono.

²⁹ Ina natanahuatona', co huachi huihuipihüë'. Capitan hua'aonta' pa'yanaton, tē'huarin. Noma piyapi nipirinhüë', catinaquë tonporinso marë' copirno tē'huatērin.

Cotio hua'ano'sa' Paonori sha'huitērinso'

³⁰ Tahuërinquë capitan hua'ani yanatantērin. "¿Ma'marëta' cotioro'sari sha'huirapipi?" ta'ton, sontaro'sa' sha'huitērin Paono ocoicaíso marë'. Naporahuaton, ya'ipi cotio hua'ano'sa' amatērin. Corto hua'ano'sa' chini chiniquën nanantopisonta' amatērin. Nani niyontonpachinara, inaquë Paono quëparin natanacáíso marë'.

23

¹ Paono ya'conahuaton, hua'ano'sa' notēerahuatón, itapon:

—¡Pora iyaro'sa' pi'pian nonchinquëma' natanco. Hua'huatapo quëran huarë' noya ninahuë. Yosë ni'sárinco, co manta' onporahuë', itērin.

² Naporu tahuëri'sa' Ananiásë itopiso', corto hua'an chini chiniquën nanantērinso' nisarin. Inari huanipapisopita itapon:

—Ahuëananco', itērin. Napohuachina, huaniparinsoari ahuëananin. Napotohuachina, Paonori itapon:

³ —Quëmaso' nonpintēnquën. ¡Yosë ahuëarinquën quëmanta'! "Moisësë pēnētērinso' natëto, ana'ntarahüë," taponahuë', ¿onpoatonta' sha'huitēran ahuëincoso'? Moisësë chachin pēnēninpoa' ama topinan quëran piyapi ahuëcaso marëhuë', itērin.

4—Corto hua'an chini chiniquèn nanantërinso nipirinhue', ¿no'huiton, non-apiran ti? itopi.

5—Co'chi iyaro'sa' nohuitatorahuè', naporahuè paya. Tëhuë'nchachin Yosë quiricanën quëran pëñëninpoa'. “Co hua'anënpoa' nonapicaso' ya'huërinhuè'” itërin, itërin Paonori.

6 Cotio hua'ano'sa' huè'pisopita co napopianachin yonquipihuè'. Patoma satorio'sa', patomaso', parisio'sa'. Ina yonquiaton, Paonori itantarín:

—Caso' iyaro'sa', Parisioco. Shimashonëhuëpitanta' parisio'sa' chachin. “Yosë ananpitaantarínpoa'” tënahüeso marè' isopita sha'huirapirinaco, itërin.

7 Ina natanahuatona', parisio'sa', satorio'sa', inahua capini nino'huipi. Nisha nisha yonquipi.

8 Satorio'saso' co natëtona'piro'sahuè'. “Co Yosë ananpitaantarínpoahuè'. Co hua'yanënpoa' ya'huëtërinpoahuè'. Co anquëniro'sa' tëranta' ya'huëpihuè'” toconpi. Parisio'saso' nipirinhue' natëpi. “Hua'yanënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, Yosë ananpitaantarínpoa'. Anquëniro'santa' ya'huërin,” topi.

9 Napoaton ninontatona', noncaroapi. Parisio maestro'sa' huanirahuatona', chiniquèn nonpi.

—Iso quëmapiso' noya, tënai. Co manta' onporinhue'. Anquëni noninso' natamara. Hua'yani a'na nontomara, tënin a'naquën. Napohuachinara, satorio'sa' no'huitopi.

10 Chiniquèn nino'huitona', niahuërapi. Napoaton capitan hua'ani sontaro'sa' camairin.

—Maconco' tëpahuachina', itërin. Napotohuachina, sontaro'sa' pa'pi. Paono osërëconahuatona', sontaro'sa' ya'huëpique' quëpaantapi.

11 Naporo' tashi' Siniorori ya'notimarahuatón, Paono itapon: “¡Ama të'huatonhuè', chiniquèn cancantëquë'! Quirosarínquë nanamëhuè nani sha'huiran. Inapochachin Nomaquënta' paaton, sha'huiantamaso' ya'huërin,” itërin.

Paono yatëpapiso'

12 Tahuëririnque' a'naquën cotio'sa' chinotopi Paono tëpacaiso'. “Ama huachi ca'ahuasohuè'. Ama o'oahuasohuè'. Paono tëpaquë huarè' ca'ahua'. Co tëparihuarahuè' ca'patëhua', Yosë ana'inchinpoa',” nitopi.

13 Catapini shoncaya'pi pochin napopi.

14 Naporahuatona', paatona', cotio hua'ano'sa', ansiano'sa', inapita non-topi.

—Nani huachi anoyatërai. Co huachi coshataraihuè'. Paono tëpaquë huarè' coshataantarai. Yoscoarè' tëpaarai, tënai.

15 Napoaton capitan hua'an sha'huitoco' Paono quënta'in. “Tashiraya yanontantarai no'tëquën nitota'huaiso marè'” itoco'. Quiyaso nipirinhue' na'pitatoi, ninaarai. Ya'caritohuachin, a'naróchin masahuatoi, tëpaarai, itopi.

16 Paono apia'huainso nipirinhue', yatëpapiso' natantërin. Inaso', os-hin hua'huin. Natantahuaton, sontaro'sa' ya'huëpique' paaton, Paono sha'huitërin.

17 Sha'huitohuachina, a'na capitan amatërin.

—Iso hui'napi hua'anënuë' quëpaquë' nanan sha'huichin, itërin.

18 Napohuachina, hua'anënuë' quëparahuaton, itonin:

—Sontaro'sa' ya'huëpique' Paono amatërinco. “Iso hui'napi hua'anënuë' quëpaquë' nanan sha'huichin,” itërinco ni'ton, quënahüè, itërin.

19 Capitan hua'ani matanparahuaton, amashamiachin quëparin ama piyapi'sari natanacaiso marëhuè'.

—¿Ma'ta' yasha'huitërancoso'? itërin.

²⁰—Cotio hua'ano'sa' nani chinotopi Paono amatacaiso marë'. “Tashiraya Paono quënantaquë' nontanta'ii. Naporinso', aquëtë huarë' yanitotërai,” itarinëquën.

²¹ Nipirinhüë', ama natëquësohuë'. Catapini shonca na'con piyapi'sari chinotopi tëpacaiso marë'. Po'oana quëran ninarapi tëpacaiso marë'. Co huachi coshatapihuë'. Co o'osapihuë'. Paono tëpai huarë' coshatacaiso' yonquipi. Iporaso' quëma ninarinën nohuantopiso chachin nitamaso', itërin.

²²—Sha'huitërancoso' api, ama insonta' sha'huitëquësohuë', itahuaton hui'napi a'parin.

Paono a'na parti quëpapiso'

²³ Ina quëran cato' capitano'sa' amatërin.

—Apira ma'sha tapaco' Sisariaquë pacacamaso marë'. Cato pasa sontaro'sa' sha'huitonquë' pa'ina'. Cahuarioquë pa'na'piro'santa' canchisé shonca quëpaquë'. Nansahuano'sa' cato pasa quëpaquë'. Ya'ipi tapatëquë' yayanotashirahuaso' pacacamaquëma'.

²⁴ Cato' cahuario quëpaco' Paono paacaso marë'. Noya a'pairahuatoma', hua'an Huirisé quëtonco', itërin.

²⁵ Ina quëran quirica ninshitërin hua'an quëtacaiso marë'.

²⁶ “Sinioro hua'an Huirisé. ¿Noyanquën quëmanta'”? Ca Craotio Niasëco ninshitaranquën, ni'quë'. Quëmaso' chiniquën nanantëran ni'ton, pi'pian sha'huichinquën.

²⁷ Iso quëmapi a'pataranquën, cotioro'sari mapiso'. Yatëpapirinahuë', quënanahuato, sontaro'sa' a'parahuë osërëtaacaiso marë'. Inaso' Noma piyapi ni'ton, osërëtërahuë'.

²⁸ ¿Ma'marëta' sha'huirapipiso'? ta'to, cotio hua'ano'saquë quëparahuë nitota'huaso marë'.

²⁹ Cotio pënëntërinso' co natërinhuë', toconpi. Ina'chin sha'huirapipi. Co manta' onporinhuë'. Co chiminacaso' ya'huërinhuë'. Coni tashinan pëiquë tëranta' po'mocaso' ya'huërinhuë'.

³⁰ Ina quëran cotioro'sa' chinotopi tëpacaiso', natantërahuë. Napoaton a'naro'áchin a'patëranquën. Cotioro'santa' nani sha'huitërahuë ya'huëranquë paatona' sha'huirapicaiso marë'. Nani huachi,” itërin, ninshitaton.

³¹ Ina quëran sontaro'saso' natërahuatona', Paono quëpapi. Tashi' nipirinhüë', Antipatërisë'pa' quëpapi.

³² Tahuërinquë sontaro'saso' ya'huëpiquë panantapi. Cahuarioquë pa'na'piro'saichin Paono quëpapi.

³³ Sisariaquë canconahuatona', quirica hua'an quëtonpi. Paononta' yo'conpi.

³⁴ Hua'anso' quirica nontahuaton, itapon: “¿Inso partita' hua'huatëranso'?” itërin. “Sirisia parti hua'huatërahuë,” itërin Paonori.

³⁵—Sha'huirapirinënsopita canquihuachina', ya'ipiya natanarahuë, itërin. Ina toshuaton, sontaro'sa' camairin Paono quëpacaiso marë'.

—Hua'an Irotisé pëinënuquë quëparahuatoma', a'paico' ta'ahuachin, itërin.

24

Hua'an Huiriséquë sha'huirapipiso'

¹ Anatërápo tahuëri nanihuachina, corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' canquirin, Ananiasë itopiso'. A'naquën cotio ansiano'sari ca'tanpi. Nonapina'pi hua'aonta' huë'nin, Tirotoro itopiso'. Huirisé ya'huërinquë huë'sahuatona', Paono sha'huirapipi.

² Paono quëntahuachinara, Tirotorori itërin:

—Ipora sinioro hua'an, pi'pian nonchinquën natanco. Ma noya quëmaso' hua'anëntërancoi. Noya yonquiaton, na'con catahuanrancoi ni'ton, sano ya'huërai.

³ Ina marë' ya'ipicoi noya ni'nainquën. “Yosparinquën,” itërainquën. Quëmaso' tëhuëenchachin chiniquën nanantëran.

⁴ Apira pi'pisha yanontaranquën, noya natanco. Co hua'qui' nontaranquënhuë'.

⁵ Iso quëmapi Paono itopiso' pa'pi co noyahuë', tënai. Ya'ipi parti paaton, piyapi'sa' nisha nisha ayonquirin. A'chinpachina, cotioro'sa' nino'huipi. Ya'ipi parti naporin. Nisha imarin. Nasarinoro'sa' itopiso' imaton, na'a piyapi'sa' a'chintarin imacaiso marë'.

⁶ Yosë chinotopiso pëinta' yatapirin. Nisha piyapi'sa' inaquë ichiya'conin, co inapitaso' ya'conacaso'huë' nipirinhüë'. Naporo' quiyari manai. [Quiya coisëquë yaquëpapiraihuë' ana'intacaso marë'.

⁷ Capitan hua'an Niasiasëso nipirinhüë', notohuaro' sontaro'sa' quësahuaton manin. Osërëtërincoi.

⁸ “Noma hua'an ya'huërin'pa' paatoma', sha'huirapico',” itërincoi. Napoaton isëquë huë'nai.] No'tëquën sha'huirapiarai. Quëmari Paono natanquë' inachachin sha'huichinquën, itërin Tirotorori.

⁹ Cotioro'sa' huë'pisopitanta' inachachin napotopi. “No'tëquën sha'huitërinquën,” itopi.

¹⁰ Ina quëran hua'ani imirin quëran tasatërin Paono nontacaso marë'. Napotihuachina, Paonori itërin:

—Na'a pi'ipi sinioro hua'an quëma hua'anëntërancoi. Napoaton noya cantato, nontaranquën.

¹¹ I'huamiächin Quirosarinquë paantarahüë Yosë chinota'huaso marë'. Shonca cato' tahuërichin nisarin pa'nahuëso'. A'napita natanpatan, inachachin sha'huitarinëquën. Co hua'quiyatërarahuë'.

¹² Yosë chinotopiso pëiquë pa'patora, co insonta' no'huirahuë'. Niyontonpiso pëiquënta' noya pa'nahuë. Co cachiquë tëranta' chiniquën a'chinahuë'. Piyapi'sa' niyontonpachinara, co sha'huitërahüë' nino'huicaiso'.

¹³ Topinan quëran nonpinapirinaco. Na'con sha'huirapipirinacohüë', ni'nincoso chachinso co ya'huërinhuë'.

¹⁴ “Nisha imarin,” topi. Inächin no'tëquën nonpi. Tëhuëenchachin Quisoso nanamën imarahüë. Nipirinhüë', Yosë no'tëquën chinotërahüë. Shimashonëhuëpita chinotopiso chachin chinotërahüë canta'. Ya'ipi Yosë quiricanën natërahüë. Iráca pënëntërinso', pënëntona'piro'sa' ninshitopiso', inapita yonquirahuë.

¹⁵ “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” ta'to natërahüë. “A'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' ananpitaantarahüë. Noya piyapi'sa', co noya piyapi'sahuë', ya'ipi ananpitaantarahüë,” tënin Yosë. Ina tahuëri caso' ninarahuë. Isopitanta' ina ninarapi.

¹⁶ Napoaton nani tahuëriya Yosë no'tëquën yanatërahüë. Piyapi'santa' co yanonpintërahüë'.

¹⁷ Iráca Quirosarinquë ya'huëpirahuë'. Na'a pi'ipi a'na parti pa'nahuë quëran i'huamiächin inaquë paantarahüë. Sa'ahuaros'sa' nosoroato, coriqui quëta'huaso marë' pa'nahuë. Ma'sha Yosë quëta'huaso marënta' pa'nahuë.

¹⁸ Iráca pënëntërinso' natëto, Yosë chinotopiso pëiquë ya'conpirahuë', co manta' onporahuë'. Co piyapi'sa' ayontonahuë'. Co ca nohuanto nino'huipihuë'.

¹⁹ Inapita mini isëquë huë'sahuatona', sha'huirapiitonacohüë', co huë'pihuë'.

²⁰ I'hua cotio hua'ano'sa' niyontonpachinara, amatërinaco. Isopita natani-naco. Ma'sona onporahuëso' sha'huichinën.

²¹ Naporo' isoichin napotërahuë. "Yosë ananpitaantaripoa' tēnahuëso marë' ipora sha'huirapirinaco," itërahuë, tēnin Paono.

²² Ina natanahuaton:

—Noyahua'. Nani natananquën. Capitan hua'an Niasisë o'mahuachin, iso nanan yonquiantarahuato, sha'huichinquëma', tēnin hua'an. Quisoso nanamën a'chinpiso' noya nitotaton, co aquëtë' yanataninhuë'.

²³ Ina quëran capitan sha'huitërin: "Paono noya a'paiquë' ama ta'ainsohuë'. Nipirinhue', ama tonpoquësohuë'. Nipayarinsopita huë'pachina', noya ya'coina'. Ma'sha pahuantohuachin, quëchina'," itërin.

²⁴ Hua'quimiáchin quëran Huirisë sa'inë chachin huëantarahuaton, Paono amataantarín. Sa'inso' cotio sanapi, Torosira itopi. Paono huë'pachina, itapon:

"Quisocristo imaranso' sha'huitocoi noya nitochii," itohuachina, "Tëhuënachachin Quisocristo imarahüë.

²⁵ Yosë sha'huitërinpoa' noya cancantacaso marë'. Ina catahuarinpoa' co noyahuë' yonquirehuasopita naniantacaso'. A'na tahuëri coisë pochín nicaton, ya'ipi piyapi'sa' natanarin. Co noyahuë' nipisopita ana'ntarin," tēnin Paono. Napotohuachina, hua'an pa'pi pa'yanin.

—Nani huachi. Iporaso' paquë'. A'na tahuëri yanontaantahuatēnquën, amataantaranquën, itërin.

²⁶ "Paono pahuëraponco pipicaso marë' nimara," ta'ton, hua'qui quëran hua'qui quëran amataantarín nontacaso marë'. Na'aro' Paono nontopirinhuë'.

²⁷ Cato' pi'ipi nanihuachina, nisha hua'an ya'coantarín, Porsio Pisto itopiso'. Huirisëso' pipirin huachi. Pipiponahuë', co Paono ocoirinhue'. "Cotioro'sa' no'huihuachinaco," ta'ton, co ocoirinhue'.

25

Hua'an Pistoquë sha'huirapiantapiso'

¹ Nasha hua'an canquirin huachi, Pisto itopiso'. Sisariaquë huëcaton, cara tahuëri i'huatërin. Ina quëran Quirosarinquë pa'nin.

² Inaquë pa'pachina, cotio hua'ano'sa', corto hua'ano'sa', inapitari Paono sha'huirapipi.

³ "Quirosarinquë quënantaquë', natanta'ii, topiraihuë'," itopi. Nani chinotopi na'pirahuatona', iraquë tēpacaiso marë'.

⁴ Napotopirinahuë', co hua'an nohuantërinhuë'.

"Inca. Co yaquëntarahüë'. Sisariaquë a'pairapi. Co hua'qui quëranhuë' inaquë canta' paantarahuë'," tēnin.

⁵ —Napoaton pa'pato, caraíchin hua'anquëma' huëco' pa'ahua', tēnahuë. Paono co noyahuë' nipachin, inaquë sha'huirapico', itërin.

⁶ Inaquë shonca tahuëri pochín i'huatantarahuaton, Sisariaquë paantarín. Tahuëririnquë coisë shiranēnquë huënsërahuaton, Paono amatërin.

⁷ Cotioro'sa' Quirosarin quëran nani o'mapi ni'ton, Paono huë'pachina, ahuanapanirahuatona', na'con sha'huirapiapi. Nisha nisha sha'huirapipirinahuë', co ni'ninso chachin ya'huërinhuë'.

⁸ Ina quëran Paonori itërin:

—Iráca quëran huarë', sinioro hua'an, noya ninahuë. Co manta' onporahuë'. Moisésë pēnētërinso' cotioro'sari natëhuachinara, co ina marë' no'huirahuë'. Yosë chinotopiso pēinta' co tapirahuë'. Co nisha piyapi

ichiya'conahué'. Noma copirnonta' natèrahué. Co onporonta' piyapi'sa' sha'huitèrahué' ina no'huicaiso'. Topinan quèran sha'huirapirinaco, itèrin.

⁹Noya natanpirinhué', hua'an co nohuantèrinhué' cotioro'sari no'huicaiso' ni'ton, Paono itèrin:

—¿Nohuantèran Quirosarinqué paacaso'? Inaqué sha'huirapihuachinën, cari natanpato, sha'huitaranquën, itèrin.

¹⁰—Co nohuantèrahué'. Quèmaso' Noma copirno acorinquën ni'ton, nontaranquën. Sha'huirapirinacoso' isèquë anoyatacaso' ya'huèrin. Co manta' cotioro'sa' onpotèrahuésokué', nitotèran.

¹¹Tèpatona'pi, copirno no'huina'pi, inapita tèpacaso' ya'huèrin. Ina pochinco canta' naporini, tèpainacoso' nohuanchitokué'. Nipirinhué', nonpinapihuachinaco, co cotioro'saqué yocancoso' ya'huèrinhué', tènahué. Noma copirno chachin yanontarahué. Ina nataincoso' ya'huèrin, itèrin Paonori.

¹²“Noma copirnososo' chini chiniquën nanantèrin ni'ton, co topinan a'parèhué',” ta'ton, coisènpita nontèrin. Nani nontohuachina, Paono itan-tarin:

—Noma copirno chachin yanontèran ni'quèhuaré', ina ya'huèrin'pa' a'paaranquën, nontonqué', itèrin.

Acripa hua'an canquirinso'

¹³Hua'quimiáchin quèran a'na hua'an chiniquën nanantèrinso' canquirin, Acripa itopiso'. Sisariaquë hué'nin Pisto nicapon. A'na sanapinta' hué'nin, Pirinisa itopiso'.

¹⁴Hua'qui' inaqué yacapatarin ni'ton, Pistori itèrin:

—Tashinan pèiqué a'na quèmapi ya'huèarin, Paono itopiso'. Iráca Huirisèri po'morinso'.

¹⁵I'hua Quirosarinqué ya'huasoco, cotio hua'ano'sa', ansiano'sa', inapitari na'con sha'huirapipi. “Chiniquën ana'intèquë',” itèrinaco.

¹⁶Ina itohuachinacora, cari itapo: “Noma piyapicoi co topinan quèran ana'intèrahué'. Cato ya'pi ma'sha nionpotohuachinara, cato chachin coisèquë pa'sapi. Sha'huirapihuachina, a'nanta' a'panitacaso' ya'huèrin. Ina quèran coisèri noya nitotaton, tèhuèna'pi no'tèquën ana'intarin. Ina pochin Noma piyapicoiso' ninai,” itèrahué.

¹⁷Napoaton isèquë hué'pachinara, co hua'quirahué'. Tahuèrinqüë coisè shiranénquë huènsèrahuato, Paono amatèrahué.

¹⁸Ina quèran cotioro'sari sha'huirapipi. Panca tèhuémara ni'ton, sha'huirapipi, topirahué', co ina pochin sha'huirapipihué'.

¹⁹“Paono co quiya pochin Yosè chintèrinhué'. Nisha imarin. A'na quèmapi Quisoso itopiso' chiminaponahué', nani nanopiantarin,” toconin, topi. Inaichin sha'huirapipi.

²⁰Cotioro'sa' moshapiso' co pi'pisha tèranta' nitotèrahué'. Napoaton Quirosarinqué yaquëpapirahué' aguètè' natanta'huaso marè'. “Inaqué sha'huirapinën,” itopirahué', co nohuantèrinhué'

²¹“Noma copirno chachin yanontarahué. Ina nataincoso' ya'huèrin,” ténin. Napoaton tashinan pèiqué po'moantarahué. Nanitohuato, Noma copirno nontacaso marè' a'paarahué, ténin Pisto.

²²—Carinta' nata'in, ténin Acripa.

—Noyahua'. Tashiraya chachin natanaran, itèrin Pistori.

²³Tahuèrinqüë Acripaso' Pirinisarè chachin hué'pi. Noyasha nitaparahuatona', natanacaiso pèiqué ya'conpi. Capitano'sa', ninano' hua'ano'sa', inapitanta' ya'conpi. Naporahuatona', Paononta' amatopi.

²⁴Huè'pachina, Pistori itapon:

—Noya sinioro hua'an huë'nán. Canpitanta' iyaro'sa, noya huë'nama'. Ya'ipinquëma' yanontaranquëma', natanco. Iso quëmapi ni'co'. Ma'sona onpomara. Ya'ipi cotioro'sari no'huipi. Quirosarinquë sha'huirapipi, isëquënta huëcatona', sha'huirapipi, chiniquën nonapitona'. “Co noya quëmapihuë'. Atëpatëquë',” itërinaco.

²⁵ Natanpirahuë', co manta' onporinhuë'. Co tëpacaso' ya'huërinhuë', tënahüë. “Noma copirno chachin yanontarahüë,” itërincoso marë' inaquë yaa'papurahuë', co nanitërahuë' topinan a'paca'huaso'.

²⁶ Quiricanta' yaa'papurahuë'. Co nitotërahuë' ma'sona onporinso' ninshita'huaso'. “¿Ma'ta' Noma copirno ichi?” ta'to, Paono amatërahuë' natanamaso marë'. Quëmarinta', sinioro hua'an, noya natantariquë'. Nani natanpatan, catahuaco ninshichi, topirahuë'.

²⁷ Co topinan a'pacaso' ya'huërinhuë'. Ma'sona onporinso' ninshitahuato sha'huirapicaso' ya'huërin, tënahüë, itërin.

26

Hua'an Acriparinta' Paono nataninso'

¹ Ina quëran hua'an Acripari Paono itapon:

—Inta noniquë nipachin. Ma'sona onporanso' sha'huitocoi pa'poyainquën, itërin.

Itohuachina, Paonori anquitahuaton, itapon:

² “Noya sinioro hua'anpa', noya cancantato, nonchinquën natanco. Cotioro'sa' nani na'con sha'huirapirinaco ni'ton, cari no'tëquën sha'huitaranquën.

³ Quëmaso' cotioro'sa' a'chininso' noyá nitotëran. Nisha nisha inachin-topiso' ya'ipiya nitotëran. Ama no'huitatonhuë', noya natanco.

Co'huara imashatëraponhuë', Paono naporinso'

⁴ Hua'huatapo quëran huarë' ya'huërahuëso', Quirosarinquënta' ya'huërahuëso', inapita ya'ipi cotioro'sa' nitotopi.

⁵ Caso' Parisioco. Quiyaso' cotioro'sa' imapiso', no'të no'tëquën natërai. Ya'ipi cotioro'sa' nitotopi. Nohuantopi naporini, inachachin sha'huichitënenquënhüë'.

⁶⁻⁷ Iráca shimashonënpoopita nontaton, Yosëri itërin: ‘A'na tahuëri nicha'ësarancuëma', nanpimiatarama', itërin. Ya'ipi cotioro'sa' ina ninapi, shonca cato' huënton chachin ninarapi. Nani tahuëri tashirë chachin ina chinotatona', naporapi. Canta' ina ninarahuë. Ina marë' sinioro hua'an, cotio hua'ano'sa' sha'huirapirinaco.

⁸ A'na tahuëri Yosë ananpitaantaripoa', tënai. ¿Onpoatomata' canpitaso' co ina yanatëramahuë? tënahüë.

Paonori Quisoso imapisopita aparisitërinso'

⁹ Canta' iráca co Quisoso Nasaritoquë ya'huërinso' imarahüë'. Ina imapisopitanta' no'huirahuë. Aparisita'huaso' ya'huërin, topirahuë'.

¹⁰ Quirosarinquë ya'huasoco, Quisoso imapisopita tashinan pëiquë po'morahuë. Côtio hua'ano'sa' nanan quëtërinaco po'moa'huaso marë'. Yatëpahuachinara, carinta': ‘Tëpaco', itërahuë.

¹¹ Niyontonpiso pëiro'saquë ya'conahuato, na'aro' aparisitërahuë. Quisoso a'pocaiso marë' naporahuë. Chiniquën no'huito, nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë huarë' paato, aparisitërahuë.

Paono ya'nan imarinso' (Hechos 9.1-19; 22.6-16)

12 A'na tahuëri cotio hua'ano'sa' nanan quëtërinaco Tamascoquë paca'huaso marë'. Quisoso imapisopita maca'huaso marë' pa'sapirahuë',

13 camotëchin iratërasoco, inápa quëran chiniquën a'pintimarincoi. Pi' quëran chini chiniquën a'pintërincoi. Huënaráchin huënaráchin ni'nahuë. Ca'tanincosopitanta' ni'pi.

14 Ya'ipicoi no'paquë anotasocoi, Quisoso nontërinco. Cotio nananquë nontërinco, natanahuë. 'Saono, Saono, ¿onpoatonta' aparisitaranco? Ni'quë'. Cahuariori yaa'pahuatëra, nara'huaya inëshin nininguë ohuanë'. Cahuariori no'huitaton to'tahuachina, aquë aquëtë' iguitërin. Inapochachin quëmanta' no'huiranco ni'ton, aquë aquëtë' co noyahuë' cancantaran, itërinco.

15 ¿Inquënta' quëmaso' Sinioro?' itërahuë. 'Ca Quisosoco, aparisitarancoso'.

16 Iporaso nipirinhüë' huaniquë'. Nani acoranquën piyapi'sa' sha'huitamaso marë'. Nani ni'nanco. A'na tahuëri nohuantërahuë'so' a'notaranquën. Ya'ipi sha'huiráquë'.

17 Cotioro'sa' yatëpahuachinënguën, nicha'ësaranguën. Nisha piyapi'sa' ya'huëpiquë a'paaranquën. Inapitanta' yatëpahuachinënguën, nicha'ësaranguën.

18 Nisha piyapi'santa' a'chintëquë' nanamëhuë nitochina'. Somaraya pochin cancantatona', co nohuitërinacohüë'. Nanamëhuë a'chintohuatan, nohuitarinaco. Iporaso' tashi pochin cantantopi. Nohuitohuachinaco, tahuëri pochin cantantapi. Iporaso' sopai hua'aní camaihuachina, natëpi. A'na tahuëriso' Yosë natërapí. Natëtonaco, imapachinaco, oshanëna' Yosëri in'chitarin. Ya'ipi natërinacosopita nasha cancan quëtarahuë. Yosë piyapinënpita chachin nisapi, itërinco.

Paonori natërinso'

19 Napoaton, sinioro hua'an, Quisoso inápa quëran ya'notimarinco ni'ton, a'naroáchin imarahüë. Ya'ipi sha'huitohuachincora, no'tëquën natërahuë.

20 Tamascoquë ya'huëpiso'ton sha'huitërahuë. Ina quëran Quirosarinquënta' sha'huiantarahuë. Ya'ipi Cotia partinta' inachachin sha'huiantarahuë. Nisha piyapi'santa' a'chintërahuë. 'Co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', Yosë chachin tahuërëtaantaco'. Tëhuëenchachin imapatama', noya nisarama', itërahuë.

21 Ina marë' cotioro'sa' no'huirinaco. Yosë chinotopiso pëiquë masahuatonaco, yatëpapurinacohüë',

22 Yosëso' catahuarinco, cha'ërahuë. Napoaton ipora huanta' natërahuë. Ya'ipi piyapi'sa' hua'ano'sa quëran huarë' sha'huitarahuë. Moisésë, pënëntona'piro'sa', inapita ninopiso chachin a'chinarahuë:

23 Yosë nohuantan, Cristo chiminapon. Chiminaponahuë', Yosëri ananpitaantarin. Ina'ton nanpiantarin. Ina quëran a'chintapon tahuëri pochin cancantacaiso marë'. Co cotioro'saráchin nicha'ësarinhüë'. Nisha piyapi'santa' nicha'ësarín, topi ninshitatona', ténin.

Hua'aonta' imacaso' Paono nohuantërinso'

24 Ina pochin nontahuachina, Pistori chiniquën itërin:

—¡Paono, quëmaso' hua'yantëran! Na'con quirica nontaton hua'yantëran, itërin.

25 —Co'chi sinioro hua'an hua'yantërahuë' paya. No'tëquën nonahuë. Sano yonquiato, nontaranquëma'.

26 Ya'ipi sha'huitëranquëmaso' hua'an Acripa nani nitotërin. Co po'oana quëran napopihüë'. Ya'ipi piyapi nitotopi. Inanta' nani natantërin. Napoaton co të'huatohüë', ina nontarahuë.

27 ¿Quëmanta' sinioro hua'an, pënëntona'piro'sa' ninshitopiso' natëran pa'? Natëran tënahüë caso', itërin Paonori.

28—Pi'pian nontopirancohuë' a naromarëáchin quëma pochin canta' Cristo ima'i, ¿topiranhue' ti? itërin Acripari.

29—Pa'pi nohuantërahuë' ca pochachin nicamaso'. Ya'ipinquëma' natanamacosopita ca pochachin nicacamaso' nohuantopirahuë'. Catinaguëachin tonpoinëmaso' co nohuantërahuë'. Anaroáchin imarama naporini, noya niitonhuë'. Hua'qui quëran imapatamanta', noya chachin niitonhuë', itërin Paonori.

30 Ina natanahuaton, hua'an huanirin. Pisto, Pirinisa, ya'ipi inaquë huënsëpisopitarë chachin huanipi.

31 Pipirahuatona', inahuara capini ninontopi.
—Iso quëmapi co manta' onporinhuë'. Co tëpacaso' ya'huërinhuë'. Co tashinan pëiquë tëranta' po'mocaso' ya'huërinhuë', nitopi.

32 Ina quëran Acripari Pisto nontaton itapon:
Co Noma copirno chachin nontapon yapa'ninhuë' naporini, ocoicaso' ya'huë'itonhuë', itërin.

27

Nomaquë Paono a'papiso'

1 Ina quëran Pisto yaa'parincoi. A'napita apiro'santa' yaa'parin. Noma copirno Itaria parti ya'huërin ni'ton, Noma sontaro'sa' capitan Orio itopiso' nontërin inatohua' quëpacaiso marë'. "Paono, apiro'sa', inapita quëpaco'," itohuachina, "Noyahua'. Quëpa'i nipachin," tënin.

2 Inaquë panca nancha ya'huërin, Atramitio quëran huë'ninso'. Asia parti yapa'sarin. Anaya a'naya ninanoquë yachinpirinso'. Inaquë ya'conahuato'i, pipirai. Aristarconta' ca'tanincoi. Inaso' Tisaronicaquë ya'huërin, Masitonia parti nininso'.

3 Tahuëririnquë Sitonquë nonshirai. Inaquë Paono nosoroaton, capitani itërin: "Nipayaransopita ya'huërinquë yapa'patan, noya paquë'," itërin. Pa'patoira, pahuantërincoisopita quëtërinaco'i.

4 Ina quëran pipirahuato'i, Chipriquë canconai. Ihuan niquëran pitarincoi ni'ton, coninan pa'tërai.

5 Ina quëran Sirisia parti, Panpiria parti, inapita pirayan na'huërai. Inapoa'toi, Nisia parti canconai. Miraquë nonshiconai.

6 Inaquë capitan a'na nancha quënanin, Aricantria quëran huë'ninso'. Itaria parti yapa'sarin ni'ton, inaquë ichiya'conincoi. Panca nancha inaso'.

7 Pipirahuato'i, sacai' pa'nai. Oshaquëran paato'i, na'a tahuëri quëran Quini-toquë canconai. Ihuan nacapiato'i, panca so'ton Crita itopiso' tahuitonai. Sarmona ya'cariya pa'nai.

8 Inaquë yonsai' pa'tërai. Sacai' pa'sahuato'i, Noya Nonshinano'sa' itopiquë canconai. Ya'cariya a'na ninano' ya'huërin. Nasia itopiso'.

9 Hua'quirai ni'toi, o'napi tahuëri'sa' naniriarin. Naporo quëran huarë' huëhuëpiro' marë pa'tacaso'. Napoaton Paonori itapon:

10 —Ama siniororo'sa' pa'ahuasohuë', ma'sha onpohuatëhua', tënahuë. Pa'patëhua', nancha tapiarëhua'. Ma'sharo'santa' a'paitarihua'. Piyapinpoanta' chimitochináchin, itërin.

11 Capitano nipirinhuë' co natëtërinhuë'. Nancha hua'anën, nancha quëpana'pi, inapita manorapi: "Pa'ahua'," itohuachinara, "Noyahua', pa'ahua' nipachin," tënin capitan.

12 "Iso nonshinanguë co noyahue' o'napi na'huëanatacaso'. Pinisiquë tëranta' canconamarëhua'. Inaquë o'napi na'huëanatahua'," topi. Napoaton manorapi. Pinisiso' Crita parti ya'huërin. Nonshinanën quëran pi'i pipirinso parti notëërin.

Panca ihuani maninso'

¹³ Ihuani ahuënan quëran huisohuantahuachina, "Iporaso' noya pacacaso'," topachinara, pipirai. Crita yonsai' pa'tërai. Noya pa'sapiraihuë',

¹⁴ shiarahuaton, panca ihuan manincoi. Pi'i pipirinso parti quëran huëcaponahuë', norti parti amasha yonsanin.

¹⁵ Chiniquën mapachincoira, co nanitëraihuë' no'tëca'huaiso'. Ihuansa' topinan quëpaconincoi.

¹⁶ Marë huancoanai' so'ton ya'huërin, Caota itopiso'. Co pancanayahuë'. Inataquëchin co ihuan chiniquën pa'ninhuë' ni'ton, ina yonsan yoranai. Ina pa'tasocoi, sacai' niponahuë', potü quëparaiso' a'sonai ama ihuani oshitëcaso marëhuë'.

¹⁷ Ohuwararahuatona', nanchaquë po'mopi. Ina quëran caporinquë nancha so'quëtöpi ama ya'quirapicaso marëhuë'. Ina ya'cariya panca sa'mairo' ya'huërin. Inotërachin ninin, Sirti itopiso'. Nohuitatona', ama inaquë pacacaso marëhuë' panca në'mëtë' ôtënpiso', a'pamapi. Inapotohuachinara, ihuansa' topinan quëpaconincoi.

¹⁸ Tahuëringuë co'sacairi chiniquën ayanpon yanpontárin. Chiniquën ihuai' ni'ton, pé'pëtoro'sa' quëpapiso' inquitöpi.

¹⁹ Ina tashiraya nancha ma'shanënpitanta' inquitöpi.

²⁰ Ina quëran na'a tahuëri co pi'i quënanaihuë'. Tayoranta' co ya'norinhuë'. Intohuaso' quëparincoi nimara. Co nitotëraihuë'. Chiniquën ihuantarin ni'ton: "Tëhuëenchachin chimiitarihua'; co cha'ësarihua'huë'," topiraihuë'.

²¹ Nani hua'qui' co coshatëraihuë'. Chiniquën ihuan manincoi ni'ton, co nanitëraihuë'. Co huachi chiniraihuë'. Paonos' huancánachin huanirahuaton, itapon:

—Natanco iyaro'sa' no'tëquën sha'huichinquëma'. Ni'co'. Critaquë quëparitacaso marë' sha'huitopiranquëmahuë', co natëramacohuë' ni'ton, huë'nëhua'. Co huë'nëhua'huë' naporini, co ma'sha onpo'itërihuahuë'. Co ma'sha aya'itonhuë'.

²² Iporaso nipirinhüë' chiniquën cancantoco'. Co inquënpoa tëranta' chimitarihuahuë'. Nanchasáchin ayatarihua'.

²³ Caso' Yosë natërahuë. Inasáchin imarahuë. Ina nohuanton, achin tashi' anquëninën ya'notimarinco.

²⁴ Ya'notimarahuatonco, itërinco: "Ama Paono të'huaquësohuë'. Co chimitaranhuë'. Yosë nohuanton, a'na tahuëri Noma copirno ya'huërin'pa' cansaran copirno chachin nontamaso marë'. Yosë nontëran ni'ton, ya'ipi nanchaquë nisaramasopita nampiarama'. Co a'nayanquëma tëranta' chiminapomahuë'," itërinco anquëni.

²⁵ Napoaton iyaro'sa' chiniquën cancantoco'. Tëhuëenchachin Yosë natërahuë. Co inaso' nonpintërinpoahuë'. Sha'huitërinco chachin co a'nayanpoa tëranta' chimitarihuahuë'.

²⁶ Nipirinhüë', a'na so'tonquë ihuai' të'yatarinpoa', itërincoi Paono.

²⁷ Nani cato' simana nanirihuaso', Atriatico marëquë yanponarai. Ipora huanta' ihuai' quëparárincoi. Yono tashi pochin nisahuaso': "No'pa' ya'cariarëhua'," topi nancha quëpana'piro'sa'.

²⁸ Napoaton caporin quëran tantiarin. "Cara shonca saota mitro anpotërinso'," tënin. Amashamiachin pa'sahuato, inapochachin tantiantarin. "Cato shonca canchisë mitroichin anpotërinso'," tënin.

²⁹ "Na'piquë ya'parapihuatëhua'," ta'tona', huanconën quëran catapini hua'na moto' të'yaitopi ama pacacaso marëhuë'. "¿Onporohuarëcha tahuërirë'poya?" ta'tona', moshatöpi.

30 Nancha quëpana'piro'saso nipirinhüë' yata'ananpironaco: "Hui'nimotën quëran a'na hua'na moto' të'yaitahua'," niitatona', ta'acaiso marë' poti i'quë yatë'yatantapi.

31 Napohuachinara, Paonori nicaton, capitan, sontaro'sa', inapita itapon: —Isopita ta'ahuachina', co canpitanta' cha'ëpomahuë', itërin.

32 Napotohuachina, sontaro'saso' manorahuatona', caporin nishitëtopi. Inapotohuachinara, poti i'quë anotërin huachi.

33 Tahuëri ya'caritohuachina, Paono itantarincoi:

—Iporaso', iyaro'sa', nani cato' simana pa'yanatoma', co coshatëramahuë'.

34 Napoaton coshatoco huachi chiniamaquëma'. Co chimiiarihuahuë'. Co manta' onpoarihuahuë', itërincoi.

35 Itahuatoncoi, pan manin. Ya'ipiya ni'tërantapiquë, Yosë nontërin. "Yosparinquën Tata Yosë," itahuaton, së'panin. Ina quëran coshatarin.

36 Napohuachina, ya'ipicoi chiniquën cancantatoi, coshatërai.

37 Cato pasa canchisë shonca saotaya'picoi nanchaquë ya'huërai.

38 Nani ya'ipiya natëhuachinara, trico quëparaiso' inquitopi. Inapotohuachinara, nancha niotëintarin.

Nancha quëran cha'ëpiso'

39 Tahuërihuachina, no'pa' quënanpirinahuë', co nohuitopihuë'. Coninanquë inotë' quënanpi. "Nanitohuatëhua", paso' inotëquë chinpia'ahua'," nitopi.

40 Napoaton hua'na moto' nishitëtatona', i'quë a'paitopi huachi. Naporo chachin no'soratën i'shiritopi. Ina quëran hui'nin quëran panca në'metë' inapaquë pë'tënpi. Ihuan quëpahuachincoira, inotëquë pa'sarai.

41 Pa'sapiraihuë', sa'mairo' ni'ton, hui'nin quëran ya'tararin. Co huachi yapa'ninhuë'. Huanconën quëran co'sacairi chiniquën opotaton, nipaatërin huachi.

42 "Huëco' apiro'sa' tëpa'ahua', yonatona' ta'ahuachina'," topi sontaro'sa'.

43 Capitanso nipirinhüë' nohuantërin Paono cha'ëcaso'. Napoaton "Ama tëpacosohuë'. Ya'ipinpoa' pa'ahua'. Nitoyonpatama', canpita'ton niitatoma', yonsaiquë paco'. 44 Ina quëran a'naquëmanta' nontë' së'quërahuatoma', yonsaiquë paco'. Capa nontë' nipachin, nancha ma'shanënpitaquë tëranta' së'quërahuatoma', paco huachi," itërin capitani. Naporahuatoi, cha'ërai. Ya'ipicoi yonsaiquë canconai.

28

Paono Martaquë naporinso'

1 Ya'ipicoi cha'ërahuatoi, no'paquë nonshiconai. Ya'huëhuano'sa natanatoi: "¿Ma'ninta' iso parti?" itohuatëira, "Marta," itopi, itërinaco.

2 Ya'huëhuano'sa' noya nosororinaco. O'natatoi, sëhuënai ni'ton, a'pëtopi. "Huëco' napëntiico'," itërinaco.

3 Paono ihuë masahuaton pënquë acoapirinhüë', ya'huan pipirahuaton quëtëimirarin.

4 Naquëimirarinso', ya'huëhuano'sari ni'pi. "Iso quëmapi tëpatona'pi ipora. Napoaton yosëro'sa' nohuanton, ma'sha onpoarin i'huëretacaso marë'. Marë quëran cha'ëponahuë', chimianin," nitopi.

5 Paonoson nipirinhüë' imirin pa'tanahuaton, ya'huan pënquë të'yatërin. Co manta' onporinhüë'.

6 "Apira pomatarin. A'naroáchin anotahuaton, chiminapon," tëcatona' hua'qui' ni'sapirinhüë', co manta' onporinhüë'. Napoaton "Co ipora tëpatona'pihuë'. Yosë pochin niponahuë', piyapi taramara," nitopi.

⁷ Ina ya'cariya a'na hua'an ya'huërin, Popirio itopiso'. Noya quëmapi ni'ton, pëinênquë ahue'ëtërincoi. Noya nontërincoi. Cara tahuëri cosharo' quëtërincoi.

⁸ Pa'pinso nipirinhue' chiniquën caniorin. Apira apira saporin. Nani hua'qui' ch'chirärin. Paonori nicapon pa'nin. Së'huamotorahuaton Yosë nontohuachina, a'naróáchin noyatërin.

⁹ Napohuachina, na'a cania'piro'sa' huë'pi. Inapitanta' anoyatërin.

¹⁰ Ina marë' nóya ni'ninacoi. Naporahuaton, ma'sha nicanarinacoi. Hua'qui inaquë ya'huërai. Yapa'patëira, pahuantërincoiso' quëtërinacoi.

Nomaquë canconinso'

¹¹ Nani cara yoqui nisahuaso', yapa'nai huachi. Inaquë nisha nancha ya'huërin. Aricantria quëran huë'pirinhue', inatohua' o'napi na'huëanatërin. Ina hui'nin motênquë catopia'hua mamanshiro'sa' ya'huërin. Castoro, Porosi inapita itopiso'.

¹² Inaquë ya'conahuatoi, paantarai. Siracosaquë nonshirahuatoi, cara tahuëri inaquë i'huatërai.

¹³ Ina quëran yonsai' pa'tahuatoi, Niquioquë canconai. Tahuëririnquë pinëhuëi parti quëran ihuan huë'sahuaton, quëparincoi. Cato' tahuëri quëran Potioriquë canconpatëira, nonshirai.

¹⁴ Inaquë imapisopita quënanconai. "Huëco' ni'quicoi," itohuachinacoira, inaquë a'na simána yacaparai. Naporahuatoi, Nomaquë ya'caritërai huachi.

¹⁵ Ya'caritohuatëira, Quisoso imapisopita inaquë ya'huëpiso' natantahuatona', huë'pi. "Apio niyontonpiso," itopiquë a'naquën nacapirai. Naporahuaton, Tres Tapinasëquë canconpatëira, a'napitanta' quënancoantarai. Imasapi anta' ni'ton, nacapiaponacoi huë'pi. Inapita Paono quënanahuaton, Yosë nontërin: "Yosparinquën," itërin. Naporahuaton, chiniquën cancantërin.

¹⁶ Ina quëran Nomaquë chachin canconai. Capitanso' pa'sahuaton, prisoro'sa' quëparin tashinan pëiquë po'mocaiso marë'. Paonosonipirinhue' co inaquë po'mopihue'. "Nohuantohuaton, quëmaora ya'huëquë," itopi. Napoaton a'na pëiquë ya'huërin. Nipirinhue', a'na sontarori a'pairarin ama ta'acaso marëhuë'.

Nomaquë Paono pënëntërinso'

¹⁷ Cara tahuëri quëran cotio hua'ano'sa' amatërin. Inaquë huë'pachinara, Paonori itërin:

—Nani iyaro'sa' isëquë huë'nahuë. Pi'pian nonchinquëma', ta'to, amatëranquëma' huë'nama'. Topinan quëran iyaro'sa' sha'huirapirinaco. Canta' cotio quëmapi co ni'to, co a'napita cotioro'sa' no'huirahuë'. Shimashonënpopita napopiso' yonquiato, co pinorahuë'. Nipirinhue', Shimosarinquë pa'patora, maninaco. Masahuatonaco, Noma hua'ano'saquë yo'coninaco aná'intinacoso marë'.

¹⁸ Hua'ano'sa' natanahuatonaco, "Co manta' onporinhue' ni'ton, co tēpacaso' ya'huërinhuë'. Oco'i," topi.

¹⁹ Cotioro'saso nipirinhue' co nohuantopihue'. Napoaton "Noma copirno chachin yanontërahue'" itërahue'. Co yaocöirinacohue' ni'ton, isëquë huarë' huëca'huaso' ya'huërin. Co cotioro'sa' sha'huirapica'huaso marë' huë'nahuë. Co no'huirahuë'.

²⁰ Napoaton amatëranquëma'. Yanohuitëranquëma'. Huëco' ninontahua'. Ya'ipi israiro'sanpoa' ninarëhuaso marë' catinaquë tonpoimiratërinaco, itërin.

²¹ —Co'chi iyasha manta' nitotëraihuë' quiyaso paya. Cotia parti ya'huëpisopita co quirica a'patiirinacoihuë'. Huë'pachinaranta', co a'naya tēranta nonapirinhënhue'.

²² Nipirinhüé', yanatanainquén. "Quisoso imapisopita co noyahué'," topi natanterai. Ya'ipi parti napopi. Napoaton sha'huitocoi. ¿Ma'ta' quéma a'chinan?

²³ A'na tahuéri huénantahuatoí, sha'huitocoi nitochii, itopi.

—Noya iyaro'sapa'. Naporo' tahuéri huénantaco' ya'ipinquéma' sha'huichinquéma', itohuachina, pa'pi. Ina quéran tahuéri nanihuachina, na'aya'pi hué'pi. Paono ya'huéringué niyontonpi natanacaiso maré'. Tashiramiachin hué'pi. Hué'pachinara, Paonori a'chintárin.

—Yosé yahua'anéntérinpoa'. Na'con nohuantérin huéntonénqué chachin aya'coinpoaso'. Ina maré' hui'nin a'paimarin. Inaso' Quisoso itopi. Quiricanén quéran ina na'con ninopi. Moisésé pénéntérinsó' ninshiaton, ninorin. Pénéntona'piro'santa' ninopi, itérin. Quiricanén quéran na'con a'chintérin. A'chintaton, chiniquén pénénin Quisoso natécaiso maré'. A'chintochináchin i'huatérin.

²⁴ Natanahuatona', a'naquén natépi. A'naquénso nipirinhüé' co natépihué'.

²⁵ Nisha nisha yonquiatona', yapipipi. Yapipihuachinara, Paonori itaan-tarin:

—Ma no'téquén iyaro'sa' Ispirito Santori nontérin shimashonénpoa' pénénacaso maré'. Ina nohuanton, Isaiasé ninshiaton, naporin:

²⁶ "Paaton, piyapi'sa' sha'huitonqué':

'Natanapomarahué', co natétaramahué'.

Nicapomarahuénta', co tēhuénchachin quénanaramahué', itéqué'.

²⁷ Isopita piyapi'sa' co natantochináchinhué' cancantopi.

Nē'huéya pochin cancantatona', co yanatantopihué'.

Tanshirinso pochin cancantatona', co yaquénanpihué'.

Noya ni'pi naporini, quénaintonahué'.

Noya natanpi naporini, cancanéna quéran natéchitonahué'.

Co noyahué' yonquipisopita naniantatona' imarinaco naporini, anoyacancanchitohué', itérin Yoséri," ténin.

²⁸ Napoaton sha'huichinquéma' nitotoco'. Yoséri nisha piyapi'sa' nani sha'huiférin cancanéna' anoyatacaso maré'. Inapitaso' natérapí, ténin Paono.

[²⁹ Ina itohuachina, nisha nisha ninontahuatona', pipipi.]

³⁰ Ina quéran cato' pi'ipi Paono inaqué ya'huérin. A'nantérinso' pēiqué ya'huéhuachina, na'a piyapi'sari nicapona' hué'pi. Hué'pachinara, noya nontérin.

³¹ "Yosé hua'anéntéringué ya'conco' canpitanta'," itérin. Sinioro Quisocriso naporinso' a'chintárin. Co tē'huatonhué', na'con a'chinin. A'chinpirinhüé', co insoari tērantá' atonirinhüé' ni'ton, Quisoso nanamén nahuinin. Nani ninshitéranquén huachi.

Paonori Nomaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Paonori imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristoichin natërahuë. Ina acorinco paato nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, noya nanan a'chinárahüë.

² Co'huara Quisocristo o'mayatërasohüë', ina nanan chachin Yosë sha'huitërinpoa'. Quiricanën quëran anitotërinpoa', iráca ninshitopiso'. Ina nohuanton, na'a pënëntona'piro'sa' ninopi.

³ "Hui'nahuë a'paimarahüë," ténin Yosë. Napoaton Quisocristo isoro'paquë o'marahuaton, piyapi chachin nasitimarin. Tapi shiin inaso'.

⁴ Yosë pochachin ni'ton, noyasáchin ninin. Chiminpirinhuë', Yosëri ananpitaantarín. "Inaso' tēhuēnchachin Yosë hui'nin. Chini chiniquēn nanantarín," tēnēhua'. Ananpitaantarín ni'ton, nitotērhua'. Quisocristo chachin hua'anēntërinpoa' ni'ton, "Sinioro" itērhua'.

⁵ Ina nosoroatonco, acorinco nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Inapitanta' nanamën natëcaiso marë' pënēnarahüë. Natēhuachina', "Quisocristoso' noya noya," tosapí.

⁶ Canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahüë', Quisocristo imarama'. Yosë nohuanton, imarama'.

⁷ Napoaton Nomaquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Yosë pa'pi nosororinguëma'. Nani acoringuëma' piyapinēnpita nīcacamaso'. Ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'. Inaso' hua'anēntërinpoa'.

Inapita marë' Yosë nontërinso'

⁸ Canpitaso' noya Yosë natërama', natantërahuë. Ya'ipi piyapi napopi. Ina natantato, "Yosparinquēn Sinioro," itërahuë Yosë. Ina'ton napotërahuë. Quisocristo catahuarinco ina pochin Yosë nonta'huaso marë'.

⁹ Yosë ni'sárinco, no'tëquēn nontaranquëma'. Ya'ipi cancanëhuë quëran huarë' Yosë imarahüë. Hui'nin nanamën a'chinárahüë. Nani tahuëriya canpita yonquiatēnquëma',

¹⁰ Yosë nontarahüë. "Noya catahuaquë'," itërahuë. Iráca quëran huarë' nicapēnquëma' yapa'pirahuë', co nanitërahuë'. Ipora huanta' paca'huaso' yonquiarahuë. "Quëma nohuantohuatan, Sinioro, catahuaco onpopionta' pa'i," tēnahuë, Yosë nontato.

¹¹ Yani'nanguëma'. Yacatahuanranquëma' chiniquēn cancantamaso marë'. Ina quëran noya noya imasarama'.

¹² Canpitanta' noya imapatama', achinicananaramaco canta'. Noya niontatēhua', noya noya cancantarihua'.

¹³ Tēhuēnchachin iyaro'sa', iráca quëran huarë' nicapēnquëma' yapa'pirahuë'. Ipora huanta' co nanitërahuë' paca'huaso'. Nisha nisha parti a'chinpatëra, piyapi'sa' natëtona', Quisocristo imasapi. Canpitanta' yaa'chintëranquëma' noya noya imacamaso marë'.

¹⁴ Ya'ipi piyapi'sa' pënēna'huaso' ya'huërin. Quisocristo sha'huitërinco. "Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', ya'ipi nananquë nonpisopita a'chintëquë'. Quirica nitotoro'sa', co nitotoro'sahuë', ya'ipiya pënēnquë'," itërinco.

¹⁵ Napoaton canpitanta' yaa'chintëranquëma'. Nomaquë ya'huëramasopitanta' Quisocristo nanamën a'chinchinquëma' tēnahuë.

Quisocristo nanamën

16 Co caso' tapanahuë' Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Piyapi'sa' natëhuachina', Yosëri anoyacancantarín. Inaichin nanitaparín nicha'ëinpoaso'. Cotioro'sari'ton natëhuachina', anoyacancantarín. Iporaso' nisha nisha piyapi'santa' anoyacancantarín. Napoaton pa'yatërahuë nanamën sha'huica'huaso'.

17 "Yosëichin anoyacancantërinpoa'," topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', co huachi inapita yonquiarinhuë'. Quiricanën quëran ina anitotërinpoa'. "Cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëhuatëhua', noya ni'sarinpoa' ni'ton, noya nanpimiatarihua'," tënin Yosë quiricanënquë. Co canpoara nanitëréhuahuë' noya cancantacaso'.

Iráca quëran huarë' oshahuanpiso'

18 Yosë inápaquë ya'huaponahuë', cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. "Piyapi'sa' co noyahuë' nipi. Co ca pochín cancantopihuë'. Ina marë' no'huito, ana'ntarahuë huachi," tënin Yosë. No'tën nanan nitotaponaraihuë', co nohuantopihuë' natëcaiso'.

19 Cancanëna quëran Yosë nohuitchinachin acopirinhuë', co yanohuitopihuë'.

20 Isoro'pa' ninin quëran huarë' piyapi'sa' nitotopi. Yosëso' co quënanpirëhuahuë', nani ma'sha ninin. Ina nicatona', "Tëhuëinchachin Yosë ya'huërin. Ya'ipiya nanitaparín ni'ton, ina chinotahua'," ta'caso nipirinhuë', co nohuantopihuë'. Napoaton na'inpí.

21 Yosë ya'huërinso' nitotaponaraihuë', co ina chinotopihuë'. Ina nohuan-ton, nani ma'sha ya'huëtopirinahuë', co ina marë' "Yosparinquën Siniro," co itopihuë'. Nisha nisha yonquiatona', chihuërinso pochín nipi. Tashi pochín cancantopi.

22 "Ya'ipiya nitotërai," topirinahuë', co noya yonquipihuë'.

23 Yosëso' noyasáchin ninin. Co onporonta' chiminaponhuë'. Inaso nipirinhuë', co ina yonquipihuë'. Ina naniantatona', mamanshi nipi moshacaiso marë'. Mamanshi piyapi nonanpiso' moshapi. Co piyapi ya'huëmiatopirinhuë', ina yamoshapi. Nisha nisha ma'sharo'santa' moshapi. A'naquën anpiantëhuano'sa', a'naquën no'paquë nohuaratërinso'pita, inapita moshapi.

24 Napoaton Yosëri tananpitërin co noyahuë' yonquipisopita nicacaiso marë'. A'porin. A'pohuachina, pa'pi co noyahuë' nipi. Taparosáchin yonquiatona', nisë'huapi. Co ina pochín nisë'huacasohuë' nipirinhuë'.

25 Yosëri no'tëquën anitotopirinhuë', ina a'porahuatona', nonpin nanan natëpi. Ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita moshatona', chinotopi. Yosëriáchin ya'ipiya ninin nipirinhuë', co inaso' chinotopihuë'. Tëhuëinchachin inasáchin chinotacaso' ya'huërin, ténahuë. Amen.

26 Napoaton Yosëri tananpitërin pa'pi co noyahuë' cancantacaiso marë'. Sanapi'sa' co huachi so'ina' nohuantopihuë'. Sanapi capini nisë'huacaiso' nohuantopi. Co ina pochín nicacasohuë' nipirinhuë'.

27 Quëmapi'santa' co huachi sa'ina' nohuantopihuë'. Quëmapi capini nisë'huapi. Ina marë' na'inpí ni'ton, Yosëri ana'ntarin. Co no'tëquën yonquiatonaraihuë', nitapicancanpi. Nonë'nanta' tapipi.

28 Co Yosë yanatëpihuë' ni'ton, inari a'porin co noyahuë' nicacaiso marë'. Nitapicancamiatopi.

29 Pa'pi co noyahuë' nipi. Nimonshitacaisoráchin yonquipi. Na'con oshahuanpi. A'na piyapi ma'shanënpita nohuantapapi. Piyapi chinotopi. Niapiratopi. A'naquën tëpatopi. Nino'huipi. Nonpinápi. No'huítapi. A'napita nonpinapipi.

³⁰ Nipinopi. Yosë inimicotopi. Ma'tona ma'tona nonpi. "Caso' noya noyaco," ta'tona', a'napita nocanpi. Yongquirápi co noyahuë' nicacaiso marë'. Pa'pina', a'shina', co inapita tēranta' natëpihuë'.

³¹ Co huachi noya yonquihuë'. Nonpinápi. Co quëmopinënpita tēranta' nosoropihuë'. No'huifochinachin cancantopi.

³² "Co noyahuë' nipisopita chimpachinara, ana'intacaso' ya'huërin," tēnin Yosë. Ina nitotaponaraihuë', inachachin niantapi. Naporahuatona', a'napitanta' co noyahuë' nipachinara, pa'yatopi.

2

Yosëri no'tëquën ana'intërinso'

¹ A'naquëma' iyaro'sa' piyapi'sa' yonquirapiratoma': "Paso' quëmapi co noyahuë' ninin," tēnama'. Napoapomarahüë', ina pochachin canpitanta' co noyahuë' ninama'. Napoatoma', nina'intarama'.

² "Co noyahuë' nipatama', ana'intaranquëma'," tēnin Yosë. No'tëquën inaso' ana'intarin, nitotërhua'.

³ "Pasopita oshahuanpi," tēnama'. Nipirinhüë', canpitanta' co noyahuë' nipatama', Yosë ana'intarinquëma co cha'ësaramahuë'.

⁴ Yosë nosororinpoaso' co no'tëquën yonquiramahuë'. "Co a'naroáchin no'huirinpoahuë'," ta'toma', co noyahuë' ninama'. Tëhuëenchachin co a'naroáchin ana'intërinquëmahüë'. "Oshaquëran co noyahuë' yonquipsopita naniantapona' nimara," ta'ton, ninarárin.

⁵ Canpitaso nipirinhüë', co natantochináchinhuë' cancantërama'. Co oshanëma' yaa'poramahuë'. Napoaton ayaro' tahuëri chini chiniquën ana'intarinquëma'. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën ana'intarin.

⁶ Ya'ipi ninëhuasopita Yosë nitotërin. Ayaro' tahuëri ina yonquiaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Noya nipatëhua', noya acoarinpooa'. Co'so' noya nipatëhuahuë', ana'intarinpoa'.

⁷ Noyasáchin nipatëhua', noya ni'sarinpoa'. Yosë yonquiatëhua', noya acoinpoaso marë' na'con nohuantohuatëhua', ananpitaantarinpooa'. Inarë' quënpooa' ya'huëmiatarihua'.

⁸ Nipirinhüë', canpoara nohuantërhëuasoráchin nipatëhua', no'huiarinpoa'. No'tëquën anitotopirinpoahuë' co natëhuatëhuahuë', ana'intarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', chiniquën ana'intarinpoa'.

⁹ Ya'ipi co noyahuë' nipisopita no'tëquën ana'intarin. Naporo' chiniquën parisitapi. Cotioro'sa' no'tëquën chachin ana'intarin. Nisha piyapi'santa' co noyahuë' nipachina, inapochachin ana'intarin.

¹⁰ Noya nipisopitaso nipirinhüë', noya ni'sarin. Noya noya acorarin. Asanocancanarin. Cotioro'sa' no'tëquën chachin napotarin. Nisha piyapi'santa' inapochachin nitarin. Ya'ipinpoa' noya nipatëhua', nichá'ësarinpooa'.

¹¹ Yosëso' ya'ipinpoa' napopianachin ni'ninpoa'.

¹² Iráca Moisésëri cotioro'sa' pënënin nani ma'sha natëcaiso'. Cotioro'saráchin pënënin. Co ina natëhuachinahuë', oshahuanpi. Ina marë' Yosëri ana'intarin. A'napitaso nipirinhüë' co pënëntërinso' nitotopihuë'. Co nitotatonahuë', co ina natëcaiso' ya'huëpirinhüë'. Co noyahuë' nipachina', ana'intarin chachin inahuanta'.

¹³ Cotioro'saso' Moisésë pënëntërinso' natanaponaraihuë', co natëtopihuë'. Napoaton co Yosëri noya ni'ninhüë'. No'tëquën natëpi naporini, Yosëri noya ni'ítonhuë'.

14 Nisha piyapi'saso' co Moisésë pënëntërinso' nitotopihuë'. Co nitotaponaraihuë', a'naquën noya nipi. Inahuara cancanëna quëran nitotopi ni'ton, napopi.

15 Cancanëna quëran Yosëri anitotërin noya nicacaiso'. Co noyahuë' nipachinara, inahuara nitotopi. "Co inapocaso nipirinhüë', inaporëhua'," topi yonquiatona'. Inapochachin noya nipachinara, inanta' cancanëna quëran nitotopi.

16 Ayaro' tahuëri ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita aipitarinpoa'. Po'oana quëran ma'sona tëranta' onporëhuasopita a'ninquëchin anitotaripoa'. Naporo' tahuëri Tata Yosë nohuanton, Quisocriso no'tëquën sha'huitarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', ana'ntarinpoa'. Ina nanan ya'ipi parti sha'huirarahüë'.

Co cotioro'sa' tëranta Yosë pënëntërinso' natëpisohüë'

17 A'naquëma' cotioro'sanquëma' ni'ton, a'napita nocanama': "Moisésë pënëntërinso' natëhuato, cha'ésarai," tënama'. "Yosë na'con na'con nosororincoi," tomantatoma', a'napita nocanama'.

18 Yosë nohuantërinso' nani nitotërama'. Yosë quiricanën a'chintërinënuëma' ni'ton, nitotërama' noya nicacamaso'.

19 Nisha piyapi'santa' yaa'chintërama'. Inapitaso' co Yosë nohuitatonaraihuë', somaraya pochin niconpi. Tashi pochin cancantopi.

20 Co Yosë nanamën nitotopihuë' ni'ton, yaa'chintërama'. "Yosë no'tëquën pënënincoi ni'ton, noya noya nitotërai. A'napitaso' co quiya pochin nitochátërapihuë'," tënama'.

21 A'napita a'chintopiramahuë', ¿onpoatomata' canpita chachinso' co yonquiramahuë'? "Ama ihuatocosohüë'," tapomarahüë', ¿onpoatomata' ihuatërama'?

22 "Ama a'na quëmapi sa'in monshitocosohüë'," tapomarahüë', ¿onpoatomata' canpifanta' monshihuanama'? Piyapi'sa' mamanshi moshahuachinara, no'huirama'. "Yosëichin chinotacaso nipirinhüë'," tënama'. Napoapomarahüë', ¿onpoatomata' co cancanëma quëran huarë' chinotëramahuë'? Co mamanshi moshapiramahuë', moshatopiso pëiquë ihuatërama'.

23 "Quiyasáchin Moisésë pënëntërinso' nitotërai," tënama'. Napoapomarahüë', co natëramahuë'. Ina marë' a'napitari Yosë pinopi.

24 Co noyahuë' cancantërama' ni'ton, nisha piyapi'santa' co Yosë noya ni'sapihuë'. Quiricanënuë' chachin naporin:

25 "Quiyaso' Yosë piyapinënpitacoi," ta'toma', marca niacotërama'. Moisésë pënëntërinso' noya natëhuatama', no'tëquën niacotërama'. Nipirinhüë', co natëhuatamahuë', topinan quëran marca niacotërama'.

26 Nisha piyapi'santa' niponaraihuë', Yosë natëhuachina', piyapinënpita pochin ni'sarin.

27 Co marca niacotaponaraihuë', Yosë natëhuachina', sha'huirapiaponënuëma'. Canpitaso' pënëntërinso' nitotapomarahüë', co natëhuatamahuë', Yosë ana'ntarinquëma'.

28 Cotioro'sanquëma' nipiramahuë', co ina marë' piyapinënpita pochin ni'ninquëmahüë'. Inapochachin Yosë marcanënta' co topinan nonënpoaquë niacotacaso' ya'huërinhuë'.

29 Ya'ipi cancanënpoa quëran Yosë imapatëhua', tëhuëchachin piyapinënpita pochin ni'sarinpoa'. Marcanën cancanënpoaquë acotërinpoa'. Co nonënpoaquë acotërinpoahuë'. Ispirito Santo anyacancantërinpoa'. Ina quëran noya ni'ninpoa'. Co piyapi'sa' pa'yatopirinënpoaquë', Yosëso' noya ni'sarinpoa'.

3

1 Cotioro'sa' ni'tona', marca niacotopi. ¿Ma'ta' ina marè' canapi?

2 Na'con canapi ténahuè. Yosèri na'con catahuarin. Inahua'ton iráca nontèrin. Nanamèn chachin aninshitérin ya'huèmiatacaso marè'.

3 A'naquénso' co huachi ina natèpihuè. Ina niponahuè', co nanitèrèhuè': "Yosèso' co no'tèquèn sha'huitèrinhuè'," ta'caso'.

4 Yosèriso' co onporonta nonpintarinhuè'. Ya'ipi piyapi'sa' nonpinpirinahuè', Yosèso' no'tèquénáchin nonin. Quiricanèn quèran naporin:

"No'tèquénáchin nontèrancoi ni'ton, a'naquèn nonpinapipirinènquènhuè', co onporonta' minsëarinènquènhuè'," ténin.

5 A'naquènta po'pin yonquipi: "Canpoa co noyahuè ninèhua ni'ton, Yosè noyasáchin nininso' a'ninquèchin anitotèrinpoa'. Napoaton ana'intohuachinpoa', co no'tèquèn ana'intèrinpoahuè'," toconpi.

6 ¿Co ina pochin yonquicaso ya'huèrinhuè'? Yosèso' noya ni'ton, no'tèquèn ana'intiinpoaso' ya'huèrin. Co ana'intiinpoaso' ya'huèrinhuè' naporini, co ayaro' tahuèri no'tèquèn sha'huichitonpoahuè'.

7 A'naquènta' tapon: "Caso' nonpinpirahuè', Yosèso' no'tèquénáchin nonin. Nonpinahuè' ni'ton, Yosè no'tèquénáchin noninso' a'ninquèchin anitotèrinpoa'. Napoaton co oshahuan pochin Yosè ana'intincoso' ya'huèrinhuè'," toconpi. Co no'tèquèn yonquipihuè'.

8 A'naquènta napopi: "Huèco' manta tèranta' niahua' Yosè na'con na'con catahuainpoaso marè'. Paono chachionta' ina pochin a'chintèrinpoa'," topi pinotonaco. Co no'tèquèn yonquipihuè' ni'ton, napopisopita no'tèquèn ana'intacaso' ya'huèrin.

Ya'ipinpoa' oshahuanèhuaso'

9 ¿Onpopinta' iporaso' yonquiarihua'? Cotioro'sanpoa noya noya ninèhua', ¿tècarihua ti? ¿Co naporinhuè'? Nani sha'huitèranquèma'. Cotioro'sanpoa', nisha piyapi'sa', ya'ipinpoa' oshahuanèhua'.

10 Yosè quiricanènquè tapon:

"Ya'ipi piyapi'sa' co noyahuè' nipi. Co a'naya tèranta' noya nininhuè'.

11 Co no'tèquèn yonquipihuè'.

Co inahua' nohuantopihuè Yosè chinotacaiso'.

12 Co Yosè iranèn pa'topihuè', pèshonpi.

Co a'naya tèranta' noya nininhuè'.

13 Chimipi pa'pitopiso' i'soatopinan pochin

napoonin nonpi.

Nonpintatona', ya'huan tomain yanquèètèrinso pochin na'a piyapi'sa' aparisitopi.

14 No'huitatona', piyapi'sa' pinosápi.

15 A'naroáchin yaahuètopi, yatèpatopi.

16 Insèquèsona pa'pachinara, piyapi'sa' aparisitopi, asètopi.

17 Piyapi'sa' ano'huitopi ni'ton, co noya nini'tona' ya'huèpihuè'. Co sano cantantopihuè'.

18 Yosè tè'huatacaso' ya'huèpirinhuè', co ina yonquipihuè'," ténin iráca Yosè quiricanènquè ninshitatona'.

19 Tèhuèenchachin co noyahuè' nicatèhua', ya'ipinpoa' oshahuanèhua'. Yosè pènèntèrinso' nitotopirèhuahuè', co natèrèhuahuè' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huèrin.

20 "Pènèntèrinso' natèhuatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'," topirinahuè' a'naquèn. Co ina marè' noya ni'ninpoahuè'. Pènèntèrin quèran

oshahuanēhuaso' anitotērinpoa'. Ina natanpatēhuara, "Tēhuēnchachin oshahuanēhua'. Co noyahuē' ninēhua'," tēnhua'.

Quisocristo imapatēhua', anoyacancantērinpoaso'

²¹ Iporaso nipirinhue' Yosē anitotērinpoa' onporahuatēsona cha'ēcaso'. Co irāca pēnētērinso' natērēhua quēran noya cantarihuahuē'. Moisésē, pēnētona'piro'sa', inapita inachachin sha'huitērinēnpoa'.

²² Quisocristo imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'. Insosona natēhuachin, anoyacancantarin. Co nisha nisha nontērinpoahuē'.

²³ Ya'ipinpoa' oshahuanēhua'. Co a'nayanpoa tēranta' Yosē pochin cantērēhuahuē'.

²⁴ Nipirinhue', inaora nohuanton, Yosē nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', Quisocristo a'paimarin nicha'ēinpoaso marē'. Ina imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'.

²⁵ Yosē nohuanton, Quisocristo chiminin. Oshanēnpoa' inquitinpoaso marē' chiminin. "Ca marē' chiminin," topatēhua', oshanēnpoa' inquitarinpoa'. Huēnainēn quēran anoyacancantarinpoa'. Irāca piyapi'sa' oshahuanpirinahuē', Yosēri co a'naroáchin ana'intērinhuē'. "A'na tahuēri Quisocristo chiminpachin, oshanēna' inquitahuē," ta'ton, co ana'intērinhuē'.

²⁶ Iporaso huachi Quisocristo chachin a'paimarin ya'huērēnamēnpoa' chimiñacaso marē'. "Quisocristo oshanēnpoa marē' chiminin," topatēhua', oshanēnpoa' inquitarinpoa'. Noyápiachin cancan quētarinpoa'. Ina imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'. Co canpoanta' ana'intarinpoahuē'.

²⁷ Napoaton co inso tēranta nocanacaso' ya'huērinhuē', tēnhuē. Co pēnētērinso' natērēhuaso marē' Yosē noya ni'ninpoahuē'. Quisocristo naporinso' natērēhuaso marē' nicha'ērinpoa' ni'ton, co a'napita nocanacaso' ya'huērinhuē'.

²⁸ Nani sha'huitēranquēma'. Quisocristo imarēhuaso marē' anoyacancantērinpoa'. Co ya'ipi pēnētērinso' natēpirēhuahuē', noya ni'ninpoa'.

²⁹ Yosē ya'ipi piyapinpoa' nohuantērinpoa'. Co cotioro'saráchin nosororinhue'. Nisha piyapi'santa' nosororin. Ya'ipinpoa' nosororinpoa'.

³⁰ A'naichin Yosē ya'huērin. Ya'ipinpoa' napopianachin nosororinpoa'. Cotioro'santa', nisha piyapi'santa', Quisocristo imapachina', anoyacancantarin.

³¹ Quisocristoíchin anoyacantērinpoa' ni'ton, irāca pēnētērinso' ¿co huachi pa'tērinhuē pochin nitērēhua tí? ¿Co naporinhue'! Ina quēran oshahuanēhuaso' nifotarihua'. Quisocristo imapatēhua', catahuarinpoa' noya natēcaso'.

4

Apraan natētērinso'

¹ Apraan naporinso' sha'huichinquēma'. Inaso' shimashonēnpoa'. ¿Onporahuatonta' Yosēri noya ni'nin?

² Apraan inaora co nanitērinhuē' no'tēquēn Yosē natēcaso'. Inaora nanitērin naporini, "Caso' noyaco. No'tēquēn natērahue," chitonhuē'. Napoaponahuē', co ina pochin Yosēri ni'ninhue'.

³ Yosē quiricanēnquē naporin: " 'Yosē no'tēquēn nontērinco. Inasáchin catahuarinco,' topachina, Yosēri noya ni'nin. Oshanēn inquitaton, noya ni'nin," tēnin quiricanēnquē.

⁴ Ni'co'. Piyapi'sa' sacatohuachinara, pahuērēcaso' ya'huērin. Inapochachin no'tēquēn natērēhua' naporini, Yosē noya nicainpoaso' ya'huē'itonhuē'.

⁵ Yosëso nipirinhüè', inaora nohuanton nosororinpoa'. "Co caora noya nipirahuè', Yosë chachin anoyacancantarinco," topatèhua', oshanënpoa' inquitatonpoa' noya ni'ninpoa'.

⁶ Co noyahuè' nipirèhuahuè', inaora nohuanton, Yosë anoyacancantèrinpoa' ni'ton, noya ni'ninpoa'. Ina marè' nòya cancantèrèhua'. Iráca Tapi inachachin naporin.

⁷ Quiricanenqué ninshitèrin:
"Oshanënpoa' Yosë inquitohuachinpoa', noya cantarihua'. Ya'ipi oshanënpoa' ayatarinpoa'.

⁸ ¿Co huachi oshanënpoa marè' ana'intarinpoahuè'! Napoaton noya cantarihua'," ténin.

⁹ ¿Inpitata' ina pochin noya cantantapi? Co cotioro'saráchin ina pochin noya cantantacaso' ya'huètòpihuè'. Co marca niacotopirinhüenta' noya cantantapi. Apraan yonquico'. "Yosë no'tèquën nontèrinco. Inasáchin catahuarinco," topachina, Yosëri noya ni'nin. Nani sha'huitèranquëma'.

¹⁰ ¿Onporota' noya ni'nin? ¿Marca niacotèrin piquëran noya ni'nin? Co naporot' naporinhüè'. Co'huara marca niacochatèrasohuè', noya ni'nin.

¹¹ Yosë natèrin ni'ton, inari noya ni'nin. Co'huara marca niacochatèrasohuè', piyapinën pochachin ni'nin. Ina piquëran marca niacotèrin imarinso' anitotacaso marè'. "No'tèquën nontèrinco," topachina, noya ni'nin. Nisha piyapi'santa' ina pochachin natètohuachinara, Apraan pochin cantantopi. Co marca niacotopirinhüè', Apraan hui'ninpita pochin nipi.

¹² Cotioro'santa' Apraan pochin natètohuachinara, hui'ninpita pochin nipi anta'. Co marca niacotopiso marè' noya cantantopihuè'. Co'huara marca niacochatèrasohuè', Apraanso' natètèrin. A'napitanta' ina pochin cantantohuachinara, Yosëri noya ni'sarin.

Yosëri Apraan sha'huitèrinso'

¹³ Iráca Yosëri Apraan itapon: "Nosoroatènquën, páncaro'pa' quèchinquën. Piyapinèhuè pochin ni'saranquën. Quëma shinparinpitanta' noya catahuarahüè. A'na tahuëri ya'ipiro'pa' hua'anëntapona'," itèrin. "Yosë co onporonta' nonpintarincohuè'," téninso marè' Yosëri noya ni'nin. Co naporot' Moisèsè pènèchátèrarinhüè'. Napoaton co ina natèrinso marè' Apraan noya ni'ninhuè'.

¹⁴ Pènèntèrinso' natèpisopitaráchin noya ni'nin naporini, topinan cancanënpoa quëran natèrèhuasopitaso' co noya nicainpoaso' ya'huè'itonhuè'. Topinan quëran Yosëri Apraan sha'huichitonhuè'.

¹⁵ Moisèsè pènèntèrinso' co natèhuachinarahüè', ana'intacaso' ya'huërin. Co pènèntèrinso' ya'huërinhuè' naporini, co natècaso' ya'huè'itonhuè'. Co ina marè' oshahuaintèrihuahuè'.

¹⁶ Napoaton Apraaniso natèton: "Yosë no'tèquën nontèrinco," topachina, Yosëri itèrin: "Oshahuanpiranhüè', caora nohuanto, nosoroatènquën catahuanarànquën. Hui'nanpitanta' catahuarahüè," itèrin Yosëri. Co cotioro'saráchin nosororinhüè'. Ya'ipi Apraan pochin cantantopisopitanta' nosororin. Ina hui'ninpita pochin ninèhua'.

¹⁷ Iráca Yosëri Apraan itèrin: "Ca nohuanto, notohuaro' shiparinpita ya'huètarinquën. Na'a nisha nisha piyapi'santa' quëma pochachin cantantapi," ténin Yosë. Quiricanenqué naporin. "Yosë no'tèquën nontèrinco. Ya'ipiya nanitaparin. Chiminpisopitanta' nanitèrin ananpitacaso'. Co ma'sha ya'huëpirinhüè', nani ya'huërinso pochin sha'huichanin," ta'ton, Apraan natètèrin.

18 “Quëma shiparinpita notohuaro' na'asapi,” itërin Yosëri. Hua'qui' co a'na hui'nin tëranta' ya'huëtërinhuë'. Sacai' natëtacaso nipirinhüë', Apraan natëtërin. “Yosë nohuanton, oshaquëran hui'nahuë ya'huëtarinco. Shi-huëpitanta' na'asapi,” tënin Apraan.

19 Pasa pi'ipitapanahuë', co hui'nin ya'huëchatërarinhüë'. Co huachi chinirinhüë'. Sa'ionta' co hua'huana'pihuë'. Nani paiya. Napoaponahuë', Yosë natërin.

20 “Yosë nonpintërinco,” co tëninhuë'. Co nisha nisha yonquirinhüë'. “No'tëquën nontërinco,” ta'ton, chiniquën cancantërin. “Ma noyacha Yosëso' ni'ton, co naniantarincohüë'.

21 Yosë ya'ipiya nanitaparín. Sacai' niponahuë', nani sha'huitërinco ni'ton, catahuarinco. Sha'huitërinco chachin ya'huapon,” tënin.

22 Ina pochín yonquirinso marë' Yosëri nóya ni'nin.

23 Apraan naporinsopita Yosë quiricanënuë ninshitopi. Canpoanta' nitocacaso marë' ninshitopi.

24 Ina pochín cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Quisocristo chimpirinhüë', Yosëri ananpitaantarín. Ina hua'anëntërinpoa', tënëhua'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinpoa' canpoanta'.

25 Yosë nohuanton, oshanënpoa marë' chiminín. Inari chachin ananpitaantarín oshanënpoa' inquitatonpoa', noya nicainpoaso marë'.

5

Yosë anoyacancantërinpoaso'

1 “Sinioro Quisocristoichín nicha'ësarínpoa',” ta'tëhua', imarëhua'. Oshanënpoa' inquitërinpoa' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'. Co inimiconënpita pochín ni'ninpoahuë'.

2 Quisocristo cancanënpoa quëran natëhuatëhua', nicha'ësarínpoa'. Nosoroatopoa', ipora huanta' catahuarinpoa' noya imacaso marë'. A'na tahuëri Yosë'pa' pa'patëhua', Yosë pochín nisarëhua'. Ina yonquiatëhua', nóya cancantarihua'.

3 Iporaso' parisitarihuahuë', noya cancantarihua'. “Parisitohuatëhua', Yosë catahuarinpoa' imamiatacaso marë',” ta'tëhua', co sëtarihuahuë'. Chiniquën cancantatëhua', noya ahuantarihua'.

4 Noya ahuantohuatëhua', chini chiniquën cancantarihua' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'. “Co naniantarínpoahuë',” ta'tëhua', inasáchin ninarihua'.

5 Inasáchin ninahuatëhua', tëhuëchachín co naniantarínpoahuë' ni'ton, co tapanarihuahuë'. Ispirito Santo a'patimarinpoa'. Ya'coancantohuachínpoa': “Ma noyacha Yosë nosororínpoa paya,” tarihua'. Ispirito Santo chachín Yosë nosororínpoaso' anitotërinpoa'.

6 Canpoara co nanitërehuahuë' cha'ëcaso'. Nipirinhüë', iráca o'macaso' nanihuachina, Quisocristo isoro'paquë o'marin. O'marahuatón, oshahuano'sa marë' chiminín.

7 Ni'co'. Piyapi noya niponahuë', co insonta' ya'huërenamën chiminacaso' nohuantërinhuë'. Noya noya nipachín, nicha'ëcaso marë' a'nara' ya'huëretapon nimara.

8 Quisocristo nipirinhüë' oshahuano'sa marë' chiminín. Oshahuanpirëhuahuë', ya'huëretërinpoa'. Yosë nohuanton, canpoa marë' chiminín. Napoaton: “Ma noyacha Yosë nosororínpoa paya,” tënëhua'.

9 “Corosëquë huëninainë pa'nin. Oshanënpoa marë' chiminín,” topatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton ayaro' tahuërinta' catahuarinpoa'. Naporo' tahuëri co noyahuë' nipisopita chiniquën ana'intarin. Imarëhuasopitaso nipirinhüë', co ana'intarínpoahuë'. Quisocristo chachín nicha'ësarínpoa'.

10 Iráca oshahuanatêhua', Yosë inimicotopirêhuahuê', hui'nin chiminin ni'ton, nanan anoyatêrinpoa'. Iporaso' noya nipayarêhuaso pochin ninêhua' ni'ton, noya noya catahuarinpoa'. Nanpiantarin ni'ton, catahuarinpoa' noya cha'êcahuaso marê'.

11 Naporahuaton, "Yosë nosororinpoa'," ta'têhua', ina pa'yatêrêhua'. Hui'nin chachin nanan anoyatêrinpoa' ni'ton, noya cancantêrêhua'.

Atan, Cristo inapita napopiso'

12 Atan'ton co noyahuê' nicaton, oshahuanin. Ina marê' chiminacaso' ya'huêrin. Ina quêran ya'ipinpoa' co noyahuê' nicatêhua', chiminêhua'.

13 Co'huara Moisésë pênênchatêrasohuê', piyapi'sa' oshahuanpi. Oshahuanpirinahuê', co pênentêrinso' ya'huêyatêrarinhuê' ni'ton, co ina marê' ana'intacaso' ya'huê'itonhuê'.

14 Nipirinhuê', Atan quêran huarê' ya'ipi piyapi'sa' chiminpi. Moisésë ya'huêaquê huarênta' chimina'piapi. Ya'nan isoro'pa' nipon, Yosëri pênênpirinhuê', Atan co natêtonhuê', oshahuanin. Ina quêran ya'ipi piyapi'santa' co noyahuê' nicatona', oshahuanpi. Co Yosëri chachin pênênpirinhuê', inahuanta' oshahuanpi. Atan pochin cancantatona' ya'ipi piyapi'sa' oshahuanpi. Quisocristoso nipirinhuê' nanan anoyatinpoaso marê' o'marin.

15 Inaso' ya'ipinpoa' nosororinpoa'. Atanso nipirinhuê' co ina pochin nininhuê'. Co natêrinso marêhuê' oshanên ya'huêtêrin. Inapochachin ya'ipi piyapi'sa' oshahuanatona', chiminpi. Ina quêran ana'intacaso' ya'huêrin. Yosëso nipirinhuê' inaora nohuanton, na'con nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', hui'nin a'paimarin na'aquênpoa' anoyacancantinpoaso marê'.

16 Atan co natêrinhuê' ni'ton, osha ya'huêrin. A'naíchín pênêninso' co natêrinhuê' ni'ton, ana'intacaso' ya'huêrin. Nipirinhuê', Yosë nosororinpoaso' co ina pochin nininhuê'. Na'con oshahuanpirêhuahuê', Quisocristo chiminin ni'ton, oshanênpoa' inquitatonpoa', noya ni'ninpoa'.

17 A'na ya'piíchín têhuêrin ni'ton, ya'ipi piyapinpoa' chiminacaso' ya'huêrin. Aquêtê huarê' Yosëso', inaora nohuanton nosoroatonpoa' Quisocristo quêran nicha'êrinpoa' ni'ton, inarê'quênpoa' nãnpimiatatêhua' hua'anêntarihua'.

18 Atan co noyahuê' ninin ni'ton, ya'ipinpoa' ana'intinpoaso' ya'huêpirinhuê'. Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' nanitêrêhua' nãnpimiatacaso'. Imapatêhua', co ana'intarinpoahuê'.

19 A'naíchín co Yosë natêrinhuê' ni'ton, ya'ipinpoa' oshahuanêhua'. A'naso nipirinhuê' Yosë natêton, chiminin. Ina marê' na'aquênpoa' anoyacancantêrinpoa'.

20 Iráca Moisésë pênentêrin oshahuanêhuaso' anitotinpoaso marê'. Ina quêran na'con oshahuanêhuaso' nitotêrêhua'. Na'con oshahuanpirêhuahuê', inaora nohuanton, Yosë na'con na'con nosororinpoa'.

21 Oshahuanêhua' ni'ton, chiminpatêhua', parisitomiatacaso' ya'huêpirinhuê'. Yosëso' inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Sinioro Quisocristo anoyacancantohuachinpoa', nãnpimiatarihua'.

6

Quisocristo imapatêhua', co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuê'

1 Yosë inaora nohuanton nosororinpoa' ni'ton, manta têranta' niahua' inaora nohuanton, oshanênpoa' inquitinpoaso marê' ¿têcarihua' tí?

2 ¿Co naporinhuê'! Quisocristo imapatêhua', chiminêhuaso pochin cancantatêhua', co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuê'.

3 "Quisocristo imarahuê huachi," ta'têhua', aporihuanêhua'. Ina noya chinpitacaso marê' aporihuanêhua'. Aporihuanpatêhua', Quisocristorê'quênpoa'

chiminëhuaso pochin ninëhua'. Ina chimininsó pochachin co noyahuë' yonquirëhuasopita a'porëhua'. Nani ina nitotërama'.

⁴ Quisocristo chiminpachina, pa'pitopi. Aporintohuachinënpoara, canpoanta' pa'pitërinënpoaso pochin co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantërehua'. Tata Yosë chiniquën nanantaton, Quisocristo ananpitaantarín. Canpoanta' nasha cancan quëterinpoa' nasha pochin nanpicaso marë'. Ina yonquiatëhua', aporihuanëhua'.

⁵ Quisocristo chiminaponahuë', naniantarín. Inapochachin canpoanta' co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', naniantarëso pochin noya noya cancantarihua'.

⁶ Cato' cancan pochin ya'huëtërinpoa'. A'na cancanso' sopai yanatërin. Quisocristo imarëhua' ni'ton, co noyahuë' cancantërehuaso' corosëquë patanantëreso pochin nitërehua'. Ama huachi sopai natëcaso marëhuë' napotërehua'. Co noyahuë' cancantërehuaso' chimininsó pochin nitahua'.

⁷ Chimipiso' co huachi yonquirinhuë' oshahuanacaso'. Inapochachin canpoanta' Quisocristo imapatëhua', co huachi oshanënpoa hua'anëntërinpoahuë'.

⁸ Co noyahuë' cancanso' naniantohuatëhua', Quisocristo pochachin noyápiachin cancantarihua'. Ina nohuitatëhua', noya noya naniarëhua'.

⁹ Inaso' naniantahuachina, co huachi chimianinhuë'. Chimirin nani minsëaton, naniamiataantarín.

¹⁰ Chiminpachina, oshanënpoa marë' chiminín. Naporo' oshanënpoa' minsërin. Iporaso' Yosëichin natëcaso marë' naniamiataantarín.

¹¹ Inapochachin canpitanta' ama huachi oshahuanacamaso' yonquicosohuë'. Quisocristo imarama' ni'ton, Yosëichin natëco'.

¹² Ama oshanëma hua'anëntatë pochin nitatëinquëma' camayápainquëmaso nohuantocosohuë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noyasáchin yonquico'.

¹³ Ni'co'. Imirama', nantëma', ya'pirama', huëratëma', nanamëma', inapita ya'huëtërinquëma'. Inapita quëran co noyahuë' nicacaso ya'huëpirinhuë'. Ama nohuantocosohuë'. Yosë natëcamasoáchin yonquico'. Chiminama quëran naniantëramaso pochin cancantatoma', ya'ipi nonëma quëran huarë' noyasáchin nico'.

¹⁴ Inapohuatama', co huachi oshanëma hua'anëntatë pochin nitarin-quëmahuë'. Co ya'ipi pënëntërinso' natëpiramahuë', inaora nohuanton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Nosoroatëinquëma', catahuarinquëma' noya nicamaso marë'.

Hua'anënpoa pochin nininsó'

¹⁵ Tëhuënachachin co huachi iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huërinhuë'. Yosë nosoroatonpoa', nicha'ërinpoa'. A'naquënso nipirinhuë' ina natanatona', co manta' yanatëpihuë'. "Noya oshahuanacaso'," toconpi. ¡Co ina pochin yonquicaso ya'huërinhuë'!

¹⁶ Insosona natëhuatëhua', inaso' hua'anëntarinpoa'. ¡Nani nitotërama' ipora! Oshanënpoa natëhuatëhua', ina hua'anëntarinpoa'. Camaihuachinpoara, co noyahuë' ninëhua'. Oshanënpoa' co a'poasëhuahuë' chiminpatëhua', parisitopiquë pa'sarëhua'. Nipirinhuë', Yosë natëhuatëhua', noya nicarihua'.

¹⁷ Iráca oshanëma natëtoma', co noyahuë' nipiramahuë'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinënquëmara, noya natanama'. Ya'ipi cancanëma quëran noya natërama'. Ina yonquiatëhua', "Yosparinquën" itërehua' Yosë.

¹⁸ Iporaso', co huachi oshanëma camaiarinquëmahuë'. Nasha hua'anëma' ya'huëtërinquëma'. Quisocristo natëtoma', noya nisarama'.

¹⁹ Iso pochin a'chintaranquëma' noya noya nitotacamaso marë'. Canpitaora co nitotëramahuë'. Iracaso' ya'ipi nonëma quëran huarë' oshahuanacasoáchin pa'yatërama'. Inapohuatamara, pa'pi nishinahuën' cancantërama'. Iporaso' noyasáchin nico'. Inapohuatama', noyápiachin cancantarama'.

²⁰ Iráca oshanëma natëhuatamara, co noyahuë' ninama'. Co yonquiramahuë' noya nicacamaso'.

²¹ Inapohuatamara, ¿ma'ta' ina marë' canarama'? Co ina marë' canamiataramahuë'. Topinan quëran ya'huërama'. Ina pochin cancantohuatama', chiminpatama', parisitopiquë pa'sarama'. Iráca ina pochin nipiramahuë', iporaso ina marë' tapanama'.

²² Iporaso nipirinhüë' co huachi oshanëma hua'anëntëringuëmahüë'. Yosë nicha'ëringuëma' ama huachi oshahuanacamaso marëhuë'. Ina chachin hua'anëntëringuëma'. Napoaton noyápiachin cancantarama'. A'na tahuëri Yosë'pa' nanpimiatarama'.

²³ Piyapi asacatohuatëra, pahuë'rë'. Inapochachin co noyahuë' nipatëhua', chiminpatëhua' parisitomiatarihua'. Yosëso nipirinhüë', inaora nohuanton nosororinpoa'. Quisocristo imapatëhua', ina nohuitatëhua', nanpimiatarihua. Inaso' hua'anënpoa'. Inasáchin natërhüa'.

7

Sa'arinso pochin nininso'

¹ Canpitaso' iyaro'sa', pënëntopiso' nitotërama'. Nanpispitaráchin camaitërinso' natërapí.

²⁻³ Ni'co'. Sanapi so'yahuachina, so'in chinpitacaso' ya'huërin. So'in ya'huëtöpirinhüë', a'na quëmapi ri së'huahuachin, monshihuanin. Ina marë' oshahuanarin. Nipirinhüë', so'in chiminpachin, so'yaantahuachin, co ina marë' oshahuaninhüë'.

⁴ Inapochachin iyaro'sa', canpoanta' Quisocristorë'quënpoa' chiminëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, co huachi iráca pënëntërinso' hua'anëntiinpoaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo chinpitacaso' ya'huërin. Inaso chiminaponahuë', nani nanopiantarin. Ina imamiatohuatëhua', noya nicarihua' a'napitanta' Yosë noya yonquicaiso marë'.

⁵ Iráca, canpoara nipa'yatacasoáchin yonquirëhua'. Co noyahuë' cancantërhüa'. Pënënpachinënpoara, aquë aquëtë' co noyahuë' yonquiatëhua', co noyahuë' ninëhua'. Ina marë' chiminpatëhua', parisitomiatacaso' ya'huërin.

⁶ Iráca nisha nisha pënëntërinso' ya'huërin natëcaso', Moiséseri ninshütërinso'. "Co ya'ipiya natëhuatëhuahuë', co onporonta' cha'ësarëhuahuë'," topi. Apina'pi tashinan pëiquë ya'huërinso pochin nipirëhuahuë'. Iporaso' co huachi Moisése pënëntërinso' yonquiarëhuahuë'. Quisocristorë'quënpoa' chiminëhuaso pochin ninëhua' ni'ton, co huachi hua'anëntiinpoaso' ya'huërinhuë'. Ispirito Santo catahuarinpoa' cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëcaso'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Napoaton noya nisarëhua'.

Co noyahuë' yonquirëhuasopita yaminsërinpoaso'

⁷ Napoahuarë', "Moisése pënëntërinso' aoshahuaninpoa' ni'ton, co noyahuë'," ¿tëcarihua' tí? ¿Co naporinhüë'! Napoaponahuë', pënëntërin quëran oshahuanëhuaso' nitotërhüa'. Iso pochin yonquia'ahua'. "Ama a'na piyapi ma'shanëna' noyapatocoshüë'," ténin iráca pënëntaton. Caso' ina natanato, "Tëhuëchachin a'napita ma'shanën noyapatato, co noyahuë' yonquirahuë'. Ina marë' oshahuanahuë'," ténahuë'.

8 “Ama ma'sha noyapatocosohuè,” itèrinco. Ina natanato, aquè aquètè' a'napita ma'shanèna' noyapatèrahuè. Co noyahuè' cancantèrahuèso' canarinco. Iráca oshahuanpirahuè'. Co'huara pènèntèrinso' nitochatèrasocohuè', oshahuanahuèso' co nitotèrahuè'.

9 Co'huara pènèntèrinso' natayantèrasocohuè', “Caso' noya piyapico,” topirahuè'. Pènèntèrinso' natanpatèra, “Tèhuèenchachin oshahuanco. Chiminpatò, Yosè ana'ntarinco,” ténahuè.

10 Noya ya'huèca'huaso marè' pènènpirincokuè'. Co ina natètòrahuè', oshahuanahuè. Oshahuanato, parisitopiquè paca'huaso' ya'huèrin.

11 Pènèntèrinso' natèhuato, noya cancantarahuè, topirahuè'. Co ina natèrahuè' ni'ton, oshahuanahuè. Chiminpatò, ana'intincoso' ya'huèrin.

12 Yosè chachin pènèninpoa'. Sha'huitèrinpoaso' nòya. No'tèquèn nonin.

13 Napoahuarè' pènèntèrinso' noya nipirinhue', ina marè' ana'ntarinco, ¿topiramahuè' ti? ¡Co pènèntèrinso' marè' ana'intincoso' ya'huèrinhuè'! Oshahuanahuè' ni'ton, ana'intincoso' ya'huèrin. Pènèntèrinso' noya nipirinhue' natanahuè quèran aquè aquètè' co noyahuè' yonquiato, co noyahuè' ninahuè. Pènèninpoa quèran oshahuanahuèso' nitotèrahuè. Pa'pi co noyahuè' ninahuè, ténahuè.

14 Noya yonquicaso marè' pènènpirincokuè'. Caso' co noya yonquiatohuè', oshahuanahuè. Oshahuanahuèso' hua'anèntatè pochin nitèrinco. Co nanitèrahuè' noya nica'huaso'.

15 Noya nisarahuè, topirahuè', a'naroáchin co noyahuè' yaninahuè. Co yaoshahuanpirahuè', oshahuanahuè. Onpoatoso' napomaraco, co nitotèrahuè'.

16 Co nohuantopirahuè', co noyahuè' ninahuè. Ina marè' co noya cancantèrahuè'. Yonquinhue' quèran nitotèrahuè. Tèhuèenchachin pènèntèrinso' noya, ténahuè.

17 Co nohuantopirahuè', caora co noyahuè' cancantato, co noyahuè' ninahuè. Co noyahuè' cancantèrahuèso' canarinco.

18 Caora co noyahuè' cancantèrahuè. Co nanitèrahuè' noya nica'huaso'. Inachinco. Yosè yanatèpirahuè', caora co nanitèrahuè' natèca'huaso'.

19 Noya nica'huaso' nohuantopirahuè', co noyahuè' ninahuè. Co yaoshahuanpirahuè', oshahuanahuè.

20 Co nohuantopirahuè', co noyahuè' ninahuè. Co noyahuè' cancantèrahuèso' canarinco.

21 Noya nica'huaso' nohuantopirahuè', co noyahuè' cancantato, co noyahuè' nica'huasoráchin yonquiconahuè.

22 Cancanèhuè quèran Yosè pènèninpoaso' pa'yatato, yanatèpirahuè'.

23 A'na cancan nohuantèrin. A'na cancanso nipirinhue', co nohuantèrinhuè'. Co noyahuè' nicacasoáchin yonquirin. Ina canarinco ni'ton, co noyahuè' ninahuè.

24 ¡Ma'huantacha caso' ninahuè' paya! ¿Incha ipora nicha'èinco co noyahuè' yonquirahuèso' nanianta'huaso marè'? ténahuè.

25 ¡Yosèíchin nanitaparin! Siniro Quisocristo imarahuè' ni'ton, ina catahuarinco. Ina marè': “Yosparinquèn Tata Yosè,” itèrahuè. Tèhuèenchachin cancanèhuè quèran Yosè yanatèpirahuè', co noyahuè' cancantato, co noyahuè' ninahuè.

8

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

1 Napoaton iporaso' Quisocristo imapatèhua', co huachi ana'intinpoaso' ya'huèrinhuè'.

² Oshanënpoa natëhuatëhua', co noyahuë ninëhua'. Inapohuatëhua', chiminpatëhua', ana'intarinpoa'. Nipirinhüë', Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' nanpimiatacaso marë'. Naporahuaton, co huachi oshanënpoa natëcaso' ya'huërinhuë'.

³ Iráca Yosë pënënpiripoahuë'. Co noyahuë' cancantatëhua', co nanitërehuahuë' no'tëquën natëcaso'. Ina quëran hui'nin chachin isoro'paquë a'paimarin. Piyapí chachin nasitimarin. Co oshahuanaponahuë', oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Inapoaton, nicha'ërinpoa' ama huachi ana'intinpoaso marëhuë'.

⁴ Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', Ispirito Santo natëhuatëhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' hui'nin a'paimarin.

⁵ Co noyahuë' yonquihuatëhuara, co noyahuë' nicacasoáchin pa'yatërehua'. Nipirinhüë', Ispirito Santo natëhuatëhua', Yosë nohuantërinsoáchin pa'yatarëhua'.

⁶ Co noyahuë' nicacasaráchin pa'yatohuatëhuara, chimipi pochin niconëhua'. Co Yosë nohuitërehuahuë'. Nipirinhüë', Ispirito Santo pa'yatatëhua' natëhuatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarihua'. Noya yonquiatëhua', sano cancantarihua'.

⁷ Co noyahuë' nicacasaráchin pa'yatohuatëhua', Yosë inimicotarëhua'. Co Yosë pënëntërinso' natëcaso' nohuantarëhuahuë'. Co nanitarëhuahuë' ina natëcaso'.

⁸ Ina pochin cancantohuatëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

⁹ Canpitaso nipirinhüë' co noyahuë' yonquiramasopita naniantërama'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëma', ina nohuantërinso' nisarama'. Co Ispirito Santo ya'coancantohuachinquëmahuë', co tëhuëinchachin Quisocristo imaramahuë'.

¹⁰ Oshahuanama' ni'ton, nonëmaso chiminacaso' ya'huërin. Napoaponahuë' Quisocristo ya'coancantatëinquëma', anoyacancantërinquëma'. Napoaton Yosë noya nicatëinquëma ispiritonëma ananpitarin ni'ton, nanpimiatarama'.

¹¹ Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Yosë hua'yanën chachin ni'ton, achinicananinpoa' Yosë pochin cancantacaso marë'. A'na tahuërinta' Yosë ananpitaantarinpoa'. Quisocristo ananpitaantarinso' pochachin ananpitaantarinpoa' canpoanta'. Nonënpoa' chiminacaso ya'huëpirinhüë', Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' ni'ton, nanopiantarihua'.

¹² Napoaton iyaro'sa', Ispirito Santo natëcaso' ya'huërin. Co noyahuë' yonquirëhuasopitaso' naniantahua'.

¹³ Co noyahuë' ninëhuasopita co a'poasëhuahuë', chiminpatëhua' parisito-miatacaso' ya'huërin. Nipirinhüë', co noyahuë' ninëhuasopita tëpatë pochin nitohuatëhua', nanpimiatarihua'. Ispirito Santo catahuarinpoa' co noyahuë' ninëhuasopita tëpatë pochin nitacaso marë'.

¹⁴ Ispirito Santo nohuantërinso' natëhuatëhua', Yosë hui'ninpoa chachin nisarëhua'.

¹⁵ Iráca Yosë të'huatërama'. Iporaso nipirinhüë' Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' ni'ton, co huachi manta' të'huatacaso' ya'huërinhuë'. Hui'ninpita pochachin Yosë ni'ninpoa'. Ina nontohuatëhuara, "Tata," itërehua'.

¹⁶ Ispirito Santo chachin cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. "Hui'ninpita pochachin Yosë ni'ninquëma'," itërinpoa'.

¹⁷ Hui'ninpoa' ni'ton, na'con na'con catahuarinpoa'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' noya acoarinpoa'. Quisocristo noya acorinso pochin acoar-

inpoa' canpoanta'. Ina imarëhuaso marë' aparisitopirinënpoahuë', inapochachin inarë'quënpoa' noya noya ya'huëcontarihua'.

A'na tahuëri ya'ipiya anoyatarinso'

¹⁸ Isoro'paquë pi'pian parisitarihuarahuë', ama ina yonquia'ahuasohuë'. Ama ina marë' sëtahuasohuë'. A'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Ina yonquiatëhua', nóya cancantahua' ténahuë.

¹⁹ Naporo' Quisocristo imarëhuasopita noya noya ya'noarihua'. Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërsopitanta' ina tahuëri ninarapi.

²⁰ Iporaso nipirinhüë' sharo'sa' co noyatopihuë'. Ma'shoro'santa' chiminpi. Nipirinhüë', co inahuara nohuanton, napopihuë'. Yosë nohuanton, napopi. A'na tahuëri ya'ipiya anoyatarin.

²¹ Naporo' co huachi ma'sha chanatarinhüë'. Yosë hui'ninpitapoa ninëhuasopita noya noya acohuachinpoa', ma'shoro'santa' noya noya niantapi. Co huachi chiminaponahuë'.

²² Iráca quëran huarë' ma'shoro'sa' parisitopi. Sharo'santa' papotopirinhüë', co noyatërinhuë', chiminin. Ipora huanta' sanapi hua'hua iquito-huachina, iquitërinso pochin chiniquën parisitapi.

²³ Canpoanta' Ispirito Santo nani ya'coancantopirinpoahuë', parisitërhua'. Parisitatëhua', manorëhua' nasha nonënpoa' ya'huëtinpaso marë'. Ina ninarëhua'. Nasha nonënpoa' quëtohuachinpoa', co huachi caniorihua'huë'. Co huachi chiminarihuahuë'. Naporo' Yosë hui'ninpita chachin nisarëhua'.

²⁴ Tata Yosë noya nicha'ërinpoa'. Napoaponahuë', co ya'ipi naniyatërarinhüë': "A'na tahuëri noya noya acoarinpoa'," ta'tëhua', ina ninarëhua'. Pahuanarin ya'ipi nanicaso'. Napoaton ninarëhua'. Nani nanirin naporini, co ninacaso' ya'huë'itonhuë'.

²⁵ "Tëhuënhachin noyá nicha'ësarinpóa'," ta'tëhua', co sëtërhua'huë'. Noya cancantatëhua', ninarihua'.

²⁶ Iporaso' co chiniquën cancantopirëhuahuë', Ispirito Santo catahuarinpoa'. Yosë nontohuatëhuara, co nitotërhua'huë' ma'sona itacaso nipirinhüë', catahuarinpoa'. Cancanënpoa quëran inari Yosë nontërin. Tarëtarinso pochin ninin. Canpoaso' co natanpirëhuahuë', Yosëriso' natanin.

²⁷ Ya'ipi yonquirëhuasopita Yosë nitotërin. Ispirito Santori nontohuachina, natanin. Yosë nohuantërinso chachin nitotaton, canpoa marë' noya nontërin.

Yosë nosororinpoaso'

²⁸ Yosë nosorohuatëhua', noyasáchin yonquirinpoa'. Ma'sha onpohuatëhuara, na'con catahuarinpoa'. Pi'pian parisitapirëhuahuë', ina nohuanton, parisitërhua' quëran noya noya pipiarëhua'. Achinicancaninpoa' ni'ton, noya noya imarihua'. Nani huayoninpoa' ina nohuantërinso' nicacaso marë'.

²⁹ Iráca quëran huarë' Yosë nohuitërinpoa'. Nohuitatonpoa', huayoninpoa' Quisocristo pochachin cancantacaso marë'. Quisocristoso' noya noya ninin. Ina quëran na'aguënpoa' imapatëhua', ina pochin cantarihua'. Yosë hui'ninpita pochin ni'sarinpoa' canpoanta'.

³⁰ Nohuantërinpoa' ni'ton, huëntonënuë chachin aya'coninpoa'. Oshañenpoa' inquitatonpoa', noya ni'ninpoa'. Ina nohuanton, a'na tahuëri inápaquë noya noya acoarinpoa'.

³¹ Ina pochin Yosë yonquirinpoa' ni'quëhuarë', co insonta nanitërinhuë minsëinpoaso'.

³² Yosë chachin nosoroatonpoa' co hui'nin tëranta' apiratërinpoahuë'. Isoro'paquë a'paimarin chiminacaso marë'. Canpoa marë' chiminin. Ipora chachinta' nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. ¡Quisocristo imarëhua' ni'ton,

co manta' pahuantarinpoahuë' Yosë pochin cancantacaso marë'! Nóya nicha'ësarinpoa'.

³³ Yosë huayoninpoa' ni'quëhuarë', co insonta nanitërinhuë sha'huirapinpoaso'. Yosë chachin noya ni'ninpoa'.

³⁴ Yosë noya ni'ninpoa' ni'ton, co insonta nanitërinhuë ana'intinpoaso'. Quisocristo oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Ina quëran nantantarin. Yosë inchinanën quëran ya'huaton, canpoa marë' Yosë nontárin.

³⁵ Tëhuëenchachin Quisocristo nosororinpoa'. Co insonta' nanitërinhuë ina quëran osëreinpoaso'. A'na tahuëri parisitërehua'. Parisitatëhua', co napion cancantërehua'. Piyapi'sa' aparisitërinënpoa'. Cosharo', ma'sha inapita pahuantërinpoa'. Ma'sha onpochináchin nisarëhua'. Yatëparinënpoa'. Inapopirëhuahuë', ¡co inapita nanitapihuë' Quisocristo quëran osëreinpoaso'!

³⁶ Yosë quiricanënuë naporin:

“Imarainquënsó marë' Sinióro, ya'ipi tahuëri yatëparinacoi.

Co manta' onpopiraihuë', ohuicaro'sa' yatëpapiso pochin yatëparinacoi,” ténin.

³⁷ Ina nipirinhue', Quisocristo nosororinpoa'. Parisitapirëhuahuë', nani tahuëri catahuarinpoa' sopai minsëcaso marë'. Nóya cancantarëhua'.

³⁸ Yosë nosoromiatërinpoa'. Nanpihuatëhuara, nosororinpoa'. Chiminpatëhuanta', co patarinpoahuë'. Anquëniro'sa', sopairo'sa', tanan hua'yaño'sa', inapita co nanitopihuë' Yosë quëran osëreinpoaso'. Ipora tahuëri'sa' ma'sha onpotopirinënpahuë', co patarinpoahuë'. A'na tahuërinta' ma'sha onpotohuachinënpoa', co Yosë naniantarinpoahuë'.

³⁹ Ma'sha inápaquë ya'huërinsopita, acoporoquë ya'huërinsopita inapita co nanitopihuë' Yosë quëran osëreinpoaso'. ¡Co insonta' nanitërinhuë' Yosë anaintinpoaso'! Quisocristo hua'anëntërinpoa'. Ina imarëhua' ni'ton, Yosë nosoromiatërinpoa'.

9

Yosëri israiro'sa' huayoninso'

¹ Quisocristo imato, no'tëquën nonahuë. Co nonpinahuë'. Ispirito Santo ya'coancantërinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma', ténahuë.

² Tëhuëenchachin israiro'sa' yonquiato, sëtërahuë. Cancanëhuë quëran huarë' sëtárahue'.

³ Inapitaso' quëmopinëhuëpita. Co Quisocristo imapihuë' ni'ton, ana'itacaso' ya'huërin. Nanitërahuë naporini, inapita ya'huërenamën parisitopiquë pa'itohue'. Cha'ëcaiso marë' inaquë parisichitohue'.

⁴ Piyapinënpita nicacaiso marë' Yosëri acorin. Israiro shinpita nipi. Iráca quëran huarë' Yosëri nohuantërin ni'ton, hui'ninpita pochin nicacaiso marë' acorin. Huënaráchin huënaráchin a'pintohuachina, shimashonënpitari quënanpi. Iráca chachin piyapinënpita nicacaiso marë' inapitarë' anoyatërin. Naporahuaton, pënëntërinso nanan sha'huítërin. Noya chinotacaiso marënta' a'chintërin. Na'con sha'huítërin nicha'ëcaso marë'.

⁵ Shimashonënpitaso' Yosëri chachin huayonin. Ina quëran Cristo isoro'paquë o'mahuachina, Israiro sanapi quëran nasitërin. Inaso' Yosë chachin. Ya'ipiya hua'anëntërinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya! tënëhua'. Amen.

⁶ Na'con nitotaponaraihuë', notohuaro' israiro'sa' co Yosë natëpihuë'. Napoaponahuë', Yosëri co topinan quëran sha'huítërinhuë' nicha'ëcaso marë'. Co ya'ipi israiro'sa' piyapinënpita pochin ni'ninhuë'.

⁷ Apraan cato' hui'ninpita ya'huëtöpirinhue', a'nachin Yosëri acorin Apraan ya'huëretacaso marë'. “Isaco huayonahuë. Shinpitanta' piyapinëhuëpita pochin ni'sarahue',” ténin Yosë.

⁸ Napaoton co ya'ipi Apraan hui'ninpita Yosë piyapinënnpita nipihuë'. Yosëri sha'huitërinso chachin nasitohuachina, piyapinën pochin ni'nin.

⁹ Iráca Yosëri Apraan itapon: "A'na pi'ipi quëran nicaponquën huëantarahuë. Naporó' ca nohuanto, sa'an hua'huanarin," itërin. Naporinso chachin tahuëri nanihuachina, Isaco nasitërin, Yosëri acorinso'.

¹⁰ Naporahuaton, Tata Isaconta' cato' hui'nahuanin. Sa'in Nípica itopiso' yahuaihuachina, Yosëri itapon:

¹¹⁻¹³ "Hua'hua nininso' chini chiniquën nanantarin. Paninanso' co onpopinchin chiniquën nanantaponhuë'," itërin. Ina quëran itantarin: "Cacopo nosoroato, huayonahuë. Isaoso nipirinhue' co onpopinchin nohuantërahuë'," ténin Yosë quiricanënguë. Co'huara nasichátërasoihuë', naporin. Co ya'huëyátërasoihuë', yonquiaton, huayonin. "Noya nininso marë' Yosëri huayonin," topiramahuë', co ina marë' huayoninhue'. Inaora nohuanton, huayonin.

¹⁴ Naporin ni'quëhuarë' ¿ma'ta' tēcarihua'? "Yosëso' co napopináchin ni'ninpoahuë'," ¿tēcarihua tí? ¿Co naporinhue'!

¹⁵ Iráca Yosëri Moisésë itërin: "Caora nohuanto, nosororahuë. Insosona nohuantohuato, huayonahuë," itërin.

¹⁶ Napaoton co canpoara nohuanton, Yosë huëntonënguë ya'conëhuahuë'. Noya nipirëhuahuënta', co canpoara nanitërehuahuë' ya'conacaso'. Inaora nohuanton, Yosë aya'coninpoa'. Nosoroatonpoa', aya'coninpoa'.

¹⁷ Iráca Iquipito copirnosó' co noyahuë' cancantopirinhue', Yosëri huayonin hua'anëntacaso marë'. "Piyapinëhuëpita hua'anëntopiranhuë', nicha'ësarahuë' noya pipicaiso marë'. Ina quëran na'a piyapi'sa' nicatona', 'Ma noyacha Yosëso' nanitaparín paya. Copirno co nohuantopirinhue', piyapinënnpita nicha'ërin', tosapi," ténin. Quiricanën quëran sha'huitërinpoa'.

¹⁸ Inaora nohuanton, a'naquën nosororin. A'naquënso nipirinhue' tananpitërin. Tananpitohuachina, co natantochináchinhuë' cancantopi.

¹⁹ Ina natanatoma', a'naquëma' co noyahuë' yonquirama': "Yosë nohuanton, a'naquën natëpi. Co ya'ipiya natëpihuë'. Ma'sona Yosë nohuantërinsoichin nipirëhuahuë'. ¿Onpoatonta' nipachin ana'intarinpoa'? ¿Co insonta' nanitërinhuë' Yosë nohuantërinso' canpiacaso'!" toconama'.

²⁰ ¿Maquëma cháchinta' ni'toma', nanitërama' Yosë chachin pinocamaso? Ni'co'. Piyapi tëshitohuachina, minë', huë'ëta, inapita ninin. Nipachina, co tëshiri hua'anën no'huirinhue'. "¿Onpoatonta' naponin ninanco?" co itërinhuë'.

²¹ ¿Co'ta tëshitona'pi no'pa' mapachina, ma'sona nohuantohuachina, ninin! Nohuantohuachina, a'naquën ninshirayarin. A'naquënso' topinanaya. Inapochachin Yosëso' yonquirinpoa'.

²² A'naquën co natëpihuë' ni'ton, Yosëri no'huirin. No'huipiro' nipirinhue', co a'naroáchin ana'intërinhuë', ninararin. Co a'naroáchin ana'intohuachinahuë', co ina marë' Yosë no'huicaso' ya'huërinhuë'. Oshaquëran ana'intarin. Ina ni'pachina', "Tëhuëenchachin Yosë no'tëquën yonquirin. Hua'qui' tananpitopirinhue', iporasó' no'tëquën ana'intërin. Chini chiniquën nanantërin inaso'," tosapi.

²³ A'naquënpoaso nipirinhue', nosoroatonpoa' nicha'ësarínpoa'. Inaora nohuanton, nosororínpoa'. Iráca chachin yonquirinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', piyapi'sa' na'con Yosë yonquiapi. "Ma noyacha catahuanin paya," tosapi.

²⁴ A'naquën cotio piyapi'sacoi huayonincoi. A'naquëma' nisha piyapi'sanquëmanta' Yosë nohuanton, imarama' canpitanta'.

²⁵ Inapochachin iráca Osiasë ninshitërin.

“A'naquën iráca co piyapínēhuēpítahuē' nīpirínahuē', iporaso' piyapínēhuēpítá pochín nī'nahuē.

Iráca co nosoropirahuē', iporaso' nosororahuē huachi,” tēnin Yosē, itērin.

²⁶ Ina quēran itantarin: “Canpitaso' co piyapínēhuēpítanquēmahuē',” itopirínahuē',

iporaso' inaquē itapona: “Inapitaso' Yosē hui'nīnpítá chachín nisapi. Inaso' nanpimiatarín,” tosapí.

²⁷ Isaiasēnta' nīnoton, nīnshītērin. “Hua'huayatērahuē' israiro'sa' ya'huēpirínahuē', co ya'īpiya cha'ēsapihuē'. Marē yonsanquē inotēra'huaya ya'huērinso nápo' ya'huēpirínahuē', caráchin Yosēri nīcha'ēsarin.

²⁸ Co hua'quiya quēranhuē' na'a piyapi'sa' no'tēquēn ana'intarin,” tēnin.

²⁹ Co'huara ina nīnshīchatērasohuē', Isaiasē nīnoton, tapon:

“Siniro ya'īpinpoa' hua'anēntērinpoa'. Iráca ina nohuanton, ya'īpi Sotomaquē ya'huēpīsopítá ta'huantopí huachi. Comoraquē ya'huēpīsopítanta' ta'huantopí.

Canpoanta' caráchin nīpirēhuahuē' nosoroatonpoa', nīcha'ērinpoa'. Co nosororínpoahuē' naporíní, canpoanta' ya'īpinpoa' ta'huanchītērihuahuē',” tēnin.

Israiro'santa' noya nanan natēcaso' ya'huērinso'

³⁰ Napoahuarē' ¿ma'ta' tēcaríhua'? tēnahuē yonquiato. Nīsha piyapi'sa' hua'quí' co Yosē yonquipirínahuē', inari anoyacancantērin. “Yosē no'tēquēn nonín,” ta'tona' natēpi. Napoaton noya nī'nín.

³¹ Israiro'saso nīpirínahuē' tapon: “Moisēsē pēnētērinso' natēhuatēhua', Yosē noya nī'sarínpoa',” topirínahuē'. Co nanitopíhuē' no'tēquēn natēcaiso' nī'ton, co Yosēri noya nī'nínhuē'.

³² ¿Onpoatonta' co noya nī'nínhuē'? “Pēnētērinso' nanan no'tēquēn natēhuatēhua', nōya cancantarēhua',” topirínahuē', co nanitopíhuē'. “Yosēíchín nanitērin anoyacancantínpoaso',” ta'caiso nīpirínahuē', co Quisocristo nohuantopíhuē'. Inapoatona', pancara'pí í'patērēso pochín nī'pí. Ina marē' Yosēri co noyahuē' nī'nín.

³³ Yosē quíricanēn quēran naporín:

“Sionquē Cristo a'papirahuē', co nohuantopíhuē'.

Inapoatona' pancara'píquē í'parēso pochín nī'pí. Co nohuantopíhuē' nī'ton, anotērēso pochín nīpí.

Nīpirínahuē', insosona Cristo nohuantohuachín, co onporonta' atapanarahuē'. Noya nī'sarahuē' huachi,” tēnin Yosē.

10

¹ Pa'pí nohuantērahuē' israiro'sa' cha'ēcaiso'. Ina marē' iyaro'sa', chiníquēn Yosē nontárahue'.

² Tēhuēnchachín Yosē yachinotopirínahuē', co nanamēn no'tēquēn yonquipíhuē'.

³ Yosēíchín anoyacancantērinpoa'. Nīpirínahuē', co nohuantopíhuē' ina nanan imacaiso'. “Pēnētērinso' natēhuatēhua', Yosē noya nī'sarínpoa',” toconpí. “Quēma Siniro anoyacancantocoi,” co itopíhuē'.

⁴ Iráca Moisēsē pēnētērin. Iporaso nīpirínahuē' co ina natērēhuaso marē' Yosē noya nī'nínpoahuē'. Quisocristo nani o'marín oshanēnpoa' inquitínpoaso marē'. “Quisocristoíchín anoyacancantarinpoa',” topatēhua', Yosē noya nī'sarínpoa'.

⁵ Moisēsēri nīnshītērin pēnētērinso nanan imacaiso marē'. “No'tēquēn natēhuatama', Yosē noya nī'sarínquēma'. Ya'īpiya natēcaso' ya'huērin,” tēnin nīnshítaton.

6 Canpoaso nipirinhue' Quisocristo imapatêhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Quisocristo nanamënso' co sacaiyahuë' nitotacaso'. "¿Inta inápaquë pantapon Quisocristo quëmácaso marë'?" co ta'caso' ya'huërinhuë'. Nani o'marin.

7 "¿Inta' chimipiro'sa' ya'huëpiquë papon ina quëran Cristo quënantacaso marë'?" co ta'caso' ya'huërinhuë'. Nani nanpiantarín.

8 ¿Ma'ta' quiricanën quëran anitotërinpoa'? "Ina nananso', co sacaihuë' nitotacaso'. Nanamënpoa quëran sha'huicaso ya'huërin. Cancanënpoa quërantá', natëcaso ya'huërin," itërinpoa'. Inasáchin natëco', itëranquëma' canta'.

9 Tata Yosë nohuanton, Quisocristo têhuëenchachin nanpiantarín. Ina cancanënpoa quëran natêhuatêhua', "Quisocristoichin imarahuë," topatêhua', Yosë anoyacancantarínpoa'.

10 "Yosë co onporonta' nonpintarinpoahuë'," ta'têhua', cancanënpoa quëran natêhuatêhua', noya ni'sarinpoa'. "Caso' Quisocristo imarahuë," topatêhua', naporo chachin anoyacancantarínpoa'.

11 "Insosona Quisocristo natêhuachin, co sëtarinhue'. Co a'poarahue'," ténin Yosë quiricanënquë.

12 A'naíchin Yosë ya'huërin. Ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. Co cotioro'saráchin na'con nosororinhue'. Nisha piyapi'santa' nosororin. Ina nontohuatêhua', nóya catahuarinpoa'.

13 "Oshanëhuë Sinioro inquitoco," topatêhua', anoyacancantatonpoa' nicha'ësarínpoa'.

14 Napoaponahuë', co a'chintohuatêhuahuë', co nitotapihuë'. Co nitotahuachinahuë', co nanitapihuë' natëtacaiso'. Co natëtohuachinahuë', co nanitapihuë' Yosë nontacaiso'. Napoaton a'chintacaso' ya'huërin.

15 Co Yosëri a'china'piro'sa' a'pahuachinhue', ¿onpo nitotaponata'? Yosë quiricanën quëran naporin: "Ma noyacha ni'ton, noya nanan sha'huitaonpoa' huë'sarin paya," ténin.

16 A'naquënso nipirinhue', noya nanan natanpirinahuë', co nanitopihuë' natëtacaiso'. "Nanamën Sinioro, sha'huitopirahuë' co insonta natëtërinhuë'," ténin Isaiasë iráca.

17 Quisocristo nanamën natanacaso' ya'huërin. Natanpatêhua': "No'tëquën nonin," topatêhua', natëtarihua'.

18 ¿Co natanpihuë' ti? ¡Nani mini natanpi! ténahuë. Yosë quiricanënquë naporin:

"Nisha nisha parti nanamën sha'huitopi.

Ya'ipi parti nahuinin," ténin Yosë quiricanënquë.

19 Naquëranchin natainquëma'. Isairio'saso' natanaponaraihuë', ma'sona tapon naporinsó' ¿co nitotopihuë' ti? Nitotaponaraihuë', co natëpihuë'. Moisésë ninshitatón, naporin:

"Nisha piyapi'sa' co yonquipirínacohue' catahuararahue' ni'ton, canpitariso' a'pitarama'.

Ina marë' no'huitarama', ténin Yosë," itërin.

20 Isaiasënta' co tê'huatonhuë', Yosë noninsó' sha'huirin.

"Nisha piyapi'sa' co yanohuitopirínacohue', iporasó' imasarinaco.

Co iráca nohuantopirínacohue', iporasó' nohuitarinaco, ténin Yosë," itërin.

21 Isairio'saso nipirinhue' co yanatëpihuë'. Inapita yonquiatón, Isaiasë quëran taantarín: "Íraca quëran huarë' yacatahuarahuë. Imirahuë ihuëtatë pochín nitato: 'Huëco' catahuainquëma', itopirahuë', co yanatërinacohue'. Co natantochínáchinhuë' cancantopi, ténin Yosë," itërin.

11

Israiro'sa' huayoninso'

¹ Napoaton natananquëma': ¿Israiro'sa' co natëtopiso marëhuë' Yosëri a'pomiaterin ti? Co a'porinhuë'. Ipora huanta' piyapinënpita ni'ton, nosororin. Canta' Israiro piyapico. Tata Apraans' shimashonëhuë. Min-camin huëntonquë nasitërahuë.

² Inapitaso', iráca Yosëri huayonahuaton acorin piyapinënpita nicacaiso marë'. Co a'porinhuë'. Iráca Iniasë naporinso' Yosë quiricanënquë ninshitopiso' nitotërama'. Inariso pënënpirinhüë', israiro'sari no'huipi. Napoaton Yosë nontohuachina, inapita sha'huirapirin.

³ "Na'amiachincoi Sinioro pënëntopiraihuë'. Co nohuantatonaraihuë', a'naquëncoi tëparinacoi. Artaroro'sa' chinota'huainquënso marë' a'mitëraisonta' të'yatopi. Casáchin pënëntapirahuë', yatëparinaco canta'," itërin.

⁴ Napotopirinhüë', ¿ma'ta' Yosëri itantarin? "A'naquën mini mamanshi moshapi, Paaro itopiso'. Nipirinhüë', ca nohuanto, canchisë huaranca quëmapi'sa' chinotarínaco. Co mamanshi moshapihuë'," itërin. Nani ina nitotërama'.

⁵ Inapochachin iporanta' caraya pochin Yosë huëntonënquë ya'conpi. Inaora nohuanton, nosoroaton, Yosëri aya'conin.

⁶ Inaora nohuanton, catahuarin. Co noya nipiso marë' catahuarinhuë'. Noya nipiso marë' huayonin naporini, co huachi inaora nohuanton, catahuacaso' ya'huë'itonhuë'.

⁷ Napoahuarë', ¿ma'ta' nipachin tëcarihua? Na'a israiro'sa' Yosë huëntonënquë yaya'conpirinhüë', co inahuaa nanitopihuë' noya cancantacaiso'. A'naquën huayoninsopitaso' Yosë nohuanton, ya'conpi. A'napitaso nipirinhüë' co natantochináchinhüë' cancantopi.

⁸ "Yosëri tananpitërin ni'ton, huë'erëso pochin cancantopi. Ya'pirahuanaponaraihuë', co quënantërëso pochin nipihuë'. Huëratëhuanaponaraihuë', co natantërëso pochin nipihuë'. Ipora huanta' ina pochin nisapi," tënin Yosë quiricanënquë.

⁹ Iráca Tapinta' tapon:

"Yosë no'huipi ni'quëhuarë', ana'inchin. Nani ma'sha ya'huëtopirinhüë', co Yosë yonquipihuë'.

Coshatona', capa cancantapirinhüë', ina quëran chachin nitapicancaina'. Yosëri ana'inchin.

¹⁰ Somaraya pochin cancantopi ni'quëhuarë', ama quënantërëso pochin can-canchinasohüë'.

Yosë nohuanton, chiniquën parisitomiachina'," tënin iráca.

Inapochachin ipora huanta' nisapi.

Nisha piyapi'sa' ya'conpiso'

¹¹ Napoaton natanaranquëma'. ¿Israiro'sa' co yanatëpihuë' ni'quëhuarë' Yosëri a'pomiaterin ti? Co Yosëri a'pomiaterinhüë'. Nipirinhüë', co imapihuë' ni'ton, nisha piyapi'santa' Yosëri anoyacancantarín. Ina quëran israiro'saso', apiratona' yonquilapi: "Canpoanta' inapita pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'," tosapí.

¹² Inapita co imatonahuë' tëhuëpiso marë', iporasó ya'ipi piyapi'sa' nani-topi Yosë huëntonënquë ya'conacaiso'. Nisha nisha piyapi'sa' niponaraihuë', Yosëri noya ni'sarin. A'na tahuëri na'a cotioro'sa' imaantahuachina', noya noya nisarin.

¹³ A'naquëmaso' nisha piyapi'sanquëma'. Yosë a'parinco a'chinta'huancuëmaso marë'. Ina marë' noya cancantërahuë. Pa'sápato, a'chintaranquëma'.

14 Na'acquëma' imapatama', a'naquën israiro'santa' nohuantapi imacaiso' nimara. Inapitanta' Yosëri anoyacancantarin.

15 Iporaso Yosëri tananpitërin ni'ton, nisha nisha piyapi'sa' ina nohuitapi. A'na tahuëriso nipirinhue' israiro'santa' imaantahuachina', noya noya nisapi. ¿Ma pochinta' nisapi? Chimipi nantiantarinso pochin nisapi, tënahuë.

16 Ni'co'. Pan nipachinara, ya'nán nipiso' Yosë marë' acohuachina, ya'ipi chachin noya ninin. Nara itënta' noya nipachina, së'paquëonta' noya nisarín.

17 Nara quëran a'chinchinquëma'. Oripo nara së'pa' co noya nitohuachinahuë', nishitëtahuatë', të'yatërë'. Ina quëran apinapinso' oripo së'paquën tëran'ta' achinpitërë' papotacaso marë'. A'naquën israiro'saso' oripo nara së'pa pochin nipi. Co natëpihuë' ni'ton, Yosëri tananpitërin. Canpitaso' nisha piyapinquëma' nipiramahuë', huëntonënguë aya'coninquëma'. Piyapinënpita pochachin ni'ninquëma'.

18 Nipirinhue', ama israiro'sa' nocancosohuë'. Ama: "Quiyaso' noya noyacoi," tocosohuë'. Së'paquëni co nara achinirinhue'. Itëni achinirinso'.

19 "Quiyanta' imaca'huaiso marë' israiro'sa' tananpitërin," tënama' nimara.

20 Yosëri tananpitërin mini. Nipirinhue', co ina marë' tananpitërinhuë'. Co Quisocriso nohuantopihuë' ni'ton, tananpitërin. Canpitanta' imarama' ni'ton, noya ni'ninquëma'. Napoaton ama inapita nocancosohuë'. Ni'cona canpitanta' Quisocriso naniantotama'.

21 Israiro'sa'ton piyapinënpita pochin ni'pirinhue', ana'intërin. Quisocriso naniantohuatama', ana'intarinquëma' canpitanta'.

22 Ma noyacha Yosëso' nosororinpoa paya. Co natëpisopitasohuë' nipirinhue', chiniquën ana'intarin. Inasáchin imapatama', nosoromiatarinquëma'. Nipirinhue' naniantohuatama', ana'intarinquëma' canpitanta'.

23 Naporahuaton israiro'santa' imaantahuachina', Yosëri piyapinënpita pochin niantarin. Nara së'para'huain achinpitantarëso pochin acoantarin. Yosë ni'ton, nanitaparín.

24 Nani a'chintëranquëma'. Canpitaso' apinapin nara pochin ninama'. Apinapinso' nara së'para'huain nishitëtahuatë', oripo nara së'para'huain achinpihuatëra, papotërin. Aquëtë huarë' së'para'huain chachinso' achinpitaantahuatëra, a'naroáchin papotaantarin. Inapochachin israiro'sa' noya imapachina', Yosëri noya niantarin.

Na'a israiro'sa' imaantapiso'

25 Yosë yonquirinso' iyaro'sa' sha'huichinquëma', no'tëquën nitotacamaso marë'. A'napita co nitotopirinhahuë', ama nocantamaso marëhuë' sha'huitaranquëma'. "Quiyasáchin no'tëquën yonquirai," ama tocosohuë'. Iporaso' na'a nisha piyapinquëma' Yosë huëntonënguë ya'conarama'. Ya'ipi Yosë nohuantërinquëmasopita ya'conamaquë huarë' na'a israiro'sa' co natan-tochináchinhuë' cancantapi.

26 A'na tahuëriso nipirinhue' ya'ipi israiro'santa' cha'ësapi huachi. Yosë quiricanënguë ninorinso pochachin imaantapi. Iráca ninshitatón, naporin: "A'na tahuëri a'nara' Israiro quëmapi Quirosarin quëran o'mararin piyapi nicha'ëcaso marë'.

Cacopo shinpita co noyahue' yonquipiso' ananiantarin.

27 Oshanëna' inquitahuato, piyapinëhuënpita pochin ni'sarahue'. Apraan sha'huitërahuëso chachin napotarahue'," ténin Yosë.

28 Iporaso' israiro'sa' co Quisocriso nanamë natëpihuë'. Yosë inimicotopirinhahuë', canpitaso' imarama'. Napoaponahuë', israiro'sa'ton acorin piyapinënpita nicacaiso marë'. Iráca Apraan, Isaco, Cacopo, inapita sha'huitërin ni'ton, ipora huanta' shinpita nosoroarin.

²⁹ Nani Yosëri sha'huitohuachin, inachachin nisarin. Co onporonta' nisha nontarinhuë'. Huëntonênquë aya'conpachin, co onporonta' naniantarinhue'.

³⁰ Iráca co canpitaso' natëpiramahuë', co israiro'sa' nohuantopihuë' ni'ton, Yosë nosoroatênquëma', catahuarinquëma'.

³¹ Iporaso' israiro'sa' co natëpihuë'. Co natëhuachinarahuë', Yosë catahuarinquëma'. Ina ni'pachina', yonquiantapona' ni'ton, a'na tahuëri inahuanta' nosoroaton, catahuaantarín.

³² Yosëri ya'ipi piyapi'sa' tananpitërin ni'ton, co natëtochináchinhuë' cancan-topi. Ya'ipinpoa' nosorooinpoaso marë' naporin.

³³ ¡Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoa paya! ¡Ma noyacha yonquirin paya! Ya'ipiya nitotërin. Yonquirinsopita co nitotochináchinhuë' ninin. Naporahuaton, ina pochin cancantacaso' co onporonta' nanitarihuahuë'.

³⁴ "Co insonta inaora Yosë yonquirinso' nitotërinhuë'. ¡Co incari tëranta' nanitërinhuë' noya noya ayonquicaso'!

³⁵ ¡Incarita' ma'sha Yosë quëtërin ni'ton, i'huëretacaso' ya'huërin? Co incari tëranta'," tënin quiricanênquë.

³⁶ Ya'ipi ma'sha Yosëri ninin. Ina nohuanton, co ta'huantarëhuahuë'. Yosëchín pa'yatacaso marë' ya'huërëhua'. Inaora nohuanton, anoyacancantërinpoa'. Ma noyacha Yosëso paya, itahua'. ¡Inasáchin chinotahua'! Amen.

12

Yosë marë' sacatërëhuaso'

¹ Yosë na'con nosororinpoa' ni'ton, ya'ipi cancanëma quëran, iyaro'sa', ina imaco'. Iráca Yosë chinotohuachinara, ma'sha tëpapi. Canpitaso nipirinhue' Yosë marë' nanpitoma', nohuantërinso'áchin nico'. Ina yonquiatoma', nani tahuëri noyasáchin nico'. Ina Yosë nohuantërin. Inapohuatama', Yosë noya chinotarama'.

² Iporaso' notohuaro' piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Ma'sharáchin yonquiatona', co Yosë yonquihuë'. Ama inapita nonancosohuë'. Nani tahuëri Yosë nontoco' yonquirinso chachin quëchinquëma'. Ina yonquihuatama', nohuantërinso chachin anitotarinquëma'. Ina quëran noya noya cancantohuatama', noya ni'sarinquëma'.

³ Yosë nosoroatonco, acorinco piyapi'sa' a'chinta'huaso'. Nani tahuëri catahuarinco. Napoaton pënënaránquëma'. Ya'ipinquëma' sano yonquico'. Ama a'napita nocancosohuë'. Yosë nisha nisha acorinpoa'. Nisha nisha catahuarinpoa' ma'sona nohuantërinso' nicacaso'. Napoaton, co a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. No'tëquën yonquiatoma', ma'marësona acorinquëmaso' nitotoco'. A'naya a'nayanquëma' anitotarinquëma'.

⁴ Ni'co'. Imira, nantë', ya'pira, inapita ya'huëtërinpoa'. Imira ya'huëtërinpoa' së'quëtacaso marë'. Nantë' ya'huëtërinpoa' iratacaso marë'. Nisha nisha ya'huëtërinpoa' nisha nisha nicacaso marë'. Co ya'ipiya inachachin nipihuë'.

⁵ Inapochachin ya'ipi Quisocriso imarëhuasopita a'naíchin nonënpoa pochin ninëhua'. Ya'ipinpoa' ina imarëhua' ni'ton, ina pochin ninëhua'. Nisha nisha nitotërëhuaso' nirihuarahuë', nicatahuarëhua'. A'na huëntonaca ninëhua'.

⁶ Yosë nosoroatonpoa', acorinpoa' nisha nisha nicacaso'. Ma'marësona acohuachinpoa', noya niahua'. A'naquën, yonquirinso chachin anitotërin sha'huicaiso marë'. Anitotohuachinquëma', ya'ipiya no'tëquën sha'huico'.

⁷ Ina nohuanton, a'naquën nitotërin catahuatacasos'. Nitocatahuatohuatama', noya catahuatoco'. A'naquën nitotërin a'chinacaso'. Nitochinpatama', noya a'chincos'.

8 A'naquëonta' nitotopi achincancanacaso'. Nitotohuatama', noya cantatoma' achincancanco' imamiachina'. A'naquëonta' ina nohuanton, coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtopi. A'napita quëtohuatama', ama piyapi'sa' noya nicainëquëmaso marë' quëtocosohuë'. Yosë yonquiatoma', quëtoco'. "Ina nosorinco ni'ton, carinta' nosoro'i," ta'toma', quëtoco'. A'naquëonta' ina nohuanton chachin, chiniquën nanan ya'huëtopi. Ansianohuë nipon, hua'anhuë nipon ya'conpatama', ama chirotomarahuë', noya pënëntoco'. Noya nonco'. A'naquëonta' ina nohuanton, cania'piro'sa', sa'ahuaros'a', inapita catahuapi. Inapita nicapoma' pa'patama', noya cancantatoma', catahuaco'.

Ma'pitasona nicacaso' ya'huërinso'

9 Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco'. Cancanëma quëran huarë' nosoroco'. Co noyahuë' ninamasopita a'poco'. Noyasáchin nico'.

10 Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iyaparima pochin nini'co'. Ama "Caso' noya noyaco," tocosohuë'. A'napita noya noya ni'co'.

11 Ama chirotomarahuë', noya sacatoco'. Ya'ipi cancanëma quëran noya yonquiatoma', Yosë marë' sacatoco'.

12 "Yosë ananpitaantarinpoa'," ta'toma', noya cancantoco'. Ma'sha onpohuatama', ama no'huitocosohuë'. Chiniquën cancantatoma', ahuantoco'. Apira apira Yosë nontoco'.

13 Imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtoco'. Ni'toro'sa' ya'notohuachinëquëma', noya nontatoma', a'caco'.

14 Piyapi aparisitohuachinëquëma', ama no'huitomarahuë', noya nontoco'. Yosë nontoco' inahuanta' catahuacaso marë'. Ama Yosëri ana'intacaso' yonquirapicosohuë'.

15 A'napita na'con yonquico'. Canpitaora ninatanamaso pochin cancantoco'. Noya cancantohuachina', ina marë' canpitanta' noya cancantoco'. Sëtohuachina', sëtoco'.

16 Noya ninicatoma' ya'huëco'. Ama a'na piyapi tëranta' nocancosohuë'. Topinan piyapi pochin cancantatoma', ya'ipiya catahuaco'. Ama: "Caso' na'con na'con nitotërahuë'," tocosohuë'. Ama ina pochin yonquicosohuë'.

17 A'na piyapi ma'sha onpotohuachinquëma', ama i'huëretocosohuë'. Noya nico' a'napitanta' catahuacaso marë'.

18 Ama piyapi'sa' no'huicosohuë'. No'huihuachinëquëma', ama canpitariso' no'huicosohuë'. Onpopionta' nanan anyatoco'.

19 Nosoroatënuëma' iyaro'sa', oshaquëran pënënanquëma'. Ama i'huëretocosohuë'. Tananpitoco' Yosëri ana'inchin. Quiricanën quëran naporin: "Co noyahuë' nipisopita cari ana'intarahuë. No'tëquën ana'intarahuë," ténin Yosë.

20 Napoaton "Inimiconëma' tanahuachin, a'caco'. Yamorohuachin, o'shitoco'. Inapotohuatama', inimiconëma' atapanarama'," ténin anta'.

21 Ama sopai natëcosohuë'. Nani ma'sha ayonquirinquëmaso' a'pomiatoco'. Yosë yonquiatoma', noyasáchin nico'. Inapohuatama', sopai minsëarama'.

13

1 Copirno acorinsopita natëco'. Yosë nohuanton, copirno, chirinchi, coisë, hua'an, inapita ya'huërin. Co Yosë nohuantërinhuë' naporini, co inapita ya'cointonahuë'. Napoaton natëco'.

2 Co copirno acorinsopita natëhuatamahuë', Yosënta' co natëaramahuë'. Ina marë' ana'intarinquëma'.

3 Noya nipatama', co hua'ano'sa' no'huiarinënuëmahuë'. Co natëhuatamahuë', no'huiarinënuëma' ni'ton, të'huatacaso' ya'huërin.

¿Nohuantërama' hua'ano'sa' noya nicainënguëmaso'? Noya nico' nipachin noya ni'inënguëma'.

⁴ Yosëri acorin a'painënpaso marë'. Nipirinhüë', co noyahuë' nipatama', të'huatoco'. Co topinan quëran chiniquënanan quëtërinhuë'. Yosëri acorin co noyahuë' nipisopita ana'ntacaso marë'.

⁵ Napoaton hua'ano'sa' natëco' ana'ntochinënguëma'. Isonta' yonquicaso' ya'huërin: "Yosëri acorin natëcaso marë'," ta'toma', natëco'.

⁶ Ina nohuanton, hua'ano'sa' ya'huërin noya nicacaiso marë'. Ina marë' nani tahuëri sacatapi. Napoaton pahuëretacaso' camaitërinso' pahuëretarama'.

⁷ Ya'ipiya no'tëquën pahuëretoco'. Hua'ano'sa' catahuacaso marë' pahuëretacaso' ya'huëhuachina', quëtoco'. Chiniquënanantopi ni'ton, noya nicatora', natëco'.

⁸ Nihuitohuatama', a'naroáchin pahuëretoco'. Ya'ipi piyapi nosoroco'. Inaso' na'con na'con Yosë nohuantërin. Nosorohuatama', iráca pënëntërinso' noya natëarama'.

⁹ Iráca pënëntohuachina, itërin: "Sa'ahuanpatama', ama a'na sanapi së'huacosohüë'. Ama tëpatocosohüë'. Ama manta' ihuatosohüë'. Ama nonpinapicosohüë'. Ama a'na piyapi ma'shanënpita nohuantapatocosohüë'," ténin. Ninosorohuatëhua', ya'ipi Yosë pënëninpoaso' natëarëhua'. "Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroquë'," ténin Yosë.

¹⁰ A'napita nosorohuatama', co no'huaramahuë'. Co pinosaramahuë'. Nóya catahuarama'. Napoaton nosorohuatama', Yosë nóya natëarama huachi.

¹¹ Ya'nan imarihua': "Pahuanarin Quisocristo o'mantacaso'," tënëhua'. Iporaso nipirinhüë' nani o'mantacaso' tahuëri ya'caritëriarin. Naporo' nicha'ësarinpoo'. Napoaton ama huë'ërëso pochin yonquicosohüë'. Yosë no'tëquën natëco'.

¹² Hua'gui' piyapi'sa' co noyahuë' nicatora', tashi pochin cancantopirihahuë'. Iporaso' Siniro tahuërinën ya'caritëriarin. Napoaton ama tashi pochin cancantahuasohüë'. Sontaro'sa' hua'na quëran a'mopiso pochin tahuëri pochin cancantatëhua', noyasáchin niahua'.

¹³ Tahuëri nipachina, a'ninquëchin ni'ton, noyasáchin ninë'. A'naquënsa' nipirinhüë' pitasachin pa'yatopi. Na'a tahuëri nansarápi, o'osápi, coshatápi, no'piápi. Ama pitaso' pa'yatocosohüë'. Ama no'piscosohüë'. Ama pi'pisha tëranta' nimonshitacamaso' yonquicosohüë'. Ama nino'huicosohüë'. Ama a'na piyapi noyapatama', no'huicosohüë'.

¹⁴ Sontaro'sa' hua'na a'mopiso pochin Quisocristo ya'copirinpoo' ama sopai minsëinpoaso marëhuë'. Napoaton Quisocristo na'con yonquiatoma', ina pochachin cancantoco'. Ina natëtoma', ama pi'pian tëranta' yonquicosohüë' co noyahuë' nicacamaso marë'.

14

Co ninocanacaso' ya'huërinsohuë'

¹ A'naquënsa' Quisocristo imasapirinhahuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyätërapihüë'. "Pënëntërinsona' natëcaso' ya'huërin," topi. Inapitanta' huë'pachina', noya nontoco'. "Huëco' iyaro'sa' Yosë chinotahua'," itatoma', cotoquë ichiya'conco'. Ama ninocanacamaso marë' ninontocosohüë'.

² A'naquënsa' "Quisocristofchin nicha'ërinpoo' ni'ton, ya'ipi cosharo' noya capacaso'," ta'tona' ya'ipi ca'pi. A'napitaso' nipirinhüë', "Nosha ca'patëhua', oshahuanëhua'," ta'tona' ya'ipi nosha a'popi.

³ Noshá ca'patama', ama noshá a'poro'sa' nocancosohuè'. Noshá a'pohuatamanta' "Noshá ca'nama' ni'ton, co noyahuè' ninama'," ama itocosoahuè'. Cato chachinquèma' Yosè noya ni'ninquèma' ni'ton, ama ninapotosohuè'.

⁴ Co a'napita piyapinèn nocanacaso ya'huèrinhuè'. Piyapinèn noya nipachina, co noyahuè' nipachinanta' hua'anèni nitotarinsò'. Yosèichin ya'ipinpoa' hua'anèntèrinpoa' ni'ton, no'tèquèn sha'huitarinpoa'. Inasáchin nanitèrin achinicancaipoaso'. Co canpoa capiniso' ninocanacaso' ya'huèrinhuè'.

⁵ Inapochachin a'naquèn: "Cotio chinoto tahuèri noya noya," topi. Naporo' tahuèri chinotatona', Yosè chinotopi. A'napitaso nipirinhue' "Nani tahuèri noya Yosè chinotacaso'," topi. Co tahuèri imarèhuahuè'. Quisocriso imarèhuaso'. Napoaton ama nisha nisha yonquicosohuè'. A'naya a'nayanquèma' cancanèma quèran na'con yonquico' noya nicacamaso marè'.

⁶ Ma tahuèrisona chinotohuatama', Yosè yonquiatoma', ina chinotarama'. Inapochachin noshá ca'patama', Yosè yonquiatoma', coshatèrama'. "Yosparinquèn, Sinioro," itèrama'. Co noshá ca'na'pinquèmahuènta' Yosè yonquiatoma', coshatèrama'. "Yosparinquèn, Sinioro," itèrama' canpitanta'.

⁷ Co canpoara nipa'yatacaso marè' ya'huèrèhuahuè'. Chiminpatèhuanta' co canpoara marè' chiminarihuahuè'.

⁸ Sinioro piyapinènpoa' ninèhua'. Ina natècaso marè' nanpitèhua', ya'huèrèhua'. Ina yonquiinpita chiminarihua'. Nanpihuatèhuanta', inasáchin hua'anèntarinpoa'. Ina quèran chiminacaso' nipachin, ina yonquiatèhua', chiminarihua'. Inasáchin imarèhua'.

⁹ Ya'ipinpoa' hua'anèntinpoaso marè' Quisocriso chiminin. Nani chimirin minsèrahuaton, chini chiniquèn nanantaton, naniplantarin. Napoaton nani-pirèhuasopita, chiminpisopitanta', ya'ipinpoa' hua'anèntarinpoa'.

¹⁰ Ayaro' tahuèri ya'ipinpoa' natanarinpoa' co noyahuè' nipisopita ana'ntacaso marè'. ¿Onpoatonta' nipachin iyaparin nocanan? Co ina pochin nicacaso' ya'huèrinhuè'. Yosèichin no'tèquèn anitotarinpoa'.

¹¹ Iráca quiricanènquè naporin:

"Caso' Yosèco ni'to, co nonpinahuè'.

A'na tahuèri ya'ipi piyapi'sa' isonahuatona', chinotarinaco.

'Quèmasáchin Yosènquèn, itarinaco," tènin Yosè.

¹² Ayaro' tahuèri nanihuachin, ya'ipinpoa' Yosè natanarinpoa'. Ma' marèsona ma'sha ninèhuaso' natanarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' no'tèquèn sha'huitacaso' ya'huapón.

Noya noya imacaso marè' nicatahuahuá'

¹³ Napoaton ama huachi ninocancosohuè'. A'napita imapisopita catahuaco' noya cancanchina'. Ni'cona anishacancantotama'.

¹⁴ Ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Co manta' a'pocaso' ya'huèrinhuè'. Sinioro Quisoso imato, naporahuè. Napoaton nitotèrahuè. A'naquènso nipirinhue': "Co Yosè nohuatèrinhuè' nosha capacaso'," taponaraihuè', ca'pachina', tèhuènchachin oshahuanpi.

¹⁵ Isonta' yonquico'. A'naquèma' ya'ipi cosharo' noya ca'nama'. A'naquènso nipirinhue' co noshá ca'pihuè'. "Huèco' ina ca'ahua'," itohuatama', co noyahuè' cancantapona' nimara. "Co noyahuè' capacaso'," taponaraihuè', ca'pachina', co huachi noyahuè' cancantapi. Napoaton inapita nosoroatoma', ama napotosohuè'. Ama cosharoachin yonquiatoma', a'napita anishacancantocosohuè'. Inapita marènta' Quisocriso chiminin.

16 Ma'sona tēranta' noya nicacaso' ya'huēpirinhuē', a'napita co noyahuē' ni'pachinēnquēma', ama napocosohuē'. Ni'cona co noyahuē' nicatēnēnquēma' nonapichinēnquēma'.

17 Yosē noya hua'anētērinpoa'. Ina imapatēhua', noya nisarēhua'. Asanocancanaripoa' ni'ton, co nino'huicaso' ya'huērinhuē'. Yosēso', ca'nēhuaso', o'orēhuaso', inapita co onpopinchin yonquirinhuē'. Ispirito Santo catahuarinpoa' noya cancantahuaso'. Catahuahuachinpoa', capa cantantarihua'.

18 Ina pochin Quisocriso imapatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'. Piyapi'santa' noya ni'sarinpoa'.

19 Napoaton noya ninicatēhua', ya'hua'ahua'. Nicatahuahua' noya noya imacaso marē'.

20 Ama ca'namaso marē' a'napita anishacancantocosohuē'. Ya'ipi cosharo' noya capacaso'. Co manta' a'pocaso ya'huērinhuē'. Nipirinhuē', a'naquēn co ina natētonahuē', ca'pachina', co noyahuē' cancantapi. Napoaton co yaca'pachinahuē', naporo' canpitanta' tananpitoco' nisha cancantohuachina'.

21 Ama manta' a'napita anishacancantacamaso' yonquicosohuē'. Ca'namaso marē', o'oramaso marē', ama inapita marē' a'napita anishacancantocosohuē'. Iyaparin pochin nosoroatōma', catahuaco' noya noya imacaso marē'.

22 Ma'sona tēranta' nipatama', "Yosē nohuantērinso' nisarahuē," ta'toma', noya nico'. Cancanēnpoa quēran huarē': "Noya nisarahuē," topatēhua', noya cantantarihua'.

23 Napoaponahuē': "Co Yosē nohuantērinhuē' iso cosharo capacahuaso'," tarihuarahuē', ca'patēhua', oshahuanarihua'. Ina pochin yonquiarihuarahuē' ma'sona tēranta nipatēhua', oshahuanarihua'. Nipirinhuē', "iso cosharo noya capacaso'," tēcaton ca'patan, co oshahuanaranhuē'.

15

Nicatahuacaso' ya'huērinso'

1 Canpoaso' ya'ipi cancanēnpoa quēran imarēhua'. "Quisocriso'ichin nicha'ērino'poa'," ta'tēhua', co nisha nisha yonquirēhuahuē'. A'naquēnso nipirinhuē' co ya'ipi cancanēna quēran natēyātērapihuē'. Inapitanta' oshaquēran pēnēnatēhua', catahuahua' noya imaina'. Ama canpoara nohuantērehuasoráchin yonquia'huasohuē'.

2 A'napita yonquiatēhua', catahuahua' noya cancanchina'. Catahuahuatēhua', noya noya imasapi.

3 Quisocrisoso' co inaora nohuantērinso' yonquirinhuē'. Yosēichin natērin. Ina nontaton, itērin: "Quēma inimiconēnpita Tata, no'huirinēnquēn. Natēranquēn ni'ton, no'huirinaco canta'," itērin. Quiricanēnquē naporinso chachin ninin.

4 Iráca Yosē quiricanēnquē na'con ninshitopi. Canpoanta' yonquicaso marē' napopi. "Iráca imapisopitanta' ma'sha onpoaponarihuē', Yosē yonquiatona', ahuantopi. Yosēri noya catahuahuachina, imamiatopi. Inapochachin Yosē noya catahuarinpoa' canpoanta'," ta'caso marē' ninshitopi.

5 Yosēso' catahuarinpoa' ya'ipiya ahuantacaso'. Ina achinicancaninpoa', ina pochin cancantacaso marē'. Ina catahuainquēma' noya ninicatoma' ya'huēcamaso marē'. Quisocriso naporinso pochachin nico'.

6 Ina quēran co nisha nisha yonquiamahuē'. Napopináchin cantantatoma', nōya Yosē chinotarama'. Hui'nin chachin hua'anētērinpoa',

Quisocristo imarëhuaso'. "Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoa paya," tosarama'.

Nisha piyapi'santa' Yosë imacaiso ya'huërinsö'

⁷ Quisocristo co nocaninpoahuë'. Ina pochin canpitanta' ninosoroatoma', ama ninocancosohuë'. Nisha nisha piyapinpoa' ni'tëhua', pi'pisha nisha inachintërëhua'. Nisha nisha nirihuarahuë', noya ninontahua'. Ina quëran "Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, ninosoropi paya," tosapi.

⁸ Iräca cotioro'sa' shimashonëna' nontaton, Yosëri itërin: "A'na tahuëri Cristo a'paimarahuë," itërin. Napoaton Quisocristo a'paimarin cotioro'sa' catahuacaso marë'. Sha'huëtërin ni'ton, a'paimarin. Co onporonta' nonpin-inhuë'.

⁹ Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' o'marin. A'chintohuachinara, inahuanta' Yosë chinotapi. "Ma noyacha nosororinpoa paya," tosapi. Quiri-canënguë ninshitopi.

"Nisha nisha piyapi'sa' ya'huërinquë, Sinioro, chinotaranquën.

Yonquiatënguën, cantarahuë," tënin.

¹⁰ Ina quëran taantarin:

"Cotioro'sa' Yosë chinotatona', noya cancantopi. Canpitanta' nisha piyapi'sanguëma' nipomarahuë', jina chinotatoma', noya cancantoco!" tënin.

¹¹ Naquëranchin taantarin:

"Tata Yosë chinotatoma': 'Ma noyanquëncha quëmaso paya,' itoco'.

Nisha nisha piyapi'saquëmanta' ina chinotoco'," tënin.

¹² Isaiasënta' Quisocristo ninoton, ninshitërin.

"A'na tahuëri Quisi shiin nasitimapon.

Cotio piyapi niponahuë', mashotohuachin, ya'ipi piyapi'sa' hua'anëntarin.

Nisha nisha piyapi'sarinta' ina natëtona', ninarapi," tënin.

¹³ Yosëichin tëhuënchachin catahuarinpoa' chiniquën cancantacaso'. Canpitanta' catahuainquëma' nóya cancantacamaso marë'. Asanocancainquëma'. Inasáchin yonquihuatama', catahuarinquëma'. Ispirito Santo ya'ipi nanitaparin. Catahuahuachinquëma', chini chiniquën cancantatoma', noya ninarama'.

¹⁴ Canpitaso' iyaro'sa', nóya piyapinquëma'. Yosë nanamën noya nitotërama'. Napoaton nipënënamaso' nanitarama', ténahuë.

¹⁵ Napoaponahuë', chiniquën miachin pënënatënguëma', ninshitaranquëma' na'con na'con ayonquica'huanquëmaso marë'. Yosë nosoroatonco, acorinco nanamën a'china'huaso marë'.

¹⁶ Quisocristo chachin a'parinco nisha nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. Nanamën a'chintarahuë inapitanta' imacaiso marë'. A'chinato, Yosë marë' sacatarahuë. Nisha piyapi'santa' imapachina', Ispirito Santori ya'coancantarin. Noyápiachin cancan quëtarin. Ina marë' Yosëri noya ni'sarin.

¹⁷ Quisocristo catahuarinco ni'ton, nóya a'chinahuë. Napoaton noya cantëtarahuë.

¹⁸ Quisocristo noya catahuahuachincora, nisha nisha piyapi'sa' a'chintërahüë. Ina nohuanton, noya ninahuë ni'ton, natëpi. Co catahuarincohuë' naporini, co imaitonahuë'. Napoaton inasáchin shahuitaranquëma'.

¹⁹ Tëhuënchachin Ispirito Santo ananitërinco ni'ton, na'a cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahüë Yosë natëcaiso marë'. Ina ni'sahuatona', natëpi. Ispirito Santori ya'coancantërin ni'ton, imapi. Quirosarinquë

a'chintërahuë. Ina quëran pa'sápato, Iriricoquë huarë' Quisocriso nanamën a'chintëra'piarahuë. Ya'ipi parti pënëntërahuë.

²⁰ Insëquësona a'na piyapiri a'chintohuachina, co inaquëso' a'chinahuë'. Co Quisocriso nohuitopiquëhuë' pa'nahuë. Ina marë' acorinco ni'ton, inaporinqüërächin a'china'huaso' nohuantërahuë.

²¹ Yosë quiricanënquë ninorin:

“Nisha nisha parti co Yosë nanamën natanaponaraihuë', natanapi. Co nitotopirinahuë', a'na tahuëri nitotapi,” tënin. Ipora huarë' nisha nisha parti a'chintërahuë.

Nomaquë yapa'ninso'

²² Napoaton hua'qui' nicapënquëma' yapa'pirahuë', pa'sápato, co nanitërahuë'.

²³ Isëquë nani ya'ipi a'chintërahuë. Naporahuaton, ya'nipishahuë' yaninanguëma ni'ton, iporaso' nicapënquëma' pa'sarahuë.

²⁴ Nani yonquirahuë Ispania'pa' a'china'huaso marë'. Inatohua' pa'pato, nirapënquëma'. Naporo huarë' ninohuitarihua'. Hua'quimiáchin yacapatënquëma', pi'pian tëranta' a'chintaranquëma'. Ina quëran yapa'pato, catahuaco noya pa'i, topirahuë'.

²⁵⁻²⁶ Iporaso nipirinhüë' Quirosarinquë'ton pa'sarahuë. Inatohua' na'a imapisopita ya'huëpirinahuë'. Ma'sha pahuantopi ni'ton, parisitapi. Ina natantahuatona', Masitoniquë imapisopitari inahuara nohuanton yacatahuapi. Acayaquë imapisopitarinta' yacatahuapi. Pahuantërsopita nosoroatona', coriqui yontonpiso' quëtërinaco. Ina quëtonta'huaso marë' pa'sarahuë.

²⁷ Inahuanta' Quisocriso imapi ni'ton, catahuatacaiso' pa'yatopi. “Cotioro'sa' imapisopita Yosë nanamën nitotatona', a'chintërinënpoa' ni'quëhuarë', canpoarinta' ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nisha piyapinpoa' nipirëhuahuë', Yosë nohuitacaso marë' catahuarinënpoa' ni'ton, canpoarinta' catahuahua' ama ma'sha pahuanchinasohüë',” nitopi.

²⁸ Napoaton cari coriqui quëtapo pa'sarahuë. Huënantahuato, nicapënquëma' pa'sarahuë. Ina quëran Ispaniaquë pa'sarahuë.

²⁹ Canpitataquë pa'pato, Quisocriso noya catahuarinco nanamën a'chinta'huanquëmaso marë', tënahüë.

³⁰ Canpitanta' iyaro'sa' Quisocriso imarama'. Ispirito Santo catahuarinpoa' ni'ton, ninosoroarëhua'. Napoaton chiniquën Yosë nontoco' catahuainco.

³¹ Cotia parti na'a piyapi'sa' co Yosë natëpihuë'. Inatohua' pa'pato, Yosë nontoco' ama macainacoso marëhuë'. Naporahuaton, coriqui quëtontahuato, Yosë nontoco' cotioro'sa' imapisopita Quirosarinquë ya'huëpiso' noya nicainacoiso marë'.

³² Ina quëran Yosë nohuanton, canpitataquë pa'sarahuë. Noya cancantato, nontaranquëma'. Noya ninontohuatëhua', chiniquën cancantarahüë.

³³ Yosëíchín asanocancaninpoa'. Canpitanta' noya catahuainquëma', tënahüë. Amen.

16

Nipayarinsopita yonquirinso'

¹ Imoya Huiipi noya sanapi, tënahüë. Inanta' noya imarin. Sincriaquë ya'huaton, tiacona ya'conin. Inaquë imapisopita na'con catahuarin ni'ton, noya ni'co'.

² Canpitataquë canconpachin, Quisocristo imarama' ni'ton, noya nontoco'. Ma'sha pahuantohuachin, quëtoco'. Ina sanapi na'a piyapi'sa' catahuarin. Canta' catahuarinco.

³ Pirusira, Aquiro, inapita yonquiato, saludos a'patahahuë. Na'con catahuarinaco Quisocristo nanamën a'chinaca'huaso marë'.

⁴ Iráca a'napita yatëpapirinacohuë', inapita co chimirin të'huatatonaraihuë', catahuarinaco. Ina marë' pi'pishachin shichiminaponaraihuë', catahuarinaco ni'ton, cha'ërahuë. Ina marë' "Yosparinquën," itërahuë. Nisha piyapi'sa' imapisopitarinta' "Yosparinquën," itopi inahuarinta'.

⁵ Aquiro pëinënquë chachin a'naquën niyontonpi Yosë chinotacaiso marë'. Inapitanta' yonquiato, saludos a'patahahuë. Ipinitonta' saludos a'patahahuë. Asia parti pa'patëra, ina'ton Quisocristo imarin. Inaro'co noya nipayarai.

⁶ Mariana' saludos a'patahahuë. Na'con catahuarinquëma'.

⁷ Antronico, Coniasë inapitanta' saludos a'patahahuë. Inapitaso' ca pochin cotio piyapi nipi. Quisocristo imapi anta'. Imaraiso marë' napopináchin tashinan pëiquë po'morinacoi. Yosë nohuanton, iráca inahuantá' acopi a'chinacaiso marë'. Noya a'chinpi. Co'huara ca imayatërasocohuë', imapi.

⁸ Anpriasënta' saludos a'patahahuë. Inanta' Quisocristo imarin. Inaro'co noya nipayarai.

⁹ Orpanonta' saludos a'patahahuë. Inanta' noya catahuarincoi Quisocristo nanamën a'china'huaiso marë'. Istaquisënta' noya nipayarai ni'ton, saludos a'patahahuë.

¹⁰ Apirisënta' saludos a'patahahuë. Ya'ipi cancanën quëran Quisocristo natërin. A'napitari aparisitopirinahuë', co a'porinhuë'. Aristoporo pëinënquë ya'huëpisopitanta' saludos a'patahahuë.

¹¹ Irotiononta' saludos a'patahahuë. Inanta' cotio piyapi. Narsiso pëinënquë ya'huëpisopitanta' Quisocristo imapisopita saludos a'patahahuë.

¹² Imoya Tripina, Imoya Triposa, inapitanta' saludos a'patahahuë. Nani tahuëri piyapi'sa' catahuapi Yosë imacaiso marë'. Imoya Pirusitanta' noya ni'nahuë. Inanta' na'con piyapi'sa' catahuarin ni'ton, saludos a'patahahuë.

¹³ Noponta' saludos a'patahahuë. Noya Quisocristo marë' sacatërin. A'shionta' yonquirahuë. Mamahuë pochin ni'nahuë carinta'.

¹⁴ Asincrito, Priconti, Irimasë, Patropasë, Irimisë, ya'ipi imapisopita inaquë ya'huëpiso', inapitanta' saludos a'patahahuë.

¹⁵ Piroroconta' Coniarë chachin saludos a'patahahuë. Nirionta' oshinë chachin yonquiato, saludos a'patahahuë. Orinpasënta' yonquiarahuë. Ya'ipi imapisopita inapitarë' niyontonpiso' saludos a'patahahuë.

¹⁶ Imaramasopita capini noya ninosoroatoma', nisë'quëco'. A'napita Quisocristo imarinsopitanta' nisha nisha parti ya'huëpisopita saludos a'patarinënuëma'.

¹⁷ Quisocristo nanamën noya a'chintërinënuëma'. A'naquënso nipirinhuë' co no'tëquën a'chinpihuë'. Yaanishacancantopi. Ni'cona, iyaro'sa', nonpintochinënuëma'. Insëquësona a'chintohuachinara, nisha nisha yonquiapi. Ama inapita natanacosohuë'. Tananpitoso' pa'ina'.

¹⁸ Quisocristososo' hua'anënpoa' nipirinhuë', co inapitariso' natëpihuë'. Inahuara nohuantopisoráchin yonquiapi. Noyasha nonaponaraihuë', co no'tëquën nonpihuë'. Co noya nitotopiquëhuë' a'chintohuachinara, a'naroáchin nonpintopi.

¹⁹ Canpitaso nipirinhuë' noya natërama' ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' natantopi. Ina marë' noya cancantërahuë. Na'con yonquico' noya nicacamaso marë'. Ama oshahuanamaso marë' yonquicosohuë'.

²⁰ Yosëíchin catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Sopai yanonpintopirin-quëmahuë', Yosë catahuarinquëma' ni'ton, a'naroáchin sopai minsëarama'. Canpita marë' Yosë nontarahuë. Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo noya catahuainquëma', tënahuë.

²¹ Timotionta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' catahuarinco a'china'huaso'. Nosio, Cason, Sosipatro, inapitanta' saludos a'patarinënuquëma'. Inapitaso' cotio piyapi'sa'.

²² Ca Tirsioico iso quirica ninshitaranquëma'. Paono sha'huitërinco' ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë imarama' ni'ton, saludos a'pataranquëma'.

²³ Acayonta' yonquiatënuquëma', saludos a'patarinquëma'. Ina pëinënuquë ya-capatërahuë. Inaquë chachin imaraisopita niyontonai Yosë chinota'huaiso marë'. Irasitonta' saludos a'patarinquëma'. Iso ninanoquë coriqui tapana'pi inaso'. Iya Coartonta' saludos a'patarinquëma'. [

²⁴ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo na'con catahuainquëma'. Amen, tënahuë.]

Ma noyacha Yosëso paya, itahua'

²⁵ Nani tahuëriya Yosë chinotahua'. Ya'ipi nanitaparín. Ina achinicancaninquëma' imamiatacamaso marë'. Nanamën tëninso pochachin catahuarinquëma'. Ina nanan chachin a'chintëranquëma'. Quisocristo nanamën inaso'. Iráca quëran huarë' co nanamën nitotopirinahuë', iporaso' Yosë anitotërinpoa'.

²⁶ Quiricanën quëran anitotërinpoa'. Iráca a'naya a'naya ninotona', Yosë nohuanton, ninshitopi. Iráca quëran huarë' Yosë ya'huërin. Co onporonta' chiminaponhuë'. Nanpimiatarín. Ina nohuanton, nanamën ya'ipi parti sha'huarëhua'. Nisha nisha piyapi'sa' anitotarëhua' natëcaiso marë'.

²⁷ Yosëíchin chinotacaso' ya'huërin. Inaíchin ya'ipi nitotërin. Quisocristo catahuarinpoa' noya noya ina chinotacaso marë'. Ipora quëran huarë' inasáchin chinotahua'. Ama onporonta' naniantahuasohuë'. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitérinso'

Imapisopita yonquiaton, quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Sostinisëro'co nanan a'patairainquëma'.

² Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë huëntonënuquë ya'conama'. Quisocristo imapatama', anoyacancantërinquëma' ni'ton, noyápiachin cancantërama'. Yosë acorinquëma' piyapinënpita nicacamaso marë'. Nisha nisha parti a'napitanta' Quisocristo imapi. Ya'ípinpoa' ina hua'anëntërinpoa'. A'na huënton pochin ninëhua'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Yosë catahuarinpoaso'

⁴ Quisocristo imapatama', Yosë nosoroatënuquëma', catahuarinquëma'. Ina marë', "Yosparinquën," itërahuë Yosë.

⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, na'con catahuamiatërinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya yonquiatoma' noya ni'a'chintarama'. Yonquirinso chachin anitotërinquëma'.

⁶ Quisocristo nanamën a'chintohuatënuquëma', Yosë catahuarinquëma' natëcamaso marë'. "No'tëquën sha'huitérinpoa'," ta'toma', natërama'.

⁷ Canpitaora co nanitëramahuë' Yosë pochin cancantacamaso'. Nipirinuë', Yosë ananitarinquëma'. Co manta' pahuantarinquëmahuë' noya nicacamaso marë'. Catahuarinquëma' ni'ton, noya cancantatoma', Siniro Quisocristo o'mantacaso' tahuëri' ninarama'.

⁸ O'mantaquë huarë' inaso' achinicananarinquëma'. Oshanëma' inquitatënuquëma', noyápiachin cancan quëtërinquëma'. Imamiatarama' ni'ton, o'mantahuachin, co insonta' ana'ntarinquëmahuë'.

⁹ Yosë co naniantarinquëmahuë'. Sha'huitérinquëmaso chachin catahuarinquëma'. Nani acorinquëma' hui'nin nohuitacamaso marë'. Quisocristo chachin hua'anëntërinpoa huachi.

Nisha nisha imapiso'

¹⁰ Apira iyaro'sa' Siniro Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, pënënananquëma'. Ina imarama' ni'quëhuarë', noya ninontoco'. Ama nisha nisha yonquiatoma', a'na' a'na' imacosohüë'. Napopináchin yonquiatoma', noya nini'toma' ya'huëco'.

¹¹ A'naquëma', iyaro'sa', canpita capini nino'huirama', natantërahuë. Croi quëmopinënpita sha'huitiirincó.

¹² Nisha nisha nonama': "Paono imarai," tënama' a'naquëma'. "Quiyaso' Aporosë imarai," tënama' a'naquëma'. A'naquëmanta': "Pitro imarai," tënama'. A'naquëmaso nipirinuë': "Cristo imarai quiyaso'," tënama'.

¹³ A'naíchin Cristo ya'huërin imacaso'. ¿Onpoatomata' nipachin nisha nisha imarama'? ¿Caso' co canpita oshanëma marë' corosëquë patanantërinacohüë'? Aporintohuachinënuquëmara, ¿ma'ta' tënama'? "Paono imarahüë," co tënamahuë pora.

¹⁴ Co na'aquëma' aporintëranquëmahuë'. Crispo, Acayo, inaíchinquëma' aporintëranquëma'. Ina marë' noya cancantërahuë.

15 Na'acquëma' aporintëranquëma' naporini, "Paono aporintërincoi ina imaca'huaiso marë", ichitomacohuë'. Co napotamacoso' nohuantërahuë'.

16 I'yan, Istipanasënta', sa'in, hui'ninpita, inapitarë chachin aporintërahuë'. Inaíchin aporintërahuë'so', topirahuë'. Co huachi a'na yonquirahuë'.

17 Nanamën a'china'huaso marë' Quisocristo acorinco. Co aporinta'huaso marë' acorincohuë'. A'chintohuatënguëmara, co na'con nitotoro'sa pochin nontëranquëmahuë'. Quisocristo corosëquë chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë', tënhuë. Inaíchin nanitaparin nicha'ëinpoaso'. Napoaton inasáchin a'chinahuë. Nisha nisha a'chinahuë naporini, Quisocristo nanianchitomahuë'. Inaíchin yonquihuatëhua', tëhuënychachin anoyacancantërinpoa'.

Quisocristo chiniquën nanantaton, nicha'ërinpoaso'

18 A'chinpatëra, "Quisocristo corosëquë chiminin nicha'ëinpoaso marë", itërahuë. A'naquën natanpachinara, tëhuapi. Naporinsopita chiminpachina', parisitomiatapi. Canpoaso nipirinhue' noya natanëhua'. Nani Yosë anoyacancantërinpoa'. Yosëíchin nanitaparin nicha'ëinpoaso'.

19 Quiricanën quëran itapon:

"A'naquënso' nani ma'sha nitotaponaraihuë', co noya yonquipihuë'. Inahuara cha'ëcaiso' yonquipirinahuë', co nanitapihuë'.

Nani ma'sha yonquiaponaraihuë', napoonin yonquipi," tënin Yosë.

20 A'naquën inahuara yonquinëna quëran nani ma'sha nitotopi. A'naquënta' nitoa'chinapi. A'naquëonta' mïso nonpi. Inapopirinahuë', ¿ma'ta' ina marë' canapi? Co manta' canapihuë'. "Co nanamëhuë' imatomahuë', napoonin yonquirama'," itërin Yosëri.

21 Ina nohuanton, piyapi inahuara yonquinëna quëran co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso'. Quisocristo chimininso' a'chinárai. A'naquënso' ina natanpachinara, tëhuapi. Canpoaso nipirinhue' natëhuatëhua', anoyacancantërinpoa'. Ina Yosë nohuantërin.

22 Cotioro'saso' co yanatëtopihuë'. "Yosë pochin niquë'. Ina ni'patoi, natëarainquën," toconpi. Nisha piyapi'santa' co yanatëtopihuë'. Na'con na'con nitotacasoráchin yonquipi. "Quiyaora yonquinëhuëi quëran nitotaraí," topi.

23 Quiyaso nipirinhue' Quisocristo nanamënáchin a'chinai: "Corosëquë canpoa marë' chiminin," tënai. Cotioro'saso' co natëtopihuë': "Inaso' Yosë hui'nin naporini, co chimiintonhuë'," toconpi. Nisha piyapiro'sarinta' co nohuantatonaraihuë', tëhuapi.

24 Canpoaso nipirinhue' Yosë huayoninpoa' ni'ton, Quisocristo imarëhua'. Inaso' no'tëquën yonquirin. Ya'ipiya nitotaton, no'tëquën anitotërinpoa'. Inasáchin nanitaparin anoyacancantinpaso', tënëhua'. Quiyanta' cotio piyapicoi nipiraihuë', canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahuë', Yosë nohuanton, imarëhua'.

25 A'naquën Quisocristo nanamën tëhuapi. "Quiyaso' na'con na'con nitotërai," topirinhue', Yosëso' noya noya yonquiaton, no'tëquën anitotërinpoa'. A'naquëonta' "Co inaso' chiniquën nanantërinhuë'," ta'tona', co natëtopirinhue'. Yosëso' ya'ipi nanitapaton, anoyacancantërinpoa'.

26 Ni'co' iyaro'sa'. Na'acquëma' co na'con nitotopiramahuë', Yosë huayoninquëma'. Co chiniquën nanantona'piro'sa pochin nipiramahuë', nohuantërinquëma'. Caraíchin ma'huanosaso' imasapi.

27 Yosë nohuanton, na'a topinan piyapi'sa' imasapi. A'naquënso nipirinhue' na'con nitotaponaraihuë' co imapihuë'. Chiniquën nanantopirinhue', co Yosëri nicha'ërinhuë'. Inapita atapanacaso marë' Yosë nohuanton, na'a topinan piyapi'sa' imasapi.

²⁸ Iporaso' a'naguën nocaninënpoa'. "Canpitaso' topinan piyapi'sanguëma'. Co manta' nitotëramahuë'. Napoonama'," itopirinënpoahuë', Yosëso' no-huantërinpoa'. Inapitaso' chiniquën nanantaponaraihuë', co imapihuë' ni'ton, ya'ipi Yosëri ayatarin.

²⁹ Co insonta' inaora cha'ëponhuë'. Yosë'pa' huanihuatëhua', co inquënpoa tëranta' nanitarihuahuë': "Caso' noyaco," ta'caso'.

³⁰ Yosë nohuanton, Quisocristo imarëhua'. Imapatëhua', ya'coancantërinpoa' ni'ton, yonquínahuan pochin Yosë ni'ninpoa'. Naporahuaton, catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso'. Oshanënpoa' inquitohuachinpoa', noya huachi ni'ninpoa'. Nasha cancan quëtërinpoa' noya nicacaso marë'. Quisocristo chachin nicha'ërinpoa'.

³¹ " 'Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyacancantërinpoa' paya,' nitahua'. 'Quiyaso' noya noyaco,' ama tocosohuë'," ténin Yosë quiricanënguë'.

2

Quisocristo nanamën sha'huirinsó'

¹ Canpitataquë pa'patëra, Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Co iyaro'sa' míso nona'pi pochin nontëranquëmahuë'. Co na'con na'con nitotërinso pochin a'chintëranquëmahuë'.

² Co'huara pa'shatërapohuë', yonquirahuë'. "Quisocristo naporinsoáchin a'chinarahuë'. Corosëquë oshanënpoa' marë' chimininsó' a'chinchí," ta'to, inaíchin sha'huitëranquëma'. Inasáchin imacamaso marë'.

³ Canpitataquë ya'huasoco, co chiniquën cancantërahuë'. "Co caora nanitërahuë' noya a'china'huaso," ta'to, naporahuë'.

⁴ Co na'con nitotona'pi pochin nontëranquëmahuë'. Ispirito Santo chachin catahuarinco nanamën nóya a'china'huaso marë'. Inaso' ya'ipi nanitaparín. Natanpatama', "Yosë nanamën chachin a'chintërinpoa'," ta'toma', natërama'.

⁵ Napoaton co piyapi yonquirinsó' imaramahuë'. "Yosëíchin ya'ipi nanitaparín," ta'toma', natërama'.

Yosë anitotërinpoaso'

⁶ Napoaponahuë', chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuatoí, ya'ipi Yosë yonquirinpoaso' a'chintërai. Co piyapi'sa' yonquipiso' a'chinaihuë'. Co hua'ano'sa' yonquipiso tëranta a'chinaihuë'. Inapitaso' inahuara yonquipisoáchin yonquiatona', co Yosë pochin yonquipihuë' ni'ton, ta'huantapi.

⁷ Co inapita pochin a'chinaihuë'. Yosë yonquirinsó chachin a'chinai. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', Yosë ninotonpoa', yonquirinpoa' anoyacancantínpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'. Iráca co insonta' nitotopirinahuë', iporaso huachi Yosë anitotërinpoa' ni'ton, a'chintërainquëma'.

⁸ Hua'ano'saso' co nitotopihuë'. Nitotopi naporini, co Quisocristo tēpa'itonahuë'. Inaso' Yosë chachin. Noya noya nipirinhuë', tēpapi.

⁹ Napoaponahuë', Yosë quiricanënguë naporin:

"Yosë nosorohuatëhua', noya noya catahuarinpoa'. Noya nininsopita nani tapatërinpoa'.

Co inso tēranta' ina pochin ni'chininhuë'. Co incari tēranta' nataninhuë'. Yosë noya yonquirinpoaso', co insonta' inaora nitotërinhuë'," ténin quiricanënguë'.

¹⁰ Imarëhuasopitaso nipirinhuë', nitotërehua'. Yosë nohuanton, Ispirito Santo anitotërinpoa'. Ya'ipi Yosë yonquirinsopita Ispirito Santo nitotërin.

¹¹ Co insonta' piyapi yonquirinso' nitotërinhuë'. Ispiritonën tējuëncinso nitotërin. Inapochachin Ispirito Santonta', Yosë ispiritonën ni'ton, yonquirinso chachin nitotërin.

¹² Imarëhuasopitaso' co piyapi yonquipiso' imarëhuahuë'. Yosë nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. A'chintinpoaso marë' a'patimarinpoa'. Ya'coancantohuachinpoara, Yosë yonquirinpoaso' anitotërinpoa'.

¹³ Quiyanta' ina nitotatoi, a'napita a'chintarai. Co quiyaora yonquinëhuëi quëran a'chinahuë'. Ispirito Santo ayonquirincoi noya a'china'huaiso marë'. Chinoton pochin cantantopisopita a'chintohuatoira, ma'sona tapon naporinsopita a'chintarai.

¹⁴ A'naquënso nipirinhue' piyapi yonquirinsoráchin nitotatona', co nohuantopihue' Yosë nanamën natanacaiso' ni'ton, tējuaconpi. Ispirito Santoráchin catahuarinpoa' natëtacaso'. Napoaton co imarinsopitasohue' natanaponaraihuë', co nanitopihue' no'tëquën yonquicaiso'.

¹⁵ Ispirito Santo catahuahuachinpoa', no'tëquën yonquiarihua'. A'napitaso' co canpoa pochin yonquipihue'. Co nitotatonaraihuë': "¿Onpoatomata' ina pochin yonquirama?" itërinënpoa'.

¹⁶ Quiricanënuë naporin: "¿Co insonta' Yosë yonquirinso' nitotërinhuë'! ¿Co incari tëranta' nanitërinhuë' ina a'chintacaso'!" tënin. Canpoaso nipirinhue' Quisocriso imapatëhua', yonquirinso chachin ayonquiarinpoa huachi.

3

Inpriatoro'sa pochin nípiso'

¹ Ya'ipi Yosë nanamën iyaro'sa' yaa'chintopiranquëmahuë', co ipora nanitërahue'. Ispirito Santo cancanëma quëran huarë' natërama' naporini, na'con a'chinchitënuëmahuë'. Co noyahuë' yonquiramasopita co nanianchátëramahuë'. Quisocriso imapiramahuë', hua'huishin pochin cantërama'.

² Ni'co'. Hua'huishin sho'shoíchin nanpitërin. Co coshachatërarinhue'. Inapochachin canpitaso' ninama'. Ya'nan a'chintaponquëma', pi'pian a'chintëranquëma'. Aquëtë' yaa'chintopiranquëmahuë', co nanichátëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Iporahuanta' co nanitëramahuë'.

³ Co noyahuë' yonquiramasopita co nanianchátëramahuë'. Canpita capini ninoyapatoma', nino'huirama'. ¿Onpoatonta' canpitaora nohuantëramasoachin yonquiconama'? Nisha nisha yonquiatoma', co imapisopitahuë pochin cantërama'.

⁴ "Paono imarai quiyaso'," tënama' a'naquëma'. "Quiyaso' Aporosë imarai," tënama' a'naquëmanta'. Ina pochin nonatoma', co imapisopitahuë pochin yonquirama'.

⁵ Co ca imamacoso' ya'huërinhuë'. Aporosënta' co imacaiso' ya'huërinhuë'. Quiyanta' topinan piyapicoi nipiraihuë', Yosë sha'huítërincoi ni'ton, a'chintërainquëma'. Natanpatama', Yosë imasarama'.

⁶ Ni'co'. Iminpatëra, a'naso' sha'tërin. Ina quëran a'nanta' pacarapiton, i'shaquë oporapitërin noya papotacaso marë'. Nipirinhue', Yosëriíchin apapotërin. Inapochachin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. Ina quëran Aporosënta' a'chintantarinquëma'. A'chintopirainquëmahuë', Yosëso' anoyacancantërinquëma'.

⁷ Napoaton co ca imamacoso' ya'huërinhuë'. Aporosënta' co imacaiso' ya'huërinhuë'. Yosë anoyacancantërinquëma' ni'ton, inasáchin yonquicamaso' ya'huërin.

⁸ Sha'tērēso pochin carinquēma'ton a'chintēranquēma'. Anari i'shaquē oporapitērinsō pochin Aporosēnta' a'chintantarinquēma'. Catocoi chachin Yosē inpriatonēn pochin ninai. Inpriatoro'sa' sacatohuachinara, hua'anēni pahuērērin. Onpopinsona sacatohuachinara, no'téquēn pahuērērin. Inapochachin quiyaso' Yosē marē' sacatarai ni'ton, ina acanarincoi.

⁹ Quiyaso' Yosē a'parincoi ina marē' sacata'huaiso'. Canpitaso nipirinhue' Yosē sha'tērinsō pochin ninama'. Naporahuaton, Quisocriso imarama' ni'ton, Yosē pēinēn pochin ninama'.

¹⁰ Natēricho quēran yapēihuatēra, acopo' ihuatahuatē', siminto acorē'. Ina'ton acorēso pochin carinquēma'ton a'chintēranquēma'. Yosē catahuarincō no'téquēn a'china'huaso'. Ina quēran a'napitanta' a'chintantarinēnquēma'. Napoaponahuē', a'naya a'naya noya yonquiaton pēirinsō pochin a'napita noya a'chintacaso' ya'huērīn.

¹¹ Quisocrisoso' ina siminto pochin ninin. Yosē nohuanton, ya'huērīn. Co a'na ya'huērinhue'. Co ina imapatēhuahue', co onporonta' Yosē nohuitarihuahue'.

¹² Siminto nani acohuachina, nisha nisha quēran pēipi. A'naquēn oro, prata, inapita quēran pēipi. Nisha nisha na'piro'sa' pa'ton nininsopita quēran pēipi. A'naquēnsō nipirinhue' nara, panpē, piquira, inapita quēran pēipi.

¹³ Tachiton nininsō quēran pēipatēra, noya ninin, co huiquitērinhue'. Nipirinhue', nara, panpē, piquira inapita quēran pēipatēra, a'naroáchin huiquitērīn. Inapochachin ayaro' tahuēri Yosē ya'ipinpoa' ninēhuasopita pēn quēran tēniarin. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' nitotapi.

¹⁴ Noya nipatēhua', tachiton quēran pēirinsō pochin nisarēhua'. Inaso' co huiquitērinhue' ni'ton, Yosē noya ni'sarinpoa'. A'napita catahuarēhua' noya imacaiso marē'. Napoaton inápaquē acanaarinpoa'.

¹⁵ A'naquēnsō nipirinhue' Yosē imaponaraihuē', co ya'ipi cancanēna quēran imapihuē'. Co a'napita catahuapihuē' noya imacaiso marē'. Napoaton pēi' huiquitērinsō pochin nisapi. Yosē'pa' paponaraihuē', co ina marē' sacatopihuē' ni'ton, inápaquē co manta' canaapihuē'.

¹⁶ Yosē imapatēhua', ina pēinēn pochin ninēhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', cancanēnpoaquē ya'huērarin. ¿Co ina nitotēramahuē' tī?

¹⁷ Canpitaso' Yosē pēinēn pochin ninama' ni'ton, a'na piyapi atapicancanpachinquēma', Yosēri chiniquēn ana'ntarin. Yosē pēinēnquēso' noyasáchin nicacaso' ya'huērīn.

¹⁸ Ama inquēma tēranta' isoro'paráchin yonquiatoma', ninonpintocoso-hue'. "Caora noya noya nitotērahuē," co ta'caso' ya'huērinhue'. Ama ina pochin yonquicosohue'. "Caora co no'téquēn yonquirahuē'. Catahuaco Sinioro noya yonqui'i," topatama', Yosē catahuarinquēma' noya noya yonquicaso'.

¹⁹ Co imapisopitasohue' nani ma'sha nitotaponaraihuē': "Co no'téquēn yonquipihuē'," tēnin Yosē. Quiricanēn quēran anitotērinpoa'. "Na'con nitotona', piyapi'sa' nonpintopirinhue', co nanitopihuē' Yosēso' nonpintacaiso'. Inari na'con na'con nitotaton, mīnsēarin," tēnin.

²⁰ Yosēso' ya'ipi nitotērin. "Piyapi'sa' na'con yonquipirinhue', napoonin yonquipi," tēnin anta'. Quiricanēn quēran naporin.

²¹ Napoaton ama piyapi'sa' pa'yatocosohue'. "Paso' quēmapi noya noya a'chintērincoi," ama tocosohue'. Yosēíchīn pa'yatacaso' ya'huērīn. Inari ya'ipi acorin canpita marē'.

²² Ina nohuanton, carinquēma' a'chintēranquēma'. Aporosē, Pitro, inapitanta' Yosēri a'parin a'chintinquēmaso marē'. Nani ma'sha isoro'paquē

quëtërinpoa' noya ya'huëcaso marë'. Anoyacancantërinpoa' Yosë nohui-tatëhua' noya noya nanpicaso marë'. Chiminpatëhua', ya'huërin'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Ipora tahuëri'sa' noya catahuarinpoa'. O'mantacaso' tahuërinta' co naniantarinpoahuë'. Noyasáchin yonquirinpoa'.

²³ Quisocriso anoyacancantërinpoa' ni'ton, inasáchin imacaso' ya'huërin. Inaso' hua'anëntërinpoa'. Tata Yosëri chachin a'paimarin.

4

Yosë marë' sacatëraiso'

¹ Hua'qui' piyapi'sa' co Yosë nanamën nitotopihuë' ni'ton, Yosë a'parincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Quisocriso inpriatonën pochin ninai. Ina yonquico'.

² Inpriatonpo' nipatëra, hua'anënpo' no'tëquën natëcaso' ya'huërin. Inapochachin Yosë hua'anëntërincoi ni'ton, inasáchin natëcaso' ya'huërin.

³ Napoaton sha'huirapihuatamaco, co ina yonquirahuë'. Piyapi yonquirincoso' co yonquirahuë'. Co caora tëranta' nisha'huirapica'huaso' yonquirahuë'.

⁴ Noya mini natërahuë, topirahuë', co caso' Yosë pochin nitotërahuë'. "Noyaco," ténahuëso marë' co Yosë noya ni'sarincohuë'. Inaíchin ya'ipi nitotaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'.

⁵ Napoaton iporasó' ama nisha'huirapiahuasohuë'. A'na tahuëri Sinioro o'mantahuachin, ya'ipi piyapinpoa' téniarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita anitotarinpoa'. Po'oana quëran ninëhuasopitanta' a'ninquëchin sha'huitarinpoa'. Yonquirëhuasopitanta' nitotërin. Ma'marësona tëranta' naporëhuaso' anitotarinpoa'. Naporó' ya'ipinpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Noya nipatëhua', noya ni'sarinpoa'.

⁶ A'chintohuatëinquëmara iyaro'sa', Yosëíchin yonquirai. Aporosëre'coi a'chintërainquëmaso' ninshitéranquëma' canpitanta' quiya pochin yonquicamaso marë'. Yosë quiricanënëchin natëcaso' ya'huërin. A'na quëmapi noya noya a'chintohuachinquëma', ama inasáchin pa'yatocosohuë'.

⁷ Yosë nohuanton, nisha nisha nitotërhua'. Co canpoara nohuanton, nitotërhua'huë'. Yosëíchin catahuarinpoa' noya noya nicacaso'. Co catahuarinpoahuë' naporini, co manta' nitochitérihuahuë'. Napoaton co nocantacaso' ya'huërinhuë'.

⁸ Canpitaso' naporama': "Nani ya'ipi nitotërai. Co manta' pahuantërincoihuë' noya cancanta'huaiso marë'. Quiyaora noya nitotatoi, hua'an pochin chiniquën nanantërai," topiramahuë'. ¡Tëhuëenchachin chiniquën nanantërama' naporini, quiyanta' isoro'paquë chachin chiniquën nananchitohuë'!

⁹ Co ina tahuëri naniyatërarinhuë'. Yosë nohuanton, co piyapi'sa' noya ni'ninacoihuë'. Nanamën a'china'huaiso marë' a'papurincoihuë', na'a piyapi'sa' co nohuantopihuë'. Apiro'sa pochin ni'ninacoi. Chimirin quihuitërinacoi. A'ninquëchin aparisitërinacoi ni'ton, anquëniro'santa' nicatona', pa'yanpi.

¹⁰ Quisocriso natëtoi, nanamën a'chinarai. Ina marë' quiyaso' tēhuarinacoi. Canpitaso nipurinhuë' noya nitotona'piro'sa pochin nicanatënhuëma', co tēhuarinënhuëmahuë'. Quiyaso co chiniquën nanantëraihuë'. Canpitaso nipurinhuë' chiniquën nanantërama'. Piyapi'sa' noya ni'pirinënhuëmahuë', quiyaso' co noyahuë' ni'ninacoi.

¹¹ Iporahuanta' parisitarai. A'na tahuëri tana natanai. Yamororai. A'moca'huaisonta' pahuantërincoi. Ahuërinacoi. Pa'sápatoi, co huachi ya'huëmiatëraihuë'.

¹² Chiníquën sacatatoi, canotërai. No'huipirinacoihuënta', noya nontërai. Aparisotihuachinacoiranta', co no'huiraihuë'. Ahuantërai.

¹³ Pinopachinacoiranta', sanoanan quëran nontërai. "Nanan anoyachi," ta'toi, noya nontërai. No'huitonacoi, iporahuanta' co quë'yarinacoihuë'. Amoro pochin ni'ninacoi.

¹⁴ Co no'huiranquëmahuë'. Nosororanquëma'. Co nohuantërahuë' atapana'huanquëmaso'. Pënëna'huanquëmaso marë' ninshitaranquëma'. Hui'nahuëpita pochin nicatënquëma', napotaranquëma' noya yonquicamaso marë'.

¹⁵ Notohuaro' piyapi'sa' Quisocristo nanamën a'chintopirinënuquëmahuë', carima'ton pënënanquëma' ni'ton, imarama'. Quisocristo nanamën sha'huitoatuatënuquëmara, natërama'. Napoaton tataparima pochin ni'co.

¹⁶ Ina pochin cancantatomaco, nonanco, tënhuë'.

¹⁷ Ina marë' Timotio a'patëranquëma'. Inaso' noya ni'nahuë. A'chintohuatëra, Quisocristo imarin ni'ton, hui'nahuë pochin ni'nahuë. Nóya Sinioro imarin. Ya'ipi naporahuëso' ayonquiarinquëma' noya noya imacamaso marë'. Insëquësona pa'patëra, Quisocristo nanamënsáchin a'chinahuë. Imapisopita niyontonpachinara, a'chintërahuë.

¹⁸ A'naquëmaso nipirinuë' nocanatomaco, "Quiyaso' Paono quëran na'con na'con nifotërai. Napoaton co huachi yahuë'ninhuë'," topiramahuë'.

¹⁹ Tëhuënchachin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Yosë nohuanton, co hua'quiya quëranhuë' pa'sarahuë. Naporo' nocaninacosopita ni'sarahuë. Na'con nonpirinahuë', co nimara nanítapapihuë' Yosë marë' noya sacatacaiso'.

²⁰ Co topinan quëran nonacaso' ya'huërinhuë'. Yosë hua'anëntohuachinpoa', piyapi'sa' catahuarëhua' noya noya imacaiso'.

²¹ Nosororanquëma' ni'ton, sanoanan quëran yapënënpiranquëmahuë'. Co Yosë natëhuatamahuë', pa'pato ana'inta'huanquëmaso' ya'huërin. Canconpato, ¿ma'cha onpochinquëma nicaya? tënhuë'.

5

Quisocristo imaponahuë', oshahuaninso'

¹ A'naquënsa' co noyahuë' nicacon, monshihuanin, topi natantërahuë. Inaso' pa'pin sa'in monshitërin. Inapoaton, pa'pi co noyahuë' ninin. Co imapisopitahuë' tëranta' co onporonta' ina pochin nipihuë'.

² Canpitanta' nitotapomarahuë', co ina marë' tapanamahuë'. Ina oshanën yonquiatoma' sëtacamaso nipirinuë', iporahuanta' "Quiyaso' nóya imarai," toconama'. Nani ocoicaso nipirinuë', co ocoiramahuë'.

³ Co canpitataquë ya'huaporahuë', canpitataquë ya'huëarahuëso pochin cancantato, yonquiranquëma'. Ina quëmapi no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin, tënhuë'.

⁴⁻⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, niyontonco'. Niyontonpatama', ca pochin cancantatoma', ina quëmapi chiníquën pënëncó'. "Sinioro Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, ama huachi Tata Yosë a'painquënsouhuë', tënai. Sopai natëran ni'ton, parisitamaso' ya'huërin," itoco'. Inapotohuatama', a'na tahuëri yonquiapon nimara. "Co noyahuë' yonquirahuëso' naniantato, Yosë imanta'l," tapon nimara. Napohuachin, Sinioro Quisoso o'mantahuachin, nicha'ësarín huachi.

6 Iporaso nipirinhüè' "Nóya imarai," topiramahuè', co ya'ipinquëma' noya ninamahuè'. Co no'tëquën yonquiramahuè'. Ni'co'. "Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acohuachina, ya'ipi së'cotërin," topi. Nani ina nitotërama'. Inapochachin a'nayanquëma tëranta' co noyahuè' yonquihu-atama', ya'ipinquëma' nitapicancanarama'.

7 Iráca Pascoa cosharo' ca'pachinara, co pi'pian tëranta' ahuëpocatërinso' nohuantopihuè'. Ya'ipiya të'yatopi. Pascoaquë carniroa'hua tëpapiso pochin Quisocristo nani chiminin canpoa marè'. Ina imarama' ni'ton, nasha cancan quëtërinquëma'.

8 Pascoa pita na'huaso', ya'ipi ahuëpocatërinso' të'yatopi. Inapochachin canpoanta' ya'ipi co noyahuè' yonquirëhuasopita a'poatëhua', noyasáchin ni-ahua'. Ama huachi co noyahuè' niahuasohuè'. Noyápiachin cancantatëhua', no'tëquënáchin yonquia'ahua'.

9 I'huanta' nani ninshitéranquëma'. "Ama monshihuaninsopitarë'quëma' nipayacosohuè'. Ama inapita noya ni'cosohuè'," itëranquëma'.

10 Na'a piyapi'sa' co Yosë imatonahuè', monshihuanpi, apirapi, ihuatopi, mamanshi moshapi, inapopi. Hua'huayatërahuè' piyapi ina pochin nipi ni'ton, inapitaso' nontacaso' ya'huërin. Co nontëréhuahuè' naporini, co nanichitérihuahuè' isoro'paquë ya'huëcaso'.

11 A'naquënso nipirinhüè'. "Canta' imarahuè," taponahuè', monshihuanárin. A'nanta' apirarin. A'naquëonta' ipora huanta' mamanshi moshararin. A'napitanta' pinotapi, no'pirapi, ihuatapi, naporapi. Napoaponaraihuè': "Quiyantá' imarai," topi. Ama inapitarë'quëma' nipayacosohuè'. Yosë nonpintapi ni'ton, ama inapitarë'quëma' coshatocosohuè'.

12-13 Co Yosë imapisopitasohuè' co canpoari ana'intacaso' ya'huërinhuè'. Tananpitahua' Yosëri ana'inchin. Imarëhua capiniso nipirinhüè' nipënëahuan' noya yonquicaso marè'. Co noyahuè' niná'pi, niyontonama quëran ocoico', ténahuè'.

6

Imarëhuasopita capini nanan anoyatacaso' ya'huërinso'

1 Canpita capini nanan ya'huëhuachin, ama nino'huicosohuè'. Ma'sha nionpotohuatamara, ¿onpoatomata' coisëquë niquëparama'? Co inaso' imar-inhuè'. Quisocristo imarama' ni'ton, niyontonpatama', no'tëquën pënëncó' nanan anoyachina'.

2 A'na tahuëri Quisocristo o'mahuachin, imarëhuasopita acoarinpoa' inarë'quënpoa' hua'anëntacaso marè'. Coisë pochin nicatëhua', ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën sha'huitarihua'. Nani ina nitotërama'. Ina nitotatomá, ipora nanan ya'huëhuachin, anoyatacaso ya'huërin.

3 Ayaro' tahuëri anquëniro'santa' hua'anëntatëhua', coisë pochin no'tëquën sha'huitarihua'. Nani inanta' nitotërama'. ¡Nanan isëquë co onpopinchin sacaihuè' anoyatacaso'!

4 Napoaton nanan ya'huëhuachina, co coisëquë nisha'huirapicamaso ya'huërinhuè'. Co inaso' Yosë imana'pihuè' ni'ton, co canpoa pochin no'tëquën yonquirinhüè'.

5 Tapanacamaso marè' pënënaranquëma'. ¿Co a'naya tëranta' niyontona-maquë noya yonquina'pi ya'huërinhuè' ti? ¡Ya'huërin mini, ténahuè! Nanan ya'huëhuachin, inari anoyachin.

6 Canpitaso nipirinhüè' imaramaso capini nipinotoma', nisha'huirapirama'. Naporahuaton, coisëso' co Yosë natëpirinhüè', inaquë niquëpahuatamara, co noyahuè' ninama'.

7 Nisha'huirapihuatomara, co imapisopitahuë pochin niconama'. Ma'sha onpotohuachinênquëma', ¿onpoatonta' co ahuantêramahuë'? Ma'shanëma' matohuachinênquëma', tananpitêrama' naporini, noya noya niitomahuë'.

8 Canpitaso nipirihuë' co noyahuë' cancantatoma', imaramasopita capini niuharama'. Naporahuëton, ninonpinapitoma', nii'huêrêterama'.

9 Co noyahuë' nipsisopita co Yosë hua'anêntêrinquë ya'coanpihuë'. ¡Nani ina nitotêrama' ipora! Ama ninonpintocosoahuë'. Anaquën co Yosë natêtonahuë', monshihuanapi. Mamanshi moshapi. Sa'ina' ya'huêtopirinhahuë', a'na sanapi sê'huapi. Quëmapi capini nisê'huapi. Taparosachin yonquipi. Inapita pochin nipsisopitaso', co Yosë'pa' pa'sapihuë'.

10 A'naquë'onta' ma'sha ihuatopi, apirapi, no'pipi, pinotopi. A'naquën a'napita ahuëatona', ma'shanëna' matopi. Ya'ipi co noyahuë' nipsisopita co Yosë hua'anêntêrinquë ya'coanpihuë'.

11 Iráca a'naquëma' ina pochin nipiramahuë'. Siniro Quisocriso imapatamara, oshanëma' inquitêrinquëma'. Nani anoyacancantêrinquëma' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ispirito Santo chachin catahuarinquëma' noya cancantacaso'.

Ma'marësona nonênpoa' Yosë acotêrinpoa'

12 "Ma'sona têranta' yanipatêhua', noya nicacaso'," topi a'naquën. Napoaponahuë', co ya'ipi ninêhuasopita catahuarinpoahuë' noya cancantacaso marë'. Napoaton ma'sona têranta' anishacancantohuachinco, co nisarahuë'. Ano'quihuachinco.

13 A'naquën napopi: "Cosharo' ya'huërin anpopitë marë'. Anpopitënta' ya'huërin cosharo marë'," topi. Inaso nipirinhue', a'na tahuëri Yosë nohuanton, cosharo', anpopitë', inapita ta'huantarín. Ni'ton, co coshatêrêhuaso marë' oshahuanêhuahuë'. Napoaponahuë', monshihuanacaso' pa'pi co noyahuë'. Co Yosë nohuantêrinhuë' monshihuanacaso'. Co ina marë' nonênpoa' acotêrinpoahuë'. Siniro natêcaso marë' acotêrinpoa'. Nonênpoanta' nicha'ërin.

14 Yosë nohuanton, Siniro Quisoso nanpiantarín. Inari chachin chiniquën nanantaton, nonênpoa' ananpitaantarínpoa'.

15 Quisocriso imapatêhua', ina nonên pochin ninêhua'. Nani ina nitotêrama'. Ina nitotapomarahuë', ¿noya ipora monshihuanapi monshitacaso' to? ¡Co onporonta'!

16 Yosë quiricanênquë naporin: "Quëmapiri sanapi mapachina, cato' piyapi niponahuë', a'naichin pochin Yosëri ni'nin," ténin. Canpitaso' monshihuanapi ichihuë'ëpatama', ina pochin cancantarama'. Inapohuatama', co Quisocriso imamiataramahuë'.

17 Quisocrisoíchin imapatêhua', ina pochin cancantarêhua'.

18 Napoaton ama pi'pisha têranta' monshihuanacosohuë'. Ihuatacaso', no'picaso', inapita nicacaso' co noyahuë', nipirinhue', co atapicancaninpoahuë'. Monshihuanpatama', nitapicancanarama'. Nonëmanta' tapirarama'.

19 Quisocriso imapatêhua', Ispirito Santo ya'coancantêrinpoa'. Nani ina nitotêrama'. Yosë a'patumarínpoa' ni'ton, cancanênpoaquë chachin ya'huërarín. Napoaton co huachi canpoara nohuantêrêhuasopita nicacaso' ya'huërinhuë'. Yosë chachin hua'anêntêrinpoa'.

20 Quisocriso chiniquën parisitaton, chiminín nicha'ëinpoaso marë'. Nicha'ërinpoa' ni'ton, ya'ipi nonênpoa quëran huarë' hua'anêntinpoaso' ya'huërin. Napoaton noyasáchin nico' a'napitanta' nicatênênquëma' Yosë chinochina'.

7

Yasa'arinsopita pënëinso'

1 I'hua chachin ninshitatomaco, nisha nisha natanamaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Quëmapi co yasa'apachinhuë', noya inaora ya'huëcaso', ténahuë.

2 Napoaponahuë', na'a piyapi'sa' monshihuanapi ni'ton, na'con na'con quëmapi'sa' sa'aina'. Ama monshihuanacaiso marëhuë' sa'aina'. Quëmapi'sa' sa'inaráchin yonqui'ina'. Inapochachin sanapi'santa' so'ináchin yonqui'ina'.

3 Quëmapi'sa' sa'ina' noya nosoroatona', ichihuë'ëina'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' nosoroatona', huë'ëpaina'.

4 Sanapi nani so'yahuachina, co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. So'in nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërin. Quëmapi'na' co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërin.

5 Ama nia'po'inasohuë', niichihuë'ëina'. A'na tahuëriso nipirinhuë' quëmapi sa'inë chachin nahuara yonquinëna quëran nohuantohuachina', na'con na'con Yosë nontacaiso marë' nisha huë'ëina'. Ina quëran naquëranchin nihuë'ëpanta'ina' ama nisha yonquicaso marëhuë'. Ama hua'qui' nisha huë'ëcosohuë', Satanásë minsëchinquëma'.

6 Napoaton yasa'apatama', sa'aco', ténahuë. Co yasa'apatamahuë', noy- atapon. Co Yosë ina pochin camaipirinpoahuë', ayonquirinco ni'ton, sha'huitaranquëma'.

7 Caso nipirinhuë' co sa'ahuancohuë'. Co manta' sanapi së'huarahuë'. Yosë catahuarinco ahuanta'huaso'. Pa'sápato, a'chinárahue. Na'a quëmapi'sa' ca pochin nipi naporini, noya niitonahuë', topirahuë'. Co ya'ipi nanitopihuë' ca pochin nicacaiso'. Yosë catahuarinpoa' nisha nisha nicacaso'. A'naquën ina nohuanton, sa'arin. A'naquënso nipirinhuë' ina nohuanton, noya inaora ya'huërin.

8 Co yasa'apatamahuë', noya nisarama'. Inapochachin quëyorono'sa' co yaso'yantahuachinahuë', noya nisapi. Canta' caora ya'huarahuë'.

9 Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. A'naquën co sa'apachinahuë', nisha nisha yonquipi. Sanapi së'huacaisoachin nohuantopi. Ina pochin cancantohuachina', sa'aina'. Ina noya, ténahuë.

10 Nani sanapi mapatama', inarë'quëmáchin ya'huëco', ténahuë. Co casáchin naporahuë'. Quisocristo sha'huitërinpoa' ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' chinpitomiatacaso' ya'huërin.

11 Nipirinhuë', co chinpitohuachinhuë', ama huachi a'na quëmapi so'yachinsohuë'. So'in chachin chinpitantahuachin, noya nisarin. Quëmapi'santa' sa'apachina', ama sa'ina' tē'yachinasohuë'.

12 Isonta' pënëantaranquëma'. Quisocristo isoro'paquë nipon, co napopir- inhuë', noya pënënantaranquëma', ténahuë. A'naquëma' co'huara Quisocristo imashatërapomahuë', sa'arama'. Iporaso' imapiramahuë', sa'amaso' co yaimarinhuë'. Noya yacapahuachinquëma', ama tē'yatocosohuë'.

13 Canpitanta', imoyaro'sa', a'naquëma' imapomarahuë', co so'yamaso' yaimarinhuë'. Co yatē'yatohuachinquëmahuë', ama ta'anapicosohuë'. Noya yacahuatoma', chinpitoco'.

14 A'naáchin imaponahuë', noya ichiya'huë'in. Sa'in imapachina, so'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Oshaquëran imapon nimara. Inapochachin quëmapi noya'pi nipachina, sa'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Hui'ninpitanta' noya yonquiarin. Co ichiya'huë'huachinhuë', hui'ninpitata co onporonta' Yosë imaponahuë' nimara.

15 Nichinpitacaso' noya noya nipirinhue', quemapihue' nipon, co imatonhue' yapa'pachin, noya pa'in. Sanapinta' co imatonhue' yapa'pachin, noya inanta' pa'in. "Noya nini'toma', ya'huëco'," itëripoa' Yosë.

16 Sanapi noya imaponahuë', so'inso' co onporonta' imaponhue' nimara. Quemapinta' noya imaponahuë', sa'inso' co imaponhue' nimara. Co nitotërehuahue'.

17 Yosë nohuanton, nisha nisha ninëhua'. Co napopinächin ninëhuahuë'. Onpopinsona nicasëhua' Yosë imapatëhua', inachachin niahua'. Ya'huërehuaquë chachin sano yonquiatëhua', imahua'. Paato, ya'ipi imapisopita inachachin pënënarahuë'.

18 A'naquëma' co'huara imashatërapomahuë', marca acotërinënuëma'. Quisocristo imapatama', ama ina marë' tapancosohue'. Naporahuaton, co marca ya'huëtöhuachinquëmahue', ama niacotocosohue'.

19 Co marca yonquicaso' ya'huërinhue'. Yosë natëcasorachin yonquico'.

20 Ya'nan Quisoso imapatama', onpopinsona nicasëma' imapatama', inachachin nisáco'. Ama a'na' a'na' pochin yonquicosohue'.

21 A'naquëma' patron marërachin sacatohuatama', ama ina marë' sëtocosohue'. Nipirinhue' nanitohuatama', pipimiatatoma', canpitaora marë' sacatoco'.

22 Patron marë' sacatapomarahue', Yosë huayonpachinquëma', oshanëma' inquitatënuëma', nicha'ërinquëma'. Ina yonquiatoma', co huachi sëtacaso' ya'huërinhue'. Inapochachin a'naquëma' co patron asacatopirinquëmahue'. Yosë nicha'ërinquëma' ni'ton, ina na'con na'con natëcamaso' ya'huërin. Yosë piyapinënpita ninama'.

23 Quisocristo chiminaton, nicha'ërinquëma'. Inasächin natëtoma', yonquico'. Ama piyapi'sa marëächin sacatatoma', Yosë naniantocosohue'.

24 Napoaton iyaro'sa' ya'nan imapatama', onpopinsona nicasëma' imaramaso chachin nisáco'. Yosë ni'sarinquëma'.

25 Iporaso' co sa'arinsopitahuë', co so'yarinsopitahuë', inapita ma'sona onpocaso' sha'huichinquëma'. Quisocristo isoro'paquë nipon, co ina a'chinpirinhue', catahuarinco no'tëquën pënëna'huaso'. Nosoroatonco, acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Napoaton nanitërama' natëamacoso', ténahuë'.

26 Ipora tahuëri'sa' sacai' imacaso', na'con aparisitarinënpoa'. Napoaton onporamasona ya'huapoma', inachachin ya'huëco'.

27 Sa'ahuanpatama', ama të'yatocosohue'. Co sa'ahuanpatamahuë', noya canpitaora ya'huëco'.

28 Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. Inapochachin nano'santa' yaso'yahuachina', noya nisapi. Co ina marë' oshahuanapihue'. Nipirinhue', sa'ahuano'sa', so'yahuano'sa' inapitaso' saca sacai' ya'huapona'. Co nohuantërahuë' canpitaso' ina pochin nicacamaso'.

29 Ni'co', iyaro'sa'. Yosë nohuanton, co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Napoaton sa'ahuanpatama', ama sa'amachin yonquicosohue'. Yosë na'con na'con yonquico'.

30 A'na tahuëri sëtapomarahue', ama sëtacamasorachin yonquicosohue'. Yosë yonquiatoma', noya cancantoco'. A'na tahuërinta' capa cancantapomarahue', ama inasächin yonquicosohue'. Ma'sha pa'anacasonta' ya'huëtöpirinquëmahue', ama inasächin yonquicosohue'.

31 Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita a'na tahuëri ta'huantarín. Napoaton ma'sha ya'huëtöpirinquëmahue', ama inapita na'con na'con yonquicosohue'.

³² Nani ma'sha yonquihuatëra, sacai' Yosë marë' sacatacaso'. Co nohuanterahuë' canpitaso' nisha nisha yonquiatoma', napion cancantamaso'. Quëmapi co sa'in ya'huëtöhuachinhüë', co nani ma'sha yonquicaso' ya'huërinhuë'. Nanitërin Sinioroáchin yonquicaso'.

³³ Sa'ahuano'saso nipirinhüë' nani ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. Sa'ina' noya ya'huëcaiso marë' na'con yonquiapi.

³⁴ Co nanitopihuë' Yosëáchin yonquicaiso'. Inapochachin sanapi'santa' co so'yahuachinahuë', nanitopi ya'ipi cancanëna quëran Yosëíchin yonquicaiso'. Inasáchin yonquihuachina', na'con Yosë marë' sacatapi. So'yahuano'saso nipirinhüë', na'con ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. So'ina', hua'huinpita, inapita noya nocomacaiso' ya'huërin.

³⁵ Ina pochin a'chintëranquëma' yonquicamaso marë'. Co caso' camairanquëmahuë'. Noya yonquico' Yosë nohuanterinso' ayonqui'inquëma'. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë na'con na'con yonquiatoma', ina marë' sacatoco'.

³⁶ Hui'nama' nani nanontohuachin, quëmapi nohuantohuachin, ama apiratocosohüë'. Noya macacaso' nipachina', "Maquë;" itoco'. Noya so'yain. Co ina marë' oshahuaninhüë'.

³⁷ Nipirinhüë', co quëtacaso' nohuantohuatamahuë', noya inanta'. Hui'naonta' co yaso'yahuachinhüë', quëma pëinënuquë chachin ya'huë'in. Yaso'yahuachin, acoatoco'.

³⁸ Nanon aso'yacaso' noya. Co'so' nohuantohuachinahuë', inanta' noya. Co so'yahuachinhüë', noya noya, topirahuë'.

³⁹ Sanapi so'yahuachin, so'in chinpitacaso' ya'huërin. Napoaponahuë', so'ini ayananpihuachin, yaso'yantahuachin, noya so'yanta'in. Yosë imana'pi so'yachin.

⁴⁰ Co huachi so'yantahuachinhüë', noya inanta'. Noya noya cancantarin, topirahuë'. Ispirito Santo catahuarinco no'tëquën pënënta'huaso' ténahuë.

8

Cosharo' mamanshi marë' acopiso'

¹ A'naquën ma'sha tëparahuatona', nosha acopi mamanshi chinotacaiso marë'. "¿Noya ipora ina nosha pa'anatë' capacaso' ti?" itëramaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Tëhuëenchachin iyaro'sa' co mamanshiso' nanpirinhüë', nitotërëhua'. Nani na'con nitotarihuarahuë', co a'napita nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nitotatëhua', ninocanarihua'. Nipirinhüë', piyapi nosorohuatëhua', catahuarëhua' noya noya Yosë imacaiso marë'.

² A'naquënso': "Ya'ipi nitotërai" topirinhüë', na'con pahuantarín no'tëquën yonquicaiso'.

³ Napoaponahuë', Yosë nosorohuatëhua', ina pochin cancantarihua'. Ina quëran Yosë nchitatonpoa', noya ni'sarinpoa'.

⁴ Nosha mamanshi chinotacaiso marë' acopiso' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co mamanshi nanpirinhüë'. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë'. Tata Yosëíchin chinotacaso' ya'huërin, tënëhua'.

⁵ A'naquënso' nipirinhüë' nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita moshapi. Inápaquë ya'huërinso'pita' moshapi. Nisha nisha ya'huërin, "yosë" ta'tona', moshapi. "Inapita natëcaso' ya'huërin," topi.

⁶ Canpoaso' nipirinhüë' Tata Yosëíchin chinotërëhua'. Ya'ipi ma'sha ninin. Ina marë' acorinpoa'. Quisocristoíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nininpoa'. Nani nicha'ërinpoa' ina nohuitatëhua' nanpicaso marë'.

⁷ Napoaponahuë', a'naquënso' co ina nitochátërapihuë'. Iráca mamanshi chinotopirinahuë', Quisocristo imapachinara, mamanshi a'popi. A'popirinahuë', ipora huanta' co cancanëna quëran natëyátërapihuë'. "Nosha mamanshi marë' tëpapiso' ca'patëhua', mamanshi chachin chinotarëhua'," taponaraihuë' ca'pachina: "Oshahuanëhua'," ta'tona', co huachi noyápiachin cancantopihuë'.

⁸ Tëhuënchachin ca'patëhua', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. A'pohuatëhua', co ina marë' Yosë noya noya ni'ninpoahuë'. Co inaso cosharo' yonquirinhuë'. Cancanënpoa quëran noya yonquicaso' na'con na'con nohuantërin.

⁹ Nipirinhue', ya'ipi nosha ca'patama', ni'cona a'napita anishacancantotama'. A'naquën imasapirinahuë', co Quisocristoíchin natëyátërapihuë'. Nisha nisha të'huatapi.

¹⁰ "Ya'ipi nosha noya capacaso'," ta'toma', noya ca'nama'. A'na tahuëriso nipirinhue' mamanshi moshapiso' pëiquë pa'patama', inaquë coshatarama'. Inaquë coshatasëma', të'huatona'pi nicatënquëma': "Mamanshi marë' acopiso' noya capacaso'," tapon nimara. Ina quëran: "Canta' nipachin ca'i," ta'ton, ina nosha capon. Ina ca'pachin, "Oshahuanahuë caso huachi," ta'ton, co noyahuë' cancantarin.

¹¹ Canpitaso' nitotatoma', noya capomarahuë', të'huatona'pi atapicancanarama'. Ina marënta' Quisocristo chiminin.

¹² Të'huatona'pinta' imaponahuë', co ya'ipi cancanën quëran imarinhuë' ni'ton, nisha nisha të'huatarin. Nonanatënquëma', ca'pachin, co noyahuë' cancantapon. "Ma'cha onpo'iya. Co noyahuë' ninahuë'," tapon. Ina aoshahuanpatama', Quisocristonta' co noyahuë' ni'sarinquëma'. Ina marë' canpitanta' oshahuanarama'.

¹³ Ya'ipi cosharo' noya capacaso nipirinhue', a'na tahuëri nosha capasoco iyahuë niconco nishacancantohuachin, co huachi ina nosha ca'sarahuë'. Iyahuë nosoroato, co pi'pian tëranta' nohuantërahuë' anishacancanta'huaso'.

9

Quisocristori acorinsopita

¹ Co inso piyapi tëranta' camairincohuë'. Quisocristo chachin acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Inápaquë panantarinso' piguëran cari ni'nahuë. Ina catahuarinco a'china'huaso'. A'chintohuatënquëmara, canpitanta' imarama'.

² "Co Quisocristo chachin acorinquënhue'," itërinaco a'naquën. Canpitaso nipirinhue' co napotaramacohue'. A'chintohuatënquëmara, Quisocristo imarama' ni'ton, acorincoso' nitotërama'.

³ Nocanpachinacora, no'tëquën iso pochin sha'huítërahuë':

⁴ A'chintohuatëinquëmara, a'camacoiso' ya'huërin. Yamorohuato'i, o'shitamacoisonta' ya'huërin. Nohuantërai naporini, noya ma'paitëinquëmahuë'.

⁵ A'napita Quisocristori acorinsopitaso', sa'atona' sa'inarë' iratopi. Nanamën a'chinacaiso marë' pa'pachinara, sa'inë chachin pa'pi. Quisocristo iinpita, Pitro, inapitanta' inapopi. Nohuantërai naporini, quiyanta' Quisocristo imarinso' macatoi, inaro'coi chachin irachitoihuë'.

⁶ Pirnapirë'co a'chintarainquëma' ni'ton, a'camacoiso' ya'huëpirinhue'. Quiyaora sacatatoi, coshatërai. Ma'shanta' pahuantohuachincoira, quiyaora pa'anai. A'napitaso' topinan ma'parinëinquëma'.

7 Ni'co', iyaro'sa'. Sontaro ya'conpachinara, co cosharonën pa'anacaso' ya'huërinhuë'. Capacaso', a'mocaso', inapita topinan quëtöpi. Inapochachin opa sha'pachina, hua'anëni inaora macaton, irorin. Co ina marë' pahuëretacaso' ya'huërinhuë'. Ohuica pë'tahuana'pinta' nohuantohuachina, ohuica sho'shoi' shi'shiaton, o'orin.

8 Co piyapi'saráchin ina pochin yonquipihuë'. Yosë quiricanënguënta' Moisésë naporin:

9 "Toro asacatohuatama', a'caco'. I'nataton to'norayahuachin, ama tonpoanatosohuë'. Tananpitoco' pi'pian pi'pian coshachin," ténin iráca ninshataton. Co toroáchin yonquiaton, Yosë naporinhuë'.

10 Canpoanta' yonquiatonpoa', quiricanënguë aninshitérin. Quëmapi imin-pachina, co topinan sha'ninhuë'. "Nitohuachin, masarahué," ta'ton, sha'nin. Ina quëran sha'ninso' cayahuachina, manin.

11 Inapochachin quiyanta' Yosë nanamën a'chintërainquëma' noya noya cancantacosohuë'. Ina marë' ma'sha pahuantohuachincoi, topinan quëtëramacoi naporini, noya niitonhuë'.

12 A'napitaso' a'chintohuachinquëmara, ma'sha topinan quëtërama'. Quiyaso' na'con na'con a'chintërainquëma' ni'ton, na'con na'con quëtëramacoi'so' ya'huëpirinhuë'.

Napoaponahuë', co manta' topinan ma'paranquëmahuë'. Ma'sha pahuan-topirincoihuënta', ahuantërai. Piyapi'sa' noya noya Quisocristo nanamën natanacaiso marë' co manta' ma'patëraihuë'. A'chinahuë quëran canarahué naporini, co onpopinchin noya ni'itonacoihuë' nimara, ténahuë.

13 Iráca a'naquën Yosë chinotopiso pëiquë sacatohuachinara, inaquë chachin coshatopi. Ma'sha Yosë chinotacaiso marë' tēpahuachinara, patoma ca'pi. Topinan quëtöhuachinara, noya ca'pi. Nani ina nitotërama'.

14 Inapochachin Quisocristonta' sha'huitërinpoa'. "Nani tahuëri nani tahuëri Yosë nanamën a'chinpachina', natanpisopitari ma'sha quëchina' nancipaiso marë'," ténin.

15 Ina nipirinhuë', co manta' ma'paranquëmahuë'. Co ina marë' ninshitéranquëmahuë'. Co manta' nohuantërahuë'. Caora sacatato, a'chinarahuë. Ina marë' noya cancantërahuë'. A'chintëranquëmaso marë' pahuëréamacoso' ya'huërin naporini, chimina'huaso' noya noya niitonhuë'. Topinan nohuantato, a'chintaranquëma', ténahuë.

16 A'naquën: "Yosë nanamën a'chinahuëso marë' caso' noya noyaco," topi. Caso nipirinhuë' co caora nohuanto a'chinahuë'. Co ina marë' noya noyacoahuë'. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co'so' a'chinpatohuë', jma'huantacha nisarahué paya!

17 Caora nohuanto, a'chinahuë naporini, ina marë' canaitohuë'. Nipirinhuë', ina sha'huitërinco ni'ton, a'china'huaso' ya'huërin.

18 Napoaton nanamën a'chinpatëra, co manta' ina marë' ma'patërahuë'. Cosharó', ma'sha, inapita quëtënacoso' ya'huëpirinhuë', co manta' ma'patërahuë'. Topinan a'chinahuë. Ina marë' nóya cancantërahuë.

19 Co insonta' pahuëërincohuë' ni'ton, co insonta' camaincoso' ya'huërinhuë'. Nipirinhuë', caora nohuanto, ya'ipi piyapi'sa' catahuarahué. Na'con na'con piyapi'sari Quisocristo imacaiso marë' a'chinarahuë.

20 Cotioro'sa' a'chintohuatëra, inapita pochin ninahuë inapitanta' imacaiso marë'. Co Moisésë pënëntërinso' natëca'huaso' ya'huëtöpirincohuë', cotioro'sa pochin ninahuë natinacoso marë'. Inapitanta' Quisocristo natëcaiso' nohuantërahuë.

21 Nisha piyapi'saso' co Moisésë pënëntërinso' natëpihuë'. Napoaton inapita a'chintohuatëra, co ya'ipi Moisésë pënëntërinso' natërahuë'. Co

ina natëpirahuë', Quisocristo natëto, noya ninahuë. Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' Quisocristo nanamënächin a'chintërahuë.

²² A'naquëonta' imaponahuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyätërapihuë'. Inapitanta' co nocanahuë'. "Caso' noya noya imarahuë," co itërahuë'. Inapita pochin ninahuë' natanatonaco, noya noya Quisocristo imacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoroato, sanoanan quëran a'chintarahuë caraya tëranta' cha'ëcaiso marë'.

²³ Ina pochin Yosë nanamën a'chinpato, na'con na'con piyapi'sari ina nohuitapi anta'. Ina marë' canta' noya cancantërahuë.

²⁴ Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, a'naíchin canatërin. Nani ina nitotërama'. A'napitaso' co chiníquën ta'atonahuë', co canatopihuë'. Canpitanta' chiníquën ta'apiso pochin cancantatoma', na'con yonquico' noya noya cancantamaso marë'.

²⁵ Quëmapi'sa' yanicanahuachinara, nani tahuëri ta'aräpi noya noya no'quicaiso marë'. Ta'acaisorächin yonquipi. Canatohuachinara, yancotë' huëron quëran nipiso' quëtöpirinahuë', inaso' a'naroächin ahuirin. Canpoaso nipirinhüë' noya nipatëhua', Yosë'pa' acanarinpoa'. Inatohua' co manta' mocasarinhuë'.

²⁶ Caso' co nisha nisha yonquirahuë'. Noya ni'tatë' ta'arëso pochin Yosë natëca'huasorächin yonquirahuë'. Co topinan ya'huërahuë'. Co papinanquë ahuëtërëso pochin ninahuë'. Yosë nohuantërin sorächin ninahuë'.

²⁷ Co noyahuë' yonquihuatëra, a'naroächin naniantërahuë'. Co nohuantërahuë' pi'pian tëranta' oshahuanaca'huaso'. Nohuantaso' Yosë marë' sacatarahuë. A'napita na'con pënënpirahuë', co caso' noya nipatohuë', co Yosë noya ni'sarincohuë', co acanaarincohuë', tënahüë.

10

Ama mamanshi moshacaiso marëhuë' pënëninso'

¹ Iráca napopisopita iyaro'sa', yonquico'. Iráca cotio mashocoro'sa' Iquipito quëran pipirahuatona', Moisésë imapi. Yosë nohuanton, chitoro' ya'norin imacaiso marë'. Naporahuatona', Quëhua' marë pëntonahuatona', ya'ipiya cha'ëpi.

² Marë quëran cha'ërahuatona', Moisésë imapi. Chitoronta' quëchitërarin. (Inapochachin iporasó' Quisocristo natërhüa' ni'ton, aporihuanatëhua', imarëhua'.)

³ Iráca inotëro parti pa'pachinara, Yosë nohuanton, nani tahuëri no'paquë cosharo' ya'nohuachina, ya'ipiya coshatopi.

⁴ Inaquëso' co i'sha ya'huëpirinhüë', Yosë nohuanton, na'pi quëran pipirin, ya'ipiya o'opi. Quisocrisoso' ina na'pi pochin ninin. Pa'pachinara, co quënanpirinahuë', inari na'con catahuarin cha'ëcaiso marë'.

⁵ Inapotopirinhüë', cotioro'saso' co noyahuë' cancantopi. Na'con na'con co natëpihuë' ni'ton, Yosëri co noyahuë' nicacon, ana'intërin. Ina nohuanton, inaquë chachin chiminpi.

⁶ Pënënpoaso marë' iráca ina ninshitërin. Inapitaso' co noyahuë' yonquipi. Nani ma'sha noyapatopi. Ama inapita nonahuansohüë'.

⁷ Inapitaso' mamanshi moshapi. "Moshatacaiso marë' pita nipi. Huënsërahuatona', coshatopi, o'opi. Ina quëran nansarahuatona', capa cantantopi," ténin Yosë quíricanënuë'. Canpitaso nipirinhüë' ama inapita pochin nicosohüë'.

⁸ Ina quëran a'napita monshihuanpi. Ina marë' Yosëri ana'intërin. Ina nohuanton, cato shonca cara huaranca piyapi'sa' chiminpi. A'na tahuëriíchín

nipirinhue', inanapo chiminpi. Ina yonquiatoma', ama manta' monshihua-nacamaso' yonquicosohue'.

⁹ Naporahuatona' Sinioronta tēnipi: “Co nimara ana'intarinpoahuē'” ta'tona', co noyahuē' nipi. Ina marē' ya'huanatona', na'a chiminpi.

¹⁰ Ama Yosē no'huitēhua' tarēthuasohue'. “Co Yosē noya catahuarinpoahuē'” topi a'naquēn. Napoaton Yosēri anquēni a'paimarin inapita tēpacaso marē'.

¹¹ Yosē nohuanton, irāca napopisopita quiricanēnquē ninshitopi pēnēinpoaso marē'. Inapita pochin nipatēhua', ana'intarinpoa' canpoanta'. Nani ana'intacaso' tahuēri naniriarin.

¹² A'naya a'nayanquēma' ni'cona oshahuantama'. “Caso' noya piyapico. Co onporonta' Yosē a'poarahuē'” ama tocosohue'.

¹³ Sopai ya'ipi piyapinpoa' sha'huitērinpoa' co noyahuē' nicacaso marē'. Yosēso nipirinhue' catahuarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' co nanitērhuasohue' nitotaton, ni'sarinpoa'. “Tananpitēquē'” itohuachina, co sopai nanitērinhuē' aquētē' tēniinpoaso'. Cancanēnpoa quēran huarē' Yosē natēhuatēhua', co sopai minsēarinpoahuē'. Ma'sha onpopirēhuahuēnta', Yosē ananitarinpoa' ahuantacaso'. Yosē chachin catahuarinpoa' sopai minsēcaso marē'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ama pi'pisha tēranta' mamanshi moshacosohue'. Nosororanquēma' ni'ton, pēnēnaranquēma'.

¹⁵ Canpitaso' nitoyonquirama'. Sha'huitēranquēmaso' yonquico' no'tēquēn nitotacamaso marē'.

¹⁶ Niyontonpatēhuara, Quisocristo chimininsu' yonquirēhua'. “Quiya marē' Sinioro huēnainēn pa'nin ni'ton, 'Yosparinquēn' tēnai,” itatēhua', huēnainēn pochin nininsu' o'orēhua'. Cancanēnpoa quēran huarē' yonquiatēhua', o'opatēhua', huēnainēn napopināchin yonquirēhua'. Ina quēran cosharo' ina nonēn pochin nininsu' sē'panahuatēhua', ca'nēhua'. “Tēhuēnchachin canpoa marē' Quisocristo nonēn ohuampi,” ta'tēhua', napopināchin yonquirēhua'.

¹⁷ Quisocristo yonquiatēhua', ina cosharo' ca'nēhua'. Na'acquēnpoa' nir-ihuarahuē', Quisocristo imarēhua' ni'ton, a'na huēntona pochin ninēhua'. Napopināchin yonquirēhua'.

¹⁸ Israiro'sa' napopisonta' yonquico'. Ma'sha Yosē chinotacaso marē' tēparahuatona', ahuiquitopi. Pi'pian nosha acopiso' ca'pi. Yosē yonquiatona, coshatopi. Inapoatona', Yosē chinotopi.

¹⁹ Mamanshisu' co nanpirinhue'. Co chinotacaso' nipirinhue', a'naquēni moshapi. Ma'sha inapita chinotacaso marē' tēpahuachinara, topinan quēran napopirinahuē', co mamanshiri ni'ninhue', co nataninhue'.

²⁰ Nisha piyapi'saso nipirinhue' mamanshi moshacaiso marē' ma'sha tēpahuachinara, co Yosē yonquipihuē'. Sopairo'sa' yonquipi. Co caso' nohuantērahue' canpitanta' sopairo'sa' yonquicamaso'.

²¹ A'naquēn mamanshi moshacaiso marē' pita nipi. Sopairo'sa' yonquiatona', napopi. Sinioro yonquihuatama', co sopairo'sa' yonquicamaso' ya'huērinhuē'. Napoaton amatohuachinēnquēma', ama pacosohue'. Quisocristo chimininsu' yonquiatoma', coshatērama', o'orama'. Napoaton ama sopairo'sa' yonquiatoma', coshatocosohue', o'ocosohue'.

²² Sopairo'sa' yonquihuatama', Yosē a'pitatēnquēma', no'huiarinquēma'. ¿Ina nohuantērama' ti? ¡Inaso' chini chiniquēn nanantērin! Canpoaso' co ina pochin chiniquēn nanantērhuhue'.

A'napita nosorocaso' ya'huērinso'

²³ “Ma'sona tēranta' yanipatēhua', noya nicacaso'” topi. Napoaponahuē', co ya'ipi ninēhuasopita catahuarinpoahuē' noya cancantacaso'. Tēhuēnchachin

ya'ipi noya nicacaso nipirinhüè', co ya'ipi catahuarinpoahuè' a'napita achinicanacaso'.

²⁴ Napoaton a'napitanta' noya noya imacaiso marè' catahuaco'. Canpitaora costaramaso' ama aquètè' yonquicosohuè'. A'napita na'con na'con yonquico'.

²⁵ Nosha mircatocuè ya'huèhuachin, pa'anatoma', ca'co'. Ama manta' natantapomarahüè', ca'co'. “¿Mamanshi chinotopiso pèiquè ma'patèran?” ama itocosohuè'. Ama nisha nisha yonquiapomarahüè', ca'co'.

²⁶ Tata Yosèri ya'ipiro'pa' ninin. Ya'ipi ma'sharo'santa' noya ninin.

²⁷ A'na tahuèri coshatapatarama'. Co imarinsohuè' amatohuachinquèma', nohuantohuatama' paco'. Nosha acotohuachinèinquèma', “Mamanshi marè' acopiso' nimara,” ama tapomarahüè', ca'co'.

²⁸ Nipirinhüè', a'na piyapi sha'huitohuachinquèma', “Iso nosha mamanshi chinotacaso marè' acopiso,” itohuachinquèma', ama ca'cosohuè'. Sha'huitèrinquèmaso' nosoroatoma', ama ca'cosohuè'.

²⁹ Ca'patama', co ina marè' oshahuanaramahuè'. A'naquènso nipirinhüè' ni'pachinèinquèma', nisha nisha yonquiamara. Ina nosoroatoma', ama ca'cosohuè'.

A'naquèmaso nipirinhüè', itaramaco: “¿Ma'marèta' a'napita yonquiato cosharo' a'poca'huaso' ya'huèrin?”

³⁰ 'Yosparinquèn Sinioro,' itahuato, noya caso' ca'nahuè. ¿Onpoatonta' ina marè' co noyahuè' ni'ninaco?” topiramahuè'.

³¹ Ma'sona tèranta' nipatama', Yosè yonquiatoma', noya nico' a'napitanta' Yosè noya yonquicaiso marè'. Napoaton coshatohuatama', o'opatama', ma'sona tèranta' nipatama', ina yonquico'.

³² Ama insonta' anishacancantocosohuè'. Cotioro'sa', nisha piyapi'sa', Quisocristo imapisopita, ya'ipiya nosorocaso' ya'huèrin.

³³ Caso' ya'ipi piyapi'sa' yonquirahuè. Catahuarahuè noya Yosè imacaiso marè'. Co caora costarahüèso' yonquirahuè'. A'napitanta' yacatahuarahuè inahuanta' Quisocristori anoyacancantacaso marè'.

11

¹ Caso' Quisocristo noya nonanahuè. Canpitanta' nonanatomaco, noya nico'.

Sanapi'sa' Yosè imapisopita

² Ma noyanquèma' iyaro'sa' ni'ton, na'con yonquiramaco. Yosè nanamèn a'chintohuatèinquèmara, noya natèramaco.

³ Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquèma' nitotoco'. Co insonta' inaora nohuanton ya'huèrinhuè'. Tèhuèenchachin natècaso' ya'huèrin, tènahuè. Sanapi'saso' so'ina' natèina'. Quèmapi'santa' Quisocristo natèina'. Quisocristoro' Tata Yosè natèrin.

⁴ Quèmapinpoa' niyontonèhuaquè Yosè nontohuatèhua', ama motènpoa' ni-imomototahuasohuè'. Niimomotohuatèhua', co Quisocristo natèrèhuahuè'. Inapochachin pènèntohuatèhua', ama niimomototahuasohuè'.

⁵ Canpitanta', imoyaro'sa', niyontonèhuaquè Yosè nontohuatama', so'yama' natètoma', niimomototoco'. Yosè anitotèrinquèmaso' sha'huihuatamanta', niimomototoco'. Co niimomototohuatamahüè', noyá niya'itopiso pochin ya'noarama'. Ina pochin nipatama', so'yama' atapanarama'.

⁶ Ni'co'. Sanapi'sa' co quèmapi'sa' pochin niya'itopihuè'. Ya'ipi noyá niya'itopi naporini, tapaintonahuè'. Napoaton imoyaro'sa' niimomototoco'.

⁷ Quèmapinpoaso nipirinhüè' Yosè nontohuatèhua', ama motènpoa' ni-imomototahuasohuè'. Yosè nininpoa' ina pochin hua'anèntacaso marè'.

Inasáchin, iyaro'sa', natëhuatëhua', nóya cancantarihua'. Ina marè' acorinpoa'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' noya natëhuachina', nóya cancantapi.

⁸ Quëmapi'ton Yosëri ninin. Ina quëran ahuë'ëtahuaton, a'na nininpitëraca' ocoitërin. Ina ocoitahuaton, ina quëran chachin sanapi ninin.

⁹ Quëmapi'ton ninin. Ina piquëran sanapi ninin so'in catahuacaso marè'.

¹⁰ Napoaton quëmapi'sa' chini chiniquën nanantopi. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Natëtona', motëna' niimomotochina'. Napohuachina', so'ina' natëpi ni'ton, anquëniro'sarinta' noya ni'sapi.

¹¹ Napoaponahuë', Yosë napopináchin nosororinpoa'. Co quëmapi'saráchin nohuantërinhuë'. Sanapi'santa' nohuantërin, Quisocristo imapatëhua', napopináchin ni'ninpoa'.

¹² Ya'ipinpoa' Yosë nininpoa'. Quëmapi'ton nisahuaton, quëmapi nininpitën quëran sanapi ninin. Naporo quëran huarè' quëmapi'poanta' sanapi'sa quëran nasitërehua'. Yosë nohuanton naporin.

¹³ Iporaso' iyaro'sa', imoyaro'sa', cancanëma quëran yonquico' noya nica-camaso marè'. Niyontonpatama', ¿noya ipora sanapi'sa' co niimomototaponaraihuë' Yosë nontacaiso' to'?

¹⁴ Ni'co'. Quëmapi'poa' niya'itërehua'. Co ain a'pamacaso' nohuantërehuahuë'.

¹⁵ Sanapi'saso nipirinhue' ainën a'pamapi. A'pamahuachinara, noya ya'nopi. Yosëri naporopi ain quëtërin noyá niimomototacaiso marè'.

¹⁶ A'naquëma' nisha yonquihuatama', isoíchin sha'huitaranquëma': Quiyaso' co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi parti imapisopitanta' inachintopi.

Niyontonpachinara, a'naquën co noyahuë' nipiso'

¹⁷ Niyontonpatama' iyaro'sa', noya nicacaso' ya'huëpirinhue', a'naquëma' co noyahuë' ninama'. Co ina marè' noya ni'nanquëmahuë'. Napoaton pënënanarquëma'.

¹⁸ Yosë chinotacaso marè' niyontonpatamara, a'na huënton a'na huënton nicatoma', nino'huirama', natantërahuë. No'tëquën sha'huitërinaco, topirahuë'.

¹⁹ Co ya'ipi cancanëma quëran imapatamahue', nisha nisha yonquiarama'. Co napopináchin yonquiaramahue'. Ina quëran Yosë cancanën manëhuasopita nohuitërinënpoa'. Co ya'ipinpoa' nisha nisha yonquirëhuahuë'. A'napitaso nipirinhue' co noya yonquiatonahuë', co no'tëquën imapihuë'.

²⁰ Quisocristo yonquicaso marè' niyontonatoma', coshatapomarahue', co tëhuëchachin chiminins' yonquiaramahue'.

²¹ A'naquëma' co ninosoroatomahuë', niapiratërama'. A'naroáchin canpitaora' cosharonëma' ca'nama'. Co nipatomatëramahuë'. Inapotohuatamara, a'naquën tanapi. A'naquënso nipirinhue' na'con o'otona', no'pipi. Napoatoma', co nanitëramahuë' Quisocristo chiminins' yonquiatoma' coshatacamaso'.

²² ¿Co'na pëinëma' ya'huëtërinquëmahuë' inaquë coshatamaso', o'ocamaso'? ¿Onpoatonta' corto pëiquë chachin pahuantërinsopita atapanarama'? ¿Ma'ta' ina marè' ichinquëma'? Co ina marè' noya ni'nanquëmahuë'.

Quisocristo chiminins' yonquiatëhua', ca'nëhuaso'

(Mateo 26.26-29; Marcos 14.22-25; Lucas 22.14-20)

²³ Siniro sha'huitërincooso chachin nani sha'huitëranquëma'. Iráca Cotasëri Quisocristo sha'huirapirin. Sontaro'sari yamapachinara, naporos' tashi' ca'tano'sanënpitarè' coshatopi. Cosharo' masahuaton,

24 “Yosparinquën Tata Yosë,” itahuaton, së'panin. Së'panahuaton, a'naya a'naya quëtërin. “Ca nonëhuë pochin iso'. Ca'co'. Canpita marë' chiminarahuë. Niyontonpatama', chiminahuëso' yonquiatomaco, pi'pian cosharo' ca'co',” itërin.

25 Nani coshatohuachinara, minëa'hua manin. “Huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë ni'ton, anoyacancantaranquëma'. Ca yonquiatomaco, o'oco'. Ipora quëran huarë' inapoatoma', yonquico,” itërin Quisosori.

26 Onporosona cosharo' ina nonën pochin nininso' ca'patama', huënainën pochin nininsonta' o'opatama', Quisoso chimininso' a'napita anitotarama'. Sinioro o'mantaquë huarë' inapoarama'.

Onpopinsoa Quisoso chimininso' yonquicaso' ya'huërin

27 Ina marë' niyontonpatama', ama topinan quëran ca'cosohuë'. Ama nisha nisha yonquiatoma', o'ocosohuë'. Co Sinioro nonën, huënainën inapita noya yonquihuatahuhë', oshahuanarama'.

28 Napoaton canpitaora yonquinëma quëran no'tëquën yonquico'. Pi'pisha tëranta' co noyahuë' yonquihuatama', naniantoco'. Noyapiachinsáchin cantatoma', ca'co', o'oco'.

29 Quisoso chimininso' no'tëquën yonquicaso' ya'huërin. Topinan quëran ca'patama', topinan quëran o'opatama', na'con oshahuanarama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'.

30 Napoaton na'anquëma' caniorama'. Anaquëmanta' co chiniramahuë'. A'naquënso' ina marë' chiminin.

31 Ya'ipi cancanënpoa quëran huarë' nitantiacaso' ya'huërin ni'ton, yonquia'hua'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', co Yosë ana'intarinpoahuë'.

32 A'na tahuëri oshahuano'sa' ana'intomiatarin. Imarëhuasopitaso nipirinhuë', ipora chachin pi'pian ana'intarinpoa' noya noya yonquicaso marë'. Ina quëran ayaro' tahuëri co ana'intomiatarinpoahuë'.

33 Napoaton iyaro'sa' noyápiachin cancantatoma', Quisocristo chimininso' yonquicaso marë' niyontonco'. Ina marë' niyontonpatama', ama a'naroáchin ca'cosohuë'. Nininaco'. Ya'ipi nanihuatama', napopináchin ca'co'.

34 A'naquën tanahuachina', inahuara pëinënaquë coshachina'. Ina quëran noya niyontonpatama', co Yosë ana'intarinquëmahuhë'. A'na tahuëri pa'sarahuhë nicaponquëma'. Naporo' na'con na'con a'chinchinquëma'.

12

Ispirito Santo nisha nisha catahuarinpoaso'

1 Apira Ispirito Santo naporinso' iyaro'sa', a'chinchinquëma' no'tëquën nitotacamaso marë'. Ina tēhuënchachin catahuarinpoa' nohuantërinso' nicaso'. A'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa'.

2 Iráca co Yosë natëyatërapomahuë', nisha nisha yonquiatoma', mamanshi mosharama'. Co nanpiton natanpirinquëmahuhë', sopai nohuanton, inapita chinotërama'.

3 Iporahuanta' a'naquëni co noyahuë' yonquirapitona' Quisocristo no'huipi. Inapitaso' co Ispirito Santo natëpihuë'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', catahuarinpoa' Quisocristo natëcaso'. “Quisocristoíchin natërahuhë. Inaso' hua'anëntërinco,” tēnhua'. Ispirito Santo nohuanton, naporëhua'.

4 Yosë acorinpoa' nisha nisha nitotacaso marë'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' noya nicacaso'.

5 Siniro nohuanton, nisha nisha ninëhua' a'napita catahuacaso marë'. Nisha nisha niriuharahuë', ya'ipinpoa' Siniro natërehua'.

6 A'naya a'nayanpoa' ananitërinpoa' nisha nisha nicacaso marë'. Ya'ipinpoa' Yosë chachin catahuarinpoa'.

7 Co canpoara nanitopirëhuahuë', Ispirito Santo ananitërinpoa' ma'sona ina nohantërinso' nicacaso'. Catahuarinpoa' ni'ton, a'napitanta' catahuarihua' noya noya imacaiso marë'.

8 Ispirito Santo nohuanton, a'naquën noyá nitotërin pënëntacaso'. No'tëquën yonquiaton, pënëntarin. A'naquëonta' noya noya nitotaton, a'chinarin.

9 A'naquëonta' catahuarin chiniquën Yosë natëcaso marë'. "Yosë ya'ipiya nanitaparín," ta'ton ina nontërin. Nontohuachina, Yosëri na'con catahuarin. A'nanta' Ispirito Santori catahuarin cania'piro'sa' anoyatacaso marë'.

10 Ispirito Santo nohuanton, a'naquëonta' nanitërin sacai nininso' nicacaso'. A'naquën Yosë yonquirinso chachin cancanën quëran anitotërin a'napita sha'huitacaso marë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, macarisona catahuarinso' nitoninorin. Co Ispirito Santoachin yacatahuarinpoahuë'. Sopairinta' piyapi'sa' catahuarin nonpintinpoaso marë'. Napoaton a'napita pënënpachinpoa', ninocaso' ya'huërin. Nonpin nanan nipachina, sha'huitërinpoa' ama natëcaso marëhuë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'napitanta' catahuarin ma'sona nisha nananquë topiso' sha'huicaiso'.

11 Ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa'. A'naíchín Ispirito Santo niponahuë', catahuarinpoa' nisha nisha nitotacaso'. Inaora nohuantërinso' ananitërinpoa'.

A'na huëntona pochín ninëhuaso'

12 Nonënpoa' a'naíchín nipirinhüë', nisha nisha ya'huëtërin. Ya'piranpoa', nantënpoa', imiranpoa', inapita ya'huëtërinpoa'. Inapochachin Quisocriso imarëhuasopita nisha nisha niriuharahuë', a'na huëntoínchin ninëhua'. Nonën pochín Quisocriso ni'ninpoa'.

13 Ispirito Santo chachín Quisocriso huëntonënquë aya'coninpoa'. Co-tioro'sahuë nipon, nisha piyapi'sahuë nipon, napopináchin Yosë ni'ninpoa'. A'naquëma' canpitaora marë' sacatërama'. A'naquëma' nani tahuëri patronëma' asacatërinënquëma'. Nisha nishanpoa' nipirihuahuë', Ispirito Santo catahuarinpoa'. Quisocriso imarëhua' ni'ton, huëntonënquë aya'coninpoa'. Aporintohuachinënpoara, a'na huëntoínchin ninëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'.

14 Nonënpoa' a'naíchín nipirinhüë', nisha nisha ya'huëtërin. Nantënpoa', imiranpoa', ya'piranpoa', inapita pochín nininsopita ya'huëtërinpoa'.

15 Nantëhuë nontërinco naporini, "Caso' co imirancohuë'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huërinhuë'," itërinco naporini, co no'tëquën nonchitoncohuë'. Nantëhuënta' nohuantërahuë'.

16 Huëratëhuënta' nontërinco naporini, "Caso' quëma huëratëncó. Co ya'pirancohuë'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huërinhuë'," itërinco naporini, co no'tëquën nonchitoncohuë'. Huëratëhuënta' nohuantërahuë'.

17 Ya'piranpoáchin ya'huërin naporini, ¿ma quëranta' natanchitërihuahuë'? Huëratënpoa'chin ya'huërin naporini, ¿ma quëranta' imëchitërihuahuë'? ténahuë'.

18 Yosëso nipirinhüë' nisha nisha acotërinpoa'. Ina nohuanton, imiranpoa', nantënpoa', ya'piranpoa', inapita ya'huëtërinpoa'. A'naya a'naya nohuantërinquë chachin acotërinpoa'.

19 A'naïchin ya'huëtërinpoa' naporini, co nonënpoa' inaichitonhuë'. Napoaton nisha nisha acotërinpoa'.

20 Nisha nisha ya'huëtöpirinpoahuë', a'naïchin nonënpoa' ya'huërin.

21 Isonta' yonquico'. Ya'pirari imira nocanin naporini, "Quëmaso' napoan. Co nohuantëranquënhüë'," itërin naporini, co no'tëquën nonchitonhuë'. Motënpoa' co nantënpoa' nocanacaso' ya'huërinhuë'. Ya'piranpoa', imiranpoa', motënpoa', nantënpoa', ya'ipi nohuantërehua'.

22 Ni'co'. Ninopinënpoa', sa'poronënpoa', inapita pochin nininsopita co a'ninquëchin ya'noponahuë', na'con na'con nohuantërehua' nanpicaso marë'. Inapitaso' noya noya ananpirinpoa'. Co inapita ya'huëtërinpoahuë' naporini, chimiintërihuahuë'.

23 A'naquën nonënpoaquë ya'huërinso' co onpopinchin pa'yatërehuahuë'. Nipirinhüë', inaso' noya noya a'motërehua'. Taparonënpoaipitanta' noya imotërehua'.

24 Imiranpoa', ya'piranpoa', inapita co imotërehuahuë'. Nisha nisha ya'huëtöpirinpoahuë', ya'ipi nohuantërehua'. Yosë nohuanton, co a'ninquëchin nininsopitahuë' na'con na'con yonquirëhua'.

25 Nonënpoa' a'naïchin nipirinhüë', nisha nisha ya'huëtërin. Co nino' huitonahuë', nicatahuapi.

26 Maquënpoa' téranta' iquin nipachina, ya'ipi ninatanë'. Inapochachin maquënpoa' téranta' pa'yatohuachinënpoa', ya'ipi nonënpoa' capa cancantërin.

27 Canpoanta' imarëhua' ni'ton, a'na huëntoïnchin ninëhua'. Nonën pochin Quisocriso ni'ninpoa'. A'naya a'nayanpoa' nohuantërinpoa'.

28 Yosë nisha nisha acorinpoa' imarëhuasopita capini nicatahuacaso marë'. Quisocriso isoro'paquë nipon, a'naquën acorin paatona' nanamën a'chinacaso marë'. Inapita'ton Yosëri acorin. Ina quëran a'napitanta' acorin pënëntacaiso marë'. Naporahuaton, a'naquëonta' acorin Quisocriso nanamën a'chinacaiso marë'. Yosë nohuanton, a'naquën sacai' nininso' nanitaparin. A'naquën acorin cania'piro'sa' anoyatacaso marë'. A'naquën acorin a'napita catahuacaso marë'. A'naquën acorin hua'an pochin nicacaso marë'. A'naquën Yosë nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonin.

29 Co ya'ipinpoa' acorinpoahuë' paatëhua' a'chinacaso marë'. Co ya'ipinpoa' nitöpënëntërehuahuë'. Co ya'ipinpoa' Quisocriso nanamën a'chinacaso' ananitërinpoahuë'. Co ya'ipinpoa' sacai' nininsopita nanitaparëhuahuë'.

30 Co ya'ipinpoa' ananitërinpoahuë' cania'piro'sa' anoyatacaso'. Co ya'ipinpoa' nisha nananquë nonëhuahuë'. Nisha nanan natanpatëhuara, co ya'ipinpoa' nanitërehuahuë' ma'sona tëninso' sha'huicaso'. Co ya'ipinpoa' inachachin nicacaso' acorinpoahuë'. Ispirito Santo nohuanton, nisha nisha ninëhua'.

31 Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' noya noya nininsopita nitotatoma' a'napita catahuacaso marë'.

Ninosorocaso' ya'huërinso'

Napoaponahuë', piyapi nosorocaso' noya nóya tënhuë. Ina a'chinchinquëma'.

13

1 Nisha nananquë nonpiso pochin nitononarihuarahué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahué', topinan quëran nonarihua'. Anquëni pochachin nonarihuarahuënta', co nosorohuatéhuahué', hua'na, canpana inapita irininso pochin Yosë nataninpoa'.

2 A'naquënpoa' Yosë yonquirinso chachin nitotatéhua', sha'huitaréhua'. Ya'ipi nitotarihuarahué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahué', topinan quëran nitotarihua', co Yosë noya ni'sarinpoahué'. Yosë chiniquën natétehua', nontohuatéhua', motopi chi'huincacaso pochin nanitapapiréhua'hué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahué', topinan quëran natétehua', co Yosë noya ni'sarinpoahué'.

3 Ya'ipi ma'shanënpoa' sa'ahuario'sa' quëtopyiréhua'hué', co téhuënychachin nosorohuatéhuahué', topinan quëran quëtarihua'. "Pën quëran yatépapirinacohuënta', imamiatarahué'," tarihuarahué', co piyapi'sa' nosorohuatéhuahué', co manta' Yosë'pa' canarihuahué'.

4 Piyapi'sa' nosorohuatéhua', co yano'huirihuahué'. Noya nontatéhua', catahuarihua'. Piyapi'sa' nosorohuatéhua', co noyapatéhua', no'huirihuahué'. Co nocantarihuahué'. "Caso' noya noyaco," co tarihuahué'.

5 Piyapi'sa' nosorohuatéhua', co pi'pisha tëranta' atapanarihuahué'. Co canpoara nohuantérehuasoachin yonquarihuahué'. Téhuënychachin nosorohuatéhua', no'huipirinënpoahuënta' co no'huirihuahué'. Pinopirinënpoahuënta', co ina yonquarihuahué', naniantarihua'.

6 Piyapi'sa' co noyahué' nipachina', téhuënychachin sëtarihua'. No'tëquën yonquiuhachina', canpoanta' noya cancantarihua'.

7 Co noyahué' nanan natantohuatéhua', co a'naroáchin natétarihuahué'. Noya yonquiatéhua', natéarihua'. "Yosë nohuanton, oshaquëran noya cancantapon," ta'téhua', ninaréhua'. Ma'sha onpotopirinënpoahuënta', ya'ipi ahuantarihua'.

8 Ipora quëran huaré' ninosoromiatacaso' ya'huërin. A'naquën ipora Yosë yonquirinso chachin piyapi'sa' sha'huitapirinahué', a'na tahuëriso' co huachi ina sha'huitacaso' ya'huaponhué'. A'naquëonta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'na tahuëriso nipirinhué' co huachi ina pochin nonacaso' ya'huaponhué'. Iporaso' a'naquën nitotërin a'chinacaso'. A'na tahuëri co huachi ma'sha anitotacaso' ya'huaponhué'. Inapitaso' co ya'huëmiatarinhué'. Nipirinhué', ninosorocasoso' ya'huëmiatarin.

9 Iporaso' co ya'ipi nitotérehuahué'. Co inquënpoa tëranta' no'tëquënáchin nitopënëntérehuahué'.

10 A'na tahuëriso nipirinhué' Yosë'pa' ya'ipi nitotarihua'. Naporo' co a'chinacaso' ya'huaponhué'. Co huachi nipënëncasoso' ya'huaponhué'. Ya'ipi noya nisapi.

11 Iráca hua'huatarihua', hua'huasha pochin nonéhua', hua'huasha pochin yonquireéhua'. Iporaso nipirinhué' nani mashotérehua'. Co huachi hua'huasha pochin nonéhua'hué'. Co huachi hua'huasha pochin ninéhua'hué'.

12 Hua'na huënaratërinquë sacóshin hua'yanënpoa' quënané'. Inapochachin iporaso' pi'pisha Yosë nohuitérehua'. Yosë'paso nipirinhué' a'ninquëchin Yosë nohuitarihua'. Iporaso' co Yosë pochin ya'ipi nitotarihuahué'. Inatohuaso nipirinhué' ya'ipiya nitotarihua'. Yosë noyá nohuitërinpoa'. A'na tahuëri canpoanta' inapochachin ina noya nohuitontarihua'.

13 Cancanënpoa quëran huaré' Yosë natécaso' ya'huërin. "Co onporonta' nonpintarinpoahué'," ta'téhua', inasáchin ninacaso' ya'huërin. Ninosorocasonta' ya'huërin. Yosëso' na'con na'con nohuantërin ninosorocasoso'.

14

Nisha nisha nananquë nonpiso'

¹ Napoaton iyaro'sa', noya ninosoroco'. Ina quëran Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' ma'sona nohuantërinso' nicacamaso'. Yosë nanamën sha'huicaso' na'con na'con nohuantoco'.

² A'naquën Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co natanchináchinhuë' nonpi ni'ton, co piyapi'sa' natanpihuë'. Yosëichin natanin. Yosëri ayonquirinso' nonsapirinahuë', co a'napitari natanpihuë'.

³ Napoaponahuë', Yosë nanamën sha'huitohuatëhuaso', noya nataninënpoa'. Ina yonquihuachina', noya noya imasapi. Sha'huitohuatëhua', achinicananarihua'. Sëtopirinahuë', natanatënënpoa', chiniquën cancantapi.

⁴ Nisha nananquë nonpiso pochin nonpachina', inahuara Yosë yonquiatona', chiniquën cancantapi. Nipirinhaüë', Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', ya'ipi imarëhuasopita natanpatëhua', chini chiniquën cancantarihua'.

⁵ Nisha nananquë pochin nonacaso' noya nipirinhaüë', Yosë nanamën sha'huicaso' noya noya, ténahuë. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Nisha nananquë nonpachina, ina piquëran ma'sona tapon naporinso' sha'huichinënquëma'. Imaramasopita natanatoma', noya yonquicamaso marë' sha'huichinënquëma'.

⁶ Yosë a'chintohuachincora, inachachin iyaro'sa' sha'huitëranquëma'. Ina anitotohuachincora, nanamën chachin a'chintëranquëma'. Inapotato, catahuananquëma' noya noya imacamaso marë'. Nisha nananquë nonpiso pochin nontëranquëma' naporini, co nataintomacohüë'. Co ina quëran noya noya imaitomahuë'. Canpita nananquë chachin no'tën nanan pënënpatënquëma', tēhuë'nchachin catahuananquëma'.

⁷ Ni'co'. Quina co noya pihuihuachinahuë', napoonin natanpi. Quitaranta' co noya pi'nihuachinahuë', napoonin natanpi.

⁸ Tronpitanta' nisha nisha pihupi sontaro'sa' nitotacaiso marë'. A'na tahuëri inimicoro'sa' huë'pachinara, tronpita pihupi sontaro'sa' përacaiso marë'. Co no'tëquën pihuihuachinahuë', co sontaro'sa' niyontoanpihuë' inimicoro'sa' ahuë'caiso marë'.

⁹ Inapochachin canpitanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpatama', co natanarinënquëmahüë'. Topinan quëran nonsarama'.

¹⁰ Tēhuë'nchachin iyaro'sa' nisha nisha nanan ya'huërin. Nisha nisha piyapi'sa' ninotacaiso marë' ya'huëpirinhaüë',

¹¹ co nitotohuatëhuahuë', co natanarihuahuë'. "Nisha piyapi ni'ton, nisha nananquë nonin," tēnhua'. Co ninontacaso' nanitarihuahuë'.

¹² Na'con nohuantërama' Ispirito Santo catahuainquëmaso'. Nisha nisha nicacamaso' nohuantërama' ni'quëhuarë' ma'sona tëranta' nipatama', a'napita imapisopita catahuaco' noya noya cancantacaiso marë'.

¹³ Napoaton nisha nananquë nonpiso pochin yanonpatama', Yosë nontoco' ma'sona tapon nonamaso' nitofamaquë. Ina quëran nitotatoma', canpita nananquë chachin piyapi'sa' sha'huitoco'.

¹⁴ Nisha nananquë Yosë nontohuato, ispiritonëhuë quëran nontopirahuë', ma'sona tapo naporahuëso' co nitotërahuë'.

¹⁵ Napoahuarë', ¿onpocasota ya'huërin? Ispiritonëhuë quëran Yosë nontarahüë', cantarahuë', napoarahüë'. Napoarahüë', ma'sona tapo naporahuësonta' yonquiatu, Yosë nontarahüë', cantarahuë' napoarahüë', ténahuë'.

¹⁶ Niyontonpatama', a'naquëma' Yosë chinotatoma', "Yosparinquën," itohuachina, napopináchin yonquiatoma', "Amen," ténama'. Napoaponahuë',

nisha nananquë nonpiso pochin nontërama' naporini, a'napitaso' co nitotatonahuë', co "Amen" ta'caiso' nanichitonahuë'.

¹⁷ Noya Yosë nontopiramahuë', a'napitaso' topinan quëran natanpi ni'ton, co catahuaramahuë'.

¹⁸ Canta' nisha nananquë nonpiso pochin nitononahuë. Canpita quëran na'con na'con nitotërahuë. Ina marë' "Yosparinquën" itërahuë Yosë.

¹⁹ Napoaponahuë', Yosë chinotacaso marë' niyontonpatëhua', a'chinacaso' noya noya tënahüë. Nisha nananquë pochin nonato, shonca huaranca nanan nonahuë naporini, topinan quëran nointohüë'. Canpoa' nananquë cara nanaínchin tëranta' nonpato, natanama' ni'ton, noya noya ninin, tënahüë.

²⁰ Canpitaso' iyaro'sa' chinotono'sa pochin yonquico'. Ama hua'huario'sa pochin yonquicosohüë'. Napoaponahuë', hua'huario'sa pochin noyápiachin cancantatoma', noyasáchin nico'. Inapitaso' co yonquiyatërapihuë' oshahuanacaiso'.

²¹ Yosë quiricanënuë iráca ninshitërin: "Cotioro'sa' hua'qui' pënënpirahuë', co yanatërinacohüë'. Napoaton nisha piyapi'sa' inaquë a'parahuë. Nisha nananquë nontapirinahuënta', co natëarinacohüë'," tënin Yosë.

²² A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co imapisopitasohüë' ayonquicaiso marë' napopi. "Yosë nohuanton, naporin," ta'tona', yonquiapona' nimara. Imarëhuasopitaso nipirinhüë', canpoara nanamënpoaquë chachin Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', noya cancantarihua': "Ma noyacha catahuarinpoa paya," tarihua'.

²³ Yosë chinotacaso marë' niyontonëhuaquë, a'naquën co Yosë imana'piro'sahuënta' ya'conpi. Nisha nananquërachin nonpatama', co natanatonaraihuë': "Hua'yantomarai'," tapona'.

²⁴ Nipirinhüë', Yosë nanamën a'chintohuatama', co imarinsopitahuënta' noya natanapi. Pënëntërinsó natanahuatona', yonquiapi: "Tëhuënychachin canta' co noyahuë' nicato, oshahuanahuë'," tosapi.

²⁵ Cancanëna quëran yonquipisopita a'ninquëchin sha'huitapi ni'ton, ina yonquiatona', oshanëna marë' sëtapi. Isonahuatona', Yosë chinotapi: "Tëhuënychachin Yosë catahuarinquëma'," itarinënuëma'.

Niyontonpachinara Yosë chinotopiso'

²⁶ Napoaton iyaro'sa' niyontonpatama', noyasáchin yonquico'. A'naquëma' cantarama'. A'naquëma' Yosë nanamën a'chinarama'. A'naquëma' Yosë anitotërinquëmaso' sha'huitarama'. A'naquëmanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonsarama'. Ina piquëran a'naquëmaso' ma'sona tapon nonamaso' canpita nananquë sha'huitarama'. Ma'sona tëranta' nipatama', nicatahuaco' ya'ipinquëma' noya noya imacamaso marë'.

²⁷ Nisha nananquë pochin yanonpachina', a'naya a'naya noina'. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon, inaíchin noina'. Naporahuaton, a'nanta' ma'sona tapon noninso' sha'huin.

²⁸ Co insoari tëranta' sha'huitacaso' nanitohuachinhuë', niyontonpiquë ama ina pochin noinasohüë'. Ina pochin yanonpachin, inaora paaton, noin Yosëíchin natanacaso marë'.

²⁹ Niyontonpatama', catoya, caraya nimara Yosëri anitotërinso' sha'huina'. A'napitaso' nataina'. No'tën nanan nipachin, noya natanatoma' yonquico' no'tëquën natëcamaso marë'. Yosë nanamënáchin imacaso' ya'huërin.

³⁰ A'nanta' inaquë huënsërinso' Yosëri nanan anitotohuachin, inanta' sha'huin. Yasha'huihuachin, ya'nan nona'pi ta'taton, nata'in.

³¹ Inapoatoma', a'naya a'nayanquëma' pënëntoco'. Ya'ipinquëma' noya noya yonquicamaso marë' nipënëncó'. Napohuatama', canpita capini nia-chinicancanarama'.

³² Nipënënpatëhua', a'naya a'nayanpoa' pënëntacaso' ya'huërin. A'na'ton tonihuachin, a'nanta' pënëntanta'in. Ina toniantahuachin, a'nanta' pënëntanta'in.

³³ Yosëso' co nisha nisha ayonquirinpoahuë'. Catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Niyontonëhuaquënta' catahuarinpoa' a'naya a'nayanpoa' pënëntatëhua' noya Yosë chinotacaso marë'.

Ya'ipi Yosë imarëhuasopita nisha nisha niyontonëhuaquë,

³⁴ sanapi'saso' ta'tatona', nataina'. Ama pënëchinahsohuë'. "Quëmapi'sa' natëina'," ténin Yosë pënëntërinquë.

³⁵ Ma'sona yanitotohuachina', pëinënaquë so'ina' nataina'. Yosë chinotacaso marë' niyontontatama', sanapi'saso' co nonacaiso' ya'huërinhuë'.

³⁶ Isonta' yonquico'. Co canpita'ton Yosë nanamën nitotëramahuë'. Naporahuaton, co canpitaráchin a'chintërainquëmahuë'.

³⁷ Yosë nanamën chachin no'tëquën a'chintëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Insosona yapënëntohuachin, natëinco. Ispirito Santo tëhuëinchachin catahuahuachinquëma', ina nanan chachin natëarama'.

³⁸ Nisha a'chintohuachinëinquëma', ama natëtocosohuë', ténahuë'.

³⁹ Napoaton iyaro'sa', Yosë anitotërinquëmaso' sha'huicamaso' na'con na'con nohuantoco'. Anaquën nisha nananquë nonpiso pochin yanonpachina, tananpitoco' noin.

⁴⁰ Nipirinhüë', ama nonarocosohuë'. A'naya a'nayanquëma' nonco'. Noyápiachin cancantatoma', Yosë yonquico'.

15

Quisocristo nãpïantarínso'

¹ Yosë nanamën iyaro'sa', nani a'chintëranquëma'. "No'tëquën nontërincoi," ta'toma' natërama'. Natëtoma', imamiatarama'. Ina nanan chachin sha'huitantëranquëma' yonquicamaso marë'.

² Ina natëmatohuatama', Yosë nicha'ësarinquëma'. Anaquënso nipirinhüë': "Imarahüë," taponaraihuë', topinan quëran napopi. Co cancanëna quëran natëpihuë'. Inapitaso' co nicha'ësarinhüë'.

³ Ya'nan a'chintaponquëma', Yosë anitotërincooso chachin sha'huitëranquëma': "Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocristo chiminin," itëranquëma'. Iráca Yosë quiricanën quëran ninorinso chachin chiminin.

⁴ "Chiminpachina, pa'pitopi huachi. Pa'pitopirinahuë', cara tahuëri quëran nanpïantarin," itëranquëma'. Quiricanënuë ninorinso chachin nãpïantarin:

⁵ Nãpïantarahuaton, Pitro ya'notërin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'notërin.

⁶ Ina quëran na'a imapisopita niyontonasoi', ya'notaantarin. A'natërápo pasa na'con ni'pi. Ipora huanta' nanpirapi. Caraíchín nani chiminpi.

⁷ Santiaconta' ya'notërin. Naporahuaton, ya'ipi a'chinacaso marë' acorinso pita ya'notaantarin. Ina quëran inápaquë panantarin.

⁸ Piquëran huarë' canta' ni'nahuë. Ana'huaya pochin nipirahuë', inápa quëran ya'notimarínco. Naporó huarë' imarahüë'.

⁹ Imapisopita aparisitërahüë' ni'ton, co acoincoso' ya'huërinhuë', topirahuë'. Pa'pi co noyahuë' cancantopirahuë', anoyacancantatonco, acorínco paato a'china'huaso marë'.

¹⁰ Inaora nohuanton, Yosë catahuarínco. Co catahuaríncohuë' naporini, co manta' nanichitohüë'. Catahuahuachincora, pa'nahuë nanamën a'chinapo. Co topinan quëran catahuaríncohuë'. Caso' na'con na'con Yosë

marè' sacatèrahuè. Co cariso' piyapi'sa' anoyacancantèrahuè'. Yosè achini-cancaninco a'china'huaso marè'. Ina catahuarinco ni'ton, a'chinpatèra na'a piyapi'sa' imasapi.

11 Yosè nanamèn a'chintèranquèma'. Quisocristo ca'tano'sanènpitanta' a'chinpi. Ina nanansáchin a'chintèrainquèma', natèrama'.

Quisocristo imarèhuasopita nanopiantacaso' ya'huèrinso'

12 “Quisocristo nanopiantarin huachi,” itèrainquèma' ni'ton, ¿onpoatomata' a'naquèmaso' co no'tèquèn yonquiramahuè'? “Co Yosè ananpitaantarin-poahuè,” toconama'.

13 Co nanopiantacaso' ya'huèrinhuè' naporini, co Quisocristo tèranta' nanopiantaitonhuè'.

14 Co nanopiantarinhuè' naporini, topinan quèran a'chinchitèinquèmahuè'. Canpitanta' topinan quèran natèitomahuè'.

15 Co nanopiantarinhuè' naporini, nani nonpinchitèinquèmahuè'. Nipirinhuè', co iyaro'sa' nonpin nanan a'chintèrainquèmahuè'. “Yosèri chachin ananpitaantarin,” itohuatèinquèmara, no'tèquèn nontèrainquèma'.

16 Co ananpitaaintainpoaso' ya'huèrinhuè' naporini, co Quisocristo tèranta' nanopiantaitonhuè'.

17 Co nanopiantarinhuè' naporini, topinan quèran imaitèrihuahuè', co os-hanènpoa' inquichitonpoahuè'.

18 Co nanopiantarinhuè' naporini, a'naquèn imapisopita nani chiminpi ni'ton, parisítopiquè pa'itonahuè'.

19 Isoro'pa marèáchin Quisocristo imarèhua' naporini, pa'pi nosoro-chitèrihuahuè'.

20 Nipirinhuè', Quisocristo tèhuèenchachin nani nanopiantarin. Ya'nan cayarinso' sènarèso pochin ina'ton nanopiantaton, nanopimiatarin. Ina quèran canpoanta' chiminarihuarahuè', nanopiantarihua'.

21 Atan'ton co Yosè natètonhuè', chiminin ni'ton, canpoanta' chiminèhua'. Inapochachin Quisocristoso' chiminaponahuè', nanopiantarin ni'ton, canpoanta' nanopiantarihua'.

22 Atan pochin cancantatèhua', ya'ipinpoa' chiminèhua'. Napoaponahuè', Quisocristo imapatèhua', ya'ipinpoa' ananpitaantarinpoa'.

23 Co napopináchin nanopiantarihuahuè'. Quisocristo'ton nanopiantarin. A'na tahuèri o'mantahuachin, imarèhuasopitanta' ananpitaantarinpoa'.

24 Ina quèran ya'ipiya naniarin. Iporaso' nisha nisha hua'ano'sa', copiroro'sa', inapita chiniquèn nanantatona', camairinènpoa'. Sopairo'santa' yacamairinènpoa'. Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipiya minsèarin. Nani minsèhuachin, Tata Yosèichin ya'ipiya hua'anèntarinpoa'.

25 Ina nohuanton, Quisocristo chiniquèn nanantarin. Ya'ipi hua'anèntarin. A'na tahuèri ya'ipi inimicoro'sa' minsèarin.

26 Ina quèran huachi chimirionta' ayatarin. Ananpitaantahuachinpoa', chimirin minsèarin huachi. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuè'.

27 “Yosè nohuanton, ya'ipiya minsèarin huachi,” tènin Yosè quiricanèinquè. Napoaton Quisocristo ya'ipiya hua'anèntarin. Tata Yosèichin co hua'anèntarinhuè'. Inari Quisocristo chiniquèn nanan quètèrin.

28 Ina nohuanton, Quisocristo ya'ipiya minsèarin. Nani minsèhuachina, inanta' Yosè hui'nin ni'ton, pa'pin natèmiatarin. Naporo quèran huarè' Yosèáchin ya'ipiya hua'anèntomiatarin.

29 ¿Onpoatomata' ipora huanta' a'naquèma' co natèyátèraramahuè'? “Co Yosè ananpitaantarinpoahuè,” toconama'. Co no'tèquèn yonquiramahuè'. A'naquèn chiminpisopita yonquiatona', inapita ya'huèrenamèn

aporihuanpi. Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, ¿ma'marëta' inapitanta' napa'itonahuë'?

³⁰ ¿Ma'marëta' quiyanta' parisitaporaihuë', a'chinárai? Nani tahuëri ya'huërinaco. Co nanopiantahuatëhuahuë', topinan quëran parisitërai.

³¹ A'naquën yatëparinaco. Nani tahuëri "Chiminapo nimara," tënahué. Tëhuëchachin no'tëquën nontëranquëma'. Quisocristo catahuarinco ni'ton, a'chintohuatënquëmara, noya imarama'. Ina marë' noya cancantërahué.

³² Ipositoquë a'chinahuëso marë' chiniquën no'huirinaco. Ni'ni pochin cancantatona', yatëparinaco. Ahuantaporahuë', ¿ma'ta' ina marë' canarahuë? Isoro'paquëráchin ya'huërhua' naporini, co manta' canaitërihuahuë'. Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Yosë yonquicaso' ya'huë'itonhuë'. "¡Huëco' coshatahua'. Huëco' o'oahua'. Co hua'quiya quëranhuë' chiminarihua' ni'ton, capa cancantahua'!" topiso pochin nichitërihuahuë'.

³³ Ama ina pochin yonquicosohué'. Ni'cona a'napita anishacancan-tochinëquëma'. "Co noyahuë' nipisopitarë'quëma' nipayahuatama', canpitanta' nitapicancanarama'. Inapita nonanpatama', co huachi noyápiachin cancantaramahuë'," topi iráca. No'tëquën napopi.

³⁴ No'tëquën yonquiatoma', noyasáchin nico'. Ama huachi tëhuëcosohué'. A'naquëma' co Yosë nohuichátëramahuë'. Ina yonquiatoma', tapanacamaso' ya'huërin, tënahué.

Nasha nonënpoa' quëtarinpoaso'

³⁵ A'naquëma' yanitotërama'. "Chiminpatëhua', ¿onporahuatëhuata' nanopiantarihua'? ¿Onpopinta' nonënpoa' ya'huëtaponpoaso'?" tënama'.

³⁶ ¡Co canpitaso' nitoyonquiramahuë'! Ni'cochi. Ya'pirin sha'patëra, ya'pirin chachinso' chimininsó pochin ninin. Acopo' ya'pira'huainso nipirinhué', noya papotërin.

³⁷ Tricoraya yonquia'ahua'. Ina sha'patamara, aipi noshinënso' co papotërinhuë'. Ya'pira'huain papotohuachina, nisha ya'norin huachi.

³⁸ Yosë nohuanton, ma'sha papotërin. Nisha nisha ya'pirin sha'patëra, nisha nisha papotërin. Co napopináchin papotërinhuë'. Yosë nohuanton, naporin.

³⁹ Ma'shara'santa' nisha nisha noshatopi. Piyapinpoanta' nonënpoa' nisha. Ohuacaro'sa', inairaro'sa', samiro'sa', inapitanta' nisha nisha noshatopi. Co napopináchin noshatërhua'huë'. Nisha nisha acorinpoa'.

⁴⁰ Nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërin. Inápaquë ya'huëpisopitanta' nisha nisha ya'nopi. Co napopináchin noyápiachin ya'nopihuë'.

⁴¹ Pi'iso' huënaráchin huënaráchin a'pinin. Yoquinta' nisha a'pinin. Tayoraro'santa' nisha nisha a'pinpi. Co napopináchin a'pinpihuë'.

⁴² Inapochachin canpoanta' nanopiantahuatëhua', nisha ya'noarihua'. Chiminpatëhuara, nonënpoa' chanatopirinhué', nanopiantahuatëhua', nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Co onporonta' chanatarinhué'.

⁴³ Iporaso' nonënpoa' co onpopinchin noyahuë'. Chiminpatëhua', pa'pitarinënpoa'. A'na tahuëriso' nipurinhué', noyápiachin nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Iporaso' co chinipirëhuahuë'. Nanpianthuatëhua', chinarihua'.

⁴⁴ Isoro'pa marëáchin nonënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, chiminëhua'. Pa'pitopirinënpoahuë', ananpitaantahuachinpoa', nisha nonënpoa' quëtarinpoa' Yosë'pa' ya'huëcaso marë'. Iporaso' nonënpoa' Yosë acotërinpoa' isoro'paquë ya'huëcaso marë'. A'na tahuëriso' nipurinhué' noya noya nonënpoa' quëtarinpoa' inápaquë ya'huëcontacaso marë'.

45 Yosë quiricanë quë tapon: "Íráca Yosëri ya'nán quëmapí nininso' Atan itërin. Inaso' nonën quëtërin isoro'paquë nanpicaso marë'," tënin. Iporaso' Quisocríston'ta' Atan pochín nicaponahuë', Yosë chachín ni'ton, catahuarínpoa' canpoanta' Yosë pochín nanpicaso marë'.

46 Napoaponahuë', ya'nán nipón, nonënpoa' quëtërinpoa' isoro'paquë nanpicaso marë'. Ina piquëran nasha nonënpoa'ta' quëtërinpoa' inápaquë nánpiatiacaso marë'.

47 Atanso' no'pa quëran ninín isoro'paquë nanpicaso marë'. Quisocrístoso nipirínhuë' Yosë ya'huërin quëran o'marín ni'ton, noya noya ninín.

48 Ya'ípi piyapínpoa' Atan pochín nícátëhua', ina nonën pochín ya'huëtërinpoa'. Napoaponahuë', Quisocrísto imapatëhua', a'na tahuëri ina nonën pochachín ya'huëtërinpoa'.

49 Iporaso' Atan pochín ya'norëhua'. A'na tahuëriso nipirínhuë' Quisocrísto pochín ya'noarihua'.

50 Nonënpoa' ipora ya'huëtërinpoaso' co nanitërinhuë' Yosë hua'anëntërinquë paacaso'. Chimínpatëhua', nonënpoa' chanatarín, co ya'huëmiatarínhuë'.

51 Noya natanco iyaro'sa'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirínahuë', sha'huítaranquëma'. Co ya'ípi imarëhuasopita chimínarihuahuë'. Napoaponahuë', Yosë nohuanton, ya'ípi imarëhuasopita nisha ya'noarihua'.

52 A'nánaya nisha nonënpoa' ya'huëtërinpoa'. O'mantacaso' tahuëri nanihuachín, tronpita pihuirarín. Pihuihuachín, chimínpisopita nánpiantarapi. Quisocrísto imapi ni'ton, anánpiantarín huachi. Naporo' ya'ípi imarëhuasopita nisha nonënpoa' ya'huëtërinpoa'. Co huachi chimínarihuahuë'.

53 Nonënpoa' ipora ya'huëtërinpoaso' chanatarín. A'na tahuëriso nipirínhuë' nisha nonënpoa' ya'huëtóhuachínpoa', co chanatarínhuë'. Nasha a'morëso pochín nisarihua'. Co huachi chimínarihuahuë'.

54 Nisha nonënpoa' quëtóhuachínpoa', nánpiantaríhua'. Yosë quiricanë quëran ninón, naporín: "A'na tahuëri Yosëri chimírín mínsëarin. Co huachi chimínacaso' ya'huaponhuë'.

55 ¿Onporahuatonta' chimírín mínsëarinpoa'? Co huachi nanitarínhuë'. Ya'huan quëtëhuachínpora chimínëso pochín chimínacaso' ya'huëpirínhuë', co huachi chimínacaso' të'huataríhuahuë'," tënin.

56 Yosë íráca pënëntërinso' co natëtátëhuahuë', oshahuanëhua'. Oshahuanëhua' ni'ton, chimínacaso' ya'huërin.

57 Ya'huëpirínhuë', jma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, nicha'ërinpoa' paya! Ina nohuanton, Quisocrísto ya'huëtërinpoa'. Corosëquë chimínaton, sopai mínsërin. Nánpiantarahuaton, chimírion'ta' mínsërin. Ina marë': "Yosparínquën," itahua'.

58 Napoaton iyaro'sa' chiníquën cancantoco'. Nosororánquëma' ni'ton, pënënaránquëma': Ama nisha nisha yonquicosohuë'. Naporahuaton, paatoma' a'napita a'chintëra'piaco'. Sinioro' catahuahuachínquëma', co onporonta' topinán quëran a'chínaramahuë'. A'chínpatama', Yosëri nohuantërinso'pita imasapi huachi.

16

Pahuantërinso'pita catahuacaso' ya'huërinso'

1 A'nanta' sha'huichínquëma', yonquico'. A'naquën imapisopita ma'sha pahuantarín ni'ton, parísitapi. Inapita catahuacaso' marë' coriqui yaa'parama'. Carasiaquë imapisopitanta' coriqui a'parapi. Inapita nani sha'huítërahue' coriqui yontónacaso' marë'. Inapochachín canpitanta' sha'huítaranquëma'.

² Nani Tomio tahuëri niyontonpatama', coriqui acoco'. Nanitëramaso' acoco'. Na'con canahuatama', na'con quëtoco'. Pi'pian canahuatama', pi'pian quëtoco'. Nani simana inapohuatama', nicaponquëma' pa'pato, coriqui yontonamaso' quënanconarahüë.

³ A'naquëma' noya ni'namasopita huayonco' coriqui quëpacaiso marë'. Canconpato, quiricatarahuë huayonamasopita nohuitacaiso marë'. Nani quiricatahuato, inarë chachin huayonamasopita a'parahuë. Quirosarin-quë quëparapi pahuantërinso'pita quëtacaiso marë'.

⁴ Nanitohuato, canta' pa'samaraco. Pa'patoso', napopináchin pa'sarai.

Nicapon yapa'ninso'

⁵ Nicaponquëma' yapa'pirahuë', iporasos' co nanitërahuë'. Masitonia parti paca'huaso' ya'huërin. Nani ni'tontahuato, ya'huëramaquë pa'sarahuë.

⁶ Canpitataquë hua'quimiáchin yacapanquëma'. O'napi tahuëri inaquë na'huëanatapo nimara. Ina quëran catahuaramaco a'na parti paca'huaso', topirahuë'.

⁷ Co topinan niraponquëmahüë'. A'na tahuëri Yosë nohuantohuachin, hua'qui' yacapanquëma'.

⁸ Iporaso nipirinhüë' Ipositoquë ya'huato, a'chinárahüë. Pinticostisë tahuëri huarë' isëquë ya'huapo.

⁹ Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' isëquë yaimapi ni'ton, a'chintárahüë. A'naquëns' no'huipirinacohüë', pëñentárahüë. Na'amiachin imasapi.

¹⁰ Iya Timotio cantonpachinquëma', noya nontoco' noya cancanchin. Ca pochachin inanta' Yosë nanamën a'chinarin.

¹¹ Hui'napi nipirinhüë', ama nocancosohüë', noya natanco'. Noya nontatoma', catahuaco' isëquë huënanta'in. Ina ninarahüë. A'napita iyaro'sarë' canquimapon, ténahuë'.

¹² Iya Aporosënta' sha'huitopirahuë'. "Iyaro'sa' pa'pachina, quëmanta' pagué'," itopirahuë', co ipora nohuantërinhuë'. Nanitohuachin, nicaponquëma' pa'sarin.

Tiquiapon pochin pëñëninso'

¹³ Ama huë'ërëso pochin cancantatomarahuë', noya yonquico'. Ya'ipi cancanëma quëran natëmiatoco'. Ma'sha onpoapomarahüënta', chiniquën cancantoco'. Niachinicancanco'.

¹⁴ Ma'sona tëranta' nipatama', noya ninosoroatoma', nico'.

¹⁵ Istipano sa'inë chachin nohuitërama'. Iráca Acaya parti a'chinpatëra, inapita'ton Quisocristo imapi. Pëñëinquë ya'huëpisopitanta' imasapi. Imatona', na'con catahuarinëinquëma'. Ya'ipi imapisopita catahuapi.

¹⁶ Inapitaso' noya natëco', ténahuë. A'napitanta' chiniquën catahuarinquëma' noya inacamazo marë'. Insosona ina pochin a'chintohuachinquëma', noya ni'co'.

¹⁷ Istipanasë, Portonato, Acaico, inapita isëquë cantihuachinacora, noya cancantërahuë. Canpitaso' aquë ya'huatoma', co ni'namacohüë'. Inapitaso' ya'huërama quëran huëcatona', catahuarinaco.

¹⁸ Noya nontanaco, achinicancaninaco. Canpitanta' achinicancaninëinquëma', ténahuë. Cancoantahuachina', noya nicatoma', natanco'.

¹⁹ Ya'ipi imapisopita Asia parti ya'huëpiso' yonquiatëinquëma', saludos a'patarinëinquëma'. Aquira sa'inë chachin na'con yonquiatëinquëma', saludos a'patarinquëma'. Pëñëinquë niyontonpisopitanta' yonquirinëinquëma'. Canpitanta' Sinioro imarama' ni'ton, na'con yonquirinëinquëma'.

²⁰ Ya'ipicoi saludos a'patarainquëma'. Noya iyaro'sa' ya'huëco', ténai. Noya ninosoroatoma', nisë'quëco'.

²¹ Ca Paonoco na'con yonquiranquëma'. Caora imirahuë quëran isoíchin ninshitaranquëma'.

²² Insozona co Siniro Quisocristo nosorohuachinhuë', Yosëri ana'inchin. ¡A'naroáchin Siniro o'mantaquë'! ténahuë.

²³ Inaora nohuanton, Siniro Quisoso catahuainquëma'.

²⁴ Ya'ipinquëma' Quisocristo imarama' ni'ton, nosororanquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitaantarinsò'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'pataranquëma'. Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënuë ya'conama'. Acaya parti nisha nisha ninanoro'saquë imarasopita yonquiatënuëma', ninshitaranquëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Paono parisitaponahuë', Yosëri achinicananinso'

³ —Ma noyacha Tata Yosëso paya. Siniro Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosororinpoa' ni'ton, catahuarinpoa' chiniquën cancantahuaso'. Nani tahuëri inasáchin achinicananinpoa'.

⁴ Ma'sona tëranta' onpohuatëhua', ina catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Achinicananinpoa' ni'ton, canpoanta' nanitarihua' a'napita catahuacaso'. Inapitanta' ma'sha onpohuachina', achinicananarihua'. Yosë catahuarinpoaso pochachin inapitanta' catahuarihua'.

⁵ Quisocristo imarëhuaso marë' a'napita aparisitërinënpoa'. Aparisito-huachinënpoa, Quisocristo chachin achinicananinpoa'. Na'con na'con aparisito-huachinënpoa', na'con na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'.

⁶ Canpitanta' Yosë nohuitacamaso marë' a'chintërainquëma'. Ina marë' aparisitërinacoi. Parisitapiraihuë', Yosë achinicananincoi ahuenta'huaiso marë'. Yosë catahuarinquëma' canpitanta', tënai. Parisitopiramahuë' achinicananinquëma' quiya pochachin ahuantamaso marë'.

⁷ Canpitanta' aparisito-huachinënuëma', Yosë catahuarinquëma' chiniquën cancantacamaso marë'. Napoaton co Yosë a'poaramahuë'. Chiniquën cantatoma', imamiatarama', tënai. Ina marë' noya cantatërai.

⁸ Parisitëraiso' sha'huichinquëma', canpitanta' nitotoco'. Asiaquë ya'huasocoi, na'con ma'sha onpotërinacoi. Co ahuantochináchinhuë' cantatërai:

⁹ “Chiminapoi nimara,” topiraihuë', co chiminaihuë'. Yosë nohuanton, ma'sha onporai ina na'con na'con yonquica'huaiso marë'. Napoaton “Quiyaora nanitërai,” co tënaihuë'. “Catahuacoi Siniro, co quiyaso nanitërai huë',” itërai. Yosëichin ya'ipi nanitaparín. Chiminpisopitanta' ananpitaantarín, tënai.

¹⁰ Pi'pishachin shichiminpiraihuë', Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, cha'ërai. Nani tahuëri ni'sárincoi. “Co onporonta' naniantaríncoihuë'. A'na tahuëri parisitaantapiraihuë', nicha'ésarincoi,” ta'toi noya cantatërai.

¹¹ Canpitanta' quiya marë' chiniquën Yosë nontoco' catahuarincoi. Na'anquëma' quiya marë' Yosë nontohuatama', Yosë catahuarincoi. Ina quëran canpitanta' noya cancantarama'. “Ma noyacha Yosëri catahuarin paya,” ta'toma', “Yosparinquën Siniro,” tosarama'.

Paono Corintoquë yapa'ninso'

12 Yosë ni'sárincoi ni'ton, no'tëquën sha'huitarainquëma'. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahué'. Noyápiachin cancantatoi, ya'ipi parti a'chinai. Co quiyaora yonquinëhuëi quëran a'chintërainquëmahué'. Yosë inaora nohuan-ton, catahuarincoi ni'ton, noya ninai. Ina marë' noya cancantërai.

13 No'tëquënáchin ninshitërainquëma'. Co nisha nisha yonquirahuë'. Co yanonpintërainquëmahué'. Iso quirica nontohuatama', yonquiraiso chachin nitotarama'. Oshaquëran ya'ipi nitotarama huachi, ténahuë'.

14 Ipora noyamiachin nitotërama'. Siniro Quisoso o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, noya cancantatoi, noya ni'sarainquëma'. Naporo tahuëri capitanta' noya ni'saramacoi, ténai. "Paono noya a'chintëraincoi ni'ton, imarai," tosarama'. Ina yonquicamaso' nohuantërai.

15-16 "Noya ni'sarinaco," ta'to, i'hua nicaponquëma' yapa'pirahuë'. Masitonia parti pa'pato, nira'inquëma'. Ina quëran o'mantahuato, niri-manta'inquëma', fopirahuë'. Inaporahuë naporini, canpita catahuitomacohué' Cotia parti paca'huaso'. Catoro' ni'nanguëma' naporini, noya noya cancanchitomahuë', ténahuë yonquiato. Napopirahuë', co pa'nahuë'.

17 Napoaton: "Paono nisha nisha yonquirin," ¿topiramahuë' ti? Co nisha nisha yonquirahuë'. A'naquënso' ma'sona tëranta' sha'huipirinhue', co tējuë'nchachin naporinhue'. Co caso' ina pochin cancantërahue'.

18 Yosë ni'sárinco no'tëquën nontëranquëma'. Yosë no'tëquënáchin nonin ni'ton, canta' co nonpintëranquëmahue'. Co nisha nisha nonahuë'.

19 Iráca Siripano, Timotio, ca, caracoi a'chintërainquëma'. Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Co onporonta' nonpintërinpoahuë'. No'tëquën nontërinpoa'.

20 Ya'ipi Yosë sha'huitërinpoaso' Quisocristo acotarinpoo'. Napoaton "Quisocristoso' no'tëquën nonaton, catahuarinpoo'. Ma noyacha Yosëso paya," ténëhua'.

21 Yosë chachin huëntonënuë aya'coninpoo' Quisocristo imacaso marë'. Huayonatonpoo', acorinpoo' piyapinënpita nicacaso marë'.

22 Hui'nin pochin nicatonpoo', sichoquë marca acorëso pochin Ispirito Santo aya'coancantërinpoo'. Hua'yanën chachin aya'coancantërinpoo' ni'ton, anitotërinpoo'. "Ya'ipi sha'huitërinpoaso' chachin quëtarinpoo'," ténëhua'.

23 Ya'ipi yonquirahuëso' Yosë nitotërin. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën nontëranquëma'. Co nohuantërahue' canpitataquë chiniquën pënëna'huanquëmaso'. Napoaton co i'hua ni'conanquëmahue'. Naporo' pa'nahuë naporini, co noyahuë' ninamaso marë' chiniquën pënëna'huanquëmaso' ya'huë'itonhuë'.

24 Co quiyaso' hua'an pochin chiniquën pënëntërahue'. Sanoanan quëran pënënanquëma'. Yosë nanamën noya natërama'. Yacatahuarainquëma' noya cancantacamaso marë'.

2

1 I'hua nicaponquëma' yapantapirahuë', co pa'nahuë'. Pa'nahuë naporini, asëchitënuëmahue'.

2 Chiniquën pënënpatënuëma', sëtarama'. Co nohuantërahue' asëta'huanquëmaso'. Canpita sëtohuatama', co huachi nanitaramahuë' acapacancanamacoso', ténahuë yonquiato.

3 Napoaton i'hua ninshitëranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Ina quëran canpitataquë pa'pato, co sëtarahuë'. Noya imaantahuatama', noya cancantarahue'. Noya cancantohuato, canpitanta' noya cancantarama', ténahuë.

4 Chiniquën sëtato, i'hua ninshitëranquëma'. "Co yanatërinacohue'," ta'to, sëtërahue. Na'nëchináchin cancantërahue. Co nohuantërahue' chiniquën

asëta'huanquëmaso'. Co no'huiranquëmahuë'. Na'con nosororanquëma'. Ina nitotacamaso marë' ninshitëranquëma'.

Nanan anoyatacaso' ya'huërinsó'

⁵ I'hua a'nara' co noyahué' nininso marë' sëtërahuë. Co casáchin sëtërahuë'. Canpitanata' pancamiachin sëtërama'. Nipirinhuë', co nohuantërahuë' nanan apancatacaso' ni'ton, napotëranquëma'.

⁶ Tëhuëna'pi nani ana'intërama'. Na'anquëma' ana'intërama' ni'ton, co noyahué' nininso marë' inanta' sëtárin. Co huachi aquëtë' ana'intacaso' ya'huërinhuë'.

⁷ Iporaso' nanan anoyatoco'. Noya nontaantaco' chiniquën cancanchin. Iporahuanta' sëtárin. Napoaton catahuaco' ama aquëtë' sëchinsohuë', sëtóri ya'coancantohuachin.

⁸ Niyontonahuatoma', noya nontoco'. "Nosoroatënuën iyasha nanan anoyatarainquën," itoco'. Ina quëran tëhuënhachin nosoroatoma', noya nontaantaco'.

⁹ Napoaton i'hua ninshitëranquëma'. "Ya'ipi natëarinaco," ta'to, pëñënanquëma'. Tënia'huanquëmaso marë' ninshitëranquëma'.

¹⁰ Nanan anoyatohuatama', canta' nanan anoyatërahuë' pochin cancantarahuë. Canpita yonquiatënuëma', nanan anoyatërahuë. "Quisocristo nani tahuëri ni'sarinpoa'," ta'to, cancanehuë quëran huarë' nanan anoyatërahuë.

¹¹ Co nanan anoyatohuatëhuahuë', Satanasë minsëarinpoa'. Inaso' nisha nisha yanonpintërinpoaso' nitotërhua'.

Troasëquë Paono na'con yonquirinsó'

¹² I'hua Troasëquë pa'nahuë Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' nohuantopi ni'ton, a'chintërahuë.

¹³ Napoaponahuë', i'hua chachin iya Tito canpitataquë a'pahirahuë'. Co huënantarinhuë ni'ton, co sano cancantërahuë'. "¿Onpoatoncha co iyasha huëntarinhuë nicaya?" ta'to, piyapi'sa' noyasha nontahuato, Masitoníaquë pa'nahuë.

Quisocristo catahuarinpoa' minsëtacaso'

¹⁴ Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënëhua'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, nani tahuëri ina catahuarinpoa' inimiconënpoopita minsëcaso'. Inapitaso' co nohuantopihuë' Quisocristo nanamën a'china'huaiso'. Co nohuantopirihahuë', nisha nisha parti paatoí, nanamën a'chinárai. Pimóton hua'sai' pimoanahuaninso pochin Quisocristo nanamën nahuinarin. A'chintatoí, na'a piyapi'sa' anitotërai.

¹⁵ Quisocristoso' pimóchin nininso' a'përahuaton, Yosë chinotërin. Ina pimoanahuaninso pochin ya'ipi parti nanamën a'chinai. A'chinpatëira, Yosëri nohuantërinsoopita noya natanpi ni'ton, nicha'ësarín. Co nohuantërinsoopitahuënta' natanpirinahué', topinan quëran natanpi ni'ton, parisitopiquë pa'sapi.

¹⁶ Inapitaso' chimipi anarinso pochin nícatonacoí, co natëtopihuë' ni'ton, chiminpachina', parisitomiatapi. Natëpisopitaso' nipirinhuë' pimóchin imërésin pochin nícatonacoí, cha'ësahuatona', nanpimiatapi. ¿Incarita' nanitërin ina pochin noya a'chinacaso'? Co insonta' nanitërinhuë' inaora a'chinacaso', ténahuë.

¹⁷ A'naquën nonpinatona', inahuara canacaso' marë' a'chinapi. "Yosë nanamën a'chintërainquëma'," topirinahuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. Quiyaso nipirinhuë' no'tëquën sha'huitërainquëma'. Yosë a'parincoí ni'ton, ina nanansáchin a'chinarai. Yosë ni'sárincoí ni'ton, Quisocristoíchin natëarai.

3

Nasha quëran anoyatërinso'

1 "Ina pochin nonpatama', naquëranchin a'napita nocanarama', jìtëramacoi ti? Co insonta' nocanaihuë'. A'naquënsò' carta a'napitari ninshitërinso' a'notërinquëma' nohuitacaso marë'. "Iso quëmapiso' noya. A'chintohuachinquëma', noya natanco'," tënin quiricaquë. Inanpi quirica co ma'parainquëmahué'. Co ina pochin nohuantëraihuë'. Nani noyá nohuitëramacoi.

2 Canpitaso' cartanëhuëi pochin ninama', cancanëhuëiquë Quisocristori ninshitërinso'. Nanamën chachin a'chintohuatëinquëmara, noya imarama'. Ya'ipi piyapi'sa' ni'ninënguëma'. "Paono ca'taninsopitarë chachin a'chintërin ni'ton, noya cancantopi," ta'tona', noya ni'ninacoi.

3 A'chintohuatëinquëmara, noya natanatoma' Quisocristo imarama' ni'ton, noya carta pochin ninama'. Quisocristo chachin ninshitërinso'. Ina cartaso' co napsëquë ninshitërinhuë'. Co na'piquë tëranta' ninshitërinhuë'. Yosëso' nanpimiatarin ni'ton, Ispirito Santo anoyacancantërinquëma' nòya nicacamaso marë'.

4 Quisocristo catahuarincoi ni'ton, noya a'chintërainquëma'. Ina marë' Yosë noya ni'sarincoi, tënai.

5 Quiyaora co pi'pisha tëranta' nanitëraihuë' noya a'chinta'huainquëmaso'. Yosëichin ananitërincoi. Co catahuarincoihuë' naporini, co canpitanta' cancanëma quëran imaitomahuë'.

6 Ina nani acorincoi a'china'huaiso marë'. Acohuachincoira, catahuarincoi nasha quëran anoyatërinso' a'chinta'huainquëmaso marë'. Ina imapatëhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' Yosë nohuitatëhua' nanpimiatacaso marë'. Iráca anoyatërinso' Moisésëri ninshitopirinhuë'. Ina imapatëhua, co onporonta' noya cancantërehuahuë'. "Co natëhuatamahué', chiminpatama', ana'intacaso' ya'huërin," tënin. Co ina a'chintërainquëmahué'.

7 Iráca Yosë pënëntërinso' sha'huihuachina, na'piquë ninshitërin. Yosëso' noya noya ni'ton, huënaráchin ya'norin. Moisésë ya'pirionta' huënaratarin ni'ton, co israiro'sa' nanitopihué' hua'qui' nirayacaiso'. Huënarataponahuë', oshaquëran sacorayarin. Pënëntërinso' noya niponahuë', co ya'huëmiatërinhuë'. Co ya'ipi natëhuachinahuë', chiminpachina', ana'intacaso' ya'huërin.

8 Iporaso nipirinhuë', nasha quëran anoyatërinso' a'chinarai. ¡Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' ni'ton, inaso' noya noya!

9 Iráca pënëntërinso' nanan noya nipirinhuë', co natëhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huërin. Quisocristo nanamënsò' nipirinhuë', noya noya. Ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton noya noya, tënahuë'.

10 Iráca Moisésë noya pënëntopirinhuë', iporaso' noya noya ya'huëtërinpoa'.

11 Iráca pënëntërinso' sha'huitohuachina, huënaráchin pochin ya'nopirinhuë', sacorin huachi, co ya'huëmiatarinhuë'. Iporaso' nasha quëran anoyatërinso'so', ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishatarinhuë' ni'ton, noya noya, tënëhua'.

12 "Inaso co ta'huantarinhuë'," ta'toi, inasáchin a'chinarai. Co t'ë'huatoihuë', ya'ipi parti a'chinarai.

13 Iráca Moisésë pënëntohuachina, ya'pirin huënaratopirinhuë', oshaquëran sacorayarin. Napoaton nipa'copirayatërin ama sacorayarinso' quënanacaiso marëhuë'. Quiyaso' co ina pochin a'chintërainquëmahué'.

14 Israiro'saso nipirinhuë' co natantochináchinhuë' cancantopi. Ipora huanta' Yosë quiricanën iráca ninshitopiso' nontopirinahuë', co no'tëquën

yonquipihué'. Nipa'copirayatërinso pochin cancantatona', co nanitopihué' Yosë quiricanën no'tëquën nitotacaiso'. Quisocristoichin catahuarinpoa' no'tëquën nitotacaso'.

¹⁵ Ipora huanta' Moisésë ninshitërinso' nontopirinahué', co no'tëquën yonquipihué'.

¹⁶ Quisocriso imapatëhua', co huachi nipa'copirayatëreso pochin cancantarihuahué'. Sinioro noya nohuitarihua'.

¹⁷ "Sinioro" topatëhua', Ispirito Santo tapon naporëhua'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi iráca pënëntërinso' imacaso' ya'huërinhué'. Ispirito Santo nicha'ërinpoa' no'tëquën yonquicaso maré'.

¹⁸ Sinioro imapatëhua', co huachi nipa'copirayatëreso pochin cancantarihuahué'. Isihuicoquë ma'sha a'notëreso pochin ninëhua'. Yosë noya nininso' piyapi'sa' anitotërehua'. Apira apira ina yonquihuatëhua', oshaquëran Yosë pochachin cancantarihua'. Ina nohuanton, Ispirito Santo catahuarinpoa' noya noya cancantacaso maré'.

4

¹ Yosë nosoroatoncoi, acorincoi ina nanamën a'china'huaiso maré'. Ina yonquiatoi, co yaa'poraihué'.

² A'naquënso' co noyahué' yonquiataona', a'chinapi. Noyasha nonpirinahué', nonpinacaiso maré' napopi. Quiyaso nipirinhué' co manta' po'ana quëran ninaihué' ni'ton, co tapaná'huaiso' ya'huërinhué'. Co nisha nisha a'chinaihué'. Ya'ipi Yosë nanamën no'tëquën a'chintarainquëma'. Yosë ni'sárincoi ni'ton, inasáchin a'chinarai. A'ninquëchin a'chinai ya'ipi piyapi'sa' yonquicaso maré'.

³ Quisocriso nanamën noya a'chintopiraihué', a'naquën co yanatëtopihué'. Parisitopiquë pacacaiso nipisopita co nohuantopihué' natëtacaiso'.

⁴ Sopai nohuanton, co nanitopihué' no'tëquën yonquicaso'. Ma'sha a'pintëreso pochin nanamën quëran Yosë anitotërinpoa' Quisocriso nohuitacaso maré'. Inaso' Yosë chachin ninin. Inapitaso nipirinhué' somaraya pochin cancantatona', co nanitopihué' natëtacaiso'.

⁵ Co quiya imancoiso maré' a'chintërainquëmahué'. Quisocriso nanamënáchin sha'huítërainquëma'. "Sinioro ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin," ténai. Quiyanta' ina natëtoi, nani tahuëri yacatahuarainquëma'.

⁶ Ya'nán isoro'pa' acoapon ya'ipi parti tashipirinhué': "Nii'sohuanchin huachi," ténin Yosë. Napohuachina, tahuëri ya'huërin. Inapochachin iporaso' cancantënoaquë a'pintërinpoa' ina nohuitacaso maré'. Inaso' noya noya. Quisocriso ya'pirin quëran a'pintërinpoaso pochin ninin. Ina yonquihuátëhua', Yosë chachin anohuitarinpoa huachi.

Yosë natëtona', chiniquën cancantopiso'

⁷ Co quiyaso' chiniquën nanantopiraihué', Yosë nohuitatoi, a'napitanta' catahuarai ina nohuitacaiso maré'. Ni'co'. Yonsha, huë'ëta, inapita no'pa quëran nipi ni'ton, co ya'huëmiatërinhué'. A'naroáchin ya'quihuachina, co noyatërinhué'. Napoonin. Inapochachin quiyanta' co chiniquën cancantopiraihué', Yosë catahuarincoi nanamën a'china'huaiso'. A'napitanta' natana-tonacoi, yonquiapi. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya. Co catahuarinhué' naporini, co ina pochin nanichitonahué'," tosapi.

⁸ Nani ma'sha onpopiraihué', Yosë catahuarincoi ahuanta'huaiso maré'. "Oshaquëran nicha'ësarincoi," ta'toi, imarai. "¿Onpotoicha ma'sha onporai paya?" tapoiraihué', co pa'yanaihué'.

9 A'chinois marè' chiniquèn no'huipirinacoihuè', co Yosè naniantërinacoihuè'. Aparisitopirinacoihuè', co afa'huantërinacoihuè'.

10 Iráca Quisocristo chiniquèn aparisitahuatona', tēpapi. Quiyanta' Quisocristo marè' parisitarai. A'naquèn yatēparinacoi. Napoaponahuè' Quisocristo naniantarin ni'ton, catahuarincoi ina pochin nica'huaiso marè'.

11 Quisocristo nanamèn a'chinois marè' yatēparinacoi. Quiyaora co nanitopiraihuè', nani tahuëri ina achinicananincoi ina pochachin yonquica'huaiso marè'. Ipora huanta' nanpitoi, Quisocristo pochin cantarai.

12 A'chintërainquëmaso marè' aparisitatona', yatēpapurinacoihuè', canpitaso' imarama'. Quisocristo anoyacancantërainquëma' ni'ton, nanpimiatarama', tēnahuè.

13 Yosè quiricanënguë ninshitopi. "Yosè natërahuè ni'ton, sha'huirahuè" tēnin. Quiyanta' inapochachin cantantërai. "Yosè catahuarincoi," ta'toi, nanamèn a'chinarai.

14 Tēpapurinacoihuënta', Quisocristo imarai ni'toi, Yosè ananpitaantarincoi, tēnai. Iráca Quisocristo ananpitaantarins' pochin quiyanta' ananpitaantarincoi. Yosè'pa' quëpantarincoi. Canpitaro'coi chachin ya'huëcontarihua huachi.

15 Canpitanta' imacamaso marè' parisitërai. Inaora nohuantun, Yosè na'con nosororincoi. Na'con na'con piyapi'sa' ina nohuithuachina', noya cantantatona', Yosè nontapi. "Ma noyanquëncha, Sinioro, paya. Nosoroatoncoi, nicha'ësarancoi ni'ton, "Yosparinquën, Sinioro," itapi.

16 Napoaton co a'pochináchinhuè' cantantërai. Parisitatoi, co huachi chinipiraihuè', nani tahuëri achinicananincoi noya noya cantanta'huaiso marè'.

17 Tēhuëenchachin iporaso' pi'pian parisitapirëhuahuè', co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuè'. Yosè'pa' pa'patëhua', co onporonta' pipiarëhuahuè'. Imarëhuaso marè' parisitapirëhuahuè', inapaquëso' noya noya cantararihua'. Yosè pochachin cantararihua'.

18 Isoro'paquë ya'huërsinopita co na'con na'con yonquirëhuahuè'. Iporaso' parisitarihuarahuè', co ina marè' sëtarihuahuè'. Yosè na'con na'con yonquiarëhua'. Ina nohuitacasoáchin cantararihua'. Isoro'paquë ya'huërsinopita quënanpirëhuahuè', co ya'huëmtiarinhuè'. Ta'huantarin. Yosè noya yonquirinpoasoso' co quënanpirëhuahuè', ya'huëmtiarin.

5

1 Ni'co'. Pëi' nē'mëtë quëran nipachinara, co hua'quirinhuè'. Inapochachin nonënpaanta' co ya'huëmtiarinhuè'. Chiminpatëhua', Yosè'pa' pa'patëhua', nasha nonënpoa' Yosè quëtarinpoa'. Noya noya ninins' quëtarinpoa'. Inaso' co onporonta' chanatarinhuè'.

2 Iporaso' parisitapirëhuahuè', a'na tahuëri nasha a'morëhuaso pochin nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Ina na'con nohuantëréhua'.

3 Chiminpatëhua', co hua'yanënpoarachin inápaquë ya'huëmtiarinhuè'. Nasha nonënpoa' quëtarinpoa'.

4 Iporaso' isoro'paquë ya'huatëhua', co chinirëhuahuè', sëtëréhua', naporëhua'. Napopirëhuahuè', co chiminacaso' nohuantëréhuahuè'. Nasha nonënpoa' tēhuëenchins' na'con nohuantëréhua'. Isoro'paquë ta'huantopirëhuahuè', Yosè'pa' noya noya nanpimiatararihua'.

5 Yosè acorinpoa' nasha nonënpoa' ya'huëtinpoaso marè'. Tēhuëenchachin inápaquë noya ananpitaantarinpoa', tēnhua'. Sichoquë marca acorëso pochin nani Ispirito Santo aya'coancantërinpoa' ni'ton, nitotëréhua'.

6 Napoaton chiníquën cancantërehua'. "A'na tahuëri Yosë'pa' pa'sarëhua'," ta'tëhua', noya cancantarëhua'. Tëhuëncachin isoro'paquë nanpihuatëhua', co Quisocristo nirayarihua'huë'.

7 Co ipora quënanpirëhua'huë', "Yosë no'tëquën nontërinpoa'," ta'tëhua', natërehua'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë'," tënëhua'.

8 Napoaton chiníquën cancantërehua'. "Chiminpatëhua', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihua'. Inaso' noya noya," tënëhua'.

9 Ma'sona tëranta' nipatëhua', Yosëichin natërehua' noya nicainpoaso marë'. Nanpihuatëhua', chiminpatëhuanta', Siniro nohuantërinsoáchin nohuantërehua'.

10 A'na tahuëri Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipinpoa' coisë pochin sha'huitarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita yonquiaton, a'naya a'nayanpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Co noya nipatëhua'huë', co Yosë'pa' acanaarinpoahuë'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa huachi.

Nanan anoyatërinpoaso'

11 Napoaton Yosë të'huatacas' ya'huërin. Ina yonquiatoi, ya'ipi piyapi'sa pënénarai. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi ni'toi, no'tëquën nontërainquëma'. Noya ninaiso' canpitanta' nitotërama', topiraihuë'.

12 "Quiyaso' noya noyacoí," co tënaihuë'. Co a'napita nocanaihuë'. Nisha nanan a'china'piro'sa' noya pochin ya'noponaraihuë', co cancanëna quëran huarë' imapihuë'. Pinopáchincoi, sha'huitoco': "Paono tëhuëncachin no'tëquën nontërincoi. Ya'ipi cancanën quëran huarë' Quisocristo imarin," itoco'. Ina pochin a'panicamaso marë' sha'huitaranquëma'.

13 A'naquën na'con pënënpatëira, "Hua'yantopi," itërinacoí. Napopirinahuë', Yosë yonquiatoi, naporai. A'na tahuërinta' sanoanan quëran pënënainquëma'. Yosë yonquicamaso marë' ina pochin nontërainquëma'.

14 "Quisocristo na'con nosororinpoa'," ta'toi, nanamën a'chinárai. Canpoa marë' inaso' chiminin. Ina imapatëhua', canpoanta' chiminëhuaso pochin ni'ninpoa'.

15 Tëhuëncachin canpoa marë' chiminin noya noya cancantacaso marë'. Co huachi canpoara costarëhuaso' pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin yonquicaso marë' chiminin. Chiminaponahuë', nanopintarin ni'ton, inasáchin yonquirëhua'.

16 Iráca quiyaora yonquinëhuëi quëran yonquiatoi, aipi ya'norinsoráchin yonquirai. Quisocristonta' iráca co no'tëquën yonquirapiraihuë'. "Co inaso' Yosë hui'ninhuë'," topiraihuë', iporas' no'tëquën yonquirai.

17 Quisocristo imapatëhua', Yosë anoyacancantarinpoa'. Nasha cancan ya'huëtarinpoa huachi. Iráca yonquirëhuasopita nianantërehua'. Nashamiachin pochin cancantatëhua', noya noya yonquiarihua huachi.

18 Co canpoara noya cancantërehua'huë'. Yosëichin anoyacancantërinpoa'. Iráca oshahuanatëhua', Yosë inimicotopirëhua'huë', inaora nohuanton, hui'nin isoro'paquë a'paimarin chiminaton nanan anoyatinpoaso marë'. Ina quëran quiyanta' acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Insosona natëhuachin, nanan anoyatarin.

19 Yosë nohuanton, hui'nin chiminin anoyacancantinpaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', co huachi oshanënpoa' yonquirinhuë', inquitërinpoa huachi. Nani nanan anoyatohuachinpoara, quiyanta' acorincoi paatoí a'napita sha'huita'huaiso marë'.

20 Quisocristo chachin acorincoi a'napita anitota'huaiso marë'. Ina ya'huërenamën pochin sha'huitarainquëma'. "Yosë nontoco' nanan anoyachinquëma'," itërainquëma'.

21 Iráca Quisocristo co manta' oshahuanaponahué', Yosé nohuanton, ya'huèrètèrinpoa'. Oshahuan pochin nicon, Yosèri chiniquèn ana'intèrin. Canpoa marè' chiminin ni'ton, co huachi oshahuan pochin ni'ninpoahué'. Quisocristo imapatèhua', Yosé nóya ni'sarinpoa'.

6

1 Yosé acorincoi nanamèn a'china'huaiso marè'. Acoatoncoi, catahuarincoi a'chinta'huainquémaso marè'. "Yosé nosoroatonpoa', yanicha'èrinpoa'," itèrainquéma'. Ama topinan quèran natancosohué'. Imaco huachi.

2 Iráca quiricanèn quèran Yosé naporin: "Ipora chachin yacatahuanquéma'. Nontohuatamaco, natanaranquéma'. Yanicha'èranquéma' ni'ton, catahuanquéma' cha'ècamaso marè'," ténin. Ipora tahuèri chachin yacatahuanpoa'. Nontohuatèhua', anoyacancantar-inpoa', ténahué'.

3 Napoaton noyasáchin ninai ama a'na piyapi tèranta' nisha cancantacaso marèhué'. Co noyahué' ninai naporini, a'napitanta' niconaco, co Yosé imaitonahué'.

4 Ma'sona tèranta' nipatoira, Yoséichin natèrai piyapi'sa' niconaco ina yonquicaso marè'. Aparisitopirinacoihué', co l'huèrètèraihué'. Ma'sha, coshoro', inapita pahuantopirinacoihué', ahuantatoi, chiniquèn cancantèrai. Ma'sha onpoapoiraihué', co pa'yanaihué'.

5 A'chinaiso marè' tèhuèrchachin huihuirinaco, tashinan pèiquè po'morinaco. Chiniquèn no'huitatona', ahuerinaco. A'chinapoi pa'sápatoi, co huachi chiniraihué'. Na'a tashi' Yosé marè' sacatápatoi, hué'èi' natanai. A'na tahuèrinta' co coshatatoihué', tana natanai.

6 "Quisocristo imarai," ta'toi, noyasáchin ninai. Yosé nanamèn noya nitotèrai. Ma'sha onpotopirinacoihué', co no'huiraihué', ahuantèrai. Ya'ipi piyapi'sa' nóya nontatoi, catahuarai. Ispirito Santo ya'coancantèrincoi ni'ton, catahuarincoi noya nica'huaiso'. Tèhuèrchachin cancanèhuéi quèran huaré' piyapi'sa' nosororai.

7 No'tèquèn a'chinai. Yosé na'con catahuarincoi ni'ton, a'chinpatoira, na'a piyapi'sa' natanatona', imasapi. Ni'co'. Inimicoro'sa' hué'pachinara, sontaro'sa' hua'na quèran a'morin ama inimicori paquitacaso marèhué'. Inapochachin Yosé achinirincó' ama sopai minsèincoiso marèhué'. Yosé nohuanton, noyasáchin ninai. Noya catahuarincoi ni'ton, sopai minsèarai.

8 A'naquèn noya ni'ninaco. A'naquènso nipirinhué' no'huirinaco. A'na tahuèri: "Paono nóya a'chinin," topi. A'na tahuèriso nipirinhué' pinorinaco. No'tèquèn a'chintopiraihué': "Nonpiánpi," topi a'naquènta'.

9 Na'a piyapi'sa' nohuitopirinacoihué', a'naquènso nisha pochin niconaco, co yanataninacoihué'. Pi'pianchin shichiminpiraihué', nanpiárai. Chiniquèn aparisitopirinacoihué', co tèparinacoihué'.

10 Sètopiraihué', Yosé yonquiatoi, noya cancantèrai. Co na'con ma'sha ya'huètopirinacoihué', Yosé nanamèn a'chintèrai ni'ton, na'a piyapi'sa' natètonaco, noya noya cancantapi. Co manta' ya'huètopirinacoihué', Yosé nohuitatoi, sano cancantèrai. Co manta' noya nininso' pahuantèrinacoihué'.

11 Corintoquè ya'huèramasopita, na'con ninshitarainquéma'. Nani ya'ipi yonquiraiso', iyaro'sa', sha'huítèrainquéma'. Na'con nosororainquéma'.

12 Quiyaso' ya'ipi cancanèhuéi quèran nosoromiatèrainquéma'. Noyasáchin yonquipirainquémahué', canpitaso' co a'na nosororamacoihué' nimara, ténai.

13 Hui'nahuèpita pochin ni'nanquéma' ni'ton, inapochachin nosorocoi quiyanta', topiraihué'. Ina na'con nohuantèrai.

Nipayarëhuasopita

14 Co Yosë imapisopitasohuë' nipirinhüë', ama inapitarë'quëma' na'con na'con nipayacosohuë'. Co canpita pochin cancantopihüë'. Noya cancantohuatama', co nohuantaramahuë' oshahuanacamaso'. Ni'co'. Tahuëri, tashi' co inachachinhüë'. Nisha nisha ya'nopi.

15 Quisocriso sopairë' co napopináchin yonquipihüë'. Naporahuatón, canpoaso' Quisocriso imarëhua' ni'ton, co oshahuano'sa pochin cantantërhua'huë'.

16 Yosë chinotërhuaquë noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Co inaquëso' mamanshi moshacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin canpoanta' Yosë imapatëhua', ya'coancantarinpoa' ni'ton, ina pëinën pochin ninëhua'. Yosëso' nanpiárin. Quiricanën quëran naporin:

“Imápatamaco, ya'coancantaranquëma'. Canpitaro'co ya'huarahüë. Chinotohuatamaco, noya a'pairanquëma'. Piyapinëhuëpita pochin ni'saranquëma',” tënin.

17 Ina quëran Siniorori itantarin:

“A'naquën co noyahuë' cancantohuachina', ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

Co noyahuë' yonquipiso' tananpitoco'. Inapotohuatama', noya ni'saranquëma'.

18 Tataparinquëma pochachin noya nosoroaranquëma'.

Hui'nahüëpita pochin cantantëranquëma', itërinpoa' Tata Yosë. Chini chiniquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntërin,” tënin quiricanënuë.

7

1 Iyaro'sa na'con nosororanquëma'. Ina pochin Yosë yonquirinpoa ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantahua'. Ya'ipi co noyahuë' ninëhuasopitanta' a'poa'ahua'. Yosë të'huatatëhua', noyasáchin niahua'.

Noya cancantantapiso'

2 Cancanëma quëran huarë' nosorocoi. Co a'nayanquëma tëranta' ma'sha onpotërainquëmahuë'. Co anishacancantërainquëmahuë'. Co nonpintërainquëmahuë'.

3 Co nocanatënuëma' pënënanquëmahuë'. Na'con nosororainquëmaso' nani sha'huitërainquëma'. Chimina'huaiquë huarë' nosoromiatarainquëma'.

4 Tëhuëenchachin nóya ni'nanquëma'. “Corintoquë ya'huëpisopita noya imapi,” itërahüë ya'ipi piyapi'sa'. Parisitaporahuë', canpita yonquiatënuëma', nóya cancantërahüë.

5 Masitoníaquë canconpatóira, na'con ma'sha onpoatoi napion cantantërai. Na'a piyapi'sa' no'huirina'coi ni'ton, parisitërai. Naporahuatón, cancanehuëi quëran na'con yonquirápatëinquëma', sëtërai.

6 Sëtohuatëhua', Yosë achinicancaninpoa' ni'ton, quiyanta' achinicancanincoi. Ina nohuantón, Tito huë'nin.

7 Napoaton noya cantantërai. Noya nanan sha'huitiirincó. Noya yonquiantarama' ni'ton, inanta' noya cantantërin. I'hua ni'conpachinquëmara, napotërama': “Hua'gui' co Paono ni'nincoihüë'. Sha'huitëquë' manóton huë'in. Co noyahuë' ninaiso marë' sëtërai. Paono pënënpachincoi, noya natanai,” tënana', itërincoi. Ina natanato, nóya cantantërahüë.

8-9 I'hua quirica ninshitatënuëma', chiniquën pënënanquëma'. Ina quirica nontohuatamara, pa'pi sëtërama'. Ina natanato, canta' sëtópirahuë'. Co nohuantërahüë' chiniquën asëta'huanquëmaso'. Iporaso nipirinhüë' noya cantantërahüë. Co hua'qui' sëtëramahuë'. Oshanëma marë' sëtatoma',

na'con na'con Yosë yonquirama'. Co noyahuë' ninamasopita a'porama'. Pënënanquëma' ni'ton, co ana'intinquëmaso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Oshanënpoa marë' sëtatëhua', Yosë nontohuatëhua', catahuarinpoa' co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantacaso marë'. Ina pochin sëtacaso' noya, ténahuë'. Ina quëran anoyacancantarinpoa'. Co imapisopitasohuë' nipirinhue' topinan quëran sëtopi. Co oshanëna' naniantohuachinahuë', chimin-pachinà', Yosëri ana'intarin.

¹¹ Canpitaso' sëtatoma', na'con na'con Yosë yonquirama'. Ina quëran "Tëhuëinchachin co noyahuë' nicatëhua', oshahuanëhua'. Co noyahuë' ninëhuasopita naniantahua', Yosë ana'intohuachinpoa'," tënama'. Canta' noya yonquiramaco. "Manóton Paono huë'in catahuainpoaso marë'. Chiniquën cancantatëhua', no'tëquën natëahua'," tënama'. Oshahuana'pi co noyahuë' nininso marë' ana'intërama' noya nicacaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya cancantaantarama'.

¹² I'hua ninshitaponquëma', co tëhuëna'pi yonquiato, ninshitëranquëmahuë'. Co inari aparisitërinso tëranta' yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' noya yonquiantamacoiso' nohuantërahue. "Paonosos catahuarinsopitarë chachin, no'tëquën pënëninpoa'. Yosë ni'sarinpoa' ni'quëhuarë', natëahua'," ta'camaso marë' ninshitëranquëma'.

¹³ Naporama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'.

Tito cantonpachinquëmara, co pi'pian tëranta' no'huiramahuë'. Noya nontërama' ni'ton, noya cancantërin. Quiyanta' ina natanatoi, nóya cantantërai.

¹⁴ Co'huara Tito pa'shátërasohuë', sha'huitërahue: "Corintoquë ya'huëpisopita noya imatona', natëarinënuën," itërahue. Canpita no'tëquën nontërainquëmaso pochachin Titonta' no'tëquën nontërahue. Pa'pachina, tëhuëinchachin noya natërama' ni'ton, co tapanahuë'.

¹⁵ Pënënpachinquëmara, itërama': "No'tëquën pënënancoi. Tëhuëinchachin co noyahuë' ninai. Yosë të'huata'huaiso' ya'huërin," ta'toma', natërama'. Ina natanahuaton, Titonta' na'con nosororinquëma'.

¹⁶ Carinquëmanta' yonquiatënuëma', nóya cancantërahue. Noya noya imasarama huachi, ténahuë'.

8

Pahuantërinso'catahuacaso'ya'huërinso'

¹ Isonta' iyaro'sa' yasha'huitëranquëma'. Masitonia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonatona', Yosë chinotapi. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tona', a'napita noya nosoroapi. Yosëri chachin catahuarin ina pochin cancantacaso marë'.

² Ma'sha onpotohuachinara, chiniquën parisitaponaraihuë', noya cantantopi. Naporahuaton, pi'pisha ya'huëtopirinhue', a'napita imapisopita pahuantohuachinara, na'con coriqui quëtopi.

³ Co apiratonahuë', na'con quëtopi. Pahuantaiquëhuarë' quëtopi, cari ni'nahuë'. Co sha'huitopiraihuë', inahuara nohuantatona', quëtërinacoi pahuantërinso' quëtaca'huaiso marë'.

⁴ "Quiyarinta' a'napita imapisopita catahua'ii, topiraihuë'. Cotia parti na'con pahuantopi ni'ton, iso coriqui quëtönquë'," itërinacoi. Na'con ina pochin nontërinacoi.

⁵ Co coriqui quëtacasoachin yonquipihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapi. Ina'ton yonquipi. Ina pochin cancantacaso' noya noya, ténahuë'. Ina quëran coriqui, ma'sha, inapita quëtopi. Quiyanta' yanatërinacoi. "Ma'sona Yosë nohuantohuachin, sha'huitocoi natë'i," itërinacoi.

6 I'hua chachin Tito sha'huitërinquëma' ni'ton, canpitanta' yonquirama' coriqui yontonacamaso'. "Imapisopita pahuantopi ni'ton, a'patahua'," tënama'. Napoaton i'huamiachin Tito itërai: "Naquëranchin paantaton, pënëantaquë' ya'ipi coriqui yaa'papiso' ananiina'," itërai.

7 Canpitaso' nóya imarama' ni'ton, Quisocristo natërama'. Na'con nitotatoma', a'chinama'. A'napita yacatahuarama'. A'chintëranquëmaso pochachin a'napita nosoroarama'. Napoaton iporaso' pahuantopisopita nosoroatoma', catahuaco', tënahuë'.

8 Co camairanquëmahuë'. A'napita na'con Yosë marë' acopiso' sha'huitëranquëma' yonquicamaso marë'. Tëhuëenchachin a'napita nosorohuatama', ama topinan quëran nontocosohuë'. Catahuaco' ama pahuanchinashuë'.

9 Siniro Quisocristo nosoroatonpoa', catahuarinpoaso' nani nitotërama'. Iráca noya noya inápaquë ya'huëpirinhuë', isoro'paquë o'marin nicha'ëinquëmaso marë'. Co manta' isëquë ya'huëtërinhuë'. Parisitërin quëran nicha'ërinquëma' noya noya cancantacaso marë'. Parisitaton, na'con catahuarinquëma'.

10 I'hua pi'iquë yonquirama' a'napita catahuacamaso'. Naporo' caniar-itërama' coriqui yontonacaso'. Iporaso' naquëranchin yontoantaco', tënahuë. Inapohuatama', noya nisarama'.

11 Naporo' pa'pi nohuantopiramahuë', iporaso' coriqui ya'huëtohuachinquëma', noya cancantatoma', yontonco' ananicaso marë'.

12 Ya'ipi cancanëma quëran quëtohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Co na'a coriquihuanpatamahüë', Yosë nitotërin. Co nanitëramahuë' na'a quëtacaso'. Co apiratamahüë', pi'pian tëranta' quëtohuatama', noya ni'sarinquëma'.

13 Nanitinpichin acocaso' ya'huërin. Co nohuantërahuë' pahuantinquëmaso'.

14 Noya nicatahuacaso' nohuantahua'. Iporaso' ya'huëtërinquëma' ni'ton, pahuantërinso' quëtoco'. A'na tahuëriso' canpita ya'huëre' ma'sha pahuantohuachinquëma', inahuanta' i'huëtërinëinquëma'. Ninapotohuatëhua', ya'ipi imarëhuasopita noya ya'huarigua'. Co pahuantarinpoahuë'.

15 Iráca Yosë quiricanënguë naporin: "Mana mapachinara, a'naquënso' na'a maponaraihuë', co ya'sotopihuë'. A'naquënso nipirinhuë' pi'pian maponaraihuë', co pahuantopihuë'," tënin.

Tito Corintoquë a'parinso'

16 Titonta' na'con yonquirinquëma'. Ina marë' noya cancantato, "Yosparinquën, Siniro," itërahuë'.

17 "Naquëranchin paantaquë'," itohuatëra, "Noyahua'. Nani canta' yonquirahuë paanta'huaso'. Na'con nohuantërahuë'," itërinco.

18 A'na iyayanta' a'paarai. Titorë' pa'sarin. "Inanta' nóya imaton, Quisocristo nanamën noya a'chinin," topi ya'ipi imapisopita.

19 Nisha nisha ninano quëran imapisopita niyontonahuatona', ina quëmapi chachin huayonahuatona', acopi ca'tanaincoiso marë'. Coriqui yoca'huaiso marë' pa'patoi, inanta' pa'sarin. Coriqui quëtõnpatoi, noya cancantapona huachí. "Ma noyacha Tata Yosë nosororinpoa paya. Ina nohuanton, iyaro'sa' noya cancantatona', catahuarinënpoa'," taponá'.

20 Na'a coriqui quëparai ni'ton, co nohuantërahuë' a'napita pinoinacoiso'. Napoaton ina napocoi pa'sarai.

21 Noyasáchin nisarai Yosë noya nicaincoiso marë'. Piyapi'santa' noya nicaincoiso' nohuantërai.

²² A'na iyayanta' a'parai nicainquëmaso marë'. Inanta' na'con catahuar-incoi a'china'huaiso marë'. Piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin, a'chintërin, naporin. Noya quëmapi, tënai. Ipora canpitataquë pa'sarin. "Corintoquë imapisopita na'con nohuantopi pahuantërinsoyita catahuacaiso'," ta'ton, pa'sarin catahuainquëmaso marë'.

²³ "¿Inta' Titoso?" itohuachinënnquëma', sha'huitoco'. "Co'ta Paonorë' a'chininso'. Inanta' piyapi'sa' catahuarin noya imacaiso marë'," itoco'. "¿Ma'marëta' a'napitanta' huë'pi?" itohuachinënnquëma', "Nisha nisha ninano quëran a'paipiso'. Quisocriso noya imapi inapitanta'," itoco'.

²⁴ Inapita cantonpachinquëma', noya nontoco'. Ina quëran coriqui pahuantërinsoyita marë' yontonamaso' quëtohuatama', noya ni'sarinënnquëma'. "Paono no'tëquën nontërinpoa'. Corintoquë imapisopitaso' pahuantopisopita nosoropi mini," tosapi. Ina quëran ya'huëpiquë chachin paantahuachina', sha'huirapi anta'. Ya'ipi imapisopita nitotapi huachi.

9

Imapisopita catahuacaso marë' coriqui yontonpiso'

¹ Tëhuëenchachin a'napita imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nani nitotërama' ni'ton, co na'con ninshitaran-quëmahuë'.

² Piyapi'sa' yacatahuaramaso' nitotërahuë. Ya'ipi Masitonia parti pa'pato, sha'huitëra'piarahuë. "Thua pi'iquë chachin Acaya parti imapisopita na'con yonquipi pahuantërinsoyita catahuacaiso'," itërahuë. Masitoniaro'sa' natan-tahuatona', inahuanta' nohuantopi. "Inapita pochin quiyanta' catahuachi, topiraihuë'," itërinaco na'aya'pi.

³ Nipirinhüë', "Co ya'ipi coriqui yontonchätërapihuë'," ta'to, isopita iyaro'sa' a'pataranquëma' nontinquëmaso marë'. "Nani yontonapi huëshirahuë," itopirahuë', ipora huanta' pahuanamara. Co topinan quëran napota'huaso' ya'huërinhuë', tënahüë'.

⁴ Co hua'quiya quëranhuë' canpitataquë pa'sarahüë. A'naquën Masitoni-aquë ya'huëpisopita imasarinaco nimara. Canpitataquë canconpato'i, nani coriqui yontontopinan quënanconarai, topirahuë'. Co ya'huëhuachinhüë', tapanarahüë. "Corintoquë imapisopitaso' noyaro'sa'," itërahuëso marë', co coriqui ya'huëhuachinhüë', tapanarama' canpitanta'.

⁵ Napoaton iyaro'sa' aquëchitërahuë. I'hua yonquirama' a'napita catahuacaso'. Inapitaso' catahuarinënnquëma' coriqui yontonacamaso marë'. Nani yontonpatama', noya quënanconarai. Canpitaora nohuanton, quëtoco'. Co quiyaora nohuanton, yama'parainquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': "Pi'pian sha'tohuatëra, pi'pian manë'. Pancana sha'tohuatëra, na'con manë'," topi.

⁷ Ya'ipinpoa' canpoara nohuanton, quëtahua'. Onposona yaquëtohuachin, quëchin. Ama nisha nisha yonquia'huasohüë'. Co apiquëran quëtacaso' ya'huërinhuë'. Noya cancantatëhua', quëtahua'. Ina pochin quëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁸ Yosë ya'ipi nanitaparin. Nosoroatënnquëma', na'con catahuarinquëma' noya nicacamaso'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ina catahuahuachin-quëma', noya cancantarama'. Ina nohuanton, ya'huëtërinquëma' a'napitanta' quëtacaso marë'.

⁹ Iráca Yosë quiricanënnquë naporin: "Noya cancantopisopita co apirapihuë'. Sa'ahuaro'sa' pahuantohuachina', quëtapi. Noya nipiso', ya'huëmiatarin," tënin.

10 Ni'co'. Yosë nohuanton, ya'pirin ya'huërin shacacaso marë'. Sha'patëra, ina nohuanton, na'a papotërin cacacaso marë'. Inapochachin ina nohuanton, ma'sha ya'huëtärinquëma'. A'napita topinan quëtöhuatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya cancantacamaso marë'.

11 Noya catahuahuachinquëma', a'napitanta' catahuarama'. Co apiratatomahuë', quëtarama'. Pahuantërin sopita quëtönpatoi, "Yosparinquën, Sinioro," tosapi.

12 Imapisopita catahuahuatama', co huachi pahuantapihuë'. Naporahuaton, na'con na'con Yosë yonquiapi. "Yosparinquën, Sinioro," itapi.

13 Catahuarama' ni'ton, noya cancantapi. "Ma noya Quisocristo nanamën natëtona', catahuarinënpoa'. Ma noyachä Yosëso' ni'ton, ina nohuanton, na'a piyapi'sa' catahuapi paya," tosapi.

14 Yosë nohuanton, na'con nosororama' ni'ton, inapitanta' nosoroatëinquëma', canpita marë' Yosë nontapi huachi.

15 Yosëso nipirinhüë' na'con na'con quëtërinpoa'. Hui'nin chachin a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Inaso' noya nöya ni'ton, "Yosparinquën, Sinioro," itahua'.

10

Yosëri nanan quëtërinso'

1 Ca Paonoco sanoanan quëran pënënanquëma'. A'naquën napopi: "Paono aquë quëran ninshitohuachinpoara, chiniquën nanan a'patiripoa'. Isëquë chachin ya'huapon, të'huatatonpoa', co chiniquën pënëninpoahuë'," topi natantërahuë. Quisocristoso' chiniquën nanantaponahuë', co no'huiripoahuë'. Sanoanan quëran pënëninpoa'. Ina pochin cancantato, canta' sanoanan quëran pënënanquëma'.

2 A'naquënso' pinorinaco. "Paonosö' co Yosë pochin yonquirinhüë'. Inaora nohuantërinsoáchin yonquirin," topirinhüë'. Pa'pato, inapita chiniquën pënënarahuë. Canpitaso nipirinhüë', noya yonquihuatama', co chiniquën pënëna'huanquëmaso' ya'huaponhuë', tënahüë.

3 Piyapicoi quiyanta' nipiraihüë', co a'napita pochin yonquiraihüë'. Co natëpisopitahuëso' inimicotopirinacoihuë', co quiyaora yonquinhüëi quëran yaminsërahüë'.

4 A'naquënso' inimiconënpita minsëcaiso marë' nisha nisha quihuipi. Quiyaso nipirinhüë' co quiyaora yonquinhüëi quëran minsëtaraihüë'. Sacai' nipirinhüë', Yosë ananitërincoi nonpin nanano'sa' minsëca'huaiso'.

5 A'naquën nisha nanan imasapi. "Quiyaora noya nitotërai," toconpi ni'ton, co nanitopihuë' Yosë nohuifacaiso'. Nipirinhüë', Yosë catahuarincoi inapitanta' minsëca'huaiso'. No'huipirinacoihuë', no'tën nanan a'chintarai Quisocristoíchin natëcaiso marë'. Ya'ipinpoa' co noyahüë' yonquipirëhuahuë', Yosë nanitërin ananiantinpoaso' Quisocristoíchin natëcaso marë'.

6 Canpita noya natëhuatama', noya cancantarai. Ina quëran canconpatoi, co natëpisopitahuë' no'tëquën ana'ntarai.

7 Canpitaso' ya'pirama quëran quënanamasoráchin yonquirama'. Co cancanëma quëran huarë' yonquiramahuë'. A'naquën "Quisocristo chachin imarai," topachinara, isonta' yonqui'ina'. Quiyanta' Quisocristo imarai mini.

8 Yosë chachin chiniquën nanan quëtërincoi nanamën a'chinta'huainquëmaso marë', itohuatëinquëmara, co ina marë' tapanahuë'. Noya noya imacamaso marë' a'chintërainquëma'. Co nisha cancantamaso marë' a'chintërainquëmahüë'.

⁹ Chiniquèn nanantopirahuè', co apa'yana'huanquëmaso marè' ninshitaranquëmahuè'.

¹⁰ A'naquèn itèrinënguëma': "Paono na'con ninshitatonpoa', chiniquèn pënënpiripoahuè'. Huè'pachinaso', co chiniquèn nanantona'pi pochin nontèrinpoahuè'. Sanoanayan quèran a'chintèrinpoa' ni'ton, co chiniquèn nanantèrinhuè'," toconpi.

¹¹ Napopirinahuè', co nisha nisha nontaraihuè'. Inapitanta' sha'huitoco' nitochina'. Ninshitohuatënguëmara, chiniquèn pënënanquëma mini. Canpitataquë canconpatoi, inachachin nontarainquëma'. Insosona co yanatëhuachinhuè', chiniquèn pënënatoi, ana'intarai huachi.

¹² Inapitaso' co no'tëquën yonquipihuè'. "Quiyaso' noya noyaco. A'napita quèran noya noya nitèrai," toconpi. Co ina pochin nonacasohuè' nipirinhue', napopi. Inahua capini ninocanatona', ninapotopi. Co quiyaso' inapita pochin cancantèrai huè'.

¹³ Co quiyaoa nohuanton, chiniquèn nanantèrai huè'. Yosë chachin acorincoi na'a piyapi'sa' a'chinta'huaiso marè'. Insëquësona a'china'huaisonta' sha'huitèrincoi. Ina nohuanton, Corintoquë ya'huëramasopitanta' a'chintèrainquëma'.

¹⁴ Yosë sha'huitèrincoisoráchin natèrai. Ina nohuanton, canpitataquë pa'nai. Quiyarima'ton Quisocristo nanamën a'chintèrainquëma'.

¹⁵ Co a'na piyapi a'chinquë paato, a'chinhue'. Yosë a'parincoi noya a'chinta'huainquëmaso marè'. Na'con nohuantèrai noya noya imacamaso'. Noya noya natëhuatama', aquëtë huarè' a'chintarainquëma'.

¹⁶ Ina quèran a'napita ya'huërinquënta' yaa'chinai. Inapitanta' Yosë imacaso marè' a'chintarai. A'na piyapi a'chinquë co nohuantèrai huè' a'china'huaiso'.

¹⁷ Yosë quiricanënguë naporin: " 'Noya noya ninahuè,' co ta'caso' ya'huërinhuè'. 'Ma noyacha Yosë catahuarinco paya,' ta'caso' ya'huërin," ténin.

¹⁸ "Caso' noyaco," topatëhua', co ina marè' Yosë noya ni'sarinpoahuè'. Noya cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina na'con na'con yonquia'ahua'.

11

Nisha a'china'piro'sa'yanonpinpiso'

¹ Noya nipatëhua', co ina marè' a'napita nocanacaso' ya'huërinhuè'. Nipirinhue', pi'pian hua'yantèrinso pochin nonchinquëma' natanco. No'tëquën yonquicamaso marè' sha'huitaranquëma'.

² Yosë nohuanton, na'con nosororanquëma'. Nosoroatënguëma', a'pitëranquëma'. Co nohuantèrahuè' nisha cancantacamaso'. Nanon so'yarinso pochin ninin. Ni'co'. Quëmapiri mapachina, so'ináchin yonquicaso' ya'huërin. Inapochachin carinquëmanta' a'chintèranquëma' Quisocristoíchin yonquicamaso marè'.

³ A'naquënso nipirinhue' yaanishacancantèrinënguëma'. Iráca ya'huani Ipa nonpintèrinso pochin yanonpintèrinënguëma' ama Quisocristoíchin yonquicamaso marèhuè'.

⁴ Quisocristo imacaso' a'chintèranquëma'. Natëhuatama', Ispirito Santo ya'coancantèrinquëma'. Inapitaso nipirinhue' nisha a'chintèrinënguëma'. "Quisocristo nanamën chachin a'chintarainquëma'," itopirinhënguëmahuè', nisha nanan a'chintèrinënguëma'. Nisha ispiritonta' ya'huërin, itèrinënguëma'. Nisha nisha natëcaso' a'chintohuachinquëmara, a'naroáchin yaimarama'.

5 “Quiyaso' noya noyacoi,” itopirinênquémahué', inapitaso' co ca quéran noya noyahué', ténahué'.

6 Co míso nona'picohué' niporahué', noya noya nitotérahue'. Ya'ipi no'téquén a'chintêranquémaso' nani nitotérama'. Nani ma'sha ninahuésonta' nani ni'nama'.

7 Yosé nanamên a'chintohuatênquémara, co pi'pisha têranta' coriqui ma'paranquémahué'. Sacatato, ma'sha pahuantêrincoso' pa'anahué. Topinan a'chintêranquéma' canpita noya noya imacamaso maré'. ¿Ina maré' co noyahué' ni'namaco ti?

8 A'chintêranquémaso maré' co manta' ma'paranquémahué'. A'napita imapisopita coriqui a'patêrinaco catahua'huanquémaso maré'. Naporo' co inapita a'chintopirahué', a'patêrinaco.

9 Canpitataqué ya'huasoco, ma'sha pahuantopirincohué', co pi'pisha têranta' ma'paranquémahué'. Masitonía parti quéran huécatoña', quêtirinaco. Quisocristo imapi ni'ton, topinan ma'sha quêtirinaco nanpica'huaso maré'. Canpita ma'shanéma' co ma'paranquémahué'. Co onporonta' nohuanta-paranquémahué'.

10 Quisocristo catahuarinco ni'ton, no'téquén nontaranquéma'. Co a'chinato canarahué'. Ya'ipi Acaya parti topinan a'chinarahué. Napoaton noya cancantêrahue'. Co insonta' nanitarinhué' nisha ayonquiincoso'.

11 “Co nosororinquémahué' ni'ton, ma'shanéma' co ma'parinquémahué',” itopirinênquémahué', co no'téquén nonpihué'. Yosé ni'sárinco, na'con nosororinquéma', ténahué'.

12 Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinênquémara, coriqui ma'parinênquéma'. Caso nipirinhué' a'chinahuésos maré' co coriqui ma'patêrahue'. Ipora huanta' topinan a'chinárahue' ama pinoinacoso maréhué'. Inapita pochin canta' ma'paranquéma' naporini, “Paono pochachin a'chintêrainquéma'. Yosé a'parincoi quiyanta,” ichitênquémahué'.

13 Inapitaso nipirinhué' na'con nonpintêrinênquéma'. “Quisocristo a'parincoi,” itopirinênquémahué', co têhuênchachin a'parinhué'. Nonpintatênênquéma', a'chintarinênquéma'.

14 Co ina maré' pa'yanacoso' ya'huêrinhué'. Ni'co'. Satanasênta' nohuantohuachin, Yosé anquêninên pochin ya'norarin piyapi'sa' nonpintacoso maré'.

15 Napoaton Satanasé natêpisopitanta' ina pochachin nisapi. “Yosé a'parincoi. No'téquén natêcamaso maré' a'chintarainquéma',” topirinahué'. Nonpinapi ni'ton, a'na tahuéri Yoséri no'téquén ana'ntarin.

Paono parisitêrinso'

16 Naquêranchin sha'huitanta'inquéma'. “Paonosos hua'yantêrin,” toconpi a'naquên. Ama inapita natêcosohue'. Nipirinhué', pi'pian ina pochin nontohuatênquéma', ahuantatoma', natanco, topirahué'. Caso' noya noya ninahuésos' sha'huitaranquéma' yonquicamaso maré'.

17 Co Sinioro nohuantêrinhué' a'napita nocanacaso'. Nocantohuatêra, hua'yantêrinso pochin nonêhua'.

18 Nipirinhué', nisha a'china'piro'sa' ina pochin nonpi ni'ton, canta' pi'pian ina pochin sha'huichinquéma'.

19 Inapitaso' nocanpirinênquémahué', noya natanama' ni'quêhuaré', canta' pi'pian têranta' natanco, topirahué'.

20 Inapitaso' chiniquên camairinênquéma'. Ma'shanéma' topinan mapi. Nocaninênquéma', yaahuêrinênquéma'. Inapotopirinênquémahué', ¿ma'marêcha noya natanama nicaya? ténahué, yonquiato.

21 Quiyaso nipirinhüé' co ina pochin ninaihué'. Co chiniquén nontèrainquémahué'. Ina maré' tapanai.

Nipirinhüé', inapitaso' nocaninacoí ni'quèhuaré', canta' hua'yantèrinso pochin nonato, pi'pian nonantapatarahué'.

22 "Quiyaso' Iprío piyapicoi," topachinara, canta' mini Ipríoco. "Is-rairo piyapicoi," topachinara, canta' inachachin ninahué. "Apraanso' shimashonèhuéi chachin," topachinara, inaso' shimashonèhué canta'.

23 "Quisocrísto sha'huitèrincoi ni'toi, natèrai," itopirínèinquémahué'. ¡Caso' na'con na'con natèrahué! Inapitaso' nocaninaco ni'ton, hua'yantèrinso pochin nonato, pi'pian inapita pochin nonchinquéma' no'tèquén yonquicamaso maré'. Yosè maré' caso' chini chiniquén sacatèrahué. Pa'sápató, Yosè nanamèn a'chinahué. Ina maré' na'con na'con parisitaporahué', ahuantèrahué. Inanta' sha'huichinquéma'. A'chinahuésó maré' na'aro' tashinan pèiquè po'morinaco. Na'aro' ahuerinaco. Shitèparinaco.

24 Cotío hua'ano'sa' ana'ntatonaco, chiniquén huihuirinaco. Cara shonca iscono' huihuirinaco. Nisha nisha ninanoquè a'natèraporo' inapotèra'piarinaco.

25 Copirno sontaro'sanènpita naraqüè chiniquén ahuerinaco. Cararo' inapotatonaco, ana'intèrinaco. A'na tahuéri na'píquè tè'yararinaco tèpainaicoso maré'. Naporahuaton, cararo' pi'píshachin shichimiitèrahué. Nanchaquè maré' pa'taporahué', nancha yancominahuaton, acopoi' pa'nin. Cararo' inaporahué. A'na tashi' nara yanponinquè matató, marèquè chachin tahuèrianpitèrahué. I'huaraya huaré' cha'èrahué.

26 A'chinaca'huaso maré' pa'sárahué. I'iro'sa' panca pamatohuachina, shichimiitèrahué. Ihuatèro'santa' yatèparinaco. Canta' cotío piyapico nipi-rahué', cotioro'sa' no'huitonaco, yaahuèrinaco. Nisharo'santa' no'huirinaco. Panca ninanoro'saquè a'naquén yaahuèrinaco. Co piyapi ya'huèrinquèonta' ma'sha onporahué. Maré' pa'tohuatèra, parisitèrahué. A'naquén: "Quiyanta' imarai," taponaraihué', chiniquén no'huirinaco.

27 Chiniquén sacatápató, parisitèrahué. Tashinta' co hué'ètorahué', ni'tárahué. Na'a tahuéri capa coshoro' ni'ton, tanarahué, yamororahué. Co coshataporahué', a'chínárahué. A'moca'huaso' pahuantèrinco ni'ton, sèhuèn natanahué.

28 Yosè nohuanton, ina pochin parisitárahué. Naporahuaton, ya'ipi imaramasopita nosoroatèinquéma', yonquíaranquéma'. Noya noya imacamaso' na'con nohuantèrahué. Nani tahuéri yonquiatèinquéma' napion cantèrahué.

29 A'naquén co chiniquén cancantohuachinahué', canta' ina pochin nitanahué. A'na piyapi anishacancantohuachinquémara, nosororinquéma' ni'ton, ina no'huiré' pochin cancantèrahué.

30 A'naquénso' na'con nonsapi. "Quiyaso' noya noyacoí," topi. Caso nipirinhüé' co ina pochin nonahué'. Co caora nanitèrahuésó' sha'huichinquéma'. Na'con ma'sha onpotopirínacohué', Yoséichin achincancaninco ahua'nta'huaso maré'.

31 Yosè ni'sárinco, co nonpintaranquémahué'. Inaso' Quisocrísto pa'pin chachin, ya'ipiyari chinochina'. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tèquén nontaranquéma'.

32 Iráca Tamascoquè ya'huasoco, ninano hua'an yamaninco, copirno Arítasèri acorinso'. Tashinan pèiquè yapo'morinco ni'ton, sontaro'sa' a'parin. Nani tahuéri ninano ya'coana ni'sapi macainacosó maré'.

33 Yamapirínacohué', imapisopita catahuarinaco cha'èca'huaso maré'. Inapa pairatopiquè huintana ya'huèrin. Ina quèran nantipiquè

anohuaraimarinaco. Napotihuachinacora, cha'ërahuë. Co caora nanitopirahuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

12

Paono inápaquë quënaninso'

¹ Co nohuantërahuë' a'napita nocana'huaso'. "Caso' noya noya piyapico," co taporahuë', pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'. Iráca Yosë nohuanton, hua'narëso pochin ma'sha ni'nahuë. Quisocriso chachin anitotërincoso'.

² Naporor' inápaquë Yosë ya'huërinquë chachin quëparinco. Nani shonca catapini pi'ipitarin quëparinco'. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na' pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërin.

³ Tëhuëenchachin pantarahuë. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na' pa'maraco. Co caso' nitotërahuë'. Yosëichin nitotërin.

⁴ Yosë'pa' ya'huasoco, na'con natanpirahuë', co nanitërahuë' sha'huica'huaso'. Co Yosë nohuantërinhuë'.

⁵ Noya noya nininso' anitotërinco ni'ton, nocantochináchin cancantopirahuë', tananpitërahuë. Co caora nohuanton, chiniquën nanantërahuë'. Co caora nanitërahuë' noya nica'huaso', ténahuë.

⁶ "Na'con na'con nitotërahuë," itëranquëma' naporini, no'tëquën nonchitënuëmahuë', co nonpinchitënuëmahuë'. Nipirinhüë', co ina pochin nontëranquëmahuë'. Nani nohuitëramaco. A'chintohuatënuëmará, natanamaco. Naporahuësopita ni'nama'. Ináichin yonquiatoma', noya ni'co topirahuë'. Napoaton co aquëté' sha'huitaranquëmahuë'.

⁷ Yosë na'con na'con anitotërinco. Ina quëran ama a'napita nocana'huaso marëhuë' ina nohuanton, ma'sha onporahuë. Nahuan acoposha ohanuinco pochin natanahuë. Co oshahuanaporahuë', Satanasë na'con aparisitërinco.

⁸ Ina marë' chiniquën Siniro nontërahuë. "Catahuaco ama parisichisohüë'," itërahuë. Cararo' ina pochin nontopirahuë'.

⁹ Siniro sha'huitërinco: "Ca nohuanton, ipora huanta' parisitapiranhuë', nosoroatënuën, na'con catahuanquën. Carinquën achinicancanaranquën noya ahuantamaso marë'. Co quëmaora nanitohuatanhüë', na'con na'con catahuanquën. Ma'sona tëranta' onpohuatan, co onporonta' pataranquënhüë'," itërinco. Napoaton co huachi sëtërahuë'. "Co caora nanitohuatërahuë', Quisocriso na'con na'con catahuarinco," ta'to, noya cantërahuë'.

¹⁰ Napoaton co chiniquën cancantopirahuë', co pa'yanahuë'. Pinopachinacora, co no'huitërahuë'. Ma'sha pahuantopirincohüë', co ina yonquirahuë'. Quisocriso imarahüëso marë' aparisitohuachinacora, ahuantërahuë. Sacai' nipirinhüë', nóya cantantërahuë. "Co caora nanitohuatërahuë', na'con na'con catahuarinco," ta'to, chini chiniquën cantantërahuë'.

Imapisopita yonquirinso'

¹¹ Nisha a'china'piro'sa' pa'yatërama' ni'ton, hua'yantërinso pochin nontëranquëma'. "Paono nóya a'chintërincoi," itërama' naporini, co ina pochin canta' nonaca'huaso' ya'huë'itonhuë'. "Quiyaso' noya noyaco," itopirinënuëmahuë', co ca quëran noya noyahuë' inahuaso'. Co caora nanitaporahuë', Quisocriso catahuarinco ni'ton, noya ninahuë'.

¹² Iráca isoro'paquë nipon, a'naya a'naya huayonaton, acorin nanamën a'chinacaiso marë'. Inapitaso' na'con catahuarin. Ina nohuanton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatopi. Nani ma'sha nanitapapi. Inapopi

quëran acorinsopita nohuitërëhua'. Canta' acorinco ni'ton, inapochachin catahuarinco. Canpitataquë ya'huapo, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatërahuë. Aparisitopirinacohuë', ahuantato, a'chintëranquëma'. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," ta'toma', inarama'.

13 A'naquënsò nìpirinhuë' sha'huitërinëquëma'. "A'napita imapisopita noya noya ni'nin," itopirinëquëmahuë', ya'ipinquëma' napopináchin ni'nanquëma'. A'na parti a'chinpato, cosharo', coriqui, inapita ma'patërahuë capato, nãpica'huaso marë'. Canpitaichin co ma'pachinanquëmahuë'. ¿Ina marë' no'huiramaco ti? No'huíhuatamaco, ¡naniantoco'!

14 Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Cantonpatënuquëma', co manta' ma'paaranquëmahuë'. Co ma'shanëma' nohuanterahuë'. Canpita noya noya imacamaso' nohuanterahuë. Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Hui'nanpoa' co nocomarinpoahuë'. Canpoari catahuacaso' ya'huërin.

15 Napoaton co manta' ma'paranquëmahuë'. Noya cancantato, sacatarahuë cosharo' pa'ana'huaso marë'. Ina quëran parisitaporahuë', a'chintaranquëma' noya imacamaso marë'. Carimaso' na'con na'con nosoropiranquëmahuë', canpitaso' co onpopinchin nosororamacohuë' topirahuë'.

16 A'naquëonta' nonpinapirinaco. "Paono co ma'sha ma'papirinquëmahuë', nonpintatënuquëma', canarin," itërinënuquëma'. Co napopirahuë', napotërinënuquëma'.

17 I'hua mini a'naquën a'papirahuë', co manta' ina quëran canarahuë'.

18 "Inta, quëmari ni'coniquë' iyaro'sa'," itahuato. Tito a'parahuë. Inarë' a'na iyayanta' a'parahuë. Cantonpachinquëma', co Tito nonpintërinquëmahuë'. Canta' ina pochachin cancantërahuë. Co pi'pisha tëranta' canaraihuë'.

19 Co noya nicamacaso marë' ninshitarainquëmahuë'. A'naquëma' nimara ina pochin yonquipiramahuë', co quiyaso naporaihuë'. Nosororainquëma' iyaro'sa'. Noya noya imacamaso marë' ninshitarainquëma'. Quisocriso imarai ni'ton, Yosëichin yonquirai. Ina ni'sárincoi ni'ton, no'tëquën ninshitarainquëma'.

20 Canconpato, co noya ni'saranquëmahuë' nimara. Canpitanta' co noya ni'saramacohuë' nimara. Napoaton sëtato, yonquiáranquëma'. Ipora huanta' a'naquëma' nimara nino'huíarama', nia'pitarama', iquianan quëran ninontarama', nipinosarama', ninocanarama', nisha nisha yonquiarama' nimara, ténahuë yonquiato.

21 Iráca a'naquëma' co noyahuë' yonquirama'. Monshihuanama', sanapirachin yonquirama'. Ipora huanta' a'naquëma' inapoarama' nimara. Co ina naniantohuatamahuë', canconpato, pa'pi sëtarahuë. Carinquëma' a'chintëranquëmaso' ni'ton, Yosë atapanarinco. Co oshanëma' a'pohuatamahuë', chinquën asëtaramaco.

13

Piquëran pënëntërinso'

1 Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' pa'sarahuë. Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. "Ama topinan quëran ana'intocosohuë'. Natantacaso' ya'huërin. Cato' piyapihuë nipon, cara piyapihuë nipon, inachachin sha'huitoahuachinpoa', naporo huarë' ana'intacaso' ya'huërin," topi. Napoaton pa'pato, ina pochin natantarahuë no'tëquën nitota'huaso marë'.

2 I'hua ni'conpatënuquëmara, pënënanquëma'. "Co oshanëma' naniantohuatamahuë', a'na huë'pato, no'tëquën ana'ntaranquëma huachi," itëranquëma'.

Iporaso' co inatohua' ya'huëpirahuë', inachachin pënëantaranquëma'. Co i'hua oshahuaninsoachin yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' pënënananquëma'.

³ “Chiniquën nanantëranso' a'notocoi nitochii,” itopiramacohuë'. Pa'pato, no'tëquën ana'intoquatënquëma', nitotarama'. “Quisocristori a'parin ni'ton, chiniquën nanantërin,” tosarama'. Quisocristo co topinan quëran nontërinpoahuë'. Chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin.

⁴ Isoro'paquë nipon, co aquëtë' chinirinhüë'. Corosëquë patanantopi. Chiminaponahuë', Tata Yosëri chiniquën nanantaton, ananpitaantarin. Quiyanta' Quisocristo pochin cancantatoi, co quiyaora chiniraihuë'. Ina acorincoi ni'ton, Yosë achinicananincoi no'tëquën pënëna'huainquëmaso marë'.

⁵ Canpitaso nipirinhüë' nitantiaco'. Canpitaora yonquinëma quëran yonquico'. A'naquëma' co cancanëma quëran huarë' imashatëramahuë' nimara. Ya'ipi cancanëma quëran imapatama', Quisocristo ya'coancantërinquëma'. ¿Co ina nitotëramahuë' ti? A'naquëmaso nipirinhüë' co tēhuënchachin imamaranquëmahüë'.

⁶ Tēhuënchachin imapatama', co topinan quëran a'chintërainquëmahüë', tēnahüë'. Ina quëran canpitanta' inachachin yonquirarama'. “Tēhuënchachin Quisocristori acorin pënëninpoaso marë'” tosarama'.

⁷ Canpita marë' Yosë nontarai. “Catahuaquë' noyasáchin niina,” itërai. Co a'napita noya nicainacoiso marë' naporaihuë'. Canpita noya noya imacamaso marë' naporai. A'napita co noyahuë' yonquiarapipirinacoihuë', co ina yonquiraihuë'.

⁸ No'tën nanan natëcamaso marë' catahuarainquëma'. Co nohuantërai huë' nisha a'chinta'huainquëmaso'.

⁹ Co chiniquën nanantona'pi pochin nipiraihuë', co ina marë' sëtërai huë'. Noya imapatama', noya cancantarai. Ipora huanta' Yosë nontarai. “Catahuaquë', Siniro, noya noya cancanchina,” itërai.

¹⁰ Napoaton co inaquë ya'huaporahuë', ninshitaranquëma' pënëna'huainquëmaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantohuatama', canconpato, co ana'inta'huainquëmaso' ya'huaponhuë'. Siniro chachin chiniquën nanan quëtërinco catahua'huainquëmaso marë'. Co anishacancanta'huainquëmaso marë' napotaranquëmahüë'. Noya noya imacamaso marë' napotaranquëma'.

¹¹ Nani iyaro'sa' ninshitëranquëma'. Noya cancantoco', tēnahüë'. Ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaco'. Pënënanquëmaso' noya natëtoma', niachinincanco'. Napopináchin yonquico'. Noya nini'toma', ya'huëco'. Inapohuatama', Yosë catahuainquëma'. Inasáchin nosoroatonpoa', catahuarinpoa' sano cancantacaso marë'.

¹² Noya ninosoroatoma', imaramasopita capini nisë'quëco'.

¹³ Ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso', saludos a'patarinënuëma'.

¹⁴ Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo catahuainquëma'. Tata Yosë nosoro'inquëma'. Ispirito Santo chachin nani tahuëri noya ayonquinqüëma'. Nani huachi.

Paono

Paonori Carasiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Carasiaquë imapisopita quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahuë. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co piyapi'sa' inahuaa nohuanton a'parinacohuë' a'china'huaso marë'. Co inapita acorinacohuë'. Tata Yosë chachin acorinco. Ina nohuanton, Quisocristo nanopiantarin huachi. Nani nanopiantohuachina, ina chachin nanan quëtërinco a'china'huaso marë'.

² Ya'ipicoi isëquë imaraisopitaro'coi chachin nanan a'patarainquëma'. Canpitanta' Carasia parti ya'huëramasopita imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

⁴ Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocristo chiminin. Inaora nohuanton, ya'huërëterinpoa'. Notohuaro' piyapi'sa' co noyahuë' yonquipi. Ama inapita pochin cancantacaso marëhuë' chiminaton, anoyacancantërinpoa'. Tata Yosë nohuanton, nicha'ërinpoa'.

⁵ “¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!” itahua'. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Amen.

Quisocristoíchin imacaso' ya'huërinso'

⁶ Yosë ayonquirinquëma' imacamaso marë'. Quisocristo inaora nohuanton nosoroatëinquëma', catahuarinquëma' ni'ton, imarama'. Imapiramahuë', a'naroáchin ina naniantatoma', nisha nanan yaimarama'. Ina yonquiato, pa'yanahuë'.

⁷ Co a'na nanan, iyaro'sa', ya'huërinhuë' cha'ëcaso marë'. Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Inasáchin yonquipiramahuë', a'napita huëcatona', nisha nanan a'chintarinëinquëma'. Napoaton nisha nisha yonquiarama'. Yanonpintërinëinquëma'. “Co Quisocristoráchin yonquicaso' ya'huërinhuë'” itërinëinquëma'.

⁸ Quiyanta' nisha nanan a'chinai naporini, Yosë ana'inchitoncoihuë'. Anquëni tëranta' nisha nanan a'chinin naporini, Yosëri ana'inchitonhuë'. “Quisocristoíchin nicha'ërinpoa',” itëranquëma'.

⁹ Iráca inachachin sha'huitërainquëma'. Iporaso' naquëranchin sha'huitantaranguëma'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” ta'toma', imarama'. Inso tëranta' nisha nanan a'chintohuachinquëma', Yosëri chiniquën ana'inchin, ténahuë'.

¹⁰ Co piyapi'sa' noya nicainacoso marë' a'chinahuë'. Yosë noya nicaincoso marë' a'chinahuë. Piyapi'sa' pa'yatinacoso marë' na'con na'con yonquirahuë naporini, co Quisocristo natëitohuë'.

Paono ya'nan imarinso'

¹¹ No'tëquën iyaro'sa' sha'huitaranquëma'. Iráca quëran huarë' co piyapi yonquirinso' a'chintëranquëmahuë'.

¹² Quisocristo chachin nanamën anitotërinco. Co a'na piyapi sha'huitërincohuë'. Co insonta' ina nanamën a'chintërincohuë'. Inaora chachin anitotërinco.

13 Iráca naporahuëso' nani natantërama'. Co'huara Quisocristo imashatërapohuë', cotio nanan imarahuë. Ina imato, Quisocristo imapisopita no'huirahuë. Chiniquën aparisitërahuë. Ata'huanta'huaso' yonquipirahuë'.

14 Cotioro'sa' napopiso' chiniquën imato, inasáchin yonquirahuë. Carë' napotínáchin pi'ipitopiso' noya natëpirinahuë', caso' na'con natërahuë'. Nani ma'sha shimashonëhuëpita a'chinpiso' yanatëpirahuë'.

15-16 Yosë nosoroatonco, nohuantërinco hui'nin imaca'huaso marë'. Co'huara nasichatërapohuë', yonquirinco nanamën a'china'huaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinco ni'ton, hui'nin anohuitërinco nisha piyapi'sa' pënëna'huaso marë'. Ina marë' acohuachincora, co piyapi'sa' paaparahuë' a'chintinacoso marë'.

17 Ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpirinahuë', co inatohua' pa'nahuë' nonta'huaso marë'. Inapita'ton acopirinhuë', Yosë nani sha'huítërinco ni'ton, co inapita tëranta' natanconahuë'. Co hua'qui quëranhuë' Arapia parti paato, Quisocristo nanamën yonquirahuë. Ina quëran Tamascoquë paantarahuë.

18 Cara pi'ipi quëran Quirosarinquë pa'nahuë Pitro nohuita'huaso marë'. Cato simana pochin pëinënquë yacaparahuë.

19 Naporo' Santiaconta' nohuitërahuë. Quisocristo iin inaso'. Inapitasáchin nontërahuë. A'napita ca'tano'saso' co ni'nahuë'.

20 Yosë ni'sárinco, no'tëquën ninshitaranquëma'. Co nonpintaranquëmahuë'.

21 Ina quëran Siria parti pa'nahuë a'chinapo. Sirisia partinta' pa'nahuë.

22 Cotia parti ya'huëpisopitaso nipirinhuë' co nohuichatërarinacohuë'. Inatohua' na'a Quisocristo imapisopita ya'huëpirinahuë', co nohuitërinacohuë'.

23 Topinan natantërinaco. "Íráca Paono aparisitërinpoa'. Yatëpapirinpoahuë', iporasó' inanta' imarin. Quisocristo nanamën a'chinarin huachi," topi, natantopi.

24 Ina natantahuatona', "¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, Paononta' imarin paya!" topi.

2

Quisoso ca'tano'sanënpitarë' ninontopiso'

1 Shonca catapini pi'ipi quëran naquëranchin Quirosarinquë paantarahuë. Pirnapi ca'taninco. Titonta' quëparai.

2 Yosë ayonquirinco paca'huaso' ni'ton, pa'nahuë imapisopita nonta'huaso marë'. Ansiano'sarachin niyontonpachinara, sha'huítërahuë. "Caso' nisha piyapi'sa' a'chintohuato, Quisocristoíchin imacaiso' ya'huërin, ténahuë. Íráca pënëntërinso' imacaiso' co a'chintërahuë'," itërahuë. "Co no'tëquën a'chinarahuë'," itërinaco naporini, topinan quëran a'chinchitënquëmahuë', ténahuë yonquiato. Ansiano'saso nipirinhuë' "Noya a'chinarin," itërinaco.

3 Titonta' nisha piyapi nipirinhuë', inatohua' quëparahuë. Co marca ya'huëtopirinhuë', ansiano'sari noya ni'pi. "Marca niacotëquë'," co itopihuë'.

4 A'naquën cotioro'saso nipirinhuë', "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', co Quisocristoráchin imapihuë'. Íráca pënëntërinson'ta' imapi. Yasha'huirapitonaco, niyontonpiso pëiquë ya'conpi Quisocristo imatoi naporaisopita nicacaiso marë'. "Íráca pënëntërinson'ta' natëcaso' ya'huërin," ta'fona', yaanishacancantërinaco nisha nisha natëca'huaiso marë'.

5 Napotopirinacoihuë', co pi'pian tëranta' nohuantëraihuë'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," itërai. Canpitanta' no'tëquën yonquicamaso' nohuantërai. Napoaton nisha a'chintohuachinacoira, co manta' natëraihuë'.

6 Ansiano hua'ano'saso' nipirinhue', co nisha sha'huitërinacohue'. Chiniquën nanantopirinhue', co tē'huatërahue'. Napopináchin Yosë ni'ninpoa'.

7-8 "No'tëquën a'chinan," itërinaco. Pitrori a'chintohuachina, Yosë nohuanton, na'a cotioro'sa' Quisocristo imasapi. Carinta' a'chintohuato, Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa', nisha nisha niponaraihue', imasapi inahuanta'. Napoaton ansiano'santa' noya nontërinaco. "Yosëri Pitro acorin cotioro'sa' a'chintacaso marë'. Quëmaso nipirinhue' acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," itërinaco.

9 Santiago, Pitro, Coansa, inapitaso' chini chiniquën nanantopi ni'ton, sha'huitërinacoi. "Yosë na'con catahuarinquën. Ina acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," ta'tona', së'quërinaco. Pirnapinta' së'quëpi. "Canpitaso' nisha piyapi'sa' a'chintoco'. Quiyaso nipirinhue' cotioro'sa' a'chintarai," itohuachinacoira, "Noyahua'," itërai.

10 "Ama sa'ahuaro'sa' naniantocosohue'. Imapisopita a'chintoco' ma'sha quëtacaso'," itërinacoi. "Co'chi naniantaraihue' paya. Nosororai quiyarinta'," itërahue'.

Paonori Pitro pënëinso'

11 Ina quëran Pitro Antioquiaquë pa'pachina, Quisocristoíchin anoyacancantërinpoaso' nitotaponahuë', tēhuërin. Napoaton niyontonpiquë chachin pënënhue'. Ina sha'huichinquëma' nitotoco'.

12 Inaquë nisha piyapi'sa' ya'huëpi. A'naquën Quisocristo imapi. Inapitaso' co cotio piyapihue' ni'ton, ya'ipi cosharo' ca'pi. Cotioro'santa' inaquë ya'huëpisopita Quisoso imapachinara, co huachi cosharo' a'popihue'. Napopináchin coshatopi. Pitronta' inapitarë' coshataton, co ma'sha a'porinhue'. Ina quëran a'napita cotioro'sa' Quirosarin quëran canquiipi. Santiago imarinsopita inahuaso'. "Quiyanta' Quisocristo imarai," taponaraihue', iráca pënëntopiso' yonquiatona', ma'sha a'popi. Inapita huë'pachinara, Pitro co huachi nisha piyapi'sarë' coshatërinhue'. Marca pa'yatopisopita tē'huataton, nisha coshatërin.

13 Ya'huëhuano'santa' cotioro'sa' nipisopita Pitro nicatona', nisha coshatopi. Pirnapinta' Pitrorë chachin nisha coshatërin. Quisocristo nanamën nitotaponaraihue', co no'tëquën imapihue'.

14 Ina ni'sahuato, ya'ipi piyapi ni'tërantapaiquë Pitro chiniquën pënënhue'. "Cotio piyapinquën niponahuë', Quisocristo imaton, iráca pënëntërinso' naniantëran. Nisha piyapi'sarë'quën coshataponahuë', iporaso' naquëranchin ma'sha a'poantaran. Ina pochin nicatón, piyapi'sa' anishayonquiaran. 'Co Quisocristoíchin nicha'ërinpoahuë' nimara. Iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huërin, ta'tona', nonanarinënuën. ¿Nisha piyapi'santa' cotioro'sa' pochin yaatarantëran ti?

Quisocristo natëhuatëhua', Yosë nicha'ërinpoaso'

15 Canpoaso' hua'huatërhua' quëran huarë' cotioro'sanpoa' ninëhua'. Co nisha piyapinpoahuë'. 'Co oshahuano'sanpoahuë', nitërhua'.

16 Napopirëhuahuë', Moisése pënëntërinso' natëhuatëhua', co ina marë' Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Quisocristoíchin imapatëhua', noya ni'sarinpoa'. Napoaton canpoanta' Quisocristo natërhua' oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Co inso tëranta' pënëntërinso' natërinso marë' Yosë'pa' pa'sarinhue'. Quisocristoráchin nicha'ërinpoa'.

17 'Quisocristo nicha'ësarinpoa', ta'tëhua', imarihuarahue', iráca pënëntërinso' imaantahuatëhua', ¿Quisocristo napoahuarë' aoshahuaninpoa' ti? Co onporonta' ina pochin yonquicaso' ya'huërinhue'.

18 Iráca pënëntërinso' nani naniantërehua'. Naquëranchin ina yonquiantahuatëhua', co Yosë natëarihuahe'. Quisocristoíchin yonquicaso' ya'huërin.

19 Iráca canta' pënëntërinso' imapirahuë', co nanitërahue' no'tëquën natëca'huaso'. Co ina imato noya cancantërahue'. Oshahuanato, chimipi pochin cancantërahue. Napoaton iráca pënëntërinso' naniantërahue Yosëíchin yonquica'huaso marë'.

20 Quisocristo corosëquë chiminin. Ina imato, canta' corosëquë chiminahuëso pochin ninahuë. Iráca yonquirahuëso' naniantërahue. Napoaton co huachi oshahuanaca'huaso' ya'huërinhuë'. Iporaso' Quisocristoíchin yonquirahuë. Co huachi caora nohuanto ma'sha ninahuë'. Quisocristo ya'coancantërinco ni'ton, catahuarinco noya nica'huaso'. 'Nani tahuëri Yosë hui'nin chachin catahuarinco,' ta'to, noya cancantërahue. Inaso' pa'pi nosoroatnco. Nosoroatnco, ya'huërenamëhuë chiminin.

21 Inaora nohuanton, Yosë nosoroatnpoa', hui'nin a'paimarin chiminacaso marë'. Co ina naniantërahue'. Inasáchin imarahue ni'ton, Yosë noya ni'sarinco huachi. Iráca pënëntërinso' natërehuaso marë' noya ni'ninpoa' naporini, topinan quëran Quisocristo chimiintonhuë', itërahue.

3

Iráca nanan naniantatëhua', nasha nananáchin imahua'

1 Co no'tëquën iyaro'sa' yonquiramahuë'. ¿Inta' ahua'yantatëinquëma', anishacancantërinquëma'? ténahuë yonquiato. "Quisocristo corosëquë patanan-topi. Canpoa marë' chiminin," itërainquëma'. A'ninquëchin quënanëso pochachin sha'huitohuatëinquëmara, natanama'. "Ina pochin chiminatn, oshanënpoa' inquitërinpoa'," ta'toma', Quisocristo imarama'.

2 Isoíchin yanitotërahue. ¿Ma'ta' imarama' ni'ton Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'? Iráca pënëntërinso' natëhuatama', ¿Ispirito Santo ya'coancantërinquëma' ti? ¿Co'ta, Quisocristo nanamën natanatoma' natëhuatama', ya'coancantërinquëma'! "No'tëquën nontërinpoa'," ta'toma', natërama'. Ina imapatama', Ispirito Santo ya'coancantatëinquëma', na'con catahuarinquëma'.

3 ¿Onpoatomata' iporaso' co huachi no'tëquën yonquiramahuë'? Naquëranchin iráca pënëntopiso' yanatëantarama'. Ya'nán imapoma', co canpitaora nanitëramahuë' Yosë huëntonëinquë ya'conacamaso'. Ispirito Santo aya'coninquëma'. Ipora huantá' co canpitaora nanitaramahuë' noya noya imacamaso'.

4 Imaramaso marë' Ispirito Santo na'con catahuapirinquëmahuë'. Quisocristo naniantohuatama', topinan quëran catahuarinquëma'. Napoaponahuë', co Quisocristo naniantaramahuë', topirahuë'.

5 "Quisocristoíchin anoyacancantërinco," topatama', Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Inapotohuachinquëma', achinicananinquëma'. Catahuarinquëma' ni'ton, nani ma'sha nanitaparama'. Co iráca pënëntërinso' natëramaso marë' catahuarinquëmahuë'.

6 Isonta' yonquico': iráca Apraan Yosë natërin. "No'tëquën nontërinco. Sacai' nininsonta' nanitaparin," topachina, Yosëri noya ni'nin.

7 Iporaso' canpoanta': "Yosë no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, imasarahue'," topatëhua', Apraan pochin cancantarihua'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Inanta' iyaro'sa' nitotoco'.

8 Co cotioro'saráchin Yosëri nohuantërinhuë'. Nisha piyapi'santa' imapachina', noya ni'sarin. Noya nicaton, co oshanëna marë' ana'intarinhuë'. Iráca iso noya nanan ninoton, Apraan itapon: "Nisha nisha piyapi'santa'

quëma pochin cancantohuachina', na'con catahuaarahué," itërin Yosëri. Quiricanën quëran naporin.

⁹ Apraan Yosëri sha'huitërinso' topinan natëcharinso marë' Yosëri na'con catahuarin. Inapochachin canpoanta' Quisocristo nanamë topinan natëcharëhuaso marë' catahuarinpoa'.

¹⁰ Moisësë iráca pënëntërinso' yaimapatama', ana'intinquëmaso' ya'huërin. Co ya'ipi natëramahuë' ni'ton, Yosë ana'intarinquëma'. Iráca quiricanën quëran naporin: "Co ya'ipimiáchin natëhuatamacohuë', chiniquën ana'intaranquëma'. Parisitopiquë a'paranquëma'," tënin.

¹¹ "Pënëntërinso' natëto cha'ësarahuë'," co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ina pochin cancantohuatëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Quiricanën quëran no'tëquën sha'huitërinpoa': "Cancanënpoa quëran huarë' natëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa ni'ton, noya nanpimiatarihua'," tënin quiricanënuë'.

¹² Cato' nanan ya'huërin. Co cato chachin imacaso' ya'huërinhuë'. Iráca pënëntërinso' natëhuachina', inasáchin natëcaso' ya'huërin. Moisësë sha'huitërinpoa': "No'tëquën natëcaso' ya'huërin. No'tëquën natëhuatëhua', noya nanpimiatarihua'," tënin. Ina nanan imapatama', co Quisocristo nanamën imaramahuë'.

¹³ Co nanitërehuahuë' no'tëquën natëcaso' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristo nipirinhue' nicha'ërinpoa'. Canpoa' ya'huërenamënpoa' chiminin. Ina, Yosëri ana'intërin. Quiricanën quëran naporin: "Piyapi pa'pi co noyahuë' nipachina, naraquë achinpirahuatë', chiniquën ana'intëre'. Nani Yosëri a'porin," tënin quiricanënuë'. Canpoaso' ana'intinpoaso' ya'huëpirinhue', naraquë chachin Quisocristo apatanantohuachinara, oshanënpoa marë' parisitërin. Inaquë parisitaton, nicha'ërinpoa'.

¹⁴ "Yosë no'tëquën nontërinco," tënin Apraan. Ina tëninso marë' Yosëri noya ni'nin. Nisha piyapiro'sarinta' imacaiso marë' Quisocristo chiminin. Ina natëhuachinara, Yosëri noya ni'nin. Ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantarinpoa'. Iráca Yosë sha'huirinsó pochachin ya'coancantarinpoa'.

Yosë sha'huirinsó'

¹⁵ Ni'cochi iyaro'sa'. Iso pochin sha'huichinquëma' yonquicamaso marë'. Ma'sha mapatëra, quirica quëtërinënpoa'. Quëtöhuachinënpora, hua'ani nininën acorahuaton, hui'sharin. Ina quëran co insonta' nanitërinhuë' canpiacaso'. Co aquëtë' ninshitacaso' ya'huërinhuë'. Naporahuaton, co topicaso' ya'huërinhuë'. Ya'nán ninshitërinso'ráchin ya'huëmiatarin.

¹⁶ Inapochachin iráca Yosëri nontaton, Apraan sha'huitërin: "Caora nohuanto, nóya catahuanranquën. Quëma shiparionta' catahuanarahué ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantacaso marë'," itërin. A'naíchin shiin yonquiaton, naporin. Quisocristo ninoton, napotërin.

¹⁷ Iráca Apraanë' anoyatatin, itapon: "A'na tahuëri quëma shiparin ya'huëhuachin, ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantarin. Caora nohuanto, nicha'ësarahuë. No'tëquën nontaranquën. Co onporonta' naniantarahuë'," itërin Yosëri. Ina quëran catapini pasa cara shonca pi'ipi na'huëhuachina, cotioro'sa' pënënin nani ma'sha natëcaiso marë'. Pënënpirinhue', Apraanë' iráca anoyatërinso' co naniantërinhuë'. Yosëri nani sha'huitöhuachina, co onporonta' nonpininhue'.

¹⁸ Iráca Yosëri sha'huitërin. "Caora nohuanto, piyapi'sa' nicha'ësarahuë," itërin. Iráca pënëntërinso' natëtë' cha'ëcaso' ya'huërin naporini, co inaora nohuanton Yosë nicha'ëitonpoahuë'.

¹⁹ ¿Ma'marëta' nipachin pënëntërinso nanan ya'huërin? Co topinan quëran cotioro'sa' pënëninhuë'. Oshahuanëhuaso' anitotinpoaso marë'

pënënin. Quisocristo nasitaquë huarë' pënëntërinsoachin ya'huërin imacaiso'. Quisocristo nasitohuachina, iráca Apraan sha'huitërinso chachin o'marin. Yosë pënëntohuachina, anquëniro'sa' a'paimarin Moisésë sha'huitacaso marë'. Ina quëran Moisésëri piyapi'sa' sha'huitërin.

²⁰ Nipirinhüë', Apraan nontohuachina, co anquëni a'paimarinhuë'. Co piyapi tëranta' a'parinhüë' sha'huitacaso marë'. Inaora chachin no'tëquën sha'huitërin.

Maistro pochin nininso'

²¹ Ina pochin ni'quëhuarë' Moisésë pënëntërin ni'ton, ¿Yosëri Apraan sha'huitërinso' tapirin ti? Co naporinhüë'. Pënëntërinso' noya noya nicaton, anoyacancantërinpoa' naporini, ina natërehuaso marë' Yosë noya ni'itonpoahuë'.

²² Nipirinhüë', co insonta' nanitërinhuë' no'tëquën natëcaso'. Ya'ipinpoa' oshahuanëhua'. Ina marë' ana'intinpoaso' ya'huërin, tënin Yosë quiricanën quëran. Napoaton Quisocristoráchin nanitaparín anoyacancantínpoaso'. Inasáchin imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

²³ Co'huara Quisocristo imacaso' tahuëri naniyatërasohuë' Moisésë pënëntërinso' hua'anëntatë pochin nitërinpoa' ama aquëtë' oshahuanacaso marëhuë'. Oncorapirinpoaso pochin nitërinpoa'. Quisocristo nasitaquë huarë' pënëntërinsoachin ya'huërin ama Yosë naniantacaso marëhuë'.

²⁴ Ni'cochi. Hua'huaro'sa' co yonquipihuë' ni'ton, na'con pënënacaso' ya'huërin. Inapochachin iráca Moisésë na'con pënëninpoa'. Maistro pochin pënëninpoa' oshahuanëhuaso' ayonquínpoaso marë'. Co pënëntërinso' natëcaso' nanitërehuahuë' ni'ton, Quisocristo huachi yonquiarëhua'. Ina imapatëhua', anoyacancantarinpoa'.

²⁵ Iporaso' nani Quisocristo o'marin ni'ton, co huachi maistro pochin nininso' nohuantarihuahuë'.

²⁶ Iporaso' Quisocristo imapatëhua', hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'.

²⁷ Ya'ipinpoa' Quisocristo natëhuatëhua', huëntonënuquë chachin aya'coninpoa'. Ya'conpatëhuara, "Quisocristoíchin imasarahuë huachi," ta'tëhua', aporihuanëhua'. Nasha a'morëso pochin ninëhua' ni'ton, Quisocristo pochin yonquiarihua'.

²⁸ Yosëso' co nisha nisha yonquirinpoahuë'. Anaquënpoa' cotio piyapinpoa', a'naquëonta' nisha piyapi'sa'. Anaquëonta' patrono'sa', a'naquënso' piyapinënpita. Anaquën sanapi'sa', a'naquënpoa' quëmapinpoa' nìpirëhuahuë', ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', a'na huëntoínchin pochin ninëhua'.

²⁹ Quisocristo imapatëhua', Apraan shinpitanpoa' ninëhua' canpoanta'. Apraan sha'huitërinso pochachin na'con catahuarinpoa'.

4

¹ Ni'cochi. Ma'huan chiminpachina, ya'ipi ma'shanënpita, coriqui, inapita ayananpirin. Hui'nin mashotohuachina, inari ya'huëretërin. Hua'huataponso nipirinhüë', co a'naroáchin maninhüë'. Inaora ma'shanënpita nipirinhüë', piyapinën pochin nicaton, co a'naroáchin hua'anëntërinhuë'.

² Hui'napitaquë huarë' a'napitari a'pairin. Hua'huasha ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Ina quëran hui'napitohuachina, ya'ipi hua'anëntarin. Pa'pin sha'huirinsó tahuëri chachin nanihuachin, hua'anëntarin.

³ Inapochachin canpoanta' co'huara Quisocristo nanamën nitochatërarihuahuë', hua'huaro'sa pochin yonquiarëhua'. Nani ma'sha

natétacaso' yonquiconēhua'. Ma'sha a'pocaso', ma'sha nicacaso', inapita sha'huitērinēnpoa'. Inasáchin yonquipirēhuahué'.

⁴ Ina quēran tahuērinēn nanihuachina, Yosēri hui'nin a'paimarin. Sanapi quēran nasitaton, piyapi chachin ninin. Cotio quēmapi ni'ton, iráca pēnētērinso' natēcaso' ya'huērin.

⁵ Iráca pēnētērinso' natētoi, piyapinēn pochin nipiraihué', Quisocristo nicha'ēinpoaso marē' o'marin. Ina imarēhua' ni'ton, iporaso' hui'ninpita pochin Yosē ni'ninpoa'.

⁶ Hui'nin pochachin nicaatonpoa', Ispirito Santo aya'coancantērinpoa'. Ina quēran Yosē nontohuatēhua', Ispirito Santo nohuanton, "Tata" itērēhua'.

⁷ Napoaton co huachi pēnētērinso' hua'anētērinpoahué'. Hui'ninpita pochin Yosē ni'ninpoa' ni'ton, na'con catahuarinpoa'. Inaora nohuanton, ya'ipi sha'huitērinpoaso' acotarinpooa'.

Iráca pēnētōpiso' co natēcaso' ya'huērinhué'

⁸ Iráca co Yosē nohuitēramahué'. Nisha nisha ma'sha, mamanshi, inapita tē'huatatoma', mosharama', co inapita yonquicasohuē' nipirinhué'.

⁹ Iporaso' Yosē nohuitērama'. Inanta' hui'ninpita pochin nicaatēnquēma', noya nohuitēnquēma'. Nani nicha'ēpirinquēmahué', ¿ma'marēcha naquēranchin iráca pēnētērinso', a'napita piyapi'sa' natētopiso', inapita natētoma', tē'huachinachin cancantantarama? tēnahué. Inapita natēapomarahué', co ina marē' noyápiachin cancantēramahué'.

¹⁰ Cotioro'sa pochin sahuato tahuēri chinotērama', yoquia'huarai tahuēri'santa', chinotantarama'. Nani pi'ipi nisha nisha niyontōpiso tahuēri'sa' na'huērama'. "Ina marē' Yosē noya ni'ninpoa'," topiramahué', co ina marē' noya ni'ninquēmahué'.

¹¹ No'tēquēn iyaro'sa' a'chintōpiranquēmahué', naniantērama' nimara, tēnahué. "Topinan quēran a'chintērahue nimara," ta'to sētērahue.

¹² Canta' iráca ya'ipi pēnētērinso' natēpirahué', Quisocristo imaca'huaso marē' co huachi ina yonquirahué'. Ca pochin cancantatoma', canpitanta', iyaro'sa', "Co iráca pēnētērinso' nicha'ēsarinpoahué'," ta'toma', Quisocristoichin imaco huachi. Iráca nicapēnquēma' pa'patēra, co no'huiramacohué', noya nontēramaco.

¹³ Ya'nan a'chintapēnquēma', caniorahué. Canioto, hua'qui' yacapātēnquēma', a'chintēranquēma'. Ina nitōtērama'.

¹⁴ Chiníquēn caniōpirahué', co nocanamacohué'. Noya natanamaco. "Anquēni pochin Yosē nanamēn a'chintērancoi," itēramaco. Quisocristo noninso pochachin natanamaco.

¹⁵ A'chintohuatēnquēmara, pa'yatērama'. Na'con nosororamaco. Nanitērama' naporini, ya'pirama chachin quēchitamacohué'. ¿Onpoatomata' iporaso nisha yonquirama'?

¹⁶ No'tēquēn pēnēnanquēma' ni'ton, ¿no'huiramaco ti?

¹⁷ Nisha a'china'piro'saso canpitataquē paatona' noyásha nontōpirinēnquēmahué', co tēhuēnchachin yacatahuarinēnquēmahué'. Yaocolarinēnquēma' inapita pa'yatamaso marē'. "Ama Paono natēcsohué'," itērinēnquēma'.

¹⁸ Noyasha yonquiatona', a'chinpachina', a'china'pi pa'yatacaso' ya'huērin. Nipirinhué', co noyahué' yonquiatona', a'chinpachina', co pa'yatacaso' ya'huērinhué'. Canpitataquē ya'huasoco, noya nontēramaco. Iporanta' co ya'huēpirahué', noya yonquirapico, topirahué'.

¹⁹ Na'con iyaro'sa' nosororanquēma'. Hui'nahuēpita pochachin ni'nanquēma'. Ni'co. Sanapi yahuaihuachina, chiníquēn parisitērin.

Inapochachin canta' na'con yonquiatênquëma', chiníquën parisitarëso pochin cancantërahuë. Canpitanta' Quisocristo pochachin cancantacamaso' na'con nohuantërahuë. Quisocristoráchin imapatama', oshaquëran ina pochachin cancantarama'. Ina marë' na'con yonquiáranquëma'.

²⁰ Ma'cha inatohua' aco'incoya, topitërarahuë. ¡Inaquë ya'huërahuë naporini, ninontërehua' noya noya niitonhuë'! Aquë ya'huërama' ni'ton, "¿Ma'ta' onpochi anoyata'huaso' marë' nicaya?" tënahué yonquiato.

Acara, Sara inapita pochin nipiso'

²¹ Natanco iyaro'sa' Moisése pënëntërinso' yanatëramasopita. ¿Co ya'ipi Moisése ninshifërinso' natanamahuë' ti?

²² Apraan cato' hui'nin ya'huëtërin. A'naso' cosonanën hua'huin. A'naso nipirinhüë' sa'in chachin hua'huin, tënin.

²³ Cosonanënso' a'napita sanapi'sa' pochin hua'huain. Sa'in chachinso nipirinhüë' Yosë nohuanton, hua'huain. Co'huara hua'huayantëraponhuë', Yosëri itërin: "Ca nohuantonëhuëquë hua'huainaran," itërin. Yosëri catahuarin ni'ton, hua'huain.

²⁴⁻²⁵ Iso cato' sanapi'sa' yonquiatoma', nitotoco'. Cato' sanapi'sa' ya'huërin. Inapochachin cato' anoyatërinso ya'huërin. A'naso' iráca pënëntërinso', itopi. A'naso' nipirinhüë', Quisocristo quëran anoyatërinpoaso'. Iráca pënëntërinso' cosona pochin ninin, Acara itopiso'. Iráca cotioro'sa' Arapia parti pa'topi. Ina parti pa'tasoi', Moisése pënëntërin. Sinai motopiquë canconpachinara, pënëntërin nani ma'sha natëcaiso'. "Co no'tëquën natëhuatëhuahuë', Yosë ana'intarinpoa', ta'tona', të'huatopi. Ipora huanta' cotioro'saso' Quirosarinquë ya'huatona', pënëntërinso' nanan imasapi. "Ana'intohuachinpoa', ta'tona', të'huarë'na' ya'huapi.

²⁶ Apraan sa'inso nipirinhüë' co ina pochinhüë'. So'ini noya noya ni'nin. Co hua'anën pochin camairinhüë'. Inapochachin inápaquë nasha Quirosarin ya'huërin. Inatohua' co nisha nisha natëcaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo imapatëhua', Sara hua'huin pochin ninëhua'.

²⁷ Iráca Yosë quiricanënhüë' ninshitaton, naporin:

"Co hua'huana'pinqüenhüë' niponahuë', nóya cancantëquë'.

Co hua'huaton iquitaponahuë', capa cancantëquë'.

A'na'ton so'yaton, hua'huain.

Quëmaso nipirinhüë', na'con na'con amiparinpita ya'huëtarinquën. Ina marë' capa cancantëquë'," itërin.

²⁸ Apraan hui'nin chachin Isaco itopiso'. Yosë nohuanton, ya'huëtërin. "No'tëquën Yosë nontërinco," topachina, ina nohuanton, Isaco nasitërin. Canpoanta' Quisocristo imapatëhua', Yosë nohuanton, huëntonënhüë' ya'conarihua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

²⁹ Apraan hui'ninpitaso' co noyahuë' nini'tona', ya'huëpi. Ispirito Santo nohuanton, Isaco nasitërin. Cosona' hua'huinso nipirinhüë', apiraton Isaco aparisitërin. Inapochachin ipora huanta' iráca pënëntërinso' nanan imapisopita aparisitërinënpoa'.

³⁰ Cosona' hua'huinso nipirinhüë', co ya'huëmiatërinhuë'. Ina'ton nasitaponahuë', Yosë co nohuantërinhuë' pa'pin ma'shanënpita hua'anëntacaso'. Apraan nontaton, itapon: "Isaco ya'ipi hua'anëntapon. Napoaton cosonaso', hua'huinë chachin a'paquë' pa'ina'," tënin.

³¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo nanamën imapatëhua', co pënëntërinso' nanan imacaso' ya'huërinhuë'. Yosëso' co patron pochin piyapitërinpoahuë'. Huëntonënhüë' chachin aya'coninpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'.

5

Quisocristo ocoirinpoaso'

¹ Quisocristo nicha'érinpoa' inasáchin yonquiatèhua' noya cancantacaso marè'. Ina imapatèhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Napoaton ama naquèranchin iráca pènèntèrinso' imahuasohuè'. Quisocristoráchin yonquia'ahua'.

² Ca Paonoco no'tèquèn sha'huitèranquèma'. Marca niacotohuatama', co Quisocristoíchin yonquiamahuè'. Ina quèran co anoyacancantarinquèmahuè'.

³ Naquèranchin sha'huitantaranquèma'. Marca niacotohuatama', ya'ipi cotio pènèntèrinso' natècaso' ya'huèrin.

⁴ "No'tèquèn natèhuatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'," topatama', co Quisocristo imaramahuè'. Yosè inaora nohuanton, nosoropirinquèmahuè', Quisocristo naniantohuatama', co huachi catahuarinquèmahuè'.

⁵ Nipirinhue', ina imapatèhua', Ispirito Santo catahuarinpoa'. "Quisocristoíchin anoyacancantèrinpoa'," topatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa', tènèhua'. Oshanènpoa' inquitatonpoa', tèhuèrchachin noyápiachin cancanquètarinpoa'. Ina ninarèhua'.

⁶ Quisocristo imapatèhua', co marca yonquiarihuahuè'. A'naquènso' nani niacotopi. A'naquènso nipirinhue' co niacotopihuè'. Co ina yonquicaso' ya'huèrinhuè'. Cancanènpoa quèran huarè' imacaso' ya'huèrin. "Quisocristo catahuarinpoa'. Co nonpintarinpoahuè'," ta'tèhua', ya'ipi cancanènpoa quèran natèhua'. Ina natèhuatèhua', catahuarinpoa' nóya ninosorocaso'. Ina pochin cancantohuatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'.

⁷ Canpitaso noya imasapiramahuè', ¿inta nonpintatènquèma', nisha ayonquirinquèma'? ténahuè'.

⁸ Co ina pochin Yosè a'chintèrinpoahuè'. Huèntonènquè aya'coninpoa' ni'ton, cancanènpoaquè nontarinpoa'. No'tèquèn yonquicaso' nohuantèrin.

⁹ Ni'co' iyaro'sa'. Pan nipatèra, pi'pian ahuèpocatèrinso' acotohuachinara, ya'ipi sè'cotèrin. Inapochachin pi'pian tèranta' nonpin nanan yonquihuatama', co hua'quiya quèranhuè' ya'ipinquèma' nitapicanarama'.

¹⁰ Caso nipirinhue' natèranquèma'. No'tèquèn yonquiarama', ténahuè'. Siniro catahuarinquèma' ama nisha nisha yonquicamaso marèhuè'. Nipirinhue', inso tèranta' nisha a'chintohuachinquèma', Yosèri ana'intarin. Chiniquèn nanantopirionta', nonpintohuachinquèma', Yosèri ana'intarin.

¹¹ A'naquèn nonpinapirinaco. —Paononta' quiya pochin a'chinin. "Marca niacotoco'. Co iráca pènèntèrinso' natèhuatamahue', co Yosè noya ni'sarinquèmahue'," tènin Paononta', toconpi. Co napopirahuè', nonpinapirinaco. Ina pochin a'chinahuè naporini, co cotioro'sa' no'huiitonacohue'. "Quisocristo corosèquè chiminin. Inasáchin imapatèhua', anoyacancantarinpoa'," itèrahuèso marè' ipora huanta' aparisitarinaco.

¹² Marca niacotacaso' na'con na'con yonquipi ni'quèhuarè', ya'ipi niyashitètochinapi naporini, noya noya niitonahuè'.

¹³ Ina pochin, iyaro'sa', nontaranquèma'. Canpitaso' Quisocristo nohuantèrinquèma'. Nicha'èrinquèma' ama huachi tè'huarè'quèma' ya'huècamaso marèhuè'. Co huachi ya'ipi iráca pènèntèrinso' imacaso' ya'huèpirinhue', co Yosè nohuantèrinhuè' oshahuanacamaso'. Quisocristo imapatama', co noyahuè' yonquiaramaso' naniantacaso' ya'huèrin. Ninosorotoma', nicatahuaco' noya cancantacamaso marè'. A'napita na'con na'con yonquico'.

14 Iráca Yosé pēnēntohuachina, ninosorocaso' na'con na'con nohuantērin. "Quēmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," tēnin.

15 Nino'huihuatama', pa'pi co noyahuē' nisarama'. Tanan ni'niro'sa niquētēpiso pochin cancantarama'. Nipinocasonta' co noyahuē'. Ina pochin nipatama', ni'cona ya'ipinquēma' nitapicancantama'.

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

16 Ispirito Santo natēco' catahuainquēma', tēnahuē. Ina catahuahuachinquēma', co noyahuē' yonquiramaso' naniantarama'. Inapita naniantatoma', nōya nisarama'.

17 Ispirito Santo noyasáchin ayonquiinpoaso' nohuantopirinhue', ipora huanta' co noyahuē' yonquirēhua'. Ispirito Santosos nipirinhue' pēnēninpoa' ama ina pochin cancantacaso marēhua'. Co noyahuē' yonquihuatēhua', co nanitērēhua' Ispirito Santo natēcaso'. Cato' cancán pochin ya'huētērinpoa'. Itohuara capini nipatētātē pochin nipi. Noya cancantacaso' nohuantopirēhua' huē', canpoara co nanitērēhua' huē' noya nicacaso'.

18 Cancanēnpoaquē Ispirito Santo nontērinpoa' ma'sona noya nicacaso'. Ina natēhuatēhua', co huachi iráca pēnētērinso' camairinpoahuē'. Ispirito Santo nohuantērinso chachin yonquiarihua'.

19 Piyapi'sa' inahuara co nanitopihuē' Yoséichin yonquicaiso'. Co noyahuē' yonquipisopita nitotērēhua'. Co noyahuē' yonquihuachinara, co noyahuē' nipi. Yamonshihuanpi, taparo' nonpi, sanapi sē'huachinachin cancantopi.

20 Co noyahuē' yonquihuachinara, mamanshi moshapi, pēnotopi, co nanan anoyatopihuē', co napopianachin yonquipihuē'. A'pitatona', a'naroáchin no'huítopi, nipinopi. A'na huēnton a'na huēnton co noyahuē' ninicatona' ya'huēpi. Nisha nisha yonquiatona', ya'huēpi.

21 Co noyahuē' yonquihuachinara, a'napita ma'shanēnpita noyapatona', no'huipi. No'pipi, pitaro'saquē ca'miatopi, o'omiatopi, a'naratipita nipi. Iráca pēnēnanquēma'. Iporanta' pēnēntaranquēma'. Inapohuatama', co Yosé hua'anētērinquē ya'conaramahuē'. Ina pochin nipisopita co Yosé'pa' pantarapihuē'.

22 Nipirinhue', Ispirito Santo natēhuatēhua', catahuarinpoa' ninosorocaso'. Catahuahuachinpoa', Yosé nohuítatēhua', capa cancantarihua'. "Yosé noya ni'sarincó," ta'tēhua', sano cancantarihua' ni'ton, noya ninicatēhua' ya'huarihua'. Piyapi'sa' no'huipirinpoahuēnta', co yanó'huirihua' huē'. Ma'sha onpohuatēhuanta', ahuantarihua'. Nosoroatēhua', nōya nontarihua'. Ispirito Santo catahuahuachinpoa', noya nicarihua'. No'téquēn nontarihua'; co pi'pisha tēranta' nonpintarihuahuē'.

23 Ispirito Santo natēhuatēhua': "Caso' noya noyaco," co tēcarihuahuē'. Sano piyapi nicarihua'. Co noyahuē' nicacaso' yonquipirēhua' huē', ina catahuarinpoa' naniantacaso'. Inapohuatēhua', Yosé noya ni'sarinpoa'. Co pēnēinēnpoaso' ya'huaponhuē'.

24 Quisocriso coroséquē chiminatón, oshanēnpoa' inquitērinpoa'. Napoaton canpoanta' ina imapatēhua', co noyahuē' yonquirehuasopita coroséquē patanantātē pochin nitatēhua', naniantacaso' ya'huērin. Co huachi nohuantarihuahuē' sopai pochin cancantacaso'.

25 Ispirito Santo ya'coancantatonpoa', catahuarinpoa' noya nicacaso' ni'quēhuarē', ma'sona tēranta' sha'huítóhuachinpoa', noya natēhua'.

26 Ama noya ninēhuaso marē' a'napita nocahuansohuē'. Ninocanpatēhua', a'naroáchin nino'huarihua'. Itohuara capini ninoyapatēhua', nino'huarihua'. Ama ina pochin cancantahuasohuē'.

6

Nicatahuacaso' ya'huérinso'

1 Ispirito Santo natètoma' noya cancantohuatama', a'napitanta' catahuaco' ina pochin cancanchina'. A'naso' co noyahué' nipachin, ama no'huicosohué'. Sanoan quèran pènénatoma', catahuaco' co noyahué' yonquirinsopita nanianchin. Ni'cona canpitanta' sopai minséchinquéma'.

2 Ya'ipinpoa' a'na tahuèri ma'sha onporèhua'. A'na tahuèrinta' sopai yanonpintèrinpoa' co noyahué' nicacaso maré'. Napoaton nicatahuahua' noya yonquicaso maré'. Panca pè'pèto nicatahuarèso pochin catahuahua'. Inapohuatèhua', Quisocriso natèarihua'. "Ninosoroco'," itèrinpoa'.

3 "Caso' noya piyapico," topatan, quèmaora ninonpintaran, co no'tèquèn yonquiranhué'. Co insonta' Yosé pochachin cancantèrinhué'. Co Yosé catahuarinpoahué' naporini, co manta' noya niitèrihuahué'.

4 Ama a'napita napopiso' nicatoma', nitantiacosohué'. Quèmaora naporanso yonquiato, nitantiaquè'. Noya cancantohuatatan, Yosé noya ni'sarinquèn. Ina quèran "Yosé noya ni'sarinco," ta'ton, capa cancantaran.

5 A'naya a'nayanpoa' Yosé acorinpoa' ma'sona nicacaso'. Canpoara pè'pètonénpoa' quèparèso pochin niahua'. A'na tahuèri sacai' nipirinhué' ahuantatèhua', imamiatahua'.

6 A'naquèn paatona', nani tahuèri Yosé nanamèn a'chinápi. A'chintohuachinquéma', ma'sha quètoco' ama pahuanchinasohué'.

7 Ni'cona sopai nonpintochninquéma'. Co Yosé tèhuacaso' ya'huèrinhué'. Co insoari tèranta' nanitèrinhué' Yosé nonpintacaso'. No'tèquèn yonquico'. Ma'sha sha'patèra, inachachin nitèrin. Co nisha nitèrinhué'.

8 Inapochachin co noyahué' yonquirápatèhua', co noyahué' nisarèhua'. Ina maré' ana'intinpoaso' ya'huèrin. Nipirinhué', Ispirito Santo natèhuatèhua', nani tahuèri catahuarinpoa' noya cancantacaso maré'. Ina quèran Yosé'pa' noya nanpicontarihua'.

9 Ama Yosé naniantatèhuahué', noya niahua'. Noya nicacaso' ama amiahuasohué'. Chiniquèn cancantohuatèhua', Yosé noya ni'sarinpoa'. Ina maré' tahuèri nanihuachin, acanaarinpoa'.

10 Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'. Nanitohuatèhua', catahuahua'. Quisocriso imarèhuasopita capini na'con na'con nicatahuahua'.

Piquèran huarè' pènèntèrinso'

11 Ca Paonoco apira pi'pian tèranta' caora imirahué quèran ninshitaranquéma'. Panca ninshiquè ninshitaranquéma'.

12 A'naquèn ipora huanta' marca yaacotarínèinquéma'. A'napita cotioro'sari noya nicacaiso maré' inapopi. "Quisocriso corosèquè chiminatón, anoyacancantèrinpoa'. Inasáchin nicha'èrinpoa', topatèhua', cotio hua'ano'sa' aparisitarinènpoa'," topi. Ama inapitari no'huicaiso marèhué' napopi.

13 Co inapita tèranta' ya'ipi pènèntèrinso' natèpirinahué', marca yaacotarínèinquéma'. Niacotohuatama', pa'yatapi. "Ni'co". Nisha piyapi'santa' natètènénpoa', marca niacotopi," tosapi.

14 Caso nipirinhué' piyapi'sa' pa'yatahuaso' co yonquirahué'. Quisocriso chimininoáchin yonquirahué. Corosèquè chiminatón, anoyacancantèrinpoa'. Ni'ton, inaro'co chiminahuèso pochin co ma'sha isoro'paquè ya'huèrinso' yonquirahué'. Naporahuaton, isoro'paráchin pa'yatopisopita co huachi noya ni'ninacohué'.

15 Marcaso' co onpochin yonquicaso' ya'huèrinhué'. Co ina maré' Yosé noya ni'ninpoahué'. Quisocriso imapatèhua', nasha cancan quètèrinpoa'. Ina maré' tèhuèchinso' noya ni'ninpoa'.

¹⁶ Nani no'tëquën a'chintëranquëma'. Ina imapatama', Yosë piyap-inën chachin nisarama'. Yosë nosoroatënuquëma', noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma', ténahuë.

¹⁷ Quisocristo no'tëquën natërahuë ni'ton, ahuërinaco. Ipora huanta pë'sharinaco ni'ton, cariro'sa' ya'huëarin. Napoaton ama insonta' aquëtë huarë' asëchincosohuë' ténahuë.

¹⁸ Ya'ipinquëma', iyaro'sa', yonquiáranquëma'. Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo catahuainquëma'. Amen. Nani huachi.

Paono

Paonori Ipiisoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Canpitanta' Quisocristo noya imarama' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ipiisoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

Iráca quëran huarë' Tata Yosë yonquirinpoaso'

³ Ma noyacha Tata Yosëso paya. Sinioro Quisocristo pa'pin inaso'. Inápa quëran noya noya yonquirinpoa'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, na'con catahuarinpoa' noya noya cancantacaso marë'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Ina quëran nani tahuëri catahuarinpoa' nohuantërinso chachin nicacaso'. Co inápaquë ya'huëyatërarihuahuë', inatohua' ya'huëarëhuaso pochin Yosë nohuitërehua'. Ina yonquiatëhua', "Yosparinquën Sinioro," itahua'.

⁴ Co'huara isoro'pa' ya'huëyatërasohuë', yonquiatonpoa', huayoninpoa' nóya cancantacaso marë'. Quisocristo imapatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë nóya ni'ninpoa'.

⁵ Iráca quëran huarë' nosoroatonpoa', acorinpoa' huëntonënuquë ya'conacaso'. Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'. Inaora nohuanton, noya yonquirinpoa'.

⁶ Hui'nin na'con nosororin. Ina imapatëhua', canpoanta' na'con nosoroarinpoa'. Ina yonquiatëhua', "Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, inaora nohuanton, nosororinpoa' paya," tosarëhua'.

⁷ Quisocristo corosëquë chiminaton, nicha'ërinpoa'. Huënainën pa'nin ni'ton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Inaora nohuanton, Yosë na'con nosororinpoa'.

⁸ Nosoroatonpoa', na'con catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Yonquinen chachin anitotërinpoa'.

⁹ Inaora nohuanton, nóya yonquirinpoa'. Co canpoara nitotopirëhuahuë', yonquirinpoaso' anitotërinpoa'. Iráca quëran huarë' yonquirin Quisocristo a'paimacaso'.

¹⁰ Ina tahuërinën nanihuachin, Quisocristo ya'ipiya hua'anëntarin. Isoro'paquë ya'huërinso'pita, inápaquë ya'huërinso'pita inapita hua'anëntarin. A'na huëntoínchin pochin acoarin. Ina Yosë na'con nohuantërin.

¹¹ Inaora nohuanton, acorinpoa' piyapinëpita nicacaso marë'. Quisocristo imapatëhua', hui'nin pochin ni'sarinpoa'. Napoaton a'na tahuëri Yosë'pa' noya noya acoarinpoa'. Iráca chachin yonquirinpoa' ni'ton, huëntonënuquë aya'coninpoa'.

¹² Quiya'ton imarai. "Quisocristo nicha'ësarínpoa'," ta'toi imarai. Noya imapato, a'napitanta' nicanaco, Yosë yonquiapi inahuantanta': "Ma noyacha Tata Yosëso' paya," tosapí. Ina ta'caiso marë' acorincoi.

¹³ Canpitanta' Yosë nanamën natanama'. "Quisocristo anoyacancan-tohuachínquëma', nicha'ësarínquëma'," itërainquëma'. Natanpatamara: "No'tën nanan inaso'," ta'toma', natërama'. Quisocristo imapatama', hui'nin pochin Yosë ni'ninquëma'. Napoaton Ispirito Santo aya'coancantërinquëma'. Sichoquë marca acopiso pochin aya'coancantërinquëma' huëntonënuquë

aya'coninquëmaso' nitotacaso marë'. Iráca sha'huirinsó chachin napotërinquëma'.

¹⁴ Quisocriso imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantomiatërinpoa'. Ina'ton quëtërinpoa' ni'ton: "Tëhuëenchachin a'na tahuëri Yosë'pa' quëpantarinpoa'," tënëhua'. Nani Yosë nicha'ërinpoa' ni'ton, o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, ya'huërin'pa' quëpantarinpoa'. Inaquë noya noya ya'huëcontarihua'. Ina yonquiatëhua': "Ma noyacha Tata Yosëso yonquirinpoa paya," tënëhua'.

Inapita marë' Paonori Yosë nontërinso'

¹⁵ "Quisocriso anoyacancantërinpoa'," ta'toma', inasáchin imarama'. Ina imatoma', ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroarama', natantërahuë. Ina natantato, nóya cancantërahuë.

¹⁶ Na'con canpita marë' Yosë nontërahuë. "Noya imarinënuquën ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro,'" itërahuë, Yosë nontato.

¹⁷ Tata Yosëso' noya noya ninin. Inasáchin chinotacaso' ya'huërin. Quisocriso isoro'paquë o'maton, Yosë anohuítërinpoa'. Ina yonquiato, canpita marë' Yosë nontërahuë: "Catahuaquë' Sinioro no'tëquën yonqui'ina'. Noya noya nohuichinënuquën. Noya nohuitohuachinënuquën, quëma yonquiransó chachin nitotapi.

¹⁸ Ya'ipi nanamën Sinioro noyá anitotëquë'. Quëma huëntonënuquë chachin aya'conancoi noya cancanta'huaiso marë'. Catahuaquë' ina yonquiatona', noya cancanchina'. A'na tahuëri ya'huëranquë chachin noya noya ya'huëcontarai. Ina na'con yonqui'ina'.

¹⁹ Quëmaso' ya'ipi nanitaparan. Natërainquën ni'ton, nani tahuëri catahuarancoi. Chini chiniquën nanantaton, nicha'ërancoi. Catahuaco'i ina yonquiatoi, chiniquën cancanchii.

²⁰ Iráca chiniquën nanantaton, Quisocriso ananpitaantaran. Inápaquë quëpantarahuaton, inchinan quëran ahuënsëran ni'ton, chini chiniquën nanantarin," itërahuë, Yosë nontato.

²¹ Isoro'paquë nisha nisha hua'ano'sa', chirinchiros'sa', copirnoros'sa', inapita chiniquën nanantopi. Inapaquënta' chiniquën nanantopisopita ya'huëpi. Quisocrisoso nipirinhuë', inapita quëran chini chiniquën nanantërin. Co incari tëranta' nanitërinhuë' ina minsëcaso'. Co onporonta' a'napitari ina minsëapihuë'.

²² Yosëri chachin Quisocriso nanan quëtërin ya'ipi ya'huërinso'pita hua'anëntacaso marë'. Naporahuaton, ya'ipi imarëhuasopita catahuainpoaso marë' acorin. Na'acquënpoa' nipirëhuahuë', a'na huëntoinchin pochin ninëhua'. Inaso' motënpoa pochin nicatón, ya'ipiya hua'anëntarinpoa'.

²³ Inaora nonën pochin ni'ninpoa'. Napoaton na'con yonquirinpoa'. Nani ya'coancantërinpoa' noya noya imacaso marë'. Noyá ya'coancantohuachinpoa', ya'ipi cancanënpoa quëran ina yonquiarihua'. Ina marë' nininpoa'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntarin.

2

Inaora nohuanton nicha'ërinpoaso'

¹ Iráca canpitaso' co noyahuë' nicatoma', oshahuanama'. Co Yosë nohuítatomahuë', chimipi pochin cancantëramá'.

² Co'huara Quisocriso imashatërapomahuë', sopai hua'an natëtoma', co noyahuë' ninama'. Inaso' ihuan ya'huërinquë ya'huaton, ya'ipi sopairo'sa' hua'anëntarin. Co quënanpirëhuahuë', isoro'paquë sacatárin minsëinpoaso marë'. Yonquinëmaquë camairinquëma' ni'ton, co Yosë natëramahuë'.

³ Iráca ya'ipinpoa' co Yosë natërëhuahuë'. Co noyahuë' yonquiatëhua', co noyahuë' ninëhua'. Canpoara nohuantërëhuasoráchin ninëhua'. Yano'huitohuatëhuara, no'huitërëhua'. Yano'pihuatëhuara, no'pirëhua'. Yaahuëtöhuatëhuara, ahuëtërëhua'. Ina marë' ya'ipinpoa' ana'intinpoaso' ya'huërin.

⁴ Yosëso nipirinhüë' na'con nosororinpoa'. Nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'.

⁵ Oshahuanëhua' ni'ton, chimipi pochin ni'pirinpoahuë', oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iporaso huachi Quisocristo imarëhua' ni'ton, nanopiantarinso pochin Yosë ni'ninpoa'. Anoyacancantërinpoa' noya noya cancantacaso marë'. Nosoroatonpoa', inaora nohuanton, nicha'ërinpoa'.

⁶ Iráca Quisocristo pa'pitopirinhüë', Yosëri ananpitaantarahuaton, inápaquë quëpantarin. Canpoanta' imarëhua' ni'ton, inarë'quënpoa' nanopiantarëhuaso pochin anoyacancantërinpoa'. Quisocristo ya'coancantërinpoa' ni'ton, ipora chachin inápaquë ya'huarëhuaso pochin Yosë ni'ninpoa'.

⁷ Yosë inaora nohuanton, na'con nosororinpoa'. Quisocristo imapatëhua', noya catahuarinpoa'. A'na tahuëri a'napitanta' nicatënënpoa', Yosë chinotapi: "Ma noyacha Yosëri nosororin paya," tosapí.

⁸ Nosoroatonpoa', inaora nohuanton nicha'ërinpoa'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," topatëhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', nicha'ërinpoa'. Co canpoara nanitërëhuahuë' Yosë imacaso'. Ina catahuarinpoa' cancanënpoa quëran natëcaso'.

⁹ Co canpoara nanitërëhuahuë' cha'ëcaso'. Napoaton co nocantacaso' ya'huërinhuë'. "Caso' noyaco ni'to, Yosë'pa' pa'sarahüë," co ta'caso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Yosë anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantahuatonpoa', acorinpoa' nóya nicacaso marë'. Quisocristo catahuahuachinpoa', noya nisarëhua'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' ina pochin nicacaso'. Ina marë' nicha'ërinpoa'.

Quisocristo nanan anoyatërinpoaso'

¹¹ Isonta' iyaro'sa' yonquico'. Iráca co pi'pian tëranta' Yosë nohuitëramahuë'. Canpitaso' nisha piyapi'sanquëma' ni'ton, cotioro'sa' nocaninënguëma'. "Quiyaso' Yosë piyapinënpitacoi. Canpitaso' co marca tëranta' nonëmaquë nicotëramahuë', itërinënguëma'.

¹² Tëhuëchachin co'huara imashatërapomahuë', co Quisocristo nohuitëramahuë'. Iráca Yosëri isairro'sa' huayonin piyapinënpita nicacaso' ni'ton, "Nicha'ësanquëma'," itërin. Co inapita pochin ni'ninquëmahüë'. Shimashonënapitarë' anoyatërinso' sha'huitopirinhüë', co nitotëramahuë'. Topinan quëran ya'huërama'. Co Yosë'pa' pacamaso' ninaramahuë'. Co pi'pian tëranta' Yosë nohuitëramahuë'.

¹³ Co Yosë nohuitatomarahuë', áquë pochin nisapiramahuë'. Iporaso' Quisocristo imatoma', nohuitërama huachi. Oshanëma marë' huënnainën pa'nin ni'ton, Yosë anohuitërinquëma'. Ya'caritëramaso pochin ninama'.

¹⁴ Quisocristo chiminin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'. Iráca cotioro'sacoi co noyahuë' ni'nainquëma'. Nisha piyapinquëma' ni'ton, inimicoro'sa pochin ni'pirainquëmahüë'. Inaso' chiminaton, paira pochin ya'copirinpoaso' nani chí'huincarín. Iporaso' ya'ipinpoa' Quisocristo imarëhuasopita a'na huëntoínchin ninëhua'.

¹⁵ Quisocristo nasha nanan quëtërinpoa'. Co huachi iráca pënëntërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', nasha huëntonquë aya'coninpoa'. Quisocristo huëntonënguë ya'conatëhua', co

huachi nisha chinotërëhuahuë'. Nisha nisha piyapinpoa' nirihuarahuë', noya nini'tëhua' ya'huërëhua'.

¹⁶ Naporahuaton, co huachi Yosë inimicotërëhuahuë'. Quisocristo corosëquë chiminaton, nanan anoyatërinpoa'. Cato' huënton pochin nipirëhuahuë', Quisocristo imapatëhua', noya ninicatëhua' ya'huërëhua'. A'na huëntoíchin ninëhua'.

¹⁷ Quisocristo isoro'paquë o'maton, noya nanan sha'huitërinpoa'. "Ya'ipinquëma' nicha'ësaranquëma'," itërinpoa'. Canpitaso' co pi'pisha tëranta' Yosë nohuitatomarahuë', áquë pochin nipiramahuë', nanan anoyatërinquëma'. Cotioro'sacointa' ya'carisha pochin ninaiso' nanan anoyatërincoi.

¹⁸ Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' nanitërëhua' Tata Yosë nontacaso'. Ispirito Santo catahuarinpoa' ni'ton, ina nontohuatëhuara, noya nataninpoa'.

¹⁹ Napoaton iporaso' iyaro'sa', Yosë nohuitërama'. Co Yosë'pa' pa'shatërapomarahuë', nani huëntonënuë aya'coninquëma'. Ya'huëhuano'sa pochin nisarama'. Co huachi nisharo'sa pochin ni'ninquëmahuë'. Ya'ipinpoa' Quisocristo imarëhuasopita hui'ninpita pochachin nóya ni'ninpoa'.

²⁰ Ya'ipi imarëhuasopita ina naponpoa chachin a'na pëi pochin ninëhua', na'pi quëran nipiso'. Na'pi quëran yapëihuatëra, acopo' ihuatatuatë', siminto'ton acorë'. Inapochachin canpoanta' Yosë pëinën pochin ninëhua'. Siminto acopiso pochin, ca'tano'sa'ton nanamën a'chintërinënpoa'. Ina quëran pënëntona'piro'santa' no'tëquën a'china'piapi. Na'pi quëran yapëihuatëra, pëi' tacionorinquë na'pi noya noya nininso' acorë' fantiacao marë'. Ina acohuatëra, a'napita na'piro'sa' no'tëquën apanshinë'. Na'pi noya noya nininso pochachin Quisocristoso' achinirinpoa'.

²¹ Quisocristo imapatëhua', Yosë acoarinpoa' ina pëinën pochin nicacaso marë'. Catahuahuachinpoa', noya nini'tëhua' ya'huërëhua'. A'napitanta' a'naya a'naya Quisocristo imapachina', ya'conapi anta'. Nóya pëi' Yosë chinotacaso marë' acorëso pochin nisarëhua'.

²² Canpitanta' Quisocristo imatoma', ya'conama'. A'naya a'nayanpoa' na'pi pochin ninëhua' pëi' nanicaso marë'. Ya'ipi imarëhuasopita Yosë pëinën pochin ninëhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', Yosë chachin canpoarë' ya'huërarin huachi.

3

Nanamën a'chinacaso marë' acorinso'

¹ Napoaton isonahuato, canpita marë' Yosë nontarahuë. Nisha piyapi'sanquëma' nipomarahuë', Quisocristo nanamën a'chintëranquëma' ni'ton, tashinan pëiquë po'morinaco.

² Inaora nohuanton, Yosë chachin acorinco a'chinta'huanquëmaso marë'. Na'con catahuarinco ni'ton, nanamën sha'huiárahue, natantërama'.

³ Iráca quëran huarë' Yosë yonquirin nicha'ëinquëmaso'. Napoapohuë', co piyapi'sa' anitotërinhuë'. Iporaso nipirinhue' inaora nohuanton, anitotërinco ni'ton, nani pi'pian ninshitëranquëma'.

⁴ Ina nontohuatama', Quisocristo nanamën anitotërinco' canpitanta' nitotarama'.

⁵ Iráca co iso nanan nitotopihuë'. Iporaso' Quisocristo acorincoiso-pita nitotërai. Pënëntona'piro'santa' nitotopi. Ispirito Santo anitotërincoi a'china'huaiso marë'.

⁶ Na'a pi'ipi cotioro'saráchin Yosë chinotopi. "Nicha'ësaranquëma'," itaton, Yosëri na'con catahuarin. Iporaso nipirinhue' nisha piyapi'sanquëmanta'

catahuarinquëma'. Noya nanan natanatoma', Quisocristo imarama' ni'ton, canpitanta' nicha'ësarinquëma'. Napoaton a'na huëntoínchin pochin ninëhua'.

7 Yosë nosoroatonco, acorinco ina nanan a'china'huaso marë'. Co acoincosohuë' nipirinhüë', acorinco. Na'con catahuarinco ni'ton, noya a'chinárahüë'.

8 Caso' a'napita imapisopita quëran na'con na'con co noyahüë' nipirahüë', anoyacancantërinco. Ina quëran nosoroatonco, acorinco nisha piyapi'sa' sha'huita'huaso marë'. Quisocristo nanamënso' noyápiachin. Ma inacha ni'ton, nosoromiatërinpoa paya, tënahüë' yonquiato.

9 Iráca Yosëri ya'ipi ma'sha ninin. Naporochachin yonquirinpoa' anoyacancantinpooa' ni'ton, noya natanarinpoa', co ya'ipi piyapi'sa' sha'huitërinhuë'. Ipora huarë' anitotërinco ni'ton, sha'huitëranquëma'.

10 Na'con Yosë yonquirinpoa'. Ina nohuanton, oshaquëran a'naya a'nayanpoa' imarëhua'. Iporaso' na'aguënpooa' imapatëhua', Quisocristo huëntonënguë ya'conëhua'. Inápaquë chiniquën nanantopisopitanta' nicatëñënpooa': "Ma noya Yosë yonquirin ni'ton, anoyacancantaton, huëntonënguë chachin aya'conin paya," tosapí.

11 Iráca quëran huarë' Yosë yonquirinpoa' imacaso marë'. Quisocristo o'maton, huëntonënguë aya'coninpoa'. Inasáchin hua'anëntërinpoa'.

12 Ina imarëhua ni'ton, natëtëhua', Yosë nontarihua'. "Anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya natanarinpoa'," ta'tëhua', co tē'huatarihuahuë'. Noya cancantatëhua', ina nontarëhua'.

13 A'chintëranquëma' ni'ton, tashinan pëiquë po'morinaco. Parisitapi- rahuë', chiniquën cancantoco'. Canpitanta' Quisocristo imacamaso marë' parisitërahüë'. Ina marë' noya cancantacaso' ya'huërin.

Quisocristo nosororinpooa'

14 "Ma noyacha Yosë yonquirinpoa paya," ta'to, isonahuato, Tata Yosë nontërahüë'.

15 Inaso' ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. A'naquën inápaquë ya'huërapí. A'naquënpoanta' isoro'paquë chachin ya'huëarëhua'.

16 Napoaton canpita yonquiátënanquëma', Yosë nontërahüë. "Quëmaso' Sini- ioro chini chiniquën nanantëran. Noya noyanquën ni'ton, imarinënsopita nosoroaton, catahuaquë' chiniquën cancanchina'. Ispirito Santori achini- cancain noya noya imainënguën.

17 Ya'ipi cancanëna quëran natëtatona', Quisocristoíchin yonqui'ina'. 'Can- canëhuëquë ya'huërarín', ta'tona', noya noya nohuichinën. Catahuaquë' noya nosoro'inën. Ya'ipi piyapi'santa' nosoro'ina', Nara itëquën acopo' pa'pachina, co inpaninhüë'. Inapochachin inapitanta' 'Quisocristo na'con nosororincoi', ta'tona', a'napitanta' nosoro'ina'. Noya ninosorohuachina', Ispirito Santori catahuararin chiniquën cancantacaiso'.

18-19 Inapohuachina', Quisocristo nosoromiatërincoiso' nitotapi. Pi'iro'të' pancantërinso', naporopitërinso', inaparinso', acoporinso' inapita co nani- nahuanhuë' yonquirai. Inapochachin Quisocristo nosoromiatërincoisonta' co nitotochináchinhuë' nipirinhüë', nitotapi. Ina nitotohuachina', ya'ipi quihuitërancoisopita ya'huëtapi. Ya'ipi imapisopita ina yonqui'ina'," itërahüë'.

20 Tata Yosëso' chini chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin. Hua'yanën chachin nani ya'coancantërinpoa' ni'ton, noya catahuarinpoa'. Nani tahuëri achinicancaninpoa' ni'ton, cancanënpooa' quëran huarë' Yosë yonquia'ahua'. Ina nontohuatëhua', "Catahuaco," itohuatëhua', na'con catahuarinpoa'. Na'con nohuantopirëhuahuë', na'con na'con inaso' nanitaparin nicacaso'. Co nitotërehuasohuënta' nanitaparin.

21 “Ma noyacha Tata Yosëso paya,” itahua'. Quisocristo noya imapatëhua', a'napitanta' nicatënënpoa', Yosë yonquiapi. Ya'ipi piyapi'sari ina chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Ipora quëran huarë' inasáchin yonquia'ahua'. Amen.

4

A'na huënton pochin ninëhuaso'

1 Quisocristo nanamën a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë po'mopirnacohuë', iporahuanta' pënënáranquëma'. Yosë nisha'ëtënuquëma', huëntonënuquë aya'coninquëma'. Napoaton noyasáchin nico'.

2 “Yosëíchin catahuarinpoa' noya nicacaso',” ta'toma', ama a'napita no-cancosohuë'. Sanoanan quëran nontatoma', ama no'huicosohuë'. A'napita ma'sha onpotohuachinënuquëma', ama yai'huëretocosohuë'. Co noyahué' nipirinahuë', nosoroatoma' noya nontoco'.

3 Na'con yonquico' iyaparima pochachin ninosorocamaso'. Ispirito Santo catahuarinquëma' napopináchin yonquicamaso marë'. Ina catahuahuachinquëma', co pi'pian tëranta' nino'huíaramahuë'. Noya nini'toma', ya'huarama'.

4 Quisocristo imapatëhua', ya'ipinpoa' a'na huëntoíchin pochin ninëhua'. A'naíchin Ispirito Santo ya'huërinso' ya'coancantërinpoa'. Imarëhuasopita nisha'ësarínpoa' ya'huërinquë chachin quëpanta'ínpoaso marë'. Inasáchin ninarëhua'.

5 Quisocristoíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nanamënáchin natërëhua'. “Quisocristo imarahué,” ta'tëhua', aporihuanëhua'. Co nisha nisha imacaso marë' aporintërinënuquë'.

6 Tata Yosëíchin chinotërëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Inaso' chini chiníquën nanantaton, hua'anëntërinpoa'. Ya'ipinpoa' catahuarinpoa' ina marë' sacatacaso'. Imapatëhua', ya'coancantomatërinpoa'.

7 Quisocristo catahuarinpoa' ma'sona tëranta' noya nicacaso marë'. Ya'ipinpoa' a'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa' nisha nisha nicacaso'. Inaora nohuanton, catahuarinpoa' ma'sona nohuantërinso' noya nitotacaso marë'.

8-9 Iráca inápaquë nóya ya'huëpirinhuë', isoro'paquë chachin o'marin. Na'con parisitaton, chiminin. Pa'pitopirinahuë', nanpiantaton, inápaquë panantarin. Iráca quiricanënuquë naporin:

“Ya'ipi minsërahuaton, inápaquë panantarin huachi.

Naporahuaton, ma'sha topinan nicanarëso pochin piyapinënpita catahuarin nóya nicacaso'.

Nisha nisha nicacaso' catahuarin,” tënin.

10 Quisocristo chachin isoro'paquë o'marahuaton, inápaquë panantarin. Yosë ya'huërinquë chachin panantarahuaton, hua'yanën chachin a'patimarinpoa' ya'coancantínpoaso marë'. Ya'ipi parti ya'huaton, ya'ipi hua'anëntarin.

11 Naporahuaton, nisha nisha acorinpoa' nicatahuacaso marë'. A'naquë'n Quisocristori chachin a'parin a'chinacaso marë'. A'naquë'onta' Ispirito Santo nohuanton, Yosë yonquirinso chachin sha'huirin. A'naquë'onta' nisha nisha parti paaton, Yosë nanamën a'china'piarin. A'naquë'onta' ina nohuanton, ya'huëpíquë ya'huëhuano'sa' nani tahuëri catahuapi noya imacaiso marë'. A'naquë'onta' ya'ipi Yosë nanamën a'chintapi.

12 Nisha nisha acorinpoa' noya nicatahuacaso marë'. Inaora nonën pochin ni'ninpoa' ni'ton, ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa' noya ina marë' sacatacaso'.

¹³ Inapohuatēhua', ya'ipinpoa' imarēhuasopita napopináchin yonquarihua'. Yosē hui'nin chachin nóya nohuitarihua'. Ina quēran noya noya cancantarihua'. So'sorēso pochin oshaquēran Quisocristo pochachin cancantacaso' ya'huērin.

¹⁴ Ina quēran no'téquēn yonquarihua'. Co huachi hua'huaro'sa pochin cancantarihua'huē'. Hua'huaro'saso' co yonquiyatērapihuē' ni'ton, nisha nisha natētopi. Canpoaso nipirihuē' chinotēnpoa pochin no'téquēn yonguia'ahua'. Ni'co'. Panca ihuan huē'pachina, potí niquēran niquēran ohuē'erin. Co no'téquēn yanponihuē'. Inapochachin a'naquēn nisha nisha nanan natanpachinara, nisha nisha yonquipi. Co Quisocristo nanamēnáchin yonquipihuē'. A'naquēn nisha nisha a'chinapi. Noyá nitotopi nonpinacaiso'. Nonpin nanan imatona', yanonpintopirinēnquēmahuē', ama pi'pian tēranta' natēcosohuē'.

¹⁵ Quisocristo nanamēnso nipirihuē' no'tēn nanan. Noya ninosoroatēhua', inasáchin niá'chintahua'. Inapohuatēhua', oshaquēran Quisocristo pochin cancantarihua'. Inaso' na'con nosoroatonpoa', hua'anēntarinpoa'. Inaora nonēn pochachin ni'ninpoa'. Inaso' motēnpoa pochin ni'ton, natēcaso' ya'huērin.

¹⁶ Ina natēhuatēhua', noya nini'tēhua', ya'huarihua'. Ya'ipinpoa' nicatahuacaso' ya'huērin. Nisha nisha nicatahuarihua' noya noya imacaso marē'. Quisocristo chachin catahuahuachinpoa', noya nicatahuarihua'. Ina quēran ninosoroatēhua', ya'ipinpoa' noya noya cancantarihua'.

Nasha cancan quētērinpoaso'

¹⁷⁻¹⁸ Quisocristo nanan quētērinco ni'ton, pēnēnaranquēma'. Na'a piyapi'sa' co imatonaraihuē', topinan quēran ya'huērapí. Somaraya pochin cancantatona', nisha nisha yonquipi. Co natantochináchinhuē' cancantopi ni'ton, co Yosē nanamēn nitotopihuē'. Co Yosē yonquiatonaraihuē', co manta' Yosē nohuitopihuē'. Ama inapita pochin nicosohuē'.

¹⁹ Inapitaso' nitotaponaraihuē', co nohuantopihuē' noya nicacaiso'. Co noyahuē' nisáponaraihuē', co nitotapanpihuē'. Monshihuanacaisoáchin yonquipi. Co noyahuē' yonquiatona', a' naratipita nipi.

²⁰ Co ina pochin Quisocristo a'chintērinpoahuē'.

²¹ Inaso' no'téquēn anitotērinpoa'. Nanamēn nani natanama'.

²² Iráca pa'pi co noyahuē' ninama'. No'pirama', monshihuanama', nisha nisha yonquirama'. Inapohuatamara, "noya cancantarēhua'," topiramahuē', ninonpintērama'. Co tēhuēnchachin noya cancantēramahuē'. Iráca naporasas' chanatērinso pochin Yosē ni'ninquēma'. Iporaso' ya'ipi co noyahuē' yonquiramasopita naniantoco huachi.

²³ Ina naniantatoma', nóya cancantoco' noya noya yonquiamaso marē'.

²⁴ Nasha cancan Yosē quētērinpoa' ina pochin cancantacaso marē'. Napoaton nasha a'morēso pochin nasha cancantoco'. No'téquēn yonquiatoma', noyasáchin nico'.

²⁵ Ya'ipi imarēhuasopita Yosē huēntonēnquē chachin ya'conēhua'. Iyanpoa pochin ninēhua'. Napoaton ama ninonpintahuasohuē'. No'téquēnáchin ninontahua'.

²⁶ A'na piyapi no'huihuatama', ni'cona oshahuantama'. Co'huara pi'i ya'coyantērasohuē', nanan anyotaco'.

²⁷ Hua'qui' no'huihuatama', a'naroáchin sopai minsēarinquēma'.

²⁸ A'naquēma' iráca ihuatērama'. Ama huachi ihuatocosohuē'. Ama chirotomarahuē', noya sacatoco'. Ina quēran nanitērama' pahuantērinsopita quētēcamaso'.

²⁹ Ama taparo' noncosohuë'. Ama ma'toma ma'toma noncosohuë'. Sano yonquiatoma', noya nonco' a'napita natanatênquëma', Yosë yonqui'ina'. Noya noya imacaso marë' catahuaco'.

³⁰ Co noyahuë' nipatama', Ispirito Santo sëtarin. Quisocristo imapatamara, sichoquë marca acotërëso pochin Ispirito Santo aya'coancantërinquëma'. Ayaro' tahuëriquë huarë' a'pairinquëma'. Naporo' noyá nicha'ësarinquëma'. Napoaton ama Ispirito Santo asëtocosohuë'.

³¹ Ama a'napita no'huitoma', yonquirácosohuë'. A'naróachin nanan anoyatoco'. Ama no'huitacamaso' nohuantocosohuë'. Ama no'huito canainquëmasohuë'. Ama iquiinan quëran ninontocosohuë'. Nipinocasonta' co noyahuë'. Ama pi'pian tëranta' co noyahuë' nicosohuë'.

³² Ya'ipi piyapi noya nontoco'. Nosoroatoma', catahuaco'. Ma'sha onpotohuachinênquëma', ama ina yonquicosohuë'. Quisocristo imarama' ni'ton, Yosë oshanëma' inquitërinquëma'. Canpita marë' chiminin ni'ton, nanan anoyatërinquëma'. Inapochachin canpitanta' a'napita ma'sha onpotohuachinênquëma', nanan anoyatatoma', noya nontoco'.

5

Yosë imatëhua', noyasáchin niahua'

¹ Yosë nosoroatonpoa', hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Tatanpoa' ni'ton, ina nonahuan'.

² Quisocristo nosoroatonpoa', canpoa marë' chiminin. Oshanënpoa marë' chiminpachina, Yosëri noya ni'nin. Napoaton canpoanta' nani tahuëriya inapochachin ninosoroa'ahua' Yosë noya ni'inpoa'.

³ Yosë anoyacancantërinquëma' ni'ton, ama iyaro'sa' monshihuanacosohuë'. Ama a'na quëmapi sa'in noyapacosohuë'. Ama ma'sharáchin cancantatoma', apiracosohuë'. Ama a'napita tëranta ina pochin nipiso sha'huitocosohuë'.

⁴ Ama taparo' ninontocosohuë'. Ama narinacasoachin yonquicosohuë'. Co topinan quëran ninontacaso' ya'huërinhuë'. Yosë catahuarinpoaso' na'con na'con nisha'huitatëhua': "Yosparinquën Sinioro," itahua'.

⁵ Monshihuanpatama', co Quisocristo huëntonênquë ya'conamahuë'. Taparo' nininso' nipatama', co imaramahuë'. Ma'sharáchin yonquihuatama', co tēhuëinchachin Yosë yonquiamahuë'. Nani ma'sha nohuantohuatama', mamanshi moshapiso pochin niconama'. Ina nitotatoma' iyaro'sa' yonquico'.

⁶ A'naquën yanonpintatënênquëma', napopi: "Quisocristo imapomarahuë', ma'sona nohuantëramaso' nico', co ana'ntarinquëmahuë'," itopirinênquëmahuë', ama pi'pian tëranta' natëcosohuë'. Co Yosë natëpisopitahuë' chiniquën ana'ntarin.

⁷ Napoaton ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

⁸ Iráca tashi pochin cancantopiramahuë', iporaso' Yosë imarama' ni'ton, anoyacantërinquëma' tahuëri pochin nicacamaso marë'. Napoaton tahuëri pochin nico'.

⁹ Tahuëri pochin cancantohuatama', nóya nisarama'. No'tëquénáchin yonquiatoma', noyápiachin cancantarama'.

¹⁰ Noya yonquiatoma', Yosë nohuantërinso' nitotoco'. Ina nitotohuatama', ya'ipiya natëco'.

¹¹ A'naquën tashi pochin cancantatona', co noyahuë' nipi. Topinan quëran ya'huërapa ni'ton, ama inapita pochin cancantocosohuë'. No'tëquën sha'huitoco' co noyahuë' nipisopita naniantacaiso marë'.

12 Pa'pi co noyahuè' nipi. Po'oana quèran a'naratipita nipi. Napopiso a'ninquèchin sha'huirahuè' naporini, pa'pi tapaintèrihuahuè'.

13 Noyasáchin nipatèhua', oshahuano'sa' oshaquèran yonquiapi. "Tèhuèrchachin co noyahuè' ninèhua'," tosapì.

14 Tahuèri nipachina, ya'ipi quènanè'. Ninshitatona napopiso chachin ninin.

"Co noyahuè' nipatama', huè'èrèso pochin cancantarama'.

Ama ina pochin cancantatomarahuè', Yosè yonquico'.

Chimipi pochin cancantohuatama', Yosè nontoco' nasha cancan quèchinquèma'. Ina quèran nantiantarèso pochin cancantarama'.

Quisocristo chachin a'pintarinquèma' noya nicacamaso marè'," topi.

15 Napoaton iyaro'sa' noya yonquiatoma' ya'huèco'. A'naquèn co manta' yonquipi huè'. Ama inapita pochin cancantocosohuè'. No'tèquèn yonquico'.

16 Ama tahuèri chiniacosohuè'. Iporaso' na'a piyapi'sa' co noyahuè' cantantopi. Napoaton apira apira a'napita catahuaco' Yosè yonquicaiso marè'. Onpopionta' nanamèn anitotoco'.

17 Ama topinan quèran ya'huècosohuè'. Yosè nohuantèrinso' nitotatoma', natèco'.

18 A'naquèn no'picasoáchin cantantopi. "Huèco' no'piahua'. Capa cancan-tahua'," nitopirinahuè'. Ama canpitaso' no'picasohuè', nishacancantotama'. Yosè nontoco' Ispirito Santo noyá ya'coancanchinquèma'. Nani tahuèri ya'coancantomiachinquèma'. Ina quèran co no'pipomarahuè', tèhuèrchachin capa cancantomiatarama'.

19 Yosè quiricanènguè cantapiso' yonquiatoma', nisha'huitoco'. Yosè cantanèn cantaco'. Nisha nisha cantanèn cantatoma', ya'ipi cancanèma quèran Yosè chinotoco'.

20 Nani tahuèri Tata Yosè nontatoma': "Yosparinquèn," itoco'. Ma'sha onpoapomarahuènta', noya cancantoco'. "Sinioro Quisocristo nanan quètèrinco ni'ton, nontaranquèn," ta'toma' Yosè nontoco'.

Quèmapì'sa' sa'inarè chachin pènènsino'

21 Quisocristoso' hua'anèma' ni'ton, ina yonquiatoma', imaramasopita capini nicatahuaco'. Ya'ipinquèma' nipènènatoma', ninatanco'.

22 Sanapi'sa' Sinioro natètona', so'inanta' natèina'.

23 Imarèhuasopitaso' Quisocristo nonèn pochin ninèhua'. Inaso' hua'anènpoa' ni'ton, camairinpoa'. Ya'ipi imarèhuasopita nicha'èsarinpoo'. Napoaton inasáchin natècaso' ya'huèrin. Inapochachin quèmapì'sa' sa'ina quèran chini chiníquèn nanantèrin. Napoaton sanapi'sa' so'ina' natèina'.

24 Imarèhuasopita Quisocristo natèrèhuaso pochachin sanapi'santa' so'ina' natèina'.

25 Quèmapì'santa' sa'ina' nosoro'ina'. Quisocristoso' imarèhuasopita na'con nosororinpoo'. Nosoroatonpoo', ya'huèrenamènpoo' chiminin. Ina nosororinpoo' pochachin quèmapì'sa' sa'ina' nosoro'ina'.

26 Quisocristo chiminin anoyacancantinpoo' marè'. Nanamèn natèhuatèhuara, noyápiachin cancan quètèrinpoo'. I'què amarèso pochin oshanènpoo' inquitèrinpoo'.

27 Ya'ipi imarèhuasopita noya noya acoinpoo' marè' naporin. Co pi'pian tèranta' nè'huètèrinso pochin cancantacaso' nohuantèrinhuè'. Napoaton ya'ipi co noyahuè' yonquirèhuasopita inquitèrinpoo'. Noyápiachin cancan quètèrinpoo' ni'ton, noya ni'sarinpoo'.

28 Inapochachin quèmapì'sa' sa'ina' nosoro'ina'. Inahuara nonèna pochin nicatona', nosoro'ina'. Insosona sa'in nosorohuachin, inaora ninosoroarin.

²⁹ Co insonta' inaora nino'huirinhuë'. Tanahuachina, coshatërin. Canotohuachina, chinotërin. Noya ina pochin ninosororin. Quisocristo imarëhuasopita nosororinpoaso pochin ninin.

³⁰ Imarëhuasopitasa' inaora nonën pochin ni'ninpoa' ni'ton, a'naya a'nayanpoa' nosororinpoa'.

³¹ “Napoaton quëmapi sa'apachina, co huachi pa'pin, a'shin, inapita na'con na'con yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in na'con na'con yonquiaton, chinpitacaso' ya'huërin. Cato' piyapi nipirinhuë', a'naïchin pochin Yosëri ni'nin,” tënin quiricanënguë.

³² Inaso' sacai' nitotacaso'. Caso nipirinhuë' Quisocristo noya yonquirinpoaso' sha'huitaranquëma'. Ya'ipi imarëhuasopita inarë'quënpoa' nichinpitërehua' ni'ton, a'naïchin pochin Yosë ni'ninpoa'.

³³ Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' na'con nosoroco'. Canpitaora ninosororamaso pochachin sa'ama' nosoroco'. Sanapi'sanquëmanta' so'yama' noya ni'co'. Noya nicatora', natëco'.

6

Hua'huaro'santa' pënëninso'

¹ Canpitanta' apia'huaro'sa', pënënanquëma'. Tatama' natëco'. Mamamanta' natëco'. Quisocristo imarama' ni'ton, inapita natëcamaso' ya'huërin.

²⁻³ Yosë quiricanën quëran pënëninpoa'. “Tatama' noya nicatora', natëco'. Mamamanta' natëco'. Natëhuatama', Yosë na'con catahuarinquëma'. Hua'qui' noya ya'huarama',” tënin quiricanënguë. Ina pochin nicacaso' Yosë na'con na'con nohuanterin.

⁴ Canpitanta' iyaro'sa', hui'nama' noya pënënc'o'. Ama apira apira no'huicosohuë'. Apira apira no'huihuatama', co natantochináchinhuë' cantapona'. Co noyahuë' nipachina', sanoanan quëran pënënc'o' noya nicaicaso marë'. Yosë nanamën noya a'chintoco' Quisocristo imaina'.

Sacatoro'sa' pënëninso'

⁵ Patron marë' sacatohuatama', noya nicatora', natëco'. Ama nonpinto-cosohuë'. Quisocristo marë' sacatarëso pochin cancantatoma', noya sacatoco'.

⁶ Anaquënso' patroni ni'pachina', chiniquën sacatërin. Co ni'pachinahuë', chiroton co sacatërinhuë'. Canpitaso nipirinhuë' patron co ni'pirinquëmaonta', noya sacatoco' Quisocristo noya ni'inquëma'. Yosë natëtoma', ya'ipi cancanëma quëran noya nico'.

⁷ Co piyapi marëáchin sacataramahüë'. Sinioro imarama' ni'ton, ina marë' sacatarama'. Napoaton ya'ipi cancanëma quëran sacatoco'.

⁸ Noya nipatëhua', Yosë'pa' acanaarinpoa'. Ma'huano'sahuë' nipon, piyapinënpitahuë' nipon, ya'ipinpoa' no'tëquën sha'huitarinpoa'. Insosona noya nipachin, acanararin. Ina yonquiatoma', noya nico'.

⁹ Patrono'saquëmanta', piyapinëmapita noya nontoco'. Ama no'huiana quëran camaitocohuë'. Yosë ni'sarinquëma' canpitanta'. Inaso' inápaquë ya'huaton, hua'anëntërinpoa'. Napopianáchin ni'ninpoa'. Co ma'huano'sa' noya noya ni'ninhuë'.

Yosë catahuarinpoa' sopai minsëcaso marë'

¹⁰ Nani iyaro'sa' pënënanquëma'. Yosë imatoma', nani tahuëri ina nontoco' achinicancainquëma'. Inaso' chini chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin ni'ton, catahuarinquëma'.

11 Sopai hua'an noyá nitotërin nonpinacaso'. Nani tahuëri yanon-pintërinpoa'. Yosëso nipirinhue' chini chiniquën nanantaton, yacatahuar-inpoa'. Ina nontohuatêhua', catahuarinpoo' sopai minsëcaso'. Sontaro'sa' a'mopiso pochin nininso' Yosë quëtërinpoa' ama sopai minsëinpoaso marêhuë'.

12 Inimiconënpoa' co piyapi pochin quënanêhuahuë'. Sopai hua'anso' yaminsërinpoa'. Na'a sopairo'santa' inápaquë ya'huatona', yacamairinënpoa'. Co quënanpirêhuahuë', yonquinëpoa quëran yacamairinënpoa' co noyahuë' nicacaso marê'. Iporaso' notohuaro' piyapi'sa' tashi pochin cancantatona', sopai natëpi. Inari camairin ni'ton, pa'pi co noyahuë' yonquipi.

13 Sopai chiniquën sacatarin minsëinpoaso marê'. Napoaton Yosë nontoco' catahuainquëma'. Sontaro'sa' a'mopiso pochin nininso' Yosë quëtërinquëma'. Ina masahuatoma', a'moco' sopai minsëcaso marê'. Noya nitaparëso pochin nico'. Inapoatoma', chinitoco'.

14 Napoaton chiniquën cancantatoma', panca sintoronquë nitonpotopiso pochin no'tën nanan na'con nohuantoco'. Ina imatoma', no'tëquën nonco'. Co pi'pisha tëranta' nonpinacaso' ya'huërinhuë'. Hua'na coton a'mopiso pochin noyasáchin nico' Yosë catahuainquëmaso marê'.

15 Sho'shorahuan sapatë' pochin nininso' po'mohuachinara, co to'coitopihuë', noya noya iratopi. Inapochachin canpitanta' Yosë nanamën sha'huifoco' a'napitanta' nitochina'. Noya nanan yonquihuatêhua', sano cantantarihua'.

16 Sontaro'sa' iscoto quëpapi nipa'shintacaiso marê'. Inimicoro'sa' panca shinërë masahuatona', yaqui' noya orotërinso' niniquë pashitahuatona', i'chinpitopi. I'chinpitahuatona', pë'chinanquë aguë të'yatopi. Napoaton sontaro'sa' iscoto quëpapi nipa'shintacaiso marê'. Ina quëran inimicori të'yanantohuachina, shinërë inaquë tacopiquirin. Panca shinërë orotërarinso pochachin sopai apira apira yanonpintërinpoa' Yosë naniantacaso marê'. Napoaton na'con Yosë yonquico'. "Yosë ni'sárinco. Co onporonta' naniantar-incohue'," topatama', achinicananarinquëma'. Co pi'pian tëranta' sopai natëaramahuë'. Iscoto quëpapiso pochin Yosëso' noya ya'copiarinpoo'.

17 Sontaro'sa' co casco hua'na quëran nininso' yancopihuë' naporini, a'naroáchin inimiconënpitari motën acochitonahuë'. Inapochachin canpoanta' co Yosë anoyacancantërinpoahuë' naporini, co cha'ëitërihuahuë'. Yosë quiricanënta' ya'huëtërinpoa'. Ispirito Santo nohuanton, ninshitërinënpoa' sopai minsëcaso marê'. Napoaton nani tahuëri ina nontatoma', yonquico'. Sontaro'sari sahuëninëna quëran nimico minsëpi. Inapochachin canpoanta' Yosë quiricanën quëran sopai minsëarihua'.

18 Apira apira Yosë nontoco'. Ma'sha onpohuatamanta', ina nontoco' catahuainquëma'. Noya yonquiatoma', chiniquën nontoco'. Ispirito Santo catahuarinpoo' cancanënpoa quëran huarë' noya nontacaso'. Ama amiatomahuë', ni'sáco' ama a'nanaya sopai minsëinquëmaso marêhuë'. Ya'ipi imarêhuasopita marê' Yosë nontoco'. 19 Ca marënta' Yosë nontoco' catahuainco nanamën noya a'chinchí. Chiniquën cancantato, a'chinchí. Yosëso' yanicha'ëpirinpoahuë', na'a piyapi'saso' co nitochátërapihuë'.

20 Quisocriso chachin a'parinco a'chinta'huaso marê'. Ina marê' tashinan pëiquë po'morinaco. Po'mopirinacohue', Yosë nontoco' ama të'huaisohue'. Chiniquën cancantato, a'ninquëchin a'chinta'huaso' ya'huërin.

Piquëran huarë' sha'huirinsó'

21 Iya Tiquico ya'ipi naporahuëso' sha'huitarinquëma' nitotamaso marê'. Inaso' na'con nosoroato, iyahuë pochin ni'nahuë. Sinioro nanamën noya a'chinarin.

²² Canpitataquë a'paarahüë onpohuinsona ya'huëraiso' sha'huitinquëmaso marë'. Ina natanpatama', chiniquën cancantarama'.

²³ Quisocristo imarama' ni'ton, iyaro'sa', Tata Yosë asanocancainquëma'. Nosoro'inquëma'. Catahuainquëma' sha'huitërinpoaso' noya natëcamaso marë'. Sinïoro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

²⁴ Quisocristo hua'anëntarinpoa'. Ina nosoromiatohuatama', inaora nohuanon, Yosë noya catahuainquëma', tënahuë. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Piriposëquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, ninshitërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahüë. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquëma'. Quisocristo hua'anëntërincoi. Inasáchin natërai. Ya'ipi Quisocristo imaramasopita Piriposëquë ya'huëramaso', ninshitaranquëma'. Ansiano'sanquëma' na'con yonquiranquëma'. Tiacono'sanquëmanta' yonquiranquëma'.

² Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Siniro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma'.

Inapita marë' Yosë nontërinso'

³ Co naniantëranquëmahuë'. Canpita yonquiatënguëma', Yosë nontárahüë. "Piriposëquë ya'huëpisopita noya imarinënguën ni'ton, 'Yosparinquën, Siniro,'" itërahüë, Yosë nontato.

⁴ Noya cancantato, canpita marë' Yosë nontërahüë.

⁵ Iráca Yosë nanamën a'chintohuatënguëmara, a'naroáchin imarama'. Naporo quëran huarë' catahuaramaco a'napitanta' a'chinta'huaso marë'. Iporahuaanta' a'napita a'chintarama' Yosë imacaiso marë'. Ina yonquiato, noya cancantërahüë.

⁶ "Quisocristo imasarahüë huachi," topatama', naporo tahuëri chachin Yosë anoyacancantëringuëma'. Co naniantarinquëmahuë', tënahüë. Ipora huaanta' catahuaringuëma' noya noya nicamasso marë'. Quisocristo o'mantaquë huarë' catahuaringuëma'. Naporo' Quisocristo pochachin cantantarama'.

⁷ Na'con nosororanquëma' ni'ton, ina pochin noya yonquiranquëma'. Iráca Quisocristo nanamën a'chinpatëra, catahuaramaco. Tashinan pëiquë po'mohuachinacoranta', co naniantëramacohüë'. Inaquënta' catahuaramaco. Imarahüëso marë' sha'huirapirinaco. Coisëquë quëpapirinacohüë', co tapanatohüë', Yosë nanamën no'tëquën sha'huitërahüë. Canpitanta' "Yosë catahuaringuëma'," ta'toma', co tapanaramahuë'. Napoaton canpita yonquiatënguëma', noya cancantërahüë. Iyahüëpita pochachin ni'nanquëma'.

⁸ Quisocristo nosororinpoaso pochachin carinquëmanta' nosororanquëma'. Pa'pi yani'nanquëma'. Yosë ni'sárinco no'tëquën nontaranquëma'.

⁹ Canpita marë' ina nontërahüë. "Catahuaquë', Siniro, noya noya ninosoro'ina'. Quëma nohuanton, nanamën nóya nitochina'. Catahuaquë', Siniro, no'tëquën yonqui'ina'," itërahüë Yosë nontato.

¹⁰ Yosë nanamën na'con yonquihuatama', noya noya nitotatoma', noya nisarama'. No'tëquën yonquihuatama', noyápiachin cancantarama'. Noyasáchin nipatama', Quisocristo o'mantahuachina, nóya ni'sarinquëma'. Co ana'ntarinquëmahuë'.

¹¹ Quisocristo catahuahuachinquëma', noyasáchin nisarama'. Ina quëran a'napitanta' nicatënguëma', Yosë yonquiapi. "Ma noya Yosëri catahuarin ni'ton, noya nipi. Ma noyacha Yosëso paya," tosapi.

Parisitërin quëran Yosë nanamën nahuininso'

¹² Ma'sha onpotopirinacohüë', inanta' noya, tënahüë. Ina sha'huichinquëma'. Tashinan pëiquë po'mopirinacohüë', ina marë' na'con na'con piyapi'sa' Yosë nanamën natanapi.

13 Ya'ipi sontaro'sa' isèquë ya'huëpisopita natanapi. "Paono co manta' onpopirinhüè', Quisocristo imarin ni'ton, tashinan pèiquë po'mopi," topi. Ya'ipi piyapi'sa' ina nitotopi.

14 Tashinan pèiquë po'mopiracohüè', chiniquën cancantërahüè. Ina natanatona', na'a imapisopita co huachi aquëtè' tè'huapihuè'. "Quisocristo catahuarincoi quiyanta'," ta'tona', chiniquën cancantapi. Chiniquën cancantatona', Yosë nanamën na'con na'con a'chinapi.

15-17 A'naquën noya nosororinaco ni'ton, noya cancantatona', a'chinapi. "Paono tashinan pèiquë ya'huëpirinhüè', Yosë nohuanton, inaquë po'mopi Quisocristo nanamën no'tèquën sha'huicaso marè'," ta'tona', noya a'chinapi. A'naquënso nipirinhüè', co nosororinacohüè'. Apirata'të pochin nitërinaco. "Quiyaso' noya noya a'chinarai," toconatona', co noyahuè' ni'ninaco. "Paono tashinan pèiquë ya'huaso', quiyaso' a'chinpatëira, na'con na'con piyapi'sa' pa'yatatona', nataninacoi. Ina quëran Paonori apiratë pochin nicon, aquë aquëtè' sëtarin," topi natantërahüè.

18 Ina niponahuè', co no'huirahuè'. Co apirata'të pochin ninahuè'. A'naquën noya cancantatona', Quisocristo nanamën a'chinapi. A'naquënso' co noya cancantaponaraihuè', a'chinapi anta'. Na'con na'con piyapi'sari natanapi ni'ton, noya cancantërahüè.

19 Nani tahuëri ca marè' Yosë nontërama'. Naporahuaton, Ispirito Santo nani tahuëri catahuarinco. Napoaton co pa'yanahuè'. Ocoiarinaco nimara. Co caso' nitotërahüè'. Yosëichin nitotërinso'. Ma'sona tëranta' onpotohuachinaco, inanta' noya, ténahuè. Noyasáchin Yosë yonquirinpoa'. Ina marè' noya cancantarahuè.

20 Co nohuantërahüè' pi'pian tëranta' Yosë nanianta'huaso'. Inaso' noyasáchin yonquirinpoa' ni'ton, co atapanarinhüè', ténahuè. Coisè ocoiaponco nimara. Tëpaponco nimara. Co ina nitotërahüè'. Co ina yonquirahuè'. Ocoihuachinco, chiniquën cancantato, a'chiantarahuè a'napitanta' imacaiso marè'. Tëpahuachinaco, piyapi'sa' niconaco, na'con na'con Quisocristo yonquiapona', ténahuè. Quisocristo natëca'huasoráchin yonquirahuè.

21 Co tēpahuachinacohüè', Quisocristo natëto noya cancantarahuè. Tēpahuachinacoso' nipirinhüè', canamiatarahuè.

22 Co chiminpatohüè', Yosë nanamën a'chiantarahuè. Ina quëran na'con na'con piyapi'sa' Quisoso imasapi. Napoaton co nitotërahüè'.

23 ¿Ma'cha noya noya nicaya? ténahuè yonquiato. Co caso' nitotërahüè'. A'na cancan nohuantërin chimina'huaso'. Chiminpato, Quisocristoro'co ya'huëcontarahuè. Inaso' noya noya.

24 Nipirinhüè', chiminpato, ¿incha a'chintèrè'ponquëmaya? ténahuè yonquiato. Canpita a'chinta'huanquëmaso' nohuantërahüè.

25 Napoaton co tēparinacohüè', ténahuè. Yosë nohuanton nanpihuatoso', a'chiantarahuè. Noya noya Quisocristo imacaso marè' a'chinchinquëma'. Noya natëtohuatama', noya noya cancantarama'.

26 Ocoihuachinaco, niconponquëma' pa'sarahuè. Pa'pato, capa cancantarama huachi. "Ma noyacha Quisocristoro' ni'ton, Paono a'páirin paya," tosarama'.

27 Iporaso' iyaro'sa' nóya nico'. Quisocristo nanamën yonquiato, ina pochachin cancantoco'. Yosë huëntonënuë ya'conama' ni'ton, ina pochin cantacacaso' ya'huërin. Nicaponquëma' pa'samarahuè. Co a'na' nani-tapohüè' nimara. Ina niponahuè', nani tahuëri noya nico' noya nanan natanchi. Ya'ipinquëma', iyaro'sa', imamiatoco'. Ama a'nayanquëma tëranta'

nisha yonquicosohuè'. Napopináchin yonquiatoma', Quisocristo nanamën a'chináco'. Inapohuatama', natantohuato, nóya cancantarahuè huachi.

²⁸ A'naquën co Quisocristo imatonahuè', no'huiarinênquëma', aparisitarinênquëma'. No'huipirinênquëmaonta', ama tè'huatocosohuè'. Chiníquën cancantohuatama', yonquiapi. "Ma inacha Yosè imapisopitaso paya. Yosëri catahuarin ni'ton, cha'ësapi. Co imarèhuasopitasohuè' nipirinhue', co nicha'ësarinpohuè'," tosapi. Yoséichin catahuarinpoa' chiníquën cancantacaso'.

²⁹ Yosè nosoroatonpoa', noyasáchin yonquirinpoa'. Ina nohuanton, Quisocristo imarèhua'. Ina quëran imarèhuaso marè' parisitarèhua'. "Ca marè' chiníquën parisitërin ni'ton, canta' imarahuëso marè' parisichi," ta'tèhua', noya cancantahua'. Inanta' Yosè nohuantërin.

³⁰ Iráca canpitataquë ya'huapo, imarahuëso marè' aparisitërinaco, ni'nama'. Ipora huanta' ina marè' parisitarahuè. Canpitanta' imaramaso marè' aparisitarinênquëma'. Niponahuè', chiníquën cancantatoma', imamiatoco'.

2

Quisocristo nonanacaso' ya'huërinso'

¹ Quisocristo achinicancaninque'ma'. Na'con nosororinquëma' ni'ton, noya cancantarama'. Ispirito Santo ya'coancanthuachinquëma', catahuarinquëma'. Catahuahuachinquëma', noya ninosoroarama'.

² Napoaton ya'ipinque'ma' nóya nini'toma', ya'huëco'. Noya noya ninosoroco'. Ama, iyaro'sa', nisha nisha yonquicosohuè'. Napopináchin cancantoco'. Ina pochin cancantohuatama', noya noya cancantarahuè'.

³ A'naquën chiníquën nanan nohuantopi. Inasáchin yonquiatona', a'napita nocanpi. "Caso' noya noyaco," topi yonquinëna quëran. Canpitaso nipirinhue' ama ina pochin cancantocosohuè'. A'napita noya noya ni'co'.

⁴ Ama canpitaora nohuantëramasoráchin yonquicosohuè'. A'napita nohuantërinsona' yonquiatoma', catahuaco'.

⁵ Noya ninicatomá', Quisocristo pochachin cancantoco'.

⁶ Inaso', iráca quëran huarè' Yosè'pa' ya'huërin. Yosè chachin niponahuè', co inaora nipa'yatacaso' yonquirinhue'. Nosoroatonpoa', yonquirinpoa'. Inápaquë chini chiníquën nanantaponahuè', co ina na'con na'con nohuantërinhuè'.

⁷ Noya noya ya'huërinso' huëshimarahuaton, isoro'paquë o'marin. Piyapi chachin nasitimarin. Nani mashotohuachina, co hua'an pochin chiníquën nanantacaso' nohuantërinhuè'.

Topinan piyapi pochin cancantaton, a'napita catahuacasoráchin yonquirin. Canpoa pochachin ninin.

⁸ Isoro'paquë ya'huëhuachina, Yoséichin natërin.

Ina nohuanton, canpoa marè' chiminin.

Yosè hui'nin niponahuè', corosëquë patanantohuachinara, chiminin.

⁹ Yoséichin natërin ni'ton, inari ananpitaantarahuaton, inápaquë quëpantarin. Inaquë chini chiníquën nanan quëtërin. Yosè nohuanton, ya'ipiya hua'anëntarin. "Sinioro" itarèhua'.

¹⁰ Napoaton Quisocristo yonquiatona', ya'ipi piyapi'sari isonahuatona' chinochina'.

Inápaquë ya'huërinso'pita, isoro'paquë ya'huërinso'pita, no'paanaquë ya'huëpisopita, inapitarinta' chinochina'.

¹¹ "Quisocristosos' Yosè hui'nin ni'ton, ya'ipiya hua'anëntarin," tëcapona'. Ina quëran Tata Yosè na'con na'con yonquiarèhua huachi.

Tashi' a'pininso pochin ninēhuaso'

¹² Iráca canpitataquē ya'huapo, noya natanamaco. Noya natanatomaco, Yosē natērama'. Iporanta' iyaro'sa' nosororanquēma' ni'ton, co inatohua' ya'huaporahuē', noya noya natēco'. Ya'nan imapoma', Yosē anoyacan-cantērinquēma'. Napoaton noya cancantatoma', imamiatoco'. "Catahuaco Siniro noya imainquēn. Co caora nanitērahuē'," ta'toma' imamiatoco'. Ni'cona Yosē naniantotama'.

¹³ Co noyahuē' cancantatoma', co canpitaora nanitēramahuē' Yosē natēcamaso'. Nipirinhué', Yosē nontohuatama', catahuarinquēma' nohuan-tacaso'. Ina quēran Yosē yanatēhuatama', inari chachin catahuarinquēma' no'tēquēn natēcamaso'. Inaso' noya noya ayonquiarinquēma'.

¹⁴ Noya ninicatoma' iyaro'sa' ya'huēco'. Ama nino'huicosohuē'. Ma'sona tēranta' nipatama', noya cancantatoma', nico'.

¹⁵ Noyasáchin nico' a'napita nicatēnquēma', Yosē yonqui'ina'. Ina hui'ninpita pochin nicatoma', noyápiachin cancantoco'. Co imapisopitasohuē' nipirinhué' co Yosē nohuitatonahuē', co noyahuē' cancantopi. Nino'huiipi, monshihuanacaisoráchin yonquiipi, nonpinápi. Co noyahuē' yonquiatona', tashi pochin cancantopi. Canpitaso nipirinhué', tayoraro'sa' tashi' a'pintērinso pochin piyapi'sa' catahuaco' no'tēquēn yonquicaiso marē'.

¹⁶ Quisocristo nanamēn chachin a'chintoco'. Ina imapatēhua', Yosē no-huitatēhua', nanpimiatarihua'. Ina quēran Quisocristo o'mantahuachin, co atapanaramaco'huē'. "Parisitaporahuē', co topinan quēran Yosē nanamēn a'chintērahuē', noya imamiatopi," ta'to, nóa yaca cantarahuē huachi.

¹⁷ Iráca ma'sha Yosē marē' tēpahuachina', hui'nonta' opotopi. Inapochachin canta' canpita noya noya imacamaso marē' tēpahuachinaconta', noya nisarín, co sētarahuē'. A'chintēranquēma' ni'ton, noya imarama'. Napoaton noya cancantērahuē'.

¹⁸ Tēpahuachinaco, ama sētocosohuē'. Ca pochachin noya cancantoco'.

Timotio, Ipapirotito inapita yaa'parinso'

¹⁹ Hua'qui' iyaro'sa' canpitata quēran co nanan natantērahuē' ni'ton, yonquiáranquēma'. Napoaton Timotio yaa'parahuē' natantacaso marē'. Quisocristo nohuantohuachin, co hua'qui quēranhuē' a'paarahuē'. Ina quēran sha'huitintahuachinco, noya cancantarahuē'.

²⁰ Inaso' na'con nosororinquēma'. Cancanēn quēran huarē' yacatahuarin-quēma'. Ca pochachin nosororinquēma'. Inasáchin ina pochin cancantērin.

²¹ A'napitaso' inahuara nohuantopisoráchin yonquiipi. Co Quisocristo na'con yonquipihuē'.

²² Timotioso nipirinhué' nohuitērama'. "Inaso' noya quēmapi," topi ya'ipi piyapi'sa'. Hui'nahuē pochin ni'ton, catahuarinco Yosē nanamēn a'china'huaso marē'. Inanta' nitotērama'.

²³ Ma'sona coisē onpotaponco nimara, co caso' nitotērahuē'. Nitotohuato, Timotio a'parahuē sha'huifinquēmaso marē'.

²⁴ Yosē nohuanton, tashinan pēi quēran ocoiarinaco, topirahuē'. Ocoihuachinco, canta' nicaponquēma' pa'sarahuē. Co hua'qui quēranhuē' pa'sarahuē, tēnahuē.

²⁵ Iporaso nipirinhué' Iya Ipapirotito a'patantaranquēma'. I'hua chachin a'patiramaco catahuaincoso marē'. Canquiuhuachina, nóa catahuarinco. Achinacanicno. Naporahuaton, inanta' Quisocristo nanamēn a'chinin. Ina marē' parisitaponahuē', noya ahuantērin. Iporaso nipirinhué' can-pitataquē pananta'in, tēnahuē.

²⁶ I'huamiáchin chiníquën caniorin, natantërama'. Nani noyatahuaton, ya'huërin'pa' yapanantarin. Yani'ninquëma'. "Caniorahuëso' natantatona', pa'yamarai," ta'ton, manorarin. Napoaton "Noyahua'. Panantaquë' ni-pachin," itërahuë'.

²⁷ Tëhuënhachin chiníquën caniorin. Pi'pishachin shichiminin. Nipirinhue', Yosëri nosoroaton, anoyatërin. Canta' nosoroatonco, iyahuë anoyatërinco. Ama aquëtë' sëtaca'huaso marëhuë' Yosë nohuanton, co chiminin-hue'.

²⁸ Napoaton manoton a'parahuë. Ina quënanpatama', nóya cancantarama huachi. Noya cancantohuatama', canta' noya cancantarahuë. Co huachi aquëtë' sëtarahuë'.

²⁹⁻³⁰ Canconpachin, noya cancantatoma', nontoco'. "Ma noyacha Siniro catahuarinquën ni'ton, noya huënantaran paya," itatoma', noya nontoco'. Co canpitaso' nanitëramahuë' isëquë huëcacamaso'. Napoaton ina a'patiramaco. Isëquë huëcaton, shichiminin. Chiníquën parisitërin catahuaincoso marë'. Ina pochin cancantopisopita nóya ni'co'.

3

Yosëri noya ni'ninsopita

¹ Iporaso' iyaro'sa' Quisocristo yonquiatoma', nóya cancantoco'. Iráca quëran huarë' inachachin inachachin pënënapiranquëmahue', co amirahuë'. Naquëranhachin natantahuatama', yonquiantarama'. Ina quëran noya noya imasarama', tënahue'.

² A'naquënso' nonpin nanan a'chinapi. "Co marca niacotohuatamahue', co Yosë piyapinëquëma' nisaramahuë'," topi nonpinatona'. Ni'nira pochin pa'pi co noyahuë' cancantatona', napopi. Ni'cona, nonpintochinëquëma'. Inapitaso' co noyahuë' nisapi.

³ Yosë marcanën co nonënpoaquë niacotërehuahue'. Cancanënpoa' Yosë anoyacancantërinpoa'. Cancanënpoa quëran ina chinotarëhua'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoo' noya chinotacaso marë'. Co canpoara nanitërehuahue' noya cancantacaso'. Quisocristoíchin anoyacancantohuachinpoo', nicha'ësarinpoo', tënëhua'. Napoaton canpoaso' Yosë piyapinënpita ninëhua'.

⁴ "Moisësë pënëntërinso' no'tëquën natërahuë ni'ton, Yosë noya ni'sarinco," topi a'naquën. Caso nipirinhue' na'con na'con natërahuë. Ina marë' Yosë nicha'ërinpoa' naporini, ca noya noya cha'ëitohue'.

⁵ Caso' Israiro piyapico. Mincamin huënton quëmapico. Posa tahuëritahuaso', marca acotërinaco. Tatahuë, mamahuë Israiro piyapiráchin. Co nishahuë'. Israiro hua'an ya'conahuë, parisioro'sa' itopiso'. Ya'conato, ya'ipi Moisësë pënëntërinso' imarahue'.

⁶ Inasáchin imato, Quisocristo imapisopita chiníquën aparisitërahuë. "Iráca pënëntërinso' no'tëquën natërahuë," ta'to, noya piyapico, topirahuë'.

⁷ Ina marë' Yosë noya ni'sarinco, tënahue' iráca. Iporaso' nipirinhue' iráca yonquirahuëso' a'porahuë Quisocristo imaca'huaso marë'.

⁸ Ina na'con na'con nohuantato, inasáchin yonquirahuë. Iráca cotioro'sa' noya ni'ninaco. Hua'ano'saquë huarë' noya ni'pirinacohue', Quisocristo imapatëra, a'porinaco. No'huipirinacohue', co ina yonquirahuë'. Iráca yonquirahuëso' amoro pochin nicato, co pi'pisha tëranta' nohuantërahuë'. Quisocristo nohuita'huasoráchin nohuantërahuë. Ina nohuitacaso' noya noya, tënahue'. Inasáchin hua'anëntërinco.

⁹ Quisocristoíchin imasarahue' huachi. Co caora noya nicato cha'ërahuë'. Co pënëntërinso' natëto, cha'ërahuë'. Quisocristoíchin anoyacancantërinco, ta'to,

ina imarahuë. Imapatora, oshanëhuë inquitatonco, anoyacancantërinco. Ina quëran Yosë catahuarinco noya nica'huaso'. Ina marë' noya ni'ninco.

¹⁰ Aquë aquëtë' Quisocristo yanohuitërahuë. Iräca nãpïantarahuaton, chini chiniquëñ nanantërin. Ya'ipi nanitaparín ni'ton, catahuaincoso' nohuantërahuë. Noya noya nica'huaso marë' catahuainco, tënahuë. Iräca Yosë natëton, parisitërin. Canpoa marë' chiminín. Iporaso' canta' aparisitopirínacohuë', Quisocristo pochín Yosë natëi. Chiminínso pochín ya'ipi co noyahuë' yonquirahuëso' naniantato, noyápiachín cancanchi, tënahuë.

¹¹ Ina pochín cancantato, imamiachi a'na tahuërinta' ananpitaantaincoso marë'.

Chini chiniquëñ imacaiso' ya'huërinso'

¹² Co ya'ipi cancanëhuë quëran noya noya cancanchatërahuë'. Ipora huanta' pi'pian pi'pian co noyahuë' yonquirahuë'. Co Yosë pochachín cancantopirahuë', Quisocristo nani acorinco ina pochín cancanta'huaso marë'. Napoaton nani tahuëri yonquiárahue' noya noya nica'huaso marë'.

¹³ Co iyaro'sa' Yosë pochachín cancanchatërahuë'. Nipirínhuë', inasáchin nohuantërahuë. I'hua naporahuësopita naniantërahuë. Iporaso' chiniquëñ Yosë imasarahuë' noya noya cancanta'huaso marë'.

¹⁴ Co nisha nisha yonquirahuë'. Quëmapi'sa' nicanatona' ta'apiso pochín cancantato, Quisocristoíchin yonquiárahue' ina pochín cancanta'huaso marë'. Nani tahuëri nani tahuëri napoarahue'. Ina quëran a'na tahuëri Yosë'pa' cancontahuato, noya ni'sarinco. Quisocristo anoyacancantërinco ni'ton, inápaquë quëpantarínco.

¹⁵ Ya'ipi Yosë imarëhuasopita chinoton pochín cancantohuatëhua', ina pochín yonquiárahue'. Nisha yonquiuhuatëhua', Yosë anitotarínpoa'. "Catahuaco no'tëquëñ yonqui'i," itohuatëhua', anitotarínpoa'.

¹⁶ Anitotohuachínpoa', ama topinan quëran natahuansohuë'. Na'con yonquia'ahua' natëcaso marë'. Ya'ipi cancanënpoa quëran huarë' imahua'.

¹⁷ Ya'ipínquëma' iyaro'sa' nonanco. Nicatahuaco' ca pochachín imacamaso marë'. A'naquëñ nani quiya pochín cancantapi. Inapitanta' nicatora', nonanco'.

¹⁸ A'naquëñso nipirínhuë' "Yosë imarahuë," taponaraihuë', co noyahuë' cancantopi. Quisocristo oshanënpoa' inquitínpoaso marë' corosëquë chiminín. Nipirínhuë', co inapitaso' ina yonquiárahue'. Ina nanan a'chinpatora, no'huítopi. Iporanta' inapita yonquiato, chiniquëñ sëtato, na'nërahuë. Co inapita nonanacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁹ Inapitaso' co Quisocristo nanamën imapihuë'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Ina marë' tapanacaso' ya'huëpirínhuë', co tapanpihuë'. "Nohuantato, napoarahue," toconpi. Isoro'paquë ya'huërinso'pitaráchin yonqui. A'na tahuëri pënquë parisitomiatiapi.

²⁰ Canpoaso nipirínhuë', inápaquë ya'huërinso' na'con na'con yonquia'ahua'. Inatohua' ya'huëmiataríhuaso'. Siniro Quisocristo nicha'ërinpoa' ni'ton, ina ninarëhua'. A'na tahuëri inápa quëran o'mantararin.

²¹ Iporaso' nonënpoa' co chinirínhuë'. Yacaniorëhua'. Chiminacaso' ya'huërin. Nipirínhuë', Quisocristo o'mantahuachín, nonënpoa' anishatarín. Ina pochachín ya'noarihua'. Nanitaparín ni'ton, ya'ipi minsërahuaton, ananpitomiatarínpoa', noya noya acoarínpoa'.

4

Quisocristo yonquiátëhua', noya cancantërehuaso'

¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo imamiatoco'. Na'con nosororanquëma'. Ya'nipishahuë' yani'nanquëma'. Canpita yonquiatënquëma', nóya cancantërahuë'. Noya imarama' ni'ton, co topinan quëran a'chintëranquëmahuë', tënahuë'.

² Imo Ipotia, imo Sintiquia, inapitaso' co noya ninontopihuë', natantërahuë'. Ama huachi imoyaro'sa' nino'huicosohuë'. Catonquëma chachin Quisocristo imarama' ni'ton, noya nini'toma', ya'huëco'.

³ Quëmanta' iyasha na'con catahuaranco ni'ton, inapita catahuaquë' noya ninonchina'. Cato chachin nóya sanapi'sa'. Na'con catahuarinaco Quisoso nanamën a'china'huaso marë'. Iya Crimintinta' naya catahuarinco. A'napitanta' catahuarinaco a'china'huaso marë'. Co nininënpita isëquë ninshitopirahuë', Yosëri nohuitërin. Nanpirin quiricaquë nininënpita nani ninshitërin. Inaquë ninshitohuachinpoa', nanpimiatarihua'.

⁴ Nani tahuëri Quisocristo yonquiatoma', noya cancantoco'. Naquëranchin inachachin sha'huichinquëma'. Ma'sha onpoapomarahuë', noya cancantoco', tënahuë'.

⁵ Ya'ipi piyapi'sa' nosoroatoma', noyasha nontoco'. Quisocristo ni'sárinpoa'. Co hua'quiya quëranhuë' o'mantararin. Ina yonquiatoma', ya'ipi piyapi'sa' noya nontoco'.

⁶ Ma'sha onpohuatama', ama pa'yancosohuë'. Ama nisha nisha yonquicosohuë'. Yosë nontoco' catahuainquëma'. Ma'sha pahuantohuachinquëma', nitoco'. "Ma noya catahuarancoi ni'ton, 'Yosparinquën, Sinioro,' " itoco'.

⁷ Apira apira Yosë nontohuatama', asanocancanarinquëma'. Co imapiso-pitasohuë' nipirinhue' co sano cancantopihuë'. Ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin pa'yanpi. Canpoaso nipirinhue' Quisocristo imarëhua' ni'ton, ina yonquiatëhua', sano cancantarihua'.

Yonquirëhuasopita

⁸ Isochin iyaro'sa' pënënanarquëma'. No'tën nanansáchin yonquico'. Noya imatona', noya nipisopita yonquico'. Ama nonpin nanano'sa' natëtocosohuë'. Noyápiachin cancantoco'. A'napita noyasáchin yonquirapico'. Noya nahuininsoráchin yonquico'. A'napita noya nipiso' yonquiatoma': "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," itoco'. Ina pochin yonquihuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'.

⁹ Na'con Yosë nanamën sha'huitëranquëma', natanama'. Ya'ipi a'chintëranquëmaso' noya natëco'. Canpitataquë ya'huapo, noya ninahuë', ni'namaco. Ca pochachin noya nico'. Noya nipatama', Yosë noya catahuarinquëma'. Ina nohuanton, noya nini'toma', ya'huarama'. Inasáchin asanocancaninpoa'.

Paono catahuapiso'

¹⁰ Canpitaso' yonquiramacó ni'ton, noya cancantërahuë'. I'huamiáchin ma'sha a'patiramaco ama pahuantincoso marëhuë'. Ina marë' "Yosparinquën," itërahuë Yosë. Iráca ma'sha a'patëramaco. Ina quëran yacatahuan-tapiramacohuë', co insonta' huë'ninhuë' ni'ton, co nanifëramahuë'. Iporaso nipirinhue' catahuanaramaco.

¹¹ Co ma'sha pahuantërinco marë' napotëranquëmahuë'. Yosë nohuanton, nani nitotërahuë' ya'ipi ahuantahuaso'. Ma'sha pahuantopirincóhuënta', noya cancantërahuë'.

¹² Ma'sha ya'huëtóhuachinco, noya ya'huërahuë'. Capanta' nipachina, co ina marë' sëtërahuë'. Sacai' ahuantacaso nipirinhue', Quisocristo catahuarinco ni'ton, noya ahuantërahuë'. A'na tahuëri cosharo' ya'huërin, noya

ca'nahuë. A'na tahuëriso nipirinhüë' capa ni'ton, tana natanahuë. Ma'sha ya'huëhuachina, noya cancantërahuë. Capanta' nipachina, ahuantato, noya cancantërahuë.

¹³ Co caora nanitapapirahuë', Quisocristo achinicancaninco ni'ton, ya'ipiya nanitaparahuë. Ma'sha onpoaporahuënta', noya ahuantërahuë.

¹⁴ Inaso nipirinhüë', ma noyanquëma' canpitaso' ni'ton, catahuaramaco. Isëquë ya'huato parisitopirahuë', noya catahuaramaco.

¹⁵ Iráca Masitonia parti pacapo, Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Ina marë' a'na parti yapa'patëra, canpita catahuaramaco. "Ma noya quëmaso' catahuancoi Quisocristo ima'huaiso'," itatomaco, coriqui a'patëramaco. Canpitasáchin inapotëramaco.

¹⁶ Ina quëran Tisaronicaquë ya'huasoco, ma'sha pahuantohuachincora, naquëranchin coriqui a'patantaramaco. Catoro' a'patëramaco.

¹⁷ Ina marë' noya cancantërahuë. Co coriqui quëtëramacoso marëáchin noya cancantërahuë'. Catahuaramacoso marë' Yosë'pa' canaarama' ni'ton, noya noya cancantërahuë'.

¹⁸ Iporaso' nóya i'huëtëramaco huachi. Napoaton noya ya'huarahuë. Co manta' pahuantërincohuë'. I'hua Ipapërotito huë'pachina, coriqui a'patëramaco ni'ton, ma'sha ya'huëtërinco. Ina marë' "Yosparinquëma'," itëranquëma'. Yosë nosoroatoma', a'patiramaco. Yosë chinotacaiso marë' pimóchin nininso' a'pëhuachinara, Yosëri noya ni'nin. Inapochachin canpitanta' coriqui a'patëramaco ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'.

¹⁹ Canpitanta' ma'sona pahuantohuachinquëma', Yosë chachin quëtëranquëma'. Ya'ipi hua'anëntaton, nanitaparín. Quisocristo imarama' ni'ton, catahuarinquëma'. Co huachi pahuantëranquëmahüë'.

²⁰ Ma noyacha Tata Yosë chinotëréhuasoso paya. Ipora quëran huarë' ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Amen.

Amiconënpita yonquirinso'

²¹ Ya'ipi Quisocristo imaramasopita noya yonquiatënnquëma', saludos a'patëranquëma'. Ca'taninacosopitanta' yonquiatënnquëma', saludos a'patarinënnquëma'.

²² Ya'ipi Yosë imapisopita isëquë ya'huëpiso' saludos a'patarinënnquëma'. Copirno inpriatonënpitanta' na'con yonquiatënnquëma', saludos a'patarinënnquëma'.

²³ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Corosasëquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

1 Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquëma'.

2 Ya'ipi imaramasopita Corosasëquë ya'huaramaso', ninshitaranquëma'. Canpitanta' Quisocristo imamiatarama' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ina imarama' ni'ton, iyahuëi pochin ni'nainquëma'. Inaora nohuanton, Tata Yosë na'con catahuainquëma'. Asanocancainquëma'.

Imapisopita marë' Yosë nontërinso'

3-4 Canpita yonquihuatëinquëmara, na'con Yosë nontarai. Inaso' Sinioro Quisocristo pa'pin. Cancanëma quëran huarë' ina natërama'. Ya'ipi Yosë piyapinëpitanta' nosororama', natantërai. Ina natantatoi, noya cancantërai. "Noya imarinëinquën ni'ton, 'Yosparinquën Sinioro,'" itërai.

5 Iráca noya nanan natanama'. "Oshanënpoa' inquitatonpoa', Quisocristo anoyacancantërinpoa'," itohuachinëinquëma', no'tëquën a'chintërinëinquëma'. A'chintohuachinëinquëma', natërama'. "A'na tahuëri Yosë'pa' noya anan-pitaantaripoa'," ta'toma', Quisocristo imarama'. Ina imatoma', ina tahuëri ninarama'.

6 Noya nanan chachin ya'ipi parti a'chinapi. A'na parti a'na parti piyapi'sa' natëtatona', noya imasapi. Canpitanta' noya imasarama'. Ya'nan natantapoma', natërama'. "Yosë nosoroatonpoa', inaora nohuanton, nicha'ësaripoa'," itërinëinquëma'. Napotohuachinëinquëmara, "No'tëquën sha'huitërinpoa'," ta'toma', natërama'.

7 Ipapërasë a'chintërinquëma', inaro'coi nóya ninosororaiso'. Quiya pochachin natëton, Quisocristo nanamën a'chinarin. Co quiyaso' nanitërai huë' canpitataquë paca'huaiso' ni'ton, ina a'parahuë a'chintinquëmaso marë'. Co chiororinhuë' a'chinacaso'.

8 Ina sha'huitiirincoi. "Ispirito Santori catahuarin ni'ton, noya nisosoroapi," itiirincoi.

9 Naporu quëran huarë' canpita yonquiatëinquëma', Yosë nontërai. Nani tahuëriya nontatoi, itërai: "Quëmaso' Sinioro tēhuëinchachin anitotërancoi no'tëquën natëca'huainquënso marë'. Corosasëquë imarinënsopita na'con catahuaquë'. Ya'ipi nohuantëranso' anitotëquë'. Ispirito Santori catahuain no'tëquën yonqui'ina'.

10 Catahuaquë' Sinioro quëma nohuantëranso chachin niina'. Inapohuachina', noya noya ni'saran. Catahuaquë' noyasáchin niina'. Na'con na'con nohuichinëinquën.

11 Quëmaso', Sinioro, chini chiniquën nanantëran ni'ton, catahuaquë' chiniquën cananchina'. Ma'sha onpohuachina', catahuaquë' noya cancantatona', ahuanchina'. A'napitari aparisitohuachina', catahuaquë' ama no'huiinasohuë'," itërai, Yosë nontatoi.

12 Nani anoyacancantohuachinpoara, huëntonëinquë chachin aya'coninpoa'. Hui'ninpita pochin ni'sarinpoa'. Iporaso' ina catahuahuachinpoa', tahuëri pochin cancantarihua'. Naporahuatëhua', ya'huërinquë chachin ya'huëcontarihua'. Ina marë' noya cancantatëhua' "Yosparinquën Sinioro," itarihua'.

13 Iráca sopai camairinpoa'. Ina natètëhua', tashi pochin cancantopirëhuahué', nani Yosë nicha'ërinpoa'. Co huachi sopai natëcaso' ya'huërinhué'. Yosë nohuanton, hui'nin hua'anëntërinpoa'. Hui'nin na'con nosoropirinhué', isoro'paquë a'paimarin.

14 Ina chiminin ni'ton, nicha'ërinpoa'. Oshanënpoa' inquitërinpoa huachi.

Quisocristo chiminaton, nanan anoyatërinpoaso'

15 Tata Yosëso' co quënanëhué'. Nipirinhué', hui'nin isoro'paquë o'maton, pa'pin anohuitërinpoa'. Inanta' Yosë chachin ni'ton, nóya anohuitërinpoa'. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohué', hui'nionta' inápaquë ya'huërin.

16 Yosë nohuanton, inarë chachin ya'ipi ma'sha ninin. Inápaquë ya'huërinsopita, isoro'paquë ya'huërinsopita, inapita acorin. Anaquën quënanë'. A'naquënso co quënanëhué'. Anquëniro'sa', inápaquë chiniquën nanantërinpoa', nisha nisha nininsopita, inapitanta' ninin. Quisocristoíchin chinotacaiso marë' ya'ipiya ya'huërin. Ina marë' acorin.

17 Co'huara ma'sha ya'huëyátërasohué', Quisocristo ya'huërin. Ina nohuanton, piyapi'sa', ma'sharo'sa', ya'ipiya ya'huërapa. Ipora huanta' co yonquirinpoahué' naporini, ya'ipinpoa' ta'huanchitërihuahué'. Ya'ipi ma'sharë' quënpoa chachin ta'huanchitërihuahué'.

18 Ya'ipi imarëhuasopita a'na huënton pochin ninëhua'. Inaora nonën pochachin Quisocristo ni'ninpoa'. Inaso' motënpoa pochin nicaton, hua'anëntërinpoa'. Ina'ton chiminaponahué', mopiantarin. Napoaton ya'ipinpoa' inasáchin natëcaso' ya'huërin huachi.

19 Quisocristoso' Yosë hui'nin ni'ton, Yosë chachin anta'. Co pi'pisha tëranta' pahuantërinhué' pa'pin pochin nicacaso'. Tata Yosë nohuanton, naporin.

20 Iráca oshahuanëhua' ni'ton, ya'ipinpoa' Yosë inimicotopirëhuahué'. Yosë nohuanton, Quisocristo chiminin nanan anoyatinpoaso marë'. Isoro'paquë ya'huërinsopita, inápaquë ya'huërinsopita, ya'ipiya nohuantërin anoyatacaso'. Canpoa marë' huëninën pa'nin. Corosëquë chiminin ni'ton, co huachi Yosë inimicotacaso' ya'huërinhué'.

21 Iráca canpitaso' co Yosë yonquiramahué'. Co noyahué' cancantatoma', Yosë inimicotërama'. Co noyahué' ninama'.

22 Iporaso nipirinhué' nanan anoyatërinquëma'. Quisocristo isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Corosëquë chiminin nanan anoyatinpoaso marë'. Nanan anoyatatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa'. O'mantahuachin, co ana'ntarinpoahué'. Noya cancantacaso marë' nanan anoyatërinpoa'.

23 Imamiatohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma huachi. Noya nanan natanama'. "Nicha'ësarínpoa'," ta'toma', natërama huachi. Natëmiatoco'. Ama, iyaro'sa', nisha nisha yonquicosohué'. Ama pi'pian tëranta' a'pocosohué'. Ya'ipi parti noya nanan chachin a'chinapi. Inachachin canta' a'chinarahué'.

Imapisopita catahuacaso marë' Yosëri acorinso'

24 Imarëhuasopita marë' Quisocristo chiniquën parisitërin. Parisitaton, huëntonënuë aya'coninpoa'. Ina quëran imarëhuasopitanta' parisitacaso' ya'huërin a'napitanta' imacaiso marë'. Napoaton ipora canta' parisitarahué' canpitanta' imacamaso marë'. Parisitaporahué', noya cancantërahué'.

25 Yosë acorinco imapisopita catahua'huaso marë'. Canpitanta' a'chintaranquëma'. Ya'ipi nanamën a'china'huaso marë' acorinco.

26 Iráca iso nanan co nitotopihué'. Iporaso nipirinhué' imarëhuasopita anitotërinpoa'. Yonquirinso chachin anitotërinpoa'.

27 "Quisocristo chachin aya'coancantaranquëma'," itërinpoa'. Canpitanta' nisha piyapinquëma' nipiramahué', ya'coancantërinquëma'. Ya'ipinpoa'

ya'coancantërinpoa' ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Iráca co manta' ina nitotopirinahuë', nani anitotërinpoa huachi. Quisocristo nohuitatëhua', ina ninarëhua'. Ma noyacha Tata Yosëso' yonquirinpoa paya, tënëhua'.

²⁸ Napoaton Quisocristo nanamën a'chinárai. Ya'ipi piyapi pënënárai. Noya yonquiatoi, a'chintarai Quisocristo imacaiso marë'. Ina imapatama', noya noya cancantarama'.

²⁹ Ina marë' pa'sápato, a'chinárahüë. Quisocristo chachin catahuarinco. Achincancaninco ni'ton, chiníquën cancantato a'chinárahüë.

2

¹ Na'con iyaro'sa' yonquiranquëma'. Naotisiaquë ya'huëpisopitanta' yonquirahuë. Na'aquëma' inatohua' ya'huëramasopita co nohuitaponquëmarahuë', na'con yonquiranquëma'. Co pi'pisha tëranta' nohuantërahüë' nisha cancantacamaso'. Napoaton ninshitaranquëma'.

² Ya'ipinquëma' yonquatënnquëma', Yosë nontárahüë. "Catahuaquë' Sinioro chiníquën cancanchina'. Noya ninosoro'ina'. Ina quëran a'na huëntoínchin pochin nisapi. Ma noyacha quëmaso' yonquirancoi paya. Catahuaquë' quëma nanamën noya yonqui'ina'. Quisocristo chachin nohuichina'. Iracaso' co piyapi'sari nohuitopirinahuë'. Iporaso nipirinhuë' anohuitërancoi. Ina nohuitatoi, tëhuëchachin noya cancantarai," itërahüë, Yosë nontato.

³ Quisocristo ya'ipi nitotërin. No'tëquën yonquirin. Inasáchin catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso'. Ina na'con yonquihuatëhua', noya noya nitotarihua'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirinahuë', Yosë anitotërinpoa' Quisocristo pochin yonquicaso marë'.

⁴ A'naquënsó nipirinhuë' nisha a'chinpi. Ama Quisocristoíchin yonquicamaso marëhuë' noyásha nontarinënnquëma'. Ni'cona nonpintochinënnquëma'.

⁵ Co canpitataquë ya'huaporahuë', nosoroatënnquëma', nani tahuëri yonquiranquëma'. Noya nin'toma', ya'huarama'. Co nisha nisha yonquiramahuë'. Ya'ipi cancanëma quëran Quisocristo natërama'. Ina marë' nóya cancantërahüë.

Quisocristo nisha'ërinpoaso'

⁶ Ya'nan imapoma', Quisocristo anoyacancantërinquëma'. Inasáchin hua'anëntërinquëma'. Iporahua'nta' inasáchin natëtoma', imamiatoco'.

⁷ Ni'co'. Ma'sha sha'patëra, itën acopo' no'paquë pa'pachina, noya huanirin. Inapochachin canpitanta' Quisocristo noya chinpitoco'. Inasáchin yonquico' achinincainquëma'. Nani iyasha no'tëquën a'chintërinquëma' ni'ton, ya'ipi cancanëma quëran Quisocristo natëco'. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'toma', nani tahuëri "Yosparinquën Sinioro," itoco'.

⁸ A'naquënsó nipirinhuë' nisha a'chinpi. Ni'cona oshaquëran anishacancantochinquëma'. Nonpin nanan inahuara yonquipiso' a'chinapi. Piyapi'sa' yonquipisoráchin imasapi. Quisocristo a'chininso' co imapihuë'. Nisha nisha isoro'paquë chiníquën nanantopisopita yonquiato'na', nisha pënëntapi. Yaocorinënnquëma'. Canpitaso nipirinhuë' ama inapita natëcosohüë'.

⁹ Quisocristoíchin natëcaso' ya'huërin. Piyapi chachin niponahuë', Yosë chachin ninin anta'. Co manta' pahuantërinhuë' Yosë pochin nicacaso'.

¹⁰ Canpoanta' ina imapatëhua', co manta' pahuantarinpoahuë' noya noya cancantacaso marë'. Yosë chachin nohuitarëhua'. Hua'ano'sa', anquëniro'sa', sopairo'sa', inapita chiníquën nanantopirinahuë', Quisocristos' chini chiníquën nanantërin. Co ina nohuantohuachinhuë', co manta' nani'pihuë' nicacaiso'.

11 Iráca Yosë chinotopisopita marca niacotopi. Iporaso nipirinhüé' Quisocristo imapatêhua', nisha acotêrinpoa'. Co nonênpoaquë acotêrinpoahuë'. Cancanênpoa' anoyatêrinpoa'. Co noyahuë' yonquirêhuasopita inquitatonpoa', anoyacancantêrinpoa' ni'ton, nóya cancantarihua'.

12 Aporihuanpatêhua', Quisocristo pochin ninêhua'. Chiminpachina, pa'pitopirinahuë'. Yosë nohuanton, nãpïantarin. Inapochachin canpoanta' co noyahuë' yonquirêhuasopita naniantarihua'. Ina quëran Quisocristo nãpïantarinso pochin ninêhua'. "Yosë ya'ïpiya nanitaparin," topatêhua', catahuanrinpoa' ina pochin nicacaso'.

13 Iráca canpitaso' oshahuanatoma', chimipi pochin ninama'. Co noyahuë' nicacasoráchin yonquirama'. Co Yosë piyapinênpita ninamahuë'. Iporaso nipirinhüé' Quisocristo imarama' ni'ton, anoyacancantêrinquëma'. Oshanëma' inquitatênquëma', nãpïantarinso pochin ni'ninquëma'.

14 Iráca Moisésë pënêntêrin nani ma'sha natêcaso marê'. Co inquênpoa têranta' nanitaparêhuahuë' ya'ïpi natêcaso' ni'ton, oshahuanêhua'. Ina marê' ana'intinpoaso nipirinhüé', Quisocristo corosëquë chiminatón, nicha'êrinpoa' ni'ton, Yosë noya ni'ninpoa'.

15 Quisocristoso' chini chiniquên nanantêrin. Corosëquë chiminatón, ya'ïpi sopai hua'ano'sa', sopairo'sa', inapita a'ninquëchin minsêrahuatón, atapanin. Co huachi inapita nanitapihuë' sha'huirapiinpoaso'.

Inápaquë ya'huërsinopita yonquicaso' ya'huërin

16 Napoaton nisha pënênpachinênquëma', ama natêcosohuë'. "Nani ma'sha ca'patêhua', o'opatêhua', oshahuanarêhua'," topi a'naquên. Nani sahuato tahuëri chinotopi. Nani yoquia'huaraiquë chinotopi. Nisha nisha niyon-topiso tahuëri'sa' na'huëpi. "Co quiya pochin nipatamahuë', co no'tëquên imaramahuë'," itarinênquëma'. Nipirinhüé', ama inapitaso' natêcosohuë'.

17 Iráca Yosë ina pochin pënënin. Quisocristo o'maquë huarë' napopirinhüé'. Iporaso' nani o'marin ni'ton, co huachi inapita nohuantêréhuahuë'. Quisocristoíchin natêcaso' ya'huërin.

18 Nisha a'china'piro'saso nipirinhüé' taponá: "Quiyaso' anquëniro'sa' chinotêrai. Hua'narêso pochin quënanai. Co canpitaso' quiya pochin nipatamahuë', co noya cancantaramahuë'," itohuachinênquëma', ama pi'pisha têranta' natêcosohuë'. Inapitaso' nonpinatona', "Nani ma'sha Yosë anitotêrincoi ni'ton, noya noyacoí," topirinahuë', inahuara yonquinëna quëran napopi.

19 Inapitaso' co têhuênchachin Quisocristo imapihuë'. Inasáchin motênpoa' pochin nícaton, hua'anêntarinpoa'. Ni'co'. Nonênpoa' nisha nisha ya'huëtêrin. Motênpoari ya'ïpi camairin noya sacatacaiso marê'. Inapochachin imarêhuasopitanta' Quisocristoíchin noya camairinpoa'. Achirinrinpoa' so'orêso pochin nicacaso marê'. Ina pochin nicacaso' Yosë nohuantêrin.

20-21 Iráca Quisocristo chiminin. Canpitanta' ina imapatama', inarê'quëma' chiminamaso pochin ninama' ni'ton, co huachi a'napita pochin nisha nisha chiniquên nanantopisopita imaramahuë'. Inapitaso' inahuara yonquinëna quëran nisha a'chinpi. "Nani ma'sha natêhuatoí, cha'ésarai," ta'tona', "Ama ina ca'cosohuë. Ama pi'nicosohuë'. Ama sê'huayâtêracosohuë'," itarinênquëma'. ¿Ma'marêta' ipora huanta' ina natêcamaso' yonquirama'? ténahuë yonquiato.

22 Co ina pochin Yosë pënëninpoahuë'. Cosharo', ma'sha, inapitaso' co ya'huëmiatêrinhuë'. A'na tahuëri ta'huantarin ni'ton, co inapitaso' aquëtê' Yosë yonquirinhüé'. Piyapi'sa' inahuara yonquinëna quëran ina pochin nipênênpi.

23 Ina pochin nipênênpachina', yonquinahuan pochin ya'nopirinhüé'. "Ma'sha a'porahuatoí, parisitêrai. Parisitopiraihuë', ahuantêrai. Ina marê'

Yosë noya noya ni'nincoi," topirinahuë', co no'tëquën yonquipihuë'. Ina pochin nipirinhuaënta', co pi'pian tēranta' nanitopihuë' co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso'.

3

¹ Quisocristo chiminpachina, Yosëri ananpitaantarin. Canpitanta' imarama' ni'ton, anoyacancantërinquëma' noya noya yonquicamaso marë'. Napoaton Quisocristo yonquirinso chachin nohuantoco'. Nani tahuëri yonquiráco' ina pochin cancantacamaso marë'. Inaso' inápaquë ya'huërarin. Yosë inchinan quëran huënsëaton, ina pochachin chini chiniquën nanantarin.

² Ama ma'sharáchin yonquicosohuë'. Yosë'pa' ya'huërinsopita yonquiráco'.

³ Ni'co'. Chimipiso' co huachi isoro'pa' yonquirinhuë'. Inapochachin canpitanta' Quisocristorë'quëma' chiminamaso pochin cancantatoma', co ma'sharáchin yonquiaramahue'. A'na tahuëri huachi Quisocristorë'quënpoa' Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'.

⁴ Quisocristo chachin ya'coancantërinpoa' Yosë yonquicaso marë'. A'na tahuëri o'mantahuachin, noya noya ya'noarin. Naporo' inarë'quënpoa' ya'huërarihua' ni'ton, canpoanta' noya noya acoarinpoa'.

Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', noyápiachin cancantahua'

⁵ Napoaton pi'pian tēranta' co noyahuë' yonquihuatama', a'naroáchin naniantoco'. Ama monshihuancosohuë'. Ama taparo' yonquicosohuë'. Ama a'na sanapi së'huacamaso' yonquicosohuë'. Ama a'na quëmapi sa'in noyapacosohuë'. Ama nani ma'sha nohuantapatocosohuë'. A'naquënso' ma'sha na'con nohuantatona', mamanshi moshápiso pochin niconpi.

⁶ Ina pochin nipisopita co natëpihuë'. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'ntarin.

⁷ Iráca canpitanta' co noyahuë' cancantatoma', co noyahuë' ninama'.

⁸ Iporaso nipirinhue' isopitanta' co noyahuë' cancantatoma' naporamasopita a'poco'. Ama no'huitocosohuë'. Ama no'huito canainquëmasohuë'. Ama piyapi naponin yonquirapicosohuë'. Ama yanpitocosohuë'. Ama taparo' noncosohuë'.

⁹ Ama ninonpintocosohuë'. Co noyahuë' yonquiramasopita nani a'porama' ni'ton, co ina yonquicaso' ya'huërinhuë'. Mocarinsó' tē'yatërëso pochin iráca naporamasopita a'poatoma', naniantomiatoco'.

¹⁰ Nasha a'morëso pochin nasha cancan manama'. Yosë nininpoa' ni'ton, nani tahuëriya catahuarinquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Ina quëran noya noya ina nohuitarama'. Ina marë' nasha cancan quëtërinquëma'.

¹¹ Quisocristo imapatëhua', napopináchin Yosë ni'ninpoa'. A'naquën cotioro'sa', a'naquënso nipirinhue' cricoro'sa'. A'naquën marca niacotopiso', a'naquënso nipirinhue' co niacotopihuë'. A'naquën nisha piyapi'sa', a'naquënta' quëmaro'sa'. A'naquën patron piyapinënpita, a'naquënso nipirinhue' inahuara marë' sacatopi. Nisha nisha nicarihuarahue', napopináchin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristoíchin yonquicaso' ya'huërin. Ina imapatëhua', ya'ipinpoa' ya'coancantërinpoa'. Co manta' pahuantarinpoahuë' noya cantacaso marë'.

¹² Yosë nosoroatonpoa', huayoninpoa' noya nicacaso marë'. Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroatoma', noya nontoco'. Nasha a'morëso pochin noyápiachin cancantoco'. Ama nocantocosohuë'. Nani tahuëriya yonquico' a'napita catahuacaso marë'. Sano nicatoma', noya nontoco'. Ma'sha onpoapomarahue', ahuantoco'.

13 Ama yai'huërètocosohuè'. A'napita no'huihuachinquëma', nanan anoyatoco'. Ma'sha onpotopirinquëmaonta', naniantoco'. Sinioro oshanëma' nani inquitërinquëma'. Ina nonanatoma', canpitanta' nanan anoyatoco'.

14 Nóya ninosoroco'. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Noya ninosorohuatëhua', noya noya nisarëhua'. Inapohuatëhua', tëhuënchachin nóya cancantarihua'.

15 Quisocristoíchin asanocancaninpoa'. Ina yonquihuatëhua', noya nini-catëhua', ya'huarëhua'. Ina marè' a'na huënton pochin Yosë acorinpoa'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi pa'yanarihuahuè'. Napoaton inasáchin yonquico' asanocancaninquëma'. Nani tahuëri: "Yosparinquën Sinioro," itoco'.

16 Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquiráco'. Na'con ina yonquico'. Noya nitotatoma', nia'chintoco', nipënenco'. Yosë cantanën nisha nisha ninin-sopita cantaco'. Sarmo quiríca nontatoma', inanta' cantaco'. Canpitaora yonquinëma quëraonta' ocoirahuatoma', cantaco': "Ma noyanquëncha Tata ni'ton, catahuanraconi paya," itatoma', cancanëma quëran huarè' cantaco'.

17 Ma'sona tëranta' yanipatama', Sinioro Quisoso yonquiatoma', nico'. Ina yonquiatoma', noya nonco'. Quisoso catahuanrinquëma' ni'ton, "Yosparinquën," Tata Yosë itoco'.

Sa'ahuano'sa', so'yahuano'sa', inapita pënëinso'

18 Canpitaso' imoyaro'sa', so'yama' natëco'. Sinioro Quisocristo imarama' ni'ton, natëcaso' ya'huërin.

19 Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' nosoroco'. Ama no'huicosohuè'. Sanoanan quëran nontoco'.

20 Hua'huaro'santa' pa'pina' natëina'. A'shinanta' natëina'. Ya'ipi pënënpiso' natëina'. Inapohuachina, Siniorori noya ni'sarin.

21 Canpitanta' iyaro'sa', hui'nama' sanoanan quëran pënenco'. Apira apira no'huihuatama', co huachi nohuanapihuè' natëcaiso'. "Natëpirahuè', no'huíarínco," ta'tona', co huachi natërapihuè'.

22 Patron marè' sacatohuatama', noya natëco'. Ama nonpintocoso-huè'. Co ni'pirinquëmaonta', noya sacatoco'. Co patronachin yonquicaso' ya'huërinhuè'. Sinioronta' ni'sarinquëma'. Ina yonquiatoma', ya'ipi cancanëma quëran natëco'.

23 Ma'sona tëranta' nipatama', noya nico'. Co piyapi maréáchin sacatëramahuè'. Yosë imarama' ni'ton, ina marè' sacataramaso pochin cancantatoma', nóya sacatoco'.

24 Inaso' no'tëquën acanaarinpoa'. Inápaquë noya noya acoarinpoa'. Quisocristo tëhuënchinsó' hua'anëntërinpoa'. Napoaton noya natëco'.

25 Yosëso' ya'ipinpoa' napopináchin ni'ninpoa'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa'. Co'so' noya nipatëhuahuè', ana'intarinpoa'.

4

1 A'naquëma' patronquëma' ninamaso'. Piyapinëmapita nosoroatoma', no'tëquën pahuërëco'. Ama topinan quëran ana'intocoso-huè'. Canpitanta' hua'anëma' ya'huëtërinquëma'. Yosë inápaquë ya'huaponahuè', ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'.

Piquëran huarè' pënëntërinso'

2 Nani tahuëri Yosë nontoco'. Ama amiatomahuè', nontáco'. Ama topinan nontocoso-huè'. Ya'ipi cancanëma quëran huarè' noya yonquiatoma', nontoco'. "Yosparinquën Sinioro," itoco'.

3 Quiya marënta' Yosë nontoco'. Pa'sápato, Quisocristo nanamën a'chinpirahuè'. Ina marè' tashinan pëiquè po'morinaco. Na'a piyapi'sa'

co nanamën nitochátërapihuë'. Inahuanta' nitochina'. Napoaton Yosë nontohuatama', quiya marënta' nontoco' catahuaincoi a'chintohuatoira, Yosë nanamën nohuanchina'.

⁴ Yosë nontoco' noya a'chinchì no'tëquën nitotacaiso marë'. Ina pochin a'china'huaso' ya'huërin'.

⁵ Co imarinsopitasohuë' huë'pachina', noya nontoco'. Ama tapanatom-huë', noya a'chintoco'. Onpopionta' noya nanan sha'huitoco'.

⁶ Noya yonquiatoma', sanoanan quëran pënëntoco' noya natainënguëma'. Yashin yashin nontoco'. A'naya a'naya natanpachinquëma', noyasha a'panico'. Ina pochin nontacaso marë' na'con yonquico'.

Nipayarinsopita napopiso'

⁷ Iya Tiquico a'pataranquëma'. Inaso' nóya ni'nahuë. Iyahuë pochachin nosororahuë. Noya catahuarinco. Inanta' Siniro natëton, noya nanan a'chinarin. Onpopinsona ya'huërahuëso' sha'huitarinquëma'.

⁸ Canpitanta' onporaisona nitotacamaso marë' a'pataranquëma'. Achincancanquëmaso marënta' a'pataranquëma'.

⁹ Iya Onisimonta' pa'sarin, canpitataquë ya'huërinso'. Inanta' iyahuë pochin nosororahuë. Yosë natëton, noya imarin. Inapita canconpachina', ya'ipi isëquë ya'huëraisopita ma'sona onporaiso' sha'huitarinënguëma'.

¹⁰ Aristarconta' isëquë ya'huërarin. Quisocriso imarinsó marë' tashinan pëiquë po'mopi anta'. Inanta' yonquiarinquëma', saludos a'patarinquëma'. Marconta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' Pirnapi quëmopinën. Canpitataquë pa'pachin, noya nontatoma', catahuaco' ténahuë. Nani ina sha'huitëranquëma'.

¹¹ Quisoso Costo itopisonta' yonquiatënguëma', saludos a'patarinquëma'. Inapitaso' cotio piyapi'sa' niponaraihuë', Quisocriso imasapi. Ca pochin a'chinapi a'napitanta' Yosë hua'anëntërinquë ya'conacaiso marë'. Ina marë' nóya cancantërahuë. Inapitaso' achinicananinaco. A'napita cotioro'saso nipirinhüë' co catahuarinacohüë'.

¹² Ipapërasënta' canpitataquë ya'huërinso' saludos a'patarinquëma'. Inanta' Quisocriso natëton, noya nanan a'chinarin. Nani fahuëri canpita marë' Yosë nontárin. "Catahuaquë' Siniro ya'ipi nohuantëranso' nitochina'. Noya nitotatona' imamiachinën," itárin.

¹³ Na'con yonquirinquëma'. Co chirorinhüë' Yosë nontacaso'. Naotisiaquë, Iraporisëquë inaquëpita ya'huëpisopitanta' yonquiaton, Yosë nontárin. Noya Yosë marë' sacatarin. Cari ni'nahuë.

¹⁴ Nocasënta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' notoro. Inanta' iyahuë pochin nosororahuë. Timasënta' inapochachin yonquirinquëma'.

¹⁵ Imapisopita Naotisiaquë ya'huëpisopitanta' saludos a'patarahüë. Ninpanta' yonquirahuë. Ina pëinëquë Quisocriso imapisopita niyontonpi. Inapitanta' saludos a'patarahüë.

¹⁶ Iso quirica nontoco' ya'ipi imapisopita nataina'. Nani nontohuatama', Naotisiaquë a'patoco' imapisopita nonchina'. Inapitanta' nisha ninshitato, a'patërahuë. Ina quiricanta' canpitari nontoco'.

¹⁷ Arquipo sha'huitoco': "Ama chirotonhuë', ya'ipi Siniro camairinquënso' natëquë'," itoco'.

¹⁸ Ca Paonoco na'con yonquiatënguëma', saludos a'pataranquëma'. Caora imirahuë quëran isoichin ninshitaranquëma'. Tashinan pëiquë ya'huërahuë. Ama naniantocosohüë'. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paonori Tisaronicaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. Noyanquëma' canpitanta'. Noya quiyanta' ya'huarai. Ya'ipi Yosë imaramasopita Tisaronicaquë ya'huëramaso' ninshitaranquëma'. Siripano, Timotio, inapitanta' isëquë ya'huapi. Inapitaro'coi nanan a'patarainquëma'. Canpitanta' Tata Yosë chinotatoma', Sinioro Quisocristo imarama'. Inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma', tënahüë.

Cancanëna quëran huarë' imapiso'

²⁻³ Nani tahuëri canpita marë' Yosë nontërai. Tata Yosë natëtoma', noya ninama'. Ninosoroatoma', na'con nicatahuarama'. "Sinioro Quisocristo co onporonta' naniantarinpoahuë'. Inasáchin ninarëhua'," ta'toma', chiniquëncantërama'. Napoaton yonquiatëinquëma', Tata Yosë nontërai: "Ma noya Tata catahuanan ni'ton, cancanëna quëran huarë' imasarinëquën. Ina marë' 'Yosparinquën,' itërainquën," itërai Yosë nontatoti.

⁴ Tata Yosë na'con nosororinquëma', iyaro'sa'. Nani huayoninquëma' huëntonënuquë ya'conacaso marë'. Nani ina nitotërai.

⁵ Quisocristo nanamën a'chintohuatëinquëmara, co topinan quëran a'chintërainquëmahüë'. Ispirito Santo chachin catahuarincoi a'china'huaiso'. Canpitanta' catahuarinquëma' noya natanacamaso marë'. "No'tëquën nontërinpoa'," ta'toma', ya'ipi cancanëna quëran natërama'. Ina nicatoti: "Tëhuëchachin Yosëri huëntonënuquë aya'conin," tënëai. Canpitataquë ya'huapoi, noya imarai canpitanta' noya imacamaso marë'.

⁶ Ina marë' aparisitopirinacoihuë', noya cancantërai. Canpitanta' Yosë nanamën noya natanama'. Imaramaso marë' aparisitopirinënuquëmahüë', Ispirito Santo catahuarinquëma' ni'ton, nóya cancantërama'. Quiya pochin cancantatoma', chiniquëncantërama'. Nonanpatamacoi, Quisocristo chachin nonanarama'.

⁷ Parisitapomarahüë', co a'poramahüë'. Nóya imarama' ni'ton, a'napita imapisopitanta' natantopi. "¡Ma noyacha inapitaso' imapi paya! Ina pochin Quisocristo imacaso' ya'huërin," topi. Ya'ipi Masitonia parti, Acaya parti, inaquëpita napopi.

⁸ Noya imarama' ni'ton, ya'ipi inaquë ya'huëpisopita nicatënënuquëma', yonquipi. Naporahuaton, ya'ipi ina parti nahuinin. Co quiyari sha'huítopyiraihuë', ya'ipiya nitotopi.

⁹ Inapita chachin canpita naporamaso' sha'huíantapi: "Paono ni'quihuachincoira, noya a'chintërincoi. Noya natanatoti, a'naroáchin natërai. Mamanshi a'porahuatoti, Tata Yosëíchin chinotërai. Ina imarai huachi. Yosëso' nanpirárin. Inasáchin chinotacaso' ya'huërin.

¹⁰ Ina chinotatoti, hui'nin chachin ninarai. Canpoa marë' Quisocristo chiminin. Ina quëran Yosëri ananpitaantarín. A'na tahuëri inápa quëran o'mantahuachin, nicha'ësarinpoa'. Co imapisopitasohüë' nipirinhüë', Tata Yosëri no'huítan ana'ntarin huachi, tënama'," topi, natantërai.

1 Canpitataquë ya'huapoi iyaro'sa, co topinan quëran a'chintërainquëmahué', nitotërama'.

2 Piriposëquë a'chinapiraihuë', no'huitonacoi, chiniquën aparisitërainacoi. Inapotopirinacoihuë', canpitataquë cancompatëira, co të'huaraihuë'. "Yosë catahuarincoi," ta'toi, Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'. A'napita no'huipirinacoihuë', chiniquën cancantatoi, pënënnainquëma'.

3 Co nonpin nanan a'chintërainquëmahué'. Co nisha nisha nicacaso marë' a'chintërainquëmahué'. Co pi'pian tëranta' nonpintërainquëmahué'.

4 Yosë chachin acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. "No'tëquën a'chinapona'," ta'ton, a'parincoi. Napoaton co piyapi'sa' noya nicainacoiso marë' a'chinaihuë'. Yosë noya nicainacoiso marë' a'chinárai. Ya'ipi yonquirëhuasopita nitotërin. Ma'marësona sacatërehuasonta' nitotërin.

5 Co noyasha nonatoi, yanonpintërainquëmahué'. Co canaca'huaiso marë' napotërainquëmahué'. Yosë ni'sárincoi, no'tëquën nontërainquëma'.

6 Co piyapi'sa' noya nicainacoiso' yonquiatoi a'chinaihuë'.

7 Quisocristo a'parincoi ni'ton, chiniquën nanan quëtërincoi. Napoaponahuë', co chiniquën nontërainquëmahué'. Co inso tëranta' hua'an pochin camairaihuë' natëinacoiso marë'. Sanoanan quëran nontërainquëma'. Sanapi hua'huinpita nosoroaton, noya nocomarinso pochin quiyarimanta' ni'nainquëma'.

8 Na'con nosoroatëinquëma', Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Ina marë' parisitopiraihuë', co ina yonquiraihuë'. Ya'ipi cancänëhuëi quëran nosoroainquëma' ni'ton, na'con catahuarainquëma'.

9 Canpitataquë ya'huasocoi, chiniquën sacatatoi, a'chintërainquëma'. Tahuërirë chachin tashirë chachin sacatërai ama topinan ma'sha ma'paca'huainquëmaso marëhuë'. Quiyaora sacatëinhüëi quëran coshatërai. Naporahuatoi, Yosë nanamën a'chintërainquëma'. Co ina nianiantëramahuë', tënahüë.

10 No'tëquën Yosë natëtoi, noyasáchin ninai. Co manta' onpotërainquëmahué'. Ya'ipi imaramasopita ni'namacoi. Yosënta' ni'nincoi.

11 Ya'ipinquëma' pënënnainquëma', nitotërama'. A'naya a'nayanquëma' nontërainquëma' noya imacamaso marë'. Quëmapi hui'ninpita a'chintërainso pochin a'chintërainquëma'.

12 Achinicananainquëma'. "Yosë imarama' ni'ton, noyasáchin nico' Yosë noya ni'inquëma'," itërainquëma'. Ina acorinquëma' hua'anëntërinquë ya'conacamaso'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' quëpantahuachinquëma', noya noya ya'huëcontarama'.

13 Yosë nanamën a'chintohuatëinquëmara, noya natanama'. "Co piyapi yonquirinso' a'chintërinpoahuë'. Yosë nanamën chachin a'chintërinpoa'," tënama'. Tëhuëenchachin Yosë nanamën ni'ton, ina natëhuatama', nanamën quëran anoyacancantarinquëma'. Ina marë' nani tahuëri "Yosparinquën," itërai Yosë.

14 Iráca Cotia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imatona', natëpi. A'napita cotioro'sariso nipirinhüë', no'huitona' chiniquën aparisitopi. Iporaso' iyaro'sa' canpitanta' parisitërama'. Ya'huëhuano'sa' inapochachin aparisitarinënninquëma'.

15 Iráca cotioro'sari pënëntona'piro'sa' no'huitona', tëpapi. Ina quëran Sinioro Quisocristo chachin o'mahuachina, inanta' tēpaantapi. Quiyanta' aparisitatonacoi, a'parinacoi. Napopiso marë' Yosëri co noyahüë' ni'nin. Tëhuëenchachin co ya'ipi piyapi'sa' nosoropihüë'.

16 Nisha piyapi'sa' cha'ëcaiso marë' yaa'chintopiraihuë', cotioro'saso' co nohuantopihüë'. "Ama a'chintocosoahuë'," ta'tona', no'huirinacoi. Ina marë'

aguë aquëtë' oshahuanpi. Napoaton Yosëri chiniquën no'huirin. No'tëquën ana'intarin huachi.

Paonori nicapon yapaantarinso'

17 Hua'quimiächin iyaro'sa' co ni'pirainquëmahué', co nianitërainquëmahué'. Yonquiatëinquëma', na'con nohuantërai nica'huainquëmaso'.

18 Canpitataquë yapa'piraihuë', ipora huanta' co nanitërai huë'. Ca Paonoco cararo' yapa'piraihuë', Satanasë ya'copirinco ni'ton, co nanitërahuë' paca'huaso'.

19 Na'con yonquiatëinquëma', nóya cancantërai. ¿Ma'marë chachinta' ina pochin cancantërai? Imarama' ni'ton, Yosë ya'huërin'pa' canpitanta' pa'sarama', tënai. A'na tahuëri Sinioro Quisocristo o'mantararin. Naporo': "Quiyari a'chintërai ni'ton, imapi," ta'toi, noya cancantarai.

20 Tëhuënchachin noya imarama': "¡Ma noyacha Yosë catahuarinquëma paya!" ta'toi, capa cancantërai.

3

1 Hua'qui' co ni'nainquëmahué'. Co nanan tëranta' natantëraihuë'. Napoaton co huachi ahuantatoihuë', "Quiyaora Atinasëquë quëparichii," ta'toi,

2 Timotio a'patërainquëma' nitotacaso marë'. Inanta' noya imarin. Yosëri acorin Quisocristo nanamën a'chinacaso marë'. Achinicancainquëmaso marë' a'patërainquëma'.

3 Canpitanta' parisitapiramahuë', co nohuantëraihuë' nisha nisha yonquicamaso'. Cò ina marë' a'pocaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo imapatëhuara, aparisitërinënpoa'. Yosë nohuanton, ina marë' parisitarëhua', nani nitotërama'.

4 Canpitataquë ya'huasocoi, sha'huitërainquëma'. "Imarëhuaso marë' aparisitarinënpoa'," itërainquëma'. Napotërainquëmaso pochachin iporaso' aparisitarinënpoa'.

5 Napoaton caso' co huachi ahuantatohuë', Timotio a'patëranquëma' onpopinsona imaramaso' nitota'huaso marë'. Sopai yanonpintërinpoa' Yosë a'pocaso marë'. Minsërainquëma' naporini, topinan quëran a'chinchitëinquëmahué'. "Co huachi noya imamaraihuë'," ta'toi, Timotio a'patërainquëma'.

6 Iporaso' nani huënantaton, nanan sha'huitiirincoi. "Ipora huanta' noya imasapi. Inahua capini noya ninosoroapi," itiirincoi. Na'con yonquiramacoi. Quiya pochin cancantatoma', canpitanta' yani'namacoi.

7 Inanta' sha'huitiirincoi. Ina natantatoi, nóya cancantërai. Ipora huanta' ma'sha onpotërinacoi. Parisitapiraihuë', noya imarama' ni'ton, noya cancantarai.

8 Quisocristo imamiatarama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'. Chiniquën cancantarai.

9 Capa cancantërai ni'ton, ¿onporahuatëicha noya noya: "Yosparinquën Tata Yosë," ichii? ¿Co'chi nanitëraihuë' paya!

10 Nani tahuëri tashirë chachin Yosë nontarai canpitataquë paca'huaiso marë'. Co ya'ipi Yosë nanamën nitochátëramahuë'. Pahuantarinquëma' ni'ton, ina a'chinchinquëma' noya noya imacamaso marë', tënahué.

11 Tata Yosë chachin catahuaincói onpopionta' pa'ii. Sinioro Quisosonta' catahuahuachincoi, pa'sarai nicapoinquëma'.

12 Na'con nosororainquëma'. Inapochachin canpita capininta' ninosorocamaso' ya'huërin. "Catahuaguë' Sinioro noya noya ninosoro'ina'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoro'ina'," itërahuë, Yosë nontato.

13 Noya ninosorohuatama', Quisocristo achinicancanarinquëma' noyasáchin nicacamaso marë'. Catahuahuachinquëma', noyápiachin cancantarama'. Ina quëran Quisocristo o'mantahuachin, Yosë noya ni'sarinquëma'. A'na tahuëri ya'ipi piyapinënpitarë chachin o'mantararin.

4

Yosëri noya ni'ninsopita

1 Iporaso' iyaro'sa' Siniro Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, pënëantarinquëma'. Iráca pënënainquëma' noya nicacamaso marë'. "Noya nipatama', Yosë noya ni'sarinquëma'," itërainquëma', natëramacoi. Iporaso' aquë aquëtë' natëtatoma', noyasáchin nico', ténahuë'.

2 Siniro Quisoso a'chintërincoiso chachin sha'huitërainquëma', natanama'.

3 Yosë nohuantërin noyasáchin nicacaso'. Ama pi'pian tëranta' monshihuancosohuë'.

4 Sanapi nohuantohuatama', ama monshitocosohuë'. Nitatoma', noya sa'aco'. Yosë yonquiatoma', noya ichiya'huëco'. Nani sa'apatama', inasáchin yonquicaso' ya'huërin.

5 A'naquën co Yosë nohuitatonahuë', ichihuë'ëcaisoachin yonquiatona', a'naroáchin mapi. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. Tëhuëinchachin nosoroatoma', maco'.

6 A'na quëmapi sa'in ama së'huacosohuë'. Ama ina pochin ni'toma', so'in nonpintocosohuë'. Së'huahuatama', Yosë no'tëquën ana'intarinquëma'. Iráca inachachin chiníquën pënënainquëma'.

7 Co Yosë nohuantërinhuë' oshahuanacaso'. Acorinpoa' noyasáchin nicacaso marë'.

8 Co quiyaora yonquinhüëi quëran pënënainquëmahuë'. Co natëhuatamahuë', Yosë chachin co natëaramahuë'. Ina nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa' noya nicacaso marë'. Inaso' noyasáchin ninin.

9 Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Nani nitotërama' ni'ton, co aquëtë' sha'huita'huanquëmaso' ya'huërinhuë'. Yosë chachin cancänëmaquë anitotërinquëma' ninosorocamaso'.

10 Nani huachi imapisopita nosoroarama'. Ya'ipi Masitonia parti ya'huëpisopita aquë ya'huëpirinahuë', Quisocristo imapachinara, nosororama'. Iporaso', iyaro'sa', na'con na'con ninosoroco', ténai.

11 Nani tahuëri yonquico' sano piyapi nicacamaso marë'. Ama topinan ya'huëcosohuë'. Ya'ipinquëma' noya sacatoco' ama pahuanchinquëmasohuë'. Iráca inachachin pënënainquëma'.

12 Inapohuatama', noya ya'huarama'. Co imapisopitahuënta' noya ni'sarinëinquëma'. Napohuatama', co manta' pahuantarinquëmahuë'. Co topinan ma'patacaso' ya'huëaponhuë'.

Chiminpisopita nantantarinso'

13 Chiminpisopita ma'sona onpocaiso' a'chinchinquëma', nitotoco'. Quisoso imarëhuasopita chiminpatëhua', nantantarihua'. Co imapisopitasohuë' nipirinhuë', quëmopinënpita chiminpachinara, sëtopi. "Co onporonta' quënantarihuahuë'," ta'tona' sëtápi. Ama inapita pochin sëtacaso marëhuë' canpitaso' a'chinchinquëma'.

14 Quisoso' chiminaponahuë', nantantarinso' nitotërehua'. Inapochachin imapisopita chiminpachina', Yosëri ananpitaantarin. Quisoso isoro'paquë o'mantahuachin, ananpitaantarin.

15 O'mantahuachin, co nanpirëhuasopitaráchin pantarihuahuë'. Chim-
 inpisopita'ton nanpiantarapi. Siniro Quisoso sha'huitërinpoaso chachin
 sha'huichinquëma'.

16 Chiniquën nanantaton, o'mantararin. Anquëni hua'aonta' chiniquën
 sha'huirarin. Yosë nohuanton, tronpita pihuirarin. Naporo' Quisocristo
 imatona' chiminpisopita'ton nanpiantarapi.

17 Ina quëran a'naroáchin nanpirëhuasopitarë'quënpoa' chitoro'
 ya'huërinquë quëpantarinpoa'. Inaquë Siniro nacapiarihua'. Inarë'quënpoa'
 ya'huëmiatarihua'.

18 Inapita yonquiatoma', nisha'huitoco' noya cancantacaso marë'. Ama
 sëtacaso marëhuë' ina pochin niachinincanco'.

5

1 Onporosona o'mantacaso' tahuëri nancaso', co ina iyaro'sa'
 a'chintaranquëmahué'.

2 Iráca sha'huitërinpoaso' nani nitotërama'. Co nitotasoihuë', o'mantararin.
 Ni'co' iyaro'sa'. Yono tashi' co nitotasëhuahuë', ihuatona'pi pëinënpoaquë
 ya'conin. Inapochachin a'nanaya Quisocristo o'mantararin.

3 Co imapisopitasohuë' o'mantacaso' tahuëri co yonquipihuë'. "Noya
 ya'huarëhua', co manta' onpoarihuahuë'," topirinahuë'. A'nanaya chiniquën
 ana'ntacaso' naniarin, cö cha'ësapihuë'. Sanapi yahuaihuachina, on-
 porosona iquitacaso' co nitotërinhuë'. A'nanaya iquitërin. Inapochachin
 a'nanaya Yosëri ana'ntarin.

4 Canpitaso nipirinhüë', co tashi pochin cancantëramahuë'. O'mantacaso'
 tahuëri nanihuachin, co pa'yanaramahuë'. Ihuatona'pi a'nanaya
 huë'pachina, apa'yaninpo'. Inapochachin Quisocristoso' a'nanaya
 o'mahuachin, na'a piyapi'sa' pa'yanapona'. Canpitaso nipirinhüë' ina
 tahuëri ninaarama'. Nanihuachin, co pa'yanaramahuë'.

5 Quisocristo imarama' ni'ton, tahuëri pochin cancantatoma', nitotarama'.
 Ya'ipinpoa' imarëhuasopita co tashi pochin cancantërehuahuë'.

6 Napoaton o'mantacaso' tahuëri yonquiatëhua', noya ninahua'.
 A'naquënso' huë'ërëso pochin cancantatona', co ina tahuëri yonquipihuë'.
 Canpoaso nipirinhüë' no'tëquën yonquiatëhua', sano cancantahua'.

7 Yahuë'ëpachinara, tashi' huë'ëpi. Yano'pihuachinaranta', tashi' no'pipi.

8 Canpoaso nipirinhüë' tahuëri pochin cancantacaso' ya'huërin. Napoaton
 noya yonquiatëhua', Yosë imamiatahua'. Ni'co' iyaro'sa'. Inimicoro'sa'
 huë'pachinara, sontaro'sa' co topinan pa'pihuë'. Coton hua'na quëran nininso'
 a'mopi. Casconta' hua'na quëran nininso' yancopi ama inimicori ohua-
 nacaso marëhuë'. Noya nitapahuachinara, co inimicori minsërinhuë'.
 Hua'na a'mopiso pochin canpoanta' Yosë natëhua' catahuainpoa'. Ina
 natëtëhua', noya ninosoroa'ahua'. "Yosë a'pairinpoa'. O'mahuachin, noyá
 nicha'ësarinpöa'," ta'tëhua' noya ninahua'.

9 Co ana'ntinpoaso marë' Yosë acorinpoahuë'. Siniro Quisocristo
 imarëhua' ni'ton, nicha'ësarinpöa'. Ina nohuanton cha'ësarëhua'.

10 Canpoa marë' inaso' chiminin. A'naquënpoa' nanpiarëhua', a'naquënpoa'
 chiminarihuarahüë', o'mantahuachin, ya'ipi imarëhuasopita quëpantarinpoa'.
 Inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'.

11 Napoaton nani tahuëri nicatahuaco' chiniquën cancantacamaso marë'.
 O'mantacaso' tahuëri yonquiatoma', na'con ninontoco' noya noya imaca-
 maso marë'. Nani noya nicatahuarama'. Aquëtë chachin niachinincanco'.

12 Ansiano'sa' iyaro'sa' noya ni'co', tēnahuē. Siniro nohuanton, ansiano ya'conpi pēnēnainquēmaso marē'. Co chirotonahuē', a'chintarinēnquēma'. Pēshonpatama', otērarinēnquēma' ni'ton, noya ni'co'.

13 Na'con catahuarinēnquēma' noya noya Yosē imacamaso marē'. Napoaton nosoroatoma', noya yonquirapico'. Ya'ipinquēma' noya nini'toma', ya'huēco'.

14 Canpita capini iyaro'sa' nipēnēnco'. A'naquēn co yasacatopihuē'. Inapita pēnēnco' ama chiroinasohuē'. A'naquēn ma'sha onpohuachinara, Yosē yānāniantopi. Inapitanta' noya nontoco' chiniquēn cancanchina'. A'naquēonta' cancanēna quēran co chinipihuē'. Catahuaco' ama Yosē nanianchinasohuē'. Inapohuatama', ama insonta' no'huicosohuē'. Sanoanan quēran pēnēnco'.

15 A'napita ma'sha onpotohuachinēnquēma', ama ya'ihuēretocosohuē'. Nani tahuēri noya nontoco'. No'huipirinēnquēmaonta', nosoroatoma', catahuaco'. Canpita capini ninosoroatoma', a'napita piyapi'santa' catahuaco'.

16 Ama sētocosohuē'. Yosē yonquiatoma', nani tahuēri noya cancantoco'.

17 Apira apira Yosē nontoco'. Ama a'na tahuēri tēranta' pahuancosohuē'.

18 Ma'sha onpotopirinēnquēmahuē', ama sētocosohuē'. Nani tahuēri "Yosparinquēn Siniro," itoco'. Ma'sha onpoapomarahuēnta', noya cancantoco'. "Inanta' Siniro noya," itoco'. Quisocristo imarēhua' ni'ton, ina pochin cancantacaso' Yosē nohuantērin.

19 Ispirito Santo ya'coancantērinquēma'. Cancanēmaquē nontohuachinquēma', a'naroáchin natēco'. Ni'co'. Pēn noya orotohuachina, noya napēntēre'. Inapochachin Ispirito Santo yacatahuarinpoa' noya cancantacaso marē'. Amā pēn atacopitēreso pochin nitocosohuē'.

20 "Yosē anitotērinco' sha'huichinquēma," itohuachinēnquēma', noya natanco'.

21 Napoaponahuē', ni'cona nonpintochinēnquēma'. A'naquēn "No'tēquēn a'chintaranquēma'," itohuachinēnquēma', ama a'naroáchin natētosohuē'. Ya'ipi nappiso' Yosē quiricanēn quēran tantiaco'. "Inaora yonquinēn quēran a'chinamara," ta'toma', tantiaco'. Yosē nanamēnsáchin natēcaso' ya'huērin.

22 Ya'ipi aoshahuaninquēmasopita a'poco'.

23 Yosēichin asanocancaninpoa'. Canpita marē' ina nontarahuē noyásha anoyacancanchinquēma'. "Catahuaquē' Siniro, ya'ipi cancanēna quēran noyápiachin yonqui'ina". Naporahuaton, ya'ipi yonquinēna quēran noya nininsopitaráchin nohuanchina'. Quēma nohuanton, ya'ipi nonēna quēran huarē noyasáchin niina'," itērahuē. Ina quēran Siniro Quisocristo o'mantahuachin, nóya ni'sarinquēma'.

24 Yosē nani nontērinpoa' imacaso marē'. Huēntonēnquē chachin aya'coninpoa'. No'tēquēn sha'huitērinpoa'. Co onporonta' nonpintarinpoahuē' ni'ton, noya catahuarinpoa'.

25 Quiya marēnta' iyaro'sa' Yosē nontoco'.

26 Imaramasopita capini noya ninosoroatoma', nisē'quēco'.

27 Niyontonpatama', iso quirica nontoco' imapisopita nataina'. Siniro nanan quētērinco' ni'ton, nontoco' ya'ipiya nataina', tēnahuē.

28 Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo nosoroatēnquēma', catahuainquēma'. Nani ninshitēranquēma huachi.

Paono

Paonori Tisaronicaquë ya'huëpisopita ninshitaantarinsó'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'pataantarinsó'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. Noyanquëma' canpitanta'. Noya quiyanta' ya'huarai. Ya'ipi Yosë imaramasopita Tisaronicaquë ya'huëramaso' ninshitaantarinquëma'. Siripano, Timotio, inapitanta' isëquë ya'huapi. Inapitaro'coi nanan a'patarainquëma'. Tata Yosë natëtoma', Sinioro Quisocristo imarama'. Huëntonénquë chachin aya'coninpoa' ni'ton, "Tata" itërëhua'.

² Inaora nohuanton, catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inapochachin catahuainquëma', ténahuë.

Oshahuano'sa' ana'intarinsó'

³ Iporaso' iyaro'sa' noya noya imasarama'. Cancanëma quëran huarë' ina natërama'. Na'con na'con ninosororama' ni'ton, nani tahuëri "Yosparinquën," itërai Yosë. Ina na'con catahuainquëma' ni'ton, ina pochin nontacaso' ya'huërin. Ina Yosë nohuantërin.

⁴ Ya'ipi parti Yosë imapisopita sha'huitërai. "Tisaronicaquë ya'huëpisopita noya imasapi. Imapiso marë' na'con aparisitopirinahuë': 'Yosë co naniantarinhuhë', ta'tona', ahuantapi. Co yaa'popihuhë'. Ma'sha onpoaponaraihuënta', chiniquën cancantapi," itërai. Noya natërama' ni'ton, noya cancantërai.

⁵ Imaramaso marë' parisitapomarahuhë', noya ahuantërama' ni'ton: "Tëhuëchachin Yosë catahuainquëma'," tënai. Inaso' no'tëquën yonquirin. Yosë nohuanton, ipora parisitarama' noya noya cancantacaso marë'. Ina quëran noya ni'sarinquëma'. A'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinquëma'.

⁶ Iporaso' a'napita no'huirinquëma'. Aparisitapirinëinquëmahuë', a'na tahuëri Yosëri no'tëquën ana'intarin. Co naniantarinhuhë'. "Oshahuano'sa' ana'intacaso' ya'huërin," tënin.

⁷ Quisocristo o'mantahuachin, co huachi parisitaramahuë'. Noya ya'huarama'. Quiyanta' ipora aparisitapirinacoihuë', naporo' ya'ipi imarëhuasopita noya cancantarihua'. Sinioro Quisocristo chachin inápa quëran o'mantararin. Pën huënaratërinso huáncana ya'noarin. Anquëniro'santa' chiniquën nanantatona', o'mantararin. Inapitarë chachin o'mantararin.

⁸ O'mantarahuaton, co Yosë nohuitopisopitahuë' ana'intarin. Co Sinioro Quisoso nanamën natëpihuë' ni'ton, chiniquën ana'intarin.

⁹ No'tëquën ana'intaton, parisitopiquë a'pararin. Aquë a'pahuachin, chiniquën parisitomiatapi, co cha'ësapihuë'. Inatohua' paatona', co onporonta' Quisocristo nohuitapihuë'. Inaso' chini chiniquën nanantaton, noyasáchin niponahuë', inapitaso' co onporonta' nirayarapihuë'.

¹⁰ O'mantahuachin, imarëhuasopitaso' quënanarihua'. "Ma noyacha Quisocristoso paya. Anoyacancantërinpoa'. Inasáchin ya'ipiya chinochina'," tosarëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita napoarëhua'. A'chintohuatëinquëmara, canpitanta' natërama' ni'ton, noya ni'sarama'.

¹¹ Napoaton nani tahuëri canpita marë' Yosë nontërai: "Quëma nohuanton Sinioro imarinëinquën. Napoaton, catahuaquë' noyasáchin niina'. Noya noya yaimarinëinquën ni'ton, catahuaquë' noyápiachin cananchina'. Quiyaora

co nanitëraihuë'. Quëmasáchin Sinioro ananitaparancoi. Catahuaquë' ya'ipi cancanëna quëran natëinënquën," itërahuë, Yosë nontato. Noya nipatama', Yosë noya ni' sarinquëma'.

¹² Ina quëran a'napitanta' nicatënënquëma': "Ma noyacha Sinioro Quisoso ni'ton, ina imatona', noya nisapi paya," tosapì. Canpitanta' ina nohuitërama' ni'ton, noya noya cancantarama'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatëinquëma', catahuarinquëma' ina pochin cancantacamaso marë'. Sinioro Quisocristonta' catahuarinquëma'.

2

Yosë inimiconën ya'nocaso' ya'huërinso'

¹ Apira iyaro'sa' o'mantacaso' tahuëri pi'pian a'chinchinquëma'. Sinioro Quisocristo o'mantahuachin, nacapirahuatëhua', pantarihua'.

² A'naquënso nipirinhue' co no'tëquën nitotopihue'. "O'mantacaso' tahuëri nani nanirin," itohuachinquëma', ama pa'yancosohue'. Ama nisha nisha yonquicosohue'. A'naquën tapon: "Cari ninorahuë. O'mantacaso' tahuëri nani nanirin," itohuachinquëma', ama natëcosohue'. A'nanta' tapon: "Nanirin mini. Paono chachin naponinshitërincoi," itopirinëinquëmahuë', ama ina natëcosohue'.

³ Ni'cona nonpintochinëinquëma'. Co'huara Quisocristo o'mayatërasohue', notohuaro' piyapi'sa' Yosë a'poapi. Co pi'pian tëranta' yanatërapihue'. Naporo' a'na quëmapi ya'huapon. Ya'ipi piyapi'sa' nonpintarin ama Yosë imacaiso marëhuë'. Pa'pi co noyahuë' nisarin. Sopairi noyá ya'coancantërin ni'ton, chiniquën ana'ntacaso' ya'huërin. Ayaro' tahuëri Yosëri ana'ntaton, parisitopiquë a'pararin.

⁴ Inaso' Yosë inimicotërin. "Ama Yosë chinotocosohue'. Ama manta' moshacosohue'. Casáchin natëco. Yosë ya'huëretarahuë," tosarín. Yosë chinotopiso pëiquë chachin huënsëapon piyapi'sari chinotacaiso marë'. Pa'pi co noyahuë' nisarin. Chiniquën nanantaton, ya'ipi piyapi'sa' yacamaiapon.

⁵ Canpitataquë ya'huapo, nani sha'huitëranquëma'. ¿Ina naniantarama' ti?

⁶ Tahuëri nanihuachin, ina quëmapi huë'sarin. Yosë inimiconën inaso'. Yosë nohuanton, macarisona ya'copiarín ni'ton, co iporasó huë'shatërarinhue'. Ina nitotërama'.

⁷ Co Yosë inimiconën ya'noyatëraponahuë', ipora chachin co incari tëranta' nitotopirinhue', nani sacatapi Yosë inimiconën hua'anëntacaso marë'. A'na tahuëriso nipirinhue', Yosë nohuanton, ya'copirínso' capa nipachin, Yosë inimiconën ya'norarin.

⁸ Ya'nohuachin, piyapi'sa' aquë aquëtë' co noyahuë' cancantapi. Inari camaihuachin, notohuaro' piyapi'sari natëapi. Ayaro' tahuëriso nipirinhue', Sinioro Quisosori ana'ntarin. Huënaráchin huënaráchin o'mantahuachin, minsëarin. Topinan noncharapirinhue', ata'huantarín. Co huachi nanitarinhue' piyapi'sa' nonpintacaso'.

⁹ Nipirinhue', co'huara ina o'mayatërasohue', notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin. Satanasëri catahuarin ni'ton, nani ma'sha nanitapaarin nicacaso'. Piyapi inaora co nanitërinhue' ina pochin nicacaso'. Nonpintaton, nani ma'sha sacai' nininso' a'notohuachina, natërapì. Ni'pachina', pa'yanapi.

¹⁰ Co noyahuë' nicon, na'a piyapi'sa' nonpintarin. Co no'tën nanan nohuantopihue' ni'ton, Yosë inimiconën natëapi, parisitopiquë pa'sapi huachi. Yosë nanamën nohuantopì naporini, cha'ëitonahuë'.

¹¹ Napoaton, Yosëri tananpitarín nonpin nanan natëcaiso marë'. Sopai nohuanton, natëapi.

¹² Co no'tèquèn yonquiatonahuè', co noyahuè' nicacaiso' pa'yatapi. Ina pochin cancantopi ni'ton, Yosèri ana'intarin.

Yosèri huayonin nicha'ècaso marè'

¹³ Canpitaso nipirinhue' iyaro'sa', imarama'. Siniro nosororinguëma'. Iraca quèran huarè' Yosè huayoninguëma' huèntonènquè ya'conacamaso marè'. No'tèn nanan natèhuate'ma', Ispirito Santo anyocancantèringuëma' Yosè nohuantèrinso chachin nicacamaso marè'. Ina yonquiatoi, Yosè nontèrai: "Ma noya Siniro inapitaso' nicha'èran ni'ton, 'Yosparinquèn,' " itèrai, Yosè nontatò.

¹⁴ Yosè nanamèn a'chintohuatèinguëmara, canpitanta' imarama'. Yosè acoringuëma' Siniro Quisocristo pochin nicacamaso'. A'na tahuëri o'mantahuachin, ina pochin ya'noarama'.

¹⁵ Napoaton iyaro'sa', chiniquèn cancantatoma', ya'ipi cancanëma quèran imaco'. Canpitataquè ya'huasocoi, no'tèquèn a'chintèrainquëma'. Ina quèran quirica a'patèranquëma' na'con na'con nitotacamaso marè'. No'tèn nanansáchin imamiatoco'.

¹⁶ Siniro Quisocristo catahuainquëma' chiniquèn cancantacamaso marè'. Inaora nohuanton, Tata Yosènta' nosoroatonpoa', achinicancomiatèrinpoa'. A'na tahuëri ya'huèrinquè chachin quèpantarinpoa'. Sha'huitèrinpoa' ni'ton, ina ninarèhua'.

¹⁷ Ina yonquiatoi, canpita marè' Yosè nontarai. "Nani tahuëriya Siniro catahuaquè', chiniquèn cancanchina'. Achinicancanquè' noyasáchin niina'. Catahuaquè' noyásha noina'," itèrai.

3

Yosè nontacaso' ya'huèrinso'

¹ Iporaso' iyaro'sa', quiya marènta' Yosè nontoco' nanamèn noya a'china'huaiso marè'. Ya'ipi parti nahuinacaso ya'huèrin. Canpitaso' natanatomacoi, noya imarama'. A'napitanta' a'chintohuato, noya nohuanchina'. Canpita pochachin noya imaina'. Ina marè' Yosè nontoco'.

² A'naquènso nipirinhue' co yaimapihuè'. Pa'pi co noyahuè' cancantopi. No'huitonacoi, yaahuèrinacoi ama a'china'huaiso marèhuè'. Yosè nontoco' inapita quèran nicha'èincoi.

³ Tata Yosèso nipirinhue' co onporonta' naniantèrinpoahuè'. Achinicancan- inpoa'. Sopai yaminsèpirinpoahuè', ina ni'sarinpoa'. Catahuarinpoa' sopai minsècaso'.

⁴ Pènènpatèinguëmara, noya natèramacoi. Co a'poatomahuè', imami- atarama'. Yosè catahuainquëma' ni'ton, noya imasarama', tènahuè'.

⁵ Yosè catahuainquëma' ina nosororinguëma' na'con yonquicamaso marè'. Parisitopiramahuè', achinicancainguëma' Quisocristo pochin ahuantacama- maso marè'.

Sacatacasonta' ya'huèrinso'

⁶ Siniro Quisocristo nanan quètèrincoi ni'ton, no'tèquèn iyaro'sa' pènènainquëma'. A'naquëmaso' imapomarahue', co sacatatomahuè', nisha nisha yonquirama'. Yosè nanamèn no'tèquèn a'chintopirainquëmahue', co natèramacoihuè'. Insosona inapohuachin, ama inapitarè'quëma' nipayacosohue'.

⁷ Nani nitotèrama' noya nicacamaso'. "Nonancoi," itèrainquëma'. Can- pitataquè ya'huasocoi, co quiyaso' topinan ya'huèraihuè'. Co chiroraihuè'.

⁸ Co a'na piyapi cosharonèn topinan ma'paraihuè'. Nani tahuëri chiniquèn sacatèrai. Tashirè chachin sacatèrai ama topinan ma'pata'huaiso marèhuè'.

⁹Hua'qui' a'chintërainquëma' ni'ton, noya topinan ma'patacaso nipirinhüë', co topinan ma'parainquëmahuë'. Sacatatoi, ma'sha pa'anai. Noya sacatërai nonanamacoiso marë'.

¹⁰Canpitataquë ya'huasocoi, pënërainquëma'. "Insosona co yasacato-huachinhüë', ama coshachinsohuë'," itërainquëma'.

¹¹Nanan nani natantërahuë. A'naquëma' co yasacatomahuë', topinan pa'sárama'. Naporahuaton, ma'toma ma'toma nonatoma', piyapi'sa' chinotërama', natantërahuë'.

¹²Sinioro Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, pënënananquëma': Ama huachi iyaro'sa' ina pochin cancantocosohüë', tënahüë. Sano yonquiatoma', noya sacatoco' pahuantërinquëmaso' pa'anacaso marë'.

¹³Na'aquëma' iyaro'sa' noya nisarama'. Ama amiatoma', nisha cancantocosohüë'. Nani tahuëri noya nico'.

¹⁴Nani ninshitatoi, pënërainquëma'. Inso tëranta' co yanatëhuachincoihuë', pënëncó'. Co natëtohuachinahuë', ama inapitarë'quëma' nipayacosohüë' oshañëna marë' tapaina'.

¹⁵Napoaponahuë', ama inimico pochin nicatoma', no'huicosohüë'. Iyaparima pochin nicatoma', sanoanan quëran pënëncó'.

Asanocancaninpoaso'

¹⁶Sinioroíchin asanocancaninpoa'. Ina catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'. Ma'sona onpopiramahuënta', nani tahuëri catahuainquëma' ama pa'yanacamaso marëhuë'. Nani tahuëri noya a'painquëma'.

¹⁷Ca Paonoco caora imirahuë quëran pi'pian ninshitaranquëma' saludos a'pata'huanquëmaso marë'. Nani quirica ninshitërahuëqué iso pochin ninshitërahuë. Ina nicatoma', nitotarama': "Paono mini ninshitërinpoa'," tosarama'.

¹⁸Sinioro Quisocristo inaora nohuanon, nosoroatënnquëma', ya'ipinquëma' catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Timotio ninshitérinso'

Timotio yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquën, ni'quë'. ¿Noya, ya'huaran? Noya canta ya'huarahué. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Yosë chachin anoyacancantërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nicha'ërinpoa'. Quisocristo imatëhua', ina ninarëhua'. A'na tahuëri inápaquë quëpantarinpoa'.

² Timotionquën ninshitaranquën. A'chintëranquën ni'ton, Quisocristo natëton, ina imaran. Napoaton hui'nahuë pochachin ni'nanguën. Na'con nosororanquën. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquën. Noya nosoroinguën. Nani tahuëri asanocancainquën. Quisocristonta' inapochachin catahuainquën. Inasáchin natërhua'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

³ I'hua Masitoniaquë yapa'patëra, sha'huitëranquën. "Ipsiquë ya'huëtaquë' pënëntamaso marë'," itëranquën. Iporanta' inachachin sha'huitaranquën. Inaquëranchin ya'huaton, pënëntaquë'. A'naquën nisha nisha nanan a'chinapi. Inapita sha'huitëquë' ama ina pochin a'chi'inasohué'.

⁴ Shimashonënpita iráca napopiso' yonquiápi. Inahuara yonquinëna quëraonta' nisha'huitopiso' yonquirápi. Ama huachi inapita yonquicaíso marëhuë' sha'huitëquë'. Ina pochin a'chinpachina', topinan quëran a'chinapi. Piyapi'sa' nisha nisha nonsapi. Co catahuapihuë' Yosë nohuitacaiso'. Yosëichin natëhuatëhua', catahuarinpoa' noya noya imacaso marë'.

⁵ No'tën nanansáchin imapatëhua', catahuarinpoa' noya ninosorocaso'. Noyápiachin cancantohuatëhua', co nisha nisha yonquiarihuahuë'. Ina quëran cancanënpoa quëran huarë' natëarihua'. Ina pochin cancantohuatëhua', noya nosoroarihua'. Ina Yosëso' nohuantërin.

⁶ Nisha a'china'piro'saso nipirinhuë', co ina pochin yonquipihuë'. Yosë nohuantërinso' naniantatona', topinan quëran nonsapi.

⁷ "Quiyaso' maistrocoi. Ya'ipi pënëntërinso' nitotërai," topirinahuë', co no'tëquën nitotopihuë'. Chiníquën nonpirinahuë', co nitotopihuë'.

⁸ Moisésë pënëntërinso' noya niponahuë', ma'marë chachinsona pënëntërinso' nitotatëhua', no'tëquën sha'huitacaso' ya'huërin.

⁹ Noya nipisopita co pënënacaso' ya'huërinhuë'. A'napitaso nipirinhuë' pënënacaso' ya'huërin. Co Yosë natëtonahuë', co insonta' yanatëpihuë'. Co natantonhuë' niconpi. Pa'pi co noyahuë' nipi, oshahuanpi. Yosënta' tēhuapi. Co ina chinotopihuë'. A'naquënso' pa'pina', a'shina' inapita co quë'yatonahuë', yatëpapi. Anaquëonta' tēpatopi.

¹⁰ Nisha nisha nicacaso' yonquipi. Sa'ina', so'ina' inapita ya'huëtaponaraihuë', monshihuanpi. Quëmapi capini, sanapi capini nisë'huapi. Piyapi'sa chachin ihuatopi pa'anacaiso marë'. Nonpintopi. "Tëhuëenchachin no'tëquën nonahuë'," taponaraihuë', nonpinpi. Yosëso' noya nicacaso' a'chintopirinpoahuë', co nohuantopihuë' natëcaiso'. Ina pochin nipisopita tēhuëenchinso' pënënacaso' ya'huërin.

¹¹ Yosë nanamënso' noya nóya. Ina quëran nicha'ërinpoa'. "Ma noyacha Yosëso paya," itërhua'. Ina chachin acorinco nanamën sha'huica'huaso marë'.

Quisocristori catahuarinso'

12 Ina marë' Sinioro Quisocristo achinicananinco. "No'tëquën natëarinco," ta'ton, acorinco a'china'huaso marë'. Napoaton: "Yosparinquën Sinioro," itërahuë.

13 Iráca caso' nisha cancantërahuë. Quisocristo pinorahuë. Imarinsopita no'huito, aparisitërahuë. Quisocristoso nipirinhue' nosororinco. Co nohuitatohuë', co natëyatërarahuë' ni'ton, nosororinco.

14 Sinioro chachin inaora nohuanton, nosoroatonco, na'con catahuarincó. Catahuahuachincora, "Quisocristoíchin anoyacancantarincó," ta'to, ina natërahuë. Ina imato, nosororahuë canta'.

15 No'tëquën sha'huitaranquëma'. Ya'ipi piyapi'sa' natëina'. Quisocristo isoro'paquë o'marin oshahuano'sa' anoyacancantacaso marë'. Caso' na'con na'con oshahuanpirahuë', anoyacancantërinco.

16 Yosë nosororinco. Hua'qui co noyahuë' nipirahuë', nosororinco. A'napitanta' natëcaiso marë' napotërinco. "Paono pa'pi co noyahuë' nipirinhue', hua'qui ahuantaton, Quisocristori nosororin. Nosoroarincó canta'," ta'tona', natëtapí. Natëtohuachina', Yosë nohuitatona', noya nanpiapi. Ana tahuërinta' inápaquë nanpimiatapi.

17 Napoaton Yosëchin natëahua'. Nani tahuëriya: "¡Ma noyacha Yosëso paya!" itahua'. Inaso' co onporonta' ta'huantaponhuë'. Co quënanpirëhuahuë', hua'anëntomiatërinpoa'. Inaíchín chinotacaso' ya'huërin. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Amen.

18 Hui'nahuë pochín api, ni'nanquën. I'hua chachin ansiano'sa' Yosë nontatona', acorinëquën Yosë nanamën a'chinamaso marë'. Naporo' Yosëri anitotërinso' sha'huitatënën, pënëninëquën. "Yosë nohuanton, api, nanamën noya a'chinaran. Ina marë' acorinquën. Parisitaponahuë', catahuarinquën. Napoaton Quisoso a'chininso chachin a'chinquë'," itërinëquën. Iporanta' inachachin pënënanquën. Quisoso nanamën chachin a'chinquë' sopai minsëcaso marë'. Tëhuëchachin sopai yacanapirinpoahuë', Quisocristo catahuarinpóa' minsëcaso marë'.

19 Inasáchin natëton, pënëntëquë'. Quisocristo nohuantërinso'áchin yonquiaton, noya niquë'. Noyápiachin cancantaton, piyapi'sa' a'chintëquë'. A'naquëno nipirinhue' cancanëna quëran noya nicacaiso' nitotopirinahuë', co yanatëpihuë'. Nani Yosë naniantatona', co huachi yonquipihuë'. Quisocristo a'poatona', co huachi imapihuë'.

20 A'naso' Iminio itopi. A'nanta' Aricantëro itopi. I'hua niyontonpatëira, inapita chiniquën pënënahue'. "Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, ama huachi Tata Yosë a'páinquëmasohuë'. Satanasë natërama' ni'ton, parisitamasa' ya'huërin," itërahuë. Ama huachi Yosë pinocaiso' marëhuë' chiniquën pënënahue'. "Oshaquëran co noyahuë' yonquipisopita naniantatona', Yosë pochín cancantantapona' nimara," ta'to napotërahuë.

2

Yosë nontacaso' ya'huërinso'

1 Ya'ipi piyapi marë' Yosë nontacaso' ya'huërin. Niyontonpatama', na'con nontoco' Yosëri catahuain. "A'paniarinpóa' miní," ta'toma': "Yosparinquën Sinioro," itoco'. Ina'ton pënënanranquëma'.

2 Copirnoros'a marë' Yosë nontoco' noya hua'anëntacaiso marë'. Ya'ipi hua'ano'sa marë' Yosë nontoco' noya nicacaiso marë'. Noya hua'an nipachin, co aquëtë' piyapi'sa' nino'huaiapihuë'. Sano yonquiatëhua', noya ya'huaríhua'. Ina quëran Yosë yonquiatëhua', noya nisarihua'.

3 Ina pochín Yosë nontacaso' nóya. Inaso' nicha'ërinpoa'. Nontohuatëhua', noya nataninpóa'.

4 Ya'ipi piyapi'sa' nicha'écaso' nohuantërin. Nanamën no'tëquën nitochina'.

5 Yosëichin chinotacaso' ya'huërin. Oshahuanëhua' ni'ton, inimicotopirëhuahuë', Quisocristo nanan anoyatërinpoa'. Inasáchin Yosë anohuitërinpoa'. Inaso' Yosë niponahuë', piyapi chachin nasitimarin.

6 Quisocristo inaora nohuanton, nicha'ëinpoaso marë' chiminin. Chiminatón, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Tahuëri nanihuachina', Yosë yanicha'ërinpoaso' anitotërinpoa'.

7 Ina nanan sha'huica'huaso marë' Yosë acorinco. A'parinco nisha piyapi'sa' a'chinta'huaso marë'. "Yosë no'tëquën nontërinpoa'. Ina natëco'," itërahuë. Tëhuëenchachin no'tëquën nonahuë, co nonpinahuë'.

8 Napoaton nani parti niyontonpachina', quëmapi'sa' Yosë nonchina', ténahuë. Ama no'huichinasohuë'. Ama nisha nisha ninonchinasohuë'. Noyápiachin cancantatona', Yosë nonchina'.

9 Sanapi'santa' noya niina'. A'naquën sanapi'sa' nitapacaisoráchin yonquipi. Na'con na'con yanco nitonpomototopi, notohuaro' miyo pë'pëpi, nisha nisha a'sontanpapi. Pa'ton nininsopita a'mocaiso' pa'yatopi. Ainën tapacaisoráchin yonquipi. Yosë imarinsopitaso nipirinhüë', ama inasáchin yonquiatonahuë', sano yonqui'ina'. Ama piyapi'sari pa'yatacaiso marëáchin nitapainasohuë'.

10 A'mopiso' ama na'con na'con yonqui'inasohuë'. Noya nicacaiso' na'con na'con yonqui'ina'. Yosë imapi ni'ton, inaíchin chinochina'.

11 Yosë nanamën a'chinpachina', sanapi'sa' ta'tatona', noya nataina'. Natanahuatona', noya natëina'.

12 Niyontonpatama', quëmapi'sa' pënëinchina'. Sanapi'saso nipirinhüë', co pënëntacaso' ya'huërinhuë'. Ama quëmapi'sa' camaiinasohuë', ténahuë caso'. Ta'tatona' nataina'.

13 Atan'ton Yosëri ninin. Ina quëran Ipa ninin Atan catahuacaso marë'.

14 Naporahuaton, sanapi'ton co noyahuë' ninin. Sopairi nonpinto-huachina, ina natëton oshahuanin. Co Atan nonpintërinhuë'.

15 Sanapi'saso nipirinhüë' hua'huinpita noya aso'sohuachina', Yosëri noya ni'sarin. "Yosë catahuarincó," ta'tona', imamiachina'. Piyapi'sa' noya nosoro'ina'. Noyasáchin ni'ina'. Sano yonqui'ina'. Inapohuachina', nicha'ësarín.

3

Ansiano'sa' acocaso' ya'huërinso'

1 No'tëquën sha'huitaranquën. Ansiano yaya'compachina', noya yonquiapi. Ansiano'sa' tēhuëenchachin catahuarinënpoa'.

2 Napoaton yaya'compachina', nóya nipisopitaráchin ya'coina'. Ama piyapi'sari pinocaiso marëhuë' noyasáchin niina'. A'na sa'ináchin ya'huëchina'. Co monshihuanacaiso' ya'huërinhuë'. Sano yonqui'ina'. Ama nisha nisha yonqui'inasohuë'. Ya'ipi cancanëna quëran imaina'. Ni'toro'sa' huë'pachina', noya nonchina', o'shichina'. A'chinacaiso' noya nitochina'.

3 Ama no'piinasohuë'. Ama yaahuëchinasohuë'. Sano yonqui'ina'. Ama yano'huichinasohuë'. Ama coriquiráchin cancanchinasohuë'.

4 Ya'ipi pënënnquë ya'huëpisopita noya a'paiatona', a'chinchina'. Hui'ninpita noya pënëina' no'tëquën natëcaiso marë'. Sanoanon quëran pënënpachina', noya natërapí. Pa'pina' noya ni'sapi.

5 Co hui'ninpita tēranta' pënënpachinhüë', a'napitarinta co yanatëponhuë'. Napoaton co nanitërinhuë Yosë imapisopita noya catahuacaso'.

6 Hua'qui imapisopitaráchin ansiano ya'coina'. Nasha imarinso' ya'compachin, co noyahué' yonquiamara: "Caso' ansianoco ni'ton, noya noyaco," tapon nimara yonquinénquë. Iráca sopai hua'an ina pochin yonquihuachina, Yosëri ana'intërin. Ni'cona inapochachin ana'intochinquëma'.

7 Noya nininsoráchin ya'coina'. Noya nipachina', co imapisopitarihuënta' noya ni'sapi: "Inaso' noya quëmapi," tosapi. Co noyahué' nicaponahué', ya'compachin, sopai hua'ani nonpintaton, minsëarin. Piyapi'sarinta' tëhuapi.

Tiacono'sa' acocaso' ya'huërinso'

8 Ansiano'sa' catahuarinsopitaso' tiacono'sa' topi. Inapitanta' natëtono'sa' niina'. No'tëquënáchin noina'. Ama nisha nisha noinasohué'. Ama no'piinasohué'. Ama nonpinatona', coriqui canainasohué'.

9 Yosë anitotërinpoaso' nóya nitochina'. Nitotatona', cancanëna quëran huarë' natëina'. Inapohuachina', noyápiachin cancantapi.

10 Ama a'naroáchin aya'concosohué'. Pi'pian tënitoma', ni'co'. Noya nipachina', ya'coina'.

11 Tiaconaro'santa' natëtono'sa' niina'. Ama ma'tona ma'tona noinasohué'. Ama pinochinasohué'. Ama no'piinasohué'. Noyasáchin niina'.

12 Tiacono'saso', a'naíchin sa'ina' ya'huëchina'. Hui'ninpita noya pënëina' no'tëquën natëcaiso marë'. Ya'ipi pëinénquë ya'huëpisopita noya a'paitona', a'chinchina'. Ina pochin cancantërinso'pitarachin ya'coina'.

13 Tiacono'sa' noya nipachina', imapisopitari noya ni'sapi. Noya Yosë marë' sacatohuachina', chini chiníquën cancantapi. Quisocristo noya natëtona', nanamën a'chinapi.

Yosë huëntonénquë ya'conpispita

14-15 Na'con yonquiaténquën api, nicaponquën yapa'sarahuë. "Co hua'quiya quëranhuë' pa'sarahuë topirahuë'. Hua'qui quëran a'na' pa'samarahuë," ta'to, iso quirica ninshitaranquën pënëna'huanquënso marë'. Yosë huëntonénquë ya'conpatëhua', onpopinsona nicacaso' sha'huitaranquën. Yosëso' nanpiárin. Canpoarë chachin ya'huërarin. Nanamën no'tëquën anitotërinpoa'. Imarëhuasopita niyontonpatëhua', no'tëquën a'chinarihua'.

16 Iráca co Yosë nohuitopirëhuahuë', iporaso' Quisocristo anohuitërinpoa': "Ma noyacha inaso paya," tënëhua'.

Yosë hui'nin isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Ispirito Santo chachin anitotërinpoa'. Yosë hui'nin nininso'.

Nanpiantahuachina, anquëniro'sarinta' quënanpi.

Imapisopitari ya'ipi parti paatona', nanamën sha'huirapiapi.

Na'a piyapi'sa' natëpi.

Iporaso' Yosë'pa' noya ya'huërin. Inatohua' Yosëri quëpantarin.

4

Yosë nanamën a'porapiso'

1 Tëhuëinchachin Ispirito Santo ninoton, a'ninquëchin sha'huitërinpoa': "A'na tahuëri a'naquën piyapi'sa' Yosë nanamën a'porapi. Sopai natëtona', nonpin nanan a'chinpachina', imasapi. Ayaro' tahuëri ya'caritohuachin, naporapi," tënin.

2 Naporo' nonpina'piro'sa' ya'huapona' piyapi'sa' nonpintacaiso marë'. "Quiyanta' Yosë imarai," topirinahuë', co no'tëquën nonsapihuë'. Nitotaponaraihuë', co cancanhuanhuë' pochin nicatona', co natëtochináchinhuë'

cancantapi. Hua'qui' sopai natètona', co huachi nanitapihuè' Yosè natècaiso'. Inapitaso' nisha a'chinapi.

³ “Ama sanapi macosohuè'. Nisha nisha cosharo' a'poco huachi,” tosapi. Napopirinahuè', Yosè ya'ipi cosharo' ninin capacaso marè'. Nanamèn nitotatèhua', Yosè natèhuatèhua', co a'poarihuahuè'. “Yosparinquèn, Sinioro,” itatèhua', caparihua'.

⁴ Ya'ipi ma'sha Yosèri ninin. Napoaton nóya. Co manta' a'pocaso' ya'huèrinhuè'. “Yosparinquèn, Sinioro,” itatèhua', ya'ipiya noya caparihua'.

⁵ Yosè quiricanèn yonquiatèhua', Yosè nontohuatèhua', noya capacaso', tènin Yosè.

Quisocriso marè' noya sacatacaso' ya'huèrin

⁶ Nani pènènanquèn. Ina nanan a'chinpatan, noya nisaran. Quisocriso noya ni'sarinquèn. Cosharo' achinirinposo pochin Yosè nanamèn natèhuatan, achinicananarinquèn. No'tèquèn a'chintèrainquèn ni'ton, noya imasaran.

⁷ Nonpin nanano'saso nipirinhue' tananpitèquè'. Inahuara yonquinèna quèran naporapi ni'ton, tananpitèquè'. Inapitaso' topinan quèran a'chinapi. Quèmaso nipirinhue' nani tahuèri yonquiquè' Yosè noya imacaso marè'.

⁸ Nani tahuèriya sacatohuatèhuara, chinipirèhuahuè', noya noya Yosè imacaso' yonquihuatèhua', achinicananinpoa'. Achinicananpachinpoa', noya noya nisarèhua', tènahuè. Noya noya imapatèhua', isoro'paquè noya nanpiarèhua'. A'na tahuèrinta' Yosè'pa' nanpimiatarihua'.

⁹ Caso' no'tèquèn pènèntèrahuè, ya'ipi piyapi'sa' natèina'.

¹⁰ Ina marè' paatèhua', Yosè nanamèn sha'huiràrèhua'. Parisitari-huarahuè', a'chinàrèhua'. Yosèichin ninarèhua'. Inaso' nanpiarin ni'ton, ya'ipi piyapi nicha'ècaso' nohuantèrin. Natèhuatèhua', anoyacancantatonpoa', nicha'èsarinpoa'.

¹¹ Nani a'chintèranquèn ni'ton, inachachin api a'chinquè'. A'chinton, pènèntèquè' natèina'.

¹² Co mashonquènhuè' niponahuè', noya pènèntèquè' mashoro'santa' natèinènquèn. Ya'ipi piyapi'sa' noya nontèquè'. Nosoroaton, catahuaquè'. Cancanèn quèran huarè' Yosè natèquè'. Sano yonquiaton, noyápiachin cantèquè'. Noyasáchin niquè' imapisopita nonainènquènso marè'.

¹³ Niyontonpachina', Yosè quiricanèn nontèquè'. Ina nontaton, pènèntèquè'. Quisocriso nanamèn a'chintèquè'. Ca cancona'huarè' inapoquè'.

¹⁴ Iráca ansiano'sa' niyontonahuatona', acorinènquèn Yosè nanamèn a'chinamaso marè'. Sé'huamotorahuatèinènquèn, nanan quètèrinènquèn a'chinamaso marè'. Ina quèran Yosè catahuarinquèn nóya a'chinamaso'. Ama ina naniantaton, topinan ya'huèquèsohuè'.

¹⁵ Yosè nanamèn na'con yonquiaton, a'chináquè'. Ya'ipi cancanèn quèran huarè' imaquè'. Ina quèran pènènpatan, a'napita noya ni'sarinènquèn. “Ma noya Yosèri catahuarin ni'ton, noya noya pènèntèrin,” tosapi.

¹⁶ Nani tahuèri yonquiquè' nóya imacamaso marè'. Naporahuaton, no'tèquèn a'chinquè'. Inapohuatan, Yosè catahuarinquèn imamiataton cha'ècaso marè'. A'napitanta' natanpachinquèn, cha'èsapi.

5

A'naya a'naya pènèncaso ya'huèrinso'

¹ Mashoro'sa' co noyahue' nipachina', ama no'huiquësohue'. Tata pochin nicaton, sanoanan quëran pënëncuë'. Napopináchin pi'ipitéramaso', iyaparin pochin ni'cuë'. Inapitanta' nosoroaton, sanoanan quëran pënëncuë'.

² Sanapi'santa' pënëncuë' ya'huërin. Payaro'sa' nipachin, mama pochin nicaton, sanoanan quëran pënëncuë' noya cancanchina'. Imoyaro'santa' napopináchin pi'ipitéramaso' oshiparin miáchin pochin ni'cuë'. Ama inapita pi'pian tëranta' narintëquësohue'. Noyasáchin yonquiaton, nontëcuë'.

Quëyoronos'a' napopiso'

³ Isonta' api, imapisopita sha'huitëcuë' nitochina'. "Quëyoronos'a' noya sa'ahuamia nipachina', nosoroatoma' catahuaco'," itëcuë'.

⁴ Nipirinhue', hua'huinpita ya'huëtóhuachin, inapita pënëncuë' a'shina catahuaina'. Aminpitarinta' catahuaina'. Aso'sorin ni'ton, inahuarinta' i'huëretanta'ina'. Nosoroatona', nocomanta'ina'. Ina Yosë na'con nohuantërin.

⁵ Anaquën quëyoronos'aso nipirinhue', co hua'huinpita ya'huëtërinhue'. Yosëichin yonquiarin. "Ina catahuarinco," ta'ton, nani tahuëri Yosë nontarin. Tashirë chachin nontarin. Inapitaso' catahuahua'.

⁶ Anaquën quëyoronos'aso nipirinhue', nipa'yatacasoáchin yonquipi. Nanpiaponahuë', chimipi pochin cancantopi. Co huachi Yosë yonquipihuë' ni'ton, co inapita catahuacaso' ya'huërinhue'.

⁷ Nani api sha'huitëranquën. Ya'ipi imapisopita pënëncuë' natëina'. Ama a'napitari pinocaiso marëhue' noya niina'.

⁸ Quëmopinëna' tëhuëenchachin nosorocaso' ya'huërin. Pahuantóhuachina', catahuaina'. A'shina', pa'pina', hui'ninpita, inapita na'con na'con nosorocaso' ya'huërin. Catahuaina', nocoma'ina'. Insoarisona co nocomahuachinahuë', co huachi Yosë natëapihuë'. Co quëmopinëna' nosoróhuachinarahuë', na'con na'con oshahuanapi.

⁹ A'naya a'naya niyontonpique quëyoronos'a' nininënpita ninshichina' catahuacaiso marë'. Payaro'saráchin acoina', saota shonca pi'ipitérinso'. Anaíchin so'yatërinso'.

¹⁰ Noya nininsoróchin aco'ina'. Iso pochin nipisopita: Hua'huinpita noya aso'sorinso'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, o'shitërinso'. Co manta' apirarinsóhue'. Piyapinën pochin cancantaton, imapisopita catahuarinso'. Parisitopisopita nosororinso'. Noyasáchin nininso'. Ina pochin nipisopita aco'ina'.

¹¹⁻¹² Nanon quëyoronos'aso nipirinhue', ama acoinasóhue'. "Quisocristo marëáchin sacatarahuë', co so'yantapóhue'" taponahuë', oshaguëran ina naniantaton, naquëranchin so'yaantacaso' yonquiantapon nímara. So'yaantacaso' noya nipirinhue', ma'sona Quisocristo sha'huitërinso' co naniantacaso' ya'huërinhue'. Naniantóhuachin, ina marë' oshahuanarin ni'ton, ama inapitaso' acoinasóhue'.

¹³ Anaquëonta' topinan ni'tapona' pa'sápatona', chiropi. Naporahuaton, ma'tona ma'tona nonsapi, pinotapi, co napocasóhue' nipirinhue'.

¹⁴ Napoaton nano'sa' so'inari ayananpihuachina', so'yanta'ina', ténahuë'. So'yantatona', hua'huaanta'ina'. So'ina', hua'huinpita, inapita nocomahuachina', noya nisapi. Napóhuachina', co a'napitari pinosapihuë'.

¹⁵ Ni'cuë' api. Anaquën quëyoronos'a' nani nisha cancantopi. Quisocristo a'porahuatona', sopai natëpi.

¹⁶ Quisocristo imatëthua', noya niahua'. Quëyoron quëmopinënpoa' ya'huëhuachin, canpoari chachin catahuahua' noya nancasó marë'. Ina quëran a'napita imapisopitarinta' sa'ahuamiaro'saráchin catahuaina'.

Ansiano'sa' nininso'

¹⁷ A'naquën ansiano'sa' noya noya Yosë marë' sacatopi. Paatona', nani tahuëri a'chinápi, pënëntápi. Inapita noya noya ni'co'.

¹⁸ Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. "Toro asacatohuatama', a'caco'. Trico i'nafaton to'norayahuachin, ama fonpoanatosohuë'. Tananpitoco' pi'pian pi'pian coshachin," ténin. "Piyapi asacatohuatama', pahuëre'co'," ténin anta'. Napoaton ansiano'sa' Yosë marë' sacatopi ni'ton, catahuaco'. Ma'sha quëtoco' ama pahuanchinasohuë'.

¹⁹ Nanan natantohuatan, ama a'naroáchin natëquësohuë'. A'na piyapiri-achin ansiano sha'huirapihuachin, co natëcaso' ya'huërinhuë'. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon, inachachin sha'huirapihuachina', naporo huarë' natëtëquë'.

Nisha nisha pënëntërinso'

²⁰ Ansiano tëhuënychachin co noyahuë' nipachina, pënëncaso' ya'huërin. Ya'ipi imapisopita ayontonahuaton, chiniquën pënëncuë'. A'napitanta' të'huatatona', noya nicacaiso marë' pënëncuë'.

²¹ Tata Yosë Quisocristorë chachin ni'sarinpoa'. Anquëniro'sa' acorinso-pitanta' ni'sarinëpoa'. Napoaton api, ya'ipiya no'tëquën pënëncuë'. Ama a'naroáchin ana'intëquësohuë'. Noya natantëquë' no'tëquën nitotacaso marë'. Ina quëran no'tëquën yonquiaton, pënëncuë'. Inso tëranta' co noyahuë' nipachina, pënëncaso' ya'huërin.

²² Ansiano yaacohuatan, noya yonquiaton, oshaquëran acoquë'. A'naroáchin acohuatan, co noyahuë' nipachina, quëmanta' na'ianan. Noyasáchin niquë'.

²³ Apira apira yacanioran ni'ton, ama api i'sharáchin o'oquësohuë'. Pi'pian huinonta' o'oquë', aquëtë' caniotan.

²⁴ A'naquën co noyahuë' nipachina, ya'ipi piyapi'sari nitotopi. "Inaso oshahuanin. Ina marë' Yosëri ana'intarin," topi. A'naquënso nipirinhüë' oshahuanaponahuë', co a'naroáchin nitotëre'huahuë'. Nipirinhüë', co cancanën quëran imarinhuë' ni'ton, oshaquëran nitotarihua'.

²⁵ Inapochachin a'naquën noya nipachina, ya'ipi piyap'sa' nitotopi. A'naquënso' nóya niponahuë', co a'naroáchin nitotëre'huahuë'. Oshaquëranchi inanta' nitotarihua'.

6

¹ Patron marë' sacatopisopita, pënëncuë' patronëna' noya nicatona' natëina'. Co natëhuachinahuë', no'huítatona', Yosë pinopona' nimara. "Yosë nanamënso' napoonin ni'ton, ina imatona' co yanatërinacohuë'," taponan nimara. Co ina Yosë nohuantërinhuë'.

² "Patronënanta' Quisocristo imapachin, ama ina marë' chiroinasohuë'. Iyaparin pochin nicatona', noya noya sacachina'. Imarinso' catahuarapi ni'ton, nóya sacachina'. Inanta' Yosëri nosororin ni'ton, noya catahuaina'," itëquë'. Ya'ipi carinquën pënënanquënso', a'chinquë'. Onpopionta' pënëncuë' natëina'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

³ Quisocristo no'tëquën a'chintërinpoa'. Natëhuatëhua', noya noya cancan-tarihua'. A'naquënso' nipirinhüë' Sinioro nanamën co natëtonahuë', nisha a'chinpi. Nonpin nanano'sa' a'chinapi.

⁴ "Ya'ipiya nitotërai," topirinahuë', co yonquipihuë'. Topinan quëran nonsápi. Nisha nisha nanano'sa' yonquiatona', nonconpi. Pa'yatopi

piyapi'sa' ano'huitacaiso'. Inapita natanpachinara, niapiratopi, nino'huipi, nipinopi. "Nonpintërinco nimara," ta'tona', co huachi natërapihue'.

⁵ Nitapicancantatona', co niquë'yapihue'. Iráca Yosë nanamën nitotopirinahue', ina nariantatona', co huachi no'tëquën yonquipihue'. Ma'sha canacaiso marë' Yosë yaimaconpi. Co ina marë' imacaso' hue' nipirinhue', napopi. Ama inapitaso' natanquësohue'.

Canamiatërëhuaso'

⁶ No'tëquën Yosë imapatëhua', tëhuë'nchachin canamiatarihua'. Co na'a ma'sha ya'huëtöpirinpoahuë', sano cancantohuatëhua', nöya ya'huarihua huachi.

⁷ Nasitohuatëhua', co manta' ya'huëtërinpoahuë'. Naporahuaton, chiminpatëhuanta', ya'ipi ma'shanënpoa' patarihua'.

⁸ Napoaton capacaso', a'mocaso' inapita ya'huëtöhuachinpoa', sano cancantahua'.

⁹ A'naquënsö nipirinhue' coriqui canacasoáchin yonquipi. Inasáchin cancantatona', sopai natëpi. Nani ma'sha nohuantatona' huënsönquë ma'sha manëso pochin nisapi. Inasáchin yonquiatona', aquë aquëtë' nohuantapona'. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'intarin.

¹⁰ Coriquiráchin pa'yatohuatëra, nisha nisha yonquirë'. Co noyahuë' ninë'. Nonpinë', ihuatëre', no'huitëre', ina pochin yonquirë'. A'naquën coriquiráchin yonquiatona', Yosë a'popi. Ina quëran cancänëna quëran co huachi noya cancantöpihue'. Sëtatona', chiniquën parisitapi.

Imamiatacaso' ya'huërin

¹¹ Quëmaso nipirinhue' api Yosë imaran ni'ton, ama coriquiráchin yonquiquësohue'. Noya nicacasoáchin yonquiquë'. Cancänë quëran huarë' Yosë chinotëquë'. "Inaso' nosoroatonco, catahuarinco," ta'ton, noya natëquë'. Naporahuaton, ya'ipi piyapi nosoroquë'. Ma'sha onpoaponahuë', chiniquën cancantëquë'. Sano piyapi niquë'.

¹² Iráca imapisopita niyontönpachinara, chiniquën cancantaton, "Caso' Quisocristo imarahue'," itëran. Napoaton "Yosë catahuarinco," ta'ton, sopai minsëquë'. Yosë nani huëntönënuë' aya'coninquën ni'ton, imamiatëquë'. Ina quëran a'na tahuëri inápaquë nanpimiataran.

¹³ Yosë chachin ananpirinpoa'. Inaso' ni'sarinpoa'. Quisocristonta' ni'sarinpoa'. Iráca inanta' chiniquën cancantaton, Ponsio Pirato no'tën nanan sha'huëtërin.

¹⁴ Ina yonquiaton, Quisocristo noninso chachin natëquë'. Ama a'napita pinocaiso marë' hue' no'tëquën a'chinquë'. Siniro Quisocristo o'mantaquë huarë' noya natëquë'.

¹⁵ Tahuëri nanihuachin, Yosë nohuanton, o'mantararin. Yosë'ichin hua'anëntërinpoa'. Ya'ipi hua'ano'sa' ina natëina'. Copirnorö'sarinta' natëina'. "Ma noyacha Yosëso päya," ichina'.

¹⁶ Inasáchin co ta'huantarinhue'. Nanpirápon inaso'. Noya noya ni'ton, huënaráchin pochin ya'norin. Co ya'carichinachinhue'. Iráca quëran huarë' co insonta' Yosë quënaninhue'. Ipora huanta' co quënanarihuarahue', ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ya'ipiya nanitapararin. Amen.

¹⁷ A'naquën na'con coriqui ya'huëtërin. Inapitanta' api pënënuë': "Ama a'napita nocancosohue'. Ama coriquinëmáchin pa'yatocosohue'. Inaso' co ya'huëmiataponhue'. Yosë na'con na'con pa'yatoco'. Inaso' co apiratërinpoahuë'. Nani ma'sha quëtërinpoa' nöya cancantatëhua, ya'huëcaso marë'.

¹⁸ Na'a coriqui ya'huëtohuachinquëma', a'napita nosoroatoma', catahuaco'. Ma'sha pahuantohuachina, quëtoco'. Ama manta' apiracosohuë'. Noya nico'.

¹⁹ Inapohuatama', Yosë'pa' canamiatarama'. Inaquë noya noya nanpimi-atarama," itëquë'.

Tiquinamën pochin pënëinso'

²⁰ No'tëquën api Quisocriso nanamën a'chintëranquën. Ama naniantaton-huë', noya imaquë'. Nonpin nanano'saso nipirinhüë' ama natanquësohuë'. Nisha nisha nonpi. "Ya'ipiya no'tëquën nitotërai," topirinahuë', co no'tëquën nitotopihuë'.

²¹ A'naquën nisha nanan imatona', Yosë a'popi. Ama inapita natëquësohuë'. Inaora nohuanton, Yosë noya catahuainquën. Nani ninshifëranquën huachi.

Paono

Paonori Timotio ninshitaantarinsó'

Timotio yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquën. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Noya canta' isëquë ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Quisocristo imapatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarihua'.

² Timotionquën ninshitaranquën. Nosoroatënquën, hui'nahüë pochin ni'nanquën. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquën. Noya nosoro'inquën. Nani tahuëri asanocancainquën. Quisocristonta' inachachin catahuainquën. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, inasáchin natërëhua'.

Timotio noya imarinsó'

³ Iráca shimashonëhuëpita Yosë chinotopi. Inapochachin canta' chinotërahuë. Yosë nanamën no'tëquën natëto, chinotërahuë. Ina marë' noyápiachin cancantërahuë. Nani tahuëri tashirë chachin Yosë nontato, quëma yonquiranquën. Noya imaranso marë': "Yosparinquën Sinioro," itërahuë.

⁴ Iráca yapatohuatënquëna, sëtatón na'nëran. Ina yonquiato, na'con yan'nanquën. Onpopionta' nicato noya cancanchi, tënahüë.

⁵ Cancanën quëran huarë' Quisocristo natëran. Mamapaya'ton natërin. Noita inaso'. Ina quëran mama Ionisanta' natëton, a'chintërinquën. Ipora quëmanta' imaran, tënahüë. Ina yonquiarahuë.

⁶ Iráca së'huamotorahuatënquën, acoranquën pënëntamaso marë'. Naporo' Yosë chachin ananitërinquën ni'ton, nóya pënëntëran. Imapisopita noya a'chintëran. Iporanta' api, ina yonquiaton chiniquën cancantëquë'. Ni'quë'. Pënsha yatacopihuachina, pishitohuatëra noya orotaantarín. Inapochachin chiniquën cancantaton, pënëntaantaquë', tënahüë. Napoaton ninshitaranquën achinicancana'huanquënso marë'.

⁷ Yosë co nohuantërinhuë' të'huacaso'. Ispirito Santo chachin achinican-caninpoa' sopai minsëcaso marë'. Inasáchin ananitërinpoa' piyapi'sa' nosorocaso'. Catahuarinpoa' cancanënpoa quëran no'tëquën yonquicaso'.

⁸ Ama tapanatonhuë', Sinioro nanamën a'chináquë'. Ina a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë' po'morinaco. Ama ina marënta' tapanquësohuë'. Quëmanta' a'chinanso marë' aparisitohuachinënquën, chiniquën cancantëquë'. Napohuatan, Yosë catahuarinquën noya ahuantamaso'.

⁹ Yosë chachin anoyacancantërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', acorinpoa' nóya nicacaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinpoa'. Co noyahuë' nipirëhuahuë', nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Co'huaa isoro'pa' acoyátërasohuë', ninotonpoa', nosororinpoa'. Naporo' chinotërin Quisocristo a'paimacaso'. Ina imapatëhua', anoyacancantërinpoa'.

¹⁰ Nosororinpoaso' nani anitotërinpoa'. Quisocristo o'marin ni'ton, nitotërahuë'. Quisocristo chachin nicha'ërinpoa'. Nanpiantarahuatón, chimirin minsërin. Nanamën natëhuatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarëhua'. Chiminarihuarahüë', nanopiantarihua'. Nanamën quëran anitotërinpoa'.

¹¹ Yosë acorinco nanamën sha'huica'huaso marë'. Pënënta'huaso marë' a'parinco. Ina nohuanton, nisha piyapi'sa' a'chintarahüë.

¹² Ina marè' aparisitopirinacohuè', co tapanato yaa'porahuè'. Quisocristo imamiatarahuè. Ina nohuitato, inasáchin natèrahuè. Ya'ipi nanitaparín. Nani sha'huitèrinco nanamèn a'china'huaso' ni'ton, noya a'pairinco. O'mantaquè huarè' nanamèn ya'huèmiatarin, tènahuè.

¹³ No'tèquèn api a'chintèranquèn. Inachachin quèmantá' a'chinquè'. "Quisocristoichin anoyacantèrinpoa'", ta'ton inasáchin natèquè'. Ina nosoroaton, a'napitanta' nosoroquè'.

¹⁴ Yosè nohuanton, nanamèn no'tèquèn nitotèran. Ama manta' nisha a'chinquèsöhuè'. Ispirito Santo catahuarinquèn no'tèquèn yonquicamaso'. Nani ya'coancantèrinpoa' catahuainpoaso marè'.

¹⁵ Tashinan pèiquè po'mohuachinaco, ya'ipi Asiaquè imapisopita patèrinaco. Huiquiro, Imoquinisi, inapita quèran huarè' napotèrinaco. Nani nitotèran, tènahuè.

¹⁶⁻¹⁷ Onisiporoso nipirinhue', co naniantèrincohuè'. Nomaquè huè'sahuaton, yonisápatonco, quènaninco. Co tapanatonhuè', tashinan pèiquè ni'quirinco. Na'aro' achinicananinco. Ina marè' ya'ipi pèinènuquè ya'huèrinsopita Siniorori na'con catahuain, tènahuè.

¹⁸ Ipišoquènta' na'con catahuarincoso' nani nitotèran. Ina marè' Yosè nontèrahuè. "Na'con nosororinco ni'ton, Sinioro o'mantahuachin, inanta' nosoroquè'", itèrahuè, Yosè nontato.

2

Sontaro pochin nininso'

¹ Quèmantá' api: "Quisocristo catahuarinco," ta'ton chiníquèn cantèquè'. Ina imapatèhua', inaora nohuanton catahuarinpoa' chiníquèn cantacacaso'. Hui'nanuè pochin nicatènuquèn, pènènanranquèn.

² Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosè nanamèn a'chintèrahuè. Quèmantá' natanan. Inapochachin quèmantá' caraíchin quèmapi'sa' huayonahuaton, ina nanan chachin a'chintantaquè'. Noya natèrinsopita a'chintèquè'. Inahuanta a'napita a'chintacaiso marè' inapotèquè'.

³ Noya sontaro pochin niquè'. Inaso' parisitohuachina, ahuantèrin. Inapochachin quèmantá' Quisocristo marè' parisitohuaton, ahuantèquè'.

⁴ Sontaro ya'conpatèra, co huachi a'na sacato yonquirèhuè'. Capi-tanáchin natèrè'. Ina nohuantèrinsoáchin ninè'. Inapochachin canpoanta' Quisocristoachin natècaso' ya'huèrin.

⁵ Isonta' yonquiquè'. Canatacaso marè' ya'nipihuatèra, ya'nipi hua'an sha'huitèrinpo' ma'sona noya nicacaso'. Co natèhuatèrahuè', co canatèrèhuè'. Inapochachin canpoanta' Quisocristo noninso' natèahua'.

⁶ Iminquè chiníquèn sacatèrinso pochin Yosè marè' chiníquèn sacatacaso' ya'huèrin. Sha'tona'pi noya sacatohuachina, cosharo' ya'huètèrin. Cayahuachina, inari'ton manin.

⁷ Achintaranquènso' api yonquiráquè'. Quisocristo catahuarinquèn noya noya yonquicamaso marè'.

⁸ Quisocristo na'con yonquiquè'. Isoro'paquè o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Tapi shiin inaso'. Chiminaponahuè', naniantèrin. Ina nanan chachin a'chinárahuè'. Ina imapatèhua', nicha'èsarinpoa'.

⁹ Ina a'chinahuèso marè' parisitèrahuè. No'huitonaco, tashinan pèiquè po'morinaco. Apina'pi pochin niconaco, catinatèrinaco. Inapopotirinacohuè', Yosè nanamènso' co nanitopihue' inapotacaiso'. Nisha nisha parti a'chinapi ni'ton, nahuinin.

10 “Yosë nohuanton, huayoninsopita oshaquëran imasapi,” ta'to, ya'ipiya ahuantërahuë. Quisocristo imapachina', nicha'ësarín. Oshanëna' inquitahua-ton, anoyacancantarin ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' nãpianantarapi. Inatohua' noya noya ya'huëcontapi. Co onporonta' pipiapihuë'.

11 No'tëquën itëranquën.

Yatëpapirinënpoahuënta', imamiatohuatëhua', inarë'quënpoa' nanpimiatarihua'.

12 Parisitapirëhuahuë', noya ahuantohuatëhua', a'na tahuëri inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'

Nipirinhuë', ina a'pohuatëhua', inanta' a'poarinpoa'.

13 Co no'tëquënáchin imapirëhuahuë', inaso' no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, noya a'pairinpoa'.

Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nanitërinhuë' nonpintinpoaso'. Co onporonta' nisha cantantarinhuë'.

Yosë marë' sacatë'ëhuaso'

14 Ina nanan chachin api ya'ipi piyapi'sa' sha'huitaantaquë' yonqui'ina': “Yosë ni'sarinpoa ni'ton, ama nisha nisha ninontocosohe',” itëquë'. Inahuara yonquinëna quëran nisha nisha ninontohuachinara, topinan quëran nonsapi. Insosona inapita natanpachina', co huachi noya Yosë imasapihuë'. Nisha cantatona', yaa'poapi.

15 Noyasáchin niquë' Yosë noya ni'inquën. Yosë nanamën ma'sona tapon naporinsopita noya nitotaton, no'tëquën a'chinquë'. Ina marë' noya sacatohuatan, co Yosë'pa' tapanaranhuë'.

16 Nonpin nanano'saso nipirinhuë' tananpitëquë'. Ama natanquësohuë'. Topinan quëran ninontapi. Inapita imapatëhua', co huachi Yosë pochin yonquiarëhuahuë'.

17 Ni'quë'. Panca yonitohuatëra, nohuarotëre'. Inapochachin nonpin nanano'saso', yatapicancaninpoa'. Iminio, Huirito inapitaso', nonpin nanan a'chinapi.

18 Yosë no'tëquën a'chintopirinpoahuë', co huachi natëpihuë'. “Yosë nani piyapi'sa' ananpitatë pochin nitërin. Co huachi a'na tahuëri ananpitaantaripoahuë',” toconpi. Napopi ni'ton, co huachi a'naquën imapihuë'.

19 Yosë nanamënso nipirinhuë' ya'huárin, Yosë chachin acorinso'. Natëricho péi' achinirinsó pochin ni'ton, ya'huëmiatarin. Cato quëran chachin ninshitopi. “Ya'ipi imapisopita Yosëri nohuitërin,” ténin. “Quisocristo imapisopita nóya cancanchina'. Ya'ipi co noyahuë' yonquipisopita nanianchina',” ténin anta'.

20 Panca péiquë nisha nisha ma'sha ya'huërin inaquë o'shitacaso marë'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, nasha minë' ninshirayáchin masahuatë', o'shitëre'. Minëtë', pa'chitë', inapitaso nipirinhuë' co ina marë' ya'huërinhuë'. Në'huëi' acocaso marë', hui'sécaso marë', inapita marë' ya'huërin.

21 Inapochachin co noyahuë' yonquiramaso' naniantohuatama', ninshiraya minë' pochin nisarama'. Noyasáchin cantantohuatama', Yosë nohuantarinquëma'. Acoarinquëma' noya nicacaso marë'.

22 A'naquën hui'napi'saso' nisha nisha yonquiataona', pa'sápi. Ama ina pochin yonquiquësohuë'. Noyasáchin nicacaso' yonquiquë'. Ya'ipi cancanën quëran Quisocristo natëquë'. Ya'ipi piyapi nosoroquë'. Ya'ipi imarëhuaso capinipoa' noya nini'tëhua', ya'hua'ahua'. Noyápiachin cantantatëhua', Sinioro nontërhua' catahuainpoaso marë'.

23 A'naquën co Yosë yonquiataonahuë', nisha nisha ninontapi. Topinan quëran ninontatona', nino'huiapi. Quëmaso nipirinhuë' ama inapitarë'quën chiniquën ninontocosohe'.

24 Sinioro piyapinēnpoa' nipatēhua', co piyapi'sa' no'huicaso' ya'huērinhuē'. Noya nontacaso' ya'huērin. Noya nifotatēhua', a'chintahua'. No'huipirinpoahuē', ama no'huiahuasohuē', ahuantahua'. Sanoanan quēran nontahua'.

25 Nisha nanan imapachina, oshaquēran pēnēanhuan'. Ama no'huitatēhuahuē', a'chintahua'. Yosēri cātahuahuachin, oshaquēran co noyahuē' yonquipisopita naniantatona', no'tēquēn yonquiapona' nimara.

26 Yonquicaiso marē' sanoanan quēran pēnēanhuan'. Huēnsonquē ma'sha manēso pochachin sopairi nani mañin. Camaihuachina, natēpi. Nipirinhuē' pēnēnpatēhua', sopai quēran cha'ēpona' nimara.

3

Aquē aquētē' co noyahuē' cancantapisopita

1 Isonta' api pēnēanta'inquēn. Ayaro' tahuēri ya'caritohuachin, co huachi noya ya'huapihuē'.

2 Piyapi'sa' niapiratatona', co huachi a'napita yonquiapihuē'. Coriquirāchin cancantapi. A'napita nocanapi. "Caso' noya noyaco," ta'tona', a'napita co noyahuē' ni'sapi. Nipinosapi; Yosēta' pinosapi. A'shina', pa'pina', inapita co natērapihuē'. Nani ma'sha quētopirinahuē', ina marē' "Yosparinquēn," co itopihuē'. Co Yosē chinotapihuē'.

3 Co pi'pisha tēranta' ninosoroapihuē'. Co niquē'yaapihuē'. Ninonpinapitona' nisha'huirapiapi. Nimonshitapi. Ni'ni pochin cancantatona' niahuē'api. Noya nininsopita co pi'pisha tēranta' nohuantapihuē'.

4 Iina niponaraihuē', nonpinapitona' sha'huirapiapi. Co huachi yonquiapihuē': "Quiyasáchin nitotērai," tosapi. Nipa'yatacasoáchin yonquiatona', co huachi Yosē nohuantapihuē'.

5 "Quiyanta' Yosē imarai," topirinahuē', co tēhuēnchachin imapihuē'. Chinotopirinahuē', co cancanēna quēran huarē' natēpihuē' ni'ton, co Yosēri catahuarinhuē' ina pochin cancantacaiso'.

Ama inapita natanquēsohuē'. Tananpitēquē' pa'ina'.

6 Na'a piyapi'sa' anishacancantapi. A'naya a'naya pēiquē paatona', sanapi'sa' nonpintopi. Nonpintatona', a'chintapirinahuē', a'naquēnso' noya natanpi. "Oshahuanco ni'ton, ana'intincoso' ya'huērin," ta'tona', co chiniquēn cancantopihuē'. Nani ma'sha nohuantatona', co sano yonquiapihuē' ni'ton, a'naroáchin natētopi.

7 Nisha nisha nanan yanatanapona'. Yosē no'tēquēn noninsoso nipirinhuē', co yanatēpihuē'. Napoaton co Yosē nohuitopihuē'.

8 Iráca cato' pēnotono'sari Moisésē chinitopi. Canisē, Canprisē inapita itopiso'. Moisésē no'huitona', copirno nonpintopi ama natēcaso marēhuē'. Inapochachin ipora nisha a'china'piro'sa' co noyahuē' yonquiatona', co Yosē nohuantopihuē'. No'tēquēn noninso' co yanatanpihuē'. Nisha nanan imatona', co Yosē imasapihuē'.

9 A'chintohuachina, a'naquēn natēpirinahuē', oshaquēran co huachi natērapihuē'. "Nonpinápi," ta'tona', co huachi imasapihuē'. Inapochachin iráca ina pēnotono'sari nonpintopirinahuē', piyapi'sari oshaquēran no'tēquēn nitotahuatona', a'popi huachi.

Paonori Timotio pēnēninsol'

10 Quēmaso nipirinhuē' noya cancantaton, hua'qui' ca'tananco. Yosē nanamēn a'chinpatēra, noya natanan. Ya'ipi naporahuēso' ni'nan. Yosēíchin yonquiato, imamiatarahuē. Cancanēhuē quēran huarē' natērahuē. Co

piyapi'sa' no'huirahuë', nosororahuë'. Ma'sha onpoaporahuë', chiniquën cancantërahuë'.

¹¹ Aparisitopirinacohuë', ahuantërahuë'. Ya'ipi ni'nän ni'ton, nitotëran. Antioquiaquë, Iconioquë, Nistraquë, inaquëpita chiniquën parisitaporahuë', Siniöro catahuarinco ni'ton, cha'ërahuë'.

¹² Ya'ipi cancanënpoa quëran Quisocristo imapatëhua', aparisitarinënpoa'.

¹³ Co noyahuë' nipisopita, nonpintëro'sa', inapitaso' aquë aquëtë' co noyahuë' nisapi. Na'con piyapi'sa' nonpintopi quëran, a'napitarintá' nonpintapi.

¹⁴ Quëmaso nipirinhüë', Yosë nanamën imamiatëquë'. Nani iráca mama, mama paya, cá, a'napitanta' a'chintërainquën, cancanën quëran huarë' natëran. Noya nohuitërancoi ni'ton: "No'tëquën a'chintërinacoi," ta'ton, imamiatëquë'.

¹⁵ Hua'huatapon quëra huarë' Yosë quiricanën nohuitëran. Ina quëran Yosë nontërinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Ina nitotahuatëhua', Quisocristo natëhuatëhua', cancanënpoa' anoyacancantërinpoa'.

¹⁶ Ya'ipi Yosë quiricanënso' nóya. Yonquirinso chachin Yosëri aninshitërin. Quiricanën quëran a'chintërinpoa'. Pënëninpoa' co noyahuë' ninëhuasopita naniantacaso marë', nóya ayonquirinpoa'. Anitotërinpoa' no'tëquën Yosë natëcaso'.

¹⁷ Quisocristo imapatëhua', quiricanën quëran catahuarinpoa' noya nicaso marë'. Nitotatëhua', natëhuatëhua', nóya nisarëhua'. Ina marë' quiricanën quëtërinpoa'.

4

¹ Yosë ni'sárinpoa ni'ton, pënënananquën. Quisocristonta' ni'sárinpoa ni'ton, "nanamën a'chináquë'," tënahüë. A'na tahuëri inaso' o'mantararin isoro'pa' hua'anëntacaso marë'. Naporo' chiminpisopita, nanpirëhuasopita, ya'ipinpoa' coisë pochin no'tëquën sha'huitarinpoa'. Oshahuano'sa' ana'ntarin. Natëréhuasopitaso' noya acoarinpoa'. Napaoton Yosë marë' noya sacatëquë'.

² Nanamën a'chináquë'. Piyapi'sa' yanatanpachina', a'chintëquë'. Sacai' a'chinacaso nipirinhüë', onpopionta' a'chináquë'. A'naquënso' co yaimapachinahuë', no'tëquën sha'huitëquë' natëina'. Co noyahuë' nipachina', pënënuë'. Noya nontëquë' chiniquën cancantatona', imaina'. Ya'ipi piyapi'sa' a'chintëquë' noya nicacaiso marë'. Nipirinhüë', ama no'huiquësohüë'. Sanoanan quëran pënënuë'.

³ A'na tahuëri piyapi'sa' co nohuantapihuë' Yosë nanamën natanacaiso'. Nonpin nanano'sa' nisha nisha a'chinpachina', pa'yatapi. Inahuara costapisorachin yanatanapi.

⁴ Yosë no'tëquën noninsö' a'porahuatona', piyapi yonquirinso' natëapi.

⁵ Quëmaso nipirinhüë', yonquínahuan niquë'. Aparisitohuachinënquën, ama no'huitatonahuë', ahuantëquë'. A'naya a'naya Yosë nanamën a'chintëra'piaquë'. Co imapisopitahuënta' nitochina'. Ya'ipi imapisopita catahuaquë' noya noya imaina'.

⁶ Ma'sha Yosë marë' tëpapiso pochin co hua'quiya quëranhuë' a'chinahuësö marë' tëpaarinaco. Nani tahuëri naniriarin chimina'huaso'.

⁷ Iráca Yosë sha'huitërinco a'napita a'chinta'huaso'. Nani tiquirahuë'. Chiniquën sacatërahuë' pochin Quisocristo nóya natërahuë'. Co pi'pian tëranta' a'porahuë'.

⁸ Napaoton Yosë'pa' acanaarinco. Quisocristo o'mantahuachin, coisë pochin nicaton, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Naporo' noya ninahuësö marë' acanaarinco. Co casáchin acanaarincohuë'. A'napitanta' Quisocristo nosoroatona', "Manóton o'manta'in," topisopitanta' Yosë'pa' canaapi.

Timotio huēcacas'o' nohuantërinso'

⁹ Manóton api huéquë' ni'quico. Ama hua'quiquësohuë'.

¹⁰ Timasëso' isoro'paráchin yonquiaton, patërinco. Tisaronicaquë pa'nin. Crisinti Carasiaquë pa'nin. Titonta' Tarëmasiaquë pa'nin.

¹¹ Nocasëichin iséquë ya'huërarin. Marconta' macaton, quéquë'. Inaso' noya catahuarinco.

¹² Tiquicoso' ya'huëapirinhüë', Ipisóquë a'parahuë'.

¹³ Aipi a'morahuëso tanontën nininso' Troasëquë huëshirahuë. Carpio pëinënquë ya'huëarin. Huë'patan, quëshico. Quiricaro'santa' quëshico. Quiricanëhuë so'nanpinan nininsopita na'con na'con nohuantërahuë.

¹⁴ Aricantëro hua'naquë sacatërinso' chiníquën sha'huirapirinco. Ina marë' Siniiori ana'intarin.

¹⁵ Yosë nanamën a'chinahuë ni'ton, chiníquën no'huirinco. "Nonpiánin," ténin. Napoaton ni'quëna quëmanta inapotochinquën.

¹⁶ Ya'nan coiséquë sha'huirapiponaco, co insonta' catahuarincohuë'. Ya'ipiya tē'huatona', ta'ananpirinaco. Nipirinhüë', co no'huirahuë'. "Ama ina marë' Sinioro ana'intéquësohuë'," itërahuë Yosë nontato.

¹⁷ Ta'ananpipirinacohuë', Quisocristo catahuarinco. Co patërincohuë'. Achinicananinco ni'ton, inaquënta' ya'ipi Yosë nanamën sha'huirahuë. Nisha nisha piyapi'sa' nani natanpi. Pa'pini' yamaninposo pochin yatëpapirinacohuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

¹⁸ Pa'pi co noyahuë' yonquirapihuachinaconta', onpopionta' nicha'ësarinco. Quisocristo anoyacancantërinco ni'ton, a'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinco. ¡Ma noyacha Quisocristoso paya! Ipora quëra huarë' inasáchin chinotahua'. Amen.

Tiquiapon pochin sha'huirinso'

¹⁹ Pirisica, Aquira, Onisiporo, sa'in, hui'ninpita, inapita saludos a'patërahuë.

²⁰ Irasito Corintoquë quëparitërin. Tropimo caniorin ni'ton, Miritóquë huëshirahuë.

²¹ Ama api hua'quiquësohuë'. Co'huara o'napi naniyatërasohuë', huéquë'. Ioporo, Potinti, Nino, Craotia, ya'ipi imapisopita iséquë ya'huëpiso' yonquiatënënuquën, saludos a'patarinënuquën.

²² Sinioro Quisocristo achinicanainquën. Ya'ipinquëma' imaramasopita inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono

Paonori Tito ninshitérinso'

Tito yonquiaton, ninshitérinso'

1 Ca Paonoco ninshitaranguén, ni'què'. ¿Noya ya'huaran? Noya canta' ya'huarahuè. Tata Yosè hua'anéntèrinco ni'ton, inasáchin natèrahuè. Quisocristo acorinco nanamèn a'china'huaso marè'. Yosè huayoninpoa' ni'ton, huèntonénquè ya'conèhua'. Noya natècaiso marè' a'chinarahuè. No'tèn nanan a'china'huaso marè' acorinco. Ina natèhuatèhua', no'tèquén imasarèhua'.

2 Quisocristo imapatèhua', a'na tahuèri inápaquè quèpantarinpoa'. Ya'huèrin'pa' ya'huèmiatarihua'. "Ananpitaantarinpoa'," ta'tèhua', ina ninarèhua'. Yosè iráca co'huara isoro'pa' acoyátèrasohuè', ninotonpoa' yonquirinpoa'. Inaso' co onporonta' nonpintèrinpoahuè'.

3 Iporaso huachi tahuèri nanihuachina, inaora nohuanton, nanamèn antotèrinpoa'. Yosè sha'huítèrinco ni'ton, ina nanan chachin pènènanquèma'. Inaso' nicha'èsarinpooa'.

4 Titonquén ninshitaranguén. A'chintohuaténquèna natèton, imaran ni'ton, tèhuèchachin hui'nahuè pochin ni'nanquén. Tata Yosè inaora nohuanton, catahuainquén. Asanocancainquén. Quisocristonta' inachachin catahuainquén. Inaso' nicha'èsarinpooa'.

Ma'sona Tito nicacaso' ya'huèrinso'

5 Crita parti ya'huarihua', a'naya a'naya ninanoquè a'chintopirèhuahuè', pahuanarin ya'ipi a'chinacaso' ni'ton, inaquè huèshiranquén: "Imapisopita ya'ipi a'chintacaso ya'huèrinso a'chintèquè'. Naporahuaton, ya'ipi ninanoro'saquè ansiano'sa' acora'piaquè'," itèranquén.

6 Ansiano'sa' yaacohuatan, noya imapisopitaráchin acoquè'. A'naíchín sa'in ya'huètèrinso'. Hui'ninpitanta' Quisocristo imaina'. A'naquénso' ansiano yaya'conpirinahuè', hui'ninpita co noya cancantopihuè'. Co yonquínahuan nipihuè'. Co pa'pina' yanatèpihuè'. Co hui'ninpita tèranta' pènènpachinahuè', a'napitarinta' co yanatèponahuè'. Napoaton co inapita acacaso' ya'huèrinhuè'.

7 Yosè nohuanton, ansiano'sa' ya'huèpi imapisopita catahuacaiso marè'. Yosèri acorin ni'ton, noyasáchin niina'. Ama nocanchinasohuè'. "Casáchin no'tèquén nitotèrahuè," topachina', ama acoquèsohuè'. Ama yano'huichinasohuè'. Ama no'piinasohuè'. Ama yaahuèchinasohuè'. Ama coriquiráchin cancanchinasohuè'. Ama pi'pian tèranta' nonpinatona', canainasohuè'. Insosona ina pochin cancantohuachin, ama ansiano acoquèsohuè'.

8 Ni'toro'sa' huè'pachina', noya nonchina', o'shichina'. Pahuantèrinsopita nosoro'ina'. Noyasáchin ni'tona', a'napita catahuaina'. Sano yonqui'ina'. Yosè natètona', ina pochin cancanchina'. Pi'pisha tèranta' co noyahué' yonquihuachina', a'naroáchin niananchina'. Ina pochin cancantohuachina', noya ansiano ya'conacaso', tènahuè'.

9 Yosè nanamèn no'tèquén a'chintèrainquèma'. Ina nanansáchin ansiano'sa' imaina'. Ina na'con yonquihuachina', noya pènèntapona', no'tèquén a'chinapona'. A'napitaso nisha nanan a'chinpírinahuè', ansiano'sariso' Yosè nanamènáchin a'chinchina'. Ama imapisopita nonpin nanan natècaiso marèhuè' inapochina'.

¹⁰ Na'a quēmapi'sa' co natëtochináchinhuè' cancantopi. Inahuara yonquinëna quëran a'chinapi ni'ton, topinan quëran nonsápi. Cotioro'sa' pënëntërinso' imatona', napopi. Nisha nisha nonatona', yanonpinapi.

¹¹ Yapënëntohuachina', sha'huitëquë' ama pënëchinasohuë'. Ma'sha canacaísoáchin yonquiatona', a'chinapi. Nisha a'chintohuachinara, a'naquën Yosë nanamën yaa'popi. Quëmopinënpitarë chachin nisha imasapi.

¹² Tëhuënychachin Crita parti na'a nonpina'piro'sa' ya'huëpi. A'na Crita quëmapi chachin iráca tapon: "Citaro'sa' yanonpinpi. Ni'ni pochin cancantopi. Chirotëro'sa' nicatona', cosharoachin cancantopi," tënin pënëntona'pi.

¹³ No'tëquën nonin. Na'a piyapi'sa' inatohua' ina pochin cancantopi. Napoaton chiniquën pënënuquë' ama nonpin nanan a'chinacaiso marëhuë'. No'tëquën natëhuachina', noya cancantapi.

¹⁴ Ama cotioro'sa' iráca napopiso' natëinasohuë'. A'naquën no'tën nanan a'porahuatona', inahuara yonquinëna quëran a'chinapi. Ama inapita natëinasohuë'.

¹⁵ Noyápiachin cancantohuatëhua', ya'ipiya noya yonquiarëhua'. A'naquënso nipirinhue' co yaimapihuë'. Taparosáchin yonquipi. Co noyahuë' cancantohuachinara, nisha nisha yonquipi. No'tën nanan nitotaponaraihuë', co yanatëpihuë'. Napoaton co huachi no'tëquën yonquipihuë'. Nitapicancanatona', co huachi nanitopihuë' noya yonquicaiso'.

¹⁶ "Yosë nohuitërahue'," topirinhue', co noyahuë' nipi. Ina marë' co tëhuënychachin imapihuë', ténahuë. Co Yosëri noya ni'ninhue'. "Napoopi," tënin. Co manta' yanatëpihuë'. Yosë a'poatona', co pi'pisha tëranta' nanitopihuë' noya nicacaiso'.

2

Quëmapi'sa', sanapi'sa' inapita pënëinso'

¹ Quëmaso nipirinhue' Yosë nanamën no'tëquën a'chinquë'. Ina a'chinton, pënënuquë' noya nicacaiso marë'.

² Quëmapi'sa' quëmá quëran mashomiachin nipisopita pënënuquë' natëtono'sa' niina'. Ama nisha nisha yonqui'inasohuë'. Noya yonquiatona ya'huë'ina'. Yosë nanamën no'tëquën imaina'. Ya'ipi piyapi nosoro'ina'. Aparisitopirinhue'nta', ama ya'huë'rëchinasohuë', ahuanchina'.

³ Sanapi'sa' payamiachin nipisopitanta' a'chintëquë' sano yonquiatona' ya'huë'ina'. Ama ma'tona ma'tona noinasohuë'. Ama no'picaiso' pa'yachinasohuë'. Noya niina' a'napita sanapi'sarinta' nicatona' nonacaiso marë'. Naporahuatona', noya nicacaiso' a'chiina'.

⁴ Ina quëran sanapi'saso' nanitopi nasha so'yahuano'sa' a'chintacaiso'. So'ina', hua'huinpita inapita nosorocaiso marë' pënëina'.

⁵ Noya yonquicaiso marë' pënëina'. Ama manta' so'ina' tëhuananpitacaiso' yonqui'inasohuë'. So'ina' noya nocoma'ina'. Ya'ipi piyapi noya nonchina'. So'ina' noya natëina' ama a'napitari Yosë nanamën nonapicaiso marëhuë'.

⁶ Hui'napi'santa' pënënuquë' sano yonqui'ina'.

⁷ Quëmanta' api, noyasáchin niquë' a'napita nonaninquënso marë'. Noya cancantaton, Yosë nanamën no'tëquën a'chinquë'. Ya'ipi yonquinën quëran huarë' a'chinquë'.

⁸ Noyasáchin nonquë' ama a'napita nonapiinquënso marëhuë'. Ina quëran no'huipirinënuquë'nta', tapanapi. Co manta' pinoinpoaso' ya'huaponhuë'.

⁹ Patron marë' sacatopisopitanta' pënënuquë' patronëna' noya nicatona', natëina'. Natëtona', noya sacachina'. Camaihuachina', natëina'. Co a'panicaso' ya'huërinhuë'.

¹⁰ Ama ihuachinasohuë'. No'tëquën natëtona', ama pi'pian tëranta' nonpi-
inasohuë'. Noya nipachina', a'napiarinta' noya ni'sapi. "Tata Yosë imatona',
noya nipi. Ma noyacha Yosë nanamënso paya," taponá. Inaso' tëhuënchachin
nicha'ësarínpoa'.

¹¹ Inaora nohuanton, Yosë nosororínpoa'. Ni'ton, hui'nin chachin
a'paimarin nanamën anitotínpoaso marë'. Inaso' ya'ipi piyapínpoa'
nicha'ëinpoaso' nohuantërin.

¹² Nosoroatonpoa', pënëninpoa' ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita na-
niantacaso marë'. Ama ma'sharáchin nohuantahuasohuë'. Co monshi-
huanacaso' ya'huërinhuë'. Sano ya'huatëhua', nóya yonquia'ahua'. Yosë
yonquirinsoráchin imahua'. Nani tahuëri Yosë chinotatëhua', noyasáchin
niahua'. Ina marë' pënëninpoa'.

¹³ Noya cancantatëhua', Quisocriso ninarëhua'. A'na tahuëri chiníquën
nanantaton, o'mantararin. Inaso' Yosë chachin ni'ton, huënaráchin
huënaráchin ya'noarin. Ina quënanpatëhua', nóya cancantarihua'. Chiníquën
nanantaton, noyá nicha'ësarínpoa'.

¹⁴ Iráca canpoa marë' chiminin oshanënpoa' inquitínpoaso marë'. Anoy-
acancantërinpoa' piyapínënpita nicacaso marë'. Huëntonënuë' chachin
ya'conpatëhua', noya nicacasaráchin nohuantarihua'.

¹⁵ Ina nanan a'chintáquë'. Noya nontaton, achinicananquë'. Co noyahuë'
nipachina', chiníquën nanantaton, pënënuë'. Co mashonquënhuë' nipon-
ahuë', Quisocriso nanamën a'chintëran ni'ton, natëinënuënsó' ya'huërin.

3

Imapisopita noya niina'

¹ Imapisopita nani nitotopirinahuë', inachachin quëmarinta' pënëantaquë'.
"Copirno natëco'," itëquë'. Ya'ipi copirno acorinsopitanta' natëcaso' ya'huërin.
Noya nicacaiso' yonqui'ina'.

² Ama pinochinasohuë'. Ama nino'huinasohuë'. Noya ninicatona'
ya'huë'ina'. Ya'ipi piyapi'sa' noya nicatona', sanoanan quëran nonchina'.

³ Iráca canpoanta' co noyahuë' cantantërehua'. Co'huara Yosë nanamën
nitochatërihuahuë', co yonquirëhuahuë'. Co yanatërehuahuë'. Sopai non-
pintërinpoa' ni'ton, nisha nisha nicacaso' nohuantërehua'. Ma'pitasona
pa'yatacasoáchin yonquirëhua'. A'na piyapi ma'shanënpita noyapatërehua'.
Nino'huítëhua', co niquë'yarehuahuë'. No'huípiro' ninëhua'. Inapogatëhua',
topinan quëran ya'huërehua'.

⁴ Yosëso nipirinhuë' nosoroatonpoa', catahuarínpoa'. Inaso' noya ni'ton,
hui'nin a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'.

⁵ Co canpoara noya ninëhuaso marë' nicha'ërinpoahuë'. Inaora nohuanton,
Yosë nosoroatonpoa', nicha'ërinpoa'. Amatëreso pochin ya'ipi oshanënpoa'
inquitërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anasitaantarëso pochin nasha
cancan quëtërinpoa'. Ispirito Santo nohuanton, ina pochin cantantërehua'.

⁶ Quisocriso anoyacancantërinpoa' ni'ton, Ispirito Santo a'patimarinpoa'
ya'coancantínpoaso marë'. Noyá ya'coancantohuachínpoa', na'con
catahuarínpoa'.

⁷ Napoaton iporasó Yosë noya ni'ninpoa'. Iráca oshahuanpirëhuahuë',
inaora nohuanton, nosoroatonpoa', nanan anoyatërinpoa'. "Huëntonënuë'
aya'coninpoa' ni'ton, a'na tahuëri ya'huërin'pa' ya'huë'contarihua'," ta'tëhua',
ninarëhua'. Inatohua' nanpimiataríhua'.

⁸ No'tëquën sha'huitëranquën. Quëmanta' inachachin a'chintëquë', tēnahüë. Pēnēnaquë' ya'ipi imapisopita noya nicacaiso marë'. A'chintëranquënsoso' nōya imacaso'. Natëhuatëhua', noya noya ya'huarigua'.

⁹ A'naquën co noyahuë' yonquiatona', nisha nisha nonpi. Cotio mashocoro'sa' yonquiatona', inahuara yonquinëna quëran nisha nisha a'chinpi. Cotioro'sa' iraca pēnēntopiso' nisha nisha a'chinatona', nino'huipi. Ama inapita natancosohüë'. Ina pōchin ninontohuachinara, topinan quëran ninontopi. Co manta' catahuarinpoahuë'. Yosë nanamēnāchin imacaso' ya'huërin.

¹⁰ A'na piyapi nisha nanan a'chinpachin, imapisopita nisha nisha ayonquirin. Inaso' pēnēnquë' no'tëquën a'chinchin. Co yanatëhuachinquënhüë', naquëranchin pēnēantaquë'. Ina quëran co yanatëantahuachinquënhüë', sha'huitëquë' ta'chin. Ama insoari tēranta' ina natëinasohüë'. Ama huachi imarinso pochin ni'cosohüë'.

¹¹ Nisha nisha yonquiaton, nitapicananarin. Co noyahuë' cancantaton, inaora nina'intarin.

Nisha nisha pa'pisopita

¹² Artimasë a'pataranquën. Co ina nanitohuachinhuë', Tiquico pa'sarin. Cantonpachinquën, manoton Nicoporisëquë huëcaton, ni'quico. Inaquë o'napi na'huëanatarahuë.

¹³ Sinasë, Aporosë, inapita cantonpachinquën, noya nontëquë'. Sinasëso' coisë catahuana'pi. Yapa'pachina', catahuaquë' noya pa'ina'. Ma'sha pahuantohuachina', quëtëquë' ama pahuanchinasohüë'.

¹⁴ Ya'ipi imapisopitanta' sha'huitëquë' noya niina'. Pahuantërinso'pita catahuaina'. Inapotohuachina', co topinan ya'huapihuë'.

Tiquiapon pochin sha'huirinsö'

¹⁵ Ca'taninacosopita yonquiatënquën, saludos a'patarinëquën. Ya'ipi imaramasopita yonquiarainquëma'. Noya ya'huëco' canpitanta', tēnai. Quisocristo imarama' ni'ton, nosororamacoi. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Paonori Pirimon ninshitérinso'

Tashinan pèi quèran ninshitatón a'patèrinso'

¹ Iya Pirimon, ca Paonoco ninshitaranquèn, ni'què'. ¿Noya quémanta' ya'huaran? Noya canta' ya'huarahué. Quisocriso nanamèn a'chinahuèso marè' tashinan pèiquè po'morinaco. Iya Timotioro'co nanan a'patarainquèn. Nosororainquèn iyasha. Quémanta' catahuancoi a'china'huaiso marè'.

² Imoya Apianta' yonquiato, ninshitaranquéma'. Arquiponta' yonquirai. Yosè nanamèn a'chinpatora, inanta' na'con catahuanincoi. Parisitaponahué', noya ahuantèrin. Ya'ipi imapisopita quéma pèinèquè niyontonpiso' na'con yonquirai. Iso quirica nontèquè' inapitanta' nataina'.

³ Tata Yosè inaora nohuanton, na'con catahuainquéma'. Asanocancain-quéma'. Sinioro Quisocrisonta' inachachin catahuainquéma'.

Imarinso marè' noya cancantèrinso'

⁴⁻⁵ Nani tahuèri iyasha quéma marè': Yosè nontèrahué. Quisocriso noya natèran. Naporahuato, ya'ipi imapisopita nosororan, natantèrahué. Ina marè' "Yosparinquèn Sinioro," itèrahué.

⁶ Quisocriso imaton, a'napitanta' catahuan imacaiso marè'. Napoaton ina yonquiato, Yosè nontèrahué: "Catahuaquè' Sinioro Quisocriso imaton, noya noya yonqui'in. Ya'ipi ina yonquirincoiso' nitochin," itèrahué.

⁷ Ya'ipi imapisopita nosoroaton, quémari achinicananan. Noya noya cancantapi. Ina natantahuato iyasha, canta' nóya cancantèrahué. Achinican-cananco canta'.

Onisimo marè' nontèrinso'

⁸ Iporaso' pi'pian sha'huichinquèn ma'sona noya nicamaso'. Quisocriso acorinco nanamèn a'china'huaso marè'. Chiniquèn nanan quètèrinco ni'ton, nohuantèrahué naporini, camai'tèinquènhuè'. Nipirinhué' co nohuantèrahué'.

⁹⁻¹⁰ Nani caso' mashotèrahué. Quisocriso imarahuéso marè' tashinan pèiquè po'morinaco. Napoaton iyasha nosoroatenco, Onisimonta' nosoro-què', ténahué. Tashinan pèiquè ya'huasoco, inaso' ni'quirinco. Co hui'nahué chachinhué' nipirinhué', pèinèpatèra, inanta' Quisocriso imarin ni'ton, hui'nahué pochin ni'nahué.

¹¹ Iráca Onisimo pa'an an asacatacaso marè'. Hua'anèntopiranhué', co noya catahuainquènhuè'. Ta'anapirinquèn. Iporaso nipirinhué' Quisocriso imaton, noya catahuaninco. Quémanta' noya catahuainquèn huachi, ténahué.

¹² Noya catahuapirincóhué', apira a'pataranquèn. Na'con nosoropirahué', quéma piyapinèn ni'ton, nani sha'huitèrahué ya'huèranquè panantacaso marè'. Ca pochachin cancantaton, noya ni'què'.

¹³ Isèquè quèparitacaso' nohuantopirahué', a'pataranquèn. Quisocriso nanamèn a'chinahuèso marè' tashinan pèiquè ya'huarahué. Quémanta' isèquè ya'huaran naporini, catahuaitoncohué', ténahué. Onisimo quéma ya'huèrenamèn pochin catahuaninco ni'ton, co yaa'paporahué', a'pataranquèn.

¹⁴ Isèquè quèparitacaso' nohuantopirahué', co quéma nohuantomaranhué' ta'to, a'pataranquèn.

¹⁵ Yosè nohuanton, ta'anapirinquèn nimara Quisocriso nohuitacaso marè', ténahué. Co hua'qui' patèrinquènhuè'. Iporaso' paahuamantarinquèn inaquè ya'huèmiatacaso marè'.

¹⁶ Quëma marë' sacatopirinhüë', ama huachi piyapinën pochin ni'quësohuë'. Piyapinën nipoñahuë', iporaso' noya noya ni'quë'. Quisocristo imarin ni'ton, iyanpo pochachin nosoroquë'. Cariso' na'con nosororahuë. Quëmaso' aquëtë huarë' na'con na'con nosoroquë', ténahuë.

¹⁷ Canposo' Quisocristo imatë', noya nipayarë'. Napoaton Onisimo canton-pachinquën, noya nontëquë'. Ca nosororancoso pochin inanta' nosoroquë'.

¹⁸ Tëhuëhuachinhüë nipon, nihuihuachinquënhüë nipon, sha'huitoco carinquën pahuërë'inquën.

¹⁹ Caora imirahuë quëran no'tëquën ninshitaranquën. Tëhuënhachin pahuërëaranquën. Isonta' iyasha yonquiquë'. Co a'chintëranquënhüë' naporini, co Yosë anoyacancanchitënhüë'. Napoaton quëmanta' nihuirancoso pochin nipiranhüë', co manta' ma'paranquënhüë', ténahuë.

²⁰ Napoaton iyasha ninshitaranquën. Quisocristo imaran ni'ton, Onisimo nosoroquë'. Noya nontohuatan, canta' nóya cancantarahuë. Inapoaton, achinicancanco topirahuë'.

²¹ "Yosë natëton, Onisimo noya nontarin," ta'to, ninshitaranquën. Pi'pian sha'huitopiranquënhüë', quëmariso' na'con na'con catahuaaran, ténahuë.

²² Naporahuaton, quëma pëinënuë' a'na patoana tapatoco. Ca marë' Yosë nontërama' ni'ton, ocoiarinaco nimara, ténahuë. Tashinan pëi quëran pipihuato, nicaponquën pa'sarahüë.

Tiquiapon pochin sha'huirinsó'

²³ Iya Ipapërasë saludos a'patarinquën. Inanta' Quisocristo imarin ni'ton, tashinan pëiquë ya'huarin.

²⁴ Marco, Aristarco, Timasë, Nocasë, inapitanta' yonquiatënhüë, saludos a'patarinënhüë. Inapitaso' catahuarinaco Yosë nanamën a'chinacaso'.

²⁵ Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono

Cotioro'sa' Quisocristo imapisopita a'na piyapiri ninshitërinso'

Yosë nanamën anitotërinpoaso'

1 Iráca quëran huarë' Yosëso' nanamën anitotërinpoa'. Shimashonënpopita, pënëntona'piro'sa quëran na'aro anitotërin. Naporahuaton nisha nisha quëran anitotërin. Co a'naromaráchin ya'ipi anitotërinhuë'.

2 Iporaso nipirinhue', hui'nin quëran nontërinpoa'. Iráca Yosëri sha'huitohuachina, Quisocristori isoro'pa', inápaquë ya'huërsinopita, ya'ipi ninin. A'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'ipi hua'anëntarin.

3 Inaso' pa'pin pochachin noya nóya ninin. Ina pochachin ni'ton, inasáchin Yosë no'tëquën anohuitërinpoa'. Chiníquën nanantërin ni'ton, ipora huanta' ina nohuanton, ma'sha ya'huërarin. Co yonquirinpoahuë' naporini, ya'ipiya ta'huanchitërihuahuë'. Iráca oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Chiminpirinhue', nantantarahuatón, inápaquë panantarin. Inaquë panantarahuatón, Yosë inchinanën quëran huënsërin. Chiníquën nanantaton, hua'anëntarin.

Quisocristoso' noya noya ninin

4 Yosë hui'nin ni'ton, anquëniro'sa quëran chini chiníquën nanantërin inaso'. Yosëri acorin ni'ton, inaso' noya noya.

5 Iráca Yosëri sha'huitërin. Quiricanënuquë naporin:

“Quëmaso' hui'nahuënuquën. Ipora chachin noya nicatënuquën, acoranquën piyapi'sa' hua'anëntamaso marë'” itërin. Ina quëran taantarín:

“Ca hui'nahuë inaso'. Caso' ina pa'pinco,” tënin. Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

6 Hui'nin chachin nipirinhue' isoro'paquë a'paimahuachina, chini chiníquën nanan quëtaton, tapon:

“Ya'ipi anquëniro'sarinta' ina chinochina,” tënin.

7 Anquëniro'sa' yonquiatón, quiricanën quëran Yosë tapon:

“Anquëniro'saso' comisionëhuëpita. Cari camairahuë. Camaihuatëra, ihuan pochin a'naroáchin pa'pi.

A'naquën ca nohuanto, pën pochin nipi,” tënin.

8 Hui'ninso nipirinhue', noya noya acorin. Ina nontaton, itapon:

“Quëmanta' Yosënuquën ni'quëhuarë', ya'ipi hua'anëntaran.” Co onporonta' pipiaranhue'.

Piyapiro'sa' no'tëquënáchin pënënarán ni'ton, noya nicaponën.

9 Noyasáchin yonquiarán. Co pi'pisha tëranta' oshahuanamaso' yonquiaranhue'.

Napootón noya ni'nanquën. Noya noya acoranquën ni'ton, ya'ipi nipayaransopita quëran noya noya cancantaran,” itërin Yosëri. Quiricanënuquë ninshitopi.

10 Ina quëran itantarín:

“Quëma Sinioro iráca isoro'pa' acoran. Pi'iro'të', tayora, yoqui, inapitanta' acoran.

11 A'na tahuëri ya'ipi inapitaso' ta'huantarín.

A'morëso mocarinso pochin nisapi.

Quëmaso nipirinhue' ya'huëmiatarán.

12 A'morëso si'pirahuatë', të'yatërëso pochin ya'ipi ata'huantarán.

Nasha a'morëso pochin, ya'ipi nasha acoantaran.
 Quëmaso nipirinhüë' co onporonta' ta'huantaranhuë'.
 Co nishataranhuë'. Inachachin ya'huëräpon," itërin.

¹³ Ina quëran hui'nin itantarin:

"Chiniquën nanantaton, inchinanëhuë quëran huënsëquë'
 ya'ipi inimiconënpita carinquën minsëchinquën," itërin Yosëri.
 Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

¹⁴ Inapitaso' inpriatonënpita pochin ni'ton, Yosëri camairin. A'paimarin imarëhuasopita catahuainpoaso marë'. Yosë chachin nicha'ësarinpoa'. Nani ina nitotërama'.

2

Ama Quisocristo nanamën a'poahuasohüë'

¹ Nani no'tën nanan natanëhua' ni'ton, nanamën na'con na'con yonquia'ahua', ama pëshonacaso marëhuë'. Ni'cona canpitanta' ina naniantotama'.

² Iräca Yosëri anquëniro'sa' a'paimarin nanan sha'huitacaiso marë'. Natëcaso' ya'huërin ni'ton, co piyapi'sari natëhuachinahuë', Yosëri no'tëquën ana'intërin.

³ Iporaso nipirinhüë', Quisocristo a'paimarin noya nanan sha'huitinpoaso marë'. Na'con nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'. Hui'nin chachin ni'ton, co ina natëhuatëhuahuë', na'con na'con ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristo chachin noya nanan sha'huirin. Ina quëran ca'tano'sanënpitari natanahuatona', inachachin sha'huitaantarinënpoa'.

⁴ Yosëri catahuarin ni'ton, ca'tano'sanënpita nani ma'sha nanitapapi. Ina nohuanton, Ispirito Santori catahuarin nisha nisha nitotacaiso marë'. A'naya a'naya catahuarin Yosë nohuantërinso' nicacaiso'. A'naquën catahuarin cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatacaiso'. A'naquëonta' catahuarin Yosë yonquirinso chachin nitotacaiso marë'. Ina nicatëhua': "¡Ma noyacha Yosëri catahuarin paya! Ina nohuanton, no'tëquën Yosë nanamën sha'huitërinënpoa'," tënëhua'.

Quisocristo isoro'paquë o'marinsö'

⁵ Iräca quëran huarë' Yosë yonquihuachinpoara, co nohuantërinhuë' anquëniro'sa' hua'anëntinpoaso'. A'na tahuëri nasharo'pa' nipachin, co inapita hua'anëntarinënpoahuë'. Ina sha'huitaranquëma'.

⁶ Iräca a'na piyapi naporinsö Yosë quiricanënuquë ninshitopi: "Topinan piyapicoi Sinioro nipiraihuë', na'con yonquirancoi. ¿Onpoatonso' nimara na'con nosororancoi? tënai yonquiatoi.

⁷ Quëma nohuanton, co anquëniro'sa pochin chiniquën nanantopiraihuë', co hua'quiya quëranhuë' chiniquën nanan quëtarancoi. Noya noya acoarancoi.

⁸ Ya'ipi ma'sha hua'anëntarai," itërin. "Ya'ipimiáchin hua'anëntarai," topirinhüë', iporaso' co piyapinpoa' ya'ipi ma'sha hua'anëncátërarëhuahuë'.

⁹ Quisososö nipirinhüë' yonquia'ahua'. Inaso' isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Parisitaton, canpoa marë' chiminin. Napoaton Yosëri chiniquën nanan quëtërin ya'ipi hua'anëntacaso marë'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatonpoa', hui'nin a'patimarinpoa' ya'huërëtinpoaso marë'. Ya'ipi piyapinpoa marë' chiminin.

Quisocristo parisitërinso'

¹⁰ Yosëri ya'ipiya ninin. Inasáchin yonquicaso marë' nininpoa'. Ina nohuanton, hui'nin parisitërin huëntonënuquë aya'coinpoaso marë'.

Na'aguënpoa' imarëhua'. Imapatëhua', anoyacancantërinpoa'. Hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristo parisitërin ni'ton nanitërin nicha'ëinpoaso'. Napoaton, "noya parisichin," tënin Yosë. Nosoroatonpoa', naporin.

¹¹ Anoyacancantohuachinpoara, hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Canpoarinta' "Tata" itërëhua'. Napoaton Quisocristo co tapanatonhuë', iinpita pochin ni'ninpoa'.

¹² Quiricanënguë naporin:

"Piyapi'sa' iyahuëpita pochin ni'nahuë. Quëma nanamën, Sinioro, a'chintarahuë. Niýontonpatëira, yonquiatëinquën, cantarai," tënin.

¹³ Inanta' piyapi ni'ton, itaantarin:

"Canta' Tata Yosë natërahuë. Co naniantarincohuë', tënhahuë," tënin.

Ina quëran itaantarin:

"Yosë nohuanton, a'naquën piyapi'sa' imasarinaco. Inapitanta' Yosë hui'ninpita pochin ni'nahuë," tënin.

¹⁴ Piyapinpoa' ni'ton, nonënpoa' ya'huëtërinpoa'. Napoaton Quisocristonta' o'mahuachina, piyapi chachin nasitimarin. Inanta' nonën ya'huëtërin. Piyapi chachin niquimaton, chiminin. Canpoaso' sopai natëtëhua', oshahuanëhua' ni'ton, chiminarëhua'. Quisocristoso nipirinhue' oshanënpoa marë' chiminin. Canpoa marë' chiminaton, sopai minsërin.

¹⁵ Iráca quëran huarë' chimirin té'huatëréhua'. "Chiminarihua' nimara," ta'tëhua', té'huarë'quënpoa chachin ya'huápíréhuahuë', Quisocristoso' nicha'ërinpoa'. Ina imapatëhua', co huachi té'huatacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁶ Co anquëniro'sa' catahuacaso marë' o'marinhuë'. Piyapinpoa' catahuaripoa' cha'écaso marë'. Apraan pochin noya cancantohuatëhua', catahuaripoa'.

¹⁷ Napoaton isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Co piyapi pochin nasitërinhuë' naporini, co catahuainpoaso' nanichitonhuë'. Piyapi pochachin inanta' ni'ton, noyá nohuitërinpoa'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nicaton, canpoa marë' Yosë nontarin nanan anoyatinpoaso marë'. Nosoroatonpoa', chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co nonpintërinpoahuë'.

¹⁸ Inanta' sopairi tënihuachina, parisitërin ni'ton, yanonpintërinso' nitananin anta'. Napoaton sopai yaminsëhuachinpoa', ina nanitërin catahuainpoaso'. Catahuaripoa' ama sopai natëcaso marëhuë'.

3

Moisësë quëran noya noya nininso'

¹ Imarama' ni'ton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Huëntonënguë aya'coninquëma'. Napoaton iyaro'sa' Quisocristo na'con yonquico'. Yosëri a'paimarin nanamën a'chintinpoaso marë'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin acorin. Ina nohuanton, imarëhua'.

² Yosëri acohuachina, no'tëquën natërin. Iráca Moisësënta' Yosë natëton, ya'ipi piyapinënpita catahuarin.

³⁻⁴ Quisoso nipirinhua', Moisësë quëran chini chiniquën nanantërin. Ni'co'. Yapëihuachinara, co pëi' inaora ya'huërinhuë'. Piyapiri nipachina, inari hua'anëntërin. Inapochachin Yosëri ya'ipiya ninin ni'ton, ya'ipi hua'anëntërin. Quisocristonta' Yosë hui'nin ni'ton, chiniquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntërinpoa'.

⁵ Moisësëso' inpriatonën pochin ninin. Yosëri acorin cotioro'sa' pënëncaso marë'. Ma'sona tëranta' sha'huitohuachina, inachachin piyapi'sa' sha'huitantarin.

⁶ Quisocrisoso nipirinhue' co inpriatohue'. Yosë hui'nin chachin ni'ton, chini chiniquën nanantërin. Pa'pin natëton, nöya hua'anëntarinpoa huachi. Napoaton chiniquën cancantatëhua', chiminaquë huarë' Quisocrisoto natëahua'. "Co naniantarinpoahuë'," ta'tëhua', noya cancantahua'. Imamia-tohuatëhua', piyapinënpita chachin nisarihua'.

Asanocancaninpoaso'

⁷ Napoaton iyaro'sa' yonquico'. Iráca Ispirito Santo nohuanton, Yosë noninso' quiricanënuë ninshitopi:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

⁸ Ama naniantocosohue'. Iráca Moisésëri israiro'sa' quëpahuachina, shimashonënpoa' co natëtochináchinhuë' cancantopi.

Inotëro parti ya'huasoí', na'con catahuarirahuë', co natërinacohue'.

⁹ Tënihuachinaacoata', ahuantërahuë.

Catapini shonca pi'ipi nani ma'sha sacai' nininso nipirahuë', co yanatërinacohue'. 'Co Yosë catahuarirahuë'," ta'tona', a'naquën a'porinaco.

¹⁰ Napoaton inapita no'huito, napotërahuë:

Isopita co onporonta' natërinacohue'.

Co yanohuitërinacohue'. Co iranëhuë pa'topihuë' ni'ton,

¹¹ no'tëquën sha'huitërahuë. Noyaro'paquë ya'huëcaiso marë' yaquëtopirahuë', co imarinacohue' ni'ton, co huachi nohuantërahuë'.

Co onporonta' inaquë ya'huëcontapihuë'. Co inaquë sano cancantapihuë'," ténin Yosë.

¹² Canpitanta' iyaro'sa' a'nayanquëma tëranta' co cancanëma quëran huarë' natëhuatamahuë', co noya cancantaramahuë'. Ni'cona Yosë chachin a'potama'. Inaso', iporahua' nanpitan ni'sárinpoa'.

¹³ Napoaton nani tahuëri nipënëncó'. Ipora chachin co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohue', nicatahuaco' ama oshahuanacaso marëhuë'. Ni'cona oshanëma' ano'quihuachinquëma'. Inapotohuachinquëma', oshaquëran Yosë naniantarama' ni'ton, co natëtochináchinhuë' cancantarama'.

¹⁴ Iráca Quisocrisoto natërehua'. Chiminaquë huarë' noya imahua'. Co a'pohuatëhuahuë', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarirhua'.

¹⁵ Quiricanënuë naporin:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

Iráca shimashonëmapita co natëtochináchinhuë' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohue'," ténin.

¹⁶ ¿Inpitata' natanaponarirahuë', co yanatëpihuë'? Co'ta cotioro'sa chachin napopi. Moisésëri Iquipito quëran ocoirahuaton, quëpapirinhue', co yanatëpihuë'.

¹⁷ ¿Insopitata' catapini shonca pi'ipi Yosëri co noyahuë' ni'nin? Co'tana inapita chachin oshahuanpi ni'ton, no'huiton, ana'intërin. Inotëro parti chachin ya'ipiya chiminpi.

¹⁸ Co'huara chimiyantërasoihuë', Yosëri sha'huitërin: "Noyaro'pa' yaquëtopirancuëmahue', co natëramacohue' ni'quëhuarë', co onporonta' inaquë ya'huëcontaramahuë', Co inaquë sano cancantaramahuë'. Ca Yosëco ni'ton, no'tëquën sha'huitarancuëma'," ténin.

¹⁹ "Co Yosë nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso'," topiso marë' co Yosëri catahuarirahuë'. Co ya'conpihuë' ni'ton, co sano cancantopihuë'.

4

1-2 Yosë nani sha'huitërinpoa'. "Ipora huanta' yacatahuanquëma' sano cancantacamaso marë'," itërinpoa'. Noya nanan nani natanëhua'. Iráca natanpirinahué', co natëpihuë'. "Yosë no'tëquën nontërinpoa'," co topihuë'. Topinan quëran natanpi ni'ton, co Yosëri anoyacancantërinhuë'. Ni'cona canpitanta' topinan quëran natantama'. Co natëhuatamahuë', co sano cancantaramahuë'.

3-4 Iráca Yosëri itërin:

"Co cancanëma quëran huarë' yaimaramacohué' ni'ton, no'huiranquëma'. Co onporonta' sano cancantaramahuë', tënahuë. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma'," itërin.

Canpoaso nipirinhue' cancanënpoa quëran huarë' imapatëhua', huëntonëquë chachin aya'coninpoa'. Ina quëran sano cancantarihua'. Sano cancantohuatëhua', co huachi nisha nisha yonquiarihuahuë'. Yosëso' isoro'pa' tënirahuaton, chinotërin. Quiricanëquë sha'huitërinpoa':

"Íraca Yosëri isoro'pa' ninin. Saota tahuëri quëran nani ya'ipi tiquihuachina, tahuërinquë sano cancantaton, chinotërin," tënin.

5 Naquëranchin quiricanën quëran tantarin:

"Co onporonta' ya'conatona', ca pochin sano cancantapihuë'," tënin.

6 Cotioro'sa'ton noya nanan natanaponaraihuë', co natëpihuë' ni'ton, co ya'conpihuë'. Napoaton ipora huanta' Yosë yonquiarin piyapi'sa' asanocancantacaso'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' asanocancainpoaso'.

7-8 Moisésë chiminpachina, Cosoiri israiro'sa' hua'anëntantarin. Noyaro'paquë quëpapirinhue'. "Ya'conpatoi, sano cancantarai huachi," topirinhue', co sano cancantopihuë'. Iráca Yosëri sha'huitërin. "Piyapi'sa' asanocancantarahuë," ifopirinhue', co cotioro'sa' ina pochin cancantopihuë'. Ina quëran na'a pi'ipi na'huërin piquërin Tapi tapon:

"Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanapatama', noya natëtoco'.

A'naquën co natëtochináchinhue' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohue'," tënin.

Cosoiri asanocancantërin naporini, co ina pochin Yosëri pënëintonhuë'.

9 Napoaton ipora huanta' Yosë nohuantërin asanocancainpoaso'. Yosë anoyacancantohuachinpoa', sano cancantarihua'.

10 Iráca isoro'pa' tiquihuachina, Yosë chinotaton, sano cancantërin. Canpoanta' cancanënpoa quëran imapatëhua', inapochachin sano cancantarihua'. Yosë noya nohuitarihua'.

11 Napoaton na'con yonquia'ahua' Yosë huëntonëquë ya'conacaso marë'. Iráca co natëtónahuë', co imamiatopihuë'. Ama inapita pochin cancantahuasohue'.

12 Yosë nanamën chiniquën nanantërin. Yosë naniárin ni'ton, ipora huanta' quiricanën quëran nontarinpoa'. Noya natëhuatëhua', nanamën quëran chachin catahuarinpoa' noya noya imacaso marë'. Co'so' natëhuatëhuahuë', aquë aquëtë' co noyahuë' cancantarihua'. Sahuëni cato quëran chachin to'nahuatëra, inëshin ni'ton, niahuëpatëra, a'naroáchin nansë acopoquë huarë' nipë'sharë'. Inapochachin Yosë nanamënso' chini chiniquën ya'coancantërinpoa'. Ina yonquihuatëhua', no'tëquën nitotarihua'. Ya'ipi yonquirëhuaso chachin anitotërinpoa'. Yonquinënpoaquë ma'marësona naporëhuasopitanta' anitotarinpoa'.

13 Ya'ipi ninëhuasopita Yosëso' nitotërin. Po'oana quëran nipirëhuahuë', ya'ipi ni'ninpoa'. Co pi'pisha tëranta' inaso' nonpintarihuahuë'. Ya'ipi yonquirëhuasopitanta' noyá nitotërin. Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' ninëhuasopita aipitarinpoa'. Napor' coisë pochin nontarinpoa'. Nontohuachinpoa', no'tëquën sha'huitacaso' ya'huapon.

Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nininso'

14 Iporaso' Quisoso imarëhua'. Yosë hui'nin chachin inaso'. Nani inápaquë panantarahuaton, Yosë'pa' ya'huarin. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin Yosëri acorin catahuainpoaso marë'. Napoaton ama ina naniantatëhuahuë', imamiatahua'.

15 Inaso' ya'ipinpoa' noyá nohuitërinpoa'. Sopai yaminsërinpoasonta' nitotërin. Co chiniquën cancantërehuahuë' ni'ton, sopai sha'huitarinpoa' ama Yosë natëcaso marëhuë'. Quisosonta' isoro'paquë nipon, sopairi na'con yanonpintaton, nisha nisha sha'huitopirinhuë' minsëcaso marë', co inaso' sopai natërinhuë'.

16 "Tëhuëenchachin nosoroatonpoa', catahuarinpoa'," ta'tëhua', apira apira Yosë nontahua'. Nontohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Ma'sha on-pohuatëhua', ina nontohuatëhua', inaora nohuanton, catahuarinpoa' noya ahuantacaso marë'.

5

1 Iráca Yosëri a'naya a'naya corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' acorin ina marë' sacatacaso'. Inanta' piyapi niponahuë', a'napita piyapi'sa marë' Yosë nontërin. Co noyahuë' nipachinara, chinotopiso pëiquë ma'sha quëpapi. Inaquë corto hua'ani tëparin oshanëna marë'. Ama Yosëri ana'ntacaso marëhuë' inaporin.

2 A'naquën piyapi'sa' co aquëtë' nitotatonahuë', co noyahuë' nipi. Inapita huë'pachinara, corto hua'ani co chiniquën nontërinhuë'. Inanta' piyapi ni'ton, sopairi yaminsërin. Napoaton sanoanan quëran pënënin.

3 Inanta' oshahuanin ni'ton, inaora oshanën marë'ton ma'sha tëpacaso' ya'huërin. Ina quëran a'napita oshanëna marënta' ma'sha tëpaantarin.

4 Co inaora nohuanton, corto hua'an ya'coninhuë'. Yosë nohuanton, ya'conin. Iráca Aaron'ton Yosëri acorin.

5 Quisocristonta' co inaora nohuanton, corto hua'an chini chiniquën nanantërinso' ya'coninhuë'. Yosëri noya nicon, itapon: "Quëmaso' hui'nahuë chachiniquën.

Ipora chachin acoaranquën piyapi'sa' anohuitancoso marë'," itërin. Quiricanënuë chachin naporin.

6 Ina quëran quiricanën quëran itaantarin:

"Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën. Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco.

Miriquiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiaranhuë'," itërin.

7 Quisocristo isoro'paquë o'marahuaton, piyapi chachin nasitimarín. Yatëpahuachinara, chiniquën Yosë nontërin. Na'nëton, itapon: "Quëma nohuantohuaton Tata, nicha'ëco, ama tëpa'inacosohuë'. Nipirinhuë', co quëma nohuantohuatanhuë', ma'sona yaonpotohuatanconta' noya," itërin. No'tëquën yanatërin ni'ton, Yosëri natanaton, catahuarin noya natëcaso'.

8 Yosë hui'nin chachin niponahuë', piyapi pochachin parisitërin. Co oshahuanaponahuë', piyapi ni'ton, parisitërin quëran noyá nitotërin Yosë natëcaso'.

9 No'tëquën natëton, canpoa marë' chiminin. Napoaton nanitërin anoyacancantinpoaso'. Ina natëhuatëhua', noya nicha'ësarínpoa' nanpimiatacaso marë'.

10 Yosë nohuanton, Quisocristo corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin ya'conin. Miriquiso pochin ninin.

Ama Yosë a'pocaiso marëhuë' pënëninso'

11 Iráca ninopiso' na'con yaa'chintopiranquémahué'. Co natan-tochináchinhué' cancantatoma', co yanatantëramahué' ni'ton, sacai' a'chinta'huanquémaso'.

12 Hua'qui Yosë nanamën natanapomarahué', co nanitëramahué' Yosë no'tëquën natëcamaso'. Noya yonquiatoma', a'napita a'chintacamaso nipirinhué', co no'tëquën yonquiyátëramahué'. Ya'nán a'chintëranquémaso' naquëranchin a'chintanta'huanquémaso' ya'huërin. Co inapita tëranta' cancanëma quëran huarë' yanatëramahué'. Hua'huaró'sa pochin cancantatoma', co nanitëramahué' ya'ipi Yosë nanamën yonquicamaso'. Ni'co'. Canopia'huaya sho'shoráchin yonquirin. Co nanitërinhué' coshatacaso'.

13 So'soquë huarë' coshatërin. Canpitaso' co noyahué' yonquiatoma', canopia'huaya pochin yonquiconama'. Co nanitëramahué' no'tëquën yonquicamaso'.

14 Chinotonosaso nipirinhué', cosharomia ca'pi. Inapochachin noya noya imapisopitaso' no'tëquën yonquiapi. Noya nicacaso' no'quitona', co noyahué' nininso' a'naróachin a'porapi.

6

1 Napoaton noya so'sorinso pochin noya noya imahua'. Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquia'ahua'. Ya'nán a'chintohuatëinquëmara, co sacaihué' ninin-sopita'ton a'chintërainquëma'. "Co noyahué' nipatama', parisitopiquë pacasaso' ya'huërin ni'ton, ya'ipi co noyahué' yonquiramasopita naniantoco'. Naporahuaton, Yosëíchin natëco'," itërainquëma'.

2 Ina quëran aporihuanacasonta' a'chintërainquëma'. Naporahuaton, "Nani imapachina', së'huamotorahuatoma', Yosë nontoco' inari catahuacaso marë'," itërainquëma'. Ina quëran Yosë ananpitaantainpoaso ya'huërinsona' a'chintërainquëma'. "Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' no'tëquën sha'huitarinpoa'. Co noyahué' nipisopita ana'intomiatarin," itërainquëma'. Ya'nán imapoma', inapita'ton anitotërainquëma'. Inaso' noya nipirinhué', co inaíchin yonquicaso' ya'huërinhué'.

3 Ya'ipi Quisocristo nanamën yonquia'ahua' noya noya imacaso marë'. Yosë nohuantohuachin, oshaquëran ina a'chintanta'inquëma'.

4 Ama Quisocristo a'pocosohué'. Ina a'pohuatama', co nanitërinhué' anoyacancantinguémaso'. A'naquën Quisocristo nanamën nani nitotopi. "Quisocristo nicha'ësarinpoo'," ta'tona', imapi. Cosharo' pi'nirëso pochin pi'pian nohuitopi. Ispirito Santori chachin catahuarin.

5 Yosë nanamën noya natanpi. Yosë chiniquën nanantaton catahuarin-sonta' nicaponaraihué',

6 Quisocristo a'pohuachina', ¿incaricha anoyacancantëre'poiya? Co huachi nanitapihué' cha'ëcaiso'. Yosë hui'nin chachin canpoa marë' chiminin. Co ina nohuantohuachinahué', naquëranchin corosëquë patanantopiso pochin cancantapi. Ina a'pohuachina', piyapisari Quisoso tëhuapona'.

7 Ni'co'. Ya'pirin sha'patëra, o'nán ya'huëhuachina, papotërin. Hua'anënso' inaquë sacatarin. Noya nitohuachina, noya cancantërin. "Yosë nohuanton, noya papotërin," tënin.

8 Nipirinhué', nahuan, shihuarin, inapitasáchin papotohuachina, co manta nitërinhué'. "No'pa' napoonin," topatëra, tananpitëre huachi. Inapochachin Yosë na'con catahuarinpoa'. Noya imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoo'. A'naquënso nipirinhué' nahuan, shihuarin, inapita papotërinso pochin nicatona', topinan quëran ya'huëpi. Co Yosë yonquipi'hué'. Inapitaso'

Yosëri tananpitërin. A'na tahuëri parisitopiquë a'parahuaton, pën quëran ana'intarin.

Co Yosë naniantarinqüemahuë'

⁹ Chiniquën iyaro'sa' pënënpiranquëmahuë', nosororanquëma'. Co Yosë a'poaramahuë'. Noya imatoma', cha'ësarama' ténahuë.

¹⁰ Yosë co topinan ana'intarinqüemahuë'. Iráca noya ninama'. Imapisopita nosoroatoma', catahuarama' noya imacaso marë'. Ipora huanta' noya ninosoroarama' ni'ton, co Yosë naniantarinqüemahuë'.

¹¹ Chiniquën cancantatoma', ya'ipinquëma' imamiatoco'. "Yosë co naniantarinqüemahuë'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' quëpantarinqüemahuë'," ta'toma', chiminaquë huarë' nóya imaco'.

¹² Ama amitomarahuë', na'con Yosë yonquico'. Noya natëpisopita nonanco'. Inapitaso' imamiatopi. "Yosë no'tëquën nontërinpoa'," ta'tona', noya natëapi. Ma'sha onpoapanaraihuë', noya ahuantapi. Iráca Yosëri sha'huitërinso chachin ninapi.

¹³⁻¹⁴ Apraan yonquico'. Iráca Yosëri itërin: "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquën. Quëma na'con catahuaraanquën. Ca nohuanto, a'na tahuëri hui'nan ya'huëtarinqüën. Naporahuaton, oshaquëran notohuaro' shiparinpitanta' ya'huëtarinqüën," itërin. Yosëso' chini chiniquën nanantërin. Co a'na' ya'huërinhuë' ina quëran chini chiniquën nanantërinso'. Napoaton: "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquën," itërin.

¹⁵ Itohuachina, Apraani Yosë natërin. Hua'qui' co hui'nin ya'huëtöpirinhuë', noya cancantaton, ninarárin. "Co Yosë nonpintërincohuë'," ta'ton, natërin. Napoaton napoin quëran hui'nin nasitërin.

¹⁶ Co piyapi yanatëhuachinpoarahuë', "Yosë ni'sárinco, no'tëquën nontaranquën," ténéhua'. Ina pochin nontohuatéhua', natërinënpoa'. "No'tëquën nontërinpoa'," topi.

¹⁷ Yosë co onporonta' nonpintërinpoahuë'. Sha'huitërinpoaso' co onporonta' nishatërinhuë'. Napoaton noya nanan sha'huitohuachinpoa': "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquëma'. Nicha'ësaranquëma'," itërinpoa'.

¹⁸ Yosë chachin sha'huitërinpoa'. Naporahuaton "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquëma'," itomantarinpoa'. Napoaton co onporonta' nonpintarinpoahuë'. Co pi'pian tëranta' nishataponhuë', ténéhua'. Ina yonquiatéhua', chiniquën cancantahua'. Iráca Yosëichin imarëhua' catahuainpoaso marë'. "Nicha'ësarinqüemahuë'," ta'téhua', ya'ipi cancanënpoa quëran imahua'.

¹⁹ Ni'co'. Nanchaquë pa'pachinara, a'na tahuëri panca ihuan nacapipi. Chiniquën co'sacaitërin. Naporo' hua'na quëquën nininso' a'sonahuatona', té'yaitopi. Acopoi' no'paquë ni'toromahuachina, sano yanponin. Co co'sacairi tëranta' chi'huincarinhuë'. Inapochachin canpoanta' a'na tahuëri ma'sha onporëhua', parisitëréhua', sëtëréhua', naporëhua'. Inapohuatéhua', Yosë yonquia'ahua'. "Inaso' no'tëquën nontërinpoa'. Nicha'ësarinqüemahuë'. Co onporonta' naniantarinqüemahuë'," topatéhua', sano cancantarihua'. Yosëso' co quënanarihuarahuë', inapaquë ya'huárin. Ina yonquiatéhua', ninarëhua'.

²⁰ Quisoso'ton nani inapaquë nantarin tapatinpoaso marë'. Inaquë ya'huëmiatarin. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin ni'ton, canpoa marë' Yosë nontarin. Miriquiso pochin ninin. Co onporonta' pipiarinhuë'.

¹ Miriquisoso' iráca ya'huërin. Co cotio piyapihuë' niponahuë', noya Yosë imarin. Sarimoquë ya'huëpisopita hua'anëntërin. Naporahuaton, Yosë nohuanton, corto hua'an ya'conin. Piyapi marë' Tata Yosë nontërin. Iráca Apraani nohuitërin. Inimico copirnoros' minsërahuaton, o'mantahuachina, Miriquisori nacapirin. Nacapirahuaton, Apraan noya nontërin. Ina quëran corto hua'an ni'ton, Yosë nontërin Apraan noya noya ya'huëcaso marë'.

² Nani nontohuachina, Apraani nani ma'sha canarin quëran diesmo Yosë marë' acorinso' quëtërin. Miriquisoso' noya hua'an. Nininën chachin "hua'an noya nicacaso' yonquirinso'" tapon naporin. Naporahuaton, Sarimo hua'an ni'ton, "hua'an sano cancantërinso'" tapon naporin.

³ A'shin, pa'pin, shimashonënpita, inapita co nohuitëréhuahuë'. Onporosona nasitërinso', onpo pi'ipi quëransona chiminso', inapita co nitotëréhuahuë'. Co Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoahuë'. Piyapi marë' Yosë nontárin. Co Yosëri ocoirinhue' ni'ton, pi'pian Yosë hui'nin pochin ni'nin. Nanpiárin pochin cancantëréhua'.

⁴ Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'huëpirinahuë', cotioro'saráchin ya'conpi. Miriquisoso nipirinhue' nisha piyapi. Co cotio quëmapihuë' niponahuë', a'napita corto hua'ano'sa quëran chini chiniquën nanantërin. Apraani noya ni'nin. Apraan'ton Yosëri acorin piyapinënpita nicacaso marë'. Inaso' chiniquën nanantërin, tënëhua'. Napoapohuë', inimiconënpita ma'shanëna' matërin quëran, diesmo ocoirinso' Miriquiso quëtërin. Inaso' corto hua'an ni'ton, ma'parin.

⁵ A'na cotio huënton Nihuiro'sa' itopiso'. Iráca Yosë nohuanton, Moisésëri sha'huitërin. "Nihuiro'saráchin corto hua'an ya'coina'. Inapita chinotopiso péiquë pa'pachina', piyapi marë' Yosë nontapi," itërin. Ina quëran piyapi'sa' itantarin: "Yosë nohuanton, nani ma'sha ya'huëtarinquëma'. Napoaton diesmo quëtoco'. Corto hua'an ma'pahuachinquëma', quëtoco'," itërin Moisésëri. Quëmopinënpita niponahuë', Yosë nohuanton, ma'parin.

⁶ Miriquisoso' co cotio quëmapihuë' niponahuë', diesmo Apraan ma'parin. Naporahuaton, ina marë' Yosë nontahuaton, "Yosë noya catahuainquën," itërin. Yosëri chachin Apraan nani sha'huitërin noya catahuacaso marë'.

⁷ "Chini chiniquën nanantohuatëra, a'napita marë' Yosë nontëré', 'Yosë noya catahuainquën, itëré'," tënëhua'. Napoaton Apraan quëran Miriquisoso' chini chiniquën nanantërin.

⁸ Isoro'paquë corto hua'ano'sari diesmo ma'patopirinahuë', inapitanta' piyapi'sa' ni'ton, chiminpi anta'. Miriquisoso nipirinhue' nanpiarin pochin cancantëréhua'. Yosë quëricanën nontëréhua' quëran, naporëhua'.

⁹⁻¹⁰ Nihuiro'saso nipirinhue' Apraan shinpita. Corto hua'an ya'conpi ni'ton, diesmo ma'patopirinahuë', co Miriquiso pochin chiniquën nanantopihuë'. Co'huara Nihui shinpita nasichátëraponahuë', Apraani Miriquiso quënanahuaton, diesmo quëtërin. Nihuiro'sa' ya'huërenamën quëtërin.

¹¹ Iráca Aaron'ton corto hua'an ya'conin. Ina quëran a'naya a'naya Nihuiro'sa' huënton quëran niya'huëretëra'piapi. Naporo' Yosëri, pënëntërinso' nanan sha'huitërin ya'ipi israiro'sa' imacaiso marë'. Nihui corto hua'ano'sa' nanan anoyatërinënpoa' naporini, ¿ma'marëta' a'na corto hua'an Miriquiso pochin nininso' huëcacasos' ya'huëitonhuë'?

¹² Nisha corto hua'an ya'compachina, nisha nanan pënëninpoa'.

¹³⁻¹⁴ Quisocristoso' co Nihui huëntonquë nasitërinhuë'. Cota huëntonquë nasitërin. Inapitaso' co onporonta' corto hua'an ya'conpihuë'. Co ina pochin Moisésë pënëntërinhuë'. Napoaton Quisocristo co corto hua'an ya'coninhue', tēnahuë'.

¹⁵ Inaso' isoro'paquë o'marin ni'ton, nasha nanan sha'huitërinpoa'. Corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Miriquiso pochin co onporonta' pipiarinhuë'. Ina yonquihuatëhua', naporinso' no'tëquën anitotërinpoa'.

¹⁶ Co Nihuiro'sa' huënton quëran ya'conpiso pochin nininhuë'. Inaso' chiminaponahuë', nanopiantarahuaton, ya'huëmitatarin. Napoaton chiniquën nanantaton, noya noya ya'conin.

¹⁷ Yosë quiricanën quëran naporin:

"Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën inapita ya'huërëtacaso marë'.

Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco. Miriquiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiaranhuë'," itërin Yosëri.

¹⁸ Iráca corto hua'ano'sa' pënëntërinso' nanan imapirinahuë', co oshanëna' inquitërinhuë'. Co tëhuënychachin catahuarinhuë'. Napoaton co imacaso' ya'huërinhuë'.

¹⁹ Moisése pënëntërinso' nanan co manta' anoyatërinhuë'. Quisocristoso nipirinhuë' anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantohuachinpoa', nanitërehua' Yosë nohuitacaso'. Huëntonënuquë chachin aya'coninpoa'. Inaso' noya noya, tënhua'.

²⁰⁻²¹ Iráca na'a cotioro'sa' corto hua'an ya'conpi. Yosëri acopirinhuë', co ya'huëmiatopihuë'. Nipirinhuë', Quisocristo yaa'paimahuachina, itapon: "Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontaranquën.

Ipora quëran huarë' corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nica-ton, piyapi marë' nontaranco huachi.

Ya'huëmitataran. Co onporonta' nisha acoaranquënhuë'," itërin Yosëri.

²² Napoaton Quisocristoso', nasha quëran canpoarë' anoyatërin. Co nonpintarinpoahuë'. Co onporonta' nisha sha'huitarinpoahuë'. Ina anoyatërinpoaso' noya noya. Pënëntërinso' nanan iráca imapisoso', co onpopinchin noyahuë'.

²³ Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', niya'huërëterà'piapi. A'na chiminpachina, a'na ya'coantarin. Ina chimiantahuachina, a'nanta' ya'coantarin.

²⁴ Quisocristoso nipirinhuë' nanopiantarahuaton, ya'huëmiatërin ni'ton, canpoa marë' Yosë nontárin. Co incari tëranta' ya'huërëtinhuë'.

²⁵ Napoaton nanitërin noyá nicha'ëinpoaso'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," ta'tëhua', Yosë imarëhua'. Iporahuanta' Quisocristo nanopiárin catahuainpoaso marë'. Nani tahuëri canpoa marë' Yosë nontárin.

²⁶ Quisocristoíchin nanan anoyatërinpoa'. Inaso' corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin nica-ton, nóya ninin. Co pi'pian tëranta' oshahuaninhuë'. Co në'huëtërinso pochin nininhuë'. Co oshahuano'sa pochin cancantërinhuë'. Inápaquë panantahuachina, Yosëri chini chiniquën nanan quëtërin.

²⁷ Co inaso' a'napita corto hua'ano'sa pochinhuë'. Inapitaso' oshahuanatona', inahuara oshanëna marë'ton ma'sha tëpapi. Ina quëran piyapi'sa oshanëna marënta' ma'sha tëpaantapi. Nani tahuëri naporápi. Quisocristoso nipirinhuë' co oshahuanatonhuë', co ma'sha tëpacaso' ya'huërinhuë'. Inaora nohuanton, canpoa' ya'huërenamënpoa' chiminin. A'naroíchin chiminatón, nanitërin ya'ipi oshanënpoa' inquitinpoaso'.

²⁸ Iráca Moisése pënëntërin quëran na'a quëmapi'sa' corto hua'an ya'cona'piapi. Inahuanta' co noyahuë' cancantatona', oshahuanpi. Ina piquëran Yosëso' hui'nin chachin acorin. "Co onporonta' nisha acoaranquënhuë'," itaton, oshanënpoa' inquitinpoaso marë' acorin. Inaso'

noyasáchin ninin. Co onporonta' oshahuanaponhuë'. Napoaton nóya catahuarinpoa'.

8

Quisocristo nasha quëran anoyatërinso'

¹ No'tëquën sha'huitaranquëma'. Quisocristo inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huënsërin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

² Iráca cotioro'sa' chinotopiso pëi' nipi Yosë chinotacaiso marë'. Inápaquë ya'huërinso chachin nonanpi. Inaquë corto hua'ano'sari piyapi'sa marë' Yosë nontopi. Quisocristoso nipirinhuë' inápaquë Yosëri acorinquë chachin canpoa marë' ina nontárin. Inaquëso' noya noya catahuarinpoa'.

³ Iráca corto hua'ano'sa' ma'sha tëpapi piyapi'sa' oshanëna marë'. Quisocristoso nipirinhuë' inaora nohuanton, chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'.

⁴ Ipora huanta' isoro'paquë ya'huërin naporini, co corto hua'an ya'cointonhuë'. Cotioro'sa' iráca nanan imatona', corto hua'ano'sa' ya'huëtapi ma'sha tëpacaiso marë'.

⁵ Corto hua'ano'saso chinotopiso pëiquë Yosë marë' sacatopi. Inaso', inápaquë ya'huërinso chachin nonanpiso'. Iráca chinotopiso pëi' yanipachinara, Yosëri Moisésë itërin: "Chinotamacoso marë' në'meté pëi' nico'. Motopiquë a'notëranquënso chachin niquë'," itërin.

⁶ Quisocristoso nipirinhuë', Yosë ya'huërinquë chachin panantarahuaton, nanan anoyatërinpoa'. Cotioro'saso' iráca anoyatërinso imapirinahuë', Quisocristoso' nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa'. "Oshanëma' inquitatënuëma', anoyacancantaranquëma'," itërinpoa' ni'ton, inaso noya noya, tënahuë.

⁷ Iráca anoyatërinso natërehua quëran noyápiachin cancantërehua' naporini, co nasha quëran anoyatacaso ya'huëitonhuë'.

⁸ Iráca anoyatërinso imaponarahuë', co noya cancantopihuë' ni'ton, quiricanën quëran Yosëri sha'huitërin: "A'na tahuëri ca nohuanto, ya'ipi piyapinëhuëpitarë'co nasha quëran anoyatarahuë.

⁹ Iráca inapitaso' Iquipito parti ya'huëpirinahuë', imiranpo quëran së'quërëso pochin nosoroato, nicha'ërahuë. Naporo' inapitarë'co anoyatopirahuë', co natantochináchinhuë' cancantopi ni'ton, tananpitërahuë," tënin Yosë.

¹⁰ Ina quëran itantarin:

"Tahuëri nanihuachin, nasha quëran anoyataantarahuë. Naporo' anoyacancantarahuë noya yonquicaiso marë'. Nasha cancan quëtarahuë ca pochin cancantacaiso marë'. Casáchin chinotarinaco ni'ton, noya a'paiarahuë. Ca pochin cancantatona', piyapinëhuëpita chachin nisapi.

¹¹ Iráca a'naya a'naya yanohuitohuachinacora, a'napitari a'chintopi. 'Yosë nohuitoco', itopirinahuë', co ya'ipi nanamëhuë nitochátërapihuë'. A'na tahuëriso nipirinhuë' nitotapi. Nasha cancan ya'huëtohuachina', cancanëna quëran chachin nohuitarinaco. Insopita tëranta' nasha quëran anoyatërahuëso imapachina', nohuitarinaco. Hua'ano'sahuë nipon, topinan piyapi'sahuë nipon nohuantohuachina', nohuitarinaco.

12 Na'con nosoroato, ya'ipi co noyahuë' yonquipisopita inquitarahué.

Co huachi oshanëna' yonquiarahuë," ténin Yosë.

13 Nasha quëran anoyatërinso quëtërinpoa. Inaso' iráca ya'huërinso' ya'huëretërin. Napoaton iráca anoyatërinso' naniantacaso' ya'huërin. Co huachi ina imacáso' ya'huërinhuë'.

9

Iráca chinotopiso pëi' nininso'

1 Iráca anoyatërinso sha'huitohuachina, Moisésë nani ma'sha sha'huitërin onporahuatonsona Yosë chinotacaiso marë'. Ina marë' chinotopiso pëi' nipi.

2 Në'mëtë', sha'huëtë', inapita quëran nipi. Cato' patoana ya'huërin. Ya'natimarinsoso', noya patoana itopi. Inaquë panca nanparin pochin nininso' ya'huërin. Misanta' ya'huërin. Inaquë pan acorin, Yosë marë' acopiso'.

3 Nëmëtëquë patonpiso' aquëtë', a'na patoananta' ya'huërin, noya noya patoana itopiso'.

4 Në'mëtë' ya'cariya a'na misa'huaya ya'huërin, oro quëran nipiso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' a'pëpi tomontacaso marë'. Yosë caposonëonta' ya'huërin. Aipiran, acoporan, ya'ipi oro quëran achinpitopi. Caposo acopoana yonsha oro quëran nipiso' ya'huërin. Inaquë pi'pian cosharo' Yosëri inápa quëran a'paimarinso' po'morin, mana itopiso'. Aaron pitananëonta' inaquë po'morin. Inaso' noyá yaniponahuë', Yosë nohuanton, a'naroáchin papotantarin piyapinënpita yonquicaiso marë'. Naporahuaton, cato' na'pitëa'huayanta' inaquë acopi. Inaquë Yosë pënëntërinso' nani ninshi-topi. Iráca anoyatërinso' itopiso'.

5 Caposo a'tanamënuquë cato' anquënia'huaya pochin nonanatoná', acopi. Yosë huënaráchin nininso' ayonquiinpoaso marë' napopi. A'na inchinan quëran, a'na ahuënan quëran ninotëpi. Naporahuaton anpiantëna quëran, caposo a'tanamën imotatë pochin nipi. Nisha nisha nininsopita a'chintaca'hanquëmaso' ya'huëpirinhuë', co apira aquëtë' sha'huitaranquëmahuë'.

6 Ina pochin ma'sha chinotopiso pëiquë acohuachinara, noya patoanaquëso' ya'ipi corto hua'ano'sa' ya'conpi. Nani tahuëri ya'conpi Yosë chinotacaiso marë'.

7 Noya noya patoanaquëso nipirinhuë', co ya'ipi ya'conpihuë'. A'naíchin chini chiniquën nanantërinsoáchin ya'conin. Co ina tëranta' nani tahuëri ya'coninhuë'. Nani pi'ipiquë a'na tahuëriáchin ya'conahuaton, ma'sha huënainën quëparin. Inaora oshanën marë' quëparin. Naporahuaton, piyapi'sa' co yonquiatonahuë oshahuanpiso marënta' quëparin.

8 A'napita piyapi'saso' co onporonta' inaquë ya'conpihuë'. Ina yonquihuatëhua', Ispirito Santo anitotërinpoa'. Iráca anoyatërinso' imapachina', piyapi'sa' co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso', tënëhua'.

9 Iporahuanta' ina yonquihuatëhua', nitotarihua'. Iráca pënëntërinso' co natëhuachinahuë', ma'sha tēpapi ama Yosëri ana'intacaso marëhuë'. Nipirinhuë', co ina marë' oshanën inquitërinhuë'.

10 Iráca nisha nisha cosharo' a'popi. Nisha nisha o'ocasona' a'popi. Co noyahuë' nipachinara, "Oshanëhuë inqui'i," ta'tona', nisha nisha pa'mopi. "Inapotohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'," tuitatona', co ina marë' noya cancantopihuë'. Yosëri nasha nanan sha'huitatin, anoyataquë huare' inapocaiso' ya'huërin.

11-12 Iporaso nipirinhue', Quisocristo nani o'marin. Corto hua'an chini chiniquen nanantërinso pochin nicon, noya catahuarinpoa'. Co chinotopiso peique ya'conaton, nanan anoyatërinpoahué'. Co isoro'paque nipiso peique ya'coninhue'. Co chipo, ohuaca'huaya, inapita teparinhue' huëninën macacaso maré'. Inaora huëninën chachin a'parin. Chiminaton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Ina quëran Yosë ya'huërinque chachin panantarin a'naromarächin nanan anoyatinpoaso maré'. Inaque noya noya catahuarinpoa'. Canpoa maré' chiminin ni'ton, anoyacancantarinpoa'. Ina imapatëhua', nicha'ësarinhua'.

13 Cotioro'sa' co ya'ipi Moisësë pënëntërinso' natëhuachinahué', në'huëtërinso pochin ni'tona', co nanitopihue' chinotopiso peique ya'conacaiso'. Napohuachinara, ma'sharo'sa', chipo, toroa'huaya, inapita chinotopiso peique quëpapi. Inaque corto hua'ani teparahuaton, huëninën manin. Huëninën masahuaton, ohuaca'huaya huiquitërinso' yanonën ayontërin. Ayontahuaton, oshahuana'pi ta'satërin. Inapotohuachina, në'huëtërinso' inquirinso pochin ninin ni'ton, naquëranchin nanitërin chinotopiso peique ya'conacaso'.

14 Quisocristo huëninënso nipirinhue' noya noya. Inaso' Yosë hui'nin ni'ton, co pi'pisha tëranta' oshahuaninhue'. Ispirito Santo ya'huëmiatërinso' catahuarin ni'ton, canpoa maré' chiminaton anoyacancantantimotërinpoa'. Inaso huëninën a'parin oshanënpoa' inquitinpoaso maré'. Inapoaton noyápiachin cancan quëtërinpoa'. Ina quëtöhuachinpoa', Yosë noya chinotarihua'. Inaso' nanpiarin ni'ton, canpoanta' ina maré' noya sacatarihua'.

15 Napoaton nasha quëran anoyatërinso nani sha'huitërinpoa'. Ya'nan anoyatërinso na'a piyapi'sa' imapirinhue', co noyahué' cancantatona', oshahuanpi. Co ma'sharo'sa' huëninën quëran oshanëna' inquitimotopihue'. Nipirinhue', Quisocristo chiminin ya'ipi huayoninsopita oshanëna' inquitacaso maré'. Ya'nan anoyatërinso imapisopita oshanënantá' inquitërin.

16-17 Ni'co'. Quëmapi yachiminpachina, quiricatërin ma'shanënpita macacaiso maré'. Co'huara chimiyantërasohue', co macacaiso' ya'huërinhue'. Chiminpachina, naporo huaré' mapi. Inapochachin nani Quisocristo chiminin ni'ton, ya'ipi sha'huitërinpoaso' acotërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatona'poa', noya catahuarinpoa'.

18 Napoaton ya'nan anoyatërinsona' sha'huitöhuachina, ma'sharo'sa' teparahuatona', huëninëna' a'patopi. Inapotatona', iráca anoyatërinso' imapi.

19 Ya'ipi piyapi'sa' ayontonahuaton, Moisësëri pënënin. Nani ma'sha sha'huitërin natëcaiso maré'. Nani sha'huitöhuachina, ohuaca'hua, chipo, inapita teparahuaton, huëninëna manin. Ina quëran narasé'pa' isopo itopiso' masahuaton, quëhuan huaitaque so'quëtahuaton, i'sharé chachin ta'satërin. Pënëntërinso' quirica, piyapi'sa', inapita ta'satërin.

20 Inapotahuaton: "Nani anoyatërinso Yosë sha'huitërinpoa' natëcaso maré'. Iso huënai' pa'nin ni'ton, Yosë canpoaré anoyatërinso anitotërinpoa'," tënin Moisësë.

21 Ina quëran chinotopiso pëi', ma'sha inaque ya'huërinso' inapitanta' huënaique ta'satërin.

22 Iráca pënëntërinso imapachinara, nani ma'sha huënaique ta'satopi anoyatacaso maré'. "Co huënai' ta'satohuatëhuahué', co Yosë noya ni'sarinpoahué'," topi. Tëhuëinchachin co huënai' pa'pachinhue', Yosë co onporonta' oshanënpoa' inquitërinpoahué'.

Quisocristo oshanënpoa' inquitërinpoaso'

23 Iráca ma'pitasona inápaque ya'huërinso' nonanpiso', huënai quëran ta'satopi anoyatacaso maré'. Ma'sha inápaque ya'huërinso' inapitacaso nipirinhue', noya noya huënai' nohuantërin.

²⁴ Iráca chinotopiso pèi', piyapi'sari ninin. Quisocristoso', co inaquè ya'coninhuè'. Yosè ya'huèrinquè chachin pantarahuatón, canpoa marè' Yosè nontárin. "Oshanèna' inquitahuaso marè' nani chiminahuè," ta'ton, nontárin.

²⁵ Iráca corto hua'an ma'sha huénainèn masahuaton, noya noya pa-toanaquè ya'conin. Nani pi'ipi inaporin. Quisocristoso nipirinhue' co na'aro' inaporinhue'.

²⁶ A'naroíchin chiminaponahuè', ya'ipi piyapinpita marè' chiminin. Co a'naromaréachin nanitèrinpoahuè' naporini, iráca quèran huarè' na'aro' chimianta'itonhuè'. Iporaso' nani ayaro tahuèri ya'cariapirinpoahuè', a'naroíchin chiminin oshanènpoa' inquitinpoaso marè'.

²⁷ Yosè nohuantón, ya'ipi piyapinpao' a'naroíchin chiminèhua'. Ina quèran Yosè chachin coisè pochin nicaton, ma'sona onpotiinpao' no'tèquèn sha'huipón.

²⁸ Quisocristonta' a'naroíchin chiminin oshanènpoa' inquitinpoaso marè'. Ina quèran inápaquè panantarin. Nani oshanènpoa' inquitohuachinpoa', a'na tahuèri o'mantarin. "¡Ma noyacha Quisocristoso' ni'ton, nicha'èrinpoa paya!" ta'tèhua', ina ninarèhua'. O'mantahuachin, imarèhuasopita maquimarinpao huachi.

10

¹ Iráca pènèntèrinso' nanan imapachinara, ma'sharo'sa' tēpapi. Oshanèna' yonquiatona', napopi ama Yosèri ana'intacaso marèhuè'. Quisocristo chiminacaso' ninoton, Yosèri sha'huitèrin ma'sharo'sa' huénainèna a'patacaso'. Quisocristoíchin anoyacancantèrinpoa'. Ina chiminin ni'ton, oshanènpoa' inquitèrinpoa'. Iráca nani pi'iquè ma'sha tēpapihinahuè', co tēhuèrchachin piyapinpita oshanèna' inquitèrinhuè'.

² Oshanèna' inquipi naporini, co nani pi'iquè naquèranchin naquèranchin ma'sha tēpa'itonahuè'. Cancanèna' anoyatopi naporini, noyápiachin cancan-chitonahuè'.

³ Nani pi'iquè ma'sharo'sa' tēpahuachinara, yonquiantapi. "Tēhuèrchachin oshahuanèhua'," topi.

⁴ Ma'sharo'sa' tēpapihinahuè', ina huénainèn quèran co onporonta' oshanèna' inquitèrinhuè'.

⁵ Napoaton Quisocristo isoro'paquè yao'mahuachina, pa'pin itapon: "Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso', ofrenda quēcacaiso', inapita co nohuantèranhuè'.

Quèma nohuantón, piyapi chachin nasitomarahué natèa'huanquènso marè'.

⁶ Na'a ma'sharo'sa' ahuiquitopi.

Nisha nisha ma'sha oshanèna marè' tēpapihinahuè', co inapita marè' noya ni'nanhue'.

⁷ Ina quèran itèrahuè: 'Napoaton tata, nani o'marahué nohuantèranso' nica'huaso marè'.

Quiricanènuè ninorancoso chachin nisarahuè', itèrahuè," ténin.

⁸ Quisocristo pa'pin nontaton, naporin: "Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso' co nohuantèranhuè'. Nisha nisha ma'sha oshanèna marè' tēpapihinahuè', co inapita marè' noya ni'nanhue'," itèrin. Iráca pènèntèrinso natètona' inapopirinahuè', naporin.

⁹ Ina quèran itantarin: "Ma'tana nani o'marahué quèma nohuantèranso' nicaca'huaso marè'," itèrin. Napoaton co huachi iráca Yosè chinotacaiso marè ma'sha tēpapiso pochin nicacaso' ya'huèrinhuè'. Quisocristo nasha pochin Yosè chinotacaso anitotèrinpoa'.

¹⁰ Quisocristo piyapi chachin nasitimarahuaton, oshanënpoa marë' chiminin. Yosë nohuanton, a'naroíchin chiminin. Canpoanta' ina imapatëhua', oshanënpoa' inquitërinpoa'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa huachi.

¹¹ Nani tahuëri corto hua'ano'sa' sacatápi. Naquëranchin naquëranchin ma'sharo'sa' tēpapirinahuë', co oshanëna' inquipihuë'.

¹² Quisocristoso nipirinhue' a'naroíchin chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Ina quëran inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran huënsëarin.

¹³ Inimiconënpita minsëaquë huarë' inaquë ninarin.

¹⁴ A'naroíchin chiminaponahuë', anoyacancantërinpoa'. Ya'ipi imarëhuasopita oshanënpoa' inquitatonpoa', noyápiachin cancan quëtërinpoa'.

¹⁵ Ispirito Santonta' inachachin anitotërinpoa'. Quiricanën quëran sha'huitërinpoa'.

¹⁶ "A'na tahuëri piyapínëhuëpitarë' co anoyatohuato, iso pochin nisarahuë: Nasha cancan quëtarahuë natëtochináchin cancantacaiso marë'. Anoyacancantarahue' noya yonquicaiso marë'.

¹⁷ Co huachi oshanëna' yonquiarahuë'.

Ya'ipi co noyahuë' nipisopita naniantarahuë'," ténin.

¹⁸ Quisocristo oshanënpoa' nani inquitohuachinpoa', co huachi ma'sha tēpacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin anoyacancantërinpoa'.

Quisocristo imatëhua', Yosë nohuitëréhuaso'

¹⁹ Napoaton iyaro'sa', iporaso' nanitëréhua' Yosë chachin nohuitacaso'. Noya noya patoanaquë ya'conëso pochin nohuitëréhua'. Piyapinpoa' niri-huarahuë', chiniquën cancantatëhua', Yosë nontahua'. Quisoso huënainën pa'nin ni'ton,

²⁰ nasha ira pochin nininso' acorin Yosë nohuitacaso marë'. Noya noya ananpirinpoa'. Iráca noya noya patoanaquë Yosë ya'nopirinhue'. Nē'mëtëri ya'copitërin ni'ton, co piyapi'sari nohuitopihuë'. Iporaso' Quisocristo o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Chiminin ni'ton, nanitëréhua' Yosë nohuitacaso'.

²¹ Chiniquën nanantaton, noya noya corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa'.

²² Napoaton Quisocristoíchin natëtëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran Yosë nontahua'. Nani oshanënpoa' inquitërinpoa' ni'ton, noya cancantarëhua'. Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya i'quë amarëso pochin noyápiachin cancantarihua'.

²³ "Yosë no'tëquën sha'huitërinpoa'. Quisocristoíchin nicha'ësarínpoa'," ta'tëhua', imamiatahua'. Ama pi'pián tēranta' nisha yonquia'huasohuë. Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nonpintarinpoahuë'.

²⁴ A'napitanta' yonquia'ahua'. Na'con nosoroatëhua', catahuhua' inahua' noya ninosoroacaiso marë'. Nipënëahuan' noya nicacaso marë'.

²⁵ A'naquën co huachi niyontonpihuë' Yosë chinotacaiso marë'. Ama inapita pochin cancantahuasohuë'. Siniro o'macaso' tahuëri naniriarin ni'ton, niyontonatëhua', na'con na'con nicatahuhua' chiniquën cancantacaso marë'.

²⁶ Quisocristo nanamën nani nitotëréhua'. Nitotarihuarahuë', naquëranchin naquëranchin co noyahuë' nipatëhua', a'popisopita pochin cancantararihua'. Apohuatëhua', co insonta' nanitarinhue' oshanënpoa' inquitinpoaso'.

²⁷ Ina quëran pa'pi tē'huatacaso' ya'huërin. Yosë chiniquën ana'intarinpoa'. A'na tahuëri inimiconënpita pënquë a'pararin.

28 Iráca Moisésë pënëntohuachina, a'naquën co yaimapihuë'. A'popi. A'pohuachinara, ana'intopi. Coiséquë quëparahuatona', sha'huirapipi. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon inachachin sha'huirapihuachinara, co nosoropihuë'. "Tëpaquë'," itopi.

29 Yosë hui'nin chachin a'pohuatama', jaquë aquëtë' ana'intinquëmaso' ya'huërin! Quisocristo canpoa marë' chiminin. Huënainën a'parin anoyacancantinhoaso marë'. Inapoaton, nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. A'naquënso nipirihuë' imapirinahuë'. Ina quëran Quisocristo a'popi. Huënainën quëran anoyacancantopirihuë', nisha cancantatona', ina huënainën chachin nocanpi. Ispirito Santori nosoropirihuë', co pi'pian tëranta' yanatëpihuë'. Inapitaso' Yosëri chini chiniquën ana'intarin.

30 Yosë nohuitërhua'. Inaso' ya'ipiya nitotërin. "Co noyahuë' nipachina', cari ana'intarahuë. No'tëquën ana'intarahuë huachi," ténin Yosë. "Piyap-inënpita tëranta' co yanatëhuachinahuë', Siniorori ana'intarin," ténin anta'. Quiricanënuë naporin.

31 Yosëso' nanpiárin. Chiniquën nanantërin. Co noyahuë' nipatëhua', pa'pi tē'huatacaso' ya'huërin. Ana'intarinpoa'.

32 Ya'nán imaramaso' tahuëri'sa' yonquico'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinënuëmara, noya natanatoma', imarama'. Ina marë' parisitapomarahué', co yaa'poramahuë'. Noya ahuantërama'.

33 Imaramaso marë' a'ninquëchin tēhuarinënuëma', no'huirinënuëma'. A'na tahuëri ahuëpirinënuëmahuënta', noya cancantërama'. A'napita imapisopitanta' parisitohuachinara, nosoroatoma', catahuarama'.

34 Tashinan pëiquë po'mohuachinara, co tē'huatomarahué', nicapoma' pa'nama'. Paatoma', catahuarama'. Canpitanta' imaramaso marë' ma'shanëma' osëretopirinënuëmahuë', co sëtëramahuë'. "Yosë chachin nohuitërhua'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Co insonta' nanitërinhuë' inaso' osëretinhoaso'," ta'toma', nōya cancantërama'.

35 Ya'nán imapoma', noya imarama'. Ama iporasos' yaa'pocosohué'. "Yosë naniantërinco," ama tocosohué'. Chiniquën cancantoco' Yosë nōya acanainquëma'.

36 Ma'sha onpopiramahuënta', noya ahuantoco'. Noya natëhuatama', na'con catahuarinquëma'. Nani sha'huitërinquëma' ni'ton, co nonpintarinquëmahuë'. Noya nīcha'ësarinquëma'.

37 Quiricanënuë naporin:
"Tēhuëchachin o'macaso' nininso' o'mapon.
Co hua'quiarinhuë'.

38 Cancanëma quëran huarë' natëhuatamaco, noya ni'saranquëma' ni'ton, noya nanopimiatarama'. Nipirihuë' a'pohuatamaco, pa'pi co noyahuë' ni'saranquëma'," ténin.

39 Insosona a'pohuachina', parisitopiquë pa'sapi. Canpoaso nipirihuë', co a'poarihuahuë'. Natërhua' ni'ton, nīcha'ësarinhoa huachi.

11

Ya'ipi cancanëna quëran huarë' natëpisopita

1 "Co Yosë quënanpirëhuahuë', ya'huárin. Nosoroatonpoa' catahuarinpoa'," topatëhua', tēhuëchachin ina natërhua'. Na'con Yosë sha'huitërinpoa'. Co ipora naniyatërarinhuë'. "Oshaquëran naniarin huachi," ta'tëhua', noya nīnarëhua'.

2 Iráca quëran huarë' ina pochin cancantohuachinara, Yosëri noya ni'nin.

3 “Yosë no'tëquën nontërinpoa'” ta'tëhua', natërëhua'. Inaora yonquinën quëran ya'ipi isoro'pa' acorin. Co manta' ya'huëpirinhuë', “Ya'huë'in,” topachina, ma'sha ya'huërin. Ya'ipi ni'nëhuasopita co inaora ya'huërinhuë'. Yosëri nininso'. Quiricanën quëran anitotërinpoa'.

4 Iráca Apiri Yosë natërin. “Yosë catahuarincó,” ta'ton, ma'sha tëparahuaton, Yosë chinotërin. Inapotohuachina, noya ni'nin. “Noya natërinco,” ténin. Cainoso nipirinhuë' co ina pochin cancantërinhuë'. Napoaton Apiri nani chiminpirinhuë', ipora huanta' “Ma noya Apiri natëtërin,” tënëhua'.

5 Iráca Inoco noya natërin ni'ton, Yosëri inápaquë quëpantarin. Napoaton co chimininhüë'. Piyapi'sari yonisápirinahuë', co quënanpihuë'. Co'huara inápaquë quëpantayátërasohuë', “Inoco nóya ni'nahuë,” ténin Yosë quiri-canëncuë'.

6 Yosë yonquihuatëhua', natëtacaso' ya'huërin. “Yosë ya'huárin. No'tëquën nontërinpoa'. Ina nontohuatëhua', natanatonpoa' catahuarincó,” topatëhua', noya ni'sarinpoa'. Co ina pochin cancantohuatëhuahuë', co onporonta' noya ni'sarinpoahuë'.

7 Iráca Nointa' ya'huëpirinhuë', a'na tahuëri Yosëri itapon: “Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarama'. Co ni'chinamasohuë' ni'sarama'. Naporo' ya'ipi oshahuano'sa' ii' quëran ata'huantarahüë,” itërin. Co'huara o'nayantërasohuë' napotopirinhuë': “Yosë no'tëquën nontërinco,” ta'ton, Noi natëtërin. Sha'huitohuachina, natëton, panca nancha ninin. Ina quëran sa'in, hui'ninpitare chachin cha'ëpi. Anapitaso' natanaponaraihuë', co yanatëpihuë'. Napoaton na'inpi. Noiso nipirinhuë', ya'ipi cancanën quëran natëtërin. “No'tëquën nontërinco,” topachina, Yosëri noya ni'nin.

8 Apraanta' Yosëri itërin: “Ya'huëran quëran pipimiatëquë'. A'na parti a'nochinquën. Ina no'pa' quëchinquën ya'huëcamaso marë',” itërin. Co no'pa' nohuítaponahuë', Yosë natërin. “Co nonpintarincohuë',” ta'ton, pa'nin.

9 Aquë paaton, Canaan parti canconin. Inaquë ya'huaponahuë', në'mëtë' pëiquëráchin ya'huërin. Pa'sápaton, co ya'huëmiatërinhuë'. Isaco, Cacopo, inapitanta' në'mëtë' pëiro'saquë ya'huëpi. Yosëri nani sha'huitërin. “Iso no'pa chachin quëchinquëma',” itopirinhuë', co hua'anëncátërapihuë'. “Co Yosë nonpintarinpoahuë'. A'na tahuëri ina nohuanton, hua'anëntarihua',” ta'tona', Yosë natëpi.

10 Apraan yonquíarin. “A'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Inaquë noya ninano' ya'huëmiatarin. Yosëri chachin canpoa marë' acorinso',” ta'ton, ina ninarin.

11 Inaso', chiniquën Yosë natërin. “Nani máshoco. Saranta' co hua'huana'pihuë' nipirinhuë', Yosë sha'huitërinco ni'ton, oshaquëran hui'nahuë ya'huëtarincó,” téninso marë', Yosë nohuanton, hui'nahuanin huachi.

12 Apraan nani másho niponahuë', hui'nahuanin. Ina hui'nin quëran chachin na'api. Oshaquëran hua'huayátërahuë shinpita ya'huëtërin. Tayora nápo' ya'huëpi. Marë yonsanquë notohuaro' inotëra'huaya ya'huërin. Inotëra'huaya nápo' shinpita ya'huëpi. Co pichicasohuë'.

13 Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chiminaquë huarë' Yosë natëpi. “Nani Yosë sha'huitërinpoa'. Co nonpintarinpoahuë'. Pahuanarin nipirinhuë', a'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'huapon,” ta'tona', nóya cancantopi. “Co hua'qui isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Isëquëso' topinan yacapatëréhuaso pochin ninëhua',” topi.

14 “Co isoro'paquë ya'huëmiatarihuahuë'. Yosë'pa' tēhuëncinso' ya'huëmiatarihuá',” ta'tona', napopi.

15 Ya'huëpi quëran nani pipimiatopi. Ina na'con yonquipi naporini, inaquë ayamanta'itonahuë'.

16 Nipirinhüë', co isoro'pa' na'con yonquipihüë'. Yosë na'con na'con nohuantopi. Ina ya'huërinquë chachin ya'huëcaiso' nohuantopi. Napoaton Yosë tapon: "Nóya yonquirinaco ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'sarahüë. A'na tahuëri inápaquë quëpantarahüë. Nani tapatërahüë ya'huëcaiso'," ténin.

17-18 Apraan tëhuëenchachin Yosë natërin. A'naíchín hui'nin ya'huëtërin. Nasitohuachina, Isaco itërin. Napororo' Yosëri sha'huitërin: "Isaco mashotohuachin, hui'nahuanarin anta'. Naporahuaton, oshaquëran notohuaro' shinpita ya'huëtërin," itopirinhüë'. Hui'nin hui'napitohuachina, Yosëri itantarin: "Hui'nán quëparahuaton, motopi'pa' paquë'. Inaquë hui'nán tëpaquë' chinotancoso marë'," itërin. Tënicaso marë' napotërin.

19 "Yosë co nonpintërincohuë'. Ananpitaantacasona' nanitërin," ta'ton, Apraan natëtërin. Paaton, Isaco yatëparahuachina, Yosëri itaantarín: "Tananpitëquë'. Ama tëpaquësuhuë'," itërin. Napoaton hui'nin chiminín quëran, nantiantarinso pochin ni'nin.

20 Ina quëran Isacona' cato' hui'ninpita ya'huëtërin, Cacopo, Isao inapita itopiso'. Mashotohuachina, Yosë natëtton, nontërin hui'ninpita catahuacaso marë'.

21 Cacoponta' mashotahuaton, pitana paquëaponahuë', Yosë chinotarin. Yachiminpachina, ina natëtton, Cosi hui'ninpita catahuacaso marë' Yosë nontërin.

22 Cosinta' chiminaquë huarë' Yosë natërin. Yachiminpachina, quëmopinënpita sha'huitërin: "Iquipito parti ipora ya'huërehua'. A'na tahuëriso nipirinhüë' Yosë nohuanton, ya'ipi isairoro'sa' isëquëran pipiapi. No'pa' Yosë quëtërinpoaquë chachin quëpantarin ya'huëcaiso marë'. Napororo' nansëhuëpita quëpa'ina' pa'pitinacoso marë'," itërin. "Yosë co nonpintarinpoahuë'," ta'ton, naporin.

23 Ina quëran Iquipito copirnorí piyapinënpita camairin: "Isairo sanapi'sa' huaihuachina', quëmapia'huaya nipachin, tëpaco'," itërin. Napopirinhüë', Moisésëso' nasitohuachina, a'shini co nohuantërinhuë' hua'huin chiminacaso'. Yosë natëtton, co copirno tëranta' të'huatërinhuë'. "Iso hua'huahuëso' noya," itërin so'in nontaton. Cara yoqui noya po'opi.

24 Ina quëran copirno hui'nini masahuaton, aso'sorin. Napoaponahuë' hui'napitohuachina, Yosë natëtton copirno pëinën quëran pipirin.

25 Yosë piyapinënpita catahuacaso marë' pa'nin. Ina marë' parisitopirinhüë', co ina yonquirinhüë'. Yosë natëcaso' na'con na'con nohuantërin. "Co noyahuë' nicatëhua', capa cancantopirëhuahuë', co hua'quiya quëranhuë' ma'sha ta'huantarin," ta'ton, co ma'sharáchin yonquirinhüë'.

26 Copirno hui'nin pochin ni'ton, nohuantërin naporini, Iquipito parti na'con canaitonhuë', co ina nohuantërinhuë'. Yosë na'con na'con yonquirin. "A'na tahuëri Cristo o'maton, nicha'ësarínpoa'. Iporaso' ina marë' aparisitopirinacohüë', Yosë'pa' noya noya acanarínco," ta'ton, noya ahuantërin.

27 Yosë natëtton, Moisésë Iquipito quëran pipirin. Copirnorí no'huipirinhüë', co të'huatërinhuë'. "Yosë co quënanaporahuë', ni'sarínco," ta'ton, chiníquën cancantërin. Chiníquën cancantaton, Yosë piyapinënpita catahuarin.

28 "Yosë nicha'ësarínpoa'," ta'ton, natëtërin. Napoaton piyapi'sa' camairin: "Ya'ipinquëma' carniroa'hua tëpaco'. Huë'nainën ya'coanaquë pashitoco' ama anquë'niri paninan nininso' tëpacaso marëhuë'," itërin. Napotohuachina, a'naya a'naya inahuara pëinëna' ya'coanaquë huë'naiquë pashitë'piapi. Napoaton Yosëri catahuarin. Co paninano'sa' chiminipihüë'. Pascoa pitaquë napopi.

29 Ina quëran ya'ipi israiro'sa' Yosë natëtona', noya pipipi. "Yosë catahuarinpoa'," ta'tona', Quëhuai marë aquëtëran pa'pi. Pancai' nïponahuë', Yosë nohuanton, a'naroáchin nïpatomairin ni'ton, panca ira pochin yaniro ya'norin. Ina pa'tatona pëntonpi. Iquipito sontaro'saso nïpirinhuë' co nanitopihuë' pëntonacaiso'. Imatapirinahuë', iiri imotërin ni'ton, chimii'topi.

30 Ina quëran israiro'sa' Canaan parti canconpi huachi. Yosë natëtona', inimiconënpita minsëpi. Quiricoso' panca ninano'. Natëricho quëran pairatopiso' inápaquë huarë' pantarin. Yosëri sha'huitërin tahuitacaiso'. "Catahuarinpoa mini," ta'tona', natëpi. Canchisé tahuëri tahuitopi. Inapotohuachinara, Yosë nohuanton, paira a'naroáchin nohuatërin.

31 Ya'ipi ya'huëhuano'sa' co Yosë yanatëpihuë' ni'ton, chiminpi. A'na sanapiáchin natëton, cha'ërin. Oshahuana'pi inaso', Nacapa itopiso'. Inimico nïponahuë', Israiro comisionënpita huë'pachinara, inari po'orin ama sontaro'sari tëpacaiso marëhuë'.

32 Co inapitaráchin Yosë natëpihuë'. Quitiono, Paraco, Sanson, Quihuiti, Tapi, Samoiro, pënëntona'piro'sa', inapitanta' nóya natëtopi. ¡Notohuaro' ya'huëpi ni'ton, co'chi nanitërahuë' ya'ipiya sha'huita'huaso paya!

33 A'naquën Yosë natëtona', nisha nisha piyapiro'sa' minsëpi. A'naquëonta' hua'an ya'conatona', no'tëquën hua'anëntopi. "Yosë sha'huitërinpoa' ni'ton, catahuarinpoa'," ta'tona', a'naquën natëpi. Napoaton Yosëri catahuarin. A'naquënso' Yosë natëtona', pa'pini' quëran cha'ëpi.

34 A'naquën pën chiniquën nënë nënë'tapaquë të'yatopirinahuë', co pi'pian tëranta' huëyapihuë'. Noya cha'ëpi. A'naquëonta' Yosë nohuanton, sahuëni quëran cha'ëpi. Yatëpapurinahuë', co chiminpihuë'. A'naquëonta' co chinipirinahuë', Yosëri catahuarin chiniquën cancantacaiso marë'. Na'a inimicoro'sa' minsërahuatona', a'papi.

35 Sanapi'santa' hua'huinpita chiminpachina, Yosë natëpi ni'ton, ina nohuanton nanpïantapi huachi.

A'naquënso nïpirinhuë' Yosë natëtona', chiniquën parisitopi. "Yosë a'poco' tëpachinënguëma'," itopirinahuë', co yaa'popihuë'. "Co onporonta' a'poarihuë'. Yosë noya noya ananpitaantarincói," ta'tona', imapiso marë' chiminpi.

36 A'naquëonta' Yosë imapi ni'ton, tëhuapi, huihuipi, catinaquë tonpopi, tashinan pëiquë po'mopi, napotopi.

37 A'naquëonta' na'piquë të'yaratona', tëpapi. A'naquëonta' sërichoquë yatonatona', tëpapi. "Yosë a'poco', tëpachinënguëma'," itopirinahuë', co yaa'popihuë'. A'naquëonta' sahuëni quëran tëpapi. A'naquën co tëpapurinahuë', imapiso marë' chiniquën aparisitopi. Yatëpahuachinara, ta'api. Co huachi ya'huëmia ya'huëpihuë'. Capa a'mocaiso' ni'ton, ohuica sha'huëtë', chipo sha'huëtë' inapita a'mopi. Co manta' ya'huëtöpihuë'. Chiniquën parisitopi.

38 Motopiro'sa' parti, inotëro partiro'sa', nisha nisha parti iratopi. Na'pi naninquë ya'conahuatona', huë'ëpi. Inpïoro'sari nocanpi: "Inapitaso' napoonpi," topirinahuë', Yosëriso' noya noya ni'nin.

39 Yosëíchin yonquiatona', nóya imapi. Napoaponahuë', co ya'ipi Yosëri sha'huitërinso' naniyatërasohuë', chiminpi.

40 Canpoanta' yonquiatonpoa', Yosë ninararinpoa'. Iporaso' Quisocristo nani chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' anoyacancantërinpoa'. Iráca imapiso-pita, ipora canpoanta', ya'ipinpoa' anoyacancantërinpoa'. A'na tahuërinta' inápaquë pa'patëhua', Yosë noyá nohuitarihua'.

12

Quisocristo chin yonquia'ahua'

¹ Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' parisitaponaraihuë', imamiatopi. "Yosë catahuarinpoa'," ta'tona', natëpi. Napoaton inapita yonquiatëhua', canpoanta' nóya imahua'. Ni'co'. Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, chiniquën ta'api. Co manta' quëpapihuë'. Torosarëáchin ta'api. Naporopi a'mopiso' co ocoihuachinahuë', co nanitopihuë' chiniquën ta'acaiso'. Inapochachin canpoanta' naporopi a'mopiso' ocoipiso pochin ya'ipi oshanënpoa' naniantahua'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran Quisocristo imahua'. Sacai' nipirinhuë', ahuantatëhua', noya imahua'.

² Quisocristo na'con yonquia'ahua'. Inasáchin catahuarinpoa' Yosë natëcaso'. Naporahuaton, inasáchin catahuarinpoa' noya noya natëtacaso'. Isoro'paquë o'mahuachina, chiniquën parisitërin. Corosëquë parisitohuachina, na'con tëhuapirinahuë', co ina yonquirinhuë'. "Chiminpato, piyapi'sa' nicha'ësarahuë'," ta'ton, nóya cancantërin. Ina quëran inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huënsëarin.

³ Isoro'paquë ya'huapon, oshahuano'sari chiniquën no'huipirinahuë', ahuantërin. Ina yonquiatëhua', ama yaa'poa'huasohuë'. Chiniquën cancancoco'.

⁴ Sopai yaminsërinquëma' Yosë a'pocaso marë'. Sacai' nipirinhuë', Quisocristo imamiatoco'. Imaramaso marë' aparisitopirinëinquëmahuë', co tëparinëinquëmahuë'.

⁵ Hui'ninpita pochin nicatonpoa', Yosë pënëninpoa' chiniquën cancanta-caso marë'. Nani nitotopiramahuë', ¿naniantërama' ti? Quiricanën quëran napotërinpoa':

"Yonquiquë' conpa. A'na tahuëri Yosë nohuanton, parisitaran noya noya imacamaso marë'.

A'na tahuëri pi'pian ana'intopirinquënhuë', ama sëtëquësöhuë'.

Ama yaa'poquësöhuë'. Ahuantacaso' ya'huërin.

⁶ Nosororinpoa' ni'ton, a'na tahuëri ina nohuanton, ma'sha onporëhua'.

Hui'ninpita pochin nicatonpoa', ana'intërinpoa' noya noya yonquicaso marë'," ténin.

⁷ Hui'ninpita pochin ni'ninpoa' ni'ton, ahuantacaso' ya'huërin. Ni'co'. Hui'nanpo' no'tëquën pënëné' noya noya yonquicaso marë'.

⁸ Co Yosë pënëninpoahuë' naporini, co tëhuëenchachin hui'ninpita pochin ni'itonpoahuë'. Ya'ipi hui'ninpita yonquirin noya naya cancantacaiso marë'. Co pi'pian tëranta' ana'into huachinquëmahuë', co Yosë hui'ninpitinquëmahuë'.

⁹ Tatanpoa' pënënpachinpoara, natërëhua'. Pi'pian ana'intopirinpoahuë', co no'huirëhuahuë'. Noya nicatëhua', natërëhua'. Tata Yosëso nipirinhuë' na'con na'con natëcaso' ya'huërin. Inaso' nininpoa' ni'ton, natëhuatëhua', noya noya nanpiarigua'.

¹⁰ Hua'huatarigua', co hua'qui isoro'paquë ya'huëcasohuë' nipirinhuë', tatanpoa' pënëninpoa'. Inaora yonquiaton, pi'pian ana'intërinpoa' natëcaso marë'. Yosëso nipirinhuë', noya noya yonquiatonpoa', no'tëquën catahuarinpoa'. Na'con nosoropirinpoahuë', a'na tahuëri ina nohuanton parisitërehua' ina pochin cancantacaso marë'.

¹¹ A'na tahuëri Yosë nohuanton, ma'sha onporëhua'. Naporahuaton, a'napita ma'sha onpotërinënpoa'. Naporochachinso' sëtërehua'. Parisitacaso' co nohuantopirëhuahuë', noya ahuantohuatëhua', Yosë na'con catahuarinpoa'. Nirötëatëhua', noya nisarëhua'. Inapoa'tëhua sano cancantarihua'.

Ama Yosë a'poa'huasohuë'

¹² Napoaton iyaro'sa', chiniquën cancantahua'. Ama amiatëhuarahuë', chiniquën Yosë imahua'. Ni'co'. Aquë pa'patëra, canotërë', sacai' iratërë'. A'naquëma' ina pochin cancantatoma', co huachi ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaramahuë'. Ama huachi canotërëso pochin cancantocosohuë'.

¹³ Yosë iranën no'tëquën imapatama', co pëshonaramahuë'. Yosë catahuar-inquëma' noya noya yonquicamaso marë'. A'napitanta' nicanatënuëma', chiniquën cancantapi. Co huachi sonpacha pochin cancantapihuë'.

¹⁴ Ama pi'pian tëranta' nino'huicosohuë'. Naporahuaton, noya nico'. Co noya nipatamahuë', co manta' Yosë nohuitararamahuë'.

¹⁵ Yosë inaora nohuanton nosoroatonpoa', yacatahuarinpooa'. A'naquëniso nipirinhüë', co yatahuërëtopihuë'. Inahuara yonquipisoáchin imatona', co Yosë yonquicaiso' nohuantopihuë'. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. Co Yosëichin yonquihuatamahuë', oshaquëran nitapicancanarama'. Ina quëran pënanin a'naroáchin së'cotëtërinso pochachin a'napitanta' atapicancanarama'.

¹⁶ Ni'cona nisha nisha cancantotama'. Ama monshihuanacosohuë'. Noyápiachin cancantoco'. Ama ma'sha yonquiatoma', Yosë naniantocosohuë'. Isao iráca naporinso' yonquico'. Ma'sharáchin yonquiaton, co onpopinchin Yosë yonquirinhüë'. Tanaton, iin nontërin: “¿Yosë na'con catahuainquënso' nohuantëran tí? Co caso' ina yonquirahuë'. Cosharo' na'con na'con nohuantërahüë,” itërin.

¹⁷ Ina piquëran yonquiantapirinhüë'. “Yosë na'con catahuainco,” tantapirinhüë', co huachi Yosëri nohuantërinhuë'. Chiniquën sëtaton na'nëpirinhüë', iráca a'porinso' co huachi nanitërinhuë' anoyatacaso'. Ina yonquiatoma', ni'cona Yosë naniantotama'.

¹⁸ Iráca Sinai motopi nicotoanaquë huë'pachinara, cotioro'sa' pa'pi t'ëhuatopi. Inaquë panca pën nënërin. Co ya'caritacaso' ya'huërinhuë'. Tahuëri niponahuë', tashi pochin ninin. Yara yaráchin ninin. Panca ihuan pa'nin.

¹⁹⁻²⁰ Tronpita chiniquën pihuirinso' natanpi. Naporo' Yosëri chiniquën itërin: “Iso motopiquë pënënanarquëma' ni'ton, ama ya'caricosohuë'. Ma'sharo'sa tëranta' inaquë pa'pachina', chimiina'. Na'piquë t'ëyaratoma', tēpaco',” itërin. Ina natanahuatona': “Sacai' ina nanan natēcaso',” ta'tona', pa'yanpi. “Ama huachi chiniquën nonchincoisohuë',” itopi.

²¹ Ni'sahuaton, Moisésënta' pa'pi t'ëhuatërin. “Canta' t'ëhuatato, ropa ropátarahuë,” tēnin.

²² Canpoaso nipirinhüë', co ina motopi ya'carirëhuahuë'. Quisocristo imapatëhua', nisha motopi ya'carirëhua', Sion itopiso'. Yosë chachin nohuitar-ihua'. Co ipora quënanpirëhuahuë', nanpiárin. A'na tahuëri ya'huërinquë chachin pantarihua'. Nasha Quirosaringuë ya'huëcontarihua huachi. Notohuaro' anquëniro'sa' inaquë niyontonpi. Noya cancantatona', Yosë chinotapi.

²³ Huëntonënuë chachin Yosë nani aya'coninpoa'. Inápaquë nininënpoa' nani ninshitërinpoa' hui'ninpita pochin nicaninpoaso marë'. Inatohua' niyontonarihua'. Yosë chachin imarëhua'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntaton, co imapisopitahuë' no'tëquën ana'intarin. A'naquën imapisopita nani chimin-pachinara, hua'yanënaso' Yosë'pa' ya'huapi huachi. Yosë pochachin cancan-topi. Inapitarë'quënpoo chachin niyontonarihua'

²⁴ Quisocristo chachin nohuitarihua'. Inaso' nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. Huënainën quëran anoyacancantërinpoa'. Iráca Apiri huënainën pa'nin. Iini tēpahuachina, huënainën pa'nin ni'ton,

ana'intacaso' ya'huërin. Quisocristo chimininsoso' nipirinhue', noya noya. Huënnainën pa'nin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

²⁵ Napoaton Quisocristo nanamën noya natanco'. Ama pi'pian tëranta' a'pocosohuë'. Pënëntërinso nanan sha'huitohuachinara, a'naquën co yanatëtopihuë' ni'ton, a'naroáchin ana'intërin. Quisocristo nanamënso' noya noya ni'ton, ina naniantohuatêhua', aquë aquëtë' ana'intinpoaso' ya'huërin. Inaso' inápa quëran pënëninpoa'.

²⁶ Yosëri pënëntërinso nanan sha'huitohuachina, ina nohuanton, panca ocohua pa'nin. Ina quëran quiricanën quëran sha'huitërinpoa': "A'na tahuëri naquëranchin nontaanatuhatu, co isoro'paráchin nacontarinhuë'. Inápaquë ya'huërinso pitanta' naco nacóntarin," ténin.

²⁷ A'na tahuëri mini ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso pita ta'huantarin. Ma'sha ya'huëmiatërinso' acohuachinaso', ya'huëmiatarin.

²⁸⁻²⁹ Hua'anëntërinquë chachin aya'coninpoa'. Inápaquë pa'patêhua', co onporonta' ta'huantarihuahuë'. Napoaton: "Yosparinquën Sinioro," itahua'. Ya'ipi cancanërinpoa quëran inasáchin chinotahua'. Noya cancantatêhua', natêahua' noya nicainpoaso marë'. Ipora huanta' Yosëso' no'tëquën ana'intarin ni'ton, tê'huatacaso' ya'huërin. Pënquë ma'sha ahuiquitëreso pochin ya'ipi co noyahue' nininsopita ana'intarin.

13

Onporahuatonsona Yosë noya ni'ninpoaso'

¹ Ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iyaparima pochin ni'co'.

² Co nohuítapomarahue', nosoroco'. Huë'pachina, noya nontatoma', o'shitoco', a'caco'. Iráca a'naquën napopiso' yonquico'. Ni'toro'sa huë'pachinara, "Huëco' ni'quicoi," itërin. Piyapita'ma' topirinhue', Yosë anquënninën chachin a'carin. Inapochachin canpoanta' ni'toro'sa' noya nontahua'.

³ Ama tashinan pëiquë po'mopisopita naniantocosohuë'. Catahuaco'. Canpitanta' tashinan pëiquë ya'huëaramaso pochachin yonquico'. A'naquëonta' imapiso marë' chiniquën aparisitohuachina', noya yonquico'. Canpitanta' inapita ninatanpiso pochin cancantatoma', nosoroco'.

⁴ Quëmapi'sa' sa'apachina', ama a'na sanapi yonqui'inasohuë'. Sanapi'santa' so'yahuachina', ama so'ina' tëhuananpichinasohuë'. Ama manta' monshihuaninasohuë'. Monshihuanpatama', Yosë chiniquën ana'intarinquëma'.

⁵ Ama coriquiráchin pa'yatocosohuë'. Co na'con ma'sha ya'huëtópirinquëmahuë', sano cancantoco'. Ama na'con na'con nohuantocosohuë'. Yosë chachin nani sha'huitërinpoa'. "Co onporonta' pataranquëmahuë'. Co naniantarinquëmahuë'," itërinpoa'.

⁶ Napoaton chiniquën cancantatêhua' naporêhua': "Yosë catahuarinpoa' ni'ton, co tê'huarêhuahuë'." j'Piyapi'sa' ma'sha onpotópirinpoahuënta', co tê'huatarihuahuë'!" tënëhua'.

⁷ Ya'nan a'chintërinëinquëmasopita yonquico'. Yosë quiricanën noya a'chintërinëinquëma'. Chiminaquë huarë' noya nicatona', a'napita catahuapi. Napoaton inapita nonanatoma', noya natëco'.

⁸ Quisocristo co onporonta' nishataponhuë'. Iráca nosororinpoa'. Ipora huanta' catahuarinpoa'. Co onporonta' naniantarinpoahuë'. Inasáchin imahua'.

⁹ A'naquën nisha a'chintohuachinëinquëma', ama natancosohuë', nonpintochinëinquëma'. No'tëquën yonquico'. Nisha nisha nicacaso' pënëpirinëinquëma', co ina quëran noya cancantêrêhuahuë'. Na'a

piyapi'sa' nisha nisha cosharo' a'poaponaraihuë', co noya cancantopihuë'. Quisocristoíchin nanitërin anoyacancantinpoaso'. Inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

¹⁰⁻¹¹ Quisocristo corosëquë chiminatón, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iráca pënëntërinso imapisopitaso nipirinhue', co ina natëpihuë' ni'ton, co oshanëna' inquitërinhuë'. Iráca corto hua'ano'sa' piyapi'sa' oshanëna marë' ma'sha tēpapi. Tēpahuachinara, corto hua'an chiní chiniquēn nanantërinsoari ma'sha tēpapiso' huēnainēn manin. Masahuaton, Yosë ya'norinso' patoanaquë quēparin oshanëna marë'. Noshinēnso nipirinhue' co ca'pihuë'. Ninano' intónquë quēpapi ahuiquitacaiso marë'.

¹² Quisocristonta' ninano' aquēcha quēparahuatona', aparisitopi. Inaquë chiminín oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaora huēnainēn quēran anoyacancantërinpoa'.

¹³ Napoaton canpoanta' aparisitohuachinēnpoa', ahuantahua'. Iráca pënëntërinso nanan naniantatēhua', Quisocristoíchin imahua'. Ina no'huipiso pochin no'huipirinēnpoaonta', ahuantahua'.

¹⁴ Co isoro'paquë ya'huēmiatarihuahuë'. Yosë ya'huërin'pa' pantacaso' ninarēhua'. Inatohua' ya'huēmiatarihua'.

¹⁵ Napoaton iporaso' co huachi ma'sha tēparihuahuë' Yosë chinotacaso marë'. Nani tahuëri ina chinotatēhua', "Ma noyanquēncha Tata Yosë quēmaso paya. Quisocristoíchin anoyacancantërincoi ni'ton, 'Yosparinquēn Sinioro,' itērainquēn," itahua'.

¹⁶ Noyasáchin niahua'. Nicatahuacaso' ama naniantahuasohuë'. A'napita ma'sha pahuantohuachina', ama apiratocosohuë'. Inapohuatēhua', Yosë noya chinotarēhua' ni'ton, noya ni'sarinpoa'.

¹⁷ Ansiano'sa' pënēnpachinēnquēma', noya natēco'. Noya noya imacamaso marë' Yosëri acorin. A'na tahuëri inapitanta' ya'ipi napopisopita Yosë sha'huitapi. Nani tahuëri pënēnarinēnquēma'. Noya natēhuatama', noya cancantatona', a'chintarinēnquēma'. Co yanatēhuatamahuë', sētapi. Naporahuaton, canpitanta' co noya noya cancantapomahuë'.

¹⁸ Quiya marë' Yosë nontoco'. Noya nisarai, ta'toi, noyápiachin cancantërai. Ya'ipi cancanehuëi quēran Yosë yanatërai.

¹⁹ Ca marë' chiniquēn Yosë nontoco' catahuainco a'naroáchin canpitataquë pa'i.

Quisocristo a'pairinpoaso'

²⁰ Yosë catahuainquēma' noya ninicatoma' ya'huēcamaso'. Inasáchin asanocancaninpoa'. Inari chachin iráca Quisocristo ananpitaantarin. Iporaso' ohuicanēnpita pochin nicatonpoa', Sinioro Quisoso a'pairinpoa'. Huēnainēn pa'nin ni'ton, nasha quēran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. Ina anoyatërinso' ya'huēmiatarin. Co onporonta' nishataponhuë'.

²¹ Yosë na'con catahuainquēma' ina nohuantërinso' nicacamaso marë'. Pi'pian tēranta' co noyahuë' yonquihuatama', anoyacancanchinquēma'. Quisocristo catahuahuachinpoa', nani tahuëri nóya nisarēhua'. Ina quēran noya ni'sarinpoa huachi. Ya'ipi piyapi'sa' inasáchin chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Amen.

²² Nani pi'pian ninshitëranquēma'. Noya cancantatoma' iyaro'sa' natanco', tēnahuë. Achinicancainquēma', ta'to ninshitërahuë.

²³ Co hua'quiya quēranhuë' nicaponquēma' pa'sarahuë. Iya Timotio nani tashinan pēi quēran ocoipi. Manóton huë'pachin, inaro'co pa'sarai.

²⁴ Ansiano'sanquëma' saludos a'pataranquëma'. Ya'ipi imaramasopitanta' yonquiatënquëma', saludos a'pataranquëma'. Itariaro'santa' saludos a'patarinënquëma'.

²⁵ Inaora nohuanton, Yosë nóya catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Santiago ninshitérinso'

Nisha nisha parti ya'huëpisopita ninshitérinso'

¹ Ca Santiacoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahüë. Tata Yosë hua'anëntërinco ni'ton, Sinioro Quisocristoíchin natërahuë. Ya'ipi cotioro'sanquëma' Quisocristo imaromaso' ninshitaranquëma'. Canpitaso' yanquëërahuatoma', nisha nisha parti ya'huarama'. Ya'ipi Yosë piyapinënpitanquëma' ninamaso' ninshitaranquëma'.

Ma'sha onporëhuaso'

² Nisha nisha ma'sha onpoapomarahüë' iyaro'sa', ama sëtocosohüë'. Noya cancantoco'.

³ Yosë tënarinpoa' cancanënpoa quëran huarë' natëcaso marë'. A'naquën ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin Yosë yaa'popi. Canpoaso nipirinhüë' parisifohuatëhua', "Yosë co onporonta' naniantarinpoahuë'," topatëhua', catahuarinpoa' chini chiniquën cancantacaso marë'.

⁴ Noya cancantatoma', ya'ipi ahuantoco' noya noya imacamaso marë'. Chiniquën cancantohuatama', nóya nisarama'. Oshaquëran noya noya cancantarama'.

⁵ "¿Ma'cha ipora niiya?" topatama', Yosë nontoco' noya anitochinquëma'. Onpopionta' Yosë nontacaso' ya'huërin. Co nosororinpoaso' apiratërinpoahuë'. Inaora nohuanton, catahuarinpoa'. Nontërehuaso marë' co no'huirinhüë'. Catahuarinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'.

⁶ "Yosë noya catahuarinco. Natëmiatarahuë," ta'tëhua', Yosë nontahua'. Ama nisha nisha yonquia'ahuasohüë'. "Co catahuarincohüë' nimara," ama tahuasohüë'. Ni'co'. Co'sacai' co sanoirinhüë'. Pancaiquë ihuaitohuachina, niquëran niquëran nihuëërin. A'naquën piyapi'sa' ina pochin yonquionpi. Nisha nisha yonquipi.

⁷ Nisha nisha yonquiatoma', nontohuatama', co Yosë a'paniarinquëmahüë', co catahuarinquëmahüë'.

⁸ Co ya'ipi cancanëma quëran huarë' imapatamahüë', co no'tëquën yonquiaramahüë'. Cato' cancan pochin ya'huëtohuachinquëma', nisha nisha yonquiarama'.

⁹ Co na'con coriqui iyaro'sa' ya'huëtopirinquëmahüë', Yosë nóya ni'ninquëma'. Huëntonëncuë chachin aya'coninquëma'. Ina marë' nóya cancantoco'.

¹⁰ A'naquëmaso nipirinhüë' na'a coriqui, ma'sha, inapita ya'huëtërinquëma'. Ina niponahuë' Quisocristo imarama' ni'ton, co ma'sharáchin yonquicamaso' ya'huërinhuë'. A'na tahuëri chiminariahua'. Ya'ipi ma'sha papotërinsona' ta'huantapona'. Quisocristo na'con yonquiatoma', noya cancantoco'.

¹¹ Ni'co'. Pi'i chiniquën picatohuachina, papotërinso' a'naroáchin ahuirin. Yanconëonta' anotohuachina, co huachi noyápiachin nininhüë'. Ahuirin huachi. Inapochachin ma'huano'santa' a'na tahuëri chiminapi anta'. Sacatápirinahuë', chiminapona'. Nani ma'sha ya'huëtopirinhüë', patapi.

Anishacancaninpoaso'

¹² Ya'ipinpoa' ma'sha onporëhua'. Caniorëhua', parisitërehua', naporëhua'. Noya ahuantohuatëhua', nóya cancantarihua'. "Parisitaponaraihuë', nóya

imasarinaco," ta'ton, Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' inápaquë noya acanararinpoa'. Nanpimiatarihua'. "Tëhuëenchachin nosorohuatamaco, ananpitaantaranquëma'," itërinpoa'. Sha'huitërinpoa' ni'ton, co onporonta' nonpin-tarinpoahuë'.

¹³ A'naquënsa nimirinhuë' ma'sha onpohuachinara, a'naroáchin co noyahuë' yonquipi. "Yosë nohuanton, co noyahuë' ninahuë. Napoaton co ana'intincoso' ya'huërinhuë'," toconpi. Ama ina pochin yonquicosohuë'. Yosëso' noyasáchin yonquirin. Co pi'pisha tëranta' oshahuaninhuë'. Co onporonta' aoshahuaninpoahuë'.

¹⁴ Canpoara nohuanton, co noyahuë' cancantatëhua', co noyahuë' yonquirëhua'. Inachin inachin yonquihuatëhua', chinii' quëparinposo pochin co noyahuë' nicacaso' yonquirëhua'.

¹⁵ Ipora huanta' pi'pian co noyahuë' yonquirëhua'. Co a'naroáchin niantohuatëhuahuë', co noyahuë' nisarëhua'. Naporahuatëhua', oshahuanarëhua'. Oshahuanpatëhua', chiminpatëhua' parisitomiatarëhua'. Ni'co'. Sanapi hua'huanpachina, oshaquëran oshaquëran hua'huin nanihuachina, huairin. Inapochachin co noyahuë' yonquihuatëhua', oshaquëran oshaquëran co noyahuë' nisarëhua'. Ina marë' oshahuanarëhua'.

¹⁶ Nosororanquëma' iyaro'sa'. Ama canpitaora yonquinëma quëran ninon-pintocosohuë'. No'tëquën yonquico'.

¹⁷ Yosëso' noyasáchin yonquirinpoa'. Noya noya cancantacaso marë' catahuarinpoa'. Inasáchin noya a'pintërinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Pi'i, yoqui, tayora, inapita inari acopirinhuë', co ya'ipi tahuëri noya a'pininhuë'. A'na tashinta' co manta' a'pininhuë'. Yosëso nimirinhuë' co ina pochin nininhuë'. Nani tahuëriya nosoroatonpoa', catahuarinpoa'.

¹⁸ Inaora nohuanton, anasitaantatonpoa pochin nasha cancan quëtërinpoa'. Inaso' no'tëquën nonin. Nanamën natëhuatëhua', huëntonëquë aya'coaninpoa'. Hui'ninpita pochachin ni'ninpoa'. Canpoa'ton anoyacancantërinpoa'. Ina quëran oshaquëran na'aya'pi anoyacancantarin.

Cancanënpoa quëran huarë' natëcaso' ya'huërin

¹⁹ Napoaton iyaro'sa', ama topinan nonacamasoáchin yonquicosohuë'. Yosë nanamën na'con na'con natanco'. Naporahuaton, ama yano'huitocosohuë'.

²⁰ No'huitohuatëhua', co nanitarihuahuë' noya nicacaso'. Ina marë' co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.

²¹ Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ama huachi oshahuancosohuë'. Yosë nanamën nani a'chintërinëquëma'. "Caora Sinioro co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco," ta'toma', nanamën yonquiráco'. Ina yonquihuatama', nicha'ësarinquëma'.

²² No'tëquën yonquico'. Yosë nanamën a'chintohuachinëquëma', ama topinan quëran natanocosohuë'. Ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëco'.

²³⁻²⁴ Ni'co'. A'na piyapi isihuicoquë ya'pirin ni'pirinhuë'. Në'huërayatërinso' nicaponahuë', a'naroáchin naniantërin. Co niamirayarinhue'. Canpitaanta' Yosë nanamën topinan natanpatama', co natëhuatamahuë', ina piyapi naporiso pochin nicapoma'.

²⁵ Nipirinhuë', natëhuatama', noya nisarama'. Nasha nananso' nóya. Canpitaora nohuanton, ina natëhuatama', co sopai camaiarinquëmahuë'. Nani tahuëri Yosë nanamën yonquico'. Natanpatama', ama naniantocosohuë'. Noya natëhuatama', Yosë catahuarinquëma' noya nicacamaso marë'.

²⁶ "Canta' noya Yosë imarahuë'," topi a'naquën. Nipirinhuë', nisha nisha nonin. Co noyahuë' nonpachina, topinan quëran nonsarin, inaora ninonpin-tarin. Co tëhuëenchachin imarinhuë'.

27 Tēhuēnchachin Yosē chinotohuatēhua', piyapi'sa' nosoroarēhua'. Sa'ahuarō'sa', quēyoronō'sa', inapita catahuarēhua'. Ma'sha pahuan-tohuachina', quētacaso' ya'huērin. A'naquēn piyapi'sa' co noyahuē' cancantatona', co Yosē imapihuē'. Ama inapita nonanhuansohuē'. Noyápiachin cancantohuatēhua', noya imasarēhua'. Inapohuatēhua', Yosē noya ni'sarinpoa'.

2

Ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'

1 Quisocristo hua'anētērinpoa'. Inasáchin noya noya ninin. Ina imarama' ni'ton, ama iyaro'sa' a'napita nocancosohuē'. Ya'ipi piyapi'sa' napopináchin nosoroco'.

2-3 Yosē chinotacaso marē' niyontonpatamara, ma'huanso' huē'pachina, pa'yatērama'. Noyápiachin a'morin. Na'a po'moitēra oro quēran nininso' po'morin. Ina nicatoma': "Huēquē' iyasha," itatoma', noyaquē chachin ahuēnsērama'. A'naquēnso nīpirinhuē', co onpopinchin noyahuē' a'mosahuaton huē'pachina, co onpopinchin noya ni'namahuē': "Inaquē huaniquē'. Nohuantohuatan, no'paquē tēranta' huēsēquē'," itērama'.

4 ¿Co'ta ina pochin nipatama', co napopianachin nosororamahuē'? Cancanēnpoa quēran huarē' Yosē ni'sarinpoa' nīpirinhuē', co ina pochin yonquiramahuē'. Co noyahuē' yonquirama'.

5 Ni'co' iyaro'sa'. Na'aquēnpoa' co na'con coriqui ya'huētopirinpoahuē', Yosē huayoninpoa' imacaso marē'. Yosē nohuitohuatēhua', nōya cancantarihua'. Huēntonēnquē chachin aya'coninpoa' ni'ton, Yosē'pa' noya noya ya'huēcontarihua'. Nani sha'huitērinpoa'. "Nosorohuatamaco, inápaquē quēpantaranquēma'," itērinpoa'.

6 Canpitaso nīpirinhuē', sa'ahua nininsopita co onpopinchin nosororamahuē'. Ma'huano'saso' nonpintatēnquēma', ihuarinēnquēma'. Aparisitērinēnquēma'. Coisēquē sha'huirapirinēnquēma'. ¿Ina nīpirinhuē' pa'yatarama' ti?

7 Quisocristoso' nōya nīponahuē', tēhuapi: "Co noyahuē' inaso'," toconpi. Imarēhua' ni'ton, Quisocristo piyapinēnpitanpoa' canpoaso'. Napoaton ama ma'huano'sa' na'con na'con pa'yatocosohuē'.

8 Yosē quiricanēn quēran noya noya pēnēninpoa'. "Quēmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco'," itērinpoa'. Ya'ipi piyapi'sa' nosorohuatama', noya nisarama'.

9 Nīpirinhuē', a'naso' nocanpatama', co noyahuē' nisarama'. Co Yosē natēramahuē' ni'ton, oshahuanarama'.

10 Yosē chachin pēnēninpoa', "Noya natērai," topiramahuē', pi'pian tēranta' co natēhuatamahuē', oshahuanarama'. Ana'intinquēmaso' ya'huērin.

11 "Sa'ahuanpatama', ama a'na sanapi monshītocosohuē'," tēnin Yosē. Naporahuaton, "Ama piyapi tēpacosohuē'," tēnin anta'. Co monshīuanaponahuē', piyapi tēpahuatan, oshahuanaran. Co Yosē natēaranhuē'.

12 Quisocristo imapatēhua', nasha nanan sha'huitērinpoa'. Nicha'ērinpoa' ni'ton, nanitērēhua' nōya nicacaso'. Ina nanan chachin yonquiaton, a'na tahuēri Yosē coisē pochin nontarinpoa'. Ni'ton, piyapi nosoroatoma', noya nico', noya nontocó'.

13 Co piyapi'sa' nosorohuatamahuē', ayaro' tahuēri Yosēnta' co nosoroarinquēmahuē'. Napoaton "Yosē na'con nosororinpoa'," ta'tēhua', a'napita nosoroa'hua'. Ina quēran ayaro' tahuēri co ana'intarinpoahuē'.

Noya nicacaso' ya'huērin

14 “Canta' Yosë imarahuë,” tapomarahuë', co noyahuë' nipatama', topinan quëran nonsarama'. Ina pochin cancantohuatama', co cha'ësaramahuë'.

15 Ni'co'. A'na quëmapihuë' nipon, sanapihuë' nipon Quisocristo imana'pi, capa capacaso', capa a'mocaso' nipachina, catahuacaso' ya'huërin.

16 Co catahuarihuarahuë': “Noya ya'huëquë'. Ama sëhuënguësohuë'. Ama tana natanguësohuë',” itapomarahuë', co a'mocaiso', cosharo', inapita quëtohuatëhuahuë', jtopinan quëran napotarihua'!

17 Inapochachin “Canta' Yosë natërahuë,” tapomarahuë', co piyapi'sa' catahuahuatamahuë', topinan quëran nonsarama'. Co tëhuëenchachin imaramahuë'.

18 A'naquëma' tapoma' nimara: “Quëmaso' 'Yosë imarahuë' ta'ton, chinotëran. Caso nipirinhüë' noya ninahuë. Quëmaso' Yosë chinotaponahuë', co noya nipatanhuë', topinan quëran nonsaran. Caso nipirinhüë', noya ninahuëso marë' natërahuëso' ya'noarin,” tapoma'.

19 “A'naichin Yosë ya'huërin,” ¿tënan ti? No'tëquën nonan. “Yosë ya'huërin mini,” topi sopairo'santa'. Ina nitotopi ni'ton, të'huatтона', ropa ropatapi. Napoaponarahuë', co Yosë imapihuë'. Co napopiso marë' Yosë'pa' pa'sapihuë'.

20 ¡Co'chi no'tëquën yonquiranhüë' paya! Co noya nipatanhuë', “Canta' imarahuë,” topiranhüë', topinan quëran nonsaran.

21 Tata Apraan yonquiquë'. Yosëri nontohuachina, “Ama hui'nän apiratocoso'huë',” itohuachina, Isaco quëparin. Hui'nän niponahuë', co apiratërinhuë'. Yosë chinotacaso marë' yatëpapirinhüë', Yosëriso' nicha'ërin. ¡Natërinso marë' Yosëri noya ni'nin!

22 “Yosë no'tëquën nontërinco,” ta'ton, Apraani natërin. Natëton, noya noya imarin. Co topinan quëran chinotërinhuë'. Ya'ipi cancanën quëran huarë' natëton, noya imarin.

23 Yosë quiricanënguë' ninshitërin: “ ‘Yosë no'tëquën nontërinco,' tëninsö marë' Yosëri noya ni'nin,” tënin. “Inaso' Yosëre' nipayarin,” tënin anta'. No'tëquën naporin.

24 Co topinan quëran nonacaso' ya'huërinhuë', tënahüë. Yosë natëtëhua', noya nipatëhua', noya imarëhua'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinpoa'.

25 Inapochachin Nacapanta' oshahuana'pi niponahuë', Yosë yonquiaton, noya ninin. Cosoi a'parinsopita huë'pachinara, noya a'pairin ama inimicoro'sari tëpacaiso marëhuë'. Ina quëran po'oana quëran catahuërin cha'ëcaso'. Ina marë' Yosëri noya ni'nin.

26 Hua'yanënpö' capa nipachina, co nanpirëhuë'. Inapochachin topinan quëran napatëhua', co noya cancantohuatëhuahuë', co Yosë natërehuahuë'. Chimipi pochin cancantatëhua', co tëhuëenchachin imarëhuahuë'.

3

Nanamënpöa' nininsö'

1 Ama iyaro'sa' na'anquëma' cortoquë pënëntocoso'huë'. Piyapi'sa' pënënpirëhuahuë' co canpoa tëranta' noya nipatëhuahuë', aquëtë chachin Yosë ana'ntarinpoa'.

2 Ya'ipinpoa' co noyahuë' nicatëhua', oshahuanëhua'. Noyasächin nonacaso' saca sacai'. Noyasächin nonëhua' naporini, Yosë pochachin cancanchitërihuahuë'. Co huachi aquëtë' tëhuë'itërihuahuë'.

3 Cahuario pa'patëra, pi'pian hua'nayon acatëntëre' no'tëquën pacacaso marë'. Ina quëran motën no'tëquën otëërarë'. 4 Nanchanta' panca masho nipirinhüë', quëmapiri otëërin. No'soratënën hua'huishin niponahuë', noya otëërarin. Panca ihuani mapirionta', noya otëërarin. Insëquësona

yaquëpahuachina, noya quëparin. ⁵ Inapochachin nanamënpoa' pi'pira'huaya niponahuë', nonpatëhua', na'con nocanëhua'. Noya nonpatëhua', piyapi'sa' achinancanarihua'. Nipirinhüë', co noyahuë' nonpatëhuara, anishacancantarihua'. Ni'co'. Pën pi'pira'huaya niponahuë', matohuachina, panca imin a'naroáchin huiquitërin.

⁶ Nanamënpoaso' pën pochin ninin. Pa'pi co noyahuë' ninin. Ina marë' oshahuanëhua'. Sopai chachin camairinpoa' co noyahuë' nonacaso'. Nanamënpoa quëran nipinorëhua', nino'huirëhua'. Ma'tëhua' ma'tëhua' nonëhua'. Co noyahuë' nonpatëhuara, nitapicancanarëhua'.

⁷ Nisha nisha ma'sharo'sa' tananquë ya'huërinso pë'tahuarë'. Pë'tahuahuatëra, co huachi maninpohuë'. Anpianthëhuano'sa', i'quë ya'huërinso, inapita pë'tahuarë'. Pëhuara, mayo, inapita pochin nininsonta' mapatëra, pë'tahuarë'.

⁸ Nipirinhüë', co insonta' inaora nanitërinhuë' noya nonacaso'. A'naroáchin co noyahuë' nonëhua'. Co noyahuë' nonpatëhua', ya'huan tomainën pochin nonëhua'. A'naroáchin yanquëëtërinso pochin na'a piyapi'sa' atapicancanarihua'.

⁹ Nanamënpoa quëran Yosë chinotërehua'. "Tata Yosë hua'anëntërinpoaso' nóa," tënëhua'. Ina nanamënpoa quëran chachin piyapi'sa' pinorëhua'. Ya'ipinpoa' Yosë chachin nininpoa'. Ina pochin cancantacaso marë' acopirinpoahuë', nipinorëhua'.

¹⁰ Yosë noya nontapomarahuë', piyapi pinopatama', co noyahuë' cancantarama'. Co iyaro'sa' nisha nisha nonacaso' ya'huërinhuë'.

¹¹⁻¹² Ni'co'. Quëpa papotohuachina, quëpa nitërin. Co nisha nitërinhuë'. Misëra papotohuachina, misëra nitërin. Co quëpa nitërinhuë'. A'na huinan ya'huëhuachina, noyai', ca'cai', co cato chachin pipirinhüë'. Noyápiachin nipachina, co onporonta' ca'caquën pipirinhüë'. Inapochachin iyaro'sa', co nisha nisha nonacaso' ya'huërinhuë'. Noyasáchin nonco'.

Yosë noya ayonquirinpoaso'

¹³ Tëhuëchachin noya yonquihuatama', noya nisarama! Napoaton noya nico' a'napitanta' noya yonquiramaso' nitochina'. "Co canpoara noya nitotërehuahuë'. Yosëichin catahuarinpoa' noya yonquicaso'," ta'toma', noya nico'.

¹⁴ A'naquënso nipirinhüë' a'napita apiratatona', nocanpi. Inahuara nohuantopisoráchin yonquiatona' no'huitápi. Ina pochin cancantohuatama': "Caso' noyaco," ama tocosohuë'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Nonpiánama'.

¹⁵ Co Yosë nohuanton ina pochin cancantërehuahuë'. Piyapi'sa' inahuara ina pochin yonquipi. Ninocanatona', niapiratopi. Inachin yonquipi. Sopai nohuanton, ina pochin yonquipi.

¹⁶ Niapiratohuatëhuara, yanino'huirëhua'. Co a'napita nohuantopiso' yonquihuatëhuahuë', nisha nisha cancantarihua'. Inapohuatëhua', pa'pi co noyahuë' nisarëhua'.

¹⁷ Yosëso nipirinhüë', no'tëquën ayonquirinpoa'. Ina catahuahuachinpoa', noyápiachin cancantarihua'. Co manta' no'huitarihuahuë'. Sanoanan quëran noyarihua'. A'napita pënënpachinpoa', noya natanarihua'. Piyapi'sa' nosoroarihua'. Naporahuaton noyasáchin nisarëhua'. Co nisha nisha yonquiarihuahuë'. Co nonpintarihuahuë'. Yosëichin catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'.

¹⁸ Yosë yonquihuatëhua', sano cancantatëhua', nanan anoyatarihua'. Napoaton, noya nini'tëhua' ya'huarihua'. Noya nipatëhua', a'napitanta' nica-tonpoa', noya nisapi.

4

Ma'sharáchin yonquipisopita

¹ ¿Onpoatomata' nino'huitoma', yaniahuërama'? ténahuë, yonquiato. Canpitaora cancanëma quëran nisha nisha ma'sha nohuantërama' ni'ton, co noyahuë' cancantërama'. Nipa'yatacasoáchin yonquirama'. Napoaton nino'huirama'.

² Nani ma'sha nohuantopiramahuë', co ya'huëtërinquëmahuë' ni'ton, yatëpatopiso pochin cancantërama'. A'na piyapi ma'shanënpitanta' nohuantaparama'. Co ya'huëtohuachinquëmarahuë', nino'huirama', yaniahuërama'. Co Yosë nontëramahuë' ni'ton, noya nininsopita co ya'huëtërinquëmahuë'.

³ A'naquëma' Yosë nontohuatamara, ma'sha nipiramahuë', co quëtërinquëmahuë'. Canpitaora nipa'yatacamaso marë' ma'sha nohuantërama' ni'ton, co quëtërinquëmahuë'.

⁴ Canpitaso' co huachi Yosëíchin yonquiramahuë'. Yosë yonquipiramahuë', nani ma'sha na'con na'con nohuantatoma', yamonshihuaninso pochin cancantërama'. Capa cancantacasoáchin pa'yatërama'. Ma'sharáchin yonquiato, Yosë inimiconën pochin cancantërama'.

⁵ Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoa'. “Ispirito Santo aya'coancantërinpoa'. Ya'coancantohuachinpoa', apirarinpoa' Yosëíchin pa'yatacaso marë',” ténin. Co topinan quëran naporinhuë'.

⁶ Sacai' Yosëíchin yonquicaso nipirinhue', inari chachin inaora nohuanton catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'. “Caora noya ninahuë,” topatëhua', co Yosë noya ni'sárinpoahuë'. Nipirinhue', “Co caora nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco Sinioro,” topatëhua', Yosë catahuarinpoa'. Nosoroa-tonpoa', catahuarinpoa', ténin Yosë quiricanënguë.

⁷ Napoaton Yosëíchin natëco'. Ama pi'pian tëranta' sopai nohuantocoso-hue'. Chiniquën cancantoco'. Yosë nontatoma', sopai a'paco' pa'in. Co ina natëhuatamahuë', patarinquëma'.

⁸ Nani tahuëri Yosë yonquihuatama', inanta' yonquiarinquëma', na'con catahuarinquëma'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noya nico'. Ama huachi nisha nisha yonquicosohue'. Noyápiachin cancantoco'.

⁹ Oshanëma' yonquiato, sëtoco'. Ina yonquiato, ama huachi capa cancantamasoachin yonquicosohue'. Ama narinamasoachin yonquicosohue'. Ya'ipi cancanëma quëran oshanëma marë' sëtatoma', na'nëco'.

¹⁰ Ya'ipinquëma', a'naya a'nayanquëma', Yosë chachin ni'sárinquëma'. “Caora Sinioro co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco,” topatama', anoyacantarinquëma'. Ina pochin cancantohuatëhua', noya noya acoar-inpoa'.

Pinotona'piro'sa' ana'ntacaso' ya'huërinso'

¹¹ Ama iyaro'sa' nipinocoso-hue'. Ama coisë pochin cancantatoma', a'napita no'huicosohue'. Pi'pisha tëranta' nanan ya'huëhuachin, ama apan-catahuatoma', nisha'huirapicosohue'. Quisocristo imarama' ni'ton, iyaparin pochachin ninosorocaso' ya'huërin. Pinopatama', co nosoroaramahuë'. Yosë pënëpirinpoahuë'. “Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco’,” itopirinpoahuë', “Co nosorocaso' ya'huërinhuë',” ta'toma', pinorama'. Canpitaora yonquinëma quëran pinotatoma', co Yosë natëramahuë'.

¹² Yosëíchin coisë pochin nicon, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Inasáchin ana'ntarinpoa'. Noya cancantohuatëhua', nicha'ësarínpoa'. Co'so' natëhuatëhuahuë', parisitopiquë a'pararinpoa'. Canpoa capiniso nipirinhue', co nisha'huirapicaso ya'huërinhuë'.

A'nanaya chiminacaso' ya'huërinso'

13 Natanco iyaro'sa'. A'naquëma' co Yosë yonquiatomahuë', nisha nisha yonquiconama'. "Iporahuë nïpon, tashirayahuë nïpon, sacatapoï a'na nïnanorquë pa'sarai. Inaquë a'na pi'ipi pochïn sacatohuatoï, na'con canarai," topiramahuë'.

14 Co tashiraya tëranta' nanitaramahuë' ninocamaso'. Ma'sona onpocamaso' co nitotëramahuë'. Co canpitaora nohuanton nanpiramahuë'. Chïtoro' a'naroáchïn sacorïnso pochachïn a'nanaya a'naquën chimïnïn.

15 "Yosë nohuantohuachïn nanpïhuatoï, ma'sha nïsarai," ta'caso nïpirinhuë'.

16 "Quiyaora nohuanton, nani ma'sha nïsarai," toconama'. Co Yosë yonquihuatamahuë', co noyahuë' cancantarama'.

17 Yosë yonquicamaso' nitotapomarahuë', co yonquihuatamahuë', oshahuanarama'. Ma'sona tëranta' noya nicacaso' nitotapomarahuë', co ina nipatamahuë', ina marënta' oshahuanarama'.

5*Ma'huano'sa' pënëninso'*

1 Ma'huano'santa' co Yosë natëpisopitahuë' pënëïn. A'na tahuëri canpitaso' chiniquën parisitarama'. Ina yonquiatoma', sëtoco', na'nëco'.

2 Ya'ipi ma'sha canaramaso' chanatarïn. A'moramasopitanta', no'soni pë'yararin.

3 Coriquinëmanta' topinan quëran canarama'. Hua'na chi'chïrotërinso pochïn napoonïn nïsarïn. Co canamiataramahuë'. Canpitaora marëáchïn coriqui yontonama' ni'ton, Yosë chiniquën ana'intarinquëma'. Pënquë parisitarama'. Na'a coriqui canapomarahuë', nani ayaro' tahuëri ya'caritëriarin.

4 Piyapinëmapita nonpintërama'. Iminëmaquë asacatopiramahuë', co no'tëquën pahuërëtëramahuë'. Inapitaso' Yosëquë sha'huirapirinëinquëma'. Shanëmapita nitërinso' mapirinahuë', co pahuërëtëramahuë'. Inapohuatama', Yosë nitotarin. Inaso' chini chiniquën nanantërin ni'ton, no'tëquën i'huërëtarinquëma'.

5 Isoro'paquë noya ya'huërama'. Nani ma'sha ya'huëtërinquëma'. Capa cancantacasoáchïn yonquirama'. Nani ma'sha ya'huëtëpirinquëmahuë', Yosë ana'intarinquëma'. Ohuacaro'sa' tëpacaso pochïn nïpon. Yatëparïnso' co nitotatonahuë', coshatápirinahuë', tahuëri nanihuachina, a'nanaya hua'anëni huëcapairahuaton, tëparïn. Inapochachïn canpitaso' noya ya'huápiramahuë', a'nanaya ayaro' tahuëri nïnararin.

6 Pa'pi co noyahuë' cancantatoma', noya piyapi'sa' nonpinapirama'. Chiniquën aparisitopiramahuë', inapitaso' co nanitopihüë' i'huërëtinëinquëmaso'. Napoaton, Yosë chiniquën ana'intarinquëma'.

Quisocrïsto noya ninacaso' ya'huërinso'

7 Napoaton iyaro'sa' aparïsitohuachïnëinquëma', noya ahuantoco'. A'na tahuëri Sïnïoro o'mantararin. Naporo' ya'ipiya no'tëquën ana'intarin. Ni'co'. Sha'tohuatëra, co a'naroáchïn manëhuë'. O'nanpachina, oshaquëran papotarin. O'naantahuachina, cayarïn. "Oshaquëran cayahuachïn, mapatëhua' ca'sarëhua'," ta'ton hua'anëni nïnararin.

8 Inapochachïn canpitanta' noya cancantatoma', Sïnïoro o'mantacaso' tahuëri nïnaco'. Nani ya'caritëriarin. Napoaton ama sëtocosohüë'. Chiniquën cancantoco'.

9 Ama pi'pian tëranta' iyaro'sa' nino'huicosohüë', Yosë ana'intochinquëma'. Ni'sárinpoa'. Co hua'quiya quëranhuë' o'mararin ana'intïnpoaso marë'.

¹⁰ Ni'co' iyaro'sa'. Iráca pënëntona'piro'sa' Sinioro nanamën a'chinpirinahuë'. Pënëntohuachinara, a'naquëni no'huitona', aparisitopi. Parisitaponaraihuë', ahuantopi. Co no'huipihüë'.

¹¹ Noya ahuantopi ni'ton, Yosëri nóya ni'nin, tënëhua'. Coponta' pa'pi parisitërin, nitotërama'. Na'con parisitaponahuë', chiniquën cancantaton, ahuantërin. Ma'sha onpoaponahuë', Yosëri catahuarin noya noya pipicaso'. Ina nohuanton, napoin quëran noya noya yonquirin. Yosë nosoroatonpoa' na'con catahuarinpoa', tënhuë. Napoaton chiniquën cancantatoma', ahuantoco'.

¹² Na'con iyaro'sa' yonquico' no'tëquënáchin nonacamaso': "Pa'sarahuë," topatama', paco'. "Co pa'sarahuë'," topatama', ama pacosohuë'. Nani tahuëri no'tëquënáchin nontohuatama', co "Yoscoarë'," ta'caso' ya'huërinhuë'. Co'ni ma'sha tëranta' isoro'paquë ya'huërinso' a'pitatëhua' nonpinacaso' ya'huërinhuë'. Napoaton nani tahuëri no'tëquën nonco', Yosë ana'ntochinquëma'.

¹³ A'naquëma' ma'sha onpohuatama', Yosë nontoco' catahuainquëma'. Noya cancantohuatama', Yosë cantanën cantatoma': "Yosparinquën Sinioro," itoco'.

¹⁴ A'naquëma' caniohuatama', ansiano'sa' amatoco' Yosë nonchina'. "Quisocriso catahuainquën," ta'tona', pi'pian tomaquë pashichinquëma'. Ina quëran Yosë nonchina' anoyatacaso marë'.

¹⁵ Ya'ipi cancanëma quëran huarë' natëcaso' ya'huërin. "Ya'ipi Sinioro nani-taparan," topachina', anoyatarin. Oshahuanpachina', inanta' inquitarin.

¹⁶ Napoaton ma'sona tëranta' co noyahuë' nipatëhua', imarëhuasopita capini nisha'huitahua'. "Ina marë' caso' oshahuanahuë," nitahua'. Itohuaran capini Yosë nontahua' anoyachinpoa'. Ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', chiniquën ina nontohuatëhua', na'con catahuarinpoa'.

¹⁷ Ni'co'. Iniasë canpoa pochachin niponahuë', chiniquën Yosë nontohuachina, natanin. "Na'a piyapi'sa' Sinioro co imarinënnquënhuë'. Quëma nohuanton, ama o'nainsohuë'," itohuachina, cara pi'ipi na'con co pi'pisha tëranta' o'naninhuë'.

¹⁸ Ina quëran Yosë nontantahuachina: "Quëma nohuanton o'naanta'in," itohuachina, o'naantarin. Sharo'sa' papotantarin. Napoaton canpoanta' noyápiachin cancantatëhua', chiniquën Yosë nontahua'.

¹⁹ Noya iyaro'sa' nipënëncó'. A'naso' no'tën nanan nitotaponahuë', nisha cancantohuachina, a'naya a'nayanquëma' pënëncó' no'tëquën yonquianta'in.

²⁰ Natëhuachinquëma', chiminpachina co parisitomatapihuë'. Ya'ipi oshanëna' Yosëri inquitarin. Pënënama' ni'ton, noyápiachin cancantantapi huachi. Ina yonquiatoma', nipënëncó'. Nani huachi.

Santiago

Pitrori Yosë piyapinënpita ninshitërinso'

Nisha nisha parti ya'huëpisopita ninshitërinso'

1 Ca Pitroco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' isëquë ya'huarahüë. Quisocristo a'parinco nanamën a'china'huaso marë'. Canpitaso' aparisitatënënguëma', ayanguërinënguëma' ni'ton, nisha nisha parti ya'huëarama'. Pontoquë, Carasiaquë, Capatosiaquë, Asiaquë, Pitiniaquë, inaquëpita ya'huëramaso' nanan a'pataranquëma'. Tëhuëchachin co isoro'paquë ya'huëmiatarihuahuë'. Yosë nohuanton, Quisocristo imarëhua' ni'ton, Yosë'pa' ya'huëmiatarihua'. Isëquëso' topinan yacapatatëhua pochin ninëhua'.

2 Iráca quëra huarë' Tata Yosë nohuitërinquëma'. Nosoroatënguëma', huayoninguëma' huëntonënguë ya'conacamaso marë'. Espirito Santo anoyacancantërinquëma' natëcamaso marë'. Quisocristo corosëquë chiminin oshanëma' inquitiniquëma' marë'. Yosë nontërama' ni'ton, oshanëma' inquitërinquëma'. Yosë inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'.

Yosë'pa'ya'huëcaso' ninarëhuaso'

3 Ma noyacha Tata Yosëso paya. Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosoroatonpoa', nasintarëso pochin nasha cancan quëtërinpoa' ina nohuitacaso marë'. Quisocristo hua'anëntërinpoa'. "Chiminaponahuë', nantiantarin ni'ton, canpoanta' nantiantarihua'," ta'tëhua', noya ninarëhua'. Natëtomiatërehua'.

4 Yosë'pa' nani tapatërinpoa' noya noya ya'huëcontacaso marë'. Inatohua' co manta' ta'huantarihuahuë'. Co manta' nitapiarinhuë'. Inaquëso' co yanco pochin ahuirinhuë'. Noya noya nisarin. Canpoa marë' Yosëri acorin. Inari chachin ni'sarin.

5 Tata Yosë ya'lipiya nanitaparin. "Yosë co quënanpirëhuahuë', catahuarinpoo'," topatëhua', noya a'pairinpoa'. Ma'sha onpohuatëhua', catahuarinpoo' ahuantacaso'. Ayaro' tahuëri nóya nicha'ësarinpoo'. Nani yonquirin o'mantacaso'. A'na tahuëri ni'sarëhua'. O'mantaquë huarë' a'pairinpoa'.

6 Ina yonquiatoma', capa cancantarama'. A'na tahuëri Yosë nohuanton, pi'pian ma'sha onporama'. Ipora chachin ma'sha onpotopirinënguëmahuë', co hua'qui' parisitaramahuë'. Parisitapomarahuë', o'mantacaso' tahuëri yonquiatoma', noya cancantoco'.

7 Ma'sha onpohuatëhua', Yosë catahuararinpoo' ya'ipi cancanënpoo quëran imacaso marë'. Oro tapacaiso marë' a'irotopiso pochin nitarinpoa'. Oro inapotohuachinara, noyápiachin pipirin. Ya'ipi në'huë huiquitahuaton, orosachin ninin. Inapochachin iporasos Yosë nohuanton, pënguë ahuiquitëresos pochin ma'sha onpotërinpoa' noya noya acoinpoo marë'. Oro pa'ton niponahuë', co ya'huëmiatërinhuë'. Canpoaso nipirinhuë', Yosë natëhuatëhua', nantiamiatarihua'. Napoaton na'con yonquia'ahua' cancanënpoo quëran huarë' natëcaso'. Ina Yosë nohuantërinso'. Natëmiatohuatëhua', Yosë noya noya ni'sarinpoa'. Quisocristo o'mantahuachin, noya noya acorarinpoo'. Ina pochin ya'noarihua'.

8 Quisocristo co onporonta' quënanapomarahuë', nosororama'. Ipora hua'nta' co nicapomarahuë', "Co nonpintarincohuë'. Catahuarinco," ta'toma', ina natërama'. Cancanëma quëran ina nohuitatoma', nóya cancantërama'. Ina yonquiatoma', capa cancantërama'.

9 Imarama' ni'ton, anoyacancantërinquëma'. Nicha'ësarinquëma' huachi.

10 Iráca pēnēntona' piro'sa' ninopi. "A'na tahuēri Yosē inaora nohuanton, nosoroatēnquēma', nicha'ēsarinquēma' canpitanta'," topi. Ninotona' ninshitaponaraihuē', co nitotopihuē' ma'sona tapon napopiso'. Napoaton cantatona', Yosē quiricanēn nontopi no'téquēn nitotacaiso marē'. Noya nitotatona no'téquēn sha'huitērīnēnpoa'.

11 Ispirito Santo nohuanton, iráca Cristo ninopi. "Parisitapon. Ina quēran nanopiantarahuatón, noya noya ya'huapon," topi ninotona'. Napoatona', yonquiapi. "¿Ma quēmapi'ta' o'maton, parisitapon? ¿Onporota' parisitaponso?" topi.

12 Ina quēran Yosēri anitotērin. "Pahuanarin nanicaso'. A'na tahuēri ya'huēpisópita nitotacaiso marē' ca nohuanton, ninorama'," itērin Yosēri. Canpita iyaro'sa' nitotacamaso marē' ninopi. Iporaso' ina noya nanan chachin a'chintērāinquēma'. Inápa quēran o'maton, Ispirito Santo catahuarīncōi noya a'china'huaiso marē'. Anquēniro'sa quēran huarē' yanitotopirīnahuē', co ya'ipiya nitotopihuē'.

Noyasáchin nicacaso' ya'huērīnso'

13 Napoaton chiníquēn cancantatoma', yonquico' noya nicacamaso'. Sano yonquico'. Quisocristo o'mantahuachin, inaora nohuanton, nicha'ēsarinpoa'. Ina ninatoma', noya cancantoco'.

14 Hua'huaro'sa' noya nipachinara, pa'pina' natēpi. Inapochachin canpitanta' Yosēichin natēco'. Iráca co Yosē nanamēn nitotatomarahuē', co yonquiramahuē'. Yano'pihuatomara, no'pirama'. Co noyahuē' yonquihuatomara, co noyahuē' ninama'. Iporaso nīpirīnhuē' ama inapocosohuē'.

15 Tata Yosē noyasáchin ninin. Huēntonēnquē aya'coninquēma' ni'ton, canpitanta' ina pochin cancantoco'.

16 Quiricanēn quēran Yosē pēnēninpoa'. "Caso' noyasáchin ninahuē'. Napoaton canpitanta' noyasáchin nico'," itērinpoa'.

17 Yosē nontohuatamara, "Tata," itērama'. A'na tahuēri inaso' coisē pochin ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' no'téquēn sha'huitarin. Co noyahuē' nīpīso'pita no'téquēn ana'ntarin. Ya'ipi oshahuanīnso'pita ana'ntarin ni'ton, tē'huatacaso' ya'huērīn. Chiminaquē huarē' ina yonquiatoma', noya nico'.

18 Iráca shimashonēnpoapita topinan quēran ya'huēpi. Moshatopirīnahuē', co Yosē nohuitopihuē'. Inapita nonanatoma', canpitanta' topinan quēran ya'huēpiramahuē', Yosē ocoirīnquēma' ina nohuitacamaso marē'. Ocoirīnquēmaso marē' co coriqui pahuērētērīnhuē'. Hui'nin chachin a'paimarin. Coriqui, oro, inapita a'na tahuēri ta'huantarin.

19 Hui'ninso nīpirīnhuē' noya noya. Ina chimīnpachina, huēnainēn pa'nin. Iráca cotioro'sa' co noyahuē' nīpachinara, carniroa'hua noyápiachin ninīnso' masahuatona', tēpapi. Inapochachin Quisocristoso' nóya. Co manta' oshahuanaponahuē', corosēquē chiminīn. Oshanēnpoa' inquitatonpoa', ocoirīnpoa huachi.

20 Iráca co'huara isoro'pa' ya'huēyátērasohuē', Yosē yonquirin hui'nin a'paimacaso marē'. Ipora huarē' ya'norin canpitanta' nicha'ēinquēmaso marē'. Nani ayaro' tahuēri ya'caritapon chachin ya'norin.

21 Quisocristo anoyacancantērinquēma' ni'ton, Yosē nohuitatoma', natērama': "Tēhuēnchachin catahuarīnpoa'," tēnama'. Quisocristo chimīnaponahuē', Yosēri ananpitaantarin. Inápaquē quēpantarahuatón, chiníquēn nanan quētērin. Napoaton Yosēichin imarama'. "Canpoanta' ananpitaantarinpoa'," ta'toma', ninarama'.

22 Yosë nanamënso' no'tën nanan. Ina natëhuatama', ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantarama'. Noyápiachin cancantarama'. Yosë anoyacancantërinquëma' ninosorocamaso maré'. Napoaton imaramasopita capini noya ninosoroco'. Tëhuëncachin cancanëma quëran huaré' ninosoroco'.

23 Yosëso' co onporonta' chiminihuë'. Nanpimiatarin. Inaso' nasha cancan quëtërinquëma' huëntonënquë ya'conacaso maré'. Nasitantarëso pochin noya cancantërama'. Co piyapi quëran nasitatoma' huëntonënquë ya'conamahuë'. Nanamën quëran anoyacancantërinquëma'. Nanamënso' co onporonta' ta'huantarinhue'. Ina natëhuatëhua', canpoanta' nanpimiatarihua'.

24 "Panpatëro' a'naroáchin ahuirin. Inapochachin canpoanta' chiminarihua'. Yancoro'santa' noyápiachin nipirinhue', a'naroáchin ahuihuachina, nohuatërin. Inapochachin nani ma'sha ni'nëhuasopita ta'huantarin anta'.

25 Sinioro nanamënso nipirinhue', ya'huëmiatarin," tënin Yosë quiricanënquë. Ina nanan chachin nani a'chintërainquëma'.

2

1 Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Ama iyaro'sa' ninonpintocosohe'. A'naquën noyasha nonaponaraihuë', po'oana quëran co noyahuë' nipi. Ama ina pochin nicosohue'. Ya'ipi cancanëma quëran no'tëquën ninontoco'. A'nápita noya ya'huëhuachina', ama noyapatocosohe'. Ama pinotocosohe'.

2 Yosë huëntonënquë ya'conpatëhua', hua'huasha nasha huaipiso pochin ninëhua'. Ni'co'. Canopia'huaya sho'sho apira apira nayarín. Sho'shotaton, noya chinirarin. Inapochachin canpitanta' Yosë noninso chachin na'con na'con nohuantoco'. Ina yonquihuatama', oshaquëran noya noya nisarama'. Chiniquën cancantatoma', noya cha'ësarama'. Yosë nanamënáchin achinican-caninpoa'.

3 "Siniorosó' noya," ta'toma', nani imarama'. Cosharo' pi'nirëso pochin pi'pian nohuitërama'. Na'con na'con ina nohuitoco'.

Quisocriso na'pi pochin nininso'

4 Na'pi quëran yapëihuatëra, a'na na'piso' na'con na'con nohuantëré' pëi' achinicaso maré'. Quisocriso ina na'pi pochin ninin. Piyapi'sari co nohuantopirinahuë', Yosëriso' nóya nicanon, na'con nohuantërin. Apira apira Quisocriso yonquico'. Inaso' nanpimiatarin.

5 Imarama' ni'ton, canpitanta' noya na'piro'sa pochin nisarama'. Nanpimiatarama'. Ya'ipi imarëhuasopita Yosë acorinpoa' pëinën pochin nicacaso maré'. Cancanënpoa quëran huaré' ina na'con chinotërhua' ni'ton, corto hua'ano'sa pochin nisarëhua'. Nani tahuëri ina chinotërhua', "Yosparinquën Sinioro," itahua'. Nicatahuacasona' ama naniantahuasohue'. Quisocriso catahuarinpoa' ina pochin nicacaso'. Ina maré' Yosë noya ni'sarinpoa'.

6 Quiricanën quëran ina ninorin:

"Yapëihuachinara, noya noya na'pi nohuantopi pëi' achinicaso maré'. Cristo ina na'pi pochin nisarin. Sionquë acorahuë. Ina natëhuatama', 'co naniantarínpoahuë', ta'toma', co sëtëréso pochin cancantaramahuë'," tënin Yosë quiricanënquë.

7 Quisocriso natëhuatëhua', ina na'con nohuantarihua'. A'naquënso nipirinhue' co natëtonaraihuë', co Quisocriso nohuantopihuë'. Quiricanën quëran naporin:

"Na'pi quënanpachinara, sacatoro'sa' co nohuantopihuë'. Të'yatopi. Ina na'piso nipirinhue' noya noya ninin pëicaso maré'," tënin.

Inapochachin Quisocristo noya nipirinhue' co nohuantopihue'.

⁸ Quiricanën quëran itantarin:

“Iratohuatëra, na'pi i'patahuatë', anotërë',” tënin. Inapochachin a'naquën co Quisocristo nanamën natëtonaraihue', nisha cancantopi. Ina marë' Yosë nohuanton, na'npi huachi.

⁹ Imarëhuasopitaso nipirinhue' nohuantërinpoa'. Huayoninpoa' ina nohuitacaso marë'. Inasáchin hua'anëntërinpoa'. Nani acorinpoa' corto hua'ano'sa pochin nicatëhua', ina marë' sacatacaso'. Noyápiachin cancan quëtërinpoa'. Yosë piyapinënpoa' ninëhua'. Iráca tashi pochin cancantopirëhuahue', Yosë nicha'ërinpoa' tahuëri pochin cancantacaso marë'. Acorinpoa' Yosë noya nosororinpoaso' sha'huicaso marë'.

¹⁰ Iráca co Yosë piyapinënpoa' nipiramahuë', iporaso' nani huëntonënuë' aya'coninquëma'. Iráca co insonta' tēhuëchachin nosororinquëmahue'. Iporaso' Yosë nosororinquëma'.

Yosë noya imahua'

¹¹ Nosororanquëma' iyaro'sa' ni'ton, pënënananquëma'. Quisocristo imatoma', co isoro'paquë ya'huëmiataramahuë'. Yosë'pa' ya'huëmiataramaso'. Napoaton ama ma'sha isoro'paquë ya'huëinsopitaráchin yonquicosohue'. Isoro'paquë no'piápi, monshihuanapi, taparosáchin nonatona', capa cantantapi. Ama ina pochin cancantocohue'. Ina pochin cancantohuatama', sopai minsëarinquëma', co Yosë pochin cancantaramahuë'.

¹² Co imapisopitahuë' pinorinënquëma'. “Co noyahuë' nipi,” topi. Ina nipirinhue', noyasáchin nico' ni'inënuëma'. Ina quëran a'na tahuëri Yosëri catahuarin ni'ton, no'tëquën yonquihuachina', yonquiarinënquëma'. “Ma noyacha Yosëri catahuarin ni'ton, noya nipi paya,” tosapí.

Hua'ano'sa' natëcaso' ya'huërinso'

¹³ Sinioro imarama' ni'ton, hua'ano'sa' natëco'. Ya'ipi acorinsopitanta' natëco'. Copirnosó' chini chiniquën nanantërin ni'ton, natëcaso' ya'huërin.

¹⁴ Ninano hua'ano'sa', chirinchiro'sa', sontaro'sa', ponisario'sa', inapita acorin piyapi'sa' a'paicaiso marë'. Co noyahuë' nipachina', ana'intapi. Noya nipachina', noya ni'sapi. Inapitanta' natëco'.

¹⁵ Ina Yosë nohuantërin. A'naquën co Yosë nanamën nitotatonaraihue', co yonquipihue'. Quisocristo imarama' ni'ton, a'naroáchin yapinorinënquëma'. Noyasáchin nico' ama pinoinënquëmaso marëhuë'.

¹⁶ “Yosë nicha'ërinpoa',” ta'toma', noya yonquico'. Iráca nanan co natëcaso' ya'huëpirinhue', ama ina yonquiatoma' tēhuëcosohue'. Yosë hua'anëntërinquëma' ni'ton, ina nohuantërinsoáchin natëco'.

¹⁷ Ya'ipi piyapi'sa' noya nontoco'. Imaramasopita capini noya ninosoroco'. Yosë tē'huatatoma', no'tëquën natëco'. Copirnosó' noya nicatoma', natëco'.

Quisocristo nonanacaso' ya'huërinso'

¹⁸ A'naquëma' patron marë' sacatërama'. Asacatohuachinquëma', natëco'. Yosë ni'sarinquëma' ni'ton, noya natëco'. A'naquën patron noya. Nosororinquëma'. A'naquënso nipirinhue' yáno'huítërin. Co noyahuë' nipirinhue', inapitanta' natëcaso' ya'huërin.

¹⁹ Topinan quëran ana'into huachinquëma', ama no'huicosohue'. Yosë yonquiatoma', ahuantonco'. Ina marë' Yosë noya ni'sarinquëma'.

²⁰ Co noyahuë' nipatoma', ana'intarinquëma'. Ahuantohuatama', co ina marë' noya ni'ninquëmahue': “No'tëquën ana'into huachinquëma', ahuantacaso' ya'huërin,” topi ya'ipiya. A'na tahuëriso nipirinhue' noya nipiramahuë',

aparisitarinēnquēma'. Co no'huitatomahuē', ahuantohuatama', Yosē noya ni'sarinquēma'.

²¹ Ina pochin ahuantacaso' Yosē nohuantērin. Quisocristo canpoa marē' parisitērin. Parisitaton, a'chintērinpoa' canpoanta' ina pochin ahuantacaso'. Ina iyaro'sa' nonanco'.

²² Inaso' nōya ninin. Co manta' onporinhuē'. Co pi'pian tēranta' nonpininhuē'.

²³ Inimiconēnpitari pinopachinara, co ya'huērētērinhuē'. Aparisitopirinahuē', co no'huirinhuē'. "A'na tahuēri Yosēri no'tēquēn ana'intarin," ta'ton, Yosēichin natērin.

²⁴ Quisocristo isoro'paquē o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Oshahēnpoa marē' corosēquē chiminin. Inaora ya'huērētērinpoa'. Ya'ipi co noyahué' yonquirēhuasopita naniantatēhua' noya nicacaso marē' chiminin. Corosēquē parisitaton, anoyacantērinpoa'.

²⁵ Ohuica chihuērinsō pochin nicatēhua', co Yosē nohuitopirēhuahuē', iporaso' Quisocristo imarēhua'. Inaso' ohuicaro'sa' hua'anēn pochin ni'ton, noya a'paiarinpoa'.

3

So'yahuano'sa' pēnēninsō'

¹⁻² Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' natēina'. A'naquēn quēmapi'sa' co Yosē nanamēn natēyātērapihuē'. Inahuanta' imacaiso marē' so'ina' noya natēina'. Noya nocoma'ina'. Ama a'na quēmapi tēhuainasohuē'. Yosē yonquiatona', noya niina'. Noyasáchin nipachin, ina nicator, so'ionta' oshaquēran imapon nímara. Co sa'ini pēnēnpirinhuē', noya nininsō marē': "Noya nanan imasarin," tapon inanta'.

³ Ama imoyaro'sa' nitapacasaráchin yonquicosohuē'. A'naquēn sanapi'sa' ainēna tapacasoachin yonquipi. Oro quēran nipiso' a'sontanpapi. Notohuaro' miyo pē'pēpi. Pa'ton nininsopita a'mocaiso pa'yatopi. Noyápiachin nitapacasaráchin yonquipi.

⁴ Quisocristo imapatama', ama aipi ya'norinsoráchin yonquicosohuē'. Noyápiachin cancantacamaso' na'con na'con yonquico'. Yosē pochin yonquicaso' ya'huērin. Nitaparamaso' co ya'huēmiatarinhuē'. Cancanēnpoa quēran yonquirēhuasopitaso nipirinhuē', ya'huēmiatarin. Napoaton imoyaro'sa' sano cantotoco'. Ama pi'pian tēranta' no'huitocosohuē'. Nōya cancantohuatama', Yosē noya ni'sarinquēma'.

⁵ Iráca noya sanapi'sa' Yosē natērinsopita ina pochin nipi. "Yosē catahuarínco," ta'tona', inaíchín yonquipi. So'ina' noya natētona', noyápiachin cancantopi.

⁶ Apraan sa'in ina pochin ninin, Sara itopiso'. So'in noya natērin. "Camaihuachincora, natērahuē mini," tēnin. Canpitanta' imoyaro'sa' noya nipatama', ina pochin cancantarama'. Noyápiachin cancantohuatama', co tē'huatochinachin cancantaramahuē'.

⁷ Canpitanta' iyaro'sa', sa'ama' nosoroatoma' noya ichiya'huēco'. Co canpita pochin chinipihuē' ni'ton, noya nicatora', sanoanan quēran nontoco'. Inapitanta' Quisocristo imapi ni'ton, canpitarē'quēma chachin Yosē huēntonēnquē ya'conpi anta'. Inapitanta' nanpimiatapi. Ina yonquiatoma', sa'ama' noya nosoroco'. Inapotohuatama', Yosē nontohuatama', catahuarínquēma'.

Aparisitērinēnpoaso'

⁸ Ya'ipinquëma' noya nini'toma', ya'huëco'. A'naquën sëtöhuachina', noya nontoco' ama aquëté' sëchinasohuë'. Noya cancantöhuachina', canpitanta' noya cancantoco'. Imaramaso capini ninosoroco'. Ninosoroatoma' iyaro'sa' nycatahuaco'. Ama ninocancosohuë'. Canpitanta' imoyaro'sa', noya ninontoco'.

⁹ Piyapi'sa' ma'sha onpotohuachinënquëma', ama i'huërëtaçamaso' yonquicosohuë'. Pinopachinënquëma', ama canpitariso' pinocosohuë'. Noya nontoco'. Naporahuaton, Yosë nontoco' inapitanta' catahuain. Inapatëhua', ina sha'huiterinpoa' a'napitanta' nosorocaso'. Napohuatëhua', Yosë noya catahuarinpoa'.

¹⁰ Iráca quiricanën quëran itërinpoa':

"Noya ya'huëcamaso' nohuantohuatama', noyasáchin nonco'. Ama insonta' nonpintocosohuë'. Inapohuatama', noya cancantatoma', noya ya'huarama'.

¹¹ Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', nóya nico'. Sano piyapi nicatoma', ama insonta' no'huicosohuë'. A'napitanta' catahuaco' noya nini'tona' ya'huë'ina'.

¹² Noya nipatama', Sinioro a'paiarinquëma'. Ina nontohuatama', natanarinquëma'. Nipirinhüé', co noyahuë' nipatama', co Sinioro tahuërëtarinquëmahuë', ténin.

¹³ ¡Noyasáchin nipatama', co a'napita yai'huërëtarinquëmahuë'!

¹⁴ A'na tahuëriso nipirinhüé' imaramaso marë' aparisitohuachinënquëma', ama të'huatocosohuë'. "Quisocriso marë' parisitarëhua'," ta'toma', noya cantoco'. Yosë noya catahuarinquëma' ni'ton, ama pa'yancosohuë'.

¹⁵ Ya'ipi cancanëma quëran Quisocriso yonquico'. Inaso' hua'anëntërinpoa' ni'ton, chinotoco'. Nani tahuëriya chiniquën cancantatoma', yonquico' Quisocriso nanamën sha'huicamaso marë'. Ina quëran "¿Onpoatomata' imarama?" itohuachinënquëma', a'naroáchin no'tëquën sha'huitarama'.

¹⁶ Ama no'huítë pochin chiniquën sha'huítocosohuë'. Sanoanan quëran pënëncó'. Yosë yonquihuata'ma', noya sha'huitarama'. Quisocriso imarama' ni'ton, noyasáchin nicatoma', noyápiachin cancantoco'. Ina quëran pinopirinënquëmahuë', "Co'ta noya nisapi. Quëmariso' nonpinapiran," itarin a'narinta'. Itohuachina, pinotona'piso' tapanarin.

¹⁷ Co noyahuë' nipatëra, parisitacaso' ya'huërin. A'na tahuëriso nipirinhüé' Yosë nohuanton, imarëhuasopitanta' parisitarëhua'. Noya nipirëhuahuënta', piyapi aparisitarinënpoa'. Ina pochin parisitacaso' Yosë nohuantërin.

¹⁸ Quisocrisonta' nóya niponahuë', oshahuanëhuaso marë' parisitërin. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. A'naromarëáchin chiminin. Noya niponahuë', oshahuano'sa marë' chiminin. Canpoanta' Yosë nohuítacaso marë' chiminin. Piyapi ni'ton tëhuëinchachin tëpapi. Chiminaponahuë', nanpiantarin ni'ton, noya noya ya'huantarin.

¹⁹ Ina pochin nanpiantaton, pa'nin chimipiro'sa' ya'huërinquë. Inaquë tashinan pëiquë ya'huapiso pochin nininsopita nanan sha'huitonin.

²⁰ Inapitaso' iráca Noi nanpiso', pa'pi co noyahuë' canchaton ni'ton, ina nohuanton, Noi pënëntárin. Pënëntopirinhüé', co yanatëpihuë'. Yosëso' co a'naroáchin ana'intërinhuë'. Noi panca nancha nicaso', ninarapirinhüé', co natëpihuë' ni'ton, ana'intërin. Ípora huanta' parisitapi. Noiso' nancha tinirahuaton, ya'conin. Naporo' posaya'píchin ii' quëran cha'ëpi.

²¹ Inapochachin iporasó' Yosë nicha'ësarínpoa'. Anoyacancantöhuachinpoa', aporintërinënpoa'. Co në'huë' inquitinënpoaso marë' aporintërinënpoahuë'. Aporintöhuachinënpoara, Yosë nontërehua' catahuainpoaso marë'. "Ya'ipi oshanëhuë' inquitoco. Catahuaco noyasáchin

nicato, noyápiachin cancanchi," itêrêhua'. Ina marê' anoyacancantêrinpoa'. Quisocristo nanpiantarin ni'ton, nicha'êsarinpoa'.

²² Nanpiantarahuaton, Yosê'pa' pantarin. Yosê' inchinan quêran huênsêaton, chini chiníquên nanantarin. Ya'ipi anquêniro'sa', hua'ano'sa', chiníquên nanantêrinsopita inapitari natêpi huachi.

4

Íraca naporêhuaso' naniantahua'

¹ Quisocristo isoro'paquê o'maton, têhuênchachin parisitêrin. Napoaton canpitanta' parisitohuatama', ahuantoco'. Quisocristo yonquiatêhua', noya ahuantohuatêhua', noya noya cancantarihua'. Co huachi oshahuanacaso' pa'yatarihuahuê'.

² Napoaton ama íraca naporamaso pochin yonquicosohuê'. Ipora quêra huarê' Yosê' nohuantêrinsoáchin natêcco'.

³ Hua'quí' co noyahuê' ninama'. Monshihuanama', nisha nisha sanapi noyarama', no'pirama'. Pita nicacasoáchin yonquirama'. Mamanshi mosharama', co inapita moshacasohuê' nipirinhue'. Íraca co Yosê' imatomahuê', inaporama'. Inapoatoma', tahuêri chiniarama'.

⁴ Iporaso nipirinhue' imarama'. A'napita yano'pihuachinara, amatopirinênquêmahuê'. Co yano'pihuatomarahuê', no'huirinênquêma'. "¿Onpoatomata' pita nipatêira, co yani'namacoihuê'?" itatênênquêma', pinorinênquêma'.

⁵ Iporaso' pinopirinênquêmahuê', ayaro' tahuêri nanihuachin, Yosê' sha'huitiipoaso' ya'huêrin. Nanpirêhuasopita, chiminpisopita, ya'ipinpoa' coisê pochin nontarinpoa'. Co noyahuê' nipisopita no'têquên ana'ntarin.

⁶ A'naquên nohuítêramasopita nani chiminpi. Piyapi ni'ton, chiminpi. Chiminaponaraihuê', co'huara chimiyantêrasoihuê', Quisocristo nanamên a'chintopi. Natêpi ni'ton, hua'yanêna quêran Yosê' pochin nanpimiatapi.

Nisha nisha acorinpoaso'

⁷ Ayaro' tahuêri nani ya'cariarinpoa'. Napoaton ama nisha nisha yonquicosohuê'. Noya yonquiatoma', Yosê' nontáco'.

⁸ Ya'ipi cancanêma quêran noya ninosoroco'. Ina na'con na'con Yosê' nohuantêrin. Piyapi nosorohuatama', co noyahuê' nipirinhahuênta', a'naroáchin nanan anoyatarama'. Co noyahuê' nipisopita naniantatoma', co huachi yonquiamahuê'.

⁹ Ama apiracosohuê'. Ni'toro'sa' huê'pachina', noya nontoco'. Noya cancantatoma', a'caco', ahue'êtoco'.

¹⁰ Yosê' imarêhuasopita acorinpoa' nisha nisha nicacaso'. Inaora nohuanton, a'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa' ma'sona nohuantêrinso' nitotacaso'. Napoaton ama topinan quêran ya'huêcosohuê'. Ma'sona nitotohuatama', noya nico' a'napita catahuacaso marê'. Noya noya imacamaso marê' nicatahuaco'.

¹¹ A'naquên Yosê' nohuanton, nitotopi pênêntacaiso'. Nitotohuatama', Yosê' noninso chachin pênêntoco'. A'naquêonta' Yosê' nohuanton, cania'piro'sa', sa'ahuario'sa', inapita catahuapi. Yosê' catahuarinquêma' ni'ton, ina yonquiatoma', a'napita noya catahuaco'. Ma'sona têranta' nipatama', ya'ipi cancanêma quêran nico'. Piyapi'sa' nicatênênquêma' Yosê' noya noya yonquicaiso marê' inapoco'. Yosêso' noya noya ninin. Chini chiníquên nanantêrin. Ya'ipi piyapi'sari ina chinochina'. Quisocristo catahuarinpoa' ina pochin cancantacaso'. Amen.

Nisha nisha parisitêrêhuaso'

¹² Na'con iyaro'sa', imoyaro'sa', nosororanquëma'. Iporaso' chiniquën parisitohuatama', ama pa'yancosohuë'. Co topinan quëran ma'sha onporamahuë'. Imarama' ni'ton, ina pochin parisitacaso' ya'huërin. Yosë nohuan-ton, napoarama' noya noya imacamaso marë'.

¹³ Quisocristo parisitërinso pochin parisitohuatama', noya cancantoco'. Ina quëran chiniquën nanantaton o'mantahuachin, noya noya cancantarama'.

¹⁴ Imaramaso marë' pinopachinënguëma', Yosë noya ni'saringuëma'. Ispirito Santo ya'coancantatënguëma' achinicananaringuëma' ni'ton, noya cancantoco'.

¹⁵ A'naquën piyapi'saso' co noyahuë' cancantopi. Tëpatopi, ihuatopi, nanan pa'yatopi inapitaso' ana'intacaso' ya'huërin. Ama inapita pochin yonquicosohuë'. Ina marë' parisitohuatëhua', tapanacaso' ya'huërin.

¹⁶ Nipirinhue', imaramaso marë' aparisitohuachinënguëma', ama tapan-cosohuë'. "Quisocristo imarai mini. Ma noyacha Tata Yosëso paya," topatama', Yosë noya ni'saringuëma'.

¹⁷ Nani ana'intinpoaso' naniriarin. Ipora chachin imarëhuasopita pi'pian pi'pian ana'intarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', tatanpoa pochin pi'pian ana'intarinpoa' noya noya yonquicaso marë'. ¡Ayaro' tahuëriso nipirinhue' co nanamën natëpisopitahuë' chiniquën ana'intarin! Parisitopiquë a'pararin ni'ton, parisitomiatapi.

¹⁸ Yosë quiricanënguë sha'huitërinpoa': "Noya piyapi'santa' parisi quëran cha'ësapi. ¡Oshahuano'saso nipirinhue' co onporonta' cha'ësapihuë'! Ya'ipi co noyahuë' nipisopita chiniquën parisitomiatapi," ténin.

¹⁹ Napoaton Yosë nohuan-ton parisitohuatama', noya nico'. "Catahuaco Siniro chiniquën cananchi," itoco'. Yosë chachin nininpoa'. Inaso' co onporonta' naniantarinpoahuë'.

5

Ansiano'sa' pënërinso'

¹ Ya'ipi ansiano'sanquëmanta' pënënanquëma'. Canta' ansianoco ni'to, achinincainquëma', ténahuë. Quisocristo isoro'paquë nipon, nohuitërahue. Corosëquë parisitohuachina, cari ni'nahuë ni'ton, sha'huirárahue. O'mantahuachin, canpoanta' inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'. Napoaton iporaso' pënënananquëma' noya nicacamaso marë'.

² Quisoso imapisopita iyaro'sa' noya ni'co'. Yosë acoringuëma' ya'huëramaquë a'chinacamaso marë'. Hua'anëni ohuicanënpita noya a'pairinso pochin noya a'paico' imamiachina'. A'naya tëranta' co noyahuë' nipachin, sanoanan quëran pënënc' noya yonquianta'in. Nani tahuëri catahuaco' noya imaina'. Ama chirotomahuë', a'chinc'o'. Ina pochin nicacaso' Yosë nohuantërin. Ni'ton, canpitanta' noya nohuantatoma', a'chinc'o'. Ama canacaso marë' a'chincosohuë'. Noya cancantatoma', Yosë marë' sacatoco'.

³ Pënëntohuatama', ama chiniquën nontocosohuë'. Ama hua'an pochin cancantatoma', camaitocosohuë'. Yosë acoringuëma' a'chintëramasopita catahuacamaso'. Napoaton noya yonquiatoma', noya nico' inapitanta' inachachin nonainquëmaso marë'.

⁴ Quisocristo imarëhua' ni'ton, ya'ipinpoa' hua'anëntërinpoa'. A'na tahuëri o'mantararin. Noya ansiano'sa' nipatama', napor'o noya canarama'. Isoro'paquë canatohuachinara, yancotë' huëron quëran nipiso' quëtopirinhue', inaso' a'naroáchin ahuirin. Inapaquëso nipirinhue' canahuatama', ya'huëtomiatarinquëma'. Noya noya ya'huëcontarama'.

Yosë catahuarinpoaso'

⁵ Hui'napi'sanquëmanta' ansiano'sa' natëco'. Ya'ipinquëma' noya yonquiatoma', nicatahuaco'. Quiricanën quëran itërinpoa':

“Caora noya nisarahuë, ta'toma', nocantohuatama', Yosë co noya ni'sarinquëmahuë'.

Nipirinhüë', 'Caora co nanitërahuë' noya nica'huaso'. Catahuaco,' topatama', inaora nohuanton, Yosë noya catahuarinquëma',” tënin.

⁶ Parisitapomarahüë', ama Yosë no'huicosohuë'. Chiniquën nanantaton, ni'sarinquëma ni'ton, natëco'. Ina noya yonquihuatama', tahuëri nanihuachin, noya noya acoarinquëma'.

⁷ Ama ma'sha onpochináchin yonquicosohuë'. Ya'ipiya Yosë sha'huitoco' catahuainquëma'. Ina quëran: “Nosoroatonpoa', co naniantarinpoahuë',” ta'toma' sano cancantoco'.

Sopai yaminsërinpoaso'

⁸ Sopaiso' inimiconënpoa'. Yacamairinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Pa'pini' yamaninposo pochachin sopai pa'sarin piyapi'sa' minsëcaso marë'. Napoaton noya yonquiatoma', ni'sáco'.

⁹ Ama pi'pian tëranta' ina tahuërëtosohuë'. Chiniquën cancantatoma', sha'huitoco' pa'in. Yosëichin natëco'. Co canpitaíchín parisitaramahuë'. Ya'ipi parti Yosë imarëhuasopita parisitarëhua'. Ina yonquiatoma', chiniquën cancantoco'.

¹⁰ Yosë pa'pi nosororinpoa'. Quisocriso imarëhua' ni'ton, a'na tahuëri inápaquë quëpantarinpoa'. Iporaso' ma'sha onpopirëhuahuë', catahuarinpoa'. Co hua'qui' parisitarihuahuë'. Ina quëran nosoroatonpoa', anoyatarinpoa'. Achinicananarinpoa'. Noya noya acoarinpoo'.

¹¹ Yosë chini chiniquën nanantërin. Ya'ipiya hua'anëntarin ni'ton, co onporonta' pipiarinhüë'. Inasáchin chinochina'. Amen.

Tiquiaon pochin ninshitërinso'

¹² Iya Siripano catahuarinco ninshita'huanquëmaso'. Inaso' noya ni'nahuë. Noya imarin. Nani pi'pian ninshitëranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Yosë yonquirinpoaso chachin nani sha'huiëranquëma'. Noya nosororinpoa', ténahuë. Ina yonquiatoma', ama a'pocosohuë'.

¹³ Papiroñaquënta' Yosëri huayoninsopita ya'huëpi. Inapita saludos a'patarinënuëma'. Marconta' saludos a'patarinquëma'. Inaso' hui'nahuë pochin ni'nahuë.

¹⁴ Ya'ipinquëma' noya ninosoroatoma', nisë'quëco'. Quisocriso imarama' ni'ton, Yosë catahuainquëma' sano cancantacamaso marë'. Nani huachi.

Pitro

Pitrori imapisopita ninshitaantarinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Simon Pitroco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noya ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahuë. Quisocristoíchin hua'anëntërinco ni'ton, inasáchin natërahuë. Ina acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, canpitanta' Quisocristo natërama'. Quiya pochin imarama' ni'ton, canpitanta' nicha'ësarinquëma'. Ma noyacha Quisocristo anoyacancantërinpoa paya, tënëhua'. Inaso' Yosë ni'ton, chinotërëhua'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nóya ni'ninpoa'. Napopianachin nosororinpoa' ni'ton, catahuaringuëma' canpitanta' cancanëma quëran huarë' natëcamaso'.

² Yosë inaora nohuanton noya catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Noya noya nohuitohuatama', noya noya cancantarama'. Sinioro Quisocristo nohuitohuatama', na'con catahuaringuëma' sano cancantacamaso marë'.

Noya noya imacaso' ya'huërin

³ Quisocristoso' chiniquën nanantaton, ya'ipiya nanitaparín. Ina imapatëhua', catahuaringpoa' Yosë pochin cancantacaso marë'. Ina Yosë anohuitërinpoa'. Huëntonënguë nani aya'coninpoa'. Inaso' nóya ni'ton, nohuantërin canpoanta' inapochachin cancantacaso'. Ina nohuitohuatëhua', catahuaringpoa' onporahuatësona noya noya chinotacaso'.

⁴ "Caora nohuanto, catahuaringuëma' noyápiachin cancantacamaso marë'," itatonpoa', na'con catahuaringpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', anoyacancantërinpoa'. Sopai yacamairinpoa' co noyahué' nicacaso marë'. Sopai natëhuatëra, monshihuanë', canacasoáchin yonquirë', co noyahué' cantantëre'. Inapohuatëra, oshaquëran nitapicancanë'. Quisocristoso nipurinhuë' nicha'ërinpoa'. Apira apira ina yonquihuatëhua', oshaquëran Yosë pochin cancantarihua'.

⁵ Napoaton Quisocristo imapatama', na'con yonquico' noya nicacamaso marë'. Noya nicatoma', Yosë yonquirinso chachin nitotoco'.

⁶ Ina nitotatoma', co noyahué' yonquihuatama', a'naroáchin naniantoco'. Naporahuatoma', ma'sha onpoapomarahué', chiniquën cancantoco'. Chiniquën cancantohuatama', ya'ipi cancanëma quëran ina chinotoco'.

⁷ Noyasha chinotatoma', imaramasopita capini noya ninosoroco'. Naporahuatoma', ya'ipi piyapi nosoroco'.

⁸ Ina pochin Yosë pënëninpoa' noya noya imacaso marë'. Ina pochin cancantohuatama', co topinan quëran imasaramahuë'. Oshaquëran noya noya cancantohuatama', noya noya Quisocristo nohuitarama'.

⁹ A'naquënso nipirinhuë' co ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapihuë'. Co noyahué' nipi. Co a'napita nosoropihuë'. Ina pochin cancantohuachinara, pëtorayatëreso pochin cantotopi. Pëtorayatohuatëra, co aquë quënantërehuë'. Inapochachin inapitanta co ya'ipi cancanëna quëran imatonahuë', isoro'paquë ya'huërinso'pitaráchin yonquipi. Nóya cancantacaso marë' oshanënpoa' inquitopirinpoahuë', ina naniantopi. Oshaquëran somaraya pochin cancantatona' co huachi nanitapihuë' Yosë nanamën natanacaiso'.

¹⁰ Napoaton iyaro'sa', na'con yonquico' ya'ipi cancanëma quëran huarë' imacamaso marë'. Yosë huayonatënguëma', nontërinquëma' ni'ton, noyá matëreso pochin imamiatoco'. Inapohuatama', co nisha cancantatoma', a'poaramahuë'.

11 Cancanëma quëran huarë' imapatama', a'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinquëma' noya ya'huëmiatacamaso marë'. Sinioro Quisocristo nóya cancantaton, nicha'ësarinpoa'. Inápaquë pa'patëhua', co onporonta' pipirahuahe'.

12 Ina yonquiato, co amirahuë' pënënta'huaso'. No'tën nanan nani nitotërama'. Noya nitotopiramahuë', naquëranchin sha'huitantaranquëma' noya noya yonquicamaso marë'.

13 Co'huara ca chimiyantërapohuë', ina nanan chachin sha'huichinquëma' ama naniantacamaso marëhuë', ténahuë'.

14 Co hua'quiya quëranhuë' chiminarahuë'. Sinioro Quisocristo nani anitotërinco.

15 Napoaton ninshitaranquëma'. Naquëranchin a'chintantaranquëma'. Ina quëran chiminpirahuënta', iso quirica nontohuatama', yonquiantarama'.

Quisocristo ya'norinso'

16 “Chiniquën nanantaton, Quisocristo o'mantararin,” itërainquëma'. Sinioro o'mantacaso' tahuëri no'tëquën a'chintërainquëma'. Co quiyaora yonquinëhuëi quëran a'chintërainquëmahuë'. Co pi'pisha tëranta' nonpintërainquëmahuë'. Iráca isoro'paquë nipon, nisha pochin ya'notërincoi. Ya'pirahuëi quëran chachin ni'nai.

17-18 Quisocristoro'coi a'na motopi'pa' pa'nai. Inaquë Yosë nohuanton, huënaráchin huënaráchin ya'norin, ni'nai. Naporo chachin inápa quëran Tata Yosë noninso natanai: “Isoso' hui'nahuë, nosororahuëso'. Nóya ni'nahuë,” ténin. Yosë nohuanton, inaquë quënanatoi, natanai. Inapotatoncoi, Quisocristo chiniquën nanantërinso' anitotërincoi.

19 Ina yonquiatoi: “Ma no'tëquëncha Yosëri ninorin paya,” ténai. Iráca quëra huarë' pënëntona'piro'sa' ninshitërinënpoa'. Yosë nohuanton, co'huara nasichátëraponhuë', Quisocristo napocaso' ninopi. “No'tëquën ninshitopi,” ta'toi, quiricanën na'con natërai. Canpitanta' ina nontatoma', yonquico'. No'tëquën anitotërinpoa'. Tashi' nipachina, nanparin noya a'pintërinpoa'. Inapochachin Yosë quiricanën quëran a'pintërinpoa' no'tëquën yonquicaso marë'. Tahuërianpitaquë huarë' nanparin noya orotërin. Inapochachin ipora Quisocristo o'mantaquë huarë' quiricanën ya'huëtërinpoa' ina nohuitacaso marë'. O'mantahuachin, noyá nohuitarihua'. Huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin a'pintarinpoa'.

20 Iporaso' quiricanën quëran nontërinpoa'. Co canpoara yonquinënpoa quëran ma'sona tapon naporinso' nitotërehuahe'.

21 Iráca co inahuaa nohuanton, ninshitopihuë'. Yosëri acorin nanamën anitotinpoaso marë'. Ispirito Santo nohuanton, Yosë yonquirinso chachin ninshitopi.

2

Nisha a'china'piro'sa' *(Judas 4-13)*

1 Iráca Yosëri acorinsopita no'tëquën pënëntopi. A'naquënso nipirinhue' nonpin nanan pënëntatona', israiro'sa' nonpintopi. Inapochachin iporanta' a'naquën nonpin nanan yaa'chintarinëinquëma'. Noyasha nontapirinëinquëmahuë', nonpintarinëinquëma'. “Quiyanta' imarai,” taponaraihuë', nonpin nanan a'chinapi anishacancantacaiso marë'. Quisocristo nicha'ëinpoaso marë' chiminin. Inaichin natëcaso nipirinhue', nisha a'china'piro'saso' co yanatëpihuë'. Ina marë' a'na tahuëri Yosëri ana'ntarin. A'nanaya ana'ntarin.

² Co no'tëquën a'chintatonaraihuë', na'a piyapi'sa' nonpintapi. "Noya no'picaso', noya monshihuanacaso'," ta'tona', co noyahuë' nisapi. Na'a piyapi natanahuatona', inapita pochin cancantapi. "Imarai quiyanta'," tapanaraihuë', co noyahuë' nisapi. Ina marë' a'napitari nicatona', Quisocristo pinosapi. "Quisocristo nanamën co imacaso' ya'huërinhuë'. Ina imapisopitaso' co noyahuë' nipi," ta'tona', co no'tën nanan yaimasapihuë'.

³ Nisha a'china'piro'saso' co nosororinënquëmahuë'. Canacaiso marë' nonpin nanano'sa' a'chintarinënquëma'. Inaso nipirinhue', iráca quëra huarë' Yosëri yonquirin ana'intacaso'. A'na tahuëri no'tëquën ana'intarin. Co naniantarinhue' ana'intacaso'.

⁴ Ni'co'. Iráca a'naquën anquëniro'sa' co Yosë yanatëpihuë'. Co noyahuë' nipi ni'ton, Yosëri ana'intërin. Co inapita tëranta' nicha'ërinhuë'. Parisitacaiso marë' a'parin. Tashinanquë oncorapipinan ya'huërapi. Inaquë ayaro'ninarapi.

⁵ Iráca ya'huëpisopitanta' co nicha'ërinhuë'. Co noyahuë' nipachinara, Yosë nohuanton, panca pacon pa'nin. Ii' quëran ta'huantopi. Noiso' Yosë imanton, no'tëquën pënëntopirinhue', co yanatëpihuë' ni'ton, ya'ipiya ta'huantopi. Noisáchin nicha'ërin. Ya'ipi quëran posaya'píchin cha'ëpi.

⁶ Ina quëran Sotomaquë ya'huëpisopitanta' ana'intërin. Co noyahuë' cantantohuachinara, Sotoma, Comora, cato' ninano chachin noyá ahuiquitërin. Ya'ipiya chiminpi. Ayonquiinpoaso marë' inapita aninshitërin. "Co noyahuë' nipatëhua', chiniquën ana'intarinpoa'," tënëhua'.

⁷⁻⁸ Sotomaquë ya'huëpisopita pa'pi co noyahuë' cancantopi. Monshihuanacaisoáchin yonquiipi. A'naratipita co noyahuë' nipi. Inaquë a'na quëmapiíchín noya ninin, Loto itopiso'. Nani tahuëri, nani tahuëri co noyahuë' nipiso nicanon, sëtërin. Taparo' nonpachinara, co noya nataninhue'. Sëtacasoáchin cantantërin. Sacai' niponahuë', inaora Yosë yonquirin. Ina marë' Yosëri nicha'ërin.

⁹ Inapochachin ipora Quisocristo imapatëhua', Yosë nanitërin catahuainpoaso'. Sopai yaminsëpirinpoahuënta', Yosë catahuarinpoa' cha'ëcaso marë'. Oshahuano'saso nipirinhue' ana'intarin. Nani yonquirin chiniquën ana'intacaso'. Ayaro' tahuëri nanihuachin, no'tëquën ana'intaton, parisitopiquë a'pararin.

¹⁰ A'naquën co pi'pisha tëranta' Yosë yanatëpihuë'. Inapitaso' chini chiniquën ana'intarin. Co Yosë natëtonahuë', co noyahuë' nicacaisoráchin yonquiipi. A'naratipita taparo' nisáponaraihuë', co ina marë' tapanpihuë'. "Caora noya nitotërahue'," ta'tona', co inso tëranta' yanatëpihuë'. Chiniquën nanantopisopita Yosëri acorinso' co quënanpirinahuë', pinopi.

¹¹ Anquëniro'saso nipirinhue' inapita quëran chini chiniquën nanantapanaraihuë', co nohuantopihuë' pinotacaso'. "Yosëri ana'inchin," ta'tona', tananpitopi.

¹² Nisha a'china'piro'saso' ma'sharo'sa pochin cancantopi. Co manta' yonquiipi huë'. Ma'sona tëranta' yanipachinara, nipi. Yosë yonquirinso' co nitotatonaraihuë' pinopi. Ni'co'. Ma'sharo'sa' tananquë quënanpatëra, tëparë', co nosororëhuë'. Ina marë' Yosëri acorin. Inapochachin nisha a'china'piro'saso' ta'huantapi. Oshanëna marë' Yosëri ana'intarin.

¹³ Piyapi'sa' anishacancantopi ni'ton, a'na tahuëri inahuanta' parisitapi. Isoro'paráchin yonquiataona', capa cancantacaisoáchin yonquiipi. A'morëso mancharinso pochin nicatona', nitapicanpanpi. Imaramasopita niyontonpatamara, "Quiyanta' imarai," ta'tona', ya'conpi. Nonpintatënëquëma', ichichoshatapirinhue' quëmahuë', inahuaso' co noyahuë' nicatona taparo' nipi.

¹⁴ Sanapi quënanpachinara, monshitacaisoráchin yonquipi. Co nanitopihuë' naniantacaiso'. Co chiniquëncancantopisopitahuë' nonpintatona', anisha-cancantapi. Huënsönquë ma'sha manëso pochin nonpintapi. Ma'sharáchin yonquiataona', noyapatopi. Napoaton Yosëri ana'ntarin.

¹⁵ No'tën nanan a'porahuatona', Yosë iranën quëran pëshonpi. Paramo pochin cancantopi. Pioro hui'nin inaso'. Iráca pënëntopirinhuë', coriqui na'con na'con nohuantërin. "Nonpinacaso' co noyahuë' nipirinhuë', inapoato, na'con canarahué," ta'ton, co noyahuë' ninin. ¹⁶ Co yanatërinhuë' ni'ton, Yosëri chiniquëncan no'huirín. Moranën co nitononaponahuë', Yosë nohuanton, piyapi pochin nonin. Ina nonin quëran Yosëri pënënin co noyahuë' yonquirinsopita naniantacaso marë'.

¹⁷ Nisha a'china'piro'sa' co Quisocristo nanamën a'chinpihuë'. Poso yanirínso pochin nipi. Yanihuachina, co huachi o'ocaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin nisha a'china'piro'sa' nonpintarinëncuëma'. Isonta' yonquico'. Hua'qui' co o'nanpachinahuë', chitoro' yaráton quënanpatëra, pa'yatopirëhuë'. Panca ihuani quëpahuachina, co huachi o'naninhuë'. Inapochachin nisha a'china'piro'sa' nisapi. "Noya noya a'chintarainquëma'," itopirinëncuëmahué', co tëhuëncachin catahuarinëncuëmahué'. Nani iráca Yosëri yonquirin ana'ntacaso'. Tashinanquë a'pararin. Inaquë parisitápona'. Co onporonta' pipiponahuë'.

¹⁸ Inahuara nipa'yatatona', topinan quëran nontarinëncuëma'. Nisha nisha yonquipi. Nasha ya'conpisopita a'naroáchin nonpintopi. Ipora huarë' co noyahuë' yonquipisopita naniantapirinahuë'. "Huëco' no'piahua'. Noya no'picaso'. Noya monshihuanacaso'," itopi nonpintatona'.

¹⁹ "Co insonta' natëcaso' ya'huërinhuë'. Canpitaora nohuanton ya'huëco'. Ma'sona tëranta' yanipatama', nico'. Inapohuatama', capa cancantarama'," itopirinëncuëmahué', co inapita tëranta' inahuara nohuanton ya'huëpihuë'. Sopai nohuanton, no'pipi, monshihuanpi, co noyahuë' nipi. Insosona minsëhuachinpoa', hua'anëntërinpoa'.

²⁰ Quisocristo nanamën natanpachinara, natëpirinahuë'. "Cha'ësarahuë huachi," ta'tona', co noyahuë' yonquirinsopita pi'pian naniantopi. Ina quëran nisha cancantatona', Yosë a'poantapi. Co noyahuë' niantahuachinara, sopairi minsërin. Ina marë' na'con na'con Yosëri ana'ntarin huachi.

²¹ No'tën nanan nitotaponaraihuë', co imamiatopihuë'. Nóya nicacaso' a'chintopirinahuë', ina naniantopi. Co onporonta' natanpihuë' naporini, noya noya niitonahuë'. Nani Yosë a'popi.

²² Ma'pitacha nipi paya. Imaponaraihuë' a'pohuachinara, iráca ninshitatona napopiso chachin nipi: "Ni'nira imohuachina, co yonquirinhuë'. Imorínso chachin caantarin. Coshinta' i'quë pa'mopirinahuë', naquëranchin shipiroquë quëhuëantaton, në'huëtantarin," topi. Inapochachin inahuanta niconpi.

3

O'mantacaso' tahuëri

¹ Nosororanquëma' iyaro'sa'. I'hua quirica a'patëranquëma' nontacamaso marë'. Iporaso' naquëranchin ninshifantatëncuëma', pënëantaranquëma' no'tëquëncan yonquicamaso marë'.

² Iráca noya pënëntona'piro'sa' ya'huëpi. Ninotona', Yosë quiricanëncuë ninshitopi, nani nontërama'. Naporahuaton, quiyanta' Quisocristo pënënincoiso' a'chintërainquëma'. Inaso' nicha'ësarínpoa'. Ca'tano'sanënpitaco'i chachin a'parincoi. Ama naniantacamaso marëhuë' ninshitaranquëma'.

³ Iso na'con yonquico'. O'mantacaso' tahuëri ya'caritohuachin, co noyahuë' piyapi'sa' ya'huapona'. Co Yosë natëtonaraihuë', ma'sona yonquipiso' nisapi. Co noyahuë' cancantapi. Quisocristo sha'huitërinpoaso' tēhuaapi.

⁴ “¡Ma'pítacha nonama paya! 'O'mantararahuë', çitërinquëma' ti? Intohuaso' Quisocristoso' nimara, capa. Co o'maarinhuë', tēnai. Tatanënpoarinta ninarápirinahuë', nani chiminpi. Isoro'pa' ninin quëra huarë' inachachin inachachin nisárin. Co onporonta' nisha tahuëri nisarinhue',” tosapi.

⁵ Co yanatëtonaraihuë', co yonquiapihuë'. Iráca co manta' ya'huëpirinhuë'. Ina quëran Yosë nonaton, isoro'pa' acorin. Inápaquë ya'huëinsopitanta' acorin. Isoro'paso' iisáchin nipirinhuë', ina nohuanton, yairo' ya'norin.

⁶ Ina quëran piyapi'sa' co noyahuë' nipachinara, ii' quëran chachin ata'huantërin.

⁷ Inapochachin ipora isoro'pa', pi'iro'të', inapita ya'huëpirinahuë', nani Yosëri chinotërin ana'ntacaso': “A'na tahuëri pën quëran ata'huantarahuë',” tēnin ni'ton, tahuëri nanihuachin, pën quëran chachin ata'huantarin. Naporo' tahuëri ya'ipi oshahuano'sa' chiníquën ana'intarin. Parisitopiquë a'pararin.

⁸ Isonta' iyaro'sa' yonquico'. “A'na tahuëriso' a'naroáchin na'huërin. Huaranca pi'ipiso' hua'qui',” tēnhua'. Yosëso nipirinhuë' co canpoa pochin yonquirinhuë'. Huaranca pi'inta' nipirinhuë', Yosëriso' a'na tahuëriáchin pochin ni'nin. Huaranca pi'ipi, a'na tahuërirë' napopianachin pochin ni'nin.

⁹ A'naquën napopi: “Yosë hua'quiarin. Naniantërinpoa',” topirinahuë', co hua'quirinhuë'. Co topinan quëran sha'huitërinpoahuë'. Nosoroatonpoa', ninarárin. Co nohuantërinhuë' a'na piyapi tëranta' parisitopiquë pacacaso'. Na'con na'con piyapi'sa' co noyahuë' yonquipisopita naniantacaiso marë' ninarárin.

¹⁰ Napoaponahuë', tahuërinën nanihuachin, Siniro o'mantararin. Ni'co'. Tashi' co yonquiasëhuë', ihuatë' huë'nin. Inapochachin a'nanaya ayaro' tahuëri naniarin huachi. Naporo' tahuëri pi'iro'të' huëntoncaarin. Chiníquën huëntoncahuachin, ta'huantarin. Pi'i, tayora, inapita huëya ni'ton, soquiarin huachi. Isoro'pa', ya'ipi ya'huëinsopita, inapita huiquitapi.

Noya yonquicaso' ya'huërinso'

¹¹ Co manta' ya'huëmiatarinhuë'. Ya'ipi ta'huantarin ni'ton, ¡Yosë pochin cancantatēhua', noyasáchin niahua'!

¹² O'mantacaso' tahuëri noya ninahua'. “Manoton o'manta'in,” ta'tēhua', noyápiachin cancantahua'. Ina tahuëri nanihuachin, ya'ipi inápaquë ya'huëinsopita pën quëran ta'huantarin. Pi'i, yoqui, tayora, inapita soquiarin.

¹³ Napoaponahuë', nasha ya'huaantapon. Nani Yosë sha'huitërinpoa'. “A'na tahuëri nasharo'pa', nasha pi'iro'të' inapita acoantapo,” itërinpoa'. Ina ninarēhua'. Inaquë noyasáchin nisarēhua'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa', ina ninatoma' na'con yonquico' noyasáchin nicacamaso marë'. “Quisocristo nanan anoyatërinpoa',” ta'toma', noya nini'toma', ya'huëco'. Ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantatoma', noyápiachin cancantoco'. Ina quëran o'mantahuachin, noya ni'sarinquëma'.

¹⁵ Nosoroatonpoa', hua'qui' Siniro ninararin na'con na'con piyapi'sari natëcaiso marë'. Ina quëran inapitanta' nicha'ësarín. Ama ina naniantocoso-huë'. Inachachin iya Paononta' ninshitërinquëma'. Inaso' iyanpoa pochin ni'nēhua'. Yosë nohuanton, no'tëquën nitotaton, ninshitërin.

¹⁶ Na'a quirica ninshitaton, nisha nisha ninanoquë ya'huëpisopita a'patërin. Noya pënënpirinpoahuë', pi'pian sacai' yonquicaso'. A'naquën piyapi co

Yosë nanamën nitotatonahuë', nisha nisha yonquipi. Paono ninshitërinso' nontopirinahuë', co noya yonquiatonaraihuë', ma'sona tapon naporinso' anishatopi. Yosë quiricanën iráca ninshitopisonta' anishatopi. Ina marë' Yosëri chiníquën ana'intarin huachi.

¹⁷ Napoaton iyaro'sa' nani pënënanquëma' ni'ton, ni'cona nonpin-tochinënuëma'. Iporaso' noya yonquipiramahuë'. Co noyahuë' nipisopita yanonpintarinënuëma' inapita pochin nisha nisha cancantacamasó marë'.

¹⁸ Canpitaso nipirinuë', Sinioro Quisocristoíchin yonquico'. Inaora nohuanton, nosororinquëma' ni'ton, nani tahuëri yacatahuarinquëma'. Inasáchin yonquihuatama', oshaquëran noya noya nohuitarama'. Inaso' nicha'ësarinpöa'. Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ayaro' tahuëriquë huarë' inasáchin yonquia'ahua'. Amen. Nani ninshitëranquëma huachi.

Pitro

Coanshari imapisopita ninshitérinso'

Quisocristo no'téquēn anitotērinpoaso'

¹ Iso quirica a'pataranquēma', ni'co'. ¿Noyanquēma' canpitanta'? Quiyanta' isēquē noya ya'huarai. Quisocristo noya noya nohuitacamaso marē' ninshitaranquēma'. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huēyátērasohuē', inápaquē ya'huērin. Ina quēran o'marahuaton, a'chintērincoi, natanai. Quiyaso' ni'nai. Nirayarai. Nonēn chachin ya'huētērin, sē'huarai. Inasáchin Yosē yonquirinso' anitotērinpoa'. Ina nohuitohuatēhua', nóya nanpimiatarihua'.

² Isoro'paquē o'mahuachina, quiyariso' ni'nai. Nohuitatoi, sha'huitaranquēma'. Inaso' nanpimiatarin. Iráca inápaquē ya'huērin. Tata Yoséré chachin ya'huērin. Napopináchin yonquipi.

³ Inápaquē ya'huaponahuē', o'mahuachina, piyapicoi ni'nai, a'chininsonta' natanai. Pa'pionta' anohuitērincoi. Hui'nin nohuitatoi, nohuitērai. Nipayarēso pochin ninai. Napoaton ninshitaranquēma' canpitanta' Quisocristo nohuitacamaso marē'. Quiya pochachin Yosē nohuitoco' nipayarēso pochin nicacamaso marē'.

⁴ Ina pochin cancantohuatama', nóya cancantarihua'. Ina marē' ninshitaranquēma'.

Tahuēri pochin nininso'

⁵ Noya nanan Quisocristo anitotērincoi. Ina nanan chachin sha'huitaranquēma'. "Yosēso' noyasáchin ninin. Tahuēri pochin cancantērin. Co pi'pisha tēranta' tashi pochin cancantērinhuē'," itērincoi.

⁶ Tashi pochin cancantohuatēhua', co Yosē nohuitarihuahuē'. "Yosē nohuitērahuē," tapomarahuē', co noyahuē' cancantohuatama', nonpinama'. Co no'tēn nanan imaramahuē'.

⁷ Yosēso' noyasáchin ninin. Tahuēri pochin cancantērin. Canpoanta' tahuēri pochin yonquihuatēhua', Yosē nohuitarihua'. Naporahuaton, noya nini'tēhua' ya'huarihua'. Hui'nin chachin chiminin ni'ton, ya'ipi oshanēnpoa' inquitarinpoa'. Huēnainēn quēran anoyacancantarinpoa'.

⁸ "Co oshahuancohuē'," topatēhua', canpoara ninonpintērehua'. Co no'téquēn yonquirehuahuē', co tēhuēnchachin imarēhuahuē'.

⁹ Nonporosona co noyahuē' nipatēhua', Yosē nontahua'. "Tēhuēnchachin co noyahuē' nicato, oshahuanco," topatēhua', Yosē oshanēnpoa' inquitarinpoa'. Co nonpintērinpoahuē'. Quisocristo chiminin ni'ton, nanitērin ya'ipi oshanēnpoa' inquitinpoaso'. Noyápiachin cancan quētarinpoa'.

¹⁰ "Ya'ipinquēma' co noyahuē' ninama'," itērinpoa' Yosē. Napotopirinpoahuē', "Noya ninahuē. Co caso' oshahuancohuē'," topatēhua', "Yosē nonpintērinpoa'," tēnēhuaso pochin cancantērehua'. Nanamēn no'téquēn sha'huitopirinpoahuē', co tēhuēnchachin natērehuahuē'.

2

Nanan anoyatērinpoaso'

¹ Quisocristo imarama' ni'ton, hui'nahuēpita pochin ni'nanquēma'. Ninshitaranquēma' noyasáchin nicacamaso marē'. Nipirinhuē', co noyahuē' nipatēhua', Quisocristo catahuarinpoa'. Oshahuanēhua' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huēpirinhuē'. Canpoa marē' Yosē nontaton, nanan anoyatarinpoa'. Inaso' no'téquēnáchin yonquirin.

² Ya'huërenamënpoa' chiminin ni'ton, nontohuatêhua', oshanënpoa' inquitariñoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', nanan anoyatërinpoa'. Ya'ipi piyapi marë' chiminin. Ya'ipinpoa' oshanënpoa' inquitinpoaso' nohuan-topirinhuë'.

³ Yosë nohuitoahuatêhua', pënëninpoaso' natëarêhua'. No'tëquën natëcaso' nohuanarihuá'. Ina natëhuatêhua', tēhuënchachin Yosë nohuitêrêhua'.

⁴ A'naquënso nipirinhuë' "Nani Yosë nohuitêrahuë," topirinahuë', pënëninpoaso' co natëtonahuë', nonpiámpi. Co no'tëquën yonquipiñuë'.

⁵ Yosë nanamën natëhuatêhua', noya noya Yosë nosoroarihuá'. Ina pochin cancantohuatêhua', tēhuënchachin ina nohuitarihuá'.

⁶ "Yosë imarahüë," topatêhua', Quisocriso pochachin cancantacaso' ya'huërin.

Nasha pochin pënëninpoaso'

⁷ Co iyaro'sa' nasha camaitërinso' ninshitaranquëmahüë'. Iráca quëran huarë' Yosë nanamën natanama'. "Ya'ipinquëma' noya ninosoroco'," itërinpoa'. Inachachin iporanta' pënënananquëma'.

⁸ Co nasha camaitërinsohuë' nipoñahuë', nasha pochin ninshitaranquëma' cancanëma quëran huarë' ninosorocamaso marë'. Quisocriso ya'ipi piyapi nosororin. Nosoroatonquëma', a'pintêreso pochin anoyacancantërinquëma' tahuëri pochin cancantacamaso marë'. Ninosorohuatama', co huachi tashi pochin cancantaramahuë'.

⁹ A'na piyapi no'huihuatama', co Yosë imaramahuë'. "Imarahüë," tapomarahüë', co tahuëri pochin cancantëramahuë'. Ipora huanta' tashi pochin cancantarama'.

¹⁰ Imaramasopita capini ninosorohuatama', tahuëri pochin cancantarama'. Ina pochin nipatama', no'tëquën imarama'.

¹¹ Nipirinhuë' nino'huihuatama', tashi pochin cancantarama'. Co noyahuë' cancantatoma', co manta' yonquiaramahuë'. Co nanitaramahuë' no'tëquën yonquicamaso'. Sopai nohuanton, somaraya pochin cancantarama'. Napoaton iyaro'sa', cancanëma quëran huarë' ninosoroco'.

¹² Canpitaso' imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. Hui'nahuëpita pochin nicanatëinquëma', ninshitaranquëma'. Quisocriso canpoa marë' chiminin. Imapatama', oshanëma' inquitërinquëma'.

¹³ A'naquëma' nani hua'qui' imatoma' a'napita catahuarama' ni'ton, Quisocriso noya nohuitërama'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huërin. Noya imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. Canpitanta' hui'napi'sanquëma', nani sopai minsërama'. Napoaton ninshitaranquëma'.

¹⁴ Ya'ipi imaramasopita hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Yosë nohuitërama' ni'ton, ninshitaranquëma' noya noya cancantacamaso marë'. Quisocriso noya nohuitërama' ni'ton, iyaro'sa', ninshitaranquëma'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huërin. Nani tahuëri, apia'huaro'sa', Yosë nanamën yonquiarama'. Napoaton chiniquën cancantarama'. Chiniquën cancantatoma', sopai nani minsërama'.

Isoro'paráchin pa'yatopisopita

¹⁵ Na'a piyapi'sa' co Yosë natëtonahuë' nisha nisha yonquipi. Isoro'paquë ya'huërinsoptarächin yonquipi. Ama inapita pochin cancantocosohüë'. Ama nani ma'sha nohuantapatocosohüë'. Ma'sha na'con yonquiuhuatama', co tēhuënchachin Tata Yosë nosoroaramahuë'.

¹⁶ Isoro'paquë nisha nisha ya'huërin aoshahuainpoaso marë': Monshihuanacasorächin cancantêrë'. Ma'sha quënanpatëra, nohuantapatêrë'.

Ma'huanpatëra, yanocantëre', naporë'. Inapitaso' co Tata Yosë nohuanton ya'huërinhuë'. Sopai nohuanton, ya'huërin.

¹⁷ Isoro'pa' ta'huanarin. Ya'ipi ma'shanta' ta'huanarin. Inasáchin pa'yatohuatëhua', topinan quëran nanpiarihua'. Nipirinhue', Yosë noya imapatëhua', co onporonta' ta'huanarihuahuë'. Ya'huëmiatarihua'.

Quisocriso inimiconën

¹⁸ Co hua'quiya quëranhuë', apia'huaro'sa', Quisocriso o'mantararin. "Cristo yao'mahuachin, inimiconën huë'sarin," itërinënpoa'. Nani natantërama' canpitanta'. Iporaso' na'a piyapi'sari Cristo yainimicotopi. Napoaton o'mantacaso' tahuëri naniriarin, tënëhua'.

¹⁹ "Quiyanta' imarai," topirinhue', nani pipipi. Co tēhuënachchin Yosë huëntonënuë ya'conpihuë'. Ya'conpi naporini, co pipiitonahuë'. Pipipi quëran nitotërehua'. "Co onporonta' cancanëna quëran huarë' imapihuë'," tënëhua'.

²⁰ Canpitaso nipirinhue' imarama'. Quisocriso nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Napoaton no'tëquën yonquirama'.

²¹ Nitotopiramahuë', naquëranchin pënëantëranquëma' yonquicamaso marë'. No'tën nanan imapatëhua', co nonpin nanan natëarihuahuë'.

²² Tēhuënachchin nonpin nanan sha'huitarinënuëma'. "Quisoso' co Cristohuë'. Co Yosë hui'ninhuë'," ta'tona, yanonpintërinënuëma'. Inapoatona', Quisocriso inimicotopi. Tata Yosënta' a'popi.

²³ Yosë hui'nin a'pohuachina', co Tata Yosënta' nohuitapihuë'. "Quisocrisoso' Yosë hui'nin chachin," topachina', Tata Yosënta' imasapi.

²⁴ Ya'nan imapoma', no'tëquën a'chintërainquëma'. Ina chachin imamiatoco'. Ina imapatama', cancanëma quëran Tata Yosë nohuitarama'. Hui'nionta' noya nohuitarama huachi.

²⁵ Quisocriso chachin sha'huitërinpoa': "Imamiatohuatamaco, Yosë nohuitatoma', nanpimiatarama'," itërinpoa'.

²⁶ A'naquën yanonpintërinënuëma' ni'ton, ninshitaranquëma'.

²⁷ Canpitaso nipirinhue' Ispirito Santo ya'huëtërinquëma'. Quisocriso imarama' ni'ton, ina nohuanton, ya'coancantërinquëma'. Nani tahuëri a'chintërinquëma'. Cancanëmaquë Yosë nanamën a'chintërinquëma'. Co onporonta' nonpintërinquëmahue'. No'tëquën a'chintërinquëma' ni'ton, co a'napita a'chintënuëmaso' ya'huërinhuë'. Ina natëhuatama', no'tëquën yonquiarama'. Sha'huitërinquëmaso pochachin Quisocriso imamiatoco'.

²⁸ Ipora quëran huarë', apia'huaro'sa', Quisocriso imamiatoco'. Inapohuatama', o'mantahuachin, co tapan ya'huëtërinquëmahue'. Co pa'yanaramahuë'.

²⁹ Quisocriso noyasáchin ninin, nitotërehua'. Napoaton Yosë huëntonënuë ya'conpatëhua', noya nicarihua'. Inpitasona noya nipachina', nani Yosëri anoyacancantërin ni'ton, hui'nin pochin ni'sarin, tënëhua'.

3

Yosë hui'ninpita

¹ Ma noya Tata Yosë nosororinpoa' ni'ton, hui'ninpita pochachin ni'ninpoa'. Huëntonënuë chachin aya'coninpoa'. Co imapisopitasohue' nipirinhue' co nitotopihuë'. "¿Onpoatonta' Yosë pochin cancantacaso' nohuantopi?" toconpi. Co Yosë nohuitatonahuë', napopi.

² Na'con, iyaro'sa', nosororranquëma'. Iporaso' Yosë hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. A'na tahuëri noya noya acoarinpoa'. Onpopinsona nicarihua' nimara. Co ya'ipi nitochatërarëhuahuë'. Nipirinhue', Quisocriso o'mantahuachin, nirayarihua'. Ina ni'patëhua', ina pochachin nicarihua'.

3 “A'na tahuëri Quisocristo ni'sarëhua',” ta'tëhua', co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantarëhua'. Quisocristoso' noyápiachin cancantërin ni'ton, canpoanta' noyápiachin cancantacaso' nohuantarihua'.

4 Yosë pënëninpoa'. Co ina natëhuatëhuahuë', oshahuanëhua'. Co noyahuë' nipatëhua', co Yosë natërëhuahuë'.

5 Noya nanan nani nitotërama', Quisocristo o'marin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co pi'pisha tëranta' oshahuaninhuë'.

6 Tëhuënychachin imapatëhua', nóya nisarëhua'. Co pa'yatarihuahuë' oshahuanacaso'. Nani tahuëri co noyahuë' nipatëhua', co Yosë nohuiterëhuahuë'. Co ya'coancantërinpoahuë'.

7 Ni'cona, apia'huaro'sa', nisha a'china'piro'sa' nonpintochinënquëma'. Noya nipatëhua', noya cancantarëhua'. Quisocristo noya ni'ton, ina pochin cancantacaso' ya'huërin.

8 Nani tahuëri co noyahuë' nipatama', sopai imarama'. Iráca quëran huarë' sopai co noyahuë' cancantaton, oshahuanin. Inaso' nonpintohuachinpoa', canpoanta' oshahuanarëhua'. Napoaton Yosë hui'nin o'marin sopai minsëaton nicha'ëinpoaso marë'. Ya'ipi oshanënpoa' inquitohuachinpoa', co huachi sopai natëcaso' ya'huërinhuë'.

9 Huëntonënquë chachin Yosë aya'coninpoa' ni'ton, co iporaso' pa'yatarëhuahuë' oshahuanacaso'. Hui'nin pochachin cancantatonpoa', yonquinën chachin quëtërinpoa'. Nasitantarëhuaso pochin ninëhua'. Napoaton co huachi nohuantarihuahuë' oshahuanacaso'.

10 Co sacaihuë' Yosë hui'ninpita nohuitacaso'. Noyasáchin nipatëhua', Yosë hui'ninpita pochin nisarëhua'. Nipirinhuë', co noyahuë' nipachina', co Yosë huëntonënquë ya'conpihuë'. Co imapisopita nosorohuachinahuë', co Yosë hui'ninpita pochin nisapihuë'. Sopai hui'ninpita pochin nisapi. Co noyahuë' cancantopi quëran sopai hui'ninpita nohuitarëhua'.

Ninosorocaso' ya'huërinso'

11 Ya'nan imapoma quëran huarë' Yosë nanamën natanama'. “Noya ninosoroco',” itërainquëma'.

12 Iráca Cainoso' sopai natëton, iin tëparin. ¿Ma'marëta' tëparin? Iinso' noya ninin ni'ton, no'huiton, tëparin. Ama ina pochin cancantocoso'huë'.

13 Napoaton iyaro'sa' co natëpisopitahuë' no'huihuachinënquëma', ama pa'yancoso'huë'.

14 Iráca canpoanta' ina pochin co noyahuë' cancantërëhua'. Co Yosë nohuitatëhuahuë', chimipi pochin nipirëhuahuë', Yosë anoyacancantërinpoa' ina nohuitatëhua' nanpimiatacaso marë'. Napoaton iporaso' ninosororëhua'. Ina quëran Yosë huëntonënquë ya'conëhuaso' nitotërëhua'. Co ninosorohuatomahuë', co Yosë anoyacancantërinquëmahuë'. Chimipi pochin cancantarama'.

15 A'na piyapi no'huihuatomama', tëpatona'piro'sa' pochin Yosë ni'sarinquëma'. Tëpatonapiro'saso', co Yosë pochin nanpimiatacaiso ya'huërinhuë'.

16 Quisocristoso' nipirinhuë' na'con nosoroatonpoa', nicha'ëinpoaso marë' chiminin. Chiminaton, nosororinpoaso' anitotërinpoa'. Inapochachin iyaro'sa', ya'ipi Quisocristo imapisopita nosorocaso' ya'huërin. Na'con ninosoroa'ahua'. Quisoso ya'huërënamënpoa' chimininso pochachin nosorocaso' ya'huërin.

17 Quisocristo imarëhuasopita capini noya ninosorocaso' ya'huërin. A'napita ma'sha pahuantohuachina', catahuahua'. Capa capacaiso' nipachin, capa a'mocaiso' nipachin quëtahua'. Co inapita catahuahuatëhuahuë', co tëhuënychachin nosororëhuahuë'. Co canpoa' capini ninosorohuatëhuahuë', co Yosënta' nosororëhuahuë'.

18 “Ya’ipi imapisopita nosororahué,” topatêhua’, ama, apia’huaro’sa’, topinan quëran napoa’huasohué’. Cancanênpoa quëran huaré’ nosoroatêhua’, catahuahua’.

Co tê’huatatêhuahué’ Yosë nontêrêhuaso’

19 Têhuënchachin a’napita nosorohuatêhua’, no’tëquën Yosë nanamën imasarêhua’. Ina quëran co huachi tê’huatacasó’ ya’huêtarinpoahué’. “Tatanpoa pochin ni’ton, noya ni’ninpoa,” ta’têhua’, noya cancantarihua’.

20 Co noyahué’ nipatêhua’, cancandênpoa quëran nitotatêhua’, sêtêrêhua’. Co noyahué’ ninêhuaso’ Yosënta’ nitotêrin. Napoaponahué’, cancandênpoa quëran huaré’ yaimapatêhua’, inanta’ nitotêrin. Ina nitotaton, nosororinpoa’. Ina yonquihuatêhua’, noya cancantatêhua’, Yosë nontarihua’.

21 Napoaton iyaro’sa’, cancandênpoa quëran a’naya a’nayanpoa’ yonquia’ahua’. “Yosë noya ni’sarincó,” topatêhua’, co Yosë tê’huatarihuahué’. Co tê’huatatêhuahué’, nani tahuëri ina nontarihua’.

22 Yosë pënëninpoaso’ natêhuatêhua’, noya natanarinpoa’. Ina nohuanterinsoáchin yonquihuatêhua’, catahuarinpoa’. Ina pochin cancantohuatêhua’, ma’pitaso nipatêhua’, quêtarinpoa’.

23 Yosë nani pënëninpoa’ hui’nin imacaso maré’. Naporahuaton, ninosorocasonta’ sha’huítêrinpoa’. “Quisocristonta’ inachachin sha’huítêrinpoa’,” ta’têhua’, cancandênpoa quëran natêhua’.

24 Yosë natêhuatêhua’, yonquirinsoráchin imasarihua’. Imapatêhua’, ya’coancantomiatêrinpoa’. Ispirito Santo quêtêrinpoa’ ya’coancantinpóaso maré’. Ina catahuahuachinpoa’, noya nisarêhua’. Ina quëran Yosë nohuítêrêhuaso’ nitotêrêhua’.

4

Nonpin nanan a’chinpiso’

1 Na’con iyaro’sa’ nosororanquëma’ ni’ton, pënënananquëma’. Na’a nonpin nanan pënëntona’piro’sa’ nonpin nanan a’chinapi. “Yosë nanamën a’chinahué,” topirinahué’, co no’tëquën a’chinpihué’. Napoaton a’chintohuachinênquëma’, ama a’naroáchin natêtosohué’. “Nonpin nanan nimara,” ta’toma’, yonquico’. Ya’ipi Yosë quiricanën quëran a’chintêrinpoaso’ yonquiatoma’, tantiaco’. Co ina pochin a’chintohuachinênquëmahué’, ama natêcosohué’.

2 Ispirito Santo no’tëquën anitotêrinpoa’. “Quisocristo Yosë hui’nin niponahué’, isoro’paquë o’maton, piyapi chachin nasitimarin. Nonën chachin ya’huêtêrin,” itêrinpoa’. Ina nanan a’chintohuachinênquëma’, no’tëquën a’chinapi. Ispirito Santori ayonquirin ni’ton, noya nonsapi.

3 A’naquënso nipirinhué’ sopai nohuanon, nonpinapi. Co Quisocristo nanamën no’tëquën a’chinpihué’. “Yosë hui’ninso’ co piyapi chachin nasitimarinhué’,” toconpi. Inapitaso’ Quisocristo inimicotopi. Co ina pochin Ispirito Santo anitotêrinpoahué’. Iráca ninorinso chachin nani Cristo inimiconën natantêrêhua’.

4 Canpitaso’ apia’huaro’sa’, Yosë hui’ninpitanquëma’ ninama’. No’tëquën yonquiatoma’, nisha a’china’piro’sa’ minsêarama’. Sopai nohuanon, nonpin nanano’sa’ a’chintopirinênquëmahué’, Ispirito Santo nani ya’coancantêrinquëma’. Inaso’ sopai quëran chini chiniquën nanantarin ni’ton, catahuahuachinpoa’, co nonpin nanano’sa’ natêtarihuahué’.

5 Inapitaso’ nipirinhué’, co Yosë nohuitatonahué’, co nanamën chachin a’chinpihué’. Isoro’paquë ya’huërsinopitaráchin yonquiatona’, inahuara yonquinëna quëran a’chinpi. Napoaton co imapisopitasohué’ nonpin nanan natêpi.

⁶ Quiyaso nipirinhüé' Yosë nohuitatoi, no'tëquën a'chinai. Yosë imapisopita noya nataninacoi. Inaso' no'tën nanan, topi. Co imapisopitasohüé' nipirinhüé', co yanatërinacoihüé'. Ispirito Santos' no'tëquënáchin nonin. Napoaton nonpín nanan pa'yatopisopitaso' co Ispirito Santo yanatëpihüé'. Ina quëran nonpín nanano'sa' nohuitërhüa'.

Íraca quëran huarë' Yosë nosororinpoaso'

⁷ Yosë pa'pi nosororinpoa'. Napoaton iyaro'sa', canpoanta' noya ninosoroa'ahua'. Huëntonënguë aya'conpachinpoa', catahuarinpoa' a'napita nosorocaso'. Nosorohuatëhua', Yosë nohuitarihua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

⁸ Inaso' nosoromiatochinarinpoa'. Napoaton canpoanta' co a'napita nosorohuatëhuahué', co pi'pisha tëranta' ina nohuitarihuahué'.

⁹ Nosoroatonpoa', hui'nin chachin isoro'paquë a'paimarin anoyacancantinpoaso marë'. A'naichin hui'nin ya'huëtopirinhüé', a'paimarin. Quisocristo anoyacancantohuachinpoa', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarihua'.

¹⁰ Co canpoariso' nosoropirëhuahué', Yosëso' na'con nosororinpoa'. Ina nohuanton, hui'nin chachin o'marahuatón, chiminin. Ya'huërenamënpoa' chiminin ni'ton, oshanënpoa' inquitatonpoa', nanan anoyatërinpoa'.

¹¹ Yosë na'con nosororinpoa' ni'ton, canpoanta', iyaro'sa', inapochachin ninosoroa'ahua'. Ina pochin cancantacaso' ya'huërin.

¹² Co inquënpoa tëranta' Yosë quënanpirëhuahué', noya ninosorohuatëhua', Yosë nohuitarihua', ya'coancantomiatërinpoa'. "Yosë na'con nosororinpoa'," ta'tëhua', canpoanta' noya noya ninosoroarihua'.

¹³ Yosë huëntonënguë ya'conpatëhua', Ispirito Santo a'patimarinpoa' ya'coancantinpoaso marë'. Hua'yanën chachin ni'ton, cancanënpoaquë ayonquirinpoa'. "Tëhuëenchachin Yosë ya'coancantërinpoa'," tënëhua'.

¹⁴ Tata Yosëri hui'nin isoro'paquë a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Quiyarisó' ni'nai. Nani tahuëri piyapi'sa' sha'huítarai.

¹⁵ "Quisocristoso' Yosë hui'nin. Ina natërahüé," topatëhua', Yosë pochin cancantatëhua', imamiatarihua'. Inanta' ya'coancantërinpoa'.

¹⁶ Yosë nohuitatëhua', natërhüa. "Ma noyacha Yosë nosororinpoa paya," tënëhua'. Inaso' nosoromiatochinarinpoa'. Canpoanta' nosorohuatëhua', Yosë nohuitarihua'. Yonquirinsoráchin imasarëhua'. Imapatëhua', ya'coancantomiatërinpoa'.

¹⁷ Yosë noya nohuitohuatëhua', na'con na'con nosoroarihua'. Ina quëran ayaro' tahuëri nanihuachin, co të'huatarihuahué'. Quisocristo nosororinpoa' ni'ton, canpoarinta' ina pochachin nosoroarihua'. Napoaton ayaro' tahuëri co pa'yanarihuahué'.

¹⁸ Imarëhuasopita capini noya ninosorohuatëhua', co nisaitarihuahué'. Inapochachin Yosëré'quënpoa' ninosorohuatëhua', co të'huatarihuahué'. Anaquën piyapi'saso' na'con të'huapi. "Yosë ana'intarinco," ta'tona, të'huatochinachin cancantopi. Canpoaso nipirinhüé' "Yosë na'con nosoroatonpoa', oshanënpoa' inquitërinpoa'," topatëhua', ya'ipi të'hua inquitarinpoa'.

¹⁹ Yosë'ton na'con nosororinpoa' ni'ton, canpoarinta' Yosë nosoroatëhua', a'napitanta' nosoroarihua'.

²⁰ A'naquënso' "Yosë nosororahuë," taponahué', iin no'huirin. Co inaso' no'tëquën noninhué', nonpiánin. Piyapi quënanëhua'. Yosëso' nipirinhüé' co quënanëhuahué'. Piyapi quënanarihuarahué', co nosorohuatëhuahué', aquëtë huarë' Yosëso' co nanitarëhuahué' nosorocaso'.

²¹ Quisocristo pënëninpoa'. "Nosorohuatamaco, piyapinta' nosoroco'," itërinpoa'.

5

Oporahuatësona Yosë imamiatacaso'

¹ Ya'ipi Quisocristo imarëhuasopita a'na huënton pochin ninëhua'. "Quisocristo Yosë hui'nin chachin," tënëhua' ni'ton, huëntonënuë ya'conëhua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Ni'co'. "Quëmapi tëhuëncachin nosorohuatëra, hui'ninpitanta' nosororë'," topi.

² Napoaton Yosë nosorohuatëhua', pënëninpoaso' noya natëhuatëhua', tëhuëncachin hui'ninpitanta' nosoroarihua', tënahüë.

³ Yosë nosorohuatëhua', pënëninpoaso' no'tëquën natëarihua'. Catahuahuachinpoa', nanitaparëhua'.

⁴ Canpoaso' Yosë hui'ninpitanta' ni'ton, nanitaparëhua' sopai minsëcaso'. "Quisocristo catahuarinpoa'," topatëhua', co noyahüë' yonquirëhuasopita naniantarihua'. Isoro'paquë na'a ma'sha, piyapi, inapita ya'huërin anishacancantinpoaso marë'. Nipirinhuë', Quisocristo yonquihuatëhua', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

⁵ "Quisocristo Yosë hui'nin chachin," topatëhua', achinicananinpoa' sopai minsëcaso marë'. A'napitariso' co nanitopihuë' sopai minsëcaso'.

Yosë anitotërinpoaso'

⁶ Quisocristo isoro'paquë chachin o'marin. O'mahuachina, Yosë nohuan-ton, i'quë aporiuanin. Nani ya'ipi sha'huitërinso' tiquiaton, corosëquë chiminpachina, huënnainë pa'nin. Co topinan aporiuaninhuë'. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Naporahuaton, Ispirito Santonta' cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. Inaso' no'tëquën sha'huitërinpoa'. "Quisososo' Yosë hui'nin chachin," itërinpoa'.

⁷⁻⁸ Tata Yosë noya anitotërinpoa' hui'nin natëcaso'. Ni'co'. "Caraya'pi inachachin sha'huihuachina, naporu huarë' natëtërë'," topi. Inapochachin cancanënpoaquë Ispirito Santo sha'huitërinpoa'. Quisocrisonta' i'quë apori-huanpachina, ya'ipiya Yosë natërin. Naporahuaton, canpoa marë' chiminpachina, huënnainë pa'nin. Cara chachin napopináchin anitotërinpoa'.

⁹ Piyapi'sa' inachachin sha'huihuachina, natëtërëhua'. Yosëso nipirinhuë' noya noya ni'ton, no'tëquënáchin nontërinpoa'. Napoaton ina sha'huitohuachinpoa', na'con na'con natëtacaso' ya'huërin. Nani Yosë sha'huitërinpoa' ni'ton, "Quisocrisoso' Yosë hui'nin chachin. Ina nicha'ërinpoa'," tënëhua'.

¹⁰ Yosë noya sha'huitërinpoa' ni'ton, imarëhuasopita nitotërëhua'. Cancanënpoa quëran anitotërinpoa'. A'napitaso nipirinhuë', co Yosë natëpihuë'. "Quisoso co Yosë hui'ninhuë'. Co nicha'ësarinpohuë'," ta'tona', Yosërin nonpintërinso pochin cancantopi. No'tëquën sha'huitopirinpoahuë', co natëpihuë'.

¹¹ Yosëso' huëntonënuë aya'coninpoa' ina pochin nanpicaso marë'. Hui'nin chachin anoyacancantërinpoa' nanpimiatacaso marë', tënëhua'.

¹² Yosë hui'nin ya'coancantohuachinpoa', nanpimiatarihua'. Co'so' ina imapatëhuahuë', co nanpimiatarihuahuë'.

Chiniquën cancantatëhua', imamiatahua'

¹³ Canpitaso' Quisocristo natërama'. "Inaso' Yosë hui'nin ni'ton, imasarahüë'," topatama', huëntonënuë nani aya'coninquëma'. Ina nohuitatoma', nanpimiatarama. Ina nitotacamaso marë' ninshitaranquëma'.

¹⁴ Yosë nontohuatêhua', natanarinpoa'. Ina nohuantêrinso chachin natanpatêhua', noya nataninpoa'.

¹⁵ "Noya nataninpoa'," ta'têhua', ina ninahua' nohuantêrinso chachin quêchinpoa'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuê', acotarinpoa'," ta'têhua', noya cancantarihua'.

¹⁶ A'naquën Yosë imamiataponahuê', co noyahuê' ninin. Co Yosë a'poaponahuê', oshahuanin. Inapita marê' Yosë nontahua' anoyacancanchin. A'naquënso nipirinhue' imapirinhue', co noyahuê' yonquiaton, Quisocristo chachin a'pomiaterin. A'pomiatohuachina, chiminpi pochin cancantantapi. Co inapita marê' Yosë nontacaso' ya'huërinhuê'.

¹⁷ Co noyahuê' nipachina', oshahuanpi. Nipirinhue', co Yosë a'pomiatohuachinahuê', cha'êsapi.

¹⁸ Yosëri imarinsopita huëntonênquë aya'conin. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë hui'nini chachin a'paiarin. Sopairi yanonpintopirinhue', Quisocristori catahuarin ni'ton, co sopairi minsëarinhuê'.

¹⁹ Imarêhuasopitaso' Yosë hui'ninpitanoa' ninêhua'. A'napitaso nipirinhue' co imapihuê' ni'ton, sopairi hua'anëntêrin. Camaihuachina, ina natêpi. Ina nitotêrêhua'.

²⁰ Yosë hui'nin chachin o'maton, no'têquën Yosë anohuitêrinpoa'. Inasáchin no'têquën yonquirin. Yosë nohuitatêhua', yonquirinsoráchin imasarêhua'. Quisocristo nohuitêrêhua' ni'ton, catahuarinpoa' no'têquën yonquicaso marê'. Inaíchín Yosëso' ni'ton, chinotacaso' ya'huërin. Ina nohuitohuatêhua', nanpimiatarihua'.

²¹ Apia'huaro'sa'. Mamanshiro'saso', co moshacaso' ya'huërinhuê'. Yosëíchín chinotahua'. Nani huachi.

Coansha

Coanshari ninshitaantarinsó'

No'tén nanan imarëhuaso'

¹ Ca ansianoco iso quirica ninshitaranquëma' ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' noya isëquë ya'huarahuë. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënguë nani ya'conama'. No'tén nanan imarama' ni'ton, tëhuëncachin nosororanquëma'. Ya'ipi Quisoso imapisopita noya nicanatënguëma', nosororinënguëma'. Ya'ipinquëma' yonquiatënguëma', ninshitaranquëma'.

² Quisocriso no'tëquën a'chintërinpoa'. No'tén nanan imamiatatëhua', ninosoroarëhua'.

³ Inaora nohuanton, Tata Yosë na'con catahuainquëma'. Nani tahuëri nosoro'inquëma'. Asanocainquëma'. Quisocrisonta' inachachin catahuainquëma'. Inaso' Yosë hui'nin chachin. Catahuahuachinpoa', no'tëquën yonquiarihua'. Ina quëran noya ninosoroarihua'.

⁴ A'naquën ya'huëramaquë noya imasapi quënanconahuë. Tata Yosë pëneninpoaso' no'tëquën natëapi. Ina marë' noya cancantërahüë.

⁵ Iporaso' ya'ipinpoa' noya ninosoroa'ahua', tënahüë. Co nasha nanan ninshitaranquëmahüë'. Iraca quëra huarë' Yosë sha'huitërinpoa' ninosorocaso'.

⁶ Yosë nosorohuatëhua', natëarihua'. "Ya'ipi piyapi'sa' nosoroco'," itërinpoa'. Ya'nan imarama quëra huarë' ina natanama'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa'

⁷ A'naquënso nipirinhuë' piyapi'sa' yanonpintatona', nisha a'chinapi. Ya'ipi parti pa'sápi nonpin nanan sha'huicaíso marë'. "Quisocrisoto' Yosë hui'nin niponahuë', co piyapi chachin nininhuë'. Co canpoa pochin nonën ya'huëtërinhuë'," topi. Co no'tëquën a'chinpihuë'. Inosona ina pochin a'chinpachina, nonpinarin. Inaso' Quisocriso inimiconën, tënahüë.

⁸ Ni'cona nonpintochinënguëma'. Nani hua'qui Yosë imatoma', ina marë' sacatopiramahuë'. Inapita pochin cancantohuatama', topinan quëran imapoma'. Co Yosë'pa' acanaarinquëmahüë'. Nipirinhuë', ya'ipi cancanëma quëran imapatama', inatohua' Yosë noya noya nohuitatoma', ya'huëmiatarama'.

⁹ A'naquën co Quisocriso nanamënáchin imapihuë'. "Quiyaso' na'con na'con nitotërai," toconpi. Inapitaso' co Tata Yosë nohuítapihuë'. Quisocriso nanamën imapatëhua', Tata Yosë nohuítarihua'. Hui'nionta' nohuítarihua'.

¹⁰ A'na piyapi huë'pachin: "Caringuëma' a'chinchinquëma'," itohuachinquëma', ama a'naróachin natëcosohüë'. Co Quisocriso nanamën a'chintohuachinquëmahüë': "Inca. Co yanatanainquënhüë'," itoco'. Ama ya'huëramaquë aya'concosohüë'. "Yosë catahuainquën," ama itocosohüë'.

¹¹ Co Quisocriso natëtonahuë', co noyahuë' nipi. Ama pi'pian tëranta' natanacamaso' nohuantocosohüë'. Canpitataquë nisha nanan a'chintohuachinquëma', a'naquën nonpin nanan imapona' nimara. Imapachina', ina marë' canpitanta' oshahuanarama'.

Nicapon yapa'ninso'

¹² Na'con na'con yasha'huitopiranquëmahüë', co aquëtë' yaninshitëranquëmahüë'. Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquëma' pa'sarahüë topirahuë'. Canconpato, ninontohuatëhua', noya noya cancantarihua'.

¹³ Isëquë Quisocriso imapisopita yonquiarinënguëma'. Yosë nohuanton, huëntonënguë ya'conpi anta'. Inapitanta' saludos a'patarinënguëma'. Nani huachi.

Isonta' Coanshari ninshitaantarinso'

Imapisopita nosoroaton, catahuarinso'

¹ Ca ansianoco ninshitaranquën, iya Acayo. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Canta' noya isëquë ya'huarahuë. No'tën nanan imaran ni'ton, tëhuënchachin nosororanquën.

² Quëma marë' iyasha, Yosë nontërahuë: "Catahuaquë' Siniro noya ya'huë'in, ama canioinsohuë'. Noya imarinquën ni'ton, catahuaquë' noya ya'huë'in," itërahuë, Yosë nontato.

³ I'huamiáchin a'napita iyaro'sa' canquirahuatona', sha'huitiirinaco: "Iya Acayo nóya cancantaton, no'tëquën imarin," itiirinaco. Ina natanato, nóya cancantërahuë.

⁴ Nani Quisocristo nanamën a'chintëranquëma'. Ina natëtoma', imarama' ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Na'con nosororanquëma'. No'tën nanan imapatama', nóya cancantarahuë. Ina na'con na'con nohuantërahuë.

⁵ Ma noya iya imapisopita nosororan. Ni'toro'sa' ya'nohuachinara, Quisocristo imapi ni'ton, o'shitaton, a'caran. Co nohuitaponahuë', noya nontaton, catahuaran, natantërahuë. Yosë natëton iya inaporan.

⁶ Inapitasa' huënantahuatona', niyontonaiquë sha'huitiirinacoi: "Iya Acayo noya nosoroincoi," itiirinacoi. Naquëranchin quëmataquë cancoantahuachina', catahuantaquë' noya pa'ina', tënahuë. Yosë marë' sacatapi ni'ton, catahuaquë' ama pahuanchinasohuë'.

⁷ Quisocristo noninso' a'chinápi. Ina marë' pa'sápi. Co Yosë imapisopitahuë' a'chintaponaraihuë', co manta' ina marë' ma'patopihuë'.

⁸ Napoaton canpoa' inapopisopita catahua'huë' ama pahuanchinasohuë'. Inapitasa' no'tën nanan a'chinapi. Cosharo', ma'sha inapita pahuantopiso' quëtóhuatëhua', canpoarinta' a'napita catahuarihua' Yosë nohuitacaiso marë'. Catahuahuatëhua', na'con na'con piyapi'sa' imasapi.

Tiotripisë co noyahuë' nininso'

⁹ Ya'ipi ya'huëramaquë imaramasopita quirica nani ninshitëranquëma'. Tiotripisëso nipirinhue', co yanatërincohuë'. Inaso' hua'an pochin yaninin.

¹⁰ Napoaton ya'huëramaquë pa'pato, co noyahuë' nininsopita a'ninquëchin sha'huitarahuë. Inaso' na'con pinorincoi, nonpinapirincoi. Naporahuaton, iyaro'sa' a'chinacaiso marë' canconpachinara, co noya nontërinhuë'. Co pëinëquë aya'coninhue'. Anapitari a'china'piro'sa' yacatahuapirinhue', co ina tëranta' nohuantërinhuë'. "Ama pëinëmaquë aya'concosohuë'," itopirinhue'. Aya'conpachinara, no'huiton, inapitanta' niyontonpi quëran yaocoirin. "Ama huachi canpita tëranta' niyontonpiso pëiquë ya'concosohuë'," toconin. Pa'pi co noyahuë' yonquirin inaso'.

¹¹ Ama iya co noyahuë' nipisopita nonanquësohuë'. Noya nipisopita nonanquë'. Noya nipatëhua', tëhuënchachin Yosë imarihua'. Co noyahuë' nipatëhua', co Yosë nohuitarihuahuë'.

Imitirio noya nininso'

¹² Imitirioso nipirinhue' noya imarin. Ya'ipiya quëran napotërinco. Ya'ipi cancanën quëran no'tëquën yonquirin. Quiyanta' nohuitërai. "Inaso' noya quëmapi," tënai. No'tëquën nontërainquën.

¹³ Na'con iya yasha'huítópiranquënhue', co aquëtë' yaninshitëranquënhue'.

¹⁴ Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquën pa'sarahuë, topirahuë'. Pa'pato, niquënanpatëhua' noanhua'.

¹⁵ Yosë asanocancainquën. Ina quëran noya cancantaton, noya ya'huaran. Ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso' yonquiatënëinquën saludos a'patarinëinquën. Ya'ipi nipayarisopita inatohua' ya'huëpiso' yonquiarahuë. Saludos a'patarahuë sha'huitëquë'. Nani huachi.

A'na Cotasë ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patërinso'

¹ Ca Cotasëco ninshitaranquëma'. Santiaco iinco caso'. ¿Noyanquëma' canpitanta'? Canta' noya ya'huarahuë. Quisocristoichin natërahuë. Ina acorinco pënënta'huaso marë'. Quisocristo imaramasopita ninshitaranquëma'. Tata Yosë nohuanton, imarama'. Inaso' na'con nosororinquëma'. Quisocristo imarama' ni'ton, nóya a'paiarinquëma', nicha'ësarinquëma'.

² Yosë na'con catahuainquëma'. Nanan anoyatërinpoa' ni'ton, na'con asanocancainquëma'. Nani tahuëriya nosoro'inquëma' canpitarinta' noya noya nosorocamaso marë'.

Nonpin nanan a'china'piro'sa' (2 Pedro 2.1-17)

³ Carinquëma' iyaro'sa' nosororanquëma'. I'huamiáchin yonquirahuë ninshita'huanquëmaso marë'. Yosë anoyacancantërinpoaso' noya noya yaa'chintopiranquëmahuë', apira nanan natantërahuë. A'naquënsó' nonpin nanan a'chintarinëinquëma', natantërahuë. Napoaton pënëna'huanquëmaso' ya'huërin, ténahuë. Quisocristo nanamën no'tëquën a'chintërainquëma'. Yosë nohuanton, no'tëquën ninshitërai ya'ipi imapisopita nitotacaiso marë'. Nani ya'ipiya nanamën anitotërinpoa'. Inasáchin natëtoma', a'napitanta' a'chintoco' no'tëquën yonquicaiso marë anta'. Ama pi'pian tëranta' nisha a'chintocoso'huë', ténahuë.

⁴ Tëhuëinchachin a'naquënsó' nonpin nanan a'chintarinëinquëma'. Pa'pi co noyahuë' inapitaso'. "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. "Ma'sona nohuantërehuaso niahua'. Yosë nosororinpoa' ni'ton, co ana'ntarinpoahuë'," ta'tona', pa'pi co noyahuë' nipi. No'pipi, monshihuanpi, a'naratipita nipi. Naporahuatona', co tēhuëinchachin Quisocristo imapihuë', inasáchin natëcaso nipirinhue'. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'ntarin. Iráca quëra huarë' nani yonquirin ana'ntacaso'. Napoaton ni'cona canpitanta' nonpintoichinëinquëma'. Chiniquën cancantatoma', no'tëquën a'chincó'.

⁵ Nani nitotopiramahuë', naquëranchin sha'huitantaranquëma' yonquicamaso marë'. Iráca Yosë piyapinënpita lquipito parti parisitopirinhue', Yosëri nicha'ërin. Ya'ipiya noya pipiponaraihuë', ina quëran a'naquën co yanatëhuachinahuë', Yosëri chiniquën ana'ntaton, ata'huantërin. Inapochachin iporanta' imaponaraihuë' nisha cancantohuachina', chiniquën ana'ntarin.

⁶ Anquëniro'santa' ya'nan nipon, ya'ipiya noya yonquipirinhue'. Ina quëran a'naquën nisha cancantatona', co huachi Yosë yanatëpihuë'. "Quiyanta' nóyacoí ni'toi, natëinacoiso' ya'huërin," topiso marë', co huachi Yosë'pa' ya'huëpihuë'. Nani Yosëri yonquirin chiniquën ana'ntacaso'. Tashinanquë tonpopinan ya'huapi. Ayaro' tahuëri parisitopiquë a'pararin. Co onporonta' chá'ësapihuë'.

⁷ Iráca Sotomaquë ya'huëpisopitanta' pa'pi co noyahuë' yonquipi. Monshihuanacaisoáchin cancanto. A'naratipita taparo' nipi. Co ina pochin nicacasohuë' nipirinhue', napopi. Ina marë' Yosëri chiniquën ana'ntërin. Pën inápa quëran a'paimarin ahuiquitacaso marë'. Sotoma, Comora, inapita huiquitopi. Ya'cariya ninanoro'santa' huiquitopi. Ayonquiinpoaso marë'

ninshitérinpoa'. Inapita yonquiatéhua', "A'na tahuéri oshahuano'sa' pênque parisitomiátapi huachi," ténéhua'.

8 Inapochachin iporanta' nisha a'china'piro'saso', huè'èiri ahua'yantèrinso pochin cancantatona', inahuara yonquinéna quèran nonpin nanan imasapi. Na'con monshihuanatona', nitapicancanapi. Co inso tèranta' yanatèpihuè'. "Co insonta' camaiinpoaso' ya'huèrinhuè'," toconpi. Chiniquèn nanantopisopita Yosèri acorinso' inapitanta' téhuapi.

9 Iráca Moisésé chiminpachina, Yosèri anquèni hua'an a'paimarin nonèn pa'pitacaso marè'. Miquri itopiso'. Sopairi yaosèrètohuachina, nino'huipi. Naporó' anquèni chiniquèn nanantaponahuè', co nohuantèrinhuè' sopai pinocaso'. Co inaora ana'intacaso' yonquirinhuè'. "Sinioro ana'inchinquèn," itèrin.

10 Nisha a'china'piro'saso nipirinhue' Yosè yonquirinso' co nitotatonaraihuè', téhuapi. Ma'sharo'sa pochin cancantatona', co yonquipihuè'. Ma'sona tèranta' yanipachinara, nipi. Inapoatona', nitapicancanpi. Ana'intacaso' ya'huèrin.

11 ¡Ma'huantacha nisapi paya! Nonpina'piro'saso', Caino pochin cancantatona' co Yosè natèpihuè'. Paramo pochin cancantopi. Iráca Paramoso coriquiráchin cancantaton, piyapi'sa' anishacancantèrin. Corinta' iráca co noyahuè' ninin. Co hua'ano'sa' yanatèrinhuè', no'huirin. Ina marè' Yosè nohuanton, chiminin. Inapita pochin cancantopisopita Yosèri chiniquèn ana'intarin.

12 Quisoso imaramasopita coshatacaso marè' niyontonpatamara, nisha a'china'piro'santa' huè'pi. Naporó' Yosè yonquicaso npirinhue', na'con o'otona', capa cancantopi. Co Yosè tè'huatatonaraihuè', napopi. A'napita catahuacaso' ya'huèpirinhue', co nosoropihuè'. Inahuara noya ya'huècasoráchin yonquipi. Ni'co' iyaro'sa'. Hua'qui' co o'nanpachinahuè', no'pa' yaniromarin. Ina pochin nipachina, yararo'tè' quènanpatamara, pa'yatèrama'. "O'nan huè'sarin," topiramahuè', co o'naninhuè'. Ihuana' pa'nin. Inapochachin inapitaso' pènènpirinènuquémahuè', nonpin nanan a'chintatènènuquéma' co catahuarinènuquémahuè'. Nara nitèrinsonta' yonquico'. Pi'ipi tahuéri nanihuachina, nitacaso' ya'huèrin. Co nitohuachinahuè', "Nani chiminin huachi," ta'ton, hua'anèni nishitèrin. Itènè chachin ocóirin ni'ton, noyá chiminin huachi. Inapochachin nonpin nanan a'china'piro'sa' ina nara pochin niconpi. Quisocriso nanamèn nitotaponaraihuè', chimipi pochin nicatona', a'popi. Ina marè' chiniquèn ana'intacaso' ya'huèrin huachi.

13 Pamanta' yonquico'. Panca pamatohuachina, notohuaro' sa'po', amoro', inapita quènin. Nonpina'piro'saso', ina pochin co sano cancantopihuè'. Co noyahuè' nipi ni'ton tapanacaso npirinhue', co nitotapanpihuè'. Ina marè' Yosèri ana'intarin. Tayoranta' yonquico'. Anotohuachina, tacopirin. Co huachi a'pininhue'. Inapochachin nisha a'china'piro'santa', tashinanquè pa'miatapi. Quisocriso a'pohuachina', parisitopiquè pacacaso' ya'huèrin huachi.

14 Iráca Inocori chachin inapita ninorin. Atan shiin inaso'. Atan quèran saota shinpita ya'huèrin piquèran Inoco ya'huèrin. Ninoton, naporin: "Sinioro chachin o'mararin huachi. Hua'huayatèrahue' anquèniro'sarè chachin o'mararin.

15 Naporó' ya'ipi oshahuano'sa' ana'intarin huachi. Pa'pi co noyahuè' nipi ni'ton, ana'intacaso' ya'huèrin. Yosè no'huipisopita no'tèquèn ana'intarin huachi," ténin iráca.

16 Yosèso' noya nosoropirinpoahuè', inapitaso' ma'sha onpohuachinara, ina no'huipi. Co sano cancantopihuè'. Ma'sona tèranta' yonquihuachinara, nipi. Co noyahuè' cancantatona', napopi. "Quiyaso' noya noya nitotèrai,"

ta'tona', chiníquën nonconpi. Co piyapi nosoroaponaraihuë', noyasha non-topi. Inahuara canacaiso marë' napotopi.

Chiníquën cancantatëhua', Quisocristoíchim imamiatahua'

17 Canpitaso nipirinhüë' iyaro'sa', noya yonquico'. Nosororanguëma' ni'ton, pënënaranguëma'. Quisocristo ca'tano'sanënpita sha'huitërinpoaso' ama naniantocosohüë'.

18 "Ayaro' tahuëri naniriahuachin, co noyahuë' quëmapi'sa' ya'huërapí. Yosë nanamën tëhuaapi. Co noyahuë' cancantatona', a'naratipita nisapi," itërinpoa'.

19 Inahuara nohuantopiso' nisapi. Co Ispirito Santori ya'coancantërinhuë'. Nisha a'chinatona', piyapi'sa' anishacancantopi, a'na huënton a'na huënton co huachi noya nini'tona', ya'huapihuë'.

20 Canpitaso nipirinhüë' iyaro'sa', Yosë nanamën na'con yonquico' noya noya imacamaso marë'. Inasáchin no'tëquën anitotërinpoa' Yosë pochin cancantacaso'. Naporahuaton, Yosë nontáco'. Ispirito Santo catahuarinquëma' cancänëma quëran huarë' noya nontacaso'.

21 Inapotatoma', nani tahuëri nóya cancantoco' Yosë nosoro'inquëma'. Ina na'con nohuantoco'. Quisocristo yonquiatoma', o'mantacaso' tahuëri ninaco'. O'mantahuachin, nosoroatonpoa', chimirin quëran nicha'ësarínpoa'. Yosë'pa' nanpimiatarihua'.

22 A'naquënso' co noya natëyátërapihuë'. Inapitaso' nosoroatoma', sanoanan quëran pënëncó' no'tëquën yonquicaiso marë'.

23 Ni'co' iyaro'sa'. Ma'sha pënquë anotohuachina, a'naroáchin manë' ama huiquitacaso marëhuë'. Inapochachin piyapi'sa' na'con pënëncó' ama parisitopiquë paacaiso marëhuë'. A'naquënso nipirinhüë' nonpin nanan pa'yatatona', co noyahuë' nipi. Inapitanta' nosoroatoma', pënëncó'. Nipirinhüë', ama pi'pian tëranta' inapita pochin cancantocosohüë'. Napopiso' ama yonquicosohüë'. Ni'cona sopai minsëchinquëma' canpitanta'.

Ma noyacha Yosëso paya itahua'

24-25 Tata Yosëso' ya'ipi nanitaparín. Noya a'pairinquëma' ama an-otërëso pochin tëhuëcamaso marëhuë'. Catahuahuachinpoa', co sopai minsëarinpoahuë'. Noya noya tapararinpoa' imamiatacaso marë'. A'na tahuëri ya'huërinquë noya ni'sarinpoa'. Inatohuaso' noya noya. Capa cancantarihua'. Tata Yosëíchin hua'anëntërinpoa'. Ina nohuanton, Quisocristo nicha'ësarínpoa'. Inasáchin catahuarínpoa' noya chinotacaso'. Ma noyacha Tata Yosëso paya. Iráca quëra huarë' chini chiníquën nanantërin. Noya noya ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Inasáchin natëahua'. Ama onporonta' naniantahuasohüë'. Amen. Nani huachi.

Cotasë

A'na tahuëri ma'sha onpocaso' Coansha ninshitërinso'

Quisocristo anitotërinpoaso'

¹ Tata Yosë nohuantërin ya'ipinpoa' iso nanan nitotacaso'. Napoaton a'na tahuëri ma'sha onpocaso' nininso' Quisocristo sha'huitërin anitotinpoaso marë'. Inaso' anquëni a'paimarin ca Coanshaco sha'huitiincoso marë'. Quisocristoíchin caso' natërahuë. Anquëni o'marahuatón, nani ma'sha a'notërinco.

² A'notohuachincora, ni'nahuë. Ina nicato, no'tëquën ninshitaranquëma'. Quisocristo chachin Yosë nanamën anitotërinco.

³ Iso quirica nontohuatama', noya cancantarama'. Ina natanpatamanta', noya cancantarama'. A'na tahuëri ma'sona onpocaso' sha'huitaranquëma'. Natëhuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Ayaro' tahuëri nani ya'caririarinpoa huachi.

Canchisë ninanoro'saquë Yosë imapisopita ninshitërinso'

⁴ Ca Coanshaco quirica a'pataranquëma'. Asia parti ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Imarama' ni'ton, a'naya a'naya ninanoro'saquë niyontonatoma', Yosë chinotërama'. Canchisë ninanoquë niyontonomaso' a'naya a'nayanquëma' yonquiatëinquëma', ninshitaranquëma'. Inaora nohuantón, Tata Yosë noya catahuainquëma'. Asanocainquëma'. Iráca quëran huarë' ya'huërin. Ipora huanta' nanpiarin. Inaso' ya'huërápon. Co onporonta' chimianinhuë'. Hua'anëntacaso' shiranën notënanquë canchisë ispiritoro'sa ya'huapi catahuainquëmaso marë'.

⁵ Quisocristonta' inaora nohuantón, catahuainquëma'. Asanocainquëma'. Iráca isoro'paquë o'marahuatón, no'tëquën a'chintërinpoa'. Ina'tón chiminaponahuë', nanpiantarín. Chimirín minsërahuatón, ya'ipiya hua'anëntarin. Ya'ipi hua'ano'sa quëran chini chiniquën nanantarin. Naporahuatón, na'con nosororinpoa'. Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' huërainën a'parin. Chiminatón, nicha'ërinpoa.

⁶ Huëntonënuë chachin aya'conatonpoa', hua'anëntërinpoa'. Yosëíchin yonquicaso marë' corto hua'ano'sa pochín acorinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya! Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Ipora quëran huarë' inasáchin natëina'. Amen.

⁷ Ni'cochi. Quisocristo o'mantararin. A'na tahuëri chitororë chachin o'mantararin. Naporo' ya'ipi piyapi'sari ni'sapi. Iráca ohuanpisopitarinta' ni'sapi. Nisha nisha piyapi'sa sëtatona', na'nërapí. “¿Onpoatëhuacha co natëréhuahuë paya?” tosapi. Tëhuëinchachin naporapi. Amen.

⁸ Yosë chachin sha'huitërinpoa': “Ca'tón ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', ya'huárahüë. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'sharo'sa ta'huantopirínahuë', caso' ya'huápo. Iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Ipora huanta' nanpiárahüë. Co onporonta' ta'huantapohüë', ya'huërápo. Chini chiniquën nanantërahuë,” ténin.

Quisocristo ya'norinso'

⁹ Ca Coanshaco ninshitaranquëma'. Canpitaro'co chachin imarahüë. Ina marë' parisitopirëhuahuë', hua'anëntërinquë aya'coninpoa'. Quisocristo chachin catahuahachinpoa', noya ahuantarëhua'. Yosë nanamën a'chinahuëso marë' aparisitërinaco. Quisocristo imarahüë ni'tón, a'na so'tón'pa' a'parinaco, Patomosë itopiqué.

10 I'hua Tomio tahuëri Yosë chinotasoco, Ispirito Santo nohuanton, hua'narëso pochin quënanahuë. Co huë'ëpirahuë', pinëhuë quëran chiniquën nontërinco, natanahuë. Tronpita pihuirinso pochin natanahuë.

11 Nontatonco, sha'huitërinco:

—Apira nani ma'sha a'notaranquën, quiricaquë ninshitëquë'. Ina quëran canchisë ninanoro'saquë a'patëquë' imarinacosopita nonchina'. Ipiquoë, Ismirinaquë, Pircamoquë, Tiatiraquë, Sartisiquë, Piratiripiaquë, Naofisi-aquë inaquëpita ya'huëpisopita a'patëquë' nitochina', itërinco.

12 “¿Inta' nontarinco?” ta'to, tahuërëtopirahuë', canchisë së'parahuan nanparino'sa pochin nininsopita quënanahuë, oro quëran nipiso'. Inapamiáchin huanipi.

13 Ina huancánachin quëmapi huaniarin, ni'nahuë. Piyapi pochachin niponahuë', noya noya ya'norin. Naporopi a'mosahuaton, oro pochin nininsopita quëran tëtëtëntaquëchin nitonporin.

14 Huiríchin aintërin. Huirihuaita pochin huiritërinso'. Naporahuaton, ya'pirin chachin pën nënërinso pochin ya'norin.

15 Nantëonta' sha'pi hua'na pënquë a'përëso pochin huënaráchin ya'norin. Naporahuaton, chiniquën nonin. Panca so'pora tënëntërinso pochin natanahuë.

16 Inchinan imirin quëran canchisë tayora pochin nininsopita së'quërin. Naporahuaton, nanamën quëran sahuëni pochin nininsopita pipirarin. Cato quëran chachin to'napinan. Ya'ipi ya'pirinso' pi'i pochin a'pinin. Huënaráchin huënaráchin ya'norin.

17 Ina ni'sahuato, pa'yanahuë. Chimipi pochin anotërahuë. Nantën pirayan anotopirahuë', inchinan quëran së'huarahuatonco, nontërinco.

—Ama të'huatocosohuë'. Caso' iráca quëran huarë' ya'huërahuë. Co onporonta' ta'huantarahuë'.

18 Nanpiárahue. Chiminaporahuë', nanopiantarahuë. Caso' chini chiniquën nanantërahuë. Onporosona chiminacaiso' cari sha'huitarahuë. Ca nohuantohuato, nanpiapi. Ca nohuantohuato, chiminapona'. Co imarinacosopitahuë' chiminpachina', parisitopiquë a'pararahuë.

19 Ni'nanso' ninshitëquë'. Apira Yosë nohuanton, naquëranchin nani ma'sha niantaran. Ipora naporapiso', a'na tahuëri ma'sha onpocasonta', inapita a'nochinquën ninshitantaquë'.

20 Ni'nanso' co quëmaora nitotopirahuë', a'chinchinquën nitotëquë'. Canchisë së'parahuan nanparino'saso' noya a'pinin. Inapochachin canchisë ninanoro'saquë imarinacosopita ya'huapi. Niyontonatona', chinotarinaco. Canchisë tayoraro'sa' së'quërahuëso pochin ansiano'sa' a'pairahuë, itërinco.

2

Ipiquoë ya'huëpisopita ninshitërinso'

1 Ina quëran sha'huitërinco:

—A'na quiricaquë ninshitaton, ansiano Ipiquoë ya'huërinso' a'patëquë' nontohuachin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. Inchinanëhuë quëran canchisë tayoraro'sa' së'quërahuë. Canchisë së'parahuan nanparin pochin nininsopita huancánachin pa'sárahue.

2 Nani nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopita nitotërahuë. Chiniquën ca marë' sacatërama'. Co amiatomacohuë', noya ninama'. A'naquën co noyahuë' nipachinara, co noya ni'namahuë'. Nonpin nanan a'china'piro'santa' co noya ni'namahuë'. ‘Yosë a'parincoi, a'chinarai,’ itopirinëinquëmahuë',

nonpinapi. Inapita natanpatama: 'Co no'téquēn a'chinpihuē', ta'toma', co natēramahuē'.

³ Imaramacoso marē' aparisitopirinēnquēmahuē', ahuantērama'. Co yaa'poramacohuē'. Ina marē' noya nī'nanquēma'.

⁴ Nipirinhué', co huachi noya nosororamacohuē'. Iráca ya'nan imapomaco, tēhuēnchachin nóya nosororamaco. Canpita capininta' noya ninosorororoma'. Iporaso nipirinhué' co huachi iráca pochin noya ninosororamahuē'. Co huachi canta' noya nosororamacohuē'. Ina marē' sētato, co noya nī'nanquēmahuē'.

⁵ Iráca naporamaso' yonquiantatoma', noya niantaco'. Ya'ipi co noyahuē' yonquiramasopita naniantatoma', ya'ipi cancanēma quēran nosoroantaco. Naporahuaton canpita capininta' noya ninosoroantaco'. Co noya cancantantahuatamahuē', paaparahuatēnquēma', ana'intaranquēma'. Nanparin tacopirinso pochin nisarama'. A'na tahuēri ya'huēramaquē co insonta' imasarinacohuē'.

⁶ Napoaponahuē', nisha a'china'piro'sa' co pi'pian tēranta' nohuantēramahuē', Nicoraitaro'sa' itopiso'. Co noyahuē' nicacaso' a'chintopirinēnquēmahuē', co nohuantēramahuē' natēcamaso'. Carinta' co costarahuē'.

⁷ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquēma'. Huēratēhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsēhuatama', Yosé'pa' ya'huēmiatarama'. Inatohua' nanpirin nara ni'érinso' ca'patama', noya noya nanpimiatarama'. Nani huachi," itéquē', ninshitohuatan, itērinco Quisoso.

Ismirinaquē ya'huēpisopita ninshitērinso'

⁸ Ina quēran sha'huitaantarinco:

—Ansiano Ismirinaquē ya'huērinsonta' ninshitéquē' nonchin imapisopita nataina'.

"Ca Quisosoco quirica a'pataranquēma', ni'co'. Iráca quēran huarē' ya'huērahué. Co onporonta' ta'huantarahué'. Chiminaporahuē', nantantarahué'.

⁹ Imaramacoso marē' na'con parisitēramaso' nitotērahué. Co na'a ma'sha ya'huētopirinquēmahuē', Yosé nohuítacamasoachin cancantatoma', sano cantērama'. A'na tahuērinta' Yosé'pa' pa'patama', co manta' pahuantarinquēmahuē'. Iporaso nipirinhué' a'naquēn chiniquēn pinorinēnquēma'. 'Yosé piyapinēncoi quiyaso', topirinhué', Satanasé huēntonēnquē ya'conpi.

¹⁰ Ipora tahuēri'sa' na'con parisitapiramahuē', ama tē'huacosohué'. Sopai nohuanton, tashinan pēiquē po'moarinhēnquēma'. Yosé a'pocamaso marē' napotarinēnquēma'. Shonca tahuēri pochin parisitarama'. Tēpapirinēnquēmaonta', ama a'pocosohué'. Imamiatohuatamaco, inápaquē acanaranquēma'. Inatohua' nanpimiatarama'.

¹¹ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquēma'. Huēratēhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsēhuatama', co parisitopiquē paatoma', parisitomataramahuē'. Nani huachi," itéquē', ninshitohuatan, itērinco.

Pircamoquē ya'huēpisopita ninshitērinso'

¹² Ina quēran sha'huitaantarinco:

—Ansiano Pircamoquē ya'huērinsonta' ninshitéquē' nonchin imapisopita nataina'.

"Ca Quisosoco quirica a'pataranquēma', ni'co'. Chiniquēn nanantato, sahuēni cato quēran chachin to'napinan pochin nininso' ya'huētērinco ana'inta'huaso marē'.

13 Canpita ya'huëramaquë nohuitërahuë. Inaquë na'a piyapi'sa' co noyahuë' cancantopi. Satanasëri hua'anëntopirinhüë', canpitaso' noya imaramaco. Antipasë natëtonco, noya pënëntopirinhüë', ina marë' tëpapi, ni'nama'. Satanasë chachin inaquë ya'huërin, tënahuë. Parisitapomarahüë', co a'poramacohüë'. Ina marë' noya ni'piranquëmahuë',

14 co ya'ipinquëma' no'tëquën imaramacohüë'. A'naquëma' Paramo pochin cancantërama'. Iráca inaso' Yosë nanamën nitotopirinhüë', Yosë piyapinënpita nonpintërin. Inimiconënpita hua'anën sha'huitërin anishacancantacaiso marë', Paraco itopiso'. Inari sha'huitohuachina, anishacancantopi. Nisha cancantatona', mamanshi moshapi. Moshatona', nosha mamanshi marë' acopisonta' ca'pi. Naporahuaton, monshihuanapi.

15 Inapochachin a'naquëma' nisha cancantërama'. Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinënquëmara, a'naquëma' natëtoma', Nicoraitoro'sa' a'chinpiso' imarama'.

16 Napoaton ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Inosona co naniantohuachinhüë', chiniquën ana'intarahüë. Nanamëhuë quëran sahuëni inëshin nininso' ya'huëarin oshahuano'sa' ana'inta'huaso marë'.

17 Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Sopai minsëhuatama', noya cancantarama huachi. Iráca israiro'sa' Yosëri cosharo' a'patimarin, mana itopiso'. Inachachin po'orahuëso' carimanta' quëchinquëma' sano cancantacamaso marë'. Imaramaco ni'ton, nasha nininëma' a'naya a'nayanquëma' aco'inquëma'. Canpitaora nitotarama'. Huiiri na'piquë ninshitahuato, quëchinquëma'. Cancanëma quëran noya noya nohuitaramaco huachi. Nani huachi," itëquë", ninshitohuatan, itërinco.

Tiatiraquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

18 Ina quëran itaantarinco:

—Ansiano Tiatiraquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Yosë hui'ninco quirica a'pataranquëma'. Ya'pirahuë pën nënërinso pochin ni'ton, ya'ipi yonquiramaso quëran huarë' nitotërahuë. Nantëhuënta' sha'pi hua'na pënquë a'përëso pochin ni'ton, huënaráchin ya'norin.

19 Canpitaso' noya ninama'. Noya natëtomaco, ninosororama'. A'naquëma' pahuantohuachinquëmara, nicatahuarama'. Ma'sha onpoapomarahüë', noya ahuantërama'. Ya'nan imapomaco, noya ninama'. Iporaso' na'con na'con nicatahuarama'. Ina marë' noya ni'piranquëmahuë',

20 co ya'ipi cancänëma quëran imaramacohüë'. A'na sanapi corto pëiquë chachin nonpin nanan a'chintopirinquëmahuë', co a'paramahuë'. Iráca Quisapira pa'pi co noyahuë' sanapi niponahuë', chiniquën nanantaton, piyapinëhuëpita anishacancantërin. Inapochachin iporaso' ina sanapi pënënarinquëma' co noyahuë' nicacamaso'. 'Noya monshihuanacaso'. Mamanshi moshacaso marë' nosha acohuachina, noya capacaso'. Ca'co', itohuachinquëmara, a'naquëma' natëtoma', monshihuanama'. Nosha mamanshi marë' acopiso' ca'nama'. Ina pochin ina sanapi nonpintërinquëma'.

21 Co a'naroáchin ana'interahuë'. Hua'qui' pënënpirahuë', co pi'pisha tëranta' nohuantërinhuë' natëincoso'. Oshahuancaso' co yaa'porinhüë'.

22 Iporaso nipirinhüë' ana'intarahüë huachi. Chiniquën aparisitarahuë. A'napitanta' anishacancantërinso'pita co oshanëna' a'pohuachinahuë', chiniquën ana'intarahüë.

²³ Sanapi imarinsopitaso' co natërinacohuë' ni'ton, ata'huantarahuë. Ina nicatona', ya'ipi imarincosopitanta' yonquiapi. 'Tëhuë'nchachin Siniro no-huitërinpoa'. Yonquirëhuasonta' nitotërin. Co noyahue' nipatëhua', no'tëquën ana'intarinpoa', tosapí.

²⁴ A'naquëmaso nipirinhue' co nonpin nanan natëramahuë'. 'Noya noya nitotërai', itopirinë'nquëmahue', 'Sopai imatona', napopi,' ta'toma', co ina natëramahuë'. Iporahuanta' noya imaramaco ni'ton, co aquëtë' pënëna' huanquëmaso' ya'huërinhuë'.

²⁵ Chiniquën cancantatoma', o'manta'huaquë huarë' imamiatoco.

²⁶ Sopai minsëhuatama', a'na tahuëri chiniquën nanan quë'taranquëma'. Ayaro' tahuëriquë huarë' natëhuatamaco, catahuaramaco nisha nisha piyapi'sa' hua'anënta'huaso marë'.

²⁷ Tata Yosë nohuanton, chiniquën nanantërahue. Canpitanta' catahuaramaco copirnoros' co natërinacosopitahuë' ana'inta'huaso'. No'pa huë'ëta hua'naquë pa'quirëso pochin oshahuano'sa' ana'intarihua'.

²⁸ Naporahuaton, huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin quë'chinquëma'. Noyápiachin a'pintaranquëma'.

²⁹ Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë", ninshitohuatan, itërinco.

3

Sartisiquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

¹ Ina quëran Quisoso sha'huitaantarinco:

—Ansiano Sartisiquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

"Ca Quisosoco ninshitaranquëma'. Caso' canchisë ispiritoro'sa' Yosëri camairinso' canta' camairahuë, natërinaco. Naporahuaton, tayoraro'sa' së'quërahueso pochin, ansianoro'santa' acorahuë a'chinacaiso marë'. Canpitáso' nohuifëranquëma'. Ya'ipi co noyahue' ninamasopita nitotërahue. A'napitaso' nicatënë'nquëma', 'noya imapi,' topirinhue', co tëhuë'nchachin imaramacohuë'. Chimipi pochin cancantërama'.

² Ipora huanta' niyontonpiramahuë', topinan quëran naporama': 'Ya'ipi natëtoi, noya ninai,' topiramahuë', co huachi Yosë noya ni'ninquëmahue'. Huë'ërëso pochin cancantërama' ni'ton, co yonquiramahuë'. Pënsha yat-acopirinso pochin cancantërama'. Pën yatacopihuachina, pishitëre' noya orotacaso marë'. Inapochachin canpitanta' chiniquën Yosë yonquiantaco'.

³ Ya'nan natanapoma', Yosë nanamën no'tëquën a'chintërinë'nquëma'. Ina yonquiatoma', ya'ipi co noyahue' yonquiramasopita naniantoco'. Ya'ipi cancanëma quëran casáchin yonquico. Co noya cancantaantahuatamahuë', a'naroáchin ana'intaranquëma'. Ihuatona'pi huë'ninso pochachin a'nanaya ana'intaranquëma'. Co nitotasë'nquëmahue', o'mantararahuë.

⁴ Napoaponahuë', caraichinquëma' noyápiachin cancantërama'. Canpitaráchin noya nicatoma', co në'huëtërinso pochin cancantëramahuë'. Ina marë' canpitaso' noya ni'saranquëma' ni'ton, Yosë'pa' ichiya'huë'contaranquëma'. Inatohua' noya cancantarama' ni'ton, huiríchin a'mocontarama'.

⁵ Inquëmaso' sopai minsëhuatama', Yosë'pa' pa'sarama'. Noyápiachin cancantarama' ni'ton, huiríchin a'mocontarama'. Inatohua' ya'huëmiatarama'. Nanpirin quiricaquë nininëma' nani ninshitëranquëma'. Co onporonta' tapiarahuë'. Tata Yosë sha'huitarahuë: 'Isopita imamiatërinaco,' itarahuë. Anquëniro'santa' natanapi.

6 Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Piratiripiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

7 Ina quëran itaantarinco:

—Ansiano Piratiripiaquë ya'huërinsona' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. Caso' noya noyaco. Casáchin no'tëquën a'chinahuë. Iráca Yosëri Tapi sha'huitërin. 'Ana tahuëri quëma shiparinquën ya'ipi piyapinëhuëpita hua'anëntarin,' itërin. Iráca ninorincoso chachin nani o'marahuë Yosë huëntonënuquë aya'cona'huanquëmaso marë'. Niahuiquë ya'coana i'soarahuatë', aya'conë'. Inapochachin carinquëma' aya'conpatënquëma', co insonta' nanitërinhuë' ocoiinquëmaso'. Oncotohuatëra, co a'napita nanitopihuë' ya'conacaiso'.

8 Cari nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopitanta' nitotërahuë. Co na'aquëmahuë' nipomarahuë', noya ninama'. Co chiniquën nanantapomarahuë', nanamëhuë' noya imarama'. Co tapanatomahuë', 'Quisocristoíchin imarai,' tënama' ni'ton, ya'coana i'soatë'rëso pochin catahuanquëma' na'a piyapi'sa' a'chintacamaso'. Ca nohuanton, pënëntarama'. Co insonta' nanitarinhuë' ata'tëinquëmaso'.

9 A'naquën nonpintatënënuquëma', 'Yosë piyapinënpitacoi quiyanta', itopirinënuquëmahuë', Satanasë huëntonënuquë ya'conpi. A'na tahuëri ca nohuanto, inapitanta' isonahuatona', noya nontarinënuquëma'. Tëhuëenchachin no'tëquën imarama'. Quisocristo nosororinquëma', itarinënuquëma'.

10 Chiniquën cancantatoma', imamiatoco, itëranquëma'. Natëramaco ni'ton, carinquëmanta' na'con catahuanquëma'. A'na tahuëri ya'ipi isoro'paquë ya'huëpisopita chiniquën aparisitarahuë tënica'huaso marë'. Co naporó' parisitaramahüë'. Nicha'ësaranguëma'.

11 Co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë. Ama naniantatomacohüë', imamiatoco. Ni'cona sopai minsëchinquëma'. Ina minsëhuachinquëma', co inápaquë canaaramahuë'.

12 Sopai minsëhuatama', Yosë ya'huërinquë chachin pantarama'. Piyon pëi' achinirinsó pochin na'con nohuantaranquëma'. Napoaton ya'huëmiatontarama'. Co pipiaramahuë'. Yosë co onporonta' a'poarinquëmahuë'. Nininën chachin acotaranquëma'. A'na tahuëri panca ninano' ya'huapon. Inápa quëran o'mararin. Nasha Quirosarin itopiso'. Ina nininëonta' acotaranquëma'. Canta' Quisosoco o'mantahuato, nasha nininëhuë acotaranquëma'. Co onporonta' a'poaranquëmahuë'.

13 Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontarinquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë', ninshitohuatan, itërinco.

Naotisiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

14 —Ina quëran ansiano Naotisiaquë ya'huërinso' ninshitëquë' nonchin imapisopita nataina'.

“Ca Quisosoco quirica a'pataranquëma', ni'co'. No'tëquën nonato, no'tën nanan a'chintëranquëma'. Co onporonta' nonpintëranquëmahuë'. Yosë nohuanton, ya'ipi ma'sha ninahuë. Napoaton, ya'ipi piyapi'sa' natëinacoso' ya'huërin.

15 Caso' nohuitëranquëma'. Ya'ipi ninamasopitanta' nitotato, co noya ni'nanquëmahuë'. Ni'co'. Të'nai' noyápiachin o'orë'. Ahuaihuatë'ranta', yashin

o'orë'. Co noya huairinsohuë' nipirinhue' o'opatëra, amirotërë', topi. Inapochachin ni'nanquëma'. A'naquën noya ahuaireso pochin noya imarinaco. Canpitanta' noya imaramaco naporini, noya ni'itë'nquëmahue'. A'naquëonta' të'nai pochin nipi. Co nitochátërapihue' ni'ton, nosororahuë'.

¹⁶ Canpitaso nipirinhue' co noya ahuaireso pochinhue' ninama. 'Noya imarai,' topiramahuë', co ya'ipi cancanëma quëran imaramacohue' ni'ton, yaa'poranquëma'. Ma'sha amirotatë' yaimoreso pochin ni'nanquëma'.

¹⁷ Canpitaso' naporama: 'Na'a ma'sha ya'huëtërincoi ni'ton, noya ya'huarai. Quiyaso' noya piyapicoi. A'napita quëran noya noya ni'totërai. Co manta' pahuantërincoihuë', topiramahuë', co no'tëquën yonquiramahuë'. Cancanëma quëran yonquiramasopita nitotërahue'. Sa'ahuaya pochin ni'nanquëma'. Coriqui pahuantërinso pochin canpitaso' na'con pahuantarinquëma' noya cancantacamaso'. Somaraya pochin cancantatoma', co tëhuë'nchachin nohuitëramacohue'. Sa'ahua capa a'mocaso' nininso pochin co noyápiachin cancantëramahuë'. Pa'pi nosorotërama'.

¹⁸ Napoaton pëñënanquëma'. Chiniquën nontoco catahuainquëma'. Ni'co'. Oro a'pëhuatëra, ya'ipi në'huë' inquiren. Orosachin quëparitërin, noyasáchin nininso'. Inapochachin canpitanta' nontoco catahuainquëma' noya yonquicamaso marë'. Na'con pahuantarinquëma' Yosë pochin nicamaso'. Casáchin yonquico Yosë noya ni'inquëma'. Yonquihuatomaco, huiríchin a'moreso pochin noya nisarama'. Somaraya pochin cancantërama' ni'ton, co tëhuë'nchachin nohuitëramacohue'. Nimirioquë acorayatëreso pochin anoyacancanchinquëma' cancanëma quëran nohuitamacoso marë'.

¹⁹ Nosoroatë'nquëma', chiniquën nontëranquëma'. Ana'intëranquëma' noya cancantacamaso marë'. Co noyahue' yonquiramasopita a'porahuatoma', casáchin tahuëretantaco huachi.

²⁰ Cancanëmaquë yaya'coancantëranquëma'. Ina marë' nontëranquëma'. Ya'coana pi'nirëso pochin ninaranquëma'. Natanahuatomaco: 'Ya'coancantoco,' itohuatamaco, ya'coancantëranquëma'. Niichichoshatëreso pochin noya ninohuitarihua'. ²¹ Nani sopai minsërahualto, Tata Yosë'pa' ya'huarahuë. Ya'ipiya hua'anëntarai. Canpitanta' sopai minsëhuatama', Yosë'pa' noya acoaranquëma'. Canpitaro'co hua'anëntarahuë.

²² Imaramaco ni'ton, Ispirito Santo chachin nontëranquëma'. Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'. Nani huachi," itëquë' ninshitohuatán, itërinco Quisoso.

4

Inápaquë Yosë chinotopiso'

¹ Ina quëran inápaquë në'përahualto, quënanahuë. Yosë ya'huërinquë chachin ya'coana ni'soatërin, ni'nahuë. Naporahuaton, inápa quëran ya'nan nontërinco' nontantërinco. Tronpita pihuipiso pochin natanahuë.

—Isëquë huëntaquë'. Nani ma'sha a'nochinquën. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' ninoto, anitotëranquë'n, itërinco.

² A'nanaya Ispirito Santo nohuanton, hua'narëso pochin Yosë ya'huërinso' quënanahuë. Hua'anëntacaso' shiranë'nquë a'nara' huënsëárin, ni'nahuë.

³ Inaquë nisha pochin ya'norin. Na'pi noyápiachin nininso pochin huënaratarin. Caspi, cornarina inapita pochin huënaratarin. Noyápiachin ya'norin. Yahua'tani tahuitërin, huënsëárin. Yahua'tan niponahuë', huëron pochin caninchin a'pinin. Ismirarita pochin huënaratarin, ni'nahuë.

4 Inaquë cato shonca catapini ansiano'sa' hua'anëntacaso' shiraro'saquë tahuishin miáchin huënsëapi. Huirichinachin a'mopi. Yancotë' oro quëran nininso' yancopi.

5 Yosë hua'anëntacaso' shiranën quëran o'cori pochin nininso' pipiarin. Huënsha huënsha'tarin. Huirá tacarintërinso pochin nonpiso' natanahuë. Canchisë pën nënërinso' Yosë notënanquë chachin ni'nahuë. Inapitaso' canchisë ispiritoro'sa' Yosëri camairinso', ténahuë.

6 Shira notënanquë panca sono pochin ya'huërin. Co i'sha pochinhuë'. Isihuico pochin niponahuë', acopoquë huarë' quënantëre'.

Yosë shiranën tahuirinquë catapini ma'sharo'sa pochin nininso' ya'huëpi, nanpirihuanpiso'. Na'a ya'pirahuanatona', itoparan itoparan quënantopi.

7 Nisha nisha ni'topi. A'naso' pa'pini pochin ya'norin. A'nanta' toro pochin ya'norin. A'nanta' piyapi pochin ya'piratërin. Ya'natoninsoso', panca onian pochin ya'norin.

8 Nisha nisha niponaraihuë', ya'ipiya anpiantëhuanpi. Saota saota ya'huëtopi. Ina aipi, ina acopo', cato quëran chachin ya'pirin ya'huëtopi. Inapitaso' tahuërirë chachin, tashirë chachin Yosë chinotápi. Co ta'topihuë'. Napopianachin naporapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! ¡Noyasáchin ninin! Chini chiniquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntarin. Iráca quëra huarë' ya'huërin. Ipora huanta' nanpiárin. Inaso' ya'huërárin. ¡Ma noyacha inaso paya!” tosapí.

9 Apira apira chinotapi. “¡Ma noyacha Yosëso paya! Ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Na'con catahuarinpoa' ni'ton, 'Yosparinquën Sinioro,' itahua'. Inaso' hua'anëntomiatarinpoa'. Co onporonta' ta'huantarinhue',” topachinara,

10 ansiano'santa' Yosë yonquiapi. “Tëhuëinchachin hua'anëntërinpoa'. Co onporonta' chimianinhue',” ta'tona', cato shonca catapini chachin isonahuatona', chinotapi: “Quëmasáchin nóyanquën,” itatona', Yosëri ayancotërinso', shiranën notënanquë acoantapi. Chinotatona', itapona':

11 “Quëmasáchin Sinioro imarainquën. Noya noyanquën ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' chinochinëinquën. Nani tahuëri natëinëinquën. Ya'ipi nanitapanan. Ya'ipi ma'sha ninan. Quëma nohuanton, ipora huanta' ya'huarin,” itopi.

5

Carniroa'hua quirica ma'patërinso'

1 Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahue. Inápaquë ya'huërinso' quënanato, quirica ni'nahuë, so'nanpinan. Inchinan imirin quëran Yosëri së'quërarin. Cato quëran chachin nani ninshitërin. To'niquë noyá achinpitërin. Canchisëro' achinpitërin.

2 A'na anquëninta' ni'nahuë. Chiniquën nanantaton, chiniquën nonin.

—¿Inta' noya noya ni'ton, nanan ya'huëtërin to'niro'sa' i'shotahuaton iso quirica oporinacaso'? ténin.

3 Ya'ipiro'paquë yonisápirinahuë', co insonta' nanan ya'huëtërinhuë' oporinacaso'. Inápaquë ya'huëpisopitanta' co nanitopihuë'. Acoporonta' yonipirinahuë', co inso tëranta' nanan ya'huëtërinhuë' oporinatón nicacaso'.

4 Co insonta' nanitohuachinhue', chiniquën sëtato, na'nërahuë. Na'nëapirahuë',

5 a'na ansiano sha'huitërinco.

—Ama na'nëquësohuë'. Ni'quë'. Tapi shiin nani ya'ipi minsërin. Cota huëntonënguë nasitaton, chini chiniquën nanantërin. Inari nanitërin to'ni i'shotahuaton quirica oporinacaso', itërinco.

⁶ Itohuachincora, Quisoso quënanahuë. Huancanachin Yosë huënsërinso ya'cariya huaniarin. Ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa pochin nininsopita, inapitari tancapitopi. Quisoso chachin niponahuë', carniroa'hua nani tëpapiso pochin ya'norin. Canchisë pomohuan nisahuaton, canchisë ya'pirin ya'huëtërin. Chiniquën nanantaton, canchisë ispiritoro'sa' a'parin ya'ipiro'paquë nicainpoaso marë'.

⁷ Ina quëran ya'cariconahuaton, Yosë inchinan quëran quirica ma'parin.

⁸ Nani ma'pahuachina, ma'sharo'sa pochin nininsopita isonahuatona', Carniroa'hua chinotapi. Ansiano'santa' isonahuatona', ina chinotapi. A'naya a'naya arparo'sa' së'quëpi pi'niatona' chinotacaiso marë'. Sënaonta' a'naya a'naya quëpapi, oro quëran nininso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' ya'huërin tomontacaso marë'. Tomontërinso pochin imarëhuasopita Yosë nontërëhua'. “Nontohuatëhua', noya nataninpoa',” ta'tona', Yosë chinotapi.

⁹ Chinotatona', inahuara yonquinëna quëran nasha cantanën cantarapi. “Noya noyanquën, Siniro, ni'ton, nanan ya'huëtërinquën quirica ni'camaso'.

To'ni i'shotahuaton, nani ma'sha anitotarancoi. Iráca tëparinënguën. Chiminaton, piyapi'sa' sopai quëran ocoiran Yosë imacaiso marë'. Napoaton quëmasáchin nanitëran ya'ipiya hua'anëntacaso'. Nisha nisha parti ya'huëpirinahué', imarinënguën, Siniro. Nisha nisha nananquë nonpisopita imarinënguën. Nisha nisha copirnorí hua'anëntërinso'pita niponaraihuë', natërinënguën.

¹⁰ Hua'anëntëranquë aya'conan. Corto hua'ano'sa pochin acoran Yosëichin yonquicaiso marë'. A'na tahuëri no'paquë chachin ichihua'anëntaran huachi. Ma noyanquëncha quëmaso paya,” itopi, cantatona'.

¹¹ Ina quëran hua'huayátërahuë anquëniro'sa' quënanahuë. Yosë shiranën, ma'sharo'sa pochin nininsopita, ansiano'sa' inapita tancapitopi. Hua'huayátërahuë ya'huëpi, co pichinahuanhuë'. Inapitanta' chiniquën naporapi:

¹² “¡Ma noyacha Carniroa'huaso paya! Piyapi'sa' oshanëna' inquitacaso marë' chiminin. Noya noya ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'. Chini chiniquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin. Nani ma'sha ya'huëtërin, ya'ipi hua'anëntarin. Ya'ipi nitotërin. Napoaton ya'ipinpoa' natëahua'. ‘Yosparinquën, Siniro,' itahua',” tosapi.

¹³ Ina quëran ya'ipi Yosëri nininsopita napopianachin chinotapi, natanahuë. Inápaquë ya'huërinso'pita, isoro'paquë ya'huërinso'pita, chiminpisopita, marëquë ya'huërinso'pita, ya'ipiya Yosë chinotapi.

“Ma noyacha Tata Yosëso paya. Hua'anëntarinpoa' ni'ton, ‘Yosparinquën' itahua'. Inasáchin natëahua'. Noya noya ni'ton, chinotahua'. Ya'ipiya nanitaparin. Carniroa'huanta' inapochachin chinotahua'. Ipora quëra huarë' ina natëahua',” tosapi.

¹⁴ —Naporinchi paya. Tëhuëinchachin inasáchin natëahua', topi catapini ma'sharo'sa pochin nininsopitanta'. Ansiano'santa' isonahuatona', chinotapi.

6

To'ni i'shorinso'

¹ Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahué. Quirica so'nanpinan nininso' quënantarahué, canchisë to'niquë achinpitërinso'. Naporo'

Carniroa'huari ya'nan achinpitërinso' i'shotërin. I'shotohuachina, a'na ma'sha pochin nininso' chiniquën nonin, huira pochin natanahuë.

—¡Huëquë huachi! itërin.

² Itohuachina, cahuario ya'norin, ni'nahuë, huiríchin nininso'. Ina aipi quëmapi huënsëarin. Pë'chinan quëparin. Piyapi'sa' yaminsëarin ni'ton, hua'an pochin yancotëtatón, pa'sarin minsëcaso marë'.

³ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, a'na ma'sha pochin nininsoarinta' përantarin.

—¡Huëquë huachi! itërin.

⁴ Itohuachina, nisha cahuario ya'norin, quëhuashin nininso'. Ina aipi a'na quëmapi huënsëarin. Panca sahuëni së'quëarin. Chiniquën nanan ya'huëtërin quira nicacaso marë'. Ina nohuanton, isoro'paquë na'a piyapi'sa' niahuëatona', nitëparapi. Nisha nisha parti quira nisapi. Co huachi noya ya'huapihuë'.

⁵ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, a'na ma'sha pochin nininsoari përantarin.

—¡Huëquë huachi! itohuachina, yara cahuario ya'norin, ni'nahuë. Quëmapi ina aipi huënsëarinso' paransa së'quërin cosharo' pë'tënacaso marë'.

⁶ Naporos' catapini ma'sharo'sa' huancánachin, noninso' natanahuë:

—Ya'ipi cosharo' na'con pa'tarin. A'na tahuërira' i'huaquë huarë' sacatopirinahuë', a'na quiroichin trico pa'anapi. Inapochachin a'na cosharonta' pahuanarin. Sipataso' trico pochin niponahuë', co ina pochin pa'topirinhuë', inanta' pa'tarin. A'na tahuërira' i'huaquë huarë' sacatopirinahuë', cara quiroichin pa'anapi. Toma', huino, inapitanta' pahuanarin. Ni'cona chiniatama', tënin.

⁷ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. Nani catapini i'shotërin. Ina i'shotohuachina, a'na ma'sha pochin nininsoari përantarin, ya'natamarinso'.

⁸ —¡Huëquë huachi! itohuachina, a'na cahuarionta' ya'noantarin, sha'píchin nininso'. Quëmapi ina aipi huënsëarinso', Chimirin itopi. Ina nohuanton, na'a piyapi'sa' chiminapi. Notohuaro' chiminatona', chimipiro'sa' ya'huëpique pa'sapi. A'naquën niahuëatona', nitëparapi. A'naquën tanari tëpaarin. Naporahuaton, chiniquën caniori masarin ni'ton, na'a piyapi'sa' chiminapi. Tanan ni'niro'sarinta' tëparapi. Inapoatona', patoma patoma pochin piyapi'sa' chiminapi. Cacharonquë un cuarto itopi.

⁹ Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotantarin. I'shotantahuachina, artaro Yosë chinotacaso marë' acorinso' inápaquë ni'nahuë. Inaanaquë na'a imapisopita chiminpisopita quënanahuë. Nanpipona', nóya imapi. Co të'huatonaraihuë', Yosë nanamën a'chinpi. Ina marë' tëpapi.

¹⁰ Tëpahuachinara, hua'yanëna' inápaquë ya'huëcontarahuatona', Yosë nontápi.

—Quëma Sinioro chini chiniquën nanantëran. Noyasáchin nicaton, no'tëquën nonan. ¿Onporo huarëta' oshahuano'sa' ana'intaran? Tëparinacoiso marë' no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin, tosapi.

¹¹ Napotohuachinara, Yosëri itërin:

—Ninataco'. Oshaquëran ana'intarahuë. Co tahuëri naniyatërarinhuë'. A'napi imarinacosopita ipora huanta' pënëntapi. A'naquën tëpaantahuachina', isëquë chachin huëantapi anta'. Naporos' huarë' tëparinënuëmasopita no'tëquën ana'intarahuë, itërin. Itahuaton, huiríchin a'mocaiso' quëtërin. Noyápiachin cancantopi ni'ton, huiríchin a'motërin.

¹² Ina quëran a'na to'niquë achinpitërinso' i'shotaantarín. Inaré' nani saotaro' i'shorín. Inapotohuachina, panca ocohua pa'sarin. Pi'i tashiaton yaráchin nisarín. Yoquinta' co huachi a'pianinhuë'. Nincoan huë'saponahuë', quëhuashin huënai pochín nisarín.

¹³ Naporahuaton, tayararo'santa' anotapi. Iquira nara nitërinso' canora niponahuë', panca ihuan pa'pachina, notohuaró shitatërinso pochín nisapi.

¹⁴ Pi'iro'tënta' capa nisarín. Quirica so'nanëso pochín co huachi ya'noarinhuë'. Naporahuaton, motopiro'sa', so'tono'sa', inapitanta' nacon nacontatona', itopa itopa nichí'huincapi.

¹⁵ Ya'ipi piyapi'sa' pa'yanahuatona', ta'arapi. Copiroro'sa', hua'ano'sa', sontaro hua'ano'sa', ma'huano'sa', chiníquëno'sa', inapita Yosë të'huatatona', ta'arapi. Motopi'pa' ta'arahuatona', na'pi nanino'saquë ya'conapi na'picaíso marë'. Patrono'sa' piyapínënpitarë chachín panca na'pianaro'saquë na'pirapi.

¹⁶ Ya'ipi piyapi'sa' të'huatatona', motopi nontapirinahuë':
—Panca na'piro'sa' notarintatona', ya'copiinacoi ama Yosë quënanaincoiso marëhuë'. Inápaquë hua'anëntarin. Carniroa'huanta' chiníquën no'huiríncoi.

¹⁷ Nani ana'intacaso' tahuëri nanirín. Ana'intoahuachíncoi, co insonta nanitarínhuë' ina chinitacaso', tosapi.

7

Yosë marcanën acotopiso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochín niantarahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' a'notantarínco. Catapini anquëni ya'nopi, ni'nahuë. A'naso' pi'i pipirínso' partí huaniarin. A'nanta' pi'i ya'conínso' partí huaniarin. Huancanachionta' cato' ninotërapí. Inaquëpita Yosëri acorín isoro'pa' ana'intacaiso marë'. Oshaquëran Yosë nohuanton, ana'intapi. Pi'pisha pahuanarin ni'ton, anquëniro'sari ihuan ya'copirapi ama marëquë, isoro'paquë inaquëpita ma'sha onpocaiso marëhuë'. Ama nararo'sa' tëranta' oyanacaiso marëhuë' ya'copirapi.

² Ina quëran a'nanaya a'na anquënininta' ya'noantarín. Pi'i pipirínso' partí quëran huë'sahuaton, hua'na'huaya quësarín Tata Yosë marcanën acocaso marë'. Inaso' catapini anquëniro'sa' sha'huítërin:

³ —Ama apiramiáchin ana'intocosohuë'. Ninataco Yosë piyapínënpita catahuai. Co Yosë marcanën acochátëraraihuë'. Të'yainaquë acotëra'piapoi. Nani acotuhuatoi, ya'ipiro'pa', marë, nararo'sa', inapita ana'intoco', itiirín.

⁴ Ina quëran të'yainaquë Yosë marcanën acotëra'piapi a'napitari nohuitacaiso marë'. Notohuaró' acotë'yatëra'piapi. Pichirahuaton:

—Pasa catapini shonca catapini huaranca acotërai, tënin, natanahuë. Ya'ipi Israiro huëntono'saquë napotërin.

⁵ Shonca cato' huëntono'sa' ya'huërin, israiro'sa' itopiso'. Nisha nisha nininsopita ya'huëpi: Cota, Nopino, Caro, Asiri, Nipitari, Manasisi, Simion, Nihui, Isacaró, Saporono, Così, Mincamin, inanapo huëntono'sa' ya'huërin ni'ton, shonca cato' huaranca, shonca cato' huaranca acotë'yatëra'piapi.

Huiríchin a'mopiso'

⁹ Ina quëran hua'narëso pochín niantarahuë. Hua'huayatërahuë' piyapi'sa' Yosë'pa' quënanahuë. Co pichicasohuë'. Nisha nisha piyapi'sa' Yosë hua'anëntacaso' shiranën notënanquë huaniapi, nisha nisha nananquë nonpísopita. Nisha nisha partí quëran huëcatona', Carniroa'hua yamotatona', notërapí. Inapitaso' huiríchin a'mopi. Mërëmë pochín ninínso' së'quërahuatona', Yosë chinotapi.

10 “Tata Yoséichin nicha'ërinpoa'. Inasáchin hua'anéntërinpoa'. Carniroa'hua anoyacantërinpoa'. ¡Ma noyacha inaso paya!” tosapi chiniquën nonatona'.

11 Inaquë Yosë chachin hua'anéntacaso' shiranëinquë huënsëarin. Ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa' pochin nininsopita, inapitari tancapitopi. Ina tahuirinquë notohuaro' anquëniro'sa' huaniapi. Chinotopiso' natanahuatona', inapitanta' isonahuatona', Yosë chinotapi:

12 “Tëhuëenchachin Siniro, piyapi'sa' nicha'ëran. ¡Ma noyanquëncha quëmaso paya! Ya'ipiya chinochinëinquë. Ya'ipi nitotëran. Chini chiniquën nanantaton, ya'ipiya nanitaparan ni'ton, ya'ipi natëinëinquë. 'Yosparinquën,' ichinëinquë. Na'con natëmiatarainquë. Co onporonta' a'poarainquënhuë'. Amen,” itapi.

13 Ina quëran a'na ansiano nataninco.

—¿Ma piyapi'sata' isopita, huiríchin a'mopiso'? ¿Intohua quëranta' huëntapi? ¿Nitotëran ti? itërinco.

14 —Co caso' nitotërahuë'. Quëma nitotëranso'. Sha'huitoco canta' nitochi, itohuatëra, sha'huitërinco:

—Isopitaso' chiniquën parisitaponaraihuë', co Yosë a'popihuë'. Carniroa'huari huënainën quëran anoyacancantërin ni'ton, huiríchin a'mopi.

15 Napoaton Yosë ya'huërinquë huëntapi. Tahuërirë chachin tashirë chachin ina chinotapi. Yosëri ichiya'huëaton, ni'sarin.

16 Co huachi tanaponahuë', co yamoroponahuë'. Co pi'iri picahuachin, parisitaponahuë'. Noya ya'huëintarapi.

17 Ni'co'. Hua'anëni ohuicanënpita noya a'paiarin. Quëchitërahuaton, noya ii' a'notërin o'ocaiso marë'. Inapochachin Carniroa'huari imapisopita a'paiarin. Yosë'pa' noya nanyiapi. Yosëri chachin na'nëi' amitarin ni'ton, co huachi sëtaponahuë', itërinco.

8

Sënan oro quëran nininso'

1 Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' a'notantarinco, ni'nahuë. Ipora huanta' Carniroa'hua quirica së'quëarin. Nani saota to'niquë achinpitërinso' i'shotërin. A'naíchin pahuanarin i'shocaso'. Naporo' a'naíchin nininso' i'shotarin. I'shotohuachina, ya'ipiya copica topi. Miria ora pochin co manta' nonpihuë'.

2 Ina quëran canchisë anquëniro'sa' quënanahuë. Yosë notënanquë huani-rapi. Inaquë huanihuachinara, a'naya a'naya tronpita quëtópi pihuicaiso marë'.

3-4 Co'huara pihuiyatërasoihuë', a'na anquëninata' huëcaton, Yosë chinotopiquë artaroha'huaya notënanquë huaniconin. A'pëtinan oro quëran nininso' së'quërin. Inaquë na'a yonarin pochin pimóchin nininso' acorin panca tomontacaso marë'. Yosë ya'huërinquë chachin tomontarin. Tomontërinso pochin Yosë imapisopitanta' ina nontápi. “Ma noyanquëncha quëmaso paya. Nani tahuëri catahuacoí, Siniro,” itohuachinara, noya natanin.

5 Ina quëran anquëni Yosë artaronëinquë ya'caritahuaton, na'a pënaya' manin. A'pëtinanquë acorahuaton, isoro'paquë të'yatërin. Të'yatohuachina, a'naroáchin huira pochin natanahuë. Chiniquën tënëntërin. O'corinta' huënsha huënsha'tarin. Naporahuaton, panca ocohua pa'nin. (Nani huachi Yosëri ana'ntarin, tënahuë.)

Tronpita pihui-piso'

⁶ Naporo' canchisè anquëniro'sa' tronpita yapihuirapi. Co napopianachin pihuiapihuë'. A'naya a'naya pihuirapi.

⁷ Ya'nán pihuirinso' irinpachina, Yosë nohuanton, ocai', pën, inapita inápa quëran anotarín. Huënaire chachin anotarín. Pancana huiquitarín. Patoma pochín huiquitarín. [Cacharonquë un tercero, topiso.] Nararo'sa', panpatëro' inapitanta napochachin huiquitarín.

⁸ Ina quëran a'na anquëninta' tronpita pihuiantarín. Pihuiantahuachina, panca motopi pochín nininso' ni'nahuë. Pën pochín orotërimarín. Yosë nohuanton, marëquë anoitërin. Inaquë anotohuachina, patoma pochín marë huënai taranín.

⁹ Patoma pochín ma'sharo'sa' inaquë ya'huërinso' chiminpi huachi. Panca nancharo'santa' patoma pochín ta'huantopi.

¹⁰ Ina quëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, panca tayora anotarín, panca orotërinso'. Anotohuachina, Yosë nohuanton, patoma pochín iiro'sa' tapiarin.

¹¹ Ina tayorasó' Main itopi. Tëquëin, i'shaa'huaro'sa', inapita patoma pochín main nisarín. Máin ni'ton, notohuaro' piyapi'sa' ina o'otona', chiminapi.

¹² Nani cara anquëni pihuirín. A'nanta' pihuiantahuachina, Yosë nohuanton, patoma pochín pi'i tapiarin. Yoqui, tayoraro'sa', inapitanta' patoma pochín tapiapi. Napoaton tahuëri nipachina, co huachi pi'i noya a'pianihuë'. Tashinta' yoqui, tayoraro'sa', inapita co huachi noya a'pianpihuë'.

¹³ Ina quëran panca onian quënanahuë. Inápaquë a'ninquëchin yanponarin. Piyapi pochín noninso' natanahuë.

—¡Ma'huantacha nisapi paya! Yosë a'popi ni'ton, piyapi'sa' chiniquëñ parisitapona'. A'napita anquëniro'sa' pihuiantahuachina, isoro'paquë ya'huëpisopita aquë aquëtë' parisitapona', tënin.

9

¹ Ina piquëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, tayora anotërinso pochín a'nanta' o'marín. Yosë nohuanton, chiniquëñ nanan ya'huëtërin sopairo'sa' oncorapirinso' parti i'soatacaso marë'. Nanin acoporo' pa'ninso' i'soatarín.

² I'soatohuachina, acopo quëran conai' pipiarín. Yaráchin tomontarin. Panca pën quëran tomontërinso pochín pipiton, pi'i ya'copiarín. Ya'ipi parti tashiarín.

³ Naporahuaton, conai quëran notohuaro' sopairo'sa' pipiapi. Panca séquërë pochín ya'norahuatona', pipiapi. Pa'pi té'huatoro'. Séquërë pochín niponaraihuë', yonpinca pochín huitapi.

⁴ “Ama panpatëro', nara mono', nitërinso' inapita pë'yacosohuë'. Piyapi'sa' co Yosë marcanën té'yainquë ya'huëtöhuachinarahuë', inapita aparisitoco,” itërin.

⁵ Co tëpaponaraihuë', a'natërápo yoqui pochín aparisitapi. Yonpincari huinso pochín niponahuë', co sanoaponhuë'. Pa'pi iquin natanaponaraihuë', co chiminaponahuë'.

⁶ Na'con parisitatona': “Chimiin nipachin,” tosapirinahuë', co chiminaponahuë'. Chiminacaiso' nohuantopirinahuë', co nanitapihuë'.

⁷ Panca séquërë pochín ya'notona', chiniquëñ pa'sapi. Cahuarioro'sa' quira nicacaiso marë' tapapiso pochín pa'sapi. Yancotë pochín oro quëran nininso' yancopi. Naporahuaton, piyapi pochín ni'topi.

⁸ Aihuan ni'ton, sanapi pochín aintapi. Pa'pini' pochín natëtöpi.

⁹ Sha'huëtëonta' tachiton. Hua'na pochin ni'ton, co ohuanchináchinhuë'. Pa'pachinara, anpiantëna quëran chiniquën tënëntërapí. Quira toronano'sa' cahuarioro'sari ohuararinso pochin tënëntapi.

¹⁰ Naporahuaton, yonpinca pochin hui'notopi. Iquin huitatona', a'natëräpo yoqui pochin aparisitapi.

¹¹ Hua'anën ya'huëtërin anta'. Inari camairinso', sopairo'sa' oncorapirinsó' parti quëran huë'nin. Cotio nananquë Apatono itopiso'. Crico nananquë Aporiono itopi. Tiquitona'pi tapon naporin.

¹² Na'con parisitacaiso' ninoton, nani a'notërinco. Ina ni'pirahuë', na'con na'con parisitacaso' ya'huapon. Catoro' aparisitacaso' pahuanarin nica'huaso'.

¹³ Yosë nohuanton, nani a'natëräpo anquëniro'sa' tronpita pihuipi co noyahuë' nipsisopita ana'intacaiso marë'. Ina quëran a'na anquëninta' pihuiantahuachina, inäpaquë nontërinso' natanahuë. Artaroa'huaya pomonënpita huáncana quëran nontaton, pihuitona'pi itapon:

¹⁴ “Catapini anquëniro'sa' i'quiritëquë pa'ina' piyapi'sa' aparisitacaiso marë'. Panca i' yonsanquë nani ninarapiso', Iyopiratisii' itopiquë,” itërin.

¹⁵ Itohuachina, anquëniro'sa' a'parin piyapi'sa' ana'intacaiso marë'. Iráca inaquë acopirinhüë'. Nani ora nanirin ni'ton, a'parin huachi patoma pochin piyapi'sa' tēpacaiso marë'.

¹⁶ Ina quëran hua'huayätërahuë sontaro'sa' huë'sapi, ni'nahüë. Cahuarioro'sa aipi huënsëriapi. “Cato pasa michon huë'sapi,” tënin, natanahuë.

¹⁷ Hua'narëso pochin a'ninquëchin quënanahuë. A'na tahuëri ma'sha on-pocaso' quënantarahüë. Hua'na coton sontaro'sa' a'mopiso pochin a'mopi. Pënsha pochin huënaráchin nipi. A'naquën caninchin. A'nanta' sha'píchin. Cahuarioro'santa' nisha ya'nopi. Pa'pini' pochin mototopi. Nanamën quëran pën, conai', sha'pi mo'shi', inapita pipiapi.

¹⁸ Cahuarioro'sa nanamëna quëran inapita pipirahuatona', patoma pochin piyapi'sa' tēparapi. Notohuaro' chiminapi.

¹⁹ Nanamëna quëran tēparapi. Huinamëna quëraonta' ya'huan pochin quëtëtatona', tēparapi.

²⁰ Na'a piyapi'sa' chiminpirinahuë', co naporo tēranta' a'napitaso' yon-quiapihuë'. Ní'saponaraihuë', inachachin co noyahuë' cancantapi. Aquëtë chachin sopairo'sa' chinotapi. Nisha nisha mamanshi moshapi. Oro quëran, prata quëran, hua'na quëran, na'pi quëran, nara quëran, ina quëranpita nípiso'. Co inapitaso' quënantopihuë', co natantopihuë', co iratopihuë'. Co nanpípirinahuë', mosharapi.

²¹ Pa'pi co noyahuë' cancantatona', tēpatapi, pēnotapi, monshihuanapi, ma'sha ihuatapi. Yosëri ana'intërinso' ni'sáponaraihuë', co naporo tēranta' nohuantapihuë' oshanëna' a'pocaiso'.

10

Quirica'huaya oporininsó'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin a'na anquëninta' niantarahüë, chiniquën nanantërinso'. Chitoro' huancana inäpa quëran o'mararin. Motën yahua'tani tahuitërin. Ya'pirin pi'i pochin a'pinin. Tonainta' pën pochin ya'noarin.

² Quirica'huaya sē'quërin. So'nanpinan nipirinhüë', nani oporininsó' sē'quërin. O'marahuaton, inchinan nantën quëran marëquë i'naitarin. Ahuënan nantën quëran isoro'paquë i'narin. Panca masho ni'ton, naporin.

3 Chiníquën nanantaton, chiníquën nonsarin. Pa'pini' përarinso pochin natanahuë. Përapachina, inápa quëran canchisë huira pochin nininsopitari a'panipi.

4 Nonpachinara, natanato quiricaquë yaninshitopirahuë', inápa quëran a'na sha'huitërinco: "Ama naporinso' ninshitëquësöhuë'. Co a'napita sha'huitacaso' ya'huërinhuë'," itërinco.

5 Naporó' panca anquëni marëquë, no'paquë inaquëpita i'narinso' inchinan tanpaquën anquiontarin.

6 "Yosë ni'sárinco ni'ton, co nonpinahuë'. Inaso' iráca quëran huarë' ya'huaton, co onporonta' ayaponhuë'. Isoro'pa', marë, pí'iro'të', ya'ipi ya'huërinso'pita inári ninin. Tëhuëenchachin co huachi hua'qui quëranhuë' ana'intomiatarin.

7 A'naíchín anquëni pahuanarin tronpita pihuicaso'. Ina pihuiantahuachina, oshahuano'sa' ana'intahuaton, ya'ipiya Yosëri hua'anëntarin. Piyapi'sa' inahuara co nitotopihuë'. Iráca quëran huarë' Yosë nohuanton, pënëntona'piro'sa' ninopirinahuë', ipora huarë' nanirín. Inimiconënpita ana'intahuaton, hua'anëntarin," ténin panca anquëni.

8 Ipora huanta' a'na nantën quëran marëquë i'naitarin. A'na quëraonta' no'paquë i'narin. Ina quëran inápa quëran nontërinco'so' itantarínco:

—Paaton, quirica'huaya së'quërinso' ma'paquë',

9 itohuachincora, pa'sahuato,

—Quirica'huaya quëtoco, itërahuë.

—Noyahua'. Macaton, ca'quë'. Ninoi pochin cashin ca'saran. Napoaponhuë', nani ni'ipatan, main nisarin, itërinco.

10 Quirica'huaya masahuato, ca'nahuë. Ninoi pochin cashin ca'pirahuë'. Nani ni'ipatéra, main natanahuë.

11 Ina quëran sha'huitërinaco:

—Na'a piyapi'sa' pënëantaquë'. A'na tahuëri ma'sona onpocaiso' Yosë anitotarinquën. Nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita, copirnoró'sa', inapita ma'sona onpocaiso' Yosë ninoton, anitotarinquën ninshitamaso marë', itërinaco.

11

Catoya'pi Yosëri a'parinso'

1 Ina quëran mitro pochin nininso' quëtërinaco a'nica'huaso marë'.

—Yosë chinotopiso pëi' a'niconquë'. Artaronta' a'niquë'. Nani a'nihuatan, piyapi'santa' Yosë chinotopisopita onposona ya'huëpiso' nitotacaso marë' pichiquë'.

2 I'iratëso nipirínhuë', ama a'niquësöhuë'. Inaquë nisha piyapi'sa' ya'conapi. Co Yosë imaponaraihuë', inaquë ya'conahuatona', tapirapi. Yosë ninanonëonta' tapirapi. Cara pi'ipi miria pochin napotapi.

3 Naporó tahuëri'sa' cato' quëmapi a'pararahüë pënëntacaiso marë'. Yaa'pahuato, chiníquën nanan quëtarahuë' no'tëquën sha'huicaiso marë'. Piyapi'sa' na'con oshahuanpi ni'ton, cato' quëmapi sëtapi. Sëtatona' sa'catën nininso' a'mosapi piyapi'sa' oshanëna' ayonquicaiso marë'. Cara pi'ipi miria pënëntapi, itërinco Yosë.

4 Catoya'piso' nóya pënëntapona', Yosëri chachin a'parinso'. Panca nanparino'sa' orotërinso pochin nicanona', Yosë namamën anitotapona'. Oripo nara pochin nipi antá', Yosë notënanquë ya'huërinso'.

5 Yosë nohuanton, sacai' nininsopita nanitapapi. A'napitari yatëpahuachina', nanamëna quëran pën pipiarin. Pipihuachina, yatëpapisopita

huëyarapi. Huëyarahuatona', chiminapi. Ina pochin Yosëri catahuarin ni'ton, minsëapi.

6 Iráca pënëntona'piro'sa' nani ma'sha nipi piyapi'sa' ayonquicaiso marë'. Inapochachin catoya'pi Yosëri a'parinso', nani ma'sha nanitapaapi. Yosë nontahuachina', co o'nanonhuë'. Inapotatona', pënëntápona'. Tëquëionta' nontahuachina', huënai' taranapon. Ina quëran Yosë nohuanton, nisha nisha canioro'sa' acorapi Yosë yonquicaiso marë'.

7 Nani ya'ipi noyá pënëntohuachina', co huachi aquëtë' pënëntacaso' ya'huaponhuë'. Naporo' ma'sha pa'pi të'huatoro nininso' ya'noarin. Acoporo' quëran huë'sarin. Huë'sahuaton, cato ya'pi ahuequiarin. Ina quëran minsërahuatón, tëpararin.

8 Quirosarinquë chachin tëpararin. Inaquë iráca Quisosonta' tëpapi. Inaquë ya'huëpisopita pa'pi co noyahuë' cancantopi. Sotomaquë, Iquipitoquë inaquëpita ya'huëpisopita pochin cancantatona', oshahuanacaisoáchin yonquipi. Catoya'pi tëpahuachina', cachiquë të'yatapi. Co pa'pitapihuë'.

9 Cara tahuëri miria pochin nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita inapitari ni'sapi. Nicaponarahue', co nohuantapihuë' pa'pitacaiso'.

10 Tëpapi ni'ton, capa cancantatona', pita nisapi. Ma'shanënanta' topinan a'naya a'naya niquëtapi. "Hua'qui' pënënatonpoa', apininpoa' nipirinhue', iporaso' nani chiminpi," ta'tona', capa cancantapi.

11 Cara tahuëri miria napoápirinahuë', a'nanaya Yosë nohuanton, nanpantarahuatona', huanintarapi. Piyapi'sari ni'sahuatona', pa'pi të'huatapi.

12 Naporo' inápa quëran nontërinso' natanapi.

—¡Isëquë huëntaco huachi! itarin. Napotohuachina, inimiconënpitari nicasoi', catoya'piso' inápaquë paantapi. Chitororë chachin paantapi.

13 Naporo chachin panca ocohua pa'sarin. Pa'pachina, notohuaro' pëiro'sa' ohuatarin. Canchisë huaranca piyapi'sa' chiminapi huachi. A'napitaso' pa'pi të'huatapi. "Yosë nohuanton, naporin. ¡Ma'pitacha nanitaparin paya!" tosapí.

14 Nani catoro' parisitapiso' ni'nahuë. Shiarahuaton, a'nanta' a'notantarinco. Hua'narëso pochin ni'nahuëso' sha'huichinquëma'.

Ya'natontarinso' pihuirinso'

15 Ina quëran ya'natontarinso' anquëninta', pihuiantarin. Pihuihuachina, inápaquë chiníquën nonsapi, natanahuë.

"Íráca quëra huarë' na'a copirnoros'a' ya'huëpirinahuë', iporaso' Yosëri ya'ipiya hua'anëntarin. Quisocristorë chachin hua'anëntomiatarin. Co onporonta' pipiapihuë'," tosapí.

16-17 Cato shonca catapini ansiano'santa' Yosë'pa' ya'huëpiso' isonahuatona', Yosë chinotapi:

"Yosparinquën, Sinioro. Quëmasáchin ya'ipi nanitaparan. Iráca quëran huarë' ya'huaton, ipora huanta' nanpiaran. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntaran.

18 Nisha nisha piyapi'sa' no'huirinëinquënsopita ana'intaran. Ya'ipi chiminpisopitanta' no'tëquën ana'intaran. Imarinëinquënsopitaso nipirinhue', acanaaran. Inso tëranta' natëhuachinquën, inápaquë quëpaaran. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', inapita imapachinëinquën, acanaaran. A'napitaso nipirinhue' piyapi'sa' aparisitatona tëpapi ni'ton, chiníquën ana'intaran," itapi.

19 Ina quëran hua'narëso pochin nicasoco, Yosë pëinën inápaquë ya'huërinso' ni'soatërin ni'nahuë. Iráca chinotopiso pëi acohuana Yosë caposonën ya'huërin. Ina pochin nininso' inápaquë ni'nahuë. Nicasoco,

o'coritërin, tènëntërin, huiratërin, ocohua pa'nin, ocai' anotërin, naporin. Yosë chiniquën nanantërin ni'ton, naporin.

12

Panca ya'huan pochin ya'norinso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë ayonqui-
inpoaso marë'. A'na sanapi inápaquë quënanahuë. A'morinso' huënaráchin
huënaráchin. Pi'i pochin a'pinin. Nantëanaquë yoqui ya'huërin. Shonca cato'
tayloraro'sari yancotë pochin motën tahuitërin.

² Inaso' cayoron. Nani yahuaiarin ni'ton, chiniquën iquitaton, parisitárin.

³ Ina quëran a'na ma'sha inápaquë ya'norin, niantarahuë. Panca ya'huan
pochin niponahuë', ina quëran panca panca ninin. Quëhuashin nisahuaton,
canchisë motën ya'huëtërin, shonca pomohuanin. A'naya a'naya motënquë
hua'an pochin yancotë yancorin.

⁴ Huinamën quëran inápaquë huihuicontahuachina, tayloraro'sa'
a'tëntontarahuaton, isoro'paquë të'yatimarin. Patoma pochin të'yatimarin.
Ina quëran hua'narëso pochin quënantarahuë. Panca ya'huan pochin nininso'
pa'nin. Sanapi notënanquë chachin huaiarin. "Huaihuachín, hua'huin matahuato,
ca'sarahué," ta'ton, ninararin.

⁵ Ninaso', huairin. Quëmapia'huaya huairin. Inaso' chini chiniquën nanan-
taton, a'na tahuëri ya'ipi piyapi'sa' hua'anëntapon. No'tëquën ana'intapon
ni'ton, ya'huani yatëparin. Ina marë' ninarápirinhuë'. Nani nasitohuachina,
Yosëri nicha'ërin. Ya'huërinquë chachin quëpantarin ichihua'anëntacaso marë'.

⁶ A'shinso nipirinhuë', co piyapi ya'huërinquëhuë' ta'arin. Inaquë Yosëri
nani tapatërin ya'huëcaso marë'. Cara pi'ipi miria pochin inaquë ya'huarin
ni'ton, cosharo' quëtapi.

⁷ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Inápaquë quira nisapi.
Anquëni hua'an Miquiri itopiso' anquëninënpita camairin panca ya'huan
pochin nininso' minsëcaiso marë'. Inanta' anquëniro'sa' camairinsopitarë
chachin ahuetopirinahuë',

⁸ co nanitopihuë' minsëcaiso'. Miquiri anquëninënpitari minsërahuatona',
isoro'paquë a'paimapi.

⁹ Inapotatona', panca ya'huan pochin nininso' inápa quëran të'yatopi.
Inaso' sopai chachin, Satanasë itopiso'. Ya'ipi piyapi'sa' yanonpintërin. Ina
minsërahuatona', anquëninënpitarë chachin isoro'paquë të'yatopi.

¹⁰ Ina quëran inápaquë chiniquën noninso' natanahuë.
"Tëhuëchachin sopai yaminsëpirinpoahuë', Yosë nicha'ërinpoa'. Quisocristorë
chachin hua'anëntarinpoa'. Sopairi Yosë nontaton, na'con
sha'huirapirinpoa'. 'Oshahuanpi,' itëra'piarinpoa'. Tahuërirë chachin
tashirë chachin sha'huirapiápirinpoahuë', nani Yosëri minsërin.

¹¹ Carniroa'hua chiminaton, huënainën quëran anoyacancantërinpoa'
ni'ton, sopai minsërëhua'. Nanamën sha'huitatëhua', minsërëhua'.
Yatëpaporinënpohuënta', co a'porëhuahuë', tosapi.

¹² Napoaton inápaquë ya'huëpisopita noya cancanchina'. Ya'ipiro'paquë,
marëquë, inaquëpita ya'huëpisopitaso nipirinhuë', parisitapi.
¡Ma'huantacha nisapi paya! Sopai pa'sárin minsëcaso marë'.
'Co hua'quiya quëranhuë' Yosë ana'intarincó,' ta'ton, chiniquën
no'huëtërin. No'huítaton, piyapi'sa' yaminsërin."

¹³ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Ya'huan
pochin nininso' nani isoro'paquë të'yatopi. Të'yatohuachina, sanapi huairinso'
aparisitapirinhuë',

14 Yosëri catahuarin cha'ëcaso marë'. Panca onian pochin anpiantëhuanaton, ta'arin. Co piyapi ya'huërinquëhuë' pa'sahuaton, cara pi'ipi miria pochin inaquë na'piarin. Yosë nohuanton, ma'sha ya'huërin capacaso'.

15 Chiniquën no'huiton, ya'huani yamapirinhüë'. Nanamën quëran panca ii' pipirin. Tëquëin pochin pipirin sanapi quëpacaso marë'.

16 Ii' të'yatopirinhüë', no'pa' huëncharohuachina, ya'ipiya yanquirin. Co chimitërinhuë'.

17 Napoaton sopairi chiniquën no'huirin. No'huiton, pa'nin a'napita hua'huinpita ahuëapon. Yosë natëpisopita tëpacaso marë' pa'nin. Quisoso imasapi ni'ton, aparisitarin.

18 Ina yonquiaton, marë yonsanquë huaniarin.

13

Ma'sha marë quëran pipirinsó'

1 Ina quëran hua'narëso pochin niantarahüë. A'na ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsó' marë quëran pipiarin. Canchisë motohuan nisahuaton, shonca pomonën ya'huëtërin. A'naya a'naya pomonënguë yancotë' ya'huëtërin. Hua'an pochin chiniquën nanantërin ni'ton, naporin. Motënaquë nininënpita nani ninshitërin, Yosë pinorinsó'. "Yosë quëran chini chiniquën nanantërahüë," ta'ton, ninshitërin.

2 Yarani pochin niponahuë', tocani pochin nantëtërin. Nanamënso' pa'pini pochin nanantërin. Panca ya'huani chachin chiniquën nanan quëtapon ni'ton, chiniquën nanantaton, copirno ya'conapon.

3 A'na motën ahuëtohuachina', chiminatë pochin niponahuë', noyatantarin. Noyatohuachin, ya'ipi piyapi'sa' pa'yanapi. Pa'yatatona', imasapi.

4 Panca ya'huan chinotatona', acorinsonta' chinotapi. Notohuaro' piyapi'sa' ina yonquiatona', natëapi: "Ma noyacha inaso paya. Chini chiniquën nanantarin. ¿Incarita' nanitërin ina minsëcaso'?" tosapi.

5 Sopai nohuanton, ma'sha marë quëran pipirinsó' na'con Yosë pinosarin. "Yosë quëran chini chiniquën nanantërahüë. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë'," tosarín. Sopairi catahuarin ni'ton, copirno ya'conarin. Chini chiniquën nanantarin ni'ton, ya'ipi copirnoros'a' camaiarin. Cara pi'ipi miria ya'ipiya hua'anëntarin.

6 Na'con Yosë pinosarin. "Caso' Yosëco," toconapon. Yosë ya'huërinsona' nocanarin. Inaquë ya'huërinso'pita' pinosarin.

7 Yosë imapisopita co quë'yarinhüë'. Sopai nohuanton, aparisitarin. Quira nisahuaton, canatarin. Notohuaro' piyapi'sa' nisha nisha parti ya'huëpisopita hua'anëntarin. Nisha nisha nananquë nonpisopita hua'anëntarin.

8 Hua'huayatërahüë' piyapi'sari natëapi. Carniroa'hua imapisopita'chin co ina chinotapihuë'. Inaso' a'na quirica ya'huëtërin. Nanpirin quirica itopiso'. Inaquë nininënpita nani ninshitërin. Isoro'pa' ninin quëran huarë' imapisopita ninoton, inaquë ninshitërin. "Canpoa marë' Carniroa'hua chinin," ta'tona', ina imasapi. A'napitaso nipirinhüë' co nanpirin quiricaquë nininënpita ya'huërinhuë' ni'ton, ma'sha marë quëran pipirinsó' chinotapi.

9 Huëratëhuanpatama', noya natanatoma', yonquico'.

10 "Mapachinënguëma', parisitacaso' ya'huërin. Sahuëniquë yatëpahuachinënguëma', ahuantacaso' ya'huërin. Ina yonquiatoma', chiniquën cancantoco'. 'Yosë catahuarinpoa', ta'toma', imamiatoco'."

Ma'sha no'pa quëran pipirinsó'

¹¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. A'na ma'shanta' no'pa quëran pipiarinso' ni'nahuë. Carniroa'hua pochin cato' pomona'huaya ya'huëtërin. Noya ya'noaponahuë', panca ya'huan pochin chiniquën non-sarin.

¹² Inanta' chiniquën nanantapon. Chiniquën nanantaton, ya'ipi piyapi'sa' camaiarin ma'sha marë quëran pipirinso' chinotacaiso marë'. Inaso' motën ahuëtöhuachinara, chiminatë pochin niponahuë', noyatantarinso' ni'ton, piyapi'sari chinotapi.

¹³ Ma'sha no'pa quëran pipirinsonta' nani ma'sha nanitaparin piyapi'sa' nonpintacaso marë'. Ina nohuanton, pën inápa quëran anotarín. Piyapi'sa' ni'tërantapaquë napoarin.

¹⁴ Nisha nisha acoarin, sacai' nininso'. Ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' ni'tonëñquë naporin. Piyapi'sari ni'pachina: "Tëhuëñchachin inaso' Yosë," tosapi. Notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin. Ina quëran itapon: "Panca mamanshi niahua'. Sahuëñiquë ahuëatona' shitëpapirinahuë', noyataantarinso' nonanatëhua' chinotahua'," itohuachina', nisapi.

¹⁵ Ina quëran aquëtë chachin piyapi'sa' nonpintarin. Ina nohuanton, mamanshi nanpirinso pochin ya'noarin. Noninso pochin natanapi. "Insosona co moshahuachincohüë' tëpaco'," tosarín.

¹⁶ Ina quëran camaiantarín. "Marca niacotacaso' ya'huërin. Të'yamaquëhuë nipon, inchinan imiramaquëhuë nipon niacotoco'. Hua'ano'sa', topinán piyapi'sa', ma'huano'sa', sa'ahuaro'sa', patrono'sa' piyapinëpitarë chachin, ya'ipiya niacotacaso' ya'huërin. Co a'naya tëranta' pahuantacaso' ya'huërinhuë'," tosarín.

¹⁷ Co marca niacotohuachinahuë', co huachi nanitapihuë' ma'sha pa'anatona' canacaiso'. Co pa'anacaiso tëranta' nanitapihuë'. Ma'sha marë quëran pipirinso' marcanën niacotëra'piapona'. A'naquën nininën chachin niacotapi. A'naquënso nipirinhuë' nomironën niacotapi.

¹⁸ No'tëquën yonquiamaquë huarë' nomironën nitotarama'. "Piyapi niponahuë', inasáchin natërhua'," ta'tona', saota pasa saota shonca saota niacotapi.

14

Pasa catapini shonca catapini huaranca cantapiso'

¹ Ina quëran hua'narëso pochin niantahuato, Carniroa'hua quënantarahuë. Sion motopiquë huaniarin. Inarë' pasa catapini shonca catapini huaranca piyapi'sa' ya'huapi, ni'nahuë. Imapi ni'ton, ina nininën niacotë'yatopi. Tata Yosë nininëonta' niacotopi.

² Ina quëran inápaquë chiniquën tënëntërinso' natanahuë. Panca so'pora pochin tënëntarin. Chiniquën huira pochin natanpirahuë', arparo'sa' pi'niatona', naporapi.

³ Nasha cantanën inápaquë cantarapi. Yosë notëñanquë cantarapi. An-siano'sa', catapini ma'sharo'sa pochin nininsopita, inapitanta' natanapi. Pasa catapini shonca catapini huaranca imapisopita cantapiso'. Isoro'paquë ya'huapona', Quisosori nicha'ërin. Oshanëna marë' chiminatón, anoyacancantërin ni'ton, inapitaráchin nanitopi ina cantacaiso'.

⁴ Noyápiachin cancantapi. Co pi'pisha tëranta' monshihuana'pi pochin cancantopihuë'. Yosëichin yonquiapi. Insëquësona Carniroa'hua pa'pachin, imasapi. Isoro'paquë ya'huëpirinahuë', nani Yosëri nicha'ërin. Ya'nán car-yarinso macatë' Yosë quëtërëso pochin nicatora', inasáchin chinotapi. Nani tahuëri Carniroa'huanta' chinotapi.

⁵ Co pi'pisha tëranta' nonpinpihuë'. Noyápiachin cancantapi.

Cara anquëniro'sa' pa'sapiso'

⁶ Ina quëran a'na anquëninta' quënanahuë. Inápaquë yanponarin noya nanan sha'huicaso marë'. Nisha nisha piyapi'sa', nisha nisha nananquë nonpisopita, ya'ipiya sha'huitarin.

⁷ —Yosë tē'huatoma', natēco'. Ana'intacaso' tahuëri nani naniriarin ni'ton, inasáchin imaco'. Ya'ipi isoro'pa', inápaquë ya'huërinso', marë, iiro'sa', ya'ipiya ninin ni'ton, chinotoco', itarin anquëniri chiniquë nontaton.

⁸ Ina quëran a'na anquëninta' paaton, sha'huitarin:

—Íraca na'a oshahuanosa' Papironiaquë ya'huëpi. Panca ninano' nipir-inhuë', Yosë nohuanton, ta'huantopi. Inapita pochin cancantopisopita ya'huantapirinahuë', Yosëri ana'intarin. Pa'pi co noyahuë' yonquiatona', na'a piyapi'sa' anishacancantopi ni'ton, ta'huantapi. Noyá ta'huantapi, ténin.

⁹ Ina piquëran a'na anquëninta' paaton, chiniquë nonsarin.

—Ama ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' natēcosohuë'. Ama mamanshinën moshacosohuë'. Tē'yamaquë marcanën yaacotarinquëma' hu'anëntinquëmaso marë'. Ama natēcosohuë'. Ina chinotohuatama', Yosë ana'intarinquëma'.

¹⁰ Chiniquë no'huitinquëma', main huino o'shitërëso pochin ana'intarinquëma'. Parisitopiquë a'pahuachinquëma', pënuquë parisitarama'. Carniroa'hua, anquëniro'sa' inapita ni'terantapaquë no'tëquë ana'intarinquëma'.

¹¹ Co onporonta' pën tacopiaponhuë'. Inaquë conainta' tomontápon. Parisitápona. Co sanoarinhuë'. Insopitasona ma'sha pa'pi tē'huatoro' nininso' natëtona', mamanshinën moshahuachina', tahuërirë chachin, tashirë chachin chiniquë parisitápona'. Co marcanën niacotacaso' ya'huërinhuë', ténin.

¹² Ina yonquiatoma', chiniquë cancantoco'. Yosë nanamën natëtoma', Quisocriso imamiatoco'. Aparisitopirinënuquëmahuë', ama a'pocosohuë'.

¹³ Ina quëran inápa quëran noninso' natanahuë:

—Apira sha'huichinquë ninshitéquë': Insosona Siniro imarinso marë' chiminpachina, noya cancanchina', ténin. Ina quëran Ispirito Santo tapon:

—Tēhuëchachin Yosë'pa' pa'pachina', chinotapi. Yosë marë' sacatopi ni'ton, inápaquë canapi huachi, ténin.

Piyapi'sa' mapiso'

¹⁴ Ina quëran hua'narëso pochin niantahuato, chitoro' quënanahuë, huiríchin nininso'. Inaquë a'naso' huënsëarin, piyapi pochin ya'norinso'. Chiniquë nanantatin, oro quëran nininso' yancorin. Imirin quëran nisha sahuëni sē'quërin nitërinso' macacas marë'.

¹⁵ Naporó' anquëni Yosë pëinën quëran huë'nin. Huëcaton, sha'huitarin:

—Nani ora nanirin, maquë huachi. Trico noya cayahuachina, a'naroáchin sahuëniquë manë'. Inapochachin iporasó' ora nanirin piyapi'sa' macacas marë', itërin.

¹⁶ Itohuachina, manin. Cayarinso' manëso pochachin manin huachi.

¹⁷ Ina quëran a'na anquëni ya'huëre Yosë ya'huërin quëran pipiantarin. Inanta' nisha sahuëni ya'huëtërin, inëshin nininso'.

¹⁸ A'na anquëninta' Yosë chinotopi quëran huë'nin. Inari pën ni'sarin ora nanihuachin, ana'intacaso marë'. Huëcaton, sha'huitërin:

—Nani ora nanirin isoro'pa' ana'intacaso marë'. Opa cayahuachina, manëso pochachin a'naroáchin maquë', itërin anquëniri.

¹⁹ Itohuachina, a'naroáchin co imapisopitahuë' manin ana'intacaso marë'. Yosëri chiniquë no'huiton, no'tëquë ana'intarin.

²⁰ Ni'co'. Oparo'sa' mapachinara, ninano aipiran quëparapi. Inaquë panca nanpiquë to'poipi. Opai' pipihuachina, quëhuain ninin. Huënai pochin ya'norin. Inapochachin ana'ntohuachina, panca huënai' pa'sarin, ni'nahuë. Cara pasa quiromachin pochin pancaitërinso'. Cahuario motën ya'cari huarë' anpotarin huachi.

15

Canchisë anquëniro'sa' ana'intacaiso marë' acorinso'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. A'na tahuëri oshahuano'sa' chiniquën ana'intarin. Ina anitotincoso marë' nani ma'sha a'notërinco. Pa'pi huëhuëpiro' ni'nahuë. Canchisë anquëni ya'huarin. A'naya a'naya Yosëri yaa'parin piyapi'sa' ana'intacaso marë'. Ina nohuanton, isoro'paquë nani ma'sha onpocaiso' ya'huapon. Inapooton, ana'intërinso' naniarin.

² Co'huara anquëniro'sa' pa'shatërasoihuë', inäpaquë panca sono' niantarahuë. Isihuico pochin niponahuë', huënaratarin. Pën pochin ya'norin. Sono yonsanquë na'a piyapi'sa' quënanahuë, ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' minsëpisopita. Isoro'paquë ya'huapona', co mamanshinën moshapihuë'. Co marcanën niacotopihuë'. Parisitaponaraihuë': "Yosëichin imarai," ta'tona', imamiatopi. Iporaso' Yosë'pa' ya'huatona', noya ya'huërapa. Arparo'sa' Yosëri quëtërin pi'niatona' cantacaiso marë'.

³ Iráca Moisësë Yosëichin natëton, inimiconënpita minsërahuaton, cantarin. Inapochachin isopitanta' cantarapi. Carniroa'hua cantarinsonta' cantarapi. "¡Ma noyanquëncha, Sinioro, quëmaso paya! Ya'ipi nanitapan. Ma noyacha catahuanancoi paya. Chiniquën nanantaton, noya ninan. Noya hua'anëntaton, no'tëquën ana'intëran. Co onporonta' nonpinanhuë'. Ya'ipi piyapi'sa' natëinëinquën.

⁴ Ya'ipiya Sinioro të'huachinëinquën. Ya'ipiya yonqui'inëinquën. Quëmasáchin nóyanquën. A'na tahuëri no'tëquën oshahuano'sa' ana'intaran ni'ton, nisha nisha piyapi'sa' huëcatona', chinotarinëinquën," topi cantatona'.

⁵ Ina quëran Yosë chinotopiso pëi' inäpaquë ya'huërinso' ni'soatërin, ni'nahuë. Acoana Yosë caposonën ya'huërinquë chachin quënanahuë.

⁶ Canchisë anquëniro'sa' ina quëran pipiapi. Huirichin huirichin a'mopi. Të'tëtëinquë oro pochin nininguë nitonpopi. Piyapi'sa' oshahuanpi ni'ton, Yosëri a'paarin nisha nisha aparisitacaiso marë'.

⁷ Ina marë' canchisë minëro'sa' pochin nininso' ya'huërin, oro quëran nipiso'. A'nara' ma'sha pochin nininso' minëro'sa' masahuaton, anquëniro'sa' quëtërin. "Paatoma', minëro'saquë ya'huërinso' të'yanantoco'. A'naya a'naya të'yanantohuatama', Yosëri chiniquën ana'intarin huachi," ta'ton, a'naya a'naya quëtërin. Yosëso' co onporonta' chimianinhuë', ni'sárinpoa'.

⁸ Noya noya ni'ton, ya'ipi nanitapan. Ina të'huatacaiso marë' conai pochin nininso' tomontarin. Ya'ipi Yosë chinotopiso pëi' inäpaquë ya'huërinso' yanquëtërin. Co insonta' nanitërinhuë' inaquë ya'conacaso'. Nani piyapi'sa' ana'ntohuachina, naporo huarë' noya ya'coantapi.

16

Minëro'saquë ya'huërinso' të'yanantopiso'

¹ Naporo' chinotopiso pëi' inäpaquë ya'huërinso quëran chiniquën noninso' natanahuë.

—Piyapi'sa' ya'huërinquë paatoma', minëro'saquë ya'huërinso' të'yanantoco'. Të'yanantohuatama', parisitapi. Pa'pi co noyahuë' cancantopi ni'ton, Yosëri chiniquën no'huiton, ana'intarin, itërin anquëniro'sa'.

² Ina natanahuaton, a'nara' pa'nin. Isoro'pa' nocorahuaton, minëquë ya'huërinso' të'yanantërin. Të'yanantohuachina, na'a piyapi'sa' panca ta'tarapi. Sëncopo pochin pipitëra'piapona'. Co noyatochinächinhuë' nisapi. Ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' imapisopita parisitapi. Marcanën niacotopi ni'ton, Yosë nohuanton, ta'taráchin nisapi. Mamanshinënta' moshapi ni'ton, parisitápona'. A'na tahuëri ma'sha onpocaso' ninoton, a'notërinco, ni'nahuë.

³ Ina quëran a'na anquëninta' paaton, minëquë ya'huërinso' marëquë të'yaitarin. Inaquë të'yaitohuachina, huënai' taranarin. Chimipi huëninën pochin anën nisarin. Napoaton ya'ipi marëquë ya'huërinso' taquiapi.

⁴ Ina piquëran a'na anquëninta' pa'nin. Minëquë ya'huërinso' iro'saquë të'yaitohuachina, inapitanta' huënai' taranarin. Tëquëin, i'sharo'sa', inapita napoapi.

⁵ Napohuachina, anquëni ii' a'pairinsoari Yosë nontaton tapon:

“No'tëquën Siniro ana'intaran. Iráca quëra huarë' ya'huaton, ipora huanta' nanpiaran. Noyasáchin ninan.

⁶ Na'a imarinënsopita tëpapi. Noya pënëntopirinahuë', tëpapi ni'ton, i'huërëtatón, ana'intaran. Iro'sa' huënai' atarantëran ni'ton, ina tëranta' o'ocaiso' ya'huërin. No'tëquën ana'intaran,” itërin.

⁷ Artaro quëraonta' noninso' natanahuë: “Tëhuëenchachin Siniro quëmasáchin ya'ipi hua'anëntëran. Chini chiniquën nanantaton, no'tëquën nonan. No'tëquën ana'intaran,” ténin.

⁸ Ina quëran a'na anquëninta' pa'nin ana'intacaso marë'. Minëquë ya'huërinso' pi'iquë të'yanantohuachina, pi'i chini chiniquën pi'catarin. Pën pochin pi'cataton, piyapi'sa' chiniquën aparisitarin.

⁹ Panca huëyaponaraihuë, co nirotapihuë'. Yosë no'huitona', pinosapi: “Sopai pochin cancantaton, aparisitarinpoa' ni'sora,” tosapi. Parisitaponaraihuë', co nohuantapihuë' oshanëna' a'pocaiso'. Co Yosë yayanquapihuë'.

¹⁰ Nani catapini anquëniro'sari ana'intapona' pa'pi. Ina quëran a'nanta' ma'sha marë pipirinsó' ya'huërinquë pa'nin. Hua'anëntacaso' shiranëncuë chachin paaton, minëquë ya'huërinso' të'yanantarin. Të'yanantohuachina, ya'ipiya tashiarin. Piyapi'sa' chiniquën parisitatona', tarëtapí.

¹¹ Yosëso' chini chiniquën nanantopirinhuë', piyapi'sari ta'taráchin nica-tona', no'huipi. “Pa'pi co noyahuë' ni'ton, aparisitarinpoa',” topi pinotona'. Co naporó tëranta' oshanëna' yaa'poapihuë'.

¹² Ina quëran a'na anquëninta' pa'sahuaton, minëquë ya'huërinso' panca i'quë të'yaitërin, Iyopiratisi' itopiquë. Inaquë të'yaitohuachina, pancai' nìponahuë', huinquintomaton, yaniromarin. Copirnoró'sa' noya pëntonacaiso marë' yaniromarin. Pi'i pipirin parti quëran huë'sapi quira nicacaiso marë'.

¹³ Ina quëran panca ya'huan pochin nininso' niantarahuë'. Ma'sha marë quëran pipirinsó', nonpin nanan pënëntona'pi, inapitanta' niantarahuë. Cara chachin nanamëna quëran cara sopairo'sa' pipipi, inpo pochin ya'nopiso'.

¹⁴ Sopairo'sa' ni'ton, nani ma'sha nanitapapi. Sacai' nininsopita nisapi piyapi'sari natëccaiso marë'. Nonpintatona', napoapi. Nisha nisha copirnoró'sa' camaira'piapona' quira nicacaiso marë'. Ana'intacaso' tahuëri nani ya'caritëriarin ni'ton, niyontonapona'. “Canpoari Yosë minsëahua',” ta'tona', napoapona'.

15 Nani Quisoso sha'huitërinpoa': "Ni'co', iyaro'sa'. A'nanaya o'mantarahuhë. Ihuatë pochin nicato, co nitotasënguëmahuë', o'mantarahuhë ni'ton, nani tahuëri ninaco. Noya ninahuatamaco, noya cancantarama'. Yosë noya ni'saringuëma'. Noyápiachin a'morëso pochin noyasáchin nico'. Ina quëran o'mantahuato, co tapanapomahuë'. Noya cancantarama', itërinpoa'.

16 Ana'intacaso' tahuëri ya'caritohuachin, na'a copirnoros'a' ayontonapi quira nicacaiso marë'. Armaquitono itopiquë niyontonapi. Cotio nananquë napopiso'.

17 Ana'ichin anquëni pahuanarin pacacaso'. Ina pa'sahuaton, minëquë ya'huërinso' të'yanantarin. Ihuanguë të'yanantohuachina, inápaquë Yosë chinotopiso pëi quëran chiniquën nonin. Hua'anëntërinso shiranën quëran "¡nani huachi!" tosarín.

18 Napohuachina, o'coritarin. Huira pochin chiniquën tënëntarin. Naporo' panca ocohua pa'sarin. Iráca quëran huarë' co onporonta' ina pochin pa'chininhuë' niponahuë', napoarín.

19 Co Yosë natëpisopitahuë' ya'huëpiquë nocharotarin. Panca ninano' niponahuë', huëncharoaton, cararo'të huarë' niacoarin. Nisha nisha ninanoro'saquë ta'huantapi. Co Yosëri naniantërinhuë' ana'intacaso'. Papiro-niaquë na'a piyapi'sa' ya'huëpirinahuë', co noyahuë' nicacaisoráchin yonquipi ni'ton, ana'intërin. Inapochachin a'na tahuëri chiniquën no'huiton, ata'huantarin.

20 Naporo' motopiro'sa', so'tono'sa', inapita co huachi ya'huaponahuë'.

21 Inápa quëran ocai' anotapon. Panca masho ni'ton, quëquën. Catapini shonca quiro pochin quë'ninso'. Na'a anotohuachin, piyapi'sa' chiniquën parisitapi. Napoaton Yosë chiniquën no'huitona', pinosapi huachi.

17

Monshihuana'pi pochin nininso'

1 Ina quëran a'na anquëni minë' së'quëna'pi nininso' huëcapairahuatonco, itërinco: "Huëquë' pa'a piyapi'sa' ana'intacaso' ya'huërinso' a'nochinquën. Pasëquë a'na sanapi panca iiro'sa' aipi huënsëárin. Inaso' pa'pi co noyahuë'. Monshihuana'pi pochin piyapi'sa' anishacancantërin.

2 Ya'ipi copirnoros'a' ina natëtona', co noyahuë' nisapi. Monshihuaninso pochin cancantatona', Yosë naniantapi. Piyapinënpitanta' ina imatona', co noyahuë' nicacaisoáchin yonquiapi," itërinco.

3 Itohuachincora, hua'narëso pochin niantarahuhë. Ispirito Santo nohuanton, co piyapi ya'huërinquëhuë' quëparinco. Inaquë co noyahuë' sanapi ni'nahuë. Ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsonta' quënanahuë. Iporaso' quëhuanën ya'norin. Canchisë mototahuaton, shonca pomon ya'huëtërin. Nisha nisha nininën ya'huëtërin, Yosë pinorinso'. Ya'ipi nonënuquë ninshitéra'piarin. Ina aipi sanapi huënsëárin.

4 Inaso' noyápiachin a'moponahuë', co noyahuë' cancantërin. A'morinso' pa'ton ninin. Quëhuashin, quëhuanën, inapita a'morin. Naporahuaton, oro, na'pia'huaya pa'ton nininsopita, inapita pë'tënin. Monshihuana'pi pochin nitaparín. Minë oro quëran nininso' së'quërin. Inaquë taparo' nininsoráchin ya'huërin. O'shitërinso pochin na'a piyapi'sa' anishacancantërin. Ano'pirin, amonshihuanin, napotërin

5 Nininën pochin nininso' të'inquë ninshitopi. Ninshitopirinahuë', ma'ta' tapon naporinso' co piyapi'sa' nitotopihuë'.

ISO SANAPISO' PAPIRONIAQUÈ YA'HUÈpisopita POCHIN CANCANTÈrin. PA'PI MONSHIHUANTE' NÌ'TON, INA A'CHININ QUÈran MONSHIHUANPI. NISHA NISHA CO NOYAHUÈ' YONQUIPI

topi, ninshitatona'.

⁶ Tèhuèncachin ina sanapi pa'pi co noyahuè' cancantèrin. Quisoso imapiso-pita co què'yarinhuè'. "Quisoso imarai," topachinara, atèpatèrin. Notohuaro' atèpatahuaton, no'pirinso pochin pa'yatèrin. Ina nicato, panca pa'yanahuè'.

Ina quèran anquèni itèrinco:

⁷ "¿Onpoatonta' pa'yananso'? Carinquèn anitochinquèn. Sanapi, ma'sha ina aipi huènsèrinso' inapita ma'sona tapon naporinso' a'chinchinquèn nitotèquè'. Ina ma'shaso' canchisè mototahuaton, shonca pomonèn ya'huèterin.

⁸ Iráca isoro'paquè ya'huèrin. Iporaso' co ya'huèrinhuè'. A'na tahuèriso nipirinhue' ya'noantarin. Acoporo' quèran huèantarín. Ayaro' tahuèri nanihuachin, parisitopiquè pa'sarin. Nipirinhue', co'huara pa'shàtèrasohue', a'nanaya ya'noantahuaton, piyapi'sa' a'payanarin. Co Quisoso imapihue' ni'ton, pa'yanapi. Quisoso imapi naporini, iráca quèran huarè' nininènpita nanpirin quiricaquè ninshichitonhue'.

⁹ No'tèquèn yonquiamaquè huarè' ma'sona tapon naporinso' nitotarama'. Ma'sha canchisè motohuaninso', canchisè motopi tapon naporin. Ina aipi sanapi huènsèrinso'. Naporahuaton, canchisè copirnoros' ayonquirinpoa'.

¹⁰ A'natèrápo nani iráca hua'anèntèra'piapirinhue', chimina'piapi. Iporaso' a'nari hua'anèntantarin. A'naichin pahuanarin ya'ipiro'pa' hua'anèntacaso'. A'na tahuèri ya'noarin. Nipirinhue', co hua'qui' hua'anèntaponhue'.

¹¹ Ina piquèran ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininsoari hua'anèntapon. Nani canchisè copirnoros' ayaponahuè', inapita pochin nicaton, hua'anèntapirinhue', a'na tahuèri Yosèri ocoiarin. Ocoirahuaton, parisitopiquè a'pararin.

¹² Shonca pomontèrinso pochin shonca copirnoros' ya'huapona'. Inapitaso' co hua'anèntatèrapihue'. Tahuèri nanihuachin, nisha nisha piyapi'sa' hua'anèntapona'. Naporo chachin ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininsonta' hua'anèntapon. Napoaponahuè', co hua'qui' hua'anèntapihue'.

¹³ Shonca copirnoros'asos' napopianachin yonquiatona', ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininso' natèpona'. Piyapinènpitanta' camaiapona' ina natècaiso marè'.

¹⁴ Inapitaso' Carniroa'hua yaminsèatona', quira nisapirinhue', co nani-tapihue' minsècaiso'. Inari minsèapon. Inaso' Quisocristo chachin. Chini chiniquèn nanantarin ni'ton, ya'ipiya hua'anèntarin. Inasáchin natècaso' ya'huèrin. Piyapinènpitari imasapi. Yosèri huayonin ni'ton, natèmiatapi," itèrinco anquèni.

¹⁵ Ina quèran a'chintaantarínco.

—Panca iro'santa' ni'nán, ina aipi sanapi huènsèrinso'. Inanta' a'chinchinquèn nitotèquè'. Inapochachin a'na tahuèri nisha nisha piyapi'sa' ya'huapona', nisha nisha nánanquè nonpisopita. Hua'huayatèrahuè' ya'huapona'. Nisha nisha copirnoros' hua'anèntèrinso'.

¹⁶ Oshaquèran shonca copirnoros'asos', ma'sha pa'pi tè'huatoro' nininso', inapita co huachi sanapi nohuantapihue'. No'huirahuatona', masapi. Masahuatona', ai'nanpiratapi. Chiniquèn aparisitona', tèparapi. Ina quèran ahuiquítapi.

¹⁷ Yosè nohuanton, copirnoros'asos' yonquiapi ma'sha tè'huatoro' nininso' natècaiso marè'. Napopianachin yonquiatona', co noya sanapihue' nininso' ata'huantapi. Yosè nohuantèrinso chachin nisapi.

¹⁸ Sanapi panca iiro'sa' aipi huënsërinso pochin panca ninano' ya'huapon. Ya'huëhuano'sa' pa'pi co noyahuë' cancantapi. Na'a piyapi'sa', copirnoros'sa', inapita anishacancantapona' ma'sharáchin yonquicaiso maré'. Yosë a'pocaiso maré' yanonpintapi. Nonpintápirinahué', Yosë nohuanton, ata'huantapi anta'.

18

Papironia ta'huantërinso'

¹ Ina quëran a'na anquëninta' inápa quëran o'mararin, ni'nahuë, chiniquën nanantërinso'. Huënaráchin ni'ton, isoro'pa' a'pintërin.

² O'marahuatón, chiniquën nonin.

"Nani huachi Papironia ta'huantarin. Panca ninano' niponahuë', ta'huantarin. Inaquë nisha nisha sopairo'sa' ya'huapona'. Nisha nisha chanaro' ca'tëros'santa' inaquë pa'sapi.

³ Papironiario'sari notohuaro' piyapi'sa' anishacancantopi. Ina pochin cancantatona', copirnoros'sa', piyapinëpita, inapita co noyahuë' nisapi. Monshihuaninso pochin nicatona', Yosë naniantopi. Ma'huano'santa' inaquë pa'anatona', nani ma'sha canapirinahué'," tënin anquëni.

⁴ Ina topachina, inápa quëran a'nari itërin:

—Ya'ipi imaramasopita pënënananquëma', natanco. Ni'cona papironiario'sa' anishacancantochinënuëma'. Ina quëran pipiramaso pochin nicatoma', ama inapita pochin cancantocosohué'. Co noyahuë' nipatama', Yosë ana'intarinquëma' canpitanta'.

⁵ Na'con oshahuanpi ni'ton, co Yosëri naniantarinhuë' ana'intacaso'.

⁶ A'napita aparisitopi ni'ton, no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin. Na'con na'con i'huëretacaso' ya'huërin. Pa'pi co noyahuë' nipi.

⁷ Pita nicacaisoáchin cancantopi. Ma'sharáchin yonquiatona', a'napita nocanpi ni'ton, Yosëri aparisichin. Iporaso' cancanëna quëran yonquirapi. "Quiyaso' nóya ya'huërai. Hua'an pochin nicatoi, co manta' pahuantërincoihuë'. Co quëyeron pochincoihuë'. Co onporonta' sëtaraihuë'," topirinahué'.

⁸ A'nanaya Yosëri ana'intarin huachi. Na'a piyapi'sa' caniopona', sëtapona', tanarotapona', napoapona'. Yosëri chini chiniquën nanantaton, ana'intarin. Ahuiquitarin.

⁹ Nisha nisha copirnoros'santa' anishacancantërinso'pita sëtapona'. Huiquütërinso' nicatona', na'nëpona'. Yosëri ana'intoahuachin, na'nëpona'.

¹⁰ Aquë quëran quënanpachina', pa'pi té'huatapi.

"¡Ma'huantacha ninin paya! Papironia panca ninano' niponahuë', a'naroáchin ata'huantopi. Yosëri ana'intërin," tosapí.

¹¹ Ma'sha pa'ana'piros'santa' sëtatona', na'nëpona'. Nani ma'sha pa'anacaso maré' ya'huëtopirinahué', co huachi insoari tëranta' pa'antaponhuë'.

¹² Notohuaro' oro, prata, na'pira'huaya pa'ton nininsopita, morin, sita, caninë'mëtë', quëhuanë'mëtë', inapita ya'huëtopirinahué', co incari tëranta' pa'antarinhué' huachi. Nisha nisha pimonontëros'sa', huiripomon quëran ma'sha nipisopita, nontëros'sa' pa'ton nininsopita quëran ma'sha nipiso', sha'píhua'na, hua'namia, huirina'pi, ina quëranpita ma'sha nipiso ya'huërin.

¹³ Nisha nisha pimoanacaso marënta' ya'huërin. Canina, nisha nisha cosharo' apimotacaso' nininsopita, yonarin pochin pimóchin nininso', pimo yaqui', pimo hua'sai', huino, toma', arina, trico, inapita ya'huërin. Ohuacaros'sa', ohuicaros'sa', cahuarioros'sa', toronanos'sa', inapitanta' ya'huërin. Piyapiro'santa' pa'anapi asacatacaiso maré'. Piyapi chachin nipirinhué',

ma'sharo'sa pochin yapa'anpi. Notohuaro' ma'sha ya'huëpirinhuë', co huachi pa'anapihuë'.

14 Ya'huëhuano'sa' itapona':

"Huayoro'sa' nayaramaso' capa ninin. Na'a ma'sha ya'huëtopirinénquëmahuë', capa nisarín. Co huachi noya ya'huapomahuë'," tosapí.

15 Ma'sha pa'ana'piro'sa' na'con canapirinahuë', sëtapi huachi. Të'huatatoná', aquë quëran notërapí. Na'nëpona pochín

16 itapona':

"¡Ma'huantacha ninin paya! Panca ninano' niponahuë', ta'huantërin. Sanapi noyápiachín a'morínso pochín nipirinhuë', co huachi ya'huërinhuë'. Morín, canínë'mëtë', quëhuanë'mëtë', inapita a'mosahuaton, oro, na'pira'huaya pa'ton ninínso', inapita pé'pëpirinhuë',

17 a'naroáchin ma'shanënpitarë chachín ta'huantërin huachi," tosapí.

Nanchahuano'santa' marë pa'tatona', na'a ma'sha aquë quëran quëpirinahuë'. Inapoatona', na'con canapirinahuë', co huachi pa'sapihuë'. Piyapínënpitanta' inaquë sacatatoná', canapirinahuë', co huachi canapihuë'. Inapítanta' aquë quëran ni'sapí.

18 Pëiro'sa' huiquitohuachina', panca conaitarinso' quënanapi. Quënanpachina', pa'yanapí. "Co onporonta' a'na ninano' isó pochín ni'chinëhuahuë'. Ma notohuaro' ma'shanënpita ya'huëtopirinahuë', ta'huantopí," tosapí.

19 Chiníquën sëtatoná', mo'shiquë nipashimototapí. Iráca sëtohuachinara, inachintopiso'. Na'nëpona pochín itapona':

"¡Ma'huantacha ninin paya! Panca ninano' nipirinhuë', ayarin. Marë nanchaquë pa'tohuatëira, na'a ma'sha pa'anatoi, quënaí. Pa'anpatëira, na'con canapiraihuë', a'naromaráchin ma'shanënpitarë chachín ta'huantërin huachi," tosapí.

20 Ya'ipi inápaquë ya'huëramasopitaso nipirinhuë', ama ina marë' sëtocosohuë'. Imarama' ni'ton, noya cancantoco'. Aparisitopirinénquëmahuë', nani Yosëri ana'intërin huachi. Ina marë' Quisoso ca'taninsopita, pënëntona'piro'sa', inapítanta' noya cancanchina'.

21 Ina quëran hua'narëso pochín niantarahuë. A'na anquëninta' ya'noantarin, chiníquën nanantërinso'. Pancara'pi masahuaton, marëquë të'yaitërin.

"Pancara'pi të'yaitërahuëso pochachín Papironia ta'huantarin. Panca ninano' niponahuë', ta'huantarin. Yosëri chiníquën ana'intarin. Co huachi ya'huaponhuë'.

22 Iráca na'a arparo'sa' pi'nipi. Pirinano'sa', tronpitaro'sa', inapítanta' pi-huipirinahuë', iporasó' co huachi mosica natanapihuë'. Co huachi sacatoro'sa' inaquë sacatapihuë'. Co huachi cosharo' nipsisó' natanapihuë'.

23 Co huachi nanpara i'chinpiapihuë'. Co huachi inaquë sa'asapihuë'. Iráca notohuaro' ma'sha pa'ana'piro'sa' inaquë ya'huatona', na'con canapirinahuë', noyá ta'huantapí. Na'con pënnotatona', nisha nisha piyapí'sa' isoro'paquë anishacancantopirinahuë', Yosëri ana'intarin huachi," tënin.

24 Iráca quëran huarë' inaquë Yosë imapisopita, pënëntona'piro'sa', inapita tëpapi. Ina marë anta' chiníquën ana'intarin huachi.

19

1 Ina quëran notohuaro' inápaquë ya'huëpispita nonsapi natanahuë. Capa cancantatona', chiníquën nonsapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso piyapi'sa' nicha'ërin paya! Chini chiníquën nanantarin ni'ton, ya'ipi piyapi'sari chinochina'.

2 Co topinan quëran ana'intërinhuë'. Ya'ipiya no'tëquën ana'intërin. Monshihuana'pi pochin nininso' nani ana'intërin. Inaso' notohuaro' piyapi'sa' anishacancantërin. Imapisopita tëpapi ni'ton, i'huëretërin,” topi.

3 Ina quëran itantapi:

“¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Co noyahuë' nispisopita ana'intërin ni'ton, huiquitapi. Pën co onporonta' tacopiarinhuë'. Conainta' tomontápon,” tosapi.

4 Napohuachinara, cato shonca catapini ansiano'sa', catapini ma'sharo'sa' pochin nininsopita, inapitanta' isonahuatona', Yosë chinotapi: “¡Naporinchi paya! ¡Ma noyacha Tata Yosëso paya! Shiranënuquë huënsëaton, ya'ipiya hua'anëntarin,” tosapi.

5 Ina quëran Yosë shiranën quëran noninso' natanahuë.

“Ya'ipi Yosë imaramasopita ina chinotoco'. Hua'ano'sanquëmahuë nïpon, piyapinënpitanquëmahuë nïpon, inasáchin yonquico'. Ina nóya nícátoma' natërama' ni'ton, 'Ma noyanquëncha, Sinioro, quëmaso paya,' itoco',” ténin.

Carniroa'hua sa'acaso' pita nisarinsó'

6 Ina quëran hua'huayátërahuë piyapi'sa' nonsapiso' natanahuë. Panca so'pora pochin tënëntarin. Chiníquën huira ahuëtërinso pochin natanahuë. “Ma noyacha Tata Yosëso paya. Chini chiníquën nanantaton, ya'ipiya hua'anëntarin.

7 Huëco' capa cancantahua'. Noya cancantahua'. Inasáchin noya noya ni'ton, natëahua'. Nani ora nanirin Carniroa'hua sa'arinso pochin nicaso'. Imapisopitarë' ya'huëmiatarin. Ni'co'. Sanapi yaso'yahuachina, noyápiachin nitaparin. Inapochachin imapisopita nitapacancanpi.

8 Huiríchin a'morëso pochin Yosëri noyápiachin cancan quëtërin. Tëhuëchachin inari catahuarin noya nícacaiso marë',” tosapi.

9 Ina quëran anquëni sha'huitërinco ninshita'huaso marë': “Carniroa'hua sa'acaso' pita níninquë përapachinquëma', nóya cancantarama',” itërinco. Ina quëran itaantarinco: “Yosë chachin no'tëquën sha'huitërinquën ni'ton, ina ninshitëquë',” itërinco.

10 Naporó' isonahuato, yachinotopirahuë'. “Ama chinotocosohuë'. Caso' anquënico. Co Yosëcohuë'. Canpita pochachin canta' Yosë natërahuë. Quisoso nanamën imarama' ni'ton, Yosëíchin yonquiquë',” itërinco.

Quisoso nanamënáchin a'chinpatëhua', no'tëquën pënëntarëhua'.

Quisoso canatërinso'

11 Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Pi'iro'të' ni'soatohuachina, huiri cahuario quënantarahuë. Ina aipi quëmapi huënsëarin. No'tëquën nona'pi itëréhuaso'. Ma'sona tëranta' sha'huitohuachinpoa', co onporonta' nonpintarinpoahuë'. No'tëquën hua'anëntarin. Quira nícaton, inimicoro'sa' mïnsëarin.

12 Ya'pirin pën nënërinso pochin huënaratarin. Na'a yancotëro'sa' oro quëran nininso' yancorin. Inaquë a'na nininëonta' ninshitërin, inaora nitotërinso'.

13 A'morinsó' huënaiquë a'shitërin. Inaso' Yosë nanamën chachin ninin.

14 Notohuaro' inápaquë ya'huërinsopitari imasapi, huiríchin a'mopiso'. Inapitanta' huiri cahuarioro'sa' aipi huënsëatona', sонтaro'sa' pochin pa'sapi.

15 Quëmapi quëchitërinso' nanamën quëran sahuëni pochin nininso' ya'huëtërin. Chiniquën nanantaton, nanamën quëran chachin inimiconënpita minsëarin. Noninso' sahuëni pochin nicon, topinan noncharapirinhuë', co noyahuë' nipisopita minsëarin. Piyapi'sa' no'tëquën ana'intarin. Yosëri no'huirin ni'ton, oparo'sa' to'poirëso pochin oshahuano'sa' chiniquën ana'intarin.

16 Aipi a'morinsoque nani ninshitërin:

ISO QUËmapi CHINI CHINiquën NANANTATON, YA'IPI COPIRNORO'SANTA',

HUA'ANËntarin. INASÁchin NATËcaso' YA'HUËrin

tënin. Tonamënguënta' ina chachin ninshitërin.

17 Ina quëran a'na anquëninta' quënantarahuë. Inápaquë pi'i a'pinqüë huanirahuaton, soporo'sa' përsarin. Ya'ipi chanaro' ca'tëro'sa' chiniquën përsarin.

—Huëco' Yosëri ata'huantarinsopita ca'quico'.

18 Na'a piyapi'sa' chiminapona'. Copirnoros'a', capitano'sa', chiniquën nanantopisopita, inapita chiminapona'. Cahuarionënpitarë chachin ta'huantapona'. Hua'ano'sa' piyapinënpitarë chachin co Yosë imapihuë' ni'ton, ta'huantapi. Ma'huano'sa', sa'ahuaro'sa', inapitanta co cha'ësapihuë', ténin anquëni.

19 Ina quëran ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' quënantarahuë. Na'a copirnoros'a' sontaro'sanënpitarë chachin niyontonapi. Huiri cahuario aipi huënsërinso' minsëcaiso marë' quira nisapi. Piyapinënpitanta' yaminsëpirinahüë'.

20 Quira nipachinara, huiri cahuario aipi huënsërinsoari canarin. Canarahuatón, ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' masarin. Nonpin nanan pënëntona'pinta', masarin. Inaso', sacai' nininso' nicon, notohuaro' piyapi'sa' nonpintërin ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' imacaiso marë'. Marcanën niacotahuatona', mamanshinën moshapirinahüë', minsëarin huachi. Minsërahuatón, cato chachin masahuaton, ana'intomiatarin. Nanpirapirinhüë', parisitopiquë të'yatarin huachi. Inaquë panca sono sha'pimo'shirë chachin pën ténëntápon. Co onporonta' pipiapihuë'.

21 Inapita imapisopitanta' ata'huantarín. Inaora nanamën quëran ya'ipiya ata'huantarín. Chiminpachina', chanaro' ca'tëro'sari huëcatona', natëaquë huarë' noshinëna' ca'sapi.

20

Huaranca pi'ipi nininso'

1 Ina quëran a'na anquëninta' inápa quëran o'mararin, ni'nahuë. Panca catina, niahui, inapita së'quërin. Niahuiso' sopairo'sa' oncorapirinsó parti i'soacaso marë' së'quërin.

2 O'marahuatón, panca ya'huan pochin nininso' masarin. Sopai chachin inaso'. Iráca quëran huarë' piyapi nonpintërin, Satanasë itopiso'. Ina masahuaton, catinaquë tonporin. Huaranca pi'ipinta' nipirinhüë' co ni'quiritarinhüë'.

3 Tonporahuaton, nanin acoporo' ninqüë të'yatarin. Nani të'yatahuaton, oncorapiarin. Oncorapirahuaton, noyá pa'pirapitarin ama pipicaso marëhuë'. Huaranca pi'ipi co nanitarinhüë' piyapi'sa' nonpintacaso'. Ina quëran ocoiantapirinhüë', co hua'qui quëranhuë' Yosëri ana'intomiatarin.

4 Ina quëran hua'narëso pochin niantarahuë. Na'a piyapi'sa' quënanahuë. Yosëri nani acorin coisë pochin nicacaiso marë'. A'napitanta' ni'nahuë. Isoro'paquë ya'huapona', Quisosoíchin imapi. Yosë nanamën a'chinpi ni'ton, tēpapi. Co ma'sha pa'pi të'huatoro' nininso' chinotopihuë'. Co nonanpiso'

moshapihuë'. Co marcanën niacotopihuë'. “Quisosoíchin imarai,” topachinara, nishitëconotëra'piapi. Inapotopirinahuë', Quisosori ananpitaantarahuaton, ichihua'anëntarin. Huaranca pi'ipi hua'anëntapi.

⁵ Inapita'ton ananpitaantarín. Ina quëran nani huaranca pi'ipi nanihuachin, a'napita chiminpisopita ananpitaantarín ana'intacaso marë'.

⁶ Quisoso imarëhuasopita'ton ananpitaantarínpoa'. Noya nicatëhua', nóya cancantarihua'. Co onporonta' chiminarihuahuë'. Iráca corto hua'ano'sa' ya'huërin Yosë chinotacaiso marë'. A'na tahuëriso nipirinhüë', Quisoso imarëhuasopita noya noya chinotarihua'. Huaranca pi'ipi inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'.

Sopai hua'an ana'intomiatërinso'

⁷ Nani huaranca pi'ipi nanihuachin, sopai ocoiantarin.

⁸ Ocoiantahuachin, isoro'paquë huënantarin nisha nisha piyapi'sa' nonpintacaso marë'. Ya'ipi parti paaton, notohuaro' piyapi'sa' nonpintarin, Coco, Macoco inapita itopiso'. Inotë pochin co pichicasohüë'. Sopairi nonpintërin ni'ton, niyontonapi quira nicacaiso marë'.

⁹ Nisha nisha parti quëran niyontonahuatona', Yosë piyapinënpita ya'huëpiquë huë'sapi. Huë'sahuatona', ninanonën tancapitapi. Imapisopita yatëpapirinahuë', Yosëri nosoroaton, inápa quëran panca pën a'paimarin. Anotohuachin, no'huipisopita ahuiquitarin. Ya'ipimiáchin ta'huantapi. Yosë imapisopitaíchin cha'ësapi.

¹⁰ Ina quëran sopai ana'intomiatarin. Hua'qui' piyapi'sa' nonpintërin ni'ton, Yosëri ana'ntarin. Panca sono sha'pimo'shirë chachin pën orotërinquë të'yatarin. Co onporonta' pipiarinhüë'. Inaquë ma'sha pa'pi të'huatoro' nininsonta' parisitarin. Nonpin nanan pënëntona'pinta' inaquë chachin parisitarin. Tahuërirë chachin, tashirë chachin chiniquën parisitapi. Co onporonta' sanoarinhuë'. Co onporonta' pipiapihuë'.

Ayaro' tahuëri ana'intërinso'

¹¹ Ina quëran panca hua'anëntacaso' shira quënanahuë, huiríchin nininso'. Inaquë Yosë huënsëaton, piyapi'sa' ana'ntarin. Chini chiniquën nanantarin ni'ton, isoro'pa', pi'iro'të', inapita ta'huantopi. Capa nisarin.

¹² Ayaro' tahuëri nani nanirin ni'ton, ya'ipi chiminpisopita inatohua' huaniápona'. Hua'ano'sa', topinan piyapi'sa', inapita ya'ipiya inaquë pa'sapi. Yosëri ana'intacaso marë' ayontonarin. Naporo' quiricaros'a' inápaquë nishitërinso' a'naya a'naya oniriarin. A'naso' nanpirin quirica itopiso'. Inaquë Yosë imapisopita nininënpita nani ninshitopi. A'na quiricanta' ya'huërin. Inaquë ya'ipi ninëhuasopita ninshitërinpoa'. Noya ninëhuasopita, co noyahuë' ninëhuasopita, ya'ipiya nani ninshitërinpoa'. Ina nontaton, Yosëri ana'ntarin.

¹³ Ya'ipi piyapi'sa' Yosëri nontarin. Pa'itatona', marëquë chimiitopi quëran huarë' ananpitaantarín no'tëquën ana'intacaso marë'. Insëquëso tëranta' chiminpisopita ya'ipiya ya'norapi. A'naya a'nayanpoa' nontarinpoa'. Co noyahuë' nipatëhua', no'tëquën ana'ntarinpoa'.

¹⁴ Chimirin, chiminpisopita ya'huëpiquë, inapita panca sono pën orotárinquë të'yatapi. Inaquë parisitomiátápona'.

¹⁵ Co nanpirin quiricaquë nininënpita ya'huëhuachinahuë' inaquë chachin a'pararin.

¹ Ina quèran hua'narèso pochin niantarahuè. Nasharo'pa', nasha pi'iro'tè', inapita quènanahuè. Yosè nohuanton, isoro'pa' ta'huantapon. Pi'iro'tènta' ta'huantapon. Marènta' co huachi ya'huaponhuè'. Ya'ipiya nasha nisarin.

² Ina quèran noyápiachin ninano' inápa quèran o'mararin ni'nahuè'. Yosè ya'huèrin quèran o'mararin. Quirosarin pochin niponahuè', noya noya ninin. Noyápiachin ya'norin. Sanapi so'yacaso marè' nitaparinso pochin noyápiachin ninin. Nasha Quirosarin itopiso'.

³ Inápa quèran chiniquèn noninso' natanahuè.

—Iporaso huachi, Yosè piyapinènpitarè chachin ya'huèrarin. Co onporonta' patarinhuè'. Inapitarè' ya'huèmatarin.

⁴ Yosèri chachin na'nèi' amirayatarin. Co huachi chiminaponahuè'. Co huachi sètaponahuè'. Co huachi na'nèponahuè'. Co pi'pisha tèranta' iquitaponahuè'. Iráca na'con parisitopirinahuè', co huachi ina pochin ya'huaponahuè'. Noya noya ya'huapona', ténin.

⁵ Ina quèran Yosè hua'anèntacaso' shiranèntquè huènsèaton, itèrinco:

—Ni'què'. Ya'ipiya anoyatarahuè. Nashasáchin acoarahuè. No'tèquèn nontèranquèn ni'ton, ninshitèquè'. Ya'ipiya natètacaiso' ya'huèrin, itèrinco.

⁶ Ina quèran itantarinco:

—Nani ya'ipiya anoyatèrahue. Ca'ton ya'huèrahue. Co'huara isoro'pa' ya'huèyátèrasohue', ya'huárahue. A'na tahuèrinta' ya'ipi ma'sharo'sa' ta'huantopirinahuè', caso' ya'huápo. Iráca quèran huarè' ya'huárahue. Co onporonta' ta'huantarahue'. Napoaton nontoco catahuainquéma'. Ni'què'. Chiniquèn yamorohuatèra, o'orè'. O'opatèra, chiniquèn cancantèrè'. Inapochachin canta' catahuaranquéma'. Yamororèso pochin cancantohuatama', nanpirin ii' quèchinquéma' noya cancantacamaso marè'. Caora nohuanto, catahuaranquéma'. Insonquéma tèranta' nohuantohuatamaco, huèco' anoyacancanchinquéma'.

⁷ Sopai minsèhuatama', ya'ipi tapatèranquèmasopita quèchinquéma'. Hui'nahuèpita pochin ni'saranquéma'. Casáchin yonquiaramaco.

⁸ A'napitaso nipirinhue' parisitápona'. Ayaro' tahuèri na'a piyapi'sa' pènquè pa'sapi. Tè'huatona' a'popisopita, co natèpisopitahuè', co natètochináchinhuè' cancantopisopita, tèpatona'piro'sa', monshihuaninsopita, pènotono'sa', mamanshi chinotopisopita, nonpina'piro'sa', inapita panca sono sha'pimo'shirè chachin pèn tènèntápaquè pa'sapi. Inaquè parisitápona'. Huaranca huaranca pi'ipinta' nipirinhue', co onporonta' pipiapihuè'.

Ninano' inápa quèran o'mararinso'

⁹ Ina quèran a'nara' anquèni huècapairinco, ana'intacaso marè' minè' quètopiso'. Huè'sahuaton, itèrinco: “Huèquè', nasha ninano' a'nochinquèn. Inaquè Carniroa'huari huayoninsopita ya'huapona'. Sanapi so'yacaso marè' nitaparinso pochin noyápiachin ninin,” itèrinco.

¹⁰ Itohuachincora, hua'narèso pochin niantarahuè. Ispirito Santo nohuanton, panca motopi'pa' quèparinco. Inaquè noya ninano' a'notèrinco. Nasha Quirosarin itopiso'. Ina ninanoso' Yosè ya'huèrin quèran chachin o'mararin.

¹¹ Yosèso' noya noya ni'ton, ina pochin nicanon, huènaráchin huènaráchin a'pinin. Na'pia'huaya pa'ton nininso pochin huènaratarin. Caspi itopiso'. Isihuico pochin niponahuè', i'hua i'huánshin quènantèrè'.

¹² Pairatopiso' inápa masho ninin. Shonca cato' ya'coana ya'huètèrin. A'naya a'naya ya'coanaquè a'na anquèniri ni'sarin. Ya'ipi quèran shonca cato' ya'huèpi. Nisha nisha ya'coanaquè nininè nani ninshitopi. A'naya a'naya isairio'sa' huèntonèn ninintèrinso'. Shonca cato' ni'ton, ya'ipi ya'coana nanitopi.

¹³ Pi'i pipirinso' parti quëran pairatopiso' cara ya'coana ya'huëtërin. Pi'i ya'coninso' partinta' carà chachin ya'huëtërin. Huancana yonsanquëchin inapochachin cara cara ya'huërin.

¹⁴ Pairatopiso' shonca cato' na'piguë paquëërin, panca nininso'. A'naya a'naya na'piguë Quisoso ca'tano'sanënpita nininëna' ninshitopi. Shonca cato' ya'huërin ni'ton, ya'ipi nanitopi.

¹⁵ Ina ninanoso', pancana. Mitro pochin oro quëran nininso' anquëni ya'huëtërin a'nicaso marë'. Ina masahuaton, a'nirin. Ninano', pairatopiso', ya'coanaro'sa', inapita a'nirin.

¹⁶ Cato huaranca cato pasa quiromitro naporopitërinso'. Inapochachin pancanatërinso' ninin. Inaparinsonta' cato huaranca cato pasa quiromitro inaparin.

¹⁷ Pairatopisonta' a'nirin. Anquëni niponahuë', piyapi'sa' ma'sha a'nipiso pochin a'niton: "Saota shonca a'natëräpo mitro ya'huëtërin," tënin.

¹⁸ Pairaso' na'pi pa'ton ninin quëran nipi. Caspi itopiso'. Ina ninanoso' oro quërënsáchin ninin. Oro niponahuë', i'hua i'huánshin quënantëre'.

¹⁹ Paira paquëëmarinquë noyápiachin nipi. Nisha nisha na'pi pa'ton ninin-sopita quëran nipi. Shonca cato' nisha nisha ya'huërin. Ya'natiirinsoso' caninton, caspi itopi. Ina quëran niantarinso' caninchin, sapiro itopi. Ina quëran caninton niponahuë', hui'tonchin hui'tonchin ninin, acata itopi. Ina piquëran canora niponahuë', caninton pochin ya'norin, ismirarita itopi.

²⁰ Ina quëran quëhuanën nisahuaton, pi'pian huiri huiríton hui'shatërin. Onisi itopi. Ina quëran niantarinsonta' quëhuashin, cornarina itopi. Ina piquëranso' sha'píchin, crisorito itopi. Ina quëran caninton, piriro itopi. Ina quëran niantarinso sha'píton, topasio itopi. Ina quërënsa' crisoprasa itopi. Inanta' caninton chachin. Ina piquëranso' caninton niponahuë', pi'pisha pi'pisha quëhuanën ya'huëtërin. Casinto itopi. Ya'natontarinsoso' caninchin, amatista itopi. Ya'ipi quëran shonca cato' ya'huërin.

²¹ Ya'coanaro'santa' noyápiachin. A'naya a'naya panca huiri na'pi quëran nipi. Cachinta' oro quëran chachin ninin. Orosachin niponahuë', i'hua i'huánshin quënantëre'.

Yosë chachin a'pintarinpoaso'

²² Inaquëso' co Yosë chinotacaso' pëi' ya'huërinhuë'. Yosë chini chiniquën nanantërinso chachin ya'ipi parti ya'huarin. Carniroa'huanta' ya'huarin ni'ton, noya noya chinotarihua'.

²³ Inatohua' pa'patëhua', co huachi pi'i, yoqui, inapita nohuantari-huahue'. Tata Yosë chachin huënaráchin a'pintarinpoa'. Carniroa'huanta' a'pintarinpoa'.

²⁴ Inaquë nisha nisha piyapinpoo' napopianachin yonquiarihua'. Noya a'pintarinpoa'. Nisha nisha copirnorosanta' isoro'paquë chiniquën nanantaponarahuë', naporo' Yosëichin yonquirapi. "Ma noyacha Yosëso' catahuarinpoo' paya," tosapí.

²⁵ Inatohua' co huachi tashiarinhuë'. Ya'coanaro'santa' co huachi oncopihuë'.

²⁶ Naporo' nisha nisha piyapinpoo' noya noya nicatëhua', inaquë ya'huarinhua'. "Ma noyacha Yosëso' ni'ton, anoyacancantërinpoa' paya," ta'tëhua', inasáchin yonquiarihua'.

²⁷ Noyasáchin inaquë ya'huapona'. Co manta' osha ya'huërarinhuë'. Co noyahuë' nipsisopitaso', co ya'conaponahuë'. A'naquën nonpinatona': "Imarai quiyanta'," topirinahuë', co inapitaso' ya'conaponahuë'. Carniroa'hua

imarëhuasopitaráchin inaquë ya'huëcontarihua'. Nanpirin quiricaquë nininënpoapita nani ninshitérinpoa'.

22

Nanpirin ii'

¹ Ina quëran Yosë nohuanton, hua'narëso pochin niantarahuë. Nasha Quirosarin niantahuato, anquëni pancai' a'notërinco, noyápiachin nininso'. Inaso', Nanpirin ii' itopiso'. Yosë hua'anëntërin quëran pipirarin. Inaquë Carniroa'huanta' hua'anëntarin.

² Ninano huáncana ii' pa'sarin. Cato yonsan quëran chachin nara papotërin. Nanpirin nara itopiso'. Nani yoqui nitarin. Shonca catoro' nitaso', pi'ipi nanirarin. Monoquënta' ya'ipi piyapi'sa noya ya'huëcaiso marë' ya'huërin. Co huachi canioponahuë'.

³ Inaquë co huachi ana'intinpoaso' ya'huaponhuë'. Tata Yosë Carniroa'huarë chachin hua'anëntarin huachi. Nani tahuëri piyapinënpoapita ina chinotáparihua'.

⁴ Inaquë pa'patëhua', Yosë chachin nirayarihua'. Inasáchin natëarihua'. Ina piyapinënpoa' nisarihua' ni'ton, nininën té'yaquënpoaquë acotarinpooa'.

⁵ Co onporonta' tashiaponhuë'. Co huachi pi'i nohuantarihua'huë'. Co nanparin tëranta' nohuantarihua'huë'. Tata Yosëichin a'pintarinpoa'. Ichi-hua'anëntarinpoa'. Co onporonta' pipiarihua'huë'.

Quisocristo o'mantacaso' tahuëri

⁶ Ina quëran anquëni sha'huitërinco: "Íráca quëra huarë' Yosë nohuanton, a'naquën ninopi. Iporaso' anquëninëncó a'paimarinco ninoca'huaso marë'. A'notëranquën ni'ton, ninshitéran Yosë piyapinënpoa' nitotacaiso marë'. No'tën nanan nani sha'huitëranquën. Ya'ipiya natëtacaiso' ya'huërin. Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarin," itërinco.

⁷ Quisoso chachinta' naporin: "¡Tëhuënychachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantarahuë! Nani ma'sha anitotëranquën ninshitacamaso marë'. Inso-quëma tëranta' natëhuatama', noya cancantarama'," itërinco.

⁸ Caso' Coanshaco nani ma'sha ni'nahuë, natanahuë. Anquëni sha'huitohuachincora, isonahuë chinota'huaso marë'.

⁹ Yachinotopirahuë', sha'huitërinco. "Ama chinotocosohuë'. Caso' anquënico. Canpita pochachin canta' Yosë natërahuë. Íráca quëran huarë' a'naquën Yosë nanamën pënëntërin. Quëmanta' pënëntëran. A'napita iso quirica natanahuatona', natëapi. Ya'ipinpoa' Yosë natërehua'. Napoaton inasáchin chinotëquë'," itërinco.

¹⁰ Ina quëran intantarinco: "Ya'ipi Yosë anitotërinquënso' nani ninshitéran. Ama topinan ninshitéquësuhuë'. Ninorinso' nani nanirarin ni'ton, ya'ipi piyapi'sa' nanan a'patëquë' nitochina'.

¹¹ A'naquën natanaponaraihuë', co natëapihuë'. Co noyahuë' nipsisopitaso', aquë aquëtë' co noyahuë' nisapi. Co nishinahuën cancantopisopitanta', aquë aquëtë' niina'. Noya nipsisopitaso' nipirinhue', noya noya nisapi. Yosëichin cancantopisopitanta', noya noya imaina'," itërinco.

¹² Ina quëran Quisoso chachin itërinco: "Tëhuënychachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantarahuë. O'mantahuato, ya'ipiya no'tëquën i'huëretarahuë. Co noyahuë' nipsisopita ana'ntarahuë. Noya nipsisopitaso' acanaarahuë.

¹³ Ca'ton ya'huërahuë. Co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', ya'huárahue. A'na tahuërinta' ya'ipi ma'shoro'sa' ta'huantopirinhue', caso' ya'huápo. Íráca quëran huarë' ya'huárahue. Co onporonta' ta'huantarahuë'," ténin.

14 Huënnainën quëran anoyacancantërsopita nóya cancantapona'. A'mopiso' pë'sarëso pochin noyápiachin cancantapi. Inapitasáchin nanan ya'huëtópi nanpirin nara nitërinso' capatona', nanpimiatacaiso'. Naporahuaton, nasha Quirosarinquë noya ya'conapi.

15 A'naquënsó nipirinhue', co onporonta' Yosë ya'huërinquë pa'sapihuë'. Ni'ni pochin cancantopisopita, pënotono'sa', monshihuana'piro'sa', tēpatoro'sa', mamanshi chinotopisopita, inapita aipiran ya'huëmiatapi. A'naquëonta' nonpinápi ni'ton, co nohuantapihuë' no'tën nanan imacaiso'. Inapítanta' co onporonta' Yosë'pa' pa'sapihuë'.

16 "Ca Quisosoco anquënninhue' a'patimaranquë. Nani nanan sha'huitërinquë ya'ipi imarinacosopita nitotacaiso marë'. Anaya a'naya niyontonpique' a'patëquë' nonchina'. Iráca Tapi ya'huapon, Yosëri sha'huitërin: 'A'na tahuëri shiparin nóya nisarin. Ya'ipi piyapi'sa' nicha'ësarín, itërin. Ca inaco. Tapi shiinco chachin. Caso' huënio tayora huënaráchin a'pininso pochin a'pintaranquëma'," itërinco Quisoso.

17 Ya'ipi Quisoso imarëhuasopita: "O'mantaquë' Sinioro," itërhua'. Ispirito Santonta', inachachin ténin. Natanamasopitanta', "O'mantaquë' Sinioro," itoco'. Yamororëso pochin cancantohuatama', huëco' nanpirin ii' quëchinquëma'. Achinirínpoaso pochin quëtarinquëma' noya cancantacamaso marë'. Co manta' pa'tërinhuë'.

18 Nani no'tëquënninshitëranquëma'. Ya'ipi ninorinso' no'tëquënninshitëranquëma'. Natanpatama', inachachin a'chinacaso' ya'huërin. Iso nanan apancatohuatama', iso quiricaquë sha'huirinso chachin nisha nisha quëran Yosë ana'intarinquëma'. Na'con na'con ana'intarinquëma'.

19 Iso quirica quëran nani no'tëquënninshitëranquëma'. A'na nanayan tëranta' apahuantohuatama', co nanpirin nara nohuitaramahuë'. Co Yosë ninanonënninquë pa'saramahuë'.

20 Quisoso chachin anitotërinco' ya'ipi ninshitëranquëma'. "Tëhuënnachachin co hua'quiya quëranhuë' o'mantararahuë," ténin. ¡Inapoquë' Sinioro! A'naroáchin o'mantaquë', itërahuë'.

21 Sinioro Quisoso noya catahuainquëma'. Ya'ipi imaramasopita nosoroatënninquëma', catahuainquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Coansha